

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνεκδότον ἀγιορειτικὴν κ.λ.π. ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας παρακλητικούς καὶ μή, καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα ἁγίων ἀνδρῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων, εὗρισκόμενα εἰς τοὺς Κώδικας τῶν ἱερῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ Δ' 1939 - 40

1939
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ - ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑ
Ε Ν Β Ο Δ Ω

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Για τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καισάριος Δαπόντες)

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΑΤΡΟΣ

Ἐν Βόλῳ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
1939

Διευθυντής - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραὴ 47 ἐν Βόλῳ

ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Εὐρισκόμεθα ἐν ὄψει πολέμου. Ὅλαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων, πρὸ παντὸς ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ἀναπέμπουσι θερμὰς εὐχὰς πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα, τὸν εὐσπλαγχον Θεόν, νὰ καταπαύσῃ τὴν ὀργήν του. Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει πλέον, ἐπειδὴ ἀπειράκις τὸν ἠπατήσαμεν. Θὰ τὸν ἀπατήσωμεν δὲ καὶ πάλιν. Ἄλλως τε τί μᾶς πταίει ὁ Θεός; Ὁ ἄνθρωπος μόνος του δημιουργεῖ τὴν εὐτυχίαν ἢ τὴν δυστυχίαν του. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔστειλε διὰ τοῦ Υἱοῦ του εἰς τὸν κόσμον τὴν εἰρήνην, τὴν διαρκῆ. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς συστάσεώς της εὐχεται «ὕπερ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν», «Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου...». Φεύγει ὁ Κύριος ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου ὡς ἄνθρωπος ἐν-

δύομενος τὴν ἀορασίαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην μᾶς ἐδώρησεν ὡς τὴν μόνην κληρονομίαν.

Καὶ ἰδοὺ ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοδοξία τῶν ἀνθρώπων ἐρχεται νὰ ἀνατρέψῃ τὰ θεῖα λόγια καὶ νὰ μεταστρέψῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην, εἰς μῖσος καὶ πόλεμον ἐναντίον τῶν ἰδίων ἀδελφῶν των.

Ἡ Εὐρώπη ἤδη, ἡ Ρωσσία, ἡ Κίνα καὶ ἡ Ἰαπωνία αἱματοκυλίωνται, προχωρεῖ δὲ γοργῶ τῷ βήματι ἕκαστος λαὸς τούτων διὰ τὴν ἐπικράτησιν καὶ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν ἄλλων λαῶν καὶ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν ὑπὸ τοὺς πόδας των. Ἀγνωστον δὲ ἡ γοργότης αὐτῇ ποῦ θὰ φθάσῃ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀναγινώσκηται τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἡ Ἑλλάς μας, ἡ μὴ ἔχουσα σήμερον ἐδαφικὰς διεκδικήσεις, θεωρεῖται ἡ εὐτυχεστέρα χώρα μετὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀγγλίαν,

διοικουμένη από άνδρα έμπνεόμενον από αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τῆς Πατρὶδος μας καὶ νοσταλγοῦντα νὰ τὴν ἴδῃ μίαν ἡμέραν Ἀγγλίαν ἀπὸ ἐπόψεως εὐτυχίας καὶ πλούτου.

ΑΥΤΟΣ, ὁ σύζυγος τῆς Ἑλλάδος, ὁ πατὴρ τῶν Ἑλλήνων, ὁ θυσιάζων ἡμέραν καὶ νύκτα τὴν ἡσυχίαν του, τὸν ὕπνον του, τὴν ἀναπαυσίν του χάριν τῶν Ἑλλήνων τέκνων του. Ὁ Πατὴρ ὁ φιλόστοργος, ὁ νοικοκύρης, ὁ καταναλίσκων τὸν ἑαυτὸν του διὰ τὴν πρόοδον καὶ θεραπείαν τῶν τέκνων του, ὁ σῶσας καὶ σώζων τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν πονηρὰν καὶ δύσκολον περίοδον τῆς σήμερον, πῶς θέλετε νὰ μὴ νομίζωμεν ὅλοι, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἔρριψεν ἀπὸ τῶν οὐρανῶν;

Ποῖος κατέστησε τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος σεβαστὸν ἀπὸ τοὺς ἐποφθαλμιῶντας αὐτό; Ποῖος ἔκαμεν αὐτὸ τὸ ἱερὸν ἑλληνικὸν ἔδαφος τοιοῦτον, ὥστε νὰ βλάπτεται ἡ ὄρασις ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐλιφθόνως βλέπουν εἰς αὐτό; Ποῖος ἀνεξωγογόνησε τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς γνησίου ἀρχιεπομένου, τοῦ κ. Χρυσάνθου καὶ ἀξίων ἱεραρχῶν; Ποῖος ἔθεσε φράγμα ἀδιαπέραστον, εἰς τὴν κλοπὴν, τὴν ἀρπαγὴν, τὸ ψεῦδος, τὴν δολιότητα καὶ γενικῶς τὴν ἀνομίαν, ἥτις ἐβασίλευε δυστυχῶς μετὰ τὸν ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων; Ποῖος περιεμάζεψε καὶ ἐνυποθήκευσε τὸν Ἑθνικὸν πλοῦτον, τὴν δύναμιν τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ὑποφέρῃ ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου λαοῦ ὁ Ἑλληνικός; Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς.

Ἀσφαλῶς, ἀναγνώσται τινες τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» θὰ εἶπουν, ὅτι αὕτη ἐξεστράπη τοῦ προ-

ορισμοῦ τῆς. Τοὺς ἀπαντῶμεν.

Ἡ 4η Αὐγούστου 1936 εἶχεν ὀρισθῇ ἀπὸ τὴν μυστικὴν Κομμουνιστικὴν ὁργάνωσιν, ὁργιάζουσιν τότε ἐν Ἑλλάδι τῇ ἀνοχῇ τῶν δημοκρατικῶν κομμάτων, διὰ τὴν ἐκρηξίν γενικῆς ἐπαναστάσεως ὁμοίας πρὸς τὴν Ἰσπανικὴν. Καὶ ἂν μὲν ἡ Ἰσπανία κατεστράφη ἐντὸς διετίας, ἡ Ἑλλὰς θὰ κατεστρέφετο ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος. Τὸ πρόγραμμά των ἀσφαλῶς θὰ ἦτο νὰ καταστρέψουν πρῶτον πᾶν οἰκοδόμημα ἀνῆκον εἰς τὴν χριστιανικὴν λατρείαν, ἀρχόμενοι ἴσως ἀπὸ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ καταλήγοντες εἰς τὸ τελευταῖον ἐκκλησάκι. Ἐν τῷ μετὰ τούτους ἡδύναντο κληρικοὺς ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους μέχρι τῶν κατωτέρων, θὰ τοὺς ἐπέρνων ἐν στόματι μαχαίρας, ὅσα δηλαδὴ συνέβησαν καὶ συμβαίνουν εἰς τὴν πολυπαθὴν Ρωσσίαν καὶ ὅσα συνέβησαν ἐσχάτως εἰς τὴν δυστυχῇ Ἰσπανίαν. Κατόπιν θὰ ἐμόλυναν ἠθικῶς καὶ θεοοικογενειακὴν ἀγνότητα καὶ τὰ τοιαῦτα. Ποῦ λοιπὸν θὰ συνήρχοντο οἱ πιστοὶ νὰ προσφέρουν τὴν λατρείαν των εἰς τὸν Θεόν; Θὰ ἐστρέφοντο τότε εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν, ἀνασκάπτοντες καὶ δημιουργοῦντες κατακόμβας καὶ οὕτως ἐν ὧρα νυκτὸς καὶ μὲ πολὺν φόβον θὰ συνηθορίζοντο διὰ τὸν ἐκκλησιασμόν των.

Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνουν ταῦτα πάντα, ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέψῃ ὁ Κύριος, ὅστις ὅμως δὲν ἤθελε νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλλάδα Του καταστρεφόμενην καὶ ἔρριψεν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἓνα δῶρόν του, τὸν Ἰωάννην Με-

ταξάν. Τὴν ἰδίαν νύκτα τῆς 4ης Αὐγούστου οὗτος, ἀρπάσας ἀμέσως τὸ πηδάλιον τῆς κινδυνευούσης πατρίδος καὶ δώσας εἰς τὸ σκάφος αὐτῆς ἄλλοιαν κατεύθυνσιν, ἐματαίωσεν ἐν ἀκαρεῖ τὰ καταχθόνια σχέδια τῶν ὑπεναντίων.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» θεωροῦσα τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς, ὡς τὸν καταλυτὴν τῶν καταχθονίων σχεδίων τῶν Μασωνοκομμουνιστῶν, ἀναγκάζεται νὰ τὸν ἐπαινέσῃ καὶ τὸν συγχαρῇ, διότι μὲ τὴν εἰρήνην τῆς πολιτείας, ἐπέφερε καὶ τὴν γαλήνην τῆς Ἐκκλησίας, τῇ στενωπότητι συνεργασίας τοῦ λαοφιλοῦς ἡμῶν Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β'.

Αἱ εὐχαὶ τῶν ἀγιορειτῶν πατέ-

ρων, ἔστωσαν δι' Αὐτοὺς παντοτεινὸν στήριγμα.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εἰσέρχεται ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου εἰς τὸ 4ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της. Παρ' ὅλας τὰς δυσχερεῖας τὰς οικονομικὰς, ὅς συναντᾷ ἀπὸ πρόσωπα, ἀπὸ τὰ ὅποια μόνον ἐνίσχυσιν ἐπερίμενεν, ἐλπίζει εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡ ζωὴ της θὰ εἶναι πολυετής.

Εὐχαριστεῖ τοὺς εὐαρίθμους ἀγιορεῖτας, ἀκόμη καὶ τινὰς ἐν τῇ λοιπῇ Ἐπικρατείᾳ πατέρας καὶ ἀδελφοὺς οἵτινες ἐνεθάρρυνον αὐτὴν ἠθικῶς, λέγοντες αὐτῇ: Τὸ ἔργον σου εἶναι ὑπέροχον καὶ θεῖον· προχώρει καὶ μὴ φοβεῖσαι· ὁ Θεὸς θὰ σὲ βοηθήσῃ. Ὁντως διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν εὐχῶν αὐτῶν, προχωροῦμεν.

Σ. Σ.

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ - ΙΑΤΡΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΜΕΤΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

(Οἱ ἐπίσκεφθέντες τὴν ἰ. Μονὴν Ἑλλήνες)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— ὦ Μῆτερ Λαύρα τῶν μονῶν Λαύρα δεδοξασμένη.

Ὁ ἱδρυτὴς ποῦ σ' ἔκτισε εἶσαι τετιμημένη.

ὦ Μῆτερ Λαύρα τῶν μονῶν, Λαύρα πεπρωτισμένη, ὁ ἅγιος ποῦ σ' ἔκτισε, εἶσαι εὐλογημένη.

Τὰ ἅγια Κειμήλια λείψινα τῶν ἁγίων,

Σοὺ δίδουν ὕψος καὶ τιμὴν, καὶ θεῖον μεγαλεῖον.

Ὁ ἅγιος κ' ἡ Δέσποινα νὰ σκέπη τὴν μονὴν σας,

Καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν, νὰ δώσῃ σ' τὴν ψυχὴν σας.

Τῇ 4 Ἰουνίου 1927

Εὐθύμιος Ζολώτας. Ἀθῆναι Αἰόλου 160.

— ὦς ἄνθρωπος ἐξίσταμαι, πρὸ τοῦ φυσικοῦ μεγαλείου τοῦ Ἀθῶ, ὡς χριστιανὸς κλίνω μετ' εὐλαβείας

καὶ σεβασμοῦ τὸ γόνυ πρὸ τοῦ Μοναχισμοῦ τοῦ ἁγίου Ὁρου· καταστήσαντος καὶ διατηρήσαντος τοῦτο ἀνὰ τοὺς αἰῶνας· τηλαυγῇ γάρον τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὡς ἑλλην ἀποτίω φρόνον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἑλληνας Ἀγιορείτας οἵτινες ὡς αἱ ἐστιάδες παρθένοι διετήρησαν ἄσβεστον τὴν ἐθνικὴν φλόγα μὲ τὴν ὁποίαν κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἐφωτίζετο τὸ ἑλληνικὸν γένος καὶ οἵτινες ὡς ἀπόστολοι τῶν ἐθνικῶν ιδεωδῶν συνέπραξαν εἰς τὴν ἀνάστασιν τῆς πατρίδος.

Τῇ 6 Ἰουλίου 1927

Ἰωάννης Κωστόπουλος περιφερειακὸς Διευθυντὴς Τ.Τ.Τ.

—Διὰ τὴν μεγίστην φιλοξενίαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδειξαν ὅλοι ἐδῶ, θέλω τώρα νὰ εὐχαριστῶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου. Ξέρω ὅτι τώρα ἔχω πολλοὺς φίλους ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ εἰς τὴν Σουηδίαν εὐρισκόμενος θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ ἐνθυμοῦμαι αὐτοὺς ἐν εἰλικρινῇ ἀγάπῃ.

Τῇ 18 Ἰουλίου 1910

Ἐρμων Νεανδὲς, πνευματικὸς ποιμὴν τῆς ἐν Σουηδίᾳ Λουθηριανῆς ἐκκλησίας.

—Ἐμείνα λίαν εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς μου εἰς τὴν ἁγίαν Λαύραν. Ἐκφράζω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν φιλοξενίαν καὶ περιποίησιν τῶν πατέρων, καὶ εὐχομαι νὰ συνδεθῇ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ τῶν χριστιανῶν Ἀμερικανῶν μὲ τοὺς Ἕλληνας χριστιανούς, καὶ εὐχομαι τὴν ταχεῖαν ἔνωσιν τῶν δύο ἐκκλησιῶν, ὅπως ἠυχήθη ὁ Οἰκουμενικὸς Πα-

τριάρχης κ. Μελέτιος ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικῆς Hardig, ἐπόμενος τῷ Εὐαγγελικῷ ῥήματι «ἵνα πάντες ἐν ᾧ, καθὼς Σὺ Πάτερ ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας». (Κατὰ Ἰωάννην Ἀγίου Εὐαγγελίου κεφ. ιζ. 21.) Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ἰάκωβος Ρίρ. Μπούστερ Ἀμερικανικῇ Σχολῇ Θεσσαλονίκης.

—Εἰς τὴν γεραρὰν φιλόξενον καὶ φιλόμουσον Μεγίστην Λαύραν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τὴν ἐχομένην ἐπιμελῶς τῶν παραδόσεων καὶ ἀρχῶν τοῦ Μοναχισμοῦ τοῦ θεοπνεύστου ἰδρυτοῦ αὐτῆς καὶ πρωτοπορήσαν κατὰ τοὺς χειμερινούς χρόνους τῆς ἐθνικῆς δουλείας εἰς τὴν διάσωσιν τῶν πνευματικῶν καὶ ὕλικῶν τιμαλφῶν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν κληρονομίας, διαγεννώσαν δὲ βεβαίως σήμερον τὰς ἐλπίδας ἐν τῷ προσώπῳ τῶν φιλομούσων ἀδελφῶν αὐτῆς, περὶ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἀγιορείτικοῦ πολιτισμοῦ πρὸς δόξαν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἐν τῷ μέλλοντι, ἀπονέμω τὸ βαθὺ σέβας καὶ τὴν ἀμέριστον υἱικήν μου ἐκτίμησιν.

Τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1936

Ἀρχιμανδρίτης Ἱλαρίων, Βασδέκας Καστοριανὸς Καθηγητὴς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Βαρσοβίας.

—Εὐλαβὴς προσκυνητὴς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ τῶν Ἱερῶν Κειμηλίων, διαδηλῶ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας μου εἰς τοὺς Μοναχοὺς οἵτινες διὰ τῆς εὐγενοῦς προθυμίας τῶν, καὶ τῆς ἀδελφικῆς

φιλοξενίας τῶν, διηκολύναν τὸν σκοπὸν μου. Ἐκφράζω ὅμως τὴν ἀίδιον εὐγνωμοσύνην μου εἰς τοὺς διότι διὰ τῆς κατανύξεως μεθ' ἧς ἐτέλεσαν τὰς ἱεροτελεστίας τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μὲ ἐπανεφέραν, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, εἰς τὴν ὁδὸν εἰς ἣν μὲ ὠδήγησεν ἡ καλή μου Μάνα καὶ ἀφ' ἧς ἀπὸ παλλῶν δεκαετηρίδων ἐξέκλινα.

Πάσχα 1937

Κ. Τσουνούκας, Ἀνώτατος Γενικὸς Ἀρχίατρος.

—Μετ' εὐλαβείας ἐλθὼν ὅπως προσκυνήσω τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μεγίστης Λαύρας ὅπου διηλθον τὰς ἁγίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα, αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν μεταρσιωθέντα ἐκ τῶν κατανυκτικῶν ἀκολουθιῶν. Ἐκφράζω τὰς βαθυτάτας εὐχαριστίας μου, εἰς τὴν Σὴν ἐπιτροπὴν τῆς Ἀγίας Μονῆς καὶ εἰς ὅλους τοὺς μοναχοὺς, οἵτινες μοὶ παρέσχον πᾶσαν εὐκολίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν πολυτίμων κειμηλίων καὶ χειρογράφων παρασχόντες μοι πᾶσαν σχετικὴν ἐξήγησιν, τόσον ἱστορικὴν, ὅσον καὶ ἐξ ἱερῶν παραδόσεων. Εὐγνωμονῶ πάντας τοὺς ἱερωμένους διὰ τὴν εὐγενεστάτην καὶ προθυμοτάτην φιλοξενίαν τῶν.

Πάσχα 1937

Α. Μαυρουδῆς Ναύαρχος ἐν. ἀποστ.

—Ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος πληροῖ τὴν καρδίαν μας ἀρετικῶν εὐφροσύνην. Αἰσθανόμεθα ἀληθῆ παράδεισον εὐρισκόμενοι εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ πρῶτος οἰκιστὴς τοῦ ἱεροῦ Ὁρους, καὶ κτίτωρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διεβίωσε καὶ ἐτάφη. Μεταφερόμεθα μετ' εὐλαβείας καὶ

κατανύξεως νοερῶς εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους κατὰ τοὺς δροίους ἡ πρὸς τὴν θρησκείαν μας πίστις ἐνισχύετο διὰ τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς νηστείας καὶ τῆς προσευχῆς. Διὰ τοῦτο ἡ εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τοὺς ἁγίους Πατέρας, οἵτινες διετήρησαν τὰ Κειμήλια τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς Πίστεως καὶ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, ὀφείλει νὰ εἶναι καὶ εἶναι ἄπειρος.

Τῇ 5 Μαΐου 1926

Ἀνδρέας Σ. Κάσιος, Ἐφέτης Θεσσαλονίκης καὶ λοιποί.

—Λογίζομαι εὐτυχὴς ἐπισκεφθεὶς τὸ Ἅγιον Ὄρος τὴν ἐστὶν ταύτην τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἀρετῆς. Εἶθε τὸ αἶσθημα καὶ ἡ πραγματικὴ χριστιανικὴ ἀνατροφή τῶν Πατέρων τοῦ Ἀγίου Ὁρους νὰ χρησιμεύσουν εἰς πάντα ὡς ὑπόδειγμα καὶ ὁδηγὸς ἐν τῷ προσκαίρῳ τούτῳ βίῃ. Θυμῆσιν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπ' αἰώνων ἐργασίας ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, ἔξονται δὲ εἰς τὸν αἰῶνα φωτεινὰ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς ὄντι ἀφοσιώσεως τῶν Πατέρων. Ἡ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Λαύρας παραμονή μου θὰ παραμένῃ ἀνεξάλειπτος ἐν τῇ ψυχῇ μου καὶ ὡς εὐτυχὲς γεγονὸς τῆς ζωῆς μου.

Τῇ 29 Ἰουλίου 1926

Α. Κάσιος

—Ἀπηλαύσαμεν δι' ὀλίγας ἡμέρας ὅλον τὸ μεγαλεῖον τοῦ παρελθόντος τὸ περιωθὲν εἰς τὴν περιώ-
νυμον ταύτην Μονήν, τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ κειμήλια. Ὅλον τὸν Βυζαντινὸν πολιτισμὸν ἡ ψυχὴ μας αἰσθάνεται βα-

θειά τὴν θρησκευτικὴν πνοὴν τῶν ἁγίων τούτων τόπων καὶ τὴν φιλοξενίαν εὐσεβῶν μοναχῶν. Ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τοὺς στυλοβάτας καὶ τοὺς φρουροὺς τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν τούτων παραδόσεων καὶ κειμηλίων.

Βασίλειος Ἰωαννίδης Καθηγητὴς Θεσσαλονίκης, Ἰωάννης Τραχανᾶς Πρωτοδίκης, Θεόδωρος Κόλτας Δικηγόρος, Χαρίγουλός ἐμπειροτέχνης, Ἡλίας Λαγιάς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἐκπαιδεύσεως, Χρίστος Γουλόπουλος Δικηγόρος, Γεώργιος Βαρσάμου Πρωτοδίκης.

—Γεμᾶτος στὸν ἐνθουσιασμόν γιὰ τοὺς ἱερῶς ἐδῶ τόπους γιὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἱεροῦ ἰδρύματος ποὺ κλείουν μέσα τους πάνσεπτα τὰ κειμήλια καὶ θησαυροὺς ἀνεκτιμήτους, καὶ ποὺ μᾶς μεταφέρουν εἰς χρόνους παλαιούς, καὶ μᾶς κάμνουν νὰ ἀναπολήσωμεν ἀλησμόνητες σελίδες τῆς ἐνδόξου ἱστορίας μας, καὶ νὰ ξαναζήσωμεν τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως διατηρουμένη ζωντανή στὴ γωνία αὐτῇ τὴν παντοτεινὴν ἐλληνικὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐπέρασα ἀξέχαστες ἡμέρες τὸ Πάσχα ἐν Ἁγίῳ Ὄρει εἰς τὴν Μονὴν τῆς Λαύρας τῷ 1927.

Ἡλίας Λαγιάς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

—Οἱ ἀνδρήποτε ἀναμνηστικὴν σκέψιν καὶ ἀν' θελήσωμεν νὰ γράψωμεν ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τῆς Μητροπόλεως ταύτης τῶν ἱερῶν μονῶν τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους θὰ εἶναι κατωτέρα πάντοτε τῶν πραγματικῶν σκέψεων καὶ αἰσθημάτων, αἱτι-

να ἐγεννήθησαν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ αἵτινα θὰ μείνωσιν ἐσαεὶ ἀνεξάλειπτα. Διὰ ταῦτα ἐνθουσιῶν ἀνακράζω: Χαῖρε Λαύρα Ἁγία, μῆτερ ἱερῶν μονῶν, σεμνεῖον ἀγιώτατον· σὺ γὰρ ἐγένου πρώτη ὑπὸ δειγμὰ ἱερὸν διὰ τῆς ὑπὸ Ἀθανασίου τοῦ ἁγίου ἰδρύσεως: Φεύγοντες ἐντεῦθεν ἀποκομίζομεν πνευματικὰς καὶ ἡθικὰς χάρας συγκινήσεως ἱερᾶς καὶ ἐντυπώσεις ἀγαθωτάτας, ἀφίνομεν δὲ τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν εὐγενεστάτην καὶ στοργικωτάτην φιλοξενίαν ἣτις ἐπεδαψιλεύθη ἡμῖν.

Τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1937

**Ὁ ἐλάχιστος Μητροπολίτης
† Ἡλείας Ἀντώνιος**

—Ἐθνικαὶ συμφοραί, πίεςεις, δηώσεις, καταστροφαὶ μυρία συνταράξασαι τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος καὶ τὴν φυλὴν μας ὁλόκληρον καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, δὲν κατάρθωσαν νὰ σβύσουν οὔτε λεπτὸν τὸ μέγα φῶς τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὄρους τῶν μυθικῶν γιγάντων ἐκπορευόμενον ἐθνικοῦ μεγαλείου, καὶ πίστεως ἀκλονήτου χάρις εἰς τοὺς διαδόχους τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοὺς πιστῶς καὶ ἀκριβῶς τηροῦντας τοὺς Κανόνας ἐκείνου πατέρας μοναχῶν ἁγιορείτας καὶ κατὰ μείζονα λόγον τοὺς Λαυριώτας. Τὸ ἅγιον Ὄρος ἡ κολυμβήθρα θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως διὰ πάντα πραγματικῶν Ἑλλήνων. Ἡ Μεγίστη Λαύρα εἶναι ὁ πρόμαχος ὅλων τῶν ἐθνικῶν μας ἰδεωδῶν καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ὁ ἀκαταμάχητος ἀρχιστράτηγος, καὶ ἔχομεν ἱερὰν ὑποχρέωσιν ὅχι μόνον οἱ

ζῶντες σήμερον, ἀλλὰ καὶ οἱ μεταγενέστεροι Ἕλληνες μέχρι συντελείας κόσμου νὰ ἀποκαλυπτόμεθα καὶ νὰ θεωροῦμεν τιτάνας τῆς πίστεως καὶ προδρομοὺς τῆς ἐλευθερίας μας τοὺς τῆς Λαύρας μοναχοὺς, ἀφ' οὗ καὶ ἡ ἐν Πελοποννήσῳ Λαύρα ἀπὸ τοὺς θόλους τύτῃς ἐκκινήσαντες Πατέρες ὅσοι διὰ νὰ ἐκπορευθῇ τὸ φῶς τῆς ἐξεγέρσεως καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους. Μὲ σεβασμὸν ἀπειροῦ.

Τῇ 5 Ἰουλίου 1937

Γ. Μ. Πολυμενάκος Διευθυντὴς Ἐφημερίδος Χρόνος.

—Εὐλαβὴς προσκυνητὴς καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐπισκεφθεὶς τοὺς ἱεροὺς τόπους τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἀλησμόνητοι θὰ παραμείνουν ἐν τῇ μνήμῃ μου πολλαὶ ἀναμνήσεις. Ἀλλὰ βαθυτέρα ὅλων θὰ μένῃ ἡ ἐπίσκεψις καὶ ἡ ἀνάμνησις ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμῇ μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ προσκυνητὴς δὲν γνωρίζει τίνα πρῶτον θαυμάσῃ. Ἀναχωρῶν ἀποκομίζω τὰς καλλιτέρας τῶν ἀναμνήσεων.

Τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1937

Ἀρχιμ. Νεκτάριος Κούσας, Ἐφημέριος Γαστούνης Ἡλείας.

—Γλῶσσα ἀνθρωπίνη δὲν δύναται νὰ διεξηγήσῃ τὰ συναισθήματα, τὰ ὁποῖα γεννῶνται ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τῶν Ἀγιορείτικων προσκυνημάτων, ὧν τὸ κρύφωμα ἀποτελεῖ ἡ ἁγία καὶ Μεγίστη Λαύρα. Μακάριοι οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐλογίαν αὐτῶν.

Δοξάζομεν τὸν ὕψιστον Θεόν, διότι ἡξιώθημεν τῆς προσκυνήσεως αὐτῶν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν φι-

λοξενίαν, τὴν τιμὴν, καὶ τὴν ἀγάπην, ἣν εὐρομεν ἐκ μέρους τῶν ἁγίων Πατέρων.

Τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1937

Ἀρχιμ. Ζ. Λιανᾶς.

—Θαυμασμὸς εἰς τὰ Κειμήλια. Ἀληθὲς μουσεῖον Βυζαντινῆς ἐποχῆς, φυλατιόμενα διὰ τῆς θεοσεβείας τῶν Πατέρων, καὶ διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ὁποίων θὰ ἦσαν ἀνίσχυροι ἄλλως ἱκανοὶ τῆς Πολιτείας Νόμοι ἐν πολλοῖς. Τὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν φιλοξενίαν ἣς ἔτυχον.

Τῇ 9 Αὐγούστου 1922

Σ. Κ. Βρυσάκης Τμηματάρχης Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

Τῷ 1925 ὁ Νευροκοπεῖου Ἀρχιερεὺς Φιλόθεος.

—Αἱ ἐλληνικαὶ μοναὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους παρέσχον ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐθνικὴν παιδείαν καὶ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ Βυζαντίου, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ τοὺς ζοφεροὺς χρόνους τῆς δουλείας καθ' οὓς ἀπέβησαν ἡ Κιβωτὸς ἡ μεταρσιούσα καὶ ἐξοίρουσα τὴν ψυχὴν πρὸς τὴν πατρίδα εὐσέβειαν καὶ περισώσασα ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ κατακλισμοῦ τὰ τιμαλφέστερα τοῦ ἔθνους ἱδανικά, αἵτινα ἀνέστησαν πάλιν ἀγλᾶδον καὶ καλλίκαρπον τῆς ἐλληνικῆς ἐλευθερίας τὸ δένδρον. Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἔτι αἱ μοναὶ εἶναι ἱερὰ προσκυνήματα εἰς τοὺς σοφίαν ἐπιζητοῦντας· διὰ τὰ ἐν αὐταῖς περισωζόμενα τῆς προγονικῆς μεγαλοφυΐας πολυτίμητα Κειμήλια. Τὸ ἅγιον Ὄρος εἶνε λοιπὸν ἐκ τῶν ἀθανάτων μεγαλοφυΐας, ζῶν ἀπομεινάριον περικαλλῆς καὶ τιτάνειον

τῶν ἐνδοξοτάτων Βυζαντιακῶν αἰώ-
νων, ἀληθὲς στόλισμα τῆς γῆς, τμή-
μα τοῦ Παραδείσου, πεσὸν ἐπ' αὐ-
τῆς ἐξ οὐρανοῦ, πολὺ πλεόν τῆς
χιλιετηρίδος, ἐπ' αὐτοῦ ἐπέρασε
βάρβαροι τὸ εἶδον καὶ τὸ προσεκύ-
νησαν, μέγας καλλιτέχνης τῆς Ἀρ-
χαιότητος ἠθέλησε νὰ γλύψῃ ἐπὶ τοῦ
οὐρανογείτωνος Ἄθω ὁλόκληρον
τὸ ἄγαλμα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάν-
δρου ἐξ ἐμπνεύσεως ὅτι αὐτὸ τὸ
Ὅρος ἐκπροσωπεῖ τὴν ἐννοίαν τῆς
ὑπερτάτης δυνάμεως τῆς Ἑλλάδος.
Οὐχ ἦττον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ὁ
κ. Ἀραβαντινὸς μέλος τῆς Κυβερ-
νήσεως Παπαναστασίου εἶχε δημο-

σίᾳ διατυπώσῃ τὸ νοσηρὸν σχέδι-
ον τῆς ὀλοοχεροῦς δημεύσεως τοῦ
ἱστορικοῦ τούτου ἁγίου Ὁρους καὶ
τὴν μετατροπὴν του εἰς πανελλήνιον
Φθισιατρεῖον (ᾗρα ἐφημερίδα «Τη-
λέγραφος» 12 Ἰουλίου 1924). Ἀλλ'
εὐτυχῶς εἰς τὴν προσφώνησιν τῆς
Δ. Βαλκανικῆς Διασκέψεως τῇ 30
Ὀκτωβρίου 1933, ὁ Πρόεδρος τῆς
διασκέψεως εἶπεν: Ἡ καρδιά μας
ἀνήκει εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἀπὸ σή-
μερον, ὁπότε ὁ κ. Ἀραβαντινὸς με-
τεμελήθη, ὡς μὴ γνωρίζων τὴν ἀξί-
αν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Τῇ 30 Μαΐου 1933

Ἀθανάσιος Λαυριώτης Ἱατρός

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΘΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΗ

Ἑορταζομένου τῇ Α'. Ὀκτωβρίου

Ἀντιγραφεῖσα ἐκ παλαιοῦ χειρογράφου τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης
τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τῆς Λαύρας καὶ ἀποσταλεῖσα ἵνα λάβῃ τὸ
φῶς τῆς δημοσιότητος παρὰ τοῦ γέροντος Παντελεήμονος μοναχοῦ
Λαυριώτου, βιβλιοφύλακος τῆς Μονῆς.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν ψάλλομεν τὴν
α'. στίσιν τοῦ Μακάριου ἀνθρ., εἰς δὲ τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ἡ' καὶ
ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Τὸ ἡδύφωνον ὄργανον, τὴν κιθάραν
τὴν εὐρυθμὸν, λιγυράν κινύραν
τε τὴν ἡδύπνοον, τῶν μουσικῶν τὸ ἀγ-
λάῖσμα, καὶ μέγαν διδάσκαλον, ἐπαι-
νέσωμεν πιστῶς, μελιφθόγγους ἐν ᾗ-

σμασι, χαίροις λέγοντες, μουσικῆς
θείας τέμενος καὶ οἶκος, ἁρμονίου με-
λωδίας· ὦ Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν. δις

Ε'ν τῇ γῇ τὸ πολίτευμα, ἐσχηκῶς
κατεκόσμησας, Ἐκκλησίας ἀπαν-
τα τὰ συστήματα, τοῖς μελιρρύτοις
σου ἄσμασι, θεόφρον πατὴρ ἡμῶν,
οἷς ἀνέμελπες Θεόν, διανοίας εὐθύτη-
τι, καὶ νῦν ὄκησας, ἔνθα ἡ χάρις ἐστὶν
ἐορταζόντων, καὶ τὸν Κύριον αἰνούν-
των, ἐν νοεοῖς μελωδήμασι. δις

Μουσικῆς τὴν ἀκρότητα, φιλοπό-
νως κατέλαβες, καὶ τὸ ταύτης
χρήσιμον ἐθησαύρισας, ἐπιστημόνως
ὡς μέλισσα, εἰς δόξαν Θεοῦ ἡμῶν,
τοῦ δι' οὗ πᾶν ἀγαθόν, τοῖς ἀνθρώποις
δεδωρηται, τὸ δὲ ἄχρηστον, καταλέ-
λοιπας ὄντως ὡς ἐχέφρων, ἐγκοσμού-
μενος τοῖς τρόποις, δικαιοσύνης μα-
κάριε. δις

Μελωδῶν τὰ συστήματα, κατὰ
χρέος ἀθροίσθητε, καὶ κοινὴν
πανήγυριν συγκροτήσατε, ἀνευφημοῦν-
τες ἐν ἄσμασι, τοὺς ὑμῶν ἐξάρχοντας
καὶ ἡγήτορας σεπτούς, Ἰωάννην τὸν
ἐνδοξόν, καὶ Γρηγόριον ὦν τὰ μέλη
ὡς μέλι καὶ κηρίον, ἐν τῇ λάρυγγι ἀ-
πάντων, τῶν μελωδούντων προσγίνε-
ται. δις

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Τῶν μουσικῶν τὴν καλλονήν, τῶν
μελωδῶν τὸ κλέος, τὴν θρύσιν
τῶν ἁσμάτων, καὶ μουσικῆς τὴν πη-
γὴν τὴν μελίρρυτον, συνελθόντες ὦ
φιλόρτοι, ἁσματικοὶς ἐγκωμίσις,
καταστέψωμεν λέγοντες· χαίροις τῶν
θεοπνευστῶν ᾧδων κιθάρᾳ λιγυρά, Ἰω-
άννη πατὴρ ἡμῶν, χαίροις τερπνότα-
τον ἄκουσμα, τῆς θείας Ἐκκλησίας
καὶ ἐντρύφημα ἡδιστον, χαίροις ἐναρ-
μόνιος λύρα, καὶ εὐρυθμὸς θεοτερπῶν
ἁσμάτων· ἀλλ' ὦ Πάτερ τρισόλβιε, μὴ
ἐλλείπης πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς
Κύριον, τῶν ἐκ πόθου ταλούντων, τὸ
ἱερὸν σου μνημόσυον.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ἦχος ὁ αὐτὸς

Τίς μὴ μακαρίσει σε Παναγία Παρ-
θένη;...

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρὸν τὸ Προκείμενον
τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα
Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων....

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα
Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν...

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα
Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτήσαι...

(Ζήτει ταῦτα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν Μι-
χαὴλ τῶν Συννάδων, γ'. ἔτος «Ἀγ. Βιβ.»
σελ. 72).

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΤΗΝ

Στιχηρὰ ἰδιόμελκ. Ἦχος α'.

Τὸν ἀνέσπερον φωστῆρα τῆς οἴκου-
μένης, μέλψωμεν πάντες Ἀθανά-
σιον· ὑπὲρ ἡλίον γὰρ ἔλαμψεν, ἐν τῷ
τῆς πίστεως στερεώματι· καὶ πιστῶν
ταῖς φρυκτωρίαις τὰ συστήματα, πρὸς
ἀρετὴν ἐχειραγώγησε· τὸ μὲν θεοπνεύ-
στοις διδασκαῖς, καὶ σωτηρίων ῥημά-
των εἰσηγήρεσιν, ἅσπερ ἀφθονωτάτους
οἶα κρουνοὺς, ἀπὸ χειλέων ἐπήγαγε·
τὸ δὲ τῇ πράξει τῇ θαυμαστῇ, καὶ
ἰσαγγέλῳ πολιτείᾳ, πρὸς τὸν ζῆλον ἐφ-
ελκόμενος· καὶ ἀμφοτέρω θίον καὶ λό-
γον ὑπέρλαμπρον, ὡς παιδοτρίβης ἁ-
ριστος, θεοπρεπῶς ἐπιδεικνύμενος. Αὐ-
τοῦ ταῖς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ-
μῶν, τὴν δε τὴν ποίμνην φρούρησον,
καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν κράτυνον ὡς
φιλόανθρωπος.

Ἦχος β'.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον, ἀνακα-
λύπτεται σήμερον, καὶ ὁ Γίῃς
τοῦ Θεοῦ, Γίῃς ἀνθρώπου γίνεται, ἵνα
τοῦ χείρονος μεταλαβὼν, μεταδῷ μοι
τοῦ βελτίονος. Ἐψεύσθη πάσαι Ἀδὰμ,
καὶ Θεὸς ἐπιθυμήσας οὐ γέγονεν· ἀν-
θρωπος γίνεται Θεός, ἵνα Θεὸν τὸν
Ἀδὰμ ἀπεργάσῃται. Εὐφραίνεσθω ἡ
κτίσις, χορευέτω ἡ φύσις, ὅτι Ἀρχάγ-
γελος Παρθένῳ, μετὰ δέους παρίστα-
ται, καὶ τὸ χαῖρε κομίζει, τῆς λύπης
ἀντίθετον. Ὁ διὰ σπλάγχχνα ἐλέους ἐν-
ανθρωπήσας, Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Ὁ αὐτὸς

Αὐτομάτως χεῖλεσι, καὶ νοεροῖς στόμασι, τῶν Ἀγγέλων αἱ τάξεις, τὸν ἀκατάπαυστον ὕμνον προσφέρουσι τῇ σῇ ἀπροσίτῳ Θεότητι Κύριε· καὶ νόες καθαροὶ καὶ λειτουργοὶ τῆς σῆς δόξης, αἰνοῦσί σε Δέσποτα. Σὺν αὐτοῖς δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀσώματος, καὶ πρωτοστάτης τῶν ἄνω Δυνάμεων, ὁ Ἀρχιστράτηγος τῶν Ἀγγέλων, ἐστιάτωρ ἡμῖν, σήμερον γέγονε, τὰ τῶν ἀσωμάτων ἄσματα προτρεπόμενος ἡμᾶς ἅδαι, τῇ ἀπροσίτῳ σου δόξῃ Φιλάνθρωπε, ἵνα πρεσβεύῃ ἀπαύτως, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος τοῦ θεοῦ φωτός, καταλαμπόμενοι Ἀρχιστράτηγοι, τὰς τῶν ἁλῶν καταυγάζετε ταξιαρχίας· ὡς φῶς λευχειμονοῦντες, ἐν ὑψίστοις τὸ πῦρ καταυγάζετε ἐν κόσμῳ, τῆς ἀπροσίτου Θεότητος· ὅθεν καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον, ἐν φλογεροῖς τοῖς χεῖλεσιν ἀκαταπαύτως, ἄδετε ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος. εἰ δὲ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Δόξα. Ἦχος ὁ αὐτὸς

Τὸ ἐμπιστευθέν σοι τάλαντον, τῆς μουσικῆς κλλιπείας, πλεονάσας θεόληπτε, πάντα σου τὸν βίον, μελέτην θεοπρεπῶν ἁσμάτων πεποίηκας. Διὸ τοῖς ἀμιμήτοις σου ἀριστουργήμασιν, οἱ τὸν Θεὸν αἰνοῦντες κλλωπιζόμενοι, καὶ τὴν σεπτὴν Ἐκκλησίαν, μελωδικῶς καθηδύνοντες μετ' εὐφημίας γεραίρουσι, τὴν σὴν σεβάσμιον μνήμην· ἐν ἣ δυσώπησον Χριστὸν τὸν Θεόν, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτὸς
Νεῦσον παρακλήσεσιν...

Εἰς τὸν Στίχον

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν

Χαίροις τῶν μουσικῶν ὁ κανὼν, τῶν ἀνυμνοῦντων τὸν Θεὸν τὸ ἐντρυφήμα, ἐν ἁσμασι μελιρρύτοις, ἡ θεία λύρα τὸν νοῦν, τῶν προσευχομένων κατατέρπουσα, δυὰς ἁματιζουσα, τὰς ᾠδὰς τὰς τοῦ Πνεύματος, ὦ Κουκουζέλη Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν, καὶ Γρηγόριε δομεστίχων ὁ ἑξάρχος· νόες οἱ μουσικώτατοι, οἱ λύχνοι οἱ ἄσβεστοι, τῆς μουσικῆς οἱ τὰ μέλη, ἐναρμονίως κοσμήσαντες· καὶ νῦν μετ' Ἀγγέλων μελωδοῦντες θεῖαν χάριν, ἡμῖν αἰτήσασθε.

Στιχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου....

Αἶσμα μελισταγῆς καὶ τερπνόν, τῇ παναχράντῳ ἐνεγκῶν Θεομήτορι, Ἀγγέλων μιμήσει Πάτερ, τῆς εὐλαθείας μισθόν, ἐκομίσω πάλαι, χρυσοῦν νόμισμα, ἐν Λαύρᾳ τοῦ Ἀθωνος, Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν, ὦ Κουκουζέλη, ἐν ἡ χαίρων διήνυσας, τὰ ἐπίπονα, τῆς ἀσκήσεως σκάμματα· ἔνθα καὶ τὸ πολυάθλον, κτάκεται σῶμά σου, χάριν θραβεύων τοῖς πᾶσι, τοῖς σὲ τιμῶσι μακάριε, καὶ πόθῳ ὕμνοῦσι, τὴν σεβάσμιον καὶ θεῖαν, μνήμην σου πάντοτε.

Στιχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβοῦμενος τὸν Κύριον...

Κόσμου καταλιπὼν τὰ τερπνὰ, ἐν τῇ τοῦ Ἀθωνος μονῇ κτεσκήνωσας, καὶ ταύτης ναφ τῷ θεῷ, χοροστατῶν εὐλαθῶς, τὸν Θεὸν ὑμνοῦντων προηγούμενος, σαφῶς ἐχρημάτισας, δομεστίχων ἀγλαΐσμα, καὶ τῆς Παρθένου, μελετῶν τὰ ἐγκώμια, ἐμελώδησας, ἐπαξίως μακάριε· ἡ καὶ προσδεξαμένη σου, τὸν πόθον τὸν ἐνθεον, ἀντιθραβεύει χρυσῷ σοι, ὡς ἐν ἐκστάσει Γρηγόριε· ἡ νῦν ἐκδυσώπει, δωρηθῆναι τοῖς σοῖς δούλοις, πταισμάτων ἄφεσιν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Δαδτικῶς τὴν τῶν ἁσμάτων σου, πνευματικὴν κινύραν, ἀνακρουόμενος ὅσιε Πάτερ, παραρριπτέσθαι μᾶλλον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἡρετίσω, ἢ κατοικεῖν ἐν σκηνώμασι τῆς ματαιότητος· καὶ Μωσαϊκῶς τὴν οὐράνιον Ἰερουσαλὴμ ἐκδεχόμενος, προεῖλου συγκακουχεῖσθαι, τοῖς τῷ Θεῷ δουλεύουσιν, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν τῶν τοῦ βίου ἡδονῶν τὴν ἀπόλαυσιν. Διὸ γνησίως δουλεύσας τῷ Θεῷ, καὶ τὰ τῶν πόνων ἔπαθλα, ἐν οὐρανοῖς θπολαθῶν, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτὸς

Δέσποινα πρόσδεξαι...

Τὸ νῦν ἀπολύεις, καὶ τὸ τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος

Ποθήσας τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν, πάντα τὰ ἐν κόσμῳ παρείδες, ὡς φθαρτὰ καὶ ἐπίκαιρα, καὶ ἄρας ἐπ' ὧμων τὸν σταυρόν, προθύμως ἠκολούθησας Χριστῷ· καὶ βιώσας θεαρέστως, τοῦ μακαρίου τέλους κατηξίωσαι. Δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ ἁγιάσαντι, δόξα τῷ σὲ ἐπαξίως Πάτερ δεξάσαντι.

Θεοτοκίον

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγμαμένου....

Καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ Ἀπολυτίκιον καὶ τὸ Θεοτοκίον, ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν. Κάθισμα

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα

Τοῖς μελιρρύτοις σου, ἁσμασιν Ὅσιε ὑπερεφαιδρυνας, πιστῶν τὸ σύ-

στημα, ἐν ψαλμωδίαις καὶ εὐχαῖς, καὶ θείαις δοξολογίαις· μέλι ἀποστάζει γάρ, σὼν χεϊλέων ἐν χάριτι, θέλγον τῇ γλυκύτητι, τὴν ψυχὴν καὶ διάνοιαν, τῶν εἰλικρινεῖ διαθέσει, ἐγκειμένων τοῖς σοῖς πονήμασι.

Δόξα τὸ αὐτό, καὶ νῦν Θεοτοκίον

Τὴν ὠραιότητα τῆς Παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς Ἀγγελίας σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγαίς, ἐδόξα σοι Θεοτόκε. Ποῖόν σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δὲ ὀνομάσω σε; ἀπορῶ, καὶ ἐξίσταμαι. Διὸ ὡς προσετάγγην βοῶ σοι· Χαίρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν. Κάθισμα

Τὴν ὠραιότητα

Τὰ ἐπουράνια, κἀλλη μακάριε, ἐνοπτριζόμενος, ἐφέσει κρεῖττονι, ὅλον τὸν πόθον πρὸς Θεόν, εἰλικρινῶς ἀνέτεινας, καὶ καταφλεγόμενος τῷ αὐτοῦ θεῷ ἔρωτι, πᾶσαν ἀπεμάρανας, τῶν ματαίων τὴν ἔφεσιν, καὶ νῦν τῷ ποθουμένῳ ἐνούμενος, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν τιμώντων σε.

Δόξα τὸ αὐτό, καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁμοιον

Τὸν ἀκατάληπτον, καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὁμοούσιον, Πατρί καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρὶ σου μυστικῶς, ἐχώρησας Θεομήτορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον, τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι. Διὸ καὶ εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαίρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς

Ανεπιστρόφῳ λογισμῷ διανύσας, τὴν στενωπὴν τῆς ἀσκήσεως τρίβον, εἰς Πραδείσου πλάτος κατεσκήνωσας, ὕμνον τὸν τρισάγιον, τῷ Θεῷ σὺν Ἀγγέλοις, μέλπων χαριτώ-

νυμε, ἀκορέστῳ ἐφέσει· ὃ παρεστὼς μνημόνευε ἡμῶν, τῶν μεμνημένων σου πόθῳ μακάριε.

Δόξα τὸ αὐτό, καὶ νῦν Θεοτοκίον ὅμοιον

Τοῦ εὐχαρίστως ἀνυμνεῖν ἐκ καρδίας καὶ ἐξαιτεῖσθαι ἐκτενῶς Θεοτόκε, τὰ σὰ ἐλέη Δέσποινα τοὺς δούλους σου, κράζοντας καὶ λέγοντας. Παναγία Παρθένε, πρόφθασον καὶ λύτρωσαι, ἐξ ἐχθρῶν ἀοράτων, καὶ ὁρατῶν καὶ πάσης ἀπειλῆς, σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἡμῶν ἢ ἀντίληψις.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχος

Τὸ Προκείμενον Ἦχος δ'.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ δούλου αὐτοῦ.

Στιχ. Τὶ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ...

Τὸ πᾶσα πνοή, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου

Ὁ Ν. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στιχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἱδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Τῶν μουσικῶν τὴν καλλονήν....

(Ζήτηι τοῦτο ὀπισθεν, εἰς τὸν Ἑσπερινόν)

Ὁ ἱερεὺς. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κλπ. Τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. καὶ

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Ὁ κανὼν, πρῶτον τῆς Θεοτόκου (*) εἶτα τοῦ Ὁσίου, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε :

(*) Κανὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ φυλλάδα τοῦ Καθολικοῦ, περιέχει τὸν ἐξῆς : Ἦχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραῶ... Τροπῆριον : «Φωτὶ πρεσβεῖαις σου τὸν νοῦν μου φώτισον...» Ποίημα Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ. Ἀλλὰ δύναται τις ψάλλειν ἄλλον τινὰ ἐκ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἷονδὴποτε θέλει.

«Ὑμνοῖς τιμάσθω, εὐλαβῆς Κουκουζέλης».

Ὡδὴ α'. ἤχος πλ. δ'.

Ἀσωμεν τῷ Κυρίῳ

Υμνον τῷ φωτοδότῃ, Πάτερ ἐν τῇ μνήμῃ σου προσάγοντες, φωτισμὸν ἐξαίτουμέν, δωρηθῆναι ἡμῖν ταῖς πρεσβεῖαις σου.

Μόνον ἐπιποθήσας, τὰ μηδόλως Πάτερ διαρρέοντα, κατεφρόνησας κόσμου, τῶν ἡδέων τελείῳ φρονήματι.

Νόμοις τοῖς τοῦ Δεσπότη, Πάτερ παιθαρχῶν τὸν ἐν τοῖς μέλεσι, στρατευόμενον νόμον, ὡς ἐχέφρων τελείως ἐνίκησας.

Θεοτοκίον

Ολὴν μου τὴν οὐσίαν, διὰ σοῦ Παρθένα ἐκαινούργησεν, ὁ ὑπέρθεος Λόγος, συντριβεῖσαν κακίᾳ τοῦ ὄψεως.

Καταβασία. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ὡδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος

Ισχυρότατον ὄπλον, τὸ τοῦ σταυροῦ τρόπαιον, ἐν χερσὶ κατέχων ἀνδρείως, Πάτερ ἐχώρησας, πρὸς νοητὴν συμπλοκὴν, τῆς νοεράς σατραπείας ἣν περ καὶ κατέρρηξας σθένει τοῦ Πνεύματος.

Σταθῆρα διανοία, καὶ λογισμῷ σώφρονι, σάρκα ἀπηργήσω καὶ κόσμον καὶ κοσμοκράτορα, καὶ ἀνυψώσας τὸν νοῦν, πρὸς μουσικὰς θεωρίας, σκευὸς ἐχρημάτισας τοῦ θείου Πνεύματος.

Τὸ τοῦ Ἀθωνος Ὄρος, καταλαβεῖν ἔσπευσας, τῆς ἀγιωσύνης τῇ κλήσει τὸ σεμνυνόμενον, ἔνθα σπουδάζων λαθεῖν, κενοδοξίας τὸν ὄφιν, κτείνας ταπεινώσεως τρόπαιον ἡγείρας.

Ιεράς ἀναβάσεις, ἐν τῇ ψυχῇ θέμενος, ὕμνους ἐμελώδεις εἰς δόξαν τοῦ

Παντοκράτορος, ἐν κατανύξει ψυχῆς, καὶ τῆς Πανάγνου Παρθένου ἥτις δεξαμένη σου, τὸν πόθον ἡμείψε.

Θεοτοκίον

Ιερώτατον ὕμνον, μελωδικῶς ἐψάλλες, θεῖε Ἰωάννη εἰς δόξαν, τῆς Θεομήτορος, ἐν κατανύξει ψυχῆς, ἣ καὶ τὸ εὐρυθμον Πάτερ, ἀποδεξαμένη σου δῶρον παρέσχετο.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὕμνολόγους.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ

Ηδύφωνος αὐλός, μεγαλόφωνος σάλπιγξ, κιθάρα μελουργός, λιγυρὰ θεῖα λύρα, κινύρα παναρμόνιος, μουσικώτατον ὄργανον, ἐμπνεόμενον, τοῦ Παρακλήτου ταῖς αὔραις, ἀναδέδειξαι, ὦ Ἰωάννη καὶ θέλγεις, ἡμῶν τὰ νοήματα.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὅμοιον

Παρθένα Μαρίας, χρυσοπόρφυρε θρόνε, λαβὶς σεραφική, καὶ πυρίμορφον ἄρμα, νεφέλη ἀγλαόφωτε, θεοκόσμητον σκηνώμα, ἡ κοσμήσασα, τὴν ἀκοσμίαν τοῦ κόσμου, κατακόσμησον, τὴν σὲ κοσμοῦσαν ἐν ὕμνοις, ψυχὴν μου τὴν ἄκοσμον.

Ὡδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε

Μουσικὸν θεῖον ὄργανον, Πάτερ χρηματίσας καὶ ἐναρμόνιον, πρακτικῶς μέλη θεόφθογγα, τοῖς πιστοῖς ἀφθόνως καταλέλοιπας.

Ανυμνῶν τὸν φιλόανθρωπον, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς ἐφαίδρυνας, μελιρρῦτοις μελωδήμασιν, Ἐκκλησίας Πάτερ τὰ συστήματα.

Συμμαχία τοῦ Πνεύματος, πᾶσαν ἀρετῆς ἰδέαν ἐξήκησας, θεοφόρε χαριτώνυμε, καὶ ἐν γῇ πράξεων κατεσκήνωσας.

Θεοτοκίον

Θεοτόκε Πανύμνητε, τῶν σὲ γεραιρόντων τὸ ἀγαλλίαμα, γενοῦ σκέπη καὶ βοήθεια, τῶν ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ ταῖς θλίψεσι.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ὡδὴ ε'. Ἰνα τί με ἀπώσω

Ως θεόφθογγος λύρα, λιγυροῖς ἐν ἄρμασι τὰ θεῖα λόγια, μελωδῶν παμμάκαρ, διεγείρεις πρὸς ἔνθεον ἔρωτα, τοὺς ἐν ψαλμωδίαις, θεοφιλῶς ὕμνολογοῦντας, τὸν Θεὸν καὶ παννύχοις ἐν στάσεσι.

Εσταυρώθης τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσμος αὐθις δέ σοι συνεσταύρωται, τὸν σταυρὸν ἐπ' ὧμων, ἀκλινεῖ διαθέσει ἀράμενος, καὶ ἀνεπιστροφῶς, τὴν τῆς ζωῆς ὁδεύσας τρίβον, πρὸς σκηνὰς οὐρανίους κατήκησας.

Υλικῆς προσπαθείας, πᾶσαν ὑπέξέφυγες τὴν ματαιότητα, δλοσχερεῖ πόθῳ, τοῦ Χριστοῦ τὴν πτωχείαν ἐλόμενος διὸ θανοίλει, τῶν οὐρανῶν σὲ ὑπεδέχθη, ὡς ἡ ἐπαγγελία μακάριε.

Λαλιχὶ θεηγόρων, ἀνωθεν τὰ σύμβολα τὰ σὰ προήγγειλαν, ὁ δὲ σὺς θεράπων, ἁσματίζων συντόνως ἀνέμελπε, τὰ σὰ μεγαλεῖα, ὃν καὶ νομίσματοι χρυσέφ, ἐπιστάσα θεόνυμφε ἡμείψας.

Θεοτοκίον

Λυτρωθῆναι κινδύνων, τοὺς σὲ Θεοτόκον σαφῶς καταγγέλλοντας, τὸν Θεὸν καὶ Κτίστην, καὶ Ἰδὸν σου, αἰεὶ καθικέτευε ἵνα ὡς αἰτίαν, τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίας, εὐχαρίστως ἀγνὴ σὲ δοξάζομεν.

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὡδὴ στ'. Ἀβυσσος ἀμερτιῶν

Αρμασι μελωδικοῖς, καθηδύνων τῶν πιστῶν τὰς χορείας, ἐν προ-

σευχαῖς παμμάκαρ, καὶ παννύχοις ἐν στάσεσιν, ἐπαλείφεις εὐφῶς, ψυχῆς τὸ πρόθυμον, καὶ κουφίζεις τῆς ἀγρυπνίας τὸ ἐπίπονον.

Βίον τὸν ἀσκητικόν, ἀρετῆς περιούσια προκρίνεις, τῶν χαμαιζήλων Πάτερ, ἡδονῶν κατεφρόνησας· καὶ τὸν Ἄθω ἐπιβάς, τῇ τούτου ὄκησας θεία Λαύρα, ἣ καὶ τὸ σῶμά σου κατάκειται.

Ηντλησας ὡς ἐκ πηγῆς, τὴν τοῦ Πνεύματος πανόλδιε χάριν, ἐν κατανύξει μέλπων, τὰ θεόφθεγκτα λόγια, καὶ ὡς Ἀγγελος αἰεὶ, ἐδοξολογεῖς Θεὸν τῶν ὅλων, τῷ τρισαγίῳ μελωδήματι.

Θεοτοκίον

Σύμφωνον ὡς ἐφικτόν, ταῖς Ἀγγέλων νοεραῖς ὕμνῳδαις, τῇ Παναχράντῳ Κόρῃ, μελωδῶν μέλος ἐν-θεον, διαθέσει εὐλαθεῖ, ταύτην κατείδες ὡς ἐν ἐκστάσει, ἀντιβραβεύουσα τὸν πόθον σου.

Καταβασία. Τὴν θεῖαν ταύτην.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν

Τῷ πόθῳ Χριστοῦ, τρωθεὶς χαριτώνυμε, ὑπῆλθες σπουδῇ ἀσκήσεως τὸ στάδιον· καὶ σχολάζων ἐν ὕμνοις, καὶ ᾠσμάτων ὧδαῖς νῦν ἀπείληφας, τὰ ἐπαθλα ἐν οὐρανοῖς, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Οἶκος

Τὸν τοῦ Κυρίου ἐλαφρότατον ζυγόν, ἀναλαβὼν χαριτώνυμε Ἰωάννη, εἰς οὐδὲν ἐλογίσω τὰ ἐν κόσμῳ τερπνά, ὑποκύψας δὲ μάλα προθύμως, τὸ τῆς ὑπακοῆς ζυγόν, ἐν τῇ τοῦ Ἄθωνος σεβασμῆς Λαύρα· καὶ τῷ Θεῷ μόνῳ γινωσκόμενος, τῆς τῶν ἀλόγων θραυμάτων νομῆς, ἐπιστήμονα σαυτὸν οἰκονομικῶς προτέθηκας· ἀλλ' ὁ ἐπ-

αγγελιάμενος ἐν τῷ φανερῷ ἀντιβραβεύειν, τοὺς ἐν κρυπτῷ γνησίως αὐτῷ δουλεύοντας κήρυκας τῶν κατὰ σέ, τὰ ἄλογα ζῶα ἐναπέφηγε, θάμβει συσχεθέντα, καὶ πρὸς σέ ἀκλινῶς ἀτενίζοντα, ἐν τῷ φάλλειν σε μέλος ἐναρμόνιον. Διὸ ἐν τάξει τῶν αἰνούντων τὸν Κύριον προχειρισθείς, καὶ θαυμάσιως διώσας, πρὸς οὐρανοὺς μεταβέβηκας, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Τὸ Συναξάριον τοῦ Μηναίου. Εἴτα: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Ὁσῖος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ ψάλτης, ὁ καλούμενος Κουκουζέλης, ὁ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας ἀσκήσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

Τῇ Μητρὶ καὶ νῦν, τοῦ Θεοῦ φάλ-
λεις ἄνω

Σὺν τοῖς ἁγίοις, ὦ Ἰωάννη μάκαρ.

ᾠδὴ ζ'. Παῖδες ἐβραίων ἐν καμίνῳ

Κόσμος ἐδείχθης Ἐκκλησίας, μελιρρῦτοις σου πονήμασι τρισμάκαρ, ἣ καὶ νῦν τοῖς πιστοῖς, τὴν τούτων μελωδίαν, προτιθεμένη ᾠσματα, τῷ δοτῆρι ἀναπέμπει.

Οὗτος μετάρσιος ἐγένου, ὅλος ἐν-θους τῷ Θεῷ συνηνωμένος, μελωδῶν εἰς αἰεὶ, τὰ θεῖα μεγαλεῖα, ἀναβῶν θεσπέσιε, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἴ.

δις

Υλὴν τὴν κάτω φθειρομένην, ἐβδελύξω ὥσπερ σκύδαλα θεόφρον, καὶ ὑψώσας τὸν νοῦν, πρὸς οὐρανὸν ἐβόας. Εὐλογητὸς εἴ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

δις

Θεοτοκίον

Κοίμησον πάντα τοῦ νοός μου, τὰ ἰνδάλματα καὶ πάθη Θεοτόκε, ἵν' ἐν γαλήνῃ ψυχῆς, τὸν ὕμνον σοι

προσφέρω, ἀναβῶν τὸ χαῖρέ σοι, μετ' αὐτοῦ τοῦ Ἀρχαγγέλου.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν

ᾠδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Ολθιωτάτως ὠδευσας, τὴν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν, ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὴν τεθλιμμένην Ὅσιε, σχολάζων ἐν δάκρυσι, καὶ προσευχαῖς καὶ στάσεσι, ἀνυμνολογῶν, τὸν λυτρωτὴν καὶ Δεσπότην, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

δις

Υψοποιὸς ταπεινώσεις, προηγῆθῃ σοι ἄριστα, τῇ τῶν ἀρετῶν καταβληθείσῃ κλίμακι, ἐν ἣ ἐρείδόμενος, λαθεῖν διώσας ἔσπευσας· ἀλλ' ὁ παντεπόπτης, φανερόν σε ποιῆται, διὰ τῆς μελωδίας, ἣ καὶ θρέμματα ταῦτα, διηγείρεν εἰς θάμβος, θεόφρον Ἰωάννη.

δις

Ζῆν ἐν Χριστῷ αἰρούμενος, τῶν παθῶν ἀπενέκρωσας, τὰς ἐπαναστάσεις πόνοις τῆς ἀσκήσεως, καὶ νῦν μεταβέβηκας, ἐν ἀκυμάντῳ Πάτερ ζῶῃ, πᾶσι συγχορεύων, τῶν Ἀγίων τοῖς δῆμοις, καὶ μέλπων ἀνενδότως· ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

δις

Εν προσευχαῖς τὸ ἀγρυπνον, ἐν νηστεῖαις τὸ εὐτονον, καὶ ἐν πειρασμοῖς τὸ καρτερόν κτησάμενος, γνησίως ἐπρόθησας, ἐν τῷ ναῷ οἰκεῖν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Παναχράντου, Παναμώμου Παρθένου· ἥς ψάλλων ἀνενδότως, τὰ σεπτὰ μεγαλεῖα, τὸ χαῖρε ἀνεβόας, μετὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου.

Θεοτοκίον

Εὐλογημένη Πάναγνε, τῆς ψυχῆς μου τὰ τραύματα, καὶ τῆς ἁμαρτίας τὰς οὐλὰς ἐξάλειψον, Θεὸν ἢ κηρύσσας, τὸν ἐπὶ πάντων Κόρῃ ἁγνή, ἐκ

Παρθενικῆς, ἀπειρογάμου νηδύος· ὃν παῖδες εὐλογοῦσιν, ἱερεῖς ἀνυμνοῦσι, λαοὶ ὑπερυψοῦσιν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Παῖδας εὐαγεῖς.

ᾠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ

Λιμένι προσωρμίσθης τῷ γαλήνῳ, καὶ Ἀγίων χοροῖς συνηρίθμῃσαι, ἐν οὐρανοῖς, ἔνθα τῶν Ἀγγέλων αἰνοεραί, Ταξιαρχαὶ μέλπουσιν, αἶνον τὸν τρισάγιον τῷ Θεῷ· μεθ' ὧν ἀδιαλείπτως, μνημόνευε τρισμάκαρ, ἡμῶν τῶν πόθῳ μεμνημένων σου.

δις

Ημέραν ἐορτάσιμον ἄγει νῦν, ἣ ἐν Ἀθωνί Λαύρα γεραίρουσα, σὴν εὐκλεῆ, μνήμην χαριτώνυμε μελωδέ, ἐν κόλποις γὰρ κατέχουσα, τὴν σεπτὴν σου κάραν ὡς θησαυρόν, ἀδάπανον δοξάζει, τὸν σὲ ἐν ἀληθείᾳ, τῇ ἀγίότητι δοξάσαντα.

δις

Συνῆφθης τῶν Ἀγγέλων ταῖς στρατιαῖς, πολιτεῖαν σαφῶς τὴν ἰσαγγελον, καὶ ἀγωγὴν, Πάτερ ὡς ζηλώσας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ νῦν φωτὸς τρανώτερον, θεοῦ ἐμφορούμενος ἐκτενῶς, μὴ παύσῃ ἱκετεύων, τὸν μόνον Ζωοδότην, ὑπὲρ τῶν πίστει εὐφημούντων σε.

δις

Συνόμιλος Ὅσιων δυὰς σεπτῇ, μελωδῶν ξυνωρίς ἢ θεόληπτος, τὰ μουσικά, ὅργανα ᾠσμάτων θεοπρεπῶν, κιθάρα καὶ μελίρρυτοι, ὕμνοις εὐφημήσθωσαν ἱερεῖς, ὁ θεὸς Ἰωάννης, καὶ Γρηγόριος ἅμα, Ἀθωνίτιδος Λαύρας τὸ καύχημα.

Θεοτοκίον

Δουλείας με ἀπάλλαξον τῶν παθῶν, τὸν Σωτῆρα Χριστὸν ἢ κηρύσσας, καὶ σκοτασμοῦ, τῶν ἁμαρτιῶν μου ὡς ἀγαθῇ, ἐν σκότει γὰρ κατάκειμαι, τῶν παραπτωμάτων ἐλεεινῶς, καὶ πλήν σου προστασίαν, βεβαίαν καὶ ἐλ-

πίδα, ἄλλην οὐ κέκτημαι Θεόνομφε. (*)

Καταβασία. Ἄπας γηγενῆς

Ἐξαποστειλάριον

Ἐν Πνεύματι τῷ Ἱερῷ

Εν ὕμνοις καὶ δεήσεσιν, ἀνεκδότως σχολάζων, καὶ πόνους τῆς ἀσκήσεως, κατατρώχων τὸ σῶμα, τὸ χεῖρον καθυπέταξας, νουνεχῶς τῷ κρείττονι, καὶ ἔλαμψας θεοφόρε, ἐν χορῷ τῶν αἰνούντων, τὸν Θεὸν διηνεκῶς, ὡς ἥλιος σελασφόρος.

Θεοτοκίον ὁμοιον

Τοῦ ὑπὲρ νοῦν σου τοκετοῦ, τὸ παράδοξον θαῦμα, ἐκπλήττει πᾶσαν ἔννοιαν, καὶ θροτῶν καὶ Ἀγγέλων, Παρθένος οὐσα τέτοκας, καὶ Παρθένος ἔμεινας, ὡς πρὸ τοῦ τόκου Παρθένε· ὦ φρικτοῦ μυστηρίου, ὦ λοχείας θαυμαστῆς, ὦ τοκετοῦ παραδόξου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἪΝΟΥΣ

Ἰστῶμεν στίχους δ'· καὶ ψάλλομεν σιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Τοῦ θεοῦ Πνεύματος χάρις, ἡ ἀνεξάντλητος, σαφῶς τοῖς χεῖλεσί σου, ἐξεχύθη παμμάκαρ· διὰ ἁμαρτιῶν ρείθρα θεοτερπῶν, ὡς μουσουργέτης πανάριστος, ποταμὸν ἐπαφῆκας τὴν τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησίαν καταρδεύοντα.

Τῆς μουσικῆς ἁρμονίας, τὴν καλλιέπειαν, τῇ τῆς ψυχῆς ἐνώσας, εὐλαβεῖ διαθέσει, ἅσματα καὶ ὕμνους προσῆξας Θεῷ, ὡς θυμίαμα εὖοσμον, καὶ ὡς εὐπρόσδεκτον δῶρον, καὶ ὡς σεπτόν, τῶν σῶν πόνων ἀκροθίνιον.

(*) Ἐν τῷ περιθωρίῳ, ἐν ἀρχῇ τοῦ κανόνος, σημειοῦται δι' ἐρυθρᾶς μελάνης: «Διονυσίου προσκυνητοῦ Λαύρας», καὶ ἐν τῷ τέλει: «Διονυσίου».

Τῶν σῶν ἁμαρτιῶν ἡ λύρα, ἡ παναρμόνιος, τοῖς μελωδοῦσι πᾶσιν, ἀφορμὴ θείων ὕμνων, πρόκειται παμμάκαρ, ἐν ᾗ τὰ αὐτῶν, προσεφαρμόζοντες ἄριστα, μέλη δοξάζουσι πάντοτε ἐμμελῶς, τὸν δοξάσαντά σε Κύριον.

Δόξα. Ἦχος β'.

Εν τοῖς σκηνώμασι τοῦ Κυρίου σου, καὶ ἐν Ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ κατεσκήνωσας, Ἰωάννη παμμάκαριστε· ἀμώμως γὰρ ἐν βίῳ περιεπάτησας, καὶ δικαιοσύνην ἐξασκήσας, τῷ κρείττονι τὸ χεῖρον καθυπέταξας. Διὸ παρρησίαν πρὸς Θεὸν κεκτημένος, μὴ ἀποκάμης ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῷ πρεσβεύων, τοῦ οἰκτιρῆσαι καὶ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ὁσίου. Ὡδὴ γ'· καὶ Γ'.

Ὁ Ἀπόστολος τοῦ Σαββάτου τῆς ε'. ἑβδομάδος.

Ἀδελφοί ὅσοι Πνεύματι Θεοῦ ἁγιάζονται...

Εὐαγγέλιον

Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον...

(Ζήτηι Ἰανουαρίου ιε').

Καὶ τῆς Θεοτόκου Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον.

Κοινωνικόν.

Εἰς μνημόσυνον.

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην».

ΒΙΟΣ

Τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη. (*)

Εὐλόγησον πάτερ

Ὁ Ἰωάννης Κουκουζέλης ἐγεννήθη κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα ἐν Δυρραχίῳ· παιδίον ἔτι ὢν ἔμεινεν ὀρφανὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατορικὴν Σχολήν, ὅπου διὰ τὸ λιγυρὸν τῆς φωνῆς καὶ τὴν φυσικὴν ὠραιότητα καὶ τὰ ἄλλα αὐτοῦ χαρίσματα, εἴλκυσε τὴν εὐνοίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Κομνηνοῦ καὶ παντὸς τοῦ Παλατίου αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ὑπερέβη εἰς τὴν σπουδὴν ἅπαντας τοὺς ἑαυτοῦ συμμαθητάς, καὶ ἐπὶ τέλους ἐγένετο ὁ μοναδικὸς Μουσικὸς τοῦ παλατίου. Ἀπαντες ἡγάπων αὐτὸν καὶ ἐκολάκευον, καὶ ἐπεριποιοῦντο μεγάλως, ἕνεκα τῆς λιγυρᾶς φωνῆς καὶ διὰ τὸ σεμνὸν τοῦ ὕφους αὐτοῦ. ἄλλα καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰ τοῦ κόσμου ἀγαθὰ, ἡ καρδιά αὐτοῦ, κατετήκετο ὑπὸ μιᾶς ἐνδομύχου καὶ ἀνεκδιηγῆτου ἀδημονίας καὶ ἀποστροφῆς ἀπὸ πάντων τῶν ἡδέων τοῦ ματαίου βίου. Ὄθεν ὁ Ἰωάννης ἔπασχε καὶ ἐλυπεῖτο, ἐν μέσῳ τῶν ζωνῶν καὶ ἡδαιῶν ἐλπίδων διὰ τὸ μέλλον καὶ τόσον μᾶλλον ἐλυπεῖτο, καθ' ὅσον δὲν ἡ-

(*) Οὕτως ἦν Βούλγαρος τὸ γένος. Τὸ ἐπίθετον τοῦτο Κουκουζέλης ἔδωκαν αὐτῷ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει συμμαθηταὶ αὐτοῦ, ἀστεϊζόμενοι· καθότι ὁ πτωχὸς οὗτος Ἰωάννης, ὁ τῆς ἐν Δυρραχίῳ χήρας υἱός, ἐρωτώμενος ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν του, τί τρώγει; ἀπεκρίνετο πάντοτε «κουκκία καὶ ξέλια» ἥγουν κουκκία καὶ χορτάρια.

δύνατο νὰ εὕρῃ ἄνθρωπον, ἵνα φανερώσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν ἀδημονίαν καὶ λύπην αὐτοῦ, ὅστις νὰ συμμερισθῇ καὶ συναισθανθῇ τὴν λύπην αὐτοῦ καὶ ἐπομένως ἵνα παρηγορήσῃ αὐτόν. Ἡ τοιαύτη δὲ αὐτοῦ λύπη ὑπερηύξησεν, ὅτε ἔμαθεν ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ βούλεται νὰ τὸν βιάσῃ, ἵνα νυμφευθῇ· ὅθεν ὁ λογισμὸς ὅτι διὰ τὰς προσκαίρους ἡδονὰς τοῦ βίου δύναται νὰ χάσῃ τὴν χαρὰν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐπὶ τοσοῦτον ἠνώχλησε τὸν νέον, ὥστε ἀπεφάσισεν ἀφεύκτως, ἵνα φύγῃ ἐκ τῆς Βασιλευούσης, καὶ νὰ κρυβῇ ἐν τινι μεμακρυσμένῃ ἐρημίᾳ. Ὁ δὲ Παντεπόπτης Θεὸς βλέπων τὸ ἄδολον τῆς γνώμης καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἠδρόκησε καὶ συνήργησεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν.

Ὅτε γοῦν ὁ τῆς παρθενίας ἐραστής οὗτος Ἰωάννης ἀπηύδησε διατρίβων ἐν τοῖς Βασιλείοις καὶ ἐσχέπτετο περὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀναχωρήσεως, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους τοῦ Ἀθῶ ὁ Ἡγούμενος τῆς μεγίστης Λαύρας διὰ τινὰς ὑποθέσεις τῆς Μονῆς. Ὁ δὲ Ἰωάννης κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ εἶδε τὸν Γέροντα τοῦτον, ὅθεν ἐστίρτησεν ἡ καρδιά αὐτοῦ ἐκ τῆς χαρᾶς, καὶ ἡδέως καὶ προσηνῶς ἠγάπησεν αὐτόν καὶ σχετισθεὶς μετ' αὐτοῦ, ἀπεκάλυψεν αὐτῷ τοὺς τῶν λογισμῶν καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ,

ζητήσας ἅμα καὶ τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ· ὁ δὲ Γέροντος οὐ μόνον ἐπήνεσεν, ἀλλὰ καὶ ἠὐλόγησεν αὐτόν; Ὅθεν ὁ Ἰωάννης κατόπιν σχεδὸν τοῦ Γέροντος, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Βασιλευούσης, καὶ ἐν σχήματι ξένου ἦλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ εἰς τὰς πύλας τῆς Μεγίστης Λαύρας. Ἐρωτηθεὶς δὲ παρὰ τοῦ θυρωροῦ, τίς ἦν καὶ πόθεν ἦλθεν, καὶ τί ἠθέλει; ὁ Ἰωάννης ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι ἄνθρωπος χωρικός, ποιμὴν προβάτων καὶ ὅτι βούλεται γενέσθαι μοναχός. Εἰσαι νέος· τῷ ὑπενθύμισεν ὁ θυρωρός. «Ἀγαθὸν ἀνδρί, ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ» τῷ ἀπεκρίθη ταπεινῶς ὁ Ἰωάννης καὶ παρεκάλει θερμῶς, ἵνα ἀναγγεῖλῃ περὶ αὐτοῦ τῷ καθηγουμένῳ. Ἀνήγγειλε λοιπὸν ὁ θυρωρός τῷ τε καθηγουμένῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς περὶ τοῦ ξένου, οἵτινες ἐχάρησαν, διότι εἶχον ἀνάγκην ἐνδὲς τοιοῦτου ἀνθρώπου, ἵνα ποιμαίνει τοὺς τράγους. Ἐδέχθη λοιπὸν τὸν Ἰωάννην καὶ συνηρίθμηνσεν αὐτὸν τῇ ἀδελφότητι ὁ καθηγούμενος, καὶ κουρεύσας αὐτόν, διέταξεν ἵνα ποιμαίνει εἰς τὰ ὄρη τοὺς τράγους τῆς Μονῆς. Τοῦτο τὸ πρωτοφανὲς διὰ τὸν εὐλαβῆ μουσικὸν Ἰωάννην ἔργον, ἐπροξένησεν αὐτῷ μεγάλην χαρὰν καὶ οὕτως ἐδόθη ὅλως μετὰ τοῦ ποιμνίου εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ Ἄθω, ὅπου ἦν αὐτῷ ἀγαπητὴ ἐργασία ἡ θεία θεωρία καὶ ἡ προσευχή.

Ἐν τούτοις μαθὼν ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν τοῦ ἡγαπημένου αὐτοῦ μουσικοῦ ἀναχώρησιν, ἐλυπήθη μεγάλως καὶ ἀπέστειλεν εἰς πόλεις καὶ ἐρημικὰ μέρη ἀνθρώπους εἰς ἁ-

νέυρεσιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ ὑπὸ Θεοῦ σκεπόμενος Ἰωάννης, ἔμεινε παντελῶς ἄγνωστος καὶ μ' ὅλον ὅτι Αὐτοκρατορικοὶ ἀπεσταλμένοι ἤλθον καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, μάλιστα δὲ καὶ εἰς τὴν Λαύραν αὐτὴν τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου. Οὕτως οὖν ἐν τῇ ἡσυχίᾳ παρήρχετο ὁ καιρὸς τοῦ Ἰωάννου, ὅστις καὶ ἀρετῶς ἐχαίρετο καὶ ἐτέρπετο, διὰ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ κατάστασιν. Ἐν μὲν δὲ τῶν ἡμερῶν ἐκάθητο φυλάττων τὸ ποιμνιον αὐτοῦ κατεχόμενος ἐν βάρθει ἐνθουσιασμοῦ καὶ διαλογισμῶν, διερχομένου τοῦ λογισμοῦ αὐτοῦ ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ παρελθόντος βίου αὐτοῦ· ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ ἐσκίρτα ὑπὸ τοῦ αἰσθηματος τῆς εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν αὐτοῦ πανάχραντον Μητέρα, διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγαθὴν πρόνοιαν· καὶ νομίζων ὅτι οὐδεὶς εὐρίσκεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐρήμῳ καὶ ὅτι οὐδεὶς ἀκούει αὐτοῦ, ἤρξατο, ὡς ἔθος αὐτῷ, ψάλλειν τοὺς γνωστοὺς αὐτῷ θεοὺς ὕμνους, καὶ ἡ ἀγγελικὴ φωνὴ αὐτοῦ διὰ μακροῦ ἤχου διηγεῖτο καὶ κατέληγεν ἐπὶ τῶν ἐρημικῶν κορυφῶν τοῦ Ἄθω, διὰ μελωδικῶν ἀπηχημάτων. Ἐπὶ πολὺ ἠκολούθησε ψάλλον ἐν κατανύξει καὶ ἡδονῇ πνευματικῇ ὁ Ἰωάννης οὔτε βλέπων, οὔτε γνωρίζων, ὅτι ἐρημίτης τις οὐ μακρὰν αὐτοῦ κεκρυμμένος ἐν σπηλαίῳ τραχυτάτῳ, εἰς τόπον ἀπότομον σχεδὸν καὶ ἄβατον ἤκουεν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ μέλος τῆς τοῦ φαινομένου ποιμένου ψαλμωδίας διηγείρε τὴν καρδίαν τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἡσυχαστοῦ τοσοῦτον, ὥστε ἐδάκρυσε, καὶ ἐπροξένησεν εἰς τὴν

κατανυγεῖσαν ψυχὴν αὐτοῦ πνευματικὴν ἵνα χάριν καὶ εὐφροσύνην καὶ ἕως ὅτου ἔψαλλεν ὁ Ἰωάννης, δὲν ἔπαυσε καὶ ὁ ἡσυχαστὴς βλέπων αὐτὸν καὶ διαπορῶν, πόθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοιαύτη ἀγγελικὴ φωνή, καὶ τοιοῦτος ἄριστος μουσικός, καὶ ἡ ἀπορία τοῦ ἡσυχαστοῦ ἔφθασεν εἰς τὸν ὑψιστον βιθμόν, ὅτε παρετήρησε καλῶς ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ τράγοι, ἔπαυσαν ἐσθίοντες, ἐκ τοῦ ἑναρμονίου μέλους τῆς τοῦ ποιμαίνοντος αὐτοὺς ψαλμωδίας, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα περικυκλώσαντα τὸν ἑαυτῶν ποιμένα καὶ περιορίσαντα καὶ τὴν ἰδίαν πνοήν, ἴσταντο ἀκίνητα προσηλώσαντα καὶ τοὺς ἀλόγους ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ὡς κατακυριευθέντα καὶ καταγοητευθέντα ὑπὸ τῆς ἀγγελικῆς αὐτοῦ φωνῆς· ὅθεν εὐθέως ἀπελθὼν εἰς τὴν Λαύραν ὁ ἡσυχαστής, ἀνήγγειλε τῷ καθηγουμένῳ περὶ τοῦ θαυμασίου ποιμένου καὶ τῆς λιγυρᾶς μελωδίας αὐτοῦ. Προσκαλεῖται λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἐπετίμησεν ὁ ἡγούμενος, ἵνα φανερώσῃ αὐτῷ τὰ κατ' αὐτόν, καὶ ἐφανέρωσε χωρὶς νὰ θέλῃ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ αὐτοκρατορικός ἡδύλαλος μουκὸς Ἰωάννης. Τότε ὁ Καθηγούμενος μόλις ἡδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἀπὸ τοὺς ἡδὴ ἐκλείποντας σχεδὸν ὑπὸ τῆς ἐγκρατείας ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν ἄλλην προσωπικὴν φυσιογνωμίαν αὐτοῦ, ὅτι αὐτός ἐστιν ἀληθῶς ἐκεῖνος ὁ τοῦ βασιλέως ἀγαπητός, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐσχετίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅστις τότε διήγε τὴν εὐσυχωροτάτην διαγωγὴν, ἔχων καὶ ὄρασιν ἐλκυστικὴν καὶ εἰς τὰς παρειὰς σκιρτῶσαν τὴν κοκκι-

νοειδῇ ὡραιότητι. Παρακάλεσαντος δὲ πάλιν μετὰ θερμῶν δακρύων τοῦ ταπεινοῦ Ἰωάννου, ἄφησεν αὐτὸν ὁ Καθηγούμενος, εἰς τὴν αὐτὴν ποιμαντικὴν ἐργασίαν τῆς ὑπακοῆς. Ἀλλ' ὁ Καθηγούμενος φοβούμενος μὴ μάθῃ τοῦτο ὁ Βασιλεὺς, μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρασταθεὶς πρὸς τὸν Βασιλέα· ἐλέησον, λέγει, τὸν δοῦλόν σου, Βασιλεῦ! προσπίπτων ἅμα εἰς τοὺς πόδας τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ. Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ θέλοντος πάντας καὶ ἕκαστον σωθῆναι· δέομαι καὶ παρακαλῶ τὴν βασιλείαν σου, ἵνα ἀκούσῃ πατρικῶς τὴν αἰτησίαν μου, καὶ ἐκπληρώσῃ αὐτὴν καὶ ὁ Θεὸς νὰ πληρώσῃ ἐν ἀγαθοῖς τοὺς πόθους καὶ τὰ σιτήματά σου! Ἐκθαμβος δὲ γενόμενος ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκ τῆς βαθείας ταπεινώσεως καὶ ὑπακοῆς τοῦ Γέροντος, ἤγειρεν αὐτὸν καὶ προσηνῶς ἠρώτησεν αὐτόν λέγων· «Τί θέλεις Πάτερ ἐξ ἐμοῦ; Συγχώρησόν μοι, ὦ Βασιλεῦ! ἐὰν ἐγὼ ἔσομαι τολμηρὸς ἐνώπιον τῆς σῆς Μεγαλειότητος. Ἡ αἰτησίς μου εἶναι οὐτιδανὴ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, διὰ σὲ εἶναι πολλὰ ἐλαφρά, καθότι οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ, ἢ ἕνα σου λόγον· καὶ ὅμως ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς θέλει προξενήσῃ χαρὰν καὶ παραμυθίαν εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἀγγέλους καὶ ἀγαθὸν εἰς τὴν ἐμὴν Λαύραν. Λέγε λοιπόν, προσέθηκεν εὐμενῶς ὁ Βασιλεὺς, τί θέλεις; ἐγὼ τὰ πάντα θέλω σοὶ ἐκτελέσει. Ὁ τοῦ Βασιλέως λόγος εἶναι ἱερός, ἀπεκρίθη ταπεινῶς ὁ Ἠγούμενος καὶ οὐδέποτε ἀθετεῖται. Ναί, ἐπεκύρωσεν ὁ Βασιλεὺς, συγκινηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀπλότητος τοῦ Γέροντος·

λέγε λοιπόν, λέγε τί θέλεις; Χάρισαι ἡμῖν, λέγει αὐτῷ ὁ Καθηγούμενος, ἓνα τῶν ὑπηκόων σου, ὁ ὁποῖος ζητεῖ τὴν αἰώνιον σωτηρίαν αὐτοῦ καὶ νὰ εὕχεται ὑπὲρ τοῦ Κράτους σου· τοῦτο μόνον θέλω καὶ οὐδὲν ἕτερον· ταῦτα εἶπεν ὁ Καθηγούμενος καὶ ἐσιώπησε. Γενηθῆτω τὸ αἷτημά σου, ἀπεκρίθη περιχαρῶς ὁ Βασιλεὺς, τίς δὲ καὶ ποῦ ἐστὶν οὗτος; Παρ' ἡμῖν, ἀπεκρίθη ἀγωνιῶν ὁ Γέρον, καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἀγγελικῷ σχήματι, Ἰωάννης Κουκκουζέλης ὀνομαζόμενος· Κουκκουζέλης; ἀπεκρίθη ὀρμητικῶς ὁ Βασιλεὺς, καὶ μὲ τὸν λόγον ἔρρευσαν δάκρυα ἀκουσίως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ κατέβησαν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ αὐτοῦ στήθους. Τότε ὁ Καθηγούμενος διηγῆθη λεπτομερῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰωάννου, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ μετὰ προσοχῆς ἠκροάσθη αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεβόησε μετὰ συγκινήσεως, λυποῦμαι τὸν μοναδικόν μου ψάλτην! λυποῦμαι τὸν ἐμὸν Ἰωάννην! ἀλλ' ἀφοῦ ἐκουρεύθη ἡδη, ὑπομονητέον. Ἡ τῆς ψυχῆς σωτηρία ὑπάρχει τιμιωτέρα πάντων· ἃ προσεύχεται ἡδη καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς Βασιλείας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γέρον ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ εὐλόγησε τὸν ἑαυτοῦ ἐλεήμονα Βασιλέα, καὶ περιχρῆς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Λαύραν αὐτοῦ. Ἐκτοτε λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ἐμεινεν ἡσυχος, ἀνῆγειρε διὰ τὸν ἑαυτόν του μίαν κέλλαν μετὰ παρεκκλησίου ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἀρχαγγέλων, καὶ ἡσυχάζων ἐν αὐτῇ τὰς ἑξ ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτὰς ἤρχετο ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ καὶ ἱστά-

μενος ἐν τῷ δεξιῷ χορῷ ἔψαλλε μετὰ κατανύξεως σὺν τοῖς ἄλλοις ψάλλταις. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἣτις ἦν τὸ Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου ἀφοῦ ἔψαλλε τοὺς ὕμνους τῆς ἑορτῆς, ἐκάθισε μετὰ τὴν ἀγρυπνίαν ἐν τῷ στασιδίῳ, τῷ ἀπέναντι τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἀνεγνώσθησαν καὶ οἱ οἴκοι, ἵνα ἀναπαυθῇ ὀλίγον, καὶ νυστάξας ἀκούει ἀμέσως σιγανὴν τινα φωνήν, «Χαίροις Ἰωάννη»· καὶ μὲ τὴν φωνὴν βλέπει ἔμπροσθέν του τὴν Θεοτόκον ἀκτινοβολοῦσαν μὲ οὐράνιον φῶς. «Ψάλλε μοι, ἐξηκολούθησεν ἡ Θεοτόκος, καὶ ἐγὼ οὐ μὴ σὲ ἐγκαταλείψω»· καὶ μὲ τὸν λόγον ἐνεχείρισεν αὐτῷ ἐν χρυσοῦν νόμισμα, καὶ οὕτως ἐγένετο ἄφαντος. Ἀφυπνισθεῖς δὲ ὁ Ἰωάννης, ὅλως σκιρτῶν ἐκ τῆς ἀμέτρου χαρᾶς, βλέπει ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τὸ νόμισμα, ὅθεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἐρρέυσαν δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ ἐπομένως εὐχαρίστησε καὶ ἐδόξασε μεγάλως τὴν οὐράνιον Ἀνασσαν, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἄρρητον αὐτῆς χάριν ταύτην καὶ εὐδοκίαν καὶ ἔλεος. Εἶτα ἐκρέμασαν τὸ νόμισμα εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐγένοντο ἐξαίσια θαύματα, καὶ οὐ μόνον ὑπὸ τῆς ἁγίας εἰκόνης, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ νομίσματος. Ἐκτοτε λοιπὸν ὁ Ἰωάννης προθυμότερον ἐκτελοῦσε τὸ ἔργον αὐτοῦ ψάλλων εὐλαβῶς καὶ μετὰ κατανύξεως, τόσον ὥστε ἐκ τῆς πολλῆς στάσεως, τῶν τε ἰδιαιτέρων καὶ τῶν κοινῶν καὶ φανερῶν ἀγρυπνιῶν, ἐσάπησαν οἱ πόδες αὐτοῦ, καὶ κατήσθιον αὐτοὺς οἱ σκώληκες· ἀλλὰ

πάλιν μετ' ὀλίγον ἐφάνη αὐτῷ κατ' ὄναρ ἡ Θεοτόκος, καὶ εἶπεν «ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσο ὑγιής» καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιής, ἀφανισθεῖσιν τῶν πληγῶν καὶ ἀλγηδόνων.

Ὅθεν ὁ Ἰωάννης ὡς εὐγνώμων, τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ διήνυσεν εἰς μεγάλους καὶ ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας, ὥστε τοσοῦτον ἐφωτίσθη νοερώς, ὅτι ἠξιώθη νὰ προῖδῃ τὴν ὥραν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. Ἀποχαιρετήσας λοιπὸν πάντας τοὺς συναχθέντας ἐν τῇ κέλλῃ αὐτοῦ, καὶ δούς καὶ λαβὼν τὴν συγχώρησιν, καὶ διατάξας ἵνα τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐνταφισθῇ ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ ἐγερθέντι ναῷ τῶν Ἀρχαγγέλων, προσευχόμενος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Δομέστικος.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ παρούσῃ Ἀκολουθίᾳ γίνεται μνεῖα καὶ περὶ τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Δομεστίκου, ὅστις καὶ οὗτος ἔλαβε νόμισμα παρὰ τῆς Θεοτόκου, ὡς διαλαμβάνει τὸ Μηναῖον καὶ ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ μηναῖον δὲν ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰωάννης ἔλαβε τὸ νόμισμα, ἀλλ' ὁ Γρηγόριος, ἐκρίναμεν σκόπιμον νὰ καταχωρήσωμεν ἐν συνεχείᾳ τὸν βραχύτατον βίον τοῦ Γρηγορίου διὰ νὰ καταδειχθῇ ὅτι τὰ δύο πρόσωπα, ὁ Γρηγόριος καὶ ὁ Ἰωάννης εἶναι ἄσχετα πρὸς ἀλλήλα καὶ ὅτι ἀμφότερα ἔλαβον νόμισμα παρὰ τῆς Θεοτόκου. Μερικοὶ θέλουν νὰ νομίζουν ὅτι ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Γρηγόριος εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον καὶ ἰδοὺ:

Ὁ ὁσιος Γρηγόριος ὁ Δομέστικος ὁ

ἐν τῇ αὐτῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ τοῦ Ἀθῶ ἀσκήσας, καὶ χρυσοῦν νόμισμα παρὰ τῆς Θεοτόκου λαβὼν, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

Οὐ λαμβάνεις νόμισμα νῦν ἐν τοῖς ἄνω,
Ὡ Γρηγόριε· ἀλλὰ δόξαν Κυρίου.

Οὗτος ὁ ὁσιος Γρηγόριος ἦτο καὶ αὐτὸς τῆς Λαύρας περίφημος ψάλλτης, ὁ ὁποῖος ἡγουμενεύοντος τοῦ κυρίου Ἰακώβου τοῦ Πρικανᾶ, εἰς τὴν αὐτὴν μεγίστην Λαύραν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἔψαλλεν ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, οὐχὶ τό, «Ἀξιὸν ἐστιν»· ἀλλὰ τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει» εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐν τῷ τέλει δὲ τῆς ἀγρυπνίας ὑπνωσεν ὀλίγον, καὶ ἰδοὺ βλέπει τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ἱσταμένην ἐπάνωθεν αὐτοῦ καὶ λέγουσαν· «Δέξαι σου τὸ ψαλτικόν, ὃ Δομέστικε· καὶ εὐχαριστῶ σοὶ πολλά»· καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἔδωκεν αὐτῷ ἰδιοχείρως ἐν φλωρίον, τὸ ὁποῖον ἦτο κορμιασμένον εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη ἐν εἰρήνῃ.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

(Ἐκ τοῦ Κώδικος Γ' 24, αἰῶνος 15' τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγ. Λαύρας).
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὡν ὁ βίος ἄκοσμος, τούτοις ἡ σιωπὴ μέγιστος κόσμος.

— Ὑγιαίνων νοσεῖ πᾶς περίεργος, ὁ τὰ ἀλλότρια πολυπραγμονῶν.

— Σοφός τις ἐρωτηθεὶς πῶς ἂν τις τὸν ἐχθρὸν λυπήσῃ, ἔφη: ἑαυτὸν παρασκευάζων βέλτεστα πράττων.

— Αἴσωπος ἐρωτηθεὶς τί ὄφελος τοῖς ψευδομένοις ἐκ τοῦ ψεύδους, ἔφη: τὸ κἂν

ἀληθῆ λέγουσι μὴ πιστεῦσθαι.

—Ἐπικαλουμένου τινὸς θάνατον ἐπὶ τέκνων ἀπωλεία, Σοφοκλῆς ἔφη: τί αὐτὸν καλεῖς ἄνθρωπε, ὃν οὐ κἄν μὴ καλέσης ἦξει;

—Κρεῖττον τοῖς ποσὶν ὀλισθαίνειν ἢ τῇ γλώσση.

—Νικοκλῆς ὁ φιλόσοφος, τοὺς ἱατροὺς εὐτυχεῖς ἔλεγεν ὅτι, τὰς μὲν ἐπιτυχίας αὐτῶν ὁ ἥλιος ὁρᾷ, τὰς δὲ ἀποτυχίας ἡ γῆ καλύπτει.

—Στρατόνικος δὲ κολακεύων ἱατρὸν ἔλεγεν: ἐπαινῶ σου τὴν ἐμπειρίαν ὅτι οὐκ ἔῃς τοὺς ἀρρώστους κατασαπῆναι, τάχιον αὐτοὺς τοῦ ζῆν ἀπαλλάττων.

—Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἐρωτηθεὶς διὰ τίνα αἰτίαν οἱ ἄνθρωποι λυποῦνται πάντοτε, ἔφη: ὅτι οὐ μόνον αὐτοὺς τὰ ἴδια κακὰ λυπεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀλλότρια ἀγαθὰ.

—Βίων ὁ σοφιστὴς ἰδὼν τίνα φθονερὸν σφόδρα κεκυφότα εἶπεν: ἢ τοῦτ' ἄρα μέγα κακὸν συμβέβηκεν ἢ ἄλλω τινὶ μέγα ἀγαθόν.

—Ἐπισκοτεῖ τῷ μὲν ἡλίῳ πολλάκις τὰ νέφη, τῷ δὲ λογισμῷ τὰ πάθη.

—Τὸν λογισμὸν ὥσπερ ἀγαθὸν ἱατρὸν ἐπικαλεῖσθαι δεῖ ἐν ταῖς περιστάσεσι βοηθόν.

—Ὁδηγὸν τυφλὸν λαβεῖν καὶ σίμβουλον ἀνόητον ταῦτόν ἐστιν.

—Ἔοικεν ὁ βίος θεάτρῳ· διὸ πολλάκις χεῖριστοι τὸν κάλλιστον κατέχουσι τόπον.

—Σωκράτης ἐρωτηθεὶς ποία πόλις ἀριστα οἰκεῖται, ἔφη: ἡ μετὰ νόμου ζῶσα καὶ τοῖς ἀδικουσιν ἀπαξιούσα.

—Μὴ τιμωμένης ἀρετῆς, ἡ κακία παραγοιᾶζεται.

—Ἐρατοσθένης ὁ Κυρηναῖος, τῆς ἡλικίας, ἔφη, τὸ μὲν ἀκμάζον ἔαρ ἐστὶ, θέρος δὲ καὶ φθινόπωρον τὸ μετὰ τὴν

ἀκμήν, χειμὼν δὲ τὸ γῆρας.

—Ὁ μὲν χειμὼν σκέπης, τὸ δὲ γῆρας ἀλυσίας· δεῖται.

—Ἀριστοτέλης θεασάμενος μειράκιον ἐπὶ πολυτελεῖα χλαμύδος σεμνυνόμενον, ἔφη: οὐ παύσῃ ἐπὶ προβάτου σεμνυνόμενος ἀρετῇ;

—Μόναι τῶν ὁμοιοπαθῶν ὁμίλαιοι τοῖς ἀθυμοῦσιν εὐρίσκονται παρηγορίαι.

—Σοφός τις ἐρωτηθεὶς τί λυπεῖ τοὺς ἀγαθοὺς, ἔφη: εὐτυχία πονηρῶν.

—Τὰ πονηρὰ κέρδη τὰς μὲν ἡδονὰς ἔχει μικράς, τὰς δὲ λύπας μακράς.

—Οἱ ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν κερδῶν εἰς τὰς καλὰς ἀναλίσκοντες λειτουργίας, ὁμοίον τι ποιοῦσι τοῖς ἀπὸ ἱεροσυλίας θεοσεβοῦσιν.

—Ὁ μὴ εἰδὼς σιωπᾶν, οὐκ οἶδε διαλέγεσθαι.

—Σωκράτης ἐρωτηθεὶς διὰ ποίαν αἰτίαν τοὺς ἄλλους διδάσκων λέγειν, αὐτὸς σιωπᾶς, ἔφη: καὶ γὰρ ἡ ἀκόνῃ αὐτῇ μὲν οὐ τέμνει, τὰ δὲ ξίφη ὀξεῖα ποιεῖ.

—Φαύλου ἀνδρὸς καθάπερ κυνὸς σιγῆς δεῖ τὴν σιγὴν ἢ τὴν φωνήν.

—Θεόφραστος ὁ περιπατηκὸς φιλόσοφος ἐν συμποσίῳ νεανίσκον τινὰ βλέπων ἡσυχίαν ἔχοντα, εἶπεν: εἰ μὲν ἀπαιδευτὸς ὢν σιωπᾶς, πεπαιδευμένος ὑπάρχεις· εἰ δὲ πεπαιδευμένος, ἀπαιδεύτω σιωπᾶς.

—Ἡ παιδεία, εὐτυχοῦσι μὲν ἐστὶ κόσμος, ἀτυχοῦσι δὲ παραμυθία.

—Ὀνειδιζόμενός τις ὑπὸ τινων ὅτι βαρβαρίζει, ἔφη: ἐγὼ μὲν τῷ λόγῳ, ὑμεῖς δὲ τῷ τρόπῳ.

—Τοσοῦτον ἐνδιαφέρει ἡ γνῶσις τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, ὅσῳ ἡ ὄρασις τῶν ἄλλων αἰσθήσεων.

—Οὔτε ἵππον χωρὶς χαλινοῦ οὔτε

πλούσιον δίχα φρονήσεως δυνατόν κρατεῖσθαι.

—Σοφός τις ἐρωτηθεὶς τίς ἀριστος σύμβουλος, ἔφη: ὁ καιρὸς.

—Ἰσχύς νοῦν οὐκ ἔχουσα, τάφῳ τοὺς ἐμπίπτοντας παραδίδωσιν.

—Ἀλέξανδρος θεασάμενός τινα ὁμῶνυμον αὐτοῦ δειλὸν ὄντα, ἔφη: νεανίσκε ἢ τὸ ὄνομα ἢ τὸν τρόπον ἄλλαξον.

—Δημοσθένης ἐρωτηθεὶς τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον τῷ Θεῷ, ἔφη: τὸ εὖεργετὶν καὶ τὸ ἀληθεύειν.

—Αἱ νέαι φιλίαι ἀναγκαῖαι, αἱ δὲ παλαιαὶ ἀναγκαιότεραι.

—Φύσει τὰ μὲν καινὰ κρεῖττονα, φιλία δὲ ἡ παλαιότερα.

—Κρεῖττον φίλος ἑγγὺς ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.

—Σύνεισιν οἱ φίλοι ταῖς μνήμαις κἄν τοῖς σώμασιν ἀπολιμπάνονται.

—Ὁ κατέχων ἔχθραν καὶ μετανοεῖν δοκεῖν, ὁμοίός ἐστι τῷ καθ' ὑπνους τρέχειν δοκοῦντι.

—Λεπρός ἐστὶ πᾶς ὁ ἔχων ἔχθραν πρὸς τὸν πλησίον ἢ μῖσος ἢ φθόνον ἢ καταλαλίαν· ἐὰν δὲ καταλίπη αὐτὰ ἔκαθαρίσθη.

—Φεύγειν δεῖ κακῶν φιλίαν καὶ ἀγαθῶν ἔχθραν.

—Χρὴ τὴν μὲν ἔχθραν εἰς ὕδωρ γράφειν ἵνα ταχέως ἀφανίζηται· τὴν δὲ φιλίαν εἰς χαλκὸν ἵνα διὰ παντὸς βεβαία καὶ ἀκίνητος διατηρῇται.

—Οὐκ ἐστὶ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελούμενον μὴ πολλοὺς ἔχειν ἐχθρούς.

—Ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην ἐν καιρῷ θλίψεως, ὥς νεφέλη ὕετοῦ ἐν καιρῷ ἀβρύγας.

—Ὁ ἐλεῶν πτωχόν, τὸν Θεὸν ἔχει μεριμνῶντα περὶ αὐτοῦ· καὶ ὁ δι' Αὐτὸν πτωχεύων, εὖρε θησαυροὺς ἀνελλιπεῖς.

—Τοῖς καλῶς διοικοῦσι τὰ ἐπίγεια,

καὶ τὰ ἐπουράνια δίδονται.

—Ὁ μὴ δούς δεομένοις, οὐ λήψεται δεόμενος.

—Ὁ τῶν ἀλλοτρίων ἐρῶν μετ' οὐ πολὺ θρηνήσει, τῶν ἰδίων ἀποστερούμενος.

—Ἐλπίς κακοῦ κέρδους ἀρχὴ ζημίας.

—Πλεονέκτου ὀφθαλμοὶ οὐκ ἐμπλησθῆσεται ἐν μερίδι.

—Χρόνου θυγάτηρ ἐστὶν ἡ ἀλήθεια.

—Ἡ ἀλήθεια καὶ κατακρίτους ἐλευθεροῖ.

—Ἡ ἀλήθεια καὶ εἰς πέτρας φύεται.

—Ὡσπερ ξηρανθεὶς βόρβορος οὐκ ἔτι χοίρους θεραπεύσῃ καὶ μαρνανθεῖσα σάργξ οὐκ ἔτι δαίμονας ἀναπαύσῃ.

—Ὡσπερ τὸ ἔλαιον καὶ μὴ βουλομένην τὴν θάλασσαν ἡμεροῖ, οὕτως ἡ νηστεία κατασβέννυσσι καὶ ἀκούσας τὰς πυρώσεις τοῦ σώματος.

—Ὡσπερ αἱ νεφέλαι τὸν ἥλιον ἀποκρύπτουσιν, οὕτως αἱ πονηραὶ ἔννοια τὸν νοῦν ἐπισκοτιζουσιν.

—Ὡσπερ τὸ ὕδωρ στενόμενον εἰς ὕψος ἀνατρέχει, οὕτω πολλάκις καὶ ψυχὴ στενωθεῖσα ὑπὸ κινδύνων, πρὸς Θεὸν διὰ μετανοίας ἀνέρχεται.

—Ὡσπερ τὸ ὕδωρ ἐξαλείφει τὰ γράμματα, οὕτω τὸ δάκρυον ἐξαλείφει τὰ πταίσματα.

—Ὡσπερ πλῆθος κόπρου πλῆθος σκωλήκων ἐργάζεται. οὕτω πλῆθος βρωμάτων πονηρῶν λογισμῶν καὶ ἐνυπνίων ἐργάζεται.

—Ὡσπερ ὁ τοὺς πόδας πεδηθεὶς βαδίζειν οὐ δύναται, οὕτω καὶ οἱ θησαυρίζοντες χρήματα εἰς οὐρανὸν ἀνελεῖν οὐκ ἰσχύουσιν.

—Οὐκ ἐστὶ καταδίκους ἐν φυλακῇ χαρμονὴ καὶ οὐκ ἐστὶ μοναχοῖς ἀληθινοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ἐορτή.

Γέρων Π.Α.
(Ἀκολουθεῖ)

ΥΜΝΟΣ

Εἰς τὴν ἀνάβασιν τοῦ θείου "Ορους ἐμφαίνοντος τὴν ἀρετὴν.

(Τροχαϊκὸν τετράμετρον)

Δεῦτε φίλοι ἀναβῶμεν εἰς τὸ "Ορος τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἐκεῖθεν αὐγασθῶμεν Πατρὸς δόξαν καὶ Υἱοῦ.
Καὶ τοῦ Παρακλητοῦ χάριν ἀπαντήσωμεν αὐτοῦ,
τὴν ἀφθόνως πλημμυροῦσαν ἐν καρδίᾳ τοῦ πιστοῦ.
Μὰ κανεῖς νὰ εἰμπορέσῃ γιὰ ν' ἀνέβῃ ὑψηλά,
φόβος εἶναι μήπως πέσῃ εἰς τὸν "Αἶθρ' χαμηλά.
"Οἱ τὸ ν' ἀνέβῃ μόνος, εἰς ὑπάρχ' ὁ ἀναβάς,
ὁ καὶ καταβὰς εἰς "Αἶθρ', καὶ λυτρώσας τὰς ψυχὰς.
Πρὸς αὐτὸν λοιπὸν τὸν Μόνον, ἀτενίσωμεν πιστοί,
ὅστις εἶδε καὶ τὸν δρόμον καὶ τὴν δόξαν τὴν ἐκεῖ.
Οὗτος ἦλθεν ἐκ τῶν ἄνω καὶ κατέβῃ χαμηλά,
καὶ ἐδίδαξε τὸν κόσμον πῶς ν' ἀνέβῃ ὑψηλά.

Ἑρώτησις

Πῶς λοιπὸν θὰ εἰμπορέσῃ ἓνας σκώληκας τῆς γῆς,
γιὰ ν' ἀνέβῃ τόσα ὕψη, ὅσα σύ μοι ἐξηγεῖς;

Ἀποκρίσις

Τέκνον μου διὰ ν' ἀνέβῃ ἄνθρωπος εἰς οὐρανόν,
πρέπει πάντως νὰ κατέβῃ κάτω πάντων τῶν λοιπῶν.
Καὶ νὰ ταπεινώσῃ πρῶτον φρόνημα τὸ ὑψηλόν.
καὶ νὰ γίνῃ ὑπηρέτης τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν.
"Οἱ ἀπὸ γῆς καὶ ἄνω ἕως εἰς τὸν οὐρανόν,
κλίμακα ὑπάρχει πάντως τῶν ἐνδόξων ἀρετῶν.
Πρέπ' ἀκόμη νὰ συντριψῇ τὴν καρδίαν ὁ πιστός,
γιὰ τὰς ἁμαρτίας πάσας, ὅσας ἔπραξεν αὐτός.
Καὶ καθὼς ὁ κόκκος σίτου, ὁ σπαρεῖς ἐντὸς τῆς γῆς,
οὐκ ἐκφύεται ἀμέσως ἀν μὴ πρῶτον ὑγρανθῇ.
Οὕτω καὶ ὁ θέλων πάντως νὰ καρπώσῃ ἀρετὴν,
διὰ κατανυκτικῶν δακρύων ν' ἀποπλύνῃ τὴν ψυχὴν.
"Οἱ εἰς σταλαγμοῦς δακρύων ἴσος πέλει τῷ λουτρῷ,
ὡς ὁ Θεολόγος λέγει π' ἀναφέρει τὸ ῥητό.
Πρῶτον δὲ σκαλίον εἶναι ἡ ἀγάπη τ' ἀδελφοῦ.
ἥτις εἶνε καὶ αἰτία τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.
Αὕτη εἶναι πρῶτον βῆμα, σωτηρίας τοῦ πιστοῦ,
γιὰ νὰ βηματίσῃ ἄνω πρὸς τὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ.
Δεύτερον σκαλίον εἶνε ἡ ταπεινότης ἡμῶν,

(μετὰ) κατανυκτικῶν δακρύων κ' ἐγκαρδίων στεναγμῶν.
Τρίτον δὲ σκαλίον εἶνε ἡ ἐγκράτεια ἡμῶν,
νέκρωσις σαρκὸς καὶ πάντων ὀλεθρίων μας παθῶν.
Τέταρτον σκαλοῦνι εἶνε φρόνημα τὸ ταπεινόν,
καὶ ἡ καθαρὰ καρδιά κ' ἡ ἀγάπη πρὸς Θεόν.
Πέμπτον εἶναι ὅσαι θλίψεις, πέμπονται ἐκ τοῦ ἐχθροῦ,
δύστας ταύτας νὰ λογίζῃς, πεμπομένας ἐκ Θεοῦ.
Ἑκτόν εἶναι ἡ μεγάλη τῶν "Οσίων ἀρετὴ,
ἡ ὑπομονὴ ἡ θεία, χαίρει δ' ὅστις τὴν εὖρεῖ.
Ἑβδόμον δὲ ἡ ἐλπίδα ἡ βεβαία πρὸς Θεόν,
ἡ, οὐδένα καταισχύνει τῶν πιστῶν χριστιανῶν.
Εἶνε δὲ πολὺ τραχεῖα ἡ ὁδὸς πρὸς οὐρανόν,
σκαλοπάτια ἄλλα τόσα τῶν ἐνθέων ἀρετῶν.
Πρέπει νὰ καταφρονήσῃς πᾶσαν δόξαν καὶ τιμὴν,
πλοῦτον, φήμην καὶ πρωτεῖα ποὺ σὲ φουσοῦν κάθε στιγμὴν.
Πρέπει ἔτι νὰ πενθήσῃς εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν,
ἴσως καὶ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωὴν.
Γίνου πρῶτος τῇ φρονήσει, τὴν καρδίαν ταπεινός,
ἵνα γῇ κληρονομήσῃς ὥσπερ θέλει ὁ Θεός.
Πρέπει τὴν δικαιοσύνην νὰ πεινᾷς καὶ νὰ διψᾷς,
τότε σὶδ Θεοῦ τραπέζι μετ' Ἀγγέλων θὰ τρυφᾷς.
Δὸς καὶ ἐλεημοσύνην, ἵνα καὶ σὺ ὁ Θεός,
ἐλεήσῃ, καθαρῇ, συγχωρήσῃ ὁ Χριστός.
Πρέπει γιὰ νὰ καθαρῇς τὴν καρδίαν σου καὶ ψυχὴν,
ἵνα ἴδῃς τὸν Σωτῆρα εἰς τὴν ἄλλην τὴν ζωὴν.
Πρέπει τέλος μετὰ πάντων ἵνα εἰρηνοποιῇς,
καὶ σὶδ οὐρανὸ ἐπάνω γυῖς Θεοῦ θὰ ὀνομασθῇ.
"Οταν δὲ ὑπὲρ δικαίου, ἐξ ἀνθρώπων διωχθῇς,
ὑβρισθῇς ὑπὲρ Κυρίου καὶ ψευδῶς ὀνειδισθῇς.
Χαῖρε οὖν κ' ἀγάλλου τότε, ὅταν ταῦτα ὑποστῇς,
ὅτι ὁ μισθὸς μέγας, δόξα δ' ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

ΠΕΡΙ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ

Εἶναι δὲ τρεῖς ἄλλαι τάξεις τῆς τελείας ὁρετῆς, (*)

(*) Τελεία ἀρετὴ (κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ
Εὐαγγελίου καὶ τὴν γνώμην τῶν ἁγ. Πατέρων)
ἡ ὁποία δὲν ἀφήνει τὸν Μοναχὸν καὶ
πάντα εὐσεβῆ Χριστιανὸν νὰ παρεκκλίνῃ τῆς
σωτηρίου ὁδοῦ εἶναι ἡ διάκρισις, ἥτις
καὶ ἄλλας ὀνομάζεται «Πορευθέντες ἔχετε
ἄλῃς» (Μάρκ. θ'. 50) καὶ «πᾶσα θυσία ἀλλ' ἂν
λισθήσεται» (αὐτόθι.) Διότι, καθὼς πᾶν εἶδος
φαγητοῦ ἐὰν μὴ ἀρτυθῇ διὰ τοῦ ἁλάτος εἶ-

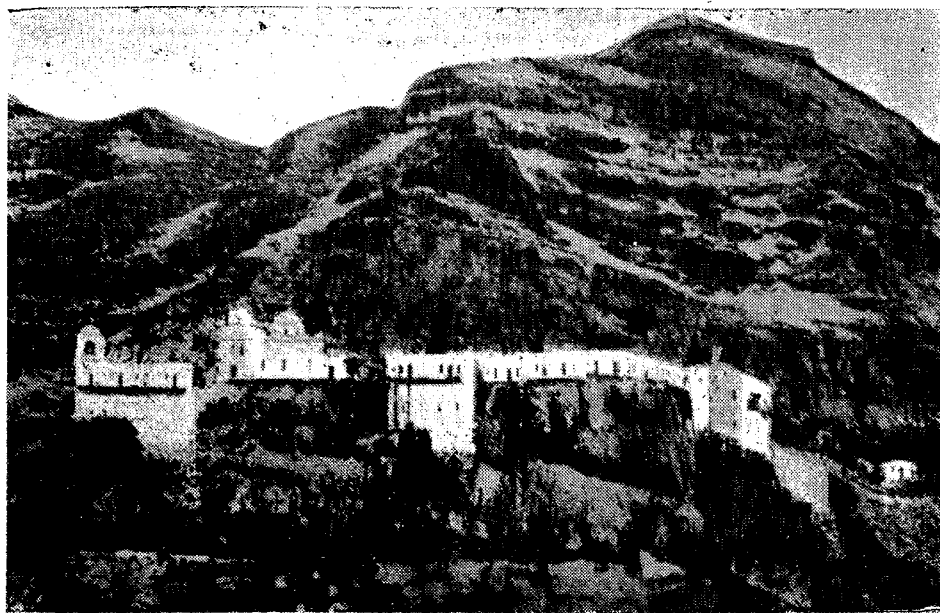
ναι ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ καὶ φυλαχθῇ ἐκ
τῆς φυσικῆς σήψεως, οὕτω καὶ πᾶσα ἀρετὴ
ἐὰν μὴ ἀρτυθῇ διὰ τοῦ ἁλάτος τῆς διακρί-
σεως, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ προσβληθῇ ὑπὸ
τῆς σήψεως τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ μὴ προσκό-
ψῃ ὁ πιστὸς καὶ παρεκκλίνῃ τῆς σωτηρίου
ὁδοῦ. Καὶ ἐπομένως ἡ μὲν ἀγάπη καὶ ἡ τα-
πεινότης εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ θεμέλιον τῶν
ἀρετῶν, ἡ δὲ διάκρισις εἶναι τὸ τέλος καὶ
τὸ ἅλῃς ἀπάντων τῶν ἀρετῶν.

ὥστε ἂν δὲν τὰς περάσῃς δὲν θὰ τελειοποιηθῇς.
 Πρῶτον διὰ πάντων τούτων πρέπει νὰ καθαρισθῇς,
 μὴ σὲ ἐμποδίσῃ ὁ πλάνος καὶ ἐχθρὸς τῆς ἀρετῆς.
 Δεύτερον δὲ νὰ λαμπρύνῃς τὴν ψυχὴν σου καὶ τὸν νοῦν,
 τότε ἔφθασες στὸ τέλος καὶ στὸ ἄκρον ἐφετόν.
 Τρίτον ὁμῶς εἶναι μέγα, χρῆζει μεγίστην προσοχήν,
 μήπως καὶ τὰ χάσῃς ὅλα καὶ κολάσῃς τὴν ψυχὴν.
 Ὅταν φθάσῃς εἰς τὸ ὕψος, ὑψηλὰ στὸν οὐρανόν,
 ν' ἀγαπήσῃς τὸν Σωτῆρα, κ' ἄλλ' οὐδένα ὡς Αὐτόν.
 Πρόσεχε ὁμῶς μεγάλως καὶ ποῦ εἶσαι ὑψηλά,

(μήπως)

σὲ φυσήσῃ τύφος μέγας καὶ θὰ πέσῃς χαμηλά!
 Τώρα ἔμαθες τὸν δρόμον ν' ἀναβῇς ἐπάνω καὶ,
 εἰς τὸ ὑψηλὸν τὸ Ὅρος, ὅπου Ἄγγελοι φαιδροί.
 Μάρτυρες καὶ οἱ προφῆται ψάλλουν λιγυρὰ φωνῇ,
 μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, δόξα σοι Χριστέ Σωτήρ.
 Ἦδη ἔμαθες τὸν δρόμον π' ἀναβαίνει ὑψηλά,
 πρόσχες προσοχῇ μεγάλῃ, μήπως πέσῃς χαμηλά.

Τ Ε Λ Ο Σ

Τὸ Σαραντάριον ὄρος μετὰ τὴν Μονὴν του

ΑΠΟ ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΡΙΟΝ ΟΡΟΣ

Εἰς τὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως Κεφ. ιε'.
 λέγει πρὸς τὸν Ἀβραάμ ὁ Θεός : «Μὴ
 φοβοῦ Ἀβραάμ, ἐγὼ ὑπερασπίσω σου»
 Καὶ πράγματι κατέβαλε μὲ μόνον τοὺς
 318 οἰκογενεῖς αὐτοῦ τέσσαρας Βασιλεῖς
 μὲ ὅλα τὰ στρατεύματα, βεβαίως
 ὄχι τὰ ἄρματα ἢ οἱ στρατιῶται, ἀλλ' ἡ
 εὐσέβεια τοὺς ἠφάνισε.

Πράγματι δὲ καὶ ὁ μακαρίζ τῇ λήξει
 γενόμενος Ἀρχιμανδρίτης Ἀβράμιος Κα-
 τσίνης, ἐκ τοῦ χωρίου Κερασίτζι τῆς Τε-
 γέας τῆς Πελοποννήσου καταγόμενος, σὺν
 τοῖς πιστοτάτοις αὐτοῦ Μοναχοῖς, οἵτι-
 νες χαίρουν ἄκραν ὑγίαν σωματικὴν καὶ
 πνευματικὴν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σαραντα-
 ρίου ὄρους, κατώρθωσεν, ὅπως εἰς τὸ
 εὐλογημένον καὶ θεοβλάδιον ὄρος, τὸ
 καλούμενον Σαραντάριον διὰ τῆς ἐνταῦθα
 τεσσαρακονθήμερου νηστείας τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ οἰκοδομήσῃ
 περικαλεστάτην μονήν, κατόπιν ἀφαντά-
 στου κόπου καὶ πολλῶν ἐξόδων καὶ κατα-
 στήσῃ εὐκὸλον τὴν εἰς αὐτὸ ἀνάβασιν ἥ-
 τις μέχρι τότε ἦτο δυσχερεστάτη.

Ἐντὸς τῆς ὡραιότητος ἐκκλησίας ὑ-
 πάρχει ὁ τόπος τῆς Νηστείας καὶ τοῦ
 Πειρασμοῦ ἄνωθεν δὲ τῆς μονῆς, ἡ κο-
 ρυφὴ τοῦ Ὅρους, ἐνθα ὠδήγησεν ὁ διά-
 βολος τὸν Κύριον καὶ ἔδειξεν Αὐτῷ πά-
 σας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δέ-
 ξαν αὐτῶν καὶ εἶπε «ταῦτα πάντα σοὶ
 δώσω ἂν πεσὼν προσκυνήσῃς με». Κά-
 τωθεν τῆς μονῆς ὑπάρχουσι σπήλαια τὰ
 ὅποια φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ Προφήτου
 Ἠλιοῦ, ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐκκλησίαι
 ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ.

Ἐντὸς τῶν ἀπειραγρίθμων σπηλαίων

κατὰ τὸν Δον αἰῶνα ἡσκήτεον οἱ θαυ-
 μαστοὶ Πατέρες. Οἱ πολυαρίθμοι αὐτοὶ
 ἀναχωρηταὶ ἀπὸ τῶν πρώτων τοῦ χριστια-
 νισμοῦ αἰώνων, θέλοντες ἵνα μιμηθῶσι
 τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ἤρχοντο ἐπὶ
 τοῦ ὄρους τούτου καὶ ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ
 σπηλαίοις κατοικοῦντες, ἔζων ἡσυχαστι-
 κὸν βίον καὶ πλήρως τοῦ κόσμου ἀπο-
 σπώμενοι ἐπειρῶντο, ἵνα τύχῃσι τῆς εὐ-
 αγγελικῆς τελειότητος. Πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ
 ὄρους τούτου σπήλαια ἦσαν ἀναχωρητῶν
 πλήρη, νυκτὸς δὲ καὶ ἡμέρας ἠκούοντο
 καὶ ἀντήχουν αἱ πρὸς Κύριον δεήσεις
 αὐτῶν. Βλέπων δὲ τις τὰς πολυαρίθμους
 αὐτῶν κέλλας, θὰ ἔλεγεν ὅτι εὐρίσκεται
 ἀπέναντι κυψέλης μὲ ἀπειραγρίθμους με-
 λίσσας. Ἐν αὐταῖς οἱ ὅσοι ἐκεῖνοι ἀνα-
 χωρηταὶ παρεμφερεῖς πρὸς μελίσσας φι-
 λοπόνους καὶ ἐπιμελεῖς, ἀπήρτιζον διὰ
 τῆς ἀρετῆς αὐτῶν μέλι πνευματικῆς ὁλως
 γλυκύτητος. (Εὐάγγελος).

Ἐν τῷ Σαρανταρίῳ ἔκειτο ἡ Λαύρα
 τοῦ Δούκα, ἥτις ἦτο τὸ δεύτερον μονα-
 στικὸν ἱδρυμα τοῦ ἀββᾶ Χαρίτωνος, ἐ-
 πλάτυνε δὲ αὐτὴν ὁ ἐν ἀσκητικοῖς δια-
 πρόψας κατορθώμασιν, ἀββᾶ Ἐλπίδιος.
 Παρ' αὐτῷ ἐμόνασαν καὶ ὁ Ἐλενουπό-
 λεως ἐπίσκοπος Παλλάδιος, ὡς ἀναγινώ-
 σκωμεν ἐν τῇ Λαυσαϊκῇ ἱστορίᾳ, ὁ Αἰνέ-
 σιος, ἀνὴρ ἀξιόλογος, ὁ τούτου ἀδελφὸς
 ὁμότιμος Εὐστάθιος καὶ ὁ Σισσίνιος. Ὁ
 δὲ ἅγιος Σάββας (ὁ ἡγίασμένος) περὶ τὰ
 τέλη τοῦ ε'. αἰῶνος, εὗρεν ἐνταῦθα ἕνα
 καὶ μόνον ἀναχωρητὴν ἀπὸ τριάκοντα
 ὀκτὼ ἐτῶν βιοῦντα καὶ ἀναμένοντα τὴν
 ἀφίξιν αὐτοῦ, ἵνα παραδῇ τῷ πνεύμῳ τῷ
 Κυρίῳ. Ὁ δὲ ἅγιος Στέφανος ὁ Σαββαί-
 τος, ὁ θαυματουργός, κατὰ τὸν 9. αἰῶ-
 να, ἐποίει συνεχῶς ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῦ
 Δούκα τὰς διατριβὰς αὐτοῦ ἐν καιρῷ τῆς
 μεγάλης τεσσαρακοστῆς. Συμῶν δὲ τις
 μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος, ἀκμάσας ἕνα ἢ

δύο αιώνας μετά τον Στέφανον τὸν Σαββαΐτην, ὅστις ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Σαρανταρίου ὄρους, συνέγραψε τὸ μαρτύριον ἐξήκοντα τριῶν ἁγίων μαρτύρων. Ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ἔργου ἔχει οὕτως : « Ὁκτωβρίου καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ ἐξήκοντα καὶ τριῶν, τῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ συλληφθέντων ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ μαρτυρησάντων ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, συγγραφὴν παρὰ Συμεὼν μοναχοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἡσυχαστοῦ τοῦ ἁγίου σπηλαίου τοῦ Τεσσαρακονθημέρου· καὶ πλείστοι ἄλλοι ὅσοι Πατέρες καὶ θαυματουργοὶ ἅγιοι». Παραπέμπομεν τὸν εὐσεβῆ ἀναγνώστην, τὸν βουλόμενον νὰ ἀναγνώσῃ περὶ ἀπαθείας καὶ νεκρώσεως τῶν παθῶν τῶν ἀναχωρητῶν εἰς τὸν Εὐάγγριον, ὅστις ἥκμασε κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα.

Ἐὰν ἤθελέ τις νὰ ἀπαριθμῇ τοὺς ἀσκητάς, ἔπρεπε νὰ πρᾶξῃ ὅ,τι καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἑλενουπάλεως - Παλλάδος ἦτοι νὰ περιέλθῃ τὴν Ἀνατολήν, τὴν Συρίαν, τὴν Παλαιστίνην τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἀπαριθμῇ μόνον τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν. Πράγματι, ἀδελφοί μου χριστιανοί, ἃς μὴ φανταζώμεθα ὅτι τὴν σήμερον ἐξέλειπε παντελῶς ὁ ζῆλος τῆς ἀληθοῦς μοναστικῆς ζωῆς. Ὑπάρχουν καὶ σήμερον πάρα πολλοὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τοῦ ὕλισμου κλπ. Λαμπρὸν παράδειγμα μᾶς ἀφῆκεν ὁ μακαρίτης Ἀρχ. Ἀβραάμιος, ὅστις ὄχι μόνον ἐμαρτύρησεν ἀληθῶς διὰ νὰ σκάψῃ τὸ Σαραντάριον ὄρος μὲ τὴν πυρίτιδα, καὶ νὰ κατασκευάσῃ τὴν μονήν, τὸ δεύτερον Σινᾶ (Σαραντάριον), ἀλλ' ἠγόρασε καὶ πλουσιωτάτας γαίας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερικῆς, πλησίον τῆς ὁποίας περὶ τὰ 20-25 λεπτά, κεῖται ἡ ἱερὰ αὕτη μονή, καὶ τὸν κῆπον τοῦ Ἀβραάμ, πρὸς συντήρησιν τῆς μο-

νῆς. Ἴδου ὁ ζῆλος τῆς εὐσεβείας.

Εὐχόμεθα μὲ ὅλην μας τὴν ψυχικὴν δύναμιν ἐν τῷ Παναγίῳ Τάφῳ, ὅπως ὁ Κύριος ἀξιώσῃ πάντας τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς ἵνα γίνουν προσκυνηταὶ αὐτοῦ, πιστωθῶν δὲ καλλίτερον ὅταν ἴδουν ἰδίους ὁμῆσαι τὰ θαύματα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, διότι σχεδὸν αἱ ἐλάχισται περιγραφαὶ μας ἐὰν ὁ Κύριος μᾶς ἐνδυναμώσῃ, θὰ πραγματοποιῶνται περὶ εὐσεβείας.

ΕΥΧΗ ΕΝ ΚΑΙΡῳ ΘΑΪΨΕΩΣ

Θεὲ καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, ἐπάκουσόν μου ἐν ὥρᾳ θλίψεως καὶ λυγρόν μου τὰ δεσμά τῆς ἁμαρτίας, διὰ νὰ σηκώσω τὰς μισαράς μου χεῖρας πρὸς Σὲ τὸν εὐσπλαγχνὸν ἱκετευτικῶς, ὅπως μὲ ἀπαλλάξῃς τῶν παθῶν μου, ὁδηγῶν με πάντοτε πρὸς τὸ θεῖόν Σου θέλημα. **Ναί, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε Δέσποτα, ἐλπίζω νὰ ῥῶμαι τῆς δεήσεως, χάρις εἰς τὴν ἀνεξάντλητον ἀγάπην Σου πρὸς πάντας τοὺς ἁμαρτωλούς, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Σὺ, ὅστις δὲν μὲ ἐπλασες χάριν τῆς παραφροσύνης μου διὰ τὸν φοβερόν καὶ ἄχαριν ἄδην, δὲς μου σύνεσιν καὶ ἀγάπην πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπιστροφὴν ἐκ τῆς πολυκεφάλου ἁμαρτίας.**

Δὲν ἐπιθυμῶ πλέον νὰ ζῶ τὴν ζωὴν τοῦ Ἀσώτου τῆς παραβολῆς Σου. Δὲς ἵνα καὶ ἐγώ, ὅπως ἐκεῖνος, ἔλθω εἰς ἐμαυτόν, διότι τὸ ἄπειρον ἑλεός Σου ἔνευσεν εἰς τὴν ἁμαρτωλὴν τοῦ ψυχὴν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πρὸς Σὲ τὸν εὐσπλαγχνὸν Πατέρα, Σὺ δέ, ἂν καὶ μακρὰν εἶδες αὐτόν, ἔσπευσας πρὸς αὐτόν, ἐνηγκαλίσθης καὶ ἐφίλησας αὐτόν, δεικνύων τὸ πέλαγος τῆς ἀπειρου ἀγάπης Σου. Ἀλλ' εὐσπλαγχνε Θεέ, σὲ παρακαλῶ ἐναγκάλισον καὶ ἐμέ, ὅπως ἐκείνον, ἂν καὶ ὑπάρχω χειρό-

τερος αὐτοῦ, μὴ μὲ βδελυχθῇς. Δὲς καὶ εἰς ἐμὲ τὸν δακτύλιον, ὅστις εἶναι τὸ δαίγμα τῆς ἀγάπης Σου, τῆς ἀγίας Σου πίστεως καὶ τῆς πρὸς με εὐεργεσίας Σου.

Τὸν μόσχον τὸν ἄμωμον, τὸν ἀγαπητόν Σου Ἰῖδν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν τὸν ἐθυσίας ἐπὶ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθᾶ διὰ τοῦ φοβεροῦ μαρτύριου τοῦ Σταυροῦ. Πρὶν ἢ ἔλθω ἐγώ, ἐσὺ οὐρόνιε Πάτερ, ἔθυσας Αὐτόν, ἀλλ' ἐγὼ ἀνάξιος ὢν τῆς τοιαύτης τροφῆς, τρώγω τὸ Ἀχραντὸν Αὐτοῦ Σῶμα καὶ πίνω τὸ Θεῖον Αὐτοῦ Αἷμα.

Δὲς, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὰς ἄνω χάριτας, διότι ὁ ἰδικός Σου ἐνγκλισμός θὰ μὲ καταστήσῃ ἀχώριστον ἀπὸ Σοῦ. Δὲς ἵνα λέγω, ὅπως ἐκεῖνος ὁ ἄμοιρος τῶν καλῶν ἔργων, τὸ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν, ἥμαρτον εἰς τὰς ἐντολάς Σου, νὰ γνωρίζω εἰς τὸ ἐξῆς ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀνάξιος νὰ συζῶ μετὰ τῶν πέριξ ἐμοῦ ἀνθρώπων, οἵτινες ὑπάρχουσιν ἐκλεκτοὶ καὶ ἅγιοι. Μὴ ἐγκαταλείψῃς με πλέον οὐδέποτε, διὰ νὰ μὴ μὲ εὕρῃ ὁ τρομερὸς ἀντάρτης, ὁ αἰμοχαρὴς κύων, ὁ ἄγριος λύκος, ἡ θανατηφόρος τίγρις, ὁ κατηραμένος σατανᾶς, μακρὰν ἀπὸ Σοῦ καὶ μὲ κατασπαράξῃ. Δὲς τὴν τῶν πταισμάτων μου ἄφεσιν καὶ χάρισόν μοι τὴν αἰώνιον ζωὴν, ὅτι Σὺ εἶ Εὐλόγητος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Αἰθέριος Ἱεροδιάκονος
Ἀγιοταφίτης

ΙΩ. ΣΠΛΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΠΟ ΤΟΥ Ι' ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Μονὴ Φιλοθέου

Ἡ μονή, κειμένη ἐν μέσῳ συνδένδρων το-

πείων καταρροεμένων ἀπὸ τῶν ὑπερθεν καταπιπτόντων δροσερῶν ὑδάτων, φέρεται ἰδρυθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ὡς εἶναι τοῦτο φανερόν ἀπὸ τοῦ μνημονευθέντος ἐγκλητικού γράμματος Παύλου τοῦ Ξηροποταμνοῦ, ὅπερ συνέταξεν ἡγούμενος τῆς μονῆς. Εἰς μεγίστην περιωπὴν ἀνήχθη ἡ μονὴ αὕτη ἐπὶ τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, ὅστις συλλέξας εἰσφορὰς ὑπὲρ τῆς μονῆς ἐπανήλθεν ἐκεῖ καὶ μετερρῶθιμισε τὴν τάξιν αὐτῆς καταστήσας αὐτὴν κοινόβιον.

Ἐκδιωχθεὶς ὁμοῦς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, οἵτινες κατὰ πλειοψηφίαν ἦσαν Βούλγαροι, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν ἀργότερον ὁμοῦς συνετελέσθη ὁ ἐξελληνισμός αὐτῆς, ὥστε σήμερον οὔτε ἴχνος βουλγαρικὸν ν' ἀπομένῃ, ἀπ' οὗ ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ σφζόμενα χρυσόβουλλα τῆς μονῆς ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ εἰς ἐλληνικὴν γλῶσσαν εἶναι διατετυπωμένα.

Ἡ Μονὴ Σταυρενικήτα

Ἡ μονή, κειμένη πρὸς τὴν Δυτικὴν παραλίαν μεταξὺ τῶν μονῶν Παντοκράτορος καὶ Ἰβήρων, ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τῶν μοναχῶν Σταύρου καὶ Νικήτα, ὑφίστατο δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀθανασίου.

Περὶ τὸ 1533 καταντήσασα κελλίον ἡ κάθισμα, ἐξηρτάτο ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Φιλοθέου, ἡγοράσθη δὲ ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου, τοῦ ἡγουμένου τῆς ἐκλιπούσης μονῆς τοῦ Γηρομερίου, ὅστις καὶ ἀνεκαίνισεν αὐτὸ προαγαγὼν εἰς περιωπὴν μονῆς. Ἐπειδὴ δὲ λόγῳ πυρκαϊᾶς εἶχε περιέλθει εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν, ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας ὁ Α' ἀνωκοδόμησεν αὐτὴν περὶ τὸ 1540 ἔχων ὑπερβολικὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸν προστάτην τῆς μονῆς ἅγιον Νικόλαον· κατὰ ταῦτα κύριος κτίτωρ τῆς μονῆς θεωρεῖται ὁ πατριάρχης οὗτος. Ἀργότερον λόγῳ νέων πυρπολήσεων καὶ τῇ συνε-

πεία τούτων ἐνδείας ἀνεκαινίσθη ἀποδώσασα καὶ τὰ δυσβάστακτα χρέη της διὰ τοῦ Θεοφίλου τοῦ Προυσαέως.

Ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Θεσσαλονικέως

Ἡ μονὴ ἔχει τὴν ἀρχὴν της ἀπὸ τοῦ Παλιμονάστηρου, ὅπερ ἦτο παλαιὰ μονὴ φερώνυμος τοῦ ἁγίου, ἀκμάζουσα κατὰ τὸν 11'. αἰῶνα· περιελθούσα δὲ εἰς παντελὴ ἐρήμωσιν κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα προσηρτήθη εἰς τὴν μικρὰν μονὴν τῆς Θεοτόκου τοῦ ξυλουργοῦ ἢ τῶν Ρουσῶν, ἄγνωστον διατὶ οὕτω καλουμένην, ἡγουμενεύοντος τοῦ Λαυρεντίου καὶ κειμένην παρὰ τὴν θέσιν τῆς βουλγαρικῆς σκῆτης Βογορόδιστας πλησίον τοῦ Βατοπεδίου. Ὁ Ἡγούμενος οὗτος μετόκησε μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν εἰς τὴν εὐρυχωροτέραν μονὴν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Θεσσαλονικέως κατὰ παραχώρησιν τοῦ πρώτου τῆς Συνάξεως προσθεὶς εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ὀνομασίαν τῆς παλαιᾶς μονῆς ἥτοι τὴν τῶν Ρουσῶν ἢ Ῥώσων, ἂν καὶ κατὰ τὰ ἱστορικῶς παραδεδομένα μόνον Ἕλληνες ἐμόναζον εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους καὶ συνεπεία τούτου ἡ ὀνομασία φαίνεται διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦλάχιστον ἐκείνην δυσεξήγητος. Μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις ἔγγραφα ἡ μονὴ ἦτο ἑλληνική, μὴ ἀποκλειομένης φυσικὰ τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι ἴσως μετεῖχον τῆς κοινότητος καὶ Ῥῶσοι, ἐλάχιστοι ὅμως. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος φυγόντες ἕνεκα ἐρειπώσεως τῆς μονῆς ἀπὸ τῆς σημερινῆς θέσεως τοῦ Παλιμονάστηρου οἱ μοναχοὶ συνεκεντρώθησαν ἐκεῖ, ὅπου ἔνα αἰῶνα προηγουμένως ὁ Ἐρισοῦ εἶχεν ἰδρύσει μονύδριον τῆς Ἀναλήψεως, ὅπερ ἐκ βάθρων ἀνιδρύθη καὶ ἐπεξετάθη χορηγοῦντος τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Σκαρλάτου Καλλιμαύχης, εἰς τὴν σημερινὴν θέσιν τῆς μονῆς κειμένης εἰς τὴν δυτικὴν

παραλίαν τῆς χερσονήσου οὐχὶ μακρὰν τοῦ Παλιμονάστηρου, ἥς ἀπέχει περὶ τὴν μίαν ὥραν. Ἀρχομένου τοῦ 19ου αἰῶνος ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου ἡ ὀνομασία του ὡς αὐθεντικοῦ κοινοβίου τῶν Καλλιμαύχων ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐμφαίνει εἰμὴ ὅτι οἱ ἐν αὐτῷ ἀσκούμενοι ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἕλληνες. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μονὴ ἕνεκὰ δικῶν καὶ ἐπεκτάσεως τῶν κτηριακῶν της συγκροτημάτων περιέστη εἰς οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ καὶ ῥώσους μοναχοὺς ἀπὸ τοῦ 1840, ὁπότε ὑπερτερήσαντες τοὺς Ἕλληνας ἐξέλεξαν καὶ ὁμόφυλόν των ἡγούμενον ἐν ἔτει 1875. Ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν αὕξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ῥώσων συνετέλεσεν ἡ ἐν ἔτει 1845 ἐπίσκεψις τοῦ μεγάλου δουκὸς Νικολάεβιτς, ὅστις ἔδωκε τὸ σύνθημα πλουσιῶν καὶ δαφιλῶν εἰσφορῶν ἐκ Ρωσίας, τοῦ ζητήματος θεωρηθέντος ὡς θίγοντος τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν τῶν Ῥώσων. Τανῦν οἱ Ἕλληνες ἐκπροσωποῦμενοι ὑπὸ ἐλάχιστων μοναχῶν ἀποβλέπουσι μετὰ πόθου εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν θ' ἀνακτήσωσι τὰ ἱστορικὰ των ἐπὶ τῆς μονῆς δικαιώματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἰσχύει, οὔτε ὁ χρόνος οὔτε ὁ πλοῦτος καὶ αἱ ἄφθονοι δωρεαὶ νὰ παραγράψωσι.

Ἡ Μονὴ τοῦ Ξενοφῶντος

Ἡ μονὴ ἐκτισμένη παρὰ τὴν παραλίαν εἶναι καὶ αὕτη σύγχρονος τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου ὡς μαρτυρεῖται ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ ἁγίου, ἐν ἣ ἀναφέρεται ὅτι ἐθεράπευσε τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἡγουμένου Ξενοφῶντος προΐσταμένου ἑνὸς τῶν ἐν τῷ Ὄρει φροντιστηρίων, πάσχοντα ἐκ καρκίνου. Περὶ τὸ 1083 ὁ μέγας Δρουγγάριος (ναύαρχος) τοῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, ὁ κατὰ κόσμον Στέφανος, ἀσπασθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ μετονομασθεὶς Συμεὼν ἐπεξέτεινε τὴν μονὴν δαπάναις τοῦ Νικηφόρου καὶ δι-

εδέχθη ἐν τῇ ἡγουμένῃ Γεράσιμον τὸν ἄλλοτε Κουροπαλάτην.

Κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἔτυχε πολλῶν δωρεῶν Βλάχων ἐπισήμων καὶ ἡγεμόνων, τὴν ἀνακαίνισιν δὲ τῆς μονῆς καίσης ἔφερον εἰς πέρας Φιλόθεος ὁ Λέσβιος καὶ ὁ ἡγούμενος αὐτῆς Νικηφόρος ὁ ἐκ Κύμης.

Μονὴ Καρακάλλου

Ἐν τερπνῷ καὶ χλοερῷ περιβάλλοντι ὑψώνουσα τὰ τεῖχη της ἡ μονὴ αὕτη, μόλις ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς παραλίας 1)2 ὥραν, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος, κτίσμα οὕσα μοναχοῦ τινος Καρακάλλου ἢ Καρακᾶ κληθέντος οὕτως ὡς καταγομένου ἐκ τῆς κώμης τῆς Βλαχίας Καρακάλας. Ἰδρύθη αὕτη ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ τοῦ Διογένης ἐν ἔτει (1071) ὡς ἀναφέρει μολυβδόβουλλον τῆς μονῆς τοῦ ὁποίου μόνον ἡ Βούλλα σφύζει. Ἡ μονὴ ὑποστάσα διαφόρους ἐρειπώσεις ἔτυχε τῆς χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Πέτρου καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰβηρίας.

Ἡ Μονὴ τοῦ Κωνσταντίνου

Ἡ μονὴ αὕτη, τελευταία ἐν τῇ ἱεραρχικῇ τάξει, κεῖται ἐν μέσῳ λεκάνης. ἥς τὰ πρᾶνῃ κατάφυτα ἐκχέουσι ἀφθόνους πηγὰς ὑδάτων· ἡ κτίσις τῆς μονῆς ταύτης ἀνάγεται κατὰ τὴν παράδοσιν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Μ. Κων)τίνου, Κωνσταντα πάντως ὅμως ἂν τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχεται ἀληθείας, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ὁρθὴ ἐκφορὰ τῆς ὀνομασίας τῆς μονῆς εἶναι ἡ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ οὐχὶ ἡ συνήθης τοῦ Κασταμονίτου. Ἡ ἐκ τῶν ἀρχείων καταφαινομένη χρονολογικὴ ἀφετηρία τῆς κτίσεως τῆς μονῆς δὲν φθάνει πέραν τοῦ 11ου αἰῶνος, ὅτε μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀποσταλείσης εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον ἀναφέρεται ἡγούμενος Κωνσταντονίτης. Ἐν χρυσοβούλλῳ τοῦ

ἔτους 1407, Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ἀναφερομένῳ εἰς τὰ ὄρια αὐτῆς, καλεῖται μονὴ Κωνσταντονίτου, ἀναφέρεται δὲ ἡ εἰς τὸν Κωνσταντα ἐπιγραφομένη ὀνομασία. Τὴν μονὴν πολυειδῶς εὐεργέτησεν Ἄννα, ἡ φιλανθρωπικὴ δέσποινα τῆς Σερβίας καὶ ὁ δεσπότης Βράγκοβικ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15ου αἰῶνος. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ἡ Βασιλικὴ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ διέθεσε μέγα ποσὸν πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς ἀπὸ τοῦ 19ου αἰῶνος καίσης μονῆς, δι' οὗ μέρος αὐτῆς ἀνωκοδομήθη. Ἡ ἀνακαίνισις αὐτῆς συνεπληρώθη ἀργότερον τῷ 1865 καθὼς καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ἐκκερῶν χρεῶν της διὰ περιφορᾶς εἰς τὴν Ρωσίαν τῆς δεξιᾶς τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου τιμᾶται ἡ μονὴ.

Ἡ Μονὴ τοῦ Ζωγράφου

Εἰς τὸ βάθος συνδένδρου καὶ περιρρύτου φάραγγος προβάλλει μεγαλοπρεπὴς ἡ μονὴ αὕτη, ἥτις ἀπέχει 3)4 ἀπὸ τῆς θαλάσσης, δρόμος δὲ λιθόστρωτος μὲ μεγάλην στερεότητα κατασκευασθεὶς ἄγει εἰς τὸν νεώσοικον τῆς μονῆς. Ἡ κτίσις αὐτῆς τάσσεται εἰς τὴν ἐποχὴν Λέοντος τοῦ Σοφοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 10ου αἰῶνος ἢ ὅπερ πιθανώτερον ἦτο τότε κελλίον ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ Πρώτου, μόλις ἀπὸ τοῦ 13ου αἰῶνος ἐξελιχθὲν εἰς μονὴν· ἰδρύθη δ' αὕτη κατὰ παράδοσιν ὑπὸ εὐγενῶν ἀδελφῶν ἐξ Ἀχρίδος καταγομένων, Μωϋσέως, Ἀαρὼν καὶ Ἰωάννου. Τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ ἡ εἰκὼν ἀχειροποίητος μεγίστης τυγχάνει ὑπολήψεως καὶ φήμης παρὰ τοῖς ἀγιορείταις· κατέπεσε δὲ ἐξ ὕψους, προελθούσα ἐκ τινος περὶ τὴν Λύδδαν κώμης, (ἐν Παλαιστίνῃ), ὅτε οἱ μοναχοὶ διηπόρουν ποίαν ὀνομασίαν ἔπρεπε νὰ δώσουν εἰς τὴν κτιζομένην μονὴν. Πολλὰς περιπετείας ὑπέστη ἡ μονὴ ἐπὶ Μιχαὴλ

τοῦ Παλαιολόγου, καθ' ἣν ἐποχὴν 26
ζωγραφῖται μοναχοί, ἤλεγχον αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ πύργου τῆς μονῆς διὰ τὴν λατινο-
φροσύνην του, διὸ καὶ ἐκάησαν ζῶντες.
Τὸ γεγονός τοῦτο διαμνημονεύει εἰς τὰς
ἐπερχομένας γενεάς τὸ ἐν τῷ περιβόλῳ
κενοτάφιον. Οἱ αὐτοκράτορες Ἀνδρόνι-
κοι μεγάλως εὐηργέτησαν αὐτὴν ὥς καὶ οἱ
ἡγεμόνες τῆς Βλαχίας. Ἡ μονὴ αὕτη, εἰς

ἣν νῦν μονάζουν δικαίωματι οἱ ἐκ Μακε-
δονίας Βουλγαρόφωνοι Ἕλληνες, ἀνεκαι-
νίσθη κατὰ συμπαγέστατα οἰκοδομικὰ
συγκροτήματα διὰ λαξευτῶν λίθων, ἐν-
τύπωσιν φρουρίου μᾶλλον ἐμποιοῦντα
εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὁλοίου ὑπέγκειται
ὀγκώδης καὶ μεγαλοπρεπὴς πυλὼν.

(Ἀκολουθεῖ)

† ΑΡΧΙΜ. ΝΑΘΑΝΑΗ ΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΥΧΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ
ΘΕΟΤΟΚΟΝ
ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΗΧΟΣ ΠΛ Β.

Εἰρμολογικῶς

Χάριν δίδου μοι Παρθένε τῷ θεράποντί σου κόρη,
καὶ παράσχου προθυμίαν τοῦ ὑμνεῖν σε μετὰ δέους,
καὶ σὺν Γαβριὴλ τὸ χαῖρε, εὐσχημόνως ἐκβοᾷν σοι,
χαίροις πρωτοπλάστων σκέπη, χαῖρε Ἀβελ ἡ θυσία,
χαίροις τῶν δικαίων θύρα, χαῖρε Ἀβραὰμ ἡ δόξα,
χαίροις Ἰσαὰκ τὸ λύτρον, χαῖρε Ἰακώβ ἡ κλίμαξ,
χαίροις Ἰωσήφ ὁ βίος, χαῖρε τοῦ Ἰωβ ἀνδρεία,
χαίροις κιβωτὲ ἀγία, καὶ ὀλκὰς ἡγλαῖσμένη,
χαίροις Μωϋσέως στάμνε, χαῖρε Ἀαρὼν ἡ ῥάβδος,
χαίροις Ἰεσαὶ ἡ ῥίζα, χαῖρε Σαμουὴλ τὸ κέρας.

Χρόνος δίσημος

Χαίροις τοῦ Δαβὶδ θυγάτηρ, χαῖρε Σολομῶντος κλίνη,
χαίροις Γεδεὼν ὁ πόκος, χαῖρε Ὡσηὲ τὸ ῥόδον,
χαίροις Δανιὴλ ὁ λίθος, χαῖρε δρόσος ἡ τῶν παίδων,
χαίροις τοῦ Ἀμώς τὸ δένδρον, χαῖρε ἡ Μιχαίου δόξα,
χαίροις προφητῶν διόπτρα, χαῖρε Ἰωὴλ ἡ χάρις,
χαῖρε στάμνε μανναδόχε, καὶ ὀλόφωτε νεφέλη,
χαῖρε κῆπε κεκλεισμένε, καὶ πηγὴ ἐσφραγισμένη,
χαῖρε ξύλον ἀφθαρσίας, τῆς ζωῆς τῆς ἀκηράτου,
χαῖρε πύλη κεκλεισμένη, τῷ Θεῷ συντηρουμένη.
χαῖρε τῶν καλῶν αἰτία, θεονύμφευτε Μαρία.

Εἰρμολογικῶς

Χαῖρε θρόνε τοῦ Ὑψίστου, καὶ παλάτιον τοῦ Λόγου,
χαῖρε μῆλον χαῖρε ῥόδον, εὐανθοῦν ὁσφραῖνον κόσμον,
χαῖρε ἄρουρα καὶ πλάκα, καὶ λαβὶς ἡνθρακωμένη,
χαῖρε πόλις τοῦ Ὑψίστου, αἰνετὴ ἀγλαΐφορε,
περὶ ἧς δεδοξασμένα, ἐλαλήθη ἀπορρήτως,
χαῖρε τράπεζα ἡ πλήρης, ἀγαθῶν ἐπουρανίων,
χαῖρε γέφυρα πρὸς πόλον, ἐπανάγουσα τοὺς πάντας,
χαῖρε πύλη, χαῖρε κλίμαξ, χαῖρε διαυγὴς πορφύρα,
χαῖρε νοητὴ λυχνία, ἡ φωτίζουσα τὸν κόσμον,
χαῖρε τέμενος καὶ θρόνος, τοῦ μεγάλου Βασιλέως.

Δίσημος

Χαῖρε δόξα τῶν Ἀγγέλων, χαῖρε σκέπη τῶν ἀνθρώπων,
χαῖρε παραδείσου θύρα, χαῖρε πάντερπον χωρίον,
χαῖρε σκὴνωμα τοῦ Λόγου, καὶ σκηνὴ τιμαλφεστάτη,
χαῖρε νύμφη κοσμηθεῖσα ἀρεταῖς δεδοξασμένη,
χαῖρε κλέος μοναζόντων, καὶ ὁσίων ἡ λαμπρότης,
χαῖρε τεῖχος τῶν παρθένων, ἀσκητῶν ἡ ὠραιότης,
χαῖρε ἱερέων κῦδος καὶ ἱεραρχῶν τὸ γέρας,
χαῖρε σθένος τῶν μαρτύρων, χαῖρε στέφανος δικαίων,
χαῖρε βασιλέων κράτος καὶ διάδημα Παρθένε,
χαῖρε βασιλέων κόσμος, καὶ χλαμὶς εὐκλεσεστάτη.

Εἰρμολογικῶς

Χαῖρε Ἐκκλησίας πύργος, καὶ πιστῶν ἡ προστασία,
χαῖρε μόνη τῶν ἐστώτων, στηριγμὸς ἐν ἀσφαλείᾳ,
χαῖρε μόνη τῶν πιπτόντων, ἡ ἀνάκλησις καὶ βάσις,
χαῖρε τῶν πενθούντων μόνη, κραταιὰ παραμυθία,
χαῖρε μόνη τῶν νοσούντων, ἡ ἐπίσκεψις καὶ ῥῶσις,
χαῖρε τῶν ὁδοιπορούντων, ἀπλανὴς καθοδηγία,
χαῖρε τῶν ἐπαγρυπνούντων, φυλακὴ ἀρῶραγεστάτη,
χαῖρε τῶν πολεμουμένων ἡ εἰρήνη Παναγία,
χαῖρε τῶν χειμαζομένων, ἡ γαλήνη Θεοτόκε,
Διὰ σοῦ ἡ κτίσις πᾶσα καθηγιάσται καὶ λύπη, τῆς ἀρχαίας
ἐλυτρώθη τὸ ἀδαμιαῖον γένος.

Δίσημος

Διὰ σοῦ τῆς πανωδύνου, ἐλυτρώθημεν κατάρας,
διὰ σοῦ ἀνεκαινίσθη, τῇ φθορᾷ ὑποπεσοῦσα,
φύσις πάλαι ἡ ῥοώδης, γηγενῶν πεπλανημένη,
συντριβεῖσα καὶ εἰς βάθος, καταντήσασα τοῦ ἔδου,
Πρόσχε, τοίνυν Δέσποινά μου, ἐπ' ἐμοὶ τῷ τρισαθλίῳ,

πέμψον τὴν βοήθειάν σου, παραμύθησόν με κόρη,
ἢ ἐλπίς τῶν ἀνελπίστων, καὶ λιμὴν χειμαζομένων,
ἢ γλυκεία εὐφροσύνη, τῶν πρὸς σὲ καταφευγόντων,
καὶ χαρὰ καὶ θυμηδία, τῶν σὲ ἐπικαλουμένων,
ἰδοιμί σου τὴν ὀξείαν, συμμαχίαν Θεοτόκε.

Εἰρμολογικῶς

Εὐροιμί σε προστασίαν, καὶ ἀντίληψιν Παρθένε,
ἶδε μου κραυγῆς τὸ πένθος, καὶ ὀλολυγμὸν καὶ θρήνον,
ἶδε μου τὴν ἀθυμίαν, καὶ κατήφειαν ἣν ἔχω,
ἶδε μου τὴν ἀτονίαν, καὶ ψυχῆς αἰχμαλωσίαν,
πρὶν τελείως βυθισθῆναι, πρόφθασον βοήθησόν μοι,
Οὐ γὰρ ἔχω ποῦ προσφύγω, τοῦ σωθῆναι ὁ παντλήμων,
οὐ δὲ πλὴν σου ἄλλην οἶδα ἢ ἐπίσταμαι προστάτιν,
καὶ ἀντίληψιν Παρθένε, καὶ καταφυγὴν καὶ σκέπην,
καὶ προσφύγιον καὶ ῥύστιν, καὶ καλὴν παραμυθίαν,
πρόφθασον διάσωσόν με, λύτρωσαί με Θεοτόκε.

Δίσημος

Φρούρησον ὀχύρωσόν με, καὶ δυνάμωσον ὥς οἶδας,
καὶ συντήρησον ἐκ πάσης συμφορᾶς θανατηφόρου,
ὅπως ἀνυμνῶ σὴν χάριν, καὶ γεραίρω σε Παρθένε,
μεγαλύνω καὶ δοξάζω, καὶ πιστῶς ἀνευφημῶ σε,
τὴν πασῶν τῶν οὐρανίων τάξεων ὑψηλοτέραν,
εὐροιμί σε καὶ προστάτιν ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου,
καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ δίκῃ, βοηθὸν καὶ σωτηρίαν,
τῆς φλογὸς τῆς αἰωνίου, ῥυομένην με καὶ δόξης,
τοῦ Υἱοῦ σου ἀξιοῦσα ταῖς πρεσβεΐαις σου Παρθένε.

ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΠΑΤΑΡΩΝ ΧΡΗΣΜΟΙ ΗΤΟΙ

Τὰ ἐπιφερόμενα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Μεθοδίου,
Ἐπισκόπου Πατάρων, περὶ τῶν μελλόντων γενέσθαι ἐν
τῷ τέλει.

(Ἐκ τοῦ Λαυρ. Κώδικος Α'. 41 αἰῶνος ΙΗ').

Ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τοῦ ἐ-
βδόμου αἰῶνος ἐπαναστατήσονται
οἱ ἀγαρηνοὶ καὶ περικυκλώσουσι
τὴν πόλιν τοῦ Βυζαντίου καὶ συν-
αχθήσονται πάντα τὰ ἔθνη ἐν αὐ-
τῇ. Καὶ ἡ Ἐπτάλοφος στρέψει τὸ

πρόσωπον αὐτῆς ὑπὸ τὴν δύσιν τοῦ
ἡλίου καὶ οὐαί σοι Ἐπτάλοφε ἐκ
τῆς τοιαύτης ὁργῆς. Κυκλωθήσῃ
γὰρ ὑπὸ στρατοπέδου πολλοῦ καὶ
κυριευθήσῃ ὥς διὰ μικροῦ πράγ-
ματος καὶ τὰ ὥραία τείχη πεσοῦν-

ται ὡς συκυηλᾶτον (;) καὶ πατήσῃ
τὸ μερδάκιον ἐπὶ σὲ καὶ Ἑλλήνων
τὸ σκῆπτρον θήσῃ καὶ ἐν αὐτῷ ὁ-
μνυεῖ καὶ βάλει τὰς χεῖρας αὐτοῦ
εἰς τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ θυσιαστήρια
καὶ τὰ ἅγια χρίσουσιν αὐτὰ τοὺς
υἱοὺς τῆς ἀπωλείας. Καὶ μετὰ ταῦ-
τα ἐγερθήσεται ὁ κοιμώμενος καὶ
πατάξει αὐτοὺς καὶ τὸ διάδημα αὐ-
τοῦ ἀνακολπώσεται καὶ μεγαλυνθή-
σεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ πρὸ μικροῦ.

Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς ἀπωλείας στηρί-
ξαντες δώσουσι τὰ πρόσωπά αὐτῶν
ἐπὶ τὴν δύσιν καὶ δώσει ὁ ὄφις ὁ
κοιμώμενος θάνατον ὅσιον καὶ
κρατήσῃ ἐπὶ τὴν Ἐπτάλοφον τὸ
ξανθὸν γένος· καὶ φυτευθήσονται
ἐν αὐτῇ λάχανα καὶ φάγονται ἐξ αὐ-
τῶν πολλοὶ εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἁγί-
ων. Κρατήσουσιν ἐπὶ ἀνατολὰς προ-
νοητὰς τρεῖς καὶ ἐνδύσει ὀδύνας ὁ
προνοητεύων· καὶ μετὰ τοῦτον ἐγερ-
θήσεται αὐτόνομος καὶ μετ' αὐτὸν
ἕτερος λύκος ἀγριώδης καὶ δήσουσι
τοὺς Ἰσμηλίτας καὶ διώξουσιν αὐ-
τοὺς ἕως κολασίας καὶ ταραχθή-
σονται· καὶ τὰ καθήμενα ἔθνη, αἵτι-
νά εἰσιν ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη κινή-
σουσι μετὰ μεγάλης βίας καὶ δοιμυ-
τάτου θυμοῦ· καὶ χωρισθήσονται
εἰς τέσσαρας ἀρχάς. Καὶ ἡ μὲν
πρώτη χειμάσει εἰς τὴν Ἐφεσον,
ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὰ Μαλάγινα, ἡ δὲ
τρίτη εἰς ἄκραν κάμπου, ἥγουν εἰς
Πέργαμον, ἡ δὲ τετάρτη εἰς Βιθυ-
νίαν.

Καὶ σωρεύσουσι ξύλα πολλὰ καὶ
καταπατήσουσιν αὐτῆς τὰ ὄρια.
Τότε ταλαιωθήσονται ἔθνη καθήμε-
να ἐπὶ νότου γωνίας, καὶ ἐγερθήσε-
ται ὁ μέγας Φίλιππος μετὰ γλωσ-
σῶν ιη'· καὶ συναχθήσονται ἐν τῇ

Ἐπτάλοφῳ καὶ συγκροτήσουσι πό-
λεμον, οἷος οὐ γέγονε πώποτε. Καὶ
δραϊμοῦσιν εἰς τὰς ἐμβολὰς καὶ εἰς
τὰς ῥύμας τῆς Ἐπτάλοφου καὶ τὸ
αἷμα τῶν ἀνθρώπων ὡς ποταμὸς
κινήσει, καὶ θολωθήσεται ἡ θάλασσα
ἐκ τοῦ αἵματος ἕως εἰς τὰ βάθη
τῆς ἀβύσσου. Τότε ὁ βοῦς βοήσει
καὶ ὁ ξηρόλοφος θρηγήσει, καὶ τό-
τε σταθῶσιν ἵπποι καὶ φωνὴ ἐξ οὐ-
ρανοῦ κράξει· στῶμεν, στῶμεν,
στῶμεν, εἰρήνην ὑμῖν· ἀρκεῖ ἡ ἐκδί-
κησις αὕτη ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπω-
λείας καὶ ἀνηκόους. Καὶ ἀπέλθετε
ἐπὶ τὰ δεξιὰ μέρη τῆς Ἐπτάλοφου,
καὶ ἐκεῖ εὐρήσετε ἄνθρωπον ἐπὶ δύο
κίονας ἰστάμενον ἐν κατηφείᾳ πολ-
λῇ. Ἔστι δὲ λαμπρὸς τὸ εἶδος, δί-
καιος, ἐλεήμων, φορῶν πενιχρά· τῇ
ὄψει αὐστηρὸς καὶ τῇ γνώμῃ πραῖς,
ἔχων ἐπὶ τὸν δεξιὸν αὐτοῦ πόδα,
καλάμου ἥλον.

Καὶ φωνὴ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου κη-
ρυχθήσεται· λάβετε καὶ στέψατε αὐ-
τὸν βασιλέα. Καὶ λαβόντες τέσσα-
ρες Ἀγγελοι προσφέρουσιν αὐτὸν
εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν καὶ στέφου-
σιν αὐτὸν βασιλέα.

Καὶ δώσουσιν αὐτῷ εἰς τὴν δε-
ξιὰν χεῖρα, ῥομφαίαν λέγοντες αὐ-
τῷ· ἀνδρίζου Ἰω' καὶ ἴσχυε καὶ
νίκα τοὺς ἐχθρούς σου. Καὶ ἐπάρας
τὴν ῥομφαίαν παρὰ τοῦ Ἀγ-
γέλου πατάξει τοὺς Ἰσμηλίτας,
Αἰθίοπας, Τατάρους καὶ πᾶσαν γε-
νεὰν ἄπιστον, τοὺς δὲ Ἰσμηλίτας
εἰς τρία μέρη. Καὶ τὴν μὲν πρώτην
πατάξει ἐν ῥομφαίᾳ, τὴν δὲ δευτέ-
ραν βαπτίσει, τὴν δὲ τρίτην κατα-
δουλώσει ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Καὶ ἐν τῷ
ὑποστρέφεσθαι αὐτόν, ἀνοιχθήσον-
ται οἱ θησαυροὶ τῆς γῆς, καὶ πάν-

τες πλουτήσουσι, καὶ οὐδεὶς ἔσται πένης.

Καὶ ἡ γῆ ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς ἑκατονταπλασίονα. Τὰ δὲ ὄπλα τὰ πολεμικὰ γενήσονται δρέπανα καὶ ἄροτρα, καὶ βασιλεύσει ἔτη λϚ'. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ βασιλεύσει ἕτερος ἔτη ιβ'. Οὗτος προΐδει τὸν θάνατον αὐτοῦ, καὶ ἀναστὰς πορεύσεται εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ παραδώσει τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τῷ Θεῷ.

Καὶ ἔκτοτε βασιλεύσουσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· ὁ μὲν α'. βασιλεύσει ἐν Ρώμῃ, ὁ β'. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ γ'. ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ὁ δ'. ἐν τῇ Ἑπταλόφῳ. Οὗτοι ἀλληλομαχήσουσι καὶ στρατοπεδεύσουσιν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς στρατοπεδεύσουσι, καὶ οὐδεὶς ἔξ αὐτῶν σωθήσεται. Καὶ ἐν τῷ μὴ εἶναι ἄνδρα χρήσιμον, βασιλεύσει γύναιον μικρόν καὶ ἀναίσχυντον ἐν τῇ Ἑπταλόφῳ. Καὶ αὕτη μιανεῖ τὰ θυσιαστήρια τοῦ Θεοῦ τὰ ἅγια, καὶ σταθεῖσα ἐν τῇ Ἑπταλόφῳ, κράζει φωνὴν μεγάλην λέγουσα: Τίς Θεός, πλὴν ἐμοῦ; καὶ τίς ἀνθιστάμενος τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ; Καὶ εὐθὺς σεισθήσεται ἡ Ἑπτάλοφος, καὶ καταποντισθήσεται σύμψυχος ἐν βυθῷ ἀπωλείας, καὶ μόνος ὁ ξηρόλοφος ἔσται φαινόμενος. Καὶ τὰ διαβαίνοντα πλοῖα μέλλουσι θρηνεῖν τὴν Ἑπτάλοφον. Καὶ βασιλεύσει ἕτερος ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ χρόνου μικροῦ, εἶτα καταποντισθήσεται καὶ αὕτη, καὶ μετὰ τούτην ἡ Σμύρνη καὶ ἡ Κύπρος ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ τότε βασιλεύσει ὁ ἀντίχριστος, καὶ πράξει κατὰ φαντασίαν φοβερά καὶ ἐξάσια πράγματα, ὥστε εἰ δυνατόν

καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς πλανῆσαι, καθ' ἃ φησὶν ὁ Κύριος. Μέλλει δὲ γεννηθῆναι ἕξ ἑβραίας, ἐκ φυλῆς Δάν, ἐκ μιᾶς δοκούσης παρθένου ἀνθρώπος ἐνδεδυμένος καθάπαξ τὸν διάβολον. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον δείξει πραότητα καὶ ταπεινῶσιν εἰς τὸν κόσμον καὶ ὑπόκρισιν. Ὅθεν μέλλει ὑπὸ τοῦ πλήθους ἀγαπηθῆναι καὶ ἀναγορευθῆναι βασιλεύς, καὶ ποιήσει ἐξάσια ἔργα, ἀγαπήσει δὲ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τὸν κατεσκαμμένον ναὸν ἀνοικοδομήσει. Καὶ γενήσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ καταποντισμοὶ κατὰ τόπους· τὰ ὕδατα ἀποφράξουσιν, καὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐ δοθήσεται δρόσος. Καὶ κρατήσεται ὁ κατάρατος οὗτος ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ. Τότε διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι· καὶ ὁ χρόνος ὥς μὴν διαβήσεται, καὶ ὁ μὴν ὥς ἑβδομάς, καὶ ἡ ἑβδομάς ὥς μία ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα ὥς ὥρα· καὶ βρέξει ὁ Θεὸς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ κατακαήσεται πῆχεις λ'.
Γέρων Π.Α.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ

ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ

(Ἐκ τοῦ Λαυρ. Κώδικος Δ' 197)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Παρακίνησις πρὸς τὸ ἐλεῆσαι τινα

Ἐπειδὴ εἶδον αἰεὶ ἐκ τῆς τρισολβίου σου δεξιᾶς εὐθηνούσαν τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ τὴν πρὸς πάντας συμπάθειαν, παρακαλῶ ἔκτεινον αὐτὴν καὶ ἐπὶ τὸν παρόντα καὶ τὸ παρὸν ἐπιφέροντα, μυρία παθόντα κακὰ καὶ τὰ ἔσχατα ναυαγήσαντα· καὶ ἡ παντοδύναμος δεξιὰ τοῦ ὑψίστου, ἡ τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου ἐξαγαγούσα, καὶ ἐν ἐρήμῳ χώρα τῶν ἀγαθῶν χορηγήσασα, καὶ τῷ Δανιὴλ τὸν Ἀβακούμ ἀγαγοῦσα,

« ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ »

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΒΟΛΩ

Διευθυντῆς καὶ ἰδιοκτῆτης

ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ

Κατοικία: Βασάνη 101

Γραφεῖα καὶ τυπογραφεῖα: Κοραῆ 47

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ δρ. 75

Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους δρ. 200

Ἐξωτερικοῦ σελίνια 5

Ἀμερικῆς δολλ. 2

Τὸ διπλοῦν τεῦχος δρχ. 15

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαὶ ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιευόμενα ἢ μὴ, δὲν ἐπιστρέφονται.

καὶ τοῖς καθ' ἑκάστην γενεὰν ἐπαρκέσασα δαψιλεύσει ὑμῖν, καὶ πληθύνει εἰς ἄπειρον γεωργίαν τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου.

Πρὸς ἀπανταχοῦσαν

Οἱ ναῶν καὶ θυσιαστηρίων φύλακες καὶ νόμων Κυρίου παντοκράτορος προσκυνηταὶ καὶ λατρευταὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, ὁ ποιμένες ἀγαθοὶ καὶ λογικῶν θρημάτων προστάται.

— Ἀθανάτους σοὶ ὁμολογοῦμεν τὰς χάριτας, λήθη καὶ χρόνος παραχωρήσεις ταῖς σαῖς πρὸς ἡμᾶς· εὐεργεσίαις καὶ χάρισι· μυσταγωγῆσον ἡμᾶς καὶ δίδαξον τὰ πρακτέα, διδάσκαλε ἀγαθέ, ἀποκύλισον ἡμῖν κατὰ τὸ γεγραμμένον, τὸν λίθον, καὶ ἀποκάλυψον τὸ φρέαρ τοῦ φωτός καὶ τῆς ζωῆς· δὸς ἀρύσασθαι καὶ νῦν ἐκ τῶν τοῦ σωτηρίου πηγῶν.

— Φιλάνθρωποι, φιλόθεοι, φιλομόναχοι καὶ φιλόπτωχοι.

— Τοῦ θεοῦ ἀγάπης κέντρον βαλλόμενος, καὶ πόθῳ φίλτρου κᾶν τὴν καρδίαν, ὦν σοφῶς αὐτῇ ἐπινενοημένων ὑπὲρ ἡμῶν πνευματικῶν ἀντιδότων μετὰ θυμῆς, ἀπάσης ἀπεδεξάμεθα, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τοὺς λόγους αὐτῆς, τὸ δὴ λεγόμενον, κρύπτομεν. Ἡ γὰρ ἀντίδοτος τῶν ἐλέγχων ἡμῖν χρεῖαν ἔχουσα γίνεταί οὐ φασίλητες σωτηρίας ὑπόθεσις καὶ πάνυ μέγα τὸ εὐεργέτημα καὶ μεῖζον εὐχῆς· γράφε τοίνυν καὶ αὐθις βραχυτάτου μὴ φειδόμενος χάριτος καὶ μέλανος, ὥσπερ κωτάτου λόγου δυνάμει τῆς μακρᾶς ἀρρωστίας καὶ ψυχοφθόρου λύμης ἀπαλλάττων ἡμᾶς.

— Πολὺ καθήκω τοῖς ἐλεγμοῖς καὶ τῷ τῆς ψυχοτροφίας διδκτικῷ τοῦ πρωτοπαθοῦντος ἡμῶν νοῦ τῶν εὐολίσθων καὶ κακῶς πασχόντων· ναὶ μὴν ἐκουσίως καὶ ἄκων τῷ αὐτεξουσίῳ τῆς προαιρέσεως.

Νικολῶ Οὐγγροβλαχίας

Πορεύομαι εἰς Κων(σταντι)ν καὶ πᾶσαν

μου πρὸς τὴν σὴν γαληνότητα ἀποσαλεύω ἐλπίδα· τοὺς ἐμοὺς ὡς εἶχε λόγους καὶ ἀγαθὰς συμβουλίας, ὅγκω φρονήσεως ὑπὸ τοὺς πόδας σου θεῖς, καὶ οὐ καθεκτὸς γεγονώς, τὰ τῆς ἀναιδεΐας καὶ προπετείας ἀπηρηθμισμένως ἡμῖν δηλοῖς τοῖς ἐν πνεύματι ἀγαπῶσι σε.

— Ἡ γὰρ τοῦ καθαρεύοντος διὰ φιλανθρωπὶαν παράκλησις, ὅσπῳσα τῆς μολυνομένης ψυχῆς ὑπόθεσις γίνεταί.

Ἀποκρίσις πρὸς τὸν λοιδοροῦντα

Ἰδοὺ καὶ μοχθηρότερον ἔξανέστη· καθ' ἡμῶν, καὶ θυμοῦ ἡττηθεὶς καὶ τῷ σφοδρῷ τῆς ἀλαζονείας καταγόμενος, οὐκ οἶδας οὔτε ἡδυνήθης σαυτὸν ἀναχαίτिसαι χαλινῷ· ἀλλ' ἐγὼ ἀήττητος μένω καὶ πῖγος ἐν τῷ φιλεῖν σε καὶ ἀγαπᾶν, ἐν μηδενὶ τῶν λοιδοριῶν καὶ σκωμμάτων σου σαλευόμενος, καὶ μόνου εἰμὴ τὸ δυνατόν ἐξηρητημένος τῆς κατὰ Θεὸν σου εὐδοκίμησης. Καὶ ὅταν ἀκούω καὶ ὁρῶ εἰς γλῶσσαν ὑβριστικὴν καὶ ἀκάθεκτον ἐμ-

πεσόντα με οὐ πάσχω· οὐ γάρ μου ἀπτεται· τοῦ δὲ ὑβρίζοντος ὑπερῖγῶ τῆς προαιρέσεως.

Μᾶλλον ἔτι φλεγμαίνοντα σὲ δοῶμεν πάθει ἀφρόστοῦντα φιλοδοξίας, καὶ θαλαμευόμενον θυμὸν φανερόν ἀποθρόνιζαντα κατὰ τῶν γίλων καὶ ἀνεκκρυπτον καὶ τὸν θυμὸν σου ἀλόγιστον· ἀλλ' ἡμεῖς πάντα παραβλέπομεν, καὶ οὐδένα λόγον ποιοῦμεν τῶν ὕβρεων· πόθου τοῦ πρὸς σὲ καὶ ἀγάπης μηδὲν προτιμώμενοι· ὅπως διόλου δακρύων γέγονα.

— Τῷ εὐώδει τῶν λόγων σου καὶ τῶν τῆς εὐγνωμοσύνης τρόπων, ὥς ἄλλα ἐδέσματα τοῦ Ἰακώβ, ἄχρη τῆς ψυχῆς μου ἢ καλοκίθαθιά σου τὴν εὐωδίαν ἀνέδωκεν· ἔργον πνεύματος τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐπάξιον· σὺ καὶ σύνεσιν ἔχεις πολλήν, καὶ μονάζειν κεκλήρωσαι, καὶ συνείδησιν ἐκτός παραπετάσματος, ἀναγκάζουσιν, καὶ συνειδῶν ταπεινὰ φρονεῖν. Ἡὐφράνθη μου τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ καρδιά συχαίρει τῷ περιοραντισμῷ ἡ περιοραντηρίῳ τοῦ εὐώδους τῶν λόγων τῆς σοφωτικῆς σου ὑψηλότητος.

— Ἄλλ' οὐκ ἀφῆκεν ἡμᾶς καταποντισθῆναι τῷ πελάγει τῶν θλίψεων ὁ φυλάσσων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτὸν Θεός.

— Οὐκ ἔστι γὰρ ἀποκρυβῆναι τὴν ὑπερορῶμένην σου τῶν ἀρετῶν μεγαλόπολιν.

— Ἐντεινε, κατευοδοῦ, καὶ λαμπρῶς ἡγεμονεύων χαῖρε καὶ εὐφραίνου χαρᾶς ἀνεκλαλήτῳ ἀγαλλιάματι.

— Τρέφει μὲν τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς ὁ ἀπὸ γῆς ἄρτος· ἐπίσης πλουσίους καὶ πένητας· ἡμᾶς δὲ τοὺς ὄντως πένητας ἀρετῶν καὶ τηκομένους λιμῷ θείας τροφῆς ἡ σοφωτικῆ σου ἐπιστολή, καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἀπὸ γλώσσης σου πηγαζομένη τροφή ἀφθόνης ἐξέθρεψεν ἡ καὶ καρδίαν οἶδε στηρίζειν καὶ φωτίζειν διάνοιαν.

— Ὁ Θεός, οὗ πάντα μετατίθεται τῷ βουλήματι, ἄλλως τὰ πράγματα μετέσκεύασε.

Εὐχή εἰς ὑγείαν τοῦ ἡγεμόνος

Ἡ φαιδρότης αὐτῆ δόξα τε καὶ λαμπρότης τῆς ἔξω περιφορᾶς, καὶ ὅλα ταῦτα τὰ κλεινὰ ὅπου εὐφραίνουσι τὰ ὄμματῶν θεατῶν καὶ ὁρῶντων, δώῃ Κύριος οὗ εἰς δόξαν καὶ τιμὴν ἡγεμονεύει ὁ... νὰ εἶναι σύμφωνα μὲ τὰ μέσα καὶ ἔξω χαρισμόσιν, διὰ νὰ συνεορτάξῃ καὶ συνευφραίνεται τοῖς ἔνδον καὶ τὰ φαινόμενα.

Παραμυθία πρὸς φίλον

Ἀπῆλθεν ἤκουσα τὴν μακαρίαν πορείαν, ὁ κοινὸς εὐεργέτης καί... Χριστὸν βλέπειν, Χριστῷ συνεῖναι, Χριστῷ τῷ κάλλει διαπαντὸς ἐναγάλλεσθαι· μακάριος μὲν ἑαυτῷ τῆς ἐκδημίας καὶ μεταθέσεως· ὁδυνηρὸς δὲ σπρόδρα τοῖς ἔγνωκόσι, καὶ οὗς δὴ καὶ μετρίως τοῦ οἰκείου μέλιτος ἔγευσσε καὶ τῆς ἡδονῆς τῶν λόγων του....

— Οὐδὲ γὰρ ἀφῆκεν οἷς οἶδε λόγους βροῦμα ἰχθύων γενέσθαι με ἢ πάντων ἐπιτροπεύουσα πρόνοια.

— Εἴτις σοι μέλησις ἔνεστι περὶ τοῦ καλοῦ καὶ σέβας περὶ τὸν μέγαν καὶ πανεπίσκοπον ὁφθαλμόν, μνήσθητι καὶ τοῦ ἀποστόργου σοι γινομένου καὶ ἀποθρόνιου σου γέροντος· ἵνα μὴ ἐπάξῃς ἐπὶ σὲ καὶ τὴν ψυχὴν σου ἀχαριστίας ἐκδίκησιν, ἥνπερ ἐκζητήσει Κύριος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐγὼ δὲ ὁ αὐτός εἰμι ἐν οὐδενὶ οὐδόλως ἀλλοιωθεῖς.

Πρὸς φιλόσοφον

Φῶς γὰρ τὸ φῶς κατὰ φύσιν ἀπανταχοῦ, καὶ ὥσπερ τὸν ἥλιον ἔνθα ἂν ἦ μὴ διαλάμπειν ἀμῆχανον, οὕτω τὸν γνησίως φιλοσοφοῦντα, ὅποιός ἂν γένοιτο, καὶ οἷς τις πράγμασι τύχῃ προσομιλήσας, ἀδύνατον μὴ τὴν ἀρετὴν τυγχάνειν κατὰ δῆλον· ὅθεν καὶ ἡ σὴ μεγαλόνοια οὐ μόνον ἄτρεπτος εἶ, καὶ τὸ περὶ καλὸν ἀναλ-

λοίωτος, ἀλλὰ καὶ οἷς προσπελάξεις τὴν μαγνητὴν ἔοικας, πρὸς τὴν οἰκείαν ἀρετὴν τοὺς ἀπαντας ἐφελκόμενος.

— Τὴν κεκρυμμένην σου κατάστασιν χριστοειδῇ ἐνοπτρισθεὶς καὶ τὴν συνοχὴν καὶ θλίψιν ἐπεγνωκὼς τῆς καρδίας σου, πολλὰ ὡς εἰκὼς ἔταθον τὴν ψυχὴν, καὶ περιαλγῆς ἐπὶ τοῖς σοῖς πάθεσι γεγονώς.

— Ἔτοιμοι πρὸς συμπάθειαν αἱ τῶν ἀγίων ψυχαί.

Πρὸς Πατριάρχην

— Πάντα φόβον ὑπεξελών, καὶ θυμοῦ πολλοῦ γέμων καὶ βρενθυόμενος καθ' ἡμῶν ὄρησας· μιμήθητι τὸν Χριστὸν δι· καὶ προίτητα ἐξελαίδευσε, καὶ ζῆλον τὸν κατ' ἐπίγνωσιν τῷ καθ' ἑαυτὸν ὑποδείγματι τρόπον τινα εἰσηγήσατο· ὁ γὰρ, μάθετε, λέγων, ἀπ' ἐμοῦ ὅτι προῶς εἰμί.. οὗτος καιροῦ πάλιν καλοῦντος φραγγελίῳ τοὺς ἐν τῷ ναῷ παλῶντας καὶ ὠνουμένους ἀπήλασε· μὴ ποιεῖτε λέγων τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου... Οὐ γὰρ λόγῳ μόνον, ἀλλὰ δὴ καὶ ἔργῳ τὴν πονηρίαν ἐκάλεσεν· οὐ δὴ κατ' ἔχνος καὶ ἡ σὴ Πατριαρχικὴ μεγαλειότης καὶ ὑπεροχή, καὶ συνόλως εἰπεῖν τῶν ψυχῶν οἰκονόμος ἀκολουθῶν, καὶ εἰδὼς ὅτι ψυχὴ μήπω μὲν εἰς ἔξιν κακίας ἐλθοῦσα εὐχερῶς ἔχη καὶ προσηνέσι λόγοις ἐπαναχθῆσαι πρὸς ἀρετὴν· ἐπειδ' ἂν φθάσας παγιωθῇ τῷ κακῷ· δείτῃ λοιπὸν ἐλέγχου καὶ σφοδρτέρως ἐπιτιμήσεως, καθάπερ τομῆς ἢ καυτήρος τῶν παθῶν τὰ δυσίατα. Χρῶ

καὶ ἡ σὴ μεγαλειότης τῇ λογικῇ μαχαίρᾳ τοῦ Πνεύματος, καὶ τοῦ κατὰ τῶν τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπων καὶ ὁσίων ἀνδρῶν διήκην ἔρπης καταφερομένου καὶ κατεσθίοντος ὁσημέραι τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῇ ἀκαθέκτῳ αὐτοῦ γλωσσαλγίᾳ καὶ ἐριδι· μετὰ αὐθεντίας καὶ παθῆσῆς τὴν ἀνοιαν καὶ μοχθηρίαν ἔλεγον καὶ πατρικῶς ἐπιτίμησον, ἵνα μὴ κορυφούμενον τὸ κακὸν μένη καὶ μετὰ ταῦτα δυσίατον.

— Ὅσοι τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξίαν, οὐ διακονίαν Πνεύματος, ἀλλ' ἐμπορίαν τινὰ καὶ πορισμὸν βίου καὶ ἀφορμὴν ἀφρόνως ὑπολαμβάνουσι διαρῶδη κα-θυποβάλλονται.

Ἀπόκρισις πρὸς τὸν γράψαντα ἐξ ἁρίστον Πατριάρχην

Τὴν φωνὴν σου τὴν λιγυράν καὶ χαρίεσσαν· Ἀνδρίζου καὶ κραταιοῦ· ἵνα σου τὸ δοκίμιον φανερόν ἐν τε γῇ καὶ οὐρανῷ καταστῇ, ὁ παρὰ τῷ Θεῷ καὶ μόνον τανῦν ἐστὶ γινωσκόμενον. Ἀγαλλιάσθω οὖν σοι καὶ χαιρέτω τὸ πνεῦμα· ὅτι σοι ἡ χαρὰ ἐν οὐρανοῖς ἀναλόγως τῶν θλίψεων ταμιεύεται. Ἐγὼ δὲ τὴν ἐπιστολήν σου δεξάμενος, καὶ πάνυ εὐλαβῶς ταύτην κατασπαζόμενος καὶ ἐπεξιὼν, ἀσκέτω χαρὰ καὶ δάκρυσι συσχεθεῖς, καὶ τὸ τῆς Ἐλισσάβετ εἶπον· πόθεν μοι ἵνα πρὸς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον ἦλθε διὰ γράμματος ὁ ἐμὸς Πατήρ, Κύριος καὶ Δεσπότης.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΥΧΗ Εἰς ΨΥΧΟΡΡΑΓΟΥΝΤΑ

Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 499 χειρογράφου Κώδικος τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερ. Μονῆς Διονυσίου, ἐνθα ἡσκήτευσεν ὁ ἅγιος Νήφων, γενόμενος εἴτα Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ μέγας καὶ φοβερός καὶ πλούσιος καὶ ὑ-

Ἱερά Μονή Διονυσίου (*)

περάγαθος, ὁ ἐλεήμων καὶ εὐσπλαγχνος, κλῖνον τὸ εὖς σου καὶ ἐπάκουσόν μου τοῦ ἀχρείου καὶ ἁμαρτωλοῦ· ὁ τὸν Ἰωάνν ἐκ κοιλίας τοῦ κήτους ῥυσάμενος καὶ τὸν Δανιήλ τοῦ λάκκου τῶν λεόντων ἐξαγαγών· ῥῦσαί με Ἰησοῦ Χριστέ τοῦ πονηροῦ ἄρχοντος τοῦ σκότους τῆς πονηρίας, ὅταν μέλλω τελευτᾶν, καὶ μὴ ἐάσης τὸν πονηρὸν διάβολον ἐλθεῖν ἐπάνω τοῦ δούλου σου· μηδὲ ἰδέτω ἡ ψυχὴ μου ζόφον δαιμόνων Χριστέ ὁ Θεός, μήτε ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μήτε ἐν τῷ μέλλοντι, μήτε ἐν τῷ ἄερι, μήτε ὅταν μέλλω τοῦ σώματος χωρίζεσθαι· μήτε ῥογγεύσῃ ὁ δράκων ὁ ἐπικατάρατος κατὰ τῆς ἀθλίας μου ψυχῆς, ἐν τῷ μέλλειν αὐτὴν ἀφείναι τὸ αἰσχροτάτον σῶμα. Μὴ ἀρπάσῃ αὐτὴν Κύριέ μου Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, τὸ φῶς μου, τὸ μεμιασμένον πνεῦμα τῆς δυσωδίας, εἰς ἀπώλειαν

(*) Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου, ἔχουμε τὴν τιμὴν νὰ δημοσιεύωμεν ἐκλεκτὴν ὕλην, ἀντιγραφουμένην καὶ ἀποστελλομένην ἐκ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου, ἣτις κατέχει πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην ἐκ τῶν ὀλίγων ἐν ἀγίῳ Ὄρει. Τὴν ἱερὰν Μονὴν Διονυσίου εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Ἡ Διεύθυνσις

ἐλκον αὐτὴν. Μὴ ἰδέτωσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τοῦ διαδόλου τὸ πικρόφυρτον εἶδος· μηδὲ ἡσθολωμένον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τῆς τελευτῆς μου, Βασιλεῦ ἅγιε, τρισάγιε, ὑπερφούμενε, ἐξαπόστειλον τὸ ἑλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου. Ἐξαπόστειλον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὁ Θεός μου, Μιχαήλ τὸν θαυμαστὸν στρατηγέτην ἐπάνω τοῦ δούλου σου. Ἐξαπόστειλον ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ Γαβριήλ, Οὐριήλ, καὶ Ῥαφαήλ, τοὺς μεγάλους φωστῆρας καὶ ταξιάρχας, σὺν πάσῃ τῇ ἀχράντῳ καὶ μακαρίᾳ παρατάξει αὐτῶν· ἵνα συντρίψωσι τὸν ἀκόρεστον δράκοντα, τὸν τρίζοντα τοὺς ὀδόντας κατὰ τῶν εὐσεβῶς τὸν βίον μετερχομένων, ὅπως δραξάμενος τὸν οἰονοῦν, ἐμβάλῃ εἰς ἀπώλειαν χάσματος. Κατάβαλε αὐτὸν ὁ Θεός, ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου μου, σὺν ὅλῳ τῷ στρατεύματι αὐτοῦ τῷ ῥεμπωμένῳ, εἰς τὴν ἄβυσσον, εἰς τὸ σκότος, εἰς τὸν τάρταρον, εἰς τὸν θρυγμὸν τῶν ὀδόντων. Ἐξαπόστειλον Κύριε ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου μου, τὸ ἑλεός σου καὶ τὴν εὐσπλαγ-

χνίαν σου, τὴν μακροθυμίαν σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, τὰ ἐλέη σου πλούσια ἐν χρηστότητι καὶ οἰκτιρμοῖς. Ἐξαπόστειλον Κύριέ μου Ἰησοῦ Χριστέ τὸ ἀγαλλίαμά μου, ἡ ἀνάστασίς μου, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, τὸν ἐλεήμονα καὶ Παράκλητον Θεόν, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἵνα προσδέξηται τὸ πνεῦμά μου εἰς τὴν κροσσότητα αὐτοῦ καὶ γλυκύτητα· ἵνα ἐκχύσῃ κύκλῳ μου ῥομφαίαν προπορευομένην καὶ συντρίβουσιν τοὺς πονηροὺς τελωνάρχας καὶ φορολόγους καὶ ἐξεταστὰς τοῦ ἄερος, καὶ τοῦ σκότους προστάτας, λυσώδεις τε καὶ ἀκαθάρτους δαίμονας. Καταβληθέντων γὰρ τῶν θδελυγμάτων τῆς ἀνομίας εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὸν ἄδην, εἰς τὸν θυτὸν, εἰς τὸ σκότος, οὕτω δυνήσομαι διελθεῖν τὸν ἄερα ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ καὶ τερπνότητι, καὶ εἰσελθεῖν πρὸς Σὲ τὸ φῶς τὸ τρισήλιον· καὶ προσπέσω πρὸς Σέ, καὶ καταπασθῶ Σοὺς ἀχράντους πόδας καὶ πλησθῆναι θεότητος καὶ Πνεύματος ἁγίου· καὶ ἐξομολογήσασθαι τὰ ἀναρίθμητα καὶ πολλὰ θαυμάσια, ὅσα ἐποίησας μετ' ἐμοῦ· ὅπως ἐπέστρεψας, ὅπως ἐζωοποίησας, ὅπως ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με· καὶ γὰρ ἐξομολογήσομαί Σοι ταῦτα πάντα, ἐνώπιον τῶν ἁγίων Δυνάμεων· ὅπως τῷ μεγάλῳ θάμβει τῆς ἡδονῆς, γλυκύτητος, ἡδύτητος, τὸ μέγα ἄσμα τῶν ἁσμάτων ἀναπέμψω Σοι, ἐκπλητόμενος τὴν ἁφατόν Σοι εὐωδίαν, εὐπρέπειάν τε καὶ ὠραιότητα. Ἐπάκουσόν μου ὁ Θεός ὁ Θεός μου, τοῦ καθ' ἐκάστην παρανομοῦντός Σοι ὁ Βασιλεὺς μου καὶ λυτρωτής μου. Καὶ ἀξίωσόν με οὕτως εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν Σου καθὼς Σὲ παρακαλῶ, καθὼς θέομαι, καθὼς ἱκετεύω τὴν ἀθάνατον

καὶ ζωοπάροχόν Σου κορυφήν. Δέομαί Σου ἔτι καὶ ἔτι Κύριέ μου Ἰησοῦ Χριστέ, ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου μου, ἐξαπόστειλον πρὸς με τὸν δούλόν Σου, εἰς ἀναψυχὴν τῶν ὀλοφώτων παρθένων, τὸν καθαρώτατον ναόν, τὸ ἱερὸν θησαυρίσμα τοῦ πλοῦτος Σου Χριστέ μου. Ἐξαπόστειλον ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τὸν μακάριον Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην, τοὺς μεγάλους φωστῆρας καὶ Ἀποστόλους, Προφῆτας καὶ Μάρτυρας, Κήρυκας καὶ Εὐαγγελιστάς, καὶ ἐγκρατεῦτάς καὶ Ὁμολογητάς, Ἱεράρχας, Ὁσίους καὶ Δικαίους, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ πλάσματος τῆς χειρὸς Σου. Ναὶ ἀθάνατε, ἐπάκουσόν μου τοῦ πόρνου, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἀξίωσόν με ἐπιτυχεῖν τῆς μεγάλης δόξης Σου. Δὸς Κύριέ μου μεγάλην ἄνεσιν καὶ πάσῃ ψυχῇ ψυχοῦργαγούσῃ, ὅπου ἂν ἡ προσευχὴ αὕτη λεχθῇσεται εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος τῶν ῥεμπωμένων δαιμόνων. Σύντριψον αὐτοὺς Δέσποτα τῷ κράτει τῆς ἰσχύος Σου, ὅλεσον αὐτοὺς Δυνατὲ τῇ δυνάμει Σου· κατάσπασον αὐτοὺς Κραταίε, Δυνατέ, Ὑψηλέ, καὶ φοβερέ, τῇ ἀστραπῇ τῆς Σῆς πυρίνου δυνάμεως. Ἔστω ὁ Θεός ἡ προσευχὴ μου αὕτη δρόσος καὶ ἄνεσις. Ναὶ Δέσποτα ὁ Θεός τῶν Πατέρων ἡμῶν τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων· μὴ μου ἐξουθενώσης τὸ αἶτημα ὁ ἅγιος, μὴ μου ὀποστρέψῃς τὴν δέησιν ὁ Εὐσπλαγχνος· ἀλλ' ἐμφύτευσον ἐν τῇ προσευχῇ ταύτῃ, δίστομον ῥομφαίαν αἰώνιον, ἐπουράνιον, γέμουσαν πολλῆς πικρίας καὶ θυμοῦ κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας, γέμουσαν συμπαθείας πολλῆς καὶ ἀφέσεως, εὐσπλαγχνίας τε καὶ χρηστότητος, μέγα πέ-

λαγος καθ' ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων σου, ἵνα εἰ λάχει ὁ ψυχορραγῶν ἐν πολλαῖς ἀνομίαις συνεχόμενος, λεχθῇ δὲ ἐπάνω αὐτοῦ ἡ προσευχή αὐτή καὶ ἡ δέησις, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἐλάφρυνον Κύριε τὸ βάρος αὐτῆς· ἐλέησον Ἄγιε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ· ἀγιάσον ἔκτοτε τὴν ἄνοδον αὐτοῦ τὴν πρὸς Σέ, στεφάνωσον αὐτὸν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, ἐπίγραφον αὐτῷ τὰ ἐλέη σου· χάρισον αὐτῷ τὴν τρυφήν τοῦ Παράδεισου· ἐπιμέτρησον αὐτοῦ τὰς ἀνομίας, τῷ ἀφάτῳ πελάγει τῶν πλουσίων δωρεῶν τῆς εὐσπλαγχνίας σου· συγχώρησον αὐτῷ, ἐλέησον τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ ψυχήν, σῶσον αὐτόν, ἀντιλαβοῦ, θοήθησον, φύλαξον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· φιλανθρωπεύθητι εἰς αὐτόν· ἐξαπόστειλον εἰς αὐτὸν ἄγγελον εἰρήνης, πέμψον αὐτῷ τὰ ἄχραντά σου σπλάγχνα· ἐπίστησον αὐτῷ τὰς δεδοξασμένας σου ἀγκάλας, πάσης εὐωδίας πλήρωσον αὐτόν· καὶ αἰσχυρνήτωσάν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ ἐβδελυγμένοι καὶ ἀπατεῶνες λογχαζόντες δαίμονες. Πυρὶ γέννησις τέφρωσον Δέσποτα τὰ ζεζοφωμένα πνεύματα τῆς πονηρίας, τὰ ἐπιχειροῦντα τολμᾶν καὶ ἐκφοβεῖν καὶ ἐκταράττειν τὴν ψυχήν ἐκείνην, ὅπου γενήσεται αὕτη μου ἡ ἐλαχίστη δέησις. καὶ Δέσποτα Ἰησοῦ Χριστέ, τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἐπάκουσόν μου ὡς ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος Θεὸς ταύτης μου τῆς δεήσεως· καὶ δώρησαι ὅλον σεαυτὸν ἐκείσε εἰς σκέπην, καὶ ἀντίληψιν καὶ σωτηρίαν, ὅπου γε τὸ ὄνομα τοῦ θερβορωμένου Νήφωνος ἐπικληθῇ. Εἰσακούσόν μου Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἅγιος, καὶ παράσχου μοι εἴ τι ἂν ἦτησα, καὶ ἐζήτησα τῷ κραταίῳ σου ὀνόματι, πρεσβεΐαις τῆς

Παναχράντου σου Μητρός, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ταῦτα τοῦ ἁγίου προσευχομένου, ἄφνω φῶς ἔλαμψεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπιστάς, ἠγάθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ πάνυ, καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν τῷ καθαρῷ φιλήματι αὐτοῦ, ἐπὶ τοῖς τὸν ἀριθμόν. Ὁ δὲ Ὅσιος ἀπὸ πολλῆς περιχαρείας κατὰ τὸν ἄσπασμόν ἔλεγεν, ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν. Καὶ φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπήκουσά σου τῆς δεήσεως, καὶ προθύμως ἀποδώσω σοι ὅσα ἠῆξω, εἰς σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν χριστιανῶν. Πάντα δὲ τὸν μνημονεύοντα τοῦ ὀνόματός σου ἔν τε τῇ προσευχῇ, καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ θεῇ λειτουργίᾳ, παραστῶ κἄνῳ αὐτῷ, πολλοῖς πειρασμοῖς βοηθός, καὶ ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσιν, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἀναλύσει καὶ ἀποδημίᾳ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· καὶ ποιήσω μέγα ἔλεος εἰς πάντας ἀνθρώπους, τοὺς δοξάζοντάς με διὰ τοῦ σοῦ ὀνόματος, καὶ τοὺς ἐπικαλούμενους με διὰ σοῦ, στερεώσω καὶ ἐνδυναμώσω, καὶ συντρίψω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν τὴν ἰσχύϊ μου, πᾶσαν δαιμονικὴν παράταξιν· ὅταν δὲ μέλλεις τελευτᾶν, αὐτὸς ἐγὼ παραγίνομαι μετὰ τῆς ἁγίας τάξεως τῶν ἀγγέλων ἐπὶ σὲ καὶ λήψομαί σου τὸ πνεῦμα, ἀναπαύσαι ἐν εἰρήνῃ, ἐν κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Ταῦτα εἰρηκῶς ὁ Κύριος ἠγάθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, χάριτι καὶ ἀληθείᾳ ἐμπλήσας τὰ αἰσθητήρια αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ὅσιος σφόδρα τεροφθεὶς καὶ ἀγαλλιώμενος, ἤρξατο ἀνθομυγεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ λέγειν·

Δέσποτα ὁ γλυκὺς καὶ ὥρατος, εἰς ἐλάχιστον πλάσμα ἦλθες· ἡ ζωὴ, ἡ χαρά, ἡ εὐωδία τῶν τιμῶν καὶ ἀχράντων Ἀγγέλων, ἵνα εὐφράνης τὸν

δούλόν σου· καλῶς ἦλθες ὁ πάντα πληρῶν, ὁ ἡδὺς καὶ ἐπέκεινα· μνήσθητί μου ἐν τῇ δόξῃ σου· μνήσθητί μου καὶ ἐν τοῖς κάλλεσι τοῦ Παράδεισου· μνήσθητί μου ἐν τοῖς ὑψίστοις, μνήσθητί μου ἐν τοῖς ἔξομασι τῶν ἁσμάτων· μνήσθητί μου ὁ ἐπὶ τῶν Χερουβίμ· μνήσθητί μου ὁ ἐπὶ τῶν Σεραφίμ· ὁ εὐλογημένος, ὁ μέγας φωτισμὸς ὁ φωτίζων τὴν οἰκουμένην· τὸ θεῖον ἀπαύγασμα τοῦ Πατρός, ὁ τέλειος χαρακτήρ, μνήσθητί μου τὸ μέγα πέλαγος τῆς τοιαύτης καὶ ἀθανάτου φιλανθρωπίας, μέχρις οὖν Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ μου μετέχω πνοῆς, ἐλέησόν με, καὶ μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ, σκέπων καὶ ἰθύνων με εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἀμήν.

Ταῦτα τοῦ Ὁσίου ἀνθομολογουμένου, ὁ Κύριος βλέπων αὐτόν, ἐμαΐδιασεν ἐν χάριτι· καὶ εἰρήνη σοι τὸ ἐμὸν πλάσμα εἰπὼν, ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν· ὁ δὲ δίκαιος παυσάμενος τῆς εὐχῆς, ἐξῆλθε πρὸς με λίαν ἡδύς, ἔχων τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσπερ εἶδος ἀστραπῆς· ἡ δὲ εὐω-

δία τοῦ ἁγίου Πνεύματος πάνυ ἀνεδίδοτο ἐξ αὐτοῦ, ὥστε νομίζειν με ἐν τῷ Παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ αὐλίζεσθαι. Ταύτην δὲ τὴν φοβερὰν καὶ μεγάλην εὐχὴν τότε ἐπέθηκα μετὰ σπουδῆς ἐπισημειώσασθαι, ὅτε ἐστὼς ὁ ἅγιος προσήνχετο αὐτὴν, ὅπως οἱ ἐν πολλαῖς ἀνομίαις, φθάσαντες εἰς τὴν ἐσχάτην ὥραν τῆς τελευτῆς αὐτῶν, ἔξωσι παραμυθίαν μεγάλην καὶ ἀνάψυξιν ἐν τῷ ἀναγινώσκεισθαι αὐτήν, ἐπάνω αὐτῶν ψυχορροαγούντων· ἥδει γὰρ τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὁ Ὅσιος, ὅτι ὁπισθεν αὐτοῦ ἐστὼς, ἐσημειούμην τὴν ἐνάρητον αὐτοῦ προσευχήν, διὰ πολλῶν σωτηρίαν, καὶ ὠρέλειαν, καὶ βοήθειαν, καὶ ἀντίληψιν· διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὑψηλότερον ἀπήρξατο τῆς θείας προσευχῆς, προσομιλεῖν αὐτὴν τῷ Θεῷ, ὅπως κἄνῳ καθαρώτερον σημειωσάμενος αὐτήν, καταλείπω ταῖς μετέπειτα γενεαῖς. Εἰς δόξαν Πατρός καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος· τῆς μᾶς θεότητος καὶ Βασιλείας, ἣ πρέπει δόξα, κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜ. ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΤΟ Δ. ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

Καὶ ἐφέτος συνεκλήθη τὸ ἱερατικὸν Συνέδριον ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Κατ' αὐτὸ παρέστησαν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος, μὲ μεγάλην προθυμίαν, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἠθέλον ἀποκομίσει ἐξ αὐτοῦ. Διήρκεσε δὲ τοῦτο δύο ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐγένοντο διά-

φοροὶ ὁμιλίας καὶ συζητήσεις μετὰ ξὺ τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μετὰ τὴν συμφώνως τῷ προγράμματι γενομένην προσευχήν καὶ τὴν ὑπ' Αὐτοῦ αὐτοσχέδιον ἐπίκαιρον εὐχὴν, ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τοῦ Συνεδρίου, ἐκφράσας τὴν χαρὰν του διότι διὰ τετάρτην φορὰν συνέρχεται ὁ ὑπ'

Αὐτὸν ἱερός Κλήρος ἵνα συσχεφθῇ ἐπὶ τῶν ἀφορώντων αὐτὸν ζητημάτων. Πρῶτος ὠμίλησεν ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ Ἱερῷ ὡς λειτουργός», τονίσας σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι ἡ τάξις, ἡ εὐλάβεια καὶ ἡ πίστις εἶναι τὰ διακριτικὰ γνωρίσματα τῶν πραγματικῶν ἱερέων.

Ἀκολουθῶς ἐδόθη ὁ λόγος εἰς τὸν ἱεροκήρυκα Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Σωκρ. Ἀναζηλῆν, ὅστις, ἐξετάσας ἐν πρώτοις τὴν σημερινὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, ἀνέφερε τὸν ῥόλον, τὸν ὁποῖον παίζει ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ ἐνορίᾳ του καὶ γενικῶς ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Μεθ' ὃ εἰσηλθὲν εἰς τὸ θέμα του: «περὶ Θείας Πρόνοιας», ἐξηγήσας τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει θλίψεις, ἀσθενείας καὶ πολέμους.

Εἶτα ὠμίλησεν ὁ Αἰδεσιμ. κ. Ἀριστ. Παπαθανασίου, ἀναπτύξας πῶς καὶ διατρίβεται ἡ Μικρὰ Εἰσοδος ἐν τῇ Λειτουργίᾳ καὶ ποῶς εἶναι ὁ συμβολισμὸς αὐτῆς.

Μετὰ μεσημβρίαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ὠμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος: «ὁ διὰ συνεχοῦς μελέτης καταρτισμὸς τοῦ ἱερέως».

Καὶ μετ' Αὐτὸν ὁ ὡς ἄνω Ἱεροκέρυξ περὶ προσευχῆς.

Ἠκολούθησεν ὁμιλία τοῦ Καθηγητοῦ Θεολόγου κ. Χρήστου περὶ ἑξομολογήσεως.

Τέλος ὁ Σεβασμιώτατος ἔδωκε διαφόρους ὁδηγίας ἐπὶ τῶν πρακτικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια πολλάκις ἀπασχολοῦν τὸν ἱερέα.

Κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐξηγήσας τοὺς λόγους καὶ τὴν σκοπιμότητα τῶν ἐπιβαλλομένων Ἐκκλη-

σιαστικῶν ποινῶν κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἱερῶν Κανόνων. Ὁ δὲ ἱεροκέρυξ ἀνέπτυξε τὸ ἔργον τοῦ ἱερέως—ὡς ἄρχοντος λαοῦ, πατρὸς καὶ διδασκάλου—τονίσας ὅτι τοῦτο εἶναι ἀγιαστικόν, διδασκτικόν καὶ κυβερνητικόν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔδωκεν ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὸν ῥόλον τοῦ ἱερέως ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν αὐτάρκειαν, τὴν ὁποῖαν αὐτὸς πρῶτος πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς ἄτομον καὶ οἰκογενειάρχης διὰ νὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς παράδειγμα εἰς τὸ ποίμνιόν του συμφώνως πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἐπιδεικνύει κατὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Σεβασμιώτατος παρουσίᾳσεν εἰς τὸ Συνέδριον τὸν περιοδεύοντα ἀνὰ τὰς φυλακὰς τοῦ Κράτους ἐφημέριον τῆς φυλακῆς—Σχολῆς Ἀβέρωφ καὶ Ἡγούμενον τῆς ἱ. Μονῆς Πεντέλης Θεολόγον κ. Προκ. Παπαθεοδώρου, ὅστις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὠμίλησε περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μελέτης τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ περὶ τῆς εὐεργετικῆς ἐπιδράσεως αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ὁμιλητὴς μετὰ μεγάλης σαφηνείας καὶ πειστικότητος ἀνέπτυξε τὸ θέμα του. Τέλος ὁ Καθηγητὴς Θεολόγος κ. Ἀπ. Παπαδόπουλος ἡσχολήθη μὲ τὸ περὶ αὐτοεξετάσεως θέμα.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ μὲν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἔκαμε διὰ μακρῶν διαφόρους παρατηρήσεις διὰ τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν τῶν ἱερέων ἵνα εἶναι πραγματικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ, ὁ δὲ ἱεροκέρυξ ὑπέδειξε τὸν τρόπον δι' οὗ

ὁ ἱερεὺς ἀποδεικνύει ἐμπράκτως ὅτι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία στηρίζεται εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ ὅτι ἐν ἐκ τῶν μελημάτων του δεόν νὰ εἶναι ἡ προστασία τῶν πτωχῶν καὶ ἡ παρηγορία τῶν πασχόντων.

Μεθ' ὃ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κ. Κ. Ἀναγνωστόπουλος ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποῖαν ἔχουν τὰ ἱερατικά Συνέδρια, τόσον διὰ τοὺς ἱερεῖς ὅσον καὶ διὰ τὸν λαὸν καὶ τὴν θέσιν, τὴν ὁποῖαν ὁ ἱερεὺς ἔχει ἐν τῇ συνειδήσει τῶν χριστιανῶν.

Τέλος ὠμίλησαν καὶ οἱ αἰδ. ἱερεῖς Κων. Κορωναῖος, Θεόδωρος Ἀναστασοβίτης καὶ Ἀνδρέας Βαρβιτσιώτης ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ἀνατεθέντων αὐτοῖς.

Τὸ ἑσπέρας ἐγένετο κατανυκτικὴ παράκλησις εἰς τὸν Μητροπολι-

τικὸν Ναὸν περὶ καταπαύσεως τοῦ πολέμου. τῇ συμμετοχῇ πολλῶν ἱερέων κατ' ἥν ὠμίλησεν ὁ ἱεροκέρυξ κ. Σωκρ. Ἀναζηλῆς περὶ μετανοίας.

Τὴν ἐπομένην ἐγένετο μεγαλοπρεπεστάτη Ἀρχιερατικὴ Λειτουργία μετὰ τριάκοντα ἱερέων καὶ ὁμιλητὴν τὸν αὐτὸν ἱεροκέρυκα, ἐξηγήσαντα τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁ Χριστὸς ἀποκαλεῖ τοὺς ἱερεῖς «φῶς τοῦ κόσμου».

Τὸ Συνέδριον τοῦτο ἐπέτυχε πλήρως τοῦ σκοποῦ του, καθ' ὅσον συνετέλεσεν εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, ὡς ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἔλαβον εἰς αὐτὸ μέρος ὡς ὁμιληταὶ καὶ ἱερεῖς, ἀναπτύξαντες τὰ θέματά των λίαν ἐπιτυχῶς καὶ ἐποικοδομητικῶς.

ΕΤΕΡΟΣ ΚΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΚΑΘΙΣΤΟΝ ΥΜΝΟΝ

Ὁ ὃ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη:

«Πλέκω τὸν ὕμνον, Μητροπαρθένῳ Κόρῃ, Ἰωαννίκιος»

(Ἐξ ἀρχαίου Κώδικος τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης.)

ᾠδὴ α'. ἥχος δ'.

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου

Πολλάκις τὴν Πόλιν σου, καὶ τὸν λαὸν τὸν φιλόχριστον, καὶ ἀνακτας ἔσωσας, σκέπη τῇ σῇ κραταίῃ, ἔθνη θάρσεν, θανάτῳ παραδοῦσα, λυτήσαντα Δέσποινα κατὰ τῆς ποίμνης σου.

Ἀμπρῶς ἐορτάζομεν, πανηγυρίζοντες σήμερον, ἡμῶν τὰ σωτήρια, δι' ἣν καθάρσεις, καὶ ἀπώλειαν τῶν ἐπανισταμένων, ἐχθρῶν ἡ Πανάμωμος Κόρῃ ἐτέλεσεν.

Ἐφ' ὅμνιον Πάναγνε, μεθ' ἡλαρότητος πρόσδεξαι, ἱκετιδὸς Πόλεως, καὶ τὴν εὐτέλειαν, μὴ παρίδῃς μου,

αἰεὶ δὲ ἐπηρεάς, θαρδάρων περίσῳζε, ὅπως δοξάζῃς σε.

Καλλίστην σε πρόμαχον, ἡ βασιλὶς πασῶν πόλεων, ἡ ὑπὸ χερὶ σὺν ὡς γάρ, ἐκ περιστάσεων, καὶ κακώσεων, καὶ νόσων καὶ κινδύνων, ἐχθρῶν κακονοίας τε καὶ ἐπιθέσεως.

Ὡδὴν σοι προσάγομεν, εὐχαριστήριον χαίροντες, ἐφ' οἷς ἡλευθέρωσας ἐκ πολεμίας χειρὸς, πασῶν πόλεων, ὑπερκειμένην Πόλιν, καὶ μόνῳ τῷ κράτει σου ὑποκειμένην ἀγνή.

ᾠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους

Τῇ σῇ δυναστείᾳ τροπωθέντες, οἱ Πέρσαι καὶ Σκύθαι καὶ λοιπαί,

δάρβαρα ἔθνη σύμμικτα, πανωλεθρίαν εὖραντο, αὐταῖς ναυσὶ καὶ χρήμασι, διαφθαρέντες Πανύμνητε.

Ο πάλαι ποντώσας Παντοκράτωρ, τριστάτας τυράννου Φαραώ, λαὸν Ἰσραηλίτην δέ, διαβιδάσας ἄβροχον, αὐτὸς καὶ νῦν ἐθύθισε, τῶν δυσμενῶν τὰ στρατεύματα.

Νικῶσι τὰ θαύματά σου Κόρη, ἀστέρων ὑπέρμετρον πληθύν, καὶ φάμμον τὴν παράλιον, δι' ὧν οἱ σοὶ θεράποντες, καὶ ὑμνῆται τοῦ τόκου σου, κράτος τὸ σὸν μεγαλύνουσιν.

Υψώθη ἡ δόξα σου Παρθένε, ἡφάνισας γὰρ ὥσει κηρόν, βαρβαρικὰ τεχνάσματα, προσκείμενα τοῖς τείχεσι, σῆς Βυζαντίδος Πόλεως, ἐπαπειλοῦντα τὴν πόρθῃσιν.

Μυριάνδρος στόλος τῶν ἀθέων, τῷ τείχει προσψάσας τολμηρῶς, τῷ ἐν Βλαχέρναις γέγονε, θαλάσσης παρανάλωμα, κύματα γὰρ ὑψώσασα, θυθοῖς ἐσχάτοις παρέπεμψεν.

ᾠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ

Νοῦν καὶ λόγον υπερβαίνει, καὶ ῥητόρων δεινότητας, καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς συλλογισμοὺς Μητροπάρθενε, τῆς φοβερᾶς σου ἰσχύος τὰ τεράστια, ὑπὲρ ὧν σε λαὸς εὐφημεῖ ὁ Χριστῶννυμος.

Ο πλιτῶν τε καὶ ναυμάχων, πολυάριθμον στράτευμα, ὁ σκυθῶν ἐξάρχων, ἄθεος Χαγάνος ἐπήγαγε, κατὰ λαοῦ σου καὶ κλήρου καὶ σχολινίσματος, ἀλλ' εἰς μάτην, λύκος χανῶν ἐξελήλεγχται.

Ναοῦ θεοῦ καὶ μεγίστου, τῆς Ἀνάσσης τῶν Πόλεων, εἰς τῶν ἄγαρ γόνων, καταφρουαττόμενος ἔφιππος, ἐν τινὶ πίπτει βοθύνῃ καὶ ἀπόλυται, σὺν τῷ ἵππῳ, δίκην ἀξίαν ἐπισπώμενος.

Μυριάδας ἐναντίον, δύο μόνοι φιλόχριστοι, τῇ ῥοπῇ σου Κόρη, κατοχυρωθέντες ἐδίωξαν, καὶ πρὸς χιλίους εἰς πάλιν παρτάξατο, ἀνακράζοντες, δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Η θερμὴ σου προστασία, ἡ πηγὴ τοῦ ἐλέους σου, καὶ γυναιῶν φύσιν κατὰ τῶν βαρβάρων ἠρένωσεν, ὅθεν πλοκάς τε τὰς τούτων ἀπεκρούσατο, καὶ βουλεύσεις, ἀσυνέτους πάντῃ ἀπέδειξεν.

ᾠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα

Ταράχου καὶ δείματος, ἀγαρηνοῦ παραίτιος, γέγονεν ὁ κήρυξ ἀνελθὼν γάρ, φωνῆσαι τούτους, εἰς ἐδελυρὰν προσευχὴν, πίπτει κατὰ γῆς συμποδισθεὶς, παίγνιον γενόμενος, τοῦ ἀθέου κηρύγματος.

Ροαῖς ἐδυσώπει σε, δακρύων ὁ τῆς Πόλεως, ταύτης Ἱεράρχης θεῖον ξύλον, χερσὶ κατέχων, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν σῆν, καὶ κύκλῳ τειχῶν περιπατῶν, ἅμα τῷ σουστήματι, τοῦ λαοῦ σου θεόνυμφε.

Ο δάρβαρος Σάρβαρος, ὁ τῶν Περσῶν σατράπαρχος, πάσης γυμνωθεὶς τῆς ἐκ Περσίδος, ἐφεπομένης αὐτῷ δυνάμεως, μόλις σὺν ὀλίγοις διαδράς, ὤφθη τῷ προπέμψαντι, σκυθρωπώτατος ἄγγελος.

Παλάμη τῇ θεῇ σου, κυβερνωμένη Δέσποινα, Πόλις ἡ φιλόχριστος τὰ θράση, τῶν ἐναντίων ἐχθρῶν συνθλάττουσα, σήμερον ἰσθᾶ σοι ἐορτήν, πάννυχον ἀκάθιστον, τὰ σὰ θαύματα μέλπουσα.

ᾠδὴ στ'. Τὴν θεῖαν ταύτην

Απόρως σχόντες οἱ δάρβαροι, βρωμάτων τῶν εἰς σύστασιν σώματος, λιμῷ ἀπώλοντο, ὅθεν σαρκῶν ἀνθρωπίνων τε, καὶ θνησιμαίων ζώων ἐναπεγεύοντο.

Ρᾶδιαν Μητέρα ἀπείρανδρε, εὐρίσκει τῶν δεινῶν ἀπολύτρωσιν, ἡ πιστοτάτη σου, Πόλις τὴν χεῖρά σου σύμμαχον, καὶ βοηθὸν πλουτοῦσα τὴν ἀπροσμάχητον.

Θρασύτης ἄμετρος Δέσποινα, ἐγγόνων τῶν τῆς ἄγαρ συστέλλεται, ὥς γὰρ ἐδίδρασκον, ἡμῶν τὰς χεῖρας τῶν δούλων σου, ἐν τῷ πελάγει ἄρδην κατεποντίσθησαν.

Εὐφραίνου Πόλις καὶ χόρευε, αὐχούσα τὴν Παρθένον ἀσφάλειαν, καὶ ἀκαθαίρετον, πύργον καὶ τεῖχος ἀπόρθητον, καὶ βασιλέων κράτος, καὶ δόξης στέφανον.

Νεκρῶν σωμάτων ἐπλήσθησαν, ἄκται καὶ τῶν λιμένων αἱ πρόβολοι, καὶ νῆσοι σύμπασχι, ἀγαρηνοὶ γὰρ ἐκφεύγοντες, ἐν τῷ Αἰγαίῳ κόλπῳ, ἅπαντες ὤλοντο.

ᾠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν

Ω τοῦ θαύματος! τὴν χάλαζαν ἡ θάλασσα ἀνῆψε δίκην πυρός, ὅθεν ὀλκάδες ἐχθρῶν, τῆς πίσεως γυμνούμεναι κατεβυθίζοντο, πᾶσαι αὐτανδροὶ, ταῖς κραταιαῖς πρεσβεῖαις σου, καινουργούσης ταῦτα Κόρη.

Κατανύξει, καὶ ἀγάπῃ καὶ πραότητι, καὶ προσευχῇ καθαρᾷ, καὶ ρύπων πάντων ἐκτός, τῷ οἴκτῳ πρὸς πένητας ἀνταμειβόμεθα, θείας χάριτος, τῆς Θεοτόκου μέλποντες, τὴν θερμὴν αὐτῆς πρεσβεῖαν.

Ο κατήσχυνεν, ἡ πάντων προστατεύουσα, δούλων δεήσεις πιστῶν, ἀλλὰ βλασφῆμων ἐχθρῶν, ὁφρὺν ἐταπείνωσε καὶ θράσος ἔθραυσε, καὶ κατέδαλεν, ὑπερηφάνων φρυγάμα, καὶ δεινὴν ἀλαζονείαν.

Ρᾶβδον ἔχοντες, δυνάμειος οἱ δοῦλοί σου, τὴν θεῖαν σκέπην σου, τὰς προσβολὰς τῶν ἐχθρῶν, μακρὰν

ἀπελαύνομεν πίστει καὶ φάλλομεν, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Η ἐλπίς ἡμῶν, προστασία καὶ ἀντίληψις καὶ καταφύγιον, τῶν σὼν πιστῶν οἰκετῶν, ἡ δόξα τὸ καύχημα τὸ ἀγαλλίαμα, τὸ κραταίωμα, τῶν ὀρθοδόξων Δέσποινα, σὺ ὑπάρχεις βασιλέων.

ᾠδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς

Ιλεων τὸ ὄμμα τοῦ Ὑἱοῦ σου, ἀπέργασαι ἤδη Κόρη Μητροπάρθενε, ὅστις τοὺς τιμῶντάς σου, καὶ πανηγυρίζοντας, τὴν τῶν θαυμάτων ἄβυσσον ὥς ἀνεξάντλητον, λυτροῦται καὶ ἐλαύνει βαρβάρους, πόρρωθεν ὀρίων Ρωμαίων κληρουχίας,

Ω φθῆς οὐρανῶν ὑψηλοτέρα, τῶν ἄνω τιμιωτέρα τε Δυνάμεων, μόνη γὰρ ἐχώρησας, πᾶσι τὸν ἀχώρητον, ἐν καθαρᾷ νηδύν σου καὶ ἀπεκύησας, εἰς πάντων τῶν πιστῶν σωτηρίαν, τῶν ὑπερυψούντων Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Αβύσσος ὑπάρχουσα τεράτων, ἀβύσσω τῆς ἀπωλείας παραδεδωκάς, ἔθνη μισοδάρβαρα, καταφρουατόμενα, τῶν ὀρθοδόξων δούλων σου καὶ ἐγκυαυώμενα, τῷ θράσει τῆς αὐτῶν ἀσεβείας, καὶ μὴ προσκυνοῦντα τοῦ σοῦ Ὑἱοῦ τὸ κράτος.

Νέκρωσον ψυχῶν ἡμῶν τὰ πάθη, Παρθένε καὶ τὰ συντρίμματα θεράπευσον, πάντων ἡ βαστάσασα, νόσους τὸν βαστάζοντα, καὶ ἀμαρτίας ἄραντα καὶ θανατώσαντα, τῷ πάθει τῷ τιμίῳ τὸν ὄφιν, οὗ τῇ συμβουλίᾳ ὑπήχθημεν θανάτῳ.

Νάουσι ποτάμια ὥς ρεῖθρα, αἱ χάριτες τῶν ἀφθόνων θαυμασίων σου, νόσοι φυγαδεύονται, δαίμονες ἐλαύνονται, καὶ τῶν πιστῶν συστήματα καταφωτίζονται, καὶ λύσιν τῶν θλι-

θόντων εὑρίσκει, ὅθεν ἀνυμνεῖ σε παν-
νύχαις μελωδίαις.

Ῥωδὴ θ'. Ἄπας γηγενὴς

Ιὸδε τοῦ πιστοῦ, λαοῦ σου ἐγκάρδιον
πόθον Πανάμωμε, ἴδε τὴν ἀνόθευ-
τον, εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν Ἀκάθι-
στον, δοξολογίαν Ἀχραντε καὶ τὴν πε-
ποίησιν, καὶ πταισμάτων, δίδου τὴν
συγχώρησιν, πρὸς Θεὸν Μητρικαῖς σου
ἐντεῦξαι.

Κήρυκες ἡμεῖς, θαυμάτων γινόμεθα
σὼν διαπρύσιοι, καὶ πανηγυρί-
ζοντες, ὁμολογοῦμεν τὰ μεγαλεῖά σου,
καὶ τὰς ἀπείρους χάριτας ἐκδιηγού-
μεθα, καὶ βοῶμεν, χαίροις Παμμακά-
ριστε, Θεοτόκε ἀγνή ἀειπάρθενε.

Ιλαθι καὶ νῦν, φιλάγαθε Δέσποινα
τὴν κληρουχίαν σου, καὶ τὸ χριστε-
πώνυμον, πλήρωμα φρούρει καὶ κα-
θυπόταξον, τούτου ποσὶ πολέμια ἔθνη
καὶ θάρβαρα, σὲ γὰρ μόνην, σύμμαχον
ἀπρόσμαχον, ἐν ταῖς μάχαις αἰεὶ ἐπι-
στάμεθα.

Οὐρος σὲ ἀγνή, καὶ θάτον παστὰ-
δα τε κατονομάζομεν· πλάκαν,
κλίνην, γέφυραν, βᾶδρον ἁγίαν καὶ
θείαν τράπεζαν, καὶ Κιβωτὸν καὶ
κλίμακα τέμενος, θάλαμον, στάμνον,
πόκον, θρόνον τε πυρίμορφον, καὶ Μη-
τέρα Θεοῦ ἀειπάρθενον.

Π. ΠΑΥΛΙΔΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ - ΙΑΤΡΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΔΥΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Μεγίστῃ Λαύρᾳ
τῇ 8 Σεπτεμβρίου (π. ἡ.) 1938

Ἀγαπητέ μοι φίλε κ. Ἀσκάρογλου
Χαίροις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
«Εὐφρανθήσεται Κύριος
ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ....
Ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι
ἐπὶ τῷ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 103)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Βλέπεις τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπέμβασιν τοῦ

Θεοῦ; Ἐξ ἄλλου, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐνήργη-
σεν ἐν ἀπολύτῳ ἐλευθερίᾳ πιστεύσας εἰς
τὴν ὁπτασίαν αὐτοῦ, διότι ἡ πράξις του
ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν
ἐδειλίασεν ἐξ ἀμφιβολίας. Ὁ Μέγας Βα-
σίλειος πεπορθῶς εἰς Θεὸν καὶ ἐν κλίνῃ
θανάτου, τρεῖς διέψευσε τὸν ὀνομαστὸν
ιατρὸν καὶ φίλον αὐτοῦ Ἰουδαῖον Ἰω-
σήφ, ὅστις δέχεται τότε τὸν ἐν Χριστῷ
βαπτισμόν.

Ἰωσήφ ὁ Πάγκαλος γίνεται σιτομέ-
τρης καὶ Οἰκονόμος τῆς Αἰγύπτου καὶ
Δανιὴλ προβλέπει τὴν θείαν σάρκωσιν
καὶ τοὺς αἰῶνας ἐν ἀκριβεῖ καταμετρεῖ!
Οἱ ἅγιοι Μάρτυρες ἐθέλοντι χωροῦσι πρὸς
τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, οἱ δὲ γενναῖοι Ὁ-
μολογηταί, ἐπὶ θυσίᾳ ἑαυτῶν ἐπαρρησιάζ-
σαντο διὰ τὴν Ἀλήθειαν. Δὲν εἶναι ἀπό-
λυτος ἡ ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ θέλησις καὶ ἐκ-
λογὴ αὐτῶν;

Σημειωτέον ὅτι τὸ ἀπόλυτον ἐννοεῖται
ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ τελεία ἀγάπη, ὡς
εἰς τοὺς μάρτυρας τῆς Ἀληθείας, τοὺς
ἰσχυροὺς ἐν τῇ ἀρετῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ
σχέσει τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πα-
τέρα ὅταν λέγῃ «ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξου-
σία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς» (Ματθ. κη'.
18). Ἄλλως ἐν τῷ αὐτόμῳ ἰσχύουσιν ἡ
συνήθεια, ἡ ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλοντος,
αἱ γνώσεις, καὶ τὰ διάφορα περιστατικά
αἵτια, τὰ ὅποια διαθέτουν τὴν θέλησιν
τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ πράξει τοῦ καθήκον-
τος, οὕτως ἢ ἄλλως. Μὲ ἐρωτᾶτε ἐὰν ἐπὶ
τῆς γῆς γίνηται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἢ
ὄχι. Γενικῶς εἰπεῖν, γίνεται τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ. Μία φιλοσοφικὴ ῥήτρα λέγει :
«Πᾶν τὸ γινόμενον καλῶς γίνεται». Ἐν
τέλει δὲ θὰ προκύψῃ αὐτὸ τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ἐν οὐρανῷ ἀλλὰ κα-
θὼς καλῶς παρατηρεῖτε καὶ σεῖς, ἐκτε-
λεῖται, οὐχὶ παρὰ πάντων, ἀλλὰ μόνον
παρὰ τῶν ἀληθινῶν πιστῶν, ἐνῶ τοῦναν-

τίον παρὰ τῶν ἁμαρτωλῶν, τινῶν μὲν διὰ
τῶν αἰώνων, τινῶν διὰ τῆς βίας (ἀνάγ-
καζε, [Λουκ. ιδ'. 23] εἰσάγαγε ὧδε εἰς
τοὺς γάμους) παρ' ἄλλων δὲ τοῦναντίον
γίνεται τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου, ὅστις
ὡς ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ὁδηγεῖ καὶ
διοικεῖ τοὺς τοιούτους.

Παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς τὰ μέγιστα
εὐεργετηθέντος παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ,
ἔπρεπε νὰ γίνηται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ
μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ προθυμίας καὶ
οὐχὶ διὰ βίας καὶ ἐξαναγκασμοῦ, διότι
ἐπὶ τέλους καὶ τὸ συμφέρον εἶναι ἰδικόν
μας. Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον ἐξ ὑπερ-
βαλούσης ἀγάπης, διὰ νὰ καταστήσῃ
κοινωνοὺς τῆς ἀγαθότητος καὶ μακαριό-
τητος αὐτοῦ καὶ ἄλλα λογικὰ ὄντα. Ἡ
τοιαύτη προαιώνιος βουλὴ τοῦ Πανσό-
φου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ, δὲν ἐννο-
εῖται ματαία, οὔτε δυνάται τις ν' ἀντι-
πράξῃ κατ' αὐτῆς «Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι
κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀλη-
θείας». (Β'. Κορινθ. ιγ'. 8).

Ὡστε «κτισθέντες ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς»,
οἱ πιστοὶ μετ' ὑπομονῆς ἀναμένομεν τὴν
ἡμῶν δικαίωσιν καὶ σωτηρίαν. Ὁ δὲ πο-
νηρὸς, μετὰ τῶν ἀγγέλων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
δημιουργηθεὶς ἀλλὰ φθόνῳ καὶ ἀπογνώ-
σει ὑπερηφανευθεὶς ἀκούει πάντοτε καὶ
παρὰ πάντων ὅτι «Οὐκ ἰσχύσει σοφίας
ποτέ κακία» (Σοφ. Σολ. ζ'. 30).

Τὰ τοιαῦτα ἡ πλειονότης τῆς ἀνθρώ-
πότητος δὲν κατέχει εἰσέτι ἐν ἐπιγνώσει,
ἀλλ' ὁ κόσμος, οὐ δύναται ὑπεκφυγεῖν τὴν
προαιώνιον καὶ ἐν ἀγάπῃ Βουλὴν τοῦ Ὑ-
ψίστου, διότι ἄλλως τε καὶ αὐτοὶ οἱ βάρ-
βαροι ἁμαρτωλοὶ ἐκ πλάνης καὶ ἀνεπι-
γνώτως διαπραττοῦσι τὸ κακόν, θὰ ἦθε-
λον δὲ ὠρισμένως καὶ αὐτοὶ τὸν ἀληθῆ, τὸν
εὐγενῆ καὶ πάντων θαλπωρὸν πολιτισμόν.

Ναὶ εὐχόμεθα νὰ γίνῃ τὸ ἅγιον θέλη-
μα τοῦ Θεοῦ ἄνευ βίας μὲ τὴν θέλησιν

καὶ εὐχαριστίαν μας. Τοῦτο δὲ εἶνε ὁ ἀ-
ληθὴς πολιτισμός. Αὕτῃ ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐὰν ἔχωμεν τὴν ἐλικορινῇ ταύτῃ εὐ-
σέβειαν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι δημιουργὸς
αἰτία, καὶ Πανάγαθος Πατὴρ πάντων....
τῶν γεγονότων, τότε καὶ αὐτὰ τὰ δυσά-
ρεστα θὰ ἐρμηνεύσωμεν ἐπ' ἀγαθῷ δι-
ότι ἀληθῶς καὶ τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου
συμβαίνουνσιν ἢ πρὸς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἢ
πρὸς σωφρονισμόν ἢ τέλος πρὸς ἀνωτέ-
ραν τελειοποίησιν αὐτοῦ.

Δευτέρα ἐρώτησίς σας, ἐν συνεχείᾳ μὲ
τὴν πρώτην, εἶναι, ἐὰν ἡ ἐλευθερία τοῦ
ἀνθρώπου εἶναι ἀπόλυτος ἢ ὄχι. Ἀπόλυ-
τος ἐλευθερία σημαίνει τὴν παντελῆ ἀ-
παλλαγὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ νόμου
τοῦ αἰτίου, ὅπερ ἀδύνατον. Διότι ὁ ἄν-
θρωπος οὐδέποτε παύει νὰ ἔχῃ ἐσωτερι-
κὰς ἢ ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις.

Ὡς αἰτιατὸν δὲ αἰεποτε διατελεῖ ὑπὸ
τὰ βλέμματα τοῦ αἰτίου αὐτοῦ Θεοῦ.
Ὡστε ἐν σχέσει μετὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς αἰ-
τίας αὐτοῦ, δὲν εἶνε ἀπολύτως ἐλεύθερος,
ἀλλὰ περιορισμένος ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς.
Τοιαύτη ἡ ἔκφρασις τῆς ἀγάπης τοῦ
Πλάστου ἢ πρὸς Αὐτὸν πλήρης ἐξομοίω-
σις. Καὶ ναὶ μὲν ὁ Μάρξ καὶ ὁ Λένιν ἐν
ἀπολύτῳ ἐλευθερίᾳ ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρ-
ξιν τῆς Ὑπεράτης Δικαιοσύνης, ἀλλ'
αὕτη δὲν παύει τοῦ νὰ ὑπάρχῃ καὶ θάτ-
τον ἢ βράδιον ὁ Μάρξ καὶ ὁ Λένιν δὲν
θὰ διαφύγῃσι τὸ φοβερὸν Δικαστήριον
αὐτῆς. Τὸ σημεῖον τοῦτο διεκφεύγει αὐ-
τοὺς, διότι ἐπωρώθησαν, διότι ἐξαιρετι-
κῶς παρεπίκραναν τὸν Θεόν. Διότι δὲ
«οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπι-
γνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς
ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα»
(Ρωμ. α'. 28) Τοῦτέστιν ὅτι ὁ ἄνθρω-
πος κατ' ἑαυτὸν μὲν εἶνε ἀπολύτως ἐ-
λεύθερος εἰς τὰς ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἀρε-

τῆς ἀποφάσεις αὐτοῦ. Ἐκλέγει δὲ τὸ πρακτέον ἐλευθριώτερον ἢ τυραννικώτερον ἐφ' ὅσον ἀνέρχεται ὑψηλότερον ἢ κατέρχεται πρὸς τὴν διαφθορὰν τὰς βαθμίδας τῆς γνώσεως τῆς ἔξεως ἢ εὐσεβείας ἕως οὗ καταντήση, ὃ μὲν εἰς τὴν τελείαν εἰκόνα τοῦ ἀπολύτου Θεοῦ ἐνῶ εἰς πάσας τὰς κατωτέρας βαθμίδας ὑπάρχει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὀλιγώτερον ἐλεύθερος· τοῦτέστιν ὅτι, βαθμηδὸν ἀπολυόμεθα, ἐφ' ὅσον ἐξαγνιζόμεθα, ἀλλ' ἀείποτε διατελοῦντες δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπ' ἐναντίας, οἱ ἁμαρτωλοὶ δοῦλοι τοῦ διαβόλου. Τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι τὰ πάντα κεῖνται ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ ὅτι, ὅχι τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα ἐν τέλει συντελεῖται ἐπὶ τῆς Γῆς· ἀλλ' οὐδὲ τοῦ πονηροῦ, ὅτι καὶ αὐτὸς εἶνε πλάσμα, οὐχὶ δὲ πλάστης. Φαντασθῆτε τὸν ἀνθρώπον· δεδεμένον ἐν τῇ Γῇ βαθμηδὸν δὲ ἐλευθερούμενον ἐν πρὸς ἐν ἀπὸ τὰ δεσμὰ αὐτοῦ, τῶν συνηθειῶν, ἁμαθείας ἢ αἰρέσεων καὶ εἰτα ἀποκτινῶντα πτέρυγας καὶ ὡς τὰ πτηνὰ ἱπτάμενον ἐλευθέρως· πρὸς τοὺς οὐρανούς ἕως τῆς πλήρους καὶ ἀπολύτου ἐλευθερίας. Ἀκριβῶς δὲ τοῦτο εἶνε ἡ υπερτάτη ἐξουσία, ἣν ἐδώρησεν ὁ Χριστὸς τῇ ἀνθρωπότητι. Καὶ εἰπὼν ὑπὲρ ἡμῶν τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο «ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας» (Μαρκ. β' 10).

Ὡστε ἡ ἀνθρώπινος ζωὴ κυμαίνεται μεταξὺ αὐταρχίας τοῦ δώρου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐτεραρχίας οὐσης ποιά τις ἐπήρεια τοῦ πονηροῦ ἐχθροῦ. Οἱ ἕτεροι δὲ οὗτοί εἰσι τὰ πάθη, αἱ ἔξεις καὶ ἀτέλειαι τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ κατ' ἐξοχὴν Κύριος καὶ πάντων Δεσπότης, ὁ ζωῆς καὶ θανάτου ἀπόλυτος Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς παρήγγελε τοῖς

μαθηταῖς αὐτοῦ μὴ ὀνομάζειν ἐπὶ τῆς γῆς Κύριον καὶ καθηγητὴν ἄλλους, «εἰς γὰρ ὑμῶν Κύριος καὶ Καθηγητὴς ὁ Χριστὸς» (Ματθ. κγ'. 10), διδάσκων διὰ τῶν λόγων τούτων, ὅτι οὐδεὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπος ὑπάρχει ἐν ἀπολύτῳ καταστάσει εἰμὴ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἄνευ ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. Ἄλλ' ὅταν τις ἀνήκει Αὐτῷ τελείως, τότε ὁ Χριστὸς δίδει τῷ τοιούτῳ τὴν ἐξουσίαν τοῦ γενέσθαι τέκνον Θεοῦ καὶ συγκληρονόμον Χριστοῦ, οὕτως ὥστε καὶ ὁ τοιοῦτος χριστιανὸς νὰ δύναται νὰ προσφέρῃ ἐν τέλει δικαίως τὸ «ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία» καθὼς ἐκεῖνος εἶπε ταῦτα πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα. Ὡστε κατὰ ταῦτα, οὐδὲν ἕτερον ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄξιον ἢ θεμιτόν, ὅπως περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου, διότι πάντα τὰ λοιπὰ οὐ μόνον στεροῦνται τοῦ προσόντος τῆς περὶ ἡμᾶς ἀγαθότητος, ἀλλ' εἶναι καὶ ἀπατηλὰ καὶ πρόσκαιρα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ TANNANΒΟΥΡΓΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Η ΡΟΖΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΜΕΝΗ ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΑΝΘΡΑΚΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τῆς Ῥόζας εἰς τὴν ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ κατοικίαν τοῦ ἀνθρακέως Βουρκάρδου παρῆλθον πολλαὶ ἡμέραι καὶ οὗτος δὲν ἐφάνη ἐν αὐτῇ. Τὴν ἀκόλουθον δὲ ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀγνὴ ἦλθεν εἰς τὸ δάσος καὶ τῷ ἔφερε τὴν τροφήν του, ἠρκέσθη μόνον νὰ τῇ εἴπῃ ὅτι ἤθελε μεταφέρει τοὺς ἀνθρακὰς του εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ προσέθηκεν ἔτι ὅτι ἦτο ἀνωρελὲς νὰ ἐπανεέλθῃ αὕτη καὶ πάλιν εἰς τὸ ἀνθρακεῖόν του, διότι οὗτος μετὰ τὴν εἰς τὴν πόλιν ἐκποίησιν τῶν καρβούνων, ἐσκόπει νὰ

ἔλθῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἐνῶ δὲ ἡ οἰκογένεια τοῦ τιμίου Βουρκάρδου ἀνησύχει δικαίως ἕνεκα τῆς μακροῦς τοῦ ἀπουσίας, μίαν ἐσπέραν αἴφνης εἰσῆλθεν οὗτος εἰς τὸ δωμάτιον, φέρων ἐπὶ μὲν τῶν ὤμων του παχεῖαν δορκάδα, εἰς δὲ τὴν χεῖρά του κρατῶν τόξον καὶ βέλη, καὶ ἀφοῦ ἀπέθεσε τὸ βαρὺ αὐτοῦ φορτίον κατὰ γῆς, ἐχαιρέτησε μὲ τὸν φιλικώτερον τρόπον τὴν Ῥόζαν, τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν θυγατέρα του, αἵτινες ὑπερεχάρησαν σφόδρα ἰδούσαι αὐτόν. Λοιπὸν, ἀγαπητὲ Βουρκάρδε, ἠρώτησεν ἡ Γερτρούδη, ἐπώλησας καλὰ τοὺς ἀνθρακὰς σου; —Τὶ ὁμιλεῖς περὶ ἀνθράκων, ἀνέκραξεν οὗτος, περὶ αὐτῶν ὀλίγον φροντίζω· παρατηρῶ μόνον ὅτι ἅπασαι αἱ χρησταὶ ἐλπίδες διελύθησαν ὡς καπνός, ἀπέναντι τῆς ἀποτυχίας τῶν πολλῶν προσπαθειῶν μου, περὶ ὧν δὲν ἠθέλησα νὰ σὰς ὁμιλήσω ἀμέσως. Προσελθὼν εἰς αἰτάμωσιν ἱπποτῶν τινων, οὓς ὁ πατήρ τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν δεσποσύνης εἶχεν ἄλλοτε ἐξόχως εὐεργετήσῃ, ὑπεχρέωσα αὐτοὺς νὰ ὀρμήσωμεν κατὰ τοῦ φρουρίου τοῦ Κιουνερίκου, ὅπως ἀπελευθερώσωμεν διὰ τῆς βίας τὸν καλὸν μας κύριον, ἡ τοῦλάχιστον συλλαμβάνοντες τὸν Κιουνερίκον κατὰ τὸ κινήγιον, αἰχμαλωτίσωμεν αὐτόν καὶ ὀρίσωμεν εἰς τὴν φρικωδεστέραν φυλακὴν, καὶ οὕτως ὑποχρεώσωμεν αὐτὸν εἰς τὴν δι' ἀνταλλαγῆς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἐδελβέρτου, καὶ τὴν ἀπόδοσιν πάντων τῶν πολυτίμων πραγμάτων, αἵτινα τῷ εἶχεν ἀφαιρέσει.

Ἄλλ' αἱ παρακλήσεις μου πρὸς τοὺς εὐεργετηθέντας τούτους ἱππότες ὑπῆρξαν μάταιαι, ἀποκριθέντες ὅτι τοῦ Κιουνερίκου πολὺ ἰσχυροῦ ὄντος, ἡ ἐπιχείρησις ἀποβήσεται λίαν ἐπικίνδυνος, καὶ ἔξει θλιβερὰ ἀποτελέσματα· ὑπεσέχθησαν δ' ὅτι θέλουσι κάμει ἀπόπειράν τινα κατὰ

τοῦ Κιουνερίκου, ὅταν καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι τοῦ Ἐδελβέρτου ἐπανεέλθωσιν ἐκ τῆς μάχης. Αἱ σκληραὶ αὐτῶν καρδίαι δὲν ἐσπλαγγνίσθησαν οὐδ' ἡμᾶς, φιλτάτη μοι δεσποσύνη, καὶ ἡ ἀχαριστία των μὲ παρώξυνε τοσοῦτον ὥστε νὰ χύσω δάκρυα ὥσει θρόμβους αἵματος. Δὲν ἠθέλησα νὰ τοῖς εἴπω ὅτι μένετε παρ' ἐμοί, μήτε νὰ τοὺς ἐρωτήσω ἐάν τις ἐξ αὐτῶν σὰς ἐδέχετο εἰς τὸ φρούριόν του, θὰ κάμνῃτε καλλίτερον νὰ μένητε μεθ' ἡμῶν, καὶ σὰς συμβουλευώ νὰ σκεφθῆτε εἰσέτι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. — Ἀναμφιβόλως δὲν θέλω σκεφθῆ, ἀπεκρίθη ἡ Ῥόζα, προτιμῶ ἀπειράκις νὰ κατοικῶ μεθ' ὑμῶν ἐὰν ἔχητε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ συνδράμητε.

—Νὰ σὰς συνδράμωμεν; ἀνέκραξεν ὁ ἀνθρακεὺς ἔνδακρος. Στοχάζεσθε λοιπὸν ὅτι θὰ δυνηθῶ νὰ λησμονήσω ποτὲ τὸν τρόπον, μεθ' οὗ ὁ γενναῖος πατήρ σας μὲ ἔσωσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ σκληροῦ Κιουνερίκου· τὴν ἀγαθότητα, μεθ' ἧς μ' ἐδέχθη εἰς τὸ φρούριόν του, καθὼς καὶ τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον μοι; Τὴν ὑπαρξίν μας, τὴν κατοικίαν μας εἰς αὐτόν, μετὰ Θεόν, ὀφείλομεν. Θέλομεν εἶσθαι οἱ ἀγνωμονέστεροι τῶν θνητῶν λησμονοῦντες τοιαύτας ἀγαθοεργίας. Ὅχι, καλὴ μου δεσποσύνη, ὅχι, ἐγὼ θέλω σὰς χρησιμεύσει ἀντὶ τοῦ πατρὸς σας· ἡ δὲ Γερτρούδη καὶ ἡ Ἀγνή μου θέλουσι φροντίζει περὶ ὑμῶν· θέλομεν κάμει πᾶν ὅ,τι ἐξαρκᾶται ἀπὸ ἡμᾶς, ἵνα καταστήσωμεν τὴν μονότονον ταύτην κατοικίαν ὑποφερτὴν πρὸς ὑμᾶς. Πιστεύσατέ με, τὸ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν μῶς τόσον καλῆς νεάνιδος, τῆς θυγατρὸς τοῦ κυρίου καὶ εὐεργέτου ἡμῶν, θέλει εἶσθαι ἡ μεγαλητέρα δι' ἡμᾶς εὐτυχία.

Μετὰ ταῦτα ἐπανεθῆκεν ἐπὶ τῶν ὤμων του τὴν ὑπὸ τοὺς πόδας του ἐξηπλωμέ-

νην δορκάδα καὶ εἶπεν, ἀρκετὰς ἡμέρας ἐπεράσατε μὲ ξηροφαγίαν, ἀλλ' ἤδη τὸ ἥπαρ τῆς δορκάδος ταύτης θέλει σᾶς παρέξει ἐξαίρετον δεῖπνον. Ὑπάγω νὰ τὸ ἐτοιμάσω μόνος μου, πολλάκις ἔκαμα τὸ ἔργον τοῦτο, ὅτε συνώδευον τὸν πατέρα σας εἰς τὸ κυνήγιον· λέγων ταῦτα ἔφερε τὴν ἄγραν του εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Τὴν ἐπαύριον ἔκαμε πολλὰς μεταβολὰς εἰς τὴν κατοικίαν του, ἵνα ἡ Ῥόζα εὐχαριστηθῇ περισσύτερον. Τῇ παρεχώρησε τὸ ὠραιότερον μέρος καὶ τὸ δέδιον ὅσον ἡδύνατο κάλλιον. Τώρα καλὴ μοι δεσποσύνη, εἶπεν ὅτε ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, δύνασθε νὰ κατοικήσητε εἰς τὸ ἐτοιμασθὲν δι' ὑμᾶς μέρος, οὐδόλως μεριμνῶσα περὶ τῆς τροφῆς σας, ἥτις ποσῶς δὲν θέλει λείψει. Ἀπασα ἡ ἄγρα ἢ εὐρισκομένη εἰς τὸ εὐρύχωρον τοῦτο δάσος ἀνήκει εἰς τὸν πατέρα σας. Θέλω ἐκ ταύτης σᾶς προμηθεύσει ἀφθόνως δορκάδας, λαγωούς, ἀγρίας νήσας καὶ ξυλοκότας· ἐὰν μάλιστα ἐπιθυμῆτε θέλω σᾶς προμηθεύσει ἐλάφους καὶ κάπρους. Ὡδήγησε τὴν Ῥόζαν εἰς ὅλην τὴν κοιλάδα μετὰ τῆς γυναικὸς του καὶ τῆς Ἀγνῆς. Τῇ ἔδειξε τοὺς ἀγρούς του καὶ τὰ λειβάδιά του, μὴ παύων τοῦ νὰ ἐπαινῇ τὴν γενναιότητα καὶ ἀγαθωσύνην τοῦ πατρὸς της. Τὴν ἔφερε καὶ εἰς τὸν κῆπόν του, ἔνθα παρατηρήσας αὐτὴν θεωμένην τὰς μελίσσας μετ' εὐχαριστήσεως, τῇ ἐδῶρκε τὴν ὠραιότεραν κυψέλην.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ χειμὼν ἦτο εὐνοϊκός, ἀπέσπασεν ὑπὲρ αὐτῆς ὀλίγας σταγόνας καθαροῦ καὶ διαχρυσίου μέλιτος, ὅσας ἐπανήρχετο ἐκ τοῦ δάσους τῇ ἔφερε πρῶγμά τι, ὅτε μὲν ἀγγεῖον ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἐλάτης κατεσκευασμένον καὶ πλήρες ἐξαίρετων καρπῶν, ὅτε δὲ κάνιστρον γέμον παχέων καρκίνων, ἢ πινάκιον μυκῆτων ἐκλεγεμένων μετὰ φροντί-

δος. Ὑπόρρασε δι' αὐτὴν ἐν ζεῦγος τρυγόνων καὶ τὰς ἐνέβαλεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ κόπου μεγάλου κατασκευασθὲν κλωβίον. Μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ δάσους μὲ χαρίεσσαν μικρὰν δορκάδα, ἀκολουθοῦσαν ὡς μικρὸν κυνάριον· καὶ ἐπὶ τῆς ἐξημερωθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦτου διὰ τὴν Ῥόζαν, καὶ μετ' ὀλίγον τὸ εὐμορριον τοῦτο ζῶον συνοικειωθὲν μετ' αὐτῆς δὲν ἠθέλε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν νέαν κυρίαν του.

Ὁ Βυρκαρδὸς κατὰ τὴν ἐπὶ ἡμέρας τινὰς διαμονὴν εἰς τὴν οἰκίαν του, συνδιελέγετο μετὰ τῆς Ῥόζας μὲ τὸν πλέον εὐάρεστον τρόπον· τῇ διηγείτο τὰ μέγала κατορθώματα τοῦ πατρὸς της, ἢ μᾶλλον τῇ ἀνέφερε περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ ἀγαθοεργίας τῆς μητρὸς της. Αἱ διηγήσεις αὗται, ἂν καὶ ἦσαν πολὺ ἀρχαῖαι, ἦσαν ὅμως εἰσέτι νέαι διὰ τὴν νεάνίδα, ἥτις ἠδύνατο μεγαλῶς νὰ ἀκούῃ ταύτας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Εἰς τοὺς μὴ ἐκπληρώσαντας τὰς προηγουμένας ὑποχρεώσεις των πρὸς τὸ περιοδικόν, δὲν θὰ σταλῇ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ φύλλον, ἐκτὸς ἂν ἀποστείλωσιν αὐτάς καὶ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ λαβόντες τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ δ' ἔτους ἀρ. 37—38 καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ εἶναι συνδρομηταί, παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τοῦτο ἀσφαλῶς, διὰ νὰ τοὺς διαγράψωμεν.

Οἱ μὴ ἐπιστρέψαντες τοῦτο θεωροῦνται τακτικοὶ συνδρομηταί.

Ὅσοι κρατήσουν τὸ α' ἢ β' τεύχος καὶ ἐπιστρέψωσι τὸ γ' π. χ. μετὰ τὴν λέξιν «διαγράφομαι», δὲν θὰ διαγράφωνται ἂν δὲν ἐπιστρέψωσι τὰ τεύχη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ δ' ἔτους ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» μετὰ θαθείας λύπης ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ ἔκκλησιν πρὸς τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς οἵτινες, δεχθέντες οἰκαιοθελῶς τὸ περιοδικόν καὶ λαμβάνοντες αὐτὸ ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη, ἡμέλησαν μέχρι σήμερον νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Ἐὰν καὶ μετὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλησιν, δὲν θελήσουν νὰ ἀποστείλουν αὐτὴν, κατ' ἀνάγκην θὰ διακόψωμεν τὴν ἔκδοσιν ἀπὸ τοῦ δ' ἔτους, διότι ἔχομεν τεραστίαν ζημίαν. Οὕτω λοιπὸν θὰ γίνουν αἵτιοι νὰ τὸ στερηθοῦν οἱ λαμβάνοντες αὐτὸ ὑπόλοιποι χριστιανοὶ καὶ πληρώνοντες ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐλέγχωνται διὰ τὴν ζημίαν ἡμῶν.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ διακοπῇ τὸ πρωτότυπον καὶ λίαν ὠφέλιμον περιοδικόν τοῦτο, ἐλλείψει πόρων, ἃς σπεύδουν νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομὴν των, θὰ διαγράφωνται τοῦ πινاکος, καὶ τοῦτο θεωρηθῇ ὡς εἰδοποίησις ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ των.

Πρὸς ὑπενθύμωσιν, οἱ καθυστεροῦντες εἶναι οἱ ἐξῆς:

Μητροπόλις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας — Μεσολόγγιον

Ἱερὰ Μονὴ

	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
	δραχ.	δραχ.	δραχ.	δραχ.
Κατερινοῦς	120	100	80	300
Παντοκράτορος	120	100	80	300
Ρόμβου	120	100	80	300

Ἀρτης — Ἀρτα

Κάτω Παναγίας	120	20		140
Θεοτοκίου	120	100	80	300
Μελάτων	120	100	80	300

Βερροίας καὶ Ναούσης — Βέρροια

Ἀγ. Ἀθανασίου (Σφηνίτης)	120	100	80	300
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300

Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως — Δημητσάνα

Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Ἀμπελακίων	120	100	80	300
Κερνίτης	120	100	80	300

Γρεβενῶν — Γρεβενὰ

Ἀγίου Νικάνορος	120	100	80	300
-----------------	-----	-----	----	-----

Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων - Γύθειον

Ἀγία μονὴ	100			100
-----------	-----	--	--	-----

Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης — Δελβινάκι

Μακραλέξη	60			60
-----------	----	--	--	----

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Στομίου	120	100	80	300
Ὀλυμπιώτισσης	120	100	80	300
Ζακύνθου — Ζάκυνθος				40
Ἀγίου Διονυσίου Στροφάδων	20	20		90
Τιμίου Προδρόμου	90			300
Θεοτόκου Σπηλαιωτίσσης	120	100	80	300
Ἥλειας — Πύργος				
Ἄνω Δίβρης	120	100	80	300
Κρεμαστής	120	100	80	300
Πορετοῦ	120	100	80	300
Σκαφιδιάς	120	100	80	300
Φραγκοπηδήματος	120	100	80	300
Θεσσαλονίκης — Θεσσαλονίκη		90	80	170
Βλατάδων				
Θεσσαλιώτιδος — Καρδίτσα				
Κορώνης	120	100	80	300
Καραϊσκάκη	120	100	80	300
Σπηλιάς	120	100		220
Φανερωμένης	100	20		120
Σκλαταίνης	120	100	80	300
Ἰωαννίνων — Ἰωάννινα				120
Βελλᾶς	120			300
Βοτζᾶς	120	100	80	300
Παληουρῆς	120		80	200
Ρωμανοῦ	120		80	200
Τσιούκας	120		80	200
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας — Καλάβρυτα				
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Καρυστίας — Κύμη				
Λευκῶν	120	100	80	300
Μάνταρη	120	100	80	300
Κασσανδρείας — Πολύγυρος				
Ἀγίας Ἀναστασίας	240	100	160	500
Κερκύρα καὶ Παξῶν — Κέρκυρα				70
Ἀγίας Εὐφημίας	70			300
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Πλατυτέρας (Μανδούκιον)	120	100	80	300
Κεφαλληνίας — Ἀργοστόλιον				
Ἀγριλίων	120	100	80	300
Ἄτρου	120	100	80	300
Ἀγίου Ἀνδρέου	120	100	80	300
Ἐσταυρωμένου	120	100	80	300
Ἀγίου Γερασίμου (Γυν.)		100	80	180
Θεμάτων	120	100		220
Σισίων	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Κίτρους — Κατερίνη				
Ἀγίου Διονυσίου (Ὀλύμπου)	120	100	80	300
Κοζάνης — Κοζάνη				
Στανοῦ	120	100	80	300
Κορινθίας — Κόρινθος				
Βράχου	70			70
Στεφάνου	120	100	80	300
Φενεσῦ	120	100	80	300
Φανερωμένης	120	100	80	300
Λευκάδος καὶ Ἰθάκης — Λευκάς				
Καθαρῶν	120	100	80	300
Φανερωμένης	30			30
Μαντινείας καὶ Κυνουρίας — Τρίπολις				
Βαρσάν	80			80
Γοργοῦπηκίου	80			80
Κανδύλας	120	100	80	300
Ἐπάνω Χρέπας	120	100	80	300
Καλτεζῶν	120	100	80	300
Ἐλώνης	120	100	80	300
Καρυᾶς		100	80	180
Λουκοῦς	120	100	80	300
Μαλεβῆς	120	100	80	300
Ὀρθοκωστᾶς	120	100	80	300
Παλαιοπαναγίας	120	100	80	300
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Σίτζας	120	100	80	300
Μεσσηνίας — Καλάμαι				
Βουλκάνου	120	100	80	300
Βελανιδιάς	120	10		130
Διμιόλης	120	100	80	300
Μηθύμνης — Καλλονὴ Λέσβου				
Λειμῶνος	120	200	80	400
Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης — Πρεβέζα				
Προφήτου Ἡλίου	120	100	80	300
Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου — Ξάνθη				
Λαμποῦς	120	100	80	300
Σαμακώδης	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Παραμυθίας καὶ Γηρομερίου — Παραμυθία				
Γηρομερίου	120	100	80	300
Παγανιῶν	120	100	80	300
Παροναξίας — Πάρος				
Μεταμορφώσεως ἡ Δάσους	100	10		110
Φανερωμένης		100	80	180
Πατρῶν — Πάτραι				
Γηροκομείου	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἑλεούσης	120	100	80	300
Μαρίτσας	120	100	80	300
Νοτενῶν	120	100	80	300
Ἀγίων Πάντων	120	100	80	300
Σάμου καὶ Ἱκαρίας — Βαθὺ Σάμου				
Τιμίου Σταυροῦ	120	100	80	300
Σισανίου καὶ Σιατίστης — Σιάτιστα				
Ἀγίου Νικάνδρου	120	100	80	300
Σπάρτης — Σπάρτη				
Ζερμπίτης	120	100	80	300
Ἅγιοι Τεσσαράκοντα	120	100	80	300
Σύρου — Ἐρμούπολις				
Κοιμήσεως Θεοτόκου	120	100	80	300
Ἀγίου Νικολάου	120	100	80	300
Ζωοδόχου πηγῆς		100	80	180
Ταξιάρχων		100		100
Τρίκκης καὶ Σταγῶν — Τρίγκαλα				
Βαρλαάμ Μετεώρων	120	100	80	300
Γκούρας	120	100	80	300
Δουσίκου	120	100	80	300
Μετομορφώσεως Μετεώρων	80			80
Ἀγίου Στεφάνου Μετεώρων	120	100	20	240
Σταγιάδων	120	100	80	300
Υδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης — Υδρα				
Πρ. Ἡλιοῦ		100	80	180
Ζωοδόχου Πηγῆς	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος	120	100	40	260
Χρυσολεοντίσσης	120	100	80	300
Φθιώτιδος — Λαμία				
Ἀντινίτσας	120	100	20	240
Δαδίου	120	100	80	300
Μαλεσίνης	120	100	80	300
Φωκίδος — Ἀμφισσα				
Προφήτου Ἡλιοῦ	120	100	80	300
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	60			60
Τιμίου Προδρόμου	120	100		220
Χαλκίδος — Χαλκίς				
Μακρυμάλλης		100	80	180
Χίου — Χίος				
Μουνδῶν	120	100	80	300
Μυρτιδιωτίσσης	120	100	80	300
Ματρώνης (Χαλάνδρων)	120	100	80	300
Νέα Μονή	70			70
Κρήτης — Ἡράκλειον				
Ἀγκαράθου	120	100	80	300
Βροντησίου	120	100	80	300

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος Α'.	Ἔτος Β'.	Ἔτος Γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίου Γεωργίου (Ἐπανωσήφη)	120	100	80	300
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	120	100	80	300
Παληανῆς	120		80	200
Σαββατιανῶν	120	100	80	300
Ἀρκαδίας — Ἅγιοι δέκα				
Ἀπεξανῶν		100	80	180
Κουδουμάς		100	80	180
Ὁδηγητρίας		100	80	180
Ρεδύμνης καὶ Αὐλοποτάμου — Ρέθυμνον				
Ἀρκαδίου		100	80	180
Βοσάκου	120	100		220
Δισκουρίου	120			120
Μυριοκεφάλων	120	100	80	300
Μπαλῆ	120	100	80	300
Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου — Χανιά				
Γουβερνέτσου	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος	120	100	80	300
Λάμπης καὶ Σφακίων — Σπήλι ἁγ. Βασιλείου				
Ἀσωμάτων	120	100		220
Πρέβελης	120	100	80	300
Πέτρας — Νεάπολις				
Ἀρετίου	120	100	80	300
Βιδιανῆς	120	100	80	300
Ἱερᾶς καὶ Σητείας — Ἱεράπετρα				
Κατζᾶς	120	100	20	240
Φανερωμένης	120			120
Χαλέπας	120	100	80	300

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ Κ.Λ.Π.

Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλλη Μεριὰ	120			120
» » Ἀνήλιον	60			60
» » Τζιούξανη	120	100	80	300
» » Πρέπαν	120			120
» » Μεγαλόβρυσον			80	80
» » Δογάνη			80	80
» » Ηλασσιὰ	120	100	80	300
» » Σταγιάτες	100		80	180
» » Δράκεια		100	80	180
Ἅγιοι Ἀπόστολοι Ἀργαλαστή	120	100	80	300
» » Κατηχώρι	120			120
» » Νερόμυλοι		100	80	180
» » Κωφοί	120	100	80	300
» » Σκληθρον			80	80
Ἀναλήψεως Βουλγαρινῆ	50			50
Ἀγίου Βλασίου Ἅγιος Βλάσιος			40	40

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίου Γεωργίου Κεραμυδι			80	80
» » Συκή	120	100	80	300
» » Ἀνατολή	120	100	80	300
» » Κάπιστα (Σωτηρίτσα)			80	80
» » Κουκουράδα Ἀγίας		100	80	180
» » Μπαξ. Ἀνω Βόλου	120	100		220
» » Ἀγ. Γεώρ. Νηλείας	120	100		220
» » Μηλεῶν	120			120
Γέννησις Θεοτόκου Λαῦκος			80	80
Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυρῶς	120	100		220
» » Οὐζλάρ		100	80	180
» » Καστρί			80	80
» » Ποταμιὰ			80	80
» » Μαρμάργιανη		100	80	180
» » Ἀγ. Λαυρέντιος	120	40	80	240
» » Νεοχώριον	120	100	80	300
» » Ἀγ. Δημήτ. Πηλίου	120	100	80	300
Εὐαγ. Θεοτόκου Γερακάριον	120	100		220
Ζωοδόχου Πηγῆς Νεοχωρίκιον		100	80	180
» » Μετόχιον	120	100	80	300
» » Βυζίτσα	120			120
Ἀγίων Θεοδώρων Ἀγιοὶ Θεόδωροι	120	100	80	300
» » Περσουφλή	120	100	80	300
Κοιμήσεως Θεοτόκου Εὐξεινούπολις	120	100	80	300
» » Βελεστίνος		100	80	180
» » Δέσιανη			80	80
» » Δρυμὼν	120	100	80	300
» » Ξουρίχτιον	120	100	80	300
» » Ευνόδρουσι	120			120
» » Προμύριον	40			40
» » Μηλίνα	120			120
Ἀγίας Κυριακῆς Τσαγκαράδα	30			30
Ἀγ. Κων(τίνου) Βελεστίνος		100	80	180
Ἀγίας Μαρίνης Ἀφης	120			120
» » Κισσός	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Ἀμαλλιὰπολις		100	80	180
» » Ζαγορά	120	100	80	300
Ἀγίας Μαγδαληνῆς Μακρυνίτσα		100	80	180
Ἀγίου Μοδέστου Μελισσιάτικα	120			120
» Μοδέστου Ταχταλασμάν		100	80	180
» Νικολάου Κερασιά	120	100	80	300
» » Μπίρ	120	100	80	300
» » Κιτίκιον		100	80	180
» » Ἀθανάτη		100	80	180
» » Κουρφάλι (Κρόκιον)	10	100	80	190
Ἀγίου » Δράκεια	30	100	80	210
» Ὀνουφρίου Ἀνω Βόλος		100	80	180

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίας Παρασκευῆς Κοκκωτοί	120	100	80	300
» » Ἀγίος Γεδεὼν	70	50		120
» » Σούρπη	120			120
» » Ἀληφακλάρ	120	100	80	300
» » Κελεμενί	120	100	80	300
» » Μεταξοχώρι			80	80
Τιμίου Σταυροῦ Κάτω Γαντζέα	120			120
Τιμίου Προδρόμου Ἀγιά	120	100	80	300
» » Ἀνακασιά Ἀνω Βόλου		100	80	180
» » Μακρυρράχη		100		100
Ἀγίας Τριάδος Καλύβια Σούρπης	70	100	180	250
» » Σκήτη Ἀγίας	120	100	80	300
» » Μούρσαι	120	100	80	300
Ἀγίων Ταξιάρχων Μηλέχι		100	80	180
» » Λαουτζά	120	100	80	300
Ὑπαπαντῆς Βάνετον	30	100	80	210
» Δεμίνιον	120	100		220
Ἀγ. Χαράλαμπος Ἀιδίνιον	120	100		220

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΤΟΜΩΝ

Ἀμφιλόχιος Ἀργυριάδης ἀρχιμ. ἱ. ν. ἁγίας Ζώνης Ἀθῆναι	106	106		
Ἀρταβάνης Δημ. ἱερεὺς Ἀνεμόμυλοι Κέρκυρα	120	100	80	300
Βλασσόπουλος Π. Γρ. ἱερ. Μητροπόλεως Λευκάδος	90			90
Βαλλῆς Βασίλ. ἱερεὺς Λέκα Σάμου	120			120
Δεκανάλης Τιμόθεος ἱερομόναχος Μυλοπόταμος Κρήτης	120	100	80	300
Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπεία Λάγκωμα Ἐπ.ν. Θεο(ν)ίκη	120	100	80	300
Μαχούχας Γεώρ. ἱερεὺς Τουρκουμουσλή Λαρίσης	120	100		220
Μαξιμιλιανὸς Γεώρ. Γραφ. Μητροπόλεως Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπότκος Ἰω. ἱεροδιάκονος Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπαξεβάνης Ἰω. ἱερεὺς Λάγκωμα Ἐπ.ν. Θεσσαλονίκη	120	100	80	300
Πολίτης Ταξιάρχης ἱερεὺς Γρ. ἱ. Μητροπόλεως Λευκίδα	120	100	80	300
Πολίτης Χρύσανθος Πρωτοσύγγελος Κέρκυρα ἀρχιμ.	120	100	80	300
Παπαθεοδώρου Ἀθαν. ἱεροδιάκ. Τύρναβος	120	100		220
Ρομποτῆς Γαδριήλ ἡγ. Φανερωμένης Λευκάδα	120	10		130
Ψύλλης Κύριλλος ἀρχιμ. ναὸς ἁγ. Αἰκατερίνης Πλάκας	70	100		170
Θεοδωρόπουλος Παναγ. ἐφημ. ἁγ. Νικολ. Ὑπάτης Λαμίας	120	100	80	300
Ἀργύρης Εὐστάθ. ἱερεὺς Σπαρτοχώρι Λευκάδος		100	80	180
Ἀνδρικογιαννόπουλος Βασ. ἱερεὺς ἁγ. Δημήτριος Ἡλείας		100	80	180
Βασιλόπουλος Γεώρ. Χάλλη Λαρίσης		100	80	180
Βερνάνδος Δωρόθ. ἱεροδ. Ναὸς ἁγ. Σπυρίδωνος Πειραιῆς		100	80	180
Γαλοῦσης Σωφρόνιος ἀρχιμ. ἱ. ν. ἁγ. Ἀθ. Κυφελ. Ἀθῆναι	70	100	80	250
Δωρόθεος Βασιλείου ἀρχιμ. Τύρναβος		100	80	180
Δασκαλογιάννης Γεώρ. ἱερεὺς Σητεία Κρήτης		100	80	180
Εὐαγγελίδης Νικ. Γρεβενῶν (Περιδάλι Κοζάνης)		40		40
Ζαχαριουδάκης Δ. ἱερ. Νηβρίτον Καινουρίου Κρήτης		100	80	180
Ἡλίας Ἰωάν. ἱεροδ. Μαρκόπουλον Μεσογίας		100	80	180
Θε. Δωρόπουλος Ἡλ. ἱερ. Κάτω Κεράσοδον Μεσολογγίου		100	80	180
Ι. ναὸς Ἰωάννου Θεολόγου Βρύνα Ὀλυμπίας		100	80	180

	Έτος β.	γ' τὸ ὅλον
*Ιερωνυμάκης Ἰω. ἱερ. Παλαιόχωρα Σελίνου	100	80 180
*Ι. Ναός Ἰακώβου Ἀδελφοθέου Ἀνω Κορακιάνα Κερκύρας	100	80 180
Καλαμαρίδης Εὐάγγ. Ἀζογίρες Σελίνου Κρήτης	100	80 180
Κροκίδας Σπ. ἀρχιμ. Μαγουλάδες Κέρκυρα	100	80 180
Κορωνιώτης Βλάσ. Ζεμενὸν Κορινθίας	100	80 180
Κορτελέσης Νικ. ἱερεὺς ναοῦ ἁγ. Ἀντωνίου Κέρκυραν	100	80 180
Κουγέας Ἰωάν. ἱερεὺς Κλημέντιον Κορινθίας	100	80 180
Λεκίδης Κωνστ. Ἐλευθερούπολις Πράβι	100	80 180
Μπίτσιος Δημ. Νεωκόρος χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Μούντανος Χαρίλ. καφεπώλης Κάμπτον Ἀβίας Καλάμας	100	80 180
Ναγουδάκης Γεώρ. Ἀζογίρες Σελίνου	100	80 180
Παπαδόπουλος Διον. ἱερ. Ἐφόρα Ἡλείας	100	80 180
Παπαδόπουλος Ἀγης. ἱερεὺς Ἀνω Λουκάβιτσα Ἡλείας	100	80 180
Παπακωνσταντίνου Ν. ἱερεὺς Ἀγναντα Ἡλείας	100	80 180
Παπαδόπουλος Ἰω. ἱερεὺς χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Παπαϊωάννου Ζαχ. Πλάτανος Κραθίδος Αἰγιαλείας	100	80 180
Παπαδάκης Γεώρ. ἱ. Μαργαριτάριον Πυργιωτ. σσης Κρήτης	100	80 180
Παπαδόπουλος Πέτρ. ἱερ. Βρόνα Ὀλυμπίας	100	80 180
Ράλλης Θεόδωρος Οἰκονόμος Χαντζή Μεσσηνίας	100	80 180
Σίφωνας Ἰωάσαφ ἱεροδ. Ρέας 1. Ἀθήναι	100	80 180
Σαγκριώτης Ἰωάν. Καθηγητὴς Λάρισα	100	100
Στάσος Γεώρ. ἱεροφ. Κάτω Κεράσσοδον Μεσολογγίου	100	80 180
Σαβδανῆς Ἰω. ἱερ. Ἀνω Κορακιάνα Κερκύρας	100	80 180
Σαβδανῆς Νικ. ἱερομ. » » »	100	80 180
Σαραφτινὸς Νικ. ἱερ. Ἐξάμπελα Σίφνου	100	80 180
Σαβοργιαννάκη Μακαρία μοναχὴ Κεραμὲ Ρέθυμνον Κρήτης	100	80 180
Υπασπιστὴς Γεώρ. ἱερ. χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Φιωτάκης Ἰωάν. Οἰκονόμος Περιδῶλια Κυδωνίαι Χανιά	100	80 180
Φιλιππόπουλος Σπυρίδ. ἱερ. Γυμνὸν Ἀργους	100	80 180
Φρατζεσκάκης Φραντζ. γραμμ. Κοινότητος Γέργεση Ἡρακλείου Κρήτης	100	80 180
Χλωρὸς Δημ. ἱερ. Κρανιά Λαρίσης	40	40
Χιώτης Ἰωάν. Σακελλάριος Νιάτα Σπάρτης	100	80 180

Οἱ ἐν ἀγίῳ ὄρει ὀφείλοντες.

	Έτος α'.	β'.	γ' τὸ ὅλον
*Αθωνιάς Σχολή	120		120
Δανιήλ Προηγούμενος Δοχειαρίτης	120	100	220
*Ι. Μονὴ Σταυρονικήτα			200
Σωφρόνιος Προηγούμενος Σταυρονικήτινός	120		120
Συνέσιος ἱεροδιάκονος Σταυρονικήτινός	120		120

*Ὡσαύτως παρακαλοῦνται οἱ Σεβ. Μητροπολίται καὶ λοιποὶ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως ἀποστείλωσιν ἡμῖν τὴν συνδρομὴν των τοῦ γ'. ἔτους ἐκ δραχ. 80.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὄλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΙΑΡΥΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΑΤΡΟΣἘν Βόλῳ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1939Διευθυντής - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραή 47 ἐν Βόλῳ

ΙΩ. ΣΠΑΘΑΡΗ - ΚΛΗΡΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥ Ι' ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

12ος αἰὼν

Οἱ κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἀνελθόντες εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου αὐτοκράτορες δὲν ἀπέδωκαν μεγάλην σημασίαν εἰς τὰ μοναστικά ζητήματα. Εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην τάσσεται ἡ ἵδρυσις δύο νέων μονῶν, αἵτινες ἐπίσημοι καταστᾶσαι ἔκτοτε κατέλαβον τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν. Εἶναι δὲ αἱ ἀνακαινισθεῖσαι μοναὶ τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος τοῦ Θεσσαλονικέως περὶ ἧς ἐν καιρῷ διελάβομεν καὶ ἡ τοῦ Χελανδαρίου, οὕτω ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τῶν γνωστῶν πλοίων τοῦ Βυζαντινοῦ ναυτικοῦ χελανδίων, ὀφείλει τὴν ἵδρυσίν της εἰς τὸν Σάββαν, υἱὸν τοῦ μεγάλου Ἰουπάνου (δεσπότη) τῆς Σερβίας, ὅστις μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος αὐτῆς μεταπίσας καὶ τὸν πατέρα του νὰ γίνῃ μονα-

χὸς μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Συμεών. Διὰ χρηματικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Σερβίας διατελοῦντος ἀδελφοῦ του ὁ Σάββας κατῴρθωσε νὰ ἀγοράσῃ παρὰ τινος τῶν ἀγγέλων τὴν προϋπάρχουσαν μονὴν τοῦ Χελανδαρίου καὶ ἀφοῦ τὴν ἀνεκαίνισεν ἐπροίκισεν αὐτὴν διὰ πλουσιωτάτων δωρεῶν, αἵτινες ἐπολλαπλασιάσθησαν ὑπὸ τῶν μετέπειτα Κράληδων τῆς Σερβίας, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ Στεφάνου Δουσάν, τοῦ αὐτοκαλουμένου Τσάρου καὶ αὐτοκράτορος Σέρβων καὶ Ἑλλήνων καὶ ἐπισκεφθέντος τὴν μονὴν ἐν ἔτει 1345. Πολὺ δὲ πρότερον πλείστας ὅσας χάριτας ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὴν μονὴν ἕνεκα τῶν δεσμῶν τῆς κηδεστίας πρὸς τοὺς Σέρβους κράληδας καὶ ὁ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος. Ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος ἤρχισεν ἡ μονὴ νὰ δέχεται καὶ Βουλγάρους ἀργότερον δὲ καὶ Βουλγαροφώνους Ἑλληνας. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1896 ἐπίσκεψιν τοῦ Βασιλέως τῆς Σερβίας Ἀλεξάνδρου ἐξωφλήθησαν πάντα τὰ χρῆμα τῆς μονῆς. Ἡ μονὴ αὕτη κατέχει ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τὴν 4ην θέσιν, ἣν

κατείχε προηγουμένως ἢ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς μονὴ τοῦ Ζυγοῦ.

13ος αἰὼν

Ὁ αἰὼν οὗτος ἀποτελεῖ ἀρχὰς ὧδίωνων διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος, αἵτινες καὶ κατὰ τοὺς ἐπακολουθήσαντας αἰῶνας ἐπεσωρεύθησαν ἐναντίον τῆς τλήμονος μοναστικῆς πολιτείας, ὀλίγου δὲ δεῖν ὁ σάλος ἐκεῖνος τῶν παθῶν καὶ τῶν πολέμων νὰ ἐξαφανίσῃ αὐτήν. Οὐχ ἥττον διὰ τῆς πανσθενοῦς χειρὸς τοῦ Κυρίου διεσώθη αὕτη, ἵνα διαμνημονεύῃ ὡς πρότυπον ἀρχαιοπρεποῦς πολιτεύματος τὴν κραταίαν αὐτοκρατορίαν τοῦ μέσου αἰῶνος, ἧς τοὺς θεσμοὺς καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ διοικήσει περιέσωσε μέχρι τῆς σήμερον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δεινὴ συμφορὰ ἐνέσκηψε ἐναντίον τοῦ ἀνατολικοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου ἀπὸ τῆς Δύσεως διὰ τῆς 4ης Σταυροφορίας. Οἱ διψῶντες περιπετείας τυχοδιώκται ὡς σμήνη αἰμαδιψῶν ὀρνέων, κατὰ στίφη ἀποπνέοντα φόνον καὶ σφαγὴν ἐξαπелύθησαν ἐπὶ τὴν εὐνομουμένην καὶ αλουσίαν Ῥωμανίαν, ἧς ἡ ὕλικὴ καὶ ἡθικὴ δύναμις ἦτο εἰς αὐτοὺς γνωστὴ ἐκ τῶν διηγήσεων περιηγητῶν περιγραφόντων μὲ φθονερὰν καὶ ἀπλησθεν διάθεσιν τοὺς θησαυροὺς, τοὺς ὁποίους ἐνέκλεισεν. Οἱ ὀνόματι λοιπὸν ψιλῶ στρατιῶται οὗτοι τοῦ Χριστοῦ, πράγματι δὲ λύκοι λυσσῶντες, ἀφοῦ διεμοίρασαν τὸ Βυζαντινὸν κράτος εἰς τιμάρια ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς ἐξαπέλυσαν φοβερὰν λαίλαπα ἐναντίον τῶν θεοφιλῶν κατοίκων αὐτοῦ, λεηλατοῦντες τὸν στολισμὸν τῶν πλουσίων ναῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, δισπραζόντες πᾶν ὅ,τι εὕρισκον εἰς τὰ ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια μέγαλα καὶ ἀφήσαντες εἰς τὸν ἀνατολικὸν κόσμον τὴν ἐντύπωσιν ἀκρίδων, αἱ ὁποῖαι οὐδὲ χλωρὸν φύλλον ἀφῆκαν, διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τόσον τὴν ληστρικὰς των ὀρέξεις, ὅσον καὶ διὰ νὰ

ταπεινώσουν τὸ γόητρον τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἧς ἡ ἀκμὴ καὶ ἡ ἐπιβολὴ ἀπετέλει κάρφος διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν παπῶν. Ὡς προκύπτει λοιπὸν ἐκ τῶν ἱστορικῶν δεδομένων κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν λατίνων διανομὴν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, τοῦ ἀρράφου τούτου χιτῶνος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ κράτους τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ ὁποῦ ἤρχε Βονιφάτιος ὁ Μονφερρατικός περιῆλθε καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος. Οἱ καὶ τῶν πειρατῶν ἀγριώτεροι σταυροφόροι, ὀσφραϊνόμενοι πλουσίαν λείαν ἐπέδραμον ἐπιβαίνοντες πλοίων ἐναντίον τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ὁπόθεν ἀμυθήτους θησαυροὺς προερχομένους ἐξ ἀφιερώσεων τῶν θεοφιλῶν κατοίκων καὶ ἀρχόντων τοῦ Βυζαντίου ἀπεκόμισαν, ὅσους ἐννοεῖται, δὲν προέλαβον νὰ κατὰσχίσουν οἱ μοναχοὶ προμαντεύσαντες τὸν κίνδυνον εἰς ὑπογείους κρύπτας καὶ νὰ περιορίσουν τὴν διαρπαγὴν τῶν κειμηλίων κατὰ τὸ δυνατόν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τότε οἱ ἀγιορεῖται ἀπετάθησαν πρὸς τὸν πάπαν Ἰννοκέντιον τὸν Γ'. ἐξαιτούμενοι τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι αἱ ἐπανειλημμέναι ἐπιστολαὶ πρὸς τοὺς ληγάτους αὐτοῦ οὐδὲν κατώρθωσαν. Παρὰ ταῦτα ἔτυχον ἀνακουφισέως τινος ἐκ τῶν δεινῶν παρὰ τοῦ Ἑρρίκου αὐτοκράτορος λατίνου τῆς Κων/πόλεως, εἰς ἀνάμνησιν δὲ τούτου ἀνηγέρθη καὶ στήλη ἀναθηματικὴ, σφωσμένη εἰς τὸ Πρωτάτον ἐν Καρυαῖς.

Εὐτυχῶς ἡ φραγκοκρατία δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, οὐχ ἥττον κατὰ τὴν μικρὰν ταύτης διάρκειαν κατεστράφη ἡ μονὴ τῶν Ἰβήρων. Νέα ὁμως δεινὰ ἐπεφύλασσε βάσκανος μοῖρα πολὺ σημαντικώτερα, καθ' ὅσον ἀπέβλεπον ὅχι εἰς τὸν ὕλικὸν καὶ ἐπίγειον πλοῦτον ἀλλὰ εἰς τὸν πνευματικὸν καὶ ὁ ἀγὼν τῆς ἀμύνης ἀπέ-

βη πεισματωδέστερος ὅσῳ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ εἶναι πολυτιμότερα ἀπὸ τὰ ὕλικά καὶ ἀπαιτοῦν ἄγρυπνον παρακολούθησιν πρὸς διατήρησιν των. Ὁ μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς Κων/πόλεως ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261) θέλων νὰ συμβιβάσῃ τὸ πολιτικὸν συμφέρον μὲ τὸ θρησκευτικόν, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο Κάρολον τὸν Ἀνδεγαυικὸν προῆλθεν εἰς συνεννοήσεις μετὰ λατίνων ἀποκρισαρίων ἐν Κων/πόλει, εἶτα δὲ εἰς τὴν ἐν Λουγδούμφῳ νῆσον τῆς Γαλλίας σύνοδον ἀπεδέχθη τὰς δογματικὰς διαφορὰς, αἵτινες χωρίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν παπικῶν, ἥτοι τὴν προσθήκην τοῦ Filioque εἰς τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα καὶ τὴν μνημόνευσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Τὸν Πατριάρχην Ἰωσήφ, παραιτηθέντα περὶ τὸ 1275 διεδέχθη τότε ὁ πανοῦργος Βέκκος, τυφλὸν ὄργανον εἰς χεῖρας τοῦ καιροσκοποῦ καὶ ἁλοπροσάλλου αὐτοκράτορος. Ὡς ἦτο ἀκόλουθον ὁ λαὸς ἐστασίασε, μὴ υἱοθετῶν ἀπόψεις αἱ ὁποῖαι ἀντέκειντο πρὸς αὐτὴν τὴν βᾶσιν καὶ ὑπόστασιν τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων, αἵτινα αἱ συνδικαὶ διατάξεις ἐθεμελίωσαν καὶ καθιέρωσαν κατ' ἀπόλυτον συμφωνίαν πρὸς τὰς ἀποστολικὰς παραδόσεις. Ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ, ἐκμανεὶς διεβίβασε αὐστηρὰς διατάγας πρὸς τοὺς κατὰ τόπους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐξετράπησαν εἰς παντοίους αἰκισμοὺς καὶ ὀμότητας ἐναντίον τῶν ἀντιπροσυνόντων, εἰς τὴν χορείαν τῶν ὁποίων ἐτάχθη τὸ ἁγίωνυμον Ὅρος, ἀφοῦ ἡ κορυφὴ τῆς ὀρθοδοξίας ἐμύριζε σάπριαν. Κατὰ τὸ εἰς τὰ «πάτρια» σωζόμενον ὑπόμνημα περὶ τῆς καταδρομῆς τοῦ ἁγίου Ὁρους ὑπὸ λατινόφρονος στρατοῦ, ὡς λόγος τῆς ὑπογραφῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ ἐκ Γολλίας κομισθέντος τόμου τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν φέρεται ἡ προφάσις μὲν τῆς εἰρηνεύσεως τῶν

Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς λατινικῆς ἐπικουρίας, ὑποχώρησις αὐτοῦ πράγματι δὲ διότι ἐφοβεῖτο τὸν Κάρολον τὸν Βασιλέα τῆς Γαλλίας, στεφθέντα ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Πάπα, πρὸς ὃν κατέφυγεν ὁ τελευταῖος λατίνος αὐτοκράτωρ τῆς Κων/πόλεως, ζητῶν ν' ἀνακτήσῃ, ὡς μὴ ὥφειλε τὸ Βυζαντινὸν σκῆπτρον. Πάντως ἡ ἐνωσις αὕτη ἐγένετο μόνον μεταξὺ τῶν ἐπισήμων καὶ ἐπανερχόμενος ὁ Μιχαὴλ μετὰ τοῦ Βέκκου ἐκ τῆς Δύσεως προσήγγισε, κατὰ τὰ πάτρια, πάντοτε, ἀφοῦ ἐπέτυχεν, ὡς λέγεται σαθρὰν καὶ συκίνην ἐπικουρίαν, εἰς τὴν Λαύραν, ἧς οἱ μοναχοὶ «λιποψυχήσαντες» (δειλιάσαντες) προετίμησαν τῶν αἰώνιων τὰ πρόσκαιρα καὶ ἐλειτούργησαν ἐν τῷ Καθολικῷ μετὰ τῶν λατίνων. Ἀλλὰ δὲν ἔτυχε τῶν αὐτῶν υποχωρητικῶν διαθέσεων οὔτε ἐν Βατοπεδίῳ οὔτε ἐν τῇ τοῦ Ζωγράφου μονῇ, ὅπου μάλιστα οἱ μοναχοὶ ἀντέσχον μέχρις ἐνός. Ἐν τῇ μονῇ μάλιστα ταύτῃ σφίζεται κενοτάφιον εἰς μνήμην τῶν μοναχῶν, οἵτινες ἀπερριψαν μετὰ σθένους τὰς λατινοπρεπεῖς προτάσεις τοῦ Μιχαήλ, καθὼς καὶ δύο τάφοι εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, εἰς τὸν ἕνα τῶν ὁποίων ἐτάφησαν οἱ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας μαρτυρήσαντες περὶ τὸν Πρωτὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους μοναχοί, καὶ εἰς τὸν ἕτερον οἱ λαϊκοί. Ἀλλ' ἡ θεία μῆνις κατεφάνη εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου, ἔνθα οἱ μετὰ τῶν ἄζυμιτῶν συλλειτουργήσαντες κατεχώσθησαν ἐξ ἐπιγενομένου σεισμοῦ (1280) ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν κρημνισθέντων τοίχων. Εἶτα ὡς λέγει τὸ ὑπόμνημα ἐπέλαμψε τὸ φῶς τῆς ἀληθείας ταῖς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις. Τὴν γὰρ ψωριῶσαν τῆς Ρώμης ἐκκλησίαν ἐκ τῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ ἀπεσκοράκισεν ὁ εὐσεβὴς Βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, ὁ μετονομασθεὶς εἰς Ἀντώνιον, ὡς μοναχός. Εἰς τὰ

ἐς οἰκείων προελθόντα βέλη, προσετέθη μεγάλη συμφορὰ κατὰ τὸν ἐπαπειλήσαντα κίνδυνον τὸ ἅγιον Ὅρος ἐπὶ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Καταλανῶν τυχοδιωκτῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπομένου αἰῶνος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

(Ἐκ τοῦ Κώδικος I' 24, αἰῶνος 15'
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγ. Λαύρας).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Μετανοία ἐστὶν ἀνάκλησις βαπτίσματος, συνθήκη πρὸς Θεὸν δευτέρου βίου, αὐτοκατάκριτος λογισμός, θυγάτηρ ἐλπίδος, διαλλαγή Κυρίου, συνειδότος καθαρισμός.

— Μνησικακία ἐστὶν ἰδὸς ψυχῆς, σκώληξ νοός, διηνεκὴς ἁμαρτία.

— Καταλαλιά ἐστὶν ἀποκύημα μίσους, ἀγάπης ὑπόκρισις, καρδίας ὄρυπος καὶ βάρους πρόξενος.

— Πολυλογία ἐστὶν ἀγνωσίας τεκμήριον, καταλαλιάς θύρα, συνειδήσεως σκορπισμός.

— Σιωπή ἐστὶν αἰχμαλωσίας ἀνάκλησις, γνώσεως προσθήκη, ἀφανὴς προκοπή.

— Γαστριμαργία ἐστὶ κοιλίας ὑπόκρισις, καρυκείας δημιουργός, ἡδυτήτων πηγὴ.

— Φιλαργυρία ἐστὶν εἰδώλων προσκύνησις, ἀπιστίας θυγάτηρ, ἀσθενειῶν προφασίστρια, γήρους μάντις, ἀβροχίας ὑποβολεύς, λιμῶν προμηνυτής.

— Ὁ παρασιωπῶν τῶν ὑψηλῶν τὰ πταίσματα, ὡς αὐτὸς πράξας κατακριθῆσεται.

— Παντὸς μὲν καρποῦ προηγείται ἀνθρῶς, πάσης δὲ ὑπακοῆς ξενητεία ἢ σώ-

ματος ἢ θελήματος.

— Ὑποτασσόμεθα καὶ Θεῷ καὶ ἀλλήλοις καὶ τοῖς ἐπὶ γῆς ἄρχουσι· Θεῷ διὰ πάντα, διὰ τὴν φιλαδελφίαν ἀλλήλοις, δι' εὐταξίαν τοῖς ἄρχουσι.

— Φέγγος ψυχῆς ἡ ἀγία γνῶσις ἐστίν, οὐ στερηθεὶς ὁ ἄφρων ὡς ἐν σκότει διαπορεύεται.

— Τοῦτο μεγάλη γνῶσις τὸ εἶδέναι συγκάλυπτειν ἀφροσύνην.

— Ὁ μοναχὸς εἰ ἔχη πίστιν οὐ δεῖται χρημάτων, εἰ δὲ χρημάτων ὅλως ἔρῃ, πίστεως πάντως ἐστὶν ἔρημος.

— Στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὁδόντων καὶ βῆμα ἀνθρώπου ἀναγγελεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ.

— Σημεῖα τῶν ἔνδον τὰ προφανῆ κινήματα, ὡς καὶ τῶν ἀγνώστων δένδρων οἱ προσφερόμενοι καρποί.

— Μία κύλιξ πολλάκις, οἴνου γεῦσιν ἐσήμανε, καὶ εἰς λόγος ἀνδρός, τοῖς γεύεσθαι δυνάμενοις πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἔνδον ὑπέδειξεν ἐργασίαν καὶ κατάστασιν.

— Ἐλπίς ἀεὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, κοῦφως ποιεῖ φέρειν τὰ παρόντα λυπηρά.

— Οὐκ ἐστὶν ἁμαρτία ἡ νικῶσα τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰμὴ ἡ ἀπόγνωσις.

— Οὐδεὶς οὕτως ἀγαθὸς καὶ οἰκτίρμων ὡς ὁ Θεός, τῷ δὲ μὴ μετανοοῦντι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις οὐδ' οὕτως ἀφίησιν.

— Οὐ χρόνου ποσότης, διαθέσει δὲ ψυχῆς ἡ μετάνοια κρίνεται.

— Οὐ τοσοῦτον ἐραστής τῆς ἑαυτοῦ ἐρωμένης ἔρῃ, ὅσῳ τῆς μετανοούσης ψυχῆς ὁ Θεός.

— Ὁ αἰσχυνόμενος ἀνθρώπῳ ἀποκαλύψει τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας ἐνταῦθα, ἐκεῖ καὶ μὴ βουλόμενος ἐνώπιον πάντων αἰσχυνθήσεται.

— Οὐ χαίρει ἐπ' οὐδενὶ ὁ ἐχθρὸς οὐ-

τως, ὡς ἐπὶ τοῖς μὴ ἐκφαίνουσι τοὺς ἑαυτῶν λογισμούς.

— Ὅταν ὁ εὐχόμενος μὴ ἀκούῃ τῶν ῥημάτων, πῶς ὁ Θεὸς ἀκούσει τοῦ προσευχομένου;

— Ὁ μετὰ συνέσεως ψάλλον, ἔργον ποιεῖ τῶν οὐρανίων Δυνάμεων.

— Φιλίαν πρὸς τὴν εὐχὴν ἔχειν, οὐ δύναται ὁ μὴ πᾶσαν ἄλλην ἀπαρνησάμενος.

— Μόνα δίδου τῇ γαστρί, ἃ χρὴ λαβεῖν, οὐχ ὅσα βούλεται.

— Καλὸν βίον ζῆς ἂν γυναῖκα μὴ ἔχης· τὸν μόνον ὄντα καὶ κακὴ τύχη τρέφει.

— Κενόδοξος ἀσκητὴς ἀδικεῖται διπλῶς· τὸ μὲν σῶμα κατατήκων τὸν δὲ μισθὸν μὴ λαμβάνων.

— Ὁ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλευσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων.

— Ἐν ἀλλοτρίοις παραδείγμασι παίδευε σεαυτόν, καὶ ἀπαθὴς τῶν κακῶν ἔσῃ.

— Τόπων μεταβολαὶ οὔτε φρόνησιν διδάσκουσι, οὔτε ἀφροσύνην ἀφαιροῦντας.

Κακῶς ἀκούειν κρεῖσσον ἢ λέγειν κακῶς.

— Πολλοὶ τῶν ἀθρόων τῶν μὲν ἰδίων ἁμαρτημάτων συνήγοροι γίνονται, τῶν δὲ ἀλλοτρίων κατήγοροι.

— Ἡ μὲν μάχαιρα τέμνει, ἡ δὲ διαβολὴ χωρίζει φίλους.

— Ἀεὶ προτίμα τοὺς καλοὺς τῶν μὴ καλῶν.

Κακοῖς δ' ὁμιλῶν, κακὸς πάντως ἔσῃ.

— Κακοῦ παρ' ἀνδρὸς μήποτε χρηστὰ πάθῃς.

— Ἐχθρὸς ὄρους γίνωσκε, φιλίας δὲ μή.

— Οὐχ οὕτω πυρετὸς κατακαίειν οἶδε σώματος φύσιν, ὡς τὴν ψυχὴν τὸ κεχωρισθαι τῶν φιλουμένων.

Γέρων Π. Α.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ (Ἐκ τοῦ Λαυρ. Κώδικος Δ.' 197)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἰκεσία πρὸς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν ὑπὲρ ἐλέους

— Ὁ πένης πενήτων ἐγὼ διὰ τὰς πολλὰς ἁμαρτίας μου, τὰ τοῦ κινδύνου παρὰ πόδας ὁρῶν ἐπητημένα συμπτώματα, καὶ ὄλεθρον ψυχῆς ἐὰν μή, ὀπισθορμητὸς τοῦ μαχικοῦ ἀροτῆρος γεγονώς, ἐν συννοίᾳ γένωμαι, καὶ τὸ τῆς πτωχείας μοκῦμα φοβερὸν ἤδη ἐπορνούμενον τῷ τῆς φιλανθρώπου μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶδον λιμένι ἐγκαθορμίζεσθαι, καὶ τῷ ταύτης κυβερνήτῃ καὶ ὑπερανεστηκότῃ πικρὶ συνάμα, καὶ τοῖς φιλαδέλφοις ἁγίοις περὶ αὐτῶν ἀρχιερεῦσι τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας ἀνήρηται, καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐμοῦ ἐπιπνέουσαν καταιγίδα εὐσπλάγχῳ βουλῇ καὶ χριστομιμήτῳ θελήσει καὶ καταλήλῃ τῇ θελήσει δυνάμει ἀντιστῆναι προσλιπαρῶν ἱκετεύω· καὶ πάνυ γουνάζομαι· δότε οὖν ἐτησίως μοι ἔλεος μικρὸν οὐκ εἰς ἀνάπαυσιν, ἀλλ' εἰς παράκλησιν ἀναγκαίαν ἀδελφοί, καὶ δεσπόται μου, ψυχὰι συμπαθέσταται, καὶ ταχινὰ πρὸς ἀντίληψιν· ἐλεήσατε καὶ οἰκτιρήσατε ψυχὴν σὺν τῷ ἀθλίῳ σώματι πάσχουσαν καὶ ἀφύκτως τοῦ πάθους ἔχουσαν, ἵνα τοῦ ἐλέους, ὅπερ τῶν τοῦ πνεύματος προνομίων ἀρχιερεῦσι τυγχάνει τὸ ἰδιαίτατον, ἔμπρακτοι τῆς ἀρετῆς ταύτης ἀναφανέντες διδάσκαλοι, διὰ τῆς ἐντεῦθεν περὶ τὴν πατρικὴν ἀρχὴν εὐπραγίας, καὶ τῆς ἐκεῖθεν βασιλείας ἀξιωθήσεσθε.

— Προδῆλως ἐπὶ προδῆλφ ἀναιδείᾳ ἀναιδεύεσθαι ἤδη κέκρικας.

— Ἐρρωσὸ μοι καταλείπτω αὐθέντα μοι φρονήματι ἡγεμονικῷ τὴν τῆς ἀρχῆς ἀ

λουργίδα κατασεμνύνων τῇ θείᾳ χάριτι· δότε μοι ἔλεος, δότε μοι οἱ τῶν δακρύων πηγαῖς τὰς παρειὰς κατοβρέχοντι· καὶ τοῖς ἔμοις φιλευσπλάγχχνως παθήμασι συμφοροσφήσατε. Ἴδου καὶ ὁ ὑψηλὸς τὰ θεία, καὶ μέγας τὴν σοφίαν, καὶ ὑπερανεστηκὼς τῆς ἡγεμονίας φρονήματι· ὦ θεοφόρον, καὶ κοσμιώτατον σύστημα, γαληνὸν καὶ ἡρεμαῖον κατάστημα βαθεῖα...

— Ἀλλὰ τὴν μὲν δι' ἐμὲ ἐγχείρησιν καὶ ἐν οἷς παρ' ἐμοῦ ἐδεήθης υπεράσπισιν ὁ τῶν καλῶν ἀναιρέτης βάσκανος διεκώλυσέ σε ὡς φῆς, καὶ οὐκ εἴασεν εἰς πέρας ἔλθειν, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγάπην σοι ἀντεθεύκειν· ὦν καὶ τὸν μισθὸν παρὰ τῆς ἀχράντου παλάμης ἐκείνου λαβεῖν σε ἠλπίζον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτε θῆσῃ κρίσιν εἰς ἐλπίδα καὶ τὴν ἐλεημοσύνην εἰς σταθμούς· εἰ καὶ τῇ προθέσει τῆς σῆς ἀδελφότητος τὴν περαιοῦσιν εἴληφε· παρ' ἐμοῦ μὴ τῆς εὐχαριστίας, παρὰ Θεοῦ δὲ τὰς ἀμοιβὰς δίκαιος οἶμαι ὦν καθ' ὃ καὶ ὁ Θεὸς στεφανοῖ τοὺς κλητοὺς κατὰ πρόθεσιν.

— Ἀπονείματέ μοι οὖν πορισμὸν τινα διαίτης κατὰ καιρὸν ἐνιαύσιον τῷ ἐν ἐρήμοις καὶ ὄρεσι δι' ἀπραγμοσύνην ἀποταξαμένῳ καὶ τεθνηκότι κυνί· τὴν μὲν ἐνταῦθα κρίσιν ἡδυνήθης διεκφυγεῖν, τὴν δὲ ἄφρευκτον ἐκείνην καὶ ἀδέκαστον οὐ δυνήσῃ.

— Μανία δεινὴ τὸ μετὰ συνέσεως ἀσυνετεῖν, καὶ μετὰ φρονήσεως ἀφροσύνην καὶ ἄγνοιαν ἑαυτῷ περιτίθεσθαι· περιδεὴς καὶ ἐκπλήκτος ἵσταμαι τῷ λογισμῷ οὐ γὰρ εὐχερὲς φαύλην καρδίας ἔξιν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀθρόως ἀλλοιωθῆναι.

— Ἐγὼ οὔτε ἀδικεῖν τινα οὔτε ἀδικεῖσθαι πρὸς τινὼν βούλομαι.

— Ὁ Θεὸς λόγοις ἀσπρότοις δικαιοκρασίας αὐτοῦ ζυγῷ πάντα καὶ σταθμῷ δοκιμάζει ὁ βεβακχευμένος τῷ πόθῳ σου.

Εὐχή

— Ἡ παναγία καὶ ζωαρτική ἐνιαία Τριάς καὶ μακαρία πάντων ποιητικὴ καὶ συνεικτική καὶ προνοητικὴ, σώσοι τὴν σὴν γαληνότητα ἅτε δὴ ἀγαπώμενος ὑπ' αὐτῆς καὶ τιμώμενος παρ' ἁγίαν γράφω καὶ δεινόμενος δώροις μικροῖς καὶ κέντρου λόγον πρὸς τὴν περιφέρειαν ἔχουσι τὴν πολύολβον καὶ ἀνεκδοκίαν αὐτῆς γαλ. τί γὰρ ἄξιον τῆς σῆς μεγαλειότητος ἐπιδείκνυμι εἰς αὐτήν, εἰ μὴ τὸ πολὺ τοῦ φίλτρον καὶ τὸν φλογμὸν τῆς ἀγάπης, ὃν ἔχω πρὸς αὐτὴν παρενδεικνύμενος ὅπερ ἐστὶν οὐ μικρὸν, εἰ καὶ κομπηρόν πως ὁ λόγος τοῖς ἐν Χριστῷ ἄρχουσιν καὶ καθ' ἡμέραν τοὺς τοῦ Θεοῦ νόμους μεριμνῶσιν, ὡς λέγει Παῦλος ἀσπαζόμενος Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν (Ρωμ. ις'. ιβ.) εἰς πολλοῦ μοῖραν τὸ ὀλίγον τιθέμενος, ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας.

— Ὁ παρὰ σοῦ ἀδίκως συνιαζόμενος, τοῦτέστιν ἐνοχλούμενος ὁργῆς ἀλλότριος.

— Εὐλαβούμενον τὸ εὐκαθοσίωτον τῆς ἡμέρας, καὶ μεγαλεῖον.

— Οὐδεὶς ἐστὶν ὅλως ὁ ἡδέως αὐτῷ προσέχων, ὡς ἀνθρώπῳ ἀσπόνδῳ.

— Τρανὸς καὶ ἀνεπισκίαστος γέγονας εἰς ἀναίδειαν ὃν ἔδει θαυμάζεσθαι τοῦ τῆς εὐλαβείας πλεονεκτήματος, οὐ γὰρ ἔχει ὄνομα ἢ κακία ὥσπερ οὐδὲ οὐσίαν.

— Διαλυθῆτω οὖν ὅλον τὸ κινούμενον καὶ ἀμεριμνῶν εἰς τὸ ἔξῃς τῆς δι' ἐμέσου ἐνταῦθα ἀδημονίας, ἢ τοῦ Θεοῦ δίκη σε διαδέξεται· ἀσιάντως ἔση εἰς τὸ ἔξῃς.

Πρὸς Πατριάρχην

— Δοξάζομεν τὸν σὲ δοξάσαντα τρισυπόστατον Θεόν, ἀκούοντες τὴν ἀγαθὴν καὶ λαμπρὰν φήμην τῆς σῆς Παναγιότητος, καὶ πανταχοῦ ἐνηχουμένας καὶ κηρυττομένας τὰς πολλὰς αὐτῆς ἀρετὰς καὶ γλυκειὰς χάριτας καὶ ὅτι συμβαίνουσιν ἔχεις

τὴν πατριαρχίαν καὶ τὸ πολίτευμα, λόγῳ παιδεύων καὶ βεβαιῶν τῷ λόγῳ τὸν βίον δραθείας δὲ καὶ στεφανηφόρος ἐν τῇ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χριστοῦ βασιλείᾳ.

— Θαρρῶ καὶ οὐκ ἀνελπίστους τὰς ἐλπίδας μου ἔχω, ὅτι ἐλεηθήσομαι πάντως, ἔτι γὰρ ἡ ἱερωσύνη κρατύνει, ἔτι ὁσιότης ἐκλάμπει, ἔτι τὸ ἡμέρον καὶ κοινωνικὸν τῆς φύσεως ἐνεργεῖται· ἔτι πνεῦμα Θεοῦ συμφωνίας ἐφ' ὑμῖν ἀναπαύεται κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ἡ τιθηνόκομος καὶ κουροτρόφος μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία οἷα πολύγονος μήτρα πηγάζει τοῖς τέκνοις αὐτῆς μέλι καὶ γάλα ἐλέους καὶ σωτηρίας, ἣν οἱ μισοῦντες μὴ ἀναστήτωσαν καὶ οἱ φιλοῦντες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ καταισχυνητώσων,

— Ἐτι ψαλμοὶ καὶ ὕμνοι καὶ θεία λόγια ἐκμανθάνονται νηστεία διδάσκειται, ἐγκράτεια κηρύττεται, ὑπερηφάνεια καταβάλλεται, ταπεινοφροσύνη ἐγκωμιάζεται, καὶ συνόλως εἰπεῖν, σύμβολα, δόξα τε καὶ λαμπρότης ἐξαστράπτει τῆς παλαιᾶς ὥραιότητος· οὐδὲν Ἐκκλησίας δυνατώτερον, καὶ οὐρανοῦ ἰσχυροτέρα ἐστίν· ὁ γὰρ οὐρανὸς φησί, παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Ποῖοι λόγοι; σὺ εἰ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ... Ὑπερήλιον λάμπει, καὶ τὰ ταύτης ἀθάνατα. Στήριξον τοίνυν καὶ τὸ ἐμοῦ σαλευμένον, στύλοι ἐδραῖοι πίστει ἐλπίδι καὶ ἀγάπῃ συνεσφιγμένοι· δότε μοι δὴ βακτηρίαν, ἐλέους τῷ ταύτης ἀδοκίμῳ μὲν κοιθέντι οὐκ ἀπογνωσθέντι δὲ· εἰ καὶ τοιοῦτος ἔδοξα οὐ τὰ κρίματα ἄβυσσος, ἀλλὰ μέλος ὑμῶν καὶ γὰρ εἰμί, ὅπου ὑμεῖς ἐκεῖ καὶ γὰρ ἐν σῶμα ἔσμεν, οὐ σῶμα κεφαλῆς, οὐ κεφαλὴ σώματος χωρίζεται· διεύρομαι τῷ τόπῳ, ἀλλ' ἦνωμαι τῇ ἀγάπῃ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ πνεύματι· πατέρες μοι ἐστέ, ζωὴ, αὐθένται, ἀδελφοί, κηδεμόνες· καὶ εὐδοκίμησις·

οὐ δίκαιον οὖν μὴ εὐρεῖν ἐμὲ ἔλεον τοῦ φωτὸς γλυκύτεροι συμφιλόσοφοι, στέφανοι, παράκλησις, παραμυθία, ἄλειμμα, ἀρετῆς ὑπόθεσις, οὐ κολακεύων ταῦτα γράφω, ἀλλ' εὐσέβειαν θεραπεύων, κατορθώματα ἀρετῆς κηρύττων. Ἀποδεχθήτω εὖν ἡ σπουδὴ τῶν δακρύων μου, πληρώσατέ μου τὴν αἵτησιν, δάκρυα ἐξαφνέντος ἱκετικά· τιμήσατε τὸ ἅγιον καὶ ὑψηλὸν τῆς πατρότητος ὁμοῦ καὶ μητρότητος ὄνομα διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ προνοίας καὶ ἀγαθότητος. Μὴ ἀπηλλοτριωμένον ποιήσατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένον τοῖς υἱοῖς τῆς μητρὸς μου· θήσατε τὰ δάκρυά μου ἐνώπιον ὑμῶν, ὡς καὶ ὁ Θεὸς τὰς αἰτήσεις ὑμῶν πατέρες, καὶ ἀδελφοὶ πανσεβάσμιοι· ἐνδύσασθε φιλανθρωπίας χιτῶνα ἐναυλον ἔχοντες τὴν γνῶσιν τῶν γραφῶν, καὶ πάντες ὡς δεόμενοι τῆς τοῦ Θεοῦ εὐσπλαχνίας, ἀναμνησθέντες τῆς ἑαυτῶν ἑκαστος ἀμαρτίας τῆς αὐτῆς καὶ μοὶ μετάδοτε φιλανθρωπίας ἥς καὶ αὐτοὶ δέεσθε τοῦ κοινοῦ Δεσπότη.

— Ὁ τόπος δὲ ἐν ᾧ παροικοῦμεν καθαρὸς θορύβων ἐστὶ, καὶ πάσης φιλοσοφίας μεστὸς καὶ λιμένος παντὸς εὐδαιμονότερος.

— Μέγιστον ἐγκωμίου εἶδος, τὸ νικῶν τῶν κατορθωμάτων τὸ μέγεθος μετὰ πάσης περιουσίας τοῦ λόγου τὴν εὐκολίαν, καὶ ἡ ἥτα μυρίων τροπαίων ἐστὶν ἡμῖν λαμπροτέρα. Εἴτις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν γενέσθω μωρός, ἵνα γένηται σοφός· τίς γὰρ ἐστὶ κυρίως σοφός; εἰμὶ ὁ μόνος χάριν σοφίας παρὰ Θεοῦ εἰληφώς (α'. Κορ. γ'. η.).

Ἀπορία

— Ἄρα γε βιασμένη ἦν ἡ κλῆσις τοῦ Παύλου, ὅτε ἐπυρώθη ἡ οὐ;

Λύσις

Ἄρα γε· μηδεὶς ἠναγκασμένην νομιζέτω εἶναι ταύτην τὴν κλῆσιν καὶ γὰρ ἡδύνατο

πάλιν επανελθεῖν ὅθεν ἐξέβη· ὥσπερ καὶ ἄλλοι πολλοί, μέγιστα θαύματα ἰδόντες ὑπέστρεψαν πάλιν· καὶ ἐν τῇ καινῇ καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ· ὅσον δ' Ἰούδας ὁ Ναβουχοδονόσορ· ὁ Ἐλύμας ὁ μάγος· ὁ Σίμων· ὁ Ἀνανίας καὶ ἡ Σαπφείρα· καὶ ὅλος τῶν Ἰουδαίων ὁ δῆμος· οὐ γὰρ μόνον κολάζοντα τὸν Θεὸν ἀλλ' οὐδ' εὐεργετοῦντα δύναται τις ἐνεγκεῖν αὐτόν, τὸ δὲ πυρῶσαν αὐτὸν οὐκ ἦν σκότος ἀλλ' ὑπερβολὴ φωτός.

(Ἀκολουθεῖ)

Π. ΠΑΥΛΙΔΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ - ΙΑΤΡΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΔΥΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Μεγίστῃ Λαύρᾳ
τῇ 8 Σεπτεμβρίου (π. ἡ.) 1938

Ἀγαπητέ μοι φίλε κ. Ἀσκάρογλου
Χαίροις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
«Εὐφρανθήσεται Κύριος
ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ...
Ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι
ἐπὶ τῷ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 103)

Σὰς ἀποστέλλω εἰκόνα βρέφους ἐν δυνάμει καὶ οὐπω ἐνεργείᾳ ἑλευθέρου, μὲ τὴν τελείαν ἀγνότητα καὶ ὡς τοιοῦτον ἐννοεῖται ὅτι διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὴν ἀμεσον προστασίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ φύλακος Ἀγγέλου, παρὰ δὲ τῷ βρέφει βλέπετε ἄνδρα ἡλικιωμένον, δεδεμένον πανταχόθεν στερεῶς καὶ δι' ἁλύσεων φρικτῶν, ὡραία εἰκὼν τῆς ἀπολύτου ἑλευθερίας καὶ τῆς σκληροτάτης δουλείας. «Γνωσέσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἑλευθερώσει ὑμᾶς» ὅτι καὶ οἱ ἀλλόπιστοι πλησιάζουσι λέγοντες «Ἐσαρέσδε ἐλιμιζδέτε, χουρριέδε», τόσον ἀπὸ υἱικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως. Καὶ τῷ ὄντι, διὰ τῆς θεωρίας ταύτης διδασκόμεθα ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἑλευθερία ἰδιάζει τῷ ὡς βρέφος ὑποτασσομένῳ Μοναχῷ, παρ' ὃ οὐκ ἰσχύουσι

νόμῳ «Μοναχὸς δὲ κληθεὶς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἔχων τὸν Χριστὸν μόνον», λέγουσιν καὶ οἱ ὅσοι ἡμῶν Πατέρες.

Ἄρα οἱ Ἐθνικοὶ πόλεμοι, τὰ σύνορα καὶ τὰ πλέθρα τῆς γῆς, ἡ πλεονεξία καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πάθη εἰσὶν αὐτόχρημα καὶ ἀληθινὴ δουλεία, μέγα ψεῦδος καὶ ὀλεθριώτατα κακά, δι' ὃ καὶ ἔωθεν προὔκαλεσαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ Νομοθεσίαν τῶν «οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ μοιχεύσεις...»

Βλέπετε τὰς δύο ἀκρότητας τῆς ἠθικῆς καὶ νοητῆς κλίμακος τοῦ οἰοῦ Ἰωάννου· Διδάσκει τὸ ἄπειρον τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶναι εἰκὼν καὶ ὁμοίωμα τοῦ αἰωνίου Θεοῦ. Οἱ μὲν ἄνω, ὁρῶσι καὶ ὑπερᾶνω τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ κάτω, διεστράφησαν εἰς τὸ ἀέποτε κάτω νεύειν, καὶ ἀπόλυτος μὲν ἀμφοτέρων ἡ θέλησις, ἀλλ' ἡ Ὁρθόδοξος πίστις ἐν δικαιοσύνῃ διακρίνει αὐτάς· διότι τὸ ἀπαραίτητον πτύον τοῦ Χριστοῦ ἐν εὐθύτητι χωρίζει τὸν σῖτον ἀπὸ τοῦ ἄχυρου.

Ὁ μέγας τῆς Γαλλίας σοφὸς Βίκτωρ Οὐγκώ, ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ ἔργου του «Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων» φιλολογεῖ ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως «Ἀνάγκη» ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἥρωας τοῦ δράματός του, ἕνας Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τέλει νυμφεύεται! Βλέπετε τὸ ἀπόλυτον τῆς ἑλευθερίας; Ἀλλ' ἐν τῷ θέματι ἡ ἐπιτορκία καὶ ἡ ἀνήθικος παρανομία εἶναι πλέον ἀνάγλυφος καὶ ὑπόδικος, παρ' ὅσον ἡ ἐννοουμένη ἀπόλυτος ἑλευθερία, ἡ ὁποία καὶ παρὰ φύσιν κεῖται ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος κατακρημνίζεται ἐκ τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Παν. τῶν Παρισίων καὶ αὐτοκτονεῖ, ἀκριβῶς καθὼς ἀπαγχονίζεται καὶ ὁ ἀπολύτως ἐν σατανᾷ ἑλεύθερος προδότης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

Ἐπὶ τούτῳ ὁ Ὁσιος Πατὴρ Ποιμὴν λέγει κλασικῶς «Ἀρχὼν ἐκεῖνος ὁ ἐαυ-

τοῦ ἄρξας, καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα τῷ λόγῳ ὑποτάξας». Ταῦτόν δ' ἀναμένει καὶ τὸν σύγχρονον ἄθεον κομμουνισμόν καὶ τοὺς ἐπιβουλευομένους τὸν χριστιανισμόν Ἰουδαίους ὧν ὁ Ἰούδας τυγχάνει μετὰ τοῦ Κάιν, αἱ πρωτότυποι σμικρογραφίαι.

Διότι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ οὐκ ἔστι καὶ δὲν εἶναι δίκαιον ὁ Θεὸς νὰ ἀρνηθῇ τὸ αἰώνιον σχέδιον καὶ πλάσμα αὐτοῦ τὴν ἀνθρωπότητα, χάριν μιᾶς φυλῆς πεπωρωμένης χάριν τῶν ἀδιορθώτων καὶ αἰωνίως ἀδιαλλάκτων Ἰουδαίων. Ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἄχρὺς αἰῶνων θέλει καὶ πολεμεῖ ὁ σατανᾶς τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ἐξησθένει μὲν εἰς τινὰς ἀνθρώπους ἡ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἑλευθέρα θέλησις, ὡς φρονοῦσιν ἐπὶ τὸ τέλειον ὁ Ἀθγουστίνος καὶ οἱ Προτεστάνται, ἀλλ' ἐν τῷ γενικῷ ἡ φύσις εἶναι πεπροικισμένη παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ νόμου τῆς αὐτοκαθάρσεως, ὁ ἔστιν ὅτι, ἡ ἐν ἐπιγνώσει συνείδησις τῆς θείας εἰκόνης, ἀναγομένη πρὸς τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ θὰ θριαμβεύσῃ διὰ τῶν αἰώνων. Πρὸς τοῦτο ὁ πολιτισμός, πρὸς τοῦτο ἡ γραφὴ, πρὸς τοῦτο καὶ ἡ ἔνσαρκος οἰκονομία. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔξοχος εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ οἰκοδομοῦντος πύργου. Ἀπαρτίζει, λέγει, ἐκ τῶν προτέρων τὰ πρὸς τελείωσιν καὶ οὕτως ἀρχίζει τὸ ἔργον. (Λουκ. ιδ'. 28). Εἴτε καὶ ὁ ἐκστρατεύων μὲ 10 χιλ. κατὰ ἐπερχομένου ἐχθροῦ μὲ 20 χιλ. αὐτόθι. Ἐδeseen ὁ Χριστὸς τὸν διάβολον διὰ τῆς θείας ἀναστάσεως καὶ τότε δὲν εἶναι δύσκολος ἡ διαρπαγὴ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὁ ἔστιν ἡ κοσμικὴ διαφθορά. «Δεῖ τὸν Χριστὸν βασιλεῦν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ» (Α'. Κορινθ. ιε'. 25). Ναὶ ὁ ἄρχων τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ὁ

κοσμοκράτωρ πονηρὸς διαφαίνεται κατεξουσιάζων ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἡδη ἀπὸ τοῦ Κάιν, τοῦ κατακλυσμοῦ, Νινευῆ, Σοδόμων, Πελοπον. πολέμου, ἐπὶ Καισάρων, σχίσματος, πτώσεως Κων. πόλεως, Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἢ Παγκοσμίων πολέμων, καὶ σήμερον ἔτι φαίνεται ὅτι ἄγχει τὴν Κοινωνίαν ἢ διαφθορὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἡ ὡς λαίλαψ ἄθεϊα τοῦ ἐξάλλου Σιωνισμοῦ, ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶνε ὅλως φαινομενικά, διότι ἐν τῇ πραγματικότητι, καὶ ἐν τῷ βάθει τῶν μεγάλων τούτων βημάτων, Αὐτὸς ὁ Πανάγαθος Θεός, ὡς γνωρίζετε στρέφει τὸν ὅρτον τῆς ἱστορίας καὶ αἰώνων, κατεργάζεται τὴν κοινὴν ἀναγέννησιν, τὴν τελικὴν ἑνωσιν καὶ τὴν τῶν πάντων μεταμόρφωσιν.

Εἰς ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις πολὺ δικαίως καὶ πολὺ ἐπιτυχῶς δύνασαι νὰ ἐφαρμόσῃς τὸ τοῦ Δαυὶδ ἐκεῖνο «Ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου» (ψαλμ. 102).

Καὶ οὐχὶ ἅπαξ καὶ δις ἀλλὰ καὶ ἐβδομηκοντάκις ἐπτά, ἕως οὗ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀσώτου, ἐκουσίως καὶ εὐχαρίστως εἰσέλθῃ εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου του καὶ ὁ πρεσβύτερος υἱός. Τὸ ἀπόλυτον τῆς ἑλευθερίας, ὅπερ εἶναι τὸ μετὰ τὴν ψυχὴν, ὕψιστον δῶρον τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁλοῦ βασιζεται πᾶσα ἡ ἠθικὴ, ὁ καταλογισμὸς τῶν πράξεων καὶ ἡ μισθαποδοσία παρὰ τοῦ ζῶντος Θεοῦ, σαφέστατα φαίνεται ἐν ταῖς παραβολαῖς τοῦ ποιήσαντος γάμους, τοῦ φυτεύσαντος ἀμπελῶνα (Λουκ. κ'. 9), τοῦ ἀποδήμου βασιλέως, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῆς ἠθικῆς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ τελικὸν συμπέρασμα κεῖται πέραν τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως καὶ δυνάμεως εἰμὴ ὡς γενικὸν ἐξαγόμενον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἐλπίδος.

Τῷ νικῶντι, λέγει, δώσω τὸν στέφανον τῆς δόξης. Ἡ πείρα ἀποδεικνύει ὅτι, ὅχι τὸ θέλημα τοῦ πονηροῦ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γίνεται, καὶ αὐτὸ θὰ προκύψῃ ἐν τέλει καὶ οὐ μόνον ἐν τῇ μελλούσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ. Ἀπειρά εἰσι τὰ ὅσα θέλω νὰ εἶπω ἐνταῦθα. Τοῦτο μόνον σκέφθητε ὅτι, ἐν μὲν τῇ Ρωσίᾳ οἱ πρωτεργάται καὶ οἱ διακυλομετρούμενοι διευθύνοντες τὸν κομμουνισμόν εἰσιν οἱ πεπωρωμένοι, ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ Ὄρει, ἕνας Δαμασκηνὸς καὶ ἄλλοι τινὲς διεφθαρμένοι ἢ φονεῖς καὶ κλέπτει κατοννομάζονται καὶ ἁμαρτάνουσι θανασίμως καὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἀγνοοῦμεν καὶ τὰ τέλη, ἀλλ' ὅλος ὁ ἐπίλοιπος κόσμος ἀποδοκιμάζει καὶ στιγματίζει τὰς πράξεις αὐτῶν. Ποιοὶ εἰσιν οἱ περισσότεροι; οἱ ἐν Χριστῷ ἢ οἱ ἐν τῷ πονηρῷ; Εἰς τὸν ἕνα ὕβριστήν ἀναλογοῦσιν ἑκατὸν ἐξ ἀντιθέτου οἱ εὐλογοῦντες, εἰς ἕνα μοχθηρὸν ἑκατόνταρχον, ὑποτάσσονται ἑκατὸν νομιμόφρονες καὶ δίκαιοι στρατιῶται καὶ εἰς ἕνα Στάλιν ἀντιλέγουσι μυριάδες ἀθῶοι μουζικοὶ, ἅτινα πάντα καταδεικνύουσι τὴν πλειονοψηφίαν τῆς ἀρετῆς. Διὰ ταῦτα, ἔχω καθιερώσει εἰς τὰ γραπτά μου ὅτι ἐν τῷ γενικῷ πολιτισμῷ, παρ' ὅλας τὰς κρίσεις καὶ παρ' ὅλους τοὺς πολέμους ὅτι «Δὲν χάνομεν ἀλλὰ κερδίζομεν». Ἀλλως τε αὐτὴν τὴν νίκην ψάλλει ἡ Ἐκκλησία ἔχουσα ἀεὶ «...ὡς ἐκ σπέρματος Δαυὶδ μώλωπας ὑπήνεγκας ὡς Υἱὸς δὲ τοῦ Θεοῦ κόσμον ἡλευθέρωσας» «...καθελὼν γὰρ τῷ θανάτῳ τὸν θάνατον τὸ νίκος ἔδωκεν ἡμῖν...» κλπ.

Ὅτι γενικῶς γίνεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐν τέλει θὰ προκύψῃ ὁ θρίαμβος τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, περὶ αὐτοῦ οὐδεμία ἀμφιβολία, καὶ ὁ ἐνταῦθα δισταζών, οὐ μόνον ζημιοῖ ἑαυτόν, ἀπελ-

πίζεται ἀπογινώσκει, καὶ εἶναι ὁ ἀθλιώτερος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ χείρων ἀπίστου ὀνομάζεται. Καὶ εἶναι ἀνάγκη πᾶσα ὅπως ὁ τοιοῦτος ἐπιδοθῇ συντόνως εἰς τὴν μετὰ προσοχῆς μελέτην τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν βιβλίων, ὅπου εἰς πᾶσαν σελίδα θὰ ἀντλή τὴν ἐξ ὕψους ἐλπίδα, θάρρος καὶ ἀποκάλυψιν, εἶμαι δὲ ὑπερβέβαιος ὅτι, ἐὰν ὁ τοιοῦτος εἶναι ἄνθρωπος εἰλικρινής, μετὰ ἐν ἑτοῖς θὰ μεταβάλλῃ ἄρδην εἰς τὸ ἀντίθετον τὰς σημερινὰς νοσηρὰς αὐτοῦ ἀντιλήψεις καὶ δλέθρια φρονήματα. Πρὸ παντὸς χρειάζονται ἀλήθεια, ἀγάπη, δικαιοσύνη, εἰλικρίνεια, πίστις, ταπεινώσις καὶ σωφροσύνη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

(Ἀπὸ διαφόρους Κώδικας τῆς Μονῆς Λαύρας)

Οὐδενὸς ἀνθρώπου ἡ ζωὴ ὀφείλει γαλήνιος· οὐδεὶς ὑπάρχει ἀγευστος δυστυχιῶν· παντοῦ λύπαι, παντοῦ πικρίαι, ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ σειρὰ θλίψεων. Ὅχι γὰρ καλὰ, καὶ ταῦτα μεμιγμένα μετὰ πλήθους πικριῶν καὶ μὲ σκληρὰς εἰρωνείας τῆς τύχης. Συμβαίνει πολλάκις ἡ ἀρετὴ νὰ πάσῃ ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἢ κακίᾳ νὰ θριαμβεύῃ. Ἡ ἀρετὴ ὁμῶς χωρὶς ἀντίστασιν μαρτυρεῖται, ταύτης δὲ θυγάτηρ εἶναι ἡ ὑπομονή, καὶ ἐν τῇ ὑπομονῇ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει.

— Ἐν τῷ Συνοδικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας· ὁ βουλευτὴς Σεργεῶν καὶ πρῶτον Ὑπουργὸς κ. Δημήτριος Πάσης τῇ 8ῃ Ἀπριλίου, τὸ ἑσπέρας τοῦ 1925, εἶδεν ἐν ὁράματι δύο γυναῖκας τὴν μίαν ὑψηλὴν μὲ πρόσωπον ὑπεράνθρωπον καὶ χρῶμα τῶν ἐνδυ-

μάτων χρυσέουθρον, τὴν δὲ ἑτέραν χαμηλοτέραν. Ἐκθαμβὸν γενόμενον τὸν Βουλευτὴν ἐπὶ τῷ θεάματι τούτῳ, ἠρώτησεν αὐτὸν ἡ ὑψηλὴ διατὶ οὕτως ἔκθαμβος παρατηρεῖς με; Διότι σὰς βλέπω ὑπεράνθρωπον, Κυρία μου, ἀπαντᾷ. Καὶ ὄντως ὑπεράνθρωπός εἰμι καὶ μὴ βιασθῆς νὰ ἀναχωρήσῃς τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἀλλ' ἀκριβῶς νὰ μελετήσῃς τὴν ἄξιαν τοῦ τόπου τούτου. Ἀπαντᾷ ὁ Βουλευτὴς· αὕτη δὲ τίς ἐστὶ; Οὐκ ἀνέγνως τὰς Γραφάς; Ἀδελφὴ μου ἐστὶ. Καὶ εὐθέως ἐξύπνησεν ἔμφορος.

— Εἰς τὰς 24 Ἰουνίου τοῦ 1917 δύο στρατιῶται Ρῶσοι ἐπῆγαν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ἁγίου Ὄρους, καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγρυπνίαν καὶ στεκόμενον ὄρθιον εἰς τὸ στασίδιον τὸν ἐπῆρεν ὁ ὕπνος. Βλέπει μίαν γυναῖκα ὑψηλὴν, ἡ ὁποία ἔλαμπε καὶ τοῦ λέγει ρωσιστὶ. «Οὐχοντίτε Γιασαμᾶ μπουντου ο χρανατ τακκατ βι ὁμπιζάετε μοναχοῖς». ἤτοι ἀπέλθετε· ἐγὼ μόνη μου θὰ φυλάττω, ἐπειδὴ προσβάλλετε τοὺς μοναχοὺς καὶ οἱ μὲν Ρῶσοι ἀνεχώρησαν τῇ 30 Ἰουνίου 1917, οἱ δὲ Γάλλοι ἀνεχώρησαν τῇ 2 Ἰουλίου 1917. Καὶ οὕτω τὸ ἅγιον Ὄρος ἐσώθη ὑπὸ τῆς Θεοτόκου.

— Ὁδωμανὸς τις κρεοπώλης εἶχεν εἰκόνα τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος ἔκοπτε τὸ κρέας. Πελάτης τις αὐτοῦ χριστιανὸς ἐζήτησε ταύτην ἀντὶ ἀμοιβῆς, ἣν καὶ ἔλαβεν.

Ἀφ' οὗ τὴν ἔλαβεν ἔκαμε εἰκονοστάσιον καὶ ἐκρέμασε κανδήλαν ἀκοίμητον, ἥναπτε κηρία, τὴν ἐθυμίαζε καὶ τὴν ἡσπάζετο. Πλὴν ἦτο

καπνιστὴς τῆς νικοτίνης οὗτος ὁ χριστιανός· καὶ διὰ τοῦτο ἤκουσε φωνὴν ἐκ τῆς εἰκόνης· Προτιμῶ νὰ μὲ ὑπάγῃς ὀπίσω εἰς τὸν ὀθωμανὸν καὶ νὰ κόπῃς τὸ κρέας παρὰ νὰ ὑποφέρῃς τὴν δυσωδίαν τῶν χυότων τοῦ καπνοῦ.

ΘΑΥΜΑ

Τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ προστάτιδος τοῦ ἱεροῦ τόπου ἐν ἔτει 1919 κατὰ Αὐγουστον.

Ὁ κ. Στεφανίδης εἶδεν ὄνειρον δι' εὐρίσκετο εἰς τὴν κοινὴν Ἱερὰν Σύναξιν ἐν τῷ Κοινῷ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς Μεγίστης Λαύρας. Βλέπει μίαν γυναῖκα ὑπερλαμπρὸν σκυθρωποτάτην καὶ δεξιὰ αὐτῆς ἰστάμενον γέροντα σεβάσμιον μοναχὸν καὶ τοῦ λέγει μετὰ θυμοῦ· τί ἤλθες ἐδῶ; νὰ φύγῃς ἀμέσως. Καὶ ἐξύπνησεν εὐθὺς τρομαγμένος καὶ τὸ διηγῆθαι ἀμέσως μόνος του. Ἡ ὑπεράνθρωπος γυνὴ ἦτο ἡ Παναγία καὶ ὁ γέρον μοναχὸς ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος.

— Ὁ ἐξ Ἱερισσοῦ Γεώργιος Χασάπης σφάζων ἐν Βατοπεδίῳ, ἐσυμφώνησε μετὰ τῆς ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας νὰ φέρῃ πρὸς βοσκὴν 250 ἀρνία εἰς τὸν Ἀθῶνα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁμῶς εἶχε καὶ θή·εα. Ἐν ᾧ τὰ ἐπῆγαινε εἰς τὸν Βελλᾶν ἔπεσον τέσσαρα καὶ ἀμέσως τὰ ἔσφαξεν. Ἀνωθεν τοῦ Βελλᾶ τρία ἐψόφησαν ὡς καὶ εἰς τὴν μονὴν ἐπτά. Ἐκαμεν ἁγιασμόν· τὰ εἶδον μερικὰ χωρὶς κέρατα· τὸν ἠρώτησαν, ἀπήντησεν ὅτι εἶναι σιούτα· τὰ ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἀθῶνα, εἰς δέκα ἡμέρας ἐψόφησαν 80. Κατόπιν ὁ τσέλιγκας τῆς μονῆς τῶν ἐρίφων ἔκαμε παράπονα ὅτι ὑπάρχει ἀσθένεια, εἰς αὐτά, τὰ ἐδίω-

ξαν καὶ τὰ ἐπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Βατοπεδίου, καὶ κατοπιν ὡμολόγησεν ὅτι ὅσα θηλυκὰ ἦσαν ὅλα ἐψόφησαν, καὶ οὔτε τὰ ὄρνεα τὰ ἔφαγον κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1920.

ΣΤΙΧΟΙ

Ἄν θέλῃς ἀναγνώστὰ μου καὶ σὺ ψάλτα Κυρίου τέκνα Θεοῦ παμφίλτατα καὶ λειτουργοὶ ὑψίστου νὰ γίνῃ σου ἡ προσευχή, δεκτὴ ὡς τῶν Ἀγγέλων καὶ νὰ ἀρέσῃ τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ εἶναι πρέπον τοὺς λόγους τοῦ σοῦ στόματος, καὶ τοῦ νοῦ ἐννοίας μὲ προσοχήν, ταπείνωσιν, καὶ συντριβὴν καρδίας ὡσὰν θυσίαν πρὸς Θεόν, πρόσφερε μὲ ἀγάπην μὴ ἀμελῶς, μὴ αὐθαδῶς, μὲ εὐλάβειαν μεγάλην νὰ λάβῃς χάριν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἄφεσιν πταισμάτων διὰ νὰ ἔχῃς βοηθοὺς καὶ τοὺς ἀγίους μᾶλλον· ἰδὲ νὰ μιμηθῇς αὐτοὺς, τώρα ποὺ εἶσαι νέος νὰ κάμνῃς ἔργα ἀγαθὰ, εἰςψυχικόν σου κέρδος, οὓς ἔχοντας εὐλάβειαν καρδιακὴν ἀγάπην ὁ τραπεζάρης Κύριλλος εἰς δόξαν τοὺς μεγάλην συνέδραμεν, ἐξώδευσεν, ἔγραψε τὴν φυλλάδα εἰκόνα τοὺς ἱστορήσε, καλὰ ποιεῖ καὶ ἄλλα γινώσκει τὴν αἰώνιον ἀντάμειψιν καὶ κέρδος ὅπου θὰ λάβῃ στήν ψυχὴν καὶ ἐδῶ καὶ μετὰ τέλος. Ρίψωμεν πάντες ἀδελφοί, πᾶσαν φιλοσαρκίαν φροντίσωμεν περὶ ψυχῆς, δίχως ἀργοπορίαν ἀνάγκην ἔχομεν καὶ μεγάλην, ἔργα ἀγαθὰ τώρα νὰ πράξωμεν, πρὶν πέσωμεν στὸν ἄδην φιλάνθρωπε ἐλέησον Χριστὲ τοὺς εὐποιοῦντας προσβεβαίαις τῶν ὁσίων σου, καὶ τοὺς δοξολογοῦντας... Εὐχθε μετ' ἐμοῦ θερμῶς καὶ οἱ ψαλταναγνώσται ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοῦ· Σωτήρ μου τοῦτον σῶσε ἰλέω σου τῷ ὀμματι βλέπον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς κρίσεως, τὰ ταπεινά σου τέκνα.

ΟΣΟΙ ΗΓΙΑΣΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

α. Πρῶτος πάντων φαίνεται ὁ ποῦ ἡγίασε τὸν τόπον τοῦτον ὁ ὁσιος Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης· Ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου· περὶ τὸ 681 ἐκ Κων-

σταντινουπόλεως ἔλκων τὴν καταγωγὴν ὁ καὶ Σχολάριος· Εἰς τὸν πόλεμον εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας τῆς Μεγάλης, κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους χριστιανούς ἠχμαλωτίσθη ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ ὁ Πέτρος ὁ Σχολαστικός, καὶ

τὸν ἐπῆγαν δεμένον εἰς ἓν φρούριον ἀραβικόν, ὅπου τὸ ὄνομαζον Σαμαράν, καὶ τὸν ἔβαλον εἰς κακὴν φυλακὴν, καὶ μὲ βιβάς σίδηρα τὸν ἔδεσαν χεῖρας καὶ πόδας· Ἐξ αὐτῆς τὸν ἠλευθέρωσαν ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ θεοδόχος καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος· Καὶ καρεῖς μοναχὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὑπὸ τοῦ Πάπᾳ Ρώμης Ἀγάθωνος, ἦλθεν εἰς τὸν Ἀθῶν τῇ ἀποκαλύψει τῆς Θεοτόκου Δεσποίνης ἡμῶν, καὶ τοῦ ἔδωκε μεγάλας καὶ χαροποιὰς ὑποσχέσεις περὶ τοῦ Ὄρους τούτου· λέγουσα πρὸς αὐτὸν ἐπὶ λέξει ταῦτα τὰ λόγια, καθὼς τὰ ἀναφέρει ὁ Μέγας τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντι βίῳ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου· τὰ ὁποῖα ἡμεῖς γράφομεν ἐδῶ διὰ τὸ ἀξιοπιοστότερον ἑλληνιστί.

«Ἔστιν ὄρος ἐπ' Εὐρώπης κάλλιστον ὁμοῦ καὶ μέγιστον, πρὸς Λιβύην τετραμμένον ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἶσω προῖόν. Τοῦτο τῆς γῆς ἀπάσης ἀπολεξαμένη τῷ μοναχικῷ πρέπον καταγωγίον προσκληρῶσαι διέγων ἔγωγε... καὶ ἅγιον τοῦντεῦθεν κεκλησεται, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δὲ τὸν πρὸς τὸν κοινὸν ἀνθρώποις πολέμιον ἀγῶνα ἐπαναιρουμένων προπολεμήσω διὰ βίου παντός, καὶ πάντως ἔσομαι τούτοις ἄμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑφηγητής, τῶν μὴ πρακτέων ἐρμηνευτής· κηδεμών, ἱατρός, τροφεύς, ἢν ἄρα βούλει τροφήν τε καὶ ἱατροίαν, ὅση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει, καὶ τοῦτο συνιστᾷ τε καὶ λυσιστελεῖ· καὶ ὅση τὸ πνεῦμα διανοιστᾷ τε καὶ ῥώννυσι, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ διαπρεσεῖν συγχωρεῖ. Συστήσω δὲ ἄρα τῷ Υἱῷ καὶ

Θεῷ μου οἷς ἂν γένηται καλῶς καταλύσαι τῇ δε βίου τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημάτων τελείαν ἐξαιτησαμένη παρ' αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν». Καὶ ταῦτα μὲν θέλω κάμει ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν· Μετὰ θάνατον δὲ (τὸ λέγω καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν μου σκιρτᾷ ἔσωθεν ἡ καρδιά μου) θέλω στήσει, λέγει ἡ Θεοτόκος, εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν μου, ἐκείνους οἵτινες θεοφιλῶς καὶ ἐν μετανοίᾳ τελειώσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν, εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος τὸ ἅγιον, καὶ θέλω ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Υἱόν μου τελείαν τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των.

β'. Μετὰ τοῦτον τὸν ἅγιον Πέτρον ἀνέτειλε δεύτερος ὁ λαμπρότατος φωστήρ ὁ ἥλιος ἡμῶν ὁ μέγας καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν ἅγιος Ἀθανάσιος, τοῦ ὁποίου τὴν ζωὴν οὔτε νὰ διηγηθῶ ἡμπορῶ οὔτε νὰ τὴν ἐπαινέσω. Πρῶτον ἐν τοῖς λογίοις Ἀγιορείταις τακτέον τὸν τῆς Λαύρας Ἀθανάσιον, οὗ φέρεται γνώμη τις ἐν χειρογράφῳ ἐν τῷ Βαλουζιανῷ Κώδικι, ἐκ ωλικῆς ἀνακοινώσεως, «Γνώμη τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ ἀγιορείτου, ταῦτα δὲ ὡς ἐπεῖπαν ἀλλήλων ἔχονται καὶ δι' ἀλλήλων δεικνύνται· ἡ μὲν χάρις τοῦ βίου προάγγελος· ὁ δὲ βίος τῶν χαρισμάτων Πατρός· τὰ χαρίσματα δὲ τοῦ βίου κερπός, ἐκ δὲ τούτων ἀκολούθως ἔπεται καὶ τὰ θαύματα». Ὁ δὲ Μακαριώτατος καὶ σοφώτατος Πατριάρχης τῆς μεγάλης καὶ ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ κύρ Νεκτάριος γράφει ταῦτα περὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου «Πρὸς γοῦν τὸ πρῶτον πλείστων καὶ ἀπείρων πανταχοῦ ἀποφανθέντων, ὡς τὰ θαύματα τούτων μαρτυρεῖ καὶ τῶν μυ-

ριπνόων ἡ ἀκεραιότης λειψάνων. Παρήτω πρώτοις ὁ πολυώνυμος ἐν τῷ Ἀθωνι Ἀθανάσιος ὃς καὶ πολίσεως ὡς ἀληθῶς τὸ ἔρημον ἐκεῖνο καὶ δύσβατον Ὅρος καὶ Ἀγιώνυμον τῇ τῶν ἀπειρῶν μοναχῶν τε καὶ ἀσκητῶν συνδιαιτήσῃ, πολιτεῖαν πνευματικὴν ἀπέδειξε θαύμασι πολυτρόποις ὑπὸ Θεοῦ δοξασιθεῖς». Ἦκμασε δὲ ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ νέου Φωκᾶ καὶ Τσιμισκῇ Ἰωάννου.

γ.) Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν διέλαμψεν ἐνταῦθα καὶ ὁ πολὺς Νικηφόρος· σῴζεται δὲ αὐτοῦ ὁ βίος καὶ τὰ συγγράμματα ἐν χειρογράφοις.

δ.) Τούτου δὲ μαθητὴς ἐξημέτισεν ὁ ἅγιος Γρηγόριος Θεσσαλονίκης ὁ θαυματουργὸς ὁ καὶ Παλαμᾶς. Τούτου τὸ ἡσυχαστήριον καὶ ὁ πολυάθλος βίος σῴζεται μέχρι τοῦ νῦν ἄνωθεν ταύτης τῆς θείας Λαύρας.

ε.) Μετὰ τούτους ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Παλαιολόγων ἐξήστραψεν ὁ νέος προφήτης, ὁ ὀσιος νέος Μάξιμος ὁ Καυσοκαλυβίτης, ὁμοιος τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι μὲ τοὺς παλαιούς ὁ ἐκ τῆς Λαμπάκου· καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ Λαύρᾳ πρῶτον μὲν ἐγένεν ὑπηρέτης τῆς Ἐκκλησίας, ἔπειτα δὲ καὶ ψάλτης μὲ τὸ νὰ ἦτο τέλειος εἰς τὴν μουσικὴν, καὶ μὲ πόνους καὶ κόπους πολλοὺς κατορθώσας ὅλων σχεδὸν τῶν ὁσίων τὰς ἀρετὰς καὶ προλέγων τὰ μέλλοντα καὶ τὸν θάνατον τοῦ καθενὸς καὶ προφητεύων θεῖον πνεύματι τὰ ἀπόρρητα, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

στ.) Τότε συνήκμασε καὶ ὁ ὀσιος Νήφων ὁ ἐξ Ἰωνινίων ὁ πανσέβας

στος.

ζ.) Πρὸς τούτοις καὶ ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης.

η.) Καὶ Μᾶρκος ὁ μαθητὴς τοῦ ὁ ἐπικληθεὶς ἀπλοῦς, ἐλαμψεν εἰς τὴν ἀρετὴν ὁμοῦ μὲ τὸν διδασκάλον του, καὶ εἰς τόσῃν προκοπῇν καὶ καθαρότητα τῶν παθῶν ἔφθασεν ὅπου ἔβλεπε τὴν Κυρίαν Θεοτόκον ὅχι εἰς τὸν ὕπνον του ἀλλὰ βλεποφάνερα, ὅστις ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη σὺν τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ.

θ.) Ἐτι δὲ καὶ ὁ Ἀββᾶς Χαρίτων γνώριμος τοῦ ῥηθέντος θείου Μαξίμου, ὑπὲρ ἄνθρωπον καὶ αὐτὸς ἀγωνισθεὶς καὶ προκόψας ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.

ι.) Καὶ ὁ ἐν Βουλευτηρίῳ ἅγιος Γερόντιος τῆς ἀγίας Ἀννης.

ια.) Καὶ Γρηγόριος ὁ σοφώτατος καὶ ἁγιώτατος ὁ ἐν Βυζαντίῳ. Τοῦτον λέγουσιν καὶ τὸν Μάξιμον Καυσοκαλυβίτην καὶ τὸν ἀπλοῦν Μάρκον ὅτι νὰ ἡξιώθησαν καὶ οὐρανίου Ἄρτου.

ιβ.) Πρὸς τούτοις καὶ οἱ ἅγιοι Κορνήλιος, ιγ' Αὐξέντιος, ιδ'. Ἡσαΐας, ιε'. Μακάριος καὶ ις'. Λωρόθεος οἱ θετοὶ ὡς ἀληθῶς ἄγγελοι τῇ ἀσκήσει καὶ τῇ ἀρετῇ.

ιζ'. - ιη.) Ἐτι καὶ ἕτερος Γερόντιος καὶ Θεόδουλος.

ιθ'. - κγ.) Ἐτι δὲ οἱ δύο Ἰάκωβοι καὶ ἕτεροι Κλήμης καὶ Γαλακτίων καὶ Μᾶρκος.

Οἱ ὀσιώτατοι ὅλοι αὐτοὶ ἦσαν σύγχρονοι καὶ φίλοι γνωστοὶ τοῦ ἁγίου Μαξίμου καθὼς διαλαμβάνει ὁ βίος αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα ἐρχόμενος ὁ Συγγραφεὺς ἀπορεῖ καὶ φαίνεται ὅπου σιω-

πᾶ καὶ ἄλλους πολλοὺς ἁγίους καὶ δὲν τοὺς ἀπαριθμεῖ κατ' ὄνομα, λέγει λοιπὸν οὗτος αὐτολεξεῖ. «Καὶ τί με δεῖ πάντας καταριθμεῖν ὅσους ἡ θεία Λαύρα φωστῆρας τότε καὶ λαμπτήρας ἐκέκτητο, ὡς ἄλλον οὐρανὸν αὐτὴν καταυγάζοντας; διέλαμψαν δὲ καὶ ἄλλοι περιβόητοι τῶν ὁποίων οἱ βίοι μὲν σῴζονται, σῴζεται δὲ καὶ ἡ παράδοσις καὶ οἱ τόποι ἔνθα ἡρίστευσαν. Ἀπὸ τούτους εἶνε:

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΙΝΑ

(Ἐκ τοῦ κώδικος 142, αἰῶνος 16ου)

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Ὁ Παράδεισος αἰσθητὸς ἔστι καὶ νοητός. Αἰσθητὸς μὲν κατὰ τὰ φυτὰ καὶ τὰς ἐπώρας, νοητὸς δὲ κατὰ τὴν αὐτοῦ ἀθανασίαν. Οὐκ ἔστιν ἐκεῖ μεταλλαγὴ καιρῶν, καύματός τε καὶ ψύχους. Οὐδὲ ὄμβρου βέητρον ἐξ οὐρανῶθεν, οὐ διαδέχεται τὴν ἡμέραν νύξ. Ἀλλὰ πάντοτε λάμπουσιν αἱ τοῦ Θεοῦ ἀκτῖνες ἐκεῖ, δόσφωτος τόπος, δόξαλαμπος. Ὡς εὐωδία καὶ τερπνότης ἀθάνατος. Κρατεῖ δὲ ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου εἴκοσι μιλίων διάστημα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Παραδείσου. Λέγεται δὲ Παράδεισος καὶ ἡ ἐπουράνιος Ἱερουσαλήμ. Ὁ τίμιος Παράδεισος λέγεται καὶ αἱ τοῦ Θεοῦ φωταγωγαὶ ἐντολαί. Λέγεται δὲ ὁ Παράδεισος παρ' Ἑλλήνων Ἠλύσιον πεδῖον.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΚ ΘΕΛΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΥ

Ὁ σεισμός οὕτω γίνεται: ἡ γῆ ἔχει φλέβας ἀερικάς, ἐνθα οἱ ἄνεμοι συγχωνεύονται. Καὶ ἔσω μὲν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς εἰσι πλατεῖται καὶ εὐρύχωροι αἱ φλέβες αὗται· κατὰ δὲ τὴν ὄψιν τῆς γῆς εἰσι στενωπαί. Γεμιζομένων λοιπὸν τῶν φλε-

βῶν ἐκεῖνων ἀνέμου, κινουσιν οἱ ἄνεμοι τοῦ ἐξέρχεσθαι ἔξω. Πολὺς δὲ ὁ ἄνεμος ὢν ἐκ τῶν καρδιῶν τῆς γῆς ἐλθὼν πρὸς τὴν ὄψιν τῆς γῆς καὶ στενῶν οὐσῶν τῶν φλεβῶν κατὰ τὴν ὄψιν, διαίεται ὁ ἄνεμος τοῦ ἐξελεῖν. Καὶ διαζόμενος συνταράσσει πᾶσαν τὴν πλησιάζουσαν γῆν. Οὐ πᾶσαν δὲ τὴν γῆν, ἀλλὰ μόνην τὴν παρακειμένην ἐκεῖσε. Καὶ μή τις ἀπιστῇ τοῦτο. Ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐν ἡμῖν γίνεται τὸ παρὸν πάθος. Καὶ γὰρ πολλάκις γεμιζομένων τῶν ἐγκεφαλικῶν φλεβῶν ἡμῶν ἀνέμων καὶ κινουμένων τοῦ ἐξέρχεσθαι, συνταράττουσι τὴν τε κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους καὶ λέγομεν ὅτι ἐφθαρὸν ἐδύνας. Οὕτω γίνεται καὶ ὁ σεισμός. Περὶ δὲ τοῦ λέγειν τὸν Προφήτην: «ὁ ἐπιδλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν» τοῦτο ἀπὸ ἐγένετο ἐπὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σταυρώσεως. Τότε γὰρ ἐπιβλεψάμενος ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ πρὸς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐσείσθη ὅλη.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

Τέσσαρες θάλασσαί εἰσιν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἔστι θάλασσα πρώτη ἡ ἐρυθρά. Αὕτη ἀρchetαι ἀπὸ Σωμοραάντιος ἄνωθεν τοῦ ἔρους τοῦ καλουμένου Ἀραράτ καὶ διασχίζουσα μέσον Ἰνδίας καὶ Θαρσεῖς, διαδιβάσεται τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι καὶ ἐνοῦται τῷ Ὠκεανῷ νοτικῷ μέρει τοῦ Παραδείσου. Ἐν αὐτῇ γίνεται τὸ μαργαριτάριον.

Ἐρυθρὰ δὲ καλεῖται ἡ θάλασσα αὕτη, οὐχ ὅτι τὸ ὕδωρ αὐτῆς ἔστιν ἐρυθρόν, ἀλλ' ὅτι τὸ χῶμα τῆς κοίτης αὐτῆς ἔστιν ἐρυθροειδές. Καὶ ἀπὸ τῆς ἐρυθρότητος τῆς κοίτης αὐτῆς ἀντικοτεῖ καὶ φαίνεται τὸ ὕδωρ ἐρυθρόν· καὶ διὰ τοῦτο καλοῦσιν αὐτὴν ἐρυθράν.

Λέγει δὲ καὶ τις ἄλλη ἱστορία: ὅτι ἀνθρώπος τις κατ' ἀρχὰς τοπάρχης ἐβασίλευσεν ἐκεῖ, ὀνόματι Ἐρυθρός, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐρυθροῦ, Ἐρυθράν καὶ

τὴν θάλασσαν ἐπωνόμασαν.

Δευτέρα θάλασσά ἐστι, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ πλατυνομένη πρὸς Κιλικίαν καὶ τὴν Εὐρώπην καὶ ἐκτείνεται μέχρις Ἰσσοῦ. Ἐχει δὲ νήσους ἐκ πρώτης καὶ ἀπὸ κεφαλῆς πλησίον Ἀλεξανδρείας τὴν Φαρήσαν νῆσον, Κύπρον, Ρόδον, Πάτμον, Πελοπόννησον, Χίον, Κίον, Μυτιλήνην, Σικελίαν, Κρήτην. Πάσας νήσους ἔχει ἡ δευτέρα θάλασσα.

Τρίτη θάλασσά ἐστιν, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ Βυζαντίου καὶ ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ τέλους τῆς γῆς. Ἐνοῦται δὲ τῇ πρὸ αὐτῆς θαλάσσῃ ἐν τῷ Ἰσθμῷ πρὸς τὸ πέλαγος Ἀθηνῶν, καὶ ἐνοῦμεναι αἱ δύο θάλασσαί, διασχίζουσι τὰ τῶν Γαδήρων ὄρη καὶ κατερχόμεναι μίγνυνται τῷ Ὠκεανῷ. Ἐχει δὲ καὶ αὕτη νήσους: τὴν Πρώτην, τὴν Ὀξείαν, τὴν Πρίγκηπον, Τένεδον, Σαμοθράκην, Μονεμβασίαν καὶ Ἄθω.

Ἀλκυωτέρα δὲ πασῶν τῶν θαλασσῶν ἐστὶν αὕτη, διότι διάκειται ἐν τοῖς τῶν Γαδήρων ὄρεσι. Τὰ γὰρ ὄρη τῶν Γαδήρων, ἄλλος ἐστὶν ὄρη, καὶ μεταδίδουσι τὴν ἀλικότητα πρὸς τὴν αὐτὴν θάλασσαν.

Τετάρτη θάλασσά ἐστιν, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ Συρακούσης τῆς κατὰ βορρᾶν, ἐκ πλησίον τῶν κοπιῶν πυλῶν καὶ περικυκλοῦσα τὴν Ἰδηρίαν, Ἀλανίαν, Ρουσίαν, Σουγδαίαν καὶ Ζαχαρίαν. Ἐκτείνεται δὲ μέχρι τῶν Βουλγαρικῶν ὄρεων καὶ περιστεφομένη διὰ τῆς μεσημβρίας ἐνοῦται τῇ τρίτῃ θαλάσῃ περὶ τὰ τοῦ Βυζαντίου στενά.

Ἔστι δὲ αὕτη ἡ τετάρτη θάλασσα, γλυκυτέρα τῶν τριῶν θαλασσῶν.

Αὗται μόναι αἱ τέσσαρές εἰσι θάλασσαί, αἱ δὲ λοιπαὶ, συστάσεις τῶν ὑδάτων, λίμναι μᾶλλον εἰσι καὶ οὐ θάλασσαί.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Γύρωθεν τῆς γῆς ὅλης ἐστὶ ποταμός, λεγόμενος ὠκεανός. Τούτου τὰ τέλη οὐ

δεῖς ἔγνωκε τῶν ἀνθρώπων. Ἐμείνε γὰρ ἀπέραντος παρὰ πάντων. Διονύσιος δὲ ὁ Ἀρειοπαγίτης διδασκὼς παρὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, φησὶν, ὅτι κύκλωθεν τοῦ ἔξωτέρου μέρους τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ, οὐκ ἔστιν ἑτέρα γῆ οἰκουμένη, ἀλλὰ παρευθὺς ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰ ἔξωθεν αὐτοῦ μέρη, γυρίζεται ἡ γῆ πρὸς τὰ κάτω καὶ ἀπ' ἐκεῖσε καταλήγονται καὶ οὐκ ἐπάνω. Ὠκεανός δὲ ἐρμηνεύεται στέφανος ἡ θρύσις καὶ ἡ κορυφή αὐτοῦ ἐστὶν ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου. Ἐνὶ δὲ ἡ θρύσις αὐτοῦ εἰκοσι μιλίων διάστημα. Τὸ δὲ ἐνδοθεν τῆς πύλης τοῦ Παραδείσου συνορία Μαδιάμ ἐπονομάζεται καὶ οἱ ἐκεῖσε οἰκοῦντες, Μαδθηναῖοι καλοῦνται. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ κυκλοῦντος τὴν γῆν ποταμοῦ τοῦ ὠκεανοῦ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΡΜΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Πολλοὶ πολλὰ διεσάφησαν: ὁ μὲν Ἐφραιμ ὁ Σύρος φησὶν, ὅτι ἐκ τῆς κολαστικῆς ἀδύσου ἐξερχόμενα, διὰ τοῦτο εἰσι θερμά. Ἄλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως· εἰ γὰρ ἐκ τῆς κολαστικῆς ἀδύσου ἐξέρχοντο, βλαπτικὰ ἂν ἦσαν καὶ ὀλέθρια. Αὐτὰ δὲ οὐκ εἰσι βλαπτικά, ἀλλὰ μᾶλλον θεραπευτικά. Πῶς λοιπὸν εἰσιν ἐκ τῆς κολαστικῆς ἀδύσου; Ὡς περὶ δὲ οὐ φαίνουσιν εἶδη τοῦ Παραδείσου μέχρι κρίσεως κόσμου, οὕτως οὐδὲ εἶδη κολάσεως θεωροῦνται. Ὡς τε λοιπὸν οὐκ εἰσιν ἐκ τῆς κολαστικῆς ἀδύσου. Ἰωάννης δὲ ὁ Δαμασκηνός φησὶν ὅτι ἀπὸ στενωπῶν φλεβῶν ἐξερχόμενα τὰ ὕδατα, θερμὰ γίνονται· φέρων καὶ παράδειγμα λέγων: ὥς περὶ ὁ χαλκός συρόμενος ἐν στεναῖς ὁπαῖς σιδηρικαῖς παρὰ τοῦ χρυσοῦ ἐκπυροῦται, οὕτω, φησί, καὶ τὸ ὕδωρ φερόμενον ἀπὸ στενῆς φλεβὸς θερμοῦται. Ἄλλ' οὐδὲ οὕτως ἐστίν· Εἰ γὰρ ἦν οὕτως, πῶς τὰ ἐξερχόμενα ὕδατα ἀπὸ μαργαίω· (:) στενωπῶν τῶν πετρῶν οὐκ εἰσι θερμά, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ λίαν ψυχρά; Οὐκ

ἔστιν οὕτως. Ἀλλὰ γίνωσκε, ὅτι ἡ γῆ ἔχει καὶ φλέβας πυρίνας· συγκεκραμένα γὰρ εἰσι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα. Καὶ λοιπὸν ὅσαι μὲν φλέβες τῶν ὑδάτων εἰσι πλησίον τῶν ἀερικῶν φλεβῶν, ἔχουσι καὶ τὸ ὕδωρ ψυχρόν, ὅσαι δὲ φλέβες τῶν ὑδάτων πλησιάζουσι τὰς τοῦ πυρός φλέβας, ἔχουσι καὶ τὸ ὕδωρ θερμόν. Καὶ οὕτως εἰσι τὰ θερμὰ ὕδατα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τέσσαρα στοιχεῖα εἰσι τὰ συνιστῶντα τὸν κόσμον. Πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ, γῆ. Ἔστι δὲ πρῶτον στοιχεῖον ὁ ἀήρ. Τὸ γὰρ χάσμα, ἀήρ ἐστὶ πεπηγώς. Ἀνέμου μὴ κινουμένου, ἐὰν λάβῃ τις ῥιπίδιον καὶ περισαλεύσῃ τῷ χάσματι, εὐθὺς κινεῖται ἀήρ. Ὡς τοίνυν τῷ χάσματι ἀήρ ἐστὶ πεπηγώς. Ἐπειδὴ πρὸ πάντων χάσμα ἦν, ὁ ἐστὶν ἀήρ, καὶ ἐστὶ πρῶτον στοιχεῖον τοῦ κόσμου. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀέρος γεννᾶται ὕδωρ, ὡς πολλάκις ἐλέπομεν παρὰ τῆς πνοῆς ἡμῶν γεννᾶσθαι ὕδωρ καὶ χέεσθαι ἐν τοῖς ἡμετέροις γενεαῖς. Διὰ τοῦτο καὶ ἀήρ λέγεται παρὰ τοῦ αἰετίν. Ἔστι λοιπὸν πρῶτον μὲν ἀήρ καὶ δεύτερον τὸ ὕδωρ. Ἀπὸ δὲ τοῦ ὕδατος γεννᾶται χῶμα. Καὶ πολλάκις ἐλέπομεν ὕλην ἐκ τοῦ χώματος σωρεύοντες, σιδήριον ποιοῦντες· ἐξ αὐτοῦ τὸ πῦρ ἐκπορεύεται. Γεννᾷ λοιπὸν ὁ ἀήρ τὸ ὕδωρ· ἀπὸ τοῦ ὕδατος γεννᾶται τὸ χῶμα, καὶ ἀπὸ τοῦ χώματος γεννᾶται τὸ πῦρ. Καὶ ἐστὶν ἀήρ, ὕδωρ, χῶμα, πῦρ. Καὶ ἐνὶ τῷ μὲν πῦρ ἐλαφρότερον καὶ ἀνώτερον πάντων. Κάτωθεν τοῦ πυρός ἐνὶ ἀήρ, βαρύτερος μὲν τοῦ πυρός, ἐλαφρότερον δὲ τοῦ ὕδατος. Τὸ δὲ ὕδωρ ἐστὶ κάτωθεν τοῦ ἀέρος, βρύτερον μὲν τοῦ ἀέρος, ἐλαφρότερον δὲ τοῦ χώματος. Τὸ δὲ χῶμα ἐστὶ κάτωθεν πάντων, ὡς τραχύτερον καὶ βαρύτερον. Ἐχουσι δὲ καὶ ποιότητος τοιαύτας: ἡ μὲν γῆ ἐστὶ ξηρὰ καὶ ψυχρά, τὸ ὕδωρ ψυχρόν καὶ ὑγρόν, ὁ ἀήρ θερμός καὶ

ὕγρὸς καὶ τὸ πῦρ ξηρόν καὶ θερμόν. Βλέπε δὲ ὅτι τὸ μὲν πῦρ ἔχει καὶ τὰς δύο γενικὰς ποιότητας (ιδιότητας) τὸ θερμόν καὶ τὸ ξηρόν. Ὁ δὲ ἀήρ ἔχει τὸ θερμόν καὶ τὸ ὑγρόν, τὸ μὲν θερμόν λαμβάνει ἐκ τοῦ ἀνωθεν αὐτοῦ πυρός, τὸ δὲ ὑγρόν ἐκ τοῦ κάτωθεν αὐτοῦ ὕδατος. Τὸ δὲ ὕδωρ ὡς πῦρ ἔχει τὴν θερμότητα καὶ τὴν ξηρότητα· οὕτως, ἔχει τὸ ὕδωρ τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν ὑγρότητα, ἡ δὲ γῆ ἔχει τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν ξηρότητα· τὴν μὲν ψυχρότητα ἐκ τοῦ ἐπάνωθεν αὐτῆς ὕδατος λαμβάνει, τὴν δὲ ξηρότητα ἐξ αὐτῆς ἔχουσα ὡς τραχεῖα οὖσα.

Καὶ αὗται μὲν αἱ ποιότητες (ιδιότητες) τῶν αὐτῶν τεσσάρων στοιχείων· καὶ τὰ μὲν δύο εἰσὶν ἀνωφερῆ, ἡγουν τὸ πῦρ καὶ ὁ ἀήρ, τὰ δὲ δύο εἰσὶ κατωφερῆ, τὸ ὕδωρ καὶ τὸ χῶμα. Καὶ τὸ μὲν πῦρ, λέγεται πῦρ διὰ τὸ πυροειδὲς τυγχάνειν, ἀήρ δὲ λέγεται παρὰ τοῦ αἰετίν, ὕδωρ παρὰ τοῦ ὕω, (βρέχω.) γῆ παρὰ τοῦ γεννᾶν τὰ εἶδη. Ἐξ αὐτῶν τῶν τεσσάρων στοιχείων συνίσταται πᾶν ζῶον καὶ πᾶσα ὕλη τοῦ κόσμου. Γ. Π. Α.

ΚΑΛΩΝΤΑ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΣΙΦΝΟΥ

Παιδιά μου πάλι πρὸς Θεοῦ
τὸ Μοναστήρι· Ἡλιοῦ,
ἃς μὴ φεύγει ἀπ' τὸ νοῦ μας
τὸ καμάρι τοῦ Νηιοῦ μας.

Ποῦνε ψηλὰ εἰς τὸ βουνό
κ' ἀντανακλᾷ στὸν Οὐρανό,
ὑπὸ τῶν νεφῶν τῇ σκέπῃ
καὶ μᾶς βρέχει ὅταν πρέπει.

Ν' ἀποκοῦμε τὸ ψωμί
νὰ μὴ μᾶς δέρνουν οἱ λοιμοί,
καὶ ὁ πτωχὸς νὰ ἀποθαίνη,
ἡ ζωὴ νὰ ἀκροβαίνει

Σὺν τὸν ἐπισκεφθῇ κανεῖς
ἢ ξένος ἢ ὁμογενής,
μελετᾷ μὲ ἀπορίαν
τῶν προγόνων τὴν ἀνδρείαν.

Τώρα στήν κάθε του γωνιὰ
βλέπει κανεῖς τὴν ἐρημιὰ,
τοῦ σεπτοῦ Προφήτ᾽ Ἡλία
τοῦ μεγάλου κτηματία.

Πόσα δὲν εἶχεν ἱερὰ
σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ,

τώρα μόνος του προστάτης
εἶναι ὁ παπᾶ—Σταμάτης.

Ποῦ ἔχει φόβο στὸν Θεὸν
καὶ ζῆλον τῶν Ἐκκλησιῶν,
νὰ μπορέσῃ νὰ κρατήσῃ
τὸν Ναὸν νὰ μὴ βουλήσῃ.

Ἄς τὸν συνδράμωμεν καὶ μεῖς
ἔργον ἐπαίνου καὶ τιμῆς
νὰ τὸν περιποιηθοῦμε
καὶ πολὺ καλὸ θὰ δοῦμε.

ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΚΑΚΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΚΛΙΜΑΚΙῳ

Ἑορταζομένου τῇ ΚΣΤ'. Νοεμβρίου

Ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου Εὐθυμίου ἀγιορείτου, τοῦ Κρητός,
ἐκ τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ κελλίου ὁ Ἑσταυρωμένος, ἀντιγραφεῖσα ἐκ
τοῦ ΙΔ'. χειρογράφου Κώδικος αὐτοῦ, «Χριστιανικὸν Συμπόσιον» κα-
λούμενον, τόμος γ'. σελ. 92.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Μετὰ τὸν Προομιανὸν ψάλλομεν τὴν
α'. στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους 5'. καὶ
ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ως γενναῖον ἐν μάρτυσιν

Ἐγκρατεῖα τὸ φρόνημα, τῆς σαρκὸς
ἀπενέκρωσας, καὶ ψυχὴν ἐζώω-
σας δι' ἀσκήσεως, καὶ ἀρετῶν τελειό-

(*) Οὕτως ὀνομάζεται ὁ ἅγιος Ἀκάκιος, ἐ-
πειδὴ καὶ ἀναφέρει δι' αὐτὸν ὁ ἅγιος Ἰωάν-
νης ὁ συγγραφεὴς τὴν βίβλον τὴν ἐπονομαζο-
μένην «Κλίμακα», ἐν τῷ περὶ ὑποταγῆς τε-
τάρτῳ αὐτῆς λόγῳ.

τητος, ἐντεῦθεν καὶ ὠφθης ὡς ζῶν,
μετὰ τέλος ἀληθῶς, ὡς γὰρ ὕπνος λε-
λόγισται, σοὶ δὲ θάνατος, πρὸς Θεὸν
μεταστάντι καὶ εἰς χεῖρας, τὴν ψυχὴν
παραθεμένῳ, αὐτοῦ Ἀκάκιος ἐνδοξος.
(δις)

Τῶν παθῶν κατεκοίμησας, τὰς ὁ-
ρέξεις Ἀκάκιε, ἀγρυπνίαν πάν-
νυχον ὡς κτησάμενος, ὑπακοὴν καὶ
ταπεινώσιν, μελέτην τε θείων Γρα-
φῶν, καὶ καρδίαν καθαρὰν, καὶ νοῦν
ἀνεπιθίλωτον· ὅθεν γέγονας, καὶ δο-
χεῖον τοῦ Πνεύματος ἁγίου, τὰς ἀκτί-
νας τῶν θαυμάτων, ἐναπαστρέπτων τοῖς
πέρασι.
(δις)

Ἦχος αὐτὸς

Εἰ καὶ ἐν τάφῳ νεκρὸς ὑπάρχων, κα-
τὰ νόμον θανόντων κατέκεισο, ἀλ-
λὰ τῷ πυθμένῳ παραδόξως ἐφθέγξω
τό, ὡς οὐ τέθνηκας Ὅσιε, οὐ θνή-
σκουσι μὲν, Θεῷ δὲ ζῶσιν, οἱ θείως
ζήσαντες.

Ἦχος αὐτὸς

Ἄλλος Ἰακώβ ἀνεδείχθης πάτερ
Ἀνάκιε, τῷ ἀπλάστῳ τῆς γνώ-
μης κατηγγλαίσμενην ἔχων σου τὴν
ψυχὴν, διὸ καὶ ὡς ἐκεῖνος θεόθεν δια-
φερόντως ἡγάπησας, καὶ ἐν τοῖς ἐκεί-
νου ἀναπαύῃ νῦν κόλποις. Ἀγγέλων
συνόμιλος, Δικαίων ὁμόσκητος γενό-
μενος καὶ Ὅσιων μεθ' ὧν μὴ διαλεί-
πτῃς πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ
ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε.

Ἦχος δ'.

Ἡ τοῦ Ἀκακίου ἐπέλαμψεν ἑορτὴ,
δεῦτε σήμερον αὐτὸν φαιδρῶς
πανηγυρίσωμεν, τῶν μοναστῶν τὰ συ-
στήματα, πάσαν γὰρ συλλαβὴν εἶχεν
ἐν ἑαυτῷ ἀρετὴν ὁ ἀοίδιμος, διὸ καὶ
ἀκηράτοις στεφάνοις τὴν ἱερὰν αὐτοῦ
κορυφὴν ὁ στεφοδότης Χριστὸς ἐστε-
φάνωσεν, ᾧ καὶ πρεσβεύει ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος αὐτὸς

Ὅντως ἐν χειρὶ τοῦ Θεοῦ, αἱ ψυχαὶ
ὑπάρχουσι τῶν Δικαίων, ὡς ὁ
Σολομὼν ἀπεφάνητο, καὶ θάνατος αὐ-
τῶν οὐχ ἄπτεται τὸ παράπαν, τοῦτο
δὲ καὶ ὁ ἀξιάγαστος πύκτης Ἀκάκιος,
νεύματι προσπεκύρωσε θείῳ, νεκρὸς
γὰρ οὗτος κείμενος ἐν μνημείῳ νόμῳ
θανόντων, τῷ πυθμένῳ ὥσπερ ζῶν
προσεφώνησεν οὐ τέθνηκα ἔγωγε, ἀλ-
λὰ ζῶ ἐν Χριστῷ, καθὰ καὶ πάντες οἱ
θείως βιοτεύσαντες.

Τὴν τοῦ κόσμου προσπάθειαν, παν-
τελῶς ἐδελυξάμενος ἀπαθείας
ὄργανον ἐχρημάτισας, φιλοσοφίας δὲ
ἐνδοξε, ἐμπράκτῳ ὀχήματι, ἀνυψώθης
πρὸς αὐτό, ἐφετὸν τὸ ἀκρότατον, καὶ
κατώπτευσας, μυστικῇ θεωρίᾳ ἀθεά-
των, τὰ ἀμήχανα καὶ θεῖα, κάλλη Ἀ-
κάκιε πάνσοφε.
(δις)

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Τὸν Χριστοῦ ἐραστήν, τὸν ἐπώνυ-
μον τῆς ἀκακίας, τῶν μοναστῶν
οἱ χοροὶ συνελθόντες, ἀνευφημήσωμεν.
Οὗτος γὰρ τῶν ἐν Εὐαγγελίῳ τοῦ Κυ-
ρίου ῥημάτων ἀκούσας, φρονήσει τε
καὶ ἀκεραιότητι υπερέλαμψε, προπη-
λακισμοὺς καὶ αἰκίας, γενναίως φρόνως
ὑπενεγκών, καὶ ὑπακοὴν μέχρι τέλους
ἀκριβῶς ἐνδειξάμενος· ὅθεν καὶ ἐπα-
ξίως αὐτὸν ἡμεῖς αὐτοῖς πλουσίαις δωρε-
αῖς, αὐτὸς ὁ Χριστὸς, καὶ σωτὴρ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ἦχος ὁ αὐτὸς

Τίς μὴ μακαρίσει σε.....

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον
τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα εἰς Ὁ-
σίων.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ.

(Ζήτει ταῦτα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν Συ-
μῶν τοῦ Νέου Θεολόγου, γ'. ἔτος «Ἀ-
γιορείτικῆς Βιβλιοθήκης» σελ. 10)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Ἰδιόμελα. Ἦχος β'.

Ἀσκήσεως αἵγλη φαιδρύνας τὸ σῶ-
μα καὶ τὴν ψυχὴν, ἀπαθεία τὸν
νοῦν καθηράμενος, δοχεῖον ἐγένου τοῦ
ἁγίου Πνεύματος Ὅσιε. Διὸ καὶ νῦν
παριστάμενος τῷ θρόνῳ Χριστοῦ τοῦ
Θεοῦ, αὐτὸν ἐκτενῶς ἐκδυώπαι, ἐλεη-
θῇ καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Τὸς δερματίνους χιτῶνας, οὓς ἐνέδυσσε πρῶτην τὴν φύσιν ἡμῶν ἡ τοῦ Πρωτοπλάστου παράδωξις, ὑπακοῇ διαρρήξας, καὶ τῇ τοῦ Πνεύματος τεκτονικῇ ἀνακαινίσας σαυτὸν, τὴν θεοῦ φαντον ἐνεδύσω στολὴν Πάτερ Ἀκάκιε, μεθ' ἧς ἐν οὐρανοῖς ἀυλιζόμενος, καὶ περιχορεύων Χριστῷ τῷ Δεσπότη σου, μνημόνευε καὶ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει τελούντων σου τὰ μνημόσυνα.

Καὶ νῦν

Μακαρίζομέν σε....

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ

Ἦχος δ'. Ἐδωκας σημείωσιν

Πόθου γεραίρουσαν, περιέποις ἐκαστοτε, τὴν πανσεβάσμιον, ἐορτὴν παμμάκαρ, ἐκ βλάβης παντοίας, καὶ ἐπηρείας ὁρατῶν, καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν πρεσβεΐαις σου, πατὴρ ἡμῶν Ἀκάκιε, καὶ διὰ τοῦτο δοξάζει σε, καρτερόψυχε Ὅσιε, πρεσβευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου....

Απνους κατακείμενος, νόμῳ θανόντων ἐν μνήματι, σὺ ἐφθέγξω μακάριε, ὡς ζῶν τῷ λαλήσαντι λίαν παραδόξως, σὺ τέθνηκα λέγων, ζῶ δὲ αἶψα ἐν τῷ Χριστῷ, συμβασιλεύων αὐτῷ αἰῶνια· διδὼ καὶ ἐορτάζοντες, τὴν πανσεβάσμιον μνήμην σου, μετὰ πόθου δοξάζομεν, τὸν σὲ δοξάσαντα Κύριον.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος...

Εφ' ἑρες στερρότατα, τὰς ἀτιμίας ἐκαστοτε, θεοφόρε Ἀκάκιε, πληγὰς τε τοῦ σώματος, εὐχαρίστως μάκαρ, μνήμην τοῦ θανάτου, διηνεκῶς ἐμμελετῶν, καὶ καθ' ἐκάστην ἐπαυξανόμενος, μεγίσταις ἀναβάσεσι, πρὸς ἐφετὸν τὸ ἀκρότατον· ὅθεν Πάτερ καὶ ἐφθασας ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀκρόρειαν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς πᾶσαν διέδραμε τὴν ὑπ' οὐρανόν, ὁ τῶν κατορθωμάτων σου φθόγγος, ὡς ἀποκέντρον κυκλικῶς, τῆς ἐν Ἀσίᾳ Μονῆς, τῆς τῶν Κελλιθάρων ἐν ἣ τὸ αἰδίμον καὶ κερτερικόν σου σῶμα περιδὼν ἐτι τῷ βίῳ ἡγώνισται, Πατὴρ ἡμῶν Ἀκάκιε· διδὼ καὶ σήμερον ἅπας ὁ τῶν μοναζόντων χορὸς μετὰ πίστεως ἀθροισθέντες, ὁ μὲν σου τὸ ἐχέφρον, ὁ δὲ τὸ τῆς γνώμης ἀκέραιον, ἄλλος δ' αὖ πάλιν τὸ τῆς ψυχῆς κερτερικόν, τὸ τῆς ὑπακοῆς ἀπαράμιλλον ἕτερος, οἱ πάντες ἅπαντα τὰ σὰ σεπτὰ προτερήματα ὑπεράγαγον ἐκθειάζοντες, τὸν τῶν ἀγαθῶν δοτῆρα δοξάζουσι Χριστὸν τὸν Θεόν, τὸν τοσαύταις χαρίτων ἀγλαΐαις τὴν ἱεράν σου ψυχὴν καταλαμπρύναντα.

Καὶ νῦν

Δέσποινα πρόσδεξε....

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Εὼς ἐξήστραψας, ὥσπερ ἀστήρ φαεινός, καὶ πάντας ἐφαίδρυνας τῶν μονοτρόπων χορούς, Ἀκάκιε Ὅσιε, αἵ γλῆ τῶν ἀρετῶν σου, καὶ διήγειρας τούτους, ἀνθεσιν ἐγκωμίων, καταστέφειν σὺν πόθῳ, τὴν σὴν φαιδρὰν καὶ σεπτὴν, καὶ πάντιμον μνήμην σου.

Καὶ νῦν

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον....

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ

Ως ἄλλος Ἰακώβ, ἀνεδείχθης τρισμάκαρ, Ἀκάκιε στερρέ, τῷ τῆς γνώμης ἀλάκῳ, διδὼ καὶ δεδόξασαι, πρὸς Χριστοῦ τοῦ Δεσπότη σου, καὶ

ἀυλιζεις νῦν, ἐν οὐρανοῖς γηθοσύνως, σὺν Ἀγγέλοις τε, καὶ τῶν Ὁσίων τοῖς δῆμῳ, δικαίοις καὶ μάρτυσι.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμοιον

Μητέρα σε Θεοῦ, ἐπιστάμεθα πάντες, Παρθένον ἀληθῶς, καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα· σὲ γὰρ ἔχομεν, ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα, ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην Πανάμωμον.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε

Εξήλθες τοῦ μνήματος, καὶ μετὰ πότμον εὐθύς, ὑπήκοος ἄριστος, ὑπερφυῶς ὥσπερ ζῶν, Ἀκάκιε Ὅσιε, γέγονας τῇ κελεύσει, τοῦ συνάθλου σου ὁθεν, Κύριος ὁ Θεός σου, σὲ μετέστησε Πάτερ, ὅπου οἱ τῶν Δικαίων δῆμοι ἀνυπαύονται.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμοιον

Ταχὺ δέξαι Δέσποινα, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ σφ' Υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία Πανάχραντε, λύσον τὰς περιστάσεις, τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, σύντριψον μηχανίας καὶ κατὰ βλαβὴν θράσος, τῶν ὀπλιζομένων Παρθένε κατὰ τῶν δούλων σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον

Τὴν ψυχὴν σου Ὅσιε, καταφαίδρυνας, ἀρετῶν λαμπρότησι, ταῦν παρίστασαι Χριστῷ ἐν παρρησίᾳ δεόμενος ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων σε.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον

Προστασία ἄμαχε, τῶν θλιβομένων, καὶ θερμὴ ἀντίληψις, τῶν πεπονηθόντων ἐπὶ σέ, προκινδυνεύοντα ῥῥοαί

με, σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἡ πάντων βοήθεια.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.

Τὸ Προκείμενον

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ δούλου αὐτοῦ.

Στίχ. Τὶ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ...

Τὸ πᾶσα πνοή, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, (Ὅσιακόν).

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ Ἰδομέλον.

Ἦχος πλ. β'.

Βρώσει διὰ τῆς παρακοῆς ὁ προπάτωρ, Παραδείσου γέγονεν ἄποικος, νηστεία δὲ διὰ τῆς ὑπακοῆς Παράδεισον ὥκησεν, ὁ μέγας ὡς ἀληθῶς πύκτης Ἀκάκιος· ἐνθα νῦν ἀυλιζόμενος, καὶ τὰ κάλλη ἐκείνου κατατρυφῶν, πρεσβεύει ἀπαύστως Κυρίῳ, εἰς τὸ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ζ'. καὶ τοῦ Ὁσίου εἰς η'.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου

Ἦχος δ'. Ὡδὴ α'.

Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον

Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι, θεογεννήτρια, δι' ὧν δακρύων πείραν ἐν πυρί, τῆς γεέννης ἐκφεύξομαι, σὺ γὰρ ἀγνή πᾶν δάκρυον, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς ἐπαυσας

Αφθάρτου, καὶ ζωηροῦ χωρίου με, πολίτην τέθεικεν, ὁ πλαστοουργός μου ἄρχων κατ' ἀρχάς, τῶν ἐν γῇ πάντων τάξας με, ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς φθονήσας μοι, πόθῳ θεώσεως κατέβαλε.

Κρατῆρα, θανατηφόρον πάλαι μοι,
Εὖα κεκέρακε· σὺ δὲ ἀγνή τε-
κούσα τῆς ζωῆς, βότρυν γλεῦκος μοι
ἔδλυσας, ἀθανασίας οἶνόν τε, πιστῶν
καρδίαις τὸν εὐφραίνοντα.

Υπέρτερον οὐρανοῦ σε σκῆνωμα
καὶ γῆς πλατύτερον, οὐρανοῦ
καὶ γῆς δημιουργός, Θεοτόκε εἰργά-
σατο, ὡς λογικὸν καὶ ἔμφυχον, ἐν
γῇ Παράδαισον ἀνέδειξε.

Ὁ Κανὼν τοῦ Ὁσίου οὗ ἡ ἀκροστική
Ἀκάκιον τὸ ἄριστον ὑπήκουον ἁ-
μασιν ἄδω. Θεοφάνους.

Ἦχος κκι εἰρμός ὁ αὐτός

Ακάκι, γνώμη θεόφρον χρώμενος,
τὴν ἀγαθότυπον, τῶν ἀρετῶν ἐ-
κτίσω καλλονήν, τοῦ Χριστοῦ τὴν ἐ-
κούσιον, ὑπακοὴν μιμούμενος, μέχρι
θανάτου παμμακάριστε.

Κακίας, τὸν εὐρετὴν κατήσχυνας,
τῇ ἀκακίᾳ σου, ὑπομονῇ τε Πά-
τερ πειρασμῶν, τὴν αὐτοῦ ὑπερήφανον,
καὶ ἐπηρμένην ἀνοίαν, πρὸς γῆν παμ-
μάκαρ ἐταπείνωσας.

Ασκήσει, καρτερωτάτη δοίε, προ-
γυμναζόμενος, καὶ τῶν παθῶν
ἐκτέμνων τὰς ἀρχάς, ἀπαθείας ἐνδύμα-
τι, κατεκοσμήθης ὑστερον, χάριτι θείᾳ
σκεπαζόμενος.

Κρατύνας, τὴν τῆς ψυχῆς κατάστα-
σιν, ὑπομονῇ καρτερᾷ, καὶ στα-
θερῇ παμμάκαρ λογισμῷ καθ' ἡμέραν
ὑπέμεινας, μαρτυρικὸν ἀγώνισμα, καὶ
στεφανίτης ἀναδέδειξαι.

Θεοτοκίον

Ισχύς μου, ποιητικὴ καὶ ὕμνησις,
Θεός καὶ Κύριος ὁ δι' ἡμᾶς ἐκ σοῦ
σωματωθεὶς, καὶ τεχθεὶς τῆς Προφη-
τιδος, ὡς Ἡσαΐας Πάναγνε, προφητι-
κῶς εὐηγγελίσαστο.

Καταβασία: Χριστὸς γεννᾶται.

ᾠδὴ γ'. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοὶ

Ρύόμενος τοὺς θροτούς, ὁ συμπα-
θῆς ἐκ τῆς ἀγνῆς τίκτεται, ἐν
Βηθλεὲμ σπάργαντα, νήπιον καθάπερ
δεχόμενος.

Χωρίον χωρητικόν, τοῦ ἀχωρήτου
πλαστευργοῦ γέγονας, τοῦτον
σαρκὶ χωρήσασα, Κεχαριτωμένη, Πα-
νάμωμε.

Σὺ μόνῃ τοῖς ἐπὶ γῆς, τῶν ὑπὲρ φύ-
σιν ἀγαθῶν πρόξενος, μήτηρ
Θεοῦ γέγονας, ὅθεν σοὶ τὸ χαῖρε προ-
σάγομεν.

Κυρίως καὶ ἀληθῶς, σὲ Θεοτόκον
πιστοὶ σεβόμεθα, σὺ γὰρ Θεὸν
τέτοκας, σάρκα γεγονότα Πανάμωμε.

Τοῦ Ὁσίου

Ολόκληρον σεαυτὸν, τῷ ποιητῇ
σου καὶ Θεῷ Ὅσιε, ἀνατεθεὶς
ἔφερες, τιμωρητικὴν ἐξουδένωσιν.

Νομίμως ἀθλητικὴν, τὴν κερτερίαν
ἀσκητὰ ἔδειξας, ἐπὶ τῆς γῆς
ὅθεν σοὶ, ἡ ἐν οὐρανοῖς τέρψις δέδοται.

Ταπεινώσιν ἀληθῇ, μακροθυμίαν ἀ-
κριβῇ ἡσκησας, ὑπομονὴν ἐγκρά-
τειαν, δι' ὑπακοῆς παμμακάριστε.

Θεοτοκίον

Οπάντων δημιουργός, δημιουργεῖ-
ται δι' ἡμᾶς Πάναγνε, σάρκα
λαβὼν ἔμφυχον, ἐκ σοῦ Παναγία Θεό-
νυμφε.

Καταβασία: Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων
Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε

Λαμπρότητι πίστεως, καὶ τῷ τῶν
ἔργων φωτί, ἐδείχθης ἰσάγγελ-
λος, ἐπὶ τῆς γῆς ἀληθῶς, Ἀκάκιε
πάνσοφε, ἔδειξας ἐν ἀνδρείᾳ, τὸ στερ-
ρὸν τοῦ νοός σου, ἔτρεψας παρατά-
ξεις, τῶν παθῶν ἐν ἀσκήσει, διὸ καὶ
μετὰ τέλος ὡς ζῶν, ὠφθης ἀήττητε.

Δόξα τὸ αὐτὸ καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁμοιον

Πολλοῖς πλημμελήμασιν, ἐγὼ ὁ ἁ-
σωτος, τὸν νοῦν σκοτιζόμενος,
ἐπιβοῶμαι τὴν σὴν, βεβαίαν ἀντίληψιν,
φώτισον Θεοτόκε, τῆς ψυχῆς μου τὰς
κόρας, λάμψον μοι μετανοίας, τὸ λαμ-
πρότατον φέγγος, καὶ ἐνδύσον με θπλα
τοῦ φωτός Πανάμωμε.

ᾠδὴ δ'. Ἐπαρθέντα σε

Απειρογάμως ἐκύησας ὦ Παρθένε,
καὶ μετὰ τόκον ὠφθης παρθελεύ-
ουσα πάλιν· ὅθεν ἀσιγήτοις φωναῖς
τὸ χαῖρέ σοι Δέσποινα, πίστει ἀδι-
στάκτῃ κραυγάζομεν.

Αγιάσματος ὑπάρχουσα θεῖος οἶκος,
τοῦ κενωθέντος ἄχραντε, ἐπ' εὐ-
εργεσίᾳ, τοῦ ἰδίου πλάσματος, ψυχὴν
μου ἀγίασον, καὶ τὸν λογισμὸν φωτα-
γώγησον.

Ριπίζόμενον τῇ λαίλαπι τῆς κακί-
ας, τὸν λογισμὸν μου Δέσποινα,
καὶ τῇ ἀμελείᾳ. ὅλον θυθιζόμενον,
πρεσβεύεις σου στήριξον, καὶ τῶν συμ-
πτωμάτων ἐξάρπασον.

Τὸ παλάτιον Παρθένε τοῦ Βασιλέ-
ως, τὸν οὐρανὸν τὸν ἔμφυχον, νῦν
ἐκδυσωπῶ σε, οἶκον τῆς Τριάδος με,
εὐχαῖς σου ἀνάδειξον, σπήλαιον λη-
στῶν χρηματίσαντα.

Τοῦ Ὁσίου

Νεκρώσας Πάτερ τὸ φρόνημα τῆς
σαρκός σου, τὴν σὴν ψυχὴν ἐ-
ζώωσας, καὶ δικαιοσύνης στέφανον ἀ-
πείληψας, κραυγάζων Ἀκάκιε, δόξα
τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Αγῶνας μακροὺς ἀνύων τοὺς καθ'
ἡμέραν, καρτερικὴν ἐδείκνυες,
τὴν ἐνστασιν Πάτερ, ὅθεν μετὰ θάνα-
τον, ὡς ζῶν ἀνεδόησας, δόξα τῇ δυνά-
μει σου Κύριε.

Ρωμαλαίῳ τῷ φρονήματι τὰς θα-
σάνους, διὰ Χριστὸν ὑπέμεινας

Ἀκάκιε μάκαρ, τοῦτον φανταζόμενος,
σταυρῷ προσηλούμενον, διὰ σωτηρίαν
τοῦ γένους ἡμῶν.

Θεοτοκίον

Ιερωτέρα ὑπάρχεις τῶν οὐρανίων,
καὶ νοερῶν δυνάμεων, ὡς τὸν τού-
των Κτίστην ἐκύησας, διὸ σοὶ κραυ-
γάζομεν, χαῖρε Θεοτόκε πανύμνητε.

Καταβασία: Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης
ᾠδὴ ε'. Σὺ Κύριέ μου φῶς

Παράδαισος ζωῆς, Θεοτόκε ὑπάρ-
χουσα, θάνατον τῆς ἁμαρτίας,
καὶ παθῶν πολυτρόπων, ἐκλύτρωσαι
τοὺς δούλους σου.

Αλάθαστρον ἀγνή, νοητὸν σὺ ὑ-
πάρχουσα, τοῦ μύρου τοῦ κενω-
θέντος ἐπὶ γῆς οὐρανόθεν, κἄμὲ νῦν
εὐωδίασον.

Ρεύσαντα πρὸς φθορὰν, ἀνεκτίσω
τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦ θείου σου
τόκου, καὶ τῆς πρὶν ἀφθαρσίας, Παρ-
θένε κατηξίωσας.

Ως οὖσα Χερουδὶμ, Σεραφὶμ ὑπερ-
τέρα τε, πανάχραντε Θεοτόκε,
τὴν ψυχὴν μου φωτί σου, τῷ θείῳ κα-
ταλάμπρυνον.

Τοῦ Ὁσίου

Σὺ Ὅσιε πληγαῖς, ἀνδρικῶς αἰκι-
ζόμενος, καὶ μάστιγας καθ' ἡμέ-
ραν, ὑποφέρων εὐτόνως, δοῖως ἀνέ-
παυσας.

Τὸν δρόμον τὸν καλόν, ἐκτελέσας
Ἀκάκιε, τὴν ἀκακον· καὶ καμά-
των, ἐλευθέραν καὶ πόνων, ἀπέλαβες
ἀνάπαυσιν.

Ονοὺς σου καθαρῷ, λογισμῷ κυ-
θερνώμενος, Ἀκάκιε θεοφῶρε,
πρὸς τὸν αἴτιον πάντων, εὐστόχως
καθωρμήσατο.

Θεοτοκίον

Νοὺς οὐκ ἀγγελικὸς, οὐκ ἀνθρώ-
πινος δύναται, τὸν τόκον σου

έρμηνευσαι, υπερβαίνει γὰρ πᾶσαν, κα-
τάληψιν καὶ ἔννοιαν.

Καταβασία: Θεὸς ὢν εἰρήνης
'Ωδὴ στ'. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς

Θανάτου ἀναιρέτην, ὃ τόκος σου
γέγονεν, ὡς τῶν θανόντων Παρ-
θένε, καὶ ζωὴ καὶ λύτρωσις διὰ τοῦτο,
δυσωπῶ σε, τὴν ψυχὴν μου θανοῦσαν
ἀνάστησον.

Ε"κτεινον, βοηθείας μοι χεῖρα φι-
λάνθρωπε, ἐν τῷ πελάγει τοῦ
βίου, κλυδωνιζομένῳ ταῖς ἰκεσίαις,
τῆς μητρὸς σου, καὶ τῶν ἄνω ἀπείρων
δυνάμεων.

Η΄ χώρα, ἣ τὸν θεῖον βλαστήσασα
ἄσταχυν, τὴν ἐκτακέϊσαν ψυχὴν
μου, καὶ λιμῷ τῶν θεῶν ἐκτηκομένην,
μὴ παρίδης, ἀλλὰ θρέψον, τοῦ Υἱοῦ
σου ἐνθέοις χάρισμασιν.

Ω΄ θαῦμα, τῶν ἀπάντων θαυμάτων
καινότερον, ὅτι Παρθένος ἐν μή-
τρᾳ, τὸν τὰ σύμπαντα περιέποντα, ἀ-
πειράνδρως, συλλαβοῦσα οὐκ ἐστενο-
χώρησε.

Τοῦ ὁσίου

Υ"πνωσας, τὸν μακάριον ὕπνον μα-
κάριε, καὶ μετὰ θάνατον ὤφθης,
ὑπακούων Πάτερ τοῖς ἐρωτῶσιν, ὡς
οὐ θνήσκει, ὃ τῆς ὑπακοῆς ἀντεχόμε-
νος.

Πληρώσας, τοὺς καλλίστους ἀγῶνας
φερόνυμε, τῆς ἀκηράτου θεό-
φρον, ἡξιώθης ὄντως ἀθανασίας, ἐνθα
χαίρων, τοὺς στεφάνους τῆς νίκης ἀ-
πέλαβες.

Η΄ θεία, καὶ καλὴ καὶ θεάρεστος
ἀσκησις, τῆς πολιτείας σου μά-
καρ, τοὺς πολλοὺς στηρίζει τῷ θεῷ
φρέσιν, καὶ τῷ πόθῳ, ἀγαθῶν τῶν μελ-
όντων Ἀκάκιε.

Θεοτοκίον

Κυρίως, Θεοτόκον σὲ πιστεῖ δοξά-
ζομεν, ὡς τὸν Θεὸν συλλαβοῦσα,
καὶ τεκοῦσα τοῦτον ἀπειρογάμως, ἐν-
ωθέντα, τῷ ἐκ σοῦ προσληφθέντι ἀγίῳ
ναῷ.

Καταβασία: Σπλάγχχνων Ἰωανν
Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον

Ωφθης στήλη ἔμψυχος τῆς καρτε-
ρίας, καὶ πυρὸς αἰφωτος ὑπα-
κοῆς ὡς αληθῶς, τοῖς μονοτρόποις
πανόλβιε, διὸ ὕμνοῦμεν, τὴν πάνσε-
πτον μνήμην σου.

Ὁ Οἶκος

Τὸν ἀκακίας ἐπώνυμον δεῦρο δῆμοι,
τῶν μοναστῶν ἡ πληθὺς συν-
ελθόντες μετὰ πόθου τιμῶμεν, οὐ
μόνον γὰρ τὸ ἀκέραιον τῆς γνώμης
διαφερόντως ἐπλούτει ὁ μακάριος, ἀλ-
λά γε καὶ τὸ καρτερικὸν τῆς ψυχῆς,
διὸ καὶ προπηλακισμούς, καὶ αἰκίας ἔ-
φερε καθ' ἐκάστην στερρότατα, καὶ ὑ-
πακοὴν ἄκραν περιών τε, καὶ μετὰ πότ-
μον ἐνεδείξατο, τῷ πυθόμενῳ φθεγξά-
μενος, ἀδύνατον εἶναι τεθνάναι τοὺς
ὑπακοῆς ἐργάτας, καὶ τῇ τοῦ μονα-
στοῦ εἵξας κελεύσει, καὶ κενὸν τοῦ
ἰδίου σώματος τὸ μνῆμα καταλιπών,
θεόθεν ὑπερφῶς μεταστάς, καὶ τῷ
θρόνῳ παρεστὼς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,
ὃ καὶ παρρησίᾳ τυγχάνει, δεόμενος
ὑπὲρ τῶν πιστεῖ, καὶ πόθῳ τελούντων
τὴν πάνσεπτον μνήμην αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΤ'. μνήμη τοῦ
ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ ἐν
τῇ Κλίμακι.

Ἀκακος Ἀκάκιος ἐξελθὼν βίον
Εἰσῆλθεν ἄλλον πρὸς βίον τῶν Ἀγ-
γέλων.

Ἐβδομάτι Ἀκάκιος διΰρδον οὗτον
ἄλυξε.

Θεοτοκίον

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις πρεσβείαις Χρι-
στὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ'. Ἐν τῇ καρμίνῳ

Τὸ θεῖον Ὄρος, ἐξ οὗ ὁ λίθος ἐκτέ-
μηται, Κόρη ὁ συντρίψας στή-
λας δαιμονικάς, τῆς ψυχῆς μου τὰ ἰν-
δάλματα, καὶ τῆς καρδίας μου τὴν λι-
θώδη, ἀπέλασον πόρῳσιν.

Οὐκ ἐσαλεύθης, ὡς δεξαμένη ἐν τῇ
μήτρᾳ σου, Κόρη τὸν προβλέ-
ψει γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτε βούλεται
σαλεύοντα, διὸ με στηρίξον ταῖς προ-
σολαῖς, ἐχθροῦ σαλευόμενον.

Καταλαβοῦσα, τὰ σαρκικά μου φρο-
νήματα, ὅλον Θεοτόκε δείξον
πνευματικόν, ἀρεταῖς κατακοσμοῦσά
με, ὃν ὁ παρμπόνηρος, ἡδονῶν ἀκοσμία
ἡμαύρωσε.

Νενεκρωμένην, τὴν ἀνθρωπίνην φύ-
σιν ἡγεῖρας, μόνῃ σὺ ζῶν ἁθά-
νατον τὸν Χριστόν, θεοτύμφευτε γεν-
νήσασα, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν,
ὑπάρχεις πανάμωμε Δέσποινα.

Τοῦ ὁσίου

Ολῶ τῷ πόθῳ, πρὸς τὸν Δεσπότην
ἐπειγόμενος, ὕβρεις ἀτιμίαις Ὅ-
σιε καὶ πληγὰς, ὑπομένων ἀνεκράυ-
γαζες, εὐλογημένος εἰ, ἐν τῷ ναῷ τῆς
δόξης σου Κύριε.

Ο΄ λογισμός σου, τὰ τοῦ Δεσπότη
λογιζόμενος, πάθη καὶ σταυ-
ρὸν καὶ θάνατον μελετῶν, αἰκίζόμε-
νος ὑπέψαλλες, εὐλογημένος εἰ, ἐν τῷ
ναῷ τῆς δόξης σου Κύριε.

Νεκρὸς ἐν τάφῳ, νόμῳ θανόντων
κατακείμενος, ἄπνους τῷ λα-
λοῦντι φθέγγει ὑπερφῶς, ὡς οὐ τέ-
θνηκας κραυγάζεις δέ, εὐλογημένος εἰ,
ἐν τῷ ναῷ τῆς δόξης σου Κύριε.

Αποθανόντας, ἐν ᾧ Παρθένε κατει-
χόμεθα, νόμῳ τὴν ζωὴν τεκοῦσα
τὴν ἀληθῆ, ἐξανέστησας κραυγάζον-
τας, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, ὑπάρ-
χεις πανάμωμε Δέσποινα.

Καταβασία: Οἱ παῖδες εὐσεβεῖα

ᾠδὴ η'. Χεῖρας ἐκπετάσας

Ωρμιον ἐκύνσας καρπὸν, ἐξ οὗ ὁ
θάνατος φαγὼν ἀπώλετο, διὸ
κραυγάζω σοι Δέσποινα, τῷ καρπῷ τῆς
ἀμαρτίας με, θανατωθέντα δολερῶς,
ζώωσον μέλποντα εὐλογεῖτε, πάντα
τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Κοίμησον κινήσεις ἐμπαθεῖς, τῆς
διανοίας μου τῇ ἀκοιμήτῳ σου,
πρεσβεῖα πάνχγνε Δέσποινα, καὶ ἀνά-
στησον ἐξ ὕπνου με, τῆς ῥαθυμίας με-
λῳδεῖν ἐγρηγορούσῃ ψυχῇ εὐλογεῖτε,
πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Οὐχ ἔξεις ταλαίπωρε ψυχῇ, ἐκεῖ
συνήγορον κατηγορούσης σου,
τῆς φαύλης πράξεως ἄμετρα, διὰ τοῦ-
το μετανόησον, καὶ συνεργὸν πρὸς τὸ
καλόν, τὴν μόνην ἄκραντον προσλαμ-
βάνου, μόνῃ γὰρ πέλει θροτῶν κατα-
φύγιον.

Μαρία κυρία τοῦ παντός, κυριευ-
θέντα με ὑπὸ τοῦ ὄφους, καὶ ἀ-
μαρτάνοντα πάντοτε, ἐλευθέρωσον
πρεσβείαις σου, καὶ καταδούλουσον
Χριστῷ, ἐν πολιτείᾳ σεμνῇ ἀναμέλ-
πειν, πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύ-
ριον.

Τοῦ ὁσίου

Συντόνῳ ἀσκήσει τῷ Θεῷ, σὺ ἐξεγέ-
νετο κραθῆναι Ὅσιε, δεσμῶν
τοῦ σώματος λύσαντος, καὶ τὴν σάρκα
δαπανήσαντι, καὶ θεωρίᾳ πρακτικῇ,
Πάτερ κραυγάζοντι εὐλογεῖτε, πάντα
τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Μετὰ τῶν μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ, συναριθμούμενος καὶ συνταττόμενος, μὴ διαλίπῃς νῦν Ὅσιε, ἰκετεύων τὸν φιλόανθρωπον, καὶ δυσωπῶν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν εὐφημούντων σε καὶ βοώντων, πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Αῥθλήσας ἐννόμῳς ἐπὶ γῆς, τὴν ἐπουράνιον εὖρες ἀνάπαυσιν. συναγαλλόμενος Ὅσιε, τοῖς ἀγίοις καὶ συμμέτοχος, τῆς εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς, τούτων γινόμενος καὶ κραυγάζων, πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον

Σαρκοῦται ὁ ἄσκαρος τὸ πρίν, ὁ κτίστης κτίζεται, ἐκ σοῦ Πανάμμα. τὴν γὰρ πανάχραντον μήτραν σου, ὑποδὺς ὁ ἀπερίληπτος, περιγραφῇ σωματικῇ θέλων ἠνέσχετο, ὅθεν πάντες σὲ εὐλογοῦμεν Μαρία θεόνυμφε.

Ῥωδὴ θ'. Λίθος ἀχειρόμητος

Ρῆξον τὰ δεσμὰ τῶν κακῶν μου, τῇ θεῇ λόγῃ σου, λύσον τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν πεπεδημένην, καὶ κινδυνεύουσαν, καὶ τῇ ἀγάπῃ πρόσδῃσον, Παρθενομήτορ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ητῶν οὐρανῶν πλατυτέρα, τὴν στενωθεϊσάν μου καρδίαν, πάσῃ προσβολῇ ἐναντία, πρὸς ἀπαθείας πλάτος ἐξάγαγε, διὰ στενῆς ὁδεύειν με ἐνδυναμοῦσα τρίβον πάντοτε.

Ιῶνα δοξάζω σε Παρθένε, τὴν ἀληθῶς δεδοξασμένην, πάσης ἀδοξίας μερῶσαι, τῆς ἀμαρτίας, καὶ δόξης μέτοχον, οὐρανοῦ ποίησον, τὸν προσφυγόντα τῷ ἐλέει σου.

Μετὰ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, μετὰ τῶν θεῶν Ἀποστόλων, μετὰ

τῶν ἐνδόξων μαρτύρων, τὸν σὸν δυσώπει υἱὸν καὶ Κύριον, Θεογεννήτορ Πάντα, κινδύνων σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τοῦ ὁσίου

Ιλέως ἐχώρησας Πάτερ, πρὸς τὸν τῶν ὅλων εὐεργέτην, τὴν τῆς ἀκακίας καλλονὴν, κεκοσμημένος καὶ ὠραιότητι, τῶν ἀρετῶν λαμπρόμενος, διό σε πάντες μακαρίζομεν.

Νόμῳ πειθαρχῶν τοῦ Δεσπότου, τὸν σὸν ὑπέκλινας αὐχένα, τῇ τῶν μοναζόντων παλαιστῇ καὶ νικηφόρος Πάτερ γενόμενος, πρὸς ἀκακίαν ἡλάσας, τελειωτάτην παμμακάριστε.

Αῥμα τῷ Θεῷ ἀναπέμπειν, σὺν ἀσώματοις ἡξιώθης, ὡς διατηρήσας ἐκείνων, τὴν πολιτείαν καὶ καθαρότητα, ὑπομονὴ τῶν ἔργων δέ, τὸ τῶν μαρτύρων κλέος εἴληφας.

Δέχου παρ' ἡμῶν θεοφόρε, τὸν προσφερόμενόν σοι ὕμνον, ἐκ καθαρωτάτης καρδίας, καὶ ἀντιδίδου ταῖς ἰκεσίαις σου, τὴν τῶν πταισμάτων ἄφεσιν, καὶ σωτηρίαν πανσεβίσμιε.

Θεοτοκίον

Ως ῥίζαν ὑπάρχουσαν ὄντως, τῆς ἀρθαρσίας σε Περθένε, πάντες οἱ πιστοὶ πεπεισμένοι, ταῖς εὐφημίαις καταγεραίρομεν· σὺ γὰρ τὴν ἐνυπόστατον ἀθανασίαν ἡμῖν ἔτεκες.

Ἐξαποστειλάριον

Φῶς ἀναλλοιώτον Λόγε

Ως ἀπκράμιλλον ἔχων τὴν ἀκακίαν πικρὰν, ἐγένου ἐμπλεως θεῶν, τοῦ Πνεύματος χαρισμάτων, ὧν καὶ ἡμῖν ἐντροφῆσαι, δὸς σαῖς πρεσβείαις ἐκδυσωποῦμεν.

Θεοτοκίον ὁμοιον

Δεῖξον ὑπήκοα σπλάγχνα, πανύμνητε Θεοτόκε, καὶ σῶζε τοὺς προσκυνοῦντας, τὴν ἀχραντίν σου εἰκόνα,

ὅτι εἰς σὲ τὰς ἐλπίδας, ἔχομεν πάντες, ὡς ἀσφαλῇ προστασίαν.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς

Ἰστῶμεν στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν σιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανόων ταγμάτων

Τῶν μοναστῶν αἱ χορεῖαι, πᾶσαι συνέλθωμεν, σὺν πόθῳ εὐφημῆσαι, τὴν πανσέδατον μνήμην, τοῦ θεῖου Ἀκακίου, τοῦ ἐν μονῇ Κελλιβάρων ἀθλήσαντος, καὶ δεξαμένου τὸ στέφος παρὰ Χριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰ καὶ νεκρὸς ἐν τῷ τάφῳ, ἄπνους κατέκειτο, ἀλλ' ὥσπερ ζῶν ἐφθέγξω, τῷ λαλοῦντί σε μάκαρ, ὑπακοῆς τοὺς ἐργάτας οὐκ ἐφικτόν, τελευτῆσαι μηδέποτε, ὅθεν καὶ γὰρ ζῶν ὑπάρχω ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ αὐτῷ συμβασιλεύω αἰεί.

Εἰ ἀμελεία βιώσας, λίαν παρώργισα, τὸν ποιητὴν ὁ τάλας, καὶ Θεὸν μου καὶ πλάστην, ὃν ἐξιλέωσας Πάτερ ὥσπερ πλουτῶν, πρὸς αὐτὸν παρρησίαν πολλήν, κατοικτειρήσαι καὶ

δοῦναί μοι δυσωπῶ, τῶν πταισμάτων μου τὴν ἄφεσιν.

Δόξα. Ἦχος β'.

Εἰ πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν Ὄρει ἁγίῳ, ἐκεῖ κατόκησεν ὁ θεόφρων, ἀκριβῶς γὰρ τετηρηκὼς τὴν εὐαγγελικὴν πολιτείαν, φημί δι' ὀφθαλμῶν ἀκρίβειαν, γλώσσης ἐγκράτειαν, σώματος δουλαγωγίαν, φρόνημα ταπεινόν, ἐννοίας καθαρότητα, ὁργῆς ἀφανισμόν, καὶ ὑπακοὴν ἄκραν, ζῶν τε καὶ μετὰ θάνατον. Ἀγγέλων ἐγένετο σύνομλος, καὶ δικαίων ὁμόσκητος καὶ Ὀσίων, πρεσβέων ἐκτενῶς τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Τὰ Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ὁσίου ῥδὴ γ'. καὶ δ'.

Ὁ Ἀπόστολος

Ἀδελφοὶ παύθεσθε τοῖς ἡγουμένοις.

Εὐαγγέλιον Ὁσιακόν.

Κοινωνικόν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον

ΒΙΟΣ

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου

Εὐλόγησον Πάτερ

Οὗτος ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν Ἀκάκιος ἠγωνίσθη εἰς ἐν τῶν Κοινοβίων, ὀνομαζόμενον Κελλίβαρ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λάτρου. Οὗτος ὑπετάχθη εἰς ἓνα γέροντα λίαν ὀκνηρόν, θυμώδη, καὶ ἀνυπομόνητον (ὡς διηγείται ὁ μέγας Ἰωάννης ὁ Σαββαΐτης, ὅστις ὀφθαλμοφανῶς τοῦ εἶδε, καθὼς ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Κλίμακος

ἀναφέρει εἰς τὸν περὶ ὑπακοῆς λόγον). Τοῦτο δὲ λέγει, ὅχι διὰ νὰ κατακρίνῃ τὸν γέροντα τοῦ ἁγίου, ἀλλὰ διὰ νὰ διηγηθῇ τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τοιοῦτον λοιπὸν γέροντα ὑποτασσόμενος ὁ ὁσιος, ἐδέχετο ὑπ' αὐτοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τόσα πολλὰ καὶ μεγάλα κακά, ὅσα ἴσως ἠθέλον φανῇ τοῖς πολλοῖς ἀπίθανά τε καὶ ἄπιστα, διότι δὲν τὸν ἐτιμῶ-

ρει μόνον με ὕβρεις καὶ ἀτιμίας, ἀλλὰ τὸν ἐβασάνιζε καθ' ἐκάστην καὶ με πληγὰς χαλεπὰς καὶ ἀφορήτους. Ὁ δὲ ἀξιομακάριστος Ἀκάκιος, ἀπλούστατος ὢν εἰς τὴν γνώμην, φρονιμώτατος δὲ εἰς τὸν λογισμόν καὶ ἀγαθοπροαίρετος εἰς ὅλους τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις του, τὰ ὑπέμενεν ὅλα με ἄκραν σιωπὴν καὶ ὑπακοήν, με καρδίαν καθαρὰν καὶ ἀμνησικάκων. Αὕτη δὲ ἡ ὑπομονὴ τοῦ δοίου ἦτο μεγάλη, ταπεινὴ καὶ θαυμάσιος, ὅπου ἐκίνει τοὺς πάντας εἰς θάμβος καὶ ἐκπληξιν. Λοιπὸν βλέπων ἐγὼ αὐτὸν ταλαιπωρούμενον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, (λέγει ὁ ῥηθεὶς μέγας Ἰωάννης) καὶ καθ' ὑπερβολὴν βασανιζόμενον, ὡς πωλημένον αἰχμάλωτον καὶ δοῦλον ἀργυρώνητον, ἔλεγον αὐτῷ (ἐπειδὴ τὸν ἀπήντων πολλάκις) «τί ἐστὶν ἀδελφὲ Ἀκάκιε; πῶς εἶσαι σήμερον; πεποίηκας κέρδος τι, ἢ οὐχί». Καὶ παρρυθὺς αὐτὸς ὁ μακάριος ἐδείκνυέ μοι ποτὲ μὲν τὸν ὀφθαλμόν του μεμελανωμένον, ποτὲ δὲ τὸν τράχηλόν του ποτισμένον, ἄλλοτε δὲ πάλιν τὴν κεφαλὴν πεπληγωμένην ἀπὸ τὰ κυτυήματα. Ἐγὼ δὲ ἡξεύρων τὴν υπερθαύμαστον αὐτοῦ ὑπομονήν, ἔλεγον αὐτῷ «καλῶς, καλῶς, ἔχε ὑπομονήν, καὶ θέλεις κερδίσει μέγα ὄφελος». Λοιπὸν κάμνων ἐννέα χρόνους εἰς ἐκείνην τὴν μαρτυρικὴν ὑποταγὴν τοῦ ἀνελεήμονος ἐκείνου γέροντος, παρέθετο εἰς χεῖρας Θεοῦ τὸ πνεῦμά του, καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν Πατέρων.

Μετὰ πέντε δὲ ἡμέρας ἐπῆγεν ὁ γέρον καὶ ὁ ἐπιστάτης του εἰς ἓνα μέγαν ἐκείνου τοῦ τό-

που γέροντα, καὶ λέγει αὐτῷ. «Πάτερ, ὁ ἀδελφὸς Ἀκάκιος ἀπέθανε». Καὶ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε «πίστευσόν μοι δὲν πείθομαι ὅτι ἀπέθανε.» Λέγει του ἐκεῖνος πάλιν «ἐλθέ νὰ τὸν ἰδῇς με τοὺς ὀφθαλμούς σου, διὰ νὰ πληροφορηθῇς τὴν ἀλήθειαν». Τότε ἐσηκώθηκα ἐνθὺς καὶ ἐπῆγαν οἱ δύο τους εἰς τὸ κοιμητήριον, καὶ φωνάζει τοῦ νεκροῦ, ὡς νὰ μὴ ἦτο πεθαμμένος (ὁ ὁποῖος ἦτο ἀληθινὰ ζωντανὸς εἰς τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν καὶ μακαριότητα τῶν Ὁσίων) καὶ λέγει αὐτῷ «ἀδελφὲ Ἀκάκιε ἀπέθανες;» Ὁ δὲ εὐγνώμων ὑποτακτικῶς καὶ ὑπήκοος, δεικνύων ἀληθινὴν ὑπακοήν καὶ μετὰ θάνατον, ἀπεκρίνατο πρὸς ἐκεῖνον τὸν μέγαν, λέγων «πῶς εἶναι δυνατόν Πάτερ μου νὰ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος ὅπου φυλάττει ὑπακοήν;» Τότε ἀκούσας ὁ γέροντάς του τὸν λόγον ἐκεῖνον, ἐγένετο ἔμφορος, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον, κλαίων καὶ ὀλοφυρόμενος· καὶ ζητήσας ἀπὸ τὸν τῆς Λύρας ἡγούμενον ἐν κελλίον πλησίον τοῦ μνήματος, ἔζησε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του μετὰ μεγάλην μετάνοιαν καὶ ταπείνωσιν, καὶ με θερμὰ δάκρυα, λέγων τοῖς Πατράσι πάντοτε «συγχωρήσατέ μοι ἀδελφοί, διότι ἐγὼ ἐφόνευσα τὸν ἀδελφὸν Ἀκάκιον, με τὰς ἀπανθρώπου τυραννίας ὅπου ἐποίουν αὐτῷ.» Ὁ θεὸς λοιπὸν οὗτος Ἀκάκιος τελειώνοντας τὴν μακαρίαν του ζωὴν εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας, μετέβη οὕτω μακαρίως ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, τὸ δὲ θεῖόν του σῶμα ἀπὸ θεῖαν δύναμιν φυλασσόμενον χωρὶς τὴν φυσικὴν διάλυσιν ἐτηρεῖτο σῶον καὶ ὁλόκληρον εἰς πολλὰς χρόνων περιόδους.

ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΙ

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 241 χειρογράφου Κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου τοῦ ἁγίου Ὁρους, σελίς 110).

Εἰπέ τις γέρον. Ὅποιος καταφρονήσῃ τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς γλυκύτητας καὶ νοστιμάδας τοῦ κόσμου τούτου, ἐκεῖνος θέλει γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν κόλασιν καὶ ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τοῦ κόσμου τούτου.

Διότι ἐκεῖνοι ὅπου ἀγαπήσωσι τὰ τεργνὰ τοῦ κόσμου τούτου καὶ μετὰ τὸ νὰ γλυκανθῶσιν εἰς τὴν νοστιμάδα τούτου, ἐπροτίμησαν τὰ φθαρτὰ καλύτερον ἀπὸ τὰ αἰώνια. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι ὅμοιοι ὡς ἄνθρωπον ὅπου εἶχε τρεῖς φίλους. Ἀπὸ τοῦ φίλους, τοὺς μὲν δύο ἡγάπα κατὰ πολλὰ καὶ τοὺς ἐτίμα, καὶ μέχρι θανάτου ἡγωνίζετο δι' ἐκείνους· καὶ ἐκινδύνευε διὰ τοὺς πολλὰς φορὰς. Πρὸς δὲ τὸν τρίτον φίλον ὀλίγον ἔδειχνε τὴν φροντίδα καὶ πολλὰ τὸν εἶχε παρακάτω καὶ δὲν τὸν ἐτίμα ποσῶς οὐδὲ τὸν ἡγάπα, μόνον ὀλίγην καὶ οὐδαμινὴν ἐκαμώνετο πρὸς ἐκεῖνον τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλίαν. Λοιπὸν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἦλθον ἑξαφνα φοβεροὶ τινες στρατιῶται πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον μετὰ μεγάλης σπουδῆς καὶ βίας νὰ τὸν πάρουν χωρὶς καμμίαν ἀναμονὴν νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν βασιλέα νὰ δώσῃ λογαριασμόν καὶ νὰ ἀποκριθῇ διὰ τὰ μυρία τάλαντα ὅπου ἐχρεώσται. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνος στενοχωρούμενος περὶ τούτου ἐζήτην νὰ εὕρῃ βοηθὸν ὅπου νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ φοβερόν ἐκεῖνο τοῦ βασιλέως κριτήριον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἐκάλεσαν.

Κάποιαν φορὰν εὐγαίνοντας οἱ μοναχοὶ ὅπου ἐκατοικοῦσαν εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον διὰ νὰ θερίσουν, ὡς ἂν ὅπου τοὺς ἐκαλοῦσεν εἰς τοῦτο ὁ καιρὸς, καὶ ἀπομένοντες δύο εἰς τὸ Μοναστήριον, ὁ εἰς ἀσθενῆς, ὁ δὲ ἄλλος εὐρισκόμενος μοναχὸς του, συνέβη καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀσθενής. Ὁ δὲ ἄλλος εὐρισκόμενος μοναχὸς του, καὶ μὴ δυνάμενος μόνος νὰ κηδεύσῃ τὸν ἀδελφόν, ἀνοίγοντας τὸ μνημα τοῦ θαυμαστοῦ Ἀκακίου, ἔθηκε τὸν ἀπεθαμμένον ἀδελφόν ὁμοῦ μετὰ τὸν ἅγιον. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν πηγαίνοντας εὐρίσκει ἐκεῖνον ὅπου ἔθηκεν ὁμοῦ μετὰ τὸν ἅγιον, ἐρριμμένον ἔξω. Ἐπειτα τὸν θέτει πάλιν εἰς τὸ μνημα, ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸν ἤρεν ὁμοίως ἐρριμμένον ἔξω, ἐδικαιολογεῖτο εἰς τὸν ἅγιον, λέγοντας πρὸς αὐτόν. «Ἦκουσα, ὦ ἅγιε Ἀκάκιε, ὅτι ἐσὺ ἐσπούδασες καὶ ἐπεμελήθης περισσώτερον παρὰ ἄλλον τινὰ τὴν ὑπακοήν, ἀλλὰ τώρα, ὡς βλέπω, ἐγίνες ἀνήκοος, καὶ ὑπερήφανος τόσον ὅπου δὲν δέχεσαι οὐδὲ τὸν ἀδελφόν, ἀλλὰ ρίπτεις αὐτὸν ἔξω· ἢ ἄφισέ των λοιπὸν νὰ καίεται με ἐσένα, ἢ ἂν τὸ κάμῃς πάλιν τοῦτο δὲν θέλω ὑπομείνει, ἀλλὰ θέλω σὲ βγάλῃ ἀπὸ τὸ μνημεῖον.» Θέτων αὐτὸν λοιπὸν πάλιν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου ἐμίσεισε, καὶ τὸ ταχὺ ἐρχόμενος, εὗρεν εἰς τὸν τάφον τὸν ἀδελφόν ὅπου εἶχε βάλει, τὸν δὲ ἅγιον δὲν εὗρε. Καὶ τώρα μένει ὁ τάφος κενός, φυλάσσων τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἁγίου.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγλαῖς προεβέλαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Λοιπὸν ἔδραμε πρὸς τὸν πρῶτον αὐτοῦ φίλον ἀπὸ τοὺς τρεῖς, τὸν ὁποῖον εἶχε γνησιώτατον καὶ πολυαγαπημένον καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον. Εἰξεύρεις καλὰ, ὦ φίλε, πῶς πάντοτε διὰ τὴν ἀγάπην σου ἔβανα τὴν ζωὴν μου εἰς κίνδυνον καὶ τώρα χρειάζομαι καὶ ἐγὼ βοήθειαν τὴν ὡραν ταύτην εἰς τὴν ἀνάγκην μου. Διὰ τοῦτο θέλω νὰ εἰξεύρω πόσον ἐπαγγέλλεσαι καὶ δύνασαι νὰ με βοηθήσης καὶ τί λογῆς ἐλπίδα νὰ ἔχω ἀπὸ σένα ἡγαπημένε μου. Λοιπὸν ἐκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε. Δὲν εἶμαι ἐγὼ φίλος σου, ἄνθρωπε, οὐδὲ σὲ εἰξεύρω ποῖος εἶσαι, διότι ἐγὼ σήμερον ἄλλους φίλους ἔχω μὲ τοὺς ὁποίους ἔχω νὰ συνευφραίνωμαι καὶ νὰ τοὺς ἔχω νὰ με ὑπηρετοῦν, ὅμως καὶ σένα διότι λέγεις πῶς με ἐδούλευσας, σοὶ δίδω δύο πᾶνιά ἐσχισμένα νὰ τὰ ἔχῃς εἰς τὴν στρατὴν ὅπου ὑπάγεις, τὰ ὅποια δὲν σὲ θέλουν δώσει καμμίαν ὠφέλειαν· ἔξω ἀπ' αὐτὰ τίποτα ἄλλο δὲν δύναμαι νὰ σὲ βοηθήσω. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ταλαιπώρος ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν τιμιώτερον αὐτοῦ φίλον καὶ βλέπων πῶς ἐξέβη εὐκαιρὸς ἀπὸ τὴν ἐλπίδα ὅπου εἶχε πρὸς ἐκεῖνον, ἐπῆγε πρὸς τὸν δεύτερον φίλον καὶ τοῦ λέγει. Ἐνθυμεῖσαι, ὦ ἀγαπημένε μου, σύντροφε καὶ ἀδελφὲ καὶ φίλε πιστέ, πόσῃν τιμὴν καὶ ἀγάπῃ ἀπηύλαυτες ἀπὸ ἐμένα· καὶ σήμερον ἔχω μεγάλην θλίψιν καὶ ἀνάγκην καὶ στενοχωρίαν καὶ χρειάζομαι βοηθόν· λοιπὸν σὲ παρακαλῶ ὅσον δύνασαι νὰ με βοηθήσης. Ἀπεκρίθη δὲ καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ φίλος καὶ εἶπε· δὲν ἔχω ἀδελφὰν ἀδελφὲ σήμερον νὰ σὲ βοηθήσω, οὐδὲ δύναμαι διότι καὶ ἐγὼ εἰς με-

γάλην στενοχωρίαν καὶ θλίψιν περιέπεσα. Ὅμως, διότι λέγεις πῶς με ἡγάπα, νὰ σὲ συνοδεύσω καμπόσον χωρὶς καμμίαν ὠφέλειαν καὶ γρήγορα νὰ στραφῶ νὰ βλέπω τὰ βράσάνά μου. Λοιπὸν ἐγύρισε καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν φίλον ὁ ἄνθρωπος μὲ εὐκαιρα χέρια χωρὶς τινος βοηθείας καὶ στενοχωρούμενος πολλὰ ἔλεγεν. Ἀλλοῖμονον εἰς ἐμένα μὲ τοὺς φίλους ὅπου ἔκαμα καὶ τοὺς ἐτίμων καὶ τοὺς ἐδούλευα καὶ τοὺς εἶχα ἀκριβοὺς καὶ ἐκινδύνευσα καὶ ἐκακοπάθησα δι' ἐκεῖνους καὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι ἀχάριστοι καὶ ἀγνώμονες, ἀμὴ πλειότερον εἶμαι ἐγὼ πταίστης ὅπου ἤλπιζα εἰς τοιούτους φίλους ὅπου δὲν δύνανται νὰ με βοηθήσουν. Λοιπὸν μὴ ἔχων τί ποιῆσαι, ἐπῆγε καὶ πρὸς τὸν τρίτον φίλον τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν ἐφίλευσε, οὐδὲ τὸν ἐτίμησεν, οὐδὲ τὸν ἐχρειάσθη καμμίαν φορὰν εἰς τὰς χαράς ὅπου εἶχε μὲ τοὺς ἄλλους φίλους. Πρὸς τοῦτον ἐπῆγε μὲ ἐντροπιασμένον πρόσωπον καὶ εἶπε· δὲν ἔχω πρόσωπον οὐδὲ ἀποτολμῶ νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου πρὸς ἐσένα ἐπειδὴ γνωρίζω καλὰ πῶς δὲν θυμουμαι καμμίαν φορὰν νὰ σὲ εὐεργετήσω, ἢ νὰ φανῶ διὰ φίλος· ὅμως ἐπειδὴ μὲ ἤλθε μεγάλη συμφορὰ καὶ στενοχωρία σήμερον καὶ δὲν εὐρον ἀπὸ κανένα μου φίλον καμμίαν ἐλπίδα σωτηρίας, ἔδραμον πρὸς ἐσένα νὰ με βοηθήσης ἂν δύνασαι παραμικρὸν καὶ νὰ μὴ μνησικακήσης διὰ τὴν ἀπανθρωπίαν μου. Ὁ δὲ τρίτος οὗτος φίλος παρευθὺς μὲ γλυκὺ καὶ εὐχαρὶ πρόσωπον εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον· ναί, ἡγαπημένε μου, φίλον σὲ ἔχω καὶ ἀγαπητὸν καὶ ἐμπεπιστευμένον σὲ ὁ-

μολογῶ καὶ τὴν μικρὰν ἐκείνην σου καλωσύνην ἐνθυμουμαι καὶ ἐκεῖνο ὅπου σοῦ χρεωστῶ σήμερον νὰ σοῦ τὸ δώσω με τὸν τόκον. Ἐχε λοιπὸν θάρρος καὶ μὴ φοβεῖσαι καὶ δειλιάσης τίποτε. Διότι ἐγὼ θέλω ὑπάγει ἐμπρὸς ἀπὸ σένα νὰ παρακαλέσω τὸν βασιλέα νὰ μὴ σὲ παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν σου· λοιπὸν ἂς εἶσαι θαρρετὸς ἡγαπημένε μου καὶ μὴ λυπεῖσαι. Τότε ὡς ἤκουσε ταῦτα ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος κατανύχθη ἡ καρδιά του καὶ μὲ δάκρυα ἔλεγεν· ἀλλοῖμονον εἰς ἐμένα τί νὰ κλαύσω πρῶτον καὶ τί νὰ θρηνησῶ τὴν ματαίαν μου καὶ ἀνωφελῆ ἀγάπην ὅπου εἶχα εἰς τοὺς ἀχαρίστους μου φίλους ἐκεῖνους, ἢ τὴν ἀγνωσίαν μου καὶ ἀπάνθρωπον γνώμην ὅπου ἔδειξα εἰς τοῦτον τὸν ἀληθινὸν φίλον καὶ γνήσιον. Λοιπὸν μὲ τοιούτον τρόπον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν τρίτον φίλον εὗρε βοήθειαν καὶ ὠφέλειαν καὶ ὅχι ἀπὸ τοὺς ἄλλους δύο ὅπου τοὺς ἡγάπα πολύ.

Εἶναι δὲ πρῶτος φίλος ἡ περιουσία τοῦ πλούτου καὶ ἡ ἀγάπη τῆς φιλαργυρίας, διὰ τὰ ὅποια ὁ ἄνθρωπος πίπτει εἰς μυρίους κινδύνους καὶ σύρει πολλάκις ταλαιπωρίαν καὶ ὡς ἂν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου δὲν εἰμπορεῖ κανένα ἀπὸ τὰ κτήματα νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, οὐδὲ νὰ τὸν βοηθήσῃ, μόνον ὄλον καὶ ὄλον παίρνει ἀπὸ τὸν πλοῦτον κομμάτι παντὶ διὰ σάββανον, τὸ ὁποῖον δὲν τὸν κάμει καμμίαν ὠφέλειαν.

Δεύτερος δὲ φίλος ὀνομάζεται ἡ συγγένεια τοῦ ἀνθρώπου, ἡ γυνή του λέγω καὶ τὰ παιδιά του καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ λοιποὶ συγγενεῖς, τοὺς ὁποίους μὲ τὸ νὰ τοὺς ἀγαπῶ-

μεν δὲν ἀποχωρίζομεθα εὐκολα ἀπ' αὐτούς, ἀλλὰ θέλοντες νὰ εἴμεθα μαζὺ τῶν ἀμελοῦμεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ μᾶς κάμουν καμμίαν βοήθειαν· μόνον πῶς μᾶς συνοδεύουσιν ἕως τὸν τάφον χωρὶς καμμίαν ὠφέλειαν. Ἐπειτα μᾶς ἀφίνουν καὶ στρέφονται καὶ ἔχουν τὴν μέριμναν τῆς ζωῆς των καὶ ἡμᾶς μᾶς λησμονοῦσιν.

Ὁ δὲ τρίτος φίλος ὁ καταφρονημένος καὶ βαρετὸς τὸν ὁποῖον ποτέ μας δὲν τὸν ἀγαπῶμεν ὡς ἂν τοὺς ἄλλους, εἶναι τὰ ἀγαθὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, ἥτοι ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς, ἡ ἀγάπη καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὅπου εἰμποροῦσι νὰ ὑπάγουν ἐμπρὸς προτοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ θάνατος νὰ μᾶς κάμουν φίλους μὲ τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν, τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην ἡμῶν, νὰ τὸν δυσωπήσουν καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸ χρέος τῶν ἁμαρτημάτων καὶ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀγρίων φορολόγων. τῶν δαιμόνων λέγω, τῶν τελωνίων τοῦ ἀέρος, ὅπου ζητοῦσιν ὡς ἂν κακοὶ χαρὰτσαρέοι τὸ δίκαιον τῶν ἁμαρτημάτων καὶ μᾶς σύρουσιν εἰς κρίσιν. Διότι ὅμοιοι πῶς σύρουν τὴν κρίσιν καὶ ἐξετάζουσιν τὰ ἁμαρτήματά μας καὶ ἂν μᾶς χάριση ὁ Θεὸς διὰ τὴν φιλανθρωπίαν του ἐκατὸν ἁμαρτίας, τὰ τελώνια φωνάζουν καὶ λέγουν ὅτι ἡμεῖς ὅπου ἠναγκάσαμεν θέλομεν τὸ τέλος ἥτοι τὸ κουμέρκι (τὸν μισθὸν μας). Ἀπὸ τοιούτους λοιπὸν τελώνας καὶ φορολόγους μᾶς ἐλευθερώνουσι τὰ ἀγαθὰ ἔργα καὶ αἱ ἀρεταί, τὰ ὅποια λογίζονται ὁ τρίτος φίλος. Οὗτος ὁ φίλος μᾶς κάμνει μεγάλην βοήθειαν καὶ ἐνθυμεῖται τὴν παραμικρὰν ἐκεί-

νην ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς ὅπου θέλωμεν κόμει καὶ μᾶς τὴν δίδει μὲ τὸ διάφορον. Τοῦτον τὸν φίλον ἃς τιμῶμεν καὶ ἃς ἀγαπῶμεν ἂν θέλωμεν νὰ λογιζώμεθα φρόνιμοι καὶ νὰ σωθῶμεν. Ἀμήν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΚΟΣ

Τῶν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἀποκειμένων τυπικῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους Χρυσοβούλλων Βλαχικῶν καὶ Κηροβούλων Σιγγιλίων, Φιρμανίων καὶ διαφορῶν ἄλλων ἐπισήμων ἐγγράφων.

1) Α'. τυπικὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους, Ἰωάννου Βασιλέως τοῦ Τιμισκῆ 971 μεμβρ. αἰῶνος Χ μήκους 3 μέτρων καὶ πλάτους 0,46· εἶνε εἰλητὸν συγκείμενον ἐκ 4 τμημάτων συνερραμμένων· τὸ πρῶτον τεμάχιον ἐφθαρμένον περὶ ἀμφοτέρω τὰ ἅκρα κατὰ τὴν ἐπικεφαλίδα.

Ἀρχή. «Οἱ ἐνασκούμενοι ἐν τῷ Ὁρει τοῦ Ἀθῶ εὐλαβέστατοι μοναχοί, ὅτε Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς καὶ πρῶτος τοῦ Ὁρους καὶ Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ γενόμενοι πόλει, κατενώπιον τοῦ φιλαγάθου Βασιλέως ἡμῶν παρστάντες εἶπον...» τέλος· «εἰρηνοποιεῖσαι τε καὶ τυπῶσαι ἅπαντα τὰ πραχθέντα, ὡς κανονικῶς προβάντα ἀποδέδεικται καὶ βασιλικῇ σφραγίδι ἐπισφάλλισται». (Δι' ἐρυθρᾶς μελάνης).

† Ἰωάννης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς Βασιλεὺς Ρωμαίων.

Ἔπονται 57 ὑπογραφαὶ ἡγουμένων καὶ μοναχῶν τῶν μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

† Ἀθανάσιος μοναχὸς καὶ πρῶτος.

† Ἀθανάσιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῆς Μεγίστης Λαύρας.

† Χριστόφορος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τοῦ πρώτου, κλπ.

Σημ. Τὸ α'. Τυπικὸν ἐπωνυμείται κοινῶς «τράγος» ὡς γεγραμμένον ἐπὶ κατειργασμένης διφθέρας αἰγός. Σύγκειται ἐξ 28 κεφαλαίων καὶ ἐπισημιοῦται «τυπικὸν τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Τιμισκῆ».

2--3. Β'. τυπικὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους Κωνσταντίνου τοῦ μονομάχου 1,046.

Μεμβρ. αἰῶνος ΧΙ, μήκους 2 μέτρων 0,65 1/2 καὶ πλάτους 0,40. Εἶναι εἰλητὸν συγκείμενον ἐκ τεσσάρων τμημάτων, ὧν τὰ 2 συνερραμμένα, τὰ δὲ ἕτερα δύο κεραισμένα ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ ἐπικεφαλὶς τοῦ Τυπικοῦ περὶ ἀμφοτέρω τὰ ἅκρα ἐφθαρμένη· ἀναγινώσκειται δὲ ἡ λέξις «καταδουλοῦσθαι», ἐξ ἧς φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκ τῶν τοῦ προοιμίου τοῦ Τυπικοῦ οὗ ἡ ἀρχὴ εἶχεν ὡς ἐξῆς: «Αὐτοκρατορικῆς τῷ ὄντι καὶ θείας καὶ βασιλικωτάτης φρενός, τὸ μὴ μόνον πολιτικῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν ἀκριβῆ ποιεῖσθαι καὶ στρατοῦ φροντίζειν, καὶ ἔθνη τροποῦσθαι πολέμια καὶ ἐχθροὺς (καταδουλοῦσθαι) καὶ πόλεις πολυανθρώπους ὑπὸ τὴν οἰκείαν ἄγειν χεῖρα...» Τέλος «Ταῦτα ἐξέθετο καὶ ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη παρὰ τε τοῦ θεοφυ-

λάκτου μοναχοῦ καὶ πρώτου τοῦ Ὁρους, καὶ Νεοφύτου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς περιβοήτου μονῆς τοῦ κυροῦ Ἀθανασίου καὶ Ἀθανασίου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, καὶ Γεωργίου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων».

Ἰωάννης μοναχὸς καὶ καθηγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Ζυγοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἐγκρίτων μοναχῶν καὶ καθηγουμένων τοῦ ὁρους Ἀθῶ.

Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτ. ιδ'. ἔτους ς' φ ν δ (1046).

4—14 Κατάστιχα ληψοδοσίας τῆς ἱερᾶς Κοινότητος διαφορῶν ἐποχῶν.

Σακκούλα 15. Στοιχ. γ'. Σιγγίλιον μεμβρ. τοῦ πατριάρχου Κωνσταντίνου τοῦ Β', διαλαμβάνον διὰ τὴν μετατροπὴν τῆς ἱερᾶς μονῆς Δοχειαρίου εἰς κοινόβιον (χρονολ. 1834 κατὰ Φεβρουάριον).

Φέρει 6 ὑπογραφὰς Ἀρχιερέων· περὶ δὲ τὴν βᾶσιν ἀνηρτημένον ἀπὸ κλωστῆς μολύβδινον σφράγισμα μὲ χρονολ. 1836.

Στοιχ. δ'. Σιγγίλιον μολυβδόδουλον μεμβρ. Λέοντος τοῦ σοφοῦ 887 μήκους 0,57 καὶ πλάτους 0,35. Διαλαμβάνει περὶ τῆς μεταξὺ μονῆς τοῦ Κολοβοῦ καὶ τῶν ἡσυχαστῶν τοῦ Ἀθῶ ὑφισταμένης διαφορᾶς καὶ παύχεται τοῖς ἡσυχασταῖς ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία ἀπὸ τῆς μονῆς

τοῦ Κολοβοῦ. Εἶναι εἰλητὸν γεγραμμένον ἀμφοτέρωθεν· ἡ ἐπικεφαλὶς αὐτοῦ ἐφθαρμένη καὶ δυσανάγνωστος· περὶ δὲ τὴν βᾶσιν φέρει μολύβδινον σφράγισμα ἀνηρτημένον ἀπὸ κλωστῆς σπάγγου.

Τούτῳ ἔπεται Χρυσόβουλλον τοῦ Αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ Α'. τοῦ Λεκαπηνοῦ ἐπικυρωτικόν, οὗ ἡ ἀρχή. «Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, Ρωμανὸς καὶ Κωνσταντῖνος, Στέφανος καὶ Κωνσταντῖνος πιστοὶ Βασιλεῖς Ρωμαίων.

Τὸ ταῖς ἀγαθαῖς πράξεσιν ἐπακολουθεῖν καὶ ταύτας ἐπικυροῦν βασιλικῆς ἐστὶν ἀληθῶς προνοίας καὶ ἀγγινοίας...» Τέλος. «Ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο κράτος».

Στοιχ. ε'. Πιπτάκιον (θέσπισμα) μεμβρ. τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἀναφέρον περὶ ἐλευθερίας καὶ ἀσυδοσίας τοῦ ἁγίου Ὁρους (ἀχρονολόγητον).

Στοιχ. ς'. Σιγγίλιον μεμβρ. τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου τοῦ Β'. ἀναφέρον περὶ προνομίων τοῦ ἁγίου Ὁρους (1468).

Στοιχ. η'. Ἐγγραφον μεμβρ. ὑπόμνημα μήκους 0,70 καὶ πλ. 0,30 1]2. Εἶναι εἰλητὸν γεγραμμένον ἐξ ἑνὸς μόνον μέρους· ὁ ἐν ἀρχῇ α'. στίχος δυσανάγνωστος ἐν τῷ β'. στίχῳ ἀναγινώσκονται «τῶν βασιλέων ἡμῶν ἐδεξάμεθα ἵνα ἅμα Γρη-

γορίφ», ἐν τέλει ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς «κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ Χρυσοβούλλου αὐτῶν, σφραγίσαντος διὰ μολύβδου τῇ συνήθει σφραγίδι ἡμῶν μηνὶ Αὐγούστῳ δευτέρα, ἰνδικ. α'.

Τὸ ἔγγραφο τοῦτο διαλαμβάνει περὶ διαχωρισμοῦ τῶν ὁρίων τοῦ Ἄθω καὶ τῶν τῆς Ἱερισσοῦ, ὅστις ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ τε στρατηγοῦ τῆς Θεσσαλονίκης Κάσπακος τοῦ Κατακαλῶν, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Γρηγορίου καὶ πολλῶν ἐτέρων διὰ βασιλικῆς προσταγῆς Βασιλείου τοῦ α'. (882).

Στοιχ. θ'. Πιπτάκιον (θέσπισμα) μεμβρ. τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ περὶ ἐλευθεριῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ δικαιωμάτων τοῦ Πρώτου.

Στοιχ. ιβ'. Χειρόγραφον χάρτινον διαλαμβάνον διάταξιν περὶ τῆς ἀγίας Προσκομιδῆς (1668).

Στοιχ. ιγ'. Σιγγίλιον μεμβρ. τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου τοῦ γ'. διαλαμβάνον τὰς μεταξὺ τῶν Κυριαρχῶν μονῶν καὶ κελλίων αὐτῶν σχέσεις (1864).

Στοιχ. ιδ'. Σιγγίλιον μεμβρ. τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ'. ἀναφέρον περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν κελλιωτῶν (1909).

Στοιχ. ιε'. Σιγγίλιον μεμβρ. τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου ἐπικυρωτικὸν τοῦ ὑπὸ χρονολ. 1753 σιγγιλίου τοῦ Πατριάρχου

Κυρίλλου ε'. περὶ τινος μονυδρίου ἐν τῇ νήσῳ Γιούρα ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐαγγελιστρίας, πρὸς τὸ ὁποῖον παρέχεται τὸ ἀσύδοτον καὶ ἐλεύθερον. (Φέρει χρονολ. 1811 μῆνα Αὐγούστου καὶ ἰνδικτ. ιδ'. περὶ δὲ τὴν βᾶσιν ἀνηρημένον ἀπὸ κλωστῆς μολύβδινον σφράγισμα μὲ χρονολ. 1809)

ιζ'. Σακκοῦλα

Στοιχ. ζ'. Ἐγγραφοὶ ἐνσφράγιστον περὶ συνόρων ἱερῶν μονῶν Βατοπεδίου καὶ Δοχειαρίου εἰς θέσιν «Κρυόβουνον» [1850 Ἰουνίου 18].

Στοιχ. ιδ'. Ἐγγραφοὶ ἐνσφράγιστον τῆς ἱερᾶς μονῆς Κουτλουμουσίου, δι' οὗ δηλοῦται ὅτι τὰ 20 μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὁρους ἡγόρασαν ἀντὶ 7 χιλ. γροσίων, παρὰ τοῦ κελλιώτου αὐτῆς Συμεὼν μοναχοῦ τὸ εἰς Καρυὰς ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμίου Προδρόμου κελλίον αὐτῆς καὶ τὸ ἐπονομαζόμενον τοῦ «Σακαλέρου» πρὸς ἴδρυσιν Ἑλληνικῆς Σχολῆς. Φέρει πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ἐκ τῶν ὑπογραφῶν τῶν προΐσταμένων καὶ ἐπιτρόπων τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρῶτον Σάμου Παρθενίου [1842].

Στοιχ. ιε'. Ὁλοσφράγιστον ἔγγραφο τῆς ἱερᾶς Κοινότητος σχετικὸν περὶ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς [1843].

Στοιχ. ιη'. Ἀναφορὰ ἱερᾶς μονῆς Ζωγράφου ἐνσφράγιστος πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα περὶ μετατρο-

πῆς αὐτῆς εἰς Κοινόβιον· ὑπογράφεται ὑπὸ τεσσάρων προΐσταμένων καὶ φέρει χρονολ. [1849 7ρίου 2].

Στοιχ. κ'. Ἐγγραφοὶ 4 ἀναφέροντα διὰ τὸ πρὸς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν κληροδότημα τῶν Καπλάνιδων.

Στοιχ. κδ'. Φάκελλος περιέχων 4 ἀποδείξεις λήψεως ἐλέους παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων ἐξ ὧν μία τῶν Γουναράδων.

Στοιχ. κε'. Ἐκθεσίς τῶν διαιτητῶν τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἐπίσημος διὰ τὴν περὶ ὁρίων ὑπόθεσιν τῶν μονῶν Διονυσίου καὶ Γρηγορίου [1846 10]βρίου 11].

Στοιχ. κς'. Ἀντίγραφον ἐπίσημον ἐπιτρόπου Θεσσαλονίκης Διονυσίου Ξηροποταμινοῦ περὶ ὑποτιθεμένης ἀφίξεως Τσάμη Καρατάσου εἰς ἅγιον Ὅρος καὶ σχετικὴ ἐγκύκλιος πρὸς τὰς ἱερὰς μονὰς [1842].

Στοιχ. λ'. Πρᾶξις ἐνσφράγιστος

διαλαμβάνουσα περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν ἱερῶν μονῶν Λαύρας καὶ Ζωγράφου περὶ διαφορᾶς ἐν Ἱερισσῷ [1850].

Στοιχ. λα'. Ὁλοσφράγιστος ἀναφορὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὸν Σουλτάνον δι' ἧς διατυπῶνται παράπονα ἐνεκα ἐπεμβάσεως τοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν ἁγίου Παύλου [1842 Ὀκτωβρ. 19].

Στοιχ. λβ'. Ὁλοσφράγιστος ἀναφορὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας Νικόλαον περὶ τῶν Βλαχικῶν [1846].

Στοιχ. λδ'. Ἀμοιβαῖα συμφωνητικὰ τρία τῆς ἱερᾶς μονῆς Παντοκράτορος καὶ τῆς Σκήτης αὐτῆς Προφήτης Ἡλίας καὶ σφραγὶς τῆς Σκήτης [1837].

Στοιχ. λε'. Ἐπιστολαὶ δύο μονῆς Μεγίστης Λαύρας πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα περὶ συνόρων τοῦ Μυλοποτάμου [1842].

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

Εἰς τὸν Ἅγιον Φανούριον τὸν νεομάρτυρα, ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει καὶ ψυχῆς περιστάσει.

Συντεθεῖς ὑπὸ τοῦ λογογράφου Ἀλ. Μωραϊτίδου

(Ἐπὶ τῇ δεκαετηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ)

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, λέγομεν τὸν ψαλμὸν 142 ἥτοι τὸ «Κύριε εἰσάκουσον». Εἶτα τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων, καὶ ἀμέσως τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου.

Ἦχος δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς

Τοῦ Φανουρίου τῷ ναῷ νῦν προσδράμωμεν, εἰ θλίψει καὶ νόσοις συνεχόμενοι, καὶ τῇ αὐτοῦ εἰκόνι προσκλίνοντες πιστῶς, κράζωμεν ἐν δάκρυσιν, ἀθλητὰ τοῦ Κυρίου, δεῖξον τὰ ἐλέη σου, καὶ ἡμῶν τοῖς ἀθλοῖς, καὶ

λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν δεινῶν, ὡς ἐλυτρώσω τῆς δουλείας τοὺς τρεῖς ἱερεῖς.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ὁ σιωπήσωμέν ποτε Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμὴ γὰρ σὺ προΐστασο, πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσοῦτων κινδύνων; τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σὺς γὰρ δοῦλους σῶ-

Ζεις αεί, ἐκ παντοίων δεινῶν.

Εἶτα τὸν Ν'. ψαλμόν. Καὶ ἀρχόμεθα τοῦ Κανόνος τοῦ Ἀγίου.

ᾠδὴ α'. ἤχος πλ. δ'.

Ἀρματηλάτην Φαραῶ

Νέος ἀστὴρ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔλαμψε τοῖς θαύμασιν ἀγλαῶς, καταρω-
τίζων ταύτην, ὁ λαμπρὸς Φανούριος,
πρὸς ὃν πιστοὶ βοήσωμεν, ἐκ θαθέων
καρδίας, μαρτύρων θεῖον ἀγλάισμα,
αὐγάσον ἡμῶν τὴν σκοτόμαιναν.

Εν πλείστοις ἔτεσιν ὑπῆρχες ἀγνώ-
στος τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ, ἀ-
θλητὰ γενναῖε, ἐνδοξε Φανούριε, ἀλλ'
ἐξαίφνης ἐπέφανεν, ἐν ἐσχάτοις τοῖς
χρόνοις, ἐν Ῥόδῳ θεῖον εἰκόνισμα, καὶ
ναὸς σου πηγὴ θαυματῶδους.

Πρὸ τῶν τυράννων ἀθλητὰ Φανού-
ριε παρίστασο νεαρός, τοῦ Χρι-
στοῦ ὀπλίτης, ὅπλον τὸ ἀήττητον, φέ-
ρων Σταυρὸν τὸν τίμιον, ὅνπερ κάμοι
παράσχοις, ὑπέρτιμον ἀντιλήπτορα,
κατὰ τῶν παθῶν τῶν θλιδόντων με.

Θεοτοκίον

Θεοχαρίτωτε ἀγνή Πανάχραντε
ἐλπίς μου ἡ κραταιά, σῶσον τὴν
ψυχὴν μου, ποντουμένην πάθει· καὶ
γὰρ ἔχεις τὸ δύνασθαι, οἶάπερ Θεοῦ
Μήτηρ, εὐσπλάγχνου καὶ ἐλεήμονος,
σώζειν τοὺς πρὸς σὲ καταφεύγοντας.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος

Αθλητὰ γενναίοφρον, Φανούριε ἐν-
δοξε, λίθοις συνθλάμενος τὸ στό-
μα, ὕμνοις τὸν Κύριον, οὕτω βοήθει κά-
μέ, συνθλαῖν δολίου τὴν κάραν, τοῦ ὠ-
ρουμένου μοι ὥσπερ λέοντος.

Κατὰ γῆς ἠπλωμένος, ἔφερες τὰς
μάστιγας, τῶν ἀθεοτάτων βαρβάρων,
ὡς ἄλλου πάσχοντος, οὕτω καμὲ
δυσωπῶ, ἐνίσχυσον ἀθλοφῶρε, τὰ τῶν
δαιμόνων μυκτηρίζειν φρυάγματα.

Σιδηροῖς ἐργαλείοις, ἔξαινον τὰς
σάρκας σου, τῶν διωκτῶν οἱ ὑ-
πηρέται, σὺ δὲ πρὸς Κύριον, ἐνατενί-
ζων σοφέ, εὐχὰς καὶ δοξολογίας,
πρὸς αὐτὸν ἀνέπεμψες τὸν δυναμοῦν-
τά σε.

Θεοτοκίον

Θεοτόκε Παρθένε, αἱ ἄτοποι πρά-
ξεις μου, μὴ τὸ ἑλεός σου τὸ μέ-
γα, ἀγνή κωλύσωσιν, ἀλλ' ἐπιβλέψασα,
καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀθλίῳ, ἀρετῶν ταῖς
ὁδοῖς με Κόρη κατεύθυνον.

Διάσωσον, ταῖς πρεσβείαις ἀθλοφῶ-
ρε, δεινῶν καὶ κινδύνων τοὺς δού-
λους σου, ὅτι πάντες μετὰ Θεόν, σὲ
προστάτην καὶ ῥύστην κεκτήμεθα.

Ἐπίβλεψον, ἐπὶ τὴν ἡμῶν ἀσθένειαν
ἀθλοφῶρε, καὶ ἴασαι τὰς νόσους
ἡμῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, σὺ
γὰρ ἡμῶν ἱατὴρ τε καὶ ῥύστης.

Καὶ μνημονεύει ὁ ἱερεὺς δι' οὗς ἡ Πα-
ράκλησις γίνεται. Ἡμεῖς δὲ ψάλλομεν τὸ
Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα λέγομεν τὸ τροπάριον,

ἤχος β'.

Πρέσβυς ἡμῶν καὶ μεσίτης πρὸς
Κύριον, ὑπάρχεις θερμὸς ἀθλη-
τῶν ἀκροθήνιον, διό σου δεόμεθα νεο-
μάρτυς Φανούριε πρόφθασον, ταχέως
ἡμᾶς κινδυνεύοντας.

ᾠδὴ δ'. Σύ μου ἰσχύς

Αθλους τοὺς σοὺς, ὕμνων αὐτὸς λήξω
Φανούριε, οὗς περ ἔτλης, ἀνταγω-
νιζόμενος κατὰ τυράννων θηριωδῶν,
οἷά περ ἀδάμας, ὥσπερ ὁ Παῦλος ἀνα-
βοῶν, οὐ μανία θηρίων, οὐ δεσμὰ οὐδὲ
θλίψεις, τῆς ἀγάπης σου Σῶτερ χω-
ρίσει με.

Οὕτως ἡμᾶς, ἐνίσχυσον ὦ Φανού-
ριε, τῇ ἀγάπῃ, κολῶσθαι τοῦ

Κτίσαντος καὶ ἀψηφῶν, πάντα πειρα-
σμόν, διωγμοὺς καὶ θλίψεις καὶ αὐτὸν
ἔτι τὸν θάνατον, ἀλλὰ σὺν τῷ Προφή-
τῃ, εὐσεβῶς ἀνακράζειν, τῇ δυνάμει
σου δόξα φιλάνθρωπε.

Σῶμα τὸ σόν, φλογὶ λαμπάδων ἐ-
καίετο, ἐν μαγκάνῳ, κατεμαγκκ-
νίζετο μέσῳ θηρῶν νέε ἀθλητὰ, ἵστα-
σο καὶ εἶτα, λίθῳ μεγίστῳ βαρούμε-
νος, καὶ ἀνθρακας ἡμμένους, θαστάζων
πρὸ ξοάνων, τὸν βελίαρ εἰς θρήνους
ἐκίνησας.

Θεοτοκίον

Μῆτερ ἀγνή, σὺ τὸ ἐμὸν ἱλαστήριον,
τῆς ψυχῆς μου, σὺ εἰ ἡ ἀνάπλα-
σις τῶν πεπτωκότων. στάσις στεβρὰ,
καὶ τῶν ἱσταμένων, ἡ βακτηρία ἡ σώ-
ζουσα, διό σοι καταφεύγω, ἐν ἀνάγκαις
κραυγάζων, Παναγία Παρθένε βοή-
θει μοι.

ᾠδὴ ε'. Ἰνα τί με ἀπώσω

Ως οἱ παῖδες ἐκείνοι, οἱ ἀειμακά-
ριστοι οἱ Βαβυλώνιοι, ἐνδον τῆς
καμίνου, ἵστασο Φανούριε ἀκλόνητος,
ὕμνων ὡς ἐν δρόσῳ, τὸν Σωτῆρα καὶ
Λυτρωτὴν σου, τὸ τὴν χάριν καὶ σοὶ
δωρητάμενον.

Στεφανῖτα γενναῖε, ἀθλητὰ καλλι-
νικε ὡς παριστάμενος, ἐν τῇ θεῇ
δόξῃ, εὐχου ὑπὲρ πάντων Φανούριε,
τῶν ἑορταζόντων πανευλαβῶς ἐν ὕμνω-
δαίς, τὴν ἀειμακάριστόν σου ἀθλησιν.

Απὸ πάσης ἀνάγκης, θλίψεων καὶ
νόσων ἡμᾶς ἐκλύτρωσαι, τοὺς ἀ-
θροίζομένους, ἐν τῷ θεῷ ναῷ σου Φα-
νούριε, φανερῶν ἐκδήλως, τὰ πρὸς ὠ-
φέλειαν ἐκάστη καὶ σωτηριώδη ὄντας
φάρμακα.

Θεοτοκίον

Χαῖρε γῇ ἡ ἀγία, ἡ καρποφορήσασα
ἄνθος τὸ τίμιον, χαῖρε πανάχραν-

τε ἡ πάγκαρπος ἐλαία, ἄμπελος βό-
τρυν ζωῆς βλαστήσασα μετάρσιος κλι-
μαξ, εἰς οὐρανοὺς ἐστηριγμένη, δι' ἧς
οἱ πιστοὶ ἄνω προβαίνομεν.

ᾠδὴ στ'. Ἰλάσθητί μοι Σωτῆρ

Φανούριε θαυμαστέ, τοῖς τῷ ναῷ
σου προστρέχουσιν, ἐν πίστει ὄν-
τως στερεῶ, καὶ γε τῇ εἰκόνι σου, γόνυ
προσκλίνουσι, φανεροῖς ἐκδήλως, τὰ
αὐτῶν σεμνὰ αἰτήματα.

Τοῖς πλείουσι συμπλωτῆρ, ὑπάρχεις
μάρτυς καλλίνικε, τοῖς αἰχμαλώ-
τοις σωτῆρ, τοῖς πάσχουσι φάρμακον,
παντὶ θλιβομένῳ, ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ,
παραμύθιον γλυκύτατον.

Τὸν σεπτὸν σου ναόν, δειμάμενον ὦ
Φανούριε, ἐν νήσῳ τῇ σκιερᾷ, τῆς
Σκιάθου φύλαττε, ἐκ παντὸς κινδύνου
τε, καὶ παθῶν καὶ νόσων, τῆς ψυχῆς τε
καὶ τοῦ σώματος.

Θεοτοκίον

Χειμαζομένων λιμὴν, τῶν θλιβομέ-
νων ἀνάψυξις, καὶ σκέπη ἡ κρα-
ταιά, ὑπάρχεις πανάχραντε, διὸ πρὸς
σὲ ἔδραμον, τῶν ἀπηλπισμένων, τὴν
ἐλπίδα καὶ ἀντίληψιν.

Διάσωσον, ταῖς πρεσβείαις ἀθλοφῶ-
ρε, δεινῶν καὶ κινδύνων τοὺς δούλους
σου, ὅτι πάντες μετὰ Θεόν, σὲ προ-
στάτην καὶ ῥύστην κεκτήμεθα.

Ἐπίβλεψον, ἐπὶ τὴν ἡμῶν ἀσθένει-
αν ἀθλοφῶρε, καὶ ἴασαι τὰς νόσους ἡ-
μῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, σὺ
γὰρ ἡμῶν ἱατὴρ τε καὶ ῥύστης.

Ὁ ἱερεὺς μνημονεύει ὡς δεδήλωται ἐν
σελ. 96.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν εὐθὺς τὸ :

Κοντάκιον

ἤχος β'.

Νεομάρτυς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καρ-
τερόψυχε τῶν καλλινίκων μαρ-

τύρων τὸ ἐγκαλλώπισμα, μὴ ἐλλείπης πρεσβέων ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Θεόν, τῶν προσκλιόντων σοι θερμῶς ἐν τῷ ναῷ σου τῷ σεπτῷ, καὶ πικρῶς κραυγαζόντων σοι, σῶσον ἡμᾶς τρισμάκαρ, παντὸς κινδύνου καὶ νόσου, καὶ τοῦ θελίου προσβολῆς, καθ' ἡμῶν τοῦ σχολιδόφρονος.

Εἶτα τὸ Προκείμενον

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.

Στίχ. Περυτεμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Καὶ εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον (Μαρτυρικόν)

Εἶτα : Δόξα ἡχος β'.

Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου πρεσβεΐαις.... Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβεΐαις.

Εἶτα

Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι

Ρύστην ἐτοιμότατον, κατεπλουτήσαμεν πάντες, οἱ περιστατούμενοι, ἀνιάτοις νόσοις, δεινοῖς τε πάθεσι, πρόμαχον μέγιστον, ἱατρὸν ἄριστον, τὸν περίλαμπρον Φανούριον, ταχὺ προφθάνοντα, τοῖς αὐτὸν καλοῦσιν ἐκ πίστεως, καὶ πᾶσι διανέμοντα, τὰ πρὸς σωτηρίαν χαρίσματα, καὶ γὰρ τῶν θαυμάτων, ἐδέξατο τὴν χάριν ἐκ Θεοῦ, ἀντὶ τῶν ἁθλῶν οὓς ἡθλήσεν, ὄντως καρτερώτατα.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. καὶ τὰ λοιπά.

ᾠδὴ ζ'. Παῖδες ἐβραίων

Αὔγασον μάρτυς γενναίοφρον, ὦ Φανούριε τὸ σκότος τῆς ψυχῆς μου, τῷ φωτὶ τῷ λαμπρῷ, ὃ ἡστράψεν ἐξαίφνης, ὅτε εἰκὼν ἡ θεία σου, ἐν τῇ Ῥόδῳ ἀνευρέθη.

Αῖθλους τοὺς σοὺς τοὺς ἐν εἰκόνι, γεγραμμένους ὦ Φανούριε τρισμάκαρ, θεωροῦντες χαρᾶς, πληροῦμεθα βῶντες, ἐνίσχυσον νικᾶν ἡμᾶς, τοῦ ἐχθροῦ τὰς ἐπιθέσεις.

Ωσπερ λαμπρὸς τις μαργαρίτης, ἐν τῷ βάθει τῆς γῆς ἐξήστραψεν ἐξαίφνης, ἡ σεπτὴ σου εἰκὼν, Φανούριε γενναῖε, ὡς ἀστραπὰς ἐκπέμπουσα, τὰς βολὰς τῶν θαυμασίων.

Θεοτοκίον

Θάρσος ἀνίκητον ὑπάρχεις, παναμώμητε Παρθένε τῶν μαρτύρων, διὸ καὶ μοι τῷ ταπεινῷ παράσχου θαρσαλέως, ἐναποφεύγειν Δέσποινα, τὰς πυγμὰς τοῦ θροτοκτόνου.

ᾠδὴ η'. Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ

Νέος ὥφθης τοῖς χρόνοις ἀθλοφόρε, πλὴν τοῖς πάλαι, ἰσοκλεῆς ὄντως ὑπάρχεις, τοῖς ἁθλοῖς σου τοῖς θαυμαστοῖς Φανούριε, ὡς ἀστὴρ ἐκλάμπων, φαειναῖς ἀκτίσι, μέσον τῶν μαρτύρων.

Απορρίψας τὸ μάταιον τοῦ κόσμου, τό τε κάλλος καὶ τὸ νέον τῆς ἡλικίας κατήλθες εἰς τὸ στάδιον ἀπτόητος, ἡμᾶς ἐκδιδάσκων, ὑπερποθεῖν τὰ ἄνω, καὶ παρορᾶν τὰ κάτω.

Εν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τοῦ θανάτου, εὐρωμέν σε ῥύστην καὶ καρτερὸν προστάτην, διώκοντα Φανούριε τοὺς δαίμονας, τρίβον δ' ἐλευθέραν πρὸς τὰ ὑπεράνω, τῇ ψυχῇ δεικνύντα.

Θεοτοκίον

Ον Παρθένε ἐκύησας Δεσπότην, τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς τὸν Λόγον, ἐκδυσώπειτοῖς ἐπταικόσι δούλοις σου, δωρήσασθαι ἐν τῷ Κριτηρίῳ, τῶν πλημμελημάτων, πάντων τὴν συγγνώμην.

ᾠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ

Επέστη νῦν εὐφρόσυνος ἑορτὴ, Φανουρίου τοῦ μεγαλομάρτυρος, πάν-

τας ἡμᾶς, ὥδε συγκαλοῦσα πνευματικῶς ἐν τῷ πανοσέπτῳ σήμερον, καὶ ἀγιωτάτῳ αὐτοῦ ναῷ, ἐν ᾧ πηγαὶ θαυμάτων, ἐκ τῆς αὐτοῦ εἰκόνος, ὑπερπλουσίως διαχέονται.

Χορεῖαν συγκροτήσαντες μυστικὴν, ἐν ᾧδαῖς τε ὕμνοις σικιρτήσωμεν, καὶ τῷ Θεῷ, τῷ πολυευσπλάγχυνῳ ἡμῶν Πατρί, εὐχὰς συναναπέμψωμεν, εὐχαριστηρίους ὅτι ἡμῶν, τοιοῦτον ἱατῆρα, Φανούριον τὸν μέγαν, καὶ θαυμαστὸν ἐκκληροδότησε.

Τοῖς ἁθλοῖς τοῖς γενναίοις σου ἀθλητά, παρρησίαν μεγίστην κτησάμενος, πρὸς τὸν Θεόν, μέμνησο τρισμάκαρ τῶν ταπεινῶν, ἡμῶν τῶν τὴν σὴν ἁθλήσιν, πίστει ἐκτελούντων ἐν προσευχαῖς, παννύχοις ἀγρυπνίαις, δολέθρου καὶ κινδύνων, καὶ πειρασμῶν ἡμᾶς διάσωζε.

Θεοτοκίον

Μὴ παύσῃ Παναγία Μήτηρ Θεοῦ, τῷ Ἰῶ καὶ Θεῷ σου πρεσβεύουσα, ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν ταπεινώσει εἰλικρινεῖ, σοῦ δεομένων Ἀχραντε, ἕπως τῆς ἀφέσεως τῶν πολλῶν, τυχόντες ἐγκλημάτων χαρᾶς τῆς αἰωνίου, καὶ θείας δόξης ἀπολαύσωμεν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλομεν τὰ Μεγαλυνάρια τοῦ ἁγίου, ἐν ᾧ ὁ ἱερεὺς θυμῷ τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, ἢ τὸν οἶκον ὅπου ψάλλεται ἡ παράκλησις.

Μεγαλυνάρια

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, ἔνδοξον ὑπλήτην, τὸν θανόντα ὑπὲρ Χριστοῦ, καὶ λαβόντα χάριν, πλουσίαν ἱαμάτων, Φανούριον τὸν νέον μεγαλομάρτυρα.

Ωσπερ ἐλυτρώσω τοὺς ἱερεῖς, τῆς αἰχμαλωσίας, διὰ θαύματος φοβεροῦ, οὕτως ἡμᾶς ῥῦσαι παθῶν τῆς

δυναστείας, τῶν καταταρανούντων ἡμᾶς Φανούριε.

Δεῖξον σὴν εὐμένειαν καὶ ἡμῶν, τοῖς ἐπιτελοῦσιν ἑορτὴν σου τὴν γενναράν, φανερῶν ἐκδήλως, Φανούριε τρισμάκαρ, τὰ πρὸς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν συντείνοντα.

Ως μεγίστη ὄντως καὶ θαυμαστὴ, ἁθλητὰ γενναῖε, τῶν σὼν ἁθλῶν ἡ δωδεκάς, μέσῳ τῶν μαρτύρων, ὡς τινα μαργαρίτην, λαμπρὸν δεικνύουσά σε μάρτυς Φανούριε.

Εχει καὶ ἡ Σκίαθος σὲ φρουρόν, ναὸν σου ὡραῖον κτησαμένη πανευπρεπῶς, σὴ σεπτῇ εἰκόνι, κατεστεφανωμένον, ἐν θέσει περιόπτῳ μάρτυς Φανούριε.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἡ δωδεκάς, οἱ ἅγιοι πάντες, μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβεΐαν εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ εὐθὺς τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου

Ἦχος δ'.

Οὐράνιον ἐφύμνιον, ἐν γῇ τελεῖται λαμπρῶς, ἐπίγειον πανήγυριν νῦν ἑορτάζει φαιδρῶς, Ἀγγέλων πολίτευμα, ἄνωθεν ὕμνωδαίς, εὐφημοῦσι τοὺς ἁθλους, κάτωθεν Ἐκκλησία τὴν οὐράνιον δόξαν, ἣν εὖρες πόνοις καὶ ἁθλοῖς τοῖς σοῖς Φανούριε ἔνδοξε.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Τὸ ἀπ' αἰώνων ἀπόκρυφον . . .

Εἶτα μνημονεύει ὁ ἱερεὺς καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν ἕως οὗ οἱ πιστοὶ ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου ψάλλονται τὰ παρόντα τροπάρια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ βύλου

Δεῦτε τῇ εἰκόνι τοῦ σεπτοῦ, νέου ἀθλοφόρου ἐν πίστει, καὶ ἐν δό-

νη ψυχῆς, γόνυ νῦν προσκλίναντες κρά-
ζωμεν πάντες θερμῶς, οὐ ἡμῶν ὡ Φα-
νούριε, πέλεις προστασία, σκέπη καὶ ἀν-
τίληψις ἐν νόσοις καὶ ἐν δεινοῖς, φάρμα-
κον σωτήριον ὄντως, καὶ φανερωτὴς τῶν

ἀδύλων, φανερὸν ἐκδήλως τὰ σωτήρια.
Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν
δοῦλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ
πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ὁ ἱερεὺς. Δι' εὐχῶν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑΪΤΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Περὶ τοῦ σημείου τοῦ τελείου χριστιανοῦ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ 2α

Ποῖοι εἶναι οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ οἱ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ προσκυνοῦντες τῷ Πατρὶ; (Ἰωάν. δ' 24).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 27 - 28 τεύχους)

Ἀποκρίσις

Ἐκ τινος συνδιαλέξεως ἀνδρὸς ἱεροῦ
ἀμυδρῶς πῶς σαφῆ τὴν ἐρώτησιν ταύ-
την θὰ προσπαθῶ νὰ κάμω. Κάποι-
ος πλησιάσας ποτὲ πρὸς τινὰ Ἀσκη-
τὴν εἶπε πρὸς αὐτόν. Θαυμάζω, πάτερ,
πῶς οὕτω διακαρτερεῖς χωρισμένος
τῆς ἀγίας συνάξεως, καὶ μακρὰν εὐ-
ρισκόμενος τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκ-
κλησιῶν, πρὸς ὃν ἀπεκρίθη ὁ δοῦλος
τοῦ Θεοῦ καὶ εἶπεν. Ὅλοι αἱ συνάξεις
καὶ λειτουργίαι καὶ ἔορται διὰ τοῦτο
γίνονται, ὡ ἄνθρωπε, ὅπως καθαρισθῇ
ὁ χριστιανὸς τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ
κατοικήσῃ ἐν αὐτῷ ὁ Θεός, κατὰ τὸ
γεγραμμένον ὅτι «θέλω κατοικήσῃ ἐν
αὐτοῖς καὶ περιπατήσῃ» καὶ ὅτι «θέ-
λομεν ἔλθαι ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ μου, καὶ
ἐν αὐτῷ θέλωμεν κατοικήσῃ» (Ἰωάν.
ιγ' 23). Ὅταν λοιπὸν ὁ χριστιανὸς
γίνῃ ἔμφυχος ναὸς τοῦ Θεοῦ ἀπομα-
κρύνεται ἡ θεοφόρος ψυχὴ ἀπὸ παν-
τὸς πῆθου Ἐκκλησιῶν αἰσθητῶν καὶ
συνάξεων καὶ ἑορτῶν ἀνθρωπίνων. Διό-

τι ἔχει ἐντὸς ἑαυτοῦ τὸν Πατέρα, καὶ
τὸν Υἱόν, Ἀρχιερέα, καὶ τὸ Πνεῦμα, τὸ
ἀληθινὸν πῦρ ἐντὸς ἑαυτοῦ, τὴν ἀλη-
θῆ θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, πνεῦμα συντε-
τριμμένον ἐντὸς ἑαυτοῦ τὸ θυσιαστή-
ριον καὶ τὸ ἱλαστήριον τῶν ἁμαρτιῶν,
τὸ πνευματικὸν δάκρυον ἐντὸς ἑαυ-
τοῦ τὴν ἄνω βασιλείαν καὶ Ἱερουσα-
λήμ. Διότι λέγει, «ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν εἶναι ἐντὸς ἡμῶν». Καὶ λοι-
πὸν ὡς πνευματικὸς διὰ τῶν πνευμα-
τικῶν ὀφθαλμῶν πνευματικὰς θυσίας
προσφέρει, διότι «πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ
οἱ προσκυνοῦντες αὐτὸν πρέπει ἐν
πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ νὰ προσκυνῶ-
σι». Διότι ὅλα τὰ βλεπόμενα πρόσκαι-
ρα, ὡς λέγει ὁ Παῦλος, εἴτε θυσίαι
εἴτε προσφοραί, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα
αἰώνια ἅτινα εἶναι τὰ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ θεοφόρου
καὶ ἅτινα ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς καὶ ἀπε-
κάλυψεν ἡμῖν διὰ τοῦ πνεύματος αὐ-
τοῦ, τοῦ ἐννοιοῦντος ἐν ἡμῖν. Διότι
«ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν τὸ πνεῦμα τοῦ

κόσμου, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θε-
οῦ, διὰ τὸ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ὑπὲρ τοῦ
Θεοῦ χαρισθέντα εἰς ἡμᾶς, τὰ ὅποια
λαλεῖ καὶ ὁ ἀξιωθεὶς νὰ ἀποκτήσῃ αὐ-
τὰ ὡς θεωθεὶς διὰ τῆς ἐν αὐτῷ οἰκή-
σεως τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς λοιπὸν ἐν ἑαυ-
τῷ τὸν Θεὸν προσκυνεῖ καὶ λειτουργεῖ,
βλέπων αὐτὸν τὸν ναὸν τοῦ σώματος
θυσιαστήριον Θεοῦ, ἐν ᾧ βλέπει τὸ
πλήρωμα τῆς Τριάδος κατοικοῦν.

Οὕτω λοιπὸν μεγίστη πασῶν τῶν
ἀρετῶν εἶναι ἡ ἡσυχία ὡς θεογνωσίας
αἰτία κατὰ τὸν λέγοντα «ἡσυχάσατε
καὶ γνωρίσατε ὅτι ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεός».
Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ Κύ-
ριος πάλιν τὸν τρόπον τῆς ἡσυχίας
ἐκπαιδεύων, καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς καρπὸν
ὑπεμφαίνων εἰς τὸν ταύτης ἐραστὴν
λέγει· «οὐδὲ δὲταν προσεύχησθαι, εἰ-
σελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ κλείσας
τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν
Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ
Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ
θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ».
Ὅθεν καὶ διὰ τοῦ προφήτου Ἠσαΐου
λέγει· εἰς τίνα θέλω ἐπιβλέψαι; εἰς
τὸν πτωχὸν καὶ συντετριμμένον τὸ
πνεῦμα καὶ τρέμοντα τοὺς λόγους μου»
(Ἠσ' 2).

Τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τῶν Ἀναβαθμῶν.

Οὕτω καὶ δταν κατοικῶμεν ἐν μέ-
σῳ πόλεων πολυανθρώπων ὅπου ὑπάρ-
χουν πολλὰ ἀκαταστασία καὶ θόρυβοι
δυνατὸν νὰ εἴμεθα κατὰ μόνας, δταν
ἀποφεύγωμεν τὴν συναναστροφὴν τῶν
διεφθαρμένων καὶ ἡσυχάζωμεν. Διότι
ὁ μὴ δυνάμενος καὶ ἄλλους νὰ διορ-
θώσῃ, ὡς ἐπιζητῇ τὴν σχέσιν τῶν
μελλόντων νὰ δέχωνται τὴν πνευματι-
κὴν θεραπείαν του, καὶ ὡς προσπαθῇ
νὰ τοὺς κάμῃ καλλιτέρους· ὁ δὲ ἀτο-
νώτερος ὢν καὶ ἀπειρότερος πρὸς τὰς

τοιαύτας πνευματικὰς ἀσκήσεις, ὡς
ἀποφεύγῃ τοὺς πονηροὺς, διὰ τὸ νὰ μὴ
δεχθῇ τὴν παρ' ἐκείνων λύμην. Διότι
δὲν εἶναι μικρὸν κατόρθωμα τὸ νὰ ἀ-
ποφεύγῃ κενεὶς τοὺς ὑποκριτὰς καὶ
τοὺς δολίους, τὸ νὰ μισῇ τοὺς ἀλαζό-
νας, καὶ νὰ ἀποστρέφῃται καὶ νὰ βδε-
λύττηται καὶ ἐν ἡσυχίᾳ νὰ προσεύ-
χεται.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ εἰς τὴν Χαναναϊκὴν.

Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι δὲν ζη-
τεῖται τόπος προσευχῆς, ἀλλὰ τρόπος.
Ὁ Ἱερεμίας ἐν θορβόρῳ ἦτο καὶ τὸν
Θεὸν ἐφείλκυεν. Ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ
λάκκῳ τῶν λεόντων, καὶ τὸν Θεὸν ἐ-
ξευμένισεν. Οἱ τρεῖς Παῖδες ἐν τῇ
καμίνῳ, καὶ τὸν Θεὸν ἐδυσώπησαν. Ὁ
Ἰωβ ἐν τῇ κοπρίᾳ, καὶ τὸν Θεὸν εἶδεν.
Ὁ Μωϋσῆς ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῷ
ἔλεγεν ὁ Θεός, τί βοᾷς πρὸς με; Ὁ
ληστής ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ τὸν Παράδει-
σον ἤνοιξε. Λοιπὸν καὶ οὐδ' οὐ καὶ ἂν
προσεύχησθαι, προσευχήθητι μὲ καθαρ-
ὰν συνείδησιν καὶ ὁ Θεὸς εἰσακούει.
Διότι «αὐτοῦ εἶναι ἡ γῆ καὶ τὸ πλή-
ρωμα αὐτῆς, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ δε-
σποτεία αὐτοῦ». Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τότε
μὲν ἐκάλουν τὸν Θεὸν ἐν Ἱερουσαλήμ,
καὶ ἦτο γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θε-
ός, καθ' ἡμᾶς δὲ ἐν παντὶ τόπῳ, διότι
«ἐπλήσθη ἡ σύμπασα γῆ τοῦ γνῶναι
τὸν Κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύ-
ψαι θαλάσσης», κατὰ τὸ Δαδितικὸν
λόγιον. Τόπος λοιπὸν κατ' οὐδένα
τρόπον κωλύει τὴν προσευχὴν, ἀρ-
κεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς αὐτὴν μόνον ὁ κα-
τάλληλος καὶ ἀρμόζων τρόπος, διότι
λέγει ὁ Δαβὶδ «θέλω αἰνέσει τὸ ἔνο-
μα τοῦ Θεοῦ ἐν ψῆῃ καὶ θέλω μεγα-
λύνει αὐτὸν ἐν ὕμνοις, καὶ τοῦτο θε-
βαίως θέλει ἀρέσει εἰς τὸν Θεόν»
(Ψαλμ. ξθ' 30).

Λοιπὸν ὁ εὕρισκόμενος ἐντὸς ἀμαρτιῶν καὶ παροργισμῶν καὶ τολμῶν ἀναιδῶς νὰ ἐκτείνηται πρὸς γινῶσιν θειοτέραν, καὶ ἐπιχειρῶν νὰ προσευχηθῇ κατὰ τρόπον ὅλως ἄϋλον, οὗτος ὅς δεχθῇ τὸ Ἀποστολικὸν ἐπιτίμιον, διότι δὲν εἶναι ἀκίνδυνον εἰς αὐτὸν νὰ προσεύχηται μὲ γυμνήν καὶ ἀσκεπῆ κεφαλὴν, διότι ὀφείλει, λέγει, ἡ τοιαύτη ψυχὴ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς (Α' Κορ. ια. 10) διὰ τοὺς παρισταμένους ἄνθρωπον Ἀγγέλους, περιβεβλημένη δι' αἰδοῦς καὶ ταπεινοφροσύνης. Διότι καθὼς τὸν πάσχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲν θὰ ὠφελήσῃ ἡ πυρώδης καὶ πάμφωτος μεσημβρία, καὶ ἡ σφοδρότατη λάμψις ἐνεκα τῆς ἀνεφέλου καὶ ἐπιτεταμένης θέας τοῦ ἡλίου, οὕτως οὐδὲ ἐμπαθῇ καὶ ἀκαθάρτον νοῦν ἡθέλεν ὠφελήσῃ παντελῶς ἡ ἐκτέλεισις τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ φοβερᾶς καὶ ὑπερφυσικῆς προσευχῆς, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐγείρει τὸν Θεὸν εἰς ἀγανάκτησιν κατ' αὐτοῦ. Διότι οὐδὲ ἴδιον εἶναι πτωχτρόφου διανοίας, ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ εὕρισκόμενης, νὰ φιλοσοφήσῃ τὰ τοῦ Θεοῦ.

Τοῦ Νείλου ἐκ τοῦ πρὸς Ἀγάπιον Μοναχόν.

Διὰ τοῦτο μᾶς διατάσσει ὁ Ἀπόστολος «εἰς πάντα τόπον νὰ προσευχώμεθα ὑψώνοντες καθαρὰς χεῖρας» (Α' Τιμόθ. β'. 8), διότι πᾶς τόπος εἶναι κατάλληλος εἰς προσευχήν. Διότι κατὰ τὴν ὠφέλησιν τὸ ἀγνόν τοῦ Ἱεροῦ κατὰσταμα τοὺς Ἰουδαίους προσερχομένους εἰς τὴν προσευχὴν μὲ ἀκαθάρτους χεῖρας, καὶ βεβηλοῦντας τὸ καθαρὸν τέμενος διὰ μιαρῶν πράξεων; Διότι καθὼς τοὺς οὕτω προσευχομένους, ἔστω καὶ ἂν προσεύχωνται εἰς αὐτὰ τὰ ἄδυστα τοῦ θυσιαστηρίου, ἐ-

ναγκαλιζόμενοι σπουδαίως τὸ ἱλαστήριον, καὶ συμπλέκοντες τὰς χεῖρας μὲ τὰς πτέρυγας τῶν Χερουβαίμ, ἀποστρέφεται ὀδελυττόμενος ὁ Θεὸς ὡς ἐναργῶς λέγων «ἐὰν ἐκτείνητε τὰς χεῖράς σας πρὸς με, θέλω κρύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἀπὸ σᾶς, καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν, δὲν θὰ σᾶς εἰσακούσω, διότι αἱ χεῖρές σας εἶναι πλήρεις αἵματος» (Ἡσ. α'. 15), τοιοῦτοτρόπως ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μὲ καθαρὰν καρδίαν καὶ μὲ καλὰ ἔργα ἐπικαλοῦνται τὸν Θεόν, δέχεται καὶ ἐκ παντὸς τόπου εἰσακούει τὴν δέησιν των, προσέχων μᾶλλον εἰς τὴν προθυμίαν καὶ διάθεσιν τῶν προσευχομένων παρὰ εἰς τὸ κατάλληλον ἢ μὴ τοῦ τόπου τῆς προσευχῆς. Τοιοῦτοτρόπως ἐνῶ ὁ Κορνήλιος προσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν του, φανεῖς αἰφνης ὁ Ἀγγελος τῷ εἶπεν· «αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνόν σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ (Πράξ. ι'. 2). Κατὰ τὴν λοιπὴν ἐβλάψε τὸν Κορνήλιον ἡ ἐν τῇ οἰκίᾳ του προσευχή; κατὰ τὴν δὲ ἀπεναντίας ὠφέλησιν τὸν Φαρισαῖον ἡ ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ προσευχή, ἐνῶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ τυφῶν καὶ ἀλαζονίαν (Λουκᾶ ιη'. 14);

Τοῦ Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τοῦ κατὰ Εἰκονομάχων.

Ὁ Σοφονίας λέγει ὅτι «θέλει ἐπιφανῇ ὁ Κύριος ἐναντίον αὐτῶν, καὶ θέλει ἐξολοθρεῦσαι ὅλους τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ θέλουσι προσκυνῆσαι ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ (β'. 11). Καὶ ὁ Μαλαχίας ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ λέγει «ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσφέρεται εἰς τὸ ὄνομά μου καὶ θυσία καθαρὰ» (α'. 11). Ἐπειδὴ πανταχοῦ ἐπέλαμψε τὸ φῶς τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ χάριτος

διὰ τοῦτο δὲν πρέπει πλέον νὰ περιορισθῇ ἐν τόπῳ ἢ προσκύνῃσι, οὐδὲ νὰ κανονισθῇ συμφῶνως πρὸς τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο καὶ σκιῶδες διάταγμα. Ἀλλὰ καθὼς ὁ Εὐαγγελικὸς λόγος ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκχυθεὶς βροντοφωνεῖ, τοιοῦτοτρόπως καὶ τῆς δοξολογίας καὶ

προσκυνήσεως ὁ τρόπος ἐπεκταθεὶς ἐπλατύνθη καὶ ὑπερηπλώθη. Διότι ἐν παντὶ τόπῳ ὑπάρχει ἡ δεσποτεία τοῦ τρισυποστάτου Θεοῦ, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει τιμὴ καὶ κράτος τώρα καὶ πάντοτε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΔ' ΟΙΚΟΙ

Κατὰ ἀλφάβητον εἰς τὴν ἀειπάρθενον Θεοτόκον, ὑπόθεσιν ἔχοντες, τὰ ἀπὸ συλλήψεως, γεννήσεώς τε καὶ τὰ περὶ αὐτῆς ἅπαντα, μέχρι εἰς τὰ τῆς κοιμήσεως, εἶτα καὶ τὰ περὶ τῶν ἁγίων θαυματουργῶν εἰκόνων, τῶν εὕρισκόμενων ἐντὸς τῶν μονῶν τοῦ ἁγιωνύμου ὁρους Ἄθω.

ΠΟΙΗΜΑ ΝΗΦΩΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥ ΙΒΗΡΙΤΟΥ

Ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς ἀδελφότητος Ἰωασσαφαίων ἐν Κανσοκαλυβίοις, ἀντιγραφέντες ἐκ παλαιοῦ χειρογράφου τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης των.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν

Τοὺς θεοπάτορας πιστοὶ ἐξ ὧν διήλθεν, ἡ Θεοτόκος Μαριάμ λύσασα μόνῃ, τὰ τῆς στείρωσεως κλειθρα τὰ τῆς ἀπαιδείας, ἐν ὕμνοις καὶ νῦν τιμῶμεν Ἰωακείμ, καὶ Ἄνναν τὸ θεῖον ζεῦγος τὸ ἐκ Θεοῦ, οὗς ἀεὶ μακαρίζομεν, πίστει βοῶντες αὐτοῖς, προπάτορες Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ὧντως.

Χαίρετε ἐνδοξοί.

Ἀγγελος πρωτοστάτης, οὐρανόθεν ἐπέμφθη, τῆς λύπης τὴν κατήφειαν λύσαι, τῆς τε Ἄννης καὶ Ἰωακείμ, οἵτινες τὸ πρὶν, διὰ τῆς στείρωσεως δεσμῷ κρατούμενοι ἐθλίβοντο, πρὸς οὗς καὶ νῦν ἡμεῖς βοῶμεν.

Χαῖρε, τὸ ζεῦγος Θεοῦ τοῦ μόνου, χαῖρε, τὸ κλέος τοῦ ὧδε κόσμου.

Χαῖρε, ξυνωρίς τῶν δικαίων μακά-

ρια, χαῖρε, χαρμονὴ τῶν θροτῶν παμμάκαριστε.

Χαῖρε, ὅτι τὴν μητράνανδρον συλλαμβάνεις Μαριάμ, χαῖρε, ὅτι αὕτη τέξεται, νέον δευτέρον ἀδάμ.

Χαῖρε, οὐκοῦν Μαρία οὐρανῶν πλατυτέρα, χαῖρε, λοιπὸν Κυρία τῶν Νύων ὑπερτέρα.

Χαῖρε, πιστῶν ἀπάντων τὸ καύχημα, χαῖρε, παντὸς λαοῦ τὸ ἐντρύφημα.

Χαῖρε, δι' ἧς ὁ Ἀδάμ ἦσε χαίρειν, χαῖρε, δι' ἧς καὶ ἡ Εὐὰ συγχαίρει.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.

Βλέποντες ἐν προόδῳ τὴν αὐτῶν θείαν κήρην, γεννήτορες οἱ ταύτης ποθοῦσι, τοῦ τελέσαι ὃ ὑπέσχοντο Θεῷ ἐξ ἐπαγγελίας γὰρ ἦν τὸ τικτόμενον διδὼν καὶ οὕτω πράττοντες ἐδῶν τῷ Σωτῆρι.

Ἀλληλοῦτα.

Γένος τῶν νεανίδων, τὰς λαμπάδας κρατοῦντων, ὁμοῦ συνεπορεύοντο ταύτῃ, τριετίζουσα γὰρ ἔτι ἡ αὐτὴ τῷ ναῷ προσάγεται εἰς ἅγια, ἣν ὁ Ζαχαρίας ὑποδέχεται βοῶν μετ' εὐφροσύνης ταῦτα.

Χαῖρε, τρυγὼν ἡ καθαρωτάτη, χαῖρε, λαβὶς ἡ ἀγιωτάτη.

Χαῖρε, τῶν βροτῶν καὶ Ἀγγέλων τὸ καύχημα, χαῖρε, τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου τὸ ἐξαλμα.

Χαῖρε, ὅτι τροφοδότην σου, θεῖον ἔσχες Γαβριήλ, χαῖρε, ὅτι σοὶ ἐκόμιζεν, ἐκ τῶν ἄνω τὴν τροφήν.

Χαῖρε, ἡ μεταστὰς Ναζαρετ ὡς τὸ πρῶτον, χαῖρε, ἡ μνηστευθεῖσα Ἰωσήφ τῷ δικαίῳ.

Χαῖρε, καὶ κεῖ ἀμέμπτως βιώσασα, χαῖρε, ὡς πρὶν τὸν Ἀγγελοῦν ἐλέψασα.

Χαῖρε, αὐτοῦ οὐ τὸ χαῖρε ἀκούεις, χαῖρε, δι' οὗ εὐαγγέλια δέχη.

Χαῖρε, νόμφη ἀνύμφευτε.

Δέχη τὸν τοῦ Ἀγγέλου, ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε, καὶ ἅμα συλλαμβάνεις ἐν μήτρᾳ, τὸν μονογενῆ Υἱὸν τὸν τοῦ Θεοῦ, ὅτι Πνεῦμα ἅγιον ἐλεύσεται, Μαριὰμ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σε βοῶσα.

Ἀλληλοῦτα.

Ε"χουσα θεῖον βρέφος, ἡ Παρθένης ἐν μήτρᾳ, ἀνέδραμε κατὰ θείαν νεύσιν, μετὰ τοῦ αὐτῆς μνηστῆρος Ἰωσήφ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν πόλιν Βηθλεὲμ, ἔνθα καὶ τεκεῖν εὐδόκησεν ὁ Κύριος καὶ ἀκοῦσαι ταῦτα.

Χαῖρε, ἡ μήτηρ Θεοῦ τοῦ Λόγου, χαῖρε, ἡ νόμφη Θεοῦ τοῦ μόνου.

Χαῖρε, προφητῶν τῶν ἐν νόμῳ τὸ πλήρωμα, χαῖρε, τῶν πιστῶν τῶν ἐν χάριτι καύχημα.

Χαῖρε, σπῆλαιον τὸ γήϊνον, δείξα-
σα ὡς οὐρανόν, χαῖρε, φάτνην τὴν
ζωότροφον, θρόνον δείξασα Θεοῦ.

Χαῖρε, ὅτι τῶν μάγων διεδέξω τὰ
δῶρα, χαῖρε, ὅτι Ἀγγέλων ἠκροάσω τὸ
ἄσμα.

Χαῖρε, δι' οὗ ποιμένες ἐθαύμασαν,
χαῖρε, δι' οὗ οἱ πάντες ἐξέστησαν.

Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ εἰσφικίσθη,
χαῖρε δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἠφανίσθη.

Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ζέων τῇ χάριτί σου, μνήστωρ ὁ
σὸς Παρθένη, συνέχαιρε ὄρων σε
Μητέρα τοῦ προφητευθέντος Ἰησοῦ,
καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου πρὸ συλλή-
ψεως, καὶ πάντα κητιδῶν ὡς νουνε-
χῆς καὶ δίκαιος ἐδόξα δλοφύχως.

Ἀλληλοῦτα.

Η"κουσεν ἡ Παρθένης, Συμεὼν ἐκ
πρεσβύτου, τὰ μέλλοντα γενέ-
σθαι ἐν ταύτῃ, ὅτε μετὰ τεσσαρακονθή-
μερον αὐτὴ πρὸς νηλντὸν ἔφορος, ἤνεγ-
κε, τοῦ ἀφιερῶσαι τῷ Θεῷ, καθὼς
καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούει.

Χαῖρε, μητρὰν ἀνδρε καὶ Παρθένη,
χαῖρε, πανάχραντε Θεοτόκε.

Χαῖρε, τοῦ φωτὸς ἀληθῶς Μήτηρ
θέλουσα, χαῖρε, τῶν βροτῶν καὶ νοῶν
ὑπερέχουσα.

Χαῖρε, ὅτι πρώτη ἐδλεψας, ἀνα-
στάντα τὸν Χριστόν, χαῖρε, ὅτι χά-
ριν εἴληψας, καθὼς Μήτηρ τοῦ αὐτοῦ.

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις καὶ Παρθένης
καὶ Μήτηρ, χαῖρε, ὅτι διατάττεις ἐν
ἀγκάλας τὸν Κτίστην.

Χαῖρε, ἀγνὴ βροτῶν ἡ παράκλη-
σις, χαῖρε, σεμνὴ παντὸς ἡ ἐπίσκε-
ψις.

Χαῖρε, ἡμῶν καὶ Ἀγγέλων ἡ δόξα,
χαῖρε, σοφῶν ἀποστόλων ἡ γλῶσσα.

Χαῖρε, νόμφη ἀνύμφευτε.

Θέλουσα ἡξιώθης, τοῦ ἰδεῖν τὸν
Υἱόν σου, ἐν δόξῃ, ὡς Θεὸν ἀ-
ναβάντα, πρὸς τὸν Πατέρα καὶ Θεόν,
καὶ τὸ Πνεῦμα ἀποστείλαντα τὸ ἁ-
γίον, πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ συμ-
πράκτορας, τοὺς αὐτῷ δοῶντας.

Ἀλληλοῦτα.

Ι"να τὸ ὑπερβάλλον τῆς Υἱοῦ καὶ
Θεοῦ σου, ἀγάπης ἐπιδείξης Παρ-
θένη, πρὸς τὸ ἐλαιῶνος ὅρος ἔνθα ὁ
αὐτὸς ἀνελήφθη πρὸς αὐτό, οὐκ ἔλι-
πες, αὐθημερὸν πορεύῃ τοῦ προσεύ-
χεσθαι, διὰ καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούεις.

Χαῖρε, ἡ κλίμαξ ἡ τῆς ἀνάδου,
χαῖρε, ἡ χάρις ἡ τῆς προόδου.

Χαῖρε, ἡ προγοῦσα ψυχῆς σου
τὴν ἔξοδον, χαῖρε, ἡ πληροῦσα χα-
ρὰς τὸ αὐτήκοον.

Χαῖρε, ὅτι τῇ ἐξόδῳ σου τρέχει
πᾶς ὁ οὐρανός, χαῖρε, ὅτι τῇ κηδεῖᾳ
σου, ἦκει ἅπας ὁ λαός.

Χαῖρε, ὅτι ἐν ταύτῃ ἀποστόλους ἀ-
θροίζεις, χαῖρε, ὅτι καὶ τούτων τὰ ἐγ-
κώμια δέχη.

Χαῖρε, Χριστὸς ὡς υἱός σοι παρί-
σταται, χαῖρε, καὶ ὅς τὸ ζῆν εἰς χεῖ-
ρας παρῆλαβε.

Χαῖρε, δι' οὗ πρὸς τὰ ἄνω ἀπαί-
ρεις, χαῖρε, δι' οὗ καὶ τὰ κάτω οὐ
λείπεις.

Χαῖρε, νόμφη ἀνύμφευτε.

Κήρυκας γεγονότες, οἱ χωρίου τοῦ
τότε, οἰκήτορες τῶν σῶν μαγα-
λαίων, λέγω τῇ ἐκεῖ Γεσθημανῇ, καὶ
πρὸ πάντων σοῦ ὁ τάφος διεγείρου-
σιν, ἡμᾶς τοῦ φάλλειν καὶ βοᾶν σοὶ
καὶ τῷ Υἱῷ σου Θεοτόκε.

Ἀλληλοῦτα

Λάμπει καὶ νῦν ὁ τάφος σου, ὁ
θεῖος Παρθένη, ὁ πλήρης ἀγιότη-

τος πέλων, πρὸς γὰρ αὐτὸν οὐ λεί-
πουσιν αἱ οἱ πιστοὶ προστρέχειν καὶ
λαμβάνειν τὰ ἐλέη σου, ἐφ' ᾧ καὶ
μνημονεύειν σου, τὰ θαύματα καὶ λέ-
γειν.

Χαῖρε, ἡμῶν ἡ προσηγορία, χαῖρε,
παντὸς ἡ κυριαρχία.

Χαῖρε, θησαυρὸς τῶν καλῶν ἀδαπά-
νητε, χαῖρε, ἡ ἐλπίς τῶν πιστῶν ἀκα-
ταίσχυντε.

Χαῖρε, ἡ ἐγκαταλείψασα, σοῦ τὴν
ζωὴν τοῖς πιστοῖς, χαῖρε, ἡ κατακο-
σμήσασα, σοῦ τὸν τάφον χαρμονῆς.

Χαῖρε, ὅτι καὶ σκέπεις τοὺς πι-
στοὺς καὶ φωτίζεις, χαῖρε, ὅτι καὶ
νέμεις ὕδωρ ζῶν καὶ δροσίζεις.

Χαῖρε, παντὸς τοῦ κόσμου τὸ καύ-
χημα, χαῖρε, τῆς γῆς καὶ πόλου τὸ
ἥδυσμα.

Χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἠφανίσθη, χαῖ-
ρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ εἰσφικίσθη.

Χαῖρε, νόμφη ἀνύμφευτε.

Μνήμης ἄξια πέλει, τοῖς σοῖς
δούλοις Παρθένη, μαφόριον τὸ
σὸν καὶ ἡ ζώνη, ἀλλὰ καὶ ὁ τάφος
σου αὐτός, ἅτινα κατέχοντες τιμῶμεν
σε, ὡς Μήτηρ τοῦ ὑψίστου, βοῶντες τῷ
σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ.

Ἀλληλοῦτα

Νέον πλέξι σοι ὕμνον ἐπεχειρί-
σεν αὐθις, ὁ ἀρχὼν Γαβριήλ Θεο-
τόκε, τὸν σοὶ πρέπον, Ὁ Ἄξιόν ἐστι
κατ' ἐνώπιον τῆς σῆς εἰκόνης Δέσποι-
να, ἡμεῖς δ' ἐπαγαλλόμενοι τῇ χάριτί
σου λέγομεν οὕτω.

Χαῖρε, ἡ Ἀνασσα τῶν Ἀγγέλων,
χαῖρε, ἡ Δέσποινα τῶν ἀνθρώπων.

Χαῖρε, ἡ τοῦ Ἄθω προστάτις καὶ
ἔφορος, χαῖρε, μοναζόντων ἡ σκέπη ἡ
ἐμψυχος.

Χαῖρε, ὅτι κατεκόσμησας, τὸ Πρωτάτον σῆ μορφῇ, χαῖρε, ὅτι ἐπωνόμασας ταύτην « Ἀξίον ἔστι ».

Χαῖρε, ὅτι καὶ εἰδὼς τῇ αὐτῇ θείαν χάριν, χαῖρε, ὅτι παρέχεις τὴν αὐτὴν τοῖς σοῖς δούλοις.

Χαῖρε, δι' ἧς ὁ ναὸς σου σεμνύνεται, χαῖρε, δι' ἧς οἱ δούλοι σου σώζονται.

Χαῖρε, οὐκοῦν ἡ ἡμῶν προστασία, χαῖρε, παντὸς ἡ ἐλπίς ἡ βεβαία.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε

Ξένον θαῦμα ὡς εἶδεν ὁ σοφὸς Ἰωάννης ὁ Λαύρας μουσικόλαλος τότε, ὅτε ἐνεφάνη ἡ Παρθένος πρὸς αὐτόν, καθ' ὅσον καὶ τὸ νόμισμα ἐνεχείρισε τότε ἐν φωνῇ ἀγαλλιᾶσεως ἑβόα.

Ἀλληλούϊα.

Οῦλος ἔντρομος ἔστη, ὁ τῆς Λαύρας πρωτάρχης ὁ μέγας Ἀθανάσιος τότε, ὅτε ἐν παρόδῳ ὀφθαλμοφανῶς τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἑώρακε, καὶ τὰ δέοντα αὐτοῦ ἐδέξατο, προσέτι καὶ πηγὴν ἀνέβλυσεν, ἐβόα τῇ αὐτῇ τοιαῦτα.

Χαῖρε, μονῆς σου ἡ προστασία, χαῖρε, ὧν δούλων ἡ σωτηρία.

Χαῖρε, οἰκονόμος αὐτῆς πρὸς τὰ δέοντα, χαῖρε, Θεοτόκε ἡ πάντα κατέχουσα.

Χαῖρε, ὅτι μέσον ἵστασαι τῆς ἀγίας σου μονῆς, χαῖρε, ὅτι ὡς προείρηκας ὑπὲρ πάντων προνοεῖς.

Χαῖρε, ἡ προσδοκία τῶν εἰς σὲ πεποιθότων, χαῖρε, ἡ βακτηρία τῶν εἰς σὲ προστρέχόντων.

Χαῖρε, δι' ἧς διώκονται δαίμονες, χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται ἔμψρονες.

Χαῖρε, ἡμῶν ἡ ἐλπίς ἡ βεβαία, χαῖρε, παντὸς ἡ χαρὰ καὶ ἡμέρα.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε

Πενταπλάσιον ἔχεις ἀληθῶς σὺ τὴν χάριν, μονὴ Βατοπαιδίου μεγίστη, πέντε γὰρ εἰκόνας θαυμαστάς, κόλποις σου κατέχεις τῆς θεόπαιδος, δι' ὧν περ καὶ κυχᾶσθαι πρέπει σοὶ καὶ βοᾶν τῷ ἐν ὑψίστοις.

Ἀλληλούϊα.

Ρέουσι θεῖα ρεῖθρα, αἱ ἁγίαί σου αὐται, εἰκόνες μονῆς Βατοπαιδίου, ἢ τε Βηματάρισσα αὐτῇ ἡ ἱσταῖσα παραδόξως ἐν τῷ φρέατι, καὶ Παραμυθία, ἢ τοὺς πειρατὰς ἀποδιώξασα, διὰ βοῶμεν.

Χαῖρε, εἰκὼν ἡ Παραμυθία, χαῖρε, μονῆς ἡ ἐλευθερία.

Χαῖρε, Κτιτορίσσης τὸ ἔμψυχον θεῖα, χαῖρε, τῆς αὐτῆς σου, τὸ μέγιστον ἄκουσμα

Χαῖρε, ὅτι κλησὶν ἔχει σου, Ἐσφαγμένην ὡς εἰκὼς, χαῖρε, ὅτι Ἀντιφωνήτρια, ἔχει ἄλλη σου σαφῶς.

Χαῖρε, ἡ Ἐλαιοθύτις ὀνομά τε καὶ πράγμα, χαῖρε, δι' αὐτῆς σου δείξασα μέγα θαῦμα.

Χαῖρε, δι' ὧν μονὴ σου λαμπρύνεται, χαῖρε, δι' ὧν αὐτὴ σου δοξάζεται.

Χαῖρε, οὐκοῦν ἡ τοῦ Ἄθω τὸ κλέος, χαῖρε, λοιπὸν ἡ τοῦ ὄρους τὸ αὖχος.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.

Σοὺ τιμῶμεν ἐξόχως τὴν ἁγίαν εἰκόνα, τὴν κλησὶν Πορταίτισσαν σχοῦσαν, ἣν ἡ τῶν Ἰερόρων σου μονή, αὐτὴ καὶ τοῦ ὄρους καύχημα παρίσταται, διὰ καὶ πάντες οἱ τοῦ ὄρους μονασταὶ βοῶμεν τῷ Ὑψί σου.

Ἀλληλούϊα.

Τέσσαρας καὶ ἔτι δύο σοὺ κατέχει εἰκόνας, μονὴ Χιλανδαρίου Παρθένε, τὴν τε Τριχεροῦσαν, καὶ Παπαδικήν, καὶ τὴν Γαλακτοτροφοῦσαν, ἅ-

μα τε Ἀκάθιστον, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς βοῶμεν σοὶ τοιαῦτα.

Χαῖρε, Παρθένε μονῆς κυρία, χαῖρε, τῶν ταύτης ἡ βακτηρία.

Χαῖρε, τῶν ἐν ταύτῃ εἰκόνων σου Δέσποινα, χαῖρε, τῶν ἐκ τούτων θαυμάτων ἐπέκεινα.

Χαῖρε, ὅτι ταύτης δέδωκας τὸ θαυματουργεῖν αἰεὶ, χαῖρε, ὅτι ἐξ ὑπάρχουσαι πάσας καὶ ἐπευλογεῖς.

Χαῖρε, στολὴ καὶ δόξα τῶν ἐν Ἄθω μονῶν σου, χαῖρε, πνοὴ καὶ πόμα, τῶν ἐν αὐτῷ μοναστῶν σου.

Χαῖρε, δι' ἧς πρὸς ἄνω ὑφούμεθα, χαῖρε, δι' ἧς πρὸς φῶς οδηγούμεθα.

Χαῖρε, ἡμῶν ἡ ἐπικουρία, χαῖρε, παντὸς ἡ παραμυθία.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.

Υμνον τῇ Ἀκαθίστῳ σῇ εἰκόνι τῇ θεῖᾳ, προσφέρουσιν οἱ δούλοι σου πάντες, οἱ Διονυσίου Θεοτόκε τῆς μονῆς καίτοι γὰρ ἡ ταύτης μορφὴ ἐξέλιπεν, ἀλλ' ἡ θεία χάρις ἵσταται δι' ἧς βοῶσιν.

Ἀλληλούϊα.

Φέρει ἐπωνυμία ἡ μορφὴ σου Παρθένε, τῆς ὡδε Παντοκράτορος μάνδρας, Γερόντισσά φημι ἡ θαυμαστὴ ἀλλὰ καὶ αἱ δύο ἄλλαι σου μορφαί, αἱ ἐν τῇ Ζωγράφου μάνδρᾳ πέλουσαι, διὰ καὶ πρὸς αὐτὰς βοῶμεν.

Χαῖρε, τῶν δύο μονῶν σου τὸ κλέος, χαῖρε, αὐτῶν σου τὸ θεῖον μέλος.

Χαῖρε, Παντοκράτορος ὄντως Γερόντισσα, χαῖρε, τῆς αὐτῆς σου τανῦν βασιλεύουσα.

Χαῖρε, ἔτι ἡ πανένδοξος τοῦ Ζωγράφου σου μονή, χαῖρε, ὅτι θείας χάριτας ἡξιώθης κατιδεῖν.

Χαῖρε, τῶν εἰρημένων ἔτι δύο εἰκόνων, χαῖρε, τῶν τελευτημένων ἐξ αὐτῆς θαυμασίων.

Χαῖρε, δι' ὧν ἡ μονὴ θαυμάστωται, χαῖρε, δι' ὧν ἡ αὐτὴ ἀνυψοῦται.

Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.

Χάριτας ἡξιώθη, ἡ μονὴ Δοχειαρίου, καὶ ἡ τοῦ Φιλοθέου ὡσαύτως, ἡ μὲν τὴν Γλυκοφιλοῦσάν σου μορφὴν, ἔχουσα Παρθένε, ἡ δὲ ἔχουσα τὴν Γοργοπήκοον καὶ κράζουσα Θεῷ τὸ

Ἀλληλούϊα.

Ψάλλουσι θεῖον ὕμνον, αἱ τρεῖς αὐται μοναὶ σου, μονὴ τοῦ Ξενοφώντος καὶ ἔτι, ἡ τοῦ Γρηγορίου καὶ αὐτὴ τοῦ Κωνσταμονίτου αἰεπάρθενε, καὶ δοξολογοῦσι τὰς εἰκόνας σου, πρὸς τὰς ὁποίας αὖθις λέγομεν.

Χαῖρε, τοῦ ὄρους ἡ εὐκοσμία, χαῖρε, μονῶν σου ἡ πανοπλία.

Χαῖρε, Θεοτόκε βροτῶν σκέπη πέλουσα, χαῖρε, Θεοῦ μήτηρ τὸ πᾶν ἡ κατέχουσα.

Χαῖρε, ὅτι ταῖς εἰκοῖς σου σκέπεις πάσας τὰς μονάς, χαῖρε, ὅτι καὶ τὰς σκήτας σου, σκέπεις αὖθις καὶ αὐτάς.

Χαῖρε, ἡ χορηγοῦσα πρὸς αὐτάς θείαν χάριν, χαῖρε, ἡ καὶ πλουτοῦσα μονασταῖς σὰ ἐλέη.

Χαῖρε, δι' ἧς μοναὶ σου καὶ σκῆται ἀγάλλονται, χαῖρε, δι' ἧς αὐταὶ σου σεμνύνονται.

Χαῖρε, ἀγνὴ ἡ ἐλπίς ἡμῶν πᾶσα, χαῖρε, σεμνὴ ἡ παντὸς κόσμου σκέπη.

Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε.

Ω Θεοῦ Λόγου Μητὴρ, ἡ τοῦ Ἄθω προσταίς, καὶ πρύτανις καὶ Ἀνασσα μόνη, ἡ διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων σου αἰεὶ σκέπουσα, οὐ λείπεις καὶ ἡμᾶς εὐεργετεῖν, καὶ πρεσβεῦειν τῷ Ὑψί σου καὶ Θεῷ ὑπὲρ ὧν, τῶν πρὸς αὐτὸν βοώντων.

Ἀλληλούϊα.

Ὁ Γέρων Σπυρίδων Λαυριώτης
Ὁ Ἰατρός

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ ὑποβληθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, περὶ τῆς ἐπὶ 50 ετοῦς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ἐθνικῆς δράσεως τοῦ ἐν ἀγίῳ Ὁρει ἐφησυχάζοντος γεραροῦ μοναχοῦ κ. Σπυρίδωνος τοῦ ἱατροῦ, ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη καὶ ἀπένειμεν εἰς Αὐτόν τὸ παράσημον τοῦ Φοίνικος.

Ὁ πατὴρ Σπυρίδων εἶχε προηγουμένως τιμηθῇ μὲ τὸ

Τουρκικὸν παράσημον καὶ μὲ τὸ παράσημον τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος παραλαβὼν τὸ παράσημον καὶ τὸ δίπλωμα ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, τὰ ἐκόμισεν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν Καθολικὸν Ναὸν τῆς Μονῆς ἱερουργήσας τὴν Κυριακὴν, ἐπέδωκεν ἐπισήμως, προσφωνήσας Αὐτόν, ὀνομάσας «Ἐρημοπολίτην Ἀββᾶν διδάσκαλον τῶν Ἀββάδων», ὅλον δὲ τὸ ἐκκλησίασμα ἀνεφώνησεν· «Ἀξιός».

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ἘΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

«Ἡ ἐλεημοσύνη ῥύεται ἐκ τοῦ θανάτου»

(Ὑπὸ Χριστοφόρου μοναχοῦ ἀγιορείτου Λαυριώτου-ιατροῦ, ἐκ Τριπόλεως Πελοποννήσου).

Μία ἀπὸ τὰς πρωτίστας πύλας τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἔστησε διὰ τὴν σωτηρίαν σου, Χριστιανέ, εἶναι καὶ ἐκείνη τῆς ἐλεημοσύνης! καὶ πρόσεξον σπουδαίως.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν μὲν ἐλεύθερον, τὸν δὲ δοῦλον· τὸν μὲν πλούσιον, τὸν δὲ πτωχόν· ὅπως ὑπάρχῃ ἀφορμὴ ἀγαθοποιίας, διότι, ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρχον ἐξ ἴσου εὐδαίμονες, δὲν θὰ διεκρίνετο ἡ ἀρετὴ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, οὔτε ἡ δι' ὑπομονῆς δοκιμασία θὰ εἶχεν ὑπόστασιν. Τοῦτον λοιπὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε πλούσιον, καὶ ἐκεῖνον πτωχόν (ζυγοστατῶν τὴν ἐκά-

στου δύναμιν) ἵνα ἐκάτερον σώσῃ· τὸν μὲν πλούσιον διὰ τῆς πιστῆς καὶ φρονίμου οἰκονομίας, δηλονότι τῆς εἰς τοὺς πτωχοὺς μεταδόσεως· τὸν δὲ πτωχὸν διὰ τῆς εὐπειθοῦς καὶ ἀγογγύστου ὑπομονῆς καὶ καρτερίας. Τοῦτο ὑπέδειξεν ὁ Θεός, ὅτε καὶ τὸν ἐλεοῦντα πλούσιον, καὶ τὸν ὑπομένοντα καὶ πεινῶντα πτωχὸν ἐμακάρισε. Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας, Κύριε!

«Ἐπισκέπτεσθε ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν· αὕτη γάρ ἐστι θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ». Ὅρᾳς ὅποιος ἀκρογονίατος λίθος τῆς οἰκοδομῆς τῆς χριστιανικῆς εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη;

«Ποίησατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει» ὁρᾳς ἐχέγγυον ἀσφαλείας καὶ ἀνυπολόγιστον κέρδος τῆς ἐμπορευομένης οὐσίας σου;

«Ἡ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἁμαρτίας» εἶπεν ὁ Σειράχ.

«Ἡ ἐλεημοσύνη ῥύεται ἐκ τοῦ θανάτου» εἶπεν ὁ Ἰώβ.

Ἐνεκεν ἐλεημοσύνης ὁ Πέτρος ἀνέστησεν ἐν Ἰόπῃ τὴν Ταβιθᾶ.

Αἱ ἐλεημοσύναι καὶ αἱ προσευχαὶ σου ἀνέβηκαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶπεν ὁ ἐξ οὐρανοῦ κατελθὼν Ἀγγελος πρὸς τὸν ἐθνικὸν ἐκατοντάρχην Κορνήλιον τὸν ἐκ σπείρης καλουμένης Ἰταλικῆς, καὶ πρὸς ἀμοιβὴν του, μετὰπεμψαι, εἶπεν αὐτῷ, Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν, καὶ ἐλθόντος τοῦ Πέτρου ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κορνηλίου

καὶ ἡξιώθη τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας ἅπας ὁ οἶκος αὐτοῦ. Ἀγγελὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατεβίβασεν ἡ ἐλεημοσύνη, καὶ τὸν πρωτοκορυφαῖον μετεκαλέσατο ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν διάστημα, ἵνα οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ μαρτυρηθῶσιν· «ἡ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἁμαρτίας· ῥύεται ἐκ τοῦ θανάτου»· «γίνεσθε ἐλεήμονες καὶ οἰκτιρμονες, ὡς ὁ Πατὴρ ὁμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτιρῶν ἐστί».

Ἄπαντες οἱ Προφῆται καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μεγάλην ὑψωσαν φωνὴν ὑπὲρ τῆς μεγάλης ταύτης ἀρετῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεός, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀληθῆ λατρείαν, ἐκρέμασε τοὺς νόμους καὶ τοὺς Προφῆτας ἅπαντας.

«Κυρίως ἄρα μακαριστός, ὁ ἐν τῇ τοιαύτῃ (τῆς ἐλεημοσύνης) διαθέσει τὴν ψυχὴν ἔχων, ὡς τοῦ ἀκροτάτου κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐφαπτόμενος». (Γρ. ὁ Νύσσης).

«Οὐδενὶ ἄλλῳ ἄνθρωπος Θεῷ ὁμοιοῦται, ὡς τῷ εὖ εἰπεῖν». (Γρηγ. Θεολ.).

Ὁ Θεὸς οὐ χρήζει τινός· εὐφραίνεται δὲ ὅταν ἴδῃ τινὰ ἀναπαύοντα τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ τιμῶντα αὐτὴν δι' αὐτόν.

«Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα, βοᾷ ὁ Προφητᾶναξ, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτόν ὁ Κύριος. Κύριος διαφυλάξαι αὐτόν, καὶ ζῆσαι αὐτόν, καὶ μακαρίσαι αὐτόν ἐν τῇ γῇ, καὶ μὴ παραδῶ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ· ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος!»

«Γίνου ὀρφανοῖς ὡς πατήρ, καὶ

ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν καὶ ἔση
ὡς υἱὸς ὑψίστου» κηρύττει ἕτερος.

«Πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει
ὕδωρ, καὶ ἡ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται
ἁμαρτίας».

«Δανεῖζει Θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν,
καὶ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐ-
τῷ». Ἀναλαμβάνων τὸ πρόσωπον
τοῦ πτωχοῦ ὁ Θεὸς λέγει. Ὅταν ἔρ-
χεται ἐνώπιόν σου ὁ πτωχός, τότε
ἐγὼ παρίσταμαι ἐνώπιόν σου. Ὅταν
ζητῇ παρὰ σοῦ ἐλεημοσύνην ὁ πτω-
χός, τότε ἐγὼ ζητῶ ἐλεημοσύνην
παρὰ σοῦ. Εἴτε δὲ ἄρτον, εἴτε ἔν-
δυμα, εἴτε ἀργύριον, εἴτε ἄλλο τι
δώσεις τῷ πτωχῷ, δίδεις αὐτὸ εἰς
ἐμέ· ὅτι καὶ ὅσον ποιήσεις εἰς τὸν
πτωχόν, τοῦτο εἰς ἐμέ ποιεῖς. «Ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε
ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν
ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». Βαβαί
τῆς φιλανθρωπίας σου, πανάγαθε
Βασιλεῦ! Σὺ ὁ κατοικῶν ἐν οὐρα-
νοῖς, καταβαίνεις ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα
παραλάβῃς τὴν ἐλεημοσύνην μου;
Σὺ ὁ ὑπὸ πάσης τῆς οὐρανοῦ δυ-
νάμεως προσκυνοῦμενος καὶ δοξο-
λογούμενος, καὶ ἐξουσιάζων πᾶσαν
τὴν γῆν καὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην,
παρίστασαι ἐνώπιόν μου ὡς πτωχός
καὶ τεταπεινωμένος; Σὺ, ὅστις ἀ-
νοίγεις τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾷς
πᾶν ζῶον εὐδοκίας, ἐκτείνεις τὴν
δεξιάν σου, καὶ ζητεῖς παρ' ἐμοῦ ὀ-
λίγον ἄρτον, ἵνα χορτάσης; ὁ πε-
ριβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις,
ζητεῖς παρ' ἐμοῦ ἔνδυμα, ἵνα σκεπά-
σης τὴν γύμνωσίν σου; ὁ παντοδύ-
ναμος καὶ παντοκράτωρ ζητεῖς τὴν
ἐπίσκεψίν μου εἰς τὰς χρεῖας σου; ὦ
Κύριε, Κύριε τοῦ ἐλέους, Σὺ ζητεῖς
παρ' ἐμοῦ ἐλεημοσύνην; Οὕτως ἔχει,

ἀδελφοί, καὶ οὕτως ὁ Θεὸς ὠκονό-
μησε διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν! «Ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε
ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν
ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε.» Τόσον
ἐστὶ τῆς ἐλεημοσύνης τὸ ὕψος, τόση
τῆς ἐλεημοσύνης ἡ χάρις καὶ ἡ δύ-
ναμις. Μέγα ἐστὶ τὸ ἀνταπόδομα
τῆς ἐλεημοσύνης· ἀνταπόδομα χα-
ρᾶς αἰωνίου, ἀνταπόδομα δόξης ἀ-
περάντου, ἀνταπόδομα μακαριότη-
τος καὶ βασιλείας, ἧς οὐκ ἔσται τέ-
λος.

Ἰησοῦ Χριστέ, ἐπειδὴ τόσην δύ-
ναμιν ἔχει ἡ ἐλεημοσύνη, παρακαλῶ
ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρ-
δίας τὴν ἀπειρον εὐσπλαγχνίαν σου,
δός μοι ταύτην τὴν χάριν, ναί, με-
τὰ θερμῶν δακρύων καὶ γονυπετῆς
δέομαί σου, μὴ ἀπορρίψῃς τὴν ἱκε-
σίαν μου, ἵνα ὅταν ἀπλώσωσι τὸ
σῶμά μου νεκρόν, περικυκλώσωσι
τὴν κλίνην μου οἱ πτωχοί, χέοντες
δάκρυα οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Πέτρου.
ἵνα ἀναστήσῃ με ἐκ τῶν νεκρῶν ὡς
τὴν Ταβιθά, ἀλλ' ἐνώπιον σοῦ τοῦ
πανοικτίρμονος, ἵνα ἐλεήσῃς τὴν
ψυχὴν μου! Ἀμήν.

Ταῦτα ἀκούων πλούσιε τί καθεύ-
δεις; ποῦ ἄλλοῦ δύνασαι νὰ εὕρῃς
τοιαῦτα κέρδη; ποῖα ἐμπορικὴ ἐπι-
χείρησις δύναται νὰ σοῦ ἐξάσφα-
λίσῃ καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον;
νὰ σοῦ παρέξῃ θησαυρὸν ἀνέκλει-
πτον, νὰ σοῦ καταργήσῃ τὰς ἁμαρ-
τίας καὶ νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν
θάνατον;

Ἀκουσον καὶ τὰς ἐπικειμένας σοι
ζημίας καὶ συμφοράς, ὅταν δυστρο-
πῶν, κατατροπῇς τὴν ἐντολήν καὶ
προτροπὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐμμένῃς
εἰς τὴν ἀφροσύνην σου.

«Τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ
ἀνὴρ ἐλεήμων, ἐξόλλυσι δὲ αὐτοῦ
καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὁ ἀνε-
λεήμων».

«Ὅς φράσσει τὰ ὄντα αὐτοῦ τοῦ
μὴ ἀκοῦσαι πένητος καὶ ἀσθενοῦς,
καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ οὐκ
ἔσται ὁ ἐπακούων».

Οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς καὶ ἀ-
νελεήμονες οἵτινες ἐγκαταλείπετε νό-
μον Θεοῦ ὑψίστου· καὶ ἂν γεννηθῇ-
τε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε καὶ
ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθήσε-
σθε».

Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, φησὶν ὁ
Κύριος, τουτέστιν, ὁ καλῶς εἰδὼς
βιοῦν, καὶ τὸν πλοῦτον τὸν ἐλίγει-
ον, ὃν καὶ Μαμωνᾶν ἐκάλεσεν, εἰς
τοὺς ἐνδεις δαπανῶν, ὁ τοιοῦτος, ὁ
ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς εὐρισκόμενος,
καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἔσται, τουτέ-
στιν ἐν τοῖς θεοῖς χαρίσμασιν· ὁ
δὲ ἐν τῷ πλούτῳ τούτῳ ἄδικος γε-
νόμενος, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον συντη-
ρῶν αὐτόν, δηλονότι καὶ ἐν τοῖς
θεοῖς χαρίσμασιν ἄδικος εὐρεθήσε-
ται· ἄλλοτριον δὲ τὴν τῶν χρημάτων
περιουσίαν, ὠνόμασεν, ἐπειδὴ οὐ
μετὰ πλούτου γεγεννήμεθα· γυμνοὶ
δὲ μᾶλλον, καὶ ὡς ἀληθῶς οὐδὲν
εἰσηνέγκαμεν, καὶ οὐδὲν ἐξενεγκεῖν
δυνάμεθα.

Διὰ νὰ σὲ γνωρίσῃ ὁ Θεὸς ἀνί-
κανον πάσης ἄλλης σωτηριώδους
ἐργασίας, δηλονότι ἀνεπίδεκτον ὑ-
πομονῆς, ἐνδεῖας, κακουχίας, πεί-
νης, δίψης, χρονίας καὶ ἰσοβίου
ἀσθενείας σωματικῆς, περιστατικὰ
τὰ ὅποια χορηγοῦνται ὡς φάρμακα
τῆς ψυχικῆς θεραπείας ὑπὸ τοῦ σο-
φοῦ Θεοῦ, ἔδωκεν εἰς ἐσέ, ὡς τοι-
οῦτον φάρμακον, τὸ μέσον τοῦ

πλούτου ὅπως δαπανῶν αὐτὸν ὡς
ἐντέλλεσαι, συναριθμηθῇς καὶ σὺ
μετὰ τῶν καθαριζομένων ἐν τῷ Ἰε-
σοῦ λοιμοκαθαρητῇ καὶ ἀξιωθῇς
τοῦ ἀποφοιτητηρίου σου, ἄνευ τοῦ
ὁποίου δὲν σοὶ χορηγεῖται εἰσιτή-
ριον εἰς κεκαθαρισμένην κοινωνίαν.
Σὺ δέ, τὴν δωρεὰν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ
Θεοῦ παραγνωρίζων, καὶ εἰς σεαυ-
τόν, ἀφρόνως, ἐπιγράφων τὴν αἰτί-
αν τῆς εὐτυχίας, ἐπισωρεύεις πῦρ
εἰς τὴν κεφαλὴν σου, ἄθλιε, καὶ οὐ
συνιεῖς εἰς τὰ ἔργα Κυρίου, ὡς ὁ
παράνομος Ἰούδας οὐκ ἠβουλήθη
συνιέναι· δηλονότι ἀντὶ νὰ δοξολο-
γήσῃς τὸν Θεόν, τὸν δοτῆρα τοῦ
πλούτου, λέγων, «Μὴ ἡμῖν, Κύριε,
μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματί σου δὸς
δόξαν, ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀ-
ληθείᾳ σου,» περπερεύεσαι, καὶ μα-
ταιοῦσαι, καὶ δοξάζεις σεαυτὸν ὡς
σοφὸν καὶ ἐπιστήμονα!

Καθ' ἡμέραν ἀναγινώσκονται εἰς
τὰς ἐκκλησίας αἱ θείαι Γραφαί, καὶ
διὰ νὰ ἀκούσῃς σύ, ἐκφωνεῖται πάν-
τοτε ὅτι ἐκ Θεοῦ εἰσι τὰ πάντα, καὶ
ὁ Θεὸς πτωχίζει καὶ πλουτίζει, τα-
πεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ, καθαιρεῖ δυνά-
στας ἀπὸ θρόνων καὶ ὑποῖ ταπει-
νοὺς, τοὺς πεινῶντας ἐμπίπλησιν ἀ-
γαθῶν, καὶ τοὺς πλουτοῦντας ἐξα-
ποστέλλει κενούς, καὶ ὅτι αὐτὸς
ἔστιν, ὅστις ἀνοίγει τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ καὶ ἐμπιπλᾷ πᾶν ζῶον εὐδοκί-
ας· διὰ νὰ μὴ ὑποστῇς σὺ παραφρο-
σύνην ἐξόρεθῇ τὸ, «ἀδελφοί ἐν ἀ-
νάγκαις χρήσιμοι ἔστωσαν, τούτου
γὰρ χάριν γεννῶνται.» καὶ πάλιν.
«Γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς
μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ».

Ἀκουσον καὶ τὴν ἐπομένην γνώ-
μην τῶν ἁγίων Πατέρων μήπως

καὶ ἐξ αὐτῆς ὠφελήθη.

Τὸ «ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.» τοιοῦτόν ἐστι. Φίλους, φησί, ποιήσατε τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πενομένους, πλουσίους· δέ, κατὰ Θεόν· καὶ ἐὰν μὴ πρόσσεσι τὰ ἐκ δικαίων πόνων, κἂν γοῦν ἂ ἐξ ἀδικίας συνελέξαμεν δι' ἐκείνων αὐτοὺς φίλους ποιησόμεθα· μαμμωνᾶν γὰρ ἀδικίας, τὴν πλεονεξίαν καλεῖ· δέχεται δὲ καὶ ταῦτα διὰ τῶν πενομένων ὁ Θεός, ἂν μόνον τοῦ λοιποῦ τὸ ἁμαρτάνειν διαφυλαξαίμεθα· καλὸν γάρ, κἂν διὰ τῶν τῆς πλεονεξίας χρημάτων, φίλους κτᾶσθαι, ἵνα ὅταν ἐκλίπωμεν, μηδὲν ἕτερον ἔχοντες ζωτικὸν δικαίωμα, δι' ὧν αὐτοὺς εὖ ποιήσαιμεν, εἰς τὰς ἑαυτῶν ἡμᾶς σκηνάς οἱ ἡλεημένοι ὑποδέξωνται.

Ὁ Ἀβραάμ ἔζησε καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐν σκηναῖς, ἤγουν εἰς κινήτῃ καὶ εὐτελεῖ κατοικητήρια, καίτοι πλούσιος σφόδρα· «Ἀβραάμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσι, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ·» διατὶ δὲ ἔζη οὕτω λιτῶς καὶ δὲν ᾠκοδόμει οἰκίας καὶ δὲν προσαπέκτα κτήματα ἐπὶ τῆς γῆς; «ἐξεδέχετο γάρ, μᾶς ἀποκρίνεται ὁ Παῦλος, τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἥς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.» Ἰδοὺ ὁ λόγος· ἐγνώρισεν ὁ Ἀβραάμ ὅτι «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν·» κατενόησε τὸ πρόσκαιρον τῶν ἐπιγείων πραγμάτων καὶ τὴν αἰωνιότητα τῶν ἐπουρανίων, καὶ ἐπληροφόρηθη, ὅτι οὐδὲν πρᾶγμα κοσμικὸν ἔχει θεμέ-

λια στεραῖα καὶ ἀσάλευτα, ἀλλὰ πάντα κινοῦνται καὶ μεταβάλλονται, καὶ διαφθείρονται· εἶχε δὲ ὁ μακάριος πάντατε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν μετὰστασιν ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὴν ἀτελεύτητον ἡμῶν Πατρίδα.

Ταύτην τὴν ὁδὸν ἐβάδισαν οἱ Πατέρες ἡμῶν, ὡς μαρτυροῦν τὰ ἱερὰ λόγια, καὶ ἐπέτυχον τῶν ἐπηγεγμένων.

Ἡμεῖς ἀμνημονοῦμεν, ὅτι ἐσμὲν θνητοὶ καὶ πρόσκαιροὶ καὶ πολιτευόμεθα, ὥσπερ ἂν ἡμεῖς ἀθάνατοι καὶ αἰώνιοι· ἐπειδὴ δὲ ἀφιερωμένη ἐστὶν ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδία ἡμῶν εἰς ταῦτα τὰ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα, διὰ τοῦτο ζῶμεν εἰς ταύτην τὴν γῆν, ὥσπερ ἐὰν οὐκ εἴχομεν ψυχὴν ἄφθαρτον, καὶ ὥσπερ ἐὰν οὐ περιέμενεν ἡμᾶς θάνατος, καὶ κρίσις, καὶ ἀνταπόδοσις· ἐκ τούτου ἡ ζέουσα καὶ ἀκόρεστος ἐπιθυμία τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐπιγείων προσκαίρων ἀγαθῶν· ἡ τοιαύτη δὲ βλαβερά ἐπιθυμία καταποντίζει ἡμᾶς εἰς τῆς ἀδικίας καὶ ἀνομίας τὰ βάρανθρα· τοῦτο δὲ ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἡ ἀπώλεια.

Χριστιανοί! «ἕως πότε βαρυκαρδιοὶ; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;» διατὶ περιπατεῖτε «ὡς ἄσοφοι» καὶ οὐχὶ ὡς σοφοί; διατὶ γίνεσθε ἄφρονες, μὴ «συνιέντες, τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου;» Ἀνταλλάσσοντες πρᾶγμα ἀθάνατον καὶ αἰώνιον ἀντὶ φθαρτοῦ καὶ ἐφήμερου, εἴμεθα αὐτόχρομα κτήνη ἀναίσθητα καὶ εἰς κατάραν γεγεννημένοι.

Ἄς μεταβῶμεν καὶ εἰς τοῦ πένητος τὴν παροῦσαν ζωὴν καὶ τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ μακαριότητα.

Καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι εἶσαι εὐτυχῆς καὶ εὐδαίμων, εὐλογημένε πτωχέ. Ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παραμυθεῖσαι ἐκ τῆς μεγάλης καὶ βεβαίας ἐλπίδος τῆς ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραάμ ἀποκαταστάσεώς σου· χαίρεις καὶ ἀγάλλεσαι χαρὰν μεγάλην καὶ πραγματικὴν ἀγαλλίασιν, διότι πρόκειται νὰ μεταβῇς εἰς τὴν οὐράνιον πατρίδα, τῆς ὁποίας τὴν ὁδὸν κρατεῖ ὁ ἀδελφός σου καὶ ὅπου θ' ἀπολαύσῃς τὰ ἀγαθὰ, σου, εἰς ἀτελευτήτους αἰῶνας, ἀνθ' ὧν ὑποφέρεις ἐνταῦθα προσκαίρων θλίψεων. Τοῦτο εἶναι ἀρχετὴ παραμυθία καὶ τρυφή σου, ἀποχρῶσα εὐδαιμονία σου. Ὁ πτωχός, λέγει ὁ Θεός, ἐστὶν ἀδελφός μου· ὁ πτωχὸς παρίστησι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ εἴτι ἂν ποιηθῇ εἰς σὺτὸν εἰς ἐμὲ ποιεῖται. «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε.»

Διὰ νὰ καθάρισῃ ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ νὰ σὲ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, σοὶ ἐδώρησε τὸ μέσον τοῦτο τῆς πενίας τῶν προσκαίρων θλίψεων, τῆς ἐφημέρου ταλαιπωρίας.

Διὰ νὰ ἀπολαύσῃς διπλοῦς στεράνους σὲ μετεχειρίσθη ὁ Θεὸς ὄργανον τῆς σωτηρίας τῶν πλουσίων· σὲ ἔθεσε πρὸ τοῦ πυλῶνος αὐτῶν ἡλκωμένον, γυμνόν, πεινῶντα, ἀσθενούντα, λελωβημένον καὶ μὲ σκωληκιώσας πληγὰς, καὶ κατατρυχόμενον ὑπὸ πάσης ταλαιπωρίας, ἵνα, λέγω, ἐπισπάσῃ ἐπὶ σὲ τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ ἔλεος αὐτῶν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας των!

Καὶ τούτων σωζομένων, μακά-

ριε πτωχέ, σὺ θὰ διακρίνεσαι ἐν οὐρανοῖς τοσοῦτον, ὅσον διαφέρει ὁ ἐνταῦθα βίος ἀμφοτέρων· διὸ καὶ ἐδόξθη. «Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι χορτασθήσεσθε· μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν ὅτι γελάσετε· μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.» Ἡ θέσις ἡ ἐν οὐρανοῖς τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου, οὗ τὰ ἔλκη ἀπέλειχον οἱ κύνες καὶ περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ ἡ προσηγορία τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀδελφότητος ἥς ἡξιώθη, εἶναι ἱκανὰ τεκμήρια τῆς προσδοκωμένης μακαριότητός σου καὶ περιττὴ πᾶσα ἐξήγησις.

Τρέξε λοιπὸν τὸ στάδιόν σου ἀγογγύστως καὶ μετ' εὐχαριστίας δίδων πάντοτε δεξιὰν θέσιν τοῖς ἐπερχομένοις σοι, καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνάμενε τὴν ἐμφάνισιν τῆς μεταστάσεώς σου εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· Ὁ εἰπὼν «εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με·» καὶ, «ἐνεκα τῆς ταλαιπωρίας τοῦ πτωχοῦ καὶ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων νῦν ἀναστήσομαι·» καὶ πάλιν. «Καὶ ὀλίγα παιδευσθέντες, μέγала εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ», αὐτὸς ἐστὶ μετὰ σοῦ ἀδιαλείπτως, καὶ ἐν ἀρμολίῳ καιρῷ θέλει ὀρέξει σοὶ χεῖρα, ἵνα μεταγάγῃ σε εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ στηρικθέντος μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ ἀσπλάγχχνου πλουσίου μεγάλου χάσματος!

Πολλοὶ ἐξηπόρησαν διατὶ πολλοὶ ἁμαρτωλοὶ ζῶσιν εὐτυχῶς, καὶ εὐδοῦνται κατὰ πάντα εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἀλλὰ γνωρίσαντες τὴν αἰτίαν ἡσύχασαν. Ὁ Προφήτης Ἰε-

ρεμίας «τί ὅτι, ἔλεγεν, ὁδὸς ἀσεβῶν εὐδοοῦται, εὐθύνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα;» ἀλλ' ὁ ἴδιος ἔλυσε τὴν ἀπορίαν αὐτοῦ, λέγων «ἐγγὺς εἰ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν» διὰ μὲν τοῦ στόματος σημαίνων τὰ ἔξω καὶ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, ἀπερσυγχωρεῖ αὐτοῖς ὁ Θεός, διὰ δὲ τῶν νεφρῶν τὰ ἔσω καὶ αἰώνια, ἀφ' ὧν μακρὰν ἀπέχουσι διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἀκολούθως καὶ τὴν τιμωρίαν δηλοποιεῖ, εἰς ἣν οἱ τρισάθλιοι ἐτοιμάζονται «ἀγνισον, λέγει αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς.» Περὶ τῶν τοιούτων λέγει καὶ ὁ θεῖος Παῦλος «ἡ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν, ὅτι τὸ χρηστὸν αὐτοῦ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει; κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν σου θησανρίζεις ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ.»

Ὅταν λοιπόν, ὦ Χριστιανέ, βλέπης εὐτυχοῦντα τὸν πονηρὸν καὶ παρὰ νόμον ἀνθρώπον, μὴ ἐπιθυμῆσης τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ, μηδὲ θελήσης μιμητῆς αὐτοῦ γενέσθαι. «Μὴ παραζήλου, κηρύττει καὶ ὁ θεῖος Δαβίδ, μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν» διότι, «ὥσει χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, καὶ ὥσει λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται.» Ὅταν βλέπης τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν δόξαν καὶ τὸ ὕψωμα, ὁλοτελῶς μὴ θαυμάζῃς· διότι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀποιοῦνται «οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου, ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὥσει καπνός

ἐξέλιπον.» Μὴ σκανδαλίζεσαι, ὅταν βλέπης τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου· διότι, «παρῆλθον, λέγει, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὗρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.» μηδὴ ὡς ἀπορήσης ὅταν βλέπης τὸν ἀμαρτωλὸν μὴ τιμωρούμενον, διότι αὐτὸς φυλάσσεται εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως. «φυλάσσεται ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέραν κοσκίνου.» Ἐὰν δὲ σὺ καὶ αὐτὸς ἀμαρτάνῃς καὶ οὐδεμίαν παιδευσιν λαμβάνῃς παρὰ Θεοῦ, γίνωσκε, ὅτι τοῦτό ἐστι χρηστότης θεῖα καὶ ὑπομονὴ καὶ μακροθυμία, ἣτις σὲ προσκαλεῖ εἰς μετάνοιαν· ἐὰν δὲ μείνῃ ἡ καρδία σου σκληρὰ καὶ ἀμετανόητος, οὐαὶ σοί! «ὀργὴν θησανρίζεις ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ.» Ἡ τιμωρία διὰ τὴν ἀμαρτίαν ἐστὶν ἀφευκτος· ἀναβάλλεται, ἀλλ' οὐκ ἀποβάλλεται. «Ἦξει γὰρ καὶ οὐ παρασιωπήσεται.

Τῶν πονηρῶν τὰ ὀνόματα οὐδὲ τῆς διὰ στόματος προφορᾶς ἄξια ἔκρινεν ὁ Προφητὰνὰξ Δαβίδ· «οὐδ' σὺ μὴ μνησθῶ, ἔλεγε, τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου». Τὰ δὲ τῶν ἀγαθῶν ἄξια μνήμης καὶ τιμῆς παρὰ τῷ Θεῷ ἐκήρυττε. «Καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.»

«Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ Θεοῦ, μήποτε ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ᾗ ὁ ὀνόμενος.»

Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, καὶ ἔλαιον ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου.

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜ· ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΗΣ Ι· ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΕΙ ΤΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ

Ἡ ἀγαθοποιὸς καὶ πνευματικὴ ἐν γένει δρᾶσις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος δὲν περιορίζεται μόνον ἐντὸς τῆς ἑδρᾶς ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν ὁρίων αὐτῆς. Ὁ πόθος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας νὰ ἴδῃ τὴν περιοχὴν του «ὡς ἄμπελον εὐθυνοῦσαν» εὐρίσκεται ἤδη ἐν τῇ ἐφαρμογῇ.

Ὁμολογουμένως χάρις εἰς τὴν ἀκαταπόνητον δρᾶσιν του τὸ κήρυγμα καὶ ἡ ἐξομολόγησις γίνονται ὄχι μόνον ἐνταῦθα ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς τελευταίας ἐσχатиᾶς τῆς ἐπισκοπικῆς περιφερείας. Ἰδοὺ ἐφθασαν αἱ ἡμέραι καθ' αἷς καὶ πάλιν οἱ πνευματικοὶ πατέρες, «ἄτερ βλαντιίου καὶ πείρας» θὰ ἐξέλθουν, διὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ὑψίστην ἀποστολὴν αὐτῶν ἣν ἔχουν ὡς οἰκονόμοι τῆς θείας χάριτος. Καθ' αἷμα ὅμως ἰδιαιτέρως πληροφοροῦμεθα ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀλμυροῦ παρατηρεῖται ἀπὸ πέρυσι μία σημαντικὴ θρησκευτικὴ κίνησις. Ἀφ' ὅτου δηλαδὴ ἀφίχθη εἰς τὴν πόλιν μας ὁ Θεολόγος κ. Σ. Νανάκος τοῦ ἀνετέθη ὡς πνευματικὸς ἀγρὸς πρὸς καλλιέργειαν ἡ ἐπαρχία Ἀλμυροῦ καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως ὁ Ἀλμυρός. Ὁ ἔκτακτος οὗτος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἱεροκήρυξ, μ' ὅλον ὅτι νέος κτωρῶθηκε νὰ ἀποσπάσῃ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν κατοίκων τοῦ Ἀλμυροῦ. Ἐφέτος μὲ μεγαλύτερον ζῆλον καὶ κατὰ Θεὸν ἐνθουσιασμὸν ἔδωκεν ἑαυτὸν ὁλόκληρον εἰς τὸ ἔργον.

Περατώσας τὴν θερινὴν περιοδείαν αὐτοῦ ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας Βόλου, Ἀγιάς καὶ Ἀλμυροῦ, ἐπανελάβε τὰ ἐκεῖ κηρύγματά του ἀπὸ τῆς Ἀ'. Κυριακῆς τοῦ Ὀκτωβρίου, συνάμα δὲ ἠῤῥησε τὰ Κατηχ. Σχολεῖα ἀπὸ 5 εἰς ἑπτὰ, τῇ συνδρομῇ βεβαίως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐν Ἀλμυρῷ λειτουργοῦσιν ἐφέτος τὰ ἑξῆς Κατηχ. Σχολεῖα. Ἐν ἀνώτερον, δύο μέσα, Ἀρρένων καὶ θηλέων, δύο κατώτερα ἀρρένων καὶ δύο κατώτερα θηλέων.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰ κηρύγματα γίνονται προῖνὰ ἐναλλάξ εἰς τοὺς τρεῖς Ἱ. Ναοὺς τῆς πόλεως καὶ ἀπογευματικὰ ἐκάστην Κυριακὴν 5—6 εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου. Εἶναι ἐξόχως εὐοίωνον σημεῖον τὸ ὅτι κατενοήθησαν ὑπὸ τῶν περισσοτέρων μαθητῶν καὶ γονέων αἱ ὑψίστης σημασίας ὠφέλειαι τῶν Κατηχ. σχολείων.

Ἐντεῦθεν ὑπὸ τὸν ἰδιάζοντα ἥχον τῶν κωδῶνων τῶν Ἱ. Ναῶν οἱ μαθηταὶ μετὰ μεγάλης χαρᾶς καταπλημμυρίζουσι τοὺς ναοὺς.

Ἀς εὐχηθῶμεν λοιπὸν ἐκ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας, ὅπως ὁ Κύριος ἐνισχύῃ τὸν ἐργάτην τοῦτον τοῦ Εὐαγγελίου, φωτίξῃ καὶ καθοδηγῇ αὐτὸν εἰς τριβους σωτηρίας ψυχῶν καταστήσῃ αὐτὸν ἐξαγγελὸν ὄντως τῶν θείων βουλῶν, χαριτώνων δὲ αὐτὸν εὐλογίᾳ πάντοτε τὸ ἅγιον καὶ ἱερὸν ἔργον αὐτοῦ.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ Η ΡΟΖΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΜΕΝΗ ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΑΝΘΡΑΚΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ δὲ Γερτρούδη τὴν περιποιεῖτο ἐπίσης ὡς καὶ ὁ σύζυγός της· μετὰ λύπης δὲ μαθοῦσα ὅτι τὰ λευκὰ ἐνδύματα τῆς Ῥόζας εἶχον πλέον φθορῇ, πάραυτα ἐζήτησε νὰ ἐπανορθώσῃ αὐτὰ μετὰ μητρικῆς φροντίδος· ἐξαγαγούσα πανίον ἐκ τοῦ ἐρμαρίου της, ἔκοψεν ὑποκάμισά τινα διὰ τὴν Ῥόζαν. Τῇ ἔδωκε κλωστήν ἵνα πλέξῃ περικνημίδας, καταλυπούμενη, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τι πολὺ πλέον ἀρμόζον τῇ νεάνιδι. Διακροῦντος τοῦ χειμῶνος ἡ φιλεργὸς αὕτη οἰκονόμος ἔκλωσε κλωστήν, καὶ ὑφάνασα τεμάχιον λεπτοῦ ὑφάσματος τὸ ἐδώρησε τῇ Ῥόζᾳ, ἅμα τὸ ἔλαβε παρὰ τοῦ ὑφαντοῦ, λευκάνασα τοῦτο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας ῥέοντος ῥυακος. Ἡ Ῥόζα ἐδέχθη τὰ δῶρα ταῦτα μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐχαρίστησιν, καθ' ὅσον τῇ ἦσαν ἀληθῶς ἀναγκαῖα, καὶ καθ' ὅσον τῇ παρεῖχον ὠφελίμους ἀσχολίας.

Ἡ δὲ Ἀγνή πρὸς τὴν Ῥόζαν λίαν εὐαρέστως προσφερομένη, τῇ ἐχορήγει ἐπίσης τὰς μεγαλυτέρας περιποιήσεις· ὁμοῦ εἰργάζοντο καὶ ὁμοῦ ἀνεπαύοντο. Ἡ Ῥόζα ἐδίδασκε τὴν νέαν της φίλην τὸ ῥάψιμον καὶ τὸ πλέξιμον· καθ' ἑκάστην ἤρχοντο ἵνα βρέχουσιν ἐπιμελῶς τὸ ἐπὶ τοῦ λειβαδίου ἠπλωμένον πανίον, καὶ ἐκαλλιέργουν καθ' ἐξαίρεσιν τὸν παρὰ τῇ οἰκίᾳ κήπον. Ἡ Ῥόζα ἠγάπα πολὺ νὰ ἀσχολῇται εἰς αὐτὸν ἂν καὶ περιεῖχε σχεδὸν μόνον τὰ ὄσπρια καὶ λάχανα τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἦτο δὲ πεποικιλμένον καὶ μὲ τινα διαφόρων χρωμάτων καὶ ὁσμῶν ἡμερα καὶ ἄγρια ἄνθη, αἵτινά ἀπε-

τέλουν τὸν μόνον καὶ ὄραιοι στολισμὸν τοῦ μικροῦ τούτου περιφράγματος. Συχνάκις ἀμφοτέραι αἱ νεάνιδες περιεπύκτον εἰς τὴν ἀνθοῦσαν κολάδα καὶ εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς δάσος· ὅτε μὲν παρετήρουν προσεκτικῶς τοὺς μικροὺς ἰχθῦς, οἵτινες διήρχοντο ταχέως τὸ διαφανὲς ὕδωρ τοῦ ῥυακίου, καὶ στηριζόμεναι εἰς τὴν ξυλίνην κιγκλίδα τινὸς γεφύρας τοῖς ἐξόριπτον ψυχία ἄρτου, ὅτε δὲ πάλιν, ἠκροάζοντο τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν, τινὰ τῶν ὁποίων δέκρινεν ἡ Ἀγνή καὶ τὰ ὠνόμαζεν εἰς τὴν φίλην της, ἄλλοτε συλλέγουσαι σπόρους καὶ διάφορα φυτὰ διεσκέδαζον ἰδιαιτέρως.

Μ' ὅλα ταῦτα ἡ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς γιγνήνη τῆς νεάνιδος ἐξηφανίσθη ἀπέναντι τῆς ἀπασχολούσης ἀδιακόπως αὐτὴν ἰδέας περὶ τῆς τύχης τοῦ πατρὸς της. Πολλάκις ἠγνόνουν τὸ μέρος εἰς ὃ αὕτη εὗρίσκετο, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν καιρὸν ἐζήτηουν αὐτήν, τὴν εὗρισκον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκιεροῦ δάσους, καὶ συνεχῶς εἰς σκοτεινόν τι σπήλαιον χύνουσιν πικρὰ δάκρυα, καὶ δεομένην ὑπὲρ τοῦ Ἐδελβέρτου. Ἡ μελαγχολία της ἠϋξανε καθ' ἑκάστην, καὶ δὲν ἐπανεύρισκε τὴν ζωηρότητα της εἰμὴ μόνον τότε ὅτε οἱ καλοὶ ἀνθρακῆς συνήρχοντο περὶ αὐτήν, ἵνα συσχεφθῶσι περὶ τῶν μέσων τῆς μετριάσεως τῶν δυστυχιῶν τοῦ αἰχμαλώτου καὶ τῆς ἀπελευθερώσεώς του.

Κυριακὴν τινα παρεκάθηντο καὶ οἱ τέσσαρες εἰς τράπεζαν γευματίζοντες, καὶ ἡ ὁμιλία αὐτῶν περιστρέφετο κατὰ τὸ σύνθημα εἰς τὸ περὶ ἀπελευθερώσεως τοῦ καλοῦ ἱππότη, τὸ δὲ λιτὸν αὐτῶν γεῦμα ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ καὶ ἔμεινε μόνον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν πινάκιον πλήρες μυκήτων ὑποκιτρίνων, καλῶς κατεσκευασμένων μετὰ νυμποῦ βουτύρου καὶ ἀρωματικοῦ κιμίνου, οὗς ὁ ἀνθρακεὺς, ὅστις ἐγί-

νωσκε πολὺ καλῶς νὰ διακρίνῃ τοὺς φαρμακεροὺς μύκητας ἀπὸ τοὺς εἰς τροφὴν χρησίμους, μετὰ πολλῆς φροντίδος εἶχεν ἐκλέξει, καὶ προσέφρων μέρους ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν Ῥόζαν ἥτις τοὺς ἠγάπα· Φάγετε, φάγετε, τῇ εἶπεν, ἡμεῖς δὲν ἠδυνόμεθα εἰς τὰ τοῦ εἵδους τούτου φηγῆτά τόσον, ὅσον οἱ τῆς ὑψηλῆς περιοπῆς κύριοι οἵτινες τὰ εὗρισκονσι νοστιμώτατα. Ἄλλοτε ἔφερον εἰς τὸ φρουρίον σας πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, πρὸ πάντων δὲ ἐκ τοῦ γένους τοῦ ὀνομαζομένου ἐδωδίμων. Εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος φευγόνουσι τόσον καλῶς, ὅσον παρὰ ταῖς κατοικίαις τῶν ἀνθρακῶν. Εἰς μάλιστα τῶν συναδέλφων μου ἀποκαταστημένος εἰς τὰ δάση τοῦ ἱππότη Κιουνερίκου, ἔπεμπε τακτικῶς μέγαν ἀριθμὸν μυκήτων εἰς τὸ Φιχτανβούργον, καὶ μάλιστα μία τῶν θυγατέρων του ἔθηκεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ φύλακος τοῦ φρουρίου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ σύζυγος τοῦ φύλακος, ἥτις λέγουσιν ὅτι εἶναι κακὸς τρόπος, τὴν ἀπέπεμψε πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ὃ συναδέλφός μου ἀνθρακεὺς, κύριος ἑαυτοῦ ὦν ὥμοσεν ἐν τῷ θυμῷ του ὅτι δὲν θέλει πέμψει πλέον ποτὲ μύκητας εἰς τὸ φρούριον, καὶ ἔὰν γονυκλιτεῖ ἤθελον τὸν παρακαλέσει.

Εἰς τοὺτους τοὺς λόγους ἡ Ῥόζα, ἐγεγρεῖσα αἴφνης ἐκ τῆς τραπέζης, ἀνέκραξε μετὰ χαρᾶς, εὖρον ἤδη τὸ μέσον! Ἴδου πῶς δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ τοῦτο. Ἐνδυομένη ὡς ἀνθρακῆς καὶ φέρουσα μύκητας εἰς τὸ φρούριον, προσπαθῶ νὰ ἔλκυσω εἰς ἑμαυτὴν τὴν λεγομένην κακὸν τροπὸν σύζυγον τοῦ φύλακος, καὶ τέλος θὰ κατορθώσω ἵνα ἴδω τὸν ἐν τῇ φυλακῇ στενάζοντα πατέρα μου, ἵνα ἀνακουφίσω αὐτόν, καὶ ἴσως μάλιστα δυνηθῶ νὰ τὸν ἐλευθερώσω. Ὡ Θεέ! ἐπρόσθεσεν ἔχουσα τὰς μὲν χεῖρας ἠνωμένας, καὶ ὑψομένας, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους

« ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ »

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΒΟΛΩ

Διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης

ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ

Κατοικία: Βασσάνη 101

Γραφεῖα καὶ τυπογραφεῖα: Κοραῆ 47

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ δρ. 75

Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους δρ. 200

Ἑξωτερικοῦ σελίνια 5

Ἀμερικῆς δολλ. 2

Τὸ διπλοῦν τεῦχος δρχ. 15

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαὶ ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιευόμενα ἢ μὴ, δὲν ἐπιστρέφονται.

εἰς τὸν οὐρανόν, ἵκετεύω σε καὶ δέομαί σου, ἵνα εὐλογήσῃς τὸ σχέδιόν μου τοῦτο.

Ὁ Βουρκαρδος σείσας τὴν κεφαλὴν του ἐν τῇ ἐκφράσει ταύτῃ τῆς Ῥόζας παρουσίασε πολλὰ προσκόμματα, αἵτινα πάντα ἡ Ῥόζα ἀπέρριψε, καὶ οὕτως ἠναγκάσθη τέλος νὰ ἐνδώσῃ ὁ ἀνθρακεὺς μετὰ ταῦτα αὕτη ἐξηγήσε τοῦ δωματίου, εἰς ὃ μετ' ὀλίγον ἐπανελθούσα ἐπαρουσιάζετο ὡς κόρη ἀνθρακῆς, φοροῦσα τὸ καθαρὸν καὶ κομψὸν ἔνδυμα τῆς Ἀγνῆς, ὅπερ ἀντήλλαξε μὲ τὸ μακρὸν κυανοῦν φόρεμά της, τὸ ἐρυσθροῦν περιστήθιον, τὸν μαῦρον ἐπενδύτην, τὸ πράσινον φόρεμα, τὸ χωρικὸν ἡμιυποκάμισον ἐκθαμβωτικῆς λευκότητος, καὶ τὸν χωρικὸν ψάθινον πῖλλον, αἵτινα ἐφαίνοντο ὅτι ἔγιναν δι' αὐτὴν ἐπίτηδες, καὶ τῇ ἤρμοζον ἐπίσης θαυμασίως.

Ἡ Ἀγνή καὶ ἡ μήτηρ της ἦσαν ἔξαλλοι ὑπὸ χαρᾶς παρατηροῦσαι τὴν Ῥόζαν ἐνδεδυμένην τὴν χωρικὴν ἐνδυμασίαν ὡς

ἐκείναι, καὶ ἐχειροκρότουν προσφερόμε-
ναι οἰκιακώτερον παρὰ ποτέ. Ἡ ἐνδυμα-
σία αὕτη σὰς ἀρμόζει τελείως, εἶπεν ἡ
Γερτρούδη, ἀλλ' ἡ θελκτικὴ μορφή σας,
τὸ κρινόχρουν καὶ ῥοδόχρουν πρόσωπόν
σας, αἱ λευκαὶ καὶ ἄβραϊ χεῖρές σας, σὰς
προδίδουσι καὶ θέλουσιν ἀμέσως συμπε-
ράνει τις εἶσθε. Ὁ Βουρκαρδὸς γνωρί-
ζων εὐκόλῳ τι μέσον δυνάμενον νὰ δίδῃ
εἰς τε τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον μελαγ-
χροινὴν χοιρίαν, εὐκόλως πάλιν ἀπαλειφο-
μένην, ἐδοκίμασε τοῦτο ἐπὶ τῆς Ῥόζας.
Ἡ γυνὴ τοῦ καὶ ἡ Ἀγνὴ ἀνέκραξαν, τώ-
ρα εἰσθε ἀσφαλῆς, οὐδεὶς θέλει δυνηθῇ
νὰ σὰς γνωρίσῃ.

Ἡ Ῥόζα οὕτω προετοιμασθεῖσα ἐσκό-
πει νὰ ἐκκινήσῃ πρὸς τὸ Φιχτανβοῦργον
τὴν ἐπαύριον, φοβούμενη μὴ προλάβῃ
αὐτὴν ἄλλη τις νεῆνις. Καλὰ, καλὰ, εἶ-
πεν ὁ ἀνθρακεὺς, πρὶν τῆς ἐντεῦθεν ἀνα-
χωρήσεώς σας, θὰ ὑπάγω τὸ ἑσπέρας τῆς
σήμερον μάλιστα διὰ νὰ ζητήσω καὶ ἀνεύ-
ρω τοὺς πρὸς τὸν σκοπὸν σας ὥραιότε-
ρους μύκητας, τοὺς ὁποίους θέλω ἐνώσει
μὲ τὰς εἰς τὸ ἄνω δωμάτιον τῆς οἰκίας
μου εὐρίσκομένας εἰσέτι δέσμας ξηρῶν ἁ-
μανηταρίων· ἡ δὲ Ἀγνὴ θέλει σὰς συνο-
δεύσει μέχρι τῆς ἐξόδου τοῦ δάσους, καὶ
μέχρι τῆς κορυφῆς μικροῦ τινος λόφου,
ἐνθα εὐρίσκονται τρεῖς λίθινοι σταυροί,
δπόθεν φαίνεται τὸ Φιχτανβοῦργον, καὶ
ὁ ὁδοιπόρος δὲν δύναται πλέον νὰ πα-
ρεκτραπῇ τῆς κυρίας ὁδοῦ του, καὶ ἐνθα
θέλει περιμένει τὴν ἐπιστροφὴν σας

Τῇ ἐπαύριον δὲ λίαν πρωτὶ ἡ Ῥόζα ἐ-
τοιμασθεῖσα εἰς ἀναχώρησιν καὶ λαβοῦσα
εἰς τὸν βραχίονά της τὸ μικρὸν κάνιστρον
μὲ τοὺς μύκητας, ἤρξατο τὴν ὁδοιπορίαν
τῆς συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Ἀγνῆς φερού-
σης καὶ ταύτης ἐπίσης κάνιστρον ἑμπεριέ-
χον ζωοτροφίας. Ὁ ἀνθρακεὺς καὶ ἡ γυ-
νὴ τοῦ ἠκολούθησαν τὴν Ῥόζαν μέχρι

τῆς ἐξόδου τῆς θύρας τῆς οἰκίας καὶ τῇ
προσέφερον μετὰ κατανύξεως τὰς εὐλογί-
ας των, ἃς ἤνωσαν μετὰ πολλῶν πλήρους
φρονήσεως συμβουλῶν· τὴν συνώδευσαν
δὲ ἐπὶ πολὺν καιρὸν διὰ τῶν δακρυρο-
ούντων ὀφθαλμῶν των. Ὅποια ἐνάρετος
νεῆνις! ἀνέκραξεν ὁ ἀνθρακεὺς· εὐελπί-
ζομαι ὅτι θέλει ἐπιτύχει εἰς τὴν ἐπιχει-
ρησίᾳ της, καθ' ὅσον ἡ ἡνωμένη ὑπόσχε-
σις μετὰ τῆς τετάρτης ἐντολῆς τοῦ ὑψί-
στου Θεοῦ δὲν ἡδύνατο ἄλλως νὰ ἐκπλη-
ρωθῇ. (Ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Εἰς τοὺς μὴ ἐκπληρώσαντας τὰς
προηγούμενας ὑποχρεώσεις των
πρὸς τὸ περιοδικόν, δὲν θὰ σταλῇ
εἰς τὸ ἐξῆς τὸ φύλλον, ἐκτὸς ἂν ἀ-
ποστείλωσιν αὐτὰς καὶ ἀνανεώσουν
τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ λαβόντες τὸ πρῶτον φύλλον
τοῦ δ'. ἔτους ἀρ. 37—38 καὶ μὴ ἐ-
πιθυμοῦντες νὰ εἶναι συνδρομηταί,
παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τοῦ-
το ἀσφαλῶς, διὰ νὰ τοὺς διαγράψω-
μεν.

Οἱ μὴ ἐπιστρέψαντες τοῦτο θεω-
ροῦνται τακτικοὶ συνδρομηταί.

Ὅσοι κρατήσουν τὸ α'. ἢ β'. τεῦ-
χος καὶ ἐπιστρέψωσι τὸ γ'. π. χ. με-
τὴν λέξιν «διαγράφωμαι», δὲν θὰ
διαγράφωνται ἂν δὲν ἐπιστρέψουν
τὰ τεύχη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ δ'.
ἔτους ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

ΕΤΕΡΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ «Κλίμαξ» τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸ
«Πολιτικὸν Θέατρον» Ν. Μαυρο-
κορδάτου, πωλοῦνται ἐν ἀγίῳ Ὄρει
παρὰ τοῦ ἐν Καρυακίς Βιβλιοπώλου
Κοσμᾶ καὶ παρὰ τῆς ἀγιογραφικῆς
ἀδελφότητος Χαλδαίων ἐν Νέᾳ
Σκῆτῃ.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» μετὰ θαθείας λύπης ἀναγκάζεται νὰ
κάμῃ ἐκκλησίαν πρὸς τὰς ἱεράς Μονὰς καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς οὔτινες, δεχθέν-
τες οἰκαιοθελῶς τὸ περιοδικόν καὶ λαμβάνοντες αὐτὸ ἐπὶ τρία συνεχῆ
ἔτη, ἡμέλησαν μέχρι σήμερον νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Ἐὰν καὶ μὲ
τὴν παροῦσαν ἐκκλησίαν, δὲν θελήσουν νὰ ἀποστείλουν αὐτήν, κατ' ἀνάγκην
θὰ διακόψωμεν τὴν ἐκδοσὶν ἀπὸ τοῦ δ' ἔτους, διότι ἔχομεν τεραστίαν ζημίαν.
Οὕτω λοιπὸν θὰ γίνουσι αἵτιοι νὰ τὸ στερηθοῦν οἱ λαμβάνοντες αὐτὸ ὑπόλοιποι
χριστιανοὶ καὶ πληρώνοντες ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐλέγχωνται διὰ τὴν
ζημίαν ἡμῶν.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ διακοπῇ τὸ πρωτότυπον καὶ λίαν ὠφέλι-
μον περιοδικόν τοῦτο, ἐλλείψει πόρων, ἃς σπεύσουν νὰ ἀποστείλουν τὴν συν-
δρομὴν των.

Οἱ ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομὴν των, θὰ διαγράφωνται τοῦ πί-
νακος, καὶ τοῦτο θεωρηθῇ ὡς εἰδοποίησις ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ των.

Πρὸς ὑπενθύμησιν, οἱ καθυστεροῦντες εἶναι οἱ ἐξῆς:

Μητροπόλις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας — Μεσολόγγιον

Ἱερὰ Μονὴ Ἔτος α'. Ἔτος β'. Ἔτος γ'. Τὸ ὅλον

	δραχ.	δραχ.	δραχ.	δραχ.
Κατερινοῦς	120	100	80	300
Παντοκράτορος	120	100	80	300
Ρέμβου	120	100	80	300

Ἀργολίδος — Ναύπλιον

Ἀγία Μονὴ	120	100	80	300
Ἀγνούντος	120	100	80	300

Ἄρτης — Ἄρτα

Κάτω Παναγίας	120	20		140
Θεοτοκίου	120	100	80	300
Μελάτων	120	100	80	300

Βεργίας καὶ Ναούσης — Βέργοια

Ἀγ. Ἀθανασίου (Σφηνίτσης)	120	100	80	300
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300

Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως — Δημητσάνα

Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Ἀμπελακίων	120	100	80	300
Κερνίτσης	120	100	80	300

Γρεβενῶν — Γρεβενά

Ἀγίου Νικάνορος	120	100	80	300
-----------------	-----	-----	----	-----

Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων - Γύθειον

Ἀγία μονὴ	100			100
-----------	-----	--	--	-----

Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης — Δελβινάκι

Μακραλέξη	60			60
Στομίου	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἑλασσῶνος — Ἑλασσῶν				
Ὀλυμπιωτίσης	120	100	80	300
Ζακύνθου — Ζάκυνθος				
Ἀγίου Διονυσίου Στροφάδων	20	20		40
Τιμίου Προδρόμου	90			90
Θεοτόκου Σπηλαιωτίσης	120	100	80	300
Ἡλείας — Πύργος				
Ἄνω Λίβρης	120	100	80	300
Κρεμαστῆς	120	100	80	300
Πορετσοῦ	120	100	80	300
Σκαφιδικῆς	120	100	80	300
Φραγκοπηδήματος	120	100	80	300
Θεσσαλονίκης — Θεσσαλονίκη				
Βλατάδων		90	80	170
Θεσσαλιώτιδος — Καρδίτσα				
Κορώνης	120	100	80	300
Καραϊσκάκης	120	100	80	300
Σπηλιᾶς	120	100		220
Φανερωμένης	100	20		120
Σκλαταίνης	120	100	80	300
Ἰωαννίνων — Ἰωάννινα				
Βελλᾶς	120			120
Βοτζᾶς	120	100	80	300
Παληοῦρης	120		80	200
Ρωμανοῦ	120		80	200
Τσιούκας	120		80	200
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας — Καλάβρυτα				
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Καρυστίας — Κύμη				
Λευκῶν	120	100	80	300
Μάνταρη	120	100	80	300
Κασσανδρείας — Πολύγυρος				
Ἀγίας Ἀναστασίας	240	100	160	500
Κερκύρας καὶ Παξῶν — Κέρκυρα				
Ἀγίας Εὐφημίας	70			70
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Πλατυτέρας (Μανδούκιον)	120	100	80	300
Κεφαλληνίας — Ἀργοστόλιον				
Ἀγριλίων	120	100	80	300
Ἄτρου	120	100	80	300
Ἀγίου Ἀνδρέου	120	100	80	300
Ἐσταυρωμένου	120	100	80	300
Ἀγίου Γερασίμου (Γυν.)		100	80	180
Θεμάτων	120	100		220
Σισίων	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Κίτρους — Κατερίνη				
Ἀγίου Διονυσίου (Ὀλύμπου)	120	100	80	300
Κοζάνης — Κοζάνη				
Στανοῦ	120	100	80	300
Κορινθίας — Κόρινθος				
Βράχου	70			70
Στεφάνου	120	100	80	300
Φενεσῦ	120	100	80	300
Φανερωμένης	120	100	80	300
Λευκάδος καὶ Ἰθάκης — Λευκάς				
Καθαρῶν	120	100	80	300
Φανερωμένης	30			30
Μαντινείας καὶ Κυνουρίας — Τρίπολις				
Βαρσάν	80			80
Γοργοῦπηχόου	»			80
Κανδύλας	»	120	100	80
Ἐπάνω Χρέπας	»	120	100	80
Καλτεζῶν	»	120	100	80
Ἐλώνης	»	120	100	80
Καρυᾶς	»	120	100	80
Λουκοῦς	»	120	100	80
Μαλεδῆς	»	120	100	80
Ὁρθοκωστᾶς	»	120	100	80
Παλαιοπαναγίας	»	120	100	80
Τιμίου Προδρόμου	»	120	100	80
Σίτζας	»	120	100	80
Μεσσηνίας — Καλάμαι				
Βουλκάνου	120	100	80	300
Βελανιδιᾶς	120	10		130
Διμιόλης	120	100	80	300
Μηθύμνης — Καλλονὴ Λέσβου				
Λειμῶνος	120	200	80	400
Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης — Πρέβεζα				
Προφήτου Ἠλίου	120	100	80	300
Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου — Ξάνθη				
Λαμποῦς	120	100	80	300
Σαμακώδης	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Παραμυθίας καὶ Γηρομερίου — Παραμυθία				
Γηρομερίου	120	100	80	300
Παγανίων	120	100	80	300
Παροναξίας — Πάρος				
Μεταμορφώσεως ἡ Δάσους Πάρον	100	10		110
Φανερωμένης Νάξου		100	80	180
Πατρῶν — Πάτραι				
Γηροκομείου	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἑλεούσης	120	100	80	300
Μαρίτσας	120	100	80	300
Νοτενῶν	120	100	80	300
Ἀγίων Πάντων	120	100	80	300
Σάμου καὶ Ἱκαρίας — Βαθὺ Σάμου				
Τιμίου Σταυροῦ	120	100	80	300
Σισανίου καὶ Σιατίστης — Σιάτιστα				
Ἀγίου Νικάνδρου	120	100	80	300
Σπάρτης — Σπάρτη				
Ζερμπίστης	120	100	80	300
Ἄγιοι Τεσσαράκοντα	120	100	80	300
Σύρου — Ἐρμούπολις				
Κοιμήσεως Θεοτόκου Τήνων	120	100	80	300
Ἀγίου Νικολάου Ἄνδρον	120	100	80	300
Ταξιαρχῶν Σέριφον		100	80	180
Τρίκκης καὶ Σταγῶν — Τρίγκαλα				
Βαρλαάμ Μετεώρων	120	100	80	300
Γκούρας	120	100	80	300
Δουσίκου	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Μετεώρων	80			80
Ἀγίου Στεφάνου Μετεώρων	120	100	20	240
Σταγιάδων	120	100	80	300
Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης — Ὑδρα				
Πρ. Ἡλιοῦ Ὑδραν		100	80	180
Ζωοδ. Πηγῆς Μπάτσιον Ἄνδρου	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος Αἰγιναν	120	100	40	260
Χρυσολεοντίσης (Γυν.) Αἰγιναν	120	100	80	300
Φθιώτιδος — Λαμία				
Ἀντινίτσης	120	100	20	240
Δαδίου	120	100	80	300
Μαλεσίνης	120	100	80	300
Φωκίδος — Ἀμφισσα				
Προφήτου Ἡλιοῦ	120	100	80	300
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	60			60
Τιμίου Προδρόμου	120	100		220
Χαλκίδος — Χαλκίς				
Μακρυμάλλης		100	80	180
Χίου — Χίος				
Μουνδῶν	120	100	80	300
Ματρώνης (Χαλάνδρων)	120	100	80	300
Νέα Μονή	70			70
Κρήτης — Ἡράκλειον				
Ἀγκαράθου	120	100	80	300
Βροντησίου	120	100	80	300

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος Α'.	Ἔτος Β'.	Ἔτος Γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίου Γεωργίου (Ἐπανωσήφη)	120	100	80	300
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	120	100	80	300
Παληανῆς	120		80	200
Σαββατιανῶν	120	100	80	300
Ἀρκαδίας — Ἄγιοι δέκα				
Ἀπεξανῶν Καινουρίαν		100	80	180
Κουδουμάς Μονιφάτσιον		100	80	180
Ὁδηγητρίας Καινουρίαν		100	80	180
Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου — Ρέθυμνον				
Ἀρκαδίου		100	80	280
Βοσάκου	120	100		120
Δισκουρίου	120			120
Μυριοκεφάλων	120	100	80	300
Μπαλῆ	120	100	80	300
Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου — Χανιά				
Γουβερνέτσου	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος	120	100	80	300
Λάμπης καὶ Σφακίων — Σπήλι ἁγ. Βασιλείου				
Ἀσωμάτων	120	100		220
Πρέβελης	120	100	80	300
Πέτρας — Νεάπολις				
Ἀρετίου	120	100	80	300
Βιδιανῆς	120	100	80	300
Ἱεροῦ καὶ Σητείας — Ἱεράπετρα				
Κατζᾶς	120	100	20	240
Φανερωμένης	120			120
Χαλέπας	120	100	80	300
Κισσάμου καὶ Σελίνου — Καστέλι Κισσάμου				
Κυρίας Γωνιάς	120	100	80	300

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ Κ.Λ.Π.

Ἄγιος Ἀθανάσιος Ἀλλη Μεριά	120			120
» » Ἀγῆλιον	60			60
» » Τζιούζανη	120	100	80	300
» » Πρέπαν	120			120
» » Μεγαλόβρυσον			80	80
» » Δογάνη			80	80
» » Ηλασιὰ	120	100	80	300
» » Σταγιάτες	100		80	180
» » Δράκεια		100	80	180
» » Ἀργαλαστή	120	100	80	300
» » Κατηχώρι	120			120
» » Νερόμυλοι		100	80	180
» » Κωφοί	120	100	80	300
» » Σκληθρον			80	80
Ἀναλήψεως Βουλγαρινῆ	50			50
Ἀγίου Βλασίου Ἀγίου Βλάσιος			40	40

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίου Γεωργίου Κεραμυδι			80	80
» » Σουκῆ	120	100	80	300
» » Ἀνατολή	120	100	80	300
» » Κάπιστα (Σωτηρίτσα)			80	80
» » Κουκουράδα Ἀγιάς		100	80	180
» » Μπαξ. Ἀνω Βόλου	120	100		220
» » Ἀγ. Γεώρ. Νηλείας	120	100		220
» » Μηλεῶν	120			120
Γέννησις Θεοτόκου Λαυκός			80	80
Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυρός	120	100		220
» » Οὐζλάρ		100	80	180
» » Καστρί			80	80
» » Ποταμιὰ			80	80
» » Μαυμάργιανη		100	80	180
» » Ἀγ. Λαυρέντιος	120	40	80	240
» » Νεοχώριον	120	100	80	300
» » Ἀγ. Δημήτ. Πηλίου	120	100	80	300
Εὐαγ. Θεοτόκου Γερακάριον	120	100		220
Ζωοδόχου Πηγῆς Νεοχωράκιον		100	80	180
» » Μετόχιον	120	100	80	300
» » Βυζίτσα	120			120
Ἀγίων Θεοδώρων Ἀγιοι Θεόδωροι	120	100	80	300
» » Περσουφλή	120	100	80	300
Κοιμήσεως Θεοτόκου Εὐξεινούπολις	120			120
» » Βελεστίνος		100	80	180
» » Δέσιανη			80	80
» » Δρυμὼν	120	100	80	300
» » Εὐορίχτιον	120	100	80	300
» » Ευνόδρουσι	120			120
» » Προμόριον	40			40
» » Μηλίνα	120			120
Ἀγίας Κυριακῆς Τσαγκαράδα	30			30
Ἀγίας Μαρίνης Ἀφης	120			120
» » Κισσός	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Ἀμαλλιάπολις		100	80	180
» » Ζαγορά	120	100	80	300
Ἀγίας Μαγδαληνῆς Μακρυνίτσα		100	80	180
Ἀγίου Μοδέστου Μελισσιάτικα	120			120
» Μοδέστου Ταχταλασμάν		100	80	180
» Νικολάου Κερασιά	120	100	80	300
» » Μπίρ	120	100	80	300
» » Κιτίκιον		100	80	180
» » Ἀθανάτη		100	80	180
» » Κουρφάλι (Κρόκιον)	10	100	80	190
Ἀγίου » Δράχεια	30	100	80	210
» Ὁνουφρίου Ἀνω Βόλος		100	80	180

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Ἀγίας Παρασκευῆς Κοκκωτοί	120	100	80	300
» » Ἀγίος Γεδεὼν	70	50		120
» » Σούρπη	120			120
» » Ἀληφακλάρ	120	100	80	300
» » Κελεμενί	120	100	80	300
» » Μεταξοχώρι			80	80
Τιμίου Σταυροῦ Κάτω Γαντζέα	120			120
Τιμίου Προδρόμου Ἀγιά	120	100	80	300
» » Ἀνακασιὰ Ἀνω Βόλου		100	80	180
» » Μακρυράχη		100		100
Ἀγίας Τριάδος Καλύβια Σούρπης	70	100	180	250
» » Σκήτη Ἀγιάς	120	100	80	300
» » Μούρεσι	120	100	80	300
Ἀγίων Ταξιαρχῶν Μηλέσι		100	80	180
» » Λαουτζά	120	100	80	300
Ὑπαπαντῆς Βάνετον	30	100	80	210
» Δερνίνιον	120	100		220
Ἀγ. Χαράλαμπος Ἀϊδίνιον	120	100		220

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΤΟΜΩΝ

Ἀμφιλόχιος Ἀργυριάδης ἀρχιμ. ἱ. ν. ἁγίας Ζώνης Ἀθήνα.	106		106
Ἀρταβάνης Δημ. ἱερεὺς Ἀνεμόμυλοι Κέρκυρα	120	100	80 300
Βλασσόπουλος Π. Γρ. ἱερ. Μητροπόλεως Λευκάδος	90		90
Βαλλῆς Βασίλ. ἱερεὺς Λέκα Σάμου	120		120
Δεκανάλης Τιμόθεος ἱερομόναχος Μυλοπόταμος Κρήτης	120	100	80 300
Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπεία Λάκκωμα Ἐπκν. Θεσ/νίκη	120	100	80 300
Μαχούχας Γεώρ. ἱερεὺς Τουρκουμουσλή Λαρίσης	120	100	220
Μαξιμιλιανὸς Γεώρ. ἱερ. Μητροπόλεως Κέρκυρα	120	100	80 300
Μπέικης Ἰω. ἱεροδιάκονος Κέρκυρα	120	100	80 300
Μπαξεβάνης Ἰω. ἱερεὺς Λάκκωμα Ἐπκν. Θεσσαλονίκη	120	100	80 300
Πολίτης Ταξιάρχης ἱερεὺς Γρ. ἱ. Μητροπόλεως Λευκάδα	120	100	80 300
Πολίτης Χρύσανθος Πρωτοσύγγελος Κέρκυρα ἀρχιμ.	120	100	80 300
Παπαθεοδώρου Ἀθαν. ἱεροδιάκ. Τύρναβος	120	100	220
Ρομποτής Γαβριήλ ἡγούμεν. Φανερωμένης Λευκάδα	120	10	130
Ψύλλας Κύριλλος ἀρχιμ. ναὶς ἁγ. Αἰκατερίνης Πλάκας	70	100	170
Θεωδωρόπουλος Παναγ. ἑφημ. ἁγ. Νικολ. Ὑπάτης Λαμίας	120	100	80 300
Ἀργύρης Εὐδοτὰθ. ἱερεὺς Σπαρτοχώρι Λευκάδος		100	80 180
Ἀνδρικογιαννόπουλος Βασ. ἱερεὺς ἁγ. Δημήτριος Ἡλείας		100	80 180
Βασιλόπουλος Γεώρ. Χάλλη Λαρίσης		100	80 180
Βερνάνδος Δωρόθ. ἱεροδ. Ναὸς ἁγ. Σπυρίδωνος Περικιεύς		100	80 180
Γιζλοῦσης Σωφρόνιος ἀρχιμ. ἱ. ν. ἁγ. Ἀθ. Κυφέλ. Ἀθήνα.	70	100	80 250
Δωρόθεος Βασιλείου ἀρχιμ. Τύρναβος		100	80 180
Δασκαλογιάννης Γεώρ. ἱερεὺς Σητεία Κρήτης		100	80 180
Εὐαγγελίδης Νικ. Γρεβενῶν (Περιβελί Κοζάνης)		40	40
Ζαχαριουδάκης Δ. ἱερ. Νηβρίτην Κανονίου Κρήτης		100	80 180
Ἡλίας Ἰωάν. ἱεροδ. Μαρκιόπουλος Μεσσηνίας		100	80 180
Θεωδόρου ἱερ. Κάτω Κεράσσοθεν Μεσσηνίου		100	80 180
Ἰ. ναὸς Ἰωάννου Θεολόγου Βρύνα Ὀλυμπίας		100	80 180

	Έτος β.	γ' τὸ ὅλον
Ἱερωνυμάκης Ἰω. ἱερ. Παλαιόχωρα Σελίνου	100	80 180
Ἱ. Ναδὸς Ἰακώβου Ἀδελφοθέου Ἀνω Κορακιάνια Κερκύρας	100	80 180
Καλαμαρίδης Εὐάγγ. Ἀζογιᾶς Σελίνου Κρήτης	100	80 180
Κρακίδας Σπ. ἀρχιμ. Μαγουλάδες Κέρκυρα	100	80 180
Κορωνιώτης Βλάσ. Ζεμενὸν Κορινθίας	100	80 180
Κορτελέσης Νικ. ἱερ. ναοῦ ἁγ. Ἀντωνίου Κέρκυρα	100	80 180
Κουγέας Ἰωάν. ἱερ. Κλημέντιον Κορινθίας	100	80 180
Λεκίδης Κωνστ. Ἐλευθεροῦπολις Πράβι	100	80 180
Μπίτσιος Δημ. Νεωκόρος χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Μούντανος Χαρίλ. καφεπώλης Κάμπτον Ἀβίας Καλάμας	100	80 180
Νανουδάκης Γεώρ. Ἀζογιᾶς Σελίνου	100	80 180
Παπαδόπουλος Διον. ἱερ. Ἐφύρα Ἡλείας	100	80 180
Παπαδόπουλος Ἀγ. ἱερ. Ἀνω Λουκάβιτσα Ἡλείας	100	80 180
Παπακωνσταντίνου Ν. ἱερ. Ἀγναντα Ἡλείας	100	80 180
Παπαδόπουλος Ἰω. ἱερ. χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Παπαϊωάννου Ζαχ. Πλάτανος Κραθίδος Αἰγιαλείας	100	80 180
Παπαδάκης Γεώρ. ἱ. Μαργαριτάριον Πυργιωτίσης Κρήτης	100	80 180
Παπαδόπουλος Πέτρ. ἱερ. Βρύνα Ὀλυμπίας	100	80 180
Ράλλης Θεόδωρος Οἰκονόμος Χαντζῆ Μεσσηνίας	100	80 180
Σίφωνας Ἰωάσαφ ἱεροδ. Ρέας 1. Ἀθῆναι	100	80 180
Σαγκριώτης Ἰωάν. Καθηγητὴς Λάρισα	100	100
Στάσος Γεώρ. ἱεροφ. Κάτω Κεράσσον Μεσολογίου	100	80 180
Σαβδανῆς Ἰω. ἱερ. Ἀνω Κορακιάνια Κερκύρας	100	80 180
Σαβδανῆς Νικ. ἱερομ. » » »	100	80 180
Σαραφτινὸς Νικ. ἱερ. Ἐξάμπελα Σίφνου	100	80 180
Σαβοργιαννάκη Μακαρία μοναχὴ Κεραμὲ Ρέθυμνον Κρήτης	100	80 180
Υπασιπότης Γεώρ. ἱερ. χωριστὴ Δράμας	100	80 180
Φιωτάκης Ἰωάν. Οἰκονόμος Περιδῶλια Κυδωνία Χανιά	100	80 180
Φιλιππόπουλος Σπυρίδ. ἱερ. Γυμνὸν Ἀργούς	100	80 180
Φρατζεσκάκης Φραντζ. γραμμ. Κοινότητος Γέργερη Ἡρα- κλείου Κρήτης	100	80 180
Χλωρὸς Δημ. ἱερ. Κρανιὰ Λαρίσης	40	40
Χιώτης Ἰωάν. Σακελλάριος Νιάτα Σπάρτης	100	80 180

Οἱ ἐν ἁγίῳ ὄρει ὀφείλοντες.

	Έτος α.	β.	γ' τὸ ὅλον
Ἀθωνιάς Σχολή	120		120
Δανιὴλ Προηγούμενος Δοχειαρίτης	120	100	220
Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα		200	200
Σωφρόνιος Προηγούμενος Σταυρονικήτινός	120		120
Συνέσιος ἱεροδιάκονος Σταυρονικήτινός	120		120
Ρωσικὴ Σκήτη ἁγίου Ἀνδρέου Καρναί	120		120
Ρουμανικὴ » » Δημητρίου (τοῦ Λάκκου)	70		70
Ὀνούφριος μοναχὸς Σιμοπ. κελλίον ἁγ. Νικολάου Καρναί	70		70
Παχώμιος Γέρον Γρηγ. κελλίον ἁγ. Ἀνάρχου Καρναί	50		50
Δαμιανὸς Γέρον Ἰβηρ. » » » (Λεπροί)	50		50
Εὐλόγιος μοναχὸς Παντοκρ. » » Γερίτιος »	50		50
Νικόλαος » Βατοπ. » » Νικολάου (Γιουφτάδικα)	70		70
Δανιὴλ » Φιλοθ. » » Τεϊάδος »	70		70
Γαβριὴλ » » » Ἀρχαγγέλων Προβάτα	70		70
Ἀθαν. ἱερομ. Ξηρ. » » Ἀθαν. Ἀλεξανδρείας	70		70

ΕΤΟΣ Δ.

1939 - 40

ΑΡ. 41-42

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ με δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ δνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΑΤΡΟΣἘν Βόλῳ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1940Διευθυντὴς - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραή 47 ἐν Βόλῳ

ΕΥΧΕΤΗΡΙΟΝ

Κατὰ τὸ εἰσελθὸν νέον ἔτος 1940 ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται ὅπως ὁ Κύριος χάριση εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ λοιπὰ ἐμπόλεμα Κράτη τὴν ποθητὴν εἰρήνην, εἰς δὲ τὸν Ἀνακτα ἡμῶν Γεώργιον τὸν Β'. καὶ τὸν χαλύβδινον Κυβερνήτην μας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν ὅλην τὴν εὐλογίαν Του καὶ ἔτη πολλὰ πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ σωτηριώδους ἔργου των, τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ὕλικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος μας.

ΔΟΓΜΑ ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

«Κύριος ὑπερφάνους ἀντιτάσσεται,
«ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.»(Υπὸ Χριστοφόρου μοναχοῦ ἀγιορείτου,
Λαυριώτου - ἱατροῦ, ἐκ Τριπόλεως Πελοπον-
νήσου).

Ἡ ὑψηλοφροσύνη εἶναι λοιμικὴ

καὶ θανατηφόρος νόσος.

Ἐκ τῆς νόσου ταύτης κατηνέχθη ἀνεπανορθώτως ἐξαίσιον πτώμα ὁ πρωτοστάτης ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς, ὅλαις δυνάμεσιν, ἐνασχολεῖται ἀπ' ἀρχῆς νὰ συναπολέσῃ καὶ τὸν ἄνθρωπον.

Ὅταν ἐξετάσῃς, ἀδελφέ, ποῦ ἦτο

ὁ Ἀδὰμ ὅταν ἐπλάσθη, ποῦ εὐρέθη ὅταν ἐξεβλήθη τοῦ παραδείσου, ποῖαν ποινὴν ἔλαβε, πῶς διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ζῇ, καὶ πῶς ἔζησε· καὶ ἀφ' οὗ μάθης ὅτι εἶσαι ἀπόγονος τούτου καὶ κληρονόμος καὶ τῆς καταδίκης του καὶ τῆς ποινῆς του ἅμα, τότε θὰ γνωρίσης τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ταπεινοφροσύνης ἥδη ἀπέχεις ἀπὸ τῆς γνώσεως ταύτης τόσον, ὅσον ἀπέχει ἀπὸ σιὺ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐπλάσθη ὁ ἐξ οὗ ἔχεις τὴν ὑπαρξίν σου πρῶτος ἄνθρωπος.

Ὅταν κάμψης γόνυ εἰς τοὺς δριμοὺς τούτους καὶ θελήσης ἵνα νοσηλευθῇς, τότε θὰ γνωρίσης τὰ διατελοῦντα τὴν βαρύνειμον ἀξίαν τῆς μεγάλης ταύτης ἀρετῆς στοιχεῖα.

Ὅταν ἀναγνωρίσης ὑποχρεωτικὴν τὴν διάταξιν, «τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν, τὸ γὰρ θέλημα αὐτῆς, ἔχθρα εἰς Θεόν, καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος· καὶ οἱ ἐν σαρκὶ ζῶντες, Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμεν ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν Πνεύματι». Καί, «πλήν διατροφῆς καὶ σκεπασμάτων μὴ παρέξη· ἄλλο τι τῇ σαρκί σου»· ὅτι, λέγω, ἐφαρμόσης εἰς σεαυτὸν τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας, τὰς ὁποίας ἀνεδέχθης διὰ τοῦ βαπτίσματος, τότε εἶναι ἐνώπιόν σου γυμνὴ καὶ κατόδηλος ἡ μήτηρ αὕτη τῆς εὐδαιμονίας σου.

Αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πολυτελεῖς οἰκίαι ἐν αἷς διαιτᾶσαι καὶ ἅπασαι αἰλοπαῖ, ἵνα μὴ μακρυγορῶμεν, ποικιλίαι, καὶ διακοσμήσεις σου ἀντιστρατεύονται ἀδισκέλας τῇ ταπεινοφροσύνῃ, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ συναφθῶσι καὶ νὰ κατα-

σταθῇς ἀνεύθυνος, ὅταν ἀδιαρρήκτως συναφθῇ τὸ πῦρ μετὰ τῆς πυρίτιδος.

Ἐδείχθη σοι ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς, φίλτατε, σοὶ τὴν ὑπέδειξεν ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὅστις ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ καὶ διὰ τὸ φέρῃς ἐπαξίως τὴν ὁποίαν φέρεις προσηγορίαν τοῦ χριστιανοῦ, ὁφείλει· νὰ μιμηθῇς τὸν ἐξ οὗ ἐτιμήθης μετὰ τὸ ὄνομα τοῦτο, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἄλλως, σοῦ εἶναι ἐπονείδιστον νὰ καλῇσαι χριστιανός. Ἐρμηνεύων ὁ θεῖος καὶ μέγας Πατὴρ ἡμῶν Ἰσίδωρος τὸ «μὴ δότε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί,» λέγει ὅτι «καὶ τὴν προσηγορίαν καὶ τὴν ἱερωσύνην διαγορεύει ὁ Κύριος μὴ δοθῆναι τοῖς ἀκαθάρτοις καὶ ἀνικάνοις, ἵνα μὴ καὶ ταύτην χάκειν ὑβρίσωσιν» ὁ χρυσοῦς ἰδὼν οὐ παραδέχεται. (*)

(*) Ἀκουσον καὶ τὰς ἐξῆς τῶν Πατέρων γνώμας περὶ τοῦ ζητήματος τῶν γιγάντων.

«Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις»· (Γέν. [ς'. 5.]

Τίνας καλεῖ γίγαντας ἡ θεία Γραφή; Τινὲς φασὶ τοὺς ἐτη πολλὰ βεβιωκότας· τινὲς δὲ ἐτέρους. Ἐγὼ δὲ ὅταν ἀκούω τῆς θείας Γραφῆς λεγούσης περὶ τοῦ Ἑνᾶς, ὅτι ἀπόγονος ἦν τῶν γιγάντων, καὶ περὶ τοῦ Ὡγ, ὅτι ἡ κλίνη αὐτοῦ σιδηρὰ ἦν, ἐννέα πηχῶν τὸ μήκος καὶ τεσσάρων τὸ πλάτος· καὶ ὅτι οὗτος ἐκ τῶν Ῥαφαῖν ὑπελήφθη. καὶ τῶν κατασκόπων διηγουμένων, ὅτι ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες, καὶ τοῦ Θεοῦ βεβαιούντος τοὺς λόγους, καὶ λέγοντος ὅτι παραδεδωκάς σοι τὸν Ἀμορδαῖον, οὗ τὸ ὕψος ἦν ὡς κέδρου, καὶ ἰσχυρὸς ἦν ὡς δρυς· καὶ περὶ τοῦ Γολιάθ, ὅτι τεσσάρων πηχῶν,

Οὕτως ἐσυνθηκολόγησας νὰ συμμορφωθῇς τουτέστι μετὰ τοὺς νόμους τῆς χριστιανικῆς πολιτείας, ἐνθα κατὰ συνέπειαν καὶ κλησὶν συνώνυμον ἔλαβες, καὶ ἐνδημητήριον (τὸ βαπτιστικόν σου)· ἂν δὲ τὰ ἥθη σου διεστράφησαν καὶ ἠγάπησας τὸν νῦν αἰῶνα, τὴν κτίσιν παρὰ τὸν κτίσαντα, τὰ ἀπάδοντα μετὰς προκειμένας ὑποχρεώσεις σου, σοῦ περιποιεῖ, συγκριτικῶς, τιμὴν νὰ μεταναστεύσης εἰς ἄλλο κράτος, οὗ οἱ νόμοι νὰ συγχαίρουν μετὰ τὸν διατρέχοντα βίον σου, ἵνα μὴ ἀκολουθῇσαι ὑπὸ τῆς βαρυτέρας εὐθύνης, τῆς ἐπικειμένης σοι ἐκ τῆς καταφρονήσεως νόμων βεβαιωθέντων διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νέφους μυριάδων ὁπαδῶν αὐτοῦ, οἵτινες προσέφερον τὸν αὐχένα εἰς τὸ ξίφος ἵνα κλίσεως ἐπου-

καὶ σπιθαμῆς τὸ μήκος εἶχεν· ἡγοῦμαι γεννηθῆναι τινὰς παμμεγέθεις ἀνθρώπους, τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτο σοφῶς πρυτανεύσαντος, ἵνα γνῶσιν ὡς οὐκ ἀσθενῶν ὁ δημιουργός, τοσοῦτον τοῖς ἀνθρώποις ἀπένειμε μέτρον. Ῥᾶδιον γὰρ ἦν αὐτῷ καὶ μείζους δημιουργεῖσθαι· ἀλλὰ τὸν τύπον ἐκκόπτων καὶ τὴν ἀλαζονείαν κωλύων, μέγιστα τοῖς ἀνθρώποις οὐκ ἔδωκε σώματα· εἰ γὰρ ἐν μικροῖς σώμασιν οὐ κατ' ἀλλήλων, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτοῦ μεγαλαυχούσι τοῦ ποιητοῦ, τί οὐκ ἂν ἔδρασαν, εἰ μεγίστων σωμάτων μετέλαβον; (Θεοδώρητος).

Γίγαντας οἶδεν ἡ Γραφή καλεῖν τοὺς καθ' ὑπερβολὴν ὑπερηφάνους, καὶ τῇ οἰκέτῃ ὁ ἴμην τὸ πᾶν ἐπιτρέποντας· οὕτω φησὶν ὁ ψαλμωδός· «καὶ ὁ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ», (Γεν. νάδιος).

ρανίου μέτοχοι γίνωσι καὶ δειχθῶσιν ἄξιοι τῆς προσηγορίας τῶν. (*)

Λέγω βαρυτέραν εὐθύνην, διότι μεταβαίνων εἰς ἄλλο κράτος θάπτεισαι διὰ μιᾶς σὺ μόνος, ἐν ᾧ μένων κιβδήλως εἰς ἐκεῖνο τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλους βλάπτεις διὰ τοῦ κακοῦ παραδείγματός σου, καὶ τὸ ἄχθος τῆς ἀπωλείας σου τότε θὰ λάβῃ ἐπιτασιν, καὶ τὰ ἄλλα σου αὐξησιν ἐν τῷ ταρτάρῳ.

Ἐρρόδη ὑπὸ τῶν Πατέρων

«Ἐὰν ἔλῃται ἄνθρωπος τὴν ταπείνωσιν, συντόμως ἔρχεται εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ὃς φωτίζει καὶ διδάσκει πάσας τὰς ἀρετὰς καὶ ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

Οὔτε ἄσκησις, οὔτε κακουχία, οὔτε παντοῖος πόνος σώζει, εἰμὴ γνησίᾳ ταπεινοφροσύνῃ.

Ἀνθρώπος δεῖται τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, ὥσπερ τῆς πνοῆς τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τῆς ῥινὸς αὐτοῦ.

Χάριν ταπεινοφροσύνης, εἶπεν ὁ

(*) Δέκα πέντε βασιλεῖς τῆς Ρώμης, καὶ τύραννοι ἐστάθησαν ἐκεῖνοι οἵτινες ἐδίωκον τοὺς χριστιανούς, ἐξ ὧν ὁ ἔννατος ἦτο ὁ Διοκλητιανός, ὃς εἰς ἓνα μόνον μῆνα ἐθανάτωσε 17 χιλιάδας· καὶ εἰς μόνην τὴν Αὔγουστον, μεταξὺ δέκα χρόνων ἐθανάτωσεν 144 χιλιάδας· καὶ 700 χιλιάδας ἐσκόρπισεν εἰς μίαν ξηρὰν ἔρημον ἢ ἐσορίαν· ἱστορικοὶ τινες περιεργοὶ ἐρευνήσαντες τὰ μηνολόγια τῆς ἐκκλησίας ἡρρίθμησαν τοὺς μάρτυρας εἰς δέκα милιούνα καὶ 950 χιλιάδας.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ὁρῶν τὴν γυναικά του μεταφερομένην εἰς τὴν καταδίκην ὡς χριστιανὴν, ἐφώνησε πρὸς αὐτήν, ἵνα ἐνθυμῇται τὸν Κύριον· «μέμνησο, ὦ αὕτη, τοῦ Κυρίου».

Παῦλος, ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰδεῖν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον, καὶ ἀνεθέμην τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῖς, ὃ κηρύσσω, μήποτε εἰς κενὸν τρέχω, ἢ ἔδραμον, καίτοι συνοδευοῦσης αὐτῷ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος διὰ τῆς δυνάμεως τῶν σημείων, ἃ ἐποίει.

Ὁ κύων κρείσσων μου ἐστίν, εἰπέ τις τῶν Πατέρων, ταπεινοφρονῶν, διότι καὶ ἀγάπην ἔχει, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται.

Ἐὰν τὸν ἀφελῇ καὶ ἀμαθῇ ἡ ταπεινώσις ὑποῖ, πόσης οἶει τιμῆς τοῖς μεγάλοις καὶ τιμίσις πρόξενον γίνεσθαι;

Ἀγάπησον, ἀδελφέ, τὰ πενιχρὰ ἱμάτια ἵνα ἐξουδενώσης τὰς ἐπιφυούσας σοι ἐνθυμήσεις· τὴν ὑψηλοφροσύνην· ἐκ τῶν ἔξωθεν γὰρ συμπεραίνεται ἡ ἑσωτερικὴ τῆς καρδίας διάθεσις.»

Εἶπε καὶ ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὅτι εἶδον πάσας τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου ἠπλωμένας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ στενάξας εἶπον, τίς ἄρα παρέρχεται ταύτας; καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, ἡ ταπεινοφροσύνη.

Γέγραπται καὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ὅτι ὁ πάντων δοῦλος ἔσεται πρῶτος, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψώθησεται.

Ἀπειρα ἐγράφησαν καὶ περὶ ταύτης τῆς πύλης τῆς ἔνεκεν τῆς σωτηρίας σου ἀνοιχθείσης, καὶ περιττὸν νὰ φέρωμεν περισσότερα ἐν ταῦθα· ἀρκοῦσί σοι ὅσα ἐσημειώθησαν· ἐγνώρισες ἀρκετὰ ὅτι ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ νὰ ἐκπληρώσης τὰς ὁποίας ἀνεδείχθης ὑποχρεώσεις, καὶ δὲν ἔχεις μερίδα μετ' αὐτοῦ παρορῶν αὐτάς.

Ὁν τρόπον ὁ Κύριος διὰ παθημάτων καὶ σταυροῦ παρῆλθε καὶ οὕτως ἐδοξάσθη καὶ ἐκάθησεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς, οὕτω χρὴ καὶ σὲ συμπαθεῖν, καὶ οὕτως ἀνελθεῖν καὶ συναφθῆναι τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, καὶ πάντοτε συμβασιλεύειν. «Ἐπεὶ περ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν» καὶ «ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθῆσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου ὡς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθησα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ».

Μόρφωσε ὁθεν τὸν βίον σου, χριστιανέ· ζήτησον τὸ συμφέρον σου εἰς ἐκεῖνο τοῦ πλησίον σου· φεῦγε τῆς σαρκὸς τὴν ἐπικράτειαν, ἧς ἡ δουλεία πολλῶν ἐστὶ παθῶν καὶ κακίας δημιουργὸς καὶ τεχνίτης, καὶ μνημόνευε τοὺς τῶν πατέρων ἱερούς ἀγῶνας, τὰς μακρὰς αὐτῶν ὁδοιπορίας τοὺς καθημερινοὺς κινδύνους, τὰς ἐπιθανατίους κακουχίας, καὶ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ αὐτῶν θάνατον. Φυλάττου ἀπὸ παντὸς πράγματος τῆς ἀπωλείας, ἕως οὗ ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἀφέλῃται ἀφ' ἡμῶν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, καὶ στήσῃ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ εἰκόνα ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος.

Ἐχε ἀπολύτως ἀγάπην εἰς τὸν πλησίον σου, ὅτι ἐν σῳμᾷ ἔσμεν οἱ πάντες ἐν Χριστῷ, ὃ δὲ καθείς ἀλλήλων μέλη· στερέωσον εἰς τὸν νοῦν ὅτι αἱ ἀρεταὶ εἰσιν ἀλληλένδετοι, καὶ συνιστῶσι μίαν συνεχῆ σειρᾶν, καὶ ἐὰν κόψῃς ἐν μέρος τῆς σειρᾶς, τὰ λοιπὰ μέρη γίνονται ἄχρηστα καὶ ἀνωφελῆ· διὰ τοῦτο ἔλεγε καὶ ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος, «ὅστις γὰρ ὀδῶν τὸν νόμον τηρήσῃ πταίσῃ δὲ

ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἐνοχος».

Κατόρθωσε νὰ ἀποσκορακίσῃς καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ἐλάχιστα, ἅτινα σχηματίζουν καὶ ὑποθάλλουσι τὴν ἔπαρσιν καὶ τὴν ὑψηλοφροσύνην, τὰ μόνα ἀρκετὰ ν' ἀνατρέψουν τὴν δόλην οἰκοδομήν σου καὶ ν' ἀπολέσουν τὸ μνημόσυνόν σου μετ' ἡχου.

«Μὴ καυχᾶσθε, διδασκόμεθα, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά· μὴ ἐξεληθῆτω μεγαλορρημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐπὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ ὁ δυνατὸς ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ ὁ πλούσιος ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ἐν τούτῳ καυχᾶσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.»

Στήσον σεαυτὸν ἀμετακινήτως ἐπὶ τὴν πέτραν τοῦ Εὐαγγελίου ἔχων ὑπ' ὀψιν σου τὴν ὀρνίθα, ἥτις μετακινουμένη καὶ ἐξισταμένη τῶν ὠν, οὕτω ταῦτα καὶ ἄγωνα ἐπιτελεῖ· ἔχε πάντοτε ἔννοιαν ἀγαθὴν, δάκρυον καὶ μνήμην θανάτου, ταπεινώσιν καρδίας, πίστιν, ἐλπίδα, καὶ ἀγάπην, ὃ γὰρ ἔχων ὅλα ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' «ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐ ἀπορῶνῃσεται.» Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου αὐτοῦ τότε οὐδὲ φοβεῖται, οὐδὲ τρέμει, οὐδὲ σκοτίζεται, ἀλλ' ἐν ἡσυχίᾳ καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων περικυκλούμενος περὶ, ὡς περιτερά, καὶ καταπαύει εἰς τὰ σκηνώματα τοῦ Κυρίου τὰ ἀγαπητὰ καὶ ποθητά, ὅπου τὸ φῶς τὸ ἀνέσπε-

ρον, ὅπου ἡ χαρὰ ἡ ἀνεκλάλητος, ὅπου ἡ δόξα ἡ ἀτελεύτητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΔΟΓΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΤΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(Τοῦ αὐτοῦ)

«Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ὀλισθήσεται ἐν στόματι αὐτοῦ».

Μὴ νομίσωμεν καὶ τὴν γλωσσαλίαν ὅτι εἶναι μικρὰ νόσος, ἐν ῥῆμα ἀγαθόν, τὸν ποτὲ μιὰρὸν ἐκείνον ληστήν, καθαρὸν καὶ ἅγιον εἰργάσατο, καὶ εἰς τὸν παράδεισον εἰσήνεγκεν, καὶ ἐν ῥῆμα ἀπρεπές, ἀπειρίχισε τῷ Μωϋσῇ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ἐν δ' ὁμοίον ἐλέπτρωσε τὴν ἀδελφὴν τούτου Μαριάμ.

«Κρεῖσσόν ἐστιν, φησί, πεσεῖν ἀπὸ ὕψους εἰς ἔδαφος ἢ ἀπὸ γλώσσης».

«Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ». (Ἰάκωβος.)

«Γλῶσσα μαλακὴ συντρίβει δόξα». (Σολομών).

Ὁ Ἀββᾶς Παμβώ, μὴ γνωρίζων γράμματα ὑπῆγεν εἰς ἓνα ἀδελφόν διὰ νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τοὺς ψαλμούς· ἀκούων δὲ τὸ ῥητὸν τοῦ Δαβὶδ «εἴπα φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου τοῦ μὴ ἀμαρτάνειν με ἐν γλώσσῃ μου» δὲν ἠθέλησε νὰ μάθῃ ἄλλο μάθημα, λέγων, ὅτι ἐὰν ἐγὼ μάθω μὲ τὸ ἔργον τὸν στίχον τοῦτον, μὲ φθάνει διὰ νὰ σωθῶ, ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν ἑξ μῆνες, εὗρεν αὐτὸν ὁ διδάσκαλός του, καὶ διατί, τοῦ εἶπε, δὲν ἦλθες τόσον καιρὸν νὰ ἀκούσῃς ἄλλο μάθημα; πρὸς ὃν ἀπεκρίθη ὁ ὁσιος· διότι ἕως τώρα δὲν ἠδυνήθην νὰ μάθω.

τοῦ στίχου ἐκεῖνου τὴν παραγγελίαν· ἠδυνήθη δὲ ὕστερον ἀπὸ σαράντα χρόνους νὰ τὸ μάθῃ.

Σκέπασον ἡμᾶς, Κύριε ἀπὸ τῶν πτωμάτων τῆς γλώσσης.

“Οτι τὰ κρίματα τοῦ Κυρίου ἄβυσσος πολλή

Τὰς κρίσεις τοῦ Θεοῦ μὴ ἐρευνῶμεν μὲ ἀνθρωπίνους λογισμούς· ὁ γὰρ Παχώμιος διὰ λοιμικῆς ἐτελεύτησε, καὶ ὁ μέγας Θεοδόσιος πολὺν χρόνον ἐν ἀσθενείᾳ κακοπαθὼν, τοὺς προσερχομένους ἀσθενεῖς ἐθεράπευσε δι’ εὐχῆς, καὶ αὐτοὺς κατέκειτο ἀσθενῶν, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ ὅτι καὶ τὴν στυλίου ἐνάρητος, ὡς ἐν μεμβράνῃ τινὶ πατρικῇ ἀναφέρεται, ὑπὸ οὐρανοῦ ὠθφῇ καμφθεῖς, καὶ εἰς οὐρανὸν χαίρουσα, ἡ τοῦτου ἀνῆλθε ψυχὴ· ἄλλος ἦνωχλεῖτο ὑπὸ δαίμονος ἐνάρητος ὢν. (*)

Πολλοὶ τε εὐσεβεῖς καταπνιγέ-
τες, αἱ τούτων ψυχαί, ὡς καθαφαί
περισσεραί, ἀνέπτυσαν εἰς οὐρανοὺς.
Ὁ μέγας Πιτὴρ τῶν ἐν Ἀθῶν Ἀ-
θανάσιος, κατακρημνισθεὶς ἐτελεύ-
τησεν, ὑπὸ λίθων καταχωθεῖς, καὶ ὁ-
μῶς εἶναι ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας. Ὁθεν
μὴ κρίνωμεν κατ’ ὄψιν, καὶ ἡμαρτημέ-
νως ὡς ἄνθρωποι, ἀλλ’ ἀφίωμεν τὴν
κρίσιν πάντων τῷ Θεῷ τῷ οἰκονο-
μοῦντι τὴν σωτηρίαν τῶν πλειόνων
αὐτοῦ φίλων, ἐν στενοχωρίαις καὶ

θλίψεσιν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν,
ἵνα ἐν οὐρανοῖς ἀπολαύσωσι τελείαν
χαρὰν καὶ δόξαν ἄληκτον.

Ἐὰν ἐπιζητῇ; λέγει ὁ Μ. Βασί-
λειος, διατὶ τοῦ μὲν ἁμαρτωλοῦ ἡ
ζωὴ παρατείνεται τοῦ δὲ δικαίου αἱ
ἡμέραι τῆς παροικίας συντέμνονται;
διατὶ τὸ παιδίον πρὶν εἰς τελείωσιν
ἐλθεῖν, ἀνηρπᾶσθῃ; πόθεν πόλεμοι,
διατὶ ναυάγια, οἱ σεισμοί, οἱ
αὖχμοί, αἱ ἐπομβρίαι, διατὶ τὰ φθα-
ρτικά τῶν ἀνθρώπων δεδημιούργη-
ται; ταῦτα πάντα λαβὼν εἰς ἑννοι-
αν, ἐνθυμήθητι, ὅτι ἄβυσσός ἐστι
τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ.

**Εἰς τὸ ὠφελοῦν αἱ ὑπὲρ τῶν πί-
σται κεκοιμημένων ἱκεσίαι,
προσφοραὶ κ. τ. λ.**

Οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι, ἐπὶ τῶν φρι-
κτῶν καὶ ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν
μυστηρίων, μνήμην ποιεῖσθαι τῶν
πιστῶς κοιμηθέντων ἐθέσπισαν.

Ἐφη καὶ ὁ πολὺς τὰ θεῖα καὶ βα-
θύ; Διονύσιος ὁ ἀρειοπαγίτης ἐν τῇ
περὶ τῶν κεκοιμημένων μυστικῇ
θεωρίᾳ, οὕτως λέξας· «ὡς αἱ τῶν
ἁγίων προσευχαί καὶ κατὰ τῶν τῇ-
δε βίον μήτιγε (τὸ μήτιγε ἐνταῦθα
μηδὲν ἕτερον, ἢ τὸ πόσῳ γε μᾶλλον
ὑποληπτέον, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάν-
νης ὁ Δαμασκηνός) μετὰ θάνατον
εἰς τοὺς ἄξιους ἱερῶν εὐχῶν ἡγουν
τοὺς πιστοὺς ἐνεργοῦσι».

Διὰ νὰ εἰποῦν οἱ θεοὶ Ἀπόστο-
λοι, τῶν κοιμηθέντων «πιστῶς»,
καὶ ὁ ἅγιος Διονύσιος εἰς τοὺς «ἁ-
ξίους» ἱερῶν εὐχῶν ἡγουν εἰς τοὺς
«πιστοὺς» ἐνεργοῦσιν, ἔπεται ὅτι
εἰς τοὺς ἐναρέτως ζήσαντας, ἥτοι
τοὺς πιστεύσαντας καὶ ἐργασθέντας
τὴν δικαιοσύνην ἐνεργοῦσιν· «ἡ πί-

στις ἡ δι’ ἀγάπης ἐνεργουμένη»· ἡ
πίστις ἡ διὰ τῶν ἔργων βεβαιουμέ-
νη, ἀνευ τῶν ὁποίων καθίσταται νε-
κρά, διότι ὡς εἶπομεν, καὶ τὰ δαι-
μόνια πιστεύουσι, τελείαν πίστιν
πιστεύουσι, ἀλλ’ ἔργα οὐκ ἔχουσι
καὶ εἰκὴ πιστεύουσι· πίστις ἄκαρπος·
ἀκατονόμαστος.

Ἐρμηνεύων ὁ ἅγιος Μάξιμος τὴν
περικοπὴν ταύτην τοῦ ἁγίου Διονυ-
σίου, λέγει, «Μόνους τοὺς ἄξιους
τῶν οἰκτιρῶν τοῦ Θεοῦ ὠφελοῦ-
σιν αἱ τῶν δικαίων προσευχαί, εἴτε
ζῶντας εἴτε τελευτήσαντας, οὐ μὴν
ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀξιοκατακρίτους·
καὶ ὧδε καὶ μετὰ θάνατον. Οὕτε γὰρ
τὸν Σαουλ κάκιστον ὄντα ὠφέλησεν
ὁ Σαμουὴλ εὐξάμενος, οὕτε τοὺς
Ἑβραίους ἁμαρτωλοὺς ὄντας ὁ
Μωϋσῆς· εἴπε γὰρ ὁ Κύριος πρὸς
αὐτόν, μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ
τούτου· ὁ ἁμαρτάνων καταφρονεῖ
τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐδὲν ὑπὸ
εὐχῆς δικαίου ὠφεληθήσεται· μέγα
ἰσχύει εὐχὴ δικαίου, ἐνεργουμένη
διὰ τῆς μετανοίας τοῦ δεομένου· ἐὰν
γὰρ εἰς οἰκοδομῇ, τουτέστιν ὁ δι-
καιος, ἕτερος δέ, οἷον ὁ ἁμαρτάνων
καταστρέφῃ, ἀτέλεστον μένει τὸ ἔρ-
γον, ὡς ἔγνωμεν ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν
Σαουλ καὶ τοῦ Σαμουὴλ ὑποδείγ-
ματος».

Ὁ Κύριος ἐν τοῖς εὐαγγελίοις λέ-
γει· «περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε»·
διὰ δὲ τοῦ Προφήτου φησὶν· «και-
ρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡ-
μέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι»· ὁ-
περὶ ὁ Ἀπόστολος ἐρμηνεύων λέγει,
«Ἴδου νῦν καιρὸς· εὐπρόσδεκτος,
ἰδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας». ὁ δὲ Σο-
λομών λέγει, «Εἴτι δ’ ἂν δύναται ἡ
χεὶρ σου ποιεῖσαι, ὅση σοι δύναμις

ἐργάζου· οὔτε γὰρ ἔργον, οὔτε εἶδη-
σις, οὔτε σοφία ἐν τῷ Ἀδῇ ὑπάρ-
χει, ἐν ᾧ σὺ πορεύῃ». Ἐκ πασῶν
οὖν τούτων τῶν μαρτυριῶν ἐμφα-
νῶς δείκνυται, ὅτι οἷος ἀπὸ τῶν ἐν-
ταῦθα ἐξέλθῃ ἕκαστος, τοιοῦτος καὶ
ἐν τῇ κρίσει παρίσταται. Πλὴν ἰστέ-
ον, ὅτι τῶν ἐλαφρῶν καὶ ἐλαχίστων
ἁμαρτημάτων λυτροῦνται οἱ τεθνη-
κότες διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν ἱκεσίας
τῶν ζώντων, καὶ ἐλεημοσυνῶν καὶ
προσφορῶν τῆς ἱερᾶς θυσίας, ἃς
ὑπὲρ αὐτῶν ποιῶσι, βοηθούμενοι
δηλαδή καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν ἐτέρων
αὐτῶν πράξεων τῶν καλῶν· τότε
γὰρ καὶ τῆς θείας ἀφέσεως τῶν ἐλα-
φρῶν πταισμάτων ἀξιοθῆναι δύ-
ναιται.

Ἐρωτηθεὶς καὶ ὁ Μ. Ἀθανάσι-
ος, τί λέγονται αἱ εἰς πτωχοὺς κατα-
λιμπανόμεναι ὑπὸ τῶν τελευτησάν-
των ἐλεημοσύναι; «Νεκραὶ θυσίαι,
ἀποκρίνεται, ὁμῶς ἐὰν καὶ ἐν τῇ
ζωῇ αὐτοῦ ἐλεήμων ᾦν ὁ τοιοῦτος,
δεκταὶ εἰσι καὶ αἱ ἐν τῷ θανάτῳ αὐ-
τοῦ εὐποιῶται παρὰ τῷ Θεῷ». (Τόμ.
Β. σελ. 366).

«Μετέχουν εὐεργεσίας τινὸς αἱ
ψυχαὶ ἐκ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν γενομένης
ἀναιμάκτου θυσίας καὶ εὐποιίας, (ὡς
μόνος ἐπίσταται καὶ κελεύει ὁ ζών-
των καὶ νεκρῶν ἐξουσιαστής καὶ ἡ-
μῶν Θεός)» αὐτόθι.

Ὁ Μέγας Ἀββᾶ Μακάριος, ὁ-
μιλία Λ’. κεφ. ε’. λέγει.

«Εἴ τις τοίνυν οὐκ ἐξήτησεν ἐν τεῷ-
θεν καὶ ἔλαβε ζωὴν τῇ ψυχῇ τὸ θεῖ-
κόν φῶς τοῦ πνεύματος, ἐν τῷ ἐ-
ξέρχεσθαι τοῦ σώματος, ἐν τοῖς ἀ-
ριστέροις τόποις τοῦ σκότους ἤδη
ἀφορίζεται, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν
μὴ εἰσερχόμενος, ἐν γενένη τὸ τέλος

(*) Ὁ θεὸς Χρυσόστομος, γράφων πρὸς
τινα δαιμόνωντα Σταγεῖριον, λέγει. «Καὶ
γὰρ σοὶ τὸν πειρασμὸν τούτον ὁ συγχω-
ρήσας ἐπελθεῖν οὐδεὶς ἕτερός ἐστιν, ἀλλ’
ὁ Θεός, εἰ γὰρ καὶ χοίροις ἐπιπηδήσαι,
οὐκ ἂν ἐτόλμησαν οἱ πονηροὶ δαίμονες ἐ-
κείνοι μὴ ἐπιτρέψαντες αὐτοῦ τότε, πολ-
λῷ μᾶλλον τῇ σῇ τιμίᾳ ψυχῇ».

ἔχων μετὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν Ἀγγέλων αὐτοῦ·» φοβερός λόγος! φριξώμεν οὖν καὶ τρομάζωμεν, ἀδελφοί, καὶ ὡς ζητήσωμεν ἐμπόνως ἵνα ἀπ' ἐδῶ λάβωμεν τὴν ζωὴν τοῦ αἰγίου Πνεύματος.

Τῆς χήρας ἐκείνης γυναικὸς τῆς κατοικοῦσης εἰς Σαρεπτιὰ τῆς Σιδωνίας, ἣτις ἐδέχθη τὸν Προφήτην Ἡλίαν εἰς τὸν οἶκόν της, καὶ τὸν διέθρεψεν ἐκ τοῦ ὑστερήματός της, καὶ τὸν θανόντα αὐτῆς υἱὸν ἀνέστησεν ὁ Θεός, διὰ τοῦ ἰδίου Προφήτου, καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου αὐτῆς οὐκ ἐξέλιπεν, οὐδὲ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου ἡλαττονήθη. Ὑποδέξου καὶ σύ, χριστιανέ, εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς σου τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ἵνα καὶ τὸν νεκρόν σου ἀναστήσῃ, καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου σου εὐρεθῇ πλήρης ἐν τῇ ἀφίξει τοῦ νυμφίου, ὡς ἐκεῖνος τῶν φρονίμων Παρθένων.

Παροδικὸς ὁ βίος σου, ἀδελφέ, καὶ βραχύδρομος· λυόμενος ὡς σκιά, ἢ ὡς καπνὸς εἰς ἀέρα σκεδαννόμενος· νῦν πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν ἡ ἡμέρα, καὶ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ ἡ ἐνδεκάτη ὥρα ἤδη παρέδραμεν. Πρὶν ὅθεν ὁ ἥλιος δύσῃ τοῦ βίου καὶ πρὶν σὲ καταλάβῃ θάνατον νύξ, ἐτοιμάζου εἰς τὴν ἔξοδον· μετὰ ταῦτα δὲ ὅλως βοηθείας οὐκ ἔστι καιρὸς, ἀλλὰ πᾶσα παράκλησις ἄπρακτος· τῆς πανηγύρεως γὰρ διαλυθείσης, οὐκ ἔστι πραγματείας ἐμπόρευμα· ποῦ γὰρ οἱ πένητες τότε; ποῦ εὐποιῖαι; διὸ πρὸ τῆς ὥρας ἐκείνης, ἀλλήλοις ἐπικουρήσωμεν καὶ τὰ εἰκότα τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ προσοίσωμεν.

Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, οὐκ ἐποίησα

οὐδὲν ἀγαθόν, ἀλλ' ὀρξαίμην ποτε τῇ εὐπλαγχνίᾳ σου. Ἐπιφάνηθί μοι, Δέσποτα, δεινῶς καταπεπτωκότι, καὶ θέλησον ὀρέξαι μοι χεῖρα, καὶ ἀναστήσαι ἐκ τῶν ἀνομιῶν μου. Βλέψον, φιλάνθρωπε Κύριε, σοὶ ἀνατίθημι πᾶσάν μου ἀσθένειαν· ἰλάσθητι, ἐλέησόν με διὰ τὴν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθότητά Σου. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ ποῖα ἁμαρτήματα συχωρεῦνται μετὰ τὸν θάνατον διὰ τῶν λειτουργιῶν καὶ εὐχῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν ὅπου γίνονται διὰ τοὺς ἀποθαμένους.

Διονυσίου τοῦ Ἀρειοπαγίτου

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 273/241 χειρογράφου Κώδ. τῆς I. M. Διονυσίου σελῖς 99.)

Περὶ τούτων ὁ μέγας Διονύσιος ὁ ἀρειοπαγίτης ἀποκρίνεται καὶ λέγει· ὅτι ἂν εἶναι μικρὰ τὰ ἁμαρτήματα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀποθαμένου, λαμβάνει ὠφέλειαν διὰ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εὐχῶν καὶ τῶν ἐλεημοσυνῶν ὅπου γίνονται δι' αὐτοῦ, ὥστε συγχωροῦνται αὐτὰ ἄλλα ἂν εἶναι βαρέα καὶ μεγάλα ἁμαρτήματα δὲν συγχωροῦνται, ὅτι ἀπέκλεισεν ὁ Θεὸς τὴν πόρταν τοῦ Παραδείσου περὶ αὐτοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο κάμνει χρεῖα νὰ φροντίζωμεν ὅσον ζῶμεν περὶ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, νὰ κάμωμεν ἔργα ἀγαθὰ καὶ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ καὶ νὰ μὴν καρτερῶμεν ὡσάν ἀποθάνωμεν καὶ λέγομεν, ὅτι θέλουσι συγχωρηθῇ τὰ ἁμαρτήματά σας διὰ τῶν λειτουργιῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν.

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορείτικὴν Βιβλιοθήκην».

**ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ
ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ
(Ἐκ τοῦ Λαυρ. Κώδικος Δ 197)**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καύλωμα πρὸς ἀρετὴν κακία ψυχῆς καὶ μαλακία γνώμης· ταύτης δὲ ἀνευ τῶν ἄλλων οὐδέν. Οὐκ οἶδας ὅ,τι λαλεῖς· νήψεως καὶ μετριότητος χρεῖα· οὐπω γὰρ φησί, λογίζομαι ἑμαυτὸν κατελιπέναι· καὶ εἴτις δοκεῖ εἶναι τί, οὐπω οὐδὲν ἔγνωκε· μέγα ἀγαθὸν τὸ μὴδὲν μέγα περὶ ἑαυτοῦ λέγειν· εὐκαιρὸν οὖν καὶ ἡμῖν τοῦτο ποιεῖν, σιγῆσαι μᾶλλον, ἢ λέγειν· ἐπαινεθῆναι· μόνος γὰρ ὁ Παῦλος καυχώμενος ἠὲδοκίμησεν, ἢ ἕτερός τις κρύπτων τὰ ἑαυτοῦ κατορθώματα· οὐδεὶς γὰρ τοσαῦτα εἰργάσατο ἀγαθὰ ἀποκρύπτων τὰ ἑαυτοῦ, ὅσα ἐκεῖνος ἐξεῖπε τὰ ἑαυτοῦ· μέγα τοίνυν κακὸν τὸ περὶ ἑαυτοῦ τινα λέγειν μέγα τι καὶ θαυμαστόν· καὶ ἐσχάτης ἀνοίας τοῦτο ἀγαπητέ· τὸ μὴδεμιᾶς ἀνάγκης ἐπικειμένης καλλωπίζεσθαι τοῖς ἑγκωμίοις· οὐκ ἔστι τοῦτο κατὰ Κύριον λαλεῖν, ἀλλὰ παραπληξίας μᾶλλον δειγμα τὸ τοιοῦτόν ἐστι· καὶ πάντα ἡμῖν κενοὶ τὸν μισθὸν μετὰ τοὺς πολλοὺς ἰδρωτάς καὶ πόνους· τὸ μὲν γὰρ περαιτέρω τὸν λόγον ἐξαγαγεῖν, φιλοτίμου καὶ ἀλαζόνος.

— Ὅρους ἡμῖν καὶ κανόνας ὁ νόμος ἔδωκεν, ὥστε τῶν κατὰ Θεὸν ἀμελουμένων μὴ κεκοῖσθαι θεραπείας, ἀλλὰ πληκτικώτερον μεταχειρίζειν τὸν λόγον, ὥσπερ ὁ μέγας Παῦλος, Γαλάτας καλῶν ἀνοήτους· καὶ ἀπαξ καὶ δῖς· καὶ Κορίνθους γαστέρας ἀργὰς καὶ θηρία κακὰ ἐντεῦθεν ἀνακηρύττεται.

— Ἡ φύσις τὰ αὐτῆς καὶ ἀκόντων ἡμῶν ἐπιδείκνυται καὶ κρατῆσαι τῶν ἐλατωμάτων ἐκείνων οὐκ ἔνι· οὐδὲ τὸν σφόδρα βουλόμενον καὶ σπουδαῖον.

— Οὐ γὰρ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ μί-

σους ἦν ἡ σοὶ γέγραφα, ἀλλ' ὑπὸ τῆς πολλῆς ἀγάπης καὶ φίλτρου καὶ στοργῆς μου τῆς πρὸς σέ, καὶ ἐξ ἀγάπης σοὶ λαλῶ καὶ ποιῶ, καὶ φιλοστόργου διανοίας.

— Ὅταν λέγει ὁ Λουκᾶς, ὅτι ἐγένετο παροξυσμὸς μετὰ τῶν ἀποστόλων, μὴ τοῦτο ἔγκλημα εἶναι νόμιζε· οὐ γὰρ τὸ παροξυνθῆναι χαλεπὸν, ἀλλὰ τὸ ἀλόγως καὶ ἐπ' οὐδενὶ δικαίῳ· θυμὸς γὰρ ἄδικός φησιν, οὐκ ἀθωωθήσεται· οὐδὲ ἐπιείκεια ἀπλῶς καλόν, ἀλλ' ὅταν ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ, ὡς ἐν μὴ τοῦτο προσῇ, καὶ ἐκείνη νοθεύει, καὶ ἡ ὀργὴ θρασύτης γίνεται.

— Ἄλλοι μὲν ἄλλως ἂν εἴπωσι ὡς εἰδότες καὶ τὸ σκόπιμον τῶν πραγμάτων τῆς θεωρίας κτησάμενοι, ἐγὼ δὲ ἡδομαι ἡδονὴν ὑπερβάλλουσαν, καὶ χαρὰν χαίρει· ἔνδοθεν ἡ καρδίᾳ μου χειραγωγούμενον ἐν τοῖς ἑμοῖς σε θεώμενος, ἢ μᾶλλον ἐν τὸς τοῦ Πνεύματος εἵζοντα· καὶ κηροῦ ἐν τῇ ὑπακοῇ καθορῶν εὐπλαστότερον, ἵνα τῇ καλῇ ταύτῃ αἰχμαλωσίᾳ χειραγωγῆσιν ἡμᾶς εἰς τὴν τῆς ἀγάπης ἐπίδοσιν καὶ πῆχην εὐσβεῖ αὐξήσιν ἐπ' αὐξήσει ποιούμενος καὶ ὁμόσαι χωρήσωμεν εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Ἐρωσο. Καλλωπίζομαι τῷ πόθῳ καὶ χαίρω ἐρᾶν τοιοῦτον πόθον καὶ ἔρωτα.

— Ὁ ἐκπεπολεωμένος καὶ ἡγρωμένος ἐγὼ εἰς τοὺς πρώτους τῶν φίλων καταλεγόμενον σὲ ἔχομεν. Οὐδὲν τοίνυν πρὸς φιλονεικίαν ποιήσωμεν οὐδὲ ἀνθρωπίνῃ δόξῃ προκατελιπμένος.

Ἱκεσία πρὸς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν ὑπὲρ ἐλέους;

Ἐγὼ μὲν τὴν μεγάλην τῆς Ἐκκλησίας δύναμιν, μανθάνειν δὲ παρακαλῶ καὶ τὴν φιλανθρωπίαν, καὶ δέξασθαι με ὑπὸ τὰς αὐτῆς πτέρυγας οὐ μνησικακήσασα ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθέν μου ἀννοημάτων, ἀλλὰ τοὺς κόλπους μοι ἀνοίξασα, καὶ μετὰ πολλῆς ἀπλώσασα τῆς φιλοστοργίας, ψα-

μίσει καὶ μετὰ τὴν δικαιοσύνης λιμῶ· ἐκ τῶν ψυχῶν αὐτῆς ἄρτου ἐπιουσίον ἐνδεῖαν ἔχοντα· καὶ μή τις εἴποι ὁ λέγων καὶ γὰρ δικαιοσύνης λόγῳ ἀνάξιος ἐλέους γενέσθαι με διὰ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα, ὅτι πάντες κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς λόγους ἐν ἐπιτιμίοις ἐσμέν· καὶ πάντες ἀναλόγως ἐλέους ἐσμέν ἐπιδεεῖς. Διὸ παρακαλῶ, μὴ ὥς ἀκάθαρτον καὶ ἔκτρωμα τῆς ἐμπράκτου καὶ πνευματικῆς ἀγάπης ὑμῶν ἀποστρέψῃτε τὰς ὄψεις διὰ τὸν σταυρωθέντα Ἰησοῦν ὅπερ οὐκ ἦν ἐγκλημα ἢ τῆς ἐναγοῦς καὶ ἀκαθάρτου ἐπαφῆ πόρνῃς, οὔτε ἔβλαψε, φησί, τὸν καθαρὸν ἢ ἀκάθαρτος, ἀλλὰ τὴν ἐναγὴν ὁ καθαρὸς καὶ ἁμωμος καὶ πάσης ἐπέκεινα καθαρότητος διὰ τῆς ἀφῆς καθαρὰν καὶ ἡλεημένην εἰργάσατο· μὴδὲ μνησικακήσῃτε ἀδελφοί, μὴδὲ ἀποτειχίσθῃτε μοι τὴν πρὸς ὑμᾶς καταφυγὴν μου καὶ ἰκέσιν δέξιν, ἀλλὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, οὗ τὴν ὑπεύθυνον ὄψιν, δότε εἰπεῖν καὶ τὸ ὁμόφυλον οἰκτιρήσατε καὶ βλαστήσατε ἐλεημοσύνης καρπὸν, πᾶσαν συμπάθειαν ἐπ' ἐμοὶ καὶ φιλανθρωπίαν ἐπιδειξάμενοι· καὶ τιθέντες κατὰ νοῦν, εἴγε τοῦτο δεῖ εἰπεῖν, μὴ τὰ φαῦλα μινον, ἀλλὰ εἴτι ἐμοὶ κατόρθωμα ἡλέησεν ὁ Θεός, καὶ τοῦτο λογίζεσθαι· καὶ τοὺς μὲν εἰδέναι χάριν ὁμολογοῦντες, ὑπὲρ δὲ τῶν ἐτέρως ἔχοντων ὡς ἀνθρώπων συγγινώσκοντες, καὶ ταῦτα λέγων οὐ δικαίωμα ἀναπολόγητος ὢν, ἀλλὰ ἔλεον ζητῶ· τίς δικάζει τὸν αὐτόκλητον μετανοημένον; οὐ γὰρ δικαστηρίου καιρὸς νῦν, ἀλλ' ἐλέους· οὐκ εὐθύνης ἀλλὰ φιλανθρωπίας, οὐκ ἐξετάσεως ἀλλὰ συγχωρήσεως, οὐ ψήφου καὶ δίκης, ἀλλ' οἴκτου καὶ χάριτος· μεγάλας δὲ καὶ ἀφάτους ὑμῶν τῆς φιλανθρωπίας ἀποδώσοι τὰς ἀμοιβὰς ὁ Θεὸς ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, ὅτε θήσῃ κρίσιν καὶ ἐλπίδα καὶ τὴν ἐλεημοσύνην εἰς σταθμούς, Ἀμήν.

— Οὐ γὰρ ὁδὸν ἀτριβῇ βαδίζω καὶ δυσδιόδευτον, ὁρῶν γὰρ ἐν () γενόμενος πολλοὺς πρὸ ἐμοῦ καὶ ἐπ' ἐμοὶ τοὺς βαδίζοντας καὶ προηγούμενους, εὐκολώτερον καὶ ἀνενδοιάστως, καὶ προθύμως ἄπτομαι τῆς ὁδοῦ, καὶ πλείονα τὴν προθυμίαν λαμβάνω· ὑπὲρ τροφῆς ἰκετεύω πεινῶν, γυμνὸς ὑπὲρ ἐνδύματος, παράκλησιν, κηδεμονίαν, ἐπίσκεψιν, ἐπὶ πτας, διαλλάκτας τῶν κατεχόντων ἀνιερῶν, λιμὸς ἐνοχλεῖ τροφεὺς καὶ παραμύθιον γίνεσθαι.

— Ὡς περ δεξαμένη σωλῆνι προσέκληται ῥέοντι, οὕτως ἡ ἀκοὴ τοῦ δικαίου προσέκληται τοῦ θεοῦ τοῖς νόμοις.

— Δώη σοι Κύριος τῶν δυνάμεων δύναμιν τοῦ ἀποκτείνειν τὸν βρυερὸν λέοντα τῇ δυνάμει τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ· μακαρία ἡ πόλις ὅτι τοιοῦτον δένδρον ἐβλάστησεν, ὠρίμους παρέχον καρποὺς τῆς δικαιοσύνης· μακαρίζω τοὺς ἀπολαύοντας τῆς πνευματικῆς τραπέζης τῶν θείων σου λόγων, καὶ πίνοντας ἐν εὐφροσύνῃ ἐκ τοῦ κεράσματος τοῦ κρατήρος τῆς εὐαγγελικῆς σου διδασκαλίας.

— Καταλείψωμεν τὴν πολλὴν ταύτην περιουσίαν καὶ ἰδιάσωμεν ἐκ τοῦ κόσμου.

Πρὸς τὴν τιμιωτέραν τροπάρια

Βλέπε σου τὸν τάφον διὰ παντός, ἀνθρώπε καὶ φεῦγε, τὰς οἰκίας τὰς ὑψηλάς, καὶ σπεῦσον οἰκῆσαι, μόνος τὰς οὐρανίους· ἐκεῖ γὰρ ἐκκληρώσω τὴν σὴν ἀνάπαυσιν.

Δάκρυ οὐκ ἔχεις οὐδὲ κλαυθμόν, τάλαινα ψυχὴ μου, καὶ πῶς σβέσης τὸν ἐμπρησμόν, τῆς φρικτῆς ἐκείνης, τῆς μελούσης σε καίειν· διὸ ἐν κατανύξει, τὸν κριτὴν πρόφθασον.

Πύρρῳσιν ψυχὴ μου φεῦγε σαρκός, τρέχε δὲ πρὸς ὄρος, σωρροσύνης ὡς περ ὁ Λῶτ, Σοδόμων γὰρ ἔγνωσ κερανοῖς

τοὺς φρικώδεις, μανίας ἀκροσίας δικαίως φλέξαντας.

Στίχοι κατανυκτικοί

Πρὸς τὸ: Δέσποινα πάντων Δέσποινα.

Ἀδάμ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ῥιφείς ἐκ Παραδείσου, ἀπέναντι καθήμενος, οὐκ ἔλπεε δακρύων· σὺ δὲ ψυχὴ μου τῆς Ἐδέμ, τῶν ἀρετῶν ῥιφείσα, οἷμοι πῶς κάθη παίζουσα χλιδῶσα καὶ τρυφῶσα.

Ἀφρόνως ἐπαθύρουσα τοῦ βίου τοῖς ὄνειροις, καὶ ταῖς σκιαῖς τῶν ἡδονῶν, ἀλόγως ἁμαρτοῦσα, τὰς αὖρας ἄφες τὸ λοιπόν, καὶ μὴ μεταωρίζου, πείσθητι συμβουλευόντι, κλαῦσον ἀπὸ καρδίας.

Ἡσύχαζε καὶ μέμνησο, τῶν προημαρτημένων, καὶ πάντως ἔξεις δάκρυα, καὶ ἄνικμος τυγχάνεις· ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Ὁ πάλαι βλύσας ὕδατι, πέτρης ἐξ ἀκροτόμου, καὶ τῆς Μεροῦς μεταβαλὼν, ἑβραίοις τὴν πικρίαν, κοσμοποιεῖ τερατουργέ, Θεέ μου πλαστοργέ μου, τῶν ἀκροτάτων ἐφετῶν, ἀκρότης ὑπερέτερος, δακρύων δεῖξόν μοι πηγὰς, τοὺς κύκλους τῶν ὀμμάτων, τὴν κεφαλὴν μου πλήρωσον, ὑδάτων καθαρῶν, καὶ ποιήσον τὰ βλέφαρα νεφέλας ἀεζόυτους· ὁ μολυσμὸς γὰρ τῶν φρενῶν καὶ τῆς ψυχῆς ὁ ῥύπος ὑσσώπου δέεται Δέσποτα τῆς σῆς φιλανθρωπίας, καὶ τῆς πηγῆς τῶν ὀφθαλμῶν καρδιακῶν ὑδάτων ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Ἡ φιλοσόφρων καὶ ταπεινῆς καρδία, ὅτε κατήγετο πραθεῖς εἰς Αἴγυπτον ὡς δοῦλος, ὁπότεν εἶδε τῆς μητρὸς, τὸν τᾶφον παροδεύων, ἐπάνω θίψας ἑαυτὸν τοῦ μνήματος ἐθρήνη, ἂν ἐπαισθάνῃ τραγῶδων ψυχῇ μητρὸς ἂν βλέπῃς, Ραχήλ ἰδοῦσα στέναξον, ὡς δοῦλον πεπραμένον, τὸν Ἰωσήφ τὸν σὸν υἱόν, ἀνδράποδον βαρβάρων, ὡς πρόβατον ἀγόμενον, εἰς χώραν ἄλλοτριαν· σὺ δὲ ψυχὴ μου τῆς

σαρκός, τὰς ἡδονὰς πραθεῖσα, πῶς παροδεύεις τὴν ὁδὸν ἀδακρυτὴ τοῦ βίου; ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Σὺν Ἰωνάθαν τῷ καλῷ, καὶ τὸν Σαούλ ἐθρήνει, ὁ τῆς προφότητος βυθός, Λαβὶδ ὁ προφητάναξ, τὰς κορυφὰς τὰς τῶν ὀρέων, ἀρώμενος καὶ λέγων, μὴ καταβήτω ὑετός, μὴ σταλαξάτω δρόσος, μὴδ' ἀπαυγάσαι λαμπεδὼν, φωτὸς ἡλιοβρότου, ἐν οἷς κατέπεσεν ἰσχύς, καὶ τόξον Ἰωνάθαν· σὺ δὲ τρις ἴλαστε ψυχὴ καὶ σιδηρὰ καμδία, οὐ συγγενῶν ἢ στέρησις, οὐ φίλων οὐ γονέων, ἐκίνησε πρὸς δάκρυα, καὶ σύγχυσιν καὶ πένθος, τί λέγω φίλων συγγενῶν, οὐδὲ σαυτὴν δακρύεις, ἐννοουμένη τὰ πολλὰ τῶν ἐγκλημάτων βίβη, καὶ τὸ δορυμὸν τῶν αἰκισμῶν ὧν μέλλεις ὑποστῆναι· ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Τὸς Ἰλιάδας λέγουσι, τῶν λόγων οἱ μυθώδεις, οὕτω θρηνεῖν τὸν ἀδελφόν, οὕτω πενθεῖν ἐκ βύθους, ὡς πῆγνυσθαι τὸ δάκρυον, εἰς ἡλεκτρον ἐκείνο, σὺ δὲ δυσδαίμων τάλαινα ψυχὴ μου παναθλία, πῶς οὕτω μένεις ἄκαμptos, ἀμείλικτος, ἀγρία, σαυτὴν δρῶσα προφανῶς ὥς περ κυματουμένην ἐν ἀγχιτροφοῖς Ἰλίου, τῶν ἡδονῶν τοῦ βίου· πῶς φαίνει μάλλον εὐχερῆς οὐ κατανενυγμένη; πῶς ἐπελάθου τάλαινα τῶν πρὶν ἀτοπημάτων; ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Ἄπας ὁ βίος ὁ παρὼν, πέδων ἐστὶ κλαυθμῶνος, ἅπας ὁ βίος ὁ παρὼν, ὑπόθεσις δακρύων· καὶ σπείρειν κελευόμεθα δακρύων τὰς ἐκχύσεις, ἣν ἀγαλλίασιν ἐκεῖ βουλόμεθα θερίσαι· πῶς οὖν ἀνόητε ψυχὴ, τὸν τῶν δακρύων χρόνον, εἰς μάτην οὕτω δαπανᾷς ἀκαίρις ὁμιλίαις, καὶ τὸν τῆς πανηγύρεως καιρὸν καταναλίσκεις, εἰς ἀνοήτους προφανῶς καὶ παραλόγους πράξεις, καταμελοῦσα τοῦ λυτρου καὶ σωτηρίου πάθους· ζῆτει πεισθεῖσα τὸ λοιπόν,

παρὰ Θεοῦ δακρύων, ὄμβρους καὶ λίμνας καὶ πηγὰς τὰς ψυχοκαθαρείας, καὶ πένθος ἀπαράκλητον, πενθοῦσα καθ' ἡμέραν καὶ τῶν προτέρων μέμνησο σφαλμάτων σου καὶ λέγε : ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

Παντοίοις πάθεσι καὶ ταλαιπωρίαις καταβαπτίζεται ἡ ἀθλιότης τῆς ὥδης· καὶ ὅρα εἰμὴ θάλασσαν μιμεῖται τῶν ἀνθρωπίνων τὰ πράγματα, εἰμὴ τῆς ἐκεῖθεν ταραχῆς ὁ βίος ἐμπέληται· εἰμὴ τῆς ὑγρᾶς πλέον ἐπὶ τῆς ξηρᾶς χειμαζόμεθα· εἰμὴ τῶν ἀνέμων σφοδρότερον ἀλλήλοις συμπίπτομεν καὶ συνόλως εἰπεῖν, καθάπερ ἐν ζόφῳ θαλαττίῳ ὥδε κἀκεῖσε περιφερόμεθα· ῥεῖτε δακρύων ὀφθαλμοί, κρουνοὺς ἡματωμένους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΣΟΙ ΗΓΙΑΣΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

κδ'.) Νεῖλος ὁ Μυροβλύτης ἐπάωθεν τοῦ τόπου ὅπου ὀνομάζεται Καραβοστᾶσιον, κατὰ τὸ ἀμίστερον τῶν Καυσοκαλυβίων.

κε'.) Ἐτι δὲ καὶ Ἰωάννης· ἐκεῖνος ὁ Κουκουζέλης ὁ πολὺς εἰς τὴν μελωδίαν καὶ καθαρότητα. Τούτου λέγουν, οἱ πόδες του νὰ ἐμυροβλύσαν, ἐπεὶ καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβε τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο φλωρὶ ἀπὸ τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον, ἐτρώθη ὅλος ἀπὸ ἔνθεον ἔρωτα, ὅθεν ἔμεινεν ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς θείας αὐτῆς εἰκόνης πολλοὺς χρόνους, ἕως οὗ τοῦ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

κς'.) Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Δομέστικος. Ἐσπέρα· ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ ἀγρυπνία, ἐκοιμήθη ὀλίγον ὁ Δομέστικος καὶ θεωρεῖ τὴν Δέσποιναν Θεοτόκον λέγουσαν : ὦ Δομέστικε, δέξαι τὸ ψαλτικόν σου, καὶ εὐχαριστῶ σοι πολλὰ διὰ τὸ ψαλὲν τρο-

παρίον. (Ἐπὶ σοὶ χαῖρε κεχαριτωμένη κ.λ.π.) καὶ δίδει αὐτῷ μὲ τὸ χέρι τῆς ἑνα χρυσοῦν νόμισμα (ὅρα κατωτέρω).

κζ'.) Ὀλίγον δὲ ὕστερον τοῦ ἀγίου Μαξίμου, ἔλαμψεν εἰς τὴν ἀγίαν Λαύραν καὶ ὁ ἐν ἀγίοις Ἰωαννίκιος ἱερομόναχος ὁ Κόγχυλας, ὅστις συνέγραψε καὶ τὸν βίον τοῦ αὐτοῦ θείου Μαξίμου, μετὰ τὸν ὁσίων Νήφωνα καὶ τὸν Θεοφάνη προηγούμενον τὸν Βατοπεδινὸν καὶ τὸν μετὰ ταῦτα εἰς τὸ Περιθεώριον ἀρχιερατεύσαντα.

κη'.) Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἤκμασε καὶ Διονύσιος ὁ ῥήτωρ μετὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Μητροφάνους· οἱ Στουδίται. Τοῦτου ἡ Καλύβη σώζεται μέχρι τοῦδε ἐν τῇ μικρᾷ καλουμένῃ ἀγίᾳ Ἄννῃ.

κθ'.) Καὶ τοῦ μὲν Διονυσίου σώζεται καὶ βίβλος ἰδιόχειρος· τοῦ δὲ Μητροφάνους ἡ φοβερά ὀπτασία ἐκείνου εἰς τὰ Σιδηροκάυσια τοῦ Δημητρίου.

λ'. - λβ'.) Τὸν νέον Ἀντώνιον μὲ τοὺς δύο του ἱεροὺς μαθητάς.

λγ'.) Ὁ ὁσιος Νεκτάριος· τοῦ ἐν τῷ κελλίῳ τῶν ἀγίων Ἀρχαγγέλων τοῦ Ἰάγαρι ἀσκήσαντος ἐν Καραῖς τῷ 1470.

λδ'.) Ὁ ὁσιος Φιλόθεος ὁ Καραώτης ὁ χρηματίσας πνευματικὸς πατήρ τοῦ ἀνωτέρω Νεκταρίου ὁ καὶ προορατικὸς χάρισματος ἡξιωμένος.

λε'.) Ὁ ὁσιος νέος Θεόδωρος ὁ ἡγιασμένος ὅπου κατῳκεῖ εἰς τὸ ἄλλο σπήλαιον ἀπὸ τῆς Θεοτόκου ἐν Βίγλα Γιαννικοπουλίου, ὅστις καὶ ἐκεῖ ἐτελείωσεν ἐν ἔτει 1732, οὗτινος ἡ θεία Κάρα εἰς τὴν Οὐγγροβλαχίαν ἀγομένη μεγάλη θύμα-

τα κατώρθωσεν ἐν ἔτει 1740 ἐπὶ τῆς αὐθεντίας Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα.

λς'.) Εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς νῦν αἰῶνα τὸν δυστυχῆ ἤκμασεν ἐν ἔτει 1730, ὁ ὁσιος Ἀκάκιος ὁ ἐξ Ἀγρόφων ἐν τῇ Σκίτῃ τῶν Καυσοκαλυβίων· ὃχι πολὺ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς κατώτερος. Οὗτος ὁ τρισόσιος ὑπήλειψε μὲν εἰς τὴν ἀρετὴν πολλοὺς, ἠρέθισε δὲ καὶ εἰς τὸ μαρτύριον οὐκ ὀλίγους.

λς'.) Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἕνας εἶνε καὶ ὁ Ρωμανὸς ὁ Καρπενησιώτης. Αὐτοῦς ὁ ἀοίδιμος ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Θεὸν ἀληθῆ ὁμολογήσας, ἐν τῇ Κων)πόλει τὸ μακάριον τέλος ἐδέξατο ἀπομνηθεὶς τὴν κεφαλὴν.

λη'.) Πρὸς τοῦτοις καὶ Νικόδημος ὁ ἀπὸ Ἑλβασάν τοῦ Δυρραχίου εὐχαῖς αὐτοῦ τοῦ ὁσίου, τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἐνεδύσατο.

λθ'.) Παχώμιος δὲ ὁ Ρῶσος πεντεκαίδεκα χρόνους ἐν τῇ Σκίτῃ τῶν Καυσοκαλυβίων ὑπὲρ φύσιν ἀγωνισάμενος, στηριχθεὶς ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ὁσίων εὐχῶν καὶ ἀνελθὼν εἰς Φιλαδέλφειαν, τὸ νῦν Οὐσάκι καλούμενον, ἔλαβε καὶ αὐτὸς ὁ μακάριος τὸν ἀμαράντινον τοῦ μαρτυρίου στέφανον.

μ'.) Ἀλλὰ καὶ ὁ Γαλάτης ὁ Δαμασκηνὸς ὁ Λαυριώτης πηγαίνοντας εἰς τὴν Κων)πολιν ἔλαβε τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου.

μα'.) Ἐτι δὲ καὶ ὁ Ἀγιαννανίτης Κοσμάς· ὁ Σπαρτιεύς πηγαίνοντας μὲ ἀνάγκην εἰς τὴν Κων)πολιν καὶ κηρύξας μὲν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν καθυβρίσας δὲ λίαν τοὺς ἄσεβεῖς, ἀπετιμήθη τὴν κεφαλὴν.

Οἱ ὁσιομάρτυρες Δαμασκηνὸς Λαυριώτης, ὁ Γαλάτης καὶ Κοσμάς Ἀγιαννανίτης ὁ Σπαρτιεύς, ἐμαρτύρησαν ἐν ἔτει ρψξ (1760).

Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι διέλαμψαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ταύτην Μεγίστην καὶ ἀγίαν Λαύραν καὶ εἰς τὴν περίοικον αὐτῆς, ὁ δὲ πανδαμάτωρ χρόνος διέφθειρε τὰ τούτων ὑπομνήματα. Πλήν, ἀρκετοὶ εἶναι καὶ οὗτοι διὰ νὰ μάθωμεν ἐξ ὄνυχος τὸνλέοντα, καὶ νὰ στοχασθῶμεν ἐκ τοῦ ὀδόντος τὸν ἐλέφαντα. Διέλαμψαν δὲ καὶ ἕτεροι ὃχι πολλὰ κατώτεροι ἀπὸ τοὺς προειρημένους, καὶ μάλιστα τώρα πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τοῦ 1760 ἔτους ἐν τῇ μικρᾷ σκίτῃ, Ξυνὰ νερὰ καλουμένην.

μβ'.) Ἀνθιμος ἱερομόναχος Γισουρζῆς ἐγκλειστος ἄνθρωπος ἀπλοῦς· ἀκτῆμων καὶ πολλῆς ἀρετῆς γέμων καθαρότητος.

μγ'.) Ἐν δὲ τῇ ἀγίᾳ Ἄννῃ Σωφρόνιος ἱερομόναχος ἐκ τῆς Ἠπείρου, ἀνὴρ ἀγιώτατος, πρῶτος εἰς τὸ ἄκρον εἰρηνικός, ὁμοιος εἰς τὴν ζωὴν μὲ τὸν ἅγιον Ἀλέξιον. Ἐπειδὴ ὅταν τὸν ὑπάνδρευσαν οἱ γονεῖς του, καταλιπὼν αὐτοὺς ἔφυγε κρυφίως. Ἐλθὼν οὖν ἐν τῇ προειρημένῃ σκίτῃ καὶ 50 ἔτη ἡσυχάσας ἐν καλύβῃ μικρᾷ τε καὶ πενιχρᾷ ἐν εἰρήνῃ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἀνθρώπος ὅπου δὲν ἐσκανδάλισέ τινα ἐν τοσοῦτοις χρόνοις, δὲν ἐμετατόπισεν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τόσον ἐφύλαξε τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης καθαρὸν καὶ ἄρρυτον, ὅπου δὲν ἔλαβέ ποτε μήτε ὀβολὸν ἀπὸ τινος διὰ τὸ ἱεουργεῖν· θαύματος ἄξιος καὶ ἀμίμητος εἰς ὅλον τὸ ἅγιον Ὅρος.

μδ'.) Παρθένιός τις 35 χρόνους

ήσυχας ἐν τῷ ήσυχαστηρίῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου, ἁγιώτατος πνευματικὸς πατήρ, ὡς καὶ τὸ κρύφια νοήματά τε καὶ ἔργα λέγειν τοῦ ἐκάστου, πρὸ ὁκτώ μηνῶν γνωρίσας τὸν αὐτοῦ θάνατον, καὶ κληήρης γεγονώς, μετεκομίσθη ἐν ταύτῃ τῇ ἱερᾷ Λαύρᾳ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, Πνεύματος ὅλου τοῦ Θεοῦ γενόμενος μέτοχος.

με΄.) Δὲν πρέπει δὲ μήτε τὸν ἀρχιληστήν, καπετὰν Σταμάτην πρότερον ὀνομαζόμενον, ὕστερον δὲ μετονομασθέντα Σεραφίμ μοναχόν, νὰ σιωπήσωμεν τὸν ἐκ τοῦ Σωτήρος τῆς Ζαγοράς τῆς Δημητριάδος ὀρμώμενον καὶ ἐν τῷ Καρούλι ήσυχαστηρίῳ ὑπὲρ τὰ 40 ἔτη διακατερήσαντα, καὶ οἷον ἀθλητικῶς τῇ ἁγαν σκληραγωγίᾳ, διαβάντα πρὸς ὃν ἐπόθει Κύριον.

μς΄.) Ἀλλὰ καὶ Καλλίνικός τις, ἱερεὺς ὢν Τενέδιος, ἐγγὺς τοῦ Κανσοκαλυβίου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἁγίου Ἀθανασίου, ἐν γήρᾳ βαθεὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Εὐλογημένος ὢν καὶ ἀπλοὺς ἄνθρωπος φίλος ἄκρος τῆς ήσυχίας τῆς εἰρήνης, ἀγάπης καὶ καθαρότητος.

μς΄.) Ἐτι καὶ ὁ Καστορίας Ἰωάσαφ μοναχὸς ὁ πάντῃ ἀκτημονέστατος, ἀνέστιος, ἄοικος, ἀπέδιλος, καὶ διεθρῶγός τε ῥάκη ἐνδεδυμένος, ἐν τοσαύτῃ ἀσκήσει καὶ κακοπαθείᾳ ἐν σπηλαίοις καὶ φάραξι, τῇδε κἀκεῖσε μεταναστεύων ἕως 50 χρόνους, τέλος ἐλθὼν εἰς Κανσοκαλύβια ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

μη΄.) Καὶ Τιμόθεος ὁ ἐξ Ἀγράφων ἱερομόναχος, ὁσίως ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ ἐν τῇ σκῇ τῷ Μεγά-

λου Βασιλείου, εἰς τὰ κρύα νερά. Πτωχὸς ἦν καὶ οὗτος διὰ Χριστὸν ὁ ἀοίδιμος, ῥάκη διεθρῶγός τε φερόμενος, ἄπλαστος, ἀπόνηρος πάντῃ καὶ φίλος τῆς ἀληθείας, ἀγωνιστὴς ὑπὲρ ἄλλους πολλοὺς καὶ ζηλωτὴς καλῶν ἔργων καὶ πλεῖστοι ἄλλοι τῶν ἁγίων.

Διὰ τοῦτο δὲν λείπουν καὶ τώρα ἀκόμη, χάριτι Χριστοῦ, ἐργάται τῆς ἀρετῆς εἰ καὶ σπάνιοι· τὸ καλὸν καὶ δυσεύρετόν ἐστι. Τούτους οὕτε νὰ ἀριθμήσωμεν πρέπει, οὕτε νὰ ἐπαινέσωμεν τοὺς νῦν, ἐπειδὴ λέγει ὁ σοφός. «Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε». Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης καὶ ἁγίας Λαύρας ἡμῶν τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμπάντων ἁγίων Πατέρων καὶ τῶν μετὰ ταῦτα τούτοις μιησαμένων. Γένοιτο δὲ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς μιμητὰς γενέσθαι τούτων τῆς ἀρετῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἢ τοι ἐπαινέται τὸ μετριώτερον διὰ τῆς ἀληθοῦς μετανοίας, ἀγάπης, καὶ ταπεινώσεως. Πρεσβεύαις τῆς Πανυμνήτου.

Περὶ τῆς ἁγίας εἰκόνος τῆς ἐπιλεγομένης Α΄. Φωβινῆς.

Μέχρι τοῦ 1360 ἔτους, ἀφ' οὗ ἔλαβεν ὁ ἀγγελόφωνος ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης ἐν τῷ ἀκαθίστῳ ὕμνῳ τὸ φλωρίον ὑπὸ τῆς Κυρίας ἡμῶν Δεσποίνης Θεοτόκου, ὠνομάσθη «Β΄. Φωβινῆ» καὶ «Κουκουζέλισσα.»

Ὁ ἐν διδασκάλοις καὶ ἔλλογιμώτατος κύριος Κοσμᾶς ὁ ἐξ Ἐπιδαύρου τῆς Πελοποννήσου Λαυριώτης, κατὰ τὸ ἔτος 1754 Ἰανουαρίου 20 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, ἐπειδὴ ἔπασχεν ὁ ποῦς του ἐξήτησεν εἰς τὴν κατοικίαν

του εἰς τὸν πύργον τῶν Ἀγίων Θεοδώρων νὰ τοῦ φέρωσιν οἱ προῖσταί· μνοι τῆς Λαύρας τὴν εἰκόνα τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, ὅτι ἔχει λόγον νὰ τοὺς εἰπῇ, εὐθὺς οἱ Πατέρες ἔφερον τὴν εἰκόνα τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου μετὰ παρακλήσεως τῶν ἱερέων. Ἀφ' οὗ ἐστάθη μὲ προσοχὴν καὶ σχῆμα εὐλαβητικὸν καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὴν μᾶς ἔδειξε καὶ τρίτον χερί, ἐξέστημεν ἐκπλαγέντες καὶ ἐχαροποίησεν ἡμᾶς ὁ σοφώτατος διδάσκαλος ἡμῶν Κοσμᾶς καὶ μᾶς λέγει: Πῶς ἡ ἁγία αὕτη εἰκὼν εἶναι ἐνταῦθα φερόμενη, καθὼς ἡ τῶν Ἰβήρων καὶ τοῦ Χιλιανδαρίου αἱ ἱερᾶς εἰκόνες τῆς Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Καὶ πῶς σᾶς ἐλάλησα, καὶ ταῦτα σᾶς ἐφάνερωσα, ἡ ἁγία χάρις μὲ πνευματικὴν θεωρίαν μὲ ἐφάνερωσε καὶ μὲ ἐπρόσταξε νὰ σᾶς τὰ εἶπω καὶ νὰ σᾶς τὰ φανερώσω. Καὶ ἀκόμη νὰ ἔχητε καὶ αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν πῶς τὸ «Ἄγθεν οἱ Προφῆται» διὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα τὸ ἔψαλλεν ὁ ῥηθεὶς καὶ μελιρρύτος Ἰωάννης Κουκουζέλης, ὥστε καὶ τρίτον ἀπὸ τὸ 1754 ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν νὰ λέγεται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς Φωβινῆ, Κουκουζέλισσα, καὶ Τριχεροῦσα.

Στίχοι περὶ αὐτῆς τῆς ἱερᾶς καὶ πανσεβασμίου εἰκόνος, παρὰ τοῦ ἀρίστου διδασκάλου κυροῦ Κοσμᾶ ποιηθέντες.

«Ἡ προσκύνῃς τῆς μεγάλης εἰκόνος τῆς ἀκηράτου καὶ Θεοτόκου Κόρης.

Νῦν ἐδοξάσθη, ἄρτι ἐμεγαλύνθη, ὑπὲρ τὸ πρῶτον ὑπὲρ τὸ πάλοι.

Ὅθεν τότε μὲν ἡγίασται πρὸς Κουκουζέλη καὶ τὸ ὄνομα δὲ ἔσω-

ζον ἐκεῖνο.

Νῦν δὲ πλείονος ἡξιώθη τῆς δόξης· πλείονος τιμῆς καὶ θαύματος ἀείρου.

Φανερωθεῖσα διὰ χειρὸς τῆς τρίτης, μεθ' ἧς ἀγκαλίζεται τὸν Θεὸν Λόγον.

Καὶ τὸ ὄνομα εἴληφε Τριχεροῦσα· ἐξίστησι γὰρ τοὺς ἐν τῷ καιρῷ ταύτῳ.

Τὸ σημεῖον γὰρ φοβερόν τε καὶ μέγα, ὥστε θαυμάζειν καὶ ἀπορεῖν πάντας.

Πῶς ἕως τοῦ νῦν ἀπόκρυφον ἔμεινε· νῦν δὲ προσκυνούμενον ἐνθέως ὄλω.

Τοῦ θαύματος χρόνοι δὲ χειρὸς τῆς τρίτης· τὸ χιλιοστὸν ἔτος τῆς οἰκονομίας.

Τῶν ἑπτακοσίων δὲ καὶ τοῦ τειάρτου, τοῦ πεντηκοστοῦ τῶν ἀπὸ Χριστοῦ χρόνων».

Ἡ ἱερὰ καὶ ἁγία εἰκὼν τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, ἦλθεν ἀπ' ἔξω κατὰ τὸν διδάσκαλον κύρ Κοσμᾶν· πότε ὅμως ἄδηλον. Εὐρίσκετο εἰς τὸ τέμπλον τοῦ ἱεροῦ Καθολικοῦ ναοῦ μετὰ τῆς ἱερᾶς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἅγιου στεφάνου. Νῦν δὲ εὐρίσκεται αὕτη εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, καὶ φέρει ἐπιγραφὴν τὸ στεφάνι.

«Διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου Ἀνθίμου ἱερομονάχου ἀχῶ (1680.) Ὅταν ἀφιέρωσεν ὁ ἀοίδιμος Ἀυτοκράτωρ καὶ Βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ὁ γέρων, τὰς δύο Δεσποτικὰς ἱερὰς εἰκόνας διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ, αὕτη ἦτο εἰς τὸ τέμπλον μὲ τὸ ὄνομα Φωβινῆς. Ὁ ἀνωτέρω Ἀνδρόνικος ἐβασίλευ-

σε ἀπὸ τὸ 1282 μέχρι τοῦ 1332, αἱ ἀφιερωθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ δύο εἰκό-
νες ἐτοποθετήθηκαν πλαγίως εἰς τὸν
Ἀρχιερατικὸν θρόνον μέχρι τοῦ
θαύματος τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ
Κουκουζέλη, ὅστις ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς
βασιλείας Ἰωάννου τοῦ. Κατακου-
ζηνοῦ, ὅστις ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ
1346 μέχρι τοῦ 1358 καὶ ἐπὶ τῆς
βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Παλαιολό-
γου τὸ δεύτερον μόνος, ὁ ὁποῖος ἐ-
βασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 1358 μέχρι τοῦ
1391 καὶ ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Φι-
λοθέου τοῦ Πατριάρχου, ὁ ὁποῖος
ἐπατριάρχευσε τὸ δεύτερον, ἀπὸ τοῦ
1364 μέχρι τοῦ 1376 καὶ ἐπὶ τῆς
ἡγουμενείας εἰς τὴν ἁγίαν Λαύραν
τοῦ Ἀθῶ τοῦ Πανοσιωτάτου κὺρ
Ἰακώβου τοῦ Πρικανᾶ.

Ὁ Παναγιώτατος ἐκεῖνος Πα-
τριάρχης κὺρ Κάλλιστος ὥρισεν ὅ-
πως ψάλλωσι τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει κε-
χαριτωμένη» ἀντὶ τοῦ «Ἀξιὸν ἔστι»
εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν κατὰ τὰς
Κυριακὰς τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης
τεσσαρακοστῆς, ἐπίσης ἐν τῇ Με-
γάλῃ Πέμπτῃ, τῷ Μεγάλῳ Σαββά-
τῳ καὶ ἐν ταῖς παραμοναῖς τῶν
Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων, ὁ
δὲ Πατριάρχης Φιλόθεος ὥρισεν ἵνα
ψάλλωσι τὸ «Ἀξιὸν ἔστιν» ὡς σύν-
τομον. Ἐτυχε τοίνυν ἡ παραμονὴ
τῶν Φώτων ἐν Κυριακῇ καὶ λέγει ὁ
Ἀλεξανδρείας κὺρ Γρηγόριος τῷ
Δομεστικῷ τοῦ χοροῦ τῷ Γρηγο-
ρίῳ Κουκουζέλῃ, ἵνα ψάλλῃ τὸ «ἐπὶ
σοὶ χαίρει», ἐναντιώθησαν δὲ τινες
ὅπου ἦσαν μὲ τὸ μέρος τοῦ κὺρ Φι-
λοθέου, ἀλλ' ὁ Ἀλεξανδρείας ὥρι-
σε νὰ εἰπῇ ταῦτα. Ἐψάλλε λοιπὸν
ὁ Δομεστικός. Ἐσπέρας ἀφοῦ ἐτε-
λείωσεν ἡ ἀγρυπνία, ἐκοιμήθη ὁλί-

γον ὁ Δομεστικός καὶ θεωρεῖ τὴν
Δεσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον λέγου-
σαν «ὦ Δομεστικε δέξαι τὸ ψαλτι-
κόν σου, καὶ εὐχαριστῶ σοι πολλὰ
διὰ τὸ ψαλὲν τροπάριον «ἐπὶ σοὶ
χαίρει» καὶ δίδει αὐτῷ μὲ τὸ χέρι τῆς
ἑνα χρυσοῦν νόμισμα ὅπερ κρέμαται
σήμερον εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς
ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὴν ἱερὰν
Λαύραν τοῦ Ἀθῶ. Ἐκτοτε γοῦν
ἔστωντας νὰ πλατύνῃ τὸ θαῦμα
πανταχοῦ, ὥρισεν ἡ Ἐκκλησία ἵνα
ψάλληται πάντοτε ἀπὸ ὅλους ὅταν
τελῆται ἡ θεία λειτουργία τοῦ Με-
γάλου Βασιλείου, καὶ εἰς τὰ ἀπό-
δειπνα καὶ μεσονυκτικά καὶ ὅτε θέ-
λει ἕκαστος.

Ἐν τῇ συγγραφείᾳ ὑπὸ Ἰωάν-
νου Ναθαναὴλ Λαυριώτου ἐρμηνία
εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν τῆς θείας λει-
τουργίας καὶ ἐκδοθείᾳ ἐν Ἐνετίᾳ
τῷ (αφοδ = 1574), ἀναφέρεται
τὸ ἀνωτέρω ἱστορικὸν περὶ τοῦ ἁγί-
ου Κουκουζέλη καὶ ἁγίου Γρηγορίου
τοῦ Δομεστικοῦ. Μετὰ τῶν δύο θαυ-
μάτων ἦτοι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ
Κουκουζέλη καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγο-
ρίου τοῦ Δομεστικοῦ, κατόπιν ἡ
ἱερὰ καὶ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου
μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐτοποθε-
τήθη εἰς τὰ δύο παρεκκλήσια ἡνω-
μένα τινά, τὸ ἐν τῆς Θεοτόκου καὶ
τὸ ἄλλο τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα
Μαρτύρων καὶ ἔλαβε τὴν ὀνομα-
σίαν νὰ λέγηται καὶ Κουκουζέλισσα
καὶ ἀνωθεν αὐτῆς τρία ἀργυρὰ καν-
δήλια ἕκαιον ἀκοίμητα κατὰ τὸ
1826 — 1830 Ἐκτοτε μετεφέρθη
εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῶν Εἰσοδίων
τῆς Πορταϊτίσεως, ὅπερ καὶ εὐρί-
σκεται μέχρι σήμερον.

(Ἀκολουθεῖ)

Π. ΠΑΥΛΙΔΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ - ΙΑΤΡΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΔΥΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Μεγίστῃ Λαύρᾳ
τῇ 8 Σεπτεμβρίου (π. ἡ.) 1938

Ἀγαπητέ μοι φίλε κ. Ἀσκάρογλου
Χαίροις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
«Εὐφρανθήσεται Κύριος
ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ...
Ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι
ἐπὶ τῷ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 103)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν ἐξόχως
θαυμαστῶς ἐξηπλώθη καὶ ἐπενεργεῖ ἡ
χάρις τοῦ θείου Ἐσταυρωμένου καὶ τὰ
τέσσαρα πέρατα τῆς Οἰκουμένης σπουδαί-
ως ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἡ μόνη δυσκολία, ἐπαναλαμβάνω,
φαινομενικῶς καὶ τοῦτο, συμβαίνει ἀπὸ
τὴν προσωρινὴν ἀναταραχὴν, ἐξέγερσιν,
λέγω ὀργασμὸν, τοῦ Ἑβραϊκοῦ στοιχείου,
οἱ ὅποιοι διὰ τοῦ πλούτου καὶ διὰ τοῦ
τύπου φαντάζονται ὅτι θὰ κατακλύσωσιν
ἐν διαφθορᾷ τὴν ὑφήλιον, ἀλλ' εἶναι
πασίγνωστον ὅτι καὶ τὸν πρῶτον νομι-
σματοκόπον ἐφώτισεν ὁ Θεὸς πρὸς εὐκο-
λίαν ἵνα σωφρόνως χρᾶται ἡ ἀνθρωπό-
της τοῦ χρήματος, καὶ μὴ καταχρᾶται,
ἀλλὰ καὶ τὸν Γουττεμβέργγιον. Ἐκεῖνος
πᾶν ὠδήγησεν ἵνα τὸ Εὐαγγέλιον πρῶ-
τον ἐκτυπωθῇ καὶ οὐχὶ τὰ σήμερον κου-
ρελόχιστα τὰ «νότα» τὰ «σύμφωνα» — ἡ
προκηρύξεις τῶν ἀθέων Ὑλιστῶν — Ἐὰν
οἱ Ἑβραῖοί εἰσι Νέρωνες καὶ Διοκλη-
τιανοί, ἡμεῖς θὰ προσκυνήσωμεν τοὺς ἁ-
γίους Γεωργίους, Δημητρίους καὶ Εὐστα-
θίους, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνοι ἔσφαξαν, καὶ
τῶν ὁμοίων τὰς ἁγίας εἰκόνας σέβεται
καὶ ἀσπίζεται πᾶσα ἡ σήμερον ὀρθοπρο-
νοῦσα ἀνθρωπότης, ἀλλὰ καὶ ἂν εἰσι
θρησκευόμενοι.

Ἰδὲ νῦν ἀνάγνωθί τινα ἐκ τοῦ ψαλτηρίου,

τοῦ ἠθικωτέρου καὶ Προφητικωτέρου βι-
βλίου αὐτῶν :

Ψαλμ. 36. — «Οἱ πονηρενόμενοι
ἐξολοθρευθήσονται οἱ δὲ ὑπομένοντες
τὸν Κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσι
γῆν. Καὶ ἔτι ὀλίγον, καὶ οὐ μὴ ὑ-
πάρξῃ ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ζητήσεις τὸν τό-
πον αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὕρης. Οἱ δὲ πρα-
εῖς κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατατροφή-
σονται ἐπὶ πλήθει εἰρήνης... Σπέρμα ἀσε-
βῶν ἐξολοθρευθήσεται. Δίκαιοι δὲ κλη-
ρονομήσουσι γῆν, καὶ κατασκηνώσουσιν
εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς... ἐν τῷ ἐξ-
ολοθρευέσθῃ ἁμαρτωλῷ, ὅψει. Εἶδον
τὸν ἀσεβῆ ὑπερψοφούμενον καὶ ἐπαιρόμενον
ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Καὶ πα-
ρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα αὐ-
τόν, καὶ οὐκ εὗρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ... Σω-
τηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου καὶ ὑ-
περασπιστὴς αὐτῶν ἐστὶν ἐν καιρῷ θλίψε-
ως. Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος, καὶ
ῥύσεται αὐτούς, καὶ ἐξελεύεται αὐτοὺς ἐξ
ἁμαρτωλῶν, καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι ἠλπι-
σαν ἐπ' αὐτόν».

Ψαλμ. 88. — «Εὖρον Δαυὶδ τὸν δού-
λόν μου, ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισά αὐ-
τόν. Ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντήληται αὐ-
τῷ, καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν.
Οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ
οὐδὲ ἀνομία οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι
αὐτόν. Καὶ συγκόψω ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς μισούν-
τας αὐτόν τροπώσωμαι. Καὶ ἡ ἀληθείά
μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν
τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας
αὐτοῦ... Αὐτὸς ἐπικαλέσεται με. Πατήρ
μου εἰ σύ, .. κἀγὼ πρωτότοκον θήσομαι
αὐτόν... καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρό-
νον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ...»

Ἀσφαλῶς δὲ γνωρίζετε ὅτι καὶ ὁ τυ-
φλὸς ἐκάλεσε τὸν Χριστὸν «Υἱὲ Δαυὶδ ἐ-

λέσόν με» (Λουκ. ιη' 58) ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει «ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαὶ καὶ ἐξ ὀσφύος τοῦ Δαυὶδ...» καὶ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι καλοῦσι τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Δαυὶδ (Ματθ. κβ'. 42).

Ἄλλ' ἃς ἔλθωμεν καὶ εἰς σαφέστερα. Τὴν λύσιν τοῦ ὄνειρου σας θὰ εὑρητε εἰς τὸ ιζ' κεφάλαιον τῆς ἀγ. Ἀποκαλύψεως, ὅπου λέγει ὅτι «τὰ δέκα κέρατα τοῦ θηρίου εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον.... μίαν γνώμην ἔχουσι καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόνασιν, οὗτοι μετὰ τοῦ θηρίου πολεμήσουσι καὶ τὸ θηρίον νικήσει αὐτούς ὅτι Κύριος Κυρίου ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.»

Πρὸ τούτων δὲ εἶπεν ἐν τῷ ἰδίῳ κεφαλαίῳ «Αἱ ἐπτά κεφαλαὶ ὄρη εἰσὶν ἐπτά ὅπου ἡ γυνὴ κάθεται καὶ βασιλεῖς εἰσὶν ἐπτά. Οἱ πέντε ἔπεσαν. Καὶ ὁ εἰς ἐστίν. Ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὁ λίγον αὐτὸν δεῖ μέναι. Καὶ τὸ θηρίον δ' ἦν καὶ οὐκ ἐστὶ καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἐστὶ καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει» (Ἀποκ. ιζ'. 9). Οἱ πέντε ἦσαν: Ἀσσύριοι, Βαβυλώνιοι, Μῆδαι, Πέρσαι, Ἑλληνες, οἱ ὅποιοι εἶχον πέσει ἕως τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

«Καὶ ὁ εἰς ἐστίν»=εἶναι ἡ Ρώμη, ἣτις ἐπεκράτει ἐπὶ τοῦ ἀγ. Ἰωάν. τοῦ Θεολόγου.

«Ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν»=εἶναι ὁ Μωάμεθ. Τέλος καὶ τὸ θηρίον «ὃ ἦν καὶ οὐκ ἐστὶ καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἐστὶ»=συμβολίζει τὸν θηριώδη μπουλσεβικισμόν καὶ αὐτὸς λέγει, ὅστις συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῷ καὶ τοὺς προηγουμένους ἐπτά, τοῦτέστι τὸν σύγχρονον Παγκόσμιον κομμουνισμόν, πολεμήσουσι μετὰ τοῦ θηρίου καὶ τὸ θηρίον νικήσει. Διότι τῷ ὄντι ἡ ὕλη, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶνε τε-

θεμελιωμένη ἡ θεωρία, τοῦτέστι τὸ ὄνειρον τῶν ἀθέων ὕλιστων εἶναι ἄλογος καὶ ἀδρανὴς καὶ ἐν τῇ ὕλῃ δὲν ἐννοεῖται ἐνῶσις, εἰμὴ μόνον ἐν τῇ φράσει τοῦ καλοῦ Ποιμένου ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Γενήσεται μία ποιμὴν, εἰς ποιμὴν» (Ἰωάν. ι'. 16).

Καὶ οὕτω κατηντήσαμεν εἰς τὴν προτίμῃν τοῦ Ἠθικοῦ καὶ Πνευματικοῦ Βασιλείου.

Ἀλλὰ τὸ ἀσφαλέστερον σημεῖον ἐν τῇ ζωῇ εἶνε, οὐχὶ τὸ θεωρητικῶς καὶ ἀνωφελῶς φιλοσοφεῖν καὶ κενολογεῖν ἐπὶ τοῦ χάριτος. Διὸ φρόνιμον, ὅπως τραπώμεν εἰς τὴν κοιτῶν τῆς ἀρετῆς ἐν τῇ πρακτικῇ ἡμερησίᾳ ἐργασίᾳ, διότι τοῦτο εἶναι τὸ ἱερὸν ἡμῶν καθήκον, ἡ δὲ τοιαύτη ἐν ὑπακοῇ εὐσέβεια ὑπονοοῦσα τὴν τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ ἡγεμονικὴν ἐφ' ἡμῶν κυριαρχίαν, σώζει καὶ ἀσφαλῶς ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἐλευθέραν ζωὴν, ὅτι ὁ Θεὸς κριτὴς ἐστὶ καὶ ἀποδώσει ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Πρὸς πλείονα λεπτομέρειαν σχετικῆς μελέτης παραπέμπομεν ὑμᾶς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν ζ'. καὶ θ'. Κεφαλ. τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. «Θὰ σὲ διδάξω, λέγει ἡ Ἀλήθεια, τί εἶναι εὐθὺ καὶ εὐάρεστον ἐνώπιόν μου».

«Ἄν σὲ ἐλευθερώσει ἡ Ἀλήθεια, θὰ εἶσαι πραγματικῶς ἐλεύθερος καὶ δὲν θὰ σὲ ἐνδιαφέρουν αἱ μάταιαι συζητήσεις τῶν ἀνθρώπων».

«Τότε θὰ περιπατῇς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἔχων ἐλευθέραν τὴν καρδίαν σου». Ἐκ τῶν κατανυκτικῶν λόγων Θωμᾶ Κέμπις «Μίμησις Χριστοῦ».

Ἡ ὕλη εἶναι διαιρητὴ ἐπ' ἄπειρον καὶ ὁ Θεὸς δημιουργὸς αὐτῆς.

Κατὰ δὲ τὸν Νόμον «διαίρει καὶ βα-

σίλευ» οὐ μόνον ταύτην, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑλόφρονες ἀθέους διαιρῶν καὶ παιδεύων, ἀνάγων καὶ κατάγων, πατάσων καὶ πάλιν ἰώμενος, βασιλεύσει Κύριος ὁ Θεὸς εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Σὺ δέ, ἀδελφέ μου, ἔρχου νὰ ψάλλωμεν ὁμοῦ ὡς ὁ Δαὶδ :

«Ὁ Θεὸς φωτιεῖς τὸ σκότος μου... ὁ διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον (=σημ. τοῦ Σταυροῦ). «Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου καὶ καταλήψωμαι αὐτοὺς καὶ οὐκ ἀ-

ποστραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλίπωσιν ἐκθλίψω αὐτούς... πεσούνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. καὶ λεπτυνῶ αὐτοὺς ὥσει χνοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς... Ζῇ Κύριος ὁ Θεός ὁ ὕψωθήτω ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς μου» (ψαλμ. ιζ').

Ἀδελφικῶς

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ εὐχῶν

Παῦλος Παυλίδης Λαυριώτης

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΚΟΣ Τῶν Χρυσοβούλλων τῆς ι. Κοινότητος.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ιη'. Σακκοῦλα

Ἀριθ. 2) Φιρμάνιον τοῦ σουλτᾶνου Μεχμέτ Χάν δ'. περὶ ἀπαλλ'αγῆς τῶν Ἀγιορειτῶν ἐκ τοῦ κοπρείου φόρου (1678).

3) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Ἀβδούλ Χαμίτ Χάν α'. περὶ ἀσυδοσίας καὶ ἐλευθερίας τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπέναντι πληρωμῆς ὠρισμένων χρηματικῶν ποσῶν (1775).

4) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Σουλεϊμάν Χάν β'. περὶ ἀτελείας οἰνοπνευμάτων (1590).

4) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Μουρὰτ Χάν δ'. διαλαμβάνον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐνοχλήσεως τῶν κητοίκων τῆς Κασσάνδρας κινούντων πάντα λίθον ἵνα οἱ Ἀγιορεῖται συμμετέχωσι παρὰ τὴν ἀσυδοσίαν των εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὠρισμένων κιλῶν σίτου, δι' οὗ μέσου ἀπηλλάσσοντο ἐκείνοι τῶν κυβερνητικῶν φορολογιῶν (1627).

5) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Μαχμουτ Χάν β'. περὶ ἀπαλλ'αγῆς τῶν

Ἀγιορειτῶν ἐκ τῆς Σουρσάτ (παραδόσεως ὠρισμένων κιλῶν σίτου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ. (1808).

6) Ἀντίγραφον φιρμανίου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Χειττάπυ τοῦ σουλτ. Ἀβδούλ Μετζιτ Χάν ἐπικυροῦντος τὰς Ἐκκλησιαστικὰς προνομίας καὶ τὴν ἀσυδοσίαν τῶν ἐν τῇ ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ εὐρισκομένων μονῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐν γένει καθιδρυμάτων (1853).

6) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Μαχμουτ Χάν β'. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς παρὰ τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπαιτήσεως τοῦ φόρου, μουπαγιά ἢ ἰστιρᾶ, ἥτοι ἀδείας πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκαίων τοῦ βίου, καὶ περὶ ἀσυδοσίας αὐτῶν ἀπέναντι καταβολῆς ὠρισμένων χρηματικῶν ποσῶν=μακτοῦ (1808).

7) Φιρμάνιον τοῦ σουλτ. Μουσταφᾶ Χάν γ'. περὶ διορισμοῦ Χασεκῆ καὶ καταπαύσεως τῆς ἐνοχλήσεως τῶν Διοικητῶν καὶ τῶν ἱεροδικαστῶν Θεσσαλονίκης ἀποστελλόντων

κλητήρας πρὸς ἀργυρολογίαν τῶν Ἀγιορειτῶν παρὰ τὴν ἀσυδοσίαν αὐτῶν (1764).

11) Ἀντίγραφον Βεζυρικοῦ διατάγματος δι' οὗ γνωστοποιεῖται ὅτι τὰ προνομιοῦχα μετόχια (58) ἀπαλλάσσονται καὶ τοῦ κτηματικοῦ φόρου, τὰ δὲ κατόπιν συστηθέντα καθυποβάλλονται εἰς τὰς κτηματικὰς διατάξεις (1870).

14) Σουρέτιον τοῦ Κώδικος τοῦ Μεβκουφὰι ἀφορῶν τὰ 58 προνομιοῦχα μετόχια (1765).

25) Αἴτησις περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ στρατευτικῆς συνεισφορᾶς καὶ περιεχόμενα δύο Φιρμανίων χρονολογούμενων ἀπὸ 1774 καὶ 1790 καὶ πραγματευομένων περὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν φόρων τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἐξ ἄλλων πολυωνύμων φορολογιῶν (1774).

26) Φιρμάνιον τοῦ σουлт. Μαχμουτ Χάν β'. περὶ τοῦ ὅτι ἡ περιουσία τοῦ ἀποθνήσκοντος ἢ ἀποδημοῦντος καλογήρου ἀνήκει εἰς τὴν ἐξ ἧς ἐξηρτᾶτο μονήν, καὶ ὅτι οὐδεὶς δικαιούται νὰ ἐλέμβῃ εἰς τὴν περιουσίαν ταύτην (1809).

27) Φιρμάνιον τοῦ σουлт. Μεχμέτ Χάν δ'. περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς παρὰ τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπαιτήσεως φόρων δυσαναλόγων τῇ οἰκονομικῇ αὐτῶν καταστάσει (1686).

30) Φιρμάνιον τοῦ σουлт. Μαχμουτ Χάν β'. περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς καταπίσεως τῶν νομαρχῶν καὶ λοιπῶν διοικητικῶν ὀργάνων, προσπαθούντων νὰ εἰσπράττωσι τελωνειακὸν τέλος καὶ ἄλλα δικαιώματα παρὰ τῶν Ἀγιορειτῶν, παρὰ τὴν ἀσυδοσίαν αὐτῶν (1834).

32) Φιρμάνιον τοῦ σουлт. Ἀπ-

δουὺλ Χαμίτ Χάν α'. περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν καταπίσεων τῶν Θεσσαλονικέων καὶ ἀσυδοσίας καὶ ἐλευθερίας τῶν Ἀγιορειτῶν (1779).

34) Φιρμάνιον μεθ' ἑτέρου ἀντιγράφου Φιρμανίου ἐπισήμου ἐπικυρωμένου τοῦ σουлт. Μαχμουτ Χάν β'. περὶ τῆς ἐπὶ τόπου ἐξετάσεως καὶ ὁροθεσίας τῶν ἐν Κασσάνδρᾳ μετοχιῶν (1833).

36) Φιρμάνιον μετὰ δύο ὁμοίων ἀντιγράφων Φιρμανίων ἐπισήμων τοῦ σουлт. Μαχμουτ Χάν β'. περὶ τοῦ ὅτι τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τῶν ἐν ταξειδίῳ ἀποθνήσκόντων καλογήρων ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐξ ἧς ἐξηρτῶντο ζῶντες μονήν (1815).

37) Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐναντίον τῆς ἀσυδοσίας τῶν ἀγιορειτῶν ἐξασκουμένης καταπίσεως (1833).

39) Ἔτερον τοῦ Σελίμ Χάν γ'. περὶ καταπαύσεως τῶν καταπίσεων καὶ ἐνοχλήσεων τῶν Βοεβοδῶν τῆς Κασσάνδρας καὶ τοῦ Λογγοῦ, καὶ περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ κατὰ τὸ 1774 ἐκδοθέντος Φιρμανίου τοῦ Ἀπδουὺλ Χαμίτ Χάν α'. (1790).

42) Ἔτερον τοῦ Μουσταφᾶ Χάν δ'. περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς περὶ τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπαιτήσεως τοῦ φόρου ἰστιρά=ἀδείας πρὸς ἀγορὰν τῶν χρειωδῶν τοῦ βίου, καὶ περὶ ἀσυδοσίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς κατακτήσεως ἀπέναντι καταβολῆς ὠρισμένων χρηματικῶν ποσῶν (1808).

44) Ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ 1809 χρονολογούμενου Φιρμανίου τοῦ Μαχμουτ Χάν β'. διαλαμβάνον περὶ τῆς ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀσυδοσίας τῶν Ἀγιορειτῶν, τῶν ὄρων τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν,

καὶ καταβολῆς ὠρισμένων χρηματικῶν ποσῶν, ὡς ἀντισηκώματος τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσυδοσίας αὐτῶν (1809).

Ἔτερον τοῦ Ὄσμὸν Χάν β'. περὶ ἀσυδοσίας βοσκῶν (1717).

48) Ἔτερον τοῦ Σελίμ γ'. περὶ ἀσυδοσίας τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτοὺς τῶν παρανόμως εἰσπραχθέντων χρημάτων (1796).

49) Ἱεροδικαστικὸς κατάλογος τῶν ἐν Κασσάνδρᾳ μετοχιῶν καὶ τῶν συνόρων καὶ ἰδιοκτησιῶν αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὰ σχετικὰ Ταπία εἶχον ἀπολεσθῇ ἢ πυρποληθῇ κατὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπανάστασιν (1833).

4) Ἔτερον τοῦ Μουσταφᾶ Χάν γ'. περὶ καταπαύσεως τυραννιῶν καὶ καταπίσεων τῶν δεκατιστῶν καὶ τῶν διοικητῶν κτλ. Θεσσαλονίκης καὶ περὶ ἐλευθερίας εἰς ἅγιον Ὅρος μετακομίσεως τῶν προϊόντων τῶν μετοχιῶν (1765).

18'. Σακκοῦλα

6) Φιρμάνιον Μαχμουτ περὶ τῆς ἐπικυρώσεως καὶ περισώσεως τῆς παλαιᾶς ἀσυδοσίας (1829).

8) Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν συγγενῶν τοῦ μὴ ζητεῖν κληρονομίαν παρὰ τῶν ἀποθανόντων μοναχῶν φιρμάνιον (1759).

9. 10. 11). Φιρμάνια περὶ ἀπαγορεύσεως καταπίσεως ἐξασκουμένης κατὰ τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιστροφῆς φόρων κακῶς εἰσπραχθέντων (χρονολ. 1770—1773—1806).

14) Ἐκθεσις τοῦ Καδῆ Θεσσαλονίκης, περιέχουσα ὅλους τοὺς ὅρους τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσυδοσίας τῶν φιρμανίων, ἵνα χρησιμεύῃ ὡς κα-

νὼν ἐνεργείας (1765)

16) Νομαρχιακὸν διάγραμμα (Μπουγιουλτοῦ) Θεσσαλονίκης περὶ ἀπαλλαγῆς πάσης φορολογίας δυνάμει τῶν εἰς χεῖρας τῶν Ἀγιορειτῶν Αὐτοκρατορικῶν φιρμανίων (1780).

17. 18. 19). Φιρμάνια περὶ ἀσυδοσίας καὶ ἐλευθερίας τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων καὶ τῶν προνομίων τοῦ ἁγίου Ὄρους (1780).

20) Φιρμάνιον ἀναφέρον περὶ ἐκμισθώσεως Φιλοθεϊτικοῦ κελλίου ἐπὶ δεκαετίαν ὑπὸ Ἀθηναίου τινός, ὅστις μεταβάς εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκείων του ἡσπάρθη τὸν Ἰσλαμισμὸν καὶ αὐθις ἐπανεληθὼν εἰς ἅγιον Ὅρος διεξεδίκει τὸ ἐν λόγῳ κελλίον ἀποτυχὼν δὲ τοῦ ποθομένου, ἔλαβεν ὡς ἀποζημίωσιν παρὰ τῆς μονῆς Φιλοθέου γρόσια 30 (1782).

21) Ἔτερον περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς καταδυναστείας καὶ καταπίσεως τῶν ἐν Καλαμαργιᾷ μετοχιῶν (1784).

22) Ἔτερον ἀναφέρον διὰ οἱ Ἀγιορεῖται καταβάλλοντες ἐτησίως κατ' ἀποκοπὴν 20 χιλ. γρόσια ἀπαλλάσσονται τῶν φορολογιῶν λεγομένων (1759).

23) Ἔτερον περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν 17 κασέδων ἧτοι 8.500 γροσίων ὡς κακῶς εἰσπραχθέντων (1787)

26) Ἐπιστολὴ τοῦ Καδῆ Θεσσαλονίκης πρὸς τὸν ἐν Κων/πόλει Κυβερνητικὸν ἐπίτροπον περὶ προστασίας Ἀγιορειτῶν, ἐξαιτούντων νὰ ἀπαλλαγῶσι τῶν ἐν Κασσάνδρᾳ κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων ἀπαιτούντων παρανόμως 2 1)2 χιλ. κιλῶν σίτου.

27) Φιρμανίου αντίγραφον ἐπι-
κεκυρωμένον, περὶ κατασκευῆς τῆς
ἐκ τῶν λεπτοκαρῶν 10 χιλ. ὀκάδων
ἀνθράκων πυρίτιδος, ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ (1797).

Καὶ λοιπὰ διάφορα φιρμάνια δια-
λαμβάνοντα περὶ ἀσυδοσίας καὶ ἐ-
λευθερίας τῶν Ἀγιορειτῶν, ὡς καὶ
φιρμάνιον τοῦ Ἀπδούλ Μετζήτ
Χάν ἀναφέρον διὰ τὴν ἐλευθερίαν
τῶν μοναστηρίων τοῦ ἁγίου Ὁρους·
ἀπὸ τὸ Τελωνεῖον (1841).

κ'. Σακκοῦλα

Δευτέρια δύο, ἐν οἷς περιέχονται
σουρέτια διὰ τὰ μοναστηριακὰ κτή-
ματι, φέρουσι δὲ τουγρᾶν (μονό-
γρχημα) τοῦ σουλτάνου.

8) Φιρμάνιον δι' οὗ παρέχεται
χάρις εἰς τοὺς ἐξορίστους ἐπὶ τῇ ἐ-
πετείᾳ ἐορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ σουλ-
τάνου, καὶ συνεπῶς παρέχεται τοι-
αύτη καὶ εἰς τὸν ἐν Λαύρᾳ ἐξορίστον
Μιχαὴλ κάτοικον Φαναρίου Κων-
σταντινουπόλεως (1845).

13) Φιρμάνιον περὶ ὑπερορίας
Μητροπολίτου Ἰωαννίνων.

14) Φιρμάνιον περὶ ἀπαγορεύσε-
ως τῆς καταδυναστείας τῶν Ναίπι-
δων καὶ Σπαῖδων περὶ παρανόμου
φορολογίας ἐν τοῖς μετοχίοις. (1774).

21) Ἔτερον ἵνα οἱ δανεισταὶ τῶν
Ἀγιορειτῶν πατέρων λάβωσι τόκον
διὰ τὰ δάνεια 10 ο)ο ἀντὶ 14 ο)ο ἄ-
τινα ἐξήτουν (1826).

26) Κατάλογος ἀπάντων τῶν ἐν
ἁγίῳ Ὄρει μοναστηρίων ὧν οἱ μο-
ναχοὶ διὰ Βακουφμανέ εἰσιν ἰδιοκτη-
ται, καὶ τὰ ὅποιοι οὗτοι ἠγόρασαν
δι' ἱεροῦ Φετῆ καὶ ὑψηλοῦ διατάγ-
ματος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

29) Κινονισμὸς Ὁθωμ. Διοικητι-

κὸς τῶν ἱερῶν μονῶν ἁγίου Ὁρους
(1810).

30) Μπουργιουντί, ἀναφέρον, ἵνα
ἡ φεργάδα τῆς Θεσσαλονίκης μὴ
πλησιάζῃ εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον
καὶ μᾶς ἐνοχλῇ (1820).

34) Φιρμάνιον Μουσταφᾶ Χάν
προστάζον νὰ μὴ μᾶς φορτώνουν
οἱ Σουμπασάδες τὸ δέκατον δυνα-
στικῶς.

35) Φιρμάνιον περὶ ἀπαγορεύσε-
ως πρὸς εἰσπραξίν τελωνειακοῦ φό-
ρου ἀπὸ τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὰς μο-
νάς τρόφιμα (1759).

36) Ἔτερον περὶ ἀπαλλαγῆς φό-
ρου Ἀξίῳ (1722). Ἴνα μὴ οἱ Σουμ-
πασάδες τρώγωσιν εἰς τὰ μετόχια μας
(1696). Ἴνα ἀκωλύτως φέρωμεν τὰ
σιτηρά μας ἀπὸ τὰ μετόχια (1595).
Ἴνα μὴ οἱ Πασάδες ἐνοχλοῦν τὰ με-
τόχια. Περὶ ἀσυδοσίας τῶν μετοχί-
ων καὶ ἐπιστροφῆς τῶν παρανόμως
εἰσπραχθέντων (1806).

κα'. Σακκοῦλα

Περιέχει διάφορα φιρμάνια καὶ
ἔγγραφα ὀθωμανικὰ ἐν ὄλῳ 107.
Καὶ φάκελλον περιέχοντα ἀντίγρα-
φα διαφόρων φιρμανίων καὶ διατα-
γῶν ἀμετάφραστα ἐν ὄλῳ 154.

Συμφωνητικὸν κατασκευῆς εἰκό-
νων ὀκτώ τοῦ μετοχίου Κοτροτζανί-
ου τοῦ Νικηφόρου Ζωγράφου με-
τὰ Μελετίου Κοτροτζανίου Ἀρχι-
μανδρίτου Παντοκρατορινοῦ (1846
Αὐγούστου 24).

Ὁλοσφράγιστον 18 μονῶν διὰ
τὸ νερὸν τοῦ κελλίου ἁγίας Τριάδος
τῆς μονῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ
τοῦ Ἰβηριτικοῦ κελλίου Ἀνάληψις
(1843).

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΩ. ΣΠἈΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥ Ι'. ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

14ος αἰὼν

Ἡ κουμπάνια λεγομένη, ἥτοι ἡ ἐται-
ρεία τῶν Καταλάνων, ἐξ ἀλμογαράβων
ἢ ἀραγωνίων ἰσπανῶν ἱπποτῶν καὶ ἄλ-
λων ἐθνῶν συνισταμένη, τὴν ὁποίαν προ-
σέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁ Αὐτο-
κράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Βος, ἐκδιωχθεῖσα
ἐκ τῆς Θράκης ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὰς ἀρπα-
κτικὰς τῆς ὁρέξεως κατέλαβε τὴν ἐπὶ τῆς
ἀρχαίας Παλλήνης Κασσάνδρειαν, ὑπὸ
τὴν ἡγεσίαν δὲ τοῦ γάλλου Cheroy ἐ-
δήουν τὴν ὑπαιθρον ἀποκρουσθέντες ἐν
Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τοῦ γενναίου στρατηγοῦ
Χανδρηνοῦ. Ἐλαβε δὲ ἡ δρᾶσις αὐτῶν
μεγαλύτεραν ἔντασιν, τῶν Καταλάνων
ἀρχηγῶν διακηρυττόντων ὅτι ἠγωνίζοντο
κατὰ βουλὴν θείαν καὶ πρὸς δόξαν τῆς
καθολικῆς πίστεως. Οἱ Λαυριῶται μονα-
χοὶ φοβηθέντες τότε ἀπέστειλαν πρὸς τὸν
Ἰάκωβον τὸν Β', τῆς Ἀραγωνίας Βασι-
λέα, ἐπιτροπὴν ἐκ 2 μοναχῶν ὅστις διεμή-
νυσεν εἰς τοὺς ὀπλίτας καὶ πεζοὺς, τοὺς ὁ-
μοεθνεῖς αὐτοῦ, τοὺς διάγοντας εἰς τοὺς
τόπους τῆς Ρωμανίας (τ. ἔ. τοῦ Βυζ.
κράτους) militibus et peditibus natura-
libus nostris in partibus Romaniae
degentibus, νὰ μὴ παρενοχλοῦν τοὺς μο-
ναχοὺς τῆς ἁγ. Λαύρας καὶ τοὺς εἰς αὐ-
τὴν ὑποκειμένους μοναχοὺς. Οἱ Καταλώ-
νιοι οὗτοι ἀπετέλουν στρατιωτικὴν τυχό-
διωκτικὴν ἐταιρείαν (κομπινίαν), (οἱ οἱ
condottieri τοῦ μεσαιῶνος εἰσηλ-
θόν δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Αὐτοκρά-
τορος Ἀνδρόνικου τοῦ Παλαιολόγου τῷ
1302. Ἐν ἔτει 1307, ἐκτραχυνθείσων τῶν
σχέσεων τῶν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα καὶ

ἐξωσθέντες ἐκ τῆς Θράκης, ἐπῆλθον ὡς
ἀκατάσχετος λαίλαψ ἐναντίον τῶν νοτιω-
τέρων χωρῶν καίοντες καὶ δενδροτομοῦν-
τες αὐτάς. Ὁρῶμενοι δὲ ὑπὸ τὴν ἡγε-
σίαν τοῦ προορηθέντος γάλλου Cheroy
ἀπὸ τῆς Κασσάνδρας, ἐξαπέλυσαν μέγιστα
δαινὰ, τὰ ἐκβράσματα ταῦτα τοῦ Ἀδου
ἐναντίον τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους. Εἰς τοι-
οῦτο σημεῖον πωρώσεως μάλιστα εἶχον
φθάσει, ὥστε αὐτοί, τῶν ὁποίων αἱ χεῖ-
ρες εἶχον βαφῇ εἰς τὸ αἷμα τῶν δίκην ἀ-
κάκων ἀμνῶν σφαζομένων μοναχῶν, δὲν
ᾤκνουν καὶ νὰ προσεύχωνται μὲ ὑψωμέ-
νην τὴν σημαίαν τοῦ ἁγ. Πέτρου.

Σκιώδη καὶ ἀμυδρὰν ἀνάμνησιν τοῦ
ἀτέγκτου αὐτοῦ πλήγματος κατὰ τῆς Ἀ-
γιορειτικῆς πολιτείας μᾶς παρέχει ἡ ἀνα-
γρομένη εἰδήσις ὑπὸ ἀνωνύμου Σλά-
βου χρονογράφου, καθ' ἣν ὁ ἠγούμενος
τῆς μονῆς Χιλανταρίου ἀντίστη ἐναντίον
τῶν τεράτων αὐτῶν ἐπὶ τριετίαν καὶ δια-
φυγῶν νύκτωρ ἐκ τῆς μονῆς ἔσπευσεν
εἰς Σκόπια, ὅπου ἐπεκαλέσθη τὴν βοήθει-
αν τοῦ Στεφάνου Οὐρσεσι, ὅστις πέμψας
ἐπικουρίαν κατώρθωσε νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς
λιμώττοντας μοναχοὺς ἀπὸ τοῦ πᾶλλοντος
αὐτοὺς ἐχθροῦ.

Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον αὐξηθεῖσης τῆς
δυνάμεως τῶν Σέρβων εἰς τὸ κατακόρυ-
φον, ὁ ἡγεμὼν αὐτῶν, ἔχων ἀξιώσεις
ἐπὶ τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων τοῦ ἐλ-
ληνισμοῦ, στέφεται αὐτοκράτωρ τῆς Σερ-
βίας καὶ Ῥωμανίας, διανεμηθέντος ὅμως
τοῦ κράτους του μεταξὺ διαφόρων ὑπο-
τελῶν ἡγεμόνων ἀλληλομαχοῦντων. Ἐπὶ
τῆς ἀκμῆς τοῦ Βασιλέως Στεφάνου, Δου-
σάν, ὅστις καὶ ἐπεσκέφθη τὸ ἁγ. Ὄρος,
ἀπέλαυσε τοῦτο πολλῶν δωρεῶν, ἃς ἐπι-
κυροῦσι τὰ ἑλληνιστὶ καὶ σερβιστὶ σφρῶ-
μενα χρυσόβουλλά του, ἀναφερόμενα ἰδίᾳ
εἰς τὴν μονὴν Χελανδαρίου. Τοιοῦτον
εἶδομεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Φιλο-

θέου μήκους περίπου ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ δωρεῶν ἀγροκτημάτων καὶ ἀμπέλωνων εἰς τὴν μονήν, φέρον δὲ διὰ πορφυροῦ χρώματος τὴν μεγαλογράμματον καλλιγραφικὴν ἐπιγραφὴν «Στέφανος Δουσάν Σέρβων καὶ Ρωμαίων ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ, πιστὸς Βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ».

Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον παρὰ τὴν μεγάλην ἐπέκτασιν τῆς μονῆς τοῦ Χελανδαρίου, ἀδρᾶ ἐπιχορηγήσει τοῦ Στεφάνου Δουσάν καὶ Στεφάνου Οὐρεσι τοῦ Δ' (1331—1355), ἀναλώμασιν ἐννοεῖται τῶν ἐλληνικῶν μοναχικῶν περιουσιῶν, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ βου ἡμίσεος ἰδρύνονται μοναί, αἱ ὁποῖαι ἐξειλίχθησαν κατόπιν μέχρι σήμερον, οἷον ἡ μονὴ τοῦ Παντοκράτορος, εἰς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος συσταθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξίου τοῦ στρατοπεδάρχου καὶ Ἰωάννου πριμικηρίου, γαμβροῦ τοῦ Αὐτοκράτορος. Εἰς τὸν μεταξὺ δὲ τῆς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου καὶ ἁγίου Παύλου ἔρημον καὶ πετρώδη χώρον ἰδρύεται ἡ μονὴ Σίμωνος Πέτρας, ὑπεράνω βαράθρων καὶ ἀποκρήμων γεωλογικῶν χασμάτων ὑπὸ τινος ἀσκητοῦ Σίμωνος, ὅστις τὸ πρῶτον συνέστησε μονύδριον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Νέαν Βηθλέμ, καὶ τὸ ὅποιον ἐπεξετάθη προβιβασθὲν εἰς μονὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Σερβίας Ἰωάννου Οὐγγλίου ὀναμασθεῖσαν δὲ Σίμωνος Πέτραν.

Μετὰ ταύτην κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἐξεπίσσειται εἰς μονὴν ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου, ἥτις ὡς καλλίον προηγουμένως ἐξηρτάτο ἐκ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, πωληθεῖσα εἰς Σέρβους μοναχοὺς καὶ ἐξελληνισθεῖσα τελείως ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν συνεστάθησαν αἱ μοναὶ Διονυσίου καὶ Γρηγορίου, ἥτις ἦτο σκῆτη ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κυροῦ Γρηγορίου, τοῦ ἀπὸ Συριάνων.

Κατ' ἄλλας εἰδήσεις ἡ μονὴ ἀνφοδο-

μήθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Ἰωάννου Στεφάνου τῷ 1500. Σύγχρονος πρὸς ταύτην εἶναι καὶ ἡ μονὴ τοῦ Διονυσίου, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐκ Κορυτσᾶς ἁγίου Διονυσίου, ἦτο δὲ πρὶν μονύδριον «Νέα πέτρα» καλούμενον. Εἰς τὴν ἐπέκτασιν αὐτῆς συνέβαλον Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ Ἀλέξιος ὁ Γ'. βασιλεὺς τῆς Τραπεζοῦντος. Κατὰ τὸν 16ον καὶ 17ον αἰῶνα ἡ μονὴ ἀπέλαυσε μεγάλων δωρεῶν διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐκ τῶν μοναχῶν αὐτῆς προσερχομένου Νήφωνος τοῦ Β'. πατριάρχου, ὅστις διὰ τοῦ ἁγίου βίου του ἐπέσυρεν ἐπὶ τὴν μονὴν δαψιλεῖς τὰς ἐπιχορηγήσεις τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας Ραδούλου καὶ Νεάγου. Σχεδὸν τῆς αὐτῆς ἐποχῆς εἶναι καὶ ἡ μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου, ἥτις ναὶ μὲν φέρεται ὡς ἰδρυθεῖσα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ προηγουμένου αἰῶνος, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸν 14ον συμπύπτει ἡ αὐξήσις αὐτῆς διὰ τῆς προσορτήσεως εἰς αὐτὴν τῆς μονῆς τοῦ Φιλαδέλφου, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15ου αἰῶνος, ὅτε ὑπῆχθησαν εἰς αὐτὴν αἱ μοναὶ τοῦ Ἀλυπίου καὶ τῆς Γαλιάρχας. Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ὁ ἐν αὐτῇ μονάσας πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος πολλὰς ἐπεδαψίλευσε δωρεὰς εἰς αὐτὴν, κοιμηθεῖς μάλιστα αὐτόθι.

Σημασίαν δὲ ἐξαιρετικὴν προσλαμβάνει διὰ τὸ ἁγ. Ὅρος ἡ βασιλεία τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου διὰ τὸν ἐν ἔτει 1393 νέον Νόμον καὶ Τύπον τοῦ ἁγ. Ὁρους ἐπὶ Πατριάρχου Ἀντωνίου τοῦ Δ'. Κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦτο καθωρίσθη ἡ ἱεραρχικὴ τάξις τῶν 23 μονῶν, αἵτινες ὑφίσταντο τότε, ἐν τοῖς ἡγουμένοις τῶν ὁποίων ὁ Πρῶτος καὶ ὁ τῆς Λαύρας εἶχον καὶ τὸ δικαίωμα τῆς βακτηρίας, ἐξαίρεται δὲ ἡ θέσις τοῦ Πρώτου, ὃν χρὴ σέβασθαι, ὀρίζονται τὰ ὄρια τοῦ Πρωτάτου, ἀπαγορεύεται ἡ

διατήρησις ἀγενεῶν καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι συγγενεῖς, καὶ τὰ θήλαα ζῶα, ὧν ὅριον νομῆς ὀρίζεται ἡ μεγάλη Βίγλα. Αἱ διατάξεις αὗται ἐτηρήθησαν, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

15ος αἰὼν

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀρχεται προκύπτουσα εἰς τὸ μέσον ἡ ἰδιορρυθμὸς τάσις, ἣν προήγαγον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀρξαμένη ἀποσύνθεσις τοῦ κράτους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ φιλοκτημοσύνη τῶν μοναχῶν, οἵτινες ἀπέβλεπον εἰς τὴν ὅσον ἐνεσι μεγαλυτέραν ἀπόκτησιν μεριδίου ἐκ τῶν διαλυομένων μονῶν. Τὴν θεραπείαν τῆς παρεκβάσεως ταύτης ἀπὸ τοῦ γνησίου μοναχικοῦ πνεύματος ἀνέλαβεν ὁ Μανουὴλ ὁ Β'. ὁ Παλαιολόγος διὰ τυπικοῦ τῷ 1406 ἐκδυσθέντος, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε παρ' ὅλην τὴν μῆνιν τῶν κοινοβιατῶν ἐναντίον τῶν ὕλοφρόνων ἀντιλήψεων τῶν ἰδιορρυθμῶν. Οὐχ ἦττον παρὰ τὸν ἀναβρασμὸν τῶν παθῶν ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀναφυεῶν τότε ἐρίδων, τὸ ἁγιον Ὅρος μετέχει ἐνεργῶς, διὰ δύο ἐκ τῶν κόλπων του προελθόντων ἀντιπροσώπων, τῶν διαπραγματεύσεων περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ σύνοδον ἣς διεξήγαγεν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης Η'. ὁ Παλαιολόγος.

Ἦσαν δὲ οἱ ἄνδρες οὗτοι ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ καὶ ὁ μετὰ τὴν ἄλωσιν πρῶτος ἀρχηγὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Γεννάδιος ὁ Σχολάριος. Καὶ ναὶ μὲν ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον τῆς σκηνοθετηθείσης ἐνώσεως ἐτάχθησαν καὶ πάλιν οἱ ἀγιορεῖται καὶ κατεφάνη ἐν τούτῳ τὸ ψυχικὸν σθένος τῶν προμάχων αὐτῶν τῆς ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐμφανίζονται πλέον αἱ ἀρχαὶ τῶν ὠδίνων δι' ὁλόκληρον τὸ ἔθνος μας, ὅτε οἱ σουλτᾶνοι δίκην κεραυνῶν

ἐπιφερόμενοι κατελάμβανον τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην τὰς πλουσίας τοῦ Βυζ. κράτους χώρας καὶ περιέσφιγγον ἐνὶ ὄγκῳ τὴν πρωτεύουσάν, ἥτις δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑποκύβῃ ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν ἀξέστων τῆς Ἀσίας θρεμμάτων. Οἱ ἀγιορεῖται τότε φρονίμως σκεπτόμενοι, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τοῦ Βασιζίτ, ὑπετάγησαν εἰς τὸ μοιραῖον ἀκουσίως βεβαίως, ἀλλὰ διορῶντες τὴν κακὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων διὰ τὸ γένος ἡμῶν.

Ἀπὸ τοῦ σουλτάνου δὲ Μουράτ τοῦ Β', τοῦ καὶ κατακτῆσαντος τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος, ἐπέτυχον ν' ἀναγνωρισθῶν αἱ κτήσεις τῶν μονῶν, αἵτινες τότε ἀνῆρχοντο εἰς 19. Αἱ προνομίαι δέ, αἱ ὁποῖαι ἐχορηγήθησαν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν πρώτων μετὰ τὴν ἄλωσιν σουλτάνων, ἠνύνησαν τὴν ἀγιορειτικὴν πολιτείαν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἦτο δυνατόν, καὶ τὸ κοινοβιακὸν σύστημα, παρὰ τὰς συμφορὰς τὰς ὁποίας ἐσώρευσε ἡ δουλεία. Τὰ φερμένα μάλιστα τῶν σουλτάνων ποιοῦνται μνείαν περὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὡς τόπου, ὅπου μνημονεύεται νυχθημερὸν τὸ θεῖον ὄνομα, καὶ ὡς ἀποτελοῦντος καταφύγιον τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ξένων.

Εἰς τὸν ἱερὸν μάλιστα ὀρισμὸν (Χάτι Σερίφ) τοῦ Σελίμ τοῦ Α'. ἀναφέρεται ἐν τέλει ὅτι «πρέπει νὰ φυλάγῃ τινὰς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐβγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα του, ἀφοῦ αὐτὸς του ἔταξεν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Θεόν». Ὁπωσδήποτε τὸ ἁγ. Ὅρος παρὰ τὴν μαύρην δουλείαν ὑπὸ τοὺς ὁσμανίδας ἐγνώρισεν ἡμέρας τινὰς ἀναψυχῆς ὡς δύναται κανεῖς νὰ εἰκάσῃ ἀπὸ τὴν ἀνεγερσιν τῆς μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα. Δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν ν' ἀναμένωμεν ὑποστήριξιν παρ' ἁλλοπίστων, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἡ σκιά τῆς προστασίας, ἡ παρεχόμενη ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, ἐ-

γίνεται ἐκ τοῦ πονηροῦ ὑπολογισμοῦ, ὅτι θὰ ἐστρέφετο ὁ ὑπὸ τὸν πατριάρχην ὁρθόδοξος κόσμος ἐναντίον τῆς Δύσεως, ἥ τις ἦτο μισητοτέρα εἰς τοὺς κυριάρχους ἡμῶν. Χαλεποὶ λοιπὸν χρόνοι ἀνέτειλαν καὶ διὰ τὴν ἀγιορειτικὴν πολιτείαν, πολλῶν μονῶν περιελθουσῶν εἰς κατάστασιν ἀνοικονόμητον πενίας, ἐξ ἀφορμῆς τῆς βαρείας φορολογίας. Ἐπακολούθημα δὲ ἀναπόφευκτον τῆς δεινῆς αὐτῆς μάστιγος ὑπῆρξε τὸ ἰδιόρρυθμον σύστημα, τὸ ὁποῖον καταδικάζουσιν οἱ μοναχικοὶ κανόνες καὶ θεωρεῖται ὡς οὐχὶ ὁρθὸν μοναστικὸν σύστημα διαβίωσης καὶ διαίτης κατὰ τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν δίδουν αἱ διατάξεις τοῦ μεγάλου Βασιλείου περὶ μοναχικῆς πολιτείας. (Ἀκολουθεῖ)

ΓΝΩΜΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 37 - 38 φύλλου)

Περὶ ἀνδρος (εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος) ἐρωτηθεὶς τί πρᾶγμα μεγαλώτατον χωρεῖ εἰς ἄλλο μικρότατον πρᾶγμα, εἶπεν : ὁ καλὸς νοῦς εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου.

— Ὅταν ἠρωτήθῃ τις, πῶς δύναται τις νὰ γίνῃ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀπεκρίθη : ἔὰν πολὺν περισσότερον ἐπιπλήτῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπιπλήττει τοὺς ἄλλους.

— Ἀντισθένης ὁ Σκύθης (κυνικὸς φιλόσοφος) ὅταν ἠρωτήθῃ διατὶ τάχα οἱ πλούσιοι δὲν ὑπάγουν εἰς τοὺς σοφοὺς, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, οἱ σοφοὶ ὑπάγουν εἰς τοὺς πλουσίους; εἶπε : διότι οἱ μὲν σοφοὶ ἡξεύρουν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τοὺς ἀναγκαιοῦν εἰς τὴν ζωὴν, οἱ δὲ πλούσιοι δὲν ἡξεύρουν. Ἐπειδὴ οἱ σοφοὶ ἐφρόντιζον περισσότερον διὰ τὴν σοφίαν παρὰ διὰ τὰ χρήματα.

— Δημοσθένης ὁ μέγας ῥήτωρ τῶν Ἀθηναίων ἔλεγεν : ὅτι ἐνῶ πολλὰκις τοῦ

ἔρχεται ἐπιθυμία νὰ εὐχηθῇ διὰ νὰ χαθοῦν οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, φοβεῖται μήπως κάμῃ τὴν πόλιν ὀλοτελῶς ἔρημον ἐξ αἰτίας τῆς εὐχῆς ταύτης. (*)

— Ὁ αὐτὸς εἰς ἓνα κλέπτην ὅστις τῷ εἶπε : δὲν ἡξεύρον ὅτι εἶναι ἰδικόν σου πρᾶγμα, εἶπεν : ὅτι ὁμῶς δὲν ἦτο ἰδικόν σου τὸ ἡξεύρες.

— Ὁ αὐτὸς ὅταν εἶδεν ἓνα δημαγωγὸν ἀνεπιτήδειον νὰ φωνάζῃ μεγαλοφῶνως, εἶπε : τὸ νὰ φωνάζῃ τις μεγαλοφῶνως, δὲν εἶναι καλόν, τὸ νὰ φωνάζῃ δὲ καλῶς εἶναι μέγα.

— Σωκράτης ὁ ἠθικὸς φιλόσοφος ὅταν οἱ φίλοι τοῦ ἔστελλον εἰς αὐτὸν πολλὰ δῶρα, διότι δὲν ἐδέχετο κανέν, διὰ τοῦτο ὠνειδίζετο ἀπὸ τὴν γυναῖκά του Ξανθίππην, εἶπεν : ἂν λαμβάνωμεν προθύμως ὅλα ὅσα μᾶς δίδουν, ὅταν ζητῶμεν δὲν θὰ ἔχωμεν κανένα νὰ μᾶς δώσῃ.

— Ἀνάχασις ὁ Σκύθης φιλόσοφος ὅταν ἠρωτήθῃ ἀπὸ ἓνα, τί πρᾶγμα εἶναι πολέμιον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἶπεν : αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐχθρεύονται τοὺς ἑαυτοὺς των.

— Θεόκριτος ὁ σοφιστής, ὅταν ἠρωτήθῃ ποῖα ἀπὸ τὰ θηρία εἶναι ἀγριώτατα, εἶπεν : εἰς μὲν τὰ βουνὰ εἶναι αἱ ἄρκτοι καὶ οἱ λέοντες, εἰς δὲ τὰς πόλεις οἱ τελῶναι καὶ οἱ ψευδοκατήγοροι.

— Ὁ αὐτὸς πλησιάζας ἡμέραν τινὰ ἓνα διδάσκαλον τῶν κοινῶν γραμμάτων, ὁ ὁποῖος ἀνεγίνωσκε κακῶς, τῷ εἶπε : διατὶ δὲν διδάσκεις τοὺς μαθητάς σου τὴν

(*) Σημ. Δυστυχῶς δὲν εἰσακούεται τοιαύτη εὐχή καὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ζῶσιν ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, ὡς οἱ πλείστοι παραμένουσι μέχρι τέλους ἀτιμώρητοι. Ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ τις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἀντίκτυπον τῆς ἀνθρωπίνης κακίας. «Ἡ ἀρετὴ δέον ν' ἀμείβηται, ἡ δὲ κακία νὰ πατάσῃται πρὸς παραδειγματισμόν, ἄλλως τε τὸ κακὸν θὰ θριαμβεύῃ».

Γεωμετρίαν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶπε δὲν τὴν γνωρίζω, καὶ τί βλάπτει τοῦτο; εἶπεν : οὔτε νὰ ἀναγινώσκῃς ἡξεύρεις.

— Ὁ αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πλουσίους εἶναι ἐπίτροποι καὶ ὄχι κύριοι τῶν χρημάτων.

— Ἀρίστιππος ὁ ἐκ Κυρήνης φιλόσοφος παρεκίνει τοὺς νέους νὰ ἀποκτῶσι τοιαῦτα πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν τοὺς μείνει καὶ ὅταν δυστυχήσουν.

— Διογένης ὁ κυνικὸς φιλόσοφος ὅταν ἐπωλεῖτο ὡς δοῦλος εἰς τὴν Κόρινθον, ἐπειδὴ ὁ κήρυξ ὅστις ἠθέλε νὰ τὸν πωλήσῃ τὸν ἠρώτησε τί ἡξεύρει νὰ κάμῃ. ἀπεκρίθη, ἡξεύρω νὰ ἐξουσιάζω ἀνθρώπους, ὁ κήρυξ γελάσας εἶπε : μεγάλην τέχνην πωλῶ, ἐρωτῶ ἔὰν τις θέλῃ νὰ ἀγοράσῃ αὐθέντην.

— Ἐνας εἶπεν εἰς τὸν Διογένην ὅτι εἶναι ἀνόητος. Ὁ δὲ Διογένης εἶπεν : ἀνόητος δὲν εἰμαι, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὸν νοῦν τὸν ὁποῖον σὺ ἔχεις.

ΕΤΕΡΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Περὶ Ἀρχόντων

— Οἱ μὴ κολάζοντες ἄρχοντες τοὺς κακοὺς, βούλονται ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς.

Πυθαγόρας

— Αἱ κακίαι τῶν Ἀρχόντων συμφορὰ τοῖς ἀρχομένοις γίνεται.

— Ἀρχοντας μὴδὲν τοὺς ἀρχομένους ὠφελοῦντος οὐδὲν ἀθλιώτερον.

Ι. Χρυσόστομος

— Ὡς περ νεκρός, ἄλλοις νεκροῖς οὐ λέγει κεφαλὴ ὑμῶν εἰμι, οὕτως ὀφείλει διοικεῖσθαι ὁ προέχων τινῶν μοναχῶν.

— Οἰκέτης νοήμων κρατήσῃ δεσποτῶν ἀφρόνων.

Περὶ φίλων καὶ φιλίας

— Κρείστων φίλος ἐγγύς, ἢ ἀδελφός

μακρὰν οἰκῶν.

— Πάντα οἷσει (φέρει, ὑποφέρει, ὑπομένει, ἀνέχεται) φιλία, καὶ πάσχουσα καὶ ἀκούουσα. Πάντα κεινὰ ποιῶμεθα καὶ λύπας καὶ εὐφροσύνας, τοιοῦτον γὰρ ἡ φιλία.

— Τὰ παρὰ φίλων λεγόμενα, κἂν ὕβρις ᾖ, φορητὰ (ὑποφερτά).

— Οὐχ οὕτω πυρετὸς κατακαίει εἴωθε σώματος φύσιν, ὥς τὰς ψυχὰς τὸ κεχωρίσθαι τῶν φιλουμένων (*)

— Φίλοι φιλοῦσι καὶ ἃ τοῖς φίλοις, φίλα (ἦτοι οἱ φίλοι ἀγαπῶσιν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι προσφιλεῖ, ἀγαπητά, ἀρεστὰ καὶ εἰς τοὺς φίλους των).

— Ἐν τοῖς δεινοῖς, χρημάτων κρείστων φίλος.

— Εἰς τὰς πικρίας τοῦ βίου ὁ ἀληθὴς φίλος εἶναι ὁ γλυκασμός,

— Φίλον πιστὸν ἔχεις, νόμιζε θησαυρὸν ἔχειν.

— Φίλος με βλάπτων, οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.

— Γνήσιός εἰμι φίλος, καὶ τὸν φίλον ὡς φίλον οἶδα, τοὺς δὲ κακοὺς διόλου πάντας ἀποστρέφομαι, οὐδένα θαυπεύω πρὸς ὑπόκρισιν, οὐδ' ἄρα τιμῶ, τούτους ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους ἀγαπῶ. [Σημ. σύμφημι].

Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως. (**)

(*) Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἐμέ, ὁμολογούμενος, ἐν ὅλῃ τῇ ἐννοίᾳ τῆς φράσεως, ὅποταν ἀποχωρίζομαι προσφιλῶν μοι προσώπων.

(**) Περὶ φιλίας ἔγραψαν πλείστοι ὅσοι συγγραφεῖς διακεκριμένοι, ἀρχαῖοι τε καὶ μεταγενέστεροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κλεινὸς Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις, διάκονος τότε ὢν, ἔγραψε πολυσέλιδον καὶ περισπούδαστον ἐπιστολὴν περὶ φιλίας πρὸς τινὰ Ἀγγλον φίλον του, δημοσιευθεῖσαν ἤδη ὑπὸ Ἡλ. Τανταλίδου ἐν Κωνσταντινίᾳ τὸ 1850.

Ὁπόσῃν δὲ σημασίαν ἀπέδιδεν εἰς τὴν ἀ-

— Μήτ' ἀφιλον εἶναι, μήτ' αὐ πολύφιλον καθ' ὑπερβολήν. (Ἀριστοτέλης)
— Πλούτος προστίθῃσι φίλους πολλούς, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται.

ληθῇ φιλίαν ὁ σοφὸς Ἱεράρχης ἀείμνητος Εὐγένιος «πῦρ ἐγκάρδιον, ἀλλ' ἡμερον καὶ γλυκὺ» ἀποκαλὼν τὴν ἀληθῆ φιλίαν καὶ ὁπόσον ἐπίσης προσφιλὲς αὐτῷ ἦτο τὸ περὶ φιλίας θέμα, ἀμφοτέρω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμφαίνονται σαφέστατα ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολῇ, ἧς ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἀρχῆς σκόπιμον ἔκρινα ἵνα παραθέσω ὧδε, «Οὕτε γλυκύτερόν ἄλλο πρόβλημα, οὔτε ὠφελιμώτερον ἄλλο, οὔτε ἀξιοσπουδαστότερον ἐγὼ κρίνω, ὃ φίλων ἐμοὶ ἄριστε! ἀπὸ τοῦ πρόβλημα τὸ περὶ φιλίας τὸ ὁποῖον εἰς τὴν διὰ γραμμάτων σπουδαίαν ὑμῶν διατριβὴν προβάλεις εἰς ἔρευναν. Ἐπειδὴ τὴν γλυκύτερον φιλίαν; τί χρησιμώτερον; τί θειότερον; οὐδέν. Ὅθεν, ὅσον ἐπαινῶ τὴν σὴν λογιότητα εἰς τὴν ἐκλογὴν, ὅπου ἔκαμε, τόσον χαίρω κατ' ἑμαυτὸν εἰς τὴν ἀφορμὴν, ὅπου ἔλαβον νὰ γράψω κάποιον τι, ὅσον τοῦ

— Σπάνιον εἴσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτοῦ φίλον, μήποτε πλησθεῖς σου μισήσῃ σε.

— Φίλος ἐστὶν ὁ συναλγὼν καὶ συγκαίρων τῷ φίλῳ, ἢ μία ψυχὴ ἐν διηρημένοις οἰκοῦσα τοῖς σώμασι. (*)

— Εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι.

— Φίλοι μισήσουσι φίλους πτωχοὺς, φίλοι δὲ πλουσίῳ πολλοί.

— Τῶν μὲν εὐτυχοῦντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι, τῶν δυστυχοῦντων οὐδ' αὐτὸς ὁ γεννήτωρ.

καιροῦ τὸ στενὸν καὶ τῶν ἄλλων ἀσχολίῳ μου τὸ πληθὺς συγχωροῦσιν, εἰς μίαν τόσον ἀξιόλογον, ὠφέλιμον καὶ γλυκεῖαν ὑπόθεσιν.

(*) Οἱοί ἦσαν ὁ Μ. Βασίλειος καὶ ὁ Θεολ. Γρηγόριος καὶ ἄλλοι. Δυστυχῶς τοιοῦτοι φίλοι εἶναι λίαν δυσεῦρετοι καὶ μακάριος ὁ ἀποκτήσας ἔστω καὶ ἓνα τοιοῦτον πολὺτιμον φίλον.

Γέρων Π. Α.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΠΛΗΡΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΜΗΝΑ, ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΚΑΙ ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ

Ἑορταζομένη τῇ ΙΑ' Νοεμβρίου

Ἀντιγραφείσα ἐκ παλαιᾶς χειρογράφου Ἀκολουθίας τῆς ἐν Πάρῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βικτωρος καὶ Βικεντίου, καὶ ἀποσταλείσα πρὸς ἐκδοσὶν τύποις παρὰ τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μ. Λογκεβάρδας τῆς Πάρου, Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου.

ΕΝ Τῷ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στιχηρὰ τῶν ἁγίων γ'.

Ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Στρατιώτης ἀήττητος, ἐγνωρίσθης αἰοδιμε, τοῦ Σταυροῦ τὸ ὄπλον

γὰρ συμφραξάμενος, πρὸς συμπλοκὴν ἐξεληλύθης, ἐχθροῦ πολεμήτορος, καὶ κατέρραξας αὐτόν, Μηνᾶ ἐνδοξε καὶ τὸν στέφανον, εἰληφὼς τὸν τῆς νίκης ἐκ τοῦ μόνου, ἀθλοθέτου καὶ Δεσπότη, καὶ εἰς αἰεὶ βασιλεύοντος.

Στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ· ἀνθήσει.

Εὕγε τῆς ὑπὲρ νοῦν, ἀγάπης ἦν ἐκ τήσω, ὑπὲρ Χριστοῦ θανεῖν σε, Μηνᾶ μεγαλομάρτυς, ἐν ταῖς βασάνοις ἄριστος.

Στιχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...

Χαίρετε ἀθληταί, οἱ μέγιστοι Κυρίου, τρισολαμπεῖς ἀστέρες, φωτίζοντες τὴν κτίσιν, Μηνᾶ, Βίκτωρ, Βικέντιε.

Δόξα καὶ νῦν ὁμοῖον

Δέσποινα Μαριάμ, Θεοῦ ἡμῶν ὦ Μητερ, προσδέχου φιλευσπλάγχχως, ἡμῶν τὰς ἱκεσίας, καὶ δὸς ἡμῖν τὸ ἔλεος.

Τὸ νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον

τοῦς ἀθλοφόρους Κυρίου, ὕμνοις τιμήσωμεν, ὡς ἀθλήσαντας πόθῳ, ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Μηνᾶν καὶ Βίκτωρα πιστοὺς καὶ τὸν Βικέντιον, τοὺς λαμπρύνοντας πιστῶν, τὰς διανοίας τῷ φωτί, Τριάδος τῆς ὑπερθέου, καὶ ἀθεΐας τὴν νύκτα, θεοὶς ἀγῶσιν ἐλαύνοντας.

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῳ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, ψάλλομεν τὴν α'. στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνὴρ, εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους η'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῶν ἁγίων.

Ἦχος πλ. δ'.

Ὡ τοῦ παραδέξου θαύματος

Πάθος Μηνᾶ ἐκμιμούμενος, τοῦ ἀπαθῶς σεαυτὸν, ὡς ἄρνιον παρέδωκας, πρὸς σφαγὴν ἐκούσιον, ἀθλοφόρε πανεύφημε, θυμὸν ἀρχόντων οὐκ ἐδαιλίσας, σαρκὸς αἰκίσεις οὐ κατενάρκησας, ὦ τῶν ἀγώνων σου, καρτερᾶς ἐνστάσεως, δι' ὧν πρὸς γῆν, μάρτυς καταδέβληκας, τὸν υπερήφανον.

Μάστιγι καταξαινόμενος, καὶ ἐπὶ ξύλου ὡς πρίν, ὁ Δεσπότης τε-

Φοινηθεῖσαν ἐν αἵματι, τῆς σαρκὸς σου ἐνδέδυσαι, πορφυρίδα ἐνδοξε θεία χάριτι, καὶ κορυφῇ σῇ διάδημα, ἐπαναδυσάμενος, ἀφθαρσίας καὶ ζωῆς, τοῦ Σταυροῦ τε τὸ τρόπαιον, Βίκτωρ πάνσοφε, δεξιᾷ περιφέρων ὥσπερ σκηπτρον, τῷ Χριστῷ συμβασιλεύεις, διὰ παντὸς εὐφραινόμενος.

Τοῖς τιμίῳ σου πάθει, πάθος τιμιὸν ἐνδοξε, ἀθλητὰ Βικέντιε ἐξαικόνισας, καὶ νικηφόρος γενόμενος, τὴν ἄνω μητρόπολιν, μετὰ πάντων κατοικεῖς, ἀθλοφόρε γηθόμενος καὶ θεούμενος, κατὰ μέθεξιν θείαν διὰ τοῦτο, τὴν σεπτὴν σου καὶ ἁγίαν, ἐπιτελοῦμεν πανήγυριν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Ἀθλητικὴ χορεία, εὐσεβεῖς πρόμαχοι, σήμερον πιστοὶ ἀναδείκνυνται, τυράννων πᾶσαν καθελόντες δυσσέβειαν, Μηνᾶς Βίκτωρ καὶ Βικέντιος οἱ σοφοί. Ὅθεν τῆς Τριφώτου συνάριθμοι Τριάδος ὑπάρχοντες, τῷ γνόφῳ τῆς θείας ἐλλάμψεως καταλαμφθέντες, ταῖς ἀσωμάτοις χορείαις ἀγάλονται, τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἱκετεύοντες, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ἦχος ὁ αὐτὸς

Τρίτημος ἀνέστης

Τὸ ὄμμα τῆς καρδίας μου, ἐκτείνω πρὸς σὲ Δέσποινα, μὴ παρίδῃς τὸν μικρόν μου στεναγμόν, ἐν ᾧ ῥα ὅταν κρίνῃ, ὁ οὐδ' Ἰῶς τὸν κόσμον, γενοῦ μοι σκέπη καὶ βοήθεια.

Εἰς τὸν στίχον

Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ

Δεῦρο μάρτυς Μηνᾶ, συμπάρεσο τοῖς πίστει, γεραίρουσι σὴν μνήμην, τεράστια σὼν ἄθλων, ὑπὲρ Χριστοῦ ὧν ἠνεγκας.

μνόμενος καὶ σιδήρῳ πάντοθεν, τὰς πλευράς δαπανώμενος, οὐκ ἐξηρνήσω Χριστοῦ τὸ ὄνομα, πρὸς τοῦτον ἔχων ψυχῆς τὰ ὄμματα, ᾧ συντονώτατα, ἀτενίζων ἅγιε τὰ τῆς σαρκός, ἔφερες ἐπίπονα, Μηνᾶ μακάριε.

Μάρτυς Μηνᾶ παναοίδιμε, σὺ τὴν τοῦ κόσμου ἀχλύν, καὶ στρατεῖαν ἐπίκηρον, καὶ εἰδώλων σκότῳσιν, ἀσεβῶν τε συνέδρια, τῇ ἀγαπήσει Χριστοῦ κατέλιπες, στρατολογία συναριθμούμενος, τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, ὅθεν καὶ ἀήτητος παναληθῶς, μάρτυς ἀναδέδειξε, ὑπὲρ αὐτοῦ ἐναθλῶν.

Χαίροις τῆς Τριάδος τρίφωτε, ἡ τῶν τυράννων τριάς, ᾧ Μηνᾶ καρτερόψυχε, Βίκτωρ γενναιοτάτε, γενναιοφύρων Βικέντιε, διὰ τὸν πόθον Χριστοῦ τοῦ ὄντως Θεοῦ, οὐδὲν ἠγεῖσθε βίου εὐφρόσυνα, πάντα ἠνέγκατε, πάντα ὑπνέγκατε τῶν ἐκλεκτῶν, ὅθεν συνηρίθμησθε, ἐν τῇ ἀγῆρῳ ζωῇ.

Μάρτυρες Χριστοῦ ἀήτητοι, φωστήρες ἀειλαμπεῖς, οἱ τὸν κόσμον αὐγάσαντες, τοῖς τῶν ἄθλων ἀστράσιν, ἀθλοφόροι πανεύφημοι, θυμὸν ἀρχόντων οὐκ ἐπτοήθητε, σαρκὸς αἰκίσσεις μὴ δειλιάσαντες, ᾧ τῆς ἐνοστάσεως, τῶν ἀγώνων ἐνδοξοὶ μάρτυς Μηνᾶ, Βίκτωρ καὶ Βικέντιε, οἷς ὑπεμείνατε.

Ἔτερα στιχηρὰ τοῦ ὁσίου ὁμοῖα

Πάτερ ἀληθῶς φερώνυμε, τὰς ὑπὲρ νοῦν δωρεάς, οὐρανόθεν δεξάμενος, εὐσεβῶς μετέδωκας, τοῖς ποθοῦσι Θεόδωρε, καὶ πλεονάσας μάκαρ τὸ τάλαντον, εὐλογημένης φωνῆς ἀκήκοας, ἔνδον γενόμενος, τοῦ νυμφῶνος ἔνθα νῦν περιπλοεῖς, θρόνῳ τοῦ Παντάνακτος, ἀξιοθαύμαστε.

Πάτερ Πατέρων Θεόδωρε, σὺ μοναζόντων πληθύν, τῷ Χριστῷ προσενήνοχας, σωτηρίας αἵτιος, γεγονὼς

Χριστομίμητε, διδασκαλαῖς ἀγλαϊζόμενος, καὶ προστασίαις ψυχῶν κοσμούμενος, στόμα δεικνύμενος, τοῦ Κυρίου πάνσοφε προφητικῶς, ᾧ νῦν παριστάμενος, ἡμῶν μνημόνευε.

Χάρις δαφιλῆς τοῦ Πνεύματος, ἱερομύστα σαφῶς, ἐξεχύθη σοῖς χεῖλεσι, καὶ πηγὴν ἀνέβλυσε, διδαγμάτων Θεόδωρε, τῆς εὐσεβείας δείξασα πρόμαχον, τῆς ἀληθείας σφοδρὸν συνηγορον, στύλον ἐδραῖωμα, ὁρθοδόξου πίστεως μοναδικοῦ, βίου ἀκριβέστατον, κανόνα πάνσοφε.

Δόξα, ἤχος πλ. β'.

Πάλιν ἡμῖν ἡ ἐτήσιος μνήμη, τῶν τοῦ κόσμου φωστήρων ἀνέτειλε, Μηνᾶ τε καὶ Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας φωτίζουσα, τοῖς ὑπὲρ Χριστοῦ διὰ σταυροῦ αὐτῶν ἀγωνίσμασι· διὸ τὸν ἐν δόξῃ καὶ τιμῇ στεφανώσαντα αὐτοῦς, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁ αὐτὸς

Τίς μὴ μακαρίσει σε Παναγία Παρθένη; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς ἀγνῆς προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων ἀσυγχύτως γνωρίζομενος, αὐτὸν ἱκέτευε σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὰ ἀναγνώσματα

Προφητείας Ἠσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. ΜΓ'. 9 **Τ**ὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀκουστὰ ποιήσει

ἡμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. Γίνεσθέ μοι μάρτυρες καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός· καὶ ὁ παῖς ὁνέξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητέ μοι καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ σῶζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνεῖδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ἡμῖν ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἐτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος. Ποιήσω καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρώμενος ἡμᾶς ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. Γ'. 1 **Δ**υσὶ καὶ οὐ μὴ ἄψεται αὐτῶν θάσσανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεός ἐπειράσεν αὐτοῦς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις εἰς ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ καὶ ἐπισκοπῇ ἐν τοῖς ἐκ-

λεκτοῖς Αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. Ε'. 16 **Δ**ίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπειᾶς καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Ἀθήσεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὅπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης· καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Ἀθήσεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, σοιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας· πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπῶν ἰλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσεται πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλους ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτης ὑμῖν καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν Αἴθνη

Ἰδιόμελα τῶν ἁγίων ἤχος α'.

Ο διαυγέστατος ἀστήρ, Μηνᾶς ὁ υπερθαύμαστος ἐν ἀθληταῖς, ἐν τῇ ἐνδόξῃ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὰς οὐρανίους Δυνάμεις εὐφραίνων, καὶ σὺν αὐταῖς ἀγαλλόμενος νῦν, τοὺς πιστοὺς

γεραίρειν αὐτὸς ἡγείρεν καὶ οὐνεορτάζειν ἡμῖν ὡς Χριστομάρτυς παραγέγονεν, διόπερ ἀξίως αὐτὸν εὐφημήσωμεν, ὡς τῷ Θρόνῳ τῆς μεγαλωσύνης Χριστοῦ παριστάμενος, ὑπὲρ ἡμῶν ἀπαύστως πρεσβεύων, δωρηθῆναι ἡμῖν εἰρήνην καὶ μέγα ἔλεος.

Τοῦ μεγάλου Βασιλέως στρατηγέτα, Μηνᾶ πανθαύμαστε, πάντων καταφρονήσας, καὶ πάντα σκύδαλα ἡγησάμενος, ἵνα Χριστὸν κερδίῃς, ἐν ταῖς βασάνοις αὐτομολήσας, καὶ πάντα ὑπομείνας, ἐθαυμασιώθης ἐν ἀθληταῖς, τὰς ἄνω δυνάμεις εὐρράνας, τὸν πολυμήχανον κατήσχυνας δράκοντα, ἐν αὐλαῖς οἰκῶν τοῦ Κυρίου σου, ἵκεσίαν ὑπὲρ ἡμῶν ποιούμενος, Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Αρίστειας ἀθλῶν καταμηνύων τὰ κρείττονα, τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου τῷ Παμβασίλει προσήγαγες Χριστῷ, παμμακάριστε μεγαλομάρτυς Μηνᾶ, πίστει καὶ πόθῳ πάντα ὑπήνεγκας, ἀγάπῃ ἐκτίσω τὰ αἰώνια ἀγαθά, τὸ σῶμά σου οὐκ ἐφείσω τὸ φθειρόμενον, ἀλλ' ἔδωκας ἐκυτὸν ταῖς βασάνοις αὐτόκλητος ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ ἐραστοῦ σου, ὃν ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετεύων μὴ παύσῃ δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος δ'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλοφόρον, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, Μηνᾶ τὸν ἀήττητον μάρτυρα, τὸν τῆς Τριάδος στερεὴν ὀπλίτην, καὶ ἀθλητὴν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τὸν καλῶς ἀγωνισάμενον κατὰ τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ, καὶ βραβεῖα τῆς νίκης ἀναιδισάμενον, αὐτὸν οὖν πάντες ἱκετεύσωμεν, πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τὴν θείαν αὐτοῦ μνήμην γεραίρόντων, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, ἱσχυατικὴν ὑμνοδῖαν Χριστῷ προσάξωμεν, ὑπὲρ τοὺς τρεῖς στερεοὺς ἀδάμαντας, Μηνᾶ τὸν ἐν ἀθλοφόροις ὑπερθαύμαστον, καὶ Βίκτωρα τὸν ἐν βασάνοις καρτερικώτατον, καὶ Βικέντιον τὸν ἐν ταῖς αἰκίαις θαυμαζόμενον, ὃν τινων τὰ ἄθλα ἀνευφημοῦντες, κομιζόμεθα ἱαμάτων πηγὰς, οὓς ἐν ἐτησίαις ὑμνολογήσωμεν δεόμενοι, πρεσβεύειν ἀπαύστως τῷ τὸν ὅλων Σωτῆρι, εἰρήνην τῇ οἰκουμένῃ δωρησασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος πλ. β'.

Ζήλῳ θεῷ πυρπολούμενος, ὁ Χριστοῦ θεράπων, τοὺς ἀνέμους κατέπληξεν, ἀθλητικοῖς στίγμασι, τοῦ ἐχθροῦ τὰς δυνάμεις ἀνδρικῶς ἐτροπώσατο, Θεόδωρος ὁ πανθαύμαστος καὶ στερεὸς ὁμολογητής, τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην βαδίσας ὁδόν, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ ταῖς βασάνοις ἐγχωρῶν, πάντα ὑπομείνας ἵνα τῶν ἐν Οὐρανοῖς ἀγαθῶν ἐπιτεύξῃ, νῦν δὲ τῷ θρόνῳ τῆς Τρισηλίου Θεότητος παριστάμενος, αἰτεῖ ὑπὲρ ἡμῶν τὸ θεῖον ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τὸν τῇ θεῇ καταμηνύοντα ἀγάπῃ, καὶ τῷ ζήλῳ τῆς ἀληθοῦς πίστεως πυρπολούμενον, τὸν ἐν μάρτυσι Μηνᾶ τὸν ὑπερθαύμαστον, ἀθλητικοῖς ἐγκωμίοις ἐνευφημήσωμεν, συνασπισμὸν γὰρ οὗτος ὡς Χριστοῦ ζηλωτής, εὐσεβεῖα συστησάμενος, ἐν καιρῷ τῶν ἀγώνων τὰ τῶν ἀγώνων ἄθλα διατατόμενος, τοῦ ἐχθροῦ τὰς ἐπάρσεις κατετροπώσατο, πρὸς ὃν βοήσωμεν, μαρτύρων ἄριστε, οὖν τοῖς συνάθλοις σου, πρέσβεε ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Εἰς τὸν Στίχον

Ἦχος πλ. α'.

Χαίροις ἀσκητικῶν

Χαίροις καρτερικῶν ἀληθῶς, ἀγωνισμάτων τὸ εὐῶδες κειμήλιον, τῷ πόθῳ πυρποληθεὶς γὰρ, τοῦ ἐραστοῦ σου Χριστοῦ, σεαυτὸν παμμακάρε ἀναθέμενος, Μηνᾶ Χριστομάρτυς, εἰς τὰς βασάνους ἐξέδωκας, αὐτομολήτως, οὐκ ἐφείσω τὸ σῶμά σου, τὸ φθειρόμενον, ἵνα κρείττονα ὑπαρξῇ, ἔξης ἐν οὐρανίοις δέ, τὸν ἀφθαρτον στέφανον, παρὰ τοῦ πάντων Δεσπότη, ὃν ὑπὲρ πάντων ἱκέτευε, τελούντων σὴν μνήμην, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν παράσχη τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὥσει κέδρος....

Χαίρων αὐτοκινήτοις ὁρμαῖς, πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἀνδρικῶς προσεχώρησας, καὶ πᾶσαν ἐκπλήξας φρέναν, αὐτομολῆς τῇ σῇ, καὶ δαιμόνων θράση κατεπάτησας, λαμπρὰν πρὸς Ἀγγέλων διαγωγὴν μεταδέδωκας, περιχορεύων οὖν αὐτοῖς, καὶ γηγθόμενος, σῶζων ἅπαντας τοὺς πιστῶς σε γεραίροντας, μάρτυς ἐπιστάσις σου, Μηνᾶ παμμακάριστε, καὶ συμπαθεῖα πενήτων, τοῖς ὁδορμοῖς ἐπικλόμενος, Χριστὸν ἱκετεύων, παρασχεῖν εἰρήνην κόσμῳ καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...

Χαίροις μεγαλομάρτυς Μηνᾶ, ἐνδοξοῦ Βίκτωρ, ἀθλοφόρε Βικέντιε, τῷ θεῷ πυρὶ τὴν πλάνην. τῶν δυσσεβούντων σοφοί, ἐπιγνώσει θεῖα κατασθέσαντας, τραπῶς ἐκηρύξατε, ὄντως Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, δημιουργόν τε τοῦ παντὸς τῶν αἰώνων, οὐκ ἐκάμψθητε, τοῖς εἰδώλοις οὐ θύσατε, ὅθεν

προσαπηνέγκασθε τῆς νίκης τὸν στέφανον, καὶ ταῖς μαρτύρων ἀγέλαις, περιφανῶς ἡριθμήθητε, μεθ' ὧν ἐξαίτεισθε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Αξίως τοῦ ὀνόματος ἐπολιτεύσω, Μηνᾶ παμμακάριστε, τὸν Χριστὸν γὰρ ἐν καρδίᾳ σου θέμενος, τὴν ἐκ διαβολικῆς πλάνης ζήλῳ θεῷ πυρπολούμενος ἐκμειώσας, καὶ τὴν εὐσεβῇ πίστιν καταμηνύων ἐτράνωσας, ὅθεν πρὸς βασάνους ἐκχωρήσας ἐκαρτέρησας μέχρις αἵματος, οὐκ ἐπαύσω Χριστὸν ὁμολογῶν Θεὸν τοῦ παντός, ἕως οὗ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ θύσας, εἰς τὰς θείας αὐτοῦ παρέθηκες παλάμας· ὅθεν ὡς παρρησίαν πρὸς αὐτὸν κτησάμενος ἀθλοφόρε, ἱκέτευε δεόμεθα ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ εὐφημούντων, τὴν πανέορτον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Θεοτόκε σὺ εἰ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή....

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν Συνάναρχον

Τοὺς ἀθλοφόρους ἐν ὕμνοις πιστῶς γεραίροντας, ὡς ἀθλήσαντας πόθῳ ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Μηνᾶ καὶ Βίκτωρα πιστοὶ καὶ τὸν Βικέντιον, τοὺς λαμπρύνοντας πιστῶν, τὰς διανοίας τῷ φωτὶ, Τριάδος τῆς ὑπερθέου, καὶ ἀθεΐας τὴν νύκτα, θεοῖς ἀγῶσιν ἐλαύνοντας.

Δόξα τοῦ Ὁσίου. Ἦχος πλ. δ'.

Ορθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβεῖας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστὴρ, τῶν μοναζόντων θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, Θεόδωρε σοφέ, ταῖς διδασκαῖς πάντας ἐφώτισας λύρα τοῦ πνεύματος, πρέσβεε Χριστῷ

τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε Παρθένε...

Καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Καθίσματα.

Κατεπλάγη Ἰωσήφ

Κατεπλάγησάν ποτε, τῶν ἀνομούντων οἱ λαοί, τὸ ἀνδρεῖον τῆς ψυχῆς, ἐρῶντά σε αὐτομολῶν, πρὸς τὰς βασάνους ἐκχωρῶν ἀγαλλόμενος, ἐδόξας πρὸς αὐτοὺς ἰδοὺ πάρεμι, Χριστὸν δὲ μολογῶ Θεὸν εἶναι παντός, ἐρῶ τοῦ θανεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀληθῶς καὶ οὐ πτοοῦμαι, πικρὰς αἰκίσεις μεγαλομάρτυς Μηνᾶ, σαῖς οὖν πρεσβεΐαις, ἐκ τῶν κινδύνων τοὺς εὐφημοῦντάς σε σῶζε.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Κατεπλάγησαν ἀγνή, πάντες Ἄγγέλων οἱ χοροί, τὸ μυστήριον τῆς σῆς κυοφορίας τὸ φρικτόν, πῶς ὁ τὰ πάντα συνέχων νεύματι μόνῳ, ἀγκάλαις ὡς βροτὸς ταῖς σαῖς συνέχεται, καὶ δέχεται ἀρχὴν ὁ προαιώνιος, καὶ γαλουχεῖται σύμπασαν ὁ τρέφων, πνοὴν ἀφάτῳ χρηστότητι, καὶ σὲ ὡς ὄντως Θεοῦ μητέρα, εὐφημοῦντες δοξάζουσι.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν. Καθίσματα.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως

Θεῖαν ἔλλαμψιν ἐκ τοῦ Κυρίου, εἰσδεξιόμενος τρανῶς κηρύττεις, λαοῦ ἐν μέσῳ ἀπίστου δυσσεβοῦντος, Χριστός ἐστι Θεὸς Παντοδύναμος καὶ ποιητῆς ἀπάσης τῆς κτίσεως, παρ' οὗ εὐληφας κληρὸν αἰζῶν ἔνδοξε, πρὸς ὃν ἡμᾶς μάρτυς Μηνᾶ μέμνησο.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Θαῦμα μέγιστον πῶς συνεσχέθη ὁ ἀχώρητος ἐν τῇ γαστρὶ σου, καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἐφάνη ὡς ἄνθρωπος μὴ ὑπομείνας φυρμὸν ἢ διαίρεσιν τῆς

θεϊκῆς καὶ ἀτρέπτου Θεότητος, Κόρη Πάναγνε δι' ὃ Θεοτόκον σε πιστῶς κηρύττομεν αἰεὶ καὶ δοξάζομεν.

Ὁ Πολυέλεος. Δοῦλοι Κύριον

Εἶτα

Καθίσματα τῶν ἁγίων

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ

Μηνᾶς ὁ θαυμαστός, καὶ ὁ ἔνδοξος Βίκτωρ, Βικέντιος ἐμοῦ, τριλαμπεῖς οἱ φωστῆρες, πολύθεον φρύαγμα, ἀνδρικῶς κατεπάτησαν, ἐκτελέσαντες ὑπὲρ Χριστοῦ τοὺς ἀγῶνας, νῦν πρεσβεύουσιν, ὑπὲρ τῶν πίστει τελούντων. τὴν ἔνδοξον μνήμην αὐτῶν.

Δέξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον

Προστάτιν πρὸς Θεόν, κεκτημένοι σε πάντες, προστρέχομεν σεμνῇ, τῷ ἁγίῳ Ναῶ σου, αἰτούμενοι βοήθειαν παρὰ σοῦ ἀειπάρθενα, ῥῦσαι οὖν ἡμᾶς, τῆς τῶν δαιμόνων κακίας, καὶ ἐξάρπασον ἐκ καταδίκης φρικώδους, τοὺς σὲ μακαρίζοντας.

Οἱ ἀναβαθιοί. Τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Τὸ Προκείμενον

Ἦχος δ'.

Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν.

Εἶτα τὸν Ν'. φαλμόν.

Δόξα. Ταῖς τῶν ὁσίων ἁγίων.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός· καὶ τὸ ἰδιόμελον

Ἦχος β'.

Τοὺς τριφεγγεῖς ἀστέρας τῆς τρισηλίου Θεότητος, Μηνᾶν τε καὶ Βί-

κτωρ καὶ Βικέντιον, τοὺς ἀηττήτους μάρτυρας, πνευματικῶς εὐφημήσωμεν, οὓς ἐπαξίως ὁ Χριστὸς ἐδόξασε, κατεφρόνησαν γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ πικρὰς βασάνους καὶ ποικίλας κολάσεις, ἐνίκῃ γὰρ ὁ πόθος τὴν φύσιν, καὶ σῶμα φθειρόμενον οὐκ ἐφείσαντο, ἀλλ' ἔδωκαν ἑαυτοὺς προθύμως εἰς θάνατον, ἵνα τὴν αἰώνιον καὶ ἀκήρατον ζωὴν κληρονομήσωσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ζ'. καὶ τῶν ἁγίων εἰς η'.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου

Ἦχος δ'. Ὁ εἰρμὸς

«**Θ**αλάσσης, τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος
«**Θ**αβρόχοις ἔχουσιν, ὁ παλαιὸς
«πεζεύσας Ἰσραὴλ, σταυροτύποις
«Μωσέως χερσὶ, τοῦ Ἀμαλὴκ τὴν δύ-
«ναμιν, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτροπώσατο. δις

Ως οὖσα, καθαρωτέρα Πάναγνε πάσης τῆς κτίσεως, τὴν ἀκαθάρτους πάθεσι δεινῶς, μολυνθεῖσαν καρδίαν μου, τῇ καθαρᾷ πρεσβεΐᾳ σου, Θεοκυῆτορ ἀποκάθαρσεν. δις

Δακρύων, καὶ στεναγμῶν με λύτρωσαι ἀποκειμένων μοι, ἐν τῇ μελλούσῃ δίκῃ τῇ φρικτῇ, εὐπροσδέκτοις πρεσβεΐαις σου, παρθενομήτορ ἄχραντε, ταῖς πρὸς τὸν Κτίστην καὶ Θεὸν ἡμῶν.

Ημόνη, τῇ ὑπὲρ ἡμῶν κυήσει σου ἐλευθερώσασα, ἐκ τῆς ἀρᾶς τὸ γένος τῶν βροτῶν, σαρκικοῖς ἀτοπήμασι, δεδουλωμένον Πάναγνε, σαῖς κесίαις ἐλευθέρωσον.

Ὁ κανὼν τῶν ἁγίων, ἡχος ὁ αὐτὸς

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου

Τιμῶντι τὴν μνήμην σου εἰς τοὺς γενναίους ἀγῶνάς σου, Μηνᾶ παν-

αῖδιμε, αἶγλην ἐξ ὕψους μοι, φωτοδότιδα, πεμφθῆναι ἐκδυσώπει, τὸ γένος ἐκδιώκουσα τῆς ἀγνοίας μου.

Μὴ φέροντες ἔνδοξοι Χριστὸν ὁρᾶν ὑβρίζομενον, πρὸς ἄθλησιν ἡχθητε αὐτομολήσαντες, ἡγαπήσατε, ὑπὲρ Χριστοῦ τεθνάναι, Μηνᾶ Χριστομάρτυρες, Βίκτωρ, Βικέντιε. δις

Ιδεῖν ἐφίεμενοι ἀθανασίαν τὴν μέλλουσαν, θανεῖν τιμωρούμενος μάρτυς ἡγάπησας, τοῦ τὸν θάνατον, θανάτῳ καθελόντος, τὸ πάθος μιμούμενος, Μηνᾶ μακάριε.

Θεοτοκίον

Ως ἔμψυχος τράπεζα ἄρτον χωρεῖς τῆς ζωῆς ἡμῶν, ὡς θάτος βασιτάσασα, οὐ κατεφλέχθης τὸ πῦρ, καὶ ὡς ἄμπελος ἀπότιστος βλαστάνεις, τὸν βότρυν πανάμωμε τὸν ἀγεώργητον.

Ὁ κανὼν τοῦ δόσιου Θεοδώρου

Ἦχος πλ. δ'.

Ἀρμκτῆλᾶτην Φαραῶ

Ταῖς φωτοδόλοις ἀστραπαῖς τοῦ Πνεύματος, καταλαμπόμενος, δολολαμπῆς στύλος, πάτερ ἐχρημάτισας, καθοδηγῶν θεσπέσιε, πρὸς τὴν γῆν θεοφρόνως, ἐπαγγελίας τοὺς σπεύδοντας, μύστη τῶν ἀρρήτων Θεόδωρε.

Ολοσχερῶς ταῖς ἀνευδότοις νεύσεισι, πρὸς τὸν Θεὸν ἐκδημῶν, πρὸς τελευτῆς ὥφθης, ζωηφόρον νέκρωσιν, ἐνδεδυμένος δσιε, καὶ ζωὴν τὴν ἀγήρω, νῦν ἐπαξίως ἀπέληφας, πάτερ θεοφόρε Θεόδωρε.

Νενικηκῶς τὰ τῶν παθῶν σικιρήματα, τὰς τῶν τυράννων ὁρμάς, νεανικῶς μάκαρ, πάσας ἐξεφάυλισας ἀνδρείαν ἐνδειξάμενος, τοῦ Χριστοῦ τὴν εἰκόνα, τιμὰν διδάσκων Θεόδωρε, καὶ τὰ τῶν ἁγίων μορφώματα,

Κεκαθαρμένη διανοία πάνσοφε, ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς, προσομιλῶν πλοῦτον, ἀρετῶν συνήθροισας, καὶ εὐσεβείας δόγματα, θεωρίαν πλουτήσας, καὶ βίου μάκαρ λαμπρότητα, λάμπας ἀμφοτέρωθεν ἔνδοξε.

Θεοτοκίον

Λόγον Θεοῦ σωματωθέντα τέτοκας τὸν πρὶν ἀσώματον, θεάνδρικῶς κόσμῳ, συναναστρεφόμενον, υπερφυῶς πανάμωμε, Θεοτόκε Παρθένε, διό σε πάντες γεραίρομεν, τὴν μετὰ Θεὸν προστασίαν ἡμῶν.

Καταβασία: Ἀνόλω τὸ στόμα μου

ᾠδὴ γ'. Ὁ εἰρμός

«**Ο**ὐκ ἐν σοφίᾳ, καὶ δυνάμει καὶ «**Π**λοῦτῳ καυχώμεθα, ἀλλ' ἐν «**σ**οὶ τῇ τοῦ Πατρὸς, ἐνυποστάτῳ σο- «**φ**ίᾳ Θεοῦ, οὗ γὰρ ἐστὶν ἄγιος, πλήν «**σ**ου Φιλάνθρωπε. δις

Τὴν ἀνωτέραν, Χερουβὶμ ἱκετεύω σε Δέσποινα, συμπτωθέντα μου τὸν νοῦν, ταῖς ἐπηρείαις τοῦ ὄψεως, παθῶν τῶν τοῦ σώματος, δεῖξον ἀνώτερον. δις

Εν τῇ ἐτάσει, τῇ φρικτῇ ὅταν μέλ- λῃ με Κύριος, κατακρίναι τὸν πολλά, ἡμαρτηκότα πανάμωμε, εὖρω βυομένην σε τῆς καταδίκης με.

Τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, τοὺς ἀσπλάγ- χνους μου τρόπους μετέβαλε, συμπαθεῖα σου Χριστέ, ἀσυμπαθῇ με ὑπάρχοντα, σῶσον παρακλήσεις τῆς κυρησάσης σε.

Τῶν ἁγίων. Ὁ αὐτός

Σεσοδημένος, τοῖς πανσόφοις σου λό- γοις ὁ τύραννος, σὲ μαστίζει ἀ- φειδῶς, ὡμοῖς βουλεύοις οἰόμενος, τού- τοις κατακάμπτειν σε, Βικέντιε ἔν- δοξε. δις

Ενατενίζων, νοεροῖς ὀφθαλμοῖς πρὸς τὸν Κύριον, τῆς σαρκὸς τὰ δυσαχθῇ, βασάνων θάρη ὑπέφερες, γνώμης γενναιότητι, Μηνᾶ θαυμάσιε.

Μὴ δειλιῶντες, Μηνᾶ μάκαρ καὶ Βίκτωρ Βικέντιε, τῶν βασάνων τὸ πικρὸν, πρὸς τοὺς ἀγῶνας χωρήσα- τε, κράζοντες Χριστὸς ἐστὶ, ὁ τοῦ παν- τὸς ποιητής.

Θεοτοκίον

Αᾶδου πυλῶν με, ὁ ἐκ σοῦ σαρκῶ- θεις ἀνηγάγετο, ξύλου θρώσει πονηρᾶ, θανατωθέντα πανάμωμε, θά- νατον ἐκούσιον καταδεξάμενος.

Τοῦ ὁσίου. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχῆς

Νευρωμένος τοῦ Χριστοῦ, παμμά- καρ τῇ παντευχίᾳ, τῶν πληγῶν τὰς ἀλγηδὼνας ὑπέστης, μαστιζόμενος δεινῶς, σκότην καθειργνύμενος, ὡς κοινωνὸς δὲ πάθους, καὶ βασιλείας γε- γένησαι.

Θεοφορούμενος σαφῶς, καὶ ζήλω πεπυρρευσμένος, τὰς θεδήλους διδασχὰς τῶν ἀφρόνων, διαλέλυκας ταῖς σοῖς, διδασκαλίαις πάνσοφε, τὴν ἐκ Θεοῦ γὰρ χάριν, Θεόδωρε κατεπλού- τησας.

Εν θεωρίαις πρακτικῶς, ἐν πράξε- σι θεολόγος, ἐχρημάτισας Θεό- δωρε πάτερ, ἀσκητῆς διδασκτικῶς, ἱε- ρομάρτυς ἔνδοξος, ὀρθοδοξίας στύλος, τῆς Ἐκκλησίας ἐδραῖωμα.

Θεοτοκίον

Ο συναῖδιος Πατρί, καὶ Πνεύματι Θεὸς Λόγος, ἀναπλάσαι βουλη- θεις τὸν γενάρχη, καθυπόστασιν αὐ- τόν, ἐκ σοῦ ἀγνή συνέλαβεν, ἁγιωτέ- ραν πάντων, σὲ Θεομήτορ, εὐράμενος.

Κοντάκιον τοῦ ὁσίου

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ

Τῆς Ἐκκλησίας ὁ φωστὴρ ὁ τη- λαυγέστατος, καὶ μοναζόντων ὁ

Δόξα. Τοῦ ὁσίου

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως

δηγὸς ὁ ἐνθεώτατος, στεφανούσθω νῦν τοῖς ἄνθεσι τῶν ἀσμάτων, ἡ θεόφθογ- γος κιθάρα τοῦ Πιρακλήτου, ὁ Θεό- δωρος ὁ πύργος τῆς εὐσεβείας, καὶ ἀ- κουέτω, χαίροις πάτερ Θεόδωρε.

Ὁ οἶκος

Ανθρωπος οὐρανόφρων, ἐκ Θεοῦ ἐ- δωρήθης, ἡμῖν τοῖς γεηροῖς θεο- φόρε, ταῖς εἰσηγήσεις ταῖς σοῖς, οὐρα- νόφρονες οἱ θνητοὶ δεικνύμενοι, διό σοι κραυγάζομεν τὰ τέκνα σου, πιστῶς τοι- αῦτα.

Χαῖρε, δι' οὗ ἡ Τριάς προσκυνεῖται, χαῖρε δι' οὗ ὁ Θεὸς ἀνυμνεῖται.

Χαῖρε, μοναζόντων κανὼν ὁ εὐθύ- τατος, χαῖρε ἀνομούντων ἐλέγχων στερεώτατα.

Χαῖρε ὕψος ταπεινώσεως δυσανάβα- τον πολλοῖς, χαῖρε βάθος διακρίσεως τὸ δυσεύρετον πολλοῖς.

Χαῖρε ὅτι ἐγένου τοῦ Θεοῦ θεῖος θύτης, χαῖρε ὅτι προσάγεις τῷ Θεῷ σεσωσμένους.

Χαῖρε Θεοῦ μαρτύρων ὁμόσκηνε, χαῖρε σεπτῶν δόσιων συνόμιλε.

Χαῖρε δι' οὗ δυσσεβεῖς καθαιροῦνται, χαῖρε δι' οὗ οἱ πιστοὶ θεδαῖοῦνται.

Χαίροις πάτερ Θεόδωρε

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον

Η κρατούμενη ἡ κτίσις μάρτυς Μηνᾶ, καὶ Βίκτωρ Βικέντιε, γενναιό- φρονες ἔνδοξοι, ἀθεῖας νύκτα συντό- νως ἐλαύνεται, ταῖς βολαῖς θεῶν ἀ- γῶνων πανσέπτων ὑμῶν, θθεν ὡς φω- στήρες ἐν τῷ κόσμῳ ἐκλάμπετε, φωτί- ζοντες ἅπαντας, τοὺς πιστῶς εὐφη- μούντας ὑμᾶς, ἀθληταὶ παναοίδιμοι, πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφειν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσιν πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην ὑ- μῶν.

Θεῖα δόγματα καταπλουτήσας, πίστιν ἔσωσας ὀρθοδοξίας, προ- κινδυνεύσας ὑπὲρ ταύτης Θεόδωρε, ἐν ἐξορίαις ἀθλήσας καὶ μαστιξίν, ἐν φυλακαῖς καρτερήσας τὴν κάκωσιν, πάτερ δσσε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁ αὐτός

Θεῖα γέγονας σκηνὴ τοῦ Λόγου, μόνη πύναγνε παρθενομήτορ, τῇ καθαρότητι ἀγγέλους ὑπεράρασα, τὸν ὑπὲρ πάντας ἐμὲ γοῦν γενόμενον, βερυπωμένον σαρκὸς πλημμελήμασιν, ἀποκάθαρσεν πρεσβεῖαις σου ἐνθέοις νά- μασι, παρέχουσα σεμνὴ τὸ μέγα ἔλεος.

ᾠδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός

«**Ε**παρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ Ἐκκλησία «**Ε**πὶ Σταυροῦ τὸν ἥλιον τῆς δικαι- «**ο**σύνης, ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς, εἰκό- «**τ**ως κραυγάζουσα, δόξα τῇ δυνάμει «**σ**ου Κύριε. δις

Αγίασματος ὑπάρχουσα θεῖος οἶκος, τοῦ κενωθέντος Ἀχραντε ἐπ' εὐεργεσίᾳ, τοῦ ἰδίου πλάσματος, ψυ- χήν μου ἁγίασον, καὶ τὸν λογισμὸν φωταγώγησον. δις

Ρυπίζομενον τῷ λαίλαπι τῆς κακί- ας, τὸν λογισμὸν μου Δέσποινα, καὶ τῇ ἀμελείᾳ, ὅλον βυθιζόμενον, πρεσβεῖαις σου στήριξον, καὶ τῶν συμ- πτωμάτων ἐξάρπασον.

Τὸ παλάτιον Παρθένε τοῦ Βασιλέως, τὸν οὐρανὸν τὸν ἔμψυχον, νῦν ἐκδυσωπῶ σε, οἶκον τῆς Τριάδος με, εὐχαῖς σου ἀνάδειξον, σπήλαιον λη- στῶν χρηματίσαντα.

Τῶν ἁγίων. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ

Ραντισμῷ σου τῶν αἱμάτων, κατε- σβέσθησαν ἄνθρωποι, τῆς πολυ-

θείας, φάλαγξ τῶν δαιμόνων θεδύθι-
σται, ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κα-
τηρδεύθη δέ, ἀθλοφόρε παμμάκαρ, Βι-
κέντιε ἀξιάγαστε.

Τῇ ἐν ξύλῳ ἀναρτήσῃ, εἰκονίζεις
τὸ πάθημα, τοῦ σταυροῦ τὸν ὄφιν,
μάρτυς τὸν πικρὸν θανατώσαντος, τοὺς
δὲ ξεσμούς ὑπομείνας προξενούντάς σοι,
ἀπολαύσεις, τὰς ἐν οὐρανοῖς γενναϊό-
τατες.

Υπὲρ φύσιν ἀλγηδόνων, ἀθληταὶ
γενναιότατοι, καὶ πικρῶν θασά-
νων, πόθῳ θεῷ πείραν ἐλάθετε, μάρτυς
Μηνᾶ μάκαρ Βίκτωρ καὶ Βικέντιε, ἐ-
πεκτείνεσθε, πρὸς αἰκισμούς ἀγαλλό-
μενοι.

Θεοτοκίον

Σαρκωθέντα ἀπορρήτως, τὸν Θεὸν
ἀπεκύησας, ἐκ τῶν σῶν αἱμάτων,
οἶκον ἑαυτῷ δομησάμενον, τὸν ἐν δυοῖ
ταῖς οὐδαίαις καὶ θελήσει, γνωρίζομε-
νον, θεοπρεπῶς ἀπειρόγαμε.

Τοῦ ὁσίου. Σὺ μου ἰσχύς Κύριε

Δῶρον Θεοῦ, δέδοσθαι κόσμῳ φε-
ρόνυμε, ταῖς πλουσίαις, χάρισι
λαμπόμενον ὡς τὴν πηγὴν, ἔχων ἀλη-
θῶς, τῶν ἀπαυγασμάτων, τῶν τῇδε
μάκαρ Θεόδωρε, ἐντεῦθεν διδασκάλων,
ἀσκητῶν καὶ μαρτύρων, συγχορεύειν
τοῖς δῆμοις ἡξίωσαι.

Ωτῆς στερεᾶς, καὶ καρτερᾶς σου
ἐνστάσεως! ἡ τυράννων, θράσος
κατεπάτησας δι' ἧς σαφῶς, σὲ τὴν ὑ-
πὲρ νοῦν, τῆς ἀγαθαρχίας ἐσχάτην
μακαριότητα, κατέλαβες θεόφρον, ἀ-
σωμάτοις συμπάλλων, τῇ δυνάμει σου
δόξα φιλάνθρωπε.

Ρῆμα Θεοῦ, σοὶ ἐνοικήσαν φανώ-
τατα, τῶν δογμάτων, πάνσοφε
Θεόδωρε, τοὺς ποταμούς ἐρύεις θαψι-
λῶς, οἷς νῦν ἐντροφῶντες, οἱ φοιτηταί

σου θεόπνευστε, βοῶμεν εὐχαρίστως,
ἐν φωναῖς αἰγιήτοις, τῇ δυνάμει σου
δόξα φιλάνθρωπε.

Θεοτοκίον

Ολον ἐν σοί, ἀνακαινίζει τὸν ἄνθρω-
πον, ὅλως ὅλῳ, Πάναγνε ἐνούμε-
νος ὁ πατρικὸς, κόλπους μὴ λιπών, καὶ
τὴν σὴν γαστέρα, οἰκῆσαι καταδεξά-
μενος, ὁ πλοῦτῃ εὐσπλαγχνίας, ἐκου-
σίως πτωχεύσας, καὶ πλουτήσας τὸν
κόσμον θεότητι.

ᾠδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός

«**Α**σθεεῖς οὐκ ὀφντο, τὴν δόξαν
σου Χριστέ, ἀλλ' ἡμεῖς σε μο-
«νογενές, πατρικῆς ἀπαύγασμα, δόξης
«θεότητος, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες,
«ἀνυμνοῦμέν σε φιλάνθρωπε. δις

Η ἀμνὰς ἡ τέξασα, ἀμνὸν τὸν τοῦ
Θεοῦ, τὴν ἐμὴν ζώωσον ψυχὴν
φαρμαχθεῖσαν, δῆγματι τῷ τοῦ ὄψεως,
καὶ εἰς ὄρη Δέσποινα, πλανωμένην πα-
ραβάσας. δις

Τῇ θερμῇ προβείᾳ σου, τῷ κράτει
τῶν δεινῶν, πηγνυμένην μου
τὴν ψυχὴν εἰς θερμὴν, τοῦ κτίσαντος
θείαν ἀγάπῃν, εὐσεβῶς συγκίνησον,
Θεοτόκε παναμώμητε.

Η καλὴ καὶ ἁμώμος, ἀγνὴ ἐν γυ-
ναίξί, τὴν ταλαίπωρόν μου ψυ-
χὴν, ἐμπαθοῦς μωμῆσεως νῦν ἐλευθέ-
ρῳσον, καὶ ἀγνῶς διῶσαί με, μεσιτεί-
αις σου εὐδόωσον.

Τῶν ἁγίων. Ὁ αὐτὸς

Μαρτυροῦ ἡστραφας, φαιδρῶς μαρ-
μαρυγαῖς, ἀμαυρώσας τὴν ζο-
φερὰν ἀθειάν πάνσοφε, καὶ καταφώτι-
σας, τῶν πιστῶν πληρώματα, ἀθλητὰ
Βικέντιε πανεύφημε. δις

Η φανίσθη ἅπανα ἐπίνοια ἐχθρῶν,
τῇ ὑμῶν ὑπομονῇ, οὐ θλίψεις
οὐ βάσανοι, ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ὑμᾶς

οὐκ ἐχώρησεν, ὦ Μηνᾶ, Βίκτωρ Βι-
κέντιε.

Θεοτοκίον

Νευργεῖ φθαρέντα με, τικτόμενος
ἐκ σοῦ, ὑπὲρ φύσιν ὁ Λυτρωτής,
παλαιᾶς κατάρας με ἐκλυτρωσάμενος,
Θεοκυῆτορ ἄχραντε, ὃν ἐκέλευε σω-
θῆναι ἡμᾶς.

Τοῦ ὁσίου. Ἰνα τί με ἀπώσω.

Νοῦν ψυχὴν τε καὶ σῶμα, λόγῳ
καθηράμενος ναῖς πανέντιμος,
τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων, ἐχρημάτισας
πάτερ Θεόδωρε, εὐωδίας θῆμα, ὅλον
σ' αὐτὸν Χριστῷ προσφέρων, ἱερεὺς
καὶ θυσία γενόμενος.

Ελλαμπόμενος μάκαρ, αἰγλή τῇ
τοῦ Πνεύματος πᾶσιν ἀπήστρα-
ψας, Θεολόγῳ γλώττῃ τῆς Τριάδος τὸ
φέγγος τὸ ἄχραντον, τῆς σαρκώσεώς
τε, τῆς ὑπὲρ νοῦν τοῦ Θεοῦ Λόγου, τὸ
ἀπόρρητον πάτερ μυστήριον

Νοεῶς οὖν Ἀγγέλοις, νῦν συναυλι-
ζόμενος Χριστὸν δυσώπησον,
τῶν παθῶν ῥυσθῆναι, καὶ κινδύνων
τοὺς σὲ μακαρίζοντας, καὶ τὴν σὴν τι-
μῶντας, πανευκλεῆ καὶ θείαν μνή-
μην, παμμακάριστε πάτερ Θεόδωρε.

Θεοτοκίον

Ανεκφράστῳ Παρθένε, τρόπῳ ἐν-
οικήσας σοὶ ἄνθρωπος γίνεται,
ὁ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς ἀνα-
λάμψας τὸν δ' ἄνθρωπον, ἐκ φθορᾶς λυ-
τροῦται, καὶ πρὸς ζωὴν καὶ ἀφθαρσί-
αν, ἐπανήγαγεν ὡς μόνος εὐσπλαγ-
χνος.

ᾠδὴ στ'. Ὁ Εἰρμός

«**Θ**ύσω σοι, μετὰ φωνῆς αἰνέσεως
«Κύριε, ἡ Ἐκκλησία βοᾷ σοι, ἐκ
«δαιμόνων λύθρου κεκαθαρμένη, τῷ δι'
«οἶκτον, ἐκ τῆς πλευρᾶς σου ῥέουσιν
«αἵματι. δις

Θανάτου, ἀναιρέτης ὁ τόκος σου
γέγονεν, ὡς τῶν θανόντων Παρ-
θένε, καὶ ζωὴ καὶ λύτρωσις διὰ τοῦτο,
δυσωπῶ σε, τὴν ψυχὴν μου θανοῦσαν
ἀνάστησον. δις

Εκτεινον, βοηθείας μοι χεῖρα Φι-
λάνθρωπε, ἐν τῷ πελάγει τοῦ βίου,
κλυδωνιζομένῳ ταῖς ἱκεσίαις, τῆς Μη-
τρός σου, καὶ τῶν ἄνω ἀπείρων δυνά-
μεων.

Η χώρα, ἡ τὸν θεῖον βλαστήσασα
στάχυα, τὴν χερσωθεῖσαν ψυχὴν
μου, καὶ λιμῷ τῶν θείων ἐκτηκομένην,
μὴ παρίδης, ἀλλὰ θρέψον τοῦ Υἱοῦ σου
ἐνθέοις χάρισμασιν.

Τῶν ἁγίων ὁ αὐτὸς. Ἐβόησε

Ανάληγτος, διαμένεις πυρὶ δαπανό-
μενος, καὶ τριχίνοις, τὰς πλευράς
προστριβόμενος ῥάκεσιν, ἡ γὰρ θεία
χάρις, συμπαροῦσα Βικέντιε σὲ ἐνί-
σχυσε.

Παρίστασο, πρὸ βημάτων τυράννων
κρινόμενος, καὶ τὴν πλάνην, στη-
λιτεύων Μηνᾶ παναοίδιμε, ἑαυτὸν δὲ
στήλην, εὐσεβείας πιστοῖς παρεχόμε-
νος.

Ιάματα, οἱ ἀγῶνες ὑμῶν καὶ τὰ ἐ-
παθλα, Μηνᾶ, Βίκτωρ, καὶ Βικέν-
τιε πᾶσι γεγόνασι, τοῖς πιστῶς ὑμνοῦ-
σι, τὴν σεπτὴν ὑμῶν μνήμην πανέν-
δοξοι.

Θεοτοκίον

Ιάτρευσον, τὰ ἀνίατα πάθη πανάμω-
με, τῆς ψυχῆς μου, τῇ μονώσῃ τῆς
σῆς ἀγαθότητος, ἀγαθὸν Σωτῆρα, τὸν
Χριστὸν τοῖς ἐν κόσμῳ κυήσασα.

Τοῦ ὁσίου. Ἰλάσθητί μου Σωτῆρ

Σωφρόνως σου τὴν ζωὴν, Θεόδωρε
μάκαρ ἤνυσας, δικαιοσύνη σαφῶς,
ἀνδρεῖα φρονήσει τε, τερπνότατον ὦ.

χημα, ἀρετῶν ἡρμόσω, σεαυτῷ θεόφρον ὄσει.

Μοί θεοὶ λόγοι σου, ἐξ ἀγνωσίας θυθοῦ, αἰρέσεων ἅπαντας, ἀνάγουσι πάνσοφε, τῆς ὁρθοδοξίας, πρὸς μετάρσιον ἀκρότητα.

Ανέτειλέ σοι τὸ φῶς, καὶ τούτου πάτερ ἡ σύζυγος, νῦν εὐφροσύνη σαφῶς, ὡς φοῖνιξ γὰρ ἤνθησας, παμμάκαρ Θεόδωρε, καὶ καθάπερ κέδρος, ἐπληθύνθης ἀξιάγαστε.

Θεοτοκίον

Σωθείμεν διὰ σοῦ, Θεογεννητορ πανάμωμε καὶ τύχοιμεν ἀληθῶς, τῆς θείας ἐλλάμπσεως, Θεοτόκε ἄχραντε, τοῦ ἐκ σοῦ ἀφράστως, σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον τῶν ἁγίων

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον

Τῆς στρατείας ἡρπασε τῆς ἐπικήρου, καὶ ἀφθάρτου ἔδειξε, σὲ ἀθληφόρε κοινωνόν, μάρτυς Μηνᾶ παναοίδιμε, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῶν μαρτύρων ἀκήρατος στέφανος.

Ἔτερον Κοντάκιον τῶν ἁγίων

Ἦχος πλ. δ'. Ὡς ἀπαρχὰς

Ως εὐσεβείας μάρτυρας, καὶ ἀθλητὰς θεόφρονας, ἡ Ἐκκλησία γεραίρει δοξάζουσα τοὺς θείους ἄθλους σήμερον, Μηνᾶ τοῦ ἀθλοφόρου, Βίκτωρος τοῦ γενναίου καὶ Βικεντίου τοῦ γενναίοφρονος, καὶ ποθοῦσα κραυγάζει δοξάζουσα, τὸν μόνον φιλόανθρωπον.

Ὁ Οἶκος

Μεγάλης πρόξενος ἡμῖν, ὑπάρχει θυμηδίας, ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων ἀνδρείαν τῶν παθῶν, καὶ ἀριστείαν κατ' ἐχθρῶν ἐπιδεικνυμένη, ἐν φαίδρᾳ καὶ προσηνῇ ὁμολογίας χάριτι. Δεῦτε οὖν ἐν ταύτῃ φιλεδρότως πάντες εὐ-

φρανθώμεν τῆς προσκαίρου εὐφροσύνης, τὴν κρείττονα καὶ τελειοτέραν ἐκλέξαντες εὐφροσύνην, ἀπολαύσωμεν Μηνᾶ καὶ Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, τῶν ἀθλοφόρων τὴν μνήμην ἐπιτελοῦντες, καὶ ἐκλαμβάνοντες παθῶν τὴν λύσιν, καὶ εὐρωστίαν ψυχῆς καὶ σώματος, τούτων δὲ δοτήρ, Χριστὸς ὁ Θεὸς ὑπάρχει ὁ σὺν Πατρὶ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι δοξαζόμενος, ὁ μόνος φιλόανθρωπος.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ια'. μνήμη τῶν ἁγ. ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου καὶ τοῦ δόσιου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

Στίχοι

Αἴγυπτος ὄντως, εἰ τέκοι, τίκτει μέγα.

Τμηθεὶς ἀληθές, τοῦτο Μηνᾶς δεικνύει.

Οὐ δειλιῶν ἦν, οὐδὲ Βίκτωρ πρὸς ἄθλα.

Πᾶσαν μακράν σου, καρδίας θεὸς δειλίαν.

Βληθεὶς ὁ Βικέντιος, ἐν φρουρᾷ φέρει.

Λυθεὶς δὲ φρουρᾶς σαρκικῆς, ἄνω τρέχει.

Πολλὰς ἀμοιβὰς, Θεόδωρε τρισμάκαρ.

Βίου μεταστὰς, ὡς βιοὺς εὖ, προσδόκα.

Μηνᾶς ἐνδεκάτῃ, Βίκτωρ, Βικέντιος ἄθλοις εὖρον τέλος.

Ταῖς τῶν ἁγίων σου πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ 5'. Ὁ Εἰρμός

«**Ε**ν τῇ καμίνῳ, ἀβραμιαῖοι παῖδες τῇ περσικῇ, πόθῳ εὐσεβείας μάλλον ἢ τῇ φλογί, πυρπολούμενοι ἐκράβ-
«γαζον, εὐλογημένος εἶ, ἐν τῷ ναῷ τῆς
«δόξης σου Κύριε. δις

Τὸ θεῖον ὄρος, ἐξ' οὗ ὁ λίθος τέμνεται, κόρη ὁ συντρίψας στήλας δαιμονικάς, τῆς ψυχῆς μου τὰ ἰνδάλματα, καὶ τῆς καρδίας μου, τὴν λιθώδη ἀπέλασον πώρῳσιν. δις

Οὐκ ἐσαλεύθης, ὡς δεξαμένη ἐν τῇ μήτρᾳ σου, κόρη τὸν προβλέπει γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτε βούλεται σαλεύοντα, δι' ὃ με στήριξον, ταῖς προσβολαῖς ἐχθροῦ σαλευόμενον.

Καταβαλοῦσα, τὰ σαρκικά μου φρονήματα, ὅλον Θεοτόκε δεῖξον πνευματικόν, ἀρεταῖς κατακοσμοῦσά με, ὃν ὁ παμπόνηρος, ἡδονῶν ἀκοσμία ἡμαύρῳσεν.

Τῶν ἁγίων. Ὁ αὐτός.

Ὁ δισκώσας ἐν πυρί

Συναπεβάλου ταῖς πληγαῖς, σὺ τοὺς δερματίνους χιτῶνας, τῆς ἀμαρτίας καὶ στολῆν, ἐνεδύσω μηκέτι παλαίωσιν, δεχομένην μάρτυς Βικέντιε, ἦν ἐξύφανεν ἡ χάρις ἐπιφανείσα.

Τῇ πυρπολήσει τῶν σептῶν, μάρτυς καὶ τιμίων ἀγώνων, ἡ ἀκανθώδης πονηρά, ἀθεῖα τεφροῦται αἱμάτων τε, ταῖς ῥοαῖς ἀποσβέννυται, ἀγνωσίας ἐπηρμένη Μηνᾶ παμμάκαρ.

Εχόντες μάρτυρες σептῶν, πρὸς Χριστὸν αἰεὶ παρρησίαν, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τὴν σептὴν ὑμῶν, μνήμην τελούντων πρεσβεύσατε, Μηνᾶ Βίκτωρ, Βικέντιε, ἀθλοφόροι τοῦ Κυρίου δεδοξασμένοι.

Θεοτοκίον

Εὐλογημένος ὁ καρπός, τῆς εὐλογημένης γαστρὸς σου, ὃν εὐλογοῦσιν οὐρανῶν, αἱ δυνάμεις ἐροτῶν τε συστήματα, ὁ ἡμᾶς λυτρῶσάμενος, τῆς κατάρας τῆς ἀρχαίας εὐλογημένη.

Τοῦ δόσιου. Θεοῦ συγκατάβασιν

Ιδὼν ὁ προγνώστης σου, τῆς διανοίας τὴν καθαρότητα, λογικῶν σε προβάτων, καθηγεμόνα πάτερ προβάλ-

λεται, ὃ νῦν παμμάκαρ κραυγάζεις Θεόδωρε· εὐλογητός, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Τὸ θεῖον εἰκότισμα, μορφῆς τρισμάκαρ τῆς ἀνθρωπίνης Χριστοῦ, προσκυνῶν διατέλεις, τοῖς θεομάχοις ἀντιταττόμενος, μέχρι θανάτου καὶ ψάλλων Θεόδωρε, εὐλογητός, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ο λόγος σου ἄλατι, διηρτυμένος ὤφθη Θεόδωρε, καὶ ὁ βίος σου πάτερ, λελαμπρυσμένος αἴγλη τοῦ πνεύματος· ὃ νῦν ἀστράπτων βοᾷς ἀγαλλόμενος, εὐλογητός, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον

Ιδοὺ νῦν πεπλήρωται, Δαβὶδ τοῦ θείου ἡ θεία πρόρρησις· λιτανεύουσιν ὄντως, τῷ σὺ προσώπῳ θεογεννητορ ἁγνῇ, οἱ κεκτημένοι τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος, καὶ εὐλογοῦσι Θεόν, τὸν τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὡδὴ η'. Ὁ Εἰρμός

«**Χ**εῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ, λεόντων χάσματα ἐν λάκκῳ ἔφρα-
«ξε, πυρὸς δὲ δύναμιν ἐσθεσαν, ἀρε-
«τὴν περιζωσάμενοι, οἱ εὐσεβεῖας ἐρα-
«σταί, παῖδες κραυγάζοντες εὐλογεῖτε,
«πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύ-
«ριον. δις

Ωριμον ἐκύησας καρπὸν, ἐξ' οὗ ὁ θάνατος φαγὼν ἀπώλετο, δι' ὃ κραυγάζω σοι Δέσποινα, τῷ καρπῷ τῆς ἀμαρτίας με, θανατωθέντα δολερῶς, ζῶσον μέλποντα εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. δις

Κοίμησον κινήσεις ἐμπαθεῖς, τῆς διανοίας μου τῇ ἀκινήτῳ σου, πρεσβείᾳ Πάναγνε Δέσποινα, καὶ ἀνάστησον ἐξ ὑπνου με, τῆς βαθυμίας μελῳδεῖν, ἐγγρηγορώση ψυχῇ εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Οὕχ ἔξεις ταλαίπωρε ψυχὴ, ἐκεῖ συνήγορον κατηγορούσης σου, τῆς φαύλης πράξεως ἅμετρα, διὰ τοῦτο μετανόησον, καὶ συνεργὸν πρὸς τὸ καλόν, τὴν μόνην ἄχραντον προσλαμβάνου, μόνη γὰρ πέλει θροτῶν καταφύγιον.

Τῶν ἁγίων ὁ αὐτός

Παίδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καρμίνω

Ωράθης ὡς ἄρτος ἐν τῷ μέσῳ, πυρὰς ἀπτομένης ἐξοπτόμενος, θύμα ὡς ἀμώμητον, τέλειον ὡς σφάγιον, ὡς ἱερεῖον ἔμφυχον ὀλοκαυτούμενος, καὶ θεῖαν εὐωδίαν ἐκπέμπων, ἣν Θεὸς ὠσφράνθη, Βικέντιε θεράπων.

Συρόμενος μάρτυς καὶ τριβόλοις, δόξῃσι κεντούμενος συνέτριψας, κέντρα τοῦ ἀλάστορος, ξίφει δὲ τεμνόμενος, ὡς ἐν ἐκστάσει πίστεως ὄπλοις διέκοψας, ἀνόμων κεφαλὰς ἀθλοφόρε, μέλπων εὐλογεῖτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Λυθέντες σαρκὸς πόθῳ τῶν ἄθλων, ὁστοργῇ συνδεθέντες τελεώτερον, Χριστοῦ Θεοῦ παντάνακτος, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, νῦν καθορᾶτε ἐνδοξοὶ Μηνᾶ πανεύφημε, καὶ Βίκτωρ Βικέντιε γενναῖοι, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεῖαν, αἰεὶ Χριστῷ ποιοῦντες.

Θεοτοκίον

Οἰκεῖ ἐν γαστρὶ σου ὑπὲρ λόγον, ὁ λόγῳ, δημιουργήσας κτίσιν ἅπασαν, θρέψας καθορᾶται δέ, σοῦ ἀποτικτόμενος, ὁ πρὸ αἰώνων ἄχραντε ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθεὶς, ὃν πᾶσα εὐλογεῖ καὶ δοξάζει, κτίσις Θεοτόκε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τοῦ ὁσίου Ἐπαπλάσιως κάμινον

Σεσοδημένους ἔδειξας, θεοφόρε Θεόδωρε, τοὺς ἐφευρατὰς τῶν δυσσεβῶν αἱρέσεων, διδάσκων τὴν ἄχραντον, τιμητικῶς εἰκόνα Χριστοῦ,

σέβειν προσκυνεῖν τε, καὶ τιμᾶν θεοφρόνως, καὶ μέλπειν τῷ Δεσπότῃ, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Διαπαντὸς τοῦ βίου σου, θεοφόρε Θεόδωρε, τῆς ὀρθοδοξίας ὁδηγὸς γεγέννησαι, φωστὴρ φαεινότατος, θεοειδὴς διδάσκαλος, τύπος μοναστῶν, καὶ ἀκριβὴς νομογράφος, διδάσκων ἀναμέλπειν, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Επὶ τῆς γῆς ἡγώνισαι, εὐσεβεῖας συνήγορος, καὶ τῆς ἀδικίας ἀψευδὴς κατήγορος, παμμάκαρ γενόμενος, ἐν οὐρανοῖς δὲ δῶρον Θεοῦ, τῆς δικαιοσύνης ἐνεδύσω στεφάνους, τὸν δρόμον ἐκτελέσας, καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, Χριστὸν δοξολογήσας, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Γινώσκει τὸν νοῦν ἐλάμπρυνας, σωφροσύνη τὴν ἔφειν, καὶ τῷ θυμικῷ δὲ τῇ ἀνδρείᾳ ἔζωσας, ἰθύνας Θεόδωρε, δικαιοσύνη πάνσοφε, ἱεροπρεπῶς τὰς ψυχικὰς σου δυνάμεις, συμφώνως ἀναμέλπων, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Εὐλογημένη Δέσποινα, τῆς ψυχῆς μου τὰ τραύματα. καὶ τῆς ἁμαρτίας τὰς οὐλὰς ἐξάλειψον, Θεὸν ἡ κυήσασα, τῶν ἐπὶ πάντων κόρη ἁγνή, ἐκ παρθενικῆς ἀπειρογάμου νηδύος, ὃν παῖδας εὐλογοῦσιν, ἱερεῖς ἀνυμνοῦσι, λαοὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός

«**Λ**ίθος ἀχειρότμητος ὄρους, ἐξ ἀλαξεύτου σου Παρθένη, ἀκρογωνιαίος ἐτμήθη, Χριστὸς συνάψας τὰς «διεστῶσας φύσεις, διὰ ἐπαγαλλόμενοι, «ὡς Θεοτόκε μεγαλύνομεν. δις

Ρῆξον τὰ δεσμὰ τῶν κακῶν μου, τῇ θεῇ λόγχῃ τοῦ Υἱοῦ σου, λύσον τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου, πεπεδημένην καὶ κινδυνεύουσαν, καὶ τῇ ἀγάπῃ πρόσδῃσον, παρθενομῆτορ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ηστενωθεῖσάν μου καρδίαν, πάσῃ προσβολῇ ἐναντία, πρὸς ἀπαθείας πλάτος ἐξάγαγε, διὰ στενῆς ὁδεύειν με, ἐνδυναμοῦσα τρίβου πάντοτε.

Ινα σὲ δοξάζω Παρθένη, τὴν ἀληθῶς δεδοξασμένην, πάσης ἀδοξίας με ῥῥοσαι, τῆς ἁμαρτίας καὶ δόξης μέτοχον, ἐπουρανίου ποίησον, τὸν προσφυγόντα τῷ ἐλέει σου.

Τῶν ἁγίων ὁ αὐτός
Εὐα μὲν τῷ τῆς παρρησίας

Γῇ σου νῦν τὸ σῶμα τὸ στερρὸν μακάριε, ἐναθλήσαν κατεκάλυψε, φέρει τὸ πνεῦμα οὐρανὸς δέ, σὺν πνεύματι μαρτύρων γηθόμενον, Βικέντιε φαιδρᾷ τῇ δόξῃ λαμπρόμενον, ὅθεν σε πάντες μεγαλύνομεν.

Οἰκεῖς μετ' Ἀγγέλων ἐν φωτὶ ἰσαγγελον, πολιτεῖαν ἀσπασάμενος, βλέπεις νοὶ κεκαθαρμένῳ, Μηνᾶ τὴν τοῦ Κυρίου τερπνότητα, πλουσίως ταῖς ἐκείθεν λαμπρόμενος, φωτοχυσίαις ἀξιάγαστε.

Ιδόντες ποθούμενον Χριστὸν τὸν Κύριον, ἀπολαύετε θεώσεως, χαίρετε ἅμα ἀνεκφράστως, χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ πανένδοξοι, Μηνᾶ γενναῖε, Βίκτωρ Βικέντιε, ἡμῶν ποθούντων ὑμᾶς μένησθε. δις

Θεοτοκίον

Σαρκεὶ καθυπόστασιν ἡμῖν ἐκύησας, Θεὸν Λόγον μητροπάρθενα, ὅθεν κυρίως Θεοτόκον, καρδίᾳ τε καὶ γλώσσῃ κηρύττοντες, φωνήν σοι τοῦ Γαβριὴλ προσφθεγγόμεθα, χαῖρε βοῶντες πάντων Δέσποινα.

Τοῦ ὁσίου. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ

Ροαῖς σου τῶν δακρύων ὡς σκητῆς, καὶ πηγαῖς τῶν αἱμάτων ὡς μάρτυς Χριστοῦ, ἐκλαμπρυνθεῖς, λάμπεις ἐκατέρωθεν τηλαυγῶς, δικαιοσύνην ὅσις, περιβεβλημένος ὡς ἱερεὺς, τῶν θεῶν ἀνακτόρων, χορῶν τῶν ἐνδοτάτων, περὶ Θεὸν πάτερ Θεόδωρε.

Αγίως σου τὸν δρόμον διαδραμών, ἐν ἁγίων ἁγίοις σκηνώμασι, νῦν κατοικεῖς, στέφος ἀφθαρσίας ἀπειληφώς, καὶ βασιλείας ἐνδυμα, μεγαλοπρεπές τε καὶ ἱερὸν, ἐν οἷς ἡγλαϊσμένος, Θεόδωρε παρέστης, τῷ σῷ Δεσπότῃ ἀγαλλόμενος.

Ιδεῖν κατηξιώθης τῶν ἀγαθῶν, τὴν πηγὴν θεοφόρε Θεόδωρε, ὡς μετελθὼν, βίον ἐνθεώτατον ἀληθῶς, καὶ τῆς τοῦ κόσμου σχέσεως, διὰ πολιτείας εἰλικρινοῦς, τὸν νοῦν ἐλευθερώσας, καὶ μάρτυς στεφηφόρος, γεγεννημένος ἀξιάγαστε.

Ρημάτων σου ὁ φθόγγος δῶρον Θεοῦ, ἐπὶ πάσας ἡκούσθη πανεύφημε, οἷα θρονιῇ, τὰς τῆς οἴκουμένης ἐσχρατίας, ὡς ποταμοὶ δὲ θρούουσι, τῶν σῶν διδαγμάτων αἱ ἀστραπαὶ, Θεόδωρε διὸ σε, ὡς θεῖον θεηγόρον, νῦν ἐπαξίως μακαρίζομεν.

Θεοτοκίον

Ωράθης ὡ Παρθένη μήτηρ Θεοῦ, ὑπὲρ φύσιν τεκοῦσα ἐν σώματι, τὸν ἀγαθόν, Λόγον ἐκ καρδίας τῆς ἐαυτοῦ, ὃν ὁ πατήρ ἡρεῦξαστο, πάντων πρὸ αἰώνων ὡς ἀγαθός, ὃν νῦν καὶ τῶν σωμάτων, ἐπέκεινα νοοῦμεν, εἰ καὶ τὸ σῶμα περιβέβληται.

Ἐξαποστειλάριον

Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς

Τοὺς οὐρανούς ἀστέρες, κατακομοῦσιν οἰκτίρμον, τὴν Ἐκκλησίαν Μηνᾶς δέ, Βίκτωρ Βικέντιος κοσμεῖ,

τῶν πρεσβειῶν δι' ὧν σῶσον, ἡμᾶς
τοὺς σὲ ἀνυμνοῦντας.

Ἔτερον τοῦ ὁσίου, ὁμοιον

Υπὲρ τῶν θείων εἰκόνων, ὑπέμει-
νας πᾶσαν θλίψιν, βασάνους καὶ
ἐξορίας, διδὼ διπλοῦν καὶ τὸ στέφος, ἐκ
δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου, ἐδέξω ὅσια πάτερ.

Θεοτοκίον

Εν σοὶ Πανάχραντε κόρη, ἐθεωρή-
θησαν ὄντως, αἱ τοῦ Κυρίου πο-
ρεῖαι, καὶ τοὺς θρονοὺς ἐδηγοῦσιν. ἐνθα
χορεῖται Ἀγγέλων, καὶ πάντων δῆμοι
ἁγίων.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἪΝΟΥΣ

Ἰστώμεν στίχους δ'· καὶ ψάλλομεν στι-
χηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου

Λάμπεις ὑπὲρ ἥλιον σοφέ, ἔνδοξε
Μηνᾶ Χριστομάρτυς, τῷ στερεώ-
ματι, τῶν κατορθωμάτων νῦν τῆς
σῆς ἀθλήσεως, καὶ φωτίζεις τὰ πέρα-
τα, περίγειον κόσμον, τὸν τὰ σὰ τε-
ράστια ἐπιτελοῦντα πιστῶς, πάντας
τοὺς σὲ ἐπικαλουμένους, ῥῦσαι ἐκ παν-
τοίων κινδύνων, ὅπως ἐν αἰνέσει σὲ γε-
ραίρομεν.

Πάθος ἐκμιμούμενος Μηνᾶ, μάρτυς
τοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος, σαυ-
τὸν παρέδωκας, ὡς ἀρνίον ἀκακὸν
σφαγιασθῆναι σε, ὑπὲρ τοῦ ἀγαπή-
σαντος, ἡμᾶς καὶ παθόντος, καὶ καθυ-
πομείναντος σταυρὸν καὶ θάνατον, ὁ-
θεν καὶ ὑπεραγωνίσας, μέχρι τέλους
τρισαριστέε, ὅπως ἀπολαύσης τὸν πο-
θούμενον.

Τρίφωτον ἁκτῖνα τριλαμπῇ, τῶν
τρισαθληφόρων μαρτύρων, τρισά-
ριστέων τε, ὕμνους μακαρίσωμεν Μη-
νᾶν καὶ Βίκτωρα, καὶ Βικέντιον ἀπαν-
τες, τὰ ἑπαθλα ἀπὲρ, πάντα καθυπέ-
μειναν ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅπως

ὑπὲρ πάντων πρεσβείαν, ἡμῶν τῶν
τὴν μνήμην τελούντων, αὐτῶν πρὸς
αὐτὸν νῦν ἐκποιήσονται.

Δόξα ἤχος πλ. α'.

Δεῦτε τοὺς τριλαμπεῖς φωστῆρας,
ὕμνοις τιμήσωμεν, Μηνᾶν καὶ
Βίκτωρα καὶ Βικέντιον, οὗ γὰρ ἐφεί-
σαντο τὴν ἑαυτῶν θνητὴν ζωὴν, ἀλλ'
ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς ὁμολογίας Χριστοῦ,
ἔδωκαν εἰς θάνατον, ἵνα τὴν αἰώνιον
καὶ ἀθάνατον ζωὴν ὠνήσονται. Διδὼ
καὶ μαρτυρικῶς ἀντέλεγον τῷ τῆς
ἀσεβείας ὑπερασπιστῇ, οὗ προοῦμεθα
τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, οὐκ ἔστι
δέ, ἀλλ' ἡ διαβατήριον πρὸς τὰ κρείτ-
τονα, οἰκοδομὴν ἀχειροποίητον ἔχο-
μεν, κληρονομίαν αἰώνιον, ἐν γὰρ τού-
τῳ στενάζομεν, ὅπως καταποθῇ τὸ θνη-
τὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς· οὐ προκρίνομεν τὰ
φθαρτὰ ὑπὲρ τὰ αἰώνια, Χριστὸν πο-
θοῦμεν, Χριστὸν ἐρώμεθα, ἵνα σὺν αὐ-
τῷ ζήσώμεθα ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν
Οὐρανῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον, ὁ αὐτός

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε,
καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κα-
τὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ
τείχος τὸ ἀρρηκτόν, τὴν ἀρραγῆ προ-
στασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν
ἡμῶν.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλις

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ συνήθη.

Μεγαλυνάριον

Μηνᾶν τὸν Αἰγύπτιον οἱ πιστοί,
Βίκτωρ ἀγενναῖον, καὶ Βικέντιον
τὸν στερρόν, τοὺς θείους ὁπλίτας, ὡς
μάρτυρας Κυρίου, Τριάδος ἰσαριθμούς,
ὕμνοις τιμήσωμεν.

ΔΟΓΜΑ

Εἰς τὴν πανήγυριν τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ
Βικεντίου καὶ τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου,
ὑπόθεσιν ἔχων, πόσον ὠφέλιμος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀκροα-
τὰς καὶ πῶς πρέπει νὰ τιμῶνται οἱ ἅγιοι ἀπὸ ἡμᾶς.

Εὐλόγησον πάτερ

Παντοδύναμος εἶναι ὁ ἐνυπόστα-
τος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅπου γεννᾶται
ἀϊδίως· ἀπὸ τὸν παντέφορον Νοῦν
τοῦ συναϊδίου Πατρὸς, καὶ εἶναι
διὰ τοῦτο τοῦ Πατρὸς σοφία καὶ
δύναμις, μὲ τὴν ὁποίαν ἔκαμε τοὺς
αἰῶνας, ἐποίησε τὰ πάντα ἀπὸ τὸ
μηδέν, τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ
ἐν αὐτοῖς, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, κα-
θὼς μαρτυρεῖ ὁ Μωϋσῆς. «Καὶ εἶ-
πεν ὁ Θεός· γεννηθήτω φῶς καὶ ἐ-
γένετο φῶς» καὶ ὁ Δαβὶδ «αὐ-
τὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐν-
τείλατο καὶ ἐκτίσθησαν» καὶ ὁ
Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης «πάντα δι'
αὐτοῦ ἐγένετο». Παντοδύναμος εἶ-
ναι ὁμοίως ὁ προφορικώτατος λό-
γος ὅπου εἶναι τοῦ ἐνυποστάτου ἐ-
κείνου Λόγου, ἐκφαντορικὸς χαρα-
κτήρ, καὶ ἔχει ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ
ἁγίου Πνεύματος· νὰ ἐκτελῇ τὰ πλεον
ἐξίσια θαύματα, καθὼς ἐκεῖνος εἰς
τὴν πλάσιν ὅπου εἶδεν ἡ φύσις,
ἔτσι οὗτος εἰς τὴν ἀνάπλασιν ὅπου
κάνει ἡ χάρις. Τοῦ θείου λόγου
τούτου τὴν δύναμιν ἠθέλησε νὰ
δείξῃ ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἰεζεκιὴλ τὸν
προφήτην, καὶ τοῦ εἶπε τοιοῦτοτρό-
πως: Προφῆτα ἐξέλθε εἰς τὸν κάμ-
πον, καὶ ἐκεῖ θέλεις τὸν ἰδὲ γεμᾶ-
τον κόκκαλα νεκρῶν· «καὶ ἐγένετο
ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ
με ἐν πνεύματι Κυρίου, καὶ ἔθηκε
με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο

ἦν μεστὸν ὀστέων ἀνθρωπίνων». Καὶ διὰ νὰ καταλάβῃς τὴν δύναμιν
τοῦ θείου λόγου, κήρυξε, δίδαξε,
καὶ θέλεις ἰδῇ τὰ ξηρὰ κόκκαλα ἐ-
κείνα, νὰ ἐνδυθῶσι σάρκα, νὰ πά-
ρωσι πνεῦμα, νὰ γίνωσιν ἀνθρω-
ποι ζωντανοί· «προφήτευσον ἐπὶ τὰ
ὀστᾶ ταῦτα καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τὰ
ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ἀκούσατε λόγον Κυ-
ρίου». Ἐκήρυξεν ὁ προφήτης τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὦ τοῦ θαύμα-
τος ἐν τῷ ἅμα τὰ ἀναίσθητα καὶ
νεκρὰ κόκκαλα ἔλαβον αἴσθησιν
καὶ ζωὴν καὶ ἀνεστήθησαν· «καὶ
προεφήτευσα καθὰ ἐνετείλατό μοι,
καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὰ τὸ πνεῦμα,
καὶ ἔζησαν καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν
ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ σφό-
δρα». Τοῦτο θέλει νὰ εἰπῇ πῶς ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζωὴ, εἶναι
ψυχὴ, εἶναι ἀνάστασις εἰς ἐκείνους
ὅπου τὸν ἀκούουσιν καθὼς λέγει ὁ
Χριστὸς εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην· «ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐρχεται ὥρα καὶ
νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσων-
ται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ
καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται»· καὶ
λέγει τὴν ἀφορμὴν ὁ ἀπόστολος
Παῦλος, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
εἶναι ζωὴ καὶ ἐνεργεια· «ζῶν γὰρ ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργής». Εἶ-
ναι κανεὶς νεκρὸς εἰς τὴν ἀσέβειαν ἢ
εἰς τὴν ἁμαρτίαν; ποῖος δύναται
νὰ τὸν ἀναστήσῃ; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
ὅπου εἶναι ἡ ζωὴ. Εἶναι τις πλα-

νεμένος εἰς τὸ σκότος τῆς αἰρέσεως ἢ εἰς τὴν ὁδὸν διεστραμμένης ζωῆς; ποῖος δύναται νὰ τὸν φωτίσῃ, ἢ νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅπου εἶναι τὸ φῶς καὶ ἡ ἀλήθεια. Εἶναι ἄρρωστος εἰς τὴν ψυχὴν; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τὸν ἰατρεῖ· εἶναι σκληρὸς εἰς τὴν καρδίαν; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τὸν μαλακώνει· εἶναι ἀμαρτωλὸς ἀμετανόητος; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τὸν σύρει εἰς μετάνοιαν· «ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργῆς». Οἱ χριστιανοὶ μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ τρέφονται οὐρανόθεν, καθὼς οἱ ἑβραῖοι εἰς τὴν ἔρημον. Ἡ τροφὴ τῶν ἑβραίων ἦτο τὸ μάννα καὶ ἡ τροφὴ τῶν χριστιανῶν εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος· «ἄρτος Ἀγγέλων ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὃ ψυχὰι τρέφονται Θεὸν πεινῶσαι». Ἄν ἡ θεὸς λείψῃ τὸ μάννα εἰς τὴν ἔρημον, τί ἡθέλον γεῖν οἱ ἄθλιοι ἑβραῖοι; καὶ ἂν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τί γίνονται οἱ ἄθλιοι Χριστιανοί; Οἱ χριστιανοὶ ὅπου χρειάζονται νὰ ἡξεύρωσι ποῖα εἶναι τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως, ποῖα εἶναι αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, ποῖα τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ποῖα τὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, ποῖα αἱ ἀρεταὶ τῆς χριστιανικῆς πολιτείας, ποῖον τὸ χρέος τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν εἶναι τινὰς νὰ τοὺς τὸ ἐρμηνεύσῃ, ποῖος νὰ τοὺς τὸ εἰπῇ; καὶ πῶς ἀκούσωσι χωρὶς κηρύσσοντος; πῶς κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Χειροτέραν πείναν ἀπὸ ταύτην τὴν πείναν δὲν ἡμπορεῖ νὰ πέμψῃ ἡ θεία ὁργὴ. Χριστιανοί, ὁ Θεὸς φοβερίζει τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ στόμα

τοῦ προφήτου, καὶ τοὺς λέγει ταῦτα τὰ τρομερὰ λόγια· ἄκουε ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διὰ τὰς ἀμαρτίας σας καὶ ἀδικίας σας θέλω νὰ σᾶς πέμψω πείναν, μὰ ὅχι πείναν ἀπὸ ψωμί, ἀλλὰ πείναν ἀπὸ λόγον Θεοῦ· ἡγοῦν νὰ λιμιάσετε, νὰ πεινάσετε, νὰ ἐπιθυμῆτε λόγον Θεοῦ καὶ νὰ μὴ τὸν ἀκούετε. «Ἴδου ἐγὼ ἀποστελῶ ὑμῖν λιμόν, οὐ λιμόν ἄρτου, ἀλλὰ λιμόν τοῦ ἀκούειν λόγον Θεοῦ». Νὰ μὴ ἀκούεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ εὐρίσκεται τοῦτο τὸ οὐράνιον μάννα, οὗτος ὁ ἄρτος τῶν Ἀγγέλων, ὃ ψυχὰι τρέφονται Θεὸν πεινῶσαι. Νὰ χαθῇ ὁλότελα ὁ σπόρος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Αὐτὴ εἶναι μία πείνα, ὅπου κάνει ν' ἀποθάνωσιν ὅχι τὰ σώματα ἀλλὰ αἱ ψυχὰι, καὶ ὁ θάνατος τῶν ψυχῶν εἶναι κόλσις. Αὐτὴ εἶναι μία τιμωρία, ὅπου πέμπει ὁ Θεὸς διὰ τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ φανερώτατον σημάδι τῆς θείας ὀργῆς, νὰ μὴ κηρύττεται ἀνάμεσα εἰς τοὺς χριστιανούς τὸ Εὐαγγέλιον. Τί χαϊμὸς τῶν ψυχῶν, τί καταφρόνησις τῆς Ἐκκλησίας, τί ἀπώλεια τῶν χριστιανῶν, τί ζημία τῆς ψυχῆς καὶ τί χαρὰ τοῦ διαβόλου; Καὶ ἀληθινά, ὁ διάβολος κανένα πρᾶγμα δὲν πάσχει νὰ κάμῃ μὲ μεγαλητέραν σπουδὴν, ὅσον νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ νὰ διώξῃ, ὅθεν καὶ ἂν εὐρίσκωνται, τοῦ Εὐαγγελίου τοὺς διδασκάλους καὶ κήρυκας, νὰ σβύσῃ τελείως ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν.

Διατί; διὰ ν' ἀπομένουν οἱ χριστιανοὶ ἀδίδακτοι ἐσκοτισμένοι, ὡς ἂν χω-

ράφι κεχερσωμένον, ἀγεώργητον, νὰ πάρῃ αὐτὸς τὰ πικρὰ του ἀγκάθια τὰ φαρμακευὰ του ζιζάνια, νὰ κάμῃ τοὺς χριστιανούς ν' ἀστοχήσουν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν διὰ νὰ λατρεύσουν αὐτὸν τὸν διάβολον μὲ τὰς παρανομίας του. Νὰ ἀρνηθοῦν τὸν ἀληθινὸν καὶ τρισυπόστατον Θεόν, τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα νὰ μὴ ἡξεύρουν νὰ κάμουν ἄλλο παρὰ τὰ ἀσεβέστατα ἔργα τοῦ διαβόλου καὶ τὰς ἐπιθυμίας του, νὰ θεοποιήσουν τὰ ἔργα τῶν χειρῶν των, νὰ πιστεύουν τὰς μαγικὰς καὶ δαιμονικὰς γοητείας νὰ γεμίσουν τὸν ἀέρα ἀπὸ τὰς ψευδορκίας καὶ ὀρκωμοσίας, νὰ δουλεύουν τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτὰς εἰς καταφρόνησιν Θεοῦ καὶ χαρὰν τοῦ διαβόλου, νὰ ἀτιμάσουν μὲ κακολογίας τοὺς γονεῖς των, νὰ φονεύσουν ἀφόβως τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἄνθρωπον, νὰ πορνεύσουν ἀναισχύντως τὸ ὁμοίωμα τῆς σαρκὸς των, νὰ κλέψουν τὸ πρᾶγμα τοῦ ἀδελφοῦ των ἀνελεήμονα, νὰ ψευδομαρτυρήσουν ἐναντὶον τοῦ πλησίον των, νὰ ἐπιθυμοῦν τὰ πρᾶγματα τοῦ γειτόνου των μὲ ἐπιβουλὴν.

Διὰ ταῦτα καὶ ἄλλα ἔργα ὅπου ἀγαπᾷ ὁ διάβολος δὲν θέλει νὰ κηρύττεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ μὴν ἐλεγχθοῦν τὰ ἔργα του, διότι εἶναι σκοτεινά, εἶναι ἀκάθαρτα διὰ τοῦτο δὲν θέλει ν' ἀναγινώσκειται ἡ θεία διδασκαλία τῆς ἁγίας Γραφῆς, διὰ νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τελείαν ἀσέβειαν.

Ὁλος ὁ νόμος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι θεμελιωμένος ἐπάνω εἰς τὸ εὐγενέστερον πάθος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς τὴν ἀγάπην, νὰ ἀγαπῶμεν

δηλαδὴ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον· «ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὁλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται»· ἡγοῦν αἱ δέκα τοῦ Θεοῦ ἐντολαί. Ὅλαις αὐταῖς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ κρέμανται, καὶ εἰς τοῦ πλησίον. Αἱ τέσσαρες ἐντολαὶ κλίνονται εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ αἱ ἑξ εἰς τὸν πλησίον.

Πρώτη ἐντολὴ εἶναι νὰ γνωρίσωμεν Θεὸν Τρισυπόστατον, Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον. Δευτέρα ἐντολή, νὰ μὴ δεχθῶμε τὰς διδασκαλίας τῶν αἰρετικῶν καὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων, ἀλλὰ μόνον τῶν ἁγίων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας. Τρίτη ἐντολὴ νὰ μὴ ὀμνῶμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διὰ κάθε ὀλίγην ὑπόθεσιν, μήτε διὰ μάταια πρᾶγματα. Τετάρτη ἐντολή, νὰ τιμήσωμεν τὰς ἑορτὰς καὶ Κυριακὰς τοῦ χρόνου ὅλου μὲ ἀργίαν καὶ νὰ μὴ κάμνωμεν σωματικὰς ἐργασίας διὰ νὰ μὴ ὀργίζεται ὁ Θεὸς εἰς ἡμᾶς. «Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός σου εἰς ἑστίν»· ἡγοῦν, ὃ χριστιανέ, ἕνας εἶναι ὁ Θεός σου, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάς ὁμοούσιος καὶ ἀχώριστος. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς ὅπου σὲ ἐπλασα ἐκ τοῦ μηδενός, καὶ σοῦ ἔδωσα τὴν ζωὴν καὶ τὴν ψυχὴν, ὅπου σὲ ἐξηγόρασα μὲ τὸ τίμιον αἷμα, σοῦ ἐχάρισα τὴν σωτηρίαν, καὶ σοῦ ἔχω ἡτοιμασμένην τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἐσὺ εἶσαι πλᾶσμά μου, εἶσαι κτῆμά μου, εἶσαι ὅλος ἰδικός μου. Καὶ λοιπὸν ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια-

νάσας σου. Ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, θέλω νὰ μὴ γνωρίσῃ· ἄλλον διὰ Θεόν σου παρὰ μόνον· ἐμένα τὸν Τρισυπόστατον Θεὸν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ νὰ μὲ πιστεύῃς Θεὸν Παντοκράτορα, ποιητὴν Οὐρανοῦ καὶ γῆς ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, καὶ νὰ ὁμολογῇς τὸν Υἱὸν Θεὸν σεσαρκωμένον, Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν Σωτῆρα τοῦ Κόσμου.

«Ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου»· θέλω, ὅτι νὰ μὴ πλανηθῇς εἰς καμμίαν αἵρεσιν οὔτε εἰς καμμίαν ἀσέβειαν, οὔτε νὰ δεχθῇς τὰς δαιμονικὰς μαγείας καὶ γοητείας, ἀλλὰ μόνον ἐμένα νὰ ἔχῃς εἰς τὴν καρδίαν σου. «Ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου»· θέλω, ὅτι νὰ εἶσαι στερεὸς εἰς τὴν πίστιν μου καὶ νὰ μὴ ὁμώσῃς τὸ ὄνομά μου διὰ φθαρτὰ πράγματα, ἀλλὰ μόνον τὰ αἰώνια ἀγαθὰ νὰ ἔχῃς εἰς τὸν νοῦν σου. «Ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου»· θέλω, ὅτι νὰ μὴ δουλεύῃς τὰς Κυριακὰς ἡμέρας οὐδὲ τὰς ἑορτὰς νὰ χαλάσῃς μὲ τὰς κοσμικὰς ἐργασίας, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμῇσαι τὰ καλὰ ὅπου σὰς χαρίζω τὰς ἡμέρας ταύτας διὰ τὴν τιμὴν ὅπου μοῦ κάμετε ἀπέχοντες ἀπὸ τὰς κοσμικὰς φροντίδας. Αὕτη εἶναι ἡ πρὸς ἐμὲ ἀγάπη, νὰ φυλάξῃς τὰς ἐντολάς μου, τῶν ὁποίων ἡ παράβασις γίνεται ζημίας πρόξενος, τῆς παρούσης καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς. Καὶ λοιπόν, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου. Ἐπειτα νὰ ἀγαπᾷς καὶ τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. Ἡ δὲ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη εἰς ταύτας τὰς ἐντολάς κλείνεται. Νὰ τιμᾷς πατέρα καὶ μητέρα, νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ πορνεύσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρ-

τηρήσῃς, νὰ μὴ ἐπιθυμήσῃς κανένα πρᾶγμα ὅπου εἶναι τοῦ πλησίον σου· καὶ οὗτος εἶναι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ ἀδελφοί, καὶ ταῦτα μᾶς προστάζει, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ νὰ φυλάξωμεν διὰ τὸ καλόν μας, διὰ τὴν εὐτυχίαν μας, διὰ τὴν σωτηρίαν μας τὴν αἰώνιον. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ φυλάξωμεν τὰς ἀγίας του ἐντολάς, νὰ μᾶς χαρίσῃ υγείαν, εὐτυχίαν καὶ εὐμερίαν, μὲ πολυχρόνιον ζωὴν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, εἰς δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα Βασιλείαν Θεοῦ καὶ αἰωνίζουσιν μακαριότητα. Ἀλλὰ τί κάνει ἡ πονηρία καὶ ὁ φθόνος τοῦ διαβόλου; ὁ ἀποστάτης ἑωσφόρος, ἀπ' οὗ δὲν τοῦ ἐβόλεσε νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ὅπου ἐμελέτησε, νὰ ἀπάξῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Οὐρανόν, βάνοντας τὸν θρόνον του ἐπάνω τῶν νεφελῶν, καὶ γενόμενος ὁμοιος τῷ Υἱίστῳ, πάσχει μὲ πολλοὺς τρόπους νὰ σβύσῃ τὴν ἀληθινὴν θεογνωσίαν, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς ἀποστερήσῃ ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν ἐπίγνωσιν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν, νὰ τοὺς εὗρῃ ἐσκοτισμένους, τετυφλωμένους εἰς τὴν ἀμάθειαν, νὰ τοὺς σύρῃ αὐτὸς εἰς πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀνομίαν, διὰ νὰ τοὺς κερδίσῃ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Ὁ Χριστὸς μᾶς προστάζει λέγοντας: «μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν». Ὁ διάβολος μᾶς ἀναγκάζει νὰ μισήσωμεν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς θείας Γραφῆς. Ὁ Χριστὸς μᾶς προστάζει νὰ ἐρευνῶμεν τὰς Γραφὰς μὲ τὴν ἀνάγνωσιν διότι ἐκεῖ εὕρισκομεν τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ὁ διάβολος μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τὴν ἀ-

νάγνωσιν μὲ μέριμναις βιωτικαῖς διὰ νὰ μὴ ἐνθυμούμεθα μηδὲ τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς προστάζει ὅτι μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ νὰ φωτίζεται πᾶς ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὸ θέλημά του, νὰ τὸ φυλάξῃ, διὰ νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν· μάλιστα νὰ ἀγαπῶμεν καὶ τὸν ἱδιὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ κάμνωμεν καλὸν εἰς ἐκεῖνον ὅπου μᾶς ἐκακοποίησε, νὰ εἴμεθα εὐσπλαγχνοὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς, νὰ τοὺς βοηθῶμεν, νὰ τοὺς δίδωμεν ἔλεος, νὰ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν, νὰ γίνεται δικαιοσύνη, νὰ παιδεύεται ἡ κακία, νὰ τιμᾶται ἡ ἀρετή, νὰ δοξάζεται ἡ τάξις, καὶ καθ' ἑνα νὰ ἔχῃ τὸ κατ' ἀξίαν, νὰ βαστῇ τὸ κατὰ δύναμιν, νὰ ταπεινοφρονῶμεν, νὰ σωφρονῶμεν, νὰ εἴμεθα πραεῖς, νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν εἰς τοὺς πειρασμούς, νὰ ἀγαπῶμεν τὴν στενὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς ὅπου φέρει εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ὁ δὲ διάβολος εἰξεύροντας ὅτι ταῦτα κατορθώνονται, ἀπὸ τὴν ἀκρόασιν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, πάσχει μὲ πολλοὺς τρόπους νὰ μὴ ἀκούεται ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ ἀπομείνουν εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ ἀστοχῇσιν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν κατὰ τὴν ἐντολήν, ἀλλὰ τὸν διάβολον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον σκοτιζόμενοι καὶ σκληρυνόμενοι, νὰ μισήσουν καὶ τοὺς ἰδίους φίλους, νὰ μισήσουν οἱ ἀδελφοὶ τοὺς ἀδελφούς, νὰ πολεμοῦν οἱ γονεῖς μὲ τὰ τέκνα, τὰ τέκνα μὲ τοὺς γονεῖς, καὶ ἀπά-

νω εἰς ὅλα νὰ εἶναι πάντα ἀχάριστοι εἰς τοὺς ἰδίους εὐεργέτας, νὰ εἶναι φιλάργυροι, μάλιστα νὰ τρέφονται μὲ τὸ αἷμα τῶν πτωχῶν καὶ νὰ πλουταίνουν μὲ τὸ ξένον πρᾶγμα, νὰ μισήσουν τὴν ἀλήθειαν, μάλιστα νὰ ἐπιβουλεύονται τοὺς ἀδελφούς, καὶ νὰ τοὺς χαλάσουν μὲ τὰςκολακίαις καὶ ψευδολογίαις, ὥστε νὰ βασιλεύῃ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀδικία καὶ νὰ κάθεται ἐπὶ θρόνου ἡ κακία, νὰ κεῖται ἐπὶ κοπρίας ἡ ἀρετή, καὶ νὰ ὑπερισχύῃ τὸ πάθος εἰς αὐτούς, νὰ κρίνῃ ἡ φιλαυτία καὶ νὰ κυβερνᾷ ἡ ἀταξία εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ σύγχυσις, διὰ νὰ ζήσουν μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ ἀκολασίαν, μὲ μάχαις καὶ σκάνδαλα, νὰ περιπατοῦν τὴν πλατείαν ὁδὸν τῆς ἀμαρτίας, ὅπου τοὺς φέρει εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Καὶ ταῦτα ὅλα κάμνει ὁ διάβολος· εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ μὴ ἀπολαύσουν τὰ αἰώνια ἀγαθὰ ὅπου ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς διὰ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, ἀλλὰ νὰ τοὺς κερδίσῃ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Καὶ ταῦτα κάνει ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας διάβολος εἰς τοὺς τοὺς καιροὺς καὶ τὰ τέλη τῶν αἰώνων εἰς τοὺς ὁποίους κατήντησαν οἱ ἄνθρωποι εἰς τελείαν ἀγνωσίαν καὶ ἀμάθειαν, μάλιστα νὰ εἰπῶ εἰς τελείαν ψυχρότητα τὸ ὅποιον οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι χριστιανοὶ τὸ ἐναντίον εἶχον, γινώσκιν πολλὴν καὶ φιλομάθειαν ἀγαποῦσαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐθερμαίνοντο εἰς τὸν πόθον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐδίδοντο εἰς κάθε εἶδος κοπάθειαν διὰ νὰ γίνουν εὐάρεστοι εἰς τὸν Θεὸν καὶ χρήσιμοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν ἀπανταῖῶνα καὶ εἰς ὅλας τὰς γενεάς.

“Ο,τι λογιζήσαν εκείνοι οἱ ἅγιοι, τοὺς ὁποίους ἐορτάζει ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία κατ’ ἐνιαυτόν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι καὶ οἱ σήμερον ἐορταζόμενοι ἅγιοι μεγαλομάρτυρες Μηνᾶς, Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, οἱ τρεῖς γενναιότατοι καὶ λαμπρότατοι φωστῆρες, τοὺς ὁποίους ἡ χάρις συνήγαγεν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτό, οἱ ὁποῖοι, μολονότι κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐτελείωσαν τὸν μαρτυρικὸν ἀγῶνά των καὶ ἀπὸ διαφόρους τυραννους ὑπέμειναν τὰ ἀθλοφορηκά των κατορθώματα καὶ εἰς διαφόρους πόλεις ἠνδραγάθησαν κατὰ τοῦ κοινου πολεμήτορος τῶν χριστιανῶν, καὶ ἔδειξαν τὴν θερμότητα τῆς πίστεως, καὶ ἐφανερώσαν τὴν στερεότητα τῆς γνώμης των πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀληθινὴν θερμότητα καὶ ἐδόξασαν τὸν ἀληθινὸν Σωτῆρα Χριστὸν εἰς τὰ μέλη τους, ἀλλὰ διὰ τὰ ἀγωνίζονται διὰ τὸν ἕνα καὶ μόνον δημιουργὸν τοῦ παντός, μὲ μίαν γνώμην καὶ φρόνησιν, συνῆψεν ἡ χάρις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθὼς ἦσαν εἰς τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίστεως, εἰς μίαν συμφωνίαν. Ὅποιαν καὶ ποταπὴν ὁμολογίαν ἔκαμαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, ἐνώπιον βασιλέων καὶ τυραννῶν, ποταποὺς ἀγῶνας ἔδειξαν διὰ τὴν ἀληθινὴν θεογνωσίαν, ποταπὰ ἄθλα ἐτέλεσαν διὰ τὴν ἀληθινὴν ἐπίγνωσιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἐθαυμάστωσε, καὶ ἐθαυμασιώθη εἰς αὐτοὺς μὲ ἄξια γέγρα των θαυμάτων καὶ ἐδοξάσθη ὁ Θεὸς εἰς τὰ μαρτυρικά των παλάσματα καὶ ἀγωνίσματα. Οἱ ὁποῖοι διὰ τὴν ἀγα-

πήσουν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξ ὁλης ψυχῆς καὶ ἐξ ὁλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὁλης τῆς ἰσχύος, καὶ ἐξ ὁλης τῆς διανοίας καὶ τὸν πλησίον ὡς τὸν ἑαυτόν, δὲν ἐλυπήθησαν νὰ ὑποφέρουν βάσανα καὶ τιμωρίας διὰ τὴν ἀληθινὴν ὁμολογίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλ’ ἔδωκαν ἑαυτὸν μὲ χαρὰν εἰς τοὺς βασανιστὰς νὰ πάθουν ἐκεῖνα τὰ κολαστήρια τὰ ὁποῖα, οἱ φιλόζωοι καὶ φιλόσαρκοι ἀποδιώχνουν ἀφ’ ἑαυτοῦ των καὶ στέργουν νὰ προσδώσουν τὴν εὐγένειαν τῆς πίστεως διὰ τὴν φθαρτὴν καὶ μονοήμερον εὐμερίαν τῆς ψευδοῦς ζωῆς καὶ ἀγαποῦν νὰ ἀποστερηθοῦν τῆς αἰωνίου μακαριότητος διὰ τὴν πρόσκαιρον εὐτυχίαν. Ἀλλ’ ὅχι ἔτσι οἱ ἐνδοξοὶ ἅγιοι μάρτυρες, διότι κατὰ τὴν ἀγάπην ὅπου εἶχον διὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τοιοῦτοτρόπως ἠγάπησαν καὶ τὰ παθήματα ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐκαταφρόνησαν πρόσκαιρον εὐμερίαν διὰ τὰ νὰ ἔχουν εἰς τὴν ἄνω ζωὴν αἰώνιαν μακαριότητα. Ἐκαταπάτησαν σωματικὰς ἡδονὰς διὰ τὴν ἀπολαύσασιν αἰώνια τὸν γλυκασμὸν εἰς τὴν ψυχὴν των. Αὐτοὶ ἐπροτίμησαν νὰ κακοπαθήσουν πρόσκαιρα διὰ τὰ μακαρίζονται αἰώνια· πρόσκαιρα νὰ βασανίζονται διὰ τὰ δοξάζονται αἰώνια. Εἰς ποῖαν καὶ ποταπὴν ἀγάπην ἐκατήντησαν διὰ τὴν καλὴν των γνώμην καὶ προαίρεσιν; Τὸ πρᾶγμα φανερώνει εἰς αὐτοὺς τὴν λαμπρότητα τῶν ἀγῶνων των, καὶ ἂν θέλωμεν νὰ εἰπώμεν τὰ ἀγωνίσματα των ξεχωριστὰ κατ’ ὄνομα διὰ καθ’ ἓνα, δὲν μᾶς ἀρκεῖ μήτε

ὁ καιρὸς, μήτε ἡ ὥρα νὰ διηγούμεθα καθολικά. Οἱ ὁποῖοι διὰ τὰ ἀγαποῦν νὰ βλέπουν καὶ νὰ ἀπολαύσουν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, τὴν ἀθάνατον εὐκλειαν, τὴν ἀμάραντον δόξαν, τὴν μὴ λήγουσαν μακαριότητα εἰς τὴν αἰώνιον Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἠγάπησαν ν’ ἀποθάνουν τιμωρούμενοι εἰς βάσανα εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, εἰξεύροντες ὅτι οἱ ἐν ἀνέσει ὄντες, οἱ τὴν ἀνάπαισιν τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦντες, τὴν αἰώνιον δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιτύχουν μακαριότητα. Καὶ ὁ μὲν πολυόλβος καὶ φιλομάρτυς Μηνᾶς, ἀπὸ τὴν ὑπερβάλλουσιν ἀγάπην πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστόν, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ ὑβριζόμενον τὸν ἕρωστίην του Χριστόν, ἐμάκρυνε φυγαδεύων εἰς τὰς ἐρήμους σχολάζων εἰς νηστείας, προσευχὰς καὶ δεήσεις εἰς θεραπείαν Θεοῦ, ἀλλ’ ἐκεῖ ἤναψεν ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτόν καὶ πληθυνομένης τῆς καμίνου τοῦ ἔρωτος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀναβαινούσης ὑπεράνω τῶν ὀρέων τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ γενόμενος μετάρσιος, ὅλος πεπυρωμένος, ὅλος ἐκθερμαινόμενος εἰς τὸν θεῖον πόθον, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρει τὸν διακαῆ ἔρωτα, τὸν ἀνθρακα τῆς πίστεως τὸν ὁποῖον ἔβαλεν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν γῆν τῆς καρδίας του, καὶ δὲν ἐστάθη ἕως ὅτου ἤναψεν εἰς φλόγα ἄκαυστον, καὶ καταβαίνοντας ἀπὸ τὸ ὄρος κατέφλεξεν ὅλην τὴν ἀχυρῶδη ματαιότητα τῆς πλάνης καὶ ἀσεβείας, καὶ διὰ τοῦτο μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρουν τὴν πυρπόλησιν τῆς ἀσεβείας οἱ ὑπερασπιστὰς τῆς ἀσεβείας, τὸν κρατοῦσι, τὸν βάνουν εἰς πικρότατα

κολαστήρια, μὴ γνωρίζοντες οἱ ἄθλιοι ὅτι αἱ φλόγες τῶν βασάνων γίνονται πυρπολισμὸς τῆς ἀθεότητος καὶ δὲν ἔπαυσε βασανιζόμενος ὁ ἅγιος ἕως εἰς τέλος ἀπετέφρωσε τὴν δαιμονικὴν λατρείαν καὶ τελειώθεις κατὰ τὸν ποθούμενον ἀγῶνα μὲ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ὑπὲρ Χριστοῦ, ἐπέτυχεν ἐκεῖνο ὅπου ἐπεθύμει. Καὶ γενόμενος ὅλος θῦμα εὐπρόσδεκτον ἔλαβεν ἐκεῖνα ὅπου τοῦ ἡτοιμάζοντο πρὸ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ καταλαμπρύνας τὴν εὐσέβειαν, ἐκληρονόμησε τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου δὲν εἶδε καὶ αὐτὶ δὲν ἤκουσε καὶ εἰς τὴν καρδίαν ἀνθρώπου δὲν εἰσῆλθε, τὰ ὁποῖα ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς εἰς ἐκείνους ὅπου τὸν ἀγαπῶσι. Μηνᾶς ὁ στρατιώτης ὁ ἀσκητής, ὁ ὁσιος, ὁ μάρτυς καὶ ὁμολογητής, ὁ στερεὸς ἀθλητής, ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θύσας δὲν ἐλυπήθη τὸ σῶμά του νὰ τὸ θανατώσῃ διὰ τὰ εὖρη τὴν ἀληθινὴν ζωὴν. Καὶ βέβαια κατὰ τὴν ἐλπίδα ἐπέτυχε τὴν αἰώνιαν ἀπόλαυσιν. Ὁ δὲ Βίκτωρ καὶ ὁ Βικέντιος, οἱ στεργοὶ ἀδάμαντες, εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν διὰ τὸν ἕνα καὶ μόνον Ποιητὴν καὶ Πλάστην καὶ Σωτῆρα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἀθλήσαντες οἱ τρεῖς καὶ διὰ τὸν τρισυπόστατον Θεὸν καταγωνισάμενοι κατὰ τοῦ Βελιάρ, ἀπέλαβον παρὰ τοῦ νικητοῦ καὶ ἀνταγωνιστοῦ καὶ ἀγωνοθέτου Ἰησοῦ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης. Μηνᾶς καὶ Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, οἱ τρεῖς ἀθληταί, οἱ τρισανγέστατοι αὐγερινοί, οἱ τρισολαμπεῖς τρισήλιοι, οἱ παρὰ τῆς τρισηλίου Θεότητος τῆς τρισαγίας Τριά-

δος φωταγωγούμενοι καταλαμπρύνουσι τὸ νοητὸν στερέωμα μετὰ τὴν τρισαυγὴν φωταγωγίαν, ὅθεν πάντες ἡμεῖς ἀπολαμβάνοντες τὸν γλυκασμὸν τῆς νεκταρώδους φωταυγίας αὐτῶν ὕμνους ἀναπέμπομεν τῷ ἐν Τριάδι ἁγίῳ Θεῷ· Μηνᾷς καὶ Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, οἱ τρισολαμπεῖς ἀστέρες οἱ τὸν περίγειον κόσμον φωτίζοντες τῇ ἀστραπῇ τῶν μαρτυρίων των οἱ ὅποιοι διὰ τὴν ἀγαπήσουν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, ἐπλήρωσαν ὅλον τὸν νόμον καὶ ὅλας τὰς ἐντολὰς ὡς μίαν ἐκατόρθωσαν, καὶ μετὰ μίαν γνώμην κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ εἰς διαφόρους τυράννους τὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Θεὸν ὁμολόγησαν ἐνώπιον τυράννων καὶ Βασιλέων. Μηνᾷς καὶ Βίκτωρ καὶ Βικέντιος, ἡ τρίπλοκος σφενδόνα, οἱ ὅποιοι κατασφενδονήσαντες τὸν τρίπλοκον ὄφιν μετὰ τὸν ἀχειρότμητον ἀκρογωνιαῖον λίθον εἰς τέλος τὸν ἐθανάτωσαν κατασφάτοντές τον μετὰ τὴν τρίστομον μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, νεκρὸν καὶ ἀνενέργητον εἰς τοῦ λόγου των τὸν ἐκατάστησαν. Δὲν ἐλυπήθησαν τὸν ἑαυτὸν των διὰ τὴν ὄντως ζωὴν· ἀλλ' ἔδωκαν ἑαυτοὺς προθύμως εἰς τοὺς βασανιστάς, νὰ πάθουν ἐκεῖνα τὰ κολαστήρια τὰ ὅποια οἱ πολλοὶ δὲν τὰ δέχονται ἐπειδὴ καὶ ὡς φιλόσαρκοι καὶ φιλόζωοι τρέμουν καὶ φεύγουν τὸν σταυρὸν διὰ τὴν μὴ ἀποθάνουν καὶ ὑστερηθοῦν τὰς ἡδονὰς των. Ἀλλ' αὐτοὶ μὲν καθ' ἑαυτοί, τοιοῦ-

τοι ὄντες βέβαια ἀποστεροῦν τὸν ἑαυτὸν των ἀπὸ τὸν μισθὸν των τὸν ἐν Οὐρανοῖς. Αὐτοὶ δὲ οἱ τρισόλβιοι καὶ τρισαυγέστατοι καὶ τρισολαμπέστατοι ἀθληταὶ οἱ τῷ σώματι διηρημένοι καὶ τῷ πνεύματι συνηνωμένοι, ποῖα ἦσαν τὰ ἀθλα ὅπου ὑπέμειναν διὰ τὸν Χριστόν; Πρέπον εἶναι νὰ τὰ λέγωμεν ὁμῶς κατὰ συντομίαν ἐπειδὴ, μολονότι καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ἱστορία τὰ διηγῆται καταλεπτῶς, ὅχι ὁμῶς καθολικά, ἐπειδὴ ποῖος εἰμφορεῖ νὰ διηγῆται καθολικά δι' αὐτά; Παρὰ μόνον αὐτοὶ ὅπου παθαίνουν, αὐτοὶ μόνον ἡμποροῦν νὰ διηγοῦνται κάθε ἐνέργειαν τῶν παθῶν ὅπου αἰσθάνονται, αὐτοὶ μόνον καὶ ὅχι ἄλλοι, τὰ ὅποια εἶναι αἰκισμοί, φλεξίματα, ξεσχίσματα, συντρίμματα ἐκσπάσματα ὀφθαλμῶν ἐξορίσματα, ἀφαιρέσεις τῆς δοῆς τῆς σαρκός, στρεβλώματα, ὀδόντων ξεριζώσεις. ὀνύχων ἐκριζώσεις. Τοὺς δὲ πόνους καὶ δοιμείας καὶ ἄλγη καὶ φρικτὰ σπαράγματα τίς δύναται νὰ ἐξείπῃ δι' αὐτά; Διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀνεκδιήγητα, δὲν ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ἄλλο δι' αὐτούς, παρὰ νὰ τοὺς ἐγκωμιάσωμεν μετὰ ἐφρυνίους ὕμνους, μετὰ ἱερολογικὰς παννυχίους ψαλμωδίας, μετὰ ὀλονυκτίους δοξολογίας μετὰ ἀγρύπνους ὕμνολογίας, μετὰ τοὺς ὁποίους συνεορτάζομεν καὶ συνδοξολογοῦμεν τὸν μέγαν ἐν ἁγίοις καὶ ἐν ὁσίοις καὶ ἐν ὁμολογηταῖς, Θεόδωρον τὸν πολυάθλον, τὸν καλούμενον Στουδίτην· Θεόδωρον τὸ ἐπώνυμον τῆς τοῦ Θεοῦ δωρεᾶς, Θεοδώρου τοῦ πάνυ ἐν ἀθληταῖς καὶ ἐν μάρτυσιν ζηλωτὴν καὶ ὑπέρμαχον, Θεόδωρον ἐκεῖνον

τὸν κατὰ τὸ ὄνομα καὶ ἔργοις καὶ πράγμασιν ὑπεραθλήσαντα, Θεόδωρον τὸν θεοπόθητον καὶ περιπόθητον καὶ Ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, ὁ ὁποῖος πόσα ἔπαθε διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ νόμου διὰ τὰ πατρικὰ δόγματα, διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, τοῦ ὁποίου ὁ ζῆλος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ πόθος τῶν ὀρθῶν δογμάτων εἶναι ἄπειρος, οἱ κίνδυνοι ἄπειροι, τὰ βάσανα ἄπειρα οἱ πόνοι καὶ οἱ μόχθοι καὶ αἱ πληγαὶ εἶναι ἄπειροι, τὰ ὅποια ὅλα διὰ τὸν ἔνθεον ἔρωτα, διὰ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπην, διὰ τὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ζῆλον, ὑπομείνας εὐχαρίστως συναριθμεῖται εἰς ἕν μετὰ τοὺς ἁγίους ἀθλητὰς καὶ μάρτυρας Μηνᾶν, καὶ Βίκτωρα καὶ Βικέντιον, μετὰ τοὺς ὁποίους συνεορτάζομεν καὶ συνδοξολογοῦμεν μετὰ χαροποιὰ ἐφύμνια. Ἡ ἐορτὴ δὲ τῶν ἁγίων, ἡ δοξολογία μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, δοξάζεται καὶ ἀνυμνεῖται, εἶναι ἡ πάννυχος καὶ ἡ ὀλονυκτίος ψαλμωδία ὅπου εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου ἐκτελεῖται. Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ ὁκράσις τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν, ἡ διήγησις τῶν παθημάτων καὶ παλαιομάτων αὐτῶν ἡ ὁμιλία ἡ περὶ τῶν ἀγωνισμάτων καὶ ἀνδραγαθημάτων αὐτῶν, τὰ ὅποια αὐτὰ παρακινοῦν τοὺς ἀκροατάς εἰς μίμησιν καὶ ζῆλον τῆς θεοπροποῦς πολιτείας αὐτῶν παροτρύνουν εἰς μίμησιν καὶ εἰς μετάνοιαν τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἐναρέτους εἰς τὴν ὑπομονήν, τοὺς πτωχοὺς εἰς εὐχαριστίαν, τοὺς πλουσίους εἰς εὐποιΐαν, τοὺς ἀκολάστους εἰς σωφροσύνην, τὰ ἀνδρόγυνα εἰς τὴν εἰς ἀλλήλους προτίμησιν, τοὺς ἀγάμους

εἰς φιλοφροσύνην, καὶ ἀπλῶς δούλους εἰς τὸ ἀγαθὸν παρακινεῖ ἡ διήγησις τῶν ἀρετῶν καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ἱστορία. Καὶ καθολικά, ἐορτὴ εὐάρεστος καὶ θεάρεστος ἐκείνη εἶναι, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς δοξολογεῖται, οἱ ἅγιοι θεραπεύονται, θεοπροπῶς, οἱ πτωχοὶ χορταίνονται, οἱ ξένοι φιλεύονται, οἱ ὀρφανοὶ παρηγοροῦνται, αἱ χῆραι παραμυθοῦνται μετὰ ἐλεημοσύνας καὶ μετὰ κάθε λογῆς ἀγαθοεργίας καὶ θεραπείας. Ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται εἰς ταύτας τὰς δύο ἐντολὰς περικλείονται, εἰς τὴν ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. Ὅλη ἡ ὑπόθεσις τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον στέκεται. Καὶ λοιπὸν ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, λατρεῖ τὸν Θεὸν μετὰ ὁσιότητα καὶ δικαιοσύνην. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, φεύγει ἀπὸ τὰς διδασκαλίας τῶν αἰρετικῶν καὶ ἀσεβῶν διεφθαρμένων ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τὰς γοητείας καὶ μαγείας γυναικῶν γραϊδῶν. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, δὲν ὀμνύει τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς φθορὰ τὰ πράγματα, ἀλλ' ὑπομένει τὰς ἀδικίας, προσμένοντας τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς καιρὸν ἀρμόδιον. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν δὲν δουλεύει σωματικὰς ἐργασίας ἡμέρας Κυριακάς, ἀλλ' ὑπομένει τὴν ἀνάγκην ἐλπίζοντας εἰς τὸ ἔλεός του νὰ ἀπολαύσῃ περισσοτέραν εὐτυχίαν καὶ εὐλογίαν ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, φυλάττοντας τὴν ἐντολήν τοῦ Θεοῦ

παρὰ νὰ παραβαίνει ταύτην νὰ λαμβάνη ὀργὴν καὶ κατάκρισιν. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, τιμᾷ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς θεραπεύει μὲ λόγον καὶ μὲ ἔργον ὅπου εἴμπορεῖ ὡς τόπον Θεοῦ ἐπέχοντες. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, δὲν φονεύει τὸν ἀδελφόν του. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, δὲν πορνεύει, δὲν μοιχεύει. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον δὲν κλέπτει, δὲν ἀρπάζει τὸ ξένον πρᾶγμα. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, δὲν ψευδολογεῖ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἐκεῖνος ὅπου ἀγαπᾷ τὸν πλησίον δὲν ἐπιθυμεῖ τὰ πράγματα τοῦ πλησίον, ἀλλὰ τὸν ἀγαπᾷ ὡς ἑαυτόν. Καὶ ἐκεῖνο ὅπου δὲν ἀγαπᾷ νὰ τοῦ κάμουν οἱ ἄλλοι, μήτε αὐτὸς δὲν τὸ κάμνει εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ἐκεῖνο ὅπου ἀγαπᾷ νὰ τοῦ κάμουν οἱ ἄλλοι, τὸ αὐτὸ κάμνει καὶ ἐκεῖνος εἰς τοὺς ἄλλους. Καὶ ἀπλῶς ἐκεῖνο ὅπου μισῇ αὐτὸς δὲν τὸ κάνει εἰς ἄλλους. Θεὸς καὶ κόσμος· δύο αὐθέντας τοὺς ὁποίους νὰ δουλεύῃ τινάς, καὶ νὰ τοὺς θεραπεύῃ ὁμοῦ εἶναι ἀδύνατον. Ἄν θέλωμεν νὰ θεραπεύσωμεν τὸν κόσμον γινόμεθα ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ. Τὸ νὰ θεραπεύωμεν τὸν Θεὸν γινόμεθα ἐχθροὶ τοῦ κόσμου. Καὶ λοιπὸν ποῖον νὰ μισήσωμεν καὶ ποῖον ν' ἀγαπῶμεν; Ἄς τὸ εἰπῶ μὲ ὀλίγα λόγια. Ἄν ἡμεῖς εἴμεθα ἀθάνατοι νὰ μένωμεν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον παντοτινά, ἃς ἀγαπῶμεν τὸν κόσμον, καὶ ἂν ἡμεῖς εἴμεθα θνητοί, μία φούκτα χῶμα καὶ σήμερον, αὖριον ἀποθαίνομεν καὶ διαλυόμεθα καὶ ὑπάγομεν εἰς τὰ ἐκεῖσε κριτήρια, νὰ δώσωμεν λογαριασμὸν δι' ὅλα μας τὰ

ἔργα καὶ λόγια, καὶ ἐνθυμήματα. Ἄν ὁ κόσμος οὗτος εἶναι πρόσκαιρος, ἂν ἡμεῖς ἐδῶ εἴμεθα διαβάται καὶ ἡ πατρίδα μας εἶναι εἰς τὸν Οὐρανὸν «οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσιν ἐπιζητοῦμεν». Ἄν ἡμεῖς ἔχομεν καὶ αὐθέντην καὶ πατέρα μόνον τὸν Θεόν, ἂν ἡμεῖς τοῦ ὑποσχηθήκαμεν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, νὰ τοῦ εἴμεθα πιστοὶ δοῦλοι, καὶ λοιπὸν τὸν Θεὸν ἃς δουλεύσωμεν καὶ ἃς τὸν ἀγαπῶμεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, καὶ νὰ ἀγαπήσωμεν καὶ τὸν πλησίον μας ἀδελφὸν ὡς ἑαυτόν, νὰ τὸν θεραπεύωμεν μὲ ἐλεημοσύνην, μὲ λόγον Θεοῦ, μὲ διδασχὰς καὶ νουθεσίας καὶ παραινήσεις, νὰ διηγούμεθα τὰ κατορθώματα τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁσίων ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας εἰς ἀκοὴν ἀκροῶντων, διὰ νὰ μιμοῦνται τὰ ἔργα τῶν ἐορταζομένων ἁγίων, οἱ ὅποιοι ὑπέμειναν καὶ ἔκαμαν τὰ πάντα διὰ νὰ κερδίσουν τὸν Χριστὸν καὶ νὰ εἶναι ὁμοῦ μὲ αὐτόν, εἰς τὸ ἀπρόσιτον φῶς, εἰς τὴν ἀνεκκλήτητον χαρὰν εἰς τὴν ἀνεκδήνυτον ἀγαλλίασιν, εἰς τὴν ἀνεκδιήγητον μακαριότητα εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἔνθα ἡχος ἐορταζόντων καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐφροσύνη τῶν ἀγαπόντων Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἔνθα οἱ τρισμακάριοι καὶ θεομακάριστοι τρισόλβιοι τρεῖς ἀθλήται καὶ τρεῖς μάρτυρες καὶ ὁμολογηταὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος Μηνᾶς καὶ Βίκτωρος καὶ Βικέντιος δοξάζονται μὲ τοὺς ὁποίους ὁ θεολόγητος καὶ παμμακάριστος πατὴρ ἡμῶν Θεόδωρος

συναγάζεται καὶ συνευφραίνεται λαμπρῶς, τῶν ὁποίων ἡ πρεσβεία καὶ ἡ ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Θεὸν ἰκεσία νὰ μᾶς συνεργήσῃ εἰς τὸ ἀγαθόν, νὰ εὐαρεστήσωμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ δυνατόν μὲ ἔργα ἀγαθὰ ἄξια τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, διὰ τὴν ὁποῖαν ἡγωνίσθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ ὑπέμειναν κάθε εἶδος κολαστήρια. Ἀλλὰ ἃς ἐρωτήσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἀδελφοί, διὰ νὰ μάθωμεν τὸ ἀληθές τῆς ἀγιότητος τῶν ἁγίων ὅπου ἐορτάζωμεν κατὰ καιρὸν καὶ μάλιστα τοὺς σήμερον παρ' ἡμῶν ἐορταζομένους καὶ ἃς ἴδωμεν ποῖος τοὺς ἔκαμεν ἁγίους καὶ ποῖος τοὺς ἔφερεν εἰς τοιαύτην λαμπρὰν καὶ ἀγγελικὴν ἄξιαν; Δὲν ἦσαν καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ὥσάν καὶ ἡμεῖς, σάρκα φοροῦντες καὶ ἀσθένειαν περιδεδεμένοι; Ποῖος τοὺς ἔκαμε τοιαύτης λογῆς ὅ,τι λογῆς εἶναι τώρα; Ἐνθυμεῖσθε εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου τί εἶπομεν; ὅτι εἶναι παντοδύναμος ὁ προφορικώτατος λόγος, τοῦ ἐννοποστάτου αἰδίου Λόγου τοῦ προανάρχου Πατρός. Καὶ εἶναι αὐτὸς ὅπου τοὺς νεκροὺς ζωοποιεῖ, τοὺς ἀγνώστους φωτίζει εἰς τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν, τοὺς ἀμαθεῖς σοφίζει, τοὺς πτωχοὺς πλουτίζει καὶ τὰ πάντα εἰς τὸ εὖ εἶναι φέρει. Ποῖος ἔφερε τοὺς ἁγίους εἰς τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ποῖος τοὺς ἐδυνάμωσε νὰ ὑποφέρουν τὰ σκληρὰ βάσανα διὰ τὴν ἀλήθειαν; Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ποῖος τοὺς ἔδωσε τὴν χάριν νὰ καταντοῦν εἰς τέλος ἀγαθόν; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Βέβαια ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅπου ἔχει τὴν παντοδύναμον χάριν τοῦ παντοδυνάμου Υἱοῦ καὶ Λόγου

τοῦ Θεοῦ τὸν ὁποῖον ἤκουσαν λέγοντα δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ εὐθὺς τὸν ἠκολούθησαν μὲ προθυμίαν, ἤκουσαν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ὅπου τοὺς ἐκάλεσεν εἰς θεογνωσίαν, εἰς ἐργασίαν τῶν ἁγίων τοῦ ἐντολῶν, εἰς εὐαρέστησιν αὐτοῦ καὶ εἰς ὑποταγὴν αὐτοῦ καὶ εὐθὺς ἠρνήθησαν πάντα καὶ πάντα ὡς σκύβαλα ἡγήσαντο, διὰ νὰ εἶναι μὲ αὐτόν καὶ νὰ ζήσουν εἰς αὐτόν.

Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν ἀκούεται ἀπὸ τὸν ἀέρα ἀλλὰ ἀπὸ τὰς θείας διδασκαλίας τῶν ἁγίων Γραφῶν, ὅπου τὸν ἐκφωνοῦν οἱ θεῖοι κήρυκες καὶ διδάσκαλοι τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν σεπτῶν Ἀποστόλων, τὸν ὁποῖον κάμνει πάντα τρόπον ὁ ἀποστάτης διάβολος νὰ μὴ ἀναγινώσκειται εἰς τὰς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ μὴ ἀκούεται ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθειαν νὰ κάμουν τὸ εὐαρεστον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἐμποδίζει μὲ κάθε εἶδους πρόφασιν ν' ἀπομένουν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας, νὰ τοὺς φέρῃ αὐτὸς εἰς πᾶσαν ἀσέβειαν τὸν ὁποῖον ἡ παντοδύναμος χάρις τοῦ θείου λόγου τοῦ Υἱοῦ, ὡς Λόγον τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν ἐξολοθρεύσῃ εἰς τέλος καὶ ἡμᾶς νὰ φωτίσῃ εἰς τὸ ἀγαθὸν νὰ κάμωμεν ἔργα ἄξια τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, διότι ἂν θέλωμεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀκούσωμεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μὲ πόθον καὶ μὲ ἀγάπην, δύναται νὰ μᾶς κάμῃ τοιούτους ὅ,τι λογῆς ἐγιναν οἱ ἅγιοι, καὶ δὲν ἀδυνατεῖ εἰς τοῦτο ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πάντοτε ἐνεργεῖ εἰς τὸ ἀγαθὸν εἰς ἐκείνους ὅπου τὸν ἀκούουν μὲ πόθον καὶ ἀγάπην «μακάριοι (λέγει) οἱ πεινῶν-

τες και διψῶντες τὴν δικαιοσύνην διὰ αὐτοὶ χορτασθήσονται». Ἐκεῖνοι ὅπου πεινοῦν καὶ διψοῦν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἀκούουν μὲ πόθον καὶ μὲ ἀγάπην αὐτοὶ εἶναι ὅπου τὸν χορταίνουσι «χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί με τὴν δόξαν σου». Ἐκεῖνοι ὅπου δέχονται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μὲ χαρὰν καὶ τὸν φυλάττουν ἀκριβῶς νὰ μὴ τὸν ἀρπάξῃ ὁ ἐχθρὸς, αὐτοὶ εἶναι μακάριοι. «Μακάριοι (λέγει) οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν». Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς ἀλλὰ μέσα μας εἶναι. «Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστίν», εἶπεν ὁ Χριστὸς καὶ ὁπότεν θέλωμεν, μέσα μας τὴν εὐρίσκουμεν, καὶ δὲν εἶναι καμία δυσκολία εἰς ἡμᾶς ἂν θέλωμεν ν' ἀπορρίψωμεν ὅλας τὰς ματαιὰς προφάσεις τοῦ ματαίου κόσμου καὶ νὰ ἀγαπήσωμεν νὰ εὐαρεστήσωμεν τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην μας καὶ κηδαιμόνα καὶ τροφέα καὶ κυβερνήτην τοῦ παντὸς κόσμου, ὅπου δίδῃ πνοὴν καὶ ζωὴν καὶ τροφὴν πᾶσι τοῖς ἐπικαλούμενοις αὐτόν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ μὲ προαίρεσιν καλὴν καὶ ἀγάπην ἀληθινήν. Τὸ νὰ ἀγαπῶμεν νὰ εὐαρεστῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μὲ καλὴν γνώμην, τοῦτο δὲν εἶναι δύσκολον εἰς ἡμᾶς ἂν θέλωμεν. Ὅλη ἡ σωτηρία μας εἰς τὴν θέλησίν μας στέκεται. Δὲν μᾶς ἐμποδίζει μήτε θλίψεις, μήτε στενοχωρίαι, μήτε πτωχεῖαι, μήτε ἀνάγκαι, μήτε τίποτε εἰς τὸ νὰ εὐαρεστήσωμεν τὸν Θεόν. «Τίς δύναται χωρίσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ θάνατος;» καὶ τὰ ἐξῆς.

Καὶ λοιπὸν ἅς μὴ προφασίζώμεθα προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις ὅτι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο δὲν μὲ ἀφίνει νὰ κάμω τὸ καλόν, ὅτι δὲν μᾶς ὠφελεῖ αὐτὴ ἡ πρόφασις. Πρέπει νὰ καταφρονήσωμεν κάθε ἐμπόδιον διὰ τὸ εὐάρεστον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνίσως μᾶς ἐμποδίζει κανένα πρᾶγμα καὶ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ κάμνωμεν τὸ εὐάρεστον τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ καταφρονήσωμεν ὅχι τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν, μόνον νὰ γίνῃ τὸ εὐάρεστον τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως δὲν μᾶς ὠφελεῖ οὐδὲ καμία πρόφασις. Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἡμποροῦμεν ἂν θέλωμεν νὰ κάμνωμεν τὸ εὐάρεστον τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν μᾶς ἐμποδίζει οὐδὲ καμία ἀνάγκη. Ὅλα τὰ καλὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπην ἔρχονται. Ἐκεῖνοι ὅπου δὲν ἔχουν τὴν ἀγάπην, ἐκεῖνοι μόνον δὲν ἡμποροῦν νὰ κάμουν τὸ εὐάρεστον τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουν τὴν ἀγάπην ὅλα τὰ καλὰ ἡμποροῦν νὰ τὰ κάμουν, μὲ τὴν χάριν καὶ δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΙΝΑ ΩΦΕΛΙΜΑ

1) Ὁψις γυναικῶν βέλος ἐστὶ πεφαρμακευμένον· ἔτρωσε τὴν ψυχὴν, καὶ τὸν ἰὸν ἐναπέθετο καὶ ὅσον ἐν αὐτῇ ἐγχρονίζει, πλείονα τὴν σῆψιν ἐργάζεται.

2) Τρεῖς οὖν εἰσιν αἱ μεγάλαι τῶν ἀνθρώπων πτώσεις. Φιλοδοξία, φιλαργυρία καὶ φιληδονία, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος τῶν ἀγγέλων ἐξέπεσεν ὁ ποτὲ ἑωσφόρος. Καὶ ἄδὰμ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος τοῦ γένους ἡμῶν καὶ ὁ

τοῖς δώδεκα Ἀποστόλοις συναριθμῶς Ἰούδας· ὁ μὲν διὰ φιλοδοξίαν· ὁ δὲ διὰ φιλαργυρίαν καὶ ὁ ἕτερος διὰ φιληδονίαν.

3) Τρεῖς γὰρ μερίδες εἰσὶ τῶν ἀπολλυμένων, μία δὲ καὶ μόνη τῶν σωζομένων. Οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν μία· οἱ παρὰ τὴν πέτραν ἄλλη· οἱ παρὰ τὰς ἀκάνθας ἑτέρα· ἡ δὲ μία καὶ ἀγαθή, οἱ παρὰ τὴν γῆν τὴν καλήν.

4) Τρία μέρη ἔχουσι καὶ οἱ σωζόμενοι. Οἱ ἐν τριάκοντα οἱ ἐν ἐξήκοντα καὶ οἱ ἐν ἑκατόν.

5) Τρεῖς εἰσὶ νόμοι· ὁ φυσικὸς· ὁ γραπτὸς καὶ ὁ εὐαγγελικὸς. Ὁ φυσικὸς ἐστὶν ὁ οὐ θέλεις παθεῖν ἐτέρῳ μὴ ποιήσεις, ὁ δὲ τοῦ Μωσέως, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ὅπως υἱοὶ Ὑψίστου γένησθε.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 218 / 261 χειρογρ. κώδικος τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου σελ. 195).

Ἀπόφθεγμα

Ἐρωτ. Ποίῳ τρόπῳ δυνήσεται τις μὴ ὀργίζεσθαι;

Ἀπόκρ. Ἄν τὸν Θεὸν ἐλοπιτεύοντα καὶ παρόντα ἐνοπτρίζεται ἀεί.

(Ἐκ τοῦ βιβλίου «Ὁδηγός»).

ΣΙΦΝΑΪΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

1940

ΚΑΛΑΝΔΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΟΝΗΝ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΣΙΦΝΟΥ (*)

Ἀγαπητοὶ Χριστιανοί,

ὁ ζῆλος μὲ παρακινεῖ,

(*) Παραληφθέντα ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεύχος ἕνεκα πληθώρας ὕλης.

ν' ἄρχομαι σ' τ' ἀρχοντικὸ σας
νὰ ζητῶ τὸν ὁδολόν σας.

Καὶ σεῖς ἀπὸ τὴν ξενητείαν
ρίξατε ὅλοι μὲ ματιά,
σ' τὸ ἀρχαῖο μοναστήρι,
πρὶν νὰ πέσῃ, πρὶν νὰ γείρῃ.

Κανεῖς δὲν δίνῃ προσοχὴ
μόνον σὰν θέλωμε βροχή,
ποῦ ἡ γῆ ἀναστενάζει
κ' ἀπὸ ξηρασία θράζει.

Τρέχομεν ὅλοι μὲ κεργιά
τ' ἀνοίγωμεν μὲ τὴν καρδιά,
κι' ἅμα βρέξῃ καὶ δροσίῃ
δὲν μᾶς μέλλει κι' ἂν βουλίῃ.

Δὲν εἶναι κρίμα στὰ κελλιά
νὰ κάνουν τὰ πουλιά φωλιά,
ποῦ ἐστέγασαν ἁγίους
τέσους ἥρωας ἀνδρείους;

Ἡ τράπεζα ἡ θαυμαστὴ
γιατὶ κι' αὐτὴ νὰ κρεμαστῇ
ποῦ ἐκτίσθη πρὸ αἰώνων,
μὲ ἰδρώτα καὶ μὲ πόνον;

Αὐτὰ τὰ τεῖχη τὰ ψηλά
πόσα προσέφερον καλὰ,
εἰς τὰ χρόνια τῆς δουλείας
ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας.

Ποῦ ὀχυρώνονται ἐκεῖ
καὶ λαῖκοι καὶ κληρικοί,
μετὰ πίστεως καὶ θάρρους
πολεμῶντας τοὺς βαρβάρους.

Λοιπὸν προσφέρετε καὶ σεῖς
τὸ ἕνα τρίτον τῆς χρυσῆς,
καὶ πολὺ καλὸ θὰ δῇτε,
ὦ καλοὶ μου συμπολίται.

Σ. Γ. Ἱερ.μ.

Ἑρμηνεία τῶν 14 ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τῶν 7 Καθολικῶν ὑπὸ Θ. Ζωγράφου, πωλεῖται εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Τέμοι 11 δρ. 200 μὲ τὰ ταχυδρομικά.

Η ΕΚΛΟΓΗ

Τοῦ νέου Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μ. Καρακάλλου
Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει

Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους 1940 ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Καρακάλλου, ὁ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος σεβαστὸς Καθηγούμενος καὶ ἀγιώτατος κ. Κοδράτος Ἀρχιμ. ἐδήλωσαν εἰς τὴν Μοναστηριακὴν Σύναξιν, ὅτι λόγῳ γήρατος καὶ σωματικῆς ἀνικανότητος, ἀδυνατεῖ πλέον νὰ συνεχίσῃ τὰ τῆς Ἡγουμενείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ σύστασιν τῶν ἱατρῶν, πρέπει νὰ ἐφησυχάσῃ πλέον εἰς τὸ καλλίον του.

Ἡ σεβαστὴ Σύναξις μετὰ μεγάλης λύπης ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀγίου καὶ πασιγνώστου Καθηγουμένου κ. Κοδράτου, διότι διὰ τῆς ἀρνήσεώς της θὰ κατέβληθε τὸν σεβαστὸν πρεσβύτερον.

Ὡς τὴν 15ῃ Ἰανουαρίου, ὥρισθη ὡς ἡ-

μέρα ἐκλογῆς τοῦ νέου Καθηγουμένου, ἡ-τις διεξαχθεῖσα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐν τῷ Καθολικῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, συμφώνως τῷ ἀρθρ. 114 τοῦ Κ. Χ. ἀγίου Ὁρους, ἀνέδειξε τοιοῦτον τὸν ἱερόμ. Παῦλον Καρακαλλινόν.

Ὁ τέως Καθηγούμενος κ. Κοδράτος, ὑποβασταζόμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὴν ποιμαντικὴν ράβδον εὐχρηστὴς προσηκόντως.

Καθ' ἣν στιγμὴν εὐρίσκειτο εἰς τὸν ποιμαντορικόν του θρόνον, ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Μονῆς, Γέρον Βασίλειος Καρακαλλινός, προσεφώνησεν αὐτὸν ἀπὸ μέρους ὁλης τῆς ἀδελφότητος τῆς Ἱ. Μονῆς ὡς ἀκολουθῶς:

ΛΟΓΟΣ

Ἐνθρονιστήριος, ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Καθηγουμένου τῆς ἱερᾶς Βασιλικῆς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς τοῦ Καρακάλλου Κυρίου Παύλου Ἱερομ. ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Γραμματέως Αὐτῆς Γέροντος κ. Βασιλείου κατὰ τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1940.

Πανοσιολογιώτατε,

Ἐκτελῶν ἀπόφασιν καὶ ἐντολὴν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς καὶ Σεβαστῆς Συνάξεως καὶ ἐπιφορτισθεὶς παρ' Αὐτῆς μετὰ τὴν ὑψίστην ταύτην τιμὴν, ὅπως κατὰ τὴν παροῦσαν καὶ πνευματικῆς θυμηδίας ἔμπλεον στιγμὴν, προσφωνήσω Σὲ τῷ εὐδοκίᾳ Θεοῦ ἐκλεγέντι Ἀγίῳ Καθηγουμένῳ ἡμῶν, διερμηνεύων τὰ ἄγνα καὶ πλήρους ἀφοσιώσεως πρὸς Ὑμᾶς υἱικά αἰσθητά ἀπάντων ἡμῶν.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτης καθήκόν μου ἱερὸν ἐθεώρησα νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα μετ' εὐλαβείας τοῦ ὀνόματος τοῦ τέως Καθηγουμένου ἡμῶν Ἀρχιμ. κ. Κοδράτου, τοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν, διὰ πολλὴν ἡμῶν χαράν, ἐν μέσῳ ἡμῶν εὐρισκομένου, τοῦ ἐν καλῷ γή-

ρατι κεκημηκότος. Καὶ πρὸς ἀπότισιν ἐλαχίστου πρὸς Αὐτὸν σεβασμοῦ, ἀναμνησθώμεν τοὺς ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη ὡς Ποιμένος καὶ ποιμενομένου ἀτρύτους κόπους καὶ μόχθους Αὐτοῦ, οὓς καταβαλὼν προσέφερε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἀνωτέρω καθηκόντων του, ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν ταύτῃ Μετανοίᾳ.

«Καὶ ἐκάθησαν—λέγει ἡ Θεία Γραφή—οἱ Ἀρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐβαλον κλήρους ἐνέγκαι ἐνα ἀπὸ τῶν δέκα, καθίσει ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει τῇ Ἀγίᾳ» (λόγοι Νεεμ. κεφ. ια').

Πανοσιολογιώτατε

Κοινῇ ψήφῳ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητος, συμφώνως τῷ

114 ἀρθρῷ τοῦ Κατ. Χ. τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου καὶ ια'. τοιοῦτω τοῦ Ἑσπ. Κανονισμοῦ τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοβίου καὶ τοῖς παναρχαίοις θεσμοῖς αὐτοῦ, σήμερον κανονικῶς ἐξελέγητε Καθηγούμενος αὐτοῦ καὶ Πνευματικὸς Πατήρ τῆς Ἱερᾶς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Σοὶ ἀνετέθη ταύτην τὴν ἱερὰν στιγμήν τὸ ὑψίστον τοῦτο ἀξίωμα, τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων τῆς Ἡγουμενείας ἐν τῇ γεραρᾷ ταύτῃ Μονῇ ἡμῶν, ὅπως μεριμνήσῃς, καὶ φροντίσῃς διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τῶν πνευματικῶν Σου τέκνων. Εἰς τὰς σιθαρὰς Σου χεῖρας, Πάτερ Σεβάσμιε, ἡ ἐν Χριστῷ ἀδελφότης ἡμῶν ἀναθέτει σήμερον τὸν οἶακα τῆς νοητῆς ταύτης δλκάδος, ὅπως διὰ τῆς ἐμπειρίας Σου δδηγῆσῃς ταύτην ἐκ τοῦ πελάγους τοῦτου εἰς λιμένα εὐδίου καὶ ἔρμον γαλήνιον. Ὁμολογοῦμεν πόσον ἐπίπονον καὶ ἐπίμοχθόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πόσον ἐπικίνδυνον νὰ ἀρμενίζῃ τις με φορτίον ψυχῶν, ἐν μέσῳ κλύδωνος καὶ πελάγους τρικυμιώδους, διότι πῇ μὲν ἀνεμοὶ σφοδροί, πῇ δὲ λαίλαπες, πῇ μὲν σκόπελοι, πῇ δὲ ὑφαλοι, ὁ καύσων ἀφόρητος, ὁ δὲ παγετὸς δριμύτατος. Μὴ Σὲ πτοήσουν, Πάτερ πολυσέβαστε, τὰ μαινόμενα πέριξ αὐτῆς ἄγρια κύματα, τὰ ὑφούμενα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ καταβαίνοντα μέχρι αὐτοῦ τοῦ ἄβου, ἐπαπειλοῦντα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν νὰ καταποντίσουν αὐτήν. Ὑπόμεινον ἐν ἀνδρείᾳ ψυχῆς τὰ πάντα, στηριζόμενος ἐπὶ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ αὐτὸν ἐπ' ὧμων φέρων, θάρσει ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος Αὐτοῦ, «οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμειος». (πρὸς Τιμ. κεφ. α'). «Ἐγὼ, λέγει Σοὶ Κύριος ὁ

Θεός, ἔμπροσθέν Σου πορεύσομαι καὶ ὄρη ὁμαλῶ καὶ θύρας χαλκᾶς συντρίψω καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συγκλάσω. (Ἡσαΐας κεφ. με').

Μέγα τὸ στάδιον, ἀτέρμων ἡ ὁδός, Πάτερ Ἀγίε, οὐχὶ διὰ ἡμέρας καὶ ὥρας, ἀλλὰ διὰ βίου. Μέγα ὁμως τὸ ἐπαθλόν, τὸ γέρας ἀφθιτεν καὶ τὰ θραβεῖα αἰώνια. Μέγας ὁ κίνδυνος διὰ τοὺς Ποιμένας τῆς λογικῆς Ποίμνης, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ τι ἐξ αὐτῆς. Διὰ τοῦ ἰδίου γὰρ αἵματος ἐξηγόρασεν αὐτὰ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ οὐρανοβάμων μέγας Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὰς ἐπιστολάς του αὐτὸ θροντοφωνεῖ. «Ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ» (Ρωμ. κεφ. ιβ').

Ἐν σπουδῇ δεῖ εἶναι Σε, Πάτερ Σεβάσμιε, νύκτα τε καὶ ἡμέραν «οὐ δώσης ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς Σου, οὐδὲ νυσταγμὸν τοῖς κροτάφοις Σου, διότι «ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ, ζητῶν νὰ κατασπαράξῃ» (Καθ. ἐπιστ. Πέτρ. κεφ' ε') θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ ψυχὰς αὐτῶν. Πρόσεχε, ἵνα μὴ τι ἐξ αὐτῶν ἀπολεσθῇ, ἀλλ' «ὡς Ποιμὴν ποίμανε τὸ ποίμνιον αὐτὸ—λέγει Σοὶ ὁ Κύριος—καὶ τῷ θραχίονί Σου σὺναξε ἄρνας καὶ ἐν τῷ κόλπῳ Σου βαστάσεις.» (Ἡσαΐας κεφ. μα')

Ὁ δὲ τῆς Καισαρίας μέγας φωστήρ, ὁ κλεινὸς λέγων Βασίλειος, ταῦτα πρὸς Σὲ τὸν Ποιμένα λέγει. Πρόσεχε μῆτι παρέλθῃ τῶν ἐπιβαλλόντων τῇ ποιμαντικῇ, ἥτοι, τὸ πεπλανημένον ἐπίστρεψε, τὸ συντετριμμένον ἐπιδήσον, τὸ νοσοῦν ἴαται (λόγος τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ) τὰ πάντα τοῖς πᾶσι γενοῦ, ἵνα τοὺς πάντας κερδίῃς.

Ἀλλὰ θάρσει, Πάτερ Σεβάσμιε, διότι ἐξ οὐρανοῦ εἶναι ἡ κλήσις Σου.

«Ἐγώ, λέγει, Κύριος ὁ Θεός, ἐκάλεσά Σε ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρατήσω τῆς χειρὸς Σου καὶ ἐνισχύσω Σε.» (Ἡσαΐας, κεφ. μβ') Ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει Σε, οὐδὲ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα Σου. Ἡ δὲ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ χώρῳ περικυβήσῃς κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην καὶ ἱστορικὴν στιγμήν ἐν Χριστῷ Ἀδελφότης διὰ τῆς κοινῆς Αὐτῆς θελήσεως καὶ ἐγχειρίσεως τῆς Ποιμαντορικῆς ράβδου, Σοὶ ὑπέσχεται ὅπως συναντιλαμβάνηται εἰς τὸ κοπιῶδες ἔργον Σου ἕκαστος ἐν τῷ μέτρῳ τῆς δυνάμεως καὶ ἀρμοδιότητος αὐτοῦ. Ὑψοὶ δὲ αὕτη χεῖρας ἱκέτιδας πρὸς τὸν Ὑψιστον καὶ τὴν Προστάτιδα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον καὶ πρὸς τοὺς Πολιούχους τῆς ἱεῖρας ἡμῶν Μετανοίας Πανεπιδόξους ἁγίους Ἀποστόλους, ὅπως οὐρανόθεν ἀοράτως γείνωσιν ἀντιλήπτορες εἰς τὰ ποιμαντορικά Σου καθήκοντα, ἐνισχύοντές Σε εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον Σου καὶ κατευθύνωσι τὰ διαβήματά Σου εἰς τρίβον σωτήριον. Ὑπὸ αὐτὰς τὰς χρηστὰς ἐλπίδας καὶ ὑπὸ τὰς τοιαύτας εὐχὰς πάντων ἡμῶν, ἀνάβηθι λοιπόν, τὰς βαθμίδας ταύτας τῆς ἱεῖρας ποιμαντορικῆς Ἐδρας, εἰς τὸ ὕψος τοῦτο τὸ ἐπίπονον καὶ ἐπίμοχθον καὶ

ἐκαίθεν ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς τινος, ὡς τηλαυγῆς φάρος σελαγίζων καὶ φωτίζων τὴν ἱεράν Σου Ποίμνην, ἐπίβλεπον πρὸς Αὐτὴν ἐν ἰλαρότητι τοῦ προσώπου Σου. Διὰ τῆς πατρικῆς Σου στοργῆς καὶ ἀγάπης γενοῦ παρήγορος ἄγγελος Αὐτῆς, διὰ τῶν νοουθεσιῶν Σου καὶ πατρικῶν Σου συμβουλῶν, τὰ διεστώτα ἔνωσον, ἔργον Εὐαγγελιστοῦ καὶ πατρικῶν Σου συμβουλῶν, τὰ διεστώτα ἔνωσον, ἔργον Εὐαγγελιστοῦ ποίησον. Γενοῦ δὲ ὁ ὁδηγὸς Αὐτῆς, ὁ Μωϋσῆς, ὁδηγῶν Αὐτὴν εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας.

Τανῦν δὲ εὐλογῶν τὰ πρὸς Σε ἐνατένιζοντα πνευματικά Σου τέκνα καὶ περικυκλούμενος ὑπ' αὐτῶν ἀναβόησον τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο λόγιον. Ἰδοὺ, Κύριε, ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκας.

Ζῆθι δὲ ἐπὶ μῆκιστον, Πάτερ Σεβασμίε, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἱεῖρας ἡμῶν Μετανοίας καὶ χαρὰν πάντων ἡμῶν.

Γένοιτο

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», σεμνυνόμενη διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοιοῦτου Καθηγουμένου, ὅπως ὁ ἱερομόνυχος Παῦλος, εὐχεταὶ Αὐτῷ προκοπὴν εἰς τὸ νέον ὑπὸ ῥομφαίᾳ τοῦ πρὸς εὐχρέστησιν τοῦ Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸς σωτηρίαν τῶν ποιμανθησομένων ὑπ' Αὐτοῦ ἀδελφῶν τῆς ἱ. Μονῆς Καρακάλου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΗΣ ἱ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Χρονικά

Ἐν πάσῃ πνευματικῇ χαρᾷ καὶ ὑγείᾳ διήλθομεν τὰς ἁγίας καὶ μεγάλας ἑορτὰς τῶν Χριστιογεννῶν, τοῦ νέου ἔτους, τῶν Φώτων καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Κατ' αὐτὰς ὁ ἀκούραστος Ἱεράρχης ἡμῶν κ. κ. Ἰωακείμ, πλούσια πνευματικὰ ἐδέσματα παρέθηκεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν

πιστῶν, διὰ τῶν ἐπικαίρων καὶ ἐμπνευσμένων αὐτοῦ ὁμιλιῶν καὶ τῶν ὑποδειγματικῶν λειτουργιῶν. Οὐδόλως ἐπίσης ὑστέρησαν καὶ οἱ λοιποὶ Θεολόγοι ἱεροκλήρυκες καὶ δὴ καὶ ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. κ. κ. Σωκράτης Ἀναξίτης. Οὗτος, ζήλω πολλῷ κατεχόμενος καὶ πίστει θερμῇ φλεγόμενος, οὐδόλως καὶ ἐφέτος

ἐφείσθη κόπων ἐν μέσῳ χειμῶνι μάλιστα, ἵνα μεταβῇ καὶ ἄλλοι ὡς εἰς Αἴγιον, Ἀκράταν κλπ. ὅπου κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποφοίτησίν του ἔδρασεν, ὅπως καὶ πάλιν ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων διὰ τοῦ κηρύγματος, τῶν θρησκευτικῶν συναθροίσεων καὶ τῆς ἱεῖρας ἐξομολογήσεως.

Ἐπὶ πλέον ὁ Σεβασμιώτατος θέλων κατ' αὐτὰς τὰς ἁγίας ἡμέρας νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ εὐφράνῃ τὰς ψυχὰς ὅχι μόνον τῶν ἀλλουστέρων ἀλλὰ καὶ τῶν πλέον ἐγγραμμάτων χριστιανῶν τῆς πόλεώς μας, κατ' ἃ ἐπισήμως ὑπεσχέθη, ἐκάλεσεν εἰδικῶς ἐξ Ἀθηνῶν τὸν διαπρεπῆ καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Παν. Μπρατσιώτην, ἵνα δώσῃ δύο ἐπιστημονικὰς διαλέξεις.

Πράγματι ὁ διακεκριμένος καθηγητὴς μὴ φεισθεὶς κόπων, ἀφήσας δὲ καὶ τὴν οἰκογένειάν του μόνην κατὰ τὰς ἐπισήμους ταύτας ἡμέρας, ἀφίχθη ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς 5ης Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. Εἰς τὸν σταθμὸν ὑπεδέξαντο αὐτόν, οἱ τρεῖς παλαιοὶ μαθηταὶ του, νῦν δὲ Θεολόγοι κ. κ. Νικ. Αὐγέρος, Βασίλειος Καϊμάκης καὶ Σάββας Νανᾶκος. Τὴν ἐπομένην μεγάλην ἑορτὴν τῶν Φώτων καὶ περὶ ὥραν 5 μ. μ. ἔδωκεν ὁ κ. Μπρατσιώτης ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ ἁγίου Νικολάου τὴν πρῶτην διάλεξιν μετὰ τὸ ἐλκυστικὸν θέμα «Θρησκεία καὶ πολιτισμὸς» τὸ ὁποῖον πρῶτος ἐν Ἑλλάδι μετὰ μεγάλῃ σαφηνείᾳ καὶ ἄνευ κουραστικῶν πλατυσμῶν ἐπραγματεύθη. Εἰς τὴν διάλεξιν ταύτην παρήσαν ὁ Σεβ. Μητρο. ὁ κ. Δήμαρχος, ἅπαντες

οἱ Θεολόγοι καὶ κληρικοὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος πυκνοῦ ἀκροατηρίου, ἐνῶν διεκρινέ τις οὐκ ὀλίγους ἐπιστήμονας. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν, ὁ κ. καθηγητὴς ἔδωκε τὴν δευτέραν ἐξ Ἰσοῦ σπουδαίαν διάλεξιν μετὰ θέμα «οἱ Ἡρώες τῆς Π. Δ. οἱ Προφῆται» ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, ἀπὸ μεγαφώνου. Καὶ ἡ διάλεξις αὕτη ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς, οἵτινες ὁμολογουμένως διεφωτίσθησαν πλήρως περὶ τῶν προσώπων τῶν ἱ. Προφητῶν. Ὅλοι μας δὲ ἐπὶ μίαν ὥραν ἐζήσαμεν στιγμὰς ἱεῖρας, ἀναπνεύσαντες τὴν αὔραν τῶν παλαιῶν ἐκείνων ἡμερῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῶν Προφητῶν. Ἐκ τῶν δύο τούτων διαλέξεων, παρακληθεὶς ὁ κ. καθηγητὴς εὐχαρίστως ἐδέχθη νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δημοσίευσιν ὁλοκλήρου τῆς β'. διαλέξεως, ἣν θὰ καταχωρήσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος, συμπληρωθείσης προηγουμένως τῆς ὕλης τοῦ παρόντος φύλλου, ἀμφοτέρως δὲ ἐλπίζομεν νὰ ἴδωμεν ἐκδομένας εἰς αὐτοτελῆ τεύχη ὑπὸ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, τῆς ὁποίας τὸ ἔργον ἐξαίρεται καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν στηλῶν τοῦ τελευταίου τεύχους τοῦ ἐγκρίτου ἐν τοῖς περιοδικοῖς, τῶν «Ἀκτίνων».

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Η ΡΟΖΑ ΖΗΤΟΥΣΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΧΘΡΙΚΟΝ

ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΦΙΧΤΑΝΒΟΥΡΓΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὑπὸ τῶν ἐνδυμάτων τῆς θυγατρὸς ἐνὸς ἀνθρακῆως κεκαλυμμένη, καὶ ὑπὸ

τῆς Ἀγνῆς παρηκολουθημένη, ἡ Ῥόζα, ἔφθασεν εὐτυχῶς εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δάσους, ὅπερ ἕως τότε τὴν εἶχε κωχωρισμένην ἀπὸ τὸ ἐπὶλοιπον τῆς ὁδοιοποιίας. Μεγίστη δὲ θλίψις ἐκυρίευσεν αὐτὴν παρατηρήσασαν μακρόθεν τὸ φρούριον Φιχτιανβοῦργον καὶ τὸν ὑψωμένον πύργον του. Ἴσως, εἶπεν, ἐκεῖ, εἰς τὸ βάθος τοῦ πύργου ἐκείνου βασανίζεται ὁ πατήρ μου. Τὶ τὴν στιγμήν ταύτην κάμνει; εἶναι ὑγιῆς ἄρά γε; ἡ λύπη καὶ ἡ δυστυχία δὲν ἔφθειραν αὐτόν; ζῇ εἰσέτι; ὦ! εἴθε νὰ δυνηθῶ ἵνα φθάσω μέχρι τοῦ φρουρίου ἐκείνου! ὦ Πανάγαθε Θεέ! ὁδήγησον τὰ διαβήματά μου· καὶ προετοίμασον τοὺς ὁποίους μέλλω ν' ἀπαντήσω ἐκεῖ ἀνθρώπους, ὅπως εὐνοϊκὴν ὑπὲρ ἐμοῦ δείξωσι δεξιῶσιν.

Ἡ Ῥόζα ἀποκαιρέθησάσα τὴν Ἀγνήν, ἐξηκολούθησε μόνη τὴν ὁδοιοποιίαν της. Καταβάσα δὲ τὸ ἀπόκρημον ὄρος προῦχώρησε πρὸς τὴν θύραν τοῦ φρουρίου, ἣτις ἦτο ἠνεωγμένη, καὶ εἰσελθοῦσα ἐν αὐτῷ παρετήρησε τὸν ἱππότην Κιουνερίκον, ἐπιβαίνοντα τοῦ ταχύποδος ἵππου του, ἐνδεδυμένον μὲ πράσινον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἐνδυμα ὅλον κεντημένον μὲ σειρίτια χρυσᾶ, φέροντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του περικεφαλαίαν μὲ κυμαίζοντα πτερὰ μαῦρα καὶ λευκὰ τῆς στρουθοκαμήλου, καὶ περικυκλούμενον ὑπὸ πλήθους ἀσπιδοφόρων καὶ κυνηγῶν ἐπίσης ἐφίππων ἐτοιμῶν νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸ κυνήγιον. Εἰς τὴν θέαν τοῦ σκληροῦ τούτου ἐχθροῦ τοῦ πατρός της, ἡ Ῥόζα αἰσθανθεῖσα τὰ γόνάτα της καμπτόμενα, ἠναγκάσθη νὰ καθήσῃ εἰς λίθινον θρανίον πλησίον τῆς θύρας, ἵνα μὴ ὑπτιῶς πέσῃ. Ταῦτοχρόνως αἱ σάλλιγγες τῶν κυνηγῶν ἐσάλπισαν τὴν ἐκκίνησιν καὶ ὅλον τὸ τῆς συνοδείας στράτευμα παρατάχθη κατὰ σειρὰν ἔμπροσθεν αὐτῆς. Ἡ

Ῥόζα ὑποχρεωθείσα ἠγέρθη, καὶ ὁ ὑπερήφανος ἱππότης Κιουνερίκος καταδεχθεὶς νὰ ῥίψῃ μόλις ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς πτωχῆς καὶ ὅλης τρεμούσης νεάνιδος, ἐξῆλθε τοῦ φρουρίου μετὰ τῶν συνοδῶν του.

Ἡ Ῥόζα ἐπανακαθήσασα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λιθίνου θρανίου της, φοβουμένη καὶ ἀνησυχοῦσα ἀπεφάσισε νὰ περιμεῖνῃ μέχρι οὗ τῇ ἀπευθύνουσι τὴν πρόσκλησιν. Μετὰ τινος στιγμῆς εἶδε νὰ τρέχωσι δύο μικρὰ παιδιά σταθέντα ὀλίγον μακρὰν τῆς Ῥόζας, καὶ παρατηροῦντα αὐτήν· αὕτη τὰ ἐκαιρέθησέ μετ' ἀγαθότητος καὶ τὰ ἠρώτησε πῶς ὀνομάζονται. Εἶπον εἰς αὐτήν τὰ ὀνόματά των, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔλαβον θάρσος. Ὁ Ὀθμάρκος, τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν, ἠνέφξε τὸ κἀνίστρον, τὸ ὅποιον αὕτη εἶχε θέσει πλησίον της, ἵνα ἴδῃ τὸ ἐν αὐτῷ ἔμπεριεχόμενον· τὸ δὲ ἄλλο ὀνομαζομένη Βέρθα, ἐξέτεινε τὰς χεῖράς της πρὸς τὰς κυάνους καὶ ἔβλεπε τὰς ἀγριοπαπαρούνας, αἵτινες ἐστολίζον τὸν ψάθινον πῖλον τῆς νεάνιδος. Ἡ Ῥόζα πάραυτα ἔδωκεν αὐτὰς εἰς αὐτήν, μετὰ ταῦτα προσέφερεν εἰς ἀμφοτέρω τὰ παιδιά πρῶτόν τινα ἀπίδια, τὰ ὅποια ἡ γυνὴ τοῦ ἀνθρακῶς τῇ εἶχε δώσει διὰ τὴν ὁδοιοποιίαν της, καὶ διὰ τῶν ὀπωρῶν τούτων συνοικειωθέντες συνωμῶν καὶ οἱ τρεῖς ὥσει ἦσαν ἀδελφὸς καὶ ἀδελφαί.

Τὰ παιδιά ταῦτα ἦσαν τέκνα τοῦ φύλακος τοῦ φρουρίου, ὅστις ταῦτοχρόνως παρετήρει ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ ἐκτισμένου εἰς τοιοῦτον τρόπον πλησίον τῆς θύρας τοῦ φρουρίου, ἵνα μὴ θεᾶται ὁ δυνάμενος νὰ καθορᾷ πάντας τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους τοῦ φρουρίου, καὶ ὅστις βλέπων μίαν ξένην ὁμιλοῦσαν μὲ τὸσον εὖνον τρόπον πρὸς τὰ τέκνα του, ἐκινήθη εἰς συμπάθειαν, θελχθεὶς

ἐκ τοῦ καθαροῦ τῆς προφορᾶς τῆς νέας χωρικῆς, τῆς γλυκύτητος τῆς φωνῆς της, τοῦ εὐγενοῦς τρόπου, καὶ τέλος ἐκ τῆς καθαρᾶς καὶ περιπεποιημένης ἐνδυμασίᾳς αὐτῆς. «Εἰς τὴν ζωὴν μου, ἀνέκραξε, δὲν εἶδον νέαν χωρικὴν τόσον καλῶς ἀνατετραμμένην.»

Ἐξελθὼν τοῦ φυλακείου του ὁ φύλαξ οὗτος ὠδήγησε τὴν Ῥόζαν εἰς τὴν κατοικίαν του. Τὶ λοιπὸν ἔχεις νὰ πωλήσῃς, ὦ νεᾶνις; τῇ εἶπε μετ' ἀγαθότητος. Ἡ Ῥόζα ἀποσκεπάσασα τὸ κἀνίστρον της, ἔδειξε τοὺς ἐν αὐτῷ μύκητας πρὸς τὸν φύλακα, ὅστις τὴν ἠρώτησε πόσον ἀξίζουσιν; «Ὅ, τι θέλετε δώσατέ μοι, ἀπεκρίθη αὕτη, δότι εἰμὶ βεβαία ὅτι δὲν θὰ θελήσῃτε νὰ ἀδικήσῃτε μίαν πτωχὴν νεάνίδα. Καλὰ εἶπες· περιμένε ἐνταῦθα, φέρων ἐγὼ αὐτὸς τοὺς μύκητάς σου εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ φρουρίου, θέλω συμφωνήσῃ αὐτοὺς ἀντὶ σοῦ, καθ' ὅτι παρήλθε πολὺς καιρὸς ἀφ' οἷου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προμηθευθῶσιν ἐξ αὐτῶν, καὶ σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ τοὺς διαθέσω εἰς καλὴν τιμὴν.» Ἐλαβε μετὰ τὴν ὁμίαν ταύτην τὸ ἔμπεριεχόν τοὺς πρὸς πώλησιν μύκητας κἀνίστρον καὶ ἀπῆλθε.

Μετ' ὀλίγον ἡ γυνὴ τοῦ φύλακος εἰσελθοῦσα εἰς τὴν κατοικίαν μὲ τὸν ζωμόν τοῦ γεύματος, «τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς ἐδῶ, ἀναίσχυντε; ἀνέκραξεν αὕτη παρατηροῦσα τὴν Ῥόζαν, τίς εἶσαι; τί θέλεις; πῶς μία ξένη, ὥς σύ, ἠδυνήθη νὰ λάβῃ τὴν αὐθάδειαν ἵνα εἰσέλθῃ τοιοιτοτρόπως εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο; ἔξελθε ἀμέσως, ἢ ἄλλως ῥίπτω τὸ βαθὺ τοῦτο πινάκιον κατὰ τῆς κεφαλῆς σου, καὶ ἀπολύω κατὰ σοῦ τὸν ἄγριον σκύλον τῆς ἐπαύλεως.»

Ἐνῶ ἀμφοτέρω τὰ παιδιά αὐτῆς τῆς ἀπηνῶς προσφερθείσης τῇ Ῥόζᾳ μητρὸς των ἐμεσίτευον ὑπὲρ αὐτῆς, δεικνύ-

οντα μάλιστα τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους αὕτη τοῖς εἶχε προσφέρει, καὶ ὁ φύλαξ ἐπανῆλθε φέρων τὰ χρήματα τῶν μυκήτων καὶ τὸ κἀνίστρον κενόν, «μὴ ὀργίζῃσαι κατὰ τῆς κόρης ταύτης τόσον ταχέως, εἶπεν οὗτος εἰς τὴν σύζυγόν του. Ἡ κόρη αὕτη εἶναι τιμία· καὶ ἐσκέφθην μάλιστα ὅτι δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκίας μας, διότι ἔχομεν ἀνάγκην ὑπηρετίας· ἄλλ' ἐὰν σὺ προσφέρῃσαι πάντοτε τοιοιτοτρόπως, οὐδεμία θὰ θελήσῃ νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν σου· ἄλλως τε ἐγὼ εἰσήγαγον ἐνταῦθα αὐτὴν τὴν χαρίεσσαν νεάνίδα.

Ἔστω! ἐπανάλαβεν ἡ σύζυγος τοῦ φύλακος, ἃς μένη λοιπόν. Καὶ ἀποταθεῖσα πρὸς τὴν νέαν εἶπεν: ἄκουσον κοράσιον, δὲν πρέπει νὰ μὲ μισήσῃς διὰ τὴν δεικνυομένην ζωηρότητά μου, διότι εἴμεθα διατεταγμένοι ἵνα προσέχωμεν τοὺς εἰς τὸ φρούριον προσερχομένους ξένους.

Ἔχετε δίκαιον, ἀπεκρίθη ἡ Ῥόζα, δὲν ἠδύνασθε νὰ μαντεύσῃτε ὅτι μὲ εἶπον καὶ εἰσῆλθον ἐνταῦθα· ἄλλως τε δὲν ἔπρεπε νὰ μένω μόνη εἰς τὸ δωμάτιόν σας. Πρέπει νὰ ἐπαινέσῃ τις τὸν ζῆλόν σας, καὶ σᾶς ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν ἀδιακρισίαν μου. Ἡ ἀπόκρισις αὕτη εὐηρέστησε τὴν σύζυγον τοῦ φύλακος, ἥρκει νὰ τὴν δικαιώσῃ τις καὶ αὕτη ἦτο εὐχαριστημένη. Ἐπειδὴ διεμοίρασας τοὺς καρπούς σου εἰς τὰ τέκνα μας, εἶπεν αὕτη, πρέπει ὥσάυτως νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸ γεῦμά μας. Ἐλθε κάθησον καὶ φίγε. Ἡ Ῥόζα, δεχθεῖσα τὴν πρόσκλησιν ταύτην, παρεκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν· ἀλλὰ τὰ καλὰ παιδιά μόλις ἔδιδον καιρὸν εἰς αὐτήν ἵνα φέρῃ τὸ κοκλιάριον εἰς τὸ στόμα της· ἐκτὸς τούτου αὕτη δὲν ἔπαινε τοῦ νὰ τοῖς ὁμιλῇ μὲ τὴν συνήθη αὐτῆς γλυκύτητα, καὶ ἀπεκρίνετο εἰς ἄ-

πάσας αὐτῶν τὰς ἐρωτήσεις μετ' ἀγαθότητος, ὅπερ ἤρεσε πολὺ εἰς τὴν μητέρα των.

Ὅταν μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ἔλαβεν ἡ Ῥόζα τὸ κἀνιστρόν της καὶ ἡτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ, τὰ παιδία ἀνέκραζαν καὶ τὰ δύο ἐνταυτῷ· «Μεῖνον, μεῖνον μεθ' ἡμῶν». Ἡ δὲ σύζυγος τοῦ φύλακος ἐπρόσθεσε. «Δὲν εὗρισκω καλότερον ἢ νὰ μείνης ἐνταῦθα· θέλεις νὰ ὑπηρετῇς εἰς τὴν οἰκίαν μου;»

Ὡ! ἐπανελάβεν ἡ Ῥόζα, ἐξ ὅλης μου καρδίας· καὶ ἐστὲ βεβαία ὅτι θέλω σὰς ὑπερετεῖ μετὰ ζήλου καὶ ἐμπιστοσύνης. — Λοιπὸν, ἀπεκρίθη ἡ τοῦ φύλακος γυνή, ἐπίστρεψον εἰς τὴν οἰκίαν σου, δμίλησον εἰς τοὺς γονεῖς σου, καὶ ἔὰν συγκατανεύωσιν εἰς τοῦτο, τὸ προσεχὲς σάββατον δύνασαι νὰ ἀρχίσῃς τὴν εἰς τὴν οἰκίαν μου ὑπηρεσίαν σου.

Ὅρισασα πρὸς δε καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ῥόζας, ἔθηκεν εἰς τὸ κἀνιστρόν της λευκὸν ἄρτον καὶ κρέας· «Λάβε, ἐπρόσθεσεν αὕτη, φέρε τοῦτο εἰς τοὺς γονεῖς σου, καὶ χαιρέτησον αὐτοὺς ἐκ μέρους μου. Καλὴν ἐπιστροφὴν.

Ἡ Ῥόζα ἠὐχαρίστησε διὰ τὸ δῶρόν της τὴν γυναῖκα ταύτην, καὶ ἐπανελάβε πλήρης χαρὰς τὴν πρὸς τὸ δάσος ὁδοπαρίαν της. Ἡ Ἀγνή, καθημένη ἐπὶ τῆς ῥίζης καρυδιᾶς τινος ἀπεχούσης ὀλίγα βήματα τῶν τριῶν σταυρῶν, ἔπλεκε, περιμένουσα τὴν Ῥόζαν. Ἄμα δὲ εἶδεν αὐτὴν μακρόθεν ἐπιστρέφουσαν, ἔτρεξεν εἰς προὔπαντήσιν της. Δόξα σοι ὁ Θεός, ἀνέκραξεν, ἰδοὺ ἐπεστρέψατε, προσφίλης μοι δεσποσύνη. Πρέπει νὰ ἦσθε κουρασμένη καὶ νὰ πεινᾷτε· ἔλθετε, καθίσατε ὑπὸ τὴν καρυδιὰν ταύτην, λάβετε τὸ γάλα τοῦτο, καὶ τοῦτον τὸν ἄρτον μετὰ τὸ βούτυρον, ταῦτα θέλουν σὰς ἐνδυναμώσει, καὶ εἶτα θὰ μοὶ διηγηθῇτε πᾶν

ὅ,τι σὰς συνέβη. Καλὴ Ἀγνή, ἐπανελάβεν ἡ Ῥόζα, πῶς; ἀκόμη δὲν ἔφαγες τίποτε; ἀπεφάσισας νὰ μὲ περιμείνης μέχρι τῆς ἐνταῦθα ἐπιστροφῆς μου; φάγε ἤδη μόνη, διότι ἐγὼ ἐγευματίσα πρὸ μικροῦ· θὰ καθίσω ὀλίγον πλησίον σου· πρέπει ὅμως νὰ σπεύσωμεν τὴν εἰς τὴν κατοικίαν μας ἐπάνοδόν μας, διότι φοβοῦμαι μὴ ἡ νύξ μᾶς καταλάβῃ· καθ' ὅδον θέλω σοὶ διηγηθῇ ὅ,τι συνέβη, καὶ τοῦτο δὲν θέλει μ' ἐμποδίσαι ἵνα φάγω ἀκόμη μὲ καλὴν ὄρεξιν πλακούντιόν τι ἐκ βουτύρου. — Τὸ αὐτὸ θέλω κάμει καὶ ἐγὼ, ἐπανελάβεν ἡ Ἀγνή· καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἐκίνησαν ἐκεῖθεν, πρὸς τὴν κατοικίαν των διευθυνόμεναι.

Πολὺ πρὸς τὸ ἔνδον τοῦ δάσους, καὶ καθ' ἣν ὥραν ὁ ἥλιος μεγαλοπρεπῶς ἔδυσεν, αἱ νεάνιδες συνήντησαν τὸν πιστὸν ἀνθρακέα καὶ τὴν σύζυγόν του, οἵτινες πλήρεις ἀνησυχίας διὰ τὴν ἔξωρον ἐπάνοδόν των, ἤρχοντο εἰς προὔπαντήσιν αὐτῶν. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἠὐχαρίστησαν μαθόντες ὅτι πάντα συνέβησαν καλῶς. Ἀλλ' ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι ἐμελλον νὰ χάσωσι τὴν Ῥόζαν ἐκ τοῦ πλησίον των τοὺς ἐλύπει μεγάλως. Εὐάρεστοι ἀστεϊότητες συνέτεμον τὴν ὁδόν, ἣν ἐμελλον εἰσεῖν νὰ διανύσωσιν. Ὅτε δὲ ἀντίκρυσαν τὴν κοιλάδα παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των ἡ εἰρηνικὴ αὐτῶν κατοικία, φωτιζομένη ὑπὸ τοῦ γλυκεροῦ φωτός τῆς πρὸ μικροῦ ἀνατεिलाσάσης σελήνης. Ἡ Ῥόζα λίαν μὲν κεκοπιακυῖα, ἀλλὰ καὶ λίαν εὐχρηστημένη μετέβη εἰς τὸ δωμάτιόν της, καὶ πρὶν ἢ πλαγιάσῃ ἠὐχαρίστησε γονυκλιτῶς τὸν πολυέλεον Θεόν, διότι ἠὐλόγησε τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιχειρήσεώς της, καὶ ἰκέτευεν αὐτὸν ἵνα τὴν εὐλογήσῃ δι' εὐτυχοῦς ἀποτελέσματος.

(Ἀκολουθεῖ)

Λόγω πληθώρας ὕλης, ἡ ἐκκλησις εἰς τοὺς ἐφείλοντας τὴν συνδρομὴν των θὰ κατὰχωρηθῇ εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΕΤΟΣ Δ'

1939 - 40

ΑΡ. 43 - 44

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὄλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΑΤΡΟΣ

Ἐν Βόλῳ
ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ
1940

Διευθυντής - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραὶ 47 ἐν Βόλῳ

ΙΩ. ΣΠΑΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΑΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΠΟ ΤΟΥ Ι' ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

16ος αἰὼν

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἕνεκα τῆς ἐντάσεως τοῦ κακοῦ τῆς ἰδιοῤῥύθμου διαιτήτης τῶν μοναστηρίων καὶ τῆς ἐπεκτάσεως αὐτοῦ, οἱ ἐχεφρονοῦντες ἐκ τῶν ἀγιορειτῶν ἀποστείλαντες πρεσβείαν εἰς τὸν πατριάρχην, παρεπιδημοῦντα εἰς Θεσσαλονίκην ἐξελιπάρησαν αὐτόν, ὅπως προσέλθῃ ἀρωγὸς καὶ ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ μαρasmus πρὸς ὃν ἔβαινον, ὅτε ὁ Ἱερεμίας ὁ Β'. ἔπεμψε τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας (1573), ἵνα διορθώσῃ τὰ νοσοῦντα πράγματα τῆς πολιτείας. Οὗτος συγκαλέσας τὸν Πρωτὸν καὶ τὴν σύναξιν τῶν ἡγουμένων τῶν μονῶν μετὰ τοῦ ἐπισκόπου Ἱερικοῦ, προσέβη εἰς τὴν σύνταξιν τυπικοῦ ἐπικυρωθέντος ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου εἰς τὸ ὅποιον ἐ-

γένετο λόγος εὐρὺς περὶ ἀποκοπῆς τῆς ῥίζης τοῦ κακοῦ, τ. ἔ. τοῦ ἰδιοῤῥύθμου βίου, πρὸς τὸν ὁποῖον συνεμορφώθησαν οἱ ἰδιοῤῥύθμοι μοναχοὶ τῆς Λαύρας καὶ τοῦ Βατοπεδίου. Ἀπὸ τοῦ Σουλεϊμάν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τὸ ἅγιον Ὄρος ὑπήχθη εἰς τὸ ἀρχηγεῖον τῶν Μποσταντζήδων, ὑποχρεοῦτο δὲ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς εἰκονικῆς προστασίας αὐτῶν νὰ παρέχῃ ἐνιαῖον φόρον ἐκ 200 χιλ. ἀσπρων.

17ος αἰὼν

Καὶ κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον χρεὴ δυσβάστακτα ἐξακολουθοῦν νὰ κάμπουν τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῶν ἀγιορειτῶν, οὐχὶ ἐκ κακῆς διαχειρίσεως, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπλήστων ἀξιώσεων τῶν Τούρκων, οἵτινες ἀνεβίβασαν αὐτὰς εἰς 700 χιλ. ἀσπρων. Κατὰ τῆς ἀφορήτου ταύτης καταστάσεως ἀντεπεξήρχοντο οἱ ἀγιορεῖται, διὰ συνδρομῶν τῶν ἡγεμόνων τῶν παραδουναβείων χωρῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν παρεχομένων εἰς αὐτοὺς πνευματικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ προϊόντος τῆς ἐλεημοσύνης, ἧς οἱ καρποὶ ἄφθανοι εἰσέ-

ρεον εις τὰ ἀγιορειτικά ταμεῖα κατὰ τὴν περιφορὰν τιμίων λειψάνων ἁπανταχοῦ τοῦ ὁρθοδόξου κόσμου, ὅστις ἀφ' ἑτέρου ἐκκρίνυτο εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐμμο- νὴν εἰς τὰς παρεδόσεις, ἥτις τόσον τὸν ἀ- νύψωσε. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνε- πτύχθη ὁ εἰς τὰς σκήτας βίος, ἰδρυθείσης τῆς σκήτης τῆς ἀγ. Ἀννης· καλεῖται δὲ σκήτη σύνολον καλυβῶν ἐκ 30 ἢ 50 σή- μερον καλυβῶν, τῶν οἰκίσκων ἐχόντων ἐνίοτε καὶ ναῦδριον, ἀραιῶς ἐκτισμένων πέριξ ναοῦ καλουμένου «Κυριακοῦ».

18ος αἰών.

Ἡ αὐτὴ πενία ἐξακολουθεῖ νὰ μαστί- ζῃ τὰς μονὰς λόγῳ τῆς φορολογίας τῶν Τούρκων, εἰς τοιοῦτον δὲ σημείον ὥστε οἱ δανεισθῶν νὰ πιέζουν τοὺς ὀφειλέτας ἀγιορεῖτας. Τὴν οἰκτρὰν ταύτην κατά- στασιν διώρθωσαν οἱ ἀγιορεῖται ἀπὸ κοινοῦ συνεργασθέντες μετὰ τοῦ πατριάρ- χου Γαβριὴλ τοῦ Δ'. καθορίσαντες ἀπὸ τοῦ 1783 τὸν θεσμόν τῆς Ἱερᾶς ἐπιστα- σίας, ἐκ 4 μελῶν, ἐπιστατῶν καλουμένων, καὶ ἐκλεγομένων ἐκ τῶν μονῶν διαιρου- μένων κατὰ τετράδας, ἔτι δὲ εἰσαγαγόν- τες τὸ κοινοβιακὸν σύστημα ἀντὶ τοῦ ἰδιοῦ ὁρμήμου. Κατὰ τὸ ὑπόδειγμα δὲ τῆς σκήτης τῆς ἀγ. Ἀννης ἰδρύθη ἡ τῶν Καυσοκαλυβίων, ἡ τοῦ Προδρομοῦ, ἡ νέη σκήτη καὶ ἄλλαι.

Καθὼς κατὰ τὸν προηγούμενον αἰῶ- να, οὕτω καὶ κατὰ τὸν 18ον λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν προνομίων, ὧν ἀπέλαυε τὸ ἀγ. Ὅρος, κατέστη τοῦτο ἡ πνευματικὴ κολυμβήθρα, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεβαπτίσθη τὸ γένος, καὶ εὗρε τὴν δύναμιν νὰ συνι- χίσῃ τὸν ἄνισον ἐναντίον τοῦ ἐπιδρομέως ἀγῶνα. Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἰδρύεται ἐνταῦθα ἡ Ἀθωνιᾶς Σχολή, ἥτις ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καθοδήγησιν φωστήραν οἱ οἱ Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις, ὁ Νεό- φυτος ὁ Καυσοκαλυβίτης, ὁ Κυπριανός,

ὁ Πάριος καὶ ἄλλοι, ἀπεδείχθη φυτώρι- ον τροφίμων διψώντων νὰ μεταδώσωσιν εἰς τὰ πέρατα τοῦ δουλεύοντος γένους τὰ ζώπυρα τῆς προγονικῆς ἀρετῆς καὶ τὴν μὲρφωσιν ὧν ἄνευ δὲν θὰ εἶχε τὸ δι- καίωμα τοῦτο νὰ διεκδικήσῃ τὴν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀποκατάστασιν τοῦ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν. Ἡ Σχολὴ αὕτη παρακμάσασα ἀνιδρύνθη κατὰ τὸν ἐπόμενον αἰῶνα καὶ τανῦν ὑφίσταται συ- νεχίζουσα τὴν ἀγιορειτικὴν πνευματικὴν παράδοσιν. τῆς ὁποίας οἱ νεαροὶ μύσται γαλουχούμενοι μὲ τὰ νάματα τῆς πα- τέρου σοφίας καὶ τῶν διαχύτων παρα- δειγμάτων τοῦ ἱεροῦ περιβάλλοντος, ἀνα- δεικνύονται ἄγρυπνοι φύλακες καὶ πρό- θυμοι ὑπερασπισταὶ αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τῶν τῶσων παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα οἶο- νται λαμπρόνως φωτίζουν τὴν νεαρὰν καὶ εὐμάλακτον ψυχὴν τῶν τροφίμων μονα- χῶν. οὐχὶ μικρᾶς σημασίας εἶναι ἡ φυ- σιογνωμία τοῦ ἀγιορείτου Νικοδήμου, τόσον μοχθήσαντος δι' ὄξυνόας ἐξαιρετι- κῆς καὶ φιλεργίας ἀπαρδειγματίστου ν' ἀντλήσῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ καὶ νὰ με- ταδώσῃ εἰς τὰ συγγράμματά του ὅλον τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀγάπην, ὑφ' ἧς διεφλέγε- το πρὸς τὰς θείας ἀληθείας. Οὐχὶ λοιπὸν ἀτόπως ἐθεωρήθη τὸ ἅγιον Ὅρος μία τῶν σπουδαιότερων ἐστιῶν εἰς τὰς ὁποίας ἐχαλκεύθησαν οἱ πελέκεις οἱ θραύσαντες τὰς ἀλύσεις τῆς δουλείας· ὅτε δὲ ἐξέσπασεν ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις, οἱ ἀ- γιορεῖται ὡς γνήσια τέκνα τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος συμμερίζονται τὰ δεινὰ, τὰ ὁ- ποῖα ἐξαπέλυσεν ἡ μῆνις τοῦ πληγωθέν- τος τυράννου. Ἐκ τῶν 6000 μοναχῶν μόλις 1000 παρέμειναν εἰς τὸ Ὅρος, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Ἀβουλαβοῦτ πασᾶς κα- τεσχῆνωσεν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς μονῆς τοῦ Χελανδαρίου. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς κατοχῆς τοῦ ἀγ. Ὅρους μὴ ἔχων ἐμπιστοσύνην

εἰς τὰς διαβεβαιώσεις περὶ ὑποταγῆς τοῦ ἀγ. Ὅρους, ἀφῆκε φρουρὰν ἐκ 3000 ἀν- δρῶν. συντηρουμένων καὶ τροφοδοτουμέ- νων ὑπὸ τῶν μονῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκτὸς τῶν ἄλλων φορολογικῶν ὑποχρεώσεων ἀνέλα- βον καὶ ταύτην, ἀπήγαγε δὲ δεκάδα μο- ναχῶν ὡς ὁμήρων, ἀνανεομένων κατὰ χρονικά διαστήματα ὑπὸ ἄλλων. Δὲν ἤρ- κεσαν δὲ αἱ συμφοραὶ αὗται· διότι διὰ ν' ἀντιμετωπίσουν τὰς ὑπερόγκους ταύτας δαπάνας ἐδανείζοντο μὲ τόκον βαρὺν ὅστις ἐξηθρῶνε τὰ καὶ συνεπεῖα ἀπροσδοκῆ- του ἄλλωστε τῶν περιστάσεων συνδρομῆς εἰς μαρασμώδη κατάστασιν περιελθόντα οἰκονομικά· οὕτω πρὸς στιγμὴν ἐσχημα- τίσθη διὰ τοὺς ἄδαις τῆς ἱστορίας μελε- τητὰς ἡ ἐντύπωσις, ὅτι αἱ μοναὶ καμπτό- μεναι ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δυσπραγίας ταύ- της θὰ ἐξηφανίζοντο τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ξένῃ κτημάτων των ἠναγκάσθησαν αὗται νὰ ἐκποιήσουν. Ἀλ- λά δὲν ἤργησε ν' ἀναφανῇ αἰθρία τις ἀπὸ τοῦ βάρους τοῦ ἐθνικοῦ ὀρίζοντος καὶ ἀνακαυχῇ διὰ τὴν βασανιζομένην φυ- λὴν μας, ὅτε ἀπὸ τοῦ 1830, οἱ ἐκ τῶν μο- ναχῶν φυγάδες ἐπανήλθον καὶ ἀρχεται ἡ περισυλλογὴ τῶν οἰκονομικῶν τῶν μονῶν διὰ συνετῶν μέτρων καὶ μεγάλης περισκέ- ψεως, τὸ μὲν ἐκ τῶν βοηθημάτων τῶν ἀ- πανταχοῦ γῆς πιστῶν τέκνων τῆς Ἐκκλη- σίας μας, τὸ δὲ διὰ τῆς καλυτέρας ἀξιο- ποιήσεως τῶν ἀπεράντων γαιοκτησιῶν των εἰς ὅλας τὰς ὁρθοδόξους χώρας. Πά- λιν ὁμοῦ ἄνεμος σφοδρὸς ἐπαναγαγὼν τὰ μαῦρα σύννεφα εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὀ- ρίζοντα, ἀπειλεῖ σύρριζα νὰ ἐκρίζωσῃ τὴν αἰωνίβιον δρῦν τοῦ ὁρθοδόξου μο- ναστικοῦ βίου, ὅτε κατὰ τὸ 1863 ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Κούζα δημεύονται τὰ ἐν ταῖς παραδουναβείοις χώραις μοναστηριακὰ κτήματα, τὸ δὲ 1873 τὰ ἐν Ρωσίᾳ, ὑπὸ τοῦ Τσάρου, προσερχόμενα ἐκ ὁρωῶν ἐπ-

σεβῶν χριστιανῶν, ἔκτοτε δὲ αἱ μοναὶ συν- τηρούμεναι, ἔνθεν μὲν διὰ τῆς σὺν φρονος διαχειρίσεως τῶν ὑπολειφθέντων εἰς αὐ- τοὺς ἀλλαχοῦ τῶν ὁρθοδόξων χωρῶν ἐγ- γείων ἰδιοκτησιῶν, ὅπου ὁ πανσλαβίστι- κὸς ἄνεμος δὲν ἴσχυσε νὰ μολύνῃ αὐτάς, ὑπεισάγων καὶ ἐπιβάλλων εἰς τὰς συνειδή- σεις τῶν πιστῶν ἐντάλματα τῶν τῶν ἀν- θρώπων ἀποσκοποῦντα τὴν φυλετικὴν ἀ- φύπνισιν, ἔνθεν δὲ διὰ τῆς πιστῆς ἀφο- σιώσεως πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν τῶν προσηλωμένων εἰς αὐτὴν εὐλαβῶν Ἑλλήνων, κατῶρθωσαν, ἂν καὶ διεξά- γουσαι πεισματώδη ἀγῶνα πρὸς διεκδί- κησιν τῶν δικαίων των ἐναντίον ἰσχυρῶν, εἴτε ὁμοδόξων εἴτε ἁλλοδόξων δυναστῶν καὶ ἁλλοφύλων τυράννων, νὰ ὁδηγήσῃ τὴν μοναχικὴν ὁλκάδα, σαλευομένην ἐκ τῶν μαινομένων κυμάτων εἰς τὸν ἥρεμον καὶ ἀκύμαντον λιμένα τῆς χριστιανικῆς γαλήνης, ἥς ὁ ἡλιακὸς δίσκος πλησιφα- κὸς ἐφώτισεν αὐτὴν κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1913 ἀνάκλησιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀγιο- ρειτικῆς πολιτείας ὑπὸ τῶν σταυροφόρων ἑλληνικῶν στρατιῶν, ὁδηγουμένων ἀπὸ τὴν στρατηγικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ στρα- τηλάτου Κωνσταντίνου τοῦ IB', ὑπὸ τὸ σκήπτρον τοῦ ὁποίου ὡς ἰδρύματα αἰο- νόβια, αἱ μοναὶ, ἐκπρόσωποι καὶ ζωντα- ναὶ ἀπεικονίσεις μιᾶς μεγαλοφυΐας ἱστο- ρικῆς περιόδου τοῦ ἔθνους μας ἀνέλαβον τὴν πλήρη τῶν δικαίων των ἀποκατάστα- σιν, στηριζόμεναι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπὶ τῆς εὐλαβείας καὶ θεοσεβοῦς διαθέσεως τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀντλοῦσαι ἀπεριγράπτους ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ ἑλ- ληνικοῦ λαοῦ, τὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀδιαμ- φισβήτητον θέσιν ἐξησφάλισαν αἱ μικροὶ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας αἱ λαμπρόνους αὗται τοῦ πνεύματος παρέσχον εἰς τοὺς ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΚΟΣ Τῶν Χρυσοβούλλων τῆς ἱ. Κοινότητος.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

κβ'. Κιβώτιον (βαλίτσα)

Περιέχει ἑγγραφα Βλαχιστὶ διάφορα καὶ πρωτότυπον χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ σερβίν Κατακουζηνοῦ Βασσαράβα Β', δι' οὗ δωρεῖται τὸ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν μοναστήριον Κοτροτζάνι τοῖς εἴκοσι μοναστηρίοις τοῦ ἀγ. Ὁρους (1682).

— Πρωτότυπον χρυσόβουλλον τοῦ Στεφάνου Κατακουζηνοῦ Β'. ἀνεψιοῦ τοῦ σερβάνου Κατακουζηνοῦ Β' Βασσαράβα κτίτορος τοῦ μοναστηρίου Κοτροτζάνι, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὴν ἀφιέρωσιν τοῦτου τοῖς εἴκοσι (20) μοναστηρίοις τοῦ ἀγίου Ὁρους μετὰ τῶν ἡιθιμημένων ἐν αὐτῷ κτημάτων (1715) μεμβράνῃ.

ΤΑΞΙΣ

Ἦτοι Τυπικόν, διαλαμβάνον περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τὴν λιτανεῖαν τῆς ἐν τῷ Πρωτάτῳ ἀγίας εἰκόνης τῆς Θεοτόκου τοῦ Ἀξιόν ἐστιν κατὰ τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου.

Μετὰ τὴν ἀπόδυσιν τῆς λειτουργίας, ποιεῖ «εὐλογητὸν» ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων καὶ φάλλεται τὸ Χριστὸς Ἀνέστη τρίς. Εἶτα συναπτῆς γενομένης, αἶρουν εἰς τὰς χεῖρας οἱ ἱερεῖς τὴν σεβασμίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, μετὰ καὶ ἄλλων ἀγίων εἰκόνων καὶ τοῦ σεπτοῦ Εὐαγγελίου, προπορευομένου ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου Σταυροῦ μετὰ τῆς σημαίας, ἥτοι τοῦ κοινῶς λεγομένου Μπαϊρακίου. Καὶ οὕτως ἐξερχόμεθα ἀπὸ τὸν ναόν, φάλλοντες τοὺς δύο Κανόνας· πρῶτον τὸν Κανόνα τῆς Δαμπρᾶς εἰς ζ'. καὶ δεύτερον τὸν Κα-

νόνα τῆς Θεοτόκου, τὸν περὶ τῆς εἰκόνης αὐτῆς διαλαμβάνοντα εἰς η', συνοκολουθεῖ δὲ πᾶν τὸ πλῆθος μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν καὶ κροῦνται μὲν πάντα τὰ σίδηρα καὶ ξύλινα σήμαντρα, κατακροτοῦνται δὲ καὶ πάντες οἱ ἱεροὶ κώδωνες (ἦτοι αἱ καμπάναι).

Οὕτως οὖν φάλλοντες τῆς α'. ᾠδῆς τὰ Ἀναστάσιμα καὶ λιτανεύοντες, ἀπερχόμεθα πρῶτον εἰς τὸ Ἱδριτικὸν Κονάκιον καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸν ναόν, φάλλοντες δοξαστικὸν τοῦ ἀγίου Δημητρίου τό, «Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ πόλις Θεσσαλονίκη». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Καὶ οὕτως ἀναγινώσκεται τὸ εἰς τὴν λειτουργίαν Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου Δημητρίου. Εἶτα γίνεται συναπτὴ ὑπὸ τοῦ Διακόνου ὡς σύνηθες. Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα εἰς τὸ Παντοκρατορινὸν Κονάκιον, φάλλοντες τὰ τῆς α'. ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια, καὶ ἐκεῖ εἰσελθόντες εἰς τὸν ναόν, φάλλοντες τὸ δοξαστικὸν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν «Τὰς μυστικὰς σήμερον τοῦ Πνεύματος σάλπιγγας». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Καὶ οὕτως ἀναγινώσκεται τὸ εἰς τὴν λειτουργίαν Εὐαγγέλιον τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν. Εἶτα γίνεται συναπτὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου ὡς σύνηθες.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δεύτερον εἰς τὴν ἱεράν μονὴν τοῦ Κουτλουμουσίου, φάλλοντες τὴν τρίτην ᾠδὴν τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος καὶ τῆς Θεοτόκου. Καὶ καὶ φορεμένοι ὄντες ἱερεῖς καὶ διάκονοι καὶ ἐπιφέροντες θυμιάματα καὶ λαμπάδας, ἐξέρχονται ἐκ τῆς πόλης τῆς μονῆς, καὶ συναπαντῶνται μὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ διακόνους τῶν Καρυῶν καὶ

ἀσπάζονται ἀλλήλους τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπαζμὸν, καὶ οὕτως εἰσέρχονται ἅπαντες ἐν τῷ ναῷ καὶ φάλλουσι τὸ δοξαστικὸν τῆς Μεταμορφώσεως «Πρωτοτύπων τὴν Ἀνάστασιν». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς λειτουργίας τῆς Μεταμορφώσεως καὶ οὕτω μνημονεύουν οἱ Καρυῶται τὸν Ἠγούμενον τὸν Κουτλουμουσίον, ἀντιστρόφως δὲ μνημονεύουν οἱ Κουτλουμουσιανοὶ τοὺς ἐπιστάτας, καὶ γίνεται ἀπόδυσις. Ἐξερχόμενοι δὲ ἐκ τοῦ ναοῦ εἰσέρχονται εἰς τὴν τράπεζαν καὶ φιλεῦνται πάντες οἱ λιτανεύοντες ἀδελφοί. Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα τρίτον εἰς τὸν πύργον τοῦ ραβδοῦχου φάλλοντες τὴν δ'. ᾠδὴν τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος, καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸν ναὸν φάλλοντες τὸ Δόξα τῶν εἰσοδίων. «Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε Θεόνυμφε». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον καὶ οὕτω γίνεται ἐκτενὴς ὡς σύνηθες.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα τέταρτον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀλυπίου, ἥτοι εἰς τὸ κελλίον τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ἡ αὐτὴ διάταξις καὶ ἐκεῖ. Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα πέμπτον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Χρυσοστόμου ἡ αὐτὴ διάταξις. Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα ἕκτον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος, φάλλοντες τὰ τῆς ε'. ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια· ἐλθόντες δὲ εἰς τὸν Σταυρὸν φάλλοντες τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἀγίου. «Δεῦτε φιλομάρτυρες». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου καὶ οὕτω μνημονεύσαντες κατὰ τὸ σύνηθες, ἀναγινώσκουσι τὴν πρώτην εὐχὴν τοῦ κυροῦ Φιλοθέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δὲ ἱερεὺς, θαστάζων τὸν τί-

μιον Σταυρὸν, εὐλογεῖ σταυροειδῶς τὸν ἀέρα ἐπιλέγων ἐκ τρίτου. «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα ἑβδομον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ ἀγίου Στεφάνου, φάλλοντες τὰ Ἀναστάσιμα τῆς ς'. ᾠδῆς. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὸν Σταυρὸν φάλλοντες τὸ Δόξα τοῦ ἀγίου. «Πρῶτος ἐν μάρτυσιν ἐδείχθης». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκοντες τὸ Εὐαγγέλιον λέγομεν τὴν δευτέραν εὐχὴν τοῦ αὐτοῦ κυρ Φιλοθέου, ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ πάλιν σταυροειδῶς τὸν ἀέρα ὡς σύνηθες.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα ὄγδοον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ κελλίου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ φάλλοντες τὰ τῆς ς'. ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια.

Ἐλθόντες δὲ εἰς τὸν Σταυρὸν, φάλλοντες τὸ Δόξα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ «Εὐαγγελίζεται ὁ Πατριάρχης». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα», Εὐαγγέλιον καὶ συναπτὴ. Εἶτα ἀναγινώσκεται ἡ τρίτη ἐπὶ ἀνομβρίᾳ εὐχὴ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Φιλοθέου· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ πάλιν τὸν ἀέρα σταυροειδῶς. Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα ἕννατον εἰς τὸν ἐν τῷ κιοσκίῳ Σταυρὸν, φάλλοντες τὴν ζ'. ᾠδὴν τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος καὶ τῆς Θεοτόκου. Ἐκεῖ οὖν φάλλοντες τὸ Δόξα τοῦ ἀγίου Νικολάου «Ἀνθρώπε τοῦ Θεοῦ». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου τὸ εἰς τὸν ἱερὸν καὶ συναπτὴ. Εἶτα λέγομεν τὴν τετάρτην εὐχὴν τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Φιλοθέου· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ πάλιν μετὰ τοῦ σταυροῦ σταυροειδῶς ὡς σύνηθες.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δέκατον εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου φάλλοντες τὴν η'. ᾠδὴν τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος καὶ τῆς Θεοτόκου· ἐκεῖ

ὡν φάλλομεν τὸ Δέξα τοῦ ἁγίου «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐαγγέλιον καὶ συναπτή. Καὶ εἶτα λέγουσι τὴν παρ' ἡμῶν εὐχὴν πρὸς τὸν ἅγιον Τρύφωνα, καὶ τὴν παρὰ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος εἰς τὸν Θεόν. Εἶτα καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται καὶ μνημονεύουσι πάλιν ὡς συνήθως· ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογεῖ σταυροειδῶς διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς οὕτως.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα ἐνδέκατον εἰς τὸν ζωγραφίτικον Σταυρόν, φάλλοντες τὰ Ἀναστάσιμα τῆς θ'. ᾧδῆς· καὶ ἐκεῖ φάλλομεν τὸ Δέξα τοῦ ἁγίου Γεωργίου «Τοῦ μεγάλου Βασιλέως». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Μάμαντος τῇ θ'. τοῦ Σεπτεμβρίου. «Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐκυτοῦ Μαθηταῖς, ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή». Λέγεται καὶ ἡ εὐχὴ ἡ ἐπὶ ἀτειλῇ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ μνημονεύει ὁ διάκονος ὡς οὕτως.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δωδέκατον εἰς τὸ χιλιανδαρινὸν Κονάκιον, φάλλοντες τὰ τῆς θ'. ᾧδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια. Ἐκεῖ οὖν φάλλομεν δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου. «Ἐνατενίσας ἀκλινῶς». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου τὸ εἰς τὴν λειτουργίαν· καὶ ὁ διάκονος μνημονεύει ὡς οὕτως.

Ἀπ' ἐκεῖ δὲ καταβαίνομεν τρισκαίδέκατον εἰς τὸ Τυπικαρεῖον, φάλλοντες τὰ αὐτὰ τῆς θ'. ᾧδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια· ἐκεῖ φάλλομεν δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα· «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐαγγέλιον καὶ ἐκτενές.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα τεσσαρακαίδέκατον εἰς τὸ ξηροποταρινὸν Κονά-

κιον, φάλλοντες τὰ αὐτὰ τῆς θ'. ᾧδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια· καὶ ἐκεῖ φάλλομεν δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου· «Τῇ τῶν ἀσμάτων τερπνότητι». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον τὸ εἰς τὸν Ὁρθρον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ δὲ διάκονος μνημονεύει.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δέκατον πέμπτον εἰς τὸ ρωσσικὸν Κονάκιον, φάλλοντες τὰ αὐτὰ τῆς θ'. ᾧδῆς τῆς Θεοτόκου τροπάρια, καὶ ἐκεῖ φάλλομεν δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου. «Ἀξίως τοῦ ὀνόματος ἐπολιτεύσω». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Τὸ Εὐαγγέλιον καὶ συναπτή. Εἶτα ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δέκατον ἕκτον εἰς τὸ κοινὸν Συνακτικὸν τῶν Ἐπιστατῶν, φάλλοντες τὰ τοῦ Πάσχα τροπάρια· καὶ ἐκεῖ φάλλομεν δοξαστικὸν τῶν ὁσίων πατέρων τοῦ ἁγίου Ὁρους· «Ὁ Μακαρία πληθὺς». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον ὁσιακὸν ἡ τοῦ ὁσίων Ἀβδᾶδων τῇ ιδ'. τοῦ Ἰανουαρίου καὶ γίνεται συναπτή ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ μνημονεύει τὰ ὀνόματα τῶν Ἐπιστατῶν, εἰς δὲ τὸ Σταυροδρόμιον γίνεται μία αἰτήσις.

Ἐκεῖθεν ἀπερχόμεθα δέκατον ἑβδομον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου, φάλλοντες τὸ Δέξα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· «Τῇ ἀθανάτῃ σου Κοιμήσει». Καὶ νῦν «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐαγγέλιον· συναπτή ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ μνημονεύει τὰ ὀνόματα τῶν βοηθησάντων εἰς τὴν διακόσμησιν τῆς πανσέπτου θεομητορικῆς λιτανειομένης ἁγίας εἰκόνης τῆς θαυματουργοῦ, καὶ φάλλουσι τὸ «Κύριε ἐλέησον». Καὶ μετὰ τοῦτο γινομένης μικρᾶς ἀπολύσεως, εὐθὺς ἀρχόμεθα τοῦ ἑσπερινοῦ, ἐν ᾧ ἱερεῖς καὶ διάκονοι καὶ φάλται,

ἐφημερεύουσι καὶ φάλλουσι, ἐκ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ ἀπερχόμεθα ἄνω εἰς τὰ κατηχούμενα, καὶ ἐκεῖ ἡτοιμασμένης εὐσῆς τραπέζης, φιλεύονται πάντες οἱ λιτανεύοντες ἀδελφοί, φίλοι καὶ παρακληθεὶς μεγάλη, ἀναγινώσκεται δὲ καὶ ὁ ἐπίλοιπος ἐγκωμιαστικὸς λόγος τῆς Θεοτόκου.

Πότε ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ βήματος ἡ ἁγία καὶ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Κυρίας Θεοτόκου τοῦ Ἀξίου ἐστὶν καὶ τίθεται ἐν τῷ ναῷ.

α) Τῷ ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαβδάτῳ πρῶτῃ πρὶν τοῦ ἑσπερινοῦ.

β) Τῶν ἁγίων Ἀγιορειτῶν Πατέρων πρὶν τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ.

γ) Εἰς τὰς 11 Ἰουνίου τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀξίου ἐστὶν πρὶν τοῦ ἑσπερινοῦ.

δ) Εἰς τὰς 15 Αὐγούστου τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου πρὶν τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ.

ε) Εἰς τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ μένει ἕως τῶν Θεοφανείων.

Μεγαλυνάρια

Τῆς θείας καὶ ἱερᾶς εἰκόνης τοῦ Ἀξίου ἐστὶ τοῦ Πρωτάτου.

Χαίροις ἡ προστάτις τῶν Καρυῶν, καὶ τῶν ἐν τῷ Ἀδελφῷ, ἐνοικούντων ἡ βοηθός, ἡ ὑπὸ Ἀγγέλου τὸν ὕμνον δεξαμένη, ἡμῶν δὲ ἡ προστάτις καὶ ὁδηγήτρια.

Χαίροις τοῦ Πρωτάτου θεῖος ναός, ἔχεις γὰρ ἐν θρόνῳ, ἰδρυμένην αἰὲν ἐν σοί, τὴν ὑπὸ Ἀγγέλου, τὸν ὕμνον δεξαμένην, τὴν πρύτανιν τοῦ ὄρους καὶ τὴν ὑπέρμαχον.

Χαίροις τοῦ Πρωτάτου θεῖα μονή, ἡ τῆς βασιλίδος τὴν εἰκόνα ὡς θη-

σαυρόν, ἐνδοθεν πλουτοῦσα, τὴν ἔφορον τοῦ Ἀθῶ, τὴν Δέσποιναν τοῦ κόσμου τὴν Ἀγγελώνυμον.

Χαίροις ἡ τοῦ Ἀθῶ θεῖος φρουρός, πρόμαχος καὶ φύλαξ καὶ ἀντιληψὶς κραταιά, χαῖρε τοῦ σοῦ κλήρου, ἡ πρύτανις καὶ σκέπη, καὶ βοηθός τῶν πάντων Θεοχαρίτωτε.

Ἀξιὸν ἐστὶν ὡς ἀληθῶς, ἡ ὑπὸ Ἀγγέλου δεξαμένη οὐ εἰς Ἀγνή, καὶ ἡμῶν προστάτις, ἐνθάδε τῶν οἰκούντων, καὶ σοὶ προσκαλουμένων, Κόρη πανάμωμε.

Δέξαι μου τὴν δέησιν Μαριάμ, καὶ τοὺς δακρυρροῦς στεναγμούς μου Μητερ ἁγνή, καὶ ἐκ τῶν παγίδων ἐχθροῦ με σῶσον Κόρη, ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα τίθημι Δέσποινα.

Διάταγμα Βεζυρικὸν καταργοῦν τὰς μεταφράσεις τοῦ Χουσνὴ πασᾶ. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἔτος 1861. Ἀριθ. 208.

α) Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν εἰκοσι ἑξῶν μονῶν συγκροτοῦντες τὴν ἱερὰν Κοινότητα τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὀφείλουσι νὰ συνεδριάξωσιν ἐν Κρυαῖς ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθόν.

β) Οἱ τέσσαρες Ἐπιστάται ὀφείλουσι νὰ συνεδριάξωσι μόνοι καὶ ὄχι προεδρεύοντος τοῦ Καϊμακάμη.

γ) Οἱ διευθυνόμενοι ξένοι ὑπῆκοοι εἰς ἅγιον Ὄρος, εἴτε εἰς προσκύνῃσιν εἴτε διὰ νὰ μονάσωσιν, ὀφείλουσι νὰ καθυποβάλλωνται εἰς τοὺς κανόνας πάντοτε διατηρηθέντες πρὸ τοῦ ταξιδίου τοῦ Χουσνὴ πασᾶ εἰς ἅγιον Ὄρος.

δ) Οἱ φύλακες χριστιανοὶ οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἁγίου Ὁρους, νὰ διατηρηθῶσιν. Οἱ τοῦρκοι ζαπτιέδες δὲν δύνανται νὰ τοὺς ἀντικαταστήσωσι.

ε) Οἱ τέσσαρες κλητῆρες χριστιανῶν ἐν χρήσει πάντοτε μετὰ τῶν λαϊκῶν

εις την υπηρεσίαν τοῦ Ναζιρη με ἀρχηγὸν ἐπίσης λαϊκόν, ὁφείλουν νὰ διατηρηθῶσιν· ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν ὑπὸ μοναχῶν διαταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Χουσνὴ πασᾶ δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν.

ς) Αἱ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει διατυπώσεις ἐν περιπτώσει διορισμοῦ νέου Καϊμακάμη ὁφείλουσι νὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ διατηρῶνται αὐστηρῶς. Ὁ διορισμὸς τοῦ ὁφείλει νὰ ἀναγγέλληται διὰ φερμανίου κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἱερὰν Κοινότητα τοῦ ἁγίου Ὁρους, καὶ κοινοποιουμένου εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἐν Κων)πόλει.

ζ) Ὁ μισθὸς τοῦ Καϊμακάμη ὁφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ νὰ εἶναι προσδιωρισμένος ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν γρόσια 1450 κατὰ μῆνα κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ φερμανίου 22 ζιλκατὲ 1257.

η) Ὁ τοῦ γραμματέως τοῦ δοτις προσεκολλήθη τῇ Καϊμακάμη νεωστὶ δὲν θέλει εἰσθε εἰς θάρος τῶν μονῶν.

θ) ἐν θὰ ὑπάρχει ὑγειονομεῖον ἀνεγνωρισμένον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πάντοτε ἦτο ἐν Καρυαῖς.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα νὰ λάβωσι τὴν τάξιν ἣτις ὑπῆρχε πρὸ τοῦ ταξιδίου τοῦ Χουσνὴ πασᾶ ἐν ἁγίῳ Ὁρει κατὰ τὸν τελευταῖον Ὀκτώβριον.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΜΙΚΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ Ἑορταζομένου τῇ Θ'. Μαρτίου

Ποιηθεῖσα ὑπὸ Χρυσοστόμου Προηγούμενου Λαυριώτου, ἐν ἔτει 1895

(Ἀντεγράφη ἐκ τινος χειρογράφου φυλλάδας τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης παρὰ τοῦ Γέροντος μοναχοῦ Παντελεήμονος, Λαυριώτου Βιβλιοφύλακος. Ἰούλιος 1939.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν σιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Τῇ καθαρᾷ σου καρδίᾳ, Θεὸν ἐζήτηεις ἀεὶ, καὶ τὰ τερπνὰ τοῦ κόσμου, παρ' οὐδὲν ἐλογίζου, Καיסάριε θεόφρον, ὅθεν πιστός, δούλος Χριστοῦ ἐχρημάτισας, καὶ φύλαξ γέγονας τοῦ τοῦ τῶν ἐντολῶν, τὴν ἐν κόσμῳ βιοτεύσας ζωὴν.

Τῆς κατὰ κόσμον σοφίας, εἴπερ τις ἄλλος λαμπρός, τρόφιμος ἀνεδεί-

χθης, τῆς δὲ θείας ἀφθόνως, μετέλαβες θεόφρον, ὅθεν καλὴν, τῇ Κυρίῳ προσήγαγες, ὁμολογίαν βοῶν Ἰουλιανῷ, τοῦ Χριστοῦ εἰμι καὶ ἔσομαι.

Εἰς βασιλεῦσιν ὠράθης, ὥσπερ τὸ πρὶν Ἰωσήφ, τίμιος καὶ ἐγένου, θησαυρῶν δ' κλειδοῦχος, κατέλιπες δὲ δόξας τὰς κοσμικὰς, ὡς ἐκεῖνος τὸ ἱμάτιον διδὼς ἐστέφθης ὡς μάρτυς παρὰ Θεοῦ, καὶ πρὸ αἵματος Καισάριε.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Κροτήσωμεν ἄσμοις σήμερον πιστοί, Καισάριον τιμώντες τὸν τοῦ Χρι-

στοῦ σοφὸν θεράποντα· οὗτος γὰρ τὸν ἐχθιστὸν καθεῖλεν Ἰουλιανόν, τὴν καλὴν ὁμολογίαν κηρύξας, ὅτι Χριστοῦ εἰμι καὶ ἔσομαι· παρ' οὗ δικαιοσύνης ἀναδησάμενος στέφανον, ὁμολογίας τε καὶ πρὸ αἵματος ἀθλήσεως, αἰτεῖται ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν, τοῖς πόθῳ τὴν μνήμην αὐτοῦ εὐσεβῶς γεραίρουσιν.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α' Τὸν συνάναρχον Λόγον

Γρηγορίου ὁμαίμων ὁμόφρων σύσκη-
νος, ἀποστάτου ὀξύτατος μάκαρ
πέλεκυς, Καππαδοκίας τηλαυγέστα-
τος φωστήρ γεγωνός, ὑπεριδὼν τὰ ἐπὶ
γῆς, τὰ οὐράνια ποθῶν, ἐτέλεσας τὸν
σὸν βίον, Καισάριε θεοβόρημον, διδὼς
ἐστέφθης χειρὶ τοῦ πάντων Θεοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Ὁ Κανὼν τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

Καισάριον, Χρυσόστομος, δίκαιον
μέλπω.

ᾠδὴ α'. Ἦχος α'. ᾠδὴν ἐπινίκιον.

Κηρύξαι νῦν ἄσμοισιν ἐφιεμένῳ, δι-
καίων συνόμιλον καὶ σεπτὸν θε-
ράποντα, τὸν σὸν Χριστὸς ὁ Θεός, Κα-
ισάριον τὸν εὐκλεῆ, ἔλαμψιν δίδου μοι.

Ἀγγέλων τὰ τάγματα καὶ τῶν δι-
καίων, ὁμήγουρις ἄπασα συγχο-
ρεῦει σήμερον, ἐν τῇ σῇ μνήμῃ σοφέ,
Καισάριε παρὰ Θεοῦ, ὅτι δεδόξασται.

Τριαδικὸν

Ἰσχύς καὶ δόρυμα τοῖς παποῖσιν,
ἐν σοὶ ἡ Τριάς γενοῦ, εὐπροσδέκτοις
στάσεσι, καὶ ἱκεσίαις πολλαῖς, οὗ νῦν
τελοῦμεν ἑορτὴν, Καισαρίου πάμφω-
τον

Θεοτοκίον

Συνέλαβες ἄχραντε Παρθενομῆτορ,
ἐν χρόνῳ τὸν ἄχρονον, ἐν σαρκὶ
τὸν ἄσαρκον, Ὑῖδ' Ἀλόγον Πατρός, ὃν

ἐξιλέωσαι ἡμῖν, ταῖς Καيسαρίου λιταῖς.

ᾠδὴ γ'. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου

Ἀστὴρ ἐφάνης παμφαέστατος, Καπ-
παδοκίας ἐξανίσχων φαίδρως, καὶ
κατεφώτισας ἡμᾶς, ταῖς τοῦ βίου σου
λάμπουσιν, οὗ διήνυσας πανσόφως, ἐν
τῷ κόσμῳ Καισάριε.

Ρῆμάτων πάντων σὺ ἀνώτερος, ἀπο-
στάτου ἡδέων ἐγένου σοφέ, διδὼς ἐ-
δέξω ἐκ Θεοῦ, τὴν ἡδεῖαν ἀπόλαυσιν,
ἀμοιβὴν τῆς στεριμνίου, καὶ ἁγίας θε-
λήσεως.

Τριαδικὸν

Ἰνα τῆς δόξης ἀπολαύσωμεν, τῆς τῶν
δικαίων σοὶ προσάγομεν, ἱκετηρίαν
ἡ Τριάς, σὸν θεράποντα πάμφωτον,
ὃν λαμπρῶς ἀνευφημοῦμεν, καὶ κρο-
τοῦμεν Καισάριον.

Θεοτοκίον

Ὁ ἐν τοῖς κόλποις τοῦ γεννήτορος,
προανάρχου Πατρὸς διαμένων
ἀεὶ, ἐν ταῖς ἀγκάλαις σου Ἀγνή, ἀνα-
κλιθῆναι ἠϋδόκησεν, ἵνα κόλπων καὶ
δουλείας, διαδόλου λυτρώσῃ ἡμᾶς.

Κάθισμα

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως

Θεῖφ ἔρωτι, τῷ τοῦ Θεοπότη, σὺ
διήλεγξας τὸν ἀποστάτην, καὶ
τὰ ἄνω ποθῶν τὰ κάτω κατεφρόνησας·
τοῦ Γρηγορίου ὁμόφρων καὶ σύγγο-
νος, Καππαδοκίας βλαστὸς ὁ ἀμά-
ραντος, Χριστὸν τὸν Θεὸν Καισάριε,
ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα
ἔλεος.

Θεοτοκίον

Μεγαλύνειν σε, βροτεία γλῶσσα,
ὅτι ὃν πᾶσαι στρατιαὶ Ἀγγέλων δο-
ξάζουσιν, ὑπερφῶς ἐκήρυσας Δέσποινα·
ἀλλὰ θαρροῦντας ὑμνοῦμέν σε κράζον-
τες, σκέπε τοὺς προσκυνοῦντας τὸν

Τόκον σου, τὸ μέγα χριστιανῶν κατα-
φύγιον.

Ῥδὴ δ'. Ἐν Πνεύματι προβλέπων

Νεάζων τῇ ἰσχύϊ τοῦ Πνεύματος
σοφέ, ἀποστάτη ἔλεγες ἐν Θεῷ
τῇ φωνῇ, Χριστῷ λατρεύω τῷ μόνῳ
Δεσπότη, αὐτὸς γάρ ἐστι τὸ φῶς καὶ ἡ
ζωή μου, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Χρημάτων καὶ τοῦ κόσμου ἀπάντων
ἀγαθῶν, θεολόγῳ γλώττῃ ὁμαί-
μονος σοφέ, παιθήσας ἐγένου ὑπέρτα-
ρος ὄντως, πρὸς μόνον ἀτενίζων τὸ ὄμ-
μα τῆς ψυχῆς σου, τὰ ἐπηγγελμένα
Καيسάριε.

Τριαδικὸν

Ρύεϊσαν τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν ἡ
Τριάς, βουλή προαιωνίῳ ἐκαίνι-
σας αὐτήν, Πατὴρ εὐδοκία Υἱοῦ δὲ
σαρκώσει, καὶ Πνεύματος ἐλεύσει διὰ
σοὶ ἐκδοῦμεν· δόξα τῇ δυνάμει σου
Κύριε.

Θεοτοκίον

Υπὲρ ἡμῶν δυσώπει ὃν ἔτεκες Υἱ-
όν, τὰς τρίβους βηματίζειν αὐτοῦ
τὰς σωστικὰς, συμπρέσβυν λαβοῦσα
Καيسάριον θεῖον, ἵνα σοὶ Παρθένε γη-
θόμενοι δοῶμεν· χαῖρε Θεότοκε ἀπεί-
ρανδρε.

Ῥδὴ ε'. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει

Σὺ χοροῖς τῶν δικαίων συγχορεύεις
Καيسάριε, ἐν ἀφάρτοις σὺν αὐ-
τοῖς καταλύσας σκηνώμασι, τὰ τοῦ
θίου δράγματα, τοῦ σοῦ δρεψάμενος ἀ-
ξίως· ὅθεν σε ὕμνοις δοξάζομεν.

Ο σοφίας δοτὴρ καὶ τῆς γνώσεως
Κύριος, σὲ ἐν τῇ δυνάμει τῶν
λόγων καταπλουτήσας ἐφαίδρυνεν· ἔ-
θεν καὶ διέλαμψας, ἐν πόλει τῇ τοῦ
Κωνσταντίνου, φαίνων τῷ σφί βίῳ
Καيسάριε.

Τριαδικὸν

Σῶσον πάντας ἐν τῷ κόσμῳ ἡ Τριάς
ἡ προάναρχος, τοὺς πεποιθό-

τας ἐπὶ σὲ καὶ τῷ ἐλέει σου κράζοντας,
δώρησαι τὴν ἄφεσιν, ἡμῖν δεινῶν ἀμ-
πλακημάτων, ταῖς Καيسαρίου δεήσεσι.

Θεοτοκίον

Τόμος δὲ καινὸς σὺ ὑπάρχεις Πανά-
μωμε, ἐν ᾧ Πατὴρ δὲ Λόγος ἀπορ-
ρήτως ἐγγέγραπται, τῆς ζωῆς ἐν τό-
μῳ οὖν, καταγραφῇ ἐκδυσώπει, τοὺς
σὲ ἀεὶ μεγαλύνοντας.

Ῥδὴ στ'. Τὸν Προφήτην Ἰωάνν

Ομόφρων γεγονώς, ἐν τῷ βίῳ
σου σοφέ, Γρηγορίου ἀδελφοῦ,
Θεολόγου τοῦ λαμπροῦ, Καيسάριε, τὸν
τούτῳ αἵται ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Κύριον.

Μητρικῇ ἐγκεντρίσθεις, καλλι-
μελαίῳ ὁ πατήρ, ἀγριέλαιος τὸ
πρίν, σὲ ἐξήνεγκε θαλλόν, Καيسάριε,
εὐωδιάζοντα τοὺς τιμῶντάς σε.

Τριαδικὸν

Ο Πατήρ καὶ ὁ Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦ-
μα τὸ εὐθές, δέξαι ἡν προσάγο-
μεν, σοὶ πρεσβεῖαν ἡ Τριάς, Καيسάρι-
ον, ἐκλυτρουμένη ἡμᾶς τοῦ ἀλάστορος.

Θεοτοκίον

Σὺ ὑπάρχεις Μαριάμ, Θεοτόκος ἀ-
ληθῶς, σὺ ἀνάδειξον ἡμᾶς, Θεοῦ
χάριτι υἱούς, Καيسάριον, πρὸς τὸν Υἱόν
σου συμπρέσβυν λαμβάνουσα.

Κοντάκιον

Τῇ ὑπερμάχῳ

Καππαδοκίας φεραυγὲς τὸ σεμνολό-
γημα, τοῦ Γρηγορίου ὁ ὁμαίμων
καὶ ὁμόζηλος, ἀνεδείχθης διελέγξας
τὸν ἀποστάτην· ἀλλὰ πρέσβευε Κυρίῳ
ᾧ παρίστασαι, λυτρωθῆναι πειρασμῶν
καὶ περιστάσεων, τοὺς βοῶντάς σοι·
χαῖρε πάνσοφε Καيسάριε.

Ὁ Οἶκος

Ανωθεν τὴν καρδίαν σὺ νυττόμενος
μάκαρ, τὸν νοῦν πρὸς οὐρανὸν ἀ-
νυψώσας, ἀκηράτοις ἀρεταῖς τὴν ψυ-

Τριαδικὸν

Κράτος ἰσχύϊν, δώρησαι τοῖς δούλοις
σου, τοῖς πεποισμένοις ἐπὶ σέ, κατ'
ἐχθρῶν τῶν ὁρατῶν, πάντων ἀοράτων
τε, Τριάς ὁμοούσιε, ταῖς Καيسαρίου
δεήσεσι, πρεσβεύοντας σὺν Γρηγορίῳ
τῷ θεορρήμονι.

Θεοτοκίον

Ανευ χειρῶν, λίθος ἀποτέμνεται,
κατὰ τὸν μέγαν Δανιήλ, ἀχειρό-
τητος Ἀγνή, ὅρους ἀλαξεύτου σου, ὁ
Χριστὸς καὶ ἠνωσε, τὰ διεστώτα ἀγα-
θότητι, ὁ αἰνετὸς τῶν Πατέρων Θεός
καὶ ὑπερένδοξος.

Ῥδὴ η'. Ἐν καμίνῳ παῖδες

Ιουλιανός σε πρὸ τομῆς, ὡς ἐν χω-
νευτηρίῳ, τῷ κάλλει τῆς εὐσεβείας,
τὴν προαίρεσιν σοφὴ ἀνέδειξε μάρτυ-
ρα, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου,
τὸν Κύριον βοῶντα, καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ομολογηταῖς καὶ τοῖς χοροῖς, τοῖς
τῶν δικαίων, συνήφθης θεορρή-
μον, ἀνεπαισχύντως Χριστὸν κηρύξας
Καيسάριε, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα
Κυρίου, τὸν Κύριον κραυγάζων, καὶ ὑ-
περυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τριαδικὸν

Νέμοις πᾶσιν ἄφεσιν ἡμῖν, τὸν ἐν
τῷ βίῳ, Τριάς ὁ Θεός, πεπραγ-
μένων κακῶν καὶ ζῶν τῇ ἀκήρατον,
εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν
Κύριον βοῶσι, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάν-
τας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Μακρίζομέν σε ἀληθῶς, τὴν ἐν
μαστρί συλλαβοῦσαν ἀνεμνηνεύ-
τως, Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Πατρὸς Παρ-
θένε Θεόνυμφε, εὐλογεῖτε πάντα τὰ
ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον βοῶντες, καὶ
ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

χὴν καὶ ἐν κόσμῳ κατεκόσμησας Και-
σάριε· διὰ σου τὴν μνήμην οἱ γεραίρον-
τες χαρμονικῶς σοὶ ταῦτα δοῶμεν.

Χαῖρε βλαστὴ τῆς Καππαδοκίας,
χαῖρε θεράπων Θεοῦ σοφίας.

Χαῖρε Γρηγορίου ὁμαίμων ὁμόζη-
λος, χαῖρε δὲ σὺν τούτῳ ἡμῖν πρέσβυς
εὐπρόδεκτος.

Χαῖρε διὲ ἀποστάτην σὺ κατήγχι-
νας σοφῶς, χαῖρε διὲ τὸν Δεσπότην ὁ-
μολόγησας σαφῶς.

Χαῖρε διὲ στεφάνῳ δικαιοσύνης ἐ-
στέφθης, χαῖρε διὲ καὶ μάρτυς δίχα
τομῆς ἀνεδείχθης.

Χαῖρε ἀσπὴρ νοητοῦ στερεώματος,
χαῖρε φωστὴρ Ἐκκλησίας· φειδρότα-
τος.

Χαῖρε δι' οὗ ὁ Χριστὸς ἐδοξάσθη,
χαῖρε παρ' οὗ ὁ ἀντεδοξάσθη.

Χαῖρε πάνσοφε Καيسάριε.

Τῷ αὐτῷ μηνί (Μαρτίῳ) Θ'. ὁ ἅγι-
ος Καيسάριος ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου
τοῦ Θεολόγου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Ὁ Γρηγορίου πρὸς νεκρὸν Καισα-
ρίου,

Γλώττης χαλινοῖ τῆς ἐμῆς λόγους
Λόγος.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις πρεσβεαῖς, Χρι-
στὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ ζ'. Σὲ νοητὴν

Δίδου ἡμῖν, τῆς μερίδος πάνσοφε, ἐ-
πιτυχεῖν τῆς δεξιᾶς, τῶν σωζο-
μένων καὶ εὐρεῖν, ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
τὸν Θεὸν εὐέλπτον, τῇ εὐπροδέκτῳ
μεσιτείᾳ σου, ἵνα ἀεὶ χαρμονικῶς σὲ
Καيسάριε μεγαλύνωμεν.

Ινα τὴν σὴν, εὐσέβειαν τὴν πρὸς
Χριστόν, κατασυλήσῃ δολερῶς, ἀπο-
στάτης ἀναιδῶς, ἀπειλῶν θωπεύων σε,
ᾤετο Καيسάριε, ὑποσκελίσαι ἀλλ' ἐ-
κραζες, Χριστοῦ εἰμι ὃν μεγαλύνω
Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον.

ᾠδὴ θ'. Τύπον τῆς ἀγνῆς

Εἴνα τῶν φωστήρων πάνσοφε, Καππαδοκίας σὲ τιμῶμεν Καισάριε, διέλαμψας γὰρ ταῖς φωταυγίαις μακάριε, τοῦ καθαροῦ σου ἐν γῇ πολιτεύματος· διδὲν ἐν ἐφυμνίοις, ψδαῖς σε πάντες γεραίρομεν.

Λύσιν ὀφλημάτων αἰτῆσαι, παρὰ Χριστῷ ὃν λιτανεύεις Καισάριε, τῷ σοὶ τὴν ψδὴν καὶ παρ' ἀξίαν ὑφάναντι, καὶ ὁμωνύμῳ σοι ταύτην αἰτήσαντι, καὶ πάμφωτόν σου μῆμην, ἀεὶ λαμπρῶς πανηγυρίζοντι.

Τριαδικὸν

Παῦσον τῶν ἐχθρῶν φρυάγματα, τῶν καθ' ἡμῶν ὠρυομένων ἐκαστοτε, Τριάς ὁ Θεὸς Πατὴρ Υἱὸς σὺν τῷ Πνεύματι, καὶ γὰρ μεσίτας πρὸς σὲ προβαλλόμεθα, Καισάριον τὸν θεῖον, καὶ θεοῖς ῥήμονα Γρηγόριον.

Θεοτοκίον

Ὡς περ δετὸς Πανάμωμε, ἐν τῇ γαστρὶ σου κατήλθεν ὁ Ὑψιστος, καὶ ἐδρόσισε τὴν παραβάσει προπάτορος, φλεγόμενην δεινῶς ἀνθρωπότητα· διδὲ σε Θεοτόκον ἀνευφημοῦντες μακαρίζομεν.

Ἐξαποστειλᾶριον

Ἐπεσκέφατο ἡμᾶς

Κεκοσμημένος ἀρετῶν, λαμπρότησι καὶ τῶν λόγων, θεράπων ἄριστος μάκαρ, σὺ γεγονὼς διήλεγξας, τὸν ἀποστάτην Καισάριε, εὐσεβοφρόνως, Χριστὸν λατρεύω κραυγάζων.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ τυπικὰ ἐκ τῆς γ'. καὶ ζ'. ψδῆς

Ἐτερον Κοντάκιον

Ἡ Παρθένος σήμερον

Γρηγορίου γέγονας, τοῦ Θεολόγου ὁμαίμων, ἀποστάτου πέλεκυς, δ-

ξέως τέμνων μανίαν, εἴληφας, τῶν οὐρανίων τὴν κληρουχίαν, ῥέουσιν, ἐμφρόνως δόξαν πατήσας· Καππαδοκίας θεῖον εὖχος, τῶν σὲ τιμώντων προστάτης Καισάριε.

ΟΣΟΙ ΗΓΙΑΣΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

(Συνέχει ἐκ τοῦ προηγουμένου)
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Ὁ ἅγιος οὗτος Γρηγόριος ἐγεννήθη τῷ 1297 καὶ ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ τῇ 14 Νοεμβρίου τῷ 1360 τὴν δὲ ἁσματικὴν αὐτοῦ ἀκολουθίαν ἐποίησε Φιλόθεος ὁ Πατριάρχης ἐν ἔτει 1368, ὅτε καὶ ἡ εορτὴ αὐτοῦ. Ὁ Πατριάρχης Φιλόθεος ὥρισεν ἵνα γίνηται τῇ δευτέρᾳ Κυριακῇ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Αὕτη ἡ σεβασμία καὶ θεοειδής του μορφὴ δὲν ἔλαυσε νὰ θυματωρῇ. Ἐν ἔτει 1768 ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ἦλθεν εἰς ταύτην τὴν ἱερὰν Λαύραν ἓνας καπετάνιος ἐνὸς карабиου μετὰ τὸν πριγματευτὴν αὐτοῦ· εἶχε μαζί του ὁ καπετάνιος καὶ ἓνα τοῦ παιδίου ἔω· δέκα ἑτῶν. Περιτριγυρίζοντες αὐτοὶ καὶ θεωροῦντες τὰ διάφορα τῆς μονῆς ἅξια θεάματα ὁμοῦ μετὰ τινος τῆς μονῆς ἀδελφοῦς, ἐπῆγαν καὶ εἰς τὸν ἔξω πρόναον, βιέποντες τὰς ἐκεῖ ζωγραφίας. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ καλογήρους παρόντων καὶ τῶν λοιπῶν μετὰ τοῦ καπετάνιου, λέγει πρὸς τὸ παιδίον, κρατῶντάς το ἀπὸ τὸ χεῖρ χαριεντιζόμενος, φίλησε, παιδί μου, τὴν Παναγία· καὶ τὸ παιδίον τὴν ἐφίλησεν, ὁμοίως καὶ ἄλλους τινὰς ἐκεῖ ἁγίους. Λέγει του πάλιν, φίλησε παιδί μου καὶ τοῦτον τὸν ἅγιον· φιλῶντας δὲ τὸ παιδίον τὴν εἰ-

κόνα τοῦ ἁγίου Παλαμά. Ὡς τῶν θαυμασίων σου Χριστέ Βασιλεῦ! εὐθὺς παραττόμενον ἐκραξε μεγαλοφώνως: Ἐκάηκα, ἐκάηκα· ὁ πατήρ τοῦ παιδίου παρὼν ἦν καὶ ὅλοι οἱ θεωροὶ τοῦ θαύματος, ὅθεν δὲν ἠμπορεῖ νὰ χωρέσῃ καμμία ἀμφιβολία εἰς τὸ μέσον καὶ κατὰ ἀλήθειαν τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου ὡς πύρινον φαίνεται κόκκινον.

Εἰς τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821 ὅπου εἶχεν ἡ ἱερὰ ἡμῶν μονὴ 750 ὀθωμανοὺς στρατιώτας μέχρι τοῦ 1830 ὅχι μόνον τοὺς ἐτροφοδοτεῖ ἀλλὰ καὶ τοὺς μιοθοῦς αὐτῶν ἐπλήρωνεν. Ὁ μεγαλείτερος ἀξιωματικός τῶν ὀθωμανῶν στρατιωτῶν ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὴν φιάλην, ἣτις κεῖται ἔξωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ Καθολικοῦ ναοῦ, καὶ ἀφ' οὗ εἶδεν ὅτι εἶναι αὐτοφύνης, ἀπὸ φθόνον κινούμενος τὴν ἐκτύπησε καὶ μέχρι σήμερον φαίνεται. Ὁ ὁμογενὴς Ράλης ἐνήργησε παρὰ τῷ Σουλτάνῳ καὶ ἀνεχώρησεν ὁ ὀθωμανικὸς στρατός· κατὰ τὸ ἔτος 1830 τὴν ἡμέραν τοῦ Ἀντιπάσχα τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ, ἐξ ἁγίου Ὄρους. Διὰ τοῦτο ἡ ἱερὰ Κοινότης ἐθέσπισε νὰ γίνηται ἀγρυπνία. Ἐπίσης ἔσωθεν ἀπὸ τὴν πόρταν τῆς μονῆς ὑπάρχει εἰκὼν τῆς Κυρίας ἡμῶν Δεσποίνης Θεοτόκου θαυμασία καὶ καλεῖ κανδήλιον ἀκοίμητον. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 ἔτους ὑπῆρχον, ὡς εἴπομεν, 750 τοῦρκοι. Τοῦρκος ἀξιωματικὸς εἰσερχόμενος ἐπυροβόλησε κατ' αὐτῆς τῆς ἁγίας εἰκόνης τετράκις ὡς δεικνύουσι τὰ τέσσαρα τραύματα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς μετὰ τὸν πυροβολισμόν ἀμέσως ἔπεσε νεκρός.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἀμπελικὸς τις ὀνόματι Χρύσανθος, εἰς τοῦ κυρ Ἡσαίου τὴν ἀμπελικιὰ, ἐπῆγεν εἰς τὴν πανηγυριν τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς τὰ Γιαννακοπούλα ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ γέροντος Σωφρονίου. Τὸ ἑσπέρας ἐπέστρεψε καὶ ἐπῆγε νὰ ἀνάψῃ τὰ κανδήλια τῆς ἐκκλησίας, καὶ βλέπει τὴν εἰκόνα τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἔτρεχεν ἰδρῶς καὶ λέγει· φαίνεται, Παναγία μου Δέσποινα, ὅτι φιλονεικοῦσιν εἰς τὸ Μοναστήριον ποῖος νὰ γίνῃ ἀμπελικὸς καὶ διὰ τοῦτο ἰδρωσε.

Καὶ τὸ ἑσπέρας ὥρα 12 τῆς νυκτὸς ἐγίνε ὁ φοβερώτατος καὶ μέγας σεισμός ἐκεῖνος, καὶ ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος φαίνεται ὅτι παρακαλοῦσε τὸν ἀγαπητὸν Υἱὸν τῆς διὰ τὸν φοβερώτατον καὶ μέγαν σεισμόν νὰ γίνῃ ἵλεως. Οὗτος ὁ σεισμός ἐγίνε κατὰ τὸ ἔτος 1905 ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ εἰς τὰς 26 τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ τὸ μεσονύκτιον. Εἰς τὸ λεγόμενον Περγίκι ἔπεσεν ἐν μέρος τοῦ βουνοῦ· καὶ ἐπλάκωσε 4 λέμβους μετὰ 10 ἀνθρώπους καὶ ἓνα μοναχόν, ὅστις ἐψάρευε μετὰ τὸ καλάμι, ὀνόματι Εὐσέβιον, τὸν ἐπῆρεν ἡ θάλασσα. Εἰς δὲ τὸν ἅγιον Βασίλειον ἐφονεύθη ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ Βαρνάβας τῆς μοναχὸς καταπλακωθείς ὑπ' αὐτῆς. Ἡ πηγὴ τοῦ Ἡφαιστείου ἦτο εἰς τὸ λεγόμενον Περγίκι· ἔκαμε μεγάλας ζημίας ἐν ἀγίῳ Ὄρει πρὸ πάντων εἰς τὴν Μεγίστην Λαύραν καὶ εἰς τῶν ἱβήρων τὰς ἱερὰς Μονὰς. Ἐκ τῶν 10 τῶν φονευθέντων ἦσαν οἱ ἐξῆς μοναχοί, Νήφων, Συμεών, Τιμόθεος καὶ Εὐσέβιος· καὶ οἱ κοσμικοὶ ψαράδες Γεώργιος ἐξ Αἰγίνης, Χρήστος, Ἰωάννης ὁ λεγόμε-

μενος εὖζωνος, καὶ τρεῖς νοῦται τοῦ Γεωργίου καὶ οὗτοι ἐξ Αἰγίνης. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1575 ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς 18, ἡμέρας Παρασκευῇ ὥρα δ' τῆς ἡμέρας ἐκράτησεν ὁ φοβερός κλόνος τῆς γῆς ἕως τὴν ε' ὥραν τῆς Πέμπτης· ὅτε ἔπαθον ἐκ τοῦ σεισμοῦ καὶ οἱ τρεῖς πρόναοι ἤγουν νάρθηκες, τὰ κατηχούμενα, οἱ δύο πύργοι τοῦ Καθολικοῦ πολλὰ ὑψηλοὶ οἵτινες ἐβάσταζον τὸ ὠρολόγιον καὶ τὰς καμπάνας καὶ τὸ μέγα καὶ βαρὺ καλούμενον σήμαντρον ὡς καὶ τὰς κατοικίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀδελφῶν.

Κατὰ δὲ τὸ 1575 Ἱερεμίας ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ οἰκουμένης Πατριάρχης γράφει.

«Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν μετριότητος τὴν πρὸς δύσιν καὶ Πελοπόννησον πέρουσι κατερχομένης ὁδοῦ, καὶ ἐν τῇ ἀγιοτάτῃ Μητροπόλει Θεσσαλονίκης διατριβούσης καὶ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἐορταζούσης, ἔφθασε, θεόθεν εἰπεῖν, καὶ ἠνώθη ἡμῖν ὁ ἀγιοτάτος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ Σύλβεστρος ὁ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργγός, καὶ ἡμέρας ἱκανὰς ἡμῖν συγγενόμενος καὶ συνομιλήσας, καὶ μετὰ θελήματος καὶ γνώμης ἡμετέρας, ἔλαβεν ἄδειαν, ἵνα ἀπελθὼν εἰς τὸ Ἀγιώνυμον Ὅρος ὡς ἠβούλετο καὶ διὰ μελέτης εἶχε τοῦ προσκυνῆσαι τὰ ἐκεῖσε σεβάσματα μοναστήρια, καὶ ἐξέτασιν ποιήσῃται καὶ διορθώσῃ, καὶ εἰς τὸν τοῦ δικαίου τόπον ἀποκαταστήσῃ, πάσας τὰς διαφορὰς καὶ διενέξει· καὶ ἀμφιβολίας, πάντων τῶν ἐκεῖσε ἐνασκουμένων, καὶ κα-

ταπάσῃ μὲν καὶ κατασβέσῃ ἅπαν τὸ ἀναφυόμενον σκάνδαλον, εἰρήνην δὲ ἀντιστάξῃ καὶ ἐμφυτεύσῃ σταθεράν, ὡς τοῦ εἰρηάρχου Χριστοῦ μαθητῆς, καὶ ἱατροῦ εἰν τὰ τοιαῦτα πεπειραμένος καὶ ἐξοικονομεῖν δοκιμώτατος. Ἦν δὲ κρίσιν αὐτοῦ καὶ διόρθωσιν ἦν ἂν ποιήσῃται ἐστέρξαν βεβαίαν ἔσεσθαι, καὶ οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ τότε εὐρεθέντες πρωτεύοντες τῶν μοναστηρίων τοῦ ἀγίου Ὁρους, τὴν τε ἡμῶν μετριότητα ἔκτοτε ἠξίωσαν τὸ κῦρος δοῦναι καὶ ἐπασφαλίσασθαι, ὅσα ἂν τυπώσῃ καὶ συμπεράνῃ ὁ διαλειφθεὶς ἀγιώτατος Πατριάρχης. Ἰδὼν ὅτι σὺν Θεῷ ἀπῆλθε σωματικῶς εἰς τὸ ἀγιώνυμον Ὅρος καὶ καιρὸν ἱκανὸν ἐνδιατρίψας μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν διωρθώσατο καὶ κοινοβιακῶς ζῆν καὶ διάγειν ἐρῶνθιμίσατο, καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ἀποκαταστήσας, καὶ τὸ θεϊότατον μοναστήριον τῆς Ἱερᾶς Λύρας τοῦ ὁσίου καὶ θεοφύρου πατρὸς ἡμῶν ἀγίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ κοινόβιον καθαρὸν ἐκ πολλῶν χρόνων ἰδιόρρυθμον οὐ καλῶς διακρίσαν νῦν δὲ πάλιν κοινοβιακῶς διάγειν ἐκτελέσας ὡς εἴρηται, ὡς καὶ κατ' ἀρχὰς ὁ ἱερός αὐτῶν κτίτωρ ὠρίσατο, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐφυλάξαντο, ἐθεάσατο παρούσης τῆς ἐκεῖ ἱερᾶς Συνάξεως, τοῦ τε ὁσιωτάτου πρώτου τῶν σεβασμίων καθηγουμένων, τῶν λοιπῶν ἐνασκουμένων ἀδελφῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ κατὰ τόπον θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ ἀγίου Ὁρους, καὶ ἀνέγνω τὰ τε σελιτὰ Χρυσόβουλλα τῶν αὐοιδίμων Αὐτοκρατόρων καὶ τὰ τῶν ἀγιοτάτων Πατριαρχῶν σιγιλλιώδη τίμια γράμματα τὰ κατὰ

καιροὺς δοθέντα αὐτοῖς, περὶ τοῦ πῶς διάγειν αὐτοῦ, τίνα τε ποιεῖν εὐλόγως καὶ συμφερόντως, καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ, καὶ τίνων ἀπέχεσθαι ὡς ἐπιβλαβῶν καὶ μὴ συμφερόντως αὐτοῖς, τοῖς θεῖως καὶ ἐναρέτως πολιτεύεσθαι ὀφείλουσιν, ὡς κανονικῶς καὶ εὐλογον Θεῷ τε φίλοι καὶ ὡς τὰς συνθήκας δεδάκυσιν. Ἐπανελθὼν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγίου τούτου Ὁρους καὶ ἐνωθεὶς πάλιν ἡμῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ ὤθηεις ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἀνήνεγκε καὶ ἡμῖν ἐπιστώσατο ταῦτα πάντα τῆς φήμης καὶ τῆς ἀληθείας, καὶ ἄλλων προσώπων προσμαρτυρούντων ὅσα τέ φημι διωρθώσατο, καὶ ὅσα ἐν τοῖς γράμμασιν αὐτῶν τοῖς βασιλικοῖς καὶ πνευματικοῖς ἐθεάσατο.

Οὕτω πῶς διαλαμβάνειν ὀφείλουται καὶ ἐμφαίνειν σαφέστατα· ἵνα πρῶτον πάντων φιλαδέλφας καὶ κοινοβιακῶς καὶ ἐν ἄκρᾳ εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διάγωσι κατὰ τὴν τοῦ Ἰωάννου ἐντολὴν καὶ τὴν ἐπὶ γῆς διατριβὴν, ὡς ἐφικτὸν αὐτοῖς ταύτην μιμούμενοι καὶ ταύτην κατόπιν ἐπόμενοι διὰ παντὸς διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν. Εἴτα προσέχουσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις παῖδας ἀγενεῖλους μήτε εἶναι μήτε εὐρίσκεσθαι οὔτε ἐν τοῖς μοναστηρίοις αὐτῶν, οὔτε ἐν κελλίοις ἔνδον τοῦ ἀγίου Ὁρους ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει τῶν ἀπάντων, οὔτε γραμμάτων τυχόν ἢ συγγενείας, ἢ παιδεύσεως, ἢ οὐδεμιᾶς ἄλλης. Τοὺς δὲ κοσμικοὺς ἐργάτας τοὺς ἔνδον τοῦ ἀγίου τούτου Ὁρους δουλεύοντας ἐπιτηρεῖν, καὶ οἱ μὲν ἐντὸς τριετίας ἀποκαρῶσιν ὡς μοναχοὶ μενέτωσαν εἰ δὲ ἔτι λαϊκοὶ

διαμένειν ἐθελήσουσιν, ἐκδιωχέσθωσαν καὶ ὅπου βούλεται ἐκίστος ἀπερχέσθωσαν. Ἀπέχειν δὲ τοὺς μοναχοὺς πάντας πάσης διαβολῆς, πάσης συκοφαντίας παντὸς ἐγκαλεσμοῦ ἑξωτερικοῦ εἰς δικαστήρια. Ἄν δέ τι ἀνθρώπινον συμβῇ, εἰρηνικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς θεωρεῖσθαι δεῖ. Ἱερομόναχοι δὲ, ἢ μοναχοὶ οἱ ἐν τοῖς κελλίοις εὐρισκόμενοι, μὴ πορευέσθωσαν ἐν ταῖς τοῦ κόσμου ἐπαρχίαις αἰτεῖν ἀδελφάτα, ἢ σαντάρια, ἢ ἄλλα τινὰ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν, μόνοις γὰρ τοῖς καθολικοῖς μοναστηρίοις τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸ βοηθεῖσθαι διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἂς ἔχουσι χρεῖας, οὐ γὰρ πολυκτήμονα τὸν ἀσκητὴν ὀφείλει εἶναι, ἀλλ' ὀλίγοις ἀρκούμενον.

Ἐπεὶ οὖν ταῦτα ἐπιστώθημεν καὶ ἐβεβαιώθημεν καὶ ἠξιώθημεν ἐπιβεβαιώσασθαι αὐτά, γράφοντες ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀποφαινόμεθα γνώμη τοῦ τε ὤθέντος ἀγιοτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Σιλβέστρου τοῦ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργοῦ καὶ τῶν ἐντυχόντων Ἀρχιερέων, ἵνα πάντα ταῦτα διατηρεῖν χρέος ἔχωσι καὶ στέργειν καὶ διαφυλάσσειν ἀπαρασάλευτα πάντες οἱ ἐν τῷ ἀγίῳ Ὁρει τούτῳ ἐνασκούμενοι ὡς ὑπέσχοντο καὶ ὡς εὐλογον καὶ δίκαιόν ἐστιν. Ἐπὶ τούτοις γὰρ ἅπασιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐπικυρωτικὸν σιγιλλιῶδες ἡμέτερον συνοδικὸν γράμμα καὶ τῆς ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ Ὁρει πέμπεται εἰς δὴλῶσιν καὶ ἐκπλήρωσιν καὶ ὁσφάλειαν κατὰ τὸ ἔτος ζ' (1575) ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ.

Ἱερεμίας ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκο-

πος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Σίλβεστρος ἐλέφ Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς Οἰκουμένης. Καὶ ἕτεροι δώδεκα Ἀρχιερεῖς.

Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἔλεγε: Τὸ πᾶν εἶναι καταιγίς, ὅταν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι ἐντός σου. Διὰ τοῦτο ἐξ ὧν ἔχω μελετήσει ἀντιλαμβάνομαι ὅτι τὸ ἅγιον Ὅρος τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα ἔχω,

τὸ περιβόλι αὐτὸ τῆς Παναγίας, εἶναι ἡ ὠραιότερα καὶ τερπνοτέρα τοποθεσία τῆς γῆς· ὅταν ὑπάρχει εἰρήνη. Δύο στρατεύματα ἀντιπολεμοῦν ὁ Χριστὸς· καὶ ὁ Διάβολος διὰ μέσου τῶν ὀργάνων· ὁ μὲν Χριστὸς τοὺς προφήτας, ἱερεῖς· καὶ λοιποὺς ἐναρέτους καὶ ἁγίους εἰρηνικοὺς ἔχοντας ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν, ὁ δὲ διάβολος τὰ ὄργανά του ὅπου τὸν ἀκολουθοῦν.

Ἀθανάσιος Λαυριώτης
ιατρός

ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΡΟΣ Β'.

Συναγωγή τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων καὶ διδασκαλίας τῶν θεοφόρων Πατέρων ἀπὸ πάσης Γραφῆς θεοπνεύστου συναθροισθεῖσαι, καὶ οἰκείως καὶ προσφύτως ἐκτεθεῖσαι εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων, παρὰ τε Παύλου τοῦ ὁσιωτάτου μοναχοῦ καὶ κτίτορος μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος· καὶ εὐτελοὺς μητροπολίτου πρῶην Τυρνόβου Ἰωσήφ, τὸν δίαυλον τῆς μοναχικῆς φιλοσοφίας διανύοντος ἐν τῇ τοῦ Ἀθωνος Λαύρᾳ.

Ὅτι οὐ δεῖ ἀπογνῶναι τινα ἑαυτὸν ποτε, κἂν πολλὰ ἤμαρτεν· ἀλλὰ διὰ μετανοίας ἐλπίζει τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ

Παλλαδίου

Ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ ἐν Λυκῷ, περὶ οὗ σαφέστερον καὶ ἔτερον διαλαμβάνει κεφάλαιον· τό, περὶ τοῦ φεύγειν τὰς τῶν γυναικῶν ὁμιλίας, καὶ τοῦτο διηγήσατο. Ἦν γὰρ φησὶ τις νεανίας ἐν πόλει, πάμπολλα ἁμαρτήσας καὶ χαλεπά, ὃς νεύματι Θεοῦ κατανυγείς ἐπὶ ταῖς πολλαῖς αὐτοῦ ἁμαρτίαις, καὶ τοὺς τάφους καταλαβὼν, καὶ ἐν ἐνὶ τούτων ἑαυτὸν κατακλείσας, τὴν προτέραν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀπωδύρετο, πρηνὴς κείμενος, καὶ στεναγμοῖς συνεχεῖς κάτωθεν ἐκ βράθους καρδίας ἀναπεμπόμενος. Ἐβδομάδος οὖν ἐπ' αὐτῷ παρελθούσης, ἐπέστησαν αὐτῷ

νυκτὸς οἱ τὸ πρὶν αὐτοῦ τὴν ζωὴν παραβλέψαντες δαίμονες. κεκραγότες καὶ λέγοντες· ποῦ ὁ μικρὸς ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ ταῖς λαγνείαις ἱκανῶς πορευθεῖς; νῦν ἡμῖν ἄκαιρος σῶφρων ἐξαίφνης, καὶ καλῶς ἀνεφάνη· καὶ ὅτε οὐκέτι δύναται, τότε χριστιανός, καὶ εὐτακτός εἶναι βούλεται· καὶ τί καλὸν ἔσσεσθαι ἐν τῷ προσδοκᾷ, ἐμφορηθεῖς τῶν ἡμετέρων κακῶν;

Οὐκ ἀναστήσῃ ταχὺ ἐκεῖθεν; οὐκ ἐπὶ τὰ συνήθη μεθ' ἡμῶν ἦξεις; μένουσί σε πόρνοι καὶ κάπηλοι· οὐκ ἐλεύσῃ, καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν σου ἀπολαύσεις; πάσης σοι τῆς ἄλλης ἐλπίδος κατασβεσθείσης, ἦξει σοι ταχεῖα ἡ κρίσις, οὕτω σεαυτὸν ἀναι-

ροῦντι· καὶ τί σπεύδεις πρὸς τὴν τιμωρίαν ἄθλιε; τί δὲ φιλονεικεῖς θάπτον ἐπελθεῖν σοι τὴν δίκην; ἀνομίαν ἤκουσας πᾶσαν· πάντων ἡμῶν ὑπεύθυνος γέγονας· καὶ δραπετεύειν τολμᾷς; οὐκ ἀποκρίνη; οὐ συντάσῃ; οὐ συνεξελεύσῃ; ὥς δὲ ἐκεῖνος τῷ πένθει προσκαρτερῶν οὐκ ἀπεκρίνατο, μηδὲ τὴν ἄκοὴν ὑπέχων· κἄκεινοι ὥς μηδὲν ἀνύσαντες, διαλαβόντες αὐτόν, ἤκιστον χαλεπῶς· καὶ ἄταν τὸ σῶμα αὐτοῦ ταῖς βασάνοις κατὰξάναντες, ἡμιθανῆ καταλιπόντες, ᾤχοντο. Ὁ δὲ τῇ ἀνενδότῳ μετανοίᾳ στένων πάλιν, ἔμενεν ἀκίνητος· ἀναζητησάντων δὲ τῶν οἰκείων αὐτοῦ καὶ εὐρόντων, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς μαθόντων, καὶ οἴκαδε ἀπαναγεῖν αὐτὸν ἀξιούντων, αὐτὸς οὐ κατεδέξατο· καὶ πάλιν τῇ ἐπελθούσῃ νυκτὶ ἐπελθόντες οἱ δαίμονες, χεῖρονας τῶν προτέρων τὰς βασάνους αὐτῷ ἐπάγουσιν. Ὡς δὲ πάλιν οἱ προσήκοντες προσελθόντες μεταστήσαι αὐτὸν τοῦ τόπου οὐκ ἔπειθον, κρεῖττον εἶναι τεθνᾶναι λέγοντα, ἢ τῇ πρῶν ἄσωτείᾳ περιπεσεῖν, ἢ τρίτῃ νύξ ὑπὸ τῶν δαιμόνων, παρὰ μικρὸν τοῦ ζῆν αὐτὸν ἀπῆλλοξεν, ἀνηλεῶς ταῖς βασάνοις αὐτῷ ἐπιπεσόντων. Ὡς δὲ οὐκ εἶδον αὐτὸν ἐνδιδόντα, ὑποχωροῦντες, ἐκραύαζον λέγοντες· ἐνίκησας, ἐνίκησας καὶ οὐκέτι αὐτῷ δεινόν τι συνήντησεν, ἀλλὰ καθαρῶς ἐνήσκησε ταῖς ἀρεταῖς, ἕως τέλους ζωῆς αὐτοῦ, τὸν τάφον οἰκήσας, καὶ Θεῷ γερόμενος τίμιος ἐν δυνάμεσι, καὶ θαυμάτων ἐπιδείξεσιν.

Ὡς περὶ ὁ Θεὸς ἀδελφοί, ἐκείνον τὸν Φιλαῶ, τὸν τὴν ὁργὴν ἀνάπαντα τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς οἰκείας σκληρότητος, καὶ τοῦτον ἁμετανόητον καὶ ἀδιόρθωτον μέναντα κολάσας, ἔδειξεν αὐτοῦ τὴν ἁμαχὸν δύναμιν, οὕτω τοὺς πολλὰ ἁμαρτήσαντας καὶ μετανόησαντας ἐλεήσας, ἔδειξεν αὐτοῦ τὴν ἄκραν φιλανθρωπίαν· καὶ ἵνα γνωρί-

ζωμεν, λέγει ὁ μέγας Παῦλος, τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ ἐλέους ἢ προητοίμασεν εἰς δόξαν. Ὁ ὤρατε καλῶς· οὐκ εἶπε τὴν φιλανθρωπίαν ἀλλὰ τὴν δόξαν· δεικνύς ὅτι τοῦτο μάλιστα δόξα Θεοῦ, καὶ τοῦτο πρὸ πάντων αὐτῷ περισπούδαστον. Βαβαὶ σπλάγχχνος ἀπειρον τοῦ Θεοῦ. Μὴ τοίνυν ἀπογίνωσκε ἑαυτὸν συναυγιστῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ δίκαιοι καὶ παρὰ Θεῷ δοξασθέντες, οὐκ ἐκ τῶν οἰκείων πόνων τοσοῦτον καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης εἰσὶ τοιοῦτοι, ἀλλ' ἐκ τῆς ἄνωθεν χάριτος, εἶπε τὸ πλεον τοῦ Θεοῦ εἶναι οἶδαμεν· οὐκ εἶπε γὰρ σκευὴ τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς κατορθωμάτων οὐδὲ σκευὴ παθρότητος, ἀλλὰ σκευὴ ἐλέους· δεικνύς ὅτι τὸ πᾶν τοῦ Θεοῦ ἐστὶ· καὶ τόσον ὁ ἁμαρτωλός, ὅσον καὶ αὐτοὶ οἱ δίκαιοι τῆς ἄνωθεν ἐξίσου δεόμεθα χάριτος, καθὼς εἶπε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Χριστὸς καὶ Θεὸς «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» ἦτοι ἀγαθὸν καὶ κατόρθωμα.

Ἐκ τοῦ βίου τῆς ἁγίας Συγκλητικῆς

Ἐλεγεν ἡ μακαρία Συγκλητική, ὅτι τὰς ἁμελείς καὶ θαυμάσιους ψυχάς, καὶ ὑποναρκώσας εἰς τὴν τοῦ καλοῦ προκοπὴν, ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἀπόγνωσιν εὐχερεῖς, ἐπαινεῖν δεῖ, καὶ κἂν μικρὸν τι καλὸν ἐνδείξονται· καὶ θαυμάζειν καὶ μεγαλύνειν αὐτό· τὰ δὲ σφοδρὰ καὶ μέγιστα πλημμελήματα, ἐλάχιστα, καὶ οὐδαμινὰ ἀποκαλεῖν. Ὁ γὰρ διάβολος βουλόμενος πάντα διαστρέφειν εἰς τὴν ἡμῶν ἀπώλειαν, ἐν μὲν τοῖς σπουδαίοις καὶ ἀσκητικοῖς, κρύπτειν πειράται τὰ ἁμαρτήματα, καὶ εἰς λήθην τούτων ἄγειν αὐτούς, ἵνα τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῖς ἐμποιήσῃ· ἐπὶ δὲ τῶν νεηλίδων καὶ ἀκροπαγῶν ψυχῶν, μετὰ προσθήκης τὰ ἁμαρτήματα πρὸς ὀφθαλμῶν τίθῃσι, τὴν ἀπόγνωσιν αὐταῖς μνηστευόμενος. Τὰς οὖν οὕτως σαλευόμενας ψυχάς, παραμυθητέον οὕτως· ὑπομιμνήσκειν δεῖ αὐτάς

τῆς ἀνεικάστου τοῦ Θεοῦ συμπαθείας καὶ ἀγαθότητος· καὶ διὰ πολυελέος ἐστὶν ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ εὐσπλαγχνος, καὶ μακροθύμης, καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων· παράγειν τε αὐταῖς μαρτυρίας, ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, τὴν ἀνεξιχνίαστον αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἁμαρτήσαντας, καὶ μετανοοῦντας δηλούσας συμπάθειαν· καὶ λέγειν. "Οἱ Ῥαάβ, πόρνη ἦν, ἀλλ' ἐσώθη διὰ πίστεως. Παῦλος διώκτης ἦν, ἀλλὰ σκευὸς ἐκλογῆς γέγονε· καὶ ὁ ληστής ἐσὺλα καὶ ἐφόνευσεν, ἀλλ' ἐνὶ λόγῳ τὴν θύραν πρῶτος τοῦ Παραδείσου ἀνέωξεν. "Εἰ τὸν Ματθαῖον, καὶ τὸν τελῶνην καὶ τὸν ἄσωτον, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις καταλέγειν· καὶ διὰ τούτων ἀνακαλεῖσθαι ταύτας τῆς ἀπογνώσεως· τὰς δὲ τῇ ὑπερηφανείᾳ ἀλισκομένας ψυχὰς θεραπεύειν ἐκ τῶν μειζόνων παραδειγμάτων· καὶ γὰρ καὶ τῶν γεηρόνων οἱ ἄριστοι, ἐπειδὴ μὲν φυτὸν βραχὺ καὶ ἀσθενὲς θεάσονται, ποτίζουσι δαψιλῶς, καὶ ἐπιμελείας πολλῆς ἀξιοῦσι, πρὸς τὸ αὐξηθῆναι καὶ στερεωθῆναι· ἐπὶ δὲ ἐν φυτῷ πρόωρον βλάστην θεάσονται, περιτέμνουσι τὰ περιττά, ἵνα μὴ ταχὺ ξηρανθῶσι· καὶ ἱατρῶν δὲ παῖδες, τινὰς μὲν τῶν ἀρρώστων τρέφουσι δαψιλῶς καὶ πρὸς περὶπατον προτρέπονται, ἑτέρους δὲ ἀσιτία ἐπὶ πολὺ δεσμήσαντες, ἀπροϊτούς φυλάττουσιν.

— Πότερον χρεῖτον τὸ ἐξελεῖν τοῦ Κοινοβίου καὶ ζῆσαι κατὰ μόναν ἐν ἡσυχίᾳ ἢ καθῆσαι εἰς μοναστήριον; ὅπου βλέπεις τὴν ψυχὴν σου ἀναπαυομένην ἐκεῖ κάθησον. Εἰ δὲ λέγεις ὅτι ἀδιάφορος εἶ· τοῦτέστι καὶ εἰς τὰ δύο ἀναπαύη, στήσόν σοι λέγω τοὺς δύο λογισμοὺς ἐν ζυγῷ. καὶ ὅπου βλέπεις μᾶλλον τὸν λογισμὸν σου ἐπιρροεῖν τοῦτο ποίησον· τὸ γὰρ Κοινόβιον ἐπίγειός ἐστιν οὐρανός, καὶ οὐδὲν ἀπαιτεῖ σε ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ, εἰ-

μὴ ταπεινοφροσύνην καὶ ὑπακοήν· τὸ δὲ κελλίον ἢ χαλδαϊκὴ ἐστὶ κάμιнос, ἐνῷ ἀπαιτεῖ σε ὁ Θεός, ἀπερίσπαστον ἡσυχίαν, ἀρέμβαστον προσευχήν, νοῦν νήφοντα, διάνοιαν διεγερμένην, συνείδησιν ἀθόλωτον, ἐγκράτειαν ἀκαπήλευτον, νηστείαν ἀνυπόκριτον, ἀγάπην ἀπροσωπόληπτον, ἀγνείαν ἀνόθευτον, σωφροσύνην, ταπεινώσιν, ψαλμωδίαν, ἀνάγνωσιν, βίον καθαρὸν καὶ ἀκίβδηλον, ἀφιλόγυρον γνώμην, σκληραγωγίαν ἄκραν, ἀπερ λέγεις, ποιεῖν· καὶ ἀπερ διδάσκεις, πράττειν. Ταῦτα τῷ κελλιῷ ἀπαιτεῖ ὁ Θεὸς κατὰ τὸ εἰρημένον. «Κύριος κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, ἐξάγει πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ».

— Ὡς περ εὐγενὲς δένδρον ὅταν βριθεταί τῷ καρπῷ καὶ κομμᾷ τοῖς φύλλοις, τότε καὶ γεωργὸν εὐφραίνει, καὶ τοὺς ὀρῶντας τέρπει καὶ τοὺς παροδεύοντας ἀναπαύει· οὕτω καὶ ὁ εἰς τὸν διδασκαλικὸν ἰδρυνθεὶς, ὅταν ταῖς ἀρεταῖς κεκόσμηται, καὶ τῷ λόγῳ ἀστράπτει, τότε καὶ Θεὸν εὐφραίνει, καὶ τοὺς ἀκούοντας ὠφελεῖ.

Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως πρὸς γεωργίαν τῶν ἀρετῶν οἰακιστικὴ ψυχῶν ὑποτύπωσις

Κείμεν. Εὐτμητος ἡμῶν ἡ ζωὴ, ἐντεταμένη τῶν ἀρετῶν ἡ ἀκρόωρεα, εὐόλισθος ἡ φύσις, καὶ ἡ ἐπίκρισις δυσδιάγνωστος.

Ἑρμ. Ἡ ζωὴ τέμνεται ἢ τέμνεται· ταχέως· τὸ τῆς ἀρετῆς ὕψος· δυσχερὲς καὶ σύντονον· ἢ φύσις εὐκόλος εἰς πτώσιν· διὰ ταῦτα λοιπὸν ἡ τῆς ἀρετῆς καὶ κακίας κρίσις δυσκατανόητος.

(Ἀπ' ἐντεῦθεν μόνον τὴν ἐρμηνείαν)

α) Εὐτμητον εἶπα τὴν ζωὴν διὰ τὸ ταύτης ὀλιγοχρόνιον καὶ παρόμοιον τῷ μαρμαρῷ τῶν ἀνθέων, τὸ τῆς ἀρετῆς ὕ-

ψος πολὺ τε καὶ σύντονον, ἢ φύσις πρὸς καταπτώσιν εὐκόλος· διὰ ταῦτα λοιπὸν δύσκολος ἡ τῆς ἀρετῆς καὶ κακίας διάγνωσις.

β) Ὅτι δεῖ τὸν ὁδηγὸν τῆς σωτηρίας, τοῦτέστι τὸν καθηγούμενον, μὴ μόνον αὐτὸν εἶναι χρήσιμον, καὶ πρὸς ὠφέλειαν συντείνειν ὑποτίθεσθαι τῷ ὁδηγούμενῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ὁδηγούμενον πρόθυμον εἶναι πρὸς τὸ πείθεσθαι τοῖς τοῦ ὁδηγούντος παραγγέλμασιν· ἐτι δὲ καὶ τοὺς συνασκητὰς διεγείρειν αὐτὸν διὰ τῶν οἰκείων λόγων, καὶ χρηστὰς ἐλπίδας ὑπότιθέναι, ἀλλ' οὐχὶ ἐπιτιμᾶν καὶ ἐξονειδίζειν ἐνεκεν τῶν ἡμαρτημένων, καὶ διὰ τῆς ἐπιτιμήσεως συνωθεῖν αὐτὸν πρὸς ἀπόγνωσιν. (Θεὸν μὴ μόνον τὸν καθηγεμόνα προσφέρειν τῷ ὑποκειμένῳ τὸ χρήσιμον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν συνεισφέρειν τὸ πρόθυμον καὶ τὸ συνόμιλον τούτῳ εὐελπί καθιστᾶν, ἀλλ' οὐκ ἐπιτιμᾶν πρὸς ἀπόγνωσιν).

γ) Καὶ τοῦτο ἄξιον ἐπισκοπῆς, τὸ μὴ παραυτίκα τὴν ἑξὶν ἐναλλάσσειν ἀλλὰ σταθμᾶσθαι τό τε εὐδαιμον καὶ τὴν ἄλλην λαμπρότητα, καὶ οὕτω στήναι πρὸς ὁ ἕξεστι. — Καὶ τοῦτο δὲ παρατηρεῖν δεήσοι τὸν τὴν ψυχικὴν ἐπαγγελλούμενον θεραπεύειν· τὸ μὴ εὐθέως παντελῶς τῆς συνήθους διαγωγῆς τε καὶ διαίτης πειρασθαι μετάγειν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ συγκρίνειν τὴν τοῦ προλαβόντος βίου τάξιν· φημὶ δὴ ἂν τε μετ' εὐπορίας καὶ πλούτου ἦν ὁ βίος αὐτῷ καὶ ἀπαιωτέρας τῆς καταστάσεως, ἂν τε μετ' ἐνδείας καὶ πόνων· καὶ οὕτως πρὸς ἐκείνην καταστήσας τὴν δίαιταν.

δ) Ὅτι οὐ δεῖ τῶν κρυφίων ἐκφαντορίαν ποιεῖν τι, τισὶ γὰρ ἐνίοτε ἐλέγχου ἀφορμὴν καθεστήκεσαν· μὴ πᾶσιν ἀπλῶς ἐξαγόρευε, πολλοὶ γὰρ ἐν καιρῷ συμβάντος τινὸς ἐναντιώματος εἰς ἔλεγ-

χον καὶ ἐξουδένωσιν τῇ ἐξαγορεύσει ἀπεχρήσαντο.

ε) Ἐτέρου διασαλπίσαντος ἀλλοτρίῳ κρυφίῳ παραπτώματος, ὥς θεῖον ἀποσυλῶν ἔνοχος καθεστήκει προνόμιον.

ς) Τὸ ἀγωνιστικὸν εἰς ἄκρον ἐλάσαν, κίνδυνον ἀπλήντησε, τὸ γὰρ τοιοῦτον κατάντημα εἰς ὄλισθον παρατρέπει· ἀμύχανον γὰρ οὕτως ἀνέναντι καὶ στήναι, καὶ θεωρίας μείζονος καταλαβεῖν ἀλλὰ πρὸς τὰ δεινὰ καταρῶνισκεται· οὐκοῦν τὸ ὕψος σκοπεῖται τὸ ὑποπέζιον· ὅπως ἀμέμπτως ἐπιδιδῶ=ῖτι ἐνίοτε ὁ ἀγωνιστὴς λίαν καὶ πρὸς ἄκρον ἀγωνιζόμενος καὶ εἰς ὕψος ἔλθων ἀρετῆς, ἐκ τοῦ τοιούτου ὕψους εἰς περίπτωσιν κινδυνεύει· διότι παρακολουθεῖν ἐστιν ὅτε τοῖς εἰς ὕψος κατορθωμάτων ἀναβάνουσιν ὑψηλοφροσύνη· δι' ἣν ἀδύνατόν ἐστι τὸν τοιοῦτον ἀγωνιστὴν ἐδραστήναι καὶ τοῖς κατορθωθεῖσιν ἐμμεῖναι, ἢ πρὸς ὑψηλοτέραν ὀνάγεσθαι θεωρίαν, ὥστε ἀνάγκη πρὸς τὰ χείρω λοιπὸν καταφέρεσθαι· οἰκοῦν πρὸς τὸ ὕψος ἀναβάς τῶν ἀρετῶν, τὴν ταπεινώσιν ἀσφαλιζομένην αὐτὸν ἔχεται, ἵνα δι' αὐτῆς αἰὶ προκόπῃ.

ζ) Τὰς δ' ἄκρας ἐπιτιμήσεις καὶ τὴν ἄλλην τῶν πειρατηρίων οἰκονόμησιν, οὐ δεῖ ἄκρας προσφέρειν, πρὸς δὲ τοῦ στέγοντος τὴν ἰσχύν ὑποτίθεσθαι=ὅτι καὶ τὰς ἐπιτιμήσεις καὶ τὰς δοκιμασίας, αἱ οἱ προεστώτες ποιοῦνται πρὸς πειρασίαν τῆς ὑπομονῆς καὶ καρτερίας τῶν ἀσκητῶν, οὐ δεῖ λίαν ἐπαχθεῖς ὑπάρχειν, ἀλλὰ συγκρίνειν τὴν τοῦ πειραζομένου δύναμιν, καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐκείνου δύναμιν καὶ καρτερίαν, καὶ τὴν ἐπιτίμησιν ἐπιστημόνως καὶ τὴν πείραν προσάγειν.

η) Ταῦτο δὲ καὶ ἐξάγγελος καὶ ἀρετῆς τελευταία ἐπίδρασις ταυτοπαθὲς ἐστὶ ὅτι καὶ ἐξαγγελία πρὸς ἄκρον συνωθουμένη καὶ ἄνοδος πρὸς ἀρετὴν ἐσχάτως ἐπιγίνα-

μένη, ὁμοίως ἐπισφαλῇ· καὶ νῦν ἡ διδασκαλία πρὸς τοὺς κατηγουμένους ἀφορᾷ· φησὶν οὖν, τὸν τῆς ἀρετῆς παιδευτὴν τὸν ἄρει πρὸς τὸ παιδευτήριον ἦκοντα, μήτε πάντα πρὸς ἀκρίβειαν ἀπαιτεῖν, ἔκφρατα οἰεῖται πρὸς αὐτὸν, βαρὺ γὰρ καὶ ἐπαχθές τισιν, ἔστιν ὅτε, τοῦτο δοκεῖ· μήτε πάλιν πρὸς ἀρετῆς συνελαύνειν ἀκρότητα· καὶ τοῦτο γὰρ τὸ νῦν εἰς ἀγῶνας καθισταμένῳ ἐπίπονόν τε ἄμα, καὶ οὐκ ἀσφαλές.

θ) Τὸ τῆς ἐγκρατείας ἰσχνὸν καὶ ἀκριβές, πολυχρονίῳ καὶ κραταιῷ πάθει οἷς ἀνένδεκτον ἐπισφαλές· ὅταν φησὶν ὑπὸ πάθους τις ἐπηρεαζόμενος χρονίζον-

τα τὸν ἐξ αὐτοῦ πόλεμον, καὶ μὴ ἔστιν αὐτῷ ἰσχύς ἱκανὴ φέρειν τὴν τῆς ἐγκρατείας ἰσχύνητα, ἐπισφαλὲς αὐτῷ ἢ εἰς ἄκρον ἐγκράτεια· τῇζαί γὰρ δεῖ τὸ σῶμα κατὰ τοῦ κρείττονος ἐγειρόμενον· ἀλλ' οὐ μέχρι τοσούτου ὥστ' ἡ μαρμαρῶ παραδοῦναι καὶ νοσήματι φθείροντι, ἢ παρακοπὴν διανοίας ἐργάσασθαι, τῇ ἐξ ἀτροφίας ξηρότητι, ἢ οἱ βέβαιον ἀθρόων τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ, ἢ τι ἕτερον, ὃ τοῖς ὑπὲρ δυνάμιν ἀτροφίσασιν ἔπεται· δεῖ τοιγαροῦν τῇ δυνάμει τοῦ σώματος παραμετρεῖν τὴν ἐγκράτειαν, ὥς μὴ ταύτην ὑπερβάσαν φθορὰν ἐργάσεται ἀδιόρθωτον· (Ἀκολουθεῖ)

ΒΙΟΣ

Τοῦ ἁγίου Κασσαρίου, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ὁ ἅγιος Κασσαριος ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐστουδίωσε δὲ τὴν ἱατρικὴν, εἰς τὴν ἐξάκρυσιν τῆς ὁποιᾶς καὶ διεκρίθη. Ἡ ἱερωτική του φήμη καὶ ἡ λοιπὴ ὑπεροχὴ τοῦ τὸν ἔκαμαν προσφιλεῖ γινώσκοντες εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίου, τοῦ ὁποίου διετέλεσεν ἀρχίατρος καὶ ἐμπιστος φίλος καὶ σύμβουλος. Ὅταν ἡ αυτοκρατορική ἐξουσία περιήλθεν εἰς τὸν Ἰουλιανὸν τὸν Παραβάτην, ὁ Κασσαριος ἐγκατέλειπε τὴν Κωνσταντινουπόλιν, διότι δὲν τῷ ἐπέτρεπεν ἡ συνείδησίς του νὰ ὑπηρετῇ εἰς αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος ἐπολέμει μετὰ τὴν μανίαν αὐτὴν τὴν ὑπερβίον τῆς Ἐκκλησίας.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αὐτοκρατο-

ρικήν Αὐλὴν, διωρίσθη δὲ ἀκολουθῶς καὶ βασιλικὸς οἰκονομικὸς ἑφορος εἰς τὴν Βιθυνίαν.

Ὁ Κασσαριος εἶχε πλουτισθῇ με γνώσει· ἐγκυκλοπαιδικὰς εὐρυτάτας. Οἱ σύγχρονοί του λόγιοι καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ἐπισήμων, εἴτε τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε τῆς πολιτείας τὸν ἐγνώριζον, εἶχον ὀνομάσει αὐτὸν σοφώτατον. Ἡ δὲ ὑπέρροχος πνευματικὴ ἀξία του, συνηνωμένη μετὰ βαθεῖαν εὐσέβειαν καὶ εἰλικρινεστάτην ἀρετήν, ἀποδεικνύει, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα παρόμοια παραδείγματα, ἀρχαιότερα καὶ νεώτερα, ὅτι ἡ ἀληθινὴ σοφία συμβιβάζεται μετὰ τὴν ἀληθινὴν πίστιν καὶ ὅτι μόνον ἡ ἡμιμάθεια φέρεται διὰ τῆς πλάνης πρὸς τὴν ἀσέβειαν.

Ἡ Ἐκκλησία, τιμῶσα τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος συνέδεσε τόσον ἀγνῶς τὴν

γνώσιν καὶ τὴν πίστιν καὶ κατεφρόνησε χάριν ταύτης τὰς λάμπει· καὶ τὰ πλούτη τῶν ἀνακτόρων, τὸν κατέταξε μεταξὺ τῶν ἁγίων τῆς. Ὅτι δὲ ἤξιζε τὴν τιμὴν ταύτην φαίνεται ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὸν ἐπιτάφιον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Γρηγορίου. Ἐκ τοῦ ἐπιταφίου τούτου ἀνυόμεθα τὰς κυριώτερας γραμμὰς συντόμου χορηγιασμοῦ τοῦ Κασσαρίου.

Ὁ Κασσαριος, ἀφοῦ ἐμμελήτευσε, διακρινόμενος πάντοτε, εἰς τὴν Ναζιανζόν, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν τοῦ μετέβη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Αὕτη δὲ συγκατεριθμεῖτο τότε μεταξὺ τῶν μεγαλυτέρων ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κέντρων.

Ὁ Γρηγόριος τὸν ἐγκωμιάζει, ὅτι ἐδείχθη προσφιλέστατος εἰς τοὺς συμμαθητάς του, εὐπειθέστατος πρὸς τοὺς διδασκάλους του, προσεκτικώτατος εἰς τὰς συναναστροφάς του, γνωστότατος διὰ τὴν σωφροσύνην του, περιφανέστατος διὰ τὴν σύνεσίν του. Τονίζει δὲ προσεῖτι τὴν μεγάλην φιλοπονίαν του, τὴν ὀξύτητα τῆς διανοίας του, τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀντιλήψεώς του. Προσθέτει εἰς ταῦτα, ὅτι ἔμαθεν ἀπὸ τὴν γεωμετρίαν, τὴν ἀστρονομίαν καὶ τὴν ἄλλην ἐξωτερικὴν παιδείαν ὅσα τῷ ἦσαν χρήσιμα διὰ νὰ θαυμάζη τὸν Δημιουργὸν τῆς τάξεως καὶ ἁρμονίας τῶν οὐρανίων. Ἐπαινεῖ κατόπιν τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἱατρικῶν σπουδῶν του καὶ βεβαιώνει, ὅτι εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐπαγγέλματός του τῷ ἀνεγνωρίζοντι γενικῶς τὰ πρωτεῖα.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰ ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ σπουδὰς, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν

πατρίδα του Ναζιανζόν, κατόπιν δὲ μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖ ἀπέκτισε φήμην ὑπέροχον καὶ ἀνεδείχθη τετιμημένος ἀρχίατρος τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίου· ἀλλὰ τὴν ἱκανότητά του δὲν ἐχρησιμοποίησε πρὸς φιλοχρηματίαν. Ἀρκούμενος εἰς τὸν ἐκ τοῦ βιαιώσεως μισθόν του, εὗρισκε μεγάλην εὐχαρίστησιν δίδων εἰς τοὺς πτωχοὺς δωρεὰν τὴν ἱατρικὴν συνδρομήν του. Καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσάν ἐκείνην, ἐν μέσῳ τῆς δόξης καὶ τῆς τιμῆς, διετήρησεν ἀκεραίαν τὴν ταπεινοφροσύνην του καὶ ἔζη μετὰ ἀπλότητα, ἀνώτερος πάσης τρυφῆς καὶ ἐπιδείξεως. Μὴ θεωρῶν ἄξια λόγου ὅλα τὰ ἄλλα, εἰς ἐν μόνον ἐπρόσεχε, πῶς καὶ νὰ ἦνε καὶ νὰ ὀνομάζεται χριστιανός.

Φύσις εὐγενεσιώτης, ἐπροστάτευε προθύμως οἰκογενεῖάς, εἰς τὰς ἀτυχίας των· μισῶν δὲ πᾶσαν ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν δουλοφροσύνην, ἦτο καταδεκτικώτατος πρὸς τοὺς μικροὺς, ἰσότιμος πρὸς τοὺς φίλους του, θαυραλφὸς ὅμως καὶ ἐλεύθερος πρὸς τοὺς ἄρχοντας· εἰς τοῖς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ὁληθείας ὅχι μόνον διὰ συζητήσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τόλμης καὶ αὐταπαρνήσεως.

Τοιοῦτοτρόπως, ὅταν ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παρὰ τῆς ἐκκλησίας, κατέβαλε μεγάλην προσπάθειαν, διὰ νὰ προσελκύῃ πρὸς πάντων ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπισήμους. Καὶ ἐπέτυχεν εἰς πολλοὺς, λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἐδῶ μὲν διὰ χρημάτων καὶ ἀξιομάτων, ἐκεῖ δὲ διὰ τῆς βασιλικῆς αἴγλης καὶ ἐπιβολῆς του, ἀλλὰ

χοῦ δὲ διὰ τῆς γοητείας τῶν λόγων του. Αἱ δὲ ἐπιτυχίαι του αὐταὶ τῷ ἐγέννησαν τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἤθελε δυνήθῃ πιθανῶς νὰ παραπείσῃ καὶ τὸν Καισάριον· ἀλλ' οὗτος, ἐμω- νισθεὶς πρὸ τοῦ βασιλέως, διεφύλα- ξεν ὅλην του τὴν παρρησίαν, ἀφοῦ, ποὶν ἢ εἰσέλθῃ περιέφραξε τὸν ἐαυ- τὸν του μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

Ὁ Ἰουλιανὸς δὲν κατώρθωσε τίποτε. Ὁ Καισάριος, ὑπερασπίσα- τὴν χριστιανικὴν πίστιν μὲ θερμό- τητα καὶ ἐπιχειρήματα. ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο, εἶνε καὶ θὰ μένῃ χριστι- ανός. Ὁ Ἰουλιανὸς ἀπέκρουσε τὴν δυσαρέσκειάν του. Ἡ παρουσία τοῦ Καισαρίου πλησίον του διὰ τὴν ἀ- νεγνωρισμένην σοφίαν καὶ τὴν πάγ- κοινον ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρὸς τῷ ἐ- φαίνεται ἀνακτορικὸν στόισμα. Ἀλλ' ὁ Καισάριος δὲν ἠνείχετο, νὰ ἐκχῇ ἐπικοινωνίαν πρὸς ἡγεμόνα ἀσεβῆ καὶ ἀποστάτην. Κι ἐγκατα-

λείψας τὸν ἐστεμμένον, ἐπανῆλθε πλησίον τῆς πατρικῆς του οἰκογε- νείας φυχὰς μακάριος, ὡς λέγει ὁ Γρηγόριος, τροπαιοῦχος ἀναίμακτος καὶ περιφονέστερος διὰ τῆς τοιαύ- τῆς φυγῆς του παρὰ ὅσον ἦτο εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀνακτορικῆς λαμ- πρότητός του. Τοιουτοτρόπως, ἐ- ξακολουθεῖ ὁ Γρηγόριος, ὁ Καισά- ριος ἐκέκλιδε νίκην, ἡ ὁποία τὸν ἀνύψωσεν ὑπεράνω τῆς βασιλικῆς πορφύρας, καὶ τὸν ἀνέδειξε τιμιώ- τερον ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα.

Ὁ Καισάριος ἀπέθανε τὸ ἔτος 368. Ὁ θάνατός του τόσον κατέ- θλιψε τὸν ἀδελφόν του Γρηγόριον, ὥστε πολλάκις τὸν ἐβλεπε ἐν ὄνει- ρῳ ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν περισσὴ ἀγάπη του φανερώνεται καὶ ἀπὸ τὰς ἐπι- κλήσεις, τὰς ὁποίας τῷ ἀπευθύνει, ὀνομάζων αὐτὸν ἀδελφὸν φίλιον καὶ φιλαδελφώτατον.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΙΔΙΟΜΕΛΩΝ, ΔΟΞΑΣΤΙΚΩΝ Κ.Λ.Π.

Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος Γ 86

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 35 - 36 τεύχους τοῦ Γ' ἔτους, σελὶς 402)

ΤΗ Η'. ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ

Φύλλον 67 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. β'.

Ω" τοῦ θαύματος τὸ ἐπ' ἐσχάτων τῶν καιρῶν τελεσθῆναι μέλλων μυστήριον νοεροῖς ὀφθαλμοῖς, προθεω- ρήσας Ζαχαρίας διαπρυσίως ἀνεκραύ- γαζε· χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, καὶ Ἱερουσαλὴμ κήρυττε καὶ τὸν σὸν ὑπόδεξαι Θεὸν καὶ Βασιλέα ἐπὶ πώ-

λου ὀχοῦμενον· ὃν ὁ παράνομος λαὸς φθόνῳ δεινῶς συσχεθεῖς, θανάτῳ πα- ραδέδωκε, καὶ τοῦτο δὲ προέλεγε· πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθή- σεται τὰ πρόβατα· αὐτὸν ἰκέτευε Ζα- χαρία προφήτα θεοπέσιε, τῶν παθῶν ἡμᾶς ῥῶσαι, καὶ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡ- μῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

Α' ὑποστάτον Κύριε τὴν ὀργὴν τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοῖς ἀπειλῆς σου, τῷ

θεοφόρῳ προφῆτῃ σου παριστῶν Ζα- χαρία· δρέπανον πατόμενον ταύτην προὔπειδεις· ἀλλ' ἡμεῖς ὁ λαός σου, καὶ πρόβατα νομῆς σου ἀξιοθέντες γε- νέσθαι διὰ τῆς πίστεως, ἀμέτρητον ὄ- δαμεν καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ πέλαγος τῆς εὐσπλαγχνίας σου, ἀπειλεῖς ὡς Δεσπότης καὶ σῶζεις ὡς φιλόανθρωπος ταῖς πρεσβείας αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀχράν- του σου Μητρός, δωρούμενος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

ΤΗ ΔΔ'. ΜΑΡΤΙΟΥ ΥΠΑΤΙΟΥ ΓΑΓΓΡΩΝ

Φύλλον 74 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. α'.

Τῶν ἀρετῶν εἰς ὕψος ἀναβὰς δογ- μάτων θεῶν ἐμυήθης τὰ ἄρρητα· θεόφρον Ὑπάτιε· ὅθεν καὶ Συνόδου μέσον ἁγίων Πατέρων, ἐν τῇ Νικαέων ὡς ἀσπὴρ φαεινὸς ἐξέλαμψας· ἀρεια- νὼν ἐμφράττων τὰ βλάβηματα στόματι, καὶ Τριάδος κηρύξας τὸ ὁμοούσιον, μαρτυρικῶς τέλει τὸν δρόμον διήνυσας, ἦν καὶ παρεστὼς ἱεράρχα ἀοίδιμε, ἰκέ- τευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. α'.

Θαυμαστὸς ἀληθῶς, ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ ὑπάρχει Χριστὸς ὁ Θεὸς ὁ καὶ σὲ θαυμασιώσας παραδόξοις τέ- ρασιν ἱεράρχα καὶ μάρτυς Ὑπάτιε. Καὶ Μωϋσῆς μὲν τὴν Ἐρυθρὰν ῥάβδῳ διέρ- ρηξε θάλασσαν καὶ πεζὸν φυγάδα τὸν Ἰσραὴλ διεβίβασε· σὺ δὲ τῇ θείᾳ σου ῥάβδῳ τοῦ βασιλικοῦ ταμεῖου ἐλκύσας τὸν δράκοντα ἐν μέσῳ τῆς πόλεως πυ- ρὸς κατανάλωμα τοῦτον ἀπέδει- ξας· δόξαν δὲ ὁ λαός σου καὶ ποίμνη ἦν ἐκτίσω Θεῷ ἀνέπεμπον· τῷ σὲ με- γαλύναντι καὶ παρέχοντι πᾶσι διὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος. (Ἀκολουθεῖ)

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην».

ΑΝΕΥΡΕΣΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Σπάνια, παρὰ τὰς κατακόμβας, εἶναι αἱ ἀναμνήσεις τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα καὶ τοσοῦτω συγκινη- τικώτεραι, ὅσον δυνάμεθα νὰ τὰς χρονο- λογήσωμεν καὶ ν' ἀναπαραστήσωμεν τὴν ζωὴν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μᾶς τὰς μετέ- δωσαν.

Ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἀνακάλυψις χριστιανι- κοῦ σταυροῦ εἰς τὴν Ἡράκλειαν ἀπετέλε- σε τὸ ἀντικείμενον ἀνακοινώσεως εἰς τὴν καθολικὴν ἀκαδημίαν καὶ ἐγένεθ' ἔμα συζητήσεων εἰς τὰς ἐφημερίδας.

Ὁ Σταυρὸς οὗτος εἶναι ὁ μόνος λατινι- κὸς σταυρὸς, ὅστις ἀνευρέθη εἰς τὰ εἱρεῖα τῶν τριῶν πόλεων τῶν καταστραφεισῶν κατὰ τὴν ἐν ἔτει 79 μ. Χ. ἐκρηξιν τοῦ Βεζουβίου, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Τίτου· πολὺ ἀπλοῦς, ἄνευ οὐδεμιᾶς διακοσμῆσε- ως μὲ τὴν μεσαίαν κεραίαν κατὰ τὸ τρί- τον μακροτέραν τῶν δύο ἐγκαρσίων βρα- χιόνων.

Εἶναι γνήσιος χριστιανικὸς σταυρὸς, σημεῖον ἀναμφισβήτητον. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων ἄλλων σταυρῶν ἔχει τὴν αὐτὴν ἐμφάνισιν. Εἰς τὴν Πομπηΐαν χα- ράγματα ἐπὶ μνημείων ἔχουν ἐξανθήσεις εἰς τοὺς κλάδους πρὸς ἀποπλάνησιν τῶν εἰδωλολατρῶν, τῶν ἐνδεχομένων διωκτῶν τοῦ σταυροῦ· ἕτερος σταυρὸς ἀνευρέθη εἰς τὴν Πομπηΐαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πλάγ- κον ἀλλὰ τοποθετημένος εἰς τι πρᾶτῆριον δρατὸν ἐκ τοῦ δρόμου ἀπέκρυπτε τὸ σχῆ- μά του διὰ τῶν ἀνωμάτων διαστάσεών του, οὕτως ὥστε, ἀφαιρουμένης τῆς ἄνω κεραίης καὶ τῶν 2 πλαγίων βραχιόνων ἀκανονίστως διατεταγμένων νὰ παρουσιά- ζῃ τὴν ὄψιν ῥοπάλου. Οἱ σταυροὶ τῆς Πομπηΐας ἀμφισβητοῦνται, ὅχι ὁμως καὶ ὁ τῆς Ἡρακλείας. Τοποθετημένος εἰς πε- νιχρὸν δωματίον πλουσίου μεγάρου ἀνῆ-

κεν ἀναμφιβόλως εἰς δοῦλον, ὅστις τὸν ἀπέκρυπτε. Εἶναι ἐνδεχόμενον ὁ σταυρὸς οὗτος νὰ εἶναι ἡ ἀποτύπωσις ἐσταυρωμένου ἐξαφανισθέντος.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, φαίνεται ὅτι ὁ τόπος οὗτος ἦτο κέντρον λατρείας διὰ τοὺς χριστιανούς δούλους Πατρικίου τινός. Γνωρίζομεν ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος εὔρε κατὰ τὸ 61 ἀνθοῦσαν χριστιανικὴν κοινότητα εἰς Ποντιόλους, παρὰ τὴν Νεάπολιν· δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον, ἂν ὁ χριστιανισμὸς διεδόθη καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Καμπανίας· ἀποδείξεις δὲν ὑπάρχουν περὶ τούτου· ἐπιτοίχιος ἐπιγραφή

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Μετὰ τῶν σπουδαιότερων καὶ ἀναγκαιότερων ἐγκυκλοπαιδικῶν μαθημάτων συγκαταλέγεται καὶ ἡ μουσική, ἡ ὁποία πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἕλλησι κτεῖχε τὴν ὑψίστην σημασίαν καὶ ἐκλογὴν.

Ἐνομίζετο μᾶλλον τὸ πρῶτιστον καὶ σπουδαιότατον φιλοσοφικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν μάθημα ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις μαθήμασιν.

Ἐθεωρεῖτο δὲ παρ' αὐτοῖς βίβρυχος πᾶς ὁ μὴ γινώσκων μουσικὴν καὶ γυμνασικὴν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφρόνουν ὅτι ἡ μουσικὴ συνέχει τὸ πᾶν. «Μουσικὴν οἱ πάλαιοι συνέχουν εἶπον τὸ πᾶν· οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων συμμετρίας ἄπερ καὶ ἀναλογίας ἐστίν· ἀλλ' οὐδέ τι τῶν γενομένων, μὴ μετὰ συμμετρίας καὶ ἀνιλογίας τῆς προσηκούσης γενόμενον κίλως ἂν ποτε γένοιτο, κἄν τε-

μνημονεύουσα τὸν ὄρον «χριστιανός» ἢ καὶ δύο κρυπτογραφήματα τοῦ «Πάτερ ἡμῶν».

Ἐπὶ πλέον ὑπὸ τὸ αὐτὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ τῆς Ἡρακλείας ἀνεκαλύφθη μικρὸν ἐρμάριον ξύλινον μετὰ βαθμίδος, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν, οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ προσευχητήριον ἐπιπλόν. Πενιχρὰ βεβαίως λείψανα, ἀλλ' ἀναμνήσεις πολῦτιμοι διατηρηθεῖσαι ὑπὸ τὴν τέφραν τῆς καταστροφῆς, ἥμιν δὲν ἐφείσθη οὔτε τῶν χριστιανῶν δούλων οὔτε τῶν εἰδωλολατρῶν κυρίων τῶν.

Ι. ΣΠΑΘΑΡΗΣ
Καθηγητῆς

χνικὸν εἶη, κἄν φυσικόν, κἄν αἰσθησεὶ ληπτόν, κἄν περὶ μόνην νόησιν θεωρούμενον· ἡ δὲ μουσικὴ αὐτοσυμμετρία τις ἐστὶ καὶ ἀναλογία τὸ πᾶν, οἷα τοῦ παντός ἁρμονία τυγχάνουσα· τάχα δ' ἂν τις καὶ τὸ θεῖον αὐτό, οὐκ ἀπληκῶς ἁρμονίαν ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ παντός ὀνομάσειε, ἐν ᾧ τὸ πᾶν ἁρμολογούμενον καὶ συμβιβάζομενον εὔτε καὶ ὡς ἄριστα διαφαίνεται ἔχον τοσοῦτον τὴν ἡξίωσαν θύματος, ἥς ἐν ἅπασιν οὕτω θεωρουμένην, καὶ πάντα διεπούσης καὶ κοσμούσης καὶ ἡδονὴν μὲν τῇ αἰσθήσει, ἁρμονίαν δὲ τῇ γύσει, μακροχρόνια δὲ τῇ νοήσει χαριζομένης περὶ τῆς ἐν αἰσθήσει μουσικῆς· μᾶλλον δὲ τῆς ἐν μιᾷ τῶν αἰσθήσεων, τῇ ἀκοῇ θεωρουμένης, ἐν ἐπιτόμῳ διαληψόμεθα. (Μανουὴλ ὁ Ψαλδῆς)

Διὰ νὰ δώσωμεν δὲ τὴν πρέπουσαν σημασίαν εἰς τὸ μάθημα τοῦτο, θέλομεν ἐξετάσει τοῦτο τρισὼς

α'. φαινομενικῶς ἢ φυσικῶς, β' ψυχολογικῶς, καὶ γ' ἱστορικῶς.

Α' Φαινομενικῶς ἢ φυσικῶς

Πᾶσα φωνὴ ἢ κρότος ὅστις προέρχεται ἐκ τινος ἀντικειμένου ἐμψύχου ἢ ἀψύχου, ἐνοργάνου ἢ ἀνοργάνου, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὸ αἶσθημα τῆς ἀκοῆς, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περιέργειαν ἡμῶν καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν εὐαρέσκειαν ἢ τὴν δυσαρέσκειαν εἰς τὴν συνείδησιν ἡμῶν. Ἡ φωνὴ λοιπὸν ἢ ὁ κρότος αὐτοῦ καλεῖται ἦχος· ὁ ἦχος δύναται νὰ ᾔῃ ὀξύς ἢ βρύς, εὐάρεστος ἢ δυσάρεστος, ὑποκείμενος εἰς ῥυθμικὴν κίνησιν. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἦχος προέρχεται ἐκ τινος ἐμψύχου ἢ ἀψύχου ὁργάνου τεχνικῶς κατηρητισμένου, προκαλεῖ εἰς ἡμᾶς τὴν χαρὰν, τὴν εὐθυμίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν· ἐὰν δὲ ἀπεναντίας ὁ ἦχος προέρχεται ἐκ τινος ὁργάνου μὴ τεχνικῶς κατηρητισμένου, προκαλεῖ εἰς ἡμᾶς βεβαίως τὴν δυσαρέσκειαν καὶ τὴν ἀηδίαν.

Εἰσερχόμεθα π. χ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀκούομεν ἕνα ἐρασιτέχνην καὶ γλυκύφωνον ψάλτην, ὅστις διὰ τῆς μουσικῆς τέχνης καὶ διὰ τῆς μελωδικῆς τοῦ φωνῆς καὶ τῆς ἁρμονίας τῶν ἰσοκρατῶν ἐξεγείρει ἡμᾶς εἰς κατάνυξιν, χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμόν. Εἰσερχόμεθα ἐν τῷ σχολείῳ καὶ ἀκούομεν αἶφνης τοὺς μαθητὰς σὺν τῷ διδασκάλῳ αὐτῶν ψάλλοντας τεχνικώτατα ᾄσματι σχολικόν, πατριωτικόν ἢ ἐθνικόν, τὸ ὁποῖον ἐξείρει τὴν φαντασίαν ἡμῶν καὶ ἐκρηγνύμεθα εἰς ἑξάλλον χαρὰν, εὐθυμίαν καὶ φανατισμόν. Εὐρισκόμεθα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐν καιρῷ πολέμου, ἔχοντες τὸν ἐχθρὸν ἀπέναντι

ἡμῶν καὶ ἀναμένοντες τὴν διαταγὴν τοῦ Στρατηγοῦ· αἶφνης ἀκούομεν τὸν ἐμβατήριον στρατιωτικὸν ὕμνον παιανιζόμενον ἁρμονικώτατα διὰ τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν ὁργάνων, συγχρόνως δὲ ἀκούομεν ἐν ἀλλαγαμῇ καὶ τὴν λέξιν. πῦρ· τότε ἄμέσως καταλαμβάνομεθα ὑφ' ἐνὸς πατριωτικοῦ συναισθήματος, ἀνεκλαλήτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως, καὶ ἐπιπίπτοντες λυσσώδως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κατανικῶμεν αὐτὸν κατὰ κράτος καὶ ἐγείρομεν τρόπαιον κατ' αὐτοῦ· καὶ οὕτω ἀπαλλάσσομεν καὶ ἀπολυτροῦμεν τὴν Πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ παντός ἐνδεχομένου κινδύνου.

Ὁ ἐρεθισμὸς λοιπὸν τῶν τριῶν ὁργάνων, δηλαδὴ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Στρατοπέδου προὐκάλεσαν εἰς ἡμᾶς τὴν κατάνυξιν, τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ ἐπομένως τὰ ἀποτελέσματα ἀπέβησαν λίαν εὐχάριστα καὶ ὠφελιμώτατα.

Αἱ διάφοραι φωναὶ τῶν τε ἐμψύχων καὶ ἀψύχων ὁργάνων ἐξαρθῶνται ἐκ τοῦ ἤχου τοῦ ὁργάνου. ὁ δὲ ἦχος συνίσταται εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην· ἄρα λοιπὸν ἡ μουσικὴ εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἀπέφερε τὰ τοιαῦτα θαυμάσια ἀποτελέσματα.

Β'. Ψυχολογικῶς

Διὰ τῆς μουσικῆς καλλιιεργεῖται ἡ φαιδρὰ φαντασία, (*) ἡ ὁποία ἐνισχύει τὰς δυνάμεις τοῦ σώματος

(*) Σημ. Περὶ τῆς φαιδρᾶς καὶ ἀχαινώτου φαντασίας δεῖα εἰς τὸ ἴδιον περιοδικὸν «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» τοῦ ἔτους 1938 ἔτος Β'. ἀριθ. 19 καὶ 20 σελ. 238 καὶ 271.

καὶ τῆς ψυχῆς, καὶ προάγει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς προόδους· δηλαδή ἐνισχύει α) τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου ὅστις μορφοῦται ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ β) μορφοῖ καὶ διατλάττει τὴν καρδίαν, καὶ γ) μορφοῖ καὶ ἐνισχύει τὴν ἀγαθὴν βούλησιν.

α'. Μόρφωσις τοῦ νοῦ

Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου μορφοῦται 1) διὰ τῆς εὐσεβοῦς διδασκαλίας· 2) διὰ σεμνοηθικοθρησκευτικῶν ὕμνων καὶ ἡθικῶν πατριωτικῶν ἀσμάτων καὶ ποιημάτων 3) διὰ τῆς θέας τῶν καλλιτεχνικῶν σεμνῶν εἰκόνων 4) διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἐν γένει τεινῶν ἡθικῶν βιβλίων· 5) διὰ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς καὶ διὰ τοῦ ἡθικοῦ βίου· 6) διὰ τῶν παραστάσεων ἐν γένει τῶν εἰκόνων τῆς ἀρετῆς καὶ διὰ τῆς μελέτης τοῦ θεοῦ λόγου καὶ διατηρήσεως τῶν θεῶν ἐννοιῶν, διὰ τῆς μελέτης τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ δόξης ἐν γένει, διὰ τῆς ὁποίας περιέβλεπεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ Αὐτοῦ.

Ὅταν λοιπὸν ὁ νοῦς ἡμῶν μορφωθῇ καλῶς καὶ εὐσεβῶς, τότε δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ κατανοήσωμεν τὸν ἀληθῆ προορισμόν.

β'. Μόρφωσις τῆς καρδίας

Ἐπίσης διὰ τῆς μουσικῆς μορφοῦται καὶ ἡ καρδία ἡμῶν. Ἡ καρδία ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον καὶ σπουδαιότερον μέρος τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ πολυμήχανον ἐργαστάσιον ἐν ᾧ ὑπάρχουσι πολλὰ καὶ διάφορα ὄργανα καὶ μηχανήματα.

Ἐν δὲ ἐκ τῶν σπουδαιότερων ὀργάνων τοῦ ἀνθρώπινου σώματος εἶναι καὶ ἡ καρδία, ἐκ τῆς ὁποίας διέρχεται τὸ αἷμα καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ οὕτω συντηρεῖται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ θησαυροφυλάκιον ἐν ᾧ θησαυρίζονται οἱ καλοὶ καὶ κακοὶ στοχασμοὶ τοῦ ἀνθρώπου, οὓς διασπηνδίζει ὁ Σωτὴρ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ. (Λουκ. ζ'. 44, 45 καὶ Ματθ. ιε'. 18 19, 20). Ἐν αὐτῇ θησαυρίζεται πληθὺς γνώσεων καὶ συναισθημάτων, ἀπερ καλλιεργούμενα ἀποφέρουσιν ὠφέλιμα ἀποτελέσματα πρὸς ὠφέλειαν ἡμῶν καὶ τοῦ πλησίου.

Ἡ καρδία λοιπὸν ἐν πρώτοις μορφοῦται διὰ τῆς ἱερᾶς ψαλμωδίας τῶν θρησκευτικῶν ᾠμάτων καὶ ἡθικῶν ποιημάτων, διὰ τῆς ἐνδομύχου νοεράς καὶ κατανυκτικῆς προσευχῆς (ὅταν προηγῇται ἡ ταπεινοφροσύνη), δι' ἀναγνώσεως θρησκευτικῶν βιβλίων, διὰ φιλανθρωπικῶν ἔργων, δι' ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς εὐπρεπείας καὶ δι' εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς.

Ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν προέρχονται γενναῖα καὶ ἱερὰ συναισθήματα, δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος κίτρωται μεγάλῃ καὶ ἐξίστια πρᾶγματι.

γ'. Μόρφωσις τῆς βουλῆσεως

Προσέτι διὰ τῆς μουσικῆς μορφοῦται καὶ ἡ ἀγαθὴ βούλησις ἡμῶν, ἥτις ἐνισχυομένη διὰ τῶν μουσικῶν ᾠμάτων τείνει πάντοτε πρὸς ἀπομίμησιν ἀγαθοῦ τινος κατορθώματος· π. χ. ψάλλομεν ἢ ἀκούομεν ψαλλόμενον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὕμνον τινα πανηγυρικὸν ἀναφερόμενον εἰς τὸν Θεὸν ἢ εἰς μέγαν ἅγιον, ἀμέσως

ἐγείρεται ἐν ἡμῖν τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα παροτρυνούσης καὶ τῆς ἀγαθῆς βουλῆσεως ἡμῶν πρὸς ἀπομίμησιν τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ ἁγίου· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν ψάλλωμεν ἢ ἀκούωμεν ἡρωϊκὸν τι ᾄσμα μελωδικώτατα ψαλλόμενον, ἀμέσως ἐγείρεται ἐν ἡμῖν τὸ πατριωτικὸν συναίσθημα μετὰ τῆς ἀγαθῆς βουλῆσεως, ἥτις ἀποφασίζει καὶ ὁρμᾷ πρὸς ἀπομίμησιν τοῦ ἥρωος εὐκαιρίας τυχεύσης.

Τοιουτοτρόπως ἡ ἀγαθὴ βούλησις ἐνισχυομένη ὑπὸ τοιούτων ἐγκωμιαστικῶν ᾠμάτων καὶ ποιημάτων, πληροῖ τὴν καρδίαν χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐπιθυμίας καλῆς, ὅπως κατὰ τὸ δυνατόν δυνηθῇ νὰ φθάσῃ καὶ ἀπομιμηθῇ τὰ κίτρωθματα τῶν ἁγίων ἢ τῶν ἡρώων πρὸς ὠφέλειαν καὶ δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος.

Διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς λοιπὸν ἀρμονίας ἐνισχύεται τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ παρέχει τὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ὑγείαν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μορφούμενος διὰ τῶν ἀνωτέρω μέσων ἀποβαίνει θαυμασιὸς καὶ ὠφέλιμος τῇ Κοινωνίᾳ. Ὡστε καὶ ψυχολογικῶς ἐξεταζόμενον τὸ μάθημα τῆς μουσικῆς ἀποφέρει θαυμάσια ἀποτελέσματα.

Γ'. Ἱστορικῶς

Ἡ ἱστορία ἀρχῆθεν παρέχει εἰς ἡμᾶς σαφεστάτας πληροφορίες περὶ προελεύσεως, δράσεως, ἐξελπίσεως καὶ χρήσεως τῆς μουσικῆς ἐν τῇ θεῇ λατρείᾳ.

Η ΛΕΞΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἡ λέξις Μουσικὴ κατὰ τὴν

γνώμην πολλῶν ποιητῶν καὶ φιλοσόφων παράγεται ἀπὸ τό, Μοῦσα παραλέμπει δὲ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀναγνώστου εἰς τὰς μυθολογουμένας ἢ μᾶλλον ἀλληγορουμένας Μούσας, ὅταν ἐξετάσῃ περὶ τῆς προελεύσεως καὶ προόδου τῆς μουσικῆς. Αἱ Μοῦσαι λοιπὸν κατὰ τὴν μυθολογίαν, κατ' ἀρχὰς ἐνομιζοντο τρεῖς· Μελέτη, Μνημοσύνη καὶ Ἀοιδὴ (ᾠδὴ)· καὶ διὰ μὲν τῆς Μελέτης ἀλληγορεῖται κατὰ τὴν ἡθικὴν ὁ στοχασμός (σκέψις) ὃν πρέλει νὰ ἔχῃ τις ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῆς ἐργασίας του, διὰ δὲ τῆς Μνημοσύνης ἡ ἐνθύμησις, ἥτις διαιωνίζει τὰς λαμπρὰς πράξεις, καὶ διὰ τῆς ᾠδῆς τὸ μέλος, διὰ τοῦ ὁποίου συνδέεται ἡ διήγησις αὐτῶν. Καὶ ὁ μὲν Πυθαγόρας κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν τριῶν Μουσῶν ἐφεῦρε, λέγουσι, τὰ τρία μέρη τῆς ἐν τῇ μουσικῇ ποσότητος. Μουσικοὶ δέ τινες ἀποδίδουσιν εἰς τὰς τρεῖς Μούσας τὴν εὐρεσιν τῶν τριῶν τόνων, τοῦ βαρέως, τοῦ ὀξέος καὶ τοῦ ἰσοῦ· τοῦ Δωρίου, τοῦ Λυδίου καὶ Φρυγίου· τοῦ μελίσσου, ἐλάσσονος καὶ ἐλαχίστου. (Ἐγχειρίδ. Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ)

Ὁ Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος παραδίδουσι τὰς Μούσας· ἐννέα, θυγατέρας τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ Κλειὼ ἢ Κλειτώ, Θάλεια, Εὐτέρπη, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνεια, Οὐρανία καὶ Καλλιόπη. Καὶ ἡ μὲν Κλειὼ ἢ Κλειτώ ἐφεῦρε λέγουσι τὴν ἱστορίαν, ἡ δὲ Θάλεια τὴν φυτουργίαν, ἡ Εὐτέρπη οὐλούς, ἡ Μελπομένη ᾠδὴν, ἡ Τερψιχόρη χορείαν, ἡ Ἐρατὼ γαμικὰ καὶ ὄρχησιν, ἡ Πολύμνεια γεωργίαν, ἡ Οὐρανία ἀστρο-

λογίαν καὶ ἡ Καλλιόπη ποίησιν.

(Ἡσίοδ. ἐν Θεογονίᾳ)

Ἄλλοι δὲ μεταγενέστεροι παρα-
δέχονται τὰς Μούσας τέσσαρας, ἄλ-
λοι δὲ πέντε καὶ ἄλλοι ἑπτὰ· καὶ εἰς
μὲν τὰς τέσσαρας, ἀποδίδουσι τὴν
εὐρεσιν τῆς διὰ τεσσάρων συμφωνί-
ας τοῦ τετραχόρδου συστήματος καὶ
τῶν μονοσυλλάβων τεσσάρων φθόγ-
γων τε, τα, τη, τω (καθ' ἡμᾶς δὲ
νη, πι, βου, γα)· εἰς δὲ τὰς πέντε,
τὴν εὐρεσιν τῆς διὰ πέντε συμφω-
νίας τοῦ πενταχόρδου συστήματος·
καὶ εἰς τὰς ἑπτὰ τὴν εὐρεσιν τῆς ἐ-
πταχόρδου λύρας τοῦ Διαπασῶν συ-
στήματος, τῶν ἑπτὰ αὐτοῦ διαστη-
μάτων. Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν ἀριθμὸν
ἐφευρέθησαν καὶ ἑπτὰ στοιχειώδεις·
χαρμικῆς, δι' ὧν γράφεται ἀσφα-
λῶς καὶ ἀπαγγέλλεται τὸ ποσὸν τῆς
μελωδίας.

Ἐκ τοῦ κυρίου λοιπὸν ἔργου τῶν
Μουσῶν ὠνομάσθη τὸ ψάλλειν
Μουσικὴ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ
ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ

Κ. Κ. ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΠΡΟΣ

Τὸν Πανοσιολ. Καθηγούμε-
νον τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου
τοῦ Καρακάλλου κ. κ. Ἀρχιμ.
Παῦλον. Ἀγίου Ὄρος

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 16-2-1940

Πανοσιολογιώτατε

Ἀσμενοὶ ἐπληροφόρημεν

ἐκ τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβ-
λιοθήκης» ὅτι παραιτησαμέ-
νου τοῦ σεπτοῦ καὶ γεραροῦ
Ἱγουμενοῦ πολυσεβάστου κ.
Κοδράτου λόγῳ πολιοῦ γήρα-
τος, ἐξελέγη ἡ Ὑμετέρα, Ἀ-
γάπη ὡς Καθηγούμενος τοῦ
Ἱεροῦ Καταγωγίου τῶν Ἀγί-
ων Ἀποστόλων. Προαγόμεθα
τοίνυν, ἵνα συγχαρῶμεν Ὑμᾶς
ἐπὶ τούτοις εὐχόμενοι ἵνα
ἔχοντες τὴν κατ' ἄμφω ὑγείαν
ἀξιωθῆτε τὴν νοσητὴν ὁλκάδα
τῆς αἰωνοβίου Μονῆς τῶν θε-
οκηρύκων Ἀποστόλων, ὧν ὁ
φθόγγος ἐκ βυθοῦ τῆς ἀπάτης
τὰ ἔθνη ἐλυτρώσατο, καθοδη-
γήσητε περιπολεύοντες πρὸς
τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον.

Συγχαίρομεν καὶ τὸν Ἑλ-
λόγιμον Γραμματέα Γέροντα
Βασιλείον διὰ τὴν ἐξαίρετον
προσφώνησιν ἐπὶ τῇ Ὑμετέ-
ρᾳ ἐνθερονίσει.

Ἐπευχόμενοι καὶ ἐπευλο-
γούντες τὸν τε γεραρόν καὶ
βαθυνοῦστατον Προηγούμενον
καὶ Πνευματικὸν Κύρ Κοδρά-
τον καὶ πᾶσαν τὴν ἐν Χριστῷ
ἀδελφότητα, κατασπαζόμεθα
τὴν Ὑμετέραν Ἀγάπην ἐν φι-
λήματι ἀγίῳ πλεῖσθ' ὅσα
καὶ βέλτιστα τὰ ἔτη Αὐτῆς
ἐπευχόμενοι.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος
ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Ἐπικλεῖ τὸν Θεόν, ἵνα ἀνοίξῃ τοὺς
ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας σου, καὶ ἴδῃς τὴν
ὠφέλειαν τῆς προσευχῆς, καὶ τῆς ἀναγνώ-
σεως τῆς ἐμπειρῆς νοσημένης.

(Ὁσίου Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ.)

ΒΙΟΣ

Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαράλαμπους τοῦ θαυματουργοῦ.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός,
ὁ παμβασιλεύς, μᾶς διδάσκει εἰς τὸ
θεῖον αὐτοῦ καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον,
ἂν θέλωμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν ὁ-
πίσω του, νὰ ἀπληροθῶμεν τὸν ἐ-
αυτὸν μας καὶ νὰ σηκώσωμεν τὸν
σταυρόν μας ἐπάνω μας, καὶ νὰ τὸν
ἀκολουθήσωμεν· καὶ τὸ ὅποιοι κα-
τῶρθωσαν πολλοὶ θαυμάσιοι καὶ
ἀγιώτατοι ἄνθρωποι, καθὼς ἦσαν
οἱ ἀσκηταὶ καὶ ἐρημίται, οἱ ὅποιοι
ἀπληροῦντο τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐγ-
κόσμια, τὴν εὐπάθειαν τοῦ σώματος,
πλοῦτον καὶ δόξαν εὐμάραντον, καὶ
ἐφρευγον εἰς τὰς ἐρημίας, καὶ εὐρί-
σκοντο πάντοτε εἰς τὴν προσηγορίαν
τοῦ Θεοῦ, εἰς προσευχὰς ἡμερινὰς
τε καὶ ὀλονυχτίους, καὶ ἄλλον σκο-
πὸν δὲν εἶχον, πᾶρεξ πῶς νὰ ἀρέ-
σουν εἰς τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην
τῶν Θεῶν. Τοιοῦτοι ἐστάθησαν καὶ
οἱ σοφώτατοι διδάσκαλοι τῆς Ἐκ-
κλησίας μας, οἱ ὅποιοι ἕνα καὶ μό-
νον σκοπὸν εἶχον, πῶς νὰ ὠφελή-
σουν ψυχὰς ἀνθρώπων, πῶς νὰ τοὺς
ἐπιστρέψουν εἰς τὰ ὀρθὰ δόγματα
τῆς Ἐκκλησίας, πῶς νὰ τοὺς στερεώ-
σουν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ δὲν
ἐφρόντιζον μήτε διὰ τὴν ἀνάπαυ-
σιν τοῦ σώματος, μήτε διὰ πλοῦτον
καὶ ἄλλα κτήματα· ἐξαιρέτως δὲ ἐ-
στάθησαν τοιοῦτοι οἱ ἀγιώτατοι μάρ-
τυρες, οἱ γενναῖοι στρατιῶται τοῦ
ἐπουρανίου Βασιλέως Χριστοῦ, οἱ
καλλίνικοι νικηταὶ τῆς πλάνης, καὶ
τῆς ἀσεβείας, καὶ αὐτοῦ τοῦ κοσμο-
κράτορος διαβόλου. Οἱ ὅποιοι, οὐ
μόνον κατεφρόνησαν πλοῦτι, καὶ
κτήματα, καὶ δόξας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ

τὸ ἴδιόν των σῶμα παρέδωκαν εἰς
μυρίας τιμωρίας καὶ βασάνους ἀνη-
κούστους, εἰς τόσον ὅπου καὶ αὐτὴν
τὴν γλυκυτάτην ζωὴν των ἐκατα-
φρόνησαν, καὶ ἐπρόκριναν τὸν θά-
νατον. Αὐτοὶ οἱ μάρτυρες βεβαίωτα-
τα ἀπληρώθησαν τὸν κόσμον, καὶ
τὸν ἑαυτὸν των· ἐπειδὴ καὶ ἰσχυρή-
θησαν τὴν παρούσαν πολυπόθητον
ζωὴν, καὶ ἐσῆκωσαν ἐπάνω τὸν
σταυρόν των, καὶ ἐφύλαξαν βεβαί-
αν καὶ στερεὰν τὴν ὀρθόδοξον πί-
στιν, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ,
στοχαζόμενοι ὀρθῶς, πῶς οὐκ εἶχον
ᾧδε μένουσαν πόλιν, καὶ διὰ τοῦτο
ὀλοψύχως ἐπεξήτουν τὴν μέλλουσαν.
Τούτου χάριν καὶ ἐδοξάσθησαν ὑπὸ
Θεοῦ, καὶ ἐτιμήθησαν· καὶ οὐ μόν-
ον ἀπολαμβάνουσι τὴν οὐράνιον
βασιλείαν καὶ χαίρουσιν αἰωνίως
μετὰ τὸν Χριστόν, διὰ τὸν ὅποιοι ἔ-
χυσαν τὸ αἷμά των, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ
ἀπαντχοῦ τῆς οἰκουμένης τιμῶνται
καὶ ἐορτάζονται, καὶ θέλουν δοξα-
σθῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Τοιοῦτος καλλίνικος καὶ γενναῖ-
ος στρατιώτης Χριστοῦ ἐστάθη καὶ
ὁ σήμερον ἐορταζόμενος καὶ τιμώμε-
νος· ὁ ἱερομάρτυς λέγω καὶ μεγαλο-
μάρτυς Χαράλαμπος, ὁ ὁποῖος ἦτο
πρότερον ἱερεὺς ἐννομώτατος εἰς τὴν
ἐπαρχίαν τῆς Μαγνησίας. Κατὰ
τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἐβασίλευσεν
εἰς τὴν Ρώμην Σεβήρος ὁ δυσσεβής,
ἐν ἔτει ρη' (198) ὅπου εἰς τὴν Ἀ-
σίαν ἦτο εἰς ἡγεμὼν ἀπηνῆς καὶ ἀ-
νήμερος, Λουκιανὸς ὀνομαζόμενος,
ὅστις ἐβασάνιζε πολλοὺς χριστιανούς
διὰ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν εὐσέβειαν, καὶ

νὰ προσκυνήσουν ἀναίσθητα εἶδω-
λα· καὶ μαθὼν ὅτι ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν
τῆς Μαγνησίας, ἦτο ἓνας ἱερεὺς Χα-
ραλάμπης ὀνομαζόμενος, ὅπου ὕβριζε
τοὺς θεοὺς, διδάσκοντας τοὺς λα-
οὺς παρρησίᾳ νὰ πιστεύουν εἰς τὸν
Χριστόν, ἐθυμώθη, καὶ ἔστειλε
στρατιώτας νὰ τοῦ τὸν φέρωσι. Καὶ
ιδὼν αὐτὸν ἠρώτησε· «διατί κατα-
φρονεῖς τὰ εἰδωλα, καὶ τὰ βασιλικὰ
δόγματα;» ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίνιστο·
«ἐγὼ ὑπακούω εἰς τοῦ ἐπουρανίου
Βασιλέως Χριστοῦ τὰ δίκαια καὶ
σωτήρια προστάγματα, ὁ δὲ Σεβή-
ρος γράφει μάταια καὶ ἀσύνητα λό-
για, ἐπειδὴ προστάσσει νὰ προσκυ-
νῇτε διὰ θεοῦ ἀναίσθητα καὶ ἄψυ-
χα εἰδωλα, καὶ παραδίδει τὰς ψυχὰς
σας εἰς θάνατον, ἀλλ' ὁ Δεσπότης
μου Χριστὸς δίδει ζωὴν αἰώνιον καὶ
μακαριότητα εἰς τοὺς δούλους του
καὶ ὅστις ἐπικαλεσθῇ τὸ παντοδύ-
ναμον αὐτοῦ ὄνομα, φεύγουν οἱ δαί-
μονες ὅπου προσκυνεῖτε, ὡς ὑποχέι-
ριοι καὶ ἀνίσχυροι, καὶ πᾶσα ἀσθένεια
ἀνίατος· ἰατρεύεται». Λέγει τὸν
ὁ ἄρχων· «ἄφες τὴν περισσολογίαν
γέροντα, καὶ κάμε ὡς φρόνιμος τὸ
συμφέρον σου· προσκύνησον τοὺς
Θεοὺς, πρὶν δοκιμάσῃς τὰ σκληρὰ
καὶ πάνδεινα κολαστήρια». Καὶ ὁ
ἅγιος· «ἐὰν δὲν βασανισθῶμεν ἐδῶ
πρόσκαιρα, δὲν κληρονομοῦμεν τὰ
αἰώνια ἀγαθὰ εἰς τὸν παράδεισον». Τότε
ταραχθέντες οἱ ἄρχοντες, ἔφε-
ρον τὰ δεινότερα κολαστήρια, λέ-
γοντες· «θῖσον τοῖς θεοῖς, κακὴ κε-
φαλὴ». Καὶ ὁ ἅγιος· «μὴ γένοιτο
νὰ γίνω τόσον μωρὸς καὶ ἀνόητος,
νὰ προσκυνήσω τοὺς ἀναισθήτους
δαίμονας ὅπου σέβεσθε, οἱ ὅποιοι
αὐτοὶ φοβοῦνται τὴν δύναμιν τοῦ

Σταυροῦ καὶ φεύγουσι». Τότε ἐγύ-
μνωσαν αὐτὸν καὶ λαβόντες χειρᾶ-
γρας κατεξέσχίζον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν
ἕως τοὺς πόδας τὰς σάρκας του. Ὁ
δὲ μακάριος ὑπομένων γενναίως αὐ-
τὴν τὴν ἀνύλοιπον βάσανον, καὶ εἰς
ὅλον τὸ σῶμα δεινῶς σπαραττόμε-
νος, ἔλεγεν· «εὐχαριστῶ σας ἀδελ-
φοὶ ὅτι βασανίζοντές μου τὸ σῶμα,
προξενεῖτε τῆς ψυχῆς μου εἰς τὸν
μέλλοντα αἰῶνα αἰώνιαν μακαριό-
τητα». Ταῦτα λέγοντος τοῦ ἁγίου
οἱ ὑπηρέται ἐθαύμαζον, καὶ ἔλεγον
πρὸς τοὺς ἄρχοντας· «τὴν ἀτιμίαν
νομίζει τιμὴν οὗτος ὁ ἄνθρωπος,
καὶ τὴν βάσανον ἄνυσιν· μήπως καὶ
εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστὸς καὶ ἦλθε νὰ
μᾶς δοκιμάσῃ, καὶ διὰ τοῦτο αἱ
χειρᾶγραι ἀποστομώνονται, καὶ δὲν
ξεσχίζουσιν πλέον τὰς σάρκας του;»
Ταῦτα ἀκούσας ὁ Δούξ ἐθυμώθη,
καὶ ὑβρίζων τοὺς ὑπηρέτας, πῶς ἦ-
σαν ἀμελεῖς καὶ ἀδύνατοι, ἤρπασε
τὰς χειρᾶγρας ἀπὸ τὰς χεῖράς των,
καὶ ἄρχισε νὰ ξεσχίξῃ τὸ σῶμα τοῦ
ἁγίου μὲ πολλὴν ὀργὴν ὁ θεόργι-
στος· ἀλλὰ παρενθὺς ἐφθασεν ἡ θεία
δίκη τὸν ἄδικον καὶ ἐκόπησαν, ὡς
τοῦ θαύματος! ἀπὸ τοὺς ἀγκῶνας
αἱ χεῖρές του, καὶ ἐκρέμοντο εἰς τὸ
σῶμα τοῦ μάρτυρος· αὐτὸς δὲ ὁ δει-
λσιος ἔπεσε κατὰ γῆς φωνάζων·
βοήθει μοι ἡγεμῶν, ὅτι μάγος εἶναι
οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Πλησιάσας οὖν
ὁ ἡγεμὼν καὶ ιδὼν τὰς χεῖρας τοῦ
Δουκὸς κρεμασμένας εἰς τὸ σῶμα
τοῦ μάρτυρος, τὸν ἔπτυσεν εἰς τὸ
πρόσωπον καὶ εὐθὺς ἐστράφη τὸ
πρόσωπόν του εἰς τὸν τράχηλον καὶ
ἔμεινεν ἐλεεινὸν θέαμα. Τότε ὅλοι οἱ
κάτοικοι τῆς Μαγνησίας ἐφοβήθη-
σαν, καὶ ἐπαρακαλοῦσαν τὸν δίκαιον

λέγοντες· ἀπόστρεψον ἀφ' ἡμῶν τὴν
ὀργὴν τοῦ Κυρίου ὅσις· οὕτω σε
προτάσσει ὁ Χριστὸς· νὰ μὴ ἀποδί-
δῃς κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἀλλὰ νὰ εὐερ-
γετῇς τοὺς μισοῦντάς σε. Λέγει τοὺς
ὁ ἅγιος· «ζῇ Κύριος ὁ Θεός μου,
δὲν εἶναι δόλος εἰς τὴν γλῶσσάν
μου, ἀλλὰ ὁ Κύριος ἐπαίδευσεν αὐ-
τοὺς ὡς χεῖρονας, διὰ νὰ δώσῃ ἐσᾶς
ζωὴν αἰώνιον». Τότε τὸ πλῆθος ὁ-
λον ἐβόησε πρὸς Κύριον λέγοντες·
«μὴ μᾶς ἀπολέσῃ; δέσποτα, ἀλλὰ
συγχώρησόν μας εἰς ὅσα ἑπταίσα-
μεν»· καὶ οὕτω πολλοὶ ἐπίστευσαν.
Ὁ δὲ Δούξ ἐδέετο τοῦ ἁγίου λέγων·
«ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐράνιε ἄν-
θρωπε, βοήθησόν μοι τῷ τάλανι.
Ἰδοὺ ἔχεις τὸ βάρος τῶν χειρῶν μου
ἐπάνω σου, καὶ ἐγὼ ὑπομένω τὸν
κόπον καὶ βάσανον· λοιπὸν ἰατρευ-
σόν με, νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὰς ὀδύνας
καὶ σὺ ἀπὸ κόπον καὶ μέριμναν, καὶ
ἐὰν λάβω τὴν ἴασιν, νὰ πιστεύσω
εἰς τὸν Θεόν σου βέβαια». Ὁ μὲν
οὖν ἅγιος ἠϋξάτο ταῦτα πρὸς Κύ-
ριον· «εὐχαριστοῦμέν σοι Δέσποτα
ὅπου μᾶς φυλάττεις πάντοτε· ἐπί-
βλεψον εἰς τὴν ταπείνωσιν τῶν πε-
πεδημένων, καὶ λύσον ἀπὸ τὰ δεσμὰ
εἰς δόξαν σου». Τότε ἦλθε φωνὴ λέ-
γουσα, «χαίρεις ἀθλητὰ Χαράλαμ-
πες, Ἀγγέλων συνόμιλε, καὶ Ἀπο-
στόλων ὁμότροπε· ἐπήκουσα τὴν δέ-
ησίν σου, καὶ δίδω τοῖς ἀσθενέσι
τὴν ἴασιν»· καὶ παρενθὺς ἰατρεύ-
θησαν. Καὶ πιστεύσας ὁ Δούξ, ἐβα-
πτίσθη εἰς τὸ ὄνομα Πατρὸς, Υἱοῦ
καὶ Ἀγίου Πνεύματος· ὁ δὲ ἡγεμὼν
ἔπαυσε τὸν διωγμὸν τῶν χριστιανῶν
ἕως νὰ δώσῃ τοῦ βασιλέως εἰδήσιν.

Τότε ἐσυνάγοντο ὅλοι τῆς Μαγ-
νησίας καὶ Ἀσίας πρὸς τὸν ἅγιον

καὶ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν, ἐβαπτίζοντο· πολλὰ δὲ θαύ-
ματα καὶ ἰάματα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς
ἐτέλει καθ' ἑκάστην ὁ ἅγιος· τυφλοὶ
ἀνέβλεπον, χωλοὶ ἐπεριπατοῦσαν,
δαίμονες ἔφευγον, νεκροὶ ἀνισταί-
νοντο, καὶ πᾶσα νόσος καὶ ἀσθένεια
ἰατρεύετο· τὰ ὅποια βλέπων ὁ ἡγε-
μὼν ἀπῆλθεν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ
τοῦ ἀνήγγειλε διὰ τὸν ἅγιον ἅπαν-
τα τὰ γενόμενα, ὡς ἄνωθεν εἰπω-
μεν. Ὁ δὲ μισαρὸς Σεβήρος ταῦτα
ἀκούσας, ἐθυμώθη καὶ ἔλεγε· «δια-
τί ἀμελεῖτε, θεοὶ αἰώνιοι, καὶ δὲν ἐ-
ξολοθρεύετε ἀπὸ τὴν γῆν τοὺς ἀ-
σεβεῖς ὅπου σᾶς ὑβρίζουσι;» καὶ εὐ-
θέως ἔστειλε τριακοσίους στρατιώ-
τας, προσιάσων αὐτοὺς νὰ ἐμπή-
ξουν καρφία εἰς ὅλην τὴν ῥάχιν τοῦ
μάρτυρος, ἔπειτα νὰ τὸν σύρουν ἀπὸ
τὴν Μαγνησίαν ἕως τὴν Ἀντιόχει-
αν. Οἱ δὲ ἀπελθόντες ἐκάρφωσαν
τοὺς ἦλους μὲ πολλὴν ἀσπλαγχτίαν
εἰς τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, καὶ δέ-
νοντές τον ἀπὸ τὴν γενειάδα, τὸν
ἐτραβοῦσαν ἀνηλεῶς οἱ ἀπάνθρω-
ποι καὶ τὸν ἐκάθιζον ἐμπαικτικῶς
ἐπάνω εἰς ἓνα ἄλογον. Ὅταν οὖν
ἐπῆγαν 15 στάδια, ἐλάλησε ταῦτα
μεγαλοφώνως τὸ ἄλογον λέγον· «ὦ
τρισκατάρτοι στρατιῶται ὑληρέται
τοῦ βασιλέως διαβόλου, δὲν βλέπετε
πῶς εἶναι ὁ Θεὸς μὲ τοῦτον τὸν ἄν-
θρωπον καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον;
λύσατέ τον σκληροτράχηλοι, νὰ λυ-
θῇτε καὶ σεῖς ἀπὸ δεσμὰ ἀόρατα». Τότε οἱ
στρατιῶται φοβηθέντες, τὸν ἐπῆγαν μὲ ἄνεσιν εἰς τὴν Ἀντιό-
χειαν διὰ νὰ μὴ παραβοῦν τὸ πρό-
σταγμα, ὁ δὲ διάβολος μετεσχημα-
τίσθη εἰς εἶδος γέροντος, καὶ ἐφά-
νη εἰς τὸν Σεβήρον, λέγων· «οὐαί

μοι βασιλεῦ, ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλεὺς τῶν Σκηθῶν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα μου ἕνας μάγος Χαράλαμπος· καλούμενος, καὶ μοῦ ἐπῆρεν ὅλους τοὺς στρατιώτας, καὶ ἦλθον νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ νὰ φυλαχθῆς νὰ μὴ πάθῃς τὸ ὅμοιον». Τότε ἔφερον καὶ τὸν ἅγιον, καὶ προστάσσει νὰ τοῦ καρφώσουν σοῦβλαν μεγάλην εἰς τὸ στήθος, ἔπειτα νὰ φέρουν ξύλα καὶ πῦρ νὰ τὸν καίουν, ἕως νὰ ξεψυχήσῃ. Τοῦ ἐκάρφωσαν λοιπὸν τὴν σοῦβλαν καὶ ὤραν πολλὴν τὸν κατέκμιον, ἀλλὰ ποσῶς δὲν ἐβλάβη ὑπὸ τοῦ πυρός, ὅτι αὐτὸ μὲν ἔσβυσεν, οἱ δορυφόροι ἐκουράσθησαν, ὁ δὲ ἅγιος ἀνέθιλλε, καὶ ἔστεκεν ὡς ῥόδον εὖοσμον· ὅθεν ὁ βασιλεὺς εἶπε νὰ τὸν λύσουν, καὶ νὰ τὸν φέρουν πλησίον, καὶ λέγει του διὰ πρόφασιν· «ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν μὲ ἔκαμε καὶ σὲ ὕβρισα, ἀλλὰ μὴ κινήσῃς, καὶ εἰς ὅσα σὲ ἐρωτήσω δὲς μοι ἀποκρίσιν καὶ εἰπέ μου, «πόσων χρόνων εἶσαι;», καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ἦτο· ριγ' (113) χρόνων· λέγειτον ὁ βασιλεὺς· ἐπειδὴ τόσους χρόνους ἔζησας, πῶς δὲν ἔχεις τόσην γνῶσιν νὰ γνωρίσῃς τοὺς ἀθανάτους θεοὺς, ἀλλὰ προσκυνεῖς τὸν Χριστόν, ὃς ἄγνωστος;» Καὶ ὁ ἅγιος· «ἐπειδὴ πολλοὺς χρόνους ἔζησα, ἐγνώρισα τὴν ἀλήθειαν καὶ προσκυνῶ τὸν ὄντως ἀληθινὸν Θεὸν τὸν παντοδύναμον καὶ οἰκτιρμονα». Ἐσὺ καὶ νεκρὸν δύνασαι νὰ ἀναστήσῃς ὡς ἤκουσα, λέγει ὁ βασιλεὺς. Καὶ ὁ ἅγιος· «αὐτὸ μόνον ὁ Δεσπότης Χριστὸς δύναται νὰ τὸ κάμῃ, καὶ ὄχι ἄνθρωπος». Τότε προσέταξεν ὁ Σεβήρος, καὶ ἦλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον ἕνας δαιμονιζόμενος, ὅστις ἦτο ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν, καὶ μισόκαλον

λς' (36) χρόνους βασανιζόμενος, καὶ πλησίον τοῦ ἁγίου παραγενόμενος, ἐφώναζεν ὁ δαίμων, ὥσπερ δεινῶς ὀδυνώμενος, καὶ ὑπὸ πυρὸς φλογιζόμενος· «δέομαί σου δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, μὴ με πρὸ καιροῦ βασανίσῃς· ἀλλ' εἰπὲ λόγον καὶ ἐξέρχομαι, καὶ ἂν ὀρίξῃς· θέλω εἰπῆ καὶ τὴν αἰτίαν ὅπου εἰσηλθὼν εἰς τὸν τὸν ἄνθρωπον». Καὶ ὁ ἅγιος· «εἰπὲ πνεῦμα ἀκάθαρτον». Τότε εἶπε τὸ δαιμόνιον· «οὗτος ἔκλεψε τὰ πράγματα τοῦ γείτονός του, καὶ τὸν κληρονόμον αὐτοῦ ἐφόνευσεν· ὅθεν εὐρίσκων αὐτὸν εἰς τοιαύτην ἀνομίαν ἀσχολούμενον, εἰσηλθὼν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν βασανίζω τώρα χρόνους ἕξ καὶ τριάκοντα. Τότε τὸν ἐπετίμησεν ὁ ἅγιος καὶ εὐγῆκεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐθαύμασε λέγων· «μεγάλος εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν κατὰ ἀλήθειαν». Καὶ μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἀπέθανεν ἕνας νέος, καὶ λέγει ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἅγιον· «ἀνάστησον τὸν νεκρὸν τοῦτον, ἐν δύνασαι»· καὶ ποιήσας προσευχὴν ὤραν πολλὴν, ἀνέστη, ὅθεν πολλοὶ ἀπὸ τὸν ὄχλον ἐπίστευσαν· ὁ δὲ ἑπαρχὸς Κρίσπος εἶπε τῷ βασιλεῖ· «θανάτωσον τοῦτον τὸν ἄνθρωπον, ὅτι μὲ μαντείας κάμνει τοιαῦτα τερατουργήματα». Εὐθὺς οὖν ὁ Σεβήρος μεταβάλλει γνώμην, καὶ λέγει τῷ μάρτυρι· «θύσον τοῖς θεοῖς Χαράλαμπε, νὰ φύγῃς τὰ κολαστήρια». Λέγει του ὁ ἅγιος· «ὅσον μὲ κολάζεις χειρότερα, τόσον μᾶλλον ἡ ψυχὴ μου εὐφραίνεται». Τότε ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ δείρουν μὲ λίθου· τὰς σιαγόνας του, καὶ μὲ λαμπάδας νὰ καύσουν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ τὰ γένηα, τὸ δὲ πῦρ ἐλήθησε καὶ ἔ-

καυσε τοὺς περιεστῶτας ὑληρέτας· καὶ θαυμάζων εἰς ταῦτα ὁ βασιλεὺς, ἠρώτα τοὺς ἄρχοντας, τίς εἶναι ὁ Χριστὸς ὅπου κάμνει τοιαῦτα τερατουργήματα; λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Κρίσπος ὁ ἑπαρχος· «ἀπὸ πορνείαν ἐγεννήθη ἐκ μιᾶς γυναικός, Μαρία· ὀνόματι». Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἀπεκρίνατο· «μὴ βλασφημῇς ἑπαρχε, ὅτι σὺ δὲν γνωρίζεις τοιαῦτα μυστήρια». Τότε ὁ βασιλεὺς θυμωθείς ὑπέμετρα, ὥρμησε νὰ πολεμήσῃ τὸν οὐρανὸν ὁ ἀνόητος· καὶ ρίπτων σαῖτας εἰς τὸν ἄερα, ἐβόησε· «κάταβα Χριστέ εἰς τὴν γῆν νὰ πολεμήσωμεν· εἰ δέ, ἐγὼ ἀναβαίνω νὰ σὲ εὕρω νὰ χαλάσω τὸ στερέωμα, καὶ σβύσω τὸν ἥλιον. Τότε γίνεται σεισμὸς καὶ φόβος μέγας· καὶ ἀγανάκτησις, ὅτι ὁ Κύριος ὠργίσθη, ὁ οὐρανὸς ὡς δένδρον ἐσειέτο, καὶ αἱ ἄνω δυνάμεις δυνατῶς ἐσαλεύθησαν, καὶ ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ μεγάλαι ἤκούοντο· καὶ εὐθέως ἐκρεμάσθησαν εἰς τὸν ἄερα ὃ, τε βασιλεὺς καὶ Κρίσπος ὁ ἑπαρχος καὶ ἐφώναζεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἅγιον· «Κυρίε μου Χαράλαμπε, δικαίως ἔπαθον, δεήθητι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου νὰ μὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν παιδευσιν, καὶ νὰ γράψω τὸ ὄνομά του εἰς ἅλας τὰς πόλεις νὰ τὸν δοξάζωσι». Τότε ἦλθεν ἐκεῖ καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Γαλήνη ὀνόματι, καὶ λέγει του· «πίστευσον εἰς τὸν Κύριον, νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὰ δεινὰ ὡς οἰκτιρῶν καὶ πανάγαθος, ὅτι αὐτὸς ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος Θεὸς ἀδιάδοχος». Τότε προσεκύνησε τὸν ἅγιον λέγουσα· «παρακάλεσον τὸν Κύριον νὰ λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς ὀδύνας τὸν πατέρα μου, καὶ εἰ μὲν πιστεύσῃ

ἤδη καλῶς, εἰδὲ καὶ σὲ κάμνει μετὰ θάνατον τέλειον». Προσευξάμενου λοιπὸν τοῦ ἁγίου, ἔπαυσε τοῦ Θεοῦ ἡ ἀγανάκτησις, καὶ κατέβησαν εἰς τὴν γῆν ὁ βασιλεὺς μὲ τὸν ἑπαρχον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὸ παλάτιον, ἔκαμον τρεῖς ἡμέρας συλλογιζόμενοι τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγανάκτησιν. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως εἶδεν ὄραμα, καὶ τὸ ἀνέφερε πρὸς τὸν ἅγιον, οὕτω λέγουσα· «ἐφάνη μοι πῶς εὐρέθην εἰς ἕνα περιβόλι ὠραιότατον μὲ δένδρα εὐωδέστατα καὶ βρύσιν εὖμορφον, καὶ ἦσαν πλησίον ὁ πῆγρ μου μὲ τὸν ἑπαρχον· ὁ δὲ φύλαξ τοῦ παραδείσου ἐδίωξεν αὐτοὺς μὲ πυρίνην ῥάβδον, καὶ ἐμένα ἐσήκωσε καὶ μὲ ἔβαλε μετὰ τιμῆς, καὶ λέγει μοι· ἐσένα ἐδόθη ἡ κατοικία αὐτὴ καὶ τοῖς ὁμοίοις σου, νὰ συνευφραίνεσθε πάντοτε· αὐτὰ εἶδον, καὶ παρακλῶ σε διδάσκαλε νὰ μοῦ εἰπῇς τὴν ἐξηγήσιν»· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· «τὸ περιβόλι ὅπου εἶδες, εἶναι τῶν δικαίων ὁ Παράδεισος, καὶ σὲ ἔβαλε μέσα ὁ Δεσπότης Χριστός, διὰ τὸν ἐπίστευσας· τὸν δὲ πατέρα σου καὶ τὸν ἑπαρχον ἐδίωξε, διὰ τὸ μέλλουν νὰ ἀποστατήσουν· καὶ νὰ μᾶς κακοποιήσουν οἱ ἀχάριστοι»· οὕτως εἶπε· καὶ μετὰ ἡμέρας τριάκοντα, ἐπροσκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον καὶ λέγει του· «θυσιάσον εἰς τοὺς θεοὺς νὰ κάμῃς τὸν λόγον μου, καὶ νὰ τιμήσῃς τοῦ λόγου σου». Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· τὰ λόγια σου εἶναι πικρὰ καὶ ἀσύνητα καὶ δὲν πρέπει νὰ σοῦ ὑποταχθῶ ὡς δοῦλος Θεοῦ καὶ ὑπῆκοος. Ὀργισθεὶς οὖν ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε καὶ τοῦ ἔβαλον χαλινάρι εἰς τὸ στόμα, ὥσπερ νὰ ἦτο ζῶον ἄ-

λογον, και τον επόμενουν εις δλην την πόλιν με πολλήν καταφρόνησιν. Ὁ δὲ ἅγιος ἤρχετο λέγων· «Δέσποτα Κύριε ὅπου ἐπλήσας τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἐτίμησας κατὰ τὴν εἰκόνα σου καὶ ὁμοίωσιν, ἐπίβλεψον εἰς τὴν μανίαν ταύτην καὶ ἀπειλὰς τοῦ τυράννου, ὅτι ταῦτα πάσχω διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον». Ἡ δὲ Γαλήνη ἐσυμβούλευεν ὥραν πολλὴν τὸν πατέρα της νὰ ἀπέλθῃ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν ταύτην, καὶ νὰ πιστεύῃ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν, ὅπου ὡμολόγησε διὰ νὰ μὴ κολασθῇ αἰώνια· ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀσύνητος οὐδὲν ὠφελήθη, ἀλλὰ μάλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐτρέπη, καὶ τὴν ἐπρόσταξε νὰ θυσιάσῃ τὰ εἶδωλα. Αὐτὴ δὲ ἡ πάνσοφος διὰ νὰ τὸν ἐμπαίξῃ, τοῦ ἔταξε νὰ τὰ προσκυνήσῃ, καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς καὶ Ἀπόλλωνος, εἶπεν εἰς τοὺς ἱερεῖς· «δεήθητε τοὺς Θεοὺς νὰ δεγθῶσι τὴν προσευχήν μου, ὅπου τοὺς ὕβρισα». Οἱ δὲ ἐβόησαν· «ὁ μέγας Θεὸς Ζεὺς καὶ κραταῖος Ἀπόλλων, οἱ ποιηταὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς συγχωρήσατε τὴν Δέσποιναν Γαλήνην διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πατρὸς της». Ἡ δὲ μακαρία ἔκραξε τὸν Δία λέγουσα· «ἐὰν εἴσαι θεός, πῶς δὲν γνωρίζῃς τὴν γνώμην μου;» καὶ τὸν ἔρριψε κάτω καὶ ἐσυντρίφθη. Τότε ἄρπαξε καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ λέγει του· «ἐλθὲ κάτω καμπόυρη σαπρόγῃρε, τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀπώλεια», καὶ κρημνίσασα αὐτὸν καὶ ἄλλα λδ' (34) εἶδωλα, ἀπῆλθον οἱ ἱερεῖς εἰς τὸ βασιλεῖα λέγοντες· «τώρα μέλλει νὰ καθῇ ὁ κόσμος, καὶ νὰ σβύσῃ ὁ ἥλιος ὅτι οἱ θεοὶ μας διεργάγησαν, καὶ ἀπέθανον, ὅτι ἡ θυγάτηρ σου τοὺς ἐκρή-

μνισε». Λέγει τοὺς ὁ Σεβήρος· «εὐρῆτε πενήντα μαστόρους νὰ τοὺς ἀποκαταστήσουν τὴν νύκτα· νὰ τοὺς στήσουν εἰς τὸν τόπον των, νὰ μὴ μᾶς γελοῦν οἱ Γαλιλαῖοι, πῶς οἱ θεοὶ μας ἐσυντρίφθησαν· καὶ οὕτως ἐποίησαν· καὶ τὸ πρῶτ' εἶπον τῆς Γαλήνης, «ἐλθὲ Δέσποινα νὰ ἰδῇς πῶς οἱ θεοὶ ἀνεστάθηναν»· ἡ δὲ ἀπελθοῦσα καὶ ἰδοῦσα τὴν ἀναχώνουσιν, ἐγνώρισε τὴν πονηρίαν καὶ λέγει· «ἄ· μὴ ἀμελήσω νὰ συντρίψω νεωτέρους θεοὺς· καὶ εἶπε ταῦτα πρὸς τὰ ξόανα· ἀπὸ νεκρῶν ἀναστάντες, ὡς νεκροὶ πάλιν καταποντίσθητε»· ταῦτα εἰποῦσα ἐκρημνίσθησαν ἅπαντα.

Ταῦτα πάλιν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐθυμώθη, καὶ λέγει πρὸς τὴν Γαλήνην· «τί ἔκαμες μαρτωτάτη;» ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· «ἐπειδὴ εἰσθε ἀνόητοι καὶ τοὺς νομίζετε θεοὺς, τοὺς ἐκρήμνισα· καὶ ἐὰν ἔχῃς καὶ ἄλλους, νὰ τοὺς κάμω τὰ ὅμοια, διὰ νὰ γνωρίσητε τὴν πλάνην σας νὰ μὴ ἐλπίζετε εἰς αὐτοὺς, ὅπου δὲν δύνανται νὰ ὠφελήσουν τοὺς εἰς αὐτοὺς πιστεύοντες, μήτε τοὺς μισοῦντας αὐτοὺς νὰ φονεύσωσι». Τότε θυμωθεὶς ὁ τύραννος, ἐπρόσταξε διὰ ὕβριν τοῦ μάρτυρος νὰ τὸν παραδώσουν μιᾷ χήρας γυναικὸς νὰ τὸν φυλάξῃ εἰς τὸν οἶκόν της, καὶ καθὼς ἐπῆγεν ὁ ἅγιος, ἀκουμπήσας εἰς ἓνα στύλον ξηρόν, ἐβλάστησεν, ὡς τοῦ θαύματος! ἐκεῖνος ὁ στύλος, καὶ ἔκαμε τόσους κλάδους, ὅπου ὄλον τὸν οἶκον ἐσκέπασεν. Ἡ δὲ γυνὴ ἰδοῦσα τοιοῦτον παράδοξον, προσεκύνησε τὸν ἅγιον λέγουσα. «ὑπάγε ἀπὸ τὸν οἶκόν μου Κύριε ὅτι δὲν εἰμαι ἀξία νὰ εἴσαι πλησίον μου». Ὁ δὲ εἶπεν

αὐτῇ· «μὴ φοβοῦ γύναι, ἀλλὰ πιστεύσον εἰς τὸν Κύριον, ὅστις εἶναι Θεὸς αἰνετὸς καὶ εὐσπλαγχνος». Τῇ ἐπαύριον ἰδόντες τῆς γυναικὸς οἱ γείτονες τοιοῦτον δένδρον μέγαλον εἰς τὴν αὐλὴν με ἄνθη καὶ καρπὸν, ἐθαύμασαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον εὗρον τὸν ἅγιον διδάσκοντα, καὶ τὸν ἡρώτων, ἐὰν αὐτὸς ἦτο ὁ Χριστὸς. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· «δοῦλος εἰμαι τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καὶ με τὴν χάριν αὐτοῦ ποιῶ τὰ θαυμάσια». Τότε ἡ γυνὴ εἶπε πρὸς αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν, ἐγκωμιάζουσα τὸν ἅγιον, καὶ πάντες τὸν ἐπροσκύνησαν, καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστὸν ἐβαπτίσθησαν· καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνήγγειλόν τινες τοῦ βασιλέως αὐτὸ τὸ τεράστιον, καὶ θαυμάζοντες ὅλοι, εἶπεν ὁ ἐπὶ τοῦ· «πρόσταξε βασιλεῦ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, νὰ μὴ κάμῃ καὶ ἄλλα τέρατα, νὰ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστὸν περισσότεροι»· ὅθεν ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν λαβὼν ὁ ἅγιος, ἐπήγεινεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ψάλλον τό, «Ἐλαῖον, καὶ κρίσιν ἄτομαί σοι Κύριε»· καὶ φθάσας ἐκεῖ, καὶ ὑψώσας πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα, οὕτως ἠΐστατο· «εὐχαριστῶ σοι Κύριε ὁ Θεός μου πάντοτε, ὅτι ἐλεήμων ὑπάρχεις καὶ φιλόανθρωπος. Σὺ παντοδύναμε, ἐπάταξας τὸν ἐχθρόν μας τὸν διάβολον, καὶ πατάξας τὸν ἄδην, ἐλύτρωσας ἀπὸ τὸν θάνατον τὸ ἀνθρώπινον γένος· μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Ταῦτα προσευχομένου τοῦ μάρτυρος, οἱ οὐρανοὶ ἠνεῳχθησαν, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ πλῆθους ἀγγέλων ὁ Κύριος, καὶ λέγει του· «ἐλθὲ προσφι-

λέστατε καὶ ἡγαπημένε μου Χαράλαμπε, ὅπου διὰ τὸ ὄνομά μου τοσοῦτον ἐκακοπάθησας· ζήτησόν μοι εἴ τινα χάριν θέλεις, νὰ σοῦ δώσω δοῦλέ μου». Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· «καὶ τοῦτο μέγαλον μου χάρισμα εἶναι, ὅπου ἡξιώθην νὰ ἰδῶ τὴν φοβερὰν δόξαν τῆς παρουσίας σου· πλὴν ἐπειδὴ ἡ ἀγαθότης σου με προστάσσει νὰ σοῦ ζητήσω αἵτησιν, παρακαλῶ τὴν βασιλείαν σου νὰ μοῦ κάμῃς ταύτην τὴν χάριν· εἰς ὅποιον τόπον εὐρεθῇ κομμάτι ἀπὸ τὸ λείψανόν μου, καὶ εἰς ὁποιαν χώραν θέλουν με ἐορτάζει νὰ μὴ γίνῃ ποσὼ· πεῖνα, οὔτε πανοῦκλα νὰ θανατώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἄωρα, οὔτε πονηρὸς ἄνθρωπος νὰ βλάβῃ τοὺς καρπούς, ἀλλὰ νὰ εἶναι εἰρήνη σταθερά, ψυχῶν σωτηρία, καὶ σωμάτων ἱασις, πλῆθος σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ τετράποδα, καὶ ἄλλα χρειάζόμενα· καὶ ὅστις ἔχει τὸ μαρτύριόν μου, καὶ με μνημονεύει, νὰ μὴ ψοφήσῃ τὸ βόδι του μήτε ἄλλο τετράποdon, μήτε ἡ ψυχὴ του νὰ λάβῃ κανὲν κακὸν ποτέ· ἐπειδὴ σάρκα καὶ αἱμᾶ εἰσι ποῖμα τῶν ἀχράντων χειρῶν σου· καὶ συγχώρησον τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, καὶ φύλαττε ὑγιῇ τὰ βόδια των νὰ γεωργῶσι τὴν γῆν. νὰ ἀπολαμβάνουν τοὺς καρποὺς ἁφθονά, νὰ σὲ δοξάζωσι». Λέγει τὸν ὁ Κύριος· «νὰ γίνῃ τὸ θέλημά σου δοῦλέ μου». Καὶ τότε ὁ μὲν Κύριος ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς, ὁ δὲ ἅγιος· παρέδωκε τὴν ψυχὴν ἐν εἰρήνῃ χωρὶς νὰ τὸν κόψῃ ὁ δήμιος. Ἡ δὲ μακαρία Γαλήνη ἐνταφίασεν εἰς χρυσοῦν κιβώτιον τὸ ἅγιον λείψανόν του με πολὺ τιμα μύρα καὶ ἀρώματα, ἥτις

ἐφύλαξεν ἕως τέλους τὴν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν.

Τὸ πανσεβάσμιον καὶ ἅγιον λείψιμον τοῦ ἁγίου τούτου, διεμοιράσθη πανταχοῦ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς· χάριν εὐλαβείας, ἀλεξίτηριον τῶν δεινῶν καὶ ἱατρεῖον ἁριστον πάσης νόσου καὶ ἀσθενείας· ἡ δὲ ἀγιωτάτη καὶ πάντιμος αὐτοῦ κἀρα εὐρίσκεται τὴν σήμερον εἰς τὴν ἀγιωτάτην ἐπισκοπὴν τῶν Σταγῶν, εἰς τὸ σεβάσμιον καὶ ἱερὸν Μοναστήριον, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ὅπου εἶναι εἰς τὰ Μετέωρα καὶ καθ' ἐκάστην τελεῖ ἀμύπολλα καὶ παράδοξα θαύματα· ἱατρεῦει νόσους πολυειδεῖς τῶν μετὰ πίστεως καὶ πόθου προσιόντων· ἐξαιρέτως δὲ φυλάττει ἀμολύντους καὶ ἀνεπηρεάστους ἀπὸ τὴν πανοῦκλαν, ἐκείνους ὅπου μὲ πίστιν ἀδίστακτον φέρουν ταύτην τὴν ἁγίαν Κἀραν εἰς τὰς πόλεις καὶ χώρας τῶν, καὶ εἰς τὰ σπήτια τῶν καὶ μὲ εὐλάβειαν τὴν κατασπάζονται, κάμνοντες πρῶτον ἀγιασμόν· καὶ οὕτω τῇ τοῦ Θεοῦ βοη-

θείᾳ καὶ τῇ χάριτι τοῦ μεγαλομάρτυρος διαφυλάττονται ὑγιεῖς καὶ ἀπειρακτοὶ ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἀσθενείαν.

Οὕτω δοξάζει καὶ τιμᾷ ὁ Θεὸς ἐκείνους, ὅπου κηρύττουν παρρησίᾳ τὸ ἅγιόν του ὄνομα ἐνώπιον βασιλέων καὶ τυράννων ἀπίστων, καὶ χύνουν τὸ αἷμά των διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον τοῦ· δοξάζει καὶ τοὺς μεγαλύνει, καὶ δίδει τὴν χάριν του εἰς τὰ ἁγία των λείψινα διὰ τὰ κάμουν παράδοξα θαύματα, καὶ εἰς τὸν ἄλλον νοερὸν κόσμον τοὺς συναριθμεῖ μὲ τοὺς αὐτοὺς Ἀγγέλους, τοὺς κάμνει συγκληρονόμους τῆς βσιλείας του, διὰ τὰ χαίρουσιν αἰωνίως· εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ἐν τῷ ἀγιωτάτῳ χορῷ τῶν πρωτοτόκων, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ἡς γένοιτο πάντας ἡμᾶς· ἐπιτυχεῖν εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΥΤΟΠΤΟΥ

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΙΛΑΤΟΥ

Εἰς τὸ Ἀρχιφυλακεῖον Κεσαρίνι τῆς Ρώμης εὐρίσκεται τὸ πρωτότυπον ἐπιστολῆς τοῦ Πουπλίου Λεντούλου Ποντίου Πιλάτου τοποτηρητοῦ τῆς Ἰουδαίας, ἀποσταλείσης ἐξ Ἱεροσολύμων πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης. (Μεταφρασθὲν ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Γάϊμς» τῆς Νέας Ὑόρκης.)

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἐξῆς :

Ἦκουσα περὶ τῶν ὧν ἐπιθυμεῖτε νὰ πληροφορηθῆτε καὶ προθύμως ἔρ-

χομαι νὰ ἀφηγηθῶ ταῦτα ἐν πρὸς ἐν.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἐθεάθη εἰς ἀγαθοποιὸς ἄνθρωπος, ὅστις ζῇ εἰσέτι καὶ ὀνομάζεται Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ὁ ὁποῖος λέγεται ὑπὸ τοῦ κόσμου ὅτι εἶναι ἀληθὴς προφήτης καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ποιητὴς Οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων καὶ ὑπαρχάντων πραγμάτων. Τῷ ὄντι, ὦ Καίσαρ, ἀκούονται περὶ αὐτοῦ θαυμάσια πράγματα. Ὁ Ἰησοῦς οὗτος Χριστὸς ἀνασταίνει νεκροὺς καὶ θεραπεύει ἀσθενεῖς μόνον διὰ τοῦ λόγου. Εἶναι ἄνθρωπος κανονικοῦ ἀναστήματος καὶ ὠραιότητας χαρακτηριστικῶν, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνέχει τοιαύτην μεγαλοπρέπειαν, ὥστε ἐκδιάζει τὴν ἀγάπην καὶ τὸ δέος τῶν βλέπόντων αὐτῶν. Ἡ κόμη αὐτοῦ εἶναι ὑπόξανθος, μακρὰ μέχρη τῶν ὠτων καὶ ἀπὸ τῶν ὠτων μέχρι τῶν ὤμων, μολοντόι δὲ ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ χύματος εἶναι πλέον σιλπνὸς καὶ εἶναι γνωστὸς ὡς Ναζωραῖος, ἔχει τὸ μέτωπον προέχον ἢ φωτεινὸν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ χωρὶς οὐδενὸς ἐλαττώματος ἢ κηλίδος, ἔχει ἰδιάζουσαν χροῖαν ἀνάλογον, ὡς ἐπίσης τὴν ῥίνα καὶ τὸ στόμα. Τὸ γένειον εἶναι ἀραιόν, ὅμοιον πρὸς τὴν κόμην, ὅχι πολὺ μακρὸν καὶ διηρημένον. Τὸ βλέμμα του εἶναι πρόσχαρες καὶ σοδρόν, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔχουσι λάμψιν ὡς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ προσηλώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἕνεκα τῆς αἴγλης αὐτοῦ. Ὅταν ἀπαντᾷ τρομάζει καὶ ὅταν πείθει ἐξαναγκάζει εἰς δάκρυα καὶ οὕτω γίνεται ἀγαπητὸς καὶ εἶναι εὐθυμος καὶ μετριόφρων. Λέγεται περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδεὶς εἶδεν αὐτὸν γελῶντα ἀλλὰ μᾶλλον δακρύοντα. Ἐχει τὰς

χεῖρας καὶ τοὺς δακτύλους τελείως ἐσχηματισμένους. Ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ εὐρίσκονται πάντες εὐχαριστημένοι, ἐλάχιστοι ἐν τούτοις βλέπουσιν αὐτόν, εἰς δὲ τοὺς συναντῶντας αὐτὸν ἀναφαίνεται ἐν λίαν μετριοπαθεῖ φυσιογνωμίᾳ καὶ παρουσίᾳ. Εἶναι ἄνθρωπος ἀφαντάστως ὠραιότατος, ἐμοιάζων πρὸς τὴν Μητέρα αὐτοῦ, τόσον ὠραίαν μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ὥστε οὐδεμία παρομοιάζουσα αὐτὴν εὐρίσκεται καθ' ὅλα ταῦτα τὰ μέρη. Ἐὰν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἠθέλην ἐπιθυμήσει νὰ τὸν ἰδῇ, θέλω σπεύσει νὰ τὸν ἀποστείλῃ πρὸς Αὐτήν. Ὡς πρὸς τὴν ἐπιρροήν του, ἅπανα ἡ πόλις τῆς Ἱερουσαλὴμ τὸν τρέμει, διότι εἶναι κάτοχος δλων τῶν γνώσεων χωρὶς ποτε νὰ διδαχθῇ παρ' οὐδενός.

Περιπατεῖ γυμνόπους καὶ ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν. Πολλοὶ βλέποντες αὐτὸν τὸν μυκτηρίζουσιν ὡς τρελλόν, μόλις ὁμως παρουσιασθῇ καὶ ἀνοίξῃ τὸ στόμα, πάντες τὸν φοβοῦνται καὶ τρέμουν.

Λέγεται ἐπίσης περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη εἰς τὰ μέρη ταῦτα προσόμοιος, τῷ ὄντι δὲ ὡς ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι, οὐδέποτε ἠκούσθη διδασκαλία ὁμοία πρὸς ἐκείνην, ἣν ὁ Χριστὸς οὗτος διδάσκει, πολλοὶ δὲ μεταξὺ τῶν Ἑβραίων θεωροῦσιν αὐτὸν ὡς Θεὸν καὶ ὡς πρὸς τοιοῦτον πιστεύουσιν. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ πολλοί, οἵτινες κατηγοροῦσιν αὐτὸν λέγοντες ὅτι εἶναι ἐναντίον πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ ἐγὼ οὗτος παρενοχλοῦμαι ὑπὸ τοιούτων κακοβούλων Ἑβραίων. Λέγεται περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδέποτε δυσχερῆστέ τινα καὶ ἀντιθέτως πάντοτε ἐπραττε τὸ καλόν, πάντες δὲ ὅσοι τὸν ἐδοκίμασαν ὁμολο-

γοῦσιν ὅτι ἔτυχον παρ' αὐτοῦ εὐεργεσιῶν καὶ θεραπειᾶς.

Ἐξετέλεσα εὐπειθῶς τὴν ἡμετέραν ἐπιταγὴν, πᾶν ὅ,τι δὲ ἡ ἡμετέρα Μεγαλειότης ἤθελε μὲ διατάξῃ θέλει

πάραυτα ἐκτελεσθῇ.

Πιστότατος καὶ εὐπειθέστατος

Πόντιος Πιλάτος

Διοικητῆς τῆς Ἰουδαίας

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τῷ ἐβδόμῳ καὶ δεκάτῳ Τιβερίου Καίσαρος, Βασιλέως Ρωμαίων, Μονάρχου, ἀνικῆτου, Ὀλυμπιάδος διακοσίας καὶ πρώτης, Ἡλιάδος ὀγδόης, ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τὸν ἡμέτερον μερισμὸν τῶν Ἑβραίων τετρακισχίλια καὶ ἑκατὸν ἐβδομήκοντα τέσσαρα ἔτη, καὶ κχταβολῆς Ρωμαίων βασιλείας ἔτη ἐβδομήκοντα τρία, καὶ ἀπὸ ἐλευθερίας τῆς δουλωσύνης Βαβυλῶνος ἔτη πεντακόσια ὀγδοήκοντα, καὶ καταστροφῆς τοῦ ἱεροῦ Βασιλείου ἔτη ἐννεήκοντα καὶ ἑπτὰ, ἐπὶ ὑπάτων τοῦ λαοῦ τῶν Ρωμαίων, Λουκίου Σιζονίου καὶ Μάρκου Σουνίου καὶ ἀνθυπάτου τοῦ Ἰλλυρικοῦ... Παλιστέρα, κοινοῦ διοικητοῦ τῆς χώρας τῶν Ἰουδαίων Κουῆντου Φλαβίου, ἐπὶ τῆς διοικήσεως Ἱερουσαλὴμ ἡγεμόνος κρατίστου, Ποντίου Πιλάτου, ἐπιστάτου τῆς κάτω Γαλιλαίας Ἡρώδου τοῦ Ἀντιπάτρου, τῆς ἀκρας ἀρχιερωσύνης Ἀννα καὶ Καϊάφα, Ἀλιάσου καὶ Μαιλμαγίστων εἰς τὸν ναόν, Ραμπάν, Ἀμαμπέλ, Γισκιτένου ἐκατόνταρχου, ὑπάτου Ρωμαίων τῆς πόλεως Ἱερουσαλὴμ Σουμπημασαξίου Ποπλίου Ρούφου.

Ἐγὼ ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμὼν διὰ τῆς βασιλείας τῶν Ρωμαίων, ἐπὶ τοῦ Πρακτωρίου τῆς ἀρχιηγεμονίας, κρίνω καὶ κατακρίνω καὶ καταδικάζω εἰς θάνατον σταυρικὸν τὸν Ἰησοῦν

λεγόμενον ὑπὸ τοῦ πλήθους Χριστόν, Ναζωραῖον καὶ ἀπὸ πατρίδος Γαλιλαίας. Ἄνθρωπον στασιώδη κατὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωσαϊκοῦ ἐναντίον τοῦ μεγαλοπρεποῦς Βασιλέως Ρωμαίων, Τιβερίου Καίσαρος. Καὶ ὀρίζω καὶ ἀποφαίνομαι τὸν θάνατον αὐτοῦ σταυρικὸν μετὰ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ σῴηθες τῶν καταδίκων, ἐπεὶ συνήθροισεν αὐτὸς πλῆθος ἀνθρώπων πλουσίων καὶ πτωχῶν, οὐκ ἔπαυσε θορύβους ἐγείρων ἐνοχλεῖν τὴν Ἰουδαίαν ποίων ἑαυτὸν υἱὸν Θεοῦ καὶ Βασιλέα τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀπειλῶν φθορὰν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ἀπαρνούμενος τὸν φόρον τοῦ Καίσαρος, καὶ τολμήσας εἰσελθεῖν μετὰ βᾶτων θριαμβευτῆς καὶ πλείστου ὄχλου, ὥσπερ τις Ρέξ, ἐντὸς τῆς πόλεως Ἱερουσαλὴμ, εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν καὶ διορίζομεν τὸν ἡμέτερον πρῶτον ἐκατόνταρχον Κουῆντον Κορνήλιον περιάξει τοῦτον παρῆρησά εἰς τὴν χώραν Ἱερουσαλὴμ, δεδεμένον, μαστιζόμενον καὶ ἐνδεδυσμένον πορφύραν, ἐστεφανωμένον ἀκανθίνῳ στεφάνῳ καὶ βαστάζοντα τὸν ἴδιον σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, ἵνα ἡ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις καὶ πᾶσι τοῖς κακοποιοῖς, μεθ' οὗ βούλομαι συνάγεσθαι δύο λεηστὰς φονεῖς καὶ ἐξέρχεσθαι διὰ τῆς πύλης Γιαμπαρόλας τῆς νῦν Ἀντωνιανῆς ἀναχθῆναι δὲ αὐτόν, τὸν Χριστόν, παρῆρησά ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν κα-

κούργων, ἐνόματι Καλθάριον, οὗτινος σταυρωθέντος καὶ θανατωθέντος μεῖναι τὸ σῶμα ἐν τῷ σταυρῷ εἰς κοινὸν θεώρημα πάντων τῶν κακούργων, καὶ ἄνω τοῦ σταυροῦ τίτλου τεθεῖναι γεγραμμένον τρισὶ γλώσσαις :

Ἰησοῦ Ἀλὸν ὁ Ἰλῆς Ἰοδὰμ (Ἑβραϊστί).

Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων (Ἑλληνιστί).

Ἰέζους Ναζωραῖους Ρέξ Ἰουδαίουρου (Ρωμαϊστί).

Ὀρίζομεν οὖν μηδένα τῶν ἡσινοσούν τάξεων καὶ ποιότητος τολμήσαι ἀπεριοκίπτως τὴν τοιαύτην ἐμποδίσαι δίκην, ὥς ὑπ' ἐμοῦ ὀρισμένην μετὰ πάσης σεμνότητος, εἰς ποινὴν τῆς αὐτομολίας τούτου Ἑβραίου ὄντος, κατὰ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς νόμους τῆς τῶν Ρωμαίων Βασιλείας.

Μάρτυρες τῆς ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἀπὸ τῆς Φυλῆς Ἰσραήλ :

Ρωάμ, Δανιήλ, Ραμπινήλ, Ἰωνακείμ, Μπανικάν, Ροτάμ, Ἰοντάβέλ, καὶ Περικουλάμ.

Ἀπὸ τῆς Βασιλείας καὶ ἡγεμονίας Ρωμαίων.

Λούκιος, Σεξτήλιος καὶ Μαξιμίλιος.

Ἀπὸ τῶν Φαρισαίων.

Μπαρμπᾶς, Συμεὼν, καὶ Μονέλη.

Ἀπὸ τῶν Ὑπάτων καὶ Δικαστῶν τῶν Ρωμαίων.

Ραμπάν, Μαντάνης καὶ Μπακαρόλας.

Ἀπὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης.

Ρωάν, Ἰούλδους καὶ Μπουκασόλης.

Νομικὸς δημόσιος ἀπὸ τῶν ἐγκλημάτων τῶν Ἑβραίων.

Μπουτάν.

(Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐκ τοῦ Ἱεροσολημιτικοῦ ἀρχείου ἐφημερίδος Ρεθμίου. Κρήτης «Ἐρευνα» πρὸ 7 ἐτῶν 1921—1922.)

ΑΝΤΙΓΡΑΜΜΑ

Καίσαρος πρὸς Πιλάτον Πόντιον κατηγορητικὸν δούς τε ἀπόφασιν κούστορα Ραχαάβ καὶ στρατιώτας σὺν αὐτῷ δισχιλίους τὸν ἀριθμὸν.

Ἐπειδὴ περ θίαιον καὶ ἀδικίας μεσὸν κατεψηφίσω θάνατον τοῦτον παρῆδωκας, καὶ οὐ συνεπάθης τοῦτον δικαίως, ἀλλὰ καλὰμψ θάψης καὶ ἀπόφασιν δύστηνον ἐκδοὺς καὶ φραγγελώσας τοῦτον παρῆδωκας ἐπὶ τῷ ἀναιτίως σταυρωθῆναι καὶ δῶρα ὑπὲρ τοῦ θανάτου αὐτοῦ λαβὼν καὶ τῇ μὲν γλώττῃ τοῦτον συνεπάθης, τῇ δὲ καρδίᾳ τοῦτον παρεδίδως τοῖς ἀνόμοις Ἰουδαί-

οις, ἀχθῆναι μοι ἵνα ἀπολογήσῃ καὶ λόγον ἀναποδώσῃς μοι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἣν ἀναιτίως εἰς θάνατον παραδέδωκας. Ἀλλ' ὦ τῆς σῆς ἀναιδείας καὶ πωρώσεως. Ἐγὼ ἐξ ἀκοῆς τοῦτον ἀκούων γυνὴ γάρ τις πρὸς με ἐλθοῦσα μαθήτρια αὐτοῦ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς ἐμαρτύρει ὅτι ἐπτά δαιμόνια ἐκβεβλήκει αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματα ὅσα ἐποίησε εἶπε γάρ μοι

ὅτι τυφλοὺς ἐποίησε βλέπειν· χωλοὺς περιπατεῖν, κωφοὺς ἀκοῦειν, λεπροὺς καθαρίζειν, νεκροὺς ἀνίσταν καὶ ἀπλῶς ἅπαν νόσημα λόγῳ μόνῳ τὴν ἰασιν παρέχειν.

Φρίττω· καὶ πῶς παρέχώρησας τοῦτον ἀναιτίως σταυρωθῆναι; καὶ εἰ ὡς Θεὸν τοῦτον οὐκ ἐδέξαοθε καὶ ὡς ἱατρὸν συμπαιδείας (οὐκ) ἠξιώσατε, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς δολερᾶς σου γραφῆς τῆς πρὸς με ἐλθοῦσης, καταψηφίσω σου τὴν τιμωρίαν, ὡς γράφουσιν ταύτην, ὡς ὅτι καὶ παρὰ οὗτος σεβόμηναι μείζων ὑπῆρχε. Πῶς παρέδωκας τοῦτον ἀναιτίως εἰς θάνατον; Ἀλλ' ὡς αὐτὸς κατέκρινας τοῦτον ἀδίκως καὶ εἰς θάνατον παρέδωκας, οὕτω καὶ γὰρ σε παραδώσω δικαίως εἰς θάνατον· οὐ μόνον δὲ σέ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς συμβούλους σου καὶ συμμύστας, ἀφ' ὧν τὰ δῶρα τοῦ θανάτου εἴληφας. Δοὺς δὲ τοῖς γραμματοκομισταῖς τὰ γράμματα, καὶ δι' ἐγγράφου κελεύσεως, ἀπόφασις τούτοις ἐδόθη, ἵνα ἅπαν τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἀναίρῳσιν καὶ δέσμιον τὸν Πιλάτον καὶ κατακεκριμένον ἀχθῆναι τῇ Ρώμῃ, καὶ τοὺς τῶν Ἰουδαίων πρώτους, τοὺς τε τοπάρχας Ἀρχέλαον τὸν ἔχθιστον υἱὸν Ἡρώδου καὶ τὸν συμμύστην αὐτοῦ Φίλιππον καὶ τοὺς τούτων ἀρχιερεῖς, τὸν τε Καϊάφαν καὶ τὸν τούτου πενθερὸν Ἄνναν καὶ πάντας τοὺς πρώτους τῶν Ἰουδαίων. Ἀπελθόντος δὲ τοῦ Ραχαὰβ μετὰ καὶ τῶν στρατιωτῶν ἅπαν τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων τὸ ἄρρεν ξίφει ὑπερηκόντισε, τὰς δὲ θεθήλους αὐτῶν γυναῖκας τὰ ξὺν ἑκπορνεύσαντες δέδωκεν. Καὶ ἀνεφύει καὶ ἐξανέστη σπέρμα μυσαρὸν τοῦ σατανᾶ. Λαβὼν δὲ ὁ κούρτωρ τὸν τε Πιλάτον, Ἀρχέλαόν τε καὶ Φίλιππον, Ἄνναν καὶ Καϊάφαν καὶ πάντας

τοὺς πρώτους τῶν Ἰουδαίων δεσμίους ἐμβάλων εἰς πλοῖον ἀγειν εἰς Ρώμην· ἐτυχε δὲ τούτους τὸν θίον δυστυχεῖν ὡς καὶ τὴν ζωὴν κακῶς ἀπορρήξει. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἔθαψαν τῶν ἀσθενησάντων, τὸν δὲ Καϊάφαν εὐγάλαντες εἰς τὴν Κρήτην νὰ τὸν θάψουν, ἡ γῆ οὐκ ἐδέξατο τὸ ἄθλιον αὐτοῦ σῶμα, ἀλλὰ ἐρρίψεν ἔξω καὶ μίαν καὶ δις· τοῦτο δὲ ἅπαν τὸ πλῆθος ἰδόντες ἄραντες λίθους οἰκείαις χερσὶν ἐβαλλον ἐπ' αὐτὸ καὶ ὡς ὄρος ποιήσαντες ἔχωσαν αὐτό. Βρῶμα δὲ μεγάλη ἐξέρχεται ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου ἕως τοῦ νῦν.

Ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἀρχαίοις Ἀναξιν ὡς ὅτι, ἐὰν κατὰδικός τις θανάτῳ κατεκρίθη καὶ ἐθεάσατο τὴν ἔψιν αὐτοῦ, εὐθέως ἐρρύετο τῆς καταδίκης. Ἐκέλευσεν οὖν ὁ Καῖσαρ τοῦ μὴ θεάσασθαι αὐτὸν ἦτοι τὸν Πιλάτον, ἵνα μὴ ρυσθῇ ἐκ τοῦ θανάτου, ἀλλὰ κελεύσει αὐτοῦ ἐν ἄντρῳ τινὶ ἐμβληθῆναι καὶ ἀνακτισθῆναι οὕτω καὶ εἶασεν αὐτόν, ὃ καὶ γέγονε.

Τὸν δὲ Ἀνιαν ἐν δέρματι βοῦς ἐνετύλιξαν, τοῦ βασιλέως οὕτω προστάξας, καὶ κρεμάσαντες ὑπὸ τὸν ἥλιον τὴν θύσαν, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ξηρανθεῖσαν, ἐκπτεσθεῖς, τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐκ τοῦ στόματος ἐξήλθον καὶ βιαίως τὴν ἀθλίαν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπέρρηξε· τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν Ἰουδαίων ἐκδούτους παρέδωκεν εἰς θάνατον καὶ αὐτοὺς τῷ ξίφει παρέδωκεν. Μία δὲ ἐξεληθὼν ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, δορκάδα τινὰ ἐδίωκεν, ἡ δὲ δορκὰς ἐλθοῦσα, ἐν τῇ ὁπῇ τοῦ ἄντρου ἵστατο· ἔμελε δὲ ἀναιρεθῆναι τὸν Πιλάτον, ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Καίσαρος καὶ ἀναλωθῆναι, ἵνα τὸ μέλλον πληρωθῇ. Προέκυψεν ὁ Πιλάτος τοῦ θεάσασθαι τὸν Καῖσαρα

καὶ ἡ δορκὰς κατέναντι αὐτοῦ στάσα καὶ ὁ Καῖσαρ τὸ τόξον βαλὼν πρὸς αὐτὴν καὶ διὰ τῆς ὁπῆς τὸ θέλος εἰσελθὼν τὸν Πιλάτον ἀνήρρεσε.

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος ὑπ' ἀριθ. 463]250 σελὶς 534 τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς μονῆς Διονυσίου τοῦ ἁγίου Ὁρους.)

ΕΤΕΡΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Διάφορα

—Τὰ χρήματα τοῖς πλουσίοις ὁ Θεὸς οὐ δεδωρηται, ἀλλὰ δεδάνεικε.

—Ὁ χρησίμα εἰδώς, οὐκ ὁ πολλὰ εἰδώς, σοφός.

—Ἀφωνον ἔργον κρεῖσσον ἀπράκτου λόγου.

—Ἀνθρώπος ἐπιλήσιμων εὐεργεσίας, πῖθος τετριμμένος διαδῶκεν τὰς χάριτας.

—Ὁν ὁ Θεὸς φιλεῖ ἀποθνήσκει νέος.

—Χάριν λαβὼν μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλάθου.

—Οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ.

—Αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολὺς.

—Πλούσιος καὶ πτωχὸς συνήνητησαν ἀλλήλοις, ἀμφοτέρους δὲ ἐποίησεν ὁ Κύριος.

—Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἰδὼν Διογένην τὸν φιλόσοφον ἐν πίθῳ κείμενον, ἔφη: «ὦ πίθε μεστὲ φρενῶν». Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔφη: «ὅστις φρενῶν μοι μᾶλλον ἢ βυθὸς τύχης» (Λαυρ. Κώδ. Α 187 φ. 101).

—Οὐ παντὸς ἀνθρώπου κρίνειν τὰ ἀνθρώπου. Σοφοῦ δὲ κ' ἀγαθοῦ, μετ' ἐλευθέρου νοῦ.

—Εἰ ἥς φιλομαθῆς, ἔση καὶ πολυμαθής.

—Ἀρετὴ εἶναι ἐμπόλεμος κατάστασις. Διὸ νὰ ζῶμεν ἐν αὐτῇ, πρέπει νὰ

πολεμῶμεν διαρκῶς μετὰ τὸν ἑαυτὸν μας.

—Δύο κακῶν προκειμένων, τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον.

—Γελᾷ ὁ μωρὸς καὶ τι μὴ γελοῖον ἦ.

—Τὸ μικρὸν οὐ μικρὸν ὅταν ἐκφέρῃ μέγα.

—Ὁ Θεὸς καὶ ἡ φύσις οὐδὲν μάτην ποιοῦσιν. (Ἀριστοτέλης)

—Πᾶσά τε ἐπιστήμη καὶ παιδεία χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία (κακοήθεια) καὶ οὐ σοφία φαίνεται. (Πλάτων)

—Σοφοῖς ὁμιλῶν, κ' αὐτὸς ἐκβήσῃ σοφός.

—Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ δύσδιον.

—Ἐμὸν τὸ χρυσίον καὶ ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ὃ τιτι θέλω δίδωμι αὐτό. (Προφήτης Ἀγγαῖος)

—Οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀτυχεστότερον, μετὰ δακρύων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰσέρχεται μετὰ δακρύων τοῦτον ἐγκαταλείπει.

—Τὸ ἐκ φύσεως ἀγαθὸν ἀδόκιμον, τὸ δὲ ἐκ προαιρέσεως ἐπαινετόν.

—Ὁ τὰ ἐτέρων λαμβάνων καὶ ἐτέροις διδούς, οὐκ ἠλέησεν ἀλλ' ἠδίκησεν ἀδικίαν τὴν ἐσχάτην.

—Τί δὲ ἡ μάθησις. ἐμὴ ἂν νοῦς παροῖ:

—Οὐδὲν οὕτω παροξύνει τὸν Θεόν, ὡς τὸ παρ' ἀξίαν ἱεράσθαι, πλὴν ὅστις ἀμαρτωλὸς ἱερεὺς ἀνδρὶ λέπραν ἔχοντι εἰς τὰς χεῖρας καὶ χρυσὸν διανέμοντι. Καὶ ἡ μὲν λέπρα παρ' αὐτῷ μένει, οἱ δὲ λαμβάνοντες τὸν χρυσὸν παραμένουσιν ἀπαθεῖς.

—Θάρσει, λέγων τὰληθὲς οὐ σφαλεῖ ποτέ. (Σοφοκλῆς)

—Ὁ ἀνθρώπος, ὅταν κινῆται ἀπὸ τὸν θυμόν, δὲν εἶναι ἀγριώτερος ἀπὸ τὸν κύνα; ὅταν ἔχη δολιότητα, διαφέρει διό-

λου από της ἄρκτου; ὅταν εἶναι εὐκόλος εἰς ὕβρεις, διαφέρει ἀπὸ τὸν σκορπιόν; Ὅταν ὁρμᾷ λαθροῖως εἰς ἐκδίκησιν, εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὴν ἐχιδναν; (Ι. Χρυσόστομος).

—Εἰ χρυσὸν φιλεῖς, Χριστὸν οὐ φιλεῖς.

—Ὡσπερ ὁ Ἀκτέων ὑπὸ τῶν τρεφέντων ὑπ' αὐτοῦ κυνῶν ἀπέθανεν, οὕτως οἱ κόλακες τοὺς τρέφοντας κατεσθίουσι.

—Θνήσκων δίκαιος, οὐ ταράττομαι, λέγει, πρὸς τὴν τελευταίαν ὧν προητοιμασμένος.

—Οἱ γὰρ μὴ ὀργιζόμενοι ἔφ' οἷς δεῖ, ἡλίθιοι δοκοῦσιν εἶναι. (Ἀριστοτέλους Ἠθικά Νικομάχ.)

—Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας δεδιδαγμένος, φιλοσοφῶν, παρεκάλει τὸν θεόν, (Δία) μαζὺ μὲ τὰς εὐτυχίας νὰ τῷ δώσῃ καὶ δυστυχίματα, λέγων: «ὦ Ζεῦ, μῖζόν τε τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δυστύχημα».

—Τὸ ἀδίκως πλουτεῖν τοῦ πένεσθαι ἀθλιώτερον. (Λιβανίου)

—Ἐκ δύο ἀνθρώπων ἀγνώστων, ὧν ὁ μὲν ὁμιλεῖ πολλά, ὁ δὲ σιωπᾷ διηλεκτῶς, ὁ μᾶλλον ἐπιβλητικὸς εἶναι ὁ δεύτερος.

—Ἀμεινον ἢ μετὰ λόγου οἰνοποσία τῆς μετὰ τύφου ὑδροποσίας. (Λανσαϊκόν)

—Κέρδος πονηρὸν ζημίαν αἰετὶ φέρει.

—Καὶ Θεῷ φίλον τὸ κατὰ δύναμιν.

Τὶ εἶναι φιλία

Εἶναι λοιπὸν ἡ φιλία, κατὰ κοινὴν κρίσιν ὅλων τῶν σοφῶν, μία ἀμοιβαία καὶ φανερά κλίσις δύο ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι συμφωνοῦσιν, ὅσον εἶναι δυνατόν, εἰς τὴν ἡθικήν καὶ διαθέσεις, καὶ θέλει ἡ μία τὸ κυρίως καλὸν εἰς τὴν ἄλλην καθὼς εἰς τὸν ἑαυτὸν της.

Α'. Εἶναι κλίσις, διατὶ εἶναι ἀγάπη,

καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι μία ὁρμὴ τῆς ψυχῆς, μὲ τὴν ὁποίαν φέρεται εἰς τὸ ἀγαπώμενον, ὡς πρὸς ἴδιον κέντρον. Καὶ ἀγάπη ὄχι νωθρά, οὐδὲ ἀργὴ καθὼς ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἀπλὴν εὐνοίαν εἶπεν «ἀργὴν φιλίαν» (βιβλ. θ'. ἠθικ. κεφάλ. ε'). ἀλλ' ἀγάπη, ἡ ὁποία πτερομένη μὲ μίαν σφοδρὰν ἔρφειν δξυτάτου (ἴσως ἐλλείπει: ἔρωτος ἢ πόθου) συνάπτει τὰς καρδίας εἰς μίαν ἔνωσιν γλυκυτάτην καὶ τὰς κάμνει νὰ ἐπιθυμῶσιν, ἂν ἦναι τρόπος, νὰ ἦναι ἀχώριστοι.

Β'. Εἶναι ἀμοιβαία, διότι ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἀγαπῶντα ἀπὸ τὸν ἀγαπώμενον, καθὼς φέρεται εἰς τὸν ἀγαπώμενον ἀπὸ τὸν ἀγαπῶντα μὲ ἴσην δύναμιν, ἐπειδὴ φίλος κατ' Ἀριστοτ. «ὁ φίλων καὶ ἀντιφιλούμενος». (Ρητορ. βιβλ. β').

Εἶναι ὄντως ἀξία μελέτης ἡ ἐπιστολιμαία αὕτη πραγματεία τοῦ εὐρυμαθοῦς Κερκυραίου, ἰδίᾳ διὰ τοὺς νέους, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐπιπολαιῶς συνάπτουσι φιλικὰς σχέσεις μὲ τὸν τυχόντα. Ἐξ αὐτῆς θὰ ἀρυσθῶσι πολὺτιμα διδάγματα καὶ πρὸς ἐκλογὴν καλῶν φίλων, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῶν μὴ τοιούτων, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ γνωρίσωσι τοὺς ἑαυτούς των ἂν εἶναι ἐπιδεκτικοὶ φιλίας ἢ ἀνεπίδεκτοι.

Πλὴν τῆς ἀτομικῆς φιλίας, ἣτις ἀναγκαία ἐστὶ καὶ χρῆσιμος εἰς πᾶσαν ἡλικίαν, ἔν γενεῇ, ὁ διαπρεπὴς συγγραφεὺς πραγματεύεται ἐν τῇ ἐπιστολῇ του καὶ περὶ ὁμαδικῆς καὶ πολιτικῆς φιλίας. Ἰδοὺ ἡ σχετικὴ περικοπή, ἐπίκαιρος οὖσα ἤδη ἐπὶ τῇ θλαστῇ παρατάσει τοῦ φθοροποιοῦ πολέμου, ὅστις ἀπασχολεῖ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἐγκαταλειψάντων τὰς εἰρηνικὰς ἐργασίας των.

«...Ἀναγκαιότατον ἡ φιλία ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων, ἀλλὰ

καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων τάξεων μιᾶς πολιτείας, καὶ μεταξὺ διαφόρων πολιτειῶν ἐνὸς Βασιλείου, καὶ μεταξὺ διαφόρων βασιλείων. Ἐνὸς μέρους τῆς γῆς· διατὶ μὲ αὐτὴν βασιλεύει ἡ γλυκυτάτη εἰρήνη, καὶ ὁ θηριώδης πόλεμος ἀναιρεῖται, καὶ δὲν καταμιαίνεται ἡ γῆ μὲ τὴν ἀπάνθρωπον τῶν ὁμογενῶν αἰματοχυσίαν. Ἦσυχάζει μὲ τὴν εἰρήνην τῶν ἐθνῶν ἡ ὁρμὴ, παύει ἡ στάσις, λείπει ἡ βία, γεωργεῖται μὲ ἐλευθερίαν ἡ γῆ, πλέεται μὲ ἀσφάλειαν· ἡ θάλασσα, τελειοῦνται αἱ ἐπιστῆμαι, προκόπτουσιν αἱ τέχναι, αὐξάνει ἡ ἐμπορία, πληθύνονται τὰ συναλλάγματα· ἀλλ' ὅπως στηρίζονται, ἐνισχύονται, εὐτυχοῦσιν οἰκίαι, πόλεις, ἡγεμονίαι, Βασιλεία. Μὲ τὴν φιλίαν καὶ νόμοι κρατοῦσι καὶ τὸ δίκαιον ἔχει τὸν τόπον του· μάλιστα ἐκεῖ ὅπου βασιλεύει ἡ φιλία, καὶ οἱ νόμοι εἶναι περιττοί, καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν εἶναι εἰς χοῆσιν, καθὼς ἀριστα τὸ ἐσημείωσεν ὁ Ἀριστοτέλης, «Φίλων μὲν ὄντων, οὐδὲν δεῖ δικαιοσύνης, δίκαιοι δὲ ὄντες προσδέονται φιλίαν».

«Διότι ἡ φιλία φυλάττει τοὺς ὅρους τοῦ δικαίου, ἀμὴ ἡ δικαιοσύνη δὲν συσταίνει τὸν σύνδεσμον τῆς φιλίας...»

Γέρων Παντελεήμων
Λαυριώτης

ΩΔΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΘΩΝΑ

1. Φημισμένε καὶ μέγιστε Ἀθω,
πέθεν ἔχεις ἀρχὴν τὴν καλὴν;
Μὲ σπουδὴν μου ζητῶ ἵνα μάθω,
ἐπειδὴ κινδυνεύω νὰ πάθω,
τι δαινόν, σὴν ὄρων κεφαλὴν.

2. Ὑψηλὴν γὰρ πολλὰ ταύτην ἔχεις,
καὶ μοὶ φαίνεσαι πῶς ὁμιλεῖς,
μὲ ἀντάρας καὶ νέφη καὶ τρέχεις
ἐνδον τούτων ζητῶν ἵνα θρέψῃς,
ὄψιν, χαίτην τῆς σῆς κεφαλῆς.

3. Ἐκ Στρυμῶνος τοῦ κόλπου
[ἀρχίζων
καὶ ἐκείθεν πῶς θαίνω δρᾶς,
ἐκτεινόμενος ἐνδον καὶ σχίζων,
θαλασσίους πυθμένεας καὶ ἐρίζων,
μὲ Αἰγαίου Πελάγους δρμάς.

4. Τῶν ποδῶν μου τὰ ἄκρα προσ-
[ψαύη
ταπεινῶς, καὶ ἐκεῖ ταραχὴ,
τῶν κυμάτων δρμάς ὅταν θραύη,
μέρα νύκτα χωρὶς ἵνα πάθῃ,
στάς ἀκτὰς μου αὐτὰς κι' ἀνιηχῇ.

5. Ἀνατέλλων ὁ Ἥλιος βλέπω,
κορυφῆς μου μεγάλῃν σκιάν,
χυνομένην, καὶ νῶτά μου τρέπω,
ἀπὸ θάμβος καὶ ἄλλοθε ῥέπω,
διαβλίνων ἐλάτων φυάν.

6. Καθὼς ὅτε καὶ Ἥλιος βλέπη,
σκεπατμένην μὲ νέφη θολοί,
χαίρετ' αὖ με χρυσὰ αὐτοῦ ἔπη,
καὶ εὐθὺς πρὸς δρίζοντα ἔρπει.
ὅπως δύσῃ ταχέως πολλὰ.

7. Ὡ Βαζούβιε μέγιστον ὄρος,
μὴ καυχᾶσαι ποτὲ πρὸς αὐτόν,
ὥς πρὸς ὕψος σὴν τίγρις πυρφόρος,
καὶ ἐκχέεις τὴν λάβδα ἀκόρως,
στερημένος πολλῶν ἀνέτων.

8. Σὺ δὲ Ἀθω ὥρατέ μου φέρε.
τὰς πλευράς σου πανταχοῦ,
καὶ πρὸς ἄνω ὑψούμενος χαῖρε,
προσπαθῶν ἵνα θάλλῃς ἑταῖρε,
ὕπωρείας σου κτῶν σοδαράς.

9. Ἐπαινῶν σε ὁ κόσμος συγχαίρει,
καὶ σὲ ἅγιον Ὅρος καλεῖ,
ἐπειδὴ ὅστις θέλει νὰ φέρῃ,
τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ αἵρε,
σὲ λιμένα ἀποκτᾷ ἀσφαλῇ.

10. Εἰς ἐσὲ τῶν Πατέρων κι' Ὅσιων,
κατοιικίαι ὑπάρχουν πολλαί,
Μοναί, Σκήται καὶ Λαύραι ἁγίων,
ἐνθα ὤσιν ἡσύχιον βίον,
ὧ ἀνδρῶν ἐναρέτων σχολαί.

11. Ποῖον ἄρα ποτέ Ὅρος πρέπει
νὰ ἀγάλληται ἤδη πλὴν σου,
καὶ μεγάλους ἐπαίνους νὰ δρέπῃ,
ποιητῶν τε στεφάνους καὶ ἔπη,
ἱεροῦ ὄντως σου κολοσσού;

12. Θεοῦ Μήτηρ σ' ἐξέλεξεν ὄντως,

καὶ ὡς κήπον ὠραῖον αὐτῆς,
σὲ ἀνέδειξε μέγαν πρεπόντως,
μὲ τεμένη λαμπρὰ ἀποχρῶντως,
καὶ νῦν εἰς ὡς κοιλάς ἀρετῆς.

13. Ἐπειδὴ θεῖον ἄσμα κι' οὐρά-
[νιον αἶνον,
ἀναπέμπει χορὸς ἀσκητῶν,
ἐπεθύμουν ἐκεῖ που τὸν ξένον,
ὧ Θεέ μου, ν' ἀγάγῃς σωσμένον,
ἵνα ἄδω καὶ γὼ μετ' αὐτῶν.

ΙΩΑΣΑΦ μοναχὸς
Καυσοκαλύβια

ΠΕΡΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Πῶς δεῖ γίνεσθαι. Εἰς Ἐκκλησίαν δεῖ γίνεσθαι τὰς ἐξο-
μολογήσεις, εἰδ' οὐ, ἐν ἡσυχῳ καὶ καθαρῳ τόπῳ.

(Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κάδικος Κ λ (ῃ 9))

Ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν σεβαστὸν ἰδρυτὴν μας,
Γέροντα Ἀθανάσιον Καμπανόν, Λαυριώτην
-ιατρὸν τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν μετὰ μιᾶς
πραγματείας «περὶ ἐξομολογήσεως» ἣν εὐχα-
ρίστως δημοσιεύομεν.

Ἀξιότιμε Κύριε Σωτήριε Σχοινᾶ,

Τρεῖς περιόδους διήνυσεν τὸ ἅγιον Ὅρος
τὴν α'. ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος μέχρι τῆς
ἀλώσεως, περίοδον δόξης τιμῆς καὶ με-
γαλείου. Τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως
μέχρι τοῦ 1912, περίοδον ἀγῶνος πρὸς
περιφρούρησιν καὶ διάσωσιν τῆς ἱερᾶς
ταύτης Κιβωτοῦ μετὰ τῶν Προνομίων καὶ
ἱερῶν κανονισμῶν καὶ κειμηλίων. Κατὰ
τὸ γιγάντιον τοῦτον ἀγῶνα πῶς ἐπέπλευ-
σεν ὧς ἀσκὸς ἐν οἴδατι τὸ ἅγιον Ὅρος,
τοῦτο εἶνε θαῦμα τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτό-
κου καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν Ἀγιο-
ρειτῶν Πατέρων, ἅφ' οὗ τῷ 1821 παρέμει-
ναν εἰς τὴν Λαύραν 750 Τοῦρκοι μέχρι
τοῦ 1828 ἥτοι ἐπὶ 7 ἔτη. Τὴν τρίτην πε-
ρίοδον διανύει τὸ ἅγιον Ὅρος, εἰς ὃ θὰ
ἐπικοινωνῶσιν αἱ Μοῦσαι τοῦ Ἀθῶ μετὰ

τῆς Μούσης τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιο-
θήκης» εἰς ἣν διανέμονται νέοι ἐριζόντες
καὶ νέα περίοδος συνεχίζουσα τὴν δόξαν
τῆς πρώτης. Ἡ θεόπνευστος αὕτη «Ἀγιο-
ρειτικὴ Βιβλιοθήκη» τῆς ὑμετέρας Ἀ-
γάπης, θὰ ἀφυπνίσῃ τὴν Ἀγιορειτικὴν
ψυχὴν εἰς τοὺς λογίους, καὶ ἕκαστος φι-
λόπνοος χριστιανὸς θὰ ἀνακτήσῃ πραγμα-
τικὴν συνείδησιν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἐπειδὴ ἡ ἐξο-
μολογήσεις δὲν γίνονται τακτικὴ καὶ μόνον
διὰ μιᾶς εὐχῆς δίδεται ὑπὸ τῶν πνευμα-
τικῶν καὶ μεταλαμβάνομεν, διὰ τοῦτο μὲ
παρεκάλεσαν νὰ γράψω ἐκ τοῦ Κάδικος
Κ λ (ῃ 9) καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω εἰς
τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» νὰ κα-
ταχωρήσῃτε ὅσα ἐγκρίνεται ὡφέλημα καὶ
εἰς τῶν μοναχῶν διὰ νὰ μὴ προξενηθῇ
σκάνδαλον διὰ δὲ τοὺς κοσμικοὺς εἶναι
ἀνάγκη νὰ γραφῇ διότι δὲν γίνεται ἐξο-
μολογήσεις.

Ἀθανάσιος Λαυριώτης
ἱατρός

Καὶ πρῶτον χρὴ ἴστασθαι ἔμπρο-
σθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου· ὁ μὲν
πνευματικὸς ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ὁ δὲ
μέλλων ἐξομολογηθῆναι ἐν τῷ ἀριστε-
ρῷ, καὶ τούτου συνευχομένου, ἄρχεται
ὁ πνευματικὸς ποιεῖν ἐδλογητός· τρι-
σάγιον· Παναγία τριάς, Πάτερ ἡμῶν,
ὅτι σου ἐστίν. Εἶτα τὸ «ἐλέησον ἡμᾶς,
Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς κ.τ.λ.» Εἶτα γο-
νατίζει ὁ ἐξομολογούμενος ἔμπροσθεν
τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ,
ἡ τῆς ἁγίας εἰκόνης αὐτοῦ ἀσκεπῆς
καὶ διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ
λέγει· Ἐξομολογοῦμαί σοι Πάτερ Κύριε
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς πάντα τὰ
κρυπτὰ τῆς καρδίας μου. Εἶτα ἀνίστη-
σι τοῦτον ὁ πνευματικὸς καὶ καθίσας
αὐτὸν πλησίον αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ
θυσιαστηρίου ἡ τῆς εἰκόνης τοῦ Σω-
τήρος Χριστοῦ, ἄρχεται λέγων πρὸς
αὐτόν.

Τέκνον μου, οὐδεὶς ἀναμάρτητος,
ὅλοι εἴμεθα ἁμαρτωλοί, καὶ ὅλοι πταίο-
μεν τῷ Θεῷ, ὅλοι ἁμαρτάνομεν καθ'
ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ μὲ λόγον καὶ μὲ
ἔργον καὶ μὲ τὸν νοῦν· ἀλλ' ὁ Θεὸς
οὐδέποτε μᾶς ἐγκατέλιπεν, ἀλλ' οἰ-
κτεῖρει καὶ ἐλεεῖ ἡμᾶς, καὶ καθ' ἐκά-
στην συγχωρεῖ τὰς ἁμαρτίας μας, ὅταν
μετανοήσωμεν καὶ κλαύσωμεν καὶ ἐ-
ξομολογηθῶμεν αὐτάς. Λοιπὸν τέκνον
μου κλαῦσον καὶ σὺ, καὶ εἰπὲ πάντα ὅσα
ἡμαρτες· εἴτε μὲ λόγον, εἴτε μὲ ἔργον, εἴ-
τε κατὰ διάνοιαν, καὶ ὁ Θεὸς εἶναι το-
σοῦτον εὐσπλαγχνος καὶ πολυέλεος καὶ
οὐδέποτε θέλει παρῆλθαι τὸν κλαυθμόν
σου καὶ τὰ δάκρυά σου· ἀλλὰ θέλει δε-
χθῇ καὶ ἐσένα ὡσπερ τὴν πόρνην καὶ τὸν
ἄσωτον, καὶ θέλει σοῦ συγχωρήσῃ
πάντα ὅσα ἡμαρτες, καὶ σὺ μόνον νὰ
σοῦ συγχωρήσῃ ἀλλὰ νὰ σὲ ἀξιώσῃ
καὶ τῆς βασιλείας του.

Τέκνον μου ἐπειδὴ καὶ ἐγέλασες
τὸν διάβολον καὶ ἤλθες ἐδῶ διὰ νὰ
ἐξομολογηθῇς, βλέπε νὰ μὴ σὲ ἔμπο-
δίῃ νὰ λάβῃς τελείαν τὴν συγχώρη-
σιν· διότι δύναται ὁ διάβολος νὰ σὲ
φέρῃ εἰς τὴν λησμονησιάν νὰ μὴν ἡ-
ξεύρῃς τὸ τί νὰ εἰπῇς ἢ εἰς ἐντροπὴν
νὰ ἀφήσῃς θεληματικῶς τὰ ἁμαρτή-
ματά σου, ἀλλ' ἐγὼ τέκνον μου θέλω
σοῦ ἀναθυμίση ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ
ἁμαρτήματα ἐρωτώντάς σε, καὶ ἰδὲ
ποῖον ἀπὸ τούτων ἔπραξες καὶ ποῖον
οὐκ ἔπραξας, καὶ ἄφες πᾶσαν ἐντρο-
πὴν καὶ εἰπέ· τοῦτο ἔπραξα καὶ τοῦτο
οὐκ ἔπραξα· καὶ ὁμολόγησε τὰ πάντα
ὅσα ἔπραξες θεληματικῶς, καὶ χωρὶς
τὸ θέλημά σου· μόνον λέγε τα τέκνον
μετὰ συντετριμμένης καρδίας, καὶ μὲ
τοῦτον τὸν τρόπον θέλεις νικήσῃ τὸν
διάβολον καὶ νὰ φύγῃ κατησχυμένος
ἀπὸ σένα καὶ θέλει σὲ στεφανώσῃ ὁ
ἀθλοθέτης Θεός, καὶ θέλει σοῦ συγ-
χωρήσῃ, πάντα ὅσα ἡμαρτες. Ὁ Χρι-
στὸς τέκνον μου στέκει ἐδῶ ἀοράτως
διὰ νὰ δεχθῇ τὴν ἐξομολογήσιν σου,
καὶ βλέπε νὰ μὴ κρύψῃς τίποτε ἀπὸ
ἐμένα· μηδὲ σὲ πάρει ἡ ἐντροπὴ καὶ φο-
βηθῇς, διότι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμαι
ὅμοιός σου ἁμαρτωλός· τὸ λοιπὸν ἡ
εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἔμπροσθέν
μας, καὶ μὴ φοβηθῇς μηδὲ ἐντραπῇς
τὰ ἁμαρτήματά σου νὰ κρύψῃς, διότι
δὲν τὰ λέγεις ἐμένα, μόνον αὐτοῦ τοῦ
Θεοῦ, ὅπου τώρα στέκει ἀπὸ πάνω μας·
ὁ ὁποῖος Χριστὸς ἡξεύρει τὰ κρυφὰ
καὶ τὰ γνωστὰ καὶ φανερά τῆς καρ-
δίας μας, καὶ ἐγὼ θέλω εἶμαι μάρτυς
ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς νὰ κρίνῃ τὸν
κόσμον, εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν,
νὰ μαρτυρήσω πῶς μοῦ ἐξομολογήθη-
κες ὅλα σου τὰ ἁμαρτήματα, καὶ ἂν
ἴσως καὶ κρύψῃς τίποτε, ὅχι μόνον

ἐδῶ πῶς δὲν δέχεται ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιάν σου, νὰ ἔχῃς καὶ τὴν ἁμαρτίαν διπλὴν· καὶ τὴν ἐξομολόγησίν σου ὁ Θεὸς δὲν τὴν δέχεται.

Ἀκόμη ἤξευρε πῶς δευτέρον βάπτισμα θαπτίζεται σήμερον ὅποιος ἐξωμολογήθη σωστά, ὅπου εἶναι τὸ βάπτισμα τῆς μετάνοιας, καὶ καθὼς ὁ ἥλιος ἀνατέλει καὶ λύει τὸ σκότος, τοιαύτης λογῆς καὶ ἡ ἐξομολόγησίς σου λύει τὰς ἁμαρτίας σου. Πολλὰ καὶ διάφορα εἶναι τέκνον μου τὰ ἁμαρτήματα ὅπου δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ κάμῃ καὶ μάλιστα εἰς τὸν θυμὸν τοῦ ἐπάνω νὰ λέγῃ τὸ πλέον μεγαλείτερον νὰ ἀρνηθῇ κανεὶς τὴν πίστιν τοῦ, καὶ δευτέρον νὰ μὴ πιστεύῃ ἐρῥά, ἢ νὰ ἔχῃ ἀμφιβολίαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα ἐγὼ τέκνον δὲν σὲ ἐρωτῶ ἂν τὰ ἔκαμες διότι ἐλπίζω νὰ εἶσαι καλὸς χριστιανός, καὶ εἰς ταῦτα ποτὲ τὰ διαβολικὰ νὰ μὴν εἶσαι ὑπεύθυνος· ἀλλὰ ἐρωτῶ σε οὕτω:

Μὴ νὰ ἐμάλωσες μὲ κανένα καὶ ἔχεις ἐχθραν; Μὴ νὰ ἐβλασφήμησες τὸν Θεόν, ἢ τὴν Παναγίαν; Μὴ νὰ ἔτυχες ποτε καὶ ὤμοσες ψέμματα ἢ ἔβαλες ἄλλον καὶ ὤμοσε ψέμματα ἢ ἀλήθειαν; Μὴ νὰ ἐπαρὰδόθῃς ποτὲ τοῦ διαβόλου; Μὴ νὰ ἐπαρέδωκες ἄλλον; Μὴ νὰ ἐπίστευσες ποτε εἰς τὰ μανταδολογήματα ἢ νὰ ἐγύρευες αὐτά; Μὴ νὰ ἐπίστευσες ποτε εἰς τὰ ὀνειράτα ἢ εἰς νεκρομαντεῖαν ἢ ἀστρολογίαν; Μὴ νὰ ἐπίστευες εἰς τὰς μαγείας καὶ γυτεύματα; Μὴ νὰ ἐπίστευες εἰς τὰ παρατηρήματα; Μὴ νὰ κρατῇς πῶς εἶναι κάποιες ἡμέρες κακὰς καὶ ὥρες ἢ πῶς εἶναι ἀρχημηνιὰ καὶ δὲν διδῇς τίποτε; Μὴ νὰ ἀδημόνησες ποτε εἰς τὸν Θεόν ἢ ὥς νὰ ἐθαρέθῃς εἰς αὐτὸν διὰ τίποτε κακὸν ὅπου σοῦ συνέβη; Μὴ νὰ

ἀπελπίσθῃς ποτὲ ἀπὸ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς καιρὸν χρείας, ἢ νὰ εἴπῃς πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σὲ βοηθήσῃ; Μὴ νὰ ἐθαρέθῃς ποτὲ εἰς τὸν Θεὸν πῶς οἱ κακοὶ ἔχουσι καλόν, καὶ οἱ καλοὶ κακόν, ἢ πῶς δὲν ἔχεις οὐ καλόν; Μὴ νὰ ἐταξῇς ποτε τάξιμον τοῦ Θεοῦ ἢ τὰν ἁγίων καὶ δὲν τὸ ἔκαμες; Μὴ εἰσαὶ ποτε ἀχάριστος εἰς τὸν Θεόν, πῶς δηλαδὴ δὲν ἔχεις τίποτε ἀπὸ αὐτόν, ἀλλ' ὅτι ἔχεις ἀπὸ ἰδικήν σου ἰκνότητα καὶ ἐνέργειαν; Μήπως δὲν πηγαίνῃς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἢ ὅταν ὑπάγῃς δὲν στέκεσαι μετὰ ἡσυχίας καὶ φόβου Θεοῦ; Μήπως δὲν ἔχεις εὐλάβειαν εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἀνθρώπους, εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά πράγματα ἢ εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας; Μὴ νὰ ἐσυκοφάντησες ποτε τινὰ ἱερέα ἢ ἄλλον τινά; Μὴ νὰ ἐδουλεύθῃς ποτὲ εἰς χρείαν κοσμικὴν μὲ τὰ σκεῦη τῆς ἐκκλησίας, ἢ νὰ τὰ ἐκατάλυσες καὶ ἔκαμες πράγματα κοσμικά; Μὴ νὰ ἔκαμες ποτε τίποτας ἀσχημον καὶ ἄτοπον πρᾶγμα ἢ καὶ ἁμαρτίαν τινὰ μέσον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν; Μήπως δὲν κάμνεις τὴν προσευχήν σου πρωτὶ καὶ βράδυ, καθὼς εἶσαι ὑποχρεωμένος ὡσὰν χριστιανός; Μὴ νὰ ἐπροσηύχεσθαι καὶ δὲν παρεκάλῃς τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας σου, μὰ ἐπαρεκάλῃς νὰ σοῦ δώσῃ πλοῦτον, ἢ θάνατον καὶ δόλῃν εἰς τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς χριστιανούς; Μὴ δὲν τιμᾷς τὰς ἐορτὰς ἢ ἔκαμες ἄλλους καὶ δὲν τὰς τιμῶσι; Μὴ νὰ ἐκατάλυσες ποτε Τετάρτας καὶ Πρασκευὰς εἰς τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἢ τῶν Χριστουγέννων, ἢ τῶν Ἀποστόλων, ἢ τῆς Θεοτόκου; Μὴ νὰ ἔφαγες ποτε τίποτες ἀκάθαρτον, ἢ πνικτόν, ἢ μιαρόν; Μὴ νὰ ἔφαγες ποτε ἀπὸ τὰ κωλυμένα τῶν ἐβραίων ἢ ἄλ-

λο τι φαγώσιμον ἀπ' αὐτῶν; Μὴ νὰ εἶχες τὴν φιλίαν τῶν ἐβραίων καὶ ἔτρωγες καὶ ἔπινες μὲ αὐτούς; Μὴ νὰ ἐπίστευες καὶ οὐ ποτὲ εἰς ἐκείνους ὅπου λέγουν οἱ αἰρετικοὶ ἢ νὰ εἶχες εὐλάβειαν εἰς αὐτοὺς καὶ ἐπαίνεις τὴν τάξιν τους; Μὴ νὰ συνεύχου μὲ αὐτοὺς καὶ ἐλειτουρήθῃς; Μὴ νὰ ἐσυμπεθέρευσες ποτε μὲ αὐτούς; Μὴ νὰ ἔφαγες ποτε τίποτες θνησιμαῖον ἢ πνικτόν ἢ θηριάλωτον ἢ αἷμα ζώων; Μὴ νὰ παραέφαγες ἢ ἐμέθυσες καὶ ἐξέπρατες; Μὴ νὰ ἐπέραςε χρόνος καὶ δὲν ἐξωμολογήθῃς καὶ διατί; Μὴ νὰ ἐκοινωνήσας καὶ δὲν ἦσουν νηστικός ἢ παστρικός; Μὴ νὰ ἐκοινωνήσας προτοῦ νὰ ἐξομολογήθῃς ἢ προτοῦ νὰ κάμῃς τὸν κανόνα σου; Μὴ νὰ ἐκοινωνήσας καὶ δὲν ἦσουν καθαρὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην; Μὴ νὰ ἔτυχες ποτε καὶ εἶχες ἐχθραν μὲ τινὰ καὶ ἀπέθανε καὶ δὲν ἔλαβε συγχώρησιν; Μὴ νὰ ἔτυχες ποτε καὶ εἶδες τινὰ πτωχὸν καὶ ἦτο πεινροσμένος ἢ διψασμένος ἢ γυμνὸς καὶ εἶχες καὶ δὲν τὸν ἐλέησες; ἢ ἦτο ξένος καὶ ἀποριμμένος καὶ δὲν τὸν ἐπεριμάζυσες καὶ νὰ ἐφιλοξένησας, ἢ ἦτο φυλακισμένος ἢ ἀσθενὴς ἢ τεθλιμμένος καὶ δὲν τὸν ἐπαρηγόρησας, ἢ σκλάβο καὶ δὲν τὸν ἐβοήθησας τὸ κατὰ δύναμιν; Μὴ νὰ ἐπούλησες ποτε τινὰ χριστιανόν; Μὴ νὰ ἔκαμες ποτε τὴν ἐλεημοσύνην σου διὰ δόξαν; Μὴ νὰ ὕβρισες ποτε τινὰ ἢ νὰ ἔδειρες καὶ μάλιστα πτωχὸν ἢ ἀδύνατον; Μὴ νὰ ἔδειρες ἢ ὕβρισες ἱερέα ἢ τὴν μητέρα σου ἢ τὸν πατέρα σου; Μὴ νὰ σοῦ ἔκαμῃ τινὰ καλὸν ἢ μὲ λόγον ἢ μὲ ἔργον καὶ δὲν τὸν εὐχαρίστησας; Μὴ νὰ ἐγόγγυσες ποτε κατὰ τινος διὰ τι ποτε καλὸν ὅπου τοῦ ἔκαμες; Μὴ νὰ ἔχῃς ἐχθραν μὲ κανέναν καὶ δὲν θέλεις νὰ τὸν συμ-

παθήσῃς; Μὴ νὰ ἐπεθύμησες ποτε νὰ ἔχῃ τινὰς κακὸν καὶ ἐχάρηκας ποτε εἰς κανένα θάνατον;

Ἡ νὰ ἐπεθύμησας τὴν ζημίαν ἢ τὴν ἐντροπὴν τοῦ γείτονός σου; Μὴ νὰ ἐπικράνηκας ποτε εἰς κανέναν καλόν; Μὴ νὰ ἐβλαψῇς ποτε κανένα ἢ μὲ λόγον ἢ μὲ ἔργον, ἢ νὰ ἐσυμβούλευσας ποτε τινὰ εἰς κακόν, ἢ νὰ ἐσυμβούλευσας ἄλλον νὰ φονεύσῃ τινά; Μὴ νὰ ἐλογιάσας πῶς δὲν εἶναι ἄλλος καλύτερός σου εἰς κανένα πρᾶγμα; Μὴ νὰ ἐντρέπεσθαι ποτὲ νὰ σοῦ εἴπωσι πῶς ἔχεις ἰδικούς σου πτωχοὺς καὶ δὲν τοὺς ἠθέλεις εἰς τὴν συντροφίαν σου; Μὴ νὰ ἀγαπᾷς καὶ ἐοῦ νὰ σὲ κυριολογοῦσι καὶ νὰ σὲ δοξάζουσιν οἱ ἄνθρωποι; Μὴ νὰ ἔκαμες τίποτας καλὸν τινὸς διὰ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων; Μὴ νὰ εἶχες πατέρα ἢ μητέρα καὶ ἦσαν πτωχοὶ ἢ ἀδύνατοι καὶ ἐοῦ δὲν τοὺς ἐπεμελήθῃς; Μὴ νὰ ἐκατάδωκας ποτε τινά; Μὴ νὰ ἀδίκησες ποτε τινὰ καὶ ἐπῆρες τὸ ἰδικόν του; Μὴ νὰ σοῦ ἔδωκε ποτε τινὰς τίποτε πρᾶγμα καὶ τὸ ἀρνήθηκες; Μὴ νὰ σοῦ ἐδόλυσσε κανεὶς καὶ δὲν τὸν ἐπλήρωσας; Μὴ νὰ ἔδωκας ποτε στάμενα (χρήματα) κανένος διὰ νὰ σοῦ δίδῃ δόξα (τόκον); Μὴ νὰ ἔβαλές ποτε νερὸ εἰς τὸ κρασί ἢ εἰς γάλα ἢ εἰς ἄλλο τίποτες καὶ τὸ ἐπούλησας; Μὴ νὰ ἐπαράβηκας ποτε ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ τόπου σου ἢ τοῦ ἀμπελίου σου ἢ τοῦ χωραφίου σου; Μὴ νὰ ἐπραξες τίποτε πρᾶγμα φανερά καὶ ἄρπαξες κρυφίως; Μὴ νὰ ἐπῆρές ποτε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τίποτε ἱερὸν πρᾶγμα; Μὴ νὰ ἀνάσκαψες ποτε κανένα ἀποθαμμένον καὶ ἐκλεψες αὐτὸν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν χωρὶς θέλημα; Μὴ νὰ ἐκτύπησας τινὰ καὶ ἀπέθανε; Μὴ νὰ σοῦ ἀφῆκε τινὰς τίποτε διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ καὶ

ἀπέθανε καὶ σὺ δὲν ἔδωκες τίποτε διὰ τὴν ψυχὴν του; Μὴ νὰ σὲ ἔκαμέ τινες ἐπίτροπον καὶ δὲν ἔκαμες καθὼς σοὺ παράγγειλεν;

Τὰ δὲ λοιπά, τὰ σαρκικά, τὰ ἀφῆλως διότι εἶναι φοβερά, ἀλλ' ἔχε θάρρος στὶ μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν αὐτὴν θὰ εὕρης ἀνάπαυσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

(Εἰς τὸ προσεχὲς ἐρώτησις πρὸς ἱερεῖς.)

ΔΟΓΜΑ

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

«Σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν οὐρανῶν
«κληρονομήσαι οὐ δύναται...»

(Ὑπὸ Χριστοφόρου μοναχοῦ ἀγιορείτου,
Λαυριώτου - ἱατροῦ, ἐκ Τριπόλεως Πελοπον-
νήσου).

Οἱ Πατέρες ἡμῶν δὲν παρέδωκαν ἓνα κανόνα νηστείας, οὐδὲ ἓνα τρόπον τῆς τῶν βρωμάτων μεταλήψεως, οὐδὲ τὸ ἄμετρον, διότι οὔτε πάντες τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔχομεν, οὔτε τὴν ἡλικίαν, οὔτε τὴν ἕξιν. Ἐνα δὲ σκοπὸν παραδεδώκασι πάντες, φεύγειν τὴν πλησμονὴν καὶ ἀποστρέφασθαι τὸν κόρον, ἐξ ὧν τίκεται σπέρμα ἀσωτείας· ἡ σύμμετρος κατὰ λόγον τῶν τροφῶν μεταλήψις φροντίζει, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τῆς υἰείας τοῦ σώματος· καὶ ὁ ἀπόστολος εἰπὼν, «τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιῆσθε εἰς ἐπιθυμίας», οὐ τὴν ἀναγκαίαν τῆς ζωῆς κυβέρνησιν ἐκώλυσεν, ἀλλὰ τὴν φιλήδονον ἐπιμέλειαν ἀπηγόρευσε. Οὐδεὶς, φησὶν ὁ αὐτός, τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ὑποπιάζει δηλονότι καὶ δουλαγωγεῖ, ἢ μηδὲν αὐτῇ πλέον παρέχων, πλὴν διατροφῆς καὶ σκεπασμάτων, καὶ τούτων μόνον τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

Ὁ νοῦς, ἔαν μὲν νεύσῃ πρὸς τὸν

Θεὸν ἔχει δούλον τὸ σῶμα, ἔαν δὲ νεύσῃ πρὸς τὴν σάρκα δουλοῦται τοῖς πάθεσι, πρόνοιαν ἔχει αὐτῆς εἰς ἐπιθυμίας ποιοῦμενος. Τὸ σῶμα τροφῆς δεῖται, καὶ οὐ τρυφῆς, ὀλιγοδείας, οὐ πλησμονῆς· ὥς γὰρ ὁ ξύλα τῷ πυρὶ χορηγῶν πλείονα τὴν φλόγα ἀνεγείρει, οὕτω καὶ ὁ τῷ σώματι πλεῖθος βρωμάτων διδούς, τὴν ἐπιθυμίαν αὐξάνει καὶ διανίπτει.

«Σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται.» «Πάντα μοι ἔξεστι, φησὶν ὁ αὐτός, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθῆσομαι ὑπὸ τινος.» «Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.» Ἐχω ἐξουσίαν ἵνα ἀπολαμβάνω πάσας τὰς τροφάς, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐποίησεν αὐτὰς ὁ Θεός· ἀλλ' οὐ συμφέρει μοι, ἵνα ἄνευ μέτρου καὶ διακρίσεως μετέρχωμαι αὐτάς· διότι ἡ μὲν ἄμετρος χοῆσις τούτων βλάπτει τὸ σῶμα, ἡ δὲ ὑπὸ τῶν νόμων ἀπηγορευμένη βλάπτει τὴν ψυχὴν μου· ἔχω ἐξουσίαν, ἵνα ἀπολαμβάνω πάσας τὰς τροφάς, ἀλλ' οὐκ ἔστι συμφέρον ἵνα ἐξουσιασθῶ ὑπὸ τινος τροφῆς καὶ κατασταθῶ δούλος τῆς κοιλίας μου· διότι τὰ βρώματα καὶ ἡ κοιλία εἰσὶ πράγματα φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα, ποιεῖ δὲ αὐτὰ ὁ Θεὸς μετὰ θάνατον ἀργὰ καὶ ἄχρηστα· «ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.» Ἐπειδὴ δὲ σπέρματος ἀσωτείας εἶναι παρεκτικὴ ἡ πλησμονή, ἐξακολουθῶν λέγει· «τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· οὐκ

οἴδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο.» ὁρᾷ πόσον φρικτὸν ἐστὶ τὸ τῆς πορνείας ἁμάρτημα, ὅπερ ἐστὶ βλάβη καὶ καρπὸς τῆς πλησμονῆς καὶ τῆς ἡδυπαθείας; βλέπε τοῦ λόγου τὴν ἔμφασιν· οὐκ εἶπε, συνάπτω, ἀλλ' αἶρω, ἥγουν χωρίζω τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ ποιῶ αὐτὰ μέλη πόρνης. Καὶ τίς οὐκ ἂν φρίξῃ ταῦτα ἀκούων; Οἱ σταυρώσαντες τὸν Κύριον «οὐ κατέβαν αὐτοῦ τὰ σκέλη», ὁ δὲ πόρνος σχίζει αὐτά, καὶ διατέμνει. «Μὴ γένοιτο», ἐξεβόησεν ὁ Παῦλος, ὅτε ταῦτα εἶπε· τοῦτο δὲ ἀπενεκτικόν ἐστιν· εὐχεται δηλονότι ἵνα μηδέποτε ἐγκαταλείπῃ αὐτὸν ὁ Θεὸς πρᾶξαι τοιοῦτον ἁμάρτημα· καὶ ἐπέφερε. «Φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἔαν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν· ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει· ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστε ἑαυτῶν; ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν πνεύματι ὑμῶν, ἃτινὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ». Εἰκότως ὅθεν «πόρνον» καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός·.

Ταῦτα ἀναλογιζόμενοι καὶ οἱ θεῖοι Πατέρες ἐφώναζον. Λόγοις θείοις τρυφήσωμεν, καὶ ἐν διηγέμασιν ἁγίων Πατέρων ἐορτάσωμεν, μὴ γαστρὶ τρυφῶντες, ἀλλὰ πνευματικῶς εὐφραίνόμενοι· πᾶσα γὰρ ἀνάπαυσις τῆς σαρκὸς βδέλυγμά ἐστι τῷ Θεῷ. Οὐχ ὡς φαύλων τῶν βρωμάτων, μὴ γένοιτο, ἀπεχόμεθα·

ἀλλ' ἵνα τῶν πολλῶν τροφῶν ἀφιστῶντες, λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος, τὰ φλεγμαίνοντα μέλη τῆς σαρκὸς συμμέτρως κολάζωμεν. Διὰ τοῦτο τὴν ἀποχὴν τῶν βρωμάτων, ἀκολουθεῖ, κελεύει γίνεσθαι ὁ Θεός, ἵνα χαλινῶμεν τὰ σκιρτήματα τῆς σαρκὸς, καὶ εὐήνιον αὐτὴν ἀπεργαζώμεθα πρὸς τὴν τῶν ἐντολῶν ἐκπλήρωσιν. Καί, ἐπειδὴ ὁ ἄθυμος ἐστὶν ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπίνη, καὶ τῇ τρυφῇ καὶ τῇ ἀνέσει μᾶλλον ἑαυτὴν ἐπιδίδωσι, διὰ τοῦτο καθάπερ πατὴρ φιλόστοργος, τὴν ἀπὸ τῆς νηστείας ἡμῖν ἱατροίαν ἐπενόησεν ὁ φιλόανθρωπος Δεσπότης, ἵνα καὶ τὰ τῆς τρυφῆς ἡμῖν ἐκκόπτηται, καὶ τὴν περὶ τὰ βιωτικά φροντίδα μεταγάγωμεν ἐπὶ τὴν τῶν πνευματικῶν ἐργασίαν.

Ἦκουσας, χριστιανέ, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς νηστείας; βλέπεις ὅτι αὕτη καταντᾷ ὅλῃα τῆς σωτηρίας σου, διότι θέτουσα χαλινὸν εἰς τὰ σκιρτήματα τῆς φύσεως σὲ καθιστᾷ συνετόν, σώφρονα, φρόνιμον, ἐπιθυμητὴν καλῶν καὶ ἐχθρὸν ἄσπονδον τῆς φιλαργυρίας καὶ τῆς γαστριμαργίας· ἐξ ὧν ἡ ἀπότομος ἀπώλεια τῆς ψυχῆς; «Σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομήσαι οὐ δύναται».

Βλέπεις τὴν διαιτητικὴν τοῦ ἱεροῦ τούτου λόγου πόση εἶναι παρεκτικὴ ὠφελεία; πλὴν διατροφῆς καὶ σκεπασμάτων, οὐδενὸς ἄλλου χρεῖαν ἔχομεν· θείοις λόγοις τρυφήσωμεν καὶ ἐν διηγέμασιν ἁγίων Πατέρων ἐορτάσωμεν πνευματικῶς εὐφραίνόμενοι· ταῦτα εἶναι τὰ σημαντικώτερα ἐδέσματα, ἢ πολυσύνθετος ἐδωδὴ καὶ ἡ ἄφθονος

βρώσις καὶ πόσις ἢ νομοθετημένη παρὰ τῷ ἱερῷ τούτῳ λόγῳ.

Ἀρχαῖον δῶρον ἢ νηστεία, Πατέρων ἐστὶ τὸ κειμήλιον· καὶ νόμου πρεσβυτέρα ἢ νηστεία· τό, οὐ φάγεσθε ἀπὸ τοῦ ἀπηγορευμένου ξύλου, νηστείας ἐστὶ καὶ ἐγκρατείας νομοθεσία· ἐκακώθημεν διὰ τῆς ἁμαρτίας; ἰαθῶμεν διὰ τῆς μετανοίας· μετάνοια δὲ χωρὶς νηστείας ἀργή, ὥσπερ καὶ πίστις ἄνευ τῶν ἔργων νεκρά. Τίς ἐν τρυφῇ δαψιλεῖ καὶ τρυφῇ διηνεκεῖ ἐδέξατό τινα κοινωνίαν χαρίσματος· πνευματικού; Νινευίταις εἰμὴ καὶ τὰ ἄλογα συνενήστευσαν, οὐκ ἂν διέφυγον τὴν ἀπειλὴν τῆς καταστροφῆς. Τίνων ἔπεσε τὰ κῶλα ἐν τῇ ἐρήμῳ; οὐ τῶν κρεωφαγίαν ἐπιζητούντων; Ἐκεῖνοι ἔως μὲν ἤρχοντο τῷ μάννα, καὶ τῷ ἐκ τῆς πέτρης ὕδατι, ἀντιπάλους ἐνίκων, διὰ θαλάσσης ὠδευον, καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ὁ ἀσθενῶν.

Διὰ αὐτῆς τῆς κλίμακος θ' ἀνακάμψῃ· εἰς τὰ ἴδια ἀποδημῶν ἐντεῦθεν· δι' αὐτῆς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀνέβη καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ Σίναιον ὄρος καὶ παρέλαβεν ἀπὸ τὰς χειρᾶς τοῦ Θεοῦ τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους ἐντέλλεσαι νὰ φυλάξῃς σὺ σήμερον. Νηστείας καὶ δεήσεων οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ναοῦ λατρεύουσα τὸν Θεὸν καὶ ἡ Προφήτις Ἄννα ἢ θυγάτηρ Φανουίλ, ἣτις ἀνθρωπολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διε πληθεισῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ καθαρισμοῦ τῆς Θεοτόκου προσήχθη ὁ Χριστὸς ἐν τῷ ναῷ ἵνα παρασταθῇ τῷ Κυρίῳ κατὰ τὸν Νόμον Μωσέως. Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀχαάβ, φησι, «Κατενύγη

ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, ἐπορεύετο κλαίων, καὶ διέρρηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ ἐξώσατο σάκκον ἐπὶ τῷ σώματι αὐτοῦ, καὶ ἐνήστευσεν,» ἵνα ἐξιλεώσῃ τὸν Θεὸν διὰ τὸν ἄδικον φόνον καὶ τὴν ἀρπαγὴν τοῦ ἀμπελωνοῦ τοῦ Ναβουθαί.

Δι' αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, πρὸς ἰδικήν σου διδασκαλίαν, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνῆλθεν εἰς τὸ σαραντάριον ὄρος καὶ προσηυχῆθη ἵνα ἀναπλάσῃ καὶ ἀνακαινίσῃ σὲ τὸν ἀποπλανηθέντα· ἐντεῦθεν τὸ ὄρος ἔλαβε καὶ τὴν προσηγορίαν «Σαραντάριον», διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐτέλεσεν ἐκεῖ τεσσαρακονθήμερον νηστείας.

Δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου προσετάχθη καὶ ἡ τῶν δαιμόνων ἀπέλασις· «τὸ γένος τοῦτο οὐκ ἐξέρχεται εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία». Τόσον ἰσχυρὸν ὄπλον εἶναι αὕτη; τοσαύτην δύναμιν ἔχει ὥστε νὰ ἐλαύνῃ καὶ δαίμονας; Μάλιστα· διότι, ἡ νηστεία ταπεινώνει τὸ πνεῦμα, διατηρεῖ τὸν νηστεύοντα σύμμετρον, εἶναι παθοκτόνος, συμβάλλει πρὸς καθαρότητα, ἀποτελεῖ τὴν διάνοιαν γρηγοροῦσαν, καὶ ποιεῖ εὐπρόσδεκτον τὴν προσευχήν, ἐπειδὴ τότε τὰ ῥήματα τοῦ στόματος τοῦ προσευχομένου ἀναπέμπονται ἀπὸ σπουδαίας διαθέσεως καὶ εἰσακούονται· ὅθεν καὶ ἐρρέθη ὑπὸ τῶν Πατέρων, «πᾶσα προσευχή ἐν ᾗ μὴ μοχθήσῃ τὸ σῶμα, καὶ θλιβῇ ἐν αὐτῇ ἡ καρδιά, ἔκτρωμα λογίζεται· χωρὶς γὰρ ψυχῆς ἐστὶν ἐκείνη ἡ προσευχή»· καί, «ἐὰν οὖν νικηθῇ τὰ πάθη, προσκτᾶται ἡ ψυχὴ καθαρότητα· ἡ καθαρότης δὲ ἡ ἀληθὴς ποιεῖ κτᾶσθαι τὸν νοῦν παρρησίαν ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς

προσευχῆς». Ἐμαθες ἀκριβέστερον ἤδη, διατὶ ἡ νηστεία εἶναι τοσοῦτον ἰσχυρὰ καὶ διατιένομοθετήθη; Συνέδεσεν ὁ Κύριος τὴν νηστείαν μὲ τὴν προσευχήν, διότι δι' ἀμφοτέρων ἀποτελεῖται ὁ καρπός, ἡ μὲν σπαίρει, ἡ δὲ θερίζει· ἡ μὲν παρασκευάζει, ἡ δὲ καταρτίζει· «τὸ γένος τοῦτο οὐκ ἐξέρχεται εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία.»

Ἐταπεινούν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχὴν μου», φωνάζει ὁ Δαβίδ· διατὶ τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ Δαβίδ, ἐνὸς βασιλέως καὶ Προφήτου; διὰ νὰ ἐπισπάσῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὅσων ἡμαρτεν ἐκ τῆς πλησμονῆς τῶν τροφῶν καὶ τῆς τρυφῆς. Ἐνεδύσατο σάκκον, λέγει, ἔθηκεν εἰς τὴν κεφαλὴν του σποδόν, τὴν κλίνην του καὶ τὴν στρωμνὴν του κατέβρεχεν ἐν δάκρυσιν, ἀπεδέχετο ἀσμένως τοὺς χλευασμοὺς καὶ τὰς λοιδορίας τῶν ὑπεναντίων του, ὡς ὑπὸ θείας παραχωρήσεως ἐπερχομένας· ἀντὶ δὲ τούτων «ἐγὼ προσηυχόμην», λέγει, «ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με, ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ ἐποίησας»· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐποίει ὅλα ταῦτα, ἅμα δέ, καὶ διότι εἶναι πολέμια τῆς ἐπάρεσως, ἣτις ἐξήνεγκε τὸν πρωτοστάτην ἄγγελον ἐκ τῆς χορείας τῶν νοερῶν δυνάμεων. «Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοὶς δὲ δίδωσι χάριν», διὸ καὶ ἐρρέθη· «ὅτε προσεγγίσῃς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ προσευχῆς, οὕτω γενοῦ ἐν τῷ λογισμῷ σου, ὥσπερ, μύρμηξ, καὶ ὥσπερ ἐρπετὸν τῆς γῆς, καὶ ὡς παιδίον ψέλλιζον, ἐν νηπιάζοντι φρονήματι.»

Τὰ περὶ ταπεινοφροσύνης σπου-

δαιότερα ὁψόμεθα ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

Εἶναι λοιπὸν ἐντολὴ ἡ νηστεία, καὶ ὁ παραβαίνων τὰς ἐντολὰς εἶναι ἐπικατάρατος. «Ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς»· καί, «πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδασκῇ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει». Ὅθεν τὰς ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων θεσπισθείσας ἀγίας τεσσαρακοστὰς ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν καὶ διὰ τὴν σωματικὴν ὑγίαν· οὐχ ἥττον δὲ καὶ τὰς τετάρτας καὶ παρασκευὰς ὁλοῦ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθ' ἃς εὐλόγως νηστεύομεν διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Κυρίου καὶ διὰ τὸ πεπονθέναι αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας. «Εἴ τις, ἄνευ σωματικῆς ἀνάγκης, καταλύει τὰς τετράδας καὶ παρασκευὰς, ἀνάθεμα ἔστω»· οἱ συνοδικοὶ κανόνες ὀρίζουσιν· καί, «εἴ τις, χωρὶς σωματικῆς ἀνάγκης ὑπερηφανεύοιτο, καὶ τὰς παραδεδομένας νηστείας εἰς τὸ κοινόν, καὶ φυλασσομένας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παραλύοι, ἀποκυροῦντος ἐν αὐτῷ οἰκείου λογισμοῦ, ἀνάθεμα ἔστω».

Διὰ τοῦ ὁδοῦ τῆς νηστείας καὶ δι' ἐκείνης τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς μακροθυμίας προσποικτᾶται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅχι δι' ἧς ζῶμεν ἡμεῖς σήμερον κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας καὶ ἐν γένει κατὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν διαστρέφοντες καὶ τοὺς θείους νόμους καὶ τὰς ἱερὰς τῶν Πατέρων παραγγελίας.

Ἐμβλεψον εἰς τὰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδε ὅτι οἱ ἅγιοι πάντες διὰ τῆς

μακροθυμίας, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐγκρατείας ἐπέτυχον ἐπαγγελίων, καὶ παρακάλει τὸν Κύριον καθ' ἐκίστην ἡμέραν, ὅπως συγκληρονόμος αὐτοῖς εὐρεθῇς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ἀναλόγισαι δὲ ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ οὐχὶ διὰ τὴν Ῥαὴλ ἔτη δεκατέσσαρα ἐδούλευσε Λάβαν τῷ Σύρῳ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ἐν τῷ καύσωνι τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτός; ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἰωσήφ οὐκ ἔτη ἱκανὰ ἐδούλευσεν ἐν γῇ ἄλλοτρίᾳ; Καὶ Μωϋσῆς δὲ ὁ θεράπων Κυρίου τεσσαράκοντα ἔτη παρώκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ· καὶ οἱ Υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τεσσαράκοντα ἔτων εἰσηλθόντες εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Πρὸς δὲ τούτων πάντων, ἴδε τὸν Ἀβραὰμ μετὰ πόσα ἔτη τὴν ἐπαγγελίαν ἐκομίσατο· καὶ πάντες δὲ οἱ ἅγιοι μακροθυμήσαντες, τῶν ἐπηγγελμένων ἐπέτυχον, καὶ σὺ οὖν τὴν αὐτὴν ὁδὸν βάδισον, εἰς τὴν αὐτὴν κλίμακα στηρίξου, καὶ ἐν καιρῷ εὐθέως ὑψώσει σε ὁ Κύριος καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὸ κρῖμα σου ὡς μεσημβρίαν.

Γνώρισε δέ, ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ὑπὸ Θεοῦ γενομένους τρόπους τῆς ἐγκαταλείψεως, ἵνα μὴ ἀγνοῶν παρασυρθῇς εἰς παρεξηγήσεις καὶ ἀποβῶσι καὶ οἱ διαλογισμοί σου καὶ ἡ πορεία σου εἰς ψυχικὴν βλάβην σου.

Τέσσαρες δὲ εἰσὶν οὗτοι γενικοὶ ἐγκαταλείψεως τρόποι· ὁ μὲν οἰκονομικὸς ὡς ἐπὶ τοῦ Κυρίου, ἵνα διὰ τῆς δοκούσης ἐγκαταλείψεως οἱ ἐγκαταλειμμένοι σωθῶσιν· ὁ δὲ πρὸς οἰκοδομὴν ὡς ἐπὶ τοῦ Ἰωβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, ἵνα ὁ μὲν ἀνδρείας ὁ

δὲ σωφροσύνης στήλαι ἀναφανῶσιν· ὁ δὲ πρὸς παιδεύειν πατρικὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀποστόλου, ἵνα ταπεινοφρονῶν, τὴν ὑπερβολὴν φυλάξῃ τῆς χάριτος· ὁ δὲ κατ' ἀποσιροφὴν, ὡς ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων, ἵνα κολαζόμενοι, πρὸς μετάνοιαν καμφθῶσι· σωτηρίας δὲ πάντες οἱ τρόποι ὑπάρχουσι, καὶ τῆς θείας ἀγαθότητος καὶ φιλανθρωπίας ἀνάμεστοι.

Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, λύτρωσέ με ἀπὸ πάσης ἀγνοίας καὶ λήθης, καὶ τῆς λιθώδους ἀναισθησίας, καὶ δός μοι ἐννοίαν ἀγαθὴν.

Κύριε, δός μοι ὑπομονήν, μακροθυμίαν, πραότητα καὶ μνήμην θανάτου.

Κύριε, ἐν μετανοίᾳ με παράλαβε καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς με. Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΑΡΑΣΗΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟΝ ΠΑΥΛΟΝ ΠΑΥΛΙΑΝΗΝ Μοναχὸν

Κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ τοῦ ἁγίου Ὁρους κ. Α. Φωκά καὶ ἐκθέσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ περὶ τε τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν ἁγίῳ Ὄρει τοῦ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ ἐφησυχάζοντος Μοναχοῦ Παύλου τοῦ ἱατροῦ, ἀπενεμήθη αὐτῷ τὸ παράσημον τοῦ φοίνικος. Ἐπιδίδων τὸ παράσημον ὁ κ. Διοικητὴς προσεφώνησε τὸν ἱατρὸν Παῦλον Μοναχὸν τονίσας τὰς ἐν ἁγίῳ Ὄρει καὶ ἐν τῷ κόσμῳ ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

ΟΙΚΟΙ ΚΔ΄.

Χαιρετίσιμοι κατὰ ἀλφάβητον εἰς τὸν ἅγιον Πανένδοξον καὶ τίμιον καὶ Προφητῶν ἀπάντων ὑπέρτερον Προφήτην, Προδρόμον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην.

(Ποίημα Ἰσιδώρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως)

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Τῷ ὑπὲρ πάντας ἀληθῶς ἁγίους μέλζονι, ὁ ὑπὲρ πάντας ἁμαρτῶν τοὺς ἀνομήσαντας, τὸ ἐφύμνιον προσφέρω σοι Ἰωάννη. Ὡς οὖν ἔχων παρρησίαν πρὸς τὸν Κύριον, ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοι. Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Ἀρχομαί σοι τῶν ὕμνων, θεοῦμνητε μάκαρ, χαρᾷ συνειλημμένος καὶ φόβῳ (γ') εὐφημῶν γὰρ ἤδομαι τὰ σά, ἀπορῶν δὲ λόγου δειλιῶ Πρόδρομε· αὐτὸς δὲ ἐνισχύων με, παράσχου ἐπαξίως λέγειν.

Χαῖρε δι' οὗ ἡ χαρὰ ἐφάνη, χαῖρε δι' οὗ ἡ ἀρὰ ἐφθάρη.

Χαῖρε τῶν περάτων τῆς γῆς ὁ διδάσκαλος, χαῖρε τῶν τεράτων Χριστοῦ ὁ προάγγελος.

Χαῖρε μήκος ἀγιότητος φθάνον μέχρ' οὐρανοῦ, χαῖρε πλάτος καθρέκτητος ἀγιάζον πάσαν γῆν.

Χαῖρε ὅτι Τριάδα τὴν ἁγίαν κατεῖδες, χαῖρε ὅτι δυνάδα ὀλικὴν ὑπερεῖδες.

Χαῖρε ἀστὴρ δεικνύων τὸν ἥλιον, χαῖρε φωστὴρ φωτίζων τὴν ὑψήλιον.

Χαῖρε δι' οὗ ὁ Χριστὸς ἐμνήθη, χαῖρε δι' οὗ ὁ σατὰν ἐμισήθη.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος

Βλέπων γένος ἀνθρώπων, κείμενον ἀπανθρώπως, ἀνίσταται Θεὸς φιλανθρώπως, καὶ θελήσας πέμψαι τὸν Υἱόν, ἐκκαθάραι πάντα τὸν ἴον τοῦ θ-φους, προέπεμψας τὸν Πρόδρομον, κηρύττει τοῖς ἀνθρώποις λέγειν.

Ἀλληλουῖα

Γέννησιν Ζαχαρίας, θυμιάματος ὄρα, μανθάνει τοῦ υἱοῦ δι' Ἀγγέλου· οἷς δ' ἠπίστησε τούτῳ λαλοῦντι κατακέκριται, μήτι λαλεῖν, βλέψας δὲ τὴν ἐκβασὶν τῶν λόγων τοῦ Ἀγγέλου· τὸ λαλεῖν λαμβάνει.

Χαῖρε ἡ θύρα τῆς σωτηρίας, χαῖρε ἡ λύρα τῆς Ἐκκλησίας.

Χαῖρε προφητῶν τοῦ Θεοῦ τὸ συμπέρασμα, χαῖρε ἀρετῶν ἀπασῶν τὸ συμφέρονμα.

Χαῖρε ἄγγελε ἐπίγειε παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, χαῖρε ἄνθρωπε οὐράνιε Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Χαῖρε τῆς ἐγκρατείας ὁ σοφὸς παραινέτης, χαῖρε τῆς ἀκρασίας ὁ δξὺς ἀναιρέτης.

Χαῖρε κρατὴρ τοῦ νέκταρος πάροχε, χαῖρε λουτὴρ καθάρσεως πρόξενε.

Χαῖρε πρηστὴρ καυστικῆς τῆς ἀπάτης, χαῖρε λαμπτήρ φαυστικῆς γῆς ἀπάσης.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Δεξιόται ἀσμένως, ἀσπασμῷ ἡ Παρθένος ἰδοῦσα κυοφόρου τὴν στείραν, ὁ δὲ κήρυξ τῆς μητρὸς ἔνδον, ἐπιγνοὺς τὸν εἶσω τῆς γαστρὸς κύριον, καὶ ῥήμασι τοῖς ἅλμασι χρησάμενος, ἐβόα χαίρων.

Ἀλληλουῖα

Εἰς τὴν γεννήσας, καὶ ἡρεύνων μαθεῖν τὴν κλήσιν οἱ συγγενεῖς Ἰωάννου, γράμμασι δὲ ταύτην ἐντυπῶν Ζαχαρίας τε ὡς σιωπῶν φθέγγε-

ται, οἱ δὲ εὐθὺς ἐχάρησαν, ἐθαύμασαν. βοῶντες οὕτω.

Χαῖρε φωνὴν τοῦ πατρὸς ὁ δῆσας, χαῖρε σιγὴν τὴν αὐτοῦ ὁ λύσας.

Χαῖρε τῶν ἀγόνων λαγόνων τὸ κύημα, χαῖρε τῶν ἀκάρπων, τὸ εὐκαρπον βλάστημα.

Χαῖρε κύκλος ὁ εὐτόρνευτος, κέντρον ἔχων τὸν Χριστόν, χαῖρε κύκνος ὁ δξύφωνος πᾶσιν ἄδων τὰ χρηστά.

Χαῖρε ὁ ἐκ κοιλίας μητρικῆς ἡγνισμένος, χαῖρε ὁ πρὸ κοιλίας τῷ Θεῷ ἐγνωσμένος.

Χαῖρε πηγὴ θαυμάτων ἀκένωτος, χαῖρε πληγὴ δαιμόνων ἀνιάτος.

Χαῖρε δι' οὗ ἐφωτίσθη ἡ κτίσις, χαῖρε δι' οὗ ἐδοξάσθη ὁ Κτίστης.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Ζέων θυμῷ Ἡρώδης, ἀνελεῖν ὁ ληρώδης, Χριστὸν ζητῶν τὰ βρέφη προστάσσει, φθειρομένων δὲ τούτων πικρῶς, Ἰωάννης ὁ θεὸς σοφῶς ρέσσωται, κηρύξαι τὴν ἀπόρρητον Χριστοῦ οἰκονομίαν λέγων.

Ἀλληλούϊα.

Η γέν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡλικία ἀνήδω, ὁ ἄγγελος τὸν Ἄγγελον φέρων, καὶ ὁποῖος ἔσται ἐννοῶν τὸ μυστήριον, οὐκ ἀγνοῶν ἤδετο· καὶ ἄσματος ὡς στέμμασιν κατέστεφεν αὐτὸν κραυγάζων.

Χαῖρε ἡ στήλη τῆς εὐσεβείας, χαῖρε ἡ πύλη τῆς βασιλείας.

Χαῖρε Μωϋσέως τοῦ πάλαι διάδοχε, χαῖρε βασιλέως τοῦ πάντων διάκονε.

Χαῖρε μάργαρον κρυπτόμενον ἐν ἐλύτρῳ τῆς σαρκός, χαῖρε ὄργανον κρούμενον ἐν τῷ πλήκτρῳ τοῦ Θεοῦ.

Χαῖρε ἄρτος στηρίζων νηστεύοντων κοιλίας, χαῖρε οἶνος ἡδύνων σωφρονούντων καρδίας.

Χαῖρε Χριστοῦ ὁ φέρων τὸ τρόπαιον, χαῖρε στερρόν παθῶν ἀποτρόπαιον.

Χαῖρε δι' οὗ τὰ ἀρχαῖα παρήλθε, χαῖρε δι' οὗ τὰ καινὰ ἐπεισῆλθε.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Θ αυμαστὴ πάση φύσει, ὥφθη ὡς μετοικία· ἐκ μαστῶν γὰρ εὐθὺς μητρικῶν, πρὸς αὐτὴν μετέβης κατοικεῖν. Πρόδρομε· οὐκ οἶνω οὐδὲ σίκερα, Θεῷ δὲ ἐντρύφων καὶ ψάλλον.

Ἀλληλούϊα.

Ι θύνας σου τὸν δρόμον, πρὸς οὐράνιον δρόμον. ἀσκήσεως ἐλθὼν πρῶτος δρόμον. καὶ λαμπρὸς τις γέγονας σοφέ, καὶ Χριστοῦ δὲ βίου ὑψηλοῦ Πρόδρομε, πρὸς οὓς ἰθύνας ἅπαντας, ἀκούεις παρὰ πάντων οὕτω.

Χαῖρε ἡ τέχνη τῆς ἐγκρατείας, χαῖρε ἡ στάθμη τῆς εὐσεβείας.

Χαῖρε τῆς ἀσκήσεως ἔμψυχον ἄγαλμα, χαῖρε τῆς ἀθλήσεως θεῖον ἐκτύπωμα.

Χαῖρε ὄρος ὁ ἀκρότατος θεωρίας εὐαγοῦς, χαῖρε τύπος ἀρχαιοτάτος πολιτείας ἀκραιφνοῦς.

Χαῖρε ἀκτημοσύνης ὁ λαμπρὸς προηγῆτωρ, χαῖρε ἀγιωσύνης ὁ σοφὸς εισηγήτωρ.

Χαῖρε εἰκὼν ἀγνείας θεόγραφος, χαῖρε λειμὼν σοφίας θεόβλαστος.

Χαῖρε ὀρθῆς πολιτείας ὁ γνώμων, χαῖρε σοφῆς προμηθείας νοήμων.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Κόσμου ἡδυπαθείας, καὶ σαρκὸς προσπαθείας, ἡλόγησας καθάπαξ θεόφρον· καὶ ἀκρίδας εἰχῆς σου τροφήν, ἐκ καμήλου δὲ στολὴν Πρόδρομε τοῦ πνεύματος, οὗ σώματος ἐπίδοσιν ζητῶν καὶ λέγων.

Ἀλληλούϊα.

Λ ὑτρωσιν ἁμαρτίας, Βαπτιστὰ μετανόιας, ἦλθεν Ἰωάννης κηρύσων· πᾶσι μετανοεῖτε βοῶν, Βασιλεία γὰρ τῶν οὐρανῶν ἤγγικε, καὶ χάριν ἐχορήγησε πιστοῖς, ὡς ἂν αὐτῷ βοῶσι.

Χαῖρε βουλής τοῦ Θεοῦ ὁ μύστης, χαῖρε οὐλῆς τῶν ψυχῶν ὁ ῥύστης.

Χαῖρε χελιδὼν ἡ τὸ ἔαρ μηνύσασα, χαῖρε ἀηδὼν ἡ Χριστὸν κελαδήσασα.

Χαῖρε νάμα ὃ ἐξέρευσε θαυμασίως ἐξ Ἐδέμ, χαῖρε πόμα ὃ ἀνέψυξε τοὺς φλεχθέντας ἐξ Ἀδάμ.

Χαῖρε ὁ τῶν παρόντων ἀμελῶν ὡς μὴ ὄντων, χαῖρε ὁ τῶν μελλόντων φροντιστὴς ὡς μενόντων.

Χαῖρε δι' οὗ ὁ πίπτων ἀνίσταται, χαῖρε δι' οὗ ὁ βάλλων ἀψίσταται.

Χαῖρε ψυχὴν πρὸς Θεὸν ὁ ἐκτείνας, χαῖρε ὁρμὴν τῆς σαρκὸς ὁ συστείλας.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Μετανόιας τὸν στάχυν, τῆς ἐρήμου ὁ στάχυς, κελεύει τὰς ἀκάρπους ἐκφύειν, ἐκκαθάραι ἤκει γὰρ φησιν, ὃ τὸ πύον ἔχων τῇ χειρὶ Κύριος, καὶ ἀχυρώδεις καύσει, συνάξει δι' ἐγκάρπους βοῶντας.

Ἀλληλούϊα.

Νέαν θέλων ὁ Κτίστης, ἀναδειξαὶ τὴν φύσιν, τοῖς ὕδασι αὐτὴν ἀναπλάττει· καὶ πρὸς τοῦτο φέρει συνεργόν, ὃ βουλήσει πάντα ἐνεργῶν Κύριος, βαπτίσματος φωνῇ τὸν κήρυκα, ὃ πάντες οἱ πιστοὶ βοῶμεν.

Χαῖρε φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἁγία, χαῖρε σιγὴ τοῦ ἐχθροῦ τελεία.

Χαῖρε τῆς οὐσίας βροτῶν τὸ κεφάλαιον, χαῖρε παρουσίας Θεοῦ τὸ προοίμιον.

Χαῖρε ὅτι ἐπεχώρησε πᾶσα χάρις ἐπὶ σοί, χαῖρε ὅτι ὑπεχώρησε πᾶσα πλάνη διὰ σοῦ.

Χαῖρε ὁ διαπτύσας τὰ ἡδέα τοῦ κόσμου, χαῖρε ὁ διαλύσας τὰ πικρὰ τῶν ἐν βίῳ.

Χαῖρε δι' οὗ ἐδόθη μετάνοια, χαῖρε δι' οὗ ἐλύθη ἀπόνοια.

Χαῖρε ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ ὁ κηρύξας, χαῖρε ἀγνὸν ὁ τὸν βίον τηρήσας.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Ξένην κένωσιν βλέπων, ὁ βαπτίζων τοῦ λόγου, ἐξίστατο καὶ ἴστατο λέγων, ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ καὶ οὐ πρὸς με βαπτισθῆναι γέγονας; ὁ δὲ θαρρῆν ἐπέταξε, καὶ ἔργῳ ἐκπληροῦν καὶ λέγειν.

Ἀλληλούϊα.

Ο χειρὶ πάντα φέρων, σὴ χειρὶ ὑποκλίνει τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν Ἰωάννη οὐ καθάρσεως χρήζων αὐτός, ἀλλ' Ἀδὰμ καθαίρων ἐν αὐτῷ, ὅθεν σοι ὡς λειτουργῷ τῆς χάριτος χαρίζεται ἀκούειν ταῦτα.

Χαῖρε ἁγίων ἀπάντων μείζων, χαῖρε Ἀγγέλων οὐδὲν ἐλάττων.

Χαῖρε γεννητοῖς γυναικῶν ὁ ὑπέρτερος, χαῖρε γεννητῆς ἐξ αὐτῆς ὁ ὑπέρλαμπρος.

Χαῖρε κάλαμε τῆς χάριτος νέον νέμον ἐντυπῶν, χαῖρε θάλαμε τοῦ πνεύματος καὶ πασῶν τῶν ἀρετῶν.

Χαῖρε ὅτι ἐγένου γενητῶν ὑπερβπτῆς, χαῖρε ὅτι ἐφάνης οὐρανίων ἐπόπτῆς.

Χαῖρε ποιμὴν θρεμμάτων τοῦ Πνεύματος, χαῖρε λιμὴν πνευμάτων ἀπείραστος.

Χαῖρε ὁ ῥοὺς ὁ ἐκπλύνων τὰ πάθη, χαῖρε ὁ νοὺς ὁ Θεοῦ βλέπων θάθη.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Πόθος πέπεικεν αἰσχύους, τὸν υἱὸν τῆς αἰσχύνῃς εἰρκτὴν τὸν Βαπτιστὴν κατακλεῖσαι, καὶ καλύψαι σπεύδων τὸ κακόν, ἔλαθεν ἀρίθην αὐτὸ

θέμενος, ὁ λόγος γὰρ οὐ δέδεται τοῖς
φάλλουσι Κυρίῳ οὕτως.

Ἀλληλούϊα.

Ρήματά σου ὡς βέλη δεδεγμένοις
Ἡρώδης, κεντᾶται τὴν καρδίαν
καιρίως· οἱ γὰρ ἔλεγχοι τῷ ἀσεβεῖ,
μώλωπές εἰσιν ὀδυνηροὶ Πρόδρομε, καὶ
θνήσκων ἀνομία, οὐκ ἠνέσχετο εἰπεῖν
σοι ταῦτα.

Χαῖρε ἀγίασμα ὁ παρέχων, χαῖρε
τὸ μίαισμα ὁ ἐλέγχων.

Χαῖρε τῶν πιπτόντων θροτῶν ἡ ἀ-
νόρθωσις, χαῖρε προκοπτόντων Θεῷ ἡ
βεβαίωσις.

Χαῖρε ἄνθρωπον ὡς ἄσαρκος ἐν γῇ
βίον μεταλθών, χαῖρε ἔνυλον ὡς δαίμο-
να τὸν Ἡρώδη ἀπελθών.

Χαῖρε ὁ τῶν ἀρρήτων τοῦ Θεοῦ οἰ-
κονόμος, χαῖρε ὁ ἀπαρρήτων ἀγαθῶν
κληρονόμος.

Χαῖρε καλῶν εὐωδία δωρούμενος,
χαῖρε κικλῶν δυσωδία τροπούμενος.

Χαῖρε δι' οὗ ὁ Ἀδάμ ἐνεδύθη, χαῖ-
ρε δι' οὗ ὁ σατὰν ἐγυμνώθη.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Σέλας ἡλίου δίκην, ἐστίλθεν ὡς ἐκ
δίσκου, τοῦ πίνακος ἡ θεία σου
κάρα, καὶ τοῦ σκότους πᾶσαν τὴν ἰ-
σχύν, ἡ ἀκτίς ἀπήλασεν αὐτῆς Πρό-
δρομε, ἡμᾶς δὲ καθωδήγησε τῶν φώ-
των τῷ Πατρὶ κραυγάζειν.

Ἀλληλούϊα

Τοῦ φωτὸς τὴν λυχνίαν, ὁ τοῦ σκό-
τους ἐργάτης οὐκ ἔφερεν εἰς ἔλεγ-
χον ἔχειν, ὡς γὰρ φίλος ἔργων σκοτει-
νῶν, παρουσία ταύτης σφαλερῶς ἡ-
χθετο, διὸ ἐκ μέσου τίθησιν αὐτὴν μὴ
συνιεῖς κραυγάζειν.

Χαῖρε τὸ στέλεχος τῆς ἀγνεύσεως,
χαῖρε ὁ ἐλεγχος τῆς λαγνεύσεως.

Χαῖρε τῶν θροτῶν καὶ Ἀγγέλων

μεθόριον, χαῖρε οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς
τὸ ἐξαίσιον.

Χαῖρε μέσος ὃς ἀνέτειλας τῶν Θε-
οῦ διαθηκῶν, χαῖρε τέλος ὃς γεγένη-
σαι τῶν γραφῶν τῶν νομικῶν.

Χαῖρε ὁ τάναντία εἰς ταῦτὸν κατα-
μίξας, χαῖρε ὁ ἀσαρκίαν ἐν σαρκὶ κα-
τορθώσας.

Χαῖρε θρονή τὸν κόσμον ἐκπλήτ-
τουσα, χαῖρε βροχὴ τὴν κτίσιν ἀρδεύ-
ουσα.

Χαῖρε δι' οὗ εὐσεβεῖς φωταγωγοῦν-
ται, χαῖρε δι' οὗ ἀσεβεῖς πυρπολοῦν-
ται.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Υμνος ποῖος ἀρκέσει ἀφικέσθαι τοῦ
ὑψους, τῆς σῆς μεγαλυνούσης Προ-
φήτα· ἡ ὑμνήσει τις τῶν γηγενῶν; ὃν
ἀπάντων μείζονα Χριστὸς ἔδειξε· διὸ
τὴν πίστιν δέδεξο ἡμῶν τῶν μετὰ σοῦ
δοῶντων.

Ἀλληλούϊα.

Φαεσφόρος ὡς ἔρθρος τοῦ ἡλίου τῆς
δόξης, κικλῶς με ἐξέγειρον ὕπνου,
καὶ οὐδὲν ἀνάδειξον φωτὸς, γρηγοροῦν-
τα ἔργοις φωτεινοῖς Πρόδρομε, ὡς ἂν
φαιδρῶ προσώπῳ σοι, καὶ γλώσση γη-
θοσύνη λέγω.

Χαῖρε πυρὸς τῶν ἐν ζάλῃ ὄντων,
χαῖρε χρυσὸς τῶν πενία ζώοντων.

Χαῖρε λυπούμενων ταχεῖα παρά-
κλησις, χαῖρε ποντούμενων εὐθεῖα κυ-
βέρνησις.

Χαῖρε πάντων εὐδυσώπητος πρὸς
Θεὸν διαλλαγή, χαῖρε πάντων εὐσυμ-
πάθητος λυπηρῶν ἀπαλλαγὴ.

Χαῖρε τῶν νοσημάτων τῶν πιστῶν
ἡ ὑγεία, χαῖρε τῶν μολυσμάτων τῶν
αὐτῶν ἡ ἀγνεία.

Χαῖρε παιδόντων Θεῶν ἐξίλασμα,
χαῖρε πιπτόντων μέγα διάσωμα.

Χαῖρε ὁ πᾶσι τὰ πάντα παρέχων,

ΕΥΧΗ

Εἰς τὸν ΤΙΜΙΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ

χαῖρε ἐκάστῳ τὸ πρόσφορον νέμων.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Χάριτι παντελεῖω, χαριτώνυμε κή-
ρυξ, ψυχὴν μου χαριτώσας καὶ
φρένας, τῶν παθῶν τὸν ῥύπον ἐξ αὐτῶν,
μετανοίας γνώσει ἐξελὼν ἅπαντα, καὶ
δείξας σῇ με χάριτι, ἐπάξιον Θεῷ
κραυγάζειν.

Ἀλληλούϊα.

Ψώμισόν με Προφήτα, τῆς ἐνθέου
τραπέξης, ψυχίῳς πεπτωκόσιν
ὡς κύνα, ἐν λιμῷ γὰρ τήκομαι σφοδρῶ
σωτηρίου ἄρτου ἀπορῶν Πρόδρομε, καὶ
κόρεσον καρδίαν μου, ὡς ἂν σοι εὐχα-
ρίστως λέγω.

Χαῖρε σφραγὶς Προφητῶν ἁγίων,
χαῖρε κρητὶς ἀποστόλων θείων.

Χαῖρε νυμφοστόλε ὡραῖε τῆς χάρι-
τος, χαῖρε θεολόγε δογμάτων τοῦ
πνεύματος.

Χαῖρε ὄμμα καθαρώτατον τὰ ἀθέα-
τα ἰδόν, χαῖρε στόμα ἁγιώτατον τὰ
ἀπόρρητα εἰπόν.

Χαῖρε Πρόδρομε μάρτυς, Βαπτιστά,
φωνή, λύχνε, χαῖρε Πρόκριτε μάκαρ
μηνυτά, μύστα φίλε.

Χαῖρε γλυκὺ καὶ πράγμα καὶ ὄνο-
μα, χαῖρε νοδὸς καὶ γλώττης ἐντρύ-
φημα.

Χαῖρε κοινὸν Πρεσβυτὴ καὶ μεσίτα,
χαῖρε κἄμοῦ ἐξαίρετως προστάτα.

Χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Ω Προφήτα Κυρίου, μεγαλύνυμε
κήρυξ, ἁγίων ὑπερέκεινα πάντων
(γ') τῇ μικρᾷ νῦν πρόσχες ἀπαρχῇ,
καὶ τῶν δεινῶν ἀπάσης ταραχῆς ῥύσαι
με, καὶ τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολά-
σεως, Θεῷ δοῶντα.

Ἀλληλούϊα

Καὶ πάλιν τὸ ἐν ἀρχῇ Κοντάκιον.

Δέξαι καὶ νῦν, ὁ μετανοίας κήρυξ,
καὶ λύχνε χρυσαυγέστατε τοῦ ἡλίου
τῆς δόξης, ὁ καὶ μείζων πάντων, παρὰ
τοῦ Σωτῆρος κληθεῖς, ὁ πᾶσι τὸν σω-
τήριον νόμον δούς, ὁ τὰ στερητικὰ
διαρρήξας δεσμά, καὶ μείζων ἐν γεν-
νητοῖς εὐρεθεῖς ὁ τὸν Σωτῆρα καὶ Λό-
γον τὸν τῆς Τριάδος ἕνα, σῇ χειρὶ
κρατῆσαι ἀξιώθεῖς. Ὁ Πρόδρομός τε,
καὶ προφητῶν μέγιστος τὴν παρ' ἐμοῦ
σοι προσφερομένην παράκλησιν εἰσά-
κουσον, καὶ ἀναψὺν μου τὸν τῆς ψυ-
χῆς λύχνον, καὶ φώτισόν με τῇ μεσι-
τείᾳ σου, ἐσπίλῳσα γὰρ μου τὸν λογι-
σμόν, καὶ ἠφάνισα κλῆρον τὸν πα-
τρικόν, ἀλόγως ὁμοιωθὴν τοῖς κτήνε-
σι, καὶ ἀθλίως τούτοις συνεδοσκήθην
ὁ δύστηνος. Πάντας ὑπερέβην ἐν ἀσω-
τείᾳ, τῷ βορβόρῳ κυλινδούμενος τῶν
παθῶν, καὶ ἀσώτως δαπανήσας μου
τὴν ζωὴν. Ἀλλ' ἔγειρόν με τῇ μεσι-
τείᾳ σου, μεσίτην σε πλουτήσας πρὸς
τὸν Κριτὴν. Ἰλεῶν μου τοῦτον ἀπερ-
γασάμενος. Παρρησίαν ἔχων πρὸς αὐ-
τόν, καὶ τὸ δύνασθαι. Ἐκτεινόν μοι
χεῖρα κατὰ παθῶν, καὶ τελεῖν με τὸν
βίον ἐν ἀγαθοῖς ἐνίσχυσον· ὅπως δοξά-
ζω σε τὸν προστάτην καὶ φύλακά μου.
Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀποστολὰς

Γέρων Ἀθανάσιος Λαυριώτης

Ἱατρός

© Τίμιος Πρόδρομος

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» μετὰ θαθείας λύπης ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ ἐκκλήσιν πρὸς τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς οὔτινες, δεχθέντες οἰκειοθελῶς τὸ περιοδικὸν καὶ λαμβάνοντες αὐτὸ ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη, ἡμέλησαν μέχρι σήμερον νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Ἐὰν καὶ μετὴν παροῦσαν ἐκκλήσιν, δὲν θελήσουν νὰ ἀποστείλουν αὐτήν, κατ' ἀνάγκην θὰ διακρίψωμεν τὴν ἐκδοσὶν ἀπὸ τοῦ δ' ἔτους, διότι ἔχομεν τεραστίαν ζημίαν. Οὕτω λοιπὸν θὰ γίνουν αἱτιοὶ νὰ τὸ στερηθῶν οἱ λαμβάνοντες αὐτὸ ὑπόλοιποι χριστιανοὶ καὶ πληρώνοντες ἅψ' ἑνός, καὶ ἅψ' ἑτέρου θὰ ἐλέγχωνται διὰ τὴν ζημίαν ἡμῶν.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ διακοπῇ τὸ πρωτότυπον καὶ λίαν ὠφέλιμον περιοδικὸν τοῦτο, ἐλλείψει πόρων, ἃς σπεύσουν νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομὴν των, θὰ διαγράφονται τοῦ πίνακος, καὶ τοῦτο θεωρηθῇτω ὡς εἰδοποίησις ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ των.

Πρὸς ὑπενθύμῃσιν, οἱ καθυστεροῦντες εἶναι οἱ ἑξῆς:

Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας — Μεσολόγγιον

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
	δραχ.	δραχ.	δραχ.	δραχ.
Κατερινοῦς	120	100	80	300
Παντοκράτορος	120	100	80	300
Ρόμβου	120	100	80	300
Ἀργολίδος — Ναύπλιον				
Ἀγία Μονὴ	120	100	80	300
Ἀγνοῦντος	120	100	80	300
Ἀρτης — Ἀρτα				
Κάτω Παναγίας	120	20		140
Θεοτοκίου	120	100	80	300
Μελάτων	120	100	80	300
Βεργίας καὶ Ναούσης — Βέργοια				
Ἀγ. Ἀθανασίου (Σφηνίτης)	120	100	80	300
Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως — Δημητσάνα				
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Ἀμπελακίων	120	100	80	300
Κερνίτης	120	100	80	300
Γρεβενῶν — Γρεβενά				
Ἀγίου Νικάνορος	120	100	80	300
Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων - Γύθειον				
Ἀγία μονὴ		100		100
Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης — Δελβινάκι				
Στομίου	120	100	80	300
Ζακύνθου — Ζάκυνθος				
Ἀγίου Διονυσίου Στροφάδων	20	20		40

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Τιμίου Προδρόμου	90			90
Θεοτόκου Σπηλαιωτίσης	120	100	80	300
Ἡλείας — Πύργος				
Ἄνω Δίβρης	120	100	80	300
Κρεμαστής	120	100	80	300
Πορετσῶ	120	100	80	300
Σκαφιδιάς	120	100	80	300
Φραγκοπηδήματος	120	100	80	300
Θεσσαλονίκης — Θεσσαλονίκη				
Βλατάδων		90	80	170
Θεσσαλιώτιδος — Καρδίτσα				
Κορώνης	120	100	80	300
Καραϊσκάκη	120	100	80	300
Σπηλιάς	120	100		220
Σκλαταίνης	120	100	80	300
Ἰωαννίνων — Ἰωάννινα				
Βελλᾶς	120			120
Βοτζᾶς	120	100	80	300
Παληοῦρης	120		80	200
Ρωμανοῦ	120		80	200
Τσιούκας	120		80	200
Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας — Καλάβρυτα				
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Κασσανδρείας — Πολύγυρος				
Ἀγίας Ἀναστασίας	240	100	160	500
Κερκύρας καὶ Παξῶν — Κέρκυρα				
Ἀγίας Εὐφημίας	70			70
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Πλατυτέρας (Μανδούκιον)	120	100	80	300
Κεφαλληνίας — Ἀργοστόλιον				
Ἀγριλίων	120	100	80	300
Ἄτρου	120	100	80	300
Ἀγίου Ἀνδρέου	120	100	80	300
Ἐσταυρωμένου	120	100	80	300
Ἀγίου Γερασίμου (Γυν.)		100	80	180
Θεμάτων	120	100		220
Σισίων	120	100	80	300
Κίτρους — Κατερίνη				
Ἀγίου Διονυσίου (Ὁλύμπου)	120	100	80	300
Κοζάνης — Κοζάνη				
Στανοῦ	120	100	80	300
Κορινθίας — Κόρινθος				
Βράχου	70			70
Στεφάνου	120	100	80	300
Φενεσῶ	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Φανερωμένης	120	100	80	300
Λευκάδος καὶ Ἰθάκης — Λευκάς	120	100	80	300
Καθαρῶν	30			30
Φανερωμένης				
Μαντινείας καὶ Κυνourίας — Τρίπολις				
Βαρσάν	80			80
Μαντινείας	80			80
Γοργοῦπηχίου	120	100	80	300
Κανδύλας	120	100	80	300
Καλτεζῶν	120	100	80	300
Ἐλώνης	120	100	80	180
Καρυᾶς	120	100	80	300
Λουκοῦς	120	100	80	300
Μαλεδής	120	100	80	300
Ὁρθοκωστᾶς	120	100	80	300
Παλαιοπαναγίας	120	100	80	300
Τιμίου Προδρέμου	120	100	80	300
Σίτζας	120	100	80	300
Μεσσηνίας — Καλάμαι				
Βουλκάνου	120	100	80	300
Βελανιδιάς	120	10		130
Δαιμόλης	120	100	80	300
Μηθύμνης — Καλλονὴ Λέσβου				
Λειμῶνος	200			200
Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης — Πρέβεζα				
Προφήτου Ἡλιοῦ	120	100	80	300
Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου — Ξάνθη				
Λαμποῦς	120	100	80	300
Σαμακώδης	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Παραμυθίας καὶ Γηρομερίου — Παραμυθία				
Γηρομερίου	120	100	80	300
Παγανιδῶν	120	100	80	300
Παροναξίας — Πάρος				
Μεταμορφώσεως ἡ Δάσους Πάρον	100	10		110
Φανερωμένης Νάξου		100	80	180
Πατρῶν — Πάτραι				
Γηροκομείου	120	100	80	300
Ἐλεούσης	120	100	80	300
Μαρίτσας	120	100	80	300
Νοτενῶν	120	100	80	300
Ἁγίων Πάντων	120	100	80	300
Σάμου καὶ Ἰκαρίας — Βαθὺ Σάμου				
Τιμίου Σταυροῦ	120	100	80	300
Σισανίου καὶ Σιατίστης — Σιάτιστα				
Ἁγίου Νικάνδρου	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονὴ	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Σπάρτης — Σπάρτη				
Ζερμπίστης	120	100	80	300
Ἁγίων Τεσσαράκοντα	120	100	80	300
Σύρου — Ἐρμούπολις				
Κοιμήσεως Θεοτόκου Τήνων	120	100	80	300
Ἁγίου Νικολάου Ἄνδρον	120	100	80	300
Ταξιάρχων Σέριφον		100	80	180
Τρίκκης καὶ Σταγῶν — Τρίγκαλα				
Βαρλαάμ Μετεώρων	120	100	80	300
Γκούρας	120	100	80	300
Δουσίκου	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Μετεώρων	80			80
Ἁγίου Στεφάνου Μετεώρων	120	100	20	240
Σταγιάδων	120	100	80	300
Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης — Ὑδρα				
Πρ. Ἡλιοῦ Ὑδραν		100	80	180
Ζωοδ. Πηγῆς Μπάτσιον Ἄνδρου	120	100	80	300
Ἁγίας Τριάδος Αἰγίναν	120	100	80	300
Χρυσολεοντίσσης (Γυν.) Αἰγίναν	120	100	80	300
Φθιώτιδος — Λαμία				
Ἀντινίτσης	120	100	20	240
Δαδίου	120	100	80	300
Μαλεσίνης	120	100	80	300
Χαλκίδος — Χαλκίς				
Μακρυμάλλης		100	80	180
Χίου — Χίος				
Μουνδῶν	120	100	80	300
Ματρῶνης (Χαλάνδρων)	120	100	80	300
Νέα Μονή	70			70
Κρήτης — Ἡράκλειον				
Ἀγκαράθου	120	100	80	300
Βροντησίου	120	100	80	300
Ἁγίου Γεωργίου (Ἐπανωσήφη)	120	100	80	300
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	120	100	80	300
Σαβδατιανῶν	120	100	80	300
Ἀρκαδίας — Ἁγιοὶ δέκα				
Ἀπεξανῶν Καινουρίου		100	80	180
Κουδουμάς Μονιφάσιον		100	80	180
Ὁδηγητρίας Καινουρίου		100	80	180
Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου — Ρέθυμνον				
Ἀρκαδίου		100	80	180
Δισκουρίου	120			120
Μυριοκεφάλων	120	100	80	300
Μπαλῆ	120	100	80	300
Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου — Χανιά				
Γουβερνέτσου	120	100	80	300

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος Α΄.	Ἔτος Β΄.	Ἔτος Γ΄.	Τὸ ὅλον
Ἀγίας Τριάδος	120	100	80	300
Λάμπης καὶ Σφακίων — Σπήλι ἁγ. Βασιλείου				
Ἀσωμάτων	120	100		220
Πέτρας — Νεάπολις				
Ἀρετίου	120	100	80	300
Βιθιανῆς	120	100	80	300
Ἱερῶς καὶ Σητείας — Ἱεράπετρα				
Κατζᾶς	120	100	20	240
Χαλέπας	120	100	80	300
Κισσάμου καὶ Σελίνου — Καστέλι Κισσάμου				
Κυρίας Γωνιάς	120	100	80	300

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ Κ.Λ.Π.

Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀνήλιον	60			60
» » Τζιουζανη	120	100	80	300
» » Πρόπαν	120			120
» » Μεγαλόβρυσον			80	80
» » Δογάνη			80	80
» » Πλασσιά	120	100	80	300
» » Σταγιάτες	100		80	180
» » Δράκεια		100	80	180
» Ἀπόστολοι Ἀργαλαστή	120	100	80	300
» » Κατηχώρι	120			120
» » Νερόμυλοι		100	80	180
» » Κωφοί	120	100	80	300
» » Σκληθρον			80	80
Ἀναλήψεως Βουλγαρινή	50			50
Ἀγίου Βλασίου Ἀγίος Βλάσιος			40	40
Ἀγίου Γεωργίου Κεραιμύδι			80	80
» » Συκῆ	120	100	80	300
» » Ἀνατολή	120	100	80	300
» » Κάπιστα (Σωτηρίτσα)			80	80
» » Κουκουράδα Ἀγιάς		100	80	180
» » Μπαξ. Ἄνω Βόλου	120	100		220
» » Ἀγ. Γεώρ. Νηλείας	120	100		220
» » Μηλεῶν	120			120
Γέννησις Θεοτόκου Λαδοῦς			80	80
Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυρὸς		100		100
» » Οὐζλάρ		100	80	180
» » Καστρί			80	80
» » Ποταμιὰ			80	80
» » Μαρμαργιανή		100	80	180
» » Ἀγ. Λαυρέντιος	120	40	80	240
» » Νεοχώριον	120	100	80	300
» » Ἀγ. Δημήτ. Πηλίου	120	100	80	300
Εὐαγ. Θεοτόκου Γερακάριον	120	100		220
Ζωοδόχου Πηγῆς Νεοχωράκιον		100	80	180
» » Μετόχιον	120	100	80	300

Ἱερὸς Ναὸς	Ἔτος α΄.	Ἔτος β΄.	Ἔτος γ΄.	Τὸ ὅλον
» » Βυζίτσα	120			120
Ἀγίων Θεοδώρων Ἅγιοι Θεόδωροι	120	100	80	300
» » Περσουφλή	120	100	80	300
Καιμήσεως Θεοτόκου Εὐξείνουπολις	120			120
» » Δέσιανη			80	80
» » Δρυμῶν	120	100	80	300
» » Ξουρίχτιον	120	100	80	300
» » Εὐνόδρουσι	120			120
» » Προμύριον	40			40
» » Μηλίνα	120			120
Ἀγίας Κυριακῆς Τσαγκαράδα	30			30
Ἀγίας Μαρίνης Ἀφησας	120			120
» » Κισσός	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Ἀμαλλιάπολις		100	80	180
» » Ζαγορά	120	100	80	300
Ἀγίας Μαγδαληνῆς Μακρυνίτσα		100	80	180
Ἀγίου Μοδέστου Μελισσιάτικα	120			120
» Μοδέστου Ταχταλασμάν		100	80	180
» Νικολάου Κερασιά	120	100	80	300
» » Μπίρ	120	100	80	300
» » Κιτίκιον		100	80	180
» » Ἀθανάτη		100	80	180
» » Κουρφάλι (Κρόκιον)	10	100	80	190
Ἀγίου » Δράκεια	30	100	80	210
» Ὀνουφρίου Ἄνω Βόλος		100	80	180
Ἀγίας Παρασκευῆς Κοκκωτοί	120	100	80	300
» » Ἅγιος Γεδεὼν	70	50		120
» » Σούρπη	120			120
» » Ἀληφακλάρ	120	100	80	300
» » Κελεμενί	120	100	80	300
» » Μεταξοχώρι			80	80
Τιμίου Σταυροῦ Κάτω Γαντζία	120			120
Τιμίου Προδρόμου Ἀγιά	120	100	80	300
» » Ἀγκασιά Ἄνω Βόλου		100	80	180
» » Μακρυρράχη		100		100
Ἀγίας Τριάδος Καλύβια Σούρπης	70	100	80	250
» » Σκήτη Ἀγιάς	120	100	80	300
» » Μούρασι	120	100	80	300
Ἀγίων Ταξιαρχῶν Μηλέσι		100	80	180
» » Λαουτζᾶ	120	100	80	300
Ἰσαπαντῆς Βένετον	30	100	80	210
» » Δεμίνιον	120	100		220

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΤΟΜΩΝ

Ἀμφιλόχιος Ἀργυριάδης ἀρχιμ. ἱ. ν. ἁγίας Ζώνης Ἀθήναι		106		106
Ἀρταβάνης Δημ. ἱερεὺς Ἀνεμόμυλοι Κέρκυραν	120	100	80	300
Βλασσόπουλος Π. Γρ. ἱερ. Μητροπόλεως Λευκάδος	90			90
Βαλλῆς Βασίλ. ἱερεὺς Λέκα Σάμου	120			120
Δεκανάλης Τιμόθεος ἱερομόναχος Μυλοπόταμος Κρήτης	120	100	80	300
Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπεία Λάκκωμα Ἐπκν. Θεογνίκη	120	100	80	300

Ἰερός Ναός	Ἔτος α.	β.	γ.	ὅλον
Μαχούχας Γεώρ. ἱερεὺς Τουρκουμουσλή Λαρίσης	120	100		220
Μαξιμιλιανὸς Γεώρ. Γραφ. Μητροπόλεως Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπότικος Ἰω. ἱεροδιάκονος Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπαξεδάνης Ἰω. ἱερεὺς Λάκκωμα Ἐπαν. Θεσσαλονίκη	120	100	80	300
Πολίτης Ταξιάρχης ἱερεὺς Γρ. ἱ. Μητροπόλεως Λευκάδα	120	100	80	300
Πολίτης Χρυσάνθος Πρωτοσύγγελος Κέρκυρα ἀρχιμ.	120	100	80	300
Παπαθεοδώρου Ἀθαν. ἱεροδιάκ. Τύρναβος	120	100		220
Ρομποτής Γαδριήλ ἡγούμεν. Φανερωμένης Λευκάδα	120	10		130
Ψύλλας Κύριλλος ἀρχιμ. ναὶς ἀγ. Αἰκατερίνης Πλάκας	70	100		170
Θεοδωρόπουλος Παναγ. ἐφημ. ἀγ. Νικολ. Ὑπάτης Λαμίας	120	100	80	300
Ἀργύρης Εὐστάθ. ἱερεὺς Σπαρτοχωρί Λευκάδος		100	80	180
Ἀνδρικογιαννόπουλος Βασ. ἱερεὺς ἀγ. Δημήτριος Ἡλείας		100	80	180
Βερνάνδος Δωρόθ. ἱερομ. Ναὸς ἀγ. Σπυρίδωνος Περικλειῶν		100	80	180
Γιαλούσης Σωφρόνιος ἀρχιμ. ἱ. ν. ἀγ. Ἀθ. Κυψέλ. Ἀθῆναι	70	100	80	250
Δωρόθεος Βασιλείου ἀρχιμ. Τύρναβος		100	80	180
Δασκαλογιάννης Γεώρ. ἱερεὺς Σητεία Κρήτης		100	80	180
Εὐαγγελίδης Νικ. Γρεβενῶν (Περιβόλι Κοζάνης)		40		40
Ζαχαριουδάκης Δ. ἱερ. Νηβρίτον Καινουρίου Κρήτης		100	80	180
Ἡλίας Ἰωάν. ἱεροδ. Μαρκόπουλον Μεσογαίας		100	80	180
Θεοδωρόπουλος Ἡλ. ἱερ. Κάτω Κεράσσοδον Μεσολογγίου		100	80	180
Ἰ. ναὸς Ἰωάννου Θεολόγου Βρύνα Ὀλυμπίας		100	80	180
Ἀντωνοδαρδάκης Α. Ἰωάννης Πατεινὸς Σελίνου		40		40
Ἰ. Ναὸς Ἰακώβου Ἀδελφοθέου Ἀνω Κορακιάνα Κερκύρας		100	80	180
Καλαμαρίδης Εὐάγγ. Ἀζογιρὸς Σελίνου Κρήτης		100	80	180
Κροκίδας Σπ. ἀρχιμ. Μαγουλάδες Κέρκυρα		100	80	180
Κορωνιώτης Βλάσ. Ζεμενὸν Κορινθίας		100	80	180
Κορτελέσης Νικ. ἱερεὺς ναοῦ ἀγ. Ἀντωνίου Κέρκυραν		100	80	180
Κουγέας Ἰωάν. ἱερεὺς Κλημέντιον Κορινθίας		100	80	180
Μπίτσιος Δημ. Νεωκόρος χωριστὴ Δράμας		100	80	180
Μούντανος Χαρίλ. καφεπώλης Κάμπον Ἀβίας Καλάμας		100	80	180
Παπαδόπουλος Διον. ἱερ. Ἐφύρα Ἡλείας		100	80	180
Παπαδόπουλος Ἀγῆσ. ἱερεὺς Ἀνω Λουκάβιτσα Ἡλείας		100	80	180
Παπακωνσταντίνου Ν. ἱερεὺς Ἀγναντα Ἡλείας		100	80	180
Παπαδόπουλος Ἰω. ἱερεὺς χωριστὴ Δράμας		100	80	180
Παπαϊωάννου Ζαχ. Πλάτανος Κραθίδος Αἰγιαλείας		100	80	180
Παπαδόπουλος Πέτρ. ἱερ. Βρύνα Ὀλυμπίας		100	80	180
Ράλλης Θεόδωρος Οἰκονόμος Χαντζῆ Μεσσηνίας		100	80	180
Σίφωνας Ἰωάσαφ ἱεροδ. Ρέας 1. Ἀθῆναι		100		100
Σαχκρίωτης Ἰωάν. Καθηγητὴς Λάρισα		100		100
Στάσος Γεώρ. ἱεροψ. Κάτω Κεράσσοδον Μεσολογγίου		100	80	180
Σαββανῆς Ἰω. ἱερ. Ἀνω Κορακιάνα Κερκύρας		100	80	180
Σαββανῆς Νικ. ἱερομ. » » »		100	80	180
Σαραφτινὸς Νικ. ἱερ. Ἐξάμπελα Σίφνου		100	80	180
Σαδοργιαννάκη Μακαρία μοναχὴ Καραμὲ Ρέθυμνον Κρήτης		100	80	180
Ὑπασπιστὴς Γεώρ. ἱερ. χωριστὴ Δράμας		100	80	180
Φιωτάκης Ἰωάν. Οἰκονόμος Περιβόλια Κυθωνίαι Χανιά		100	80	180
Φιλιππόπουλος Σπυρίδ. ἱερ. Γυμνὸν Ἀργους		100	80	180
Φρατζεσκάκης Φραντζ. γραμμ. Κοινότητος Γέργερη Ἡρακλείου Κρήτης		100	80	180
Χιώτης Ἰωάν. Σακελλάριος Νιάτα Σπάρτης		100	80	180

ΕΤΟΣ Δ.

1939 - 40

ΑΡ. 45 - 46

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.

(Καὶσαύριος Δαπόντες)

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΛΤΡΟΣἘν Βόλῳ
ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ
1940Διευθυντὴς - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραῖ 47 ἐν Βόλῳ

ΙΩ. ΣΠΛΑΘΕΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥ Ι΄ ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Πολιτικὴ συγκρότησις τοῦ ἀγ. Ὄρους

Οὐδὲν πολιτικὸν καθεστὼς παρέμεινεν ἀπαράλλακτον διὰ μέσου τῆς ἀενάου τοῦ χρόνου ῥοῆς, ὅσον τὸ ἀγιορειτικὸν λέγει ὁ Θ. Μῶρος εἰς τὸ σύγγραμμά του, τὴν οὐτοπίαν. Καὶ πράγματι αἱ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν παλαιῶν τυπικῶν γενόμεναι, πρὸς ὠφέλειαν τῆς διοικήσεως τοῦ πολυδαιδάλου τῶν μονῶν τροποποιήσεις εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπον, εἰμὴ πῶς νὰ διατηρήσουν ἐνιαῖον καὶ ἀπαρασάλευτον τὸ καθεστὼς, τὸ ὅποιον ἦτο γέννημα τῆς μερίμνης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τόσον τῶν βυζαντ. αὐτοκρατόρων ὅσον καὶ τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ εὐσεβοῦς βυζαντινοῦ λαοῦ. Τὰ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν αἰώνων ἐξαχθέντα πορίσματα ἐκ διαφορῶν τυπικῶν, κατατείνοντα εἰς τὸν ἰδιότυπον χαρακτη-

ρισμὸν καὶ μοναδικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀγιορειτικῆς πολιτείας, ἔχουσιν ἀποκρισταλῶθῃ διὰ τῆς φροντίδος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν μονῶν καὶ τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως, εἰς καταστατικὸν χάρτην ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκωδικοποιήθησαν αἱ ἐκπαλαι κρατοῦσαι συνήθειαι, ἀποτελεῖται δὲ οὗτος ἐξ 188 ἀρθρῶν, ἐπικυρωθεὶς διὰ νομοθετικοῦ διατάγματος ἀπὸ 10ης Σεπτεμβρίου 1926. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῶν ἐκ τοῦ χάρτου τούτου συμπερασμάτων συνάγομεν ὅτι 1ον) ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία (τὸ βουλευόμενον κατ' Ἀριστοτέλη) ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἡγουμένων καὶ πρῶτασταμένων τῶν 20 κυριάρχων μονῶν διακαιομένων νὰ ψηφίζοιεν διατάξεις μὴ ἀντικειμένης πρὸς τὸ διέπον πνεῦμα τοῦ καταστατικοῦ χάρτου. Συνέρχεται δὲ αὐτοδικαίως εἰς Καρὺς δις τοῦ ἔτους.

Ἡ ἱερὰ κοινότης ἀποτελεῖ ἀνωτάτην ἀρχὴν, ἥτις μονίμως ἐδρεύουσα ἐν Καρυαῖς καὶ ἐξ 20 ἀντιπροσώπων συγκειμένη, ἀνὰ ἓνα ἐξ ἐκάστης μονῆς λαμβανομένης μὲ

θητείαν ἐνιαύσιον, ἐπιλαμβάνεται τῶν μεταξὺ μονῶν ἀναφυγμένων διαφορῶν, τῆς ἐποπτείας τῆς τηρήσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἐν γένει δὲ μεριμνᾷ διὰ τὴν ἀπαρασάλευτον τηρήσιν τῶν αἰωνοβίων θεσμῶν τοῦ ἁγ. "Ορους, χαρακτηριζομένη, ἐνὶ λόγῳ, ὡς ἡ ἀνωτάτη Δικαστικὴ ἐξουσία (τὸ δικάζον κατ' Ἀριστοτέλη) πρὸς μείζονα δὲ ρύθμισιν τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Ἀγιορείτικοῦ καθεστώτος καὶ ἄρσιν τῶν ἐκαστοτε προκυπτουσῶν ἀμφισβητήσεων, ἔχει ἀναδειχθῆ ἡ Ἱερά Ἐπιστοσία, συγκειμένη ἐκ ὧν μελῶν ἐναλλαξὲς ἐκλεγόμενον ἐκ τῶν ὧν τετραδῶν εἰς ἅς ἐπὶ τούτῳ εἶναι κατανεμημένοι αἱ μοναί. Τούτων προΐσταται ὁ Πρωτοεπίσκοπος ἡ πρωτεπιστάτης πρόεδρος τρόπον τινὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἁγ. "Ορους, ἔχων τὸ δικαίωμα εἰς ἐνδειξίν τοῦ ἀξιωματοῦ του νὰ κρατῇ θυσανωτὴν ῥάβδον, πάντοτε δὲ προπορεύεται αὐτοῦ σιροῦ ὁ ἡσυχαστὴς ἡ σελίμης, εἰς ἐκ τῶν ἐκπαλαίων τῶν ἀστυνομικῶν φρουρταγμάτων ὁργάνων τοῦ ἁγ. "Ορους, αἵτινα ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας καλοῦσιν εἰς ἐπικουρίαν τὴν κρατικὴν ἀστυνομίαν. Ἡ Ἱερά ἐπιστοσία διέπει τὴν δημοτικὴν ἀγοραιομίαν καὶ ἀστυνομικὴν ἐπὶ πτείαν, διαχειρίζεται δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὸ κοινὸν Ταμεῖον.

Μοναστικά ἰδρύματα καὶ διοικήσεις αὐτῶν

Τὰ ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ "Ορει συμφώνως πρὸς τὸ διαμορφωθὲν κατὰ τὰ τυπικὰ καθεστῶς ἰδρύματα κατανέμονται εἰς τὰ ἑξῆς εἶδη 1ον) τὰς Μονὰς 2ον) τὰς Σκήτας 3ον) τὰς κελλίας 4ον) τὰς καλύβας 5ον) τὰ καθίσματα καὶ 6ον) τὰ ἡσυχαστήρια

Ἐκ τούτων αἱ μοναὶ εἶναι συγκρότημα κυρίαρχον συσταθὲν, διὰ χρυσοβούλλου αὐτοκρατορικοῦ, εἰς ἣν περιπτώσιν καλεῖται ἡ μονὴ Βασιλικὴ (ἡ μονὴ τῆς ἐμῆς

Βασιλείας κατὰ τὰ χρυσόβουλλα), τῶν ἐλλήνων αὐτοκρατόρων πάντοτε φιλοτιμωμένων νὰ προΐστανται τῆς ἰδρύσεως ἱερῶν τῆς πίστεως ἀσκητηρίων, ἀγομένων ἐκ τῆς ἐνδομύχου πρὸς τὴν πίστιν υποχρεώσεως, αἱ δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ στηριχθῶν ἐπὶ τῆς ἀγάπης τῶν ὑπηκόων τῶν, οἵτινες ἐκ τῆς πνευματικῆς καθημερινῆς ταύτης τροφῆς ἠντλοῦν δυνάμεις ἐκαστοτε ἀνανεουμένας πρὸς ἐπιτέλειαν τοῦ προορισμοῦ τῶν καὶ ὡς ἀνθρώπων καὶ ὡς ὑπηκόων τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, οὐδὲν ἀντιπερίσσωπος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πιστὸς τῆς διδασκαλίας του ὑπερμαχὸς ἦτο ὁ πιστὸς Βασιλεὺς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ αὐτοκράτωρ Ρωμαίων. Ἐπίσης ἦτο δυνατόν νὰ ἰδρυθῇ μονὴ καὶ διὰ πατριαρχικοῦ σιγγιλίου, πάντως ὅμως εἶναι κάτοχος ἐκτάσεως γῆς διαγραφόμενων τῶν ὁρίων αὐτῆς ἐπὶ τῇ βίβσει διωφύρων τίτλων ἰδιοκτησίας καὶ ὁριζομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς αὐτὴν μοναζόντων. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον δὲ τῆς συντηρήσεως καὶ ἐσωτερικῆς διαβιώσεώς των αἱ μοναὶ διατηροῦνται εἰς κοινότητα καὶ ἰδιορρυθμίαν. Τούτων πάλιν αἱ μὲν κοινόβιοι, ἀκολουθοῦσι κατὰ γράμμα τὸ γνήσιον καὶ ἀνόθευτον πνεῦμα τῆς συναισθανομένης τὴν ἀποστολὴν τῆς μοναστικῆς κοινότητος, ἔχουσι ἀπόλυτον κληρονομίαν, ὡς τὰ πάντα ἔχουσαι καὶ οὐδὲν κατέχουσαι, συσσιτοῦσαι εἰς κοινὰς τραπέζας, κατόπιν εἰδικῆς ἐπὶ τούτῳ ἀκολουθίας καὶ λειτουργίας καὶ οὐδὲν ἔχουσι τὸ ἀποκλειστικῶς ἀνῆκον εἰς αὐτάς. Τὰς κοινόβιους μονὰς διοικεῖ ἡγουμένος, ἐκλεγόμενος διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας, βοηθούμενος ὑπὸ ἐπιτροπῆς διμελὲς ἢ τριμελὲς με ἐνιαύσιον θητείας καὶ τῆς γεροντίας, διατηρῶν δὲ τὸ ἀξίωμα ἐν ὅρῳ ζωῆς. Οἱ μοναστικοὶ οὗτοι ἄρχοντες κυβερνῶσι τὴν

μονήν, διαχειρίζονται τὰ ἔσοδα αὐτῆς συντάσσοντες προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς καὶ προτείνουσι τὰς χειροτονίας τῶν μοναχῶν. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀρχὴ τοῦ ἡγουμένου εἰς τὰ κοινόβια εἶναι ἀπώλυτος, ἀλλὰ περιορίζεται ἐν τινι μέτρῳ ἡ ἐξουσία του κατὰ τοῦτο, ὅτι αὐτὸς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουν τὴν υποχρέωσιν νὰ ἐκτελοῦν τὰς ἀποφάσεις τῆς γερωνίας. Ἄλλως ἔχουσι τὰ τῶν ἰδιορρυθμῶν μονῶν πράγματα, ὅπου ὁ καθεὶς εἶναι δυνατόν νὰ ζῇ κατ' ἰδίαν εἰς τὴν κελλίον (δωμάτιον) παραχωρούμενον ὑπὸ τῆς μονῆς πρὸς συντήρησίν του δὲ λαμβάνει μισθὸν ἀντὶ προσφερομένης ὑπηρεσίας (διακονήματος). Ἡ ἰδιορρυθμία ἔχουσα, κατὰ τὰ πολιτικὰ ὁδομένα, δημοκρατικὴν τὴν ὑφὴν, διέπεται ὑπὸ συμβουλίου προΐσταμένων ἐξ ὧν ἐκλέγεται ἡ διοικουσα ἐπιτροπὴ (διμελὲς ἢ τριμελὲς) καὶ ὑπὸ τῆς συνάξεως τῶν προΐσταμένων, σώματος μονίμου. Τὰ ἔργα τῆς διοικητικῆς ταύτης ἀρχῆς εἶναι τὰ αὐτὰ καθὼς καὶ εἰς τὰς κοινόβιους μονὰς.

2ον) Ἡ σκήτη εἶναι σκήνωμα μοναχικὸν ἐγκαθιδρυμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς κυρίαρχου μονῆς διὰ πράξεως ἐγκειμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς κοινότητος καὶ ἐπικεχωρημένης ὑπὸ τοῦ Οἰκομενικοῦ Πατριαρχοῦ. Καὶ τὰ σκηνώματα ταῦτα ὑποδιαιροῦνται εἰς ἰδιόρρυθμια, ἀποτελούμενα ἐξ ἀριθμοῦ καλυβῶν τ. ἐ. οἰκίσκων με 4—5 δωμάτια καὶ παρεκκλήσιον, περὶ ἑνα κεντρικὸν ναὸν καλούμενον Κυρίακὸν ὅπου ἡ ἔδρα τοῦ Δικαίου, προΐσταμένου τῆς σκήτης καὶ διατηροῦντος ξενῶνα. Αἱ καλύβαι ἀφ' ἐτέρου ἐνέχουσιν ὡς προΐσταμενον τὸν γέροντα μετὰ 2 ὑποτακτικῶν, ἐκ τῶν γερόντων δὲ τῶν καλυβῶν πάλιν ἐκλέγονται κατ' ἔτος οἱ Δικαῖοι. Ἡ ἐν ἐκάστη καλύβῃ τριμελὲς ἀδελφότης ἀποτελεῖ

κοινόβιον, ζωοτροφούμενον ἐκ τῶν χειροτεχνιμάτων τῶν ἀδελφῶν. Παρέκβασιν δὲ τοῦ ὁρθοῦ τούτου πολιτεύματος τῆς σκήτης ἀποτελεῖ ἡ κοινοβιακὴ σκήτη, ἐν ᾗ οἱ ἀδελφοὶ οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον, τρώγοντες ἐν κοινῇ τραπέζῃ καὶ ἔχοντες προΐσταμενον καλούμενον ἐπίσης Δικαῖον, ἀλλ' ἰσόβιον.

3ον) Τὸ κελλίον εἶναι οἶκημα μοναχικὸν μετὰ ναυδρίου ἐν τῷ μέσῳ καλλιτεργημένης περιοχῆς ἐκτισμένον. Τὸ οἶκημα τοῦτο τελεῖ ὑπὸ τὴν κατοχὴν τριῶν μοναχῶν κατ' ἑγγραφον παραχώρησιν τῆς μονῆς, ὧν ὁ πρῶτος καλεῖται γέρον, ὑποδεικνύων τὸν δεύτερον καὶ τὸν τρίτον συμμετόχον τῆς ἀδελφότητος μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ γέροντος ὁ δεύτερος καταβάλλει τὸ τρίμοιρον 1)3 τῆς ἀξίας τοῦ κελλίου καὶ διαδέχεται τὸν γέροντα, τῆς θέσεώς του καταλαμβανομένης ὑπὸ τοῦ τρίτου, προστιθεμένου δὲ καὶ ἐτέρου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τριῶν. Προκειμένου δὲ περὶ καλυβῶν εἶδομεν ὅτι εἶναι τὰ οἰκήματα τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὰς ἰδιορρυθμίας σκήτης. Τὸ καθίσμα τέλος εἶναι ἀσκητήριον μοναχοῦ, ὅστις ἀντὶ τιμήματος λαμβάνει ἄρτον ἐκ τῆς μονῆς, ἐνῶ τὸ ἡσυχαστήριον εἶναι τοῦ αὐτοῦ εἶδους μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι εἶναι ἰδρυμένον, εἰς ἀπρόσιτον τόπον, πολλάκις δὲ καὶ ἔρημον καὶ θεωρεῖται ὡς ὁ αὐστηρότερος τύπος τοῦ μοναχικοῦ βίου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΞΕΛΟΘΗΣΑΝ

«Ψυχῆς Παραμυθία» ἦτοι Εὐχαὶ Ποιητικαὶ Ξένης μοναχῆς, τυφλῆς. δραχ. 5

«Μέγας Κανὼν» φαλλόμενος τῇ Τετάρτῃ τῆς πέμπτῃς ἐβδομάδος σελίδες 68 δραχ. 5.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

(Οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν ἰ. Μονὴν Ἑλληνες)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 37 - 38 τεύχους)

Ἄς ἔχη δόξαν ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατήρ διότι ἡξίωσε καὶ ἐμὲ τὸν ἀμικτωτότερον πάντων τῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους τόπου.

Αἱ συγκινήσεις τὰς ὁποίας ἐδοκιμάσαμεν εἰς τὰς διαφόρους Μονὰς δὲν περιγράφονται, τὰς πλέον ὅμως ἀνεξαλείπτους συγκινήσεις ἐδοκιμάσαμεν εἰς τὴν Μητροπολιν πασῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Ὁ ἔμψυχος καὶ ὁ ἄψυχος πλοῦτός της εὐχόμεθα νὰ κοσμήῃ εἰς αἰῶνας αἰώνων τὴν Σεβασμίαν ἱερὰν μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Τῇ 26)10)37

Ἀντώνιος Ι. Μακρῆς Ἑλληνοδιδάσκαλος εἰς Ἀθήνας.

— Ἀνομολογῶ ὅτι ἡ συγκίνησίς μου ἅμα καὶ ἡ χαρά μου ὑπῆρξε μεγάλη, διότι ὁ Πανάγαθος καὶ Ὑψιστος μὲ ἡξίωσε προσκυνετὴν τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Λαύρας, τῆς Κιβωτοῦ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν κειμηλίων καὶ παραδόσεων. Αἱ δὲ ἐκδηλώσεις τοῦ ἑλληνοπρεποῦς πνεύματος φιλοξενίας τῶν Ἀγίων Πατέρων τῆς Λαύρας θὰ μοῦ μείνουν εἰς τὴν μνήμην ἕσαυτ' ἀνεξίτηλοι.

Τῇ 3)16 Δεκεμβρίου 1937

(Ὑπογρ. δυσανάγνωστος) Ἀνθυπομοίραρχος.

— Τὸ πρῶτον ἐπισκεφθεὶς τὴν

μονὴν τῆς Λαύρας ὁμολογῶ ὅτι κατὰ πληρῆκος εἶδον τὰ ἐν αὐτῇ φυλασσόμενα κειμήλια καὶ συγκεκριμένους ἐξ ὧν ἤκουσα παρὰ τῶν εὐσεβῶν Πατέρων. Εὐχαριστῶ τὸν Ὑψιστον διότι ἡξιώθη νὰ γνωρίσω τὴν ἱερὰν ἱστορίαν καὶ ἀποστολὴν τῆς μονῆς ταύτης.

Τῇ 10 Ἀπριλίου 1937

Δημ. Π. Κλινόπουλος Μεγαλέμπορος.

— Εἶμαι εὐτυχὴς καὶ βαθύτατα συγκεκριμένος διότι ἠτύχησα νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν ἁγίαν μονὴν τῆς Λαύρας. Εὐτυχέστεροι πάντων οἱ σήμερον ἅγιοι Πατέρες τῆς μονῆς διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν των ἡ ἱερὰ παρακαταθήκη τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, θεμέλια τοῦ Ἑθνικοῦ ἰδεώδους, ἀνεληφθήσαν ὑπὸ τοῦ ἔργου τοῦ κράτους χάρις εἰς τὸ αἷμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁγίων τούτων τόπων.

Τῇ 22)4)38

Δ. Σ. Πετρίδης

— Ἐπισκεφθέντες διὰ πρώτην φορὰν τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐμείναμεν κατὰ πληρῆκος ἰδόντες τὰ ἱερὰ κειμήλια τῶν ὁποίων τὴν μεγαλοπρόκειαν ἐθαυμάσαμεν, καθὼς αἰσθανόμεθα ὅτι ἔχομεν υποχρέωσιν νὰ ἐξάρωμεν τὴν περιποίησιν καὶ φιλοξενίαν τὴν ὁποίαν μᾶς παρέσχον

οἱ ἅγιοι Γέροντες τῆς μονῆς.

Τῇ 25)4)38

Τὰ μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρειβ. Συνδέσμου Βόλου.

— Ἐπισκεφθεὶς τὴν ἱερὰν καὶ Σεβασμίαν Μ. Λαύραν καὶ ἀποθαυμάσας τὴν λαμπρὰν τῆς θέσιν καὶ ἱστορικὴν, συγχρόνως δὲ δοκιμάσας ἱερὰν συγκίνησιν διὰ τὴν τήρησιν τῶν κειμηλίων, ἅτινα οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου εὐρηγται, ἀναχωροῦμεν σήμερον μὲ τὰς ἱερωτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Τῇ 17)6)38

Μ. Καρόμπασης

— Ἐπισκεφθεὶς τὴν ἱερὰν μονὴν Μεγίστης Λαύρας ὑποβάλλω εὐλαβῶς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ὁσίους Πατέρας καὶ ἀρχηγούς τῆς θρησκείας μας, οἵτινες πιστοὶ καὶ εὐσεβεῖς ὑπέρμαχοι ἐτάχθησαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

(Ὑπογρ. δυσανάγνωστος)

— «Τοῖς ἐρημικοῖς ζωὴ μακαρία ἐστὶ θεϊκῶ ἔρωτι πτερουμένοις» Ἑλλὰς ἄνευ μονῶν καὶ μοναχῶν, οὐκ ἔστιν Ἑλλὰς ἀλλ' ἄλλο.

6 Ἰουλίου 1937

(Ὑπογρ. δυσανάγνωστος)

— Γερμανὸς φιλόσοφος ἔγραψεν «ὅτι ὁ ἄπιστος εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ Εὐαγγελίου καθίσταται πιστὸς εἰς τὴν τελευταίαν. Τόση εἶνε ἡ ἐπίδρασις τοῦ ὑπερόχου οὐρανίου θεοῦ πιστοῦ βιβλίου». Τὸ ἴδιον ὀφείλω νὰ γράψω καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἀνὰ τὸ ἅγιον Ὅρος ἐπίσκεψίν μου. Εἰσέρχεται κανεὶς εἰς τὴν ἄβατον αὐτὴν γωνίαν τῆς γῆς μὲ πνεῦμα ἴσως δύσπιστον καὶ εἰρωνι-

κόν, καὶ ἐξέρχεται ἐκπληκτος, βουβός, ἀδύνατος, καλλιτέρας. Τόσον εἶνε τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ὑπερόχου αὐτῆς πολιτείας εἰς τὸν ἐπισκέπτην. Τί ἄλλο εἶνε ἀνάγκη νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὅρος; Διὰ τοῦτο ἡ καλλιτέρα ἀπάντησις διὰ τοὺς αἰσχροὺς καὶ κακοβούλους εἶναι νὰ τοὺς προτείνωμεν ἐν ταξιδίῳ καὶ μίαν ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν μονῶν. Ἐὰν δὲν πεισθῇ σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι πεπλανημένος ἀλλὰ διεστραμμένος.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς καὶ οἱ 25 μαθηταὶ Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ Χοόλις.

— Ἐπισκεφθεὶς διὰ πρώτην φορὰν τὸ ἅγιον Ὅρος καὶ εἰδικότερον τὴν μεγαλάνυμον ἱερὰν μονὴν Μεγίστης Λαύρας, διατελῶ ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς βαθυτάτης συγκινήσεως ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἐνὸς ζωηροτάτου αἰσθήματος θαυμασμοῦ δι' ἓνα τόσον γιγαντιαῖον καὶ ὑπέροχον ἔργον, ποῦ εἰς διάστημα δύο περὶ τοῦ αἰῶνος ἐδημιουργήθη ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς ἑλληνας μοναχοὺς λαυριώτας, ποῦ εἶχον ὡς πρωτοπόρον εἰς τὸν ἱερὸν αὐτῶν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως τὸν ἰδρυτὴν τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἅγιον Ἀθανάσιον.

Μνήμων καὶ ἐγὼ τῆς μεγάλης αὐτῆς προγονικῆς θυσίας ταπεινὸς θιασώτης τῆς ὡραιότερας θρησκείας τοῦ κόσμου, ποῦ ἐθεμελίωσεν ἐπὶ ἀσαλεύτων βάθρων, ὁ Μέγας Διδάσκαλος τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους, εὐγνώμων ὡς Ἕλλην καὶ χριστιανὸς ὁρθόδοξος διὰ τὰς ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας ποῦ προσέφερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸ

Ἑλληνικὸν Ἔθνος, οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ οἱ εὐσεβεῖς Ἀγιορεῖται μοναχοὶ καὶ εἰδικώτερον οἱ λαυριῶται, προσήλθον μὲ βαθεῖαν κατάνυξιν καὶ εὐλάβειαν ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἱερούς αὐτοὺς τῆς ὁρθοδόξου πίστεως βωμούς, ἡσθάνθησαν ὅλην ἐκείνην τὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, ποὺ πρέπει νὰ δοκιμάσῃ πᾶς Ἕλληνα διὰ τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἐθνικὸν αὐτὸ μεγαλόρρημα. Καὶ μόνη ἡ πιστὴ ἐπὶ δέκα περὶ τοῦ αἰῶνα διαφύλαξις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν αὐτῶν κειμηλίων καὶ ἡ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν τῶν Πατέρων μοναχῶν παράδοσις τῶν θησαυρῶν αὐτῶν ἀμολύντων, θησαυρῶν ἀνεκτιμήτου ἀξίας ποὺ συμβολίζουν τὰς θυσίας αἱματος τῶν χριστιανῶν διὰ τὴν διάδοσιν καὶ ἐπικράτησιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, μέσα εἰς τὸ πέρασμα τῶν ἀντιξίων περιστάσεων καὶ ἀπηνῶν διωγμῶν, ἀποτελεῖ τὴν πολυτιμότεραν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποῖαν ἦτο δυνατόν ποτε νὰ προσφέρουν τὰ τέκνα του. Τιμὴ, δόξα, ἔπαινος καὶ εὐγνωμοσύνη τῶν ἐπιγενομένων ὀφείλεται ὁθεν πρὸς τοὺς ὑπερόχους αὐτοὺς θεματοφύλακας μιᾶς αἰωνοβίου παρακαταθήκης ἱερᾶς. Ὅσον θὰ παρέρχονται οἱ αἰῶνες τόσοσιν ἡ θυσία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν θὰ ἐμφανίζεται πρὸς τῶν ἐπιγενομένων μεγαλοπρεπεστέρα, καὶ τὸ φῶς ποὺ θὰ ἐκπέμπῃ εἰς τὸ διηνεκές ὁ τηλαυγὴς αὐτὸς φάρος εἰς μίαν ἀκράντων γωνίαν τῆς μητρὸς ἑλληνικῆς γῆς, θὰ καθίσταται ὁσημέραι λαμπρότερον, φωτίζων τὸν εὐρὺν δρόμον τῆς ἀσαλεύτου πίστεως τῶν

ἀνθρώπων πρὸς τὰ μεγάλα τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Ἑθνους ἰδανικά. Πρέπει ἀκόμη εἰς τὰς συντόμους αὐτὰς γραμμὰς ποὺ χαράσσω εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν αὐτὴν βίβλον νὰ ἐκφράσω καὶ τὸν ἀνυπόκριτον θαυμασμόν μου, ὅχι μόνον διὰ τὴν μαγείαν τῆς φύσεως ποὺ τόσοσιν δαψιλῶς ἐχάρισεν ὁ Θεός, μοῦ δίδει μίαν εἰκόνα φαντασμαγορικὴν ἐπιγείου του εὐλογίας· ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παραδειγματικὴν τάξιν ποὺ βασιλεύει εἰς τὴν ἱερὰν καὶ ἱστορικὴν αὐτὴν μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Πατέρων πρὸς ἀλλήλους, τὴν ἀκλόνητον πίστιν τὴν πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν δημιουργὸν τῆς ἱερᾶς αὐτῆς κιβωτοῦ, τὴν θερμὴν φιλοξενίαν ποὺ προσφέρουν τόσοσιν ἀσμένως πρὸς πάντας, καὶ διὰ τὸν ἰδεώδη καταμερισμὸν τῶν ἔργων, καὶ τὴν ὁργάνωσιν τῆς μοναχικῆς κοινωνίας, ποὺ καθιστᾷ τὸ ἔργον των καὶ ἐμφανίζει τὸν κόσμον τῶν μοναχῶν, ὅχι μόνον προσφέροντα λιβανωτὸν εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀλλὰ καὶ ἀπαρτίζοντα μίαν πολυτίμον κυψέλην ἐργασίας καὶ δημιουργίας τῶν ὑπερόχων ἔργων. Ἐκ μέρους τῆς πατρίδος μου Σκύρου τὴν ὁποῖαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐκπροσωπῶ, καὶ τῆς ὁποίας εἰδικὴν ἐντολὴν ἐξεπλήρωσα ἐπισκεφθεὶς τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ δὴ τὴν ἱερὰν μονὴν Μεγίστης Λαύρας, τῆς Σκύρου ποὺ μέσα εἰς τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων παρέμεινε πιστὴ εἰς τὰς ὁραίας ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς παραδόσεις μεταδοθείσας μέσα εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ἡμῶν τῶν νέων τέκνων τῆς, προσφέρω πρὸς τὴν ἱερὰν μονὴν Μεγίστης Λαύρας μετ' εὐλαβεί-

ας τὸν θερμότατον χαιρετισμὸν καὶ τὸν βαθύτατον σεβασμὸν τῆς, καὶ ὁλοψύχως εὐχομαι εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἐνισχύσῃ ἡ ἱερὰ μονὴ Λαύρας διὰ τὸ ἐν Σκύρῳ Μετόχιόν τῃ· τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ πολιούχου τῆς νήσου μας ἁγίου Γεωργίου, τοὺς εὐσεβεῖς κατοίκους τῆς νήσου εἰς τὴν σφαίραν τῆς ἀνακουφίσεως τῶν δομίων φιλανθρωπικῆς ἀρωγῆς καὶ παρηγορίας, ἣν ἀφορᾷ καὶ ἡ εἰδικὴ ἀποστολὴ μου εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοὺς τόπους.

Μεγίστη Λαύρα τῇ 10 Μαΐου 1938

Μιχαὴλ Σοφ. Στεφανίδης Διδάκτωρ τῆς Νομικῆς Πρόεδρος Κοινότητος Σκύρου.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ
ΜΕΡΟΣ Β'.

(Ἐκ τοῦ Λαυρ. Κώδικος Α 197)
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ι) Ἀκρίζουσα νηστεία, καὶ πλήρωσις σιτίσεως ἐπίμεμπτος, μετανοοῦντι καὶ μυσταγωγούμενῳ εἰ βελτίωσις οὐχ ἔσται, ὅλῳ παραίνεσος μὴνυτρον· εἰδ' ἄνευ τὸ τοιοῦτον ὀχλήσεως, δῆλως ἐνδομύχου πονηρέματος=Κᾶνταῦθα τῷ χειραγωγοῦντι πρὸς σωτηρίαν, κανόνα ὑποτίθεται, καὶ φησὶν, ὃ τῆς σωτηρίου μετανοίας μυσταγωγέ, σκόπει τὸν ὑπὸ σοῦ παραινόμενον καὶ εἰμὴ φέρει σοι τῶν σῶν σπερμάτων καρπὸν ἢ τοῦ παραινόμενου καρδία τὴν ἐαυτῆς ἐν τῇ ἀρετῇ προκοπὴν, γίνωσκε τὸ πλῆθος τῆς παραινέσεως εἰς ὀφέλειαν τέως μὴ συμβάλλεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον καταβαρύνειν τὸν παραινόμενον· δεῖ οὖν ὑποστέλλειν τὴν παραινέσιν· εἰ δὲ χωρὶς τοῦ λόγου βαρύνεται ἡ ψυχὴ, ἴσθι πονηρὰς ἔτι κινήσεις ἐμπεριπολεῦειν ἐν αὐτῇ, αἱ ταύτην στενοχωροῦσαι, πρὸς ἄχθος καθιστῶσι τὸν ἄνθρωπον.

ια) Ὑποπεζίους καὶ φθοραῖς προσηλωμένῳ, ὅσον παραινέσις ἐπιδαψιλεύεται, τὸ βλάβος ἐμπαρέχεται=ψυχὴ τοῖς φθειρομένοις καὶ ῥέουσι προσκειμένη, ὅσῳ πλεονα δέχεται τὴν παραινέσιν, πλεον ἐπισπᾶται κατάκρειν· τὸ γὰρ ὀφέλιμον τῆς παραινέσεως, αὐτὴ διὰ τῆς ἰδίας κακίας ἐκ τοῦ προσηλωμένη τοῖς ματαίοις τυγχάνειν ἄχρηστον ἀποδεικνύσας, μᾶλλον τὴν ἐαυτῆς ἠῤῃσε καταδίκην.

ιβ) Λείψανον ἁμαρτήματος, πειρατήριος παλινόστησις=ἐνίοτε τὰ ψυχικὰ πάθη μὴ τυχόντα τελείας ἰάσεως, ἀλλ' ἐγκαταλείψεως αὐτῶν ἐναπομενούσης, φαντασίας καὶ μελέτης πειρασμοῦ προσβαλόντος ἐκ τοῦ πονηροῦ δαίμονος ὑποστρέφειν φιλεῖ.

ιγ) Ψευδαλήθης τῶν κραταιῶν πλημμελημάτων προφαντορία τῆς τε στέργεως καὶ ἀπηχέσεως=τῶν μεγάλων ἁμαρτημάτων, ἄδηλος καὶ ἡ ἀποφυγὴ, καὶ ἡ μέχρι τέλους ἐπίσχεσις· καὶ οὐκ ἔστι θαρρῆσαι καὶ ἀποφῆνασθαι περὶ τοῦ σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι τὸν ἐν μεγίστοις ἁμαρτήμασι συνεχόμενον· διὰ τοῦτο προσέρχειν δεῖ, καὶ μῆτε πρὸς ἀπογνώσιν συνωθεῖν διὰ τοῦ ἀπογινώσκειν τὴν σωτηρίαν, μῆτε πάλιν πρὸς καταφρόνησιν ἄγειν, διὰ τὸ ὑποσχέσθαι τὴν τελείαν τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων ἀπαλλαγὴν, ἀλλ' ἀφορῶντα πρὸς τοὺς θεοὺς οἰκτιρμούς, καὶ τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας τοῦ κρατηθέντος ἐν ἁμαρτίαις· οὕτω προλέγειν τὴν ὑπόσχεσιν.

ιδ) Τῷ τῆς ἁμαρτίας ἀποδράντι, φιλοπονοῦντι δὲ πρὸς τὴν τῶν γραφῶν εὐτυχίαν εἰμὴ τις ἐπίδοσις ἀρετῆς δεινὸν συμβήσεται=Ἐάν τις θεῖα φιλανθρωπία τῆς ἁμαρτίας ἐλευθερωθεὶς, μελετᾷ φιλοπόνως τὰ θεῖα λόγια, μὴδὲν δέ, προκόπτῃ πρὸς ἀρετὴν, διὰ τῆς τοιαύτης μελέτης, φόβος ἔσται τὸν τοιοῦτον πάλιν (δ-

ρῶντα) ἀλῶναι τῇ ἁμαρτίᾳ.

ιε) Κατ' ἄρξιν ἐνίστε πρόθυμος ἐπίληψις ἀρετῆς πρὸς τὸ πέρας ἀπώκησε, τοῦτου δὲ τὸ ἀντίθετον λυσιτελέστερον=Ἐνίστε τῆς ἐργασίας τῆς ἀρετῆς προθυμότερόν τινες ἀπερχόμενοι, μετὰ τοῦτο πρὸς ῥαθυμίαν τὴν σπουδὴν καταλύουσι, κρεῖττον δὲ μᾶλλον τὸ ἐναντίον· ἦτοι τὸ ἄρξασθαι μὲν ἀνετώτερον κατ' ὀλίγον δέ, αὐξῆσαι τὴν σπουδὴν καὶ ταύτην συντηρῆσαι ὑπὸ ῥαθυμίας ἀνέκλυτον.

ις) Παντὶ πλημμελήματι πίστεως συντήρησις, καὶ τὸ πρὸς τὴν παραίνεσιν φίλιον, εὐχερηστον τὸ δ' ἀντίπαλον φανότατον=τῆς πίστεως φυλακὴ καὶ τὸ τῆς δόξης ὀρθόν, ἔτι δέ, καὶ τὸ εὐαπόδεκτον εἶναι πρὸς τὰς παραινέσεις, σωτήριον τῷ ἁμαρτωλῷ τὸ δ' ἐναντίον τούτων, πρὸς σωτηρίαν ἀνάρμοστον· ὥσπερ γὰρ κεφαλὴ δίχα καὶ τρυφῆς προσενέξεως ἀμήχανον ζῆν, οὕτω καὶ χωρὶς πίστεως, καὶ τῆς πνευματικῆς τῆς παραινέσεως, ἀδύνατον ψυχὴ τὸν ἐξ ἁμαρτίας διαφυγεῖν θάνατον.

ιζ) Ἐθὰς μὲν ἀγὼν ὑπερήλιξιν ἢ σφριγῶσιν ἀήθης ἀλυπότερος=τὸ ἔθος κουφοτέρους ποιεῖ τοὺς πόνους, κἄν ἤδη γέροντες ὄντες οἱ ἀπηγμένοι, καὶ γὰρ οὗτοι συνήθεις ὄντες πρὸς τὴν ἀσκήσιν, εὐχερέστερον φέρουσιν εἴπερ οἱ νέοι καὶ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἄρτι ἀποδυόμενοι· διὰ τοῦτο δέον τὸν καθηγούμενον ἢ καθηγεμόνα τῆς ἀρετῆς μὴ ἐν ἴσφ τῶν ἡδὴ πεῖραν τῆς ἀσκήσεως προσλαμβάνοντων, τοὺς ἀήθεις καὶ ἀκροπαγεῖς καὶ ἀρχαρίους καὶ εἰσαγωγικοὺς ἀναγκάζειν πονεῖν, κἄν νέοι τυγχάνωσιν.

ιη) Ἀρμοζόντως μεταχειριζομένῳ παραινέσιν εἴ τι μὴ γένοιτο δέον, μὴ μετατάττειν ἐτέρων μένοντος τοῦ προκατειλημμένου δόγματος=ὁ λόγος πρὸς τὸν διδάσκαλον τῆς ἀρετῆς ἀφορᾷ· φησὶ τοίνυν, ὃ παιδευτά, κατὰ τὸν πρόποντα λό-

γον γενομένης σοὶ τῆς παιδευτικῆς παραινέσεως, ἐὰν συνίδῃς μὴ ὠφελοῦμενον τέως τὸν παραινέμενον, μὴδὲν πάθῃς φυρόμενος, μὴδὲ καταλίπῃς τῆς παραινέσεως τὸν τρόπον, καὶ μεταβῇς ἐφ' ἐτέρας θεραπείας ἐγχείρησιν· ἀλλὰ μένῃ καὶ καρτέρει τὰ αὐτὰ διδάσκων καὶ παραινῶν· ἐπεὶ, σοὶ δοκεῖ ἀρμόδιον καὶ πρόπουσαν γίνεσθαι τὴν διδασκίαν, προτροπὴν, καὶ παραινέσιν.

ιβ) Μονάζοντι πρόοδος ἀκάθεκτος ὥς ἐπίπαν παρόλισθον ἐξεργάσατο=ὅτι οὐ δεῖ τὸν μοναχὸν συχνὰς ποιεῖσθαι τὰς προόδους, ὥς ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐκ τούτων τὰ παραπτώματα.

κ) Τὸ ἐλόμενον ἄρχειν οἴκοθεν λάβοι τὴν γνῶσιν=ὅστις ἐπιστατεῖν ἐφίεται πρότερον ἐξ αὐτοῦ τὰ τῆς ἐπιστάσεως ἐκπαιδεύσθω, τουτέστιν ὁ πρότερον ἐαυτοῦ ἄρξας, οὕτως ἄρχειν ἐτέρων ἐπιτήδειος.

κα) Ὁ πεδήσας σκιρτήματα σαρκὸς καὶ ψυχῆς ἄτοπον ἐγκασχὼν κίνημα τῆς ποιμαντικῆς οὐκ ἀπείργεται=Ὁ σώματος καὶ ψυχῆς ἀτόπους ὀρέξεις κολάσας, τουτέστιν ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος πορνείαν, γαστριμαργίαν, καὶ τὰ ὅμοια· ἐπὶ δὲ ψυχῆς ὀργήν, θυμὸν, κενοδοξίαν καὶ τὰ παρὰ πλήσια, οὗτος πρὸς τὸ ποιμαίνειν ἀκώλυτος.

κβ) Ἡ φιλία τοῦ κόσμου τὸν κρεῖττονα κατεμυκτηρίσατο ἔρωτα=ὅτι τοῦ κόσμου ἡ φιλία, τουτέστι τῆς σαρκὸς τὰ πάθη, τὸ πάσχα, τὸν οὐράνιον ἔρωτα καὶ τὸν πόθον παραλογίζεσθαι.

κγ) Τὸ ἀπαθεῖς ὑπὸ τοῦ ἐμπαθοῦς προσκεκλημένον, ῥαῖρον ὥς ὄνησον ἀπιέτω=ὅτι προσκαλούμενος ἐνάρετος καὶ εὐλαβὴς ὑπὸ ἁμαρτωλῶν, σκοπὸν ἐχούσης τῆς ἀφίξεως τὴν τοῦ προσκαλοῦντος ὠφέλειαν, μετὰ προθυμίας ἀπιέτω, ὥς τούτου γε μὴ ἀκολουθοῦντος, οὐ δεῖ ἀπιέναι.

κδ) Πρὸ τῶν λόγων τὸ ἦθος παιδεύ-

τω=ὅτι οὐ δεῖ τὸν εὐλαβῆ πρὸς τοῦ τὴν γλῶσσαν εἰς παιδεύσιν τῶν ἐντυγχανόντων προτείνειν, διὰ τοῦ ἡθους παιδεύειν· ἦθος δὲ φησὶ, τό τε τῆς κινήσεως εὐτακτον, καὶ τὸ τῆς ὄψεως εὐσχημον καὶ ἱαρόν, καὶ τὸ τῆς ἄλλης σεμνὸν καταστάσεως· πολλοὺς ἐστὶν ἰδεῖν ἐνίστε λόγου μὲν καταφρονήσαντας αἰδῶ δὲ πρὸς ἦθος κατακτωμένους.

κε) Ἡ τῆς γλώσσης προπέτεια, τὸν ἥσυχον ἐξυβρίσατο=ὅτι τὸ προπετεῦσθαι γλώσσῃ τῆς ἥσυχίας ὕβρις καθέστηκε. Τὸ δὲ πολὺλογον μεμπτὸν καὶ ἀπρόσιτον, ἦτοι οἱ πολυλογοῦντες οὐ μόνον εἰσὶ μεμπτοί, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνδιατρίβειν καὶ προσεγγίζειν αὐτοῖς· θέλοντας, ἀποστροφὴν ἐμποιοῦσιν.

κς) Πυνθανομένῳ τὸ τῆς γλώττης ἀταλάντευτον, μὴ ἐξίστω πρόβλημα=ὅτι δεῖ πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀρμοζόντως ἀποκρίνεσθαι, καὶ μὴ ἀβασανίστως ποιεῖσθαι τὴν ἀπόκρισιν.

κζ) Ἐν ὁμιλίαις ἡσυχάζοντος βλέφαρον, ἡμέραις ἐδάφει προσνεῦον ἐπαινετώτερον, τὸ δὲ πεταννύμενον καὶ κυκλοφερὲς ἐπίπονον=ὅτι ἐν ταῖς ὁμιλίαις δεῖ τὸν ἀσκητὴν ὀφθαλμὸν ἥσυχον καὶ ἀρέμβαστον ἔχειν, καὶ τοῖς κάτω προσνεύοντα, μεμπτὸν τὸ τούτου ἄστατον καὶ ἀσύμφορον.

κη) Μονάζοντος ἐντυχία μὴ σφοδρυνόμενη, μὴδὲ ἐμβριθὴς καὶ ταχεῖα, ἀλλ' ἐν ἱαρωῇ καὶ εὐρύθμῳ τῷ φθέγματι προοῖουσα, ψυχῆς εὐσχήμονος ἀποδήλωσις=ὅτι δεῖ τὸν μοναστὴν ἐν ταῖς ὁμιλίαις μὴ ἐπηρομένη φωνῇ καὶ κομπαστικῇ καὶ ταχυγλωττίᾳ γρησθαι, ἀλλὰ πρᾶειαν καὶ ἀνετον ποιεῖσθαι τὴν ὁμιλίαν· τοῦτο γὰρ εὐσχήμονος ψυχῆς γνώρισμα.

κθ) Τὸν ἐργάτην κουφίσαι τῆς κακίας ἐν τῷ τῆς ἁμαρτίας ἄρῃ τὸν φόρτον, μέγα καὶ κατὰ Χριστὸν τὸ μεταχειρῆμα

=ὅτι οἱ τοῦ βάρους τῶν ἁμαρτημάτων τοὺς ὑπ' αὐτῶν καταπεφορτισμένους ἐλαφρύνοντες, μέγα ἔργον, καὶ κατὰ Χριστοῦ μίμησιν ἐργάζονται.

λ) Αὐτοκίνητον ἐξάγγελμα ἐν ἐπικλωμένῃ διαθέσει ἀγαθόν, ἀσύμφορον δὲ τὸ μὴ κατανευγμένον=ὅτι ἐκ προαιρέσεως διαγόρευσις γινομένη, καὶ συντετριμμένην τὴν γνώμην ἐμφαίνουσα, χρηστὴ τῷ ἐξαγορευόντι καὶ σωτήριος· καὶ κατανύξεως μὴ παρακολουθούσης, ἀνωφελὲς ἐστὶ τε καὶ ἄχρηστος· εἰ γὰρ μὴ πρὸς κατάνυξιν ἡ ψυχὴ καταστῇ διὰ τῆς ἐξαγορεύσεως, τίς λοιπὸν ὄνησις τοῦ θριάμβου τῆς ἁμαρτίας;

λα) Οἰκείωσις παραπτώματος, μέγαν τὸν κίνδυνον ἐπήγαγεν· εἰδὲ τις ἰκάνεται μακάριον καὶ ἐπαινετὸν τὸ πρόθυμον=ἐπικίνδυνον τὸ ἐτέρων ἁμαρτίας ἀναλαβεῖν, ὁ δὲ ἰκανὸς πρὸς τοῦτο μακάριος τῆς προθυμίας.

λβ) Μέγα καὶ περιούσιον ὑπὲρ ἄλλου λόγων ἀπότισις=μέγα καὶ πάμπολυ τὸ ὑπὲρ ἄλλου πρὸς ἀπολογία καταστῆναι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀσφαλιζόμενος τὴν προπετὴ τῶν ἁλλοτρίων ἁμαρτημάτων διαδοχήν.

λγ) Τὸ πρὸς ἑαυτὸν ἔλκειν ἐτέρου θάνατον φρικωδέστατον, χαλεπὸν γὰρ καὶ τὸ τὸν οἰκεῖον ἐξαπώσασθαι=τὸ βούλημα τοῦ λόγου τοιοῦτον· θάνατόν φησὶ, τὸ ἑαυτὸν ἀνθυποβάλλεις ἁλλοτρίων ἁμαρτημάτων φορτίῳ· δι' ὃ προσεπάγη τό, χαλεπὸν καὶ τὸν οἰκεῖον ἀπώσασθαι, τουτέστι τὴν οἰκίαν ἁμαρτίαν ἀποθέσθαι.

λδ) Ψυχῆς αἰσχροὺς ἐφόγκιον ἐξαποθέμενος, μεγάλης ἀπέδρα στενοχωρήσεως=ὅτι ὁ βάρος ἁμαρτημάτων ἐν ψυχῇ φέρων, καὶ τοῦτο δι' ἐξαγορεύσεως ἀποθέμενος, τὴν μέλλουσαν στενοχωρίαν ἐκπέφρυγεν.

λε) Ἡ ἐν λόγῳ αἰσχύνῃ, ἔμπρακτον

αἶσχος διελύσατο. = Ἡ κατὰ τὸν νῦν αἰῶνα διὰ λόγου ἔξαγορεύσεως τῷ ἔξαγορεύοντι γινομένη αἰσχύνῃ. τὴν κατ' ἐκείνην ἡμέραν αὐτῷπραχθήσεσθαι μέλουσαν ἐνώπιον ἀγγέλων δημοσίευσιν ἀπεσκέδασέ τε καὶ διέλυσεν.

λζ) Ὁ γλῶσση τὴν οἰκείαν διαλευκάνας σκοτόμαιναν θεῖον διόπτειυσεν ἁμάρτυρα = Σκοτόμαιναν τὴν ἁμαρτίαν φησὶν, ὃ ταύτην οὖν γλῶσση ἐξεῖπὼν τε καὶ ἐκφανλίσας, ὡς καθαρεύσας καὶ φωτισθεῖς, λαμπηδόνος θείας κατηξίωτο.

λζ) Οὐ δεῖ τὴν ἐν πᾶσι τῶν κρυφίων ἐκφαντορίαν ποιεῖσθαι· τίσι γὰρ ἐνίστε ἐλέγχου ἀφορμὴ καθεστήκεισαν, = μὴ πᾶσιν ἀπλῶς ἔξαγόρευε· πολλοὶ γὰρ ἐν καιρῷ συμβάντος τινὸς ἐναντιώματος, εἰς ἐλεγχον καὶ ἐξουδένωσιν, τῇ ἔξαγορεύσει ἀπεχρήσαντο.

λη) Ἐτέρου διασαλπίσαντος ἄλλοτρίῳ κρυφίῳ παραπίπτειν ὡς θεῖον ἀποσυλῶν ἔνοχος καθεστήκει προνόμιον = ὃ ἔξαγγελίαν τινὸς προσαποκαλύπτων πρὸς ἕτερον, ὑπεύθυνός ἐστι κακῶν, ὡς ἀρπαγμα ποιούμενος τὴν ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τοῦ Θεοῦ ψῆφον· τότε γὰρ τῶν ἡμαρτημένων ἐκάστω παρὰ Θεοῦ ἡ δημοσίευσιν διορίζεται.

λθ) Ὁ πτῶν κρύφιον διηγέεται, οὐκ ἀσφαλὲς θεῖον ἴσχειται μυστηρίων = ὃς ἁμάρτημα ἔξαγορευθεὶς αὐτῷ μὴ τετήρηκεν ἐν ἑαυτῷ καὶ συνέκρυπεν, ἀλλὰ πρὸς ἕτε-

ρον ἐθροιάμεινε, τῶν θεῶν οὗτος μυστηρίων ἀνάξιος.

μ) Καὶ τοῦτο τοῦ δαιμονίου σπουδασμα, τὸ τῷ ἔξαγγελεῖ αἶσχος ὑποθεῖναι τῆς εἰκείας φανυλότητος = ἔργον καὶ σπουδὴ καὶ τοῦτο τοῦ ἔξ ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαβόλου· τὸν γὰρ ἐφάρμακτον ἄνθρωπον, τῶν οἰκείων αἰσχύνῃν ὑποτίθεται πλημμελημάτων, ὅπως τῆς δι' ἔξαγορεύσεως σωτηρίας ἀποστερήσῃ.

μα) Ἡ τοῦ ἐσφαλμένου ὑπόκρισις πλέον καθήδυνεν ἢ ὅτε τὸν προβολέα διεσπουδάζετο = Εἴ τις ἀνθρώπων εἰργάσατό τι τῶν ἀθεμίτων, καὶ τοῦτο κρύφιον ἐν αὐτῷ κατέχει, οὗτος τὸν τοῦτον προβολόμενον αὐτῷ δαίμονα, ἐν τῷ ὑπεκρύπτειν πλέον, εὐφρανεν μᾶλλον, ἢ ὅτε τὸ ἔργον ἐπράττετο.

μβ) Ὁ τῆς κακίας θροιάμβος τῷ παρ' αὐτοῦ πρόεισιν αἶσχος, εὐλαβεῖται τὴν ὑποβολήν, ὡς πολλάκις λοχαγὸς εἴ τις εὐμήχανος ἀναρρηθέντος λόχου τὸ σκαῖον ὑπεστέλλετο = ὃ τῆς ἁμαρτίας πατριασμὸς αἰσχύνῃ γίνεται τῷ ὄντι αὐτῇ προήχθη, τοῦτέστι τῷ διαβόλῳ· οὗτος γὰρ μετὰ τὴν τοιαύτην αἰσχύνῃν δέδοικεν εἴ τι προσβάλλειν ἡμῖν τὰ πονηρά, ὡς καὶ στρατιωτῆς πρὸς ἐνεδραν ἐπιτήδειος· ἀπαῖς καὶ δις καὶ πολλάκις φανερωθέντος αὐτοῦ τοῦ ἐπιτηδείματος ἀνακοπήν ποιεῖται τῆς τοιαύτης πολεμῆσεως.

(Ἀκολουθεῖ)

ἈΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΙΔΙΟΜΕΛΩΝ, ΔΟΞΑΣΤΙΚΩΝ Κ.Λ.Π.

Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος Γ 86

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΗ ΚΔ'. ΜΑΤ' ΟΥ
ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΣΤΟΡΙΤΟΥ
Φύλλον 127 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. β'.

Πάτερ ἀξιόγαστο, τῆς ἐρήμου ὤφθης
κάλλιστον θρέμμα, ἡμῶν δὲ πο-

λιούχος· ἐν γὰρ τῷ κίονι ἐφεῦρες οὐράνιον κλίμακα, λαματικῆς τε χάριτος ἐξ ἀσύλων θησαυρῶν τοῦ Πνεύματος κτηγξίωσαι. Ὅθεν δι' ἀμφοτέρων ὁ Χριστός σε προσήκατο· καὶ θαυμάτων αὐτουργὸν ἀνέδειξε Συμεὼν δοσιώτατε,

ἐκέλευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΤΗ Κ'. ΙΟΥΝΙΟΥ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΟΥ
Φύλλον 127 β'

Στιχηρὰ ἰδιόμελον ἤχος πλ. α'.

Σήμερον ἀνέτειλεν ὑπὲρ τὸν ἑωσφῶρον, ἡ σεβάσμιος μνήμη τοῦ ἁθλοφόρου Χριστοῦ, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας ἀραρότως φωτίζουσα· καὶ τὰ νέφη τῶν ψυχῶν ἀποδιώκουσα τῇ ἐνεργείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Πνεύματος· πρὸς ὃν φιλομάρτυρες ἀνακράξωμεν. Χαίροις ὃ τοῖς πιστοῖς ἀναδειχθεὶς θεοδώρητος χάρις, καὶ τῶν θαυμάτων τὰ πλήθη ἐφαπλῶν τοῖς εἰς σὲ προστρέχουσι Θεόδωρε μακάριε· Χριστὸν ἀπαύστως πρεσβεύων μὴ ἐλλίπης, τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπιτυχεῖν, τοῖς ἐν πίστει ἐκτελοῦσι τὴν μνήμην σου.

ΤΗ ΙΑ'. ΙΟΥΝΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ
Φύλλον 128

Στιχηρὰ ἰδιόμελα, ἤχος πλ. β'.

Βαρνάβα πανεύφημε τὸ ἐξοστράπτον κειμήλιον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὡς υἱὸς παρακλήσεως, ὁ καὶ πρὸ Παύλου τῶν ἐβδομήκοντα μαθητῶν γενόμενος κορυφή, καὶ μετὰ Παύλου πάλιν τὸ Εὐαγγέλιον κηρύξας τοῖς πέρασιν. Ὅθεν καὶ τῆς χάριτος τὸν λόγον δι' ἔργων πληρώσας, σεαυτὸν προσήγαγες ὁλοκάρπωμα καθαρὸν τῷ διδασκάλῳ σου Χριστῷ· πρέσβευε διὰ παντὸς Ἀπόστολε ἐνδοξε, ἐν εἰρήνῃ σώζεσθαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

Ἀπόστολε τοῦ Σωτῆρος Βαρνάβα πανεύφημε, τὸ δοχεῖον τῆς πίστεως υἱὸς παρακλήσεως, ἡ γαλήνη τῶν χειμαζομένων, ἀπαύστως ἐν τῇ μνήμῃ σου παρρησίαν ἔχων, ἐκέλευε ἐν εἰρήνῃ φυλαχθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΤΗ ΙΗ'. ΙΟΥΝΙΟΥ
ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ
Φύλλον 129

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος α'.

Ἀθλοφόρε Λεόντιε πανεύφημε, τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ σε, οὐ πῦρ οὐ μάστιγες οὐ ξίφος χωρίσαι ἴσχυσαν, ἀλλ' ἀνδρείως ἐναθλήσας ἐν μέσῳ τῶν τυράννων, τὰ τῶν εἰδώλων σεβάσματα κητέστρεψας θεόφρον· καὶ νῦν στεφηνόφωρος χορεύεις ἐν οὐρανοῖς, ἐκτενῶς πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Εὐφραίνεται ὁ οὐρανὸς σήμερον φαιδρῶς καὶ ἡ γῆ ἀγάλλεται πιστῶς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ μάρτυρος Λεοντίου· ἡ γὰρ παρούσα ἡμέρα, οὐ θῦμα τῶν ἀλόγων, ἀλλὰ θυσιαν αἰνέσεως ἐξ ἀνθέων πνευματικῶν καταστέφεται· ἡ γλαῖς σμένος γὰρ οὖν ἡμῖν παρεστηκώς, τὴν ἀναιμάκτον λατρείαν τῷ στεφοδότῃ Χριστῷ προσκομίζων δέησιν, αἰτεῖ εὐλικρινῶς εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Παραδείσου καταντῆσαι, τοὺς ἐν πίστει τελοῦντας τὴν μνήμην αὐτοῦ.

ΤΗ ΚΑ'. ΙΟΥΝΙΟΥ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ
Φύλλον 129 β'.

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος πλ. β'.

Τῆς ἀμωμήτου πίστεως τὸ ἀκένωτον πόμα ἀρυσάμενος παμμακάριστε, εἰδωλικὴν λατρείαν κατέσβεσας, καὶ νικητικῶς διανύσας τὸν ἀγῶνα ἰδρωτὶ καταλαμπρόντης, ὡς ἄδυτος ἀστήρ ἀγαζόμενος ἐκ τοῦ ἀειφανοῦς ἡλίου Χριστοῦ, καὶ κατὰ πᾶν ἀκτίνης τοῦ μαρτυρίου ἐκπέμπων· τέλος διὰ θαλάσσης μακάριον ἀπειλήφας· καὶ στεφανίτης πρὸ προσώπου Χριστοῦ προέφθασας· ὃν ἐκέλευε Ἰουλιανὸς πανκοῖδιμα, σωθῆναι τοὺς ἐν πίστει τελοῦντας τὴν μνήμην σου.

Ἦχος πλ. β'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, τὸν τοῦ Χριστοῦ στρατιώτην καὶ τοῦ Παύλου

συμπολίτην καὶ συμμύστην ἀναδειχθέν-
τα καὶ κατάλληλον τὸν δρόμον διανύ-
σαντα· εὐσεβῶς δοξολογήσωμεν Ἰου-
λιανὸν τὸν αἰδιδίμον· τῷ γὰρ ὕδατι ἐ-
πιβάς σὺν ἰοδόλοις θηροὶ τὴν τοῦ δρά-
κοντος κάραν συνέτριψε, καὶ τοῖς αἵ-
μασι τὴν γῆν καὶ πορείαις τὴν θάλασ-
σαν ἀγιάσας· ἐκ τῶν ἐνθάνδε μετέβη
πρὸς αἰωνίους σκηνάς· καὶ παντοκρατο-
ρικῇ χειρὶ τῶν ἀγώνων ἐπαθλα δεχό-
μενος· αἰτεῖται ἱλασμὸν τῶν ψυχῶν

καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Τῆ Δ'. ΙΟΥΝΙΟΥ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΤΩΝ 12
Φύλλον 138 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελεα, Ἦχος πλ. δ'.

Υἱοδότης καὶ διώκτης τῆς Ἐκκλη-
σίας γέγονας Παῦλε παμμάκαρ·
οὐρανὸθεν κληθεὶς ὑπερήσπιος, ταύ-
την δὲ παραδόξως· ἦν καὶ νῦν ἰκέτευε·
βυσθηναί τὴν ποίμνην σου ἐκ κινδύνων
καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος ὑπ' ἀριθ.
4631250 τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς μονῆς
Διονυσίου τοῦ ἀγίου Ὁρους).

—Ἐλεγε κάποιος ἀπὸ τοὺς Πατέ-
ρας, ὅτι ἔστωντας καὶ νὰ καθέζων-
ται μίαν φορὰν γέροντες νὰ ὁμιλῶ-
σι περὶ ὠφελείας, ἦτο ἐκεῖ ἓνας
ἄββας διορατικὸς καὶ ἔβλεπε τοὺς
ἀγγέλους ὅπου ἔκαμνον σχῆμα εὐ-
φημίας καὶ ἐπήνουν τοὺς γέροντας
ὅπου ἔλεγαν περὶ ψυχωφελοῦς διη-
γήσεως καὶ ὅταν ἤρχετο ἄλλη ὁμι-
λία ἔφευγον οἱ Ἄγγελοι καὶ ἀπε-
στρέφοντο τὴν διήγησιν ὅπου δὲν
ἦτο διὰ ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς· καὶ
πάλιν ὥσάν ἤρχιζον νὰ λέγουν περὶ
ψυχικῆς ὠφελείας καὶ ἀρετῆς, ἤρχον-
το οἱ ἄγγελοι καὶ ἐχαίροντο καὶ
τοὺς ἐπήνουν.

—Ἄλλος πάλιν διορατικὸς καὶ
θαυμάσιος γέρον ἔβλεπεν εἰς τὰ μυ-
στήρια τῆς Ἐκκλησίας δόξαν Θεοῦ
μὲ ἐπιστάσιαν ἀγγέλων, ὁπόταν ἐγί-
νοντο τὸ ἅγιον Βάπτισμα λέγων, τὴν
θεῖαν λειτουργίαν καὶ τὴν χειροτο-
νίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἅτινα εἶναι ἐπτά.
Καὶ ἔλεγε καθενὸς μυστηρίου τὴν
δόξαν καὶ τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν

ὠφέλειαν τὴν ὁποίαν κάμνουν εἰς
τὸ γένος τῶν χριστιανῶν καὶ εἰς τὴν
ψυχὴν τοῦ καθενὸς ἀνθρώπου. Λοι-
πὸν ἔλεγε καὶ περὶ τοῦ μυστηρίου
τοῦ ἀγίου σχήματος τῆς μοναχικῆς
πολιτείας πὺς ἔβλεπε μίαν ἐνέργει-
αν καὶ ὠφέλειαν καὶ δόξαν ὁμοίαν
ἐκείνης ὅπου γίνηται εἰς τὸ ἅγιον
Βάπτισμα καὶ ὅτι τὴν δύναμιν καὶ
τὴν παρουσίαν καὶ τὴν χαρὰν τῶν
Ἀγγέλων ὅπου ἔβλεπεν ἱσταμένην
ἐπὶ τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος, αὐτὴν
ἐκείνην τὴν ὁμοίαν τάξιν ἔβλεπε καὶ
ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος τοῦ μοναχοῦ ὁ-
ταν λαμβάνῃ τὸ ἅγιον σχῆμα.

—Μίαν φορὰν ἐπληροφορήθη (δη-
λαδὴ ἡξιώθη) ἓνας ἄββας ἀγιώτατος
νὰ βλέπῃ καὶ νὰ γινώσκῃ ἀπὸ μα-
κρόθεν τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων
καὶ τῶν ἀγίων ἀνδρῶν. Καὶ ἔλεγεν
ὅτι ἐγὼ εἶδον ἓνα ἀδελφὸν κατή-
μενον εἰς τὸ κελλίον του καὶ μελε-
τῶντα διὰ προσοχῆς τὴν σωτηρίαν
τῆς ψυχῆς του καὶ ἓνας δαίμων ἡλ-
θε καὶ ἐστάθη ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν
τοῦ κελλίου καὶ ὅσην ὥραν ἐμελέτα
ὁ μοναχὸς καὶ εἶχε τὸν νοῦν του εἰς
τὸν Θεόν, δὲν ἠδύνατο ὁ δαίμων νὰ

εἰσέλθῃ εἰς τὸ κελλίον καὶ ὥσάν ἄ-
φινεν ὁ ἀδελφὸς τὴν μελέτην, εἰσέ-
βαινεν ὁ δαίμων μέσα νὰ τὸν βάλῃ
εἰς λογισμοὺς καὶ νὰ τὸν πολεμῇ εἰς
τὰ πάθη τῆς σαρκός.

—Εἶπε γέρον, ὅτι, ὅστις ἔχει τὴν
ταπεινώσιν ταπεινώνει τοὺς δαίμο-
νας, ἀμὴ ἐκεῖνος ὅπου δὲν ἔχει τα-
πεινώσιν ταπεινώνεται ὑπὸ τῶν
δαιμόνων. Ὅμως ὅχι ἐκεῖνος ὅπου
καταφρονεῖ καὶ ταπεινώνει τὸν ἑαυ-
τόν του μὲ λόγια εἶναι ταπεινός,
ἀλλ' ἐκεῖνος ὅπου δέχεται καὶ ὑπο-
μένει μετὰ χαρᾶς τὰς ὕβρεις καὶ τὰς
ἀτιμίας ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ δι-
καίως, καὶ ὀδίκως ὑβρίζεται καὶ ἀ-
τιμάζεται.

—Ἡρώτησεν εἰς ἀδελφὸς ἓνα
μέγα γέροντα λέγων. Τί ἐργασίαν
νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ λάβῃ τὸ
χάρισμα τῶν ἀρετῶν; Καὶ ἀπεκρίθη
ὁ γέρον καὶ εἶπεν· ἐάν δὲν ταπεινώ-
σῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτόν του καὶ
νὰ καταφρονῇ εἰς πᾶν πρᾶγμα
καὶ νὰ ἀφίσῃ πᾶσαν μερίμναν καὶ
πᾶσαν φροντίδα ἀνθρωπίνην, οὐ
δύναται κτεῖσαι ἀρετὴν. Λοι-
πὸν ἄκουσον καὶ τὸν καρπὸν τῆς
ταπεινώσεως.

Ἐνας ἀδελφὸς ὅταν ἐμελλε νὰ ἀ-
ποθῆνῃ, παρεκάλεσε τὸν γείτονά του
λέγων αὐτῷ· κάμε ἀγάπην ἀδελφε
καὶ ὑπακοὴν εἰς τοῦτο ὅπου σὲ πα-
ρακαλῶ καὶ νὰ μὴ εἴπῃς τινὸς ὅτι
ἀσθενῶ, ἀλλὰ παραμένειν ἐδῶ σή-
μερον καὶ ὅταν κοιμηθῶ πρὸς Κύ-
ριον ἔπαρε τὸ κορμί μου γυμνὸν καὶ
ρίψον αὐτὸ εἰς τὴν ἔρημον διὰ νὰ
τὸ φάγουν τὰ θηρία καὶ τὰ πτηνά,
διότι ἡμαρτεν εἰς τὸν Θεὸν πολλὰ
καὶ δὲν εἶναι ἄξιον διὰ ταφήν. Ἡ-

το δὲ ἐκεῖνος ὁ γείτονάς του κη-
πουρός· εἶπε δὲ τοῦ ἀσθενοῦς· πί-
στευσόν μοι ἀδελφε, ὅτι δὲν τὸ βα-
σταῖ ἡ ψυχὴ μου νὰ κάμῃ τὸ πρᾶγ-
μα τοῦτο· καὶ ἀπεκρίθη πάλιν ὁ ἀ-
σθενὴς καὶ εἶπε· τὸ κορμί τοῦτο ἂς
εἶναι ἐπάνω μου, μόνον σὲ παρακα-
λῶ νὰ κάμῃς καθὼς σὲ λέγω καὶ τά-
σω σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐάν
εὗρω παρῶνσίαν πρὸς Αὐτὸν μετὰ
τὸν θάνατον, νὰ τὸν παρακαλέσω
νὰ σοῦ κάμῃ τὴν ἀμοιβήν. Ὑπή-
κουσεν ὁ ἀδελφὸς καὶ ἐπρόσμενε
τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὥσάν ἀπέ-
θανεν ἔκαμε καθὼς τὸν παρεκάλε-
σεν, ἤγουν ἐπῆρε τὸ κορμί του γυ-
μνὸν καὶ τὸ ἐξόρυσεν εἰς τὴν ἔρημον.
Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐφάνη τοῦ
κηπουροῦ εἰς τὸν ὕπνον του ὁ ἀ-
δελφὸς ἐκεῖνος ὅπου ἐκοιμήθη καὶ
τοῦ λέγει, ὁ Θεὸς ἀδελφε νὰ σὲ ἐλε-
ήσῃ καθὼς μὲ ἠλέησας. Πίστευσόν
μοι ὅτι μεγάλην ἐλεημοσύνην καὶ
ἀνάπαυσιν εὗρεν ἡ ψυχὴ μου, ἐπει-
δὴ ἔμεινεν ἄταφον τὸ σῶμά μου καὶ
μὲ ἐπληροφόρησεν ὁ Θεὸς λέγων·
Ἴδε διὰ τὴν ταπεινώσιν σου τὴν
πολλὴν ὥρισα νὰ εἶσαι μετὰ τοῦ ἀ-
γίου Ἀντωνίου. Διὰ τοῦτο ἤξευρε
πὺς εὗρον παρῶνσίαν καὶ παρεκά-
λεσα καὶ διὰ σένα τὸν Δεσπότην.
Λοιπὸν ἄφησε τὸν κῆπον καὶ φρόν-
τισον καὶ μερίμνησον διὰ τὸν ἄλλον
κῆπον (δηλαδὴ τὴν ψυχὴν σου) καὶ
γίνωσκε ὅτι δι' ἀγάπην σὲ συμβου-
λεύω ὅτι καὶ ἐγὼ ὅταν ἔβγαινεν ἡ
ψυχὴ μου ἐθεώρουν ὅτι τὰ δάκρυα
τῆς μετανοίας ὅπου ἔχυνα εἰς τὴν
καλογερικὴν ζωὴν, ἐκεῖνα ἔσβυσαν
τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον εἰς τὸ ὅποιον ἐ-
μελλον νὰ ὑπάγω διὰ τῆς ἁμαρτίας
μου τὰς πολλὰς. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ
ΚΑΙ ΕΚ ΚΑΠΑΔΟΚΙΑΣ ΚΑΤΑΓΟΜΕΝΗΣ

Εορταζομένη τῇ ΚΗ' Ιουλίου

(Ποίημα Ἀλεξάνδρου Μωραϊτίδου († 1929) τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν)

(Ἀπεστάλη παρὰ τοῦ Ἡγουμένου τῆς ἐν Τήνῳ Ἱ. Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πατὴρ Διοντίου Περτέση ἱερομναχου πρὸς ἐκδοσὶν τύποις).

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Στιχολογεῖται ἡ σ'. στάσις τοῦ Μακάριου ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες στιχηρὰ προσόμοια δ'. δευτεροῦντες αὐτά.

Ἦχος δ'. Ως γενναῖον ἐν μάρτυσιν

Ως παρθένον ἀκήρατον, Βασιλεὺς ὁ οὐράνιος, νύμφην σὲ προσήκατο ἀφαρπάσας σε, ὁδηγουμένην πανεύφημε, κάλλει διαλάμπουσαν, εἰς βασιλεία φθαρτά, προσιδὺς σου τὸν ἔρωτα τὸν ἀνίκητον, πρὸς τοὺς ἄνω νυμφῶνας, ἔνθα πάσαι τῶν παρθένων αἰ χορεῖται, σὺν τοῖς Ἀγγέλοις ἀγάλλονται. δίς

Καλῶς ἡλθες σοὶ ἔφησε, τῶν δοῶν ὁ ἑξαρχος, ὁ Ἰωαννίκιος ὅτε ἔβαινες, εἰς Βασιλίδειαν τῶν πόλεων, Εἰρήνην πανένδοξε, νυμφευθῆναι τῷ φθαρτῷ βασιλεῖ ἰθὺ τέκνον μου ἀναμένει σε, ἡ μονὴ ἡδὴ τοῦ Χρυσοβαλάντου, ἦν ἀντὶ τῶν ἀνακτόρων, ὡς κληρουχίαν ἀπέλαβες. δίς

Καὶ ἀνάκτορον γέγονεν, ὅντως μέγα καὶ ἑνδοξον, διὰ σοῦ πανεύφημε ἡ σεπτὴ Μονή, Χρυσοβαλάντου γυμνάσιον, ἐν ᾧ υπερέλαμψαν τὰ πα-

λέσματα τὰ σά, ἀρεταὶ σου καὶ χάριτες καὶ τὰ θαύματα, υπερέβασα τὴν δόξαν βασιλείων, γενητῶν καὶ φθειρομένων, ὦ Ἡγουμένη πανθαύμαστε. δίς
Πως ἐξεῖπω τὸ ἔκθαμβον, τῶν ἀγώνων σου στάδιον, δι' ὧν κατεπάλαισας τὸν ἀρχέκακον, τῶν νηστείων τὸ ἀτέραμνον, τὴν στάσιν τοῦ σώματος, τὰς παννύχους προσευχάς, καὶ χειρῶν τὴν ἀνάτασιν τὴν ἐκπλήττουσαν, καὶ εἰς θάμβος τὰς δύο κυπαρίσσους, ἀγαγοῦσαν αἰ σὺν τρόμφῳ, τὰς κορυφὰς καθυπέκλιναν. δίς

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Σήμερον οἱ χοροὶ τῶν παρθένων, ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἀθροισθίντες, τῆς θαυμαστῆς Ἡγουμένης τοῦ Χρυσοβαλάντου, Εἰρήνης τῆς προστάτιδος ἡμῶν, ἐν ἀγμάτων καινῶν μελωδίαις, ἀνευφημήσωμεν ταύτην λέγοντες. Χαίροις ἡ τὴν ἱεράν σου στολήν, τῇ πανεκθάμβῳ ἀσκήσει ἐκλαμπρύνασα, καὶ δῶρον ἐκλεκτὸν προσαγαγοῦσα, τῷ ἀφ' ἡμῶν. Χαίροις ἡ ὅλον τὸν πόθον πρὸς αὐτὸν ἀνατείνουσα, νυκτὸς καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷα τις στήλη στερεά, ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς πίστεως ἡδρασμένη, τὰς χεῖρας

Η ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ

ἐπαίρουσα, εἰς θάμβος καὶ ἐκπληξιν καὶ αὐτῶν τῶν ἀψύχων. Χαίροις ἢ ἀπολαβοῦσα εἰς ἀντάμειψιν, τὴν δωρεάν τῶν θαυμάτων ἀνεξάντλητον, δι' ὧν ἀτίδιος ἡ δόξα τοῦ Χρυσοβαλάντου ἐκλάμπει, στηρίζουσα τὰς παρθένους εἰς ὑπομονὴν καὶ ταπεινώσιν, Ἄλλ' ὦ Εἰρήνη χρυσώνουμε, τοῦ εἰρηνοποιῶ Χριστοῦ νόμφη πανακῆρατε, ἐκέτευσ αὐτὸν ἐκτενῶς, εἰρήνην δωρήσασθαι ἡμῖν τοῖς λαμπρῶς ἐπιτελοῦσι, τὴν πανέορτον μνήμην σου.

Καὶ νῦν.

Τίς μὴ μακκρίσει σε, Παναγία Παρθένη; Τίς μὴ ἀνυμνήσει σου, τὸν ἀλόχευτον τόκον; Ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς, ἐκλάμπας Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς ἀγνῆς προήλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς. Φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἐκέτευσ, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἵσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

Υἱὲ ἀνοίγε σὸν στόμα ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ κρῖνε πάντα ὑγιῶς· ἀνοίγε σὸν στόμα καὶ κρῖνε δικαίως, διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ (Κεφ. λα' 10). Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει; Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη. Θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει· ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ πάντα τὸν δῖον. Μηρυομένη ἔρις καὶ λίνον ἐποίησεν εὐχρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς. Ἐγένετο ὡσεὶ ναὺς ἐμπορευομένη μακρόθεν· συνάγει

δὲ αὐτῆς τὸν πλοῦτον. Καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν, καὶ ἔδωκε θρόνατα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίνας, θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσε κτῆμα. Ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὁσφὺν αὐτῆς, ἤρεισε τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον. Ἐγεύσατο ὅτι καλὸν ἐστὶ τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ οὐκ ἀποσθένεται ὁ λύχνος αὐτῆς, καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Τοὺς πῆχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, τὰς δὲ χεῖρας ἐρείδει εἰς ἄτρακτον· χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένητι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ. Οὐ φροντίζῃ τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν πού χρονίζῃ. Πάντες δὲ οἱ παρ' αὐτῇ ἐνδεδυμένοι εἰσὶ. Διττὰς χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἐκτύτῃ ἐνδύματα. Περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἥνικα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων κατοίκων τῆς γῆς. Σινδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδωκε το περιζώματα τοῖς Χαναναίοις. Ἰσχύον καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο καὶ ἡβφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις, στόμα αὐτῆς διήνοιξε προσεχόντως καὶ ἐν νόμῳ, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς. Στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγε. Τὸ στόμα δὲ αὐτῆς ἀνοίγει σοφῶς καὶ νομοθέσμως, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ἀνέστησαν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἐπλούτισαν, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτίσαντο πλοῦτον, πολλὰ ἐποίησαν δύναμιν οὐ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερήρας πάσας. Ψευδεῖς ἀρέσκονται καὶ μάταιον κάλλος γυναικός· γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται, φόβοι δὲ Κυρίου αὐτὴ αἰνεῖται· ὁ δὲ αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς καὶ αἰνεῖσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

ΚΕΦ. Ε' 16 **Δ**ίκαιος εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου. Ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Αἰψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσῃ τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης· καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον. Αἰψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον δοῦναι· ὅξυνε δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas. Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν· καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφῆσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσῃ πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς, ἐνωτίσαθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἔθνων. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτης ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

ΚΕΦ. Δ' 7 **Δ**ίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῇ· ἴσται, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμείρηται. Πολὺ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γινόμενος, ἡγαπήθη καὶ ζῶν

μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ βεβασμός ἐπιθυμίας μεταλλεῦει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν αἴτην

Στιχηρὰ ἰδιόμελα. Ἦχος α'.

Σταλάξατε οἱ παρθενῶνες καὶ αἱ λαύραι γλυκασμών, καὶ οὐ μόνῃ τοῦ Χρυσοβαλάντου, σκίρτα καὶ χόρευε. Ὅτι ἐκ τῶν σὼν ἀγκαλῶν ἀνέθορεν ὡς κυπάρισσος ἱερὰ ἡ βασιλικὴ παρθένος, ἡ ἀγλαοφανὴς Εἰρήνη· τῆς ἀσκήσεως ὁ ἀκρέμων, ὁ ἐκλαμπρὸς τῆς ταπεινώσεως, τὸ ὑπερφυῖς σεμνολόγημα, τῆς ὑπομονῆς ἡ ἀκατάσειστος κρηπίς, ἡ ἀκένωτος πηγὴ τῶν θαυμάτων καὶ τῆς διδασκαλίας ἡ ἀηδὼν ἡ καλλικέλαδος, ὑφ' ἧς ποδηγετούμεναι αἱ φιλομόναχοι ψυχαί, ἐντέλμως ἀναδελνύουσιν ἀπὸ τῶν ἐπιγείων εἰς τὰ οὐράνια.

Ἦχος β'.

Ω θαύματος ἐκστατικοῦ! Πῶς ἡ θεία χάρις οἶδεν ἀντιδραβεῖν, τοὺς διὰ Θεὸν κοπιῶντας καὶ πάσχοντας ἐν σοφῇ ἐπιγνώσει. Καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν πνευματοφόρων σημεῖα ἐφάνη καὶ τέρατα, ἀλλ' ἐπὶ σοῦ Εἰρήνην πανθαύμαστε, φοικτὸν ὄντως τὸ τερατούργημα, πάντα νοῦν ὑπερέχον καὶ διάνοιαν, ναυκλήρου ποτὲ κομίσαντός σοι, ἐπὶ χρυσῆς δόθνης τρία μῆλα δροσόλουστα, ὧν ἡ δομὴ ὡς ἀπὸ μύ-

ρων, νόμφης τῆς ἀσματικῆς, ἐκ τῶν ἀκηράτων τοῦ Παραδείσου λειμώνων, δῶρον πανέντιμον Ἰωάννου τοῦ ἡγαπημένου, ὅτι καὶ οὐ ἡγάπησας πολὺ τὸν Υἱὸν τὸν ἀγαπητόν, ὃ Ἡγουμένη τοῦ Χρυσοβαλάντου κρινοστάλακτε.

Ὁ αὐτός

Τὴν ἐπὶ γῆς Ἀγγελον, καὶ ἐν Οὐρανοῖς ἄνθρωπον Θεοῦ, τῶν παρθένων τὴν εὐκοσμίαν, τῆς ὑπομονῆς τὸν ὑπογραμμὸν καὶ τῆς ταπεινώσεως τὸ ὕψος τὸ ἀνυπέρβλητον· τὸ καύχημα τῆς ἀσκήσεως, καὶ τῶν θαυμάτων τὸ μέγα περιήχημα, Εἰρήνην τὴν δόξαν τιμῆσωμεν· ὅτι ἐκ βρέφους τῷ Θεῷ ἀφιερωμένη ἐξήνθησεν ὥσπερ κέδρος ἢ ἀπὸ λιβάνου, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Χρυσοβαλάντου. Καὶ νῦν ἐν Οὐρανοῖς, ἀπολαβοῦσα τῶν ἀγώνων τὰ γέρα, εὐφραίνεται μετὰ τοῦ συμπολίτου αὐτῆς Βασιλεῖου τοῦ μεγάλου, πρεσβεύουσα μετ' αὐτοῦ, ὅπως ἴλεως γένοιτο ἡμῖν ὁ Θεός, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Μῆτερ δόξα, τῆς φωνῆς τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου ἀκούσασα, τὸν κόσμον κατέλιπες, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν καὶ τὰς βασιλείους αὐτῶν εἰς οὐδὲν λογισάμενη, ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἀπάντων, τὸν Θεὸν ἀγαπήσασα· ὅθεν καὶ πάσαις ταῖς μοναζούσαις ἐδόξας. Φυλάξατε εὐκρινῶς τοὺς νόμους καὶ ὅρους τοῦ σχήματος, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, εἰσαγάγῃ καὶ ὑμᾶς εἰς τὸν οὐράνιον Νυμφῶνα, ἔνθα εὐρήσητε ἀνάπαυσιν μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων. Ἦς ταῖς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, φώτισον καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

Μακαρίζομέν σε. . . .

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ προσόμοια

Ἦχος α'. Πανεύφημοι μάρτυρες

Σ αὐτὴν ἐκκαθάρισας καλῶς, Εἰρήνην πανεύφημε, χάριν ἐδέξω τοῦ Πνεύματος, διώκειν δαίμονας, θεραπεύειν νόσους, προορᾷ τὰ μέλλοντα, διδάσκειν ἀπλανῶς τὰ συμφέροντα· διδὸς προσπίπτω σοι. Ἰασαί μου τὴν προαίρεσιν, ἀστοχοῦσαν εἰς ἔργα θεάρεστα.

Στίχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον...

Δ ἰὰ ταπεινώσεως πολλῆς, Εἰρήνην πανένδοξε, εἰς δόξης ὕψι οὐράνια, ἀπέπτῃς εὐθαρσῶς, ὅθεν τῆς σοφίας, τῆς ἀφθάρτου ἔπιες, τὰ νάματα τὴν γνῶσιν τοῦ Πνεύματος, διό σου δέομαι, φώτισόν μου τὴν διάνοιαν, εἰς κακῶν ἀνοδίας προσκόπτουσαν.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου..

Τὸν μέγαν Ἀρσένιον σοφῶς, Εἰρήνην πανέκλαμπρε, ἐκμιμουμένη τὴν πάννουχον, ἐκτίσω προσευχήν, ἐν στάσει ἀπτώτῃ, εἰς θαῦμα καὶ ἐκπληξιν, χοροῦ τοῦ τῶν παρθένων τῆς ποίμνης σου, διδὸς καὶ νῦν καμέ, νυσταλέον καὶ συνόμερον, εἰς αἶνον τοῦ Πλάστου ἐξέγειρον.

Δόξα Ἦχος δ'.

Ε ἔξελθετε τῶν παρθένων οἱ χοροί, ἐξέλθετε τῶν μοναστῶν καὶ μιγάδων αἱ φάλαγγες, καὶ θεάσασθε θαῦμα φρικωδέστατον. Ἦ καλλιπάρθενος καὶ ὡραιόμορφος Εἰρήνη, ὑψώσασα τὰς χεῖρας εἰς προσευχήν, μετέωρος αἴφνης ὤφθη, ὥς τι ἀεροδρόμου πτηνόν, κούφη διὰ τῆς καθάρσεως τῶν παθῶν γεγонуῖα, καὶ συνανυψώσασα τὸ σαρκίον τὸ πῆλινον, ὑπόδουλον τῷ κρείττονι, ἀνέδραμε νοερῶς πρὸς τὸν τῶν ἔλων Θεὸν κράζουσα, εἰς ὁμήν μύρου

σου ἔδραμον, Χριστὲ Βασιλεῦ. Μὴ ἀπώτῃ με, Νυμφίε ἐπουράνιε, ἢ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων, ἀλλὰ δέξαι με εἰς τὰς ἀφθάρτους σου σκηνάς, ἔνθα ἡχος καθαρὸς ἐορταζόντων καὶ βοώντων ἀπαύστως, Κύριε δόξα σοι.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων..

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον

Β ασιλείας γηγένου πάλαι οὐκ ἔτυχες, ἀλλ' ἀφθάρτων στεφάνων νῦν σὲ ἤξιώσεν, ὁ Νυμφίος σου Χριστὸς ὁ ὡραιότατος, εἰς ὃν ἀφιέρωσας σαυτήν, ἀποσπασθεῖσα τῶν φθαρτῶν, ὅλη ψυχῇ καὶ καρδίᾳ. Εἰρήνη, δόξα Χρυσοβαλάντου, ἡμῶν δὲ προσφυγὴ καὶ βοήθεια.

Δόξα καὶ νῦν

Χαῖρε πύλη Κυρίου. . . .

Εἰτα ψάλλομεν τὸ Θεοτόκε Παρθένε καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων. Ποιούμεθα δὲ ἀνάγνωσιν ἐκ τοῦ βίου τῆς Ὁσίας καὶ ἐξακολουθοῦμεν τὴν ἀγρυπνίαν.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν. Κάθισμα τῆς ὁσίας.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον

Ε πιγείους λαμπρότητας καὶ τιμάς, δδελυχθεῖσαν θεόφρον ἀσκητικήν, πορείαν ἀνέλαβες, καὶ Σταυρὸν τοῦ Κυρίου σου, ἐν ἁκρᾷ ταπεινώσει ἐπ' ὧμων βαστάζουσα, καθηγήσω παρθένων χοροῦ κατ' ἐπίγνωσιν, ὡς καὶ θρεψαμένη, ἐν τῷ φόβῳ Κυρίου, εἰσῆγαγες χαίρουσα, εἰς νυμφῶνα οὐράνιον, Ἡγουμένη πανθαύμαστε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτά-

ζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον

Τὴν οὐράνιον πύλην καὶ κιβωτόν, τὸ πανάγιον ὅρος τὴν φωταυγῇ, νεφέλῃν ὑμνήσωμεν, τὴν οὐράνιον κλίμακα, τὸν λογικὸν παράδεισον, τῆς Εὐας τὴν λύτρωσιν, τῆς Οἰκουμένης ὅλης, τὸ μέγα κειμήλιον· ὅτι σωτηρία ἐν αὐτῇ διεπράχθη, τῷ κόσμῳ καὶ ἄφθοις, τῶν ἀρχαίων ἐγκλημάτων, διὰ τοῦτο βοῶμεν αὐτῇ. Πρέσβευε τῷ σφ' Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς εὐσεβῶς προσκυνούσι, τὸν πανάγιον τόκον σου.

Μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν. Κάθισμα

Ἦχος πλ. α'. Τὸν Συνάναρχον

Τὴν σοφὴν Ἡγουμένην ὕμνοις τιμήσωμεν, τὴν νεκρώσασαν πάσας τὰς προσβολὰς τῶν παθῶν, δι' ἐγκρατείας ἀληθοῦς καὶ ταπεινώσεως, καὶ καταισχύνασαν λαμπρῶς, τὸν ἀντίπαλον ἐχθρόν, ὃς δδελυκτῶς ἐθεάθη, ἡττωμένος τὴν ἡτταν, ὁμολογῶν καὶ τὴν αὐθάδειαν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Α πειρόγαμε νόμφη Θεογεννήτρια, ἢ τῆς Εὐας τὴν λύπην χαροποιήσασα, ἀνομνοῦμεν οἱ πιστοὶ καὶ προσκυνούμεν σε, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀρχαίας ἀρᾶς· καὶ νῦν δυώπει ἀπαύστως, πανύμνητε Παναγία, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον

Τὴν Λαμπάδα σου Μῆτερ τὴν ψυχικήν, ἐν ἐλαίῳ πληρώσασα καθαράς, ζωῆς ἔξῃς χαίρουσα, εἰς τὴν θείαν ὑπάντησιν, τοῦ ὁ Νυμφίου πάσῃ τῇ ποίμνῃ σου λέγουσα, Νυμφίος ἐν δόξῃ προσημένει τὴν ἑτοιμον. Ὅθεν μεθεμία ἀμερίμνως νυστάξῃ, ἀλλὰ ἐξανά-

ψατε τὰς λαμπάδας τῆς πίστεως, ἐλάβετε καὶ ἀγνότητι· ἐλέπετε Χριστὸν τὸν Θεόν, τὸν Νυμφὸν χαίροντα εἰσδέξασθαι, τὴν κεκοσμημένην, τὴν λαμπάδα κατέχουσιν.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον

Ως παράδεισος ἔμπνους καὶ εὐθαλῆς, ὡς θεόβλαστος ράβδος καὶ λογική, ἀσπύρως ἐβλάστησας, τὸν τροφέα τῆς κτίσεως, ξηράναντα ἐν ξύλῳ ἄρᾳ τὰ βλαστήματα, καὶ αἰωνίου δόξης, τὸν πλοῦτον βλαστήσαντα, τοῖς σὲ ὀρθοδόξως, Θεοτόκον φρονοῦσι, Παρθένε Πανάμωμε, Προφητῶν περιήχημα, καὶ βοώντων βοήθεια. Πρέσβευε τῷ σὺ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πτισμάτων ἀφ᾽ οἷον δωρήσασθαι, τοῖς καταφεύγουσι πόθῳ τῇ θεῇ προνοίᾳ σου.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ ἄ. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου.

Προκείμενον

Ἦχος δ'.

ὑπομένων υπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Τὸ πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ὁσιακὸν (τῶν δέκα παρθένων).

Ὁ Ν'. Δόξα, ταῖς τῆς σῆς δόξας. Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδίόμελον.

Ἦχος πλ. β'.

Αδαμάντινε τὴν ψυχὴν, τὸ σῶμα χαλύβδινε, στομωθεῖσα τῷ πυρὶ τοῦ Πνεύματος. Ποίοις στεφάνοις σὲ στέψω; ποίοις ἐπαίνοις προσείπω σε; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι. Ἀλλ' ἐν τρόμῳ λογιζόμενος τοὺς ὁραίους ἀγῶνάς σου, τοὺς καταπλήξαντας καὶ αὐτὰς τῶν Οὐρανῶν τὰς Δυνάμεις, ἐν ταπεινώσει

ψυχῆς ἱκετεύω σε Εἰρήνη, ὦ Ἡγουμένη πανθαύμαστε, ἡ θαυμαστὴς ἐλεηθεῖσά τε καὶ χαριτωθεῖσα, παρὰ τοῦ πανευσπλάγγνου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ἐλέους τυχεῖν καὶ με δωρεάν, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τὸν οἰκτρὸν ὁμνῶδόν σου Πανεύφημε.

Ὁ ἱεροῦς. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κλπ. Τὸ Κύριε ἐλέησον β'. καὶ

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου. Ὑγρὰν διεδύσας εἰς ε'. καὶ ὁ Κανὼν τῆς δόξας εἰς η'.

Ὁ κανὼν τῆς δόξας

ᾠδὴ α'. ἤχος πλ. δ'.

Ἀρματηλάτην Φαρκῶ

Αθανασίας νῦν τυχοῦσα πάνσεμνε, καὶ αἰωνίου ζωῆς, θρόνῳ τῷ ἀστέκτῳ, σὺν Ἀγγέλων τάγμασι, παρασταμένη πάμφωτος, Εἰρήνην Χρυσοβιάντου, τὸ σκότος μου φωταγώγησον, ὅπως τοὺς ἀγῶνας ὁμνήσω σου.

Λελαμπρυσμένη καὶ ψυχὴ καὶ σώματι, Καππαδοκίας βλαστὸν, εὐγενικὸν Μήτηρ, εἰς τὴν βασιλεύουσιν, ἐκλελεγμένην ἡγὼν σε, τοῦ θνητοῦ βασιλέως, νόμφην τοῖς πᾶσι περίβλεπτον, ἀγνοοῦντες τὴν ἄνωθεν κληρίν σου.

Ανατραφεῖσα ἐν παιδείᾳ πάνσοφε, καὶ νουθεσίᾳ Θεοῦ, τοῦ Ἰωαννικίου, λαβεῖν εὐχὰς ἔσπευσας, ὅς εἴπεν ἀναμένει σε, μονὴ τοῦ Χρυσοβιάντου, Εἰρήνην ὅπως θεόκλητε, ἐγνωκῶς τὴν ἄνωθεν κληρίν σου.

Θεοτοκίον

Παρθένε μήτηρ τοῦ Χριστοῦ μου Πάναγνε, καὶ μήτηρ τῶν ὁρφανῶν, τὸν ὁρφανὸν ὄντα, ἐμὲ νῦν κυβέρνησον, καὶ δίδου τὰ συμφέροντα, ἀκυμάντως ὡς πλεύσω, ζωῆς τὸ ἀστατον

πέλαγος, τῶν Ἀγγέλων Κυρία καὶ Δέσποινα.

Καταβασία. Χοροὶ Ἰσραήλ.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίης ἀψίδος

Μή στυγνάσασα ἔλως, πρὸς τὴν σαφὴ πρόρρησιν, τοῦ Πνευματοφόρου Ὁσίου, ἐπαῖ τὸν ἄνακτα, εὖρες τελέσαντα, ἥδη τοὺς γάμους εὐθέως, τὴν προφητευθεῖσάν σοι μονὴν κατέλαβες.

Εν ψυχῇ εὐφροσύνη, πλοῦτον τὸν σὺν ἐναιμας, πανήτων χερσὶ τοῖς δ' οἰκέταις ἐξαπολύσασα, κόμην χρυσόκλωστον. ἐναποβρίπτεις προφρόνως, καὶ νόμφη γεγένηται τοῦ Παντοκράτορος.

Συναπέκοψας τότε, πᾶν τῆς σαρκὸς φρόνημα, καὶ ἐν ταπεινώσει καρδίας, ἐγένου πάνσοφε, δι' ἄκρας ὑπομονῆς, ταῖς ἀδελφαῖς σου τὰ πάντα, ὥπερ ἀργυρώνητος διούλη δουλεύουσα.

Θεοτοκίον

Τῶν Ἀγγέλων Κυρία, τὸν ρυπαρὸν δέξαι με, ὥπερ ὁ Υἱός σου Παρθένε, πάλαι ἐδέξατο, μετανοήσαντας, τὰς πόρνas καὶ τοὺς τελῶνας, καὶ στρωμνὴν τοῖς δάκρυσι καταδρέξαντας.

Καταβασία. Τόξον δυνατῶν.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ

Εξήρχεσθε σεμναί, τῶν παρθένων χορεῖται, ὁμνοῦσαι ἀγλαῶς, τῆς σεπτῆς Ἡγουμένης, τὴν δόξαν τὴν ἀκήρατον, ἣς ἐπέτυχε χαίρουσα, δι' ἀσκήσεως καὶ καθαρᾶς πολιτείας, εἰς τὰ πάντερπνα τῆς οὐρανοῦ πατρίδος, τὰ θεῖα σκηνώματα

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον

Μαρία τὸ σεπτόν....

ᾠδὴ δ'. Σὺ μου ἰσχυὸς Κύριε

Τὰς ἐντολάς, τῆς Ἡγουμένης φυλάττουσα, νουθεσίας, ταύτης καὶ

διδάγματα τὴν πολιτείαν τῶν μοναχῶν, τῶν τεχνῶν τὴν τέχνην, καὶ ἐπιστήμην κατέμαθες· διὸ καὶ ἐπεσπᾶσω, ἀγάπην τε καὶ σέβας, παρὰ πάντων Εἰρήνην πανθαύμαστε.

Εκ προκοπῆς, εἰς προκοπὴν ἀναβαίνουσα, τὰς παννύχους, στάσεις μιμουμένη δὲ τοῦ Ἀρσενίου τὰς θαυμαστάς, ἵστασο ὡς στήλη, τὰς χεῖρας ἄνω ἐπαίρουσα, ἐν ὧν νυχθημέρῳ, βοῶσα ἐν ἐκστάσει, τῇ δυνάμει σου δόξα φιλόφρονε.

Πᾶσαν λαμπράν, μετήλλαττες τὸ ἱμάτιον, μονοχίτων, οὐσα ὡς μονότροπος καὶ πληρουμένη ἀσκητικῆς, εὐωδίας Μήτηρ, εὐώδες τοῦτο ἀπέδωλες, παρ' ἔτος καὶ ἐδώρεις, πιστῶς τῷ δεομένῳ, τοῦ Σωτῆρος τηροῦσα τὰ λόγια.

Θεοτοκίον

Σὺ μου Ἀγνή, παραμυθία ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, σὺ μου καταφύγιον ἐν τρικυμίαις σὺ μου λιμὴν, ἀσφαλῆς καὶ σώζων, καὶ ἔσωσάς με εἰς σπήλαιον, Κυρία τῶν Ἀγγέλων, καὶ σώσεις με ἐν ὧρᾳ, τῇ φοβερᾷ παρισταμένη μοι.

Καταβασία. Εἰσακήκοα τὴν ἐνδοξον.

ᾠδὴ ε'. Ἴνα τί με ἀπώσω

Ωρῶμενος λύκος, ὁ σατὰν τοὺς δόκοντας δεινῶς εἰκόνιζε, καὶ διὰ φασμάτων, καὶ ἀμαρτωλῶν λογισμῶν ἔσπευδε, τὸν τόνον ἀπαμβλῦναι, καὶ σὲ καταπτῶσαι θεόφρον, ἀλλ' ἡλέγχθη ἀράχνης λεπτότερος.

Οφλισκάνων αἰσχύνῃ, εἶτα ὡς αἰθίοψ νυκτὸς ἐφίσταται, ἀπειλῶν ὑβρίζων, ἐνεδίξων ὁ δράκων ὁ δόλιος, ἀλλ' αὐτὴ θαλοῦσα, τῷ τοῦ Σταυροῦ θεῷ σημείῳ, κατὰ κράτος αὐτὸν ἐξεφάβλισας.

Ταξιάρχαι οἱ πρῶτοι, οἷς Χρυσοβιάντου μονὴ ἐσεμνύνατο, ἦσαν το

τὴν νίκην, τοῖς ἀγῶσί σου καλλωπιζόμενοι, καὶ σὲ προστατούντες, ἀπείραστον ἤδη τελοῦσαν, εἰς τὴν ἡγουμεναίαν ἀνήγαγον.

Θεοτοκίον

Ινα τί με ἀπώσω, ἀπὸ τοῦ ἐλέους σου, ὦ ἐλεοῦσά μου, ἐπὶ σὲ γὰρ πάντες, οἱ φυγόντες ἐλέους τυγχάνουσι, διὰ κλίνων γόνυ, ἀντιβολῶ ἐλέησόν με, τῶν Ἀγγέλων Κυρία καὶ σῶσόν με.

Καταβασία. Ὁ τοῦ φωτὸς διατμήξας.

ᾠδὴ στ'. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ιδὼν σου ὁ Πλατουργός, τὸ τῆς ἀγάπης διάπυρον, πρὸς τε αὐτὸν ἀκλινῶς, καὶ πρὸς τὸν πλησίον σου, δωρεαῖς μεγίσταις σε, ἀνταμείβει· Μητέρα, ὡς Θεοῦ κατοικητήριον.

Τοῖς ἀρχαῖσι θυμαστή, ταῖς πατρικαῖς περιθλεπτος, τοῖς βασιλεῦσιν αὐτοῖς, ἀκουσμά ξενότροπον, ἐγένου θεόσταπτε, τοῦ Χρυσοβαλάντου, ἡγουμένη ἀξιόμνητε.

Ως πῦρ σὲ θεοειδές, ἐναποφεύγουσι δαίμονες, ἡ νόσος ὑποχωρεῖ, τυφλοὶ δὲ κηρύττουσι, Εἰρήνην χρυσώνυμε, καὶ χωλοὶ τὴν χάριν, τῶν θαυμάτων σου τὴν ἀφθονον.

Θεοτοκίον

Ταπεινώσιν ἀκραιφνή, ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος, αἰτῶ σε Μητέρα Θεοῦ, ὅτι ἡ ἀπόνοια, πολὺ ἐπεδάρυνε, τὰ κινήματά μου, τῶν Ἀγγέλων Κυριώνυμε.

Καταβασία. Ἐν τῷ θλίβεσθαί με.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Αγγέλων ζωὴν, διήνυσας ἀοιδίμε, τὸ σῶμα τὸ σόν, ἀσκήσει δαπανήσασα, ἐν ταπεινώσει ὑψίστη φρονήματος, καὶ προσευχαῖς ἀνενδότοις καὶ στάσεσι· διὰ καὶ Θεός σοι δεδωρήται, ἰάσεων χάριν ἀπαράβλητον.

Ὁ Οἶκος

Ω ταπεινώσεις, ἀκρότης τῶν ἀρετῶν, ὁ ἀγλαὸς χαρακτήρ καὶ ἡ θεία σφραγὶς τῶν πτωχῶν τῷ πνεύματι, τὸ ὕψος τὸ ἀκήρατον ποθήσασα ἡ πάλλευκος τοῦ οὐρανοῦ νυμφῶνος περριστερά, ὁ εὐγενὴς τῆς Καππαδοκίας βλαστός, ἡ πεποικιλμένη ταῖς ἀρεταῖς τοῦ Χριστοῦ νύμφη Εἰρήνη, σκύβαλα ἡγήσατο πάντα καὶ τήξασα τὸ σῶμα ταῖς ἀσκήσεσι, καὶ παλαίονσα τὴν ἀοιδίμον κατὰ τοῦ θρονοκτόνου πάλην, ἐνίκησεν αὐτοῦ τὰ πολυμήχανα ἐνεδρα ἐν τῷ Χρυσοβαλάντῳ, ἐνθα ἐσχάτη οὖσα πρώτη ἐγένετο καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ μεγαλοδόρου Δεσπότη Χριστοῦ, ἰάσεων χάριν ἀπαράβλητον.

Συναξάριον

Τῇ ΚΗ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Εἰρήνης τῆς ἐκ Καππαδοκίας μὲν ὁρμωμένης, ἀσκησάσης δὲ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Χρυσοβαλάντου.

Στίχοι

Εἰρηνικῶς ἔζησας Εἰρήνη πάλαι·
Καὶ νῦν κατοικεῖς ἐνθα εἰρήνη βούει.
Ταῖς αὐτῆς ἀγλαῖς πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ'. Παῖδες ἐβραίων.

Η τήσας γινώσκων τῶν κρυφίων, εἰς ὠφέλειαν τῆς ποιμένης σου θεόφρον, ἀποστέλλει διό, Ἀγγελον φωτοφόρον, ὁ Κύριος δηλοῦντά σοι, τὰ κρυπτά τῶν μοναχῶν σου.

Πῦρ ὑπανάψας σοι ὁ δράκων, εὐχομένην σε χερσὶν ἀνυψωμέναις, ἐπειράτο πυρός, θανάτῳ παραδοῦναι, ξυλίνην ἐπισκώπτων σε, ὁ ἀρχέκκκος ἀλάστωρ.

Εβλυσαν βεῖθρα διδασμάτων, ἐκ κοιτίας σου ὡς ἔφη ὁ Δεσπότης,

ὅτι πίστιν ὀρθήν, ἐκτήσῃ πανολβία, φωτίζουσιν στηρίζουσιν, τὰς ψυχὰς τῶν μοναχῶν σου.

Θεοτοκίον

Σπεῦσον Κυρία τῶν Ἀγγέλων, καὶ ἀνάστησον εἰς πάθῃ με πεσόντα, ἐν μεγάλῳ ποτέ, σπηλαίῳ συμπεσόντα, ὡς ἡγειρας δοξάζοντα, τὴν πολλήν σου εὐσπλαγχνίαν.

Καταβασία. Ἀθραμιαῖοι ποτε.

ᾠδὴ η'. Ἐπτάπλάσις κάμινον.

Φρικῶδες τερατούργημα! μοναχὴν τίς ἐώρακε, σὲ προσευχομένην τὰς χεῖρας ἐπαίρουσαν, ἐκ γῆς δὲ μέτερον, καὶ κυπαρίσσω τὰς κορυφάς, εἰς τὴν γῆν κλινούσας, ὡς ἡυλόγησας Μητέρα, βοῶσα ἀνυμνεῖτε, τὸν Κύριον τὰ ἔργα, παρθένοι εὐλογεῖτε, αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ ἕτερον ἀκούσατε, εὐωδίας ἀνάπλεων. Ναύκληρος φοιτήσας μὴλά σοι ἐκόμισε, καρπὸν παραδείσιον, ἐπιστήθιον δῶρον φρικτόν, ὃν μεταλαβοῦσα, ἐν χαρᾷ ἀνεκφράστῳ, ἐπλήσθης εὐωδίας, βοῶσα εὐλογεῖτε, τὸν Κύριον τὰ ἔργα, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὴν δόξαν τὴν οὐράνιον, μόνην Μητέρα ποθήσασα, τιμὰς μετὰ πότμον, ἀπηύξω ἐν γῇ λαβεῖν· διὸ σοι ὀπτάνονται, καθ' ὕπνους Ἀγγελοι τοῦ Θεοῦ, ἀρωματικά, ἀλάδαστρα ἐκκενοῦντες, τῇ ἱερᾷ Τραπεζῇ, ἣν εἶτα δι' ὁδοῦ, καλύφαντες ἀπηλθον, τὸν Κύριον ὑμνοῦντες.

Θεοτοκίον

Φοβεῖ καὶ ἐκταράττει με, τὸ φρικῶδες κριτήριο, τοῦ Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ σου καὶ Πλάστου μου Δέσποινα, αἰσχύνῃς γὰρ ἔπραξα, ἔργα παμμίαρα καὶ δεινά, διὰ θλιβερώς, ἀναβοῶ πρόφθασόν με, Κυρία τῶν Ἀγγέλων καὶ

βοῶσί με ὡς οἶδας, τοῦ ἐξωτέρου σκότους, φωτὶ τῆς μετανοίας.

Καταβασία. Οἱ ἐν Βαβυλῶνι παῖδες.

ᾠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ

Εργάτην τῶν ἀμπέλων τῆς σῆς μονῆς, δαιμονῶντα ἰάσω, πανθαύμαστε, καὶ ἀδελφὴν, ἄλλην θύμα μάγου ὁλοθρευτοῦ, ἥς τὰς μαγείας ἔλυσε, Βασίλειος ὁ μέγας παρακληθεὶς, τῶν μάγων ὁ διώκτης, καὶ τῶν δαιμονιῶντων, σωφρονιστῆς ὁ ἀσφαλέστατος.

Εφάνης ἐν δναίρῳ τῷ βασιλεῖ, ὡς περ πάλαι ὁ μέγας Νικόλαος, καὶ αὐστηρῶς, ἀρχοντας ἀθώου σου συγγενοῦς, ἡτήσω τὴν ἀπόλυσιν, ἣν ὡς ἀφυπνώσας ὁ βασιλεὺς, ἰδὼν σε εἰσελθοῦσαν, καὶ ἄρῳ ἐξελθοῦσαν, θυρῶν συγκεκλεισμένων τρόμφ δάλλεται,

Εξαίσια καὶ ὄντως ἐκπληκτικά, τὰ θαυμάσια Μητέρα τοῦ θεοῦ σου, ὃν πάσαν γῆν, ἔδραμεν ἡ φῆμη κήρυξ τρανός, ἀλλὰ τὴν δόξαν φεύγουσα, ἐν τῇ ταπεινώσει ἀναψυχὴν, εἰρας καὶ δακρύοις, θερμοῖς τὸ πρόσωπόν σου, κεκαλυμμένον ἀναπέλους

Ημᾶς τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν ἐορτήν, τὴν φωσφόρον σου, Μητέρα χρυσώνυμε, ὡς περ πιστά, τέκνα σου περίσῳζε μητρικάς, εὐχὰς προσαναπέμπουσα, πρὸς τὸν τῶν ἀπάντων Δημιουργόν, καὶ πλήρου εὐωδίας, μῆλων ἐξ ἀθανάτων, τοῦ ὑμνοδοῦ σου τὴν στενὴν ὁδόν.

Θεοτοκίον

Κυρία τῶν Ἀγγέλων ἡ χαρμονή, τῶν πτωχῶν σου παρθένων ἡ ἄρρητος, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Κεχροβουνίου τῇ γεραρᾷ ἐνακουμένων σκέπασον, σκέπη πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν, ἀπάσας καὶ τὰς θλίψεις, αὐτῶν καὶ τὰς δδύνas, τὰς διὰ σὲ ἐπικουφίζουσα.

Καταβασία. Ὁ τόκος σου ἀφθορος.

Ἐξαποστειλᾶριον

Γυναικες ἀκουτίσθητε

Χοροῖς Ἀγγέλων ἤθροισεν, ἡ κοίμησις σου πάνσεμνε, πρὸς οὐδὲ καὶ προσμειδῶσα, παρέδωκας τῷ Κυρίῳ, τὸ πνεῦμά σου θεόληπτε, Εἰρήνην θαυματόθρυτε, Καππαδοκίας καύχημα, παρθένων δὲ προεστῶσα, μονῆς τοῦ Χρυσοβαλάντου.

Θεοτοκίον

Κυρία μου καὶ Δέσποινα, τῆς προσευχῆς ἐπάκουσον, τοῦ σοῦ ἀχρείου οἰκέτου, ἣν κλαίων σοι, ἀναπέμπω, καὶ κάθαρρον τοῦ ρύπου μ', παραπτωμάτων Ἀχραντε, οἷς κατεχράνθην πλανηθεῖς, ἐν τῇ ἀπάτῃ τοῦ κόσμου, παρὰ ἐχθρῶν ψυχοφθόρων.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς

Ἰστώμεν στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου

Μῆτερ δόξα πανεύφημε, ἐθαυμάστωθι ἐν σοί, τοῦ Ὑψίστου ἡ δύναμις, ὅτι ὤφθης πέλαγος, καὶ πηγὴ ἀνεξάντλητος, θαυμάτων ξένων πᾶσι τοῖς πέρασιν, δι' ὧν καὶ ζῶσιν καὶ μετὰ θάνατον, σώζεις τοὺς πάσχοντας, τοὺς τὴν θείαν μνῆμην σου ἐν ἱεροῖς, ἄρμασι γεραίροντας, Εἰρήνην πάνσεμνε.

δὲς

Εἴχει οὐρανὸς τὰς χάριτας, καὶ τὰς τῶν ἁγίων βολάς, οἱ χοροὶ τῶν παρθένων δέ, ἔχουν σὲ τὴν πάνσεμνον, καταυγάζονται χαίροντες, ταῖς τῶν ἀγώνων καὶ παλαισμάτων σου, φωτοχυσταῖς Εἰρήνην ἐνδοξε, δι' ὧν κατεπάλαισας, τὸν ἀρχαῖον δράκοντα τὸν σκολιόν, τοῦ Θεοῦ πλουσίαν σοι, χάριν ἐραθεύσαντος.

Πλήθη μοναστῶν συνέδραμον, καὶ λαϊκῶν στρατιαί, τοῦ κηδεῦσαι τὸ πάντιμον, καὶ ὡραῖον λείψανον, τῆς ψυχῆς σου τὸ σκήνωμα, δι' οὗ τοὺς

ἄθλους γενναίως ἤθλησας, διὰ τοῦ Κτίστου σου τὴν ἀγάπην, καὶ ἐνεπλήσθησαν, εὐωδίας πάνσεμνε δσιακῆς, ὑπὲρ τὰ ἀρώματα, τῆς γῆς τὰ τίμια.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Πρέπει τῇ Ἠγουμένῃ τοῦ Χρυσοβαλάντου ἡ ὑμνωδία, πρέπει τῇ Εἰρήνῃ τῶν ἀνθῶν ἡ πλημμύρα. Ταύτης γὰρ οἱ ἀνείκαστοι ἄγῳνες κατεπτόθησαν σατὰν τὸν θρονοκτόνον, ὅς καὶ πῦρ ἐξαίφνης προσήναψεν, ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἱματίων, τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματος. Ἀλλ' αὐτῇ, ἀνδρείως ὑποστάσα τὴν ἐπιβουλὴν, τῷ φρικτῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, αὐτὸν κατετρόπωσε. Καὶ φεύγων τὴν ἐκ τῆς καιομένης σαρκὸς, ἀποπνέουσιν μυρεψικὴν εὐωδίαν, τὴν ἤτταν αὐτοῦ κατωλόλυξεν. Ἦς ταῖς πρεσβείαις τύχοιμεν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόδοξαι..

Δοξολογία μεγάλη, ἡ α'. ὦρα καὶ ἀπολύσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ τυπικά, καὶ οἱ Μακαρισμοὶ καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς δόξας ἡ γ'. καὶ ἡ ε'. ᾠδή. Ὁ Ἀπόστολος πρὸς ἑβραίους.

Παίθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν...

(Ζήτει αὐτὸν τῇ 6 Δεκεμβρίου)
Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Ἡρώτα τις τῶν Φαρισαίων...

(Ζήτει τῇ 16 Σεπτεμβρίου)

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον..

Μεγαλυνάριον

(Ψαλλόμενον ἐν τοῖς διπτύχοις)

Τῶν Παρθένων στίφη καὶ Μοναστῶν, ἁσμασιν ἐνθέοις, εὐφημήσωμεν εὐλαβῶς, τοῦ Χρυσοβαλάντου, μονῆς τὴν Ἠγουμένην, Εἰρήνην τῶν θαυμάτων, πηγὴν ἀκένωτον.

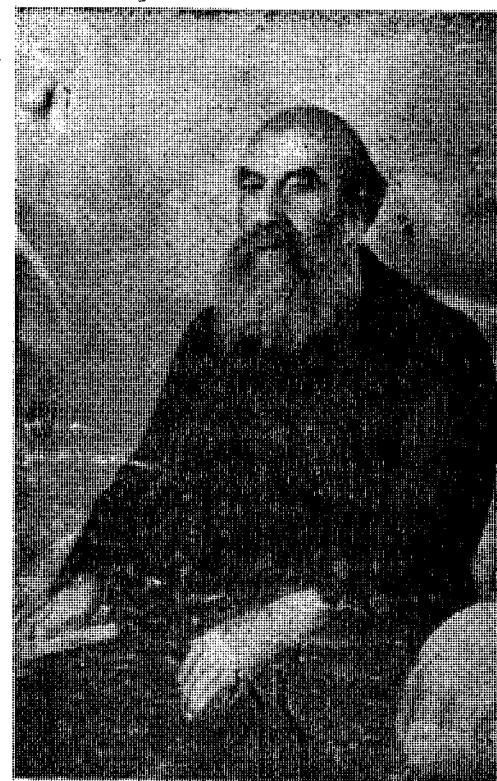
ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἡ συγγραφή τῆς παρουσίας Ἀσματικῆς ἀκολουθίας ἤρξατο καὶ ἐπερατώθη ἐν τῇ νήσῳ Σιάθῳ ἀπὸ 11 Ἰουλίου ἕως 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ ἔτους 1915 ἐξ εὐλαβείας πρὸς τὴν θαυματουργὸν δόξαν πολλάκις ἐλεήσασάν με, καὶ κατὰ παράκλησιν, τῆς εὐλαβεστάτης δοκίμου μονα-

χῆς κ. Θεοδώρας, τῆς ἐν τῷ Κεχροβουνίῳ τῆς νήσου Τήνου, διανυούσης τοὺς ἀσκητικούς διαύλους, ἔνθα μετὰ ἰδιαιτέρας εὐλαβείας παλαιόθεν ἐορτάζεται τῆς δόξας Ἠγουμένης τοῦ Χρυσοβαλάντου ἡ χαρμόσυτος μνήμη.

Ὁ συγγραφεὺς

Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης

Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης († 1929)

(Λαβὼν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα κατὰ τὸ τέλος τοῦ βίου του, ὀνομασθεὶς Ἀνδρένικος μοναχός.)

Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Εἰρήνης, Ἑγουμένης τῆς Μονῆς τοῦ Χρυσοβαλάντου.

Εὐλόγησον πάτερ

α'. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μισοχρίστου καὶ φιλοχρύστου Θεοφίλου, ἔμεινεν ἡ εὐσεβεστάτη καὶ θεοφιλεστάτη Θεοδώρα, ἡ σύζυγός του διάδοχος τῆς βασιλείας καὶ ὄχι τῆς ἀσεθείας του, ἥτις ἑστερέωσε τὴν ὀρθοδοξίαν, ἀναστηλώσασα τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ οὕτως ἀπέλαβε πάλιν ἡ Ἐκκλησία μας τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἀγίων Εἰκόνων ὡς πρότερον. Ὡς εὖν ἦτο ὁ Υἱὸς τῆς Μιχαὴλ ἀνήλικος, ἐκυβέρνηα αὐτὴ ἡ αἰδιδίμος τὸ βασίλειον· ὅταν δὲ ἔφθασεν ὁ βασιλεὺς εἰς χρόνους δώδεκα, ἠθέλησε νὰ τὸν ὑπανδρεύῃ καὶ ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς διαφόρους τόπους, νὰ εὕρωσι τινὰ κόρην ὠραίαν, εὐγενικὴν καὶ ἐνάρετον, νὰ ἦναι ἀξία διὰ βασίλειον. Τὸν καιρὸν ἐκαίνον εὐρίσκετο εἰς τὴν χώραν τῶν Καππαδόκων μία κόρη ὠραία πολὺ καὶ ἐνάρετος, ἀπὸ γονεὺς εὐγενεὺς γεννηθεῖσα, Εἰρήνην ὀνόματι, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν οἱ βασιλικοὶ ἀνθρωποὶ χαίροντες χαίρουσαν, ἐλπίζοντες, ὅτι αὐτὴ ἔμελλε νὰ γίνῃ βασίλισσα, διότι ἦτο καταπολλὰ κοσμία καὶ εὐτακτος. Εἶχε δὲ καὶ μίαν ἀδελφὴν καὶ ὑπῆγε μαζὶ τῆς, τὴν ὁποίαν ἐπῆρε γυναῖκα ὁ ἀδελφὸς τῆς βασιλίσσης Θεοδώρας, Βάρδας ὀνόματι. Καθὼς ἐπῆγαιναν εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅταν ἐπερνοῦσαν τὸν Ὀλυμπον, ἀκούσασα ἡ Εἰρήνη διὰ τὸν μέγαν Ἰωαννίκιον, ὅπου εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος ἡσκήτευσεν, πῶς ἦτο ἄγιος ἀνθρώπος καὶ ὅσοι ἦσαν ἀξιοὶ τὸν ἐβλεπον, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἦτο ἀόρατος, παρεκάλεσε πολλὰ τοὺς βασιλικούς ἀνθρώπους νὰ τὴν ὑπάγουν εἰς τὸν Ὅσιον, νὰ λάβῃ τὴν εὐλογίαν του, καὶ μετὰ θείας τῆς ἐστερέων. Ἀπελθόντες εἰς τὸ

ὄρος, τοὺς εἶδεν ἀπὸ μακρὰν ὁ Ὅσιος καί, ὡς προσρατικὸς ὅπου ἦτο, ἐγνώρισε τὴν μέλλουσαν προκοπὴν τῆς κόρης καὶ τῆς λέγει. Καλῶς ἤλθες δούλη τοῦ Θεοῦ Εἰρήνη. Ὑπαγε εἰς τὴν βασιλεύουσιν χαίρουσα, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Χρυσοβαλάντου σὲ χρειάζεται νὰ ποιήσῃς τὰς παρθένους ὅπου εἰς ταύτην εὐρίσκονται. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ κόρη ἐθαύμασε τὸ προσρατικὸν τοῦ ἀνδρός, πῶς ἐγνώρισε τὸ ὄνομά της καὶ τὴν μέλλουσιν αὐτῆς κατάστασιν. Ὅθεν πίπτουσα κατὰ γῆς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐζήτην τὴν εὐλογίαν του καὶ ἀναστήσας αὐτὴν ὁ Ὅσιος, τὴν ἑστερέωσε μετὰ λόγους πνευματικούς καὶ μετὰ εὐχὰς καὶ εὐλογίας τὴν κατευώδωσε χαίρουσαν. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν βασιλεύουσιν, εὐγῆκαν οἱ συγγενεὶς τῆς, ὅσοι ἐκατοικοῦσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἶχον διαφόρους ἀξίας εἰς τὰ βασίλεια, ἄλλος Πατρίκιος, καὶ ἄλλος ἄλλον εἰς τὴν Σύγκλητον κατέχων θέσιν, μετὰ τοὺς ὁποίους εὐγῆκαν καὶ ἄλλοι ἄρχοντες φίλοι των καὶ τὴν ὑπεδέχθησαν μετὰ τιμὴν πολλήν, ὡς ἔπρεπεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν βασιλευσάντων, ὅπου καλεῖ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, καὶ τὰ μὴ γενόμενα ὡς γενόμενα, ὠκονόμησε, καὶ ἐπῆρεν ἄλλην κόρην εἰς γυναῖκα ὁ ἐπίγειος βασιλεὺς, ὀλίγας ἡμέρας πρότερον, πρὶν νὰ φθάσῃ ἡ Εἰρήνη εἰς τὰ βασίλεια, διὰ τὴν ἀρῆ αὐτὸς ὁ αἰώνιος καὶ ἀθάνατος εἰς τὸν οὐράνιον θάλαμον. Ὅθεν καὶ ἡ θαυμασίη κόρη δὲν ἐλυπήθη εἰς τοῦτο ποσῶς, ἀλλὰ μάλλον ἠὲ χαρίσται τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, πῶς ἐφώτισεν τὸν βασιλέα καὶ ἐπῆρεν ἄλλην ὁμόζυγον. Πολλοὶ ἄλλοι με-

γιστάνες καὶ ἄρχοντες, οἱ πρῶτοι τῆς Συγκλήτου καὶ τῆς Πόλεως πλουσιώτεροι, τὴν ἐζήτησαν εἰς γυναῖκα διὰ τὴν πολλὴν αὐτῆς ὠραιότητα καὶ διὰ τὴν τοῦ γένους τῆς περιφάνειαν, ἀλλ' αὐτὴ ποσῶς δὲν ἠθέλησε· μόνον τὸν οὐράνιον Νομφίον πανσόφως ἐπόθησεν ἡ αἰδιδίμος, καταφρονούσα ὅλα τὰ πρόσκαιρα καὶ ἐπίγεια. Ὅθεν καθ' ἑκάστην ἐσκόπευε καὶ ἐγύρευε τόπον ἀρμόδιον νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν τῆς ἀτάραχα καὶ θεάρεστα.

β'. Ἀφοῦ δὲ ἐνεθυμήθη τοῦ μεγάλου Ἰωαννικίου τὴν πρόρρησιν, στέλλει ἀνθρώπους νὰ ἴδωσι τὴν μονὴν τοῦ Χρυσοβαλάντου πῶς εὐρίσκετο, οἵτινες ἰδόντες τὴν θέσιν τοῦ τόπου καὶ τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἀέρος, τὴν θαυμασίαν πολιτείαν τῶν παρθένων καὶ ἄλλα παρόμοια, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κυρίαν των διηγούμενοι τῆς μονῆς τὰ ἐξαιρετὰ καὶ ἐξόχως πῶς ἦτο κατὰ τὸν πόθον αὐτῆς, εἰς τόπον ἡσυχον καὶ εὐάερον. Ἦ δὲ ὡς ἤκουσε ταῦτα, ἐχάρη καὶ διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅσα εἶχεν, οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ γονεὺς τῆς πλοῦσια ἱμάτια καὶ χρυσὰ στολίδια, ἀλλὰ καὶ ὅσα τῆς ἐχάρισεν ἡ βασιλίσσα φιλοτίμως ἀτίμητα πράγματα καὶ ἐλευθερώσασα τοὺς δούλους καὶ αἰχμαλώτους τῆς, προσῆλθε προθύμως εἰς τὸ ρηθὲν μοναστήριον καὶ ἔκοψε τὰ μαλλιά της, ὅπου ἦσαν ὡς χρυσοῦ κλῶμα ξανθὰ καὶ εὐμορφα. Μετὰ τὰ ὁποῖα ὁμοῦ ἀπέρριψε πᾶσαν κοσμητικὴν ματαιότητα καὶ πᾶν ἐπίγειον φρόνημα καὶ ἐνδύεται ῥάσα τρίχινα ἢ τρυφερὰ καὶ εὐγενεστάτη καὶ πάγκαλος, σηκώσασα προθύμως τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, τὸν χρηστὸν καὶ γλυκύτατον. καὶ ὑπετάσσεται εἰς ἕλας τὰς ἀδελφὰς μετὰ θαυμασίαν ταπείνωσιν, ὑπηρετούσα εἰς ἕλας τὰς χρεῖας τῆς μονῆς ἐπιμελημένα καὶ ἀσκητικὰ, χωρὶς τινος ἀντιλογίας ἢ πάνσοφος καὶ ποσῶς δὲν ἐσυλλογίζετο τὴν

εὐγένειαν τοῦ γένους τῆς, ἀλλὰ ἔκαμνε τὰς εὐτελεστέρας ὑπηρεσίας ἀγόγγυστα· εἶχεν εἰς τὴν ὄψιν πολλὴν φαιδρότητα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν κατάνυξιν καὶ εὐφροσύνην χαρμόσυνον. Ἡ δὲ καθηγουμένη, ὡς ἐνάρετος ὅπου ἦτο καὶ αὐτὴ καὶ δόκιμος εἰς τὰ πνευματικὰ ἀγωνίσματα, τὴν ἐσυμβούλευε καὶ τὴν ἐπαρακίνηει εἰς τὸ καλὸν πέντοτε. Πρὸ πάντων δὲ εἶχε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ὅπου τὴν ἔσκεπε μυστικῶς καὶ τὴν ἐδίδασκε τὰ συμφέροντα, χωρὶς τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ τελέσῃ κανὲν καλὸν ὁ ἀνθρώπος, καθὼς εἶπεν αὐτὸς ὁ Κύριος· «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν· καὶ ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κηγῶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει κερπὸν πολύν», καὶ τὰ ἐξῆς. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἀεὶ μνηστος, ὡς γῆ καλὴ καὶ εὐχρηστος, εἰς Χριστὸν ἐκαρποφόρησε καὶ τοσοῦτον εὐηρέστησε τοῦ Θεοῦ καὶ πάσης τῆς ἀδελφότητος, ὅπου ὅλοι τὴν ἐθαύμαζον. Ὅτι ὥσπερ νὰ τὴν εἶχον αἰχμαλώτον ἀγοραστὴν μετὰ ἀργύρια, οὕτως ὑπετάσσεται εἰς ὅλας μετὰ ἀνήκουστον ταπείνωσιν καὶ κημμίαν δὲν ἐσκανδαλίσεν, οὔτε ἐλύπησε πώποτε ὅλοι τὴν ἀγαποῦσαν καὶ τὴν εἶχον κατὰ τὸ πρέπον εἰς πολλὴν εὐλάβειαν, ἢ ὁποία οὐ μόνον εἰς τὰς σωματικὰς ὑπηρεσίας ἦτο ἀσκητικὸς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τοῦ πνεύματος περισσότερον καὶ δὲν ἐλείπεν ἀπὸ τὴν κεινὴν ἀκολουθίαν πώποτε καὶ πάλιν εἰς τὸ καλλίον τῆς ἀνεγίνωσκε βίους ἀναρέτων δαίμων, διὰ τὴν μίμησιν τὴν πολιτείαν των καὶ νὰ διδάσκῃ τὰς ἀδελφὰς, νὰ τὰς παρακινήσῃ εἰς ὁμοίαν κατορθώματῃ. Λοιπὸν καθὼς ἀνεγίνωσκε μίαν ἡμέραν τὸν βίον τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου καὶ εἶδε πῶς ἐστέκετο πολλὰς ἀπ' ἐσπέρας ἕως τὸ πρωὶ προσευχόμενος, ἐζήλωσε ταύτην τὴν πρᾶξιν καὶ θαυμασίαν ἀρετὴν ὡς ἀγγελολοίμητον καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ἑγουμένην συγχώρησιν νὰ ἐπιχειρησθῇ τοιοῦτον ἀγὼνα ἐπί-

πονον. Αὕτη κατὰ πρῶτον ἐδυσκολεύετο νὰ τῆς δώσῃ συγχώρησιν, διότι ἐφοβεῖτο μήπως καὶ τῆς ἔλθῃ ἀσθένεια διὰ τὸν πολὺν κόπον τοῦ ἀγωνίσματος· ἀλλὰ πάλιν ὕστερα, ὅταν τὴν εἶδε πῶς εἶχεν εἰς αὐτὸ προθυμίαν μεγάλην, τῆς ἔδωκε θέλημα, γνωρίσασα τὴν πολλὴν αὐτῆς ταπεινοφροσύνην καὶ μετριότητα. Ἦρχισεν αὐτὸν τὸν ἀγῶνα τὸν ὑπεράνθρωπον καὶ ἐπίπονον, ὅταν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἕνα χρόνον σωστὸν εἰς τὸ μοναστήριον. Ἀλλὰ ἡ θεία χάρις τὴν ἐδυνάμυνε· καὶ τόσον ἐπρόκοψεν εἰς αὐτὸ τὸ ἀγώνισμα, ὅπου ἐστέκετο πολλὰς φρῆς ἀπὸ τὸ ἐσπέρας ὥς τὸ πρωί, ἔχουσα τὰς χεῖρας ὡς ὁ Μωϋσῆς ἀπάνω ὑψωμένας καὶ ὄλην τὴν νύκτα προσηύχετο. Πολλὰκι δὲ πάλιν ἀπὸ τὸ πρωί, ἕως νὰ βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, καὶ ἄλλες φορές ἐστέκετο ὅλην τὴν νύκτα καὶ ποσὶς δὲν ἐσάλευεν. Ἡ δὲ ἡγουμένη περισσῶς ἐθαύμαζεν. Ὅταν παρῆλθον χρόνοι τρεῖς ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου ἤρχισε τοιοῦτον ἀγώνισμα, βλέπων αὐτὴν ὁ μισόκαλός διάβολος ἐδυσφύρει καὶ κατὰ πολλὰ ἐπικραίνεται καὶ ἐπασχέ νὰ τὴν πηγιδεύσῃ εἰς κἀνένα πτώμα ψυχῆς. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ὡς ἀδύνατος ὅτι ὅλα τὰ πάθη ἐνίκησεν ἡ αἰδοῦσα, καὶ τόσον ὑπέταξε τὴν σάρκα τῷ πνεύματι, ὅπου ἐκαταφρόνησεν ὅλα τὰ σωματικὰ καὶ τὰ ἐμίσησε τελείως, τὴν τρυφήν, λέγων, τὴν δόξαν καὶ χρήματα καὶ ἐνδύματα καὶ δὲν εἶχεν ἱμάτιον δευτέρον, μόνον ἕνα, ὃ δὲν εἶχεν τὴν ἀγίαν Λαμπρὰν καὶ νοῦριον καὶ τὸ ἐφόρει ἕνα χρόνον, χωρὶς νὰ τὸ εὐγάλῃ τελείως, οὔτε τὸ ἐπλυνε· μόνον πάλιν τὸ ἅγιον Πάσχα ἔβανεν ἄλλο καϊνούριον καὶ τὸ παλαιὸν ἐχάρζετινος πένητος. Ἡ δὲ τροφή τῆς ἡμέρας μόνον ψωμί καὶ νερὸν μίαν φρῆν τὴν ἡμέραν, καὶ ὀλίγα λάχανα. Τὴν δὲ δόξαν τοσοῦτον ἐκαταφρόνησεν, ὅπου ἐκαταδέχετο

καὶ ἐκαθάριζε τὰ ρυπάσματα, ἦτοι τὰς ἀναπαύσεις καὶ ποσὶς δὲν ἐσουλγίζετο τὴν εὐγένειαν τοῦ γένους τῆς. Μὴ δυνάμενος νὰ τὴν νικήσῃ ὁ δαίμων μὲ τὸ ἔργον, νὰ τελέσῃ κἀνένα ἁμάρτημα, ἐσπερνεν εἰς τὴν διάνοιάν τῆς ζιζάνια, ἐνθυμίζων τὴν προτέραν ἀπόλαυσιν καὶ τὴν ἐπικραίνειν εἰς τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς ὁ μισάνθρωπος· ἀλλὰ εἰς μάτην ἐδασκνίζετο ὁ ἀδύνατος ὅτι αὐτὴ ἐγνώριζεν ὡς γνωστικὴ τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ἐξωμολογεῖτο τὴν προσβολὴν εἰς τὴν καθηγούμενην καὶ οὕτως ἐλυτρώνετο ἀπὸ τὸν πειρασμὸν τοῦ δαίμονος, καὶ ἡγωνίζετο ὡς τὸ πρότερον.

γ'. Μίαν νύκτα καθὼς ἡῦχετο πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τὴν συνήθειαν, μετεσχηματίσθη ὁ δαίμων καὶ ἔγινεν ὡς ἀράπης μαυρὸς καὶ ἄρχημος, καὶ τὴν ὀδύρεν ἀπὸ μακρὰν, φοβερίζων νὰ τὴν κκοποιήσῃ ὁ ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος, καὶ τῆς ἔλεγε ταῦτα κχυώμενος. Κατ' ἐμοῦ πολεμᾷς αὐτοχουναίτικα καὶ μάντισσα; καρτέρησον ὀλίγον νὰ γνωρίσῃς τίς εἰμὶ καὶ τὴν μεγάλην μου δύναμιν. Αὐτὰς καὶ ἄλλας ὕβρεις ὁ πολυμήχανος λέγων, ἔκαμεν ἡ ἀγία τὸν σταυρόν τῆς καὶ παρθευεῖς ὁ φανεῖς ἀφανὴς ἐγένετο. Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τῆς ἦλθον λογισμοὶ δυνατώτεροι καὶ δεινῶς τὴν ἐτάραξαν· καὶ τόσον τὴν ἐπολέμησεν ὁ πολέμιος, ὅπου τὴν ἔδωκεν εἰς ἀμηχανίαν ἀνείκαστον. Ὅθεν πίπτουσα κατὰ γῆς, προσηύχετο μετὰ δακρύων πρὸς Κύριον, ἐπικαλούμενη τὴν παντοδύναμον Θεοτόκον εἰς βοήθειαν καὶ τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, εἰς τὸ θύνομα τοῦ ὁποίου ὁ ναὸς τῆς μονῆς ἐκτίσθη. Οὐ μόνον δὲ τούτους ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἁγίους προσεκάλει νὰ τὴν λυτρώσων ἀπὸ τὰς δαιμονικὰς ἐπιβουλὰς καὶ προσβολὰς ἀκαθάρτους, καὶ ἡῦχετο πρὸς Θεὸν ταῦτα λέγουσα. «Παναγία Τριάς παντοδύναμη, τῇ μεσιτείᾳ τῆς Θεο-

τόκου καὶ τῇ πρεσβείᾳ τῶν Ἀρχιστρατῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν οὐρανίων δυνάμεων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, βοήθησον τῇ δούλῃ σου καὶ λύτρωσάι με ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ δαίμονος». Οὕτως ἡῦχετο πολλὰ νυχθήμερα με θερμότερα δάκρυα, ἕως οὗ ἦλθεν ἀνωθεν θεία ἔλλαμψις καὶ ἐπισκιάσασα τὴν ψυχὴν αὐτῆς, ἐδίωξε τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς καὶ μείνας τοῦ λοιποῦ ἀνενόχλητος, ἡγωνίζετο περισσότερο καὶ ἐδούλευε τοῦ Θεοῦ προθυμότερα. Ὁ δὲ Κύριος βλέπων τὸν πολὺν τῆς πόθον, τὴν ἀντήμειψε με χαρίσματα πλούσια καὶ ἔγινε καθολικὰ σκευὸς ἐκλογῆς, ὡς ὁ μέγας Παῦλος καὶ δοχεῖον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἔχουσα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῆς τὸν Χριστὸν ζῶντα καὶ μένοντα· καὶ δὲν ἔζη πλέον κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ εἰς τὸν Χριστὸν ἐν πνεύματι καὶ ὁ Χριστὸς εἰς αὐτὴν κατὰ τὸν Ἀπόστολον· καὶ ἔγινεν ὅλη πεφωτισμένη, ἡ μάλλον εἰπεῖν φωτιστικὴ καὶ ὠδήγησε πολλὰς ψυχὰς πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, προσάγουσα ὡς στόμα Θεοῦ τοὺς ἀναξίτους πρὸς Κύριον. Ἐγένετο εἰς ὅλους τῆς συγκλήτου καὶ ἐξόχως εἰς τὰς γυναῖκας καὶ παρθέτους περιδόχτος· καὶ ἔτρεχαν εἰς αὐτὴν καθ' ἐκαστὴν ἀμέτρηταις τὰς ὁποίας ἐδίδασκε με τὴν σύνεσιν καὶ γλυκύτητα, ὅπου ἡρνήθησαν πολλὰ τὸν κόσμον καὶ ἐκουρεύθησαν εἰς ἐκεῖνο τὸ ἅγιον μοναστήριον. Ἀλλὰ καὶ οἱ δαίμονες δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ πλησιάζωσιν ἄλλ' ἔφευγον ἀπὸ ταύτην, ὡς ὑπὸ πυρὸς διωκόμενοι.

δ'. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἡ καθηγούμενη ἠοθένησε καὶ ἐσυνάχθησαν ὅλοι εἰς τὸ κελλίον τῆς κλαίουσαι, διότι ἐγνώρισαν ὅτι ἦλθε τὸ τέλος τῆς· καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἐνάρετος, ἐλυποῦντο τὴν ταύτης στέρησιν. Ἀλλὰ πλεον ἀπὸ τὰς ἄλλας ἐκλαίεν ἡ ταπεινόφρων Εἰρήνη καὶ ἐπαδύρετο καὶ ἀπλῶς ὅλη ἐθρηνοῦσαν ἀπαρηγόρητα. Ἡ δὲ ἄρρωστος

εἶπε πρὸς αὐτὰς με πραότητα. Μὴ λυπήσθε δι' ἐμέ, ὅτι ἔχετε καλὴν ἡγουμένην ἱκανωτέραν ἀπὸ ἐμέ καὶ συνετωτέραν καὶ εἰς ταύτην ὀλοφύχως ὑποτάσσεσθε, τὴν ἀδελφὴν μὲς λέγω Εἰρήνην, τὴν θυγατέρα τοῦ φωτός, τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἀμνάδα, τὸ σκευὸς τοῦ Παναγίου Πνεύματος· καὶ μὴ κάμετε ἄλλην προσετώσαν ἐξ ἀποφάσεως. Ταῦτα προστάξασα τὴν τελευταίαν τῆς ὥραν, εἶπε πρὸς τὸν Δεσπότην· «Δόξα τῷ ἐλέει σου Κύριε» καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχὴν εἰς τὰς τῶν ἁγίων Ἀγγέλων χεῖρας, ὅπου τῆς ἐπαραστέοντο. Ἡ δὲ δόξα Εἰρήνη δὲν ἦτο ἐκεῖ ὅταν εἶπεν ἡ ἡγουμένη τὰ ἀνωθεν λόγια διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς. Ὅμοίως καὶ αἱ μοναχαὶ δὲν τῆς ἀνέφερον τίποτα, διὰ νὰ μὴ φύγῃ ὡς ταπεινόφρων καὶ μὴ κενόδοχος, ὅτι ὅλοι ἤξευραν τὴν καλὴν τῆς γνώμην καὶ τὴν πολλὴν μετριότητα. Μόνον ἄφ' οὗ ἐνταφιάσαν τὴν νεκρὰν ὡς ἔπρεπεν, ἐσυνάχθησαν ὅλοι εἰς τὸν ναὸν καὶ προσηύχοντο νὰ τὰς φωτίσῃ ὁ Κύριος νὰ ψηφίσουν ἐκείνην, ὅπου ἀρέσει τῆς βασιλείας του· καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν ἐπρόσταξαν αἱ γερόντισσαι, νὰ ὑπάγουν ὅλοι εἰς τὸν Πατριάρχην νὰ ψηφίσῃ ὁποῖαν τὸν φωτίσει ὁ Κύριος. Ἡ το δὲ τότε Ἀρχιεπίσκοπος ὁ ὁμολογητῆς Μεθόδιος, ὅστις ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς πρῶην εἰκονομάχους διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν πολλὰ κολαστήρια καὶ ἐδάστασεν εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ σῶμα τοῦ Κυρίου τὰ στίγματα, καὶ θαύματα ἔκαμε, καὶ καθολικὰ εἶχε Πνεῦμα Ἅγιον καὶ ἐγνώριζε τὰ μέλλοντα. Ὅταν ἐκίνησαν αἱ ἄλλαι ἀδελφαὶ νὰ ὑπάγουν, δὲν ἠθέλην ἡ Εἰρήνη ν' ἀκολουθήσῃ, προφασίζομένη διαφόρους αἰτίας καὶ ἐμπόδια καὶ μετὰ βίας τὴν ἐπῆραν. Ὅταν δὲ ἐφθασαν εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, τὰς ἠρώτησε ποῖαν ἀπὸ ὅλων διὰ προσετώσαν ἐπρόκριναν, αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν. Οὐδεμίαν, Δέσποτα ἅγιε, μόνον εἰς τὸν

Θεόν πρῶτον ἐλπίζομεν καὶ δεύτερον εἰς τὴν ἀγιωσύνην σου, ὅπου ἔχεις Πνεῦμα Ἅγιον, νὰ ψηφίσῃς εἷ τινα σὲ φωτίσει· ἡ χάρις τοῦ. Ὁ δὲ θεοφόρος ἀπεκρίνατο, λέγων. Ἐγὼ ἡξεύρω πῶς· ὅλοι θέλετε τὴν τιμίαν καὶ σεμνοτάτην Εἰρήνην καὶ καλὴν γνώμην καὶ θεάρεστον ἔχετε, καὶ δόξαν νὰ ἔχη ὁ Κύριος, ὅπου μοῦ ἐφανερώσε τὰς ἐνἀρέτους πράξεις αὐτῆς τῆς δούλης τοῦ. Ταῦτα ἐκείνι ὡς ἤκουσαν, ἐθαύμασεν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν λέγουσαι. Ὁντως ὁ Θεὸς κατοικεῖ εἰς τὴν μακαρίαν ψυχὴν σου καὶ σὲ φωτίζει καὶ φανεώνει σου τὰ ἀπόκρυφα. Ἐνθὺς ἐγερθεὶς ἀπὸ τὸν θρόνον ὁ ἅγιος, ἔλαβε θυμιατήριον καὶ εὐλογήσας τὸν Θεὸν μὲ τὴν πρέπουσαν ὕμνωδιαν, ἐχειροτόνησε τὴν Εἰρήνην διὰ κωνον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡξεύρων ἀπὸ Πνεύμα Ἅγιον, πῶς ἦτο καθαρὰ καὶ ἄμωμος· ἔπειτα καὶ Ἡγουμένην ἐσφράγισε. Καὶ διδάσκων πῶς νὰ πορεύεται, νὰ καθοδηγῇ καὶ νὰ ὁδηγῇ τὰς ἀδελφὰς εἰς νομὴν σωτήριον, ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ τὴν Εἰρήνην, καὶ τὴν λοιπὴν ἀδελφότητα. Καὶ αὐταὶ μὲν ἐπορεύοντο χαίρουσαι, ἡ δὲ Εἰρήνη ἐκκλιε, νομίζουσα διὰ τὴν πολλὴν αὐτῆς μετριότητα, πῶς ἔλαβε τὴν ἀξίαν ἀνάξια. Αἱ δὲ λοιπαὶ ἐθαύμαζον καὶ τὴν ἐπαρηγόρουν λέγουσαι. Μὴ λυπῆσαι διὰ τὴν προστασίαν Δέσποινα, ὅτι ἡμεῖς δὲν ἐξερχώμεθα ἀπὸ τὴν ὑπὸ καὶ σου πώποτε καὶ σὲ δοξηθόμεν κατὰ Θεὸν ὡς δυνάμεθα.

Εἰ. Ἀφ' οὗ ἐφθασαν εἰς τὸ μοναστήριον, εὐχαρίστησαν τὸν Κύριον καὶ ἐφιλεύθησαν. Ἐπειτα τὴν ὑπῆλχον εἰς τὸ Ἡγουμένητον χαίρουσαι· ἡ δὲ κλαίοντα ἐκλείσε τὴν θύραν καὶ πίπτουσα κατὰ γῆς προσήρχετο δακρυρρόουσα καὶ ἔλεγε· «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ἡ θύρα τῶν προβάτων, ὁ ὁδηγός μας καὶ διδάσκαλος, βοήθησόν μοι τῆς δούλης σου,

καὶ τοῦτο τοῦ μικροῦ ποιμνίου σου καὶ λύτρωσαι μας ἀπὸ τὴν ἀρπαγὴν τοῦ νοητοῦ λύκου. Ὅτι ἡξεύρεις τὴν ἀσθιναίαν μας, πῶς δὲν ἔχομεν δύναμιν ἀφ' ἐκυτοῦ μας νὰ τελέσωμεν τὸ ἀγαθόν, χωρὶς τῆς σῆς βοηθείας καὶ χάριτος». Οὕτως ἡῦχετο πολλὴν ὥραν πρὸς Κύριον. Ἐπειτα στρέφει τὸν λόγον καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν τῆς λέγουσα. «Ἀρά γε, ταπεινὴ Εἰρήνη, γνωρίζεις τὸ φορτίον ὅπου ἔθεσεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν ὁμὸν σου; ψυχὰς ἐπιστώθης, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐσαρκώθη καὶ ἐγένεν ἄνθρωπος καὶ ἔχουσε τὸ πανάχραντον αὐτοῦ αἷμα καὶ πολυτίμητον. Ἐάν μέλλῃ νὰ δώσῃ ἕκαστος, διὰ ψυχοδραβῆ, καὶ ἀργὸν λόγον πρὸς τὸν Θεόν, λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ποταπὴν κόλασιν λαμβάνεις σύ, ὅπου ἔλαβες τοσούτων ψυχῶν φροντίδα καὶ μέριμναν, ἐὰν ἀμελήσῃς εἰς αὐτὸ καὶ κολασθῇ μία ψυχὴ ἐξ ἀπροσεξίας σου τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ὁλος ὁ κόσμος ἀντάξιος, καθὼς εἶπεν αὐτὸς ὁ Κύριος· Ἀγρόπνει λοιπὸν καὶ νόστευε, προσεύχου καὶ πρόσεχε ἀπὸ τὴν σήμερον περισσότερον, νὰ μὴ γίνῃ τὸ ἐλάττωμά σου καὶ πταίσimon ἀφορμὴ ἀπωλείας εἰς τινα ἀδελφὴν· καὶ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου, ὅπου λέγει· ὅτι ὅταν ὁδηγῇ τυφλὸς τυφλόν, πίπτωσιν εἰς τὸν λάκκον ἀμφοτέροις». Οὕτως ἡγωνίζετο περισσότερον ἡμέρας πολλὰς εὐχομένη καὶ νηστεύουσα, καὶ τόσας γονυκλισίας καὶ μετανοίας ἔκαμνεν, ὅπου διήρχετο ὅλην τὴν νύκτα πολλάκις καὶ δὲν ἔδιδε τῆς σαρκὸς ὀλίγην ἀνάπαυσιν, διὰ νὰ εὐαπλαγχθῇ τοὺς πολλοὺς τῆς κόπους ὁ Κύριος, νὰ τῇ δώσῃ σύνεσιν νὰ κυβερνᾷ τὴν ποίμνην θεάρεττα. Καὶ οὕτω κατὰ τὸν πόθον τῆς, τὴν ἐσόφισεν ὁ Κύριος καὶ ἐκυδέρνῃ τὰς ἀδελφὰς θαυμασιώτατα καὶ τὰς ἐδίδασκε μὲ τόσῃ σοφίαν, ὅπου ἐπέρισευεν εἰς τὸ λέγειν τοὺς διδασκάλους

καὶ ρήτορας· καὶ πρὸς πίστωσιν τούτου, ἀκούσατε ὀλίγα τινὰ ἀπὸ τὰ πολλὰ παραγγέλματα καὶ νοουθεσίας, ὅπου τὰς ἔλεγεν.

Σ'. «Ἡξεύρω καλὰ ἐν Χριστῷ ἀδελφαὶ καὶ τίμια Θεῷ ἀναθήματα, ὅτι δὲν ἦτο πρέπον καὶ εὐλογον νὰ σὰς διδάσκω ἐγὼ ἡ ἀναξία καὶ ἀγράμματος, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ εἰς αἱ ἀνεξερευνήτα καὶ ἀκατανόητα καὶ ὁκονόμησεν ἡ χάρις τοῦ νὰ γίνω Προεστῶσα ἐγὼ ἡ εὐτελὲς δούλη σας, παρακαλῶ σας νὰ μὲ ὑπηρετετε καὶ νὰ ἀκούετε τοὺς λόγους τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως. Ὅτι ἐὰν δὲν φυλάξωμεν τοὺς νόμους καὶ τάξεις τούτου τοῦ σχήματος, ὅπου φοροῦμεν, καὶ νὰ κάμωμεν ὅσα ἐνώπιον Θεοῦ καὶ Ἀγγέλων ὑπεσχήθημεν, οὐδὲν ὠφελοῦμεθα. Καθὼς καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων εἶναι νεκρά, ὡς ἠκούσαμεν. Ὁ Κύριος ἔταξε νὰ μὰς δώσῃ διὰ τὸν ὀλίγον κόπον ὅπου ὑπεμείναμεν ἐδῶ πρόσκαιρα, οὐρανῶν βασιλείαν καὶ ζωὴν αἰτελεύτητον, τρυφὴν ἀκήρατον καὶ ἀπόλαυσιν αἰώνιον· τοῦ ὁποίου ἐπιστεύσαμεν. ὡς ἔπρεπε, καὶ ἀφήσαμεν τοῦ κόσμου τὰ τερπνὰ ὡς ψευδῆ καὶ πρόσκαιρα διὰ νὰ κληρονομήσωμεν τὰ ἀληθῆ καὶ αἰώνια. Λοιπὸν ἐὰν δὲν φυλάξωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, ὅθλια ἡμεῖς καὶ ταλαίπωροι· ὅτι καὶ τὰ πρόσκαιρα ἐχάσαμεν, καὶ τῶν αἰώνιων ὑστερούμεθα μετὰ τῶν μωρῶν παρθένων, ὡς μωραὶ καὶ ἀνάξια. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ψυχὴ δὲν δύναται νὰ μερισθῇ εἰς δύο τμήματα, δηλαδὴ νὰ ἔχωμεν τρυφὴν καὶ ἐγκράτειαν, ὑψηλοφροσύνην καὶ ταπεινώσιν, οὔτε τὰς ἄλλας ἀρετὰς νὰ ἀποκτήσωμεν, ἐὰν δὲν ἀφήσωμεν καὶ μισήσωμεν ὅλως τὰ ἐναντία ἐλαττώματα, ἃς κοπιᾶσωμεν νὰ διώξωμεν ἀπὸ τὴν ψυχὴν μας πᾶσαν κοσμικὴν ἐπιθυμίαν διὰ νὰ ἦναι καὶ τὰ ἔσθθεν ἡμῶν ὡς τὰ ἔσθθεν· ὅτι αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς εἶναι ἀπὸ τὰς σωματικὰς προτιμότεραι καὶ δὲν

μὰς ὠφελεῖ ποσῶς ἡ νηστεία καὶ ἀγρυπνία καὶ αἱ ἄλλαι σκληραγωγίαι τοῦ σώματος, ὅταν λείψουν αἱ ἀρεταὶ τοῦ πνεύματος, ἦτοι· ταπεινοφροσύνη, σωφροσύνη, ἀγάπη, συμπάθεια, ἐλεημοσύνη πρὸς πένητας καὶ ἄλλα ὅμοια ἔργα χρηστὰ καὶ θεάρεστα, καὶ μετὰ ταῦτα ἃς ἐπιμελώμεθα καὶ τὰς σαρκικὰς ἀρετὰς, νὰ νηστεύωμεν τὸ κατὰ δύναμιν.» Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἔλεγεν ἡ πίνσοφος, διδάσκουσα πολλάκις μὲ σπλάγγνα μητρικὰ τὰ πνευματικὰ τέκνα τῆς, τὰ ὁποῖα προθύμως τὸν λόγον ἐδέχοντο καὶ ἐκαρποφοροῦσαν θαυμασιώτατα. Ἡ δὲ Ὁσία βλέπουσα, ὅτι ἔκαμνε καρπὸν πολὺν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν μὲ τὰς νοουθεσίας τῆς, ἔχαιρε καὶ εὐχαρίστει τὸν Κύριον, τὸν ὁποῖον ἡγάπα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ δυνάμεως. Καὶ ἔχουσα εἰς αὐτὸν πίστιν ἄδολον καὶ πρὸς τὰς ἀδελφὰς ἀγάπην ὑπέμετρον, ἐτόλμησε καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἕνα μέγαν καὶ ὑπερφύεστατον χάρισμα· ἦτοι, νὰ τὴν ἀξιῶσιν προορατικῶς χάρισμα, νὰ γνωρίσῃ τὰ ἀπόκρυφα πταίσματα πασῶν τῶν ἀδελφῶν ἀσφαλέστατα· καὶ τοῦτο ὅχι δι' ἀνθρώπινον ἔπαινον, ἀλλὰ διὰ νὰ τὰς διορθῶνται νὰ μὴ κολάζονται. Ὅθεν καὶ ὁ Κύριος δόλων τὸν σκοπὸν τῆς πῶς ἦτο καλός, τῆς ἐπήκουσε τάχιστα καὶ τῆς ἔστειλεν ἀπὸ τοῦς Οὐρανούς φωτοφόρον Ἀγγελον, ὅστις ἦλθεν εἰς αὐτὴν μὲ στολὴν λευκὴν ἐξαστράπτων, ἥτις ὅταν τὸν εἶδε, δὲν ἐταράχθη, οὔτε ποσῶς ἐφοβήθη τὸ παράδοξον τοῦ σχήματος, ἀλλὰ μᾶλλον ἐχάρηκεν. Ὁ δὲ Ἀγγελος τὴν ἐχαιρέτησε, λέγων. «Χαῖρε δούλη τοῦ Θεοῦ πιστοτάτη καὶ εὐχρηστος, ὁ Κύριος μὲ ἀπέστειλεν εἰς διακονίαν σου, κατὰ τὴν αἵτησιν ὅπου τοῦ ἐζήτησες, διὰ ἐκείνους ὅπου μέλλει νὰ σωθῶν διὰ μέσου σου· καὶ μὲ ἐπρόσταξε νὰ στέκωμαι πλησίον σου πάντοτε, νὰ σοῦ φανερώσω καθ' ἡμέραν σαφῶς τὰ ἀπόκρυφα». Ταῦτα εἰπὼν, αὐ-

τὸς μὲν ἔγινε διὰ τὴν ὥραν ἄφαντος ἡ δὲ Ὁσία ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν μετ' εὐφροσύνης, εὐχαριστοῦσα τὸν Κύριον· καὶ ἀπὸ τότε δὲ ἐλείψεν ἀπ' αὐτῆς ὁ Ἀγγελος, ἀλλὰ τῆς ἐφαίνετο καθ' ἑκάστην (ὡ παρρησίας θαυμασίας τῆς· Ὁσίας πρὸς Κύριον!) ὡς φίλος πρὸς φίλον διαλεγόμενος καὶ τῆς ἐφανέρωνε τὰ ἀπόκρυφα ἔργα τοῦ καθ' ἑνός, οὐ μόνον τῶν μοναζουσῶν ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὅπου ἤρχοντο νὰ τὴν βλέπουν διὰ νὰ ἀκούουν τὰ χρυσὰ τῆς λόγια. Καθὼς ἔβλεπέ τινα, ὅπου εἶχε πεπραγμένον κανένα ἀνόμημα, τὸν ἐδίδασκε διὰ τὴν αἰώνιον κόλασιν, εἰς τὴν ὁποίαν κατακρίνονται ὅσοι ἀποθάνουν ἀμετανόητοι· καὶ ἐξόχως ὅσοι πέσουν εἰς τὸ δεῖνα ἀνόμημα, ἢ γυνή, ἢ μόνυχή, ὅπου τῆς ὠμιλοῦσεν ἡ ἁγία. Ἀλλὰ φανερὰ δὲν ἤλεγχε τὸν ἀνθρώπον, διὰ νὰ μὴ τὸν κατασχύῃ εἰς τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ μὲ τρόπον κατάλληλον τὸν ἔφερνε εἰς μετάνοιαν. Προσῆλθε δὲ ἀπ' ἐσπέρης ἕως τὴν ὥραν τοῦ Ὁρθροῦ, καὶ μετὰ τὴν Ἀκολουθίαν ἐκοιμήτο μικρὸν ἕως νὰ ξημερώσῃ· ἔπειτα ἐπήγεινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐπροσκάλει μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀδελφὰς εἰς ἐξομολόγησιν καὶ ὅταν ἐτύχαινε καμμία, ὅπου δὲν ἔλεγε τὴν ἁμαρτίαν τῆς, τῆς τὸ ἔλεγεν ἡ Ὁσία, καθὼς τὴν ἐνουθέτει ὁ Ἀγγελος πρότερον. Ὅθεν ὅλοι τὴν εὐλαβοῦντο ὡς ἁγίαν καὶ ὑπεράνθρωπον. Δοιοὺν ἀπὸ ἑνα στόμα εἰς ἄλλο, ὑπῆγεν εἰς τὴν Πόλιν ἔλη ἡ ψῆμη τῆς καὶ ἕκαστος ἔτρεχε νὰ ἴδῃ τὸ τίμιον αὐτῆς καὶ σεβάσιμον πρόσωπον· καὶ ἐσυνάζοντο ἐκεῖ καθ' ἑκάστην Συγκλητικαί, ἄρχοντες, γυναῖκες, παρθέναι, νέοι καὶ γέροντες καὶ τοὺς ἐδίδασκεν ἡ πάνσοφος μὲ τοσαύτην συνέσει καὶ κατάνυξιν, ὅπου ἐμετανοοῦσαν διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ ἐσώζοντο· καὶ πανταχοῦ τὸ ὄνομα τῆς θαυμασίας Ἐιρήνης ἠκούετο. Αὐτὴ δὲ δὲν ἔλει-

πεν ἀπὸ τὴν προσευχὴν καὶ εὐχαριστίαν πρὸς Κύριον πώποτε. Οἱ δὲ δαίμονες τὴν ἐβουρέθησαν καὶ ἐσυνάχθησαν μίαν νύκτα εἰς τὸ καλλίον τῆς, ὅπου προσήχεται ἱσταμένη ὀρθία μὲ τὰς χεῖρας ἐπάνω ὑψωμένας, καθὼς καὶ πρότερον εἶπομεν· οἷτινες ἐφώναζαν μὲ τεταρχυμένην φωνὴν καὶ ἀσχημον, δοκιμάζοντες οἱ παμπόνηροι νὰ τὴν ἐμποδίσουν ἀπὸ τὴν προσευχὴν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν. Ἐνας δὲ ἀπὸ τούτων ἄλλους αὐθαδέστερος ὑπῆγε πλησίον καὶ τὴν ἐπεριγέλα ὡς μῦθος, λέγων. «Ἐιρήνη ξυλίνη, ὅπου σὲ βραχέζουσιν ποδάρια ξύλινα, ἕως πότε θὰ θλίβῃς τὸ γένος μας, νὰ μᾶς φλογίζῃς μὲ τὰς προσευχὰς σου καὶ νὰ μᾶς διδῇς τόσην λύπην καὶ κῆκωσιν;» Ὁμοίως καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔδειχναν ὅτι ὠδύροντο τὴν συμφορὰν αὐτῶν καὶ ἐδέρνοντο. Ἡ δὲ Ὁσία ἵστατο ἄφρα εἰς τὸν τόπον τῆς καὶ δὲν ἐσάλευε τελείως. Τότε ὁ ἀναίσχυτος δαίμων ἐκείνος ἀναψὲ καὶ ἀπὸ τὴν κανδήλαν καὶ ἔκαυσε τὴν σκέπην τῆς Ἀγίας καὶ τὸ κουκούλιον. Ἐπειτα ἔφθαγεν ἡ φλόξ ἕως κάτω καὶ κατέκαυσεν οὐ μόνον τὸ φόρεμα, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλοὺς τέπους τὰς σείρας τῆς, ἥτοι τοὺς ὤμους, τὸ στῆθος, τὰ νεφρά καὶ τὴν ράχιν τῆς· καὶ παρ' ὀλίγον ἔκαεν ὅλον τὸ σῶμά τῆς, ἐὰν δὲν ἐπρόφθαιε μία ἀδελφὴ ὅπου εἴχε καὶ προσήχεται καὶ αὐτὴ ὁμοίως εἰς τὸ καλλίον τῆς· καὶ ὡς ἐνόησε τὴν ὁσμὴν τῆς σαρκὸς καὶ τῶν ἱματίων, ὅπου ἔκαίνοντο, ἔδραμεν εἰς τὸ καλλίον τῆς Ἀγίας, καὶ τὴν βλέπει (θέαμα ξένον καὶ φοβερὸν θαυμάσιον!) ὅλην κατακαυμένην, καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς δὲν ἐσάλευσε, ἀλλὰ ἵστατο ὡς στήλη ἀκίνητος· Ἐκείνη μὲν ἔσθυσεν εὐθὺς τὴν φλόγα καὶ ἐσάλευσε τὴν Ἀγίαν ὀλίγον, ἥτις ἐκατέδρασε τὰς χεῖρας λέγουσα. «Διατί μοῦ ἐπροξένησες τόσον κακὸν τέκνον μου, καὶ τοιοῦτων ἀγαθῶν μὲ

ὑστέρησες; Δὲν πρέπει νὰ φρονῶμεν τὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ τοῦ Θεοῦ. Ἔως τὴν ὥραν ταύτην ἐπαρστέκετο ἐμπροσθέν μου ἄγιος Ἀγγελος καὶ μοῦ ἐπλεκεν ἕνα στέφανον ἀπὸ διάφραρα ἄνθη, τοσαῦτον εὐωδέστατα καὶ θαυμάσια, ὅπου τοιαῦτα ποτὲ δὲν ἐφάνησαν· καὶ ὅταν ἄπλωνε τὸ χεῖρι του νὰ δάλλῃ εἰς τὴν κεφαλὴν μου τὸν πολυτίμητον ἐκείνον καὶ ὠραιότατον στέφανον, ἤλθε ἐσὺ καὶ μοῦ ἐπεμελήθης εὐγνωμοσύνης τῆς. ἀγνωμοσύνης χεῖρονα· ὅθεν βλέπων σε ὁ Ἀγγελος ἔφυγε καὶ μοῦ ἔδωκες τόσην λύπην καὶ ζημίαν ἀνεύκαστον.» Ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα ἔκλαυσεν. Ἐπειτα καθὼς ἀνέσπα τὰ κομμάτια τὰ ράσα. ὅπου ἦσαν μισοκαυμένα· καὶ κολλημένα εἰς τὴν σάρκα τῆς, ἐξήρχετο τόση εὐωδία, ὅπου ἐπερίσσειεν ὅλα τὰ μυῖρα καὶ πολυτίμα ἀρώματα· ὁποῖα εὐωδία ἐπλήρωσεν ὅλον τὸ μοναστήριον, καὶ τὴν ἠσθάνοντο ὅλοι ἡμέρας πολλὰς εἰς τὴν ὁσφρησιν αὐτῶν, θαυμάζουσαι. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχεν ἡ Ὁσία ἱμάτιον δεύτερον τῆς ἔφερεν ἄλλο ἡ μαθήτρια καὶ τὴν ἐνδύσει· καὶ μετ' ἡμέρας ὀλίγας ὁ τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων Ἰατρός, ἰάτρευσε τὰ καυμένα μέλη τῆς, αὐξάνων καὶ τῆς προφητείας τὸ χάρισμα.

ζ'. Καὶ ποτε ἐρχόμενος εἰς αὐτὴν ἕνας εὐνοῦχος τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἥτις ἦτο γυνὴ τοῦ Καίσαρος Βάρδα, τὸν προσεκάλεσε κρυφίως ἡ ἁγία καὶ τοῦ λέγει. «Εἰπέ τῆς ἀδελφῆς μου Κύριλλε (οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ εὐνοῦχος) νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ πράγματά τῆς, ὅτι εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀποθαίνη ὁ ἄνδρας τῆς, ἀπὸ ἐπιβουλῆν τοῦ βασιλέως Μιχαήλ. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς δικαίως θέλει ἐπιβουλευθῇ ἀπὸ ἄλλους διὰ τὰς ἀνοσίους του πράξεις, νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του καὶ τὸ βασίλειον. Κεῖ φυλάττεσθε νὰ μὴ ὁμολογήσῃτε τινος ταῦτα· μήτε τις ἀπὸ τούτων συγγενεῖς μας τολ-

μήσῃ νὰ ἐναντιωθῇ τοῦ Βασιλέως, ὅπου μέλλει νὰ καθίσῃ, οὔτε ποῶς νὰ ἐμποδίσῃ, ὅτι ἐὰν ἦναι καὶ φόνων αἷτιος, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὡς θεοσεβῇ τὸν ἡγάπησε καὶ εὐδόκησεν εἰς αὐτόν, ὅθεν δὲν θέλει ὠφελῇ· σὲ ἐχθρὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν του». Ταῦτα ἡ ἀδελφὴ τῆς Ὁσίας ἀκούσασα, ἐνικήθη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνδρός καὶ τοῦ τὰ ἐφανέρωσεν. Ὁ δὲ ὡς ὑπερήφανος καὶ ἀσύνετος οὐ συνῆκεν, οὔτε ἔδραμε πρὸς τὸν Θεὸν μὲ δάκρυα νὰ τοῦ ζητήσῃ ἔλεος, ἀλλὰ ἐμεινεν ἀμέριμος. Μόνον ἐζήτηε νὰ μάθῃ ἐκείνου, ὅπου ἐμελλε νὰ βασιλεύσῃ τὸ ὄνομα· καὶ ἔστειλε πολλὰς φορὰς εἰς τὴν Ὁσίαν μήνυμα νὰ τοῦ τὸ φανερώσῃ, καὶ δὲν ἠθέλησεν, ἕως οὗ εἰς ὀλίγας ἡμέρας τὸν ἐφόνευσεν τὸ στρατόπεδον. Ὁμοίως καὶ ὁ Μιχαήλ κατακοπεῖς, τὴν ζωὴν ἀπέρριψε καὶ ἐδοκίμεισεν ὁ Μακεδὼν Βασιλεὺς. Φθάνουσι ταῦτα νὰ φανερώσῃ τὸ προφητικὸν τῆς Ὁσίας χάρισμα καὶ ὡς ἔλθωμεν εἰς τὰ λοιπὰ τῆς θαυματουργήματά.

η'. Μία γυνὴ εὐγενῆς καὶ πάγκαλος ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς ὁσίας, δηλαδὴ τὴν Καππαδοκίαν, ἦτο ἀρραβωνιασμένη μὲ ἕνα ἀνθρώπον. Ἐπειτα μετενόησεν ἡ γυναῖκα καὶ δὲν τὸν ἠθέλει· καὶ διὰ νὰ μὴ τὴν πειράζῃ, ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἐκαλογηρεῖται εἰς τῆς ἁγίας τὸ μοναστήριον. Ὁ δὲ διάβολος ἐφθόνησε καὶ ἀνέφλεγε τὸν μνηστῆρά τῆς εἰς πολλὴν ἀγάπην πρὸς αὐτὴν καὶ ἀνεύκαστον ἔρωτα. Ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ τὴν ἐδγάλῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ἐμέθυσε τόσον ἀπὸ τὸν ἔρωτα, ὅπου ἤρπεν ἕνα μάγον, ὑπηρέτην τοῦ δαίμονος δοκιμώτατον καὶ τοῦ ἔταξε πολλὰ χρήματα, ἐὰν φέρῃ τὴν γυναῖκα μὲ τὰς μαντείας του εἰς τὸ θέλημά του, νὰ τὸν πάρῃ ἄνδρα τῆς. Ἐκαμὲν ὁ μάντις ἐκεῖ εἰς τὴν Καππαδοκίαν τὴν τέχνην του. Ἡ δὲ γυνὴ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν νόον τῆς καὶ ἐγύριζεν ὅλην τὸ Μοναστήριον φωνάζουσα, καὶ

κράζουσα τὸν ἄνδρα τῆς ἐξ ὀνόματος, ὡμνυεν ὄρκους φοβερούς, ὅτι ἐὰν δὲν τῆς ἀνοίξουν τὴν θύραν νὰ υπάγῃ νὰ τὸν εὑρῇ, θὰ ἐπνίγεται. Ταῦτα ἡ ὁσία ἀκούσασα ἔκλαιε, καὶ δέρνουσα τὸ πρόσωπον ἔλεγεν· «Οἷμοι τῇ ἀθλίᾳ, ὅτι διὰ τὴν ἀμείλιαν τῶν δοσκῶν, ἀρπάττουσιν οἱ λύκοι τὰ πρόβατα. Ἀλλὰ ματαίως κοπιᾷς πονηρῇ διάδολε, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν σὲ ἀφίνει νὰ καταπῆγς τὴν ἀμνάδα σου». Τότε συνάγει πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα καὶ ἀφοῦ τὰς ἐδίδαξε καὶ ἐνουθέτησε νὰ φυλάγωνται ἀπὸ τὰς πανουργίας τοῦ δαίμονος, ἐπρόσταξε νὰ νηστεύσουν ὅλοι δλην τὴν ἐβδομάδα, πρὸς Θεὸν εὐχόμενοι καὶ νὰ κάμνουν διὰ τὴν ἀδελφὴν καθ' ἡμέραν μετανοίας χιλίας μὲ δάκρυα. Οὕτως ἐκάστη εἰς τὸ κελλίον τῆς ἡσυχίας καὶ τὴν τρίτην νύκτα βλέπει ἡ Ἀγία, ἐκεῖ ὅπου ἡσυχέτο τὸ μεσονύκτιον, ἐμπροσθεν αὐτῆς τὸν μέγαν Βασίλειον, καὶ τῆς λέγει. «Διατὶ μᾶς ὀνειδίζεις Εἰρήνην, πῶς ἀφίνομεν καὶ γίνονται εἰς τὴν πατρίδα μας τὰ μικρὰ καὶ ἀνόσια; Ὅταν ξημερώσῃ πάρε τὴν ἀσθενὴ σου μαθήτριαν νὰ τὴν υπάγῃς εἰς τὰς Βλαχέρνας καὶ ἐκεῖ ἔρχεται νὰ τὴν ἰατρεύσῃ ἡ μήτηρ τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, ὅπου ἔχει τὴν δύνάμιν.» Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἅγιος ἐγένετο ἀφαντός. Ἡ δὲ Ἀγία ἐπῆρε τὴν πάσχουσαν καὶ δύο ἀδελφὰς προκρίτου καὶ ἀπελθούσαι εἰς τὸν ρηθέντα ναὸν τῶν Βλαχερνῶν, προσηύχοντο δλην τὴν ἡμέραν μὲ δάκρυα. Κατὰ τὸ μέσον τῆς νυκτός, ἐκ τοῦ κόπου ἀπεκοιμήθησαν καὶ βλέπει εἰς τὸν ὕπνον τῆς ἡγίας λαὸν πολύν, ὅπου ἡτοίμαζαν τοὺς δρόμους χρυσοφορεμένοι καὶ πάμφωτοι, ραντίζοντες μὲ εὐωδέστατα ἄνθη καὶ θυμιάζοντες. Ἡ μὲν οὖν ἡγία ἠρώτησεν αὐτούς, διατὶ ἔκαμναν τόσῃν ἐτοιμασίᾳ καὶ πρόοδον; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡ μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἔρχεται καὶ ἐτοιμάσου νὰ ἀξιωθῇ:

νὰ τὴν προσκυνήσῃς. Τότε ἦλθε καὶ ἡ Παντάνασσα ἀκολουθούντων αὐτὴν ἀστραπηφόρων πληθος ἀμέτρητον. Τὸ δὲ θεῖον αὐτῆς καὶ σεβάσιμον πρόσωπον ἔδρανε τὴν λάμψιν, ὅπου δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ βλέπῃ ἄνθρωπος. Ἀφοῦ εἶδεν ὅλους τοὺς ἀγγέλους καὶ Δέσποινα, ἦλθεν καὶ εἰς τὴν μαθήτριαν τῆς Εἰρήνης. Τότε πίπτει εἰς τοὺς ἀκράντους πόδας τῆς Παναγίας ἡ ἡγία ἐμφοδος ὅλη καὶ ἔντρομος καὶ ἀκούει πῶς ἐφώνησεν ἡ Θεοτόκος τὸν μέγαν Βασίλειον καὶ τὸν ἠρώτησε διὰ τὴν Εἰρήνην, τί ἐχρειάζεται, ὅστις εἶπεν ὅλην τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἄνωθεν. Τότε λέγει πάλιν ἡ Δέσποινα. «Καλέσατε τὴν Ἀναστασίαν» καὶ ὅταν ἦλθεν, εἶπε πρὸς αὐτὴν· «Ὑπάγετε μὲ τὸν Βασίλειον εἰς τὴν Καισάρειαν, ἐξετάσατε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ θεραπεύσατε ταύτην τὴν κόρην, ὅτι ἐσὶ ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς μου ταύτην τὴν χάριν ἐχάρισε». Τότε προσκυνήσαντες τὴν Θεοτόκον ἡ Ἀναστασία καὶ ὁ Βασίλειος, ἀνεχώρησαν μετὰ σπουδῆς, νὰ τελέσουν τὸ προστασσομένον καὶ φωνὴ ἐγένετο πρὸς τὴν Ὁσίαν, λέγουσα· «Ὑπάγε εἰς τὸ μοναστήρι σου καὶ ἐκεῖ θεραπεύεται». Ὅταν οὖν ἐξῆλθον, ἐφανέρωσε πρὸς τὰς ἄλλας τὴν θρασιν καὶ ἀνεχώρησαν χαίρουσαι. Ἦτο δὲ ἡμέρα Παρασκευὴ καὶ τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐσυναχθησαν ὅλοι εἰς τὸν ναόν καὶ λέγουσα τὴν ὁπτασίαν ἡ Ὁσία, ἐπρόσταξε νὰ σηκώσουν ὅλοι πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα, νὰ φωνάζουν τό, Κύριε ἐλέησον, ἐξ ὅλης καρδίας μὲ δάκρυα. Μετὰ πολλὴν ὥρην, ὅταν ἐβράχη ὅλη ἡ γῆ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἐφάνησαν εἰς τὸν αἶρα πετώμενοι (ὡ τῶν θαυμασίων σου Χριστὲ Βασίλει ὁ παντοδύναμε!) ἡ καλλιμάρτυς Ἀναστασία καὶ ὁ μέγας Βασίλειος καὶ φωνὴ ἀπὸ τούτους ἐξῆλθε λέγουσα. «Ἀπλῶσον Εἰρήνην τὸν κόλπον σου, δέξου ταῦτα καὶ μὴ μᾶς ὀ-

νειδίζῃς πλέον ἄδικα». Ταῦτα τῆς εἶπε τότε καὶ πρότερον, διότι πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ ἡσυχέτο καὶ τοῦ ἔλεγε νὰ διώξῃ τοὺς μάγους ἀπὸ τὴν Καισάρειαν. Ἀπλῶσα ἡ ἡγία τὰς ἁγίας χεῖρας τῆς, ὑπεδέχθη ἀπὸ τὸν αἶρα ἕνα ἀπόδεσμα, ὅπου ἐβάρει λίτρας τρεῖς καὶ ὅταν τὸ ἔλυσαν, εὑρον μέσα διαφόρους μαντείας καὶ κακουργήματα, σπάγους, τρίχας, μολύβια, καταδέσματα καὶ γραμμένα δαιμόνων ὀνόματα. Ἐξόχως δὲ εἶχον δύο μικρὰ εἰδωλα ἀπὸ μόλυβδον, εἰς τὸ ἕνα τοῦ ἀνδρός τὸ ὁμοίωμα καὶ τὸ ἄλλο τῆς μοναχῆς καὶ ἦσαν τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο κολλημένα ὡς ἀμαρτάνοντες. Αἱ δὲ μοναχαὶ ἐθαύμασαν καὶ ἔμειναν ὅλην τὴν νύκτα εὐχαριστοῦσαι τὴν Παντοδύναμον Ἀνασσαν. Καὶ τὸ πρωτὶ ἔστειλεν ἡ ἡγία εἰς τὰς Βλαχέρνας δύο μοναχὰς καὶ τὴν πάσχουσαν μὲ τὰ ἄνωθεν κακουργήματα καὶ ἔλαιον μὲ προσφορὰν νὰ λειτουργήσῃ ὁ Πρὸςμονάριος. Ὅστις μετὰ τὴν ἱερουργίαν ἔχρισε τὴν ἀσθενὴ ἀπὸ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας· ἔπειτα ἔβαλε τὰ μαγικά εἰς τοὺς ἀνθράκας καὶ καθὼς ἐκεῖνα ἐκαίοντο, ἐλύοντο καὶ τὰ ἄρατα δεσμὰ τῆς μοναχῆς καὶ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν τῆς, δοξάζουσα τὸν Θεὸν ὅπου τὴν ἐλύτρωσεν. Ὅταν δὲ ἔλυσαν τελείως τὰ εἰδωλα, ἐξήρχοντο φωναὶ μεγάλαι ἀπὸ τοὺς ἀνθράκας, καθὼς φωνάζουν οἱ χοῖροι ὅταν τοὺς σφάζουσιν. Οἱ δὲ παρόντες ὁρῶντες καὶ ἀκούοντες ταῦτα, ἔφυγον ἔντρομοι δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅπου κάμνει τοιαῦτα παράδοξα. Ἐστρεψαν αἱ μοναχαὶ εἰς τὸ μοναστήριον, διηγουμένοι πρὸς τὰς ἄλλας καὶ ταῦτα τὰ ὕστερα θαυμασιουργήματα.

Θ'. Ἡ δὲ ταπεινὸφρων Εἰρήνην ὅσον ἐβλεπε πῶς τὴν εὐλαβοῦντο διὰ τὰς ἁγίας πράξεις τῆς, τόσον αὐτὴ κατέκρινε τὸν ἐκυτὸν τῆς καὶ δὲν ἐλειψάν ποτε ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς τὰ δάκρυα, καὶ μά-

λιστα εἰς τὴν λειτουργίαν, ὅταν ἐθυσίαζεν ὁ ἱερεὺς τὸν Θεὸν εἰς τὴν θείαν τράπεζαν. Ὅτι συλλογιζομένη πῶς ὁ ἄδίκτος Θεὸς καὶ ἀθάνατος ἐκαταδέχθη νὰ γίνῃ ἄνθρωπος καὶ νὰ σταυρωθῇ διὰ τὴν ἀγάπην μας καὶ ἡτοίμασεν αὐτὰ τὰ θεῖα Μυστήρια, διὰ νὰ τὸν μεταλαμβάνωμεν, ἐκτανύετο τόσον, ὅπου δὲν ἠδύνατο νὰ κρατῇ τὸ πένθος καὶ ἐσκέπαζε τὸ πρόσωπόν τῆς νὰ μὴ τὴν βλέπουσι, καὶ ἔκλαιεν ὥσπερ νὰ ἦτο λησστής καὶ κακοῦργος καὶ νὰ ἐπραξεν ἔργα παράνομα. Ἀλλὰ ἅς εἰπώμεν καὶ ἄλλο θαυματούργημα. Νέος τις Νικόλαος ὀνόματι, ἐκαλλιέργει τὸν ἀμπελῶνα τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου τῆς ἁγίας. Οὗτος ἡγάπησε μίαν ἀπὸ ἐκείνας τὰς μοναχὰς καὶ δὲν εἶχεν ἡμέραν καὶ νύκτα πρὸς ὧς ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ ἐγύρευε τρόπον νὰ τελέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του. Εἰς αὐτὸ τὸν ἐπαρακίνησε ὁ δαίμων, διὰ νὰ λυπήσῃ τὴν ἡγίαν ὁ ἐναγέστατος· ὥστε τόσον τὸν ἐδρόκτισε μίαν νύκτα ὅπου ἔδραμε πρὸς τὸ μοναστήριον καὶ νομίζων πῶς ἡύρε τὴν θύραν ἀνοικτὴν ἐπῆγεν εἰς τὸ κελλίον τῆς μοναχῆς, ὅπου ἡγάπη καὶ τοῦ ἐφανη κατὰ φαντασίαν δαίμονος πῶς ἔπεσε μετ' αὐτῆς εἰς τὸ στρώμα καὶ ἔκαμνε τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ αὐτὸς ὁ ταλαιπώρος ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ συνετρίβη καὶ οὐ μόνον τὸ σῶμά του ἐπληγώθη, ἀλλὰ καὶ ὁ δαίμων εὐρίσκων αὐτὸν εἰς τὴν κακὴν γνώμην, εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἐντόσθιά του καὶ τὸν ἐτάρασσε. Τὸ πρωτὶ λοιπόν, ὅταν ἡνοίξεν ἡ θυρωρὸς καὶ τὸν εἶδε πῶς ἔκειτο ἀπ' ἔξω δαιμονιζόμενος, ἀφρίζων τὸ στόμα καὶ συντριβόμενος, τὸ ἀνῆγγελε τῆς ἁγίας, ἥτις ἐγνώρισε τὴν αἰτίαν καὶ πίπτουσα εἰς προσευχὴν ἔλεγεν· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὅπου δὲν μᾶς ἀφήκε νὰ γίνωμεν θήρα καὶ κυνήγι τοῦ δαίμονος». Τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀναστασίας νὰ ἰατρευθῇ τάχα ἐκεῖ διὰ νὰ φύγῃ

αὐτὴ τὸν ἀνθρώπινον ἐπαινον· καὶ εἰς δολίγας ἡμέρας φθίνεται εἰς τὸ ὄραμα τῆς Εἰρήνης ἢ Ἀναστασίας καὶ τῆς λέγει. Διὰ τὴν μὲ πειράζεις μὲ ἐστειλες αὐτὸν τὸν δαιμονιζόμενον; Ἡξευρε ἀδελφὴ μου ἀγαπημένη, ὅτι ἐσὺ μόνον δύνασαι νὰ τοῦ δώσης τὴν ἰακίν. Λοιπὸν ἐστειλε καὶ τὸν ἔφεραν οὕτω δεδεμένον καθὼς εὗρίσκειτο. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἐθεράπευσε σύντομα, διὰ τὴν μὴ γνωρισθῆναι τὸ θαυμάσιον· ἀλλὰ τὸν ἔδεσαν εἰς μίαν κολώναν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔκαμνεν ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας καθ' ἡμέραν προσευχὴν δι' ἐκεῖνον· καὶ καθὼς ἐλειτούργησεν ὁ ἱερεὺς καὶ ἀπέθεσε τὰ Ἅγια μετὰ τὴν μεγάλην εἰσοδον, ἀγριεύθη πολλὰ ὁ δαιμονιζόμενος καὶ κόπτων τὴν ἄλυσον, ἔδραμεν εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα καὶ ἀρπάσας τὸν ἱερέα, τὸν ἐδάγκανεν εἰς τὸν ὦμον νὰ φάγῃ τὰς σάρκας του. Ὅθεν εὐθὺς προσθιάσας ἡ ἀγία, τὸν ἐπρόσταξε νὰ μείνῃ ἀκίνητος. Οὗτος ὡς τὴν εἶδεν ἐτρόμαξε καὶ θέλων νὰ φύγῃ, δὲν ἠδύνατο ποσὸς νὰ σκεύσῃ ἀπὸ τὸν τόπον του, ἐπειδὴ ἐκρατεῖτο ἀοράτως μὲ τὸ πρόσταγμα τῆς ἀγίας ἀπὸ δυνατωτέρων ἄλυσον· καὶ ὅταν ἡ λειτουργία ἐτελείωσεν, ἔμεινεν ἡ ἀγία μοναχὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ τὸν δαιμονιζόμενον καὶ πίπτουσα εἰς τὴν γῆν ἔκαμε πρὸς Κύριον δέησιν. Ἐπειτα ἡ γέρθη καὶ ἐξέταξε τὸν δαίμονα καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ εἰπῇ τὴν αἰτίαν καὶ τὸν τρόπον, πῶς εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀνθρώπον. Ὅστις ἔδωκεν ἀληθινὴν ἀπόκρισιν εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν, ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διαζόμενος. Τέλος ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ εὐγῇ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον ὁ μισάνθρωπος. Ὅθεν σπαράξας αὐτόν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἔφυγεν. Ἡ δὲ ἀγία ἡγείρεν αὐτόν καὶ τὸν ἐδίδαξε νὰ φυλάγεται ἀπὸ πολυφασίαν καὶ πολυποσίαν πάντοτε, νὰ μὴ λείπῃ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὰς ἐορτὰς καὶ νὰ προσεύχεται ἀκατάπαυστα, διὰ τὴν

μὴ εὐρῇ πάλιν ὁ δαίμων ἄδειαν νὰ τοῦ δώσῃ ἐνέχλησιν. Καὶ ἐάν τὸν ἐρωτήσουσιν τίς τὸν ἰάτρευσε, νὰ λέγῃ, ὁ παντοδύναμος Κύριος διὰ πρεσβειῶν τῶν Ἀγγέλων του. Οὕτως ἀπῆλθεν εὐχαριστῶν καὶ δοξάζων τὸν Κύριον.

ι'. Ἡ δὲ θαυματουργὸς ἔμεινεν ἀγωνιζομένη ὡς καὶ τὸ πρότερον καὶ πολλάκις προσήχετο ἕνα ἡμερονύκτιον, ἄλλοτε δύο ἢ τρία, ἢ καὶ μίαν ἑβδομάδα ὁλόκληρον· καὶ ὅταν ἤθελε νὰ κατεδάσῃ τὰς χεῖρας τῆς, δὲν ἠδύνατο, ὅτι ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν τῆς ἐκτάσεως ἐκράτουσιν εἰς τοὺς ὤμους καὶ εἰς τοὺς ἀγκῶνας αἱ φύλλοι· ὅθεν ἐπροσκάλει καμμίαν ἀδελφὴν καὶ τὴν ἐδοῆθη· καὶ ἔταν τὰς ἐκατέδραξεν, ἐκατακτυποῦσαν οἱ ἄρμοι δυνατὰ καὶ ἀπὸ μακρὰν ὁ κρότος ἠκούετο. Τὴν δὲ ἀγίαν Τεσσαρακοστὴν δὲν ἔτρωγε ἄρτον ἕως τὸ Πάσχα, οὕτε ἄλλο δρώσιμον, εἰμὴ μόνον ὀλίγα ὀπωρικά καὶ λάχανα μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα καὶ νερὸν ὀλιγώτατον. Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν ἔμεινε μόνον τὸ δέρμα καὶ τὰ κόκκαλα. Τὰς δὲ δεσποτικὰς ἐορτὰς ἡ γέρθη ὅλην τὴν νύκτα καὶ δὲν ἐκοιμήτο τελείως, ἀλλὰ προσήχετο καταμόνας καὶ ἐφαλλε· πολλάκις δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν αὐλὴν τὸ μεσονύκτιον καὶ ἔκαμνε προσευχὴν μὲ πολλὴν κατάνυξιν. Ὅτι βλέπουσα τὰ ἄστρα, τὸ κάλλος τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τὸ μέγεθος, ἐχαίρετο δοξάζουσα τὸν Κτίστην, ὅπου μὲ τὴν σοφίαν τὰ ἔκαμε. Κατὰ δὲ θείαν οἰκονομίαν, διὰ τὴν μὴ μείνῃ, ἀμάρτυρος μία μεγάλη θαυματουργία, ὅπου ἔγινε πολλάκις εἰς τὸ προκύλιον, ἔτυχε καὶ εὐγῆκε μίαν νύκτα ἀδελφὴ τις ἀπὸ τὸν κελλίον τῆς ἡσυχῆ καὶ βλέπει τὴν ἀγίαν ὅπου προσήχετο, χωρὶς νὰ ἐγγίξουν εἰς τὴν γῆν οἱ πόδες τῆς, ἀλλὰ ἐστέκετο εἰς τὸν ἀέρα δύο πήχεις ἐπάνω καὶ πλησίον τῆς ἦσαν δύο κυπρίσσια ὑψηλότατα· τὰ ὅποια ἐκλιναν τὰς κορυ-

φὰς τῶν ἑως τὴν γῆν καὶ περιέμενον οὕτω (ὡ ἐξαίσιον τερατουργήματος!) ὅσιν ὦραν ἡ ἀγία ἠύχετο· καὶ ὅταν αὐτὴ ἡγέρθη, ὑπῆγε καὶ εἰς τὰ δύο καὶ ἐγγίζουσα εἰς τὰς κορυφὰς αὐτῶν, τὰ εὐλόγησε σταυροειδῶς καὶ τότε ὑψώθησαν καὶ αὐτὰ καὶ ἔστρεψαν εἰς τὴν στάσιν τῶν. Βλέπουσα ἡ μοναχὴ τοιοῦτον φρικτὸν καὶ θαυμάσιον θέαμα, ἐφοβήθη καὶ ἔτρεμε, νομίζουσα φάντασμα τὰ βλέπουμένη· ἐπειδὴ τρεῖς ὥραι, παρήλθον ὅπου τὸ ἐβλεπεν. Ὅθεν διὰ τὴν πιστωθῆναι τὴν ἀλήθειαν, ἔδραμεν εἰς τὸ κελλίον τῆς ἀγίας καὶ ὅταν εἶδε πῶς δὲν ἦτο ψεῦμα, ἐβεβαιώθη πῶς δὲν ἐβλεπε φάντασμα, ἀλλὰ ἀληθινὸν θαυματουργήμα. Πλὴν τότε μὲν ἐφοβήθη καὶ τινὸς δὲν τὸ ἐφάνερωσε. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, εἶδον αἱ μοναχαὶ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν κυπρίσσιων ἐκεῖνων κρεμασμένα δύο μανδήλια, τὰ ὅποια ἐκείνη ἡ μακκρία εἰς δόξαν Θεοῦ ἐκρέμασεν. Ἐπειδὴ πολλὰς φορὰς ἐκλινον τὰς κορυφὰς, ὡς ἄνωθεν προσκυνοῦντα αὐτήν. Λοιπὸν ἠρώτα ἡ μία τὴν ἄλλην τίς καὶ πότε καὶ πῶς ἠδυνήθη νὰ ἀνέβῃ τόσον ὕψος, νὰ δέσῃ ἐκεῖ τὰ μανδήλια; Τότε ἡ μοναχὴ ὅπου εἶδεν ὡς ἄνωθεν τὸ θαυμάσιον, τὸ διηγῆθη εἰς ὅλας, αἱ δὲ ποταὶ ἔφριξαν καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν ἐδάκρυται καὶ τὴν ὠνεῖδισιν, πῶς δὲν τὰς ἐξύπνησε καὶ αὐτὰς, νὰ ἴδωσι τοιοῦτον ἐξίστιον θέαμα. Ὅταν δὲ τὸ ἔμκθεν ἡ ἀγία, πῶς ἡ ἄνωθεν μοναχὴ τὸ ἐδημοσίευσεν, ἐσκυδελίσθη καὶ τὴν ἐκκρόνισε λέγουσα. Λοιπὸν ἐάν με ἔδλεπες νὰ ἀμνηστῶ ὡς ἀνθρώπος, ἐφάνερωνες καὶ τὴν ἀμνηστῶν μου; Ἡ δὲ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἐμφοβὸς, ζητοῦσα συγχώρησιν. Τότε ἡ ἀγία εἶπε πρὸς αὐτὴν καὶ τὰς ἄλλας μετὰ χρεῖας ἐπιτιμήσεως νὰ μὴ τολμήσῃ καμμία πλέον νὰ φανερώσῃ τινὸς κανένα θαυμάσιον, ὅσον καιρὸν ζῆσιν· ἡ ἀγία εἰς τοῦτον τὸν κόσμον· ὅτι πολλὰ ὅμοια ση-

μεῖα ἐτέλεσεν, ἀλλὰ δὲν τὰ ἐφάνερωσαν, τὸ ἐπιτίμιον φοβούμεναι.

ια'. Τὴν πρώτην τοῦ Ἰαννουαρίου εἶχε συνήθειαν νὰ ἐορτάζῃ τὸν μέγαν Βασίλειον· διότι τὸν εἶχεν ὡς συμπολίτην εἰς πολλὴν εὐλάβειαν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ ἱερεὺς ἐλειτούργησε καὶ εὐγῆκεν ἔξω, εἶπεν ὅτι ἕνας μὲς ἦτο εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα καὶ ἐμόλυνε τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ νὰ κάμουν τρόπον νὰ τὸν φονεύσωσιν. Ἡ δὲ ἀγία ὑπῆγεν εἰς τὸ κελλίον τῆς καὶ ἔκαμε προσευχὴν καὶ δι' αὐτὸ τὸ μικρὸν ἐπιζήμιον. Ὅταν οὖν ἐφιλεύθη ὁ ἱερεὺς καὶ ἤθελε νὰ φύγῃ, ἐστειλεν ἡ Ἡγουμένη τὴν Ἐκκλησιάρχισσαν καὶ τῆς λέγει. Ὑπαγε εἰς τὴν θύραν τοῦ Ἁγίου Βήματος, λάβε τὸν μὺν ὅπου κείτεται νεκρὸς καὶ ρίψαι τὸν ἔξω. Τότε ὑπῆγε καὶ ὁ ἱερεὺς νὰ προσκυνήσῃ· καὶ βλέπων νεκρὸν τὸν μὺν, ἔλεγε, «Θαυμαστός ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀγίους του».

ιβ'. Αὐτὴν τὴν ἡμέραν, τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτός, ἦλθε φωνὴ πρὸς τὴν δόσαν ἀοράτως, λέγουσα. Ὑπόδεξαι τὸν ναύκληρον ὅπου σοὶ φέρει τὰ ὀπωρικά σήμερον καὶ φάγε τα χαίρουσα καὶ ἡ ψυχὴ σου ἀγαλλιάσεται. Ὅταν ἐφαλλον τὸν Ὀρθρον, ἐστειλε δύο καλογραφαὶς λέγουσα. «Ὑπάγετε εἰς τὴν θύραν, ἐμβάτε μέσα τὸν ναύτην, ὅπου θὰ εὐρητε ἔξω». Ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν δόσαν ὁ ἀνθρώπος, ἐπροσκύνησεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ προσευξάμενοι, ἐκάθισαν. Ἐπειτα τὸν ἠρώτησε πῶς ἦλθεν ἕως ἐκεῖ· οὗτος δὲ εἶπεν αὐτῇ. «Ναύτης εἰμαι κυρία μου ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Πάτμου καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, νὰ ἔλθω ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν διὰ τινὰ ὑπηρεσίαν μου· καὶ ὅταν εἰμὲθα εἰς τὴν ἀκρὰν τῆς νήσου μας ταξειδεύοντες, δέλεομεν εἰς τὴν γῆν ἕνα ὠραῖον καὶ θεωρεῖδη γέροντα καὶ μᾶς ἐφώναξε νὰ τὸν περιμένωμεν. Ἡμεῖς δὲ μὴ ἡμποροῦντες νὰ στέ-

κωμεν διότι εἴμεθα πλησίον τῆς γῆς εἰς τὰ ὄρακα καὶ καλὸς ὁ ἄνεμος, ἐτρέχομεν. "Ὅθεν ἐκεῖνος ἐφώνησε δυνατώτερα, προστάσσων τὸ πλοῖον νὰ σταθῇ καὶ παρευθὺς ἐστάθηκεν (ὡ τοῦ θαύματος!) ἕως οὗ ἦλθεν ὁ γηραιὸς ἐκεῖνος περιπατῶν εἰς τὰ κύματα καὶ φθάνων εἰς τὸ πλοῖον, εὐχαλε τρία μῆλα ἀπὸ τὸ στῆθός του μοῦ τὰ ἔδωκε, λέγων. «Ὅταν φθάσης εἰς τὴν βυσιλεύουσαν πόλιν, δὲς αὐτὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ εἰπέ του, πῶς τοῦ τὰ ἔστειλεν ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ ὁ δοῦλός του Ἰωάννης ἀπὸ τὸν Παράδεισον». "Ἐπειτα πάλιν ἔβγαλεν ἄλλα τρία ὅμοια καὶ μοῦ λέγει· «ταῦτα δώρησαι τῆς Ἡγουμένης Χρυσοβιλλάντου, Εἰρήνης ὀνόματι καὶ εἰπέ της. «Φάγε ἀπ' ἐκεῖνα, ὅπου ἡ καλή σου ψυχὴ ἐπεθύμησεν· ὅτι τώρα ἔρχομαι ἀπὸ τὸν Παράδεισον καὶ τὰ ἔφερα». Οὕτως εἰπὼν, εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ μᾶς εὐχήθη καὶ εὐθὺς τὸ μὲν πλοῖον ἐκίνησεν, αὐτὸς δὲ ἔγινεν ἄφικτος. "Ἐδωσα τὰ τρία τοῦ Πατριάρχου· ἔθεν ἔφερα καὶ τῆς ἀγιωσύνης σου τὰ ἐπίλοιπα». Ταῦτα ἡ δόξα ἀκούσασα, ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ἐδάκρυσε καὶ πολλὰς εὐχαριστίας ἀπέδωκε πρὸς τὸν ἡγαπημένον μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ Ἀπόστολον. Τότε ἔβγαλε καὶ τὰ μῆλα ὁ ναύκληρος ἀπὸ ἑνα μεταξωτὸν καὶ χρυσοῦφαντον μανδήλιον, ὅπου τὰ εἶχε φυλαγμένα ἐντίμως, ὡς θεῖα πράγματα καὶ τὰ ἔδωκε τῆς δόξας μετὰ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ τόσον ἐπερίσσευσεν ταῦτα τὰ πρόσκαιρα μῆλα καὶ γῆνα εἰς ταῦτα τὰ τρία χαρίσματα, ἥτοι εἰς τὴν εὐμορφίαν καὶ ὡραιότητα, εἰς τὴν εὐωδίαν καὶ εἰς τὴν μεγαλότητα, ὅπου ἦσαν ἐξαισίον θέημα. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι πρᾶγμα ἀπίστευτον, ἐπειδὴ ἦσαν ἀπὸ τὸν Παράδεισον. Ὁ μὲν ναύτης λαθὼν ἀπὸ τὴν ἁγίαν εὐλογίαν καὶ συγχώρησιν ἀνεχώρησεν. Ἐκεῖνη δὲ ἐνήστευσε μίαν ἐβδομάδα εὐχαριστοῦσα τὸν

Κύριον εἰς τὴν δωρεὰν ταύτην, ὅπου τῆς ἔστειλεν. "Ἐπειτα εἰς δόξαν αὐτοῦ ἄρχισε καὶ ἔτρωγε ἀπὸ ἑνα μῆλον καθ' ἡμέραν ὀλίγον χωρὶς νὰ γευθῇ ἄρτον, ἡ λάχανα, ἡ ἄλλο τι θρώσιμον, οὔτε καὶ ὕδωρ ἔπιεν, ἕως ἡμέρας μ'. (40) καὶ τόση εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ στόμα τῆς πᾶσαν ὥραν ὅπου τὸ ἔτρωγεν, ὅπου ἐπλήρωσεν ὅλας τὰς ὁσφύσεις τῶν ἀδελφῶν καὶ ὅλον τὸ μοναστήριον, ὥσπερ νὰ ἐκτασκεύαζαν καθ' ἡμέραν μῦρα καὶ ἀρώματα πολυτίμα, καὶ ὅλος ὁ ἀέρας ἐπληροῦτο ἀπὸ τὴν θαυμασίαν ταύτην τοῦ Παραδείσου τερπνότητα. Μετὰ ταῦτα, ὅταν ἦλθεν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτη ἐπρόσταξε τὰς ἀδελφὰς νὰ κοινωνήσουν ὅλοι τὰ θεῖα Μυστήρια καὶ μετὰ τὴν ἁγίαν Μετάληψιν, ἐτεμάχισε τὸ δεύτερον μῆλον καὶ ἔδωκεν εἰς ἑκάστην ἑνα τεμάχιον καὶ τὸ ἔφαγαν, ἀλλὰ δὲν ἤξευρον τί ἦτο, μόνον τὴν εὐωδίαν καὶ γλυκύτητα ἠσθάνοντο εἰς τὸ στόμα των καὶ ἐθαύμαζον. Μάλιστα διότι ἠσθάνοντο εἰς τὴν ψυχὴν των ὅταν τὸ ἔτρωγαν πολλὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. Τὸ δὲ ἔτερον μῆλον ἐφύλαξεν ὡς φυλακτήριον πολυτίμητον καὶ καθ' ἑκάστην τὸ ὠσφραίνετο εἰς ἀπόλαυσιν τῆς ψυχῆς τῆς καὶ ἀγαλλίασιν.

γ'. Τὴν δὲ μεγάλην Παρασκευὴν ὅπου ἔπαθεν ὁ Δεσπότης μας, εἶδεν ἡ δόξα θαυμασίαν ἔκστασιν· ἦτοι καθὼς ἔψαλλαν αἱ ἀδελφαὶ τὰ ἅγια Πάθη μετὰ πολλὴν κατανύξιν, εἶδε νὰ ἔρχονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀσπροφύροι ἀναρίθμητοι ὅλοι νέοι ὡραιότατοι καὶ φωτισμένοι καὶ κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας κιθάρας, ἔψαλλον ὕμνους εἰς δόξαν Χριστοῦ μετὰ μελωδίαν ἐναρμόνιον, γλυκυτάτην καὶ θαυμάσιον. Ἐβάσταζον δὲ καὶ φιάλας, αἱ ποταίαι ἦσαν πλήρεις μύρου, καὶ τὰς ἐκένωσαν εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ τόση εὐωδία ἐξήρχετο, ὅπου ἐπλήρωσεν ὅλον τὸ μοναστή-

ριον. "Ἐπειτα βλέπει ἕνα μέγαν ἄνθρωπον ὡραίον καὶ ἀστραπόμορφον, ὅπου ἔλαμπε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὸν δὲ ποῖον οἱ ἐπίλοιποι προὔπαντησαν μετὰ πολλὴν τιμὴν καὶ εὐλάβειαν. "Ὅστις τοῦ· ἔδωκε μίαν σινδόνα ὡραίαν καὶ πολυτίμητον, νὰ σκεπάσουν τὰ μῦρα ἐπιμελέστατα ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Τότε ὁ Ἄγγελος, ὅπου ἐπερίμενεν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἐφώνησε πρὸς τὸν μέγαν ἐκεῖνον μετὰ λύπην πολλὴν καὶ κατήφειαν, λέγων. «Ἔως πότε Κύριε;» καὶ φωνὴ ἠκούσθη λέγουσα. «Ἔως νὰ ἔλθῃ ὁ δεύτερος Σολομών, νὰ ἐνωθῶσι τὰ ἄνω μετὰ τὰ κάτω, νὰ γίνουν τὰ ἀμφοτέρω ἕνα· τότε καὶ ὁ Κύριος εἰς τοῦτον τὸν τόπον νὰ ὑψωθῇ καὶ νὰ μεγαλυνηθῇ τῆς δούλης τοῦ τὸ μνημόσυνο». Ταῦτα ἡ φωνὴ λέγουσα, ἐφώνησαν οἱ λευκοφόροι τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ». καὶ οὕτως ἀνῆλθον εἰς τὰ οὐράνια. Ἡ δὲ ἁγία συλλογιζομένη τί ἐδηλοῦσαν ἐνόησεν ὅτι ἡ ὁρασις ἐφανέρωσε πῶς μῆτε αὐτὴ θέλει δοξασθῇ, οὔτε τὸ μοναστήριον, ἕως νὰ ζοῦν αἱ ταύτης μαθήτριά. Καθὼς αὕτη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν παρεκάλεσε τὸν Κύριον νὰ μὴ τὴν δοξάσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐδῶ πρόσκαιρα, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ αἰώνια· καὶ τοῦτο τὸ ὅμοιον ἐδίδασκε καὶ τὰς ἀδελφὰς, οὕτω λέγουσα· «Φεύγετε τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων, ὅσον δύνασθε, ὅτι ἡ ψυχὴ ὅπου ὀρέγεται τιμὴν ἀνθρώπων, δὲν ἀξιώνεται νὰ τὴν δοξάσῃ ὁ Κύριος». Ἄλλοτε τὴν παρεκάλει μία ἀδελφὴ ἀσθενὴς μετὰ ἀπλότητα, νὰ τῆς δώσῃ τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος. Ἡ δὲ δόξα ἐσυναξεν ὅλην τὴν ἀδελφότητα καὶ τὰς λέγει, πιστεύσατέ μοι, ὅτι ἂν εἶχα παρησίαν τινα πρὸς τὸν Θεόν, θὰ παρεκάλουν νὰ εἴμεθα ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μας ἄρρωστοι, διότι ξεύρω πόσῃ ὠφέλειαν ἔχει ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος καὶ μά-

λιστα ὅταν εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν ὁ ἄρρωστος καὶ τὸν δοξάζει καὶ ὁμολογεῖ ὅτι δικαίως παιδεύεται. Ἀλλὰ ἃ· εἰποῦμεν ἄλλο ἕνα ἡ δύο θαυμάσια, ὅπου ἐτέλεσεν ἔτι ζωσα καὶ τότε νὰ τελειώσωμεν μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς δόξας καὶ τὴν διήγησιν. Τινὲς κηκότροποι ἄνθρωποι διέβαλον πρὸς τὸν βασιλέα διὰ τὸν φθόνον των ἕνα συγγενὴ τῆς ἁγίας μέγαν ἄρχοντα. "Ὅστις ἦτο εἰς τὴν ἁγίαν Ἰλουστρίος καὶ εἰς τὸ γένος λαμπρὸς καὶ περιφανέστατος· τὸν ὅποιον ἐφυλάκωσεν εἰς τόπον σκοτεινὸν τοῦ παλατίου καὶ ἐμελέτα νὰ τὸν δουθίσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, νὰ μὴ ἀκουσθῇ τελείως, οὔτε νὰ ἀξιωθῇ ἐνταφίσεως. Διότι τοῦ εἶπον ψέματα, πῶς ἐπιδουλεύεται τὸν Αὐτοκράτορα καὶ ἐμελέτα νὰ τὸν φονεύσῃ. Μὴ δυνάμενοι νὰ τὸν βοηθήσουν μετὰ ἄλλον τρόπον οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι του, ἔδραμον εἰς τὴν ἁγίαν κατακοπτόμενοι καὶ προσπίπτοντες εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, ἐδέοντο μετὰ θερμότητα δάκρυα νὰ λυπηθῇ τὸν συγγενὴ καὶ ἡγαπημένον της, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν ἀδικὸν θάνατον. Ἡ δὲ στενάχασα ὡς συμπαθὴς, ἐδάκρυσε καὶ τοὺς ἐπαρηγόρησε λέγουσα. «Μὴ λυπεῖσθε, ἀλλὰ ὑπάγετε εἰς τὸν οἶκόν σας ἐλπίζοντες εἰς τὸν Κύριον καὶ αὐτὸς τοῦ δίδει βοήθειαν». Ἐκλείσθη εἰς τὸ καλλιὸν της καὶ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ βοηθήσῃ τοῦ ἀδικημένου τάχιστα. Ὁ δὲ Κύριος, ὅπου κάμνει τὸ θέλημα τῶν δούλων αὐτοῦ, παρευθὺς τὴν ὑπήκουσε καὶ ἐλύτρωσε τὸν ἄρχοντα μετὰ τοῦτον τὸν τρόπον θαυμασιώτατα. Ἦτοι ὅταν ἐκοιμήτο ὁ βασιλεὺς, τὸ μεσονύκτιον εἶδε τὴν ἁγίαν Εἰρήνην πρῶτον εἰς τὸ δραμὴ του καὶ ἔπειτα βλέποφάνερα καὶ τοῦ λέγει ταῦτα μετὰ μεγάλην φωνὴν φοβερίζουσα. «Βασιλεῦ, ἔγειρε παρευθὺς νὰ λυτρώσῃς ἐκεῖνον ὅπου ἐφυλάκωσας ἀδικῶς, διότι τὸν ἐσυκοφάντησαν ἀδίκως διὰ τὸν φθόνον των, εἰ δὲ καὶ δὲν

μέ ακούσης, ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν κατὰ σοῦ, νὰ σὲ θανάτωσῃ καὶ νὰ δώσῃ τῶν θηρίων καὶ πετεινῶν τὰς σάρκας σου». Ταῦτα ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐθυμώθη καὶ τῆς λέγει· «τίς εἶσαι σὺ ὅπου μὲ φοβερίζεις; καὶ πῶς ἐτόλμησες νὰ ἔλθῃς τοιαύτην ὥραν εἰς τὴν στρωμνὴν μου μὲ τόσῃν προπέτειαν;» Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· «Ἐγὼ εἰμαι ἡ Ἑγουμένη τοῦ Χρυσοβαλάντου, Εἰρήνην ὀνόματι». Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, δύο φορὰς τὸν ἐκέντησεν εἰς τὴν πλευράν· ὅθεν ἀπὸ τὸν πόνον ἐξύπνησεν ὀργιζόμενος καὶ τὴν βλέπει (ὡ τῶν θαυμασίων σου Χριστέ παντοδύναμι!) ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ τοῦ λέγει· «πάλι τὰ ἴδια»· εἰτα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν θύραν καὶ ἀνεχώρησεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς φοβηθεὶς ἐφώναξε· καὶ συναχθέντες οἱ δοῦλοί του, ἡρώτα τὸν πρᾶκοιμώμενον ἐὰν εἶδε τὴν μοναχήν, ὅπου ἐξῆλθε τὴν ὥραν ταύτην ἀπὸ τοῦ δωμάτιον· ὅστις ἐθαύμασε καὶ τοῦ ὡμοσεν ὅτι ἦσαν ὅλοι αἱ θύραι κλεισμέναι καὶ τὰ κλειδιά εἰς τὸ στρώμα του. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐνόησε πῶς ἦτο ἀπὸ τὸν Θεὸν ἡ δρᾶσις καὶ τὸ πρῶτ' φέροντες τὸν κατὰδικον, τὸν ἐξέταξε διὰ τὴν ἐπιστολὴν καὶ διατὶ ἔκαμε τὴν νύκτα μνητείας νὰ φύγῃ τὸν θάνατον. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· «Οὔτε μαντεῖαν ἔπραξα πώποτε, οὔτε τὴν βασιλείαν σου ἐπεβουλεύθην, μάρτυς μου ὁ Κύριος». Τότε ἐπράυνε τὸν θυμὸν ὁ βασιλεὺς καὶ τοῦ λέγει· «πραεὶς τῇ φωνῇ». «Ἐννέριζεις τὴν Ἑγουμένην τοῦ Χρυσοβαλάντου;» Τοῦ λέγει, «ναί· συγγενής μου εἶναι καὶ δοῦλὴ τοῦ Χριστοῦ ἐνάρετος» καὶ λέγει ὁ Βασιλεὺς· «Μήπως τὴν εὐρίσκω ἐκεῖ, νὰ στείλω ἄνθρωπον;» Τοῦ λέγει· «δὲν ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου πώποτε». Τότε ἔστειλέ τινας μεγιστάνας καὶ ἄρχοντας μὲ ἕνα ζωγράφον ἐπιστήμονα νὰ χαίρηται τὴν ἁγίαν ἐντίμως, νὰ ἐκτομήσῃ τὴν εἰκὼν της, διὰ νὰ δεδαιω-

θῇ τὴν ἀλήθειαν· τὸν δὲ κατὰδικον ἐφυλάκωκε. Ταῦτα πάντα ἤξευρε καὶ ἡ ἁγία ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγ. Πνεύματος· ὅθεν, ὅταν ἐτελείωσαν τὸν Ὀρθρον, εἶπε ταῖς ἀδελφαῖς· «Ταύτην τὴν νύκτα εἶδα ὄνειρον, πῶς ἔστειλεν ἐδῶ ὁ βασιλεὺς τόσους ἄρχοντας, ὅπου ἐγέμισεν ἡ αὐλὴ πληθὺς ἄπειρον· καὶ μὴ φοβηθῆτε ὅταν ἔλθωσιν, ὅτι ὁ Κύριος οἰκονομεῖ τὸ συμφέρον μας». Εἰς ὀλίγην ὥραν καὶ οἱ ἀπασταλμένοι ἐφθασαν, ἡ δὲ ὁρία εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰδοποίησε τοὺς ἄρχοντας, νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ νὰ ὁμιλήσωσι· καὶ εἰσελθόντες τὴν ἐπροσκύνησαν. Καὶ καθὼς ἠγέρθησαν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν της μεγάλη ἀστραπὴ ὅπου ἔπεσαν εἰς τὰ ὀπίσω οἱ ἄρχοντες, μὴ ὑποφέροντες τὴν λαμπρότητα. Ἡ δὲ ἁγία τοὺς ἤγειρε λέγουσα· «μὴ φοβεῖσθε τέκνα μου, ὅτι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμαι ἀσθενὴς ὡς ἐσὰς. Ἀλλὰ διατὶ νὰ σὰς δάλλῃ εἰς κόπον ὁ ἄπιστος, ἐκεῖνος ὅπου σὰς ἔστειλεν! Εἴπατε πάλιν ἐκεῖνα ὅπου τοῦ εἶπα εἰς τὸ ὄνειρον, νὰ δγάλλῃ ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν ἄνθρωπον, ὅτι δὲν τοῦ ἔπαιτεν. Εἰ δὲ καὶ παρακούσῃ μου, θέλουν συμβῆ ὅσα τοῦ ἐπροφήτευσαν· ὅτι δὲν ἄργεῖ ὁ Κύριος· ἀλλὰ εἶναι πλησίον εἰς ὅσους τὸν ἐπικαλοῦνται μὲ ἀλήθειαν». Ταῦτα ἀκούοντες οἱ ἄρχοντες ἐφοβήθησαν περισσότερο, λέγοντες· «Οὕτω νὰ εἰπωμεν εἰς τὸν βασιλέα κατὰ τὴν ἁγίαν σου πρόσταξιν. Πλὴν πρᾶκαλοῦμέν σε νὰ καθίσῃς ὀλίγον νὰ μᾶς διδάξῃς λόγον ψυχωφελῆ καὶ σωτήριον». Τοῦτο δὲ εἶπον καὶ διὰ νὰ τὴν ἱστορήσῃ ὁ ζωγράφος ἀκριβέστερον. Οὐπὲρ γενομένου καὶ λαθόντες αὐτῆς τὸ ὁμοίωμα, ἐπέστρεψαν εἰς τὸν βασιλέα, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. Καὶ καθὼς τοῦ ἔδειξαν τὴν εἰκόνα της, βγήκεν ἀστραπὴ ἀπὸ ταύτης καὶ τὸν ἐκτόπησεν εἰς τὰ ὅμματα καὶ ἐθαμβώθη πρὸς ὥρας τὸ φῶς του. Ὅθεν

ἀπὸ τὸν φόβον ἔμεινεν ἐντρομος, ταῦτα φωνάζων «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου», καὶ ἔστεικεν ὥραν πολλὴν ὡς ἐξεστηκὼς καὶ θαυμάζων. Καὶ στοχαζόμενος τὴν εἰκόνα ἔλεγε, πῶς ὁμοιάζειν ἐκείνης ὅπου τοῦ ὁμίλησεν. Εὐθὺς ἐκβάλλει τὸν ἄρχοντα, καὶ ζητῶν συγχώρησιν, γυμνασθεὶς τὸν Κύριον, ὅπου τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὰ δεινὰ ὅπου ἐμελλε νὰ τοῦ ἔλθῃ διὰ τὸν ἄδικον θάνατον ἐκεῖνου. Ἐγραψε δὲ καὶ πρὸς τὴν ὁρίαν ἐπιστολὴν ταῦτα λέγουσαν· «Ἐλυτρώσαμεν κατὰ τὴν ἁγίαν σου πρόσταξιν, δοῦλὴ τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀνεύθυνον καὶ εὐχαριστοῦμέν σε, ὅπου μᾶς ἐγλύτωσες ἀπὸ τὸν κίνδυνον· καὶ ἄς ἔχωμεν συγχώρησιν εἰς ὅτι ἐσφάλαμεν πρὸς τὴν ἁγιωσύνην σου καὶ δὲν ἐπιστεύσαμεν ἀπὸ τὸ πρῶτον τὴν ὁρᾶσιν, ἀλλὰ σοῦ ἐδώσαμεν ἐνόχλησιν· καὶ παρακάλει τὸν Θεόν δι' ἡμᾶς· καὶ παρακαλοῦμεν ἐγὼ καὶ ἡ βασίλισσα νὰ ἔλθῃς ἕως ἐδῶ νὰ μᾶς εὐλογῇς με τὰς ἁγίας χεῖράς σου. Εἰ δὲ καὶ ἐν θέλεις νὰ ἔλθῃς ἐρχόμεθα νὰ σὲ προσκυλήσωμεν.» Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἔστειλε καὶ βασιλικὰ δωρήματα. Ἡ δὲ ἁγία οὕτως ἀντέγραφεν· «Ὁ Θεὸς συγκαταβαίνει, ὁ βασιλεὺς, εἰς τὰς ἀσθενείας μας ὡς φιλόανθρωπος καὶ δὲν θέλει τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀλλὰ τὴν μετάνοιαν. Λοιπὸν ὅχι ἐμέ, ἀλλὰ ἐκεῖνον εὐχαρίσται καὶ δόξαζε. Πλὴν οὔτε ἡ βασιλεία σου εἶναι πρόπον νὰ ἔλθῃ ἐδῶ οὔτε ἐγὼ εἰς τὰ βασίλεια. Δὲν χρειάζεσαι εὐλογίαν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν καὶ πενιχρὸν γύναιον, ὅτι ἔχεις τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην, τοὺς ἄλλους ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς πνευματικὸς Πατέρας τῶν μοναστηρίων· καὶ ἐὰν ἀκούῃς τὰς νουθεσίας αὐτῶν, θέλεις θεραπεύσει τὸν Θεόν, νὰ κυβερνήσῃς τὴν βασιλείαν εὐσεβῶς, σωφρόνως καὶ δίκαια. Εἰ δὲ καὶ δὲν κάμῃς τὸν λόγον μου, ἀλλὰ βουληθῇς νὰ ἔλ-

θῃς, δὲν θὰ σοῦ προξενήσῃ καλὸν καὶ μόνον τὸν Θεὸν παροργίζεις. Εἰ δὲ καὶ μὲ ἀκούσεις, ἡ δεξιὰ τοῦ Ἱφίστου νὰ σὲ σκεπῇ καὶ νὰ σὲ λυτρώνῃ ἀπὸ κάθε πειρασμὸν πάντοτε». Ταῦτα γράψασα ἐσφράγισε τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἔστειλε μὲ τινα πράγματα χάριν εὐλογίας, τὰ ὅποια εὐλαβῶς ἐδέχθη, ἀλλὰ περισσῶς ἐλυπήθη πῶς δὲν τὸν ἤξίωσε νὰ ἰδῇ τὸ ἅγιον αὐτῆς πρόσωπον. Πλὴν διὰ νὰ μὴ τὴν σκανδαλίση, δὲν τὴν ἐπείρχε· μόνον πολλάκις τῆς ἔστειλε μετάνοιαν καὶ δωρεὰν μὲ ἄνθρωπον καὶ αὐτὴ ἐκεῖνου καὶ ἀπήλαυσε πολλὴν παράκλησιν καὶ βοήθειαν ἀπὸ αὐτῆν. Ὁ δὲ συγγενὴς τῆς ὅπου ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ τύσον ἐκλαυσεν, ὅπου τοὺς ἐπλυνε μὲ τὰ δάκρυα. Αὐτὴ δὲ τὸν ἐνουθέτησε νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ τοῦ ἔλθῃ ἄλλην φορὰν πειρασμὸς ὁμοίως, ὅστις μᾶς εὐρίσκει διὰ παίδευσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας. Ἀπὸ τὸν ἐδίδαξεν ἱκανῶς τὸν ἐκράτησε νὰ φιλευθώσιν ὁμοῦ μὲ ὅλην τὴν ἀδελφότητα εἰς δόξαν Θεοῦ, διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ σώματος· καὶ μετὰ τὴν εὐχαριστίαν, τὸν κατεσώδωσαν εἰς τοὺς συγγενεῖς χαίροντα χαίρουσαι. Ἀλλὰ ἀκούσατε καὶ ἕτερον, πρὸ τῆς τελευταίας τῆς ὁρίας, τελεσιούργημα.

ιδ'. Ἀνθρωπὸς τις φίλος τῆς καὶ γνώριμος, ἀγαθός, εὐλαβὴς καὶ φιλόχριστος, Χριστόφορος ὀνόματι, ἤρχετο πολλάκις εἰς τὴν μονὴν καὶ τὸν ὑπεδέχετο καὶ ὠμιλοῦσαν, ἡξέυρουσα πῶς ἦτο ἐνάρετος. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ὅπου ἦλθε καὶ συνωμίλησαν ὥραν πολλήν, ὅταν ἤθελε νὰ πηγαίῃ, ἔβλεπε μετάνοιαν κατὰ τὴν συνήθειαν, ζητήσας συγχώρησιν. Ἡ δὲ ἁγία εἶπεν αὐτῷ, «Ἄπελθε τέκνον, ὁ Κύριος νὰ ἀναπαύσῃ μετὰ δικαίων τὸ πνεῦμά σου». Ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος ἔμεινε σὺντρομος καὶ περίλυπος, διότι ἐνόησεν ὡς φρόνι-

μος, ὅτι δὲν ἔλεγεν ἡ δόξα ταῦτα χωρὶς τινὰ ἐννοίαν. "Ἦτις ὅταν τὸν εἶδε τεταρχάμενον, ἐπροφασίσθη πῶς ἦτο ὁ νοῦς της εἰς ἄλλο καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα ἐλάλησε· καὶ ὅταν ἱκανῶς τὸν ἐπαρηγόρησεν, ἀπέστειλεν εἰς τὸν οἶκόν του καὶ ἀπῆλθε χωρὶς νὰ ἔχη ποσῶς κενένα σημεῖον ἀσθενείας, ἀλλὰ ὁλος ὑγιῆς καὶ ἄνους· καὶ φθάνων εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔφρχε καλὰ καὶ τὴν ὥραν τοῦ ἐσπερινοῦ ἔπασσε καὶ ἐξέψυξεν αἰφνιδίως. Ἀλλὰ τοῦτο τινὰς ἀκόμη δὲν ἤξευρε μόνον ἡ ἀγία ἀπὸ Πνεύμα ἁγίου· διὰ τοῦτο τοῦ εἶπε τὰ προρρηθέντα λόγια. Μία δὲ ἀπὸ τὰς ἀδελφὰς ὅπου ἔτυχεν ἐκεῖ, ἔταν ταῦτα ἐλάλησε, τὴν ἐμέμφθηκε λέγουσα· «Διατί κυρία μου εἶπες τὸν λόγον ἐκεῖνον τοῦ Χριστοφύρου καὶ ἀπῆλθε περίλυπος;» Λέγει της ἡ ἀγία· «μὴ νομίσης πῶς τὸν εἶπα οὕτως ἀπλῶς καὶ ὥς ἔτυχεν ἀλλὰ· διότι ἔδλεπα ἕνα νέον λαμπρόν, ὅπου ἔστεκεν ὀπίσω του καὶ ἐκράτει ἀκονισμένον δρέπανον καὶ ἄλλοι τινὲς πλησίον του, οἵτινες ἐμετροῦσαν τοὺς χρόνους της ζωῆς αὐτοῦ μετὰ τὰ δάκτυλα καὶ ἀπεφάσισαν, ὅτι ἡ τελευταία του ἡμέρα εἶναι σήμερον· καὶ ἂν δὲν πιστεύης, κάλεσον τὴν δούλην Εὐθήθειαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ ἴδῃ ὅτι ἀπέθανεν». Ἐστειλαν αὐτὴν καὶ τὸν ἡῦρεν ἀπεθαμένον. Ὅθεν ὅλοι ἐθυμάσαν καὶ ἐδόξαζαν τὸν Θεόν, πῶς τὰς ἠξίωσε νὰ ἔχωσι τοιαύτην διδάσκαλον καὶ ἀπὸ τότε ἐπρόσεχαν τοὺς λόγους της καὶ ὅταν ἔλεγέ τις, ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἀναπύσῃ, αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐτελειώνετο. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἄνθρωπος ἦτο, ἔκαμνε χρεῖα νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος της, τὸ ὁποῖον ὁ ρηθεὶς Ἀγγελος της ἐφάνέρωσε λέγων. «Ἦξευρε ἔτι τὸν ἐρχόμενον χρόνον, τῇ κή. τοῦ παρόντος μηνός, ὅταν ἐορτάσῃς τὸν μάρτυρα Παντελεήμονα, ἔρχεσαι νὰ παρασταθῇς εἰς τὸν θρόνον της θεότητος». Εἶχε δὲ τό-

τε καὶ ὁ Ἰούλιος καὶ ἐώρταζον εἰς τὸ μοναστήριον της ἀγίας, τοῦ Ἀρχαγγέλου τὰ ἐγκαίνια· ὅτι αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸν νκὸν ὠκοδόμησαν καὶ τὸν ἐγκαίνιασαν· καὶ τὸν ἄλλον χρόνον πάλιν, ὅταν ἐώρτασε τὴν τὴν πανήγυριν καὶ τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος, ἐκοινώνησε τὰ θεῖα μυστήρια, νηστεύουσα κατὰ τὴν τάξιν μίαν ἐβδομάδα πρότερον καὶ προσευχομένη, χωρὶς νὰ γευθῇ καὶ ὕδωρ τελείως, μόνον τὸ θαυμασίον ἐκεῖνο μῆλον, ὅπου της ἐστειλεν ὁ ἡγαπημένος μαθητῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Παράδεισον μετὰ ἄλλα δύο, καθὼς ἀνωτέρω εἶπομεν, αὐτὸ ἔφαγεν εἰς δόξαν Θεοῦ· καὶ ὅταν ἐγνώρισε πῶς ἦλθεν ὁ καιρὸς τὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν ποθεύμενον νυμφίον της, ὅτι προτίτερη δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ φάγῃ, διὰ νὰ τὸ ἔχη εἰς τὴν τὴν ἐξορίαν παρηγορίαν εἰς πᾶσαν ἀθυμίαν ὅπου νὰ εἶχε καμμίαν φάραν ὡς ἄνθρωπος, ἢ ἀπὸ τὰς μοναχὰς λύπην τινά, ἢ παράπονον· ὅτι τότε τὸ ἐλάμβανεν εἰς τὰς χεῖράς της καὶ μετὰ τὴν ἀμετρον αὐτοῦ εὐωδίαν ἠφανίζετο πᾶσα πικρία καὶ ἐτρέπετο ἡ πολλὴ της λύπη καὶ ἀθυμία εἰς εὐθυμίαν καὶ ἀγαλλίασιν καὶ ἐχαίρετο ἡ πικρολογία, ἐνθυμουμένη ποταπὴν ἀπόλαυσιν ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν πάντοτε. Τότε πάλιν ὅταν τὸ ἔτρωγεν, ἐπληρώθη εὐωδίας ὅλον τὸ μοναστήριον. Ἡ δὲ εἰσα μετὰ τὴν τοῦ μήλου μετάληψιν, ἦλθεν εἰς ἀγωνίαν, φεδυμένη τὸν θάνατον καὶ βλέπουσα πρὸς Οὐρανὸν ἐκλαiven. Αἱ δὲ μοναχαὶ μὴ ἠξεύρουσαι τὴν αἰτίαν τοῦ πένθους ὁμοίως ἔκλαιον καὶ τὴν ἠρώτησαν τί εἶχε καὶ ἐπικραίνετο. Ἡ δὲ ἀπεκρίνετο. «Σήμερον τέκνα μου ἀναχωρῶ ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον καὶ πλέον δὲν θὰ με δλέπετε, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον καὶ ψηφίσατε προσετώσαν τὴν Κυρίαν Μαρίαν διότι ὁ Θεὸς τὴν ἐ-

πρόκρινεν, ἥτις θέλει σὺς κυβερνήσει θεᾶ ρεστα. Καὶ σπουδάσατε νὰ περιπατήσητε τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, διὰ νὰ εὕρητε εὐρυχωρίαν εἰς τὸν Παράδεισον. Μισήσατε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐγκόσμια, διότι ὅλα ταῦτα τὰ πρόσκαιρα εἶναι μάταια. Μισήσατε τὰς ψυχὰς σας διὰ νὰ τὰς κερδίσητε, κατὰ τὴν θεῖαν πρόσταξιν· καὶ ἀπλῶς μὴ κάμνετε ποσῶς της σαρκὸς τὸ θέλημα, ἀλλὰ τὸ τοῦ Θεοῦ· διότι μόνον ἐκεῖνος δύναται νὰ σὺς βοηθήσῃ τὴν ὥραν της κρίσεως». Αὐτὰ καὶ ἕτερα ψυχαφελῇ λέγουσα τὴν τελευταίαν ὥραν, ἐσήκωσε πρὸς Οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ ὅμματα καὶ προσηύχτο ταῦτα πρὸς Κύριον· «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Ἰῆε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ποιμὴν ὁ κλόος, ὅπου μᾶς ἐλύτρωσες μετὰ τὸ πανάγιον καὶ πολύτιμον αἱμᾶ σου, εἰς τὰς ἀγίας χεῖράς σου περαδίδω τοῦτο τὸ μικρόν σου ποίμνιον· σκέπασέ το μετὰ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου καὶ διαφύλαξον αὐτὸ ἀπὸ τὰς ἐπηρείας τοῦ δαιμονος· ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ ἀγίος ἡμῶν καὶ ἡ λύτρωσις, καὶ σοὶ τὴν νεύχαριστίαν ἀναπέμπομεν καὶ δοξολογοῦμέν σε πάντοτε». Ταῦτα προσευξαμένη ἐκάθισε καὶ ἀρχίζει νὰ μειδιᾷ, δλέπουσα τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους ὅπου τὴν ἐχαιρέτησαν καὶ παρευθὺς ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν της ὡς ὁ ἥλιος· καὶ τότε ἐκλεισεν (ὥσπερ νὰ ἐκοιμᾶτο) τὰ ὅμματα καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἱερὰν της ψυχὴν πρὸς Κύριον, ζήσασα χρόνους ἐκατὸν τρεῖς. Ἀλλὰ ποσῶς με ὅλον τὸ γῆρας δὲν ἐμαράνθη τὸ κάλλος της, ἀλλὰ ἐδειχεν ὡς νέα ὥραια καὶ εὐμορφος, ἢ διὰ τὸ χάρισμα της παρθενίας, ὅπου δὲν ἐγνώρισε κόσμον ἢ κοσμία καὶ πάνσεμνος, ἢ καὶ νὰ ἦτο χάρις ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐξαίρετος, νὰ μείνῃ ἕως τέλους εἰς αὐτὴν αὐτὴ ἡ εὐμορφία καὶ κάλλος τοῦ σώματος, νὰ μαρτυρῇ τὴν της ψυχῆς ὠραιότητα, καθὼς ἠξιώθη καὶ ἄλλας χάριτας ἀπὸ τὸν οὐράνιον νυμ-

φίον της.

ιε'. Ἐγένινεν ἀπὸ τὰς ἀδελφὰς κλυθυμὸς καὶ ὀδυρμὸς ἄμετρος καὶ πρεπόντως ἐθρηνοῦσαν τοιαύτης μητρὸς στέρησιν. Οὐ μόνον δὲ αὗται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη σχεδὸν ἐσυνάχθη καὶ ἐξόχως αἱ Συγκλητικαὶ καὶ αἱ ἀρχόντισσαι καὶ πᾶν γένος καὶ ἡλικία ἐδραμον ἅπαντες, ὅσοι ἤκουσαν τὴν ἀγίαν αὐτῆς μετὰστασιν, νὰ ἀσπασθοῦν πρὸς ἀγιασμόν τὸ ἅγιον αὐτῆς καὶ σεβάσμιον λείψνον καὶ τόσον πληθὸς ἐσυνάχθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὅπου δὲν τοὺς ἐχώρει τὸ μοναστήριον, οὔτε νὰ τὴν ἐνταφιάσουν ἠδύναντο, ἕως ὅτου ἐνύκτωσε· καὶ τότε μετὰ θίας ἐτέλεσαν τὰ εἰθιμμένα κατὰ τὴν τάξιν της Ἐκκλησίας μας καὶ εἶχον μὲν μῦρα εὐωδίστα καὶ ἀρώματα πολύτιμα καὶ μοσχοθυμιάματα, ὅπου τὰ ἔφεραν οἱ ἀρχιερεῖς κατὰ τὴν συνήθειαν, ἀλλὰ τόση εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ τίμιον ἐκεῖνο καὶ πανσέδατον λείψνον, ὅπου ἐπερίσειεν ἀσυγκρίτως ὅλα τὰ ἐπίγεια ἀρώματα καὶ θυμιάματα. Ἀφοῦ τὴν ἔψαλον, εἶχον ἐτοιμασμένον ἕνα γλωσσόκομον καὶ τὴν ἐβαλαν διὰ τὴν ὥραν, ἕως ὅτου της ἐκτισαν τάφον καινούργιον εἰς τὸν νκὸν τοῦ ἀγίου Θεοδώρου, ὅπου εἶναι πλησίον τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἐκεῖ εἰς τὸ μοναστήριον· καὶ εἰς αὐτὸν ἐνταφίασαν τὴν ὁμοίαν, ἢ καὶ θαυμασιωτέραν τοῦ μάρτυρος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τάφον ἐξέρχεται καθ' ἐκάστην εὐωδία θαυμασίου, μαρτυροῦσα τὴν παρρησίαν της δόξας πρὸς Κύριον. Ἐκεῖνος δὲ ὁ συγγενὴς της καὶ ἀρχοντας, ὅπου τὸν ἐλύτρωσεν ἡ ἀγία ἀπὸ τὸν θάνατον, ὡς ἄνωθεν εἶπομεν, ἐνθυμούμενος τὴν μεγάλην ταύτην εὐεργεσίαν ἀπέδιδε τὴν εὐχαριστίαν, ἐορτάζων κατ' ἔτος τὴν μνήμην της ἀγίας πλουσιοπάροχα καὶ λαμπρότατα· καὶ οὐ μόνον αὐτὸς ἀπῆλκυσε ἀπὸ τὴν δόξαν εὐεργεσίαν, ἀλλὰ καὶ ὅστις ἄλλος τὴν ἠθελεν ἐπικαλεσθῇ μετὰ πίστε-

ως, τοῦ ἔδιδε τὰ συμφέροντα αἰτήματα καὶ ἔως τὴν σήμερον θαυματουργεῖ εἰς πολλοὺς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην καὶ μάλιστα εἰς ἀδικημένους, οἱ ὅποιοι τὴν ἐπικαλοῦνται καὶ λειτουργοῦντες αὐτήν, φωτίζει τοὺς κριτὰς ἢ δόξα· καὶ κάμνουν κρίσιν δικαίαν καὶ λαμβάνει ὁ ἀδικημένος τὸ δίκαιον. Ὅμοίως ἐνεργεῖ καὶ εἰς ὅσους ἔχουν ἔχθραν καὶ μῖσος κατ' ἀλλήλων, καὶ τὸ διαλύει ἢ ἐπώνυμος τῆς πάντα νοῦν ὑπερεχούσης εἰρήνης, ἡ Εἰρήνη λέγω ἡ χαριτώνυμος, ἥτις μεσιτεύει μὲ ἀρρητόν τινα καὶ θεῖαν δύναμιν εἰς ὅσους

εδρίσκεται ἡ μνησικακία καὶ μῖσος ἀπὸ δαιμονικῆς συνεργείας καὶ μακάσσει τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ κάμνουν ἀγάπην, συνεργούσης τῆς θείας χάριτος. Καὶ ταύτην τὴν χάριν χαρίζει αὐτῇ ἡ χαριτώνυμος Εἰρήνη εἰς ἐκεῖνον, ὅπου τὴν δεηθῇ μὲ εὐλάβειαν, διὰ τὴν εἰρηνεύσῃ τὸ σκάνδαλον, τὴν καταπιτῇ ὁ μισόκαλος καὶ τὴν δεχασθῇ ὁ πανάγαθος Κύριος· ὃ πρέπει τιμῇ καὶ προσκύψει, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἀτελεύτητον. Ἀμήν.

(Ἐκ τῆς Καλοκαιρινῆς).

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Περὶ τῆς προελεύσεως τῆς Μουσικῆς πολλοὶ φιλόλογοι καὶ σοφοὶ προσεπάθησαν ν' ἀνακαλύψωσι τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν πρῶτον ἐφευρέτην αὐτῆς, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ στήσῃ ὀρθὴν σκέψιν περὶ τούτου. Καὶ ἄλλοι μὲν ἀνάγουσι τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην εἰς τοὺς μυθολογουμένους παρὰ τῶν Ἑλλήνων θεοὺς, παραδέχονται τούτους καὶ ἐφευρέτας τῆς Μουσικῆς ὥστε νὰ μὴ συμβιβάζωνται μὲ ἄλλους καὶ ἐπομένως νὰ καταντῶσι μῦθοι καὶ οὐδὲν ὑγιές. Ἄλλοι εἰς ἄλλας σκέψεις τρέπονται, καὶ τοιοῦτοτρόπως καταντῶσι πάντες ἀσυμβίβαστοι.

Πολλοὶ τῶν κριτικῶν ἱστορικῶν ἐξετάζοντες ἑκάστου ἔθνους τὴν διὰλεκτον καὶ τὴν μουσικὴν, ἔρχονται εἰς ἀπορίαν περὶ τοῦ, ποῖον ἀπὸ τὰ δύο συνέστη πρότερον, τὸ λέγειν ἢ τὸ ψάλλειν· διότι λέγουσιν ὅτι ὁ

πῆρξε καιρὸς ὁπότε παρὰ τοῖς Ἑλλησι, τὸ λέγειν ἦτο ψάλλειν καὶ τὸ ψάλλειν λέγειν· ὥστε καὶ ἡ τοιαύτη ἰδέα δὲν εἶναι ἀληθὴς ἀλλὰ μῦθος. Διὰ τοῦτο ἀφίνοντες τοὺς ἄλλους διαφόρους ἐρευνητὰς, ἐρχόμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν γνώμην τοῦ φιλογενοῦς καὶ φιλοσόφου ἀνδρὸς ἀειμνήστου ἀγίου Προσφῆ· κ. Χρυσάνθου ἐνδὲς τῶν τριῶν ἐφευρετῶν τῆς νέας μεθόδου τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, ὁ ὁποῖος συνέλεξεν αὐτὴν ἐκ τῶν διαφορῶν συγγραμμάτων τῶν ἐξόχων διδασκάλων καὶ φιλοσόφων Ἑλλήνων. Ἐξαιρέτως δὲ ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐρανίζόμεθα τὰ ἐξῆς. Πρὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ παραδίδει ἡμῖν ἡ ἀγία Γραφή, ὅτι ὁ Ἰουβάλ ἐπενόησε ψαλτήριον καὶ κιθάραν. «Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰουβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν.» (Γέν. δ'. 21). Μετὰ δὲ τὸν Κατακλυσμὸν ἐπὶ τῆς ἐπο-

χῆς τοῦ Ἰακώβ, φαίνεται ὅτι φιλοτίμως καὶ ἐπιμελῶς ἐκαλλιουργεῖτο ἡ Μουσικὴ· διότι ὅτε ὁ Ἰακώβ ἔφυγε κρυφίως ἀπὸ τὸν πενθερόν του Λάβαν, οὗτος παραπονούμενος πρὸς τὸν Ἰακώβ λέγει. «Καὶ εἰ ἀνήγγειλās μοι, ἔξαπέστειλα ἂν σε μετ' εὐφροσύνης καὶ μετὰ μουσικῶν καὶ τυμπάνων καὶ κιθάρων.» (Γέν. Λα'. 27). Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐκτὸς τῆς ἄλλης παιδείσεως καὶ σοφίας, ἣν ἐδιδάχθη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Φαραώ, ἐδιδάχθη καὶ τὴν Μουσικὴν· οὗτος λέγουσιν ὅτι κατεσκεύασε καὶ μουσικὰ ὄργανα. Ἐπίσης καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Μαριὰμ εἶχε διδαχθῇ τὴν Μουσικὴν καὶ κατεσκεύασε τύμπανον· καὶ ὅτε ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς Μωϋσέως ἐθαυματουργήσεν ἐν Ἑρυθρᾷ θαλάσσῃ, πατάξας τὰ ὕδατα καὶ καταποντίσας Φαραώ καὶ τὰ ἄρματα, τοὺς ἀναβάτας σὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, τότε μετὰ τὴν χαρμόσυνον ᾠδὴν, ἣν ἔψαλεν ὁ Μωϋσῆς εἰς δόξαν τοῦ λυτρώσαντος αὐτοῦ· Θεοῦ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Φαραώ καὶ ἡ Μαριὰμ πλησθεῖσα χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἔλαβε τὸ τύμπανον εἰς τὰς χεῖράς της καὶ ἐξῆλθεν ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἀκολουθουμένη καὶ ὑπὸ ἄλλων πολλῶν γυναικῶν μετὰ τυμπάνων ψαλλουσῶν καὶ χορευουσῶν. «Ἐλαβε δὲ Μαριὰμ ἡ Προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς καὶ ἐξῆλθον πάσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν· ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριὰμ λέγουσα, ᾄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται ἱππον καὶ ἀνοβάτην ἔρριπεν εἰς θάλασσαν.» (α'. ᾠδὴ Μωϋσέως)

Μετὰ δὲ τὸν Μωϋσῆν φαίνεται,

ὅτι διαδοχικῶς ἐκαλλιουργεῖτο ἡ Μουσικὴ· καὶ βλέπομεν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κριτῶν ὅτι, ὅτε ὁ Ἰεφθάς συνεκρότησε πόλεμον ἐναντίον τοῦ Ἀμὼν, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ ὑπεσχέθη εἰς αὐτὸν ὅτι, ἐὰν τῷ βοηθήσῃ νὰ νικήσῃ τὸν ἐχθρόν, θὰ θυσιάσῃ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ ὅ,τι ἰδῇ ἐξερχόμενον ἐκ τῆς οἰκίας του· δυστυχῶς ὅμως ἔτυχε νὰ ἐξέλθῃ ἡ θυγάτηρ του, ἵνα προὔπαντήσῃ αὐτὸν μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων, ἐπιστρέφοντα ἐκ τοῦ πολέμου νικητὴν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐθυσίασε. «Καὶ εἰσῆλθεν Ἰεφθάς εἰς Μασσηφὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη μονογενὴς αὐτῷ ἀγαπητή, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἢ θυγάτηρ». (Κριτ. ια'. 34)».

Ὁ δὲ Λαβὶδ μόνος του λέγει ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ψαλμῶν, ὅτι ἐποίησεν ὄργανον ψαλτήριον καὶ κιθάραν. «Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἤρμισαν ψαλτήριον.» (Ψαλ. Ἰδιόγρ. στίχ. 2) Ὅτε δὲ ἔψαλλεν, ἐπληροῦτο Πνεύματος Ἀγίου, εὐλογῶν καὶ δοξάζων καὶ ἀνυμνῶν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ· προσκαλῶν ἅμα πάντα τὰ κτίσματα εἰς δόξαν καὶ αἴνεσιν Αὐτοῦ. «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.» (Ψαλμ. ρις' 1) «Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.» (Ψαλμ. Ρν'. 3) «Αἰνεῖτε αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς (Ψαλμ. ρμη'. 3).

Διὰ τῆς κινύρας δὲ ὁ Λαβὶδ ᾄδων

ἐνώπιον τοῦ δαιμονιζομένου Σαούλ, κατεπράυνε τὸ πάθος αὐτοῦ καὶ ἐδίωκε τὸ πονηρὸν πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ ἐλάβρινε τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ καὶ ἀνέψυχε Σαούλ... καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πονηρὸν πνεῦμα.» (Κριτ. δ'). Ἐπὶ δὲ τῆς ἐποχῆς τῶν Τριῶν Παίδων τῶν ἐμβληθέντων εἰς τὴν ἐπταπλασίως καυθεῖσαν κάμινον ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νάβοχοδονόσορος, πολλὰ εἶδη ῥημάτων ὁργάνων εἶχον ἐφευρεθῆ. Καὶ ὅτε ἔστησεν ὁ βασιλεὺς τὴν εἰκόνα τὴν χρυσοῦν εἰς τὸν κάμινον Δεσπῆς ἦτις εἰκὼν, λέγει ἡ Γραφή, ὅτι ἦτο ὕψους ἐξήκοντα πήχεων καὶ πλάτους ἑξ, διέταξεν ἵνα διακηρύξῃ ὁ κήρυξ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ συναχθέντος ἐξ ὅλου τοῦ κράτους αὐτοῦ ἵνα, ὅταν θὰ ἀκούσωσιν ὅλα τὰ μουσικὰ ὄργανα καὶ παιανίσουν τὸν ὕμνον νὰ πέσωσι πᾶσαι συναχθεῖσαι φυλαὶ καὶ προσκυνήσωσιν τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως· οἱ δὲ ἀπειθήσαντες τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως νὰ ῥηφθῶσιν εἰς τὴν καιομένην κάμινον. «Καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύϊ· Ὑμῖν λέγεται, ἔθνη, λαοὶ φυλαί, γλώσσαι, ἢ ἂν ὦρα ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος, τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου καὶ συμφωνίας καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῇ, ἢ ἔστησε Ναβοχοδονόσος ὁ βασιλεὺς· καὶ ὅς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην» (Δανιὴλ Γ'. 4-6).

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ μουσικὰ ὄργανα

να ἐφευρέθησαν ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐκαστοτε μουσικῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης· ἐκ τῶν ὁποίων τὰ κυριώτερα ἦσαν ἡ σάλπιγξ, ὁ αὐλός, τὸ κύμβαλον, ἡ ναύλη, ἡ κιθάρα, ἡ σαμβύκη, τὸ ψαλτήριον κ. λ. π. καὶ τὰ ὁποῖα ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν ἦσαν πνευστά, ἄλλα δὲ ἐψάλλοντο διὰ τῶν δακτύλων ὡς τὸ λέγει καὶ ὁ Δαβίδ. Ὡς τε ἐκ μὲν τῆς Ἀγίας Γραφῆς ταῦτα δυνάμεθα νὰ ἀποδείξωμεν περὶ τῆς προελεύσεως τῆς Μουσικῆς, ἂν καὶ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι πλείσται πληροφορίαι περὶ τῆς υποθέσεως ταύτης, ἡμεῖς δὲ ἀρκούμεθα εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα.

Ἐρχόμεθα δὲ μετὰ ταῦτα νὰ ἐξετάσωμεν περὶ τῆς υποθέσεως ταύτης καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Περὶ τῆς προελεύσεως τῆς Μουσικῆς πολλὰ θυλοῦνται παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων· καὶ ἐπανερχόμεθα πάλιν εἰς τὴν μυθολογίαν. Ἐκ μέρους μὲν λοιπὸν τῶν Θεῶν ἔλκεται ὅτι ὁ πρῶτος ἐφευρέτης αὐτῆς εἶναι ὁ Ἀπόλλων, ὅστις κατεσκεύασε λύραν, τὴν ὁποίαν ἐκρουεν ὅτε μετὰ τῶν Μουσῶν ἐγόρευε περίξ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός, δι' ὃ καὶ μουσουγέτης ἐπωνομάζετο. Ἄλλοι δὲ παραδέχονται τὴν Ἀθηνᾶν πρῶτην ἐφευρέτριαν· ὁ δὲ Ἑρμῆς, λέγει ὁ Νικόμαχος, ἐφεῦρε τὴν λύραν τὴν ὁποίαν κατεσκεύασεν ἐπτάχορδον· ἐδίδαξε δὲ πρῶτον τὸν Ὀρφέα, ὅστις μετέδωκε τὴν μάθησιν εἰς τὸν Θάμυριν βασιλέα τῆς Θράκης καὶ εἰς τὸν Λίνον· ὁ δὲ Λίνος· εἰς τὸν Ἡρακλῆν καὶ εἰς τὸν Ἀμφίωνα. Ἐκ μέρους δὲ τῶν ἀνθρώπων λέγεται, ὅτι πρῶτος ἐφευρέτης τῆς παρ' Ἑλλήσι Μουσικῆς

ὑπῆρξεν Ἀμφίων, ὅστις πρῶτος ἐπενόησε κιθαρωδίαν καὶ ποιήσιν ἐξ αὐτῆς· ἐδίδαξε δὲ ὁ Ἀμφίων τὸν Ὀρφέα, ὅστις (Ὀρφεὺς) λέγεται καὶ πατὴρ τῆς ποιήσεως. Οὗτος διὰ τῆς μελωδίας τοῦ ἡμέρωνε τὰ ἄγρια θηρία καὶ τοὺς ἀγρίους ἀνθρώπους. Ὁ Ὀρφεὺς ἐφεῦρε καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐναρμόνιον γένος. Ὁ Αὐτὸς ἐδίδαξεν εἰς πολλοὺς τὴν μουσικὴν τέχνην. Ἐκ τῶν μαθητῶν του δὲ συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἐκ Θράκης Θάμυρις· οὗτος δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐποίησε τὸν πόλεμον μελουργικῶς, ἦτο δὲ καθ' ὑπερβολὴν καλλίφωνος.

Περὶ μὲν λοιπὸν τῆς προελεύσεως τῆς Μουσικῆς τέχνης ταῦτα δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἂν καὶ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πολλὰ, ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴ θὰ συνεχίσωμεν τὴν διήγησιν περὶ δράσεως καὶ προόδου τῆς Μουσικῆς, ἀρκούμεθα εἰς ταῦτα.

Σημ. 1. Εἰς τὴν παρούσαν «πραγμα-

τεῖαν περὶ Μουσικῆς» ἵνα μὴ φέρῃ σχόλια ὁ ἀναγνώστης, σημειοῦμεν ὅτι εἰς πολλὰ μέρη αὐτῆς ἐτέθησαν ἐδάφια προγενεστέρων ἱστοριογράφων καθὼς τοῦτο ἐκασταχοῦ ἐμφαίνεται.

Ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου λίθους τινὰς θέτομεν καθότι τὸ θεμέλιον ἐτέθη παρὰ ἡμῶν. Μόλον τοῦτο πολλὰ ὡς ἐκτείναντες τὴν ὑπόθεσιν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ καταστήσωμεν αὐτὴν ἐτι σαφέστεραν καὶ εὐνόητον. Πρὸς δὲ νὰ δώσωμεν μίαν παραστατικὴν εἰκόνα τῆς υποθέσεως ταύτης ἵνα ἀναζωπυρίσωμεν τὸν ζῆλον τῶν τιμίων Μουσικοδιδασκάλων ὅπως ληφθῶσι μέτρα ἀναδιοργανώσεως εἰς τὸ μάθημα τοῦτο περὶ τῆς πατρὸς ταύτης κληρονομίας, τῆς Βυζαντινῆς λέγου Μουσικῆς, ἣν τόσον πολὺ ἐσχάτως παρημελήσαμεν.

Ἄς μὴ σχολιάζῃ λοιπὸν ὁ ἀναγνώστης ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΥΜΝΟΣ

Εἰς τὸν ἅγιον Μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Γεώργιον τὸν τροπαιοφόρον, ὃς περιέχει τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τὸ Μαρτύριον.

Ψάλλεται δὲ οὗτος εἰς ἤχον γ'. πρὸς τὸ «Ἀκατάληπτόν ἐστι.»
(Ποίημα Νήφωνος μοναχοῦ Ἀγιορείτου (1870).)

Δεῦτε κλίνετε τὸ οὖς, τοῦ ἀκοῦσαι ἀδελφοί,
Γεωργίου τοῦ σοφοῦ, τὴν ἁγίαν βιοτήν.

Οὗτος ἔφυ μὲν βλαστός, Καππαδόκου ἐκ πατρὸς,
μητρὸς δὲ Παλαιστίνης, ὡς θεόδοτος υἱός.

Οὗτος δὲ ὡς εὐσεβῶν, γεννητόρων ὦν καρπός,
ἐβριότο εὐσεβῶς, θεαρέστως καὶ λαμπρῶς.

Στρατευθεὶς οὖν καὶ αὐτός, καὶ ἀξίας τε τυχών,
εὐφημίζετο κοινῶς, ὡς στρατάρχης ἐκλεκτός.

Ἄλλ' ἐπεὶ ὁ βασιλεὺς, νόθος ἦν πρὸς τὸν Θεόν,
ὁ Γεώργιος αὐτόν, διελέγχει ὡς ἐχθρόν.

Καὶ Χριστὸν εἶναι Θεόν, καὶ ἑαυτὸν χριστιανόν,

κατ' ἐνώπιον πολλῶν, προκηρύττει ἐμφανῶς.

Καὶ θεοὺς τοὺς μὴ θεοὺς, ἐκφυλίζει καὶ αὐτούς, τοὺς λατρεύοντας αὐτοῖς, τούτους κράζει ὑπαρούς.

Τί τὰ μετὰ ταῦτα δέ; συλλαμβάνεται εὐθύς, ὁ Γεώργιος κακῶς, καὶ ἀδίκως κρατηθεὶς,

Λόγγας δέχεται σαρκί, καὶ τετρώσκεται δεινῶς, καὶ καθιέργνυται εὐθύς, ὁ τοῖς πᾶσι θαυμαστός.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ εἰρκτῇ, πάθος φέρει οὐ μικρόν, ὁ Γεώργιος φημί, τοῦτο κατὰ τὸ παρόν.

Λίθον μέγαν τὸ αὐτοῦ, στήθος φέρει καὶ βαρύν, καὶ οἱ πόδες τανυσμόν, ἐπὶ ξύλου φονικοῦ.

Εἶτα καὶ ἐπὶ τροχοῦ, καθηλοῦται φοβεροῦ, καὶ πληγοῦται πολλαχῶς, κινηθέντος τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ οὖν ἄφρων βισιλεύς, ὁ Διοκλητιανός, εἰρωνεύεται κακῶς, καὶ δονεῖται τὰ ἐντός.

Ὁ δὲ Ἅγιος λυθείς, ἐκ τοῦ φοβεροῦ τροχοῦ, δι' Ἀγγέλου ἐμφανῶς, θαύματι τῷ τοῦ Θεοῦ.

Ταῦτα βλέποντές τινες, ἐπιστάθησαν εὐθύς, μεγαστᾶνες καὶ σοφοί, καὶ τυράννου ἢ εὐνή.

Καὶ ὁ Ἅγιος σταθείς, ὑγιῆς τῷ βασιλεῖ, κατενάγκωσεν αὐτόν, τῇ αὐτοῦ μεταβολῇ.

Ὅθεν τίθησιν αὐτόν, ἐν βοθύνῳ φλογερῷ, τοῦ ἀσβέστου ὁ δεινός, τύραννος τῶν ἀσεβῶν.

Ἐπιμείνας δὲ ἐκεῖ, τρεῖς ἡμέρας ἀβλαβής, κλόνον δέδωκε πολύν, τῷ ἀπίστῳ βασιλεῖ.

Ὅς καὶ πάλιν σιδηρᾷ, ὑποδήματα ποιεῖ, ἥλους ἔχοντα ἐντός, καὶ αὐτὰ πυροθετεῖ.

Ὅς δεξιόμενος ποσί, τρέχει ὅλως ἐν σπουδῇ, καὶ Γεώργιε φησί, τρέχε δράμει νῦν καὶ σύ.

Ὅπως φθάσης ὁ ποθεῖς, ἐξ ὀνύχων ἀπαλῶν, Ἰησοῦν τὸν λυτρωτήν, τὸν μονώτατον Θεόν.

Εἶτα δέρεται δεινῶς, ἐν τῷ στόματι αὐτῷ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ σαρκί, χαίρων ὅλως ἐν Χριστῷ.

Καὶ λαμβάνει πεπωκώς, δηλητήρια δεινά, ἐκ τινος τερατουργοῦ, κακοτέχνου μαγικά.

Ἀλλὰ ταῦτα πεπωκώς, καὶ μηδὲν κακὸν παθὼν, ὁ Γεώργιος πιστοί, κρότον δίδει οὐ σμικρόν.

Ὅτε δὲ καὶ τὸν νεκρόν, ἀναζώωσεν ἐκεῖ, δι' εὐχῆς πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τὴν αἴτησιν πληροῖ.

Τότε δὴ καὶ ὁ δεινός, Ἀθανάσιος φημί, δούλος γίνεται Χριστοῦ, καὶ ἀθλεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ

Ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐν φρουρᾷ ἐσωκλεισθεὶς,

τὸν λαὸν πιστοποιεῖ, λόγοις ἔργοις θαυμαστοῖς.

Ὅθεν οὐχ ὡς φυλακὴ, ἀλλ' ὡς τόπος ἱερός, ἐλογίζετο αὐτῇ, τῇ Ἁγίου διδαχῇ.

Διὰ τοῦτο καὶ αὐτός, ὁ Δεσπότης τοῦ παντός, ἐμφανίζει ἑαυτόν. Γεωργίῳ τῷ κλεινῷ.

Καὶ φιλεῖ καὶ παραινεῖ, καὶ θαρρύνει τὸν αὐτόν, καὶ πληροῖ θεῖου φωτός, καὶ πιστοποιεῖ αὐτόν.

Ὁ δὲ τύραννος τολμᾷ, ἐν θωπείαις δολεραῖς, τοῦ ἐλκύσαι πρὸς αὐτόν, τοῦ Χριστοῦ τὸν ἀδελγὴν.

Καὶ εἰσέρχονται ὁμοῦ, εἰς τὰ ἔνδον τοῦ ναοῦ, τοῦ ἰδεῖν τοὺς ἐν αὐτῷ, ψευδωνύμους τε θεοῦς.

Τούτους ὁ αὐτὸς ἰδὼν, ἱσταμένους τῷ βωμῷ, δυναστεύει τοῦ εἰπεῖν, ὅτι οὐκ εἰσι θεοί.

Ὅθεν ἔπεσον χαμαί, συντριβέντες εἰς λεπτά, τῇ τοῦ μάρτυρος φθογγῇ, καὶ προστάξει φοβερᾷ.

Πρὸς αὐτὰ ὁ βασιλεύς, ὀργισθεὶς ἐπὶ πολὺ, τὴν ἀπόφασιν εὐθύς, γράφει καὶ γνωστοποιεῖ.

Τότε καὶ ἡ βασιλίς, Ἀλεξάνδρα μαρτυρεῖ, ἑαυτὴν χριστιανὴν, καὶ τὸν σύννευον ὠθεῖ.

Πορευθεῖσα δὲ αὐτῇ, εἰς ἐκούσιον σφαγὴν, παραδίδει τῷ Χριστῷ, τὴν ψυχὴν πρὶν τῆς τομῆς.

Ὁ οὖν Μάρτυς προλαβὼν, διατίθεται καλῶς, τῷ θεράποντι αὐτοῦ, ποῦ τὸ σῶμα μεταθῇ.

Ὅτι δεῖ τὸ ἑαυτοῦ, εἰς Παλαιστινῶν τὴν γῆν, σῶμα φέρειν εἰς ταφὴν, ὡς πατρίδα μητρικὴν.

Εἶτα εὐχεται Θεῷ, ὃν ἐπόθει ἐκ παιδός, καὶ λαμβάνει τὴν τομὴν, διὰ ξίφους ὡς εἰκός.

Τότε χαίρων τὴν αὐτοῦ, παραδίδει τῷ Χριστῷ, ὑπερλάμπουσαν ψυχὴν, ἐστεμμένην πρεπωδῶς.

Τὸ δὲ σῶμα παρενθύς, μεταφέρει ὁ αὐτοῦ, ὑπηρέτης εὐλαβῶς, ὡς ἐτάχθη προσεικός.

Ἦν δὲ τότε εἰκοστή, καὶ ἡ τρίτη τοῦ μηνός, φαρμουθὶ τοῦ ποθητοῦ, ὡς τοῦ ἔαρος καιρός.

Προϊόντος δὲ καιροῦ, οἱ ἐν Λύδῃ εὐσεβεῖς, νὰν ἔκτισαν ἐκεῖ, Γεωργίου εἰς τιμὴν.

Ὅν τελέσαντες καλῶς, καθιέρωσαν λαμπρῶς, τῇ τοῦ Μάρτυρος σοφῷ, Γεωργίου ἐν αὐτῷ.

Ἦν δὲ τρίτη τοῦ μηνός, Νοεμβρίου ἦν ἡμεῖς, εορτάζειν ὡς εἰκός, παρελάβομεν καλῶς.

Ταῦτα τὰ τοῦ κραταιοῦ, ἀριστάρχου στρατηγοῦ, Γεωργίου τοῦ σοφοῦ, τοῦ κλεινοῦ καὶ θαυμαστοῦ.

Ὅν ἡ δόξα καὶ τιμὴ, ὑπερλάμπει ἐμφανῶς,

καὶ αὐγάξει τὰ τῆς γῆς, ὥσπερ ἥλιος λαμπρός.

Οὗτος δόξη θεϊκῇ, ἐπλουτίσθη καὶ πλουτεῖ,
ὁ Γεώργιος φημι, εἰς τὰ πέρι τῆς γῆς.

Τοῦτον πάντες οἱ λαοί, γλῶσσαι πᾶσαι καὶ φυλαί,
ἄπιστοί τε καὶ πιστοί, προσκυνοῦσι πατριαί.

Τοῦτον βασιλεῖς τῆς γῆς, ἄρχοντες καὶ ὁ στρατός,
εὐφημίζουσι πολύ, ὥς ὁ εὐσεβὴς λαός.

Πατριάρχαι καὶ σοφοί, ἱερεῖς Ἀρχιερεῖς,
Μονασταὶ καὶ Ἀσκηταί, τούτῳ νέμονται τιμὴν.

Τροπαιοῦχος γὰρ αὐτός, ὁ Γεώργιος ἐστὶ,
νοητῶν καὶ αἰσθητῶν, πάντων τῶν ἐχθρῶν τῆς γῆς.

Τὰ δὲ θαύματα αὐτοῦ, ποῖος ἐξαγκέσει νοῦς,
ἀριθμῆσαι καὶ γραφῇ, δοῦναι ὅλως ὡς εἰκός;

Εἰ γὰρ ἤθελον αὐτὰ, γράψαι πάντα ἀκριβῶς,
οὐχ εὐρίσκονται ὁμοῦ, ἀλλ' εἰσι διαλυτῶς.

Τοῦτο ὅμως καὶ γνωστόν, καὶ οὐδεὶς ἀμφιγνοεῖ,
ὅτι ἄπειρά εἰσι, καὶ οὐ δέχονται γραφήν.

Δὲ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, πίστιν ἔχομεν ὁρθήν,
ὅτι πράττειν καὶ τανῦν, ὅσα θέλει καὶ νοεῖ.

Ἄλλ' ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ὑπεράρχιε πολλῶν,
ὁ Γεώργιε φημί, δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν.

Δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν, τῶν τιμώντων σου λαμπρῶς,
τὴν τε θεῖαν τελευτήν, ὡς τὴν ἀνακομιδὴν.

Προστατεύεις γὰρ ἡμῶν, τοῦ τελέσαι εὐμαρῶς,
τὸ καυσῶδες τοῦ καιροῦ, μέχρι καὶ τοῦ τρυγητοῦ.

Εἵτα πάλιν ὁ αὐτός, τὴν τοῦ ψυχῆς καὶ βροχῶν,
διανύσασθαι φρουρεῖς, τοὺς ἡμᾶς ἐκ τῶν αὐτῶν.

Ἔχεις γὰρ ἐκ τῆς Ἀγνῆς, Θεοτόκου Μαριὰμ,
τὸ φρουρεῖν καὶ συντηρεῖν, τὰ ἐν Ἀθῶ ἱερά.

Ἔχεις Σκήτα; καὶ Μονά; καὶ Μονύδρια πολ' ἄ,
ἔχεις οἴκους ἱερούς, καὶ εἰκόνας θαυμαστάς.

Ὁροφύλαξ οὖν κληθεῖς, τῆς καλῆς περιωπῆς,
τῶν ἐν Ἀθῶ Μοναστῶν, ὑπὲρ πάντων προνοεῖς.

Δέχου δὲ καὶ τὰς ἡμῶν, ἀριστάρχα τελετάς,
ὁ Γεώργιε τὰς νῦν, καὶ τὰς ὅσας ἀπ' ἀρχᾶς.

Πρόσδεξαι καὶ δὸς ἡμῖν, τοῖς τιμῶσί σε λαμπρῶς,
εἰρηναίαν βιοτήν, καὶ συνέσεως τὸ φῶς.

Τοῦ νοεῖν καὶ προνοεῖν, τὰ σωτήρια καλῶς,
καὶ διάγειν ἐφεξῆς, θεαρέστως ὡς εἰκός.

Καὶ ἐπεὶ τὴν πρὸς Θεόν, κατ' ἐξαίρετον πλουτεῖς,
παρησιαίαν ἀληθῶς, ὁ Γεώργιε πολλήν.

Μὴ ἐλλείπης τοῦ αἰτεῖν, καὶ πρεσβεῦειν ἐκτενῶς,

τὰ σωτήρια ἡμῶν, καὶ σωθῆναι εὐσεβῶς.

Τὰς ψυχὰς πάντων ἡμῶν, τῶν βοώντων εὐπειθῶς,

ὁ Γεώργιε σοφέ, τὸ Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Ἐκ τοῦ χειρογράφου K3 ἀρ. 20 τῆς Λαυρ. Βιβλιοθήκης

Γ. Π. Δ.

ΑΡΧΙΜ. ΠΑΡΑΝΑΗΛ ΑΝΑΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ

(Ἐκ τοῦ λβ' χειρογράφου τόμου τῆς βιβλιοθήκης μου).

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερ-
ευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
κου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἥς ταῖς
πρεσβείαις ὁ Θεός, πρόσδεξαι τὴν θυ-
σίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου
θυσιαστήριον.

Καὶ τίθησι μερίδα τρίγωνον.

Ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἀγίου ἄρτου
ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ Ἰησοῦς γεγραμμένον λέγων.

Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν
σου ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλη-
μένη πεποικιλμένη.

Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ προσφορᾷ λέγει.

Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ
Σταυροῦ, προστασίας τῶν παμμεγί-
στων Ταξιάρχων Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ,
καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων
ἀσωμάτων.

Μερίδα πρώτη, καὶ τίθησιν αὐτὰς πρὸς
τὸ ποτήριον.

Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προ-
δρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Μερίδα β'

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφή-
μων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου,
τῶν δώδεκα καὶ ἐδδομήκοντα.

Μερίδα γ'

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων προφητῶν Μω-
σέως καὶ Ἀαρών, Ἡλιοῦ καὶ Ἐλισ-
σαίου, Δαυὶδ καὶ Ἰεσσαί, Ἠσαΐου καὶ

Ἰερεμίου καὶ πάντων τῶν ἁγίων προ-
φητῶν.

Μερίδα δ'

Τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ
Ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου,
Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου
τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυ-
ρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυ-
ρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ καὶ πάντων
τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν.

Μερίδα ε'

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων
μαρτύρων Δημητρίου, Γεωργίου, Θεο-
δώρου, Ἀρτεμίου, τῶν ἁγίων μεγάλων
Τεσσαράκοντα μαρτύρων, τῶν ἁγίων
ἐνδόξων ὁμολογητῶν Παύλου Κων-
σταντινουπόλεως, Θεοδώρου τοῦ Στου-
δίτου, Μαξίμου καὶ πάντων τῶν ἁγίων
ὁμολογητῶν, τῶν ἁγίων καὶ θαυμα-
τουργῶν Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δα-
μιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντε-
λεήμονος καὶ Ἑρμολάου καὶ πάντων
τῶν ἱαματικῶν ἱατρῶν.

Μερίδα ς'

Τῶν δόσιων καὶ θεοφόρων πατέρων
ἡμῶν Παύλου τοῦ Ὡθηδαίου, Ἀντωνίου,
Εὐθυμίου, Σάββα, Ὁνουφρίου, Ἀθα-
νασίου καὶ Πέτρου τῶν ἐν τῷ Ἀθῶ
καὶ πάντων τῶν δόσιων.

Μερίδα ζ'

Τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν,

Θέκλης, Ἀναστασίας, Χρηστίνης, Παρασκευῆς, Μαρίνης, Αἰκατερίνης καὶ πασῶν τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν· τῶν δοίων γυναικῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, Κασσιανῆς, Θεοδώρας, καὶ πασῶν τῶν δοίων γυναικῶν.

Μερίδα η'

Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, (τοῦ ἁγίου τῆς Μονῆς καὶ τῆς ἡμέρας) καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Μερίδα θ'

Ὡς ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς καὶ μνήσθητι Κύριε τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοχρίστων Βασιλέων.

Καὶ οὕτως αἶρων μερίδα τίθουσιν ὑποκάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου.

Εἶτα λαβὼν ἑτέραν προσφορὰν λέγει.

Μνήσθητι Κύριε τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ.

Μνήσθητι Κύριε πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων.

Μνήσθητι Κύριε τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν (δεῖνα) καὶ παντὸς Ἀρχιερατικοῦ τάγματος.

Μνήσθητι Κύριε τοῦ πατρὸς ἡμῶν (δεῖνα).

Μνήσθητι Κύριε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ συλλειτουργῶν, οὓς προσεκαλέσω εἰς τὴν σὴν διακονίαν διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας, πανάγαθε Δέσποτα.

Μνήσθητι Κύριε τῶν ἐντεταλμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Μνήσθητι Κύριε τῶν προσενεγκόντων καὶ δι' οὓς προσήγαγον.

Μνήσθητι Κύριε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν αἰχμαλώτων.

Μνήσθητι Κύριε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων καὶ

πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ Ἀγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Μνήσθητι Κύριε καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιώτητος καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Καὶ μνημονεύει ὧν βούλεται ζώντων κατ' ὄνομα.

Ἐπειτα λαμβάνων ἑτέραν προσφορὰν λέγει.

Ἔτι προσφερόμέν σοι τὴν θυσίαν ταύτην, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσμένων προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν, Διδασκάλων καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Μνήσθητι Κύριε τῶν κτιτόρων τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης.

Μνήσθητι Κύριε πάντων τῶν κεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, Ἀρχιερέων, Ιερέων, Ιερομονάχων, Ιεροδιακόνων, ἀναγνωστῶν, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων χριστιανῶν.

Μνήσθητι Κύριε καὶ τῶν κατὰ πνεῦμα καὶ κατὰ σάρκα συγγενῶν, πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν φίλων, ἡμῶν καὶ γνωστῶν (καὶ μνημονεύει ὧν βούλεται κεκοιμημένων) καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου).

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Οὕτως ἐστὶν ἡ παλαιὰ συνήθεια ἵνα ποιῶσι τὴν προσκομιδὴν, καὶ τὰ ὅσα λέγει τὸ εὐχολόγιον τὸ (στάμπινον), τὸ νέον παντελῶς μὴ τὸ πιάνετε, ὅτι οὐκ ἐστὶ τῆς ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς Εκκλη-

σίας ἡμῶν, μάλιστα καὶ μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὁρους, οὕτως ἐπιτελοῦσι τὴν ἱερὰν προσκομιδὴν, κρατοῦντες τὴν παλαιὰν παράδοσιν τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ οὐδεὶς ἔχει λόγον εἰπεῖν.

Καὶ οὕτω νὰ θέτωσι τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου καὶ τάγματα τῶν ἁγίων, καὶ μὴ ἄλλῳ ποιεῖτε ὅτι σφάλλετε καὶ

Παρθένιος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὅσιώτατοι Καθηγούμενοι τῶν ἱερῶν καὶ σεβασμίων μοναστηρίων τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους, καὶ οἱ λοιποὶ Πατέρες οἱ ἐν αὐτοῖς συνασκούμενοι, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ.

Ἐνταῦθα συνοδικῶς ἀναγνωσθέντος ἐγγχειριδίου τινὸς τοῦ παρ' ὑμῶν πεμφθέντος, ἐπὶ διαγνώσει τῶν κατ' αὐτόθι ἐφάνη διαφωνίας ἔχειν ὑμᾶς, καὶ ἀμφισβητήσεις, περὶ τοῦ ποῖα εἶναι ἄρα τὰ δεξιὰ τοῦ προσκομιζομένου θείου ἄρτου ἐν τῇ ἱερᾷ προθέσει, ἐν οἷς δέον τίθεσθαι τὴν θεοπεσίαν μερίδα τῆς Θεοτόκου, καὶ τινὲς μὲν ἐξ ὑμῶν διισχυρίζονται ταῦτα εἶναι τὰ πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ Ιερέως, ὅπως καὶ τὴν μερίδα τιθέασι κατὰ τὴν ἀρχαιοπαράδοτον συνήθειαν, ἄλλοι δ' αὖ ἀντιδιατάττονται καὶ τοῦμπαλιν φρονοῦσι. Δεξιὰ τοῦ ἁγίου ἄρτου λέγοντες εἶναι τὰ πρὸς τὸ ἅγιον ποτήριον, οἷς καὶ μερίδα τῆς Θεομήτορος ἐνιδρύουσι, κατὰ τὴν ὑστερογενῆ τῶν νέων εὐχολογίων ὑποτύπωσιν, κἀντεῦθεν στάσις προβαίνει μεταξὺ τῶν τοιούτων, ἀπαρεσκομένων ἀλλήλοις νὰ φέγωσιν ἐκάτεροι ἐκατέροις, ματαιολογούντες ἀνευλόγως, καὶ γὰρ εἰς οὐδὲν παραλυμαίνονται αἱ τῆς μερίδος διηλεγμέναι θέσεις, οὐ τὴν οὐσίαν, ἢ τὴν δύναμιν, ἢ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ζωοποιῦ μυστηρίου, ἀλλ' ἀμφιδεξιαί τε, καὶ φίλαι διαγινώσκεσθαι δύνανται

ἐκβαίνετε ἐκ τῆς ὁρθῆς παραδόσεως· δεῶτε δὲ καὶ τὸ Πατριαρχικὸν συνοδικὸν γράμμα, ὅπερ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς Ἡγουμένους τῶν μοναστηρίων τοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἀθῶνος καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Πατέρας τοὺς εὐρισκομένους ἐκεῖσε.

κατὰ διάφορον θεωρίαν τε καὶ διδασκαλίαν, ἀνθ' ὧν ἔδει μὲν οὖν ὑμᾶς δεξιῶς τὰ δεξιὰ ζητεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀναντα καὶ κάταντα, φερομένοις ἐρεσχελεῖν καὶ μάτην θορυβεῖσθαι, μᾶλλον γὰρ ἀμαρτάνετε διαφερόμενοι ἐν τοῖς οὐ πάνυ διαφόροις, λέγοντες καὶ γράφοντες τὰ μὴ προσήκοντα, εἰς τὴν ἱερὰν μερίδα παρ' ἐκατέρ' ἀναμφισβητήτως τιθέμενοι. Ὅθεν διωρισμένον τὸ ποιητέον ὑμῖν κατὰ τὴν ὑμετέραν ἔφεσιν παραδιδόντες εἰς ὁλοσχερῇ τοῦ σκανδάλου ἐκρίζωσιν, γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, γνώμη καὶ τῶν παρευρεθέντων Ιερωτάτων ἀρχιερέων καὶ υπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τοῦντεῦθεν ἅπαντες οἱ Ιεουργοῦντες ἐν τοῖς Ιεροῖς αὐτόθι μοναστηρίοις τῇ μὲν ὁψιμαθῇ τε καὶ ὑστερογενεῖ τῶν νέων εὐχολογίων ὑποτυπώσῃ, περὶ τῶν δεξιῶν τοῦ ἁγίου ἄρτου οὐδαμῶς προσέχετε, εἰ γὰρ καὶ οὐ πλημμελῶς δοκεῖ, οὐδ' ἐφάμαρτος τοῖς ὁπωσοῦν συνιστᾶν αὐτὴν διισχυρίζομένοις, ἀλλ' οὖν ὡς αἰτίαν ἐπιφέρουσιν στάσεως καὶ σκανδάλου, πεπαύσθω, τῆς δὲ πρεσβυτέρας συνηθείας ἔχεσθε καὶ κατὰ τὴν ἀρχαί-

αν παρ' αὐτοῖν τὴν προσκομιδὴν ἐκτε-
λεῖτε, πᾶν γὰρ τὸ ἀρχαιότητι διαφέ-
ρον, ἐστὶν αἰθέσιμον, κατὰ τὸν οὐρα-
νοφάντορα, ἄλλως τε καὶ συνήθεια μα-
κρῷ χρόνῳ δοκιμασθεὶς τε καὶ στερ-
χθεὶς, ἰσχυρὸν τοῦ νόμου τόπον ἐπέ-
χει, καὶ ἀκλινὴς περισσώζεσθαι πέφυ-
κεν· ἀρθήτωσαν τοιγαροῦν ἐκ μέσου ὁ-
μῶν αἱ φιλονικεῖαι, καὶ συνέλθετε ἀλ-
λήλοις ἐνοσιθῇ ἐκτελοῦντες τὴν πρό-
παλαι συνηθισμένην ἱερὰν προσκομι-
δὴν ὡς διαλήπται, μετὰ τῆς ἐν Θεῷ
ἀστασιάζοντος ἀγάπης καὶ πνευματικῆς
διαθέσεως, μηδενὸς τολμήσαντες, ἄλ-
λως ποιῆσαι παρ' ἐγὼ γράφομεν καὶ πα-
ρακοῦσαι, ἐν δέξει ἀργίας ἀσυγγνώστου
καὶ ἀλότου ἀφορισμοῦ καὶ αἰωνίου τοῦ
ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος, ἐξ ἀποφά-

σεως, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη
μετὰ πάντων ὁμῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὐχέσ' ἔτος, μηνὶ Μαΐῳ,
Ἰνδικτιῶνος ε'.

Ἐρώτησις : Ἐν ποίῳ μέρει δεῖ νύ-
τειν τὸν ἀμνόν;

Ἀπόκρισις : Ἐν τῷ δεξιῷ· τοῦτο δὲ
ἐστὶ, τὸ κατ' ἀντικρὺ τῆς σῆς εὐωνύμου
χειρός.

Ἰδοὺ τῶν ἀρχιερέων αἱ ὑπογραφαί.

† Ὁ Νικομηδείας Μεθόδιος, † Ὁ Ἡ-
ρακλείας Μιχαήλ, † Ὁ Κυζίκου Μητρο-
φάνης, † Ὁ Χαλκηδόνος Γαβριήλ, † Ὁ
Πρόεδρος Χίου Ἰγνάτιος, † Ὁ Παρο-
ναξίας Θεοφάνης, † Ὁ Μελενίκου Ζαχα-
ρίας, † Ὁ Δέρκων Χρύσανθος, † Ὁ Ναυ-
πλίου Γεράσιμος, † Ὁ Μαρωνείας Ἀνα-
νίας, † Ὁ Χαλδίας Γερμανός.

ΠΕΡΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Πῶς δεῖ γίνεσθαι. Εἰς Ἐκκλησίαν δεῖ γίνεσθαι τὰς ἐξο-
μολογήσεις, εἰδ' οὐ ἐν ἡσυχῇ καὶ καθαρῷ τόπῳ.

(Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος Κ δ (η 9))

Ἐρώτησις εἰς ἱερεῖς καὶ μο-
ναχοὺς

Μὴ νὰ ἐπῆρες ποτὲ ἀπὸ αἰρετικῶς
ἐλεημοσύνην; Μὴ νὰ ἐπαρκαλέσας
τὸν Θεόν ποτε διὰ τὴν ψυχὴν τινος αἰ-
ρετικοῦ; Μὴ νὰ ἔτυχε καὶ ἐφρόνεις
καὶ ἐοὺς ὅσα φρονοῦσιν οἱ αἰρετικοὶ καὶ
οἱ σχισματικοί; Μὴ νὰ ἐσυγκοινωνήσας
καὶ σὺ μετ' αὐτοὺς ἢ νὰ συνελετουργή-
σας ἢ νὰ συνευχῆθης μετ' αὐτοὺς;
Μὴ νὰ σοῦ ἔδωκε τινὰς αἰρετικὸς χρή-
ματα διὰ νὰ λειτουργήσας καὶ τὰ ἐ-
πῆρες; Μὴ νὰ ἐγίνου ποτὲ τινος κου-
ράτορας; (·) ἢ νὰ ἐραθύμης ποτε
καὶ δὲν ἐψάλλας τὴν ἀκολουθίαν σου,
ἢ νὰ ἐψάλλας μὲ βίαν καὶ δὲν ἤξευρες

τί ἔλεγες; Ἡ νὰ ἐφύναζες ἅπαντα
ψάλλοντας τὴν ἀκολουθίαν σου εἰς τὴν
ἐκκλησίαν μὲ φωνὰς ἀγρίας; Μὴ δὲν
λέγεις τὴν ἀκολουθίαν σου κατὰ τάξιν,
ἤγουν πρὸ τοῦ ἐσπερινοῦ τὴν ἐννάτην
ὥραν, ἢ πρὸ τῆς λειτουργίας τὴν
τρίτην καὶ τὴν ἑκτὴν; Μὴ νὰ ἐλειτουργή-
σας ἢ ἐψάλλας καὶ ὁ νοῦς σου δὲν ἦ-
το μετὰ σένα; Μὴ νὰ ἐνυπνιάσθης ἀφ'
ἐσπέρας καὶ αὐριον ἐλειτουργήσας; ἢ
ἐδάπτισας παιδίον τὴν ἡμέραν ἐκείνην
χωρὶς ἀνάγκην; Μὴ νὰ ἐξωμολόγησας
ποτε τινὰ, νὰ ἐκαλογέρευσας ἢ νὰ ἐ-
θρονιάσας ἢ ἄλλο τίποτε νὰ ἐποίησας
χωρὶς νὰ ἔχῃς θέλημα ἀπὸ τὴν ἐκ-
κλησίαν; Μὴ νὰ ἔλαβες χρήματα καὶ

εὐλόγησας παράνομα; Μὴ νὰ εὐγαλές
ποτε τὰ ἄχραντα Μυστήρια ἔξω ἀπὸ
τὴν ἐκκλησίαν χωρὶς φανὸν καὶ λαμ-
πάδαν; Μὴ νὰ ἐδάπτισας ποτε παιδίον
ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἢ καὶ νὰ ἐλει-
τούργησας; Μὴ νὰ ἐλειτουργήσας πο-
τε χωρὶς θρόνον ἢ ἀντιμύσιον εἰς ἐκ-
κλησίαν ἀθρονιάστον; Μὴ νὰ ἔδωκας
ποτε τινὸς κοσμικοῦ τὸ ἅγιον Ποτή-
ριον καὶ τὸ ἐπίασεν εἰς τὸ δισκάριον;
Μὴ νὰ ἐκαβαλίσκυσας ποτε κτήνος καὶ
ἐδάστας τὸ ἅγιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ;
Μὴ νὰ ἐλειτουργήσας ποτε χωρὶς θερ-
μοῦ ὕδατος ἢ χωρὶς ἄρτου σιτίου καὶ
ἀναβατοῦ, ἢ μετὰ οἴνου δξύνου ἢ μετὰ
μισθῆς προσφορᾶς ἢ χωρὶς σφραγίδας;
Μὴ νὰ σοῦ ἔφαγέ ποτε τὸ Σῶμα τοῦ
Χριστοῦ ζῶν τι ἢ ἐσάπησεν, ἢ νὰ
σοῦ τὸ ἀνάλαιξε μιὰρὸν τίποτε; Μὴ
νὰ σοῦ ἐχύθη τίποτε μέρος ἀπὸ τοῦ τι-
μίου Αἵματος ἢ Σώματος τοῦ Χριστοῦ
πρὸ τοῦ ἁγιασθῆναι; Μὴ νὰ σοῦ ἐχαώ-
θη τίποτε μέρος ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦ
Κυρίου; Μὴ δὲν κρατεῖς τὰ ἱερὰ
σκεύη τῆς ἐκκλησίας παστρικά; Μὴ νὰ
ἔτυχέ ποτε καὶ ἦλθες ἔξω ἀπὸ τὴν
ἐκκλησίαν μακρὰν νὰ λειτουργήσας
καὶ ἐλειτουργήσας τὴν ζώνην, τὴν λόγ-
χην, ἢ ἕτερον καὶ ἔλαβες ἀντ' αὐτῶν
κοσμικὰ πράγματα καὶ ἐλειτουργήσας
καὶ ὕστερα τὰ εἶχες πάλιν εἰς χρεῖαν
κοσμικὴν; Μὴ νὰ ἔλαβες ποτε χρήματα
ἢ ἄλλο τίποτε κανίσκιον καὶ ἐκοινώνη-
σας τινὰ ἢ νὰ ἔκαμες ἄλλην τινὰ παρα-
νομίαν; Μὴ νὰ ἐκράτει τινὰς κοπέλαν
παλαιίδα ἢ νὰ ἦτο αὐτὸς εἰς ἄλλην
παρανομίαν καὶ οὐ τοῦ ἔδωκες ἀγία-
σμα ἢ ἀντίδωρον ἢ ἔλαβες ἐλεημοσύ-
νην ἢ ἄλλο τίποτε δῶρον ἀπ' αὐτὸν
διὰ νὰ τοῦ κάμης λειτουργίας ἢ καὶ
νὰ ἔδωκες εὐχὴν εἰς τὸ σπῆτί του;
Μὴ νὰ εἶχες ποτε κάκιτα μὲ κανένα

καὶ ἐοὺς ἐλειτουργήσας ἀσυγχώρητος;
Μὴ νὰ ἔδωκας ποτε τινὸς ζῶον ἀπὸ
ταῖς προσφοραῖς; Μὴ νὰ σοῦ ἔδωκε
ποτὲ τινὰς ὀρθόδοξος νὰ τοῦ κάμης
λειτουργίαν καὶ ἔλαβες τὴν πληρωμὴν
καὶ δὲν ἐλειτουργήσας; Μὴ νὰ ἀγαπᾷς
τὰ φαρούτζια (·) καὶ περιδιαβάσεις
ταῖς κοσμηκαῖς; Μὴ νὰ ἀγαπᾷς τὰ κυ-
νήγια, τὰ τραγοῦδια, ἢ τοὺς χορούς,
ἢ τὰ παιγνίδια, ἢ τὰ θεάτρα; Μὴ νὰ
ἐπαιξῇς ποτε χαρτιά ἢ τὰ ζάρια; Μὴ
νὰ ἔφαγες ἢ νὰ ἐπιες εἰς τὴν ταβέρναν
χωρὶς ἀνάγκης τινός; Μὴ νὰ ἔτυχε
καὶ ἐφλεβοτόμησας τὴν ἡμέραν ὅπου
ἐλειτουργήσας;

Ἐρώτησις εἰς μοναχοὺς

Μὴ νὰ ἐμάλωσας μὲ κανένα καὶ
κρατεῖς ἔχθραν; Μὴ νὰ ἐβλασφήμησας
ποτε ἢ νὰ ὠμοσας ἢ νὰ ἐπαράδωκας πο-
τέ τινα τοῦ διαδόλου; Μὴ νὰ ἐπίστευ-
σας ποτε εἰς τὰ μαγικά ἢ νὰ ἐγύρευ-
σας αὐτά, εἰς τὰ μαντευδολογήματα
καὶ κουκκηρήματα καὶ ἄλλα ὅμοια;
Μὴ νὰ ἐπίστευσας εἰς τὰ ὄνειρα ἢ εἰς
τὰ παρατηρήματα ἢ πῶς εἶναι τὰ κα-
κὰ ἢ τὰ καλὰ ὅπου ἔλθουσιν εἰς τὸν
ἄνθρωπον ἀπὸ ριζικόν; Μὴ νὰ ἐραθύ-
μης ποτε νὰ ἔλθης εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν ἢ ἀν ἦλθες δὲν ἐφθασας εἰς τὸν
ἐξάψαλμον; Μὴ νὰ ἐδαρύνθης ποτὲ νὰ
στέκης εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ πρὶν νὰ
ἀπολύσῃ ὁ ἱερεὺς ἐοὺς ἦλθες ἔξω; Μὴ
νὰ ἦσουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐνῶ
ἐψάλλον οὐ ὠμίλεις καὶ ἐγέλας; Μή-
πως δὲν ἔκαμες ποτε ἀπὸ ἀμέλειαν
σου ὅταν ἤθελες νὰ κοιμηθῇς, τὴν προ-
σευχὴν σου, ἢ νὰ μὴ εὐχαριστήσας ἀφ'
ἔτου ἐξύπνησας; Μήπως δὲν ἔδωκες
εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ προτοῦ νὰ φάγῃς
καὶ ἀφ' ὅτου ἔφαγας νὰ δώσης δόξαν;
Μὴ νὰ εὐγῆκας ποτε ἀπὸ τὴν ὑπακοὴν
καὶ θέλημα τοῦ ἡγουμένου σου ἢ τοῦ

γέροντός σου και πατρός σου; Μή νὰ ἐλόγιμασές ποτε πονηρόν εἰς τοὺς ἀδελφούς σου ἢ νὰ παρακάθησας τινὲς ἵνα μεμψθῇς ποτὲ κανένα, ἢ νὰ παρήκουσας ἢ νὰ παρῆδες ἢ νὰ εἶπες πρᾶγμα ὅπου δὲν εἶδες ἢ δὲν ἤκουσας; Μή νὰ ἀγαπᾷς τοὺς θορύβους καὶ τὰς ἀνακατώσεις τῶν κοσμικῶν ἢ ταῖς παρρησίαις καὶ δόξαις τῶν ἀνθρώπων; Μή νὰ ἀγαπᾷς νὰ ἐρχῆσαι εἰς τὰ φαγοπότια καὶ εἰς τὰ ἄλλα καλέσματα τῶν λαϊκῶν; Μή νὰ ἀγαπᾷς νὰ εἶσαι ἀνεργος νὰ μὴ κάμῃς τίποτε ἐργόχειρον; Μή νὰ ἔτυχῃ ποτε καὶ εὐρέθῃς ἔξω τοῦ μοναστηρίου καὶ ἔμεινῃς εἰς γυναικεῖον μοναστήριον; Μή νὰ εἶχες πατέρα ἢ μητέρα καὶ ἦσαν πτωχοὶ καὶ ἀδύνατοι καὶ παιδεῖα μικρὰ καὶ ἀφρηκὲς τοὺς καὶ ἐπῆγες εἰς τὴν καλογερικὴν; Μή νὰ ἐμετάγνωσές ποτε πῶς ἐγένηκες καλόγηρος; Μή νὰ ἀργολογῇς καὶ μετωρίζῃσαι διὰ νὰ κάμῃς τοὺς ἄλλους νὰ γελῶσι; Μήπως δὲν ἐνθυμῆσαι τὸν θάνατον ἢ πῶς μέλλεις νὰ κριθῇς, νὰ ἀναστενάξῃς καὶ νὰ λυπηθῇς κατὰ Θεὸν πῶς ἔχεις νὰ κολασθῇς καὶ νὰ μὴν τὸ κάμῃς διὰ δόξαν ἀνθρώπων; Μή νὰ ταπεινῶσας μετὰ ὑποκρίσεως δείχνοντας πῶς κάμνεις ἐλεημοσύνην ἢ νηστεῖαν ἢ προσευχὴν διὰ δόξαν καὶ ἐπαινον; Μή νὰ ἐκατάκρινές ποτὲ τινα ἄδικα ἢ νὰ ἐσυκοφάντησας λέγοντας λόγον ἀχρηστον, ἀντίδικα τιμῆς ἀνθρώπου; Μή νὰ εἶσαι ἀτακτος εἰς τὰς ὁμιλίας σου ἢ εἰς τὸ περιπάτημά σου, ἢ ὅταν καθίζῃς ἢ ὅταν σηκώνῃσαι ἢ νὰ εἶσαι προπέτης καὶ ἀρπάζεις τὸν λόγον; Μήπως δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς πειρασμὸν ἢ λύπην ἢ ἀνάγκην, ἢ λόγον νὰ μὴ ταρασσῃσαι; Μή εἶσαι ἀσυμπάθητος εἰς ἐκείνους ὅπου σοῦ ἔπταισαν ποτε τίποτε; Μή νὰ ἐθυμώθῃς καὶ

ἀναισχύντησας ἀνθρώπον ἢ νὰ τὸν ἔδαιρες; Μή νὰ προσεύχεσαι καὶ ὁ νοῦς σου δὲν εἶναι μετὰ σένα; Μή νὰ πραγματεύεσαι καὶ ὧλεις καὶ ἀγοράζεις ἢ νὰ ἔτυχῃ νὰ εἴσῃς στάμενα (χρήματα) διὰ νὰ σοῦ δίδωσιν ὀζούρας (τόκους); Μή νὰ ἔτυχῃ ποτε καὶ ἔκλεψες πρᾶγμα ἐκκλησιαστικὸν ἢ κοσμικὸν καὶ δὲν τὸ ἐπέστρεφες διπλοῦν; Μή νὰ ἐπεθύμησας καὶ οὐ ποτὲ νὰ ἔχῃς εὐμορφα φαγητὰ καὶ ποτά; Μή νὰ ἔλυσές ποτε τὸ ζωνάρι σου διὰ νὰ φάγῃς περισσότερον, ἢ νὰ ἔφαγες ἢ νὰ ἔπιες χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ ἡγουμένου σου ἢ χωριστὰ ἢ εἰς τὴν ταβέρναν; Μή νὰ ἀγαπᾷς τὰς περιδιαβάσεις καὶ τὰς ξεφαντώσεις ταῖς κοσμικαῖς; ἢ νὰ ἀγαπᾷς νὰ συντυχαίνῃς εἰς τὸν κόσμον μετὰ γυναῖκας;

Ὅποιος ἀρνηθῇ ἀπὸ τὸν θυμὸν τοῦ καὶ εἰπῇ: ἂν τὸ κάμω τοῦτο νὰ εἶμαι ἀρνητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὁ τοιοῦτος ἔχει κανόνα νὰ μὴ κοινωνῇ χρόνους δύο καὶ νὰ κλαίῃ. Ὁ βλασφημῆσας εἰς τὸν Θεὸν ἢ εἰς ἄγιον, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ νὰ μὴ κοινωνῇ ἔτη τρία καὶ μετανοίας τὸ νυχθήμερον ἑκατόν. Ὅποιος κάμναι ὅρκον ψεύτικον, εἰ μὲν ἐκουσῶς, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇ, κατὰ μὲν τὸν Μέγαν Βασίλειον ἔτη δέκα κατὰ δὲ ἄλλους ἔτος ἓν καὶ νηστεύειν Δευτέραν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν καὶ μετανοίας ἑκατόν, ὁ δὲ ἀκουσῶς, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇ, κατὰ μὲν τὸν Μέγαν Βασίλειον ἔτη πέντε, κατὰ δὲ ἄλλους ἔτη τρία, καὶ ξηροφαγεῖν Δευτέρα Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν καὶ μετανοίας τὸ νυχθήμερον π' (80). Ὁ δὲ ποιήσας ἄλλον ἐπιρκῆσαι, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇ ἔτη τρία καὶ ποιῶν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24). Ὅποιος ψευδομαρ-

τυρεῖ χωρὶς ἀνάγκης, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτη τέσσαρα καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας εἴκοσι. Ὁ καταλύων τὴν μετ' ἄλλῃν Τεσσαρακοστὴν ἢ τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν χωρὶς ἀνάγκης ἢ καὶ ἐτέρας νηστείας, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτος ἓν καὶ μετὰ τὸ Πάσχα ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ρξ' (160) ἕως ἡμέρας λ' (30). Ὁ ἐν μέθῃ τελέσας ἐμετόν, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24) ἕως ἡμέρας μ' (40). Ὁ ἐν ῥοθνεῖα, ἂν καὶ φαγὼν κοινωνῇσαι ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι, ἔτος ἓν καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κ' (20). Ὁ δὲ μεταλαβὼν καὶ ἐμέσας, ἔχει ἐπιτίμιον τρεῖς χρόνους νὰ μὴ κοινωνῇσαι, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας τ' (300). Ὅστις ἐνυπνιασθῇ μετ' ἡδονήν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν μὴ κοινωνῇσαι, ἔχει δὲ καὶ ἐπιτίμιον τοῦ ποιῆσαι μετανοίας ρ' (100). Ὁ καταλαλὼν τοῦ πληροῖον ἔχει ἐπιτίμιον ἔτος ἓν τοῦ ξηροφαγεῖν Δευτέραν, Τε-

τάρτην καὶ Παρασκευὴν καὶ τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24). Ὁ προδοὺς τινα χριστιανὸν καὶ μάλιστα κληρικόν εἰς κρίσιν τινά, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτος ἓν. Ὁ πωλὼν τοὺς ὁμοίους αὐτοῦ χριστιανούς εἰς ἄλλους χριστιανούς, ἓνα χρόνον νὰ μὴ κοινωνῇσαι, ἂν τοὺς δώσῃ ἀκριβῶς, εἰς ἄλλους πωλὼν τοὺς χριστιανούς, οὐαί! ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτη ιβ' (12) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). Ὁ ἐμβάλλων μάχας, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτος ἓν καὶ νὰ κάμῃ διαλλαγήν, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). Ὁ ἔχων ἔχθραν πρὸς τὸν ἐκ τοῦ ἀδελφὸν καὶ τούτου τελευτήσαντος οὐκ εἶχε συγχώρησιν παρ' αὐτοῦ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῇσαι ἔτη δ' (4) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας σ' (200) καὶ ἕως τῆς μ' (40) ἡμέρας ἀπελθέτω ζῶν εἰς τὸν τάφον τοῦ τεθνηκότος μίαν φορὰν καθ' ἡμέραν λέγων: Συγχώρησόν με ἀδελφε διὰ τὸν Κύριον. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΤΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1939 - 40

Μετὰ πάσης λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἐγένετο τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων (12 Μαΐου ἔ. ἔ.) εἰς τὸν ἱερόν ναὸν ἁγίου Δημητρίου Ἀλμυροῦ παρουσίᾳ καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως ἢ καθιερωμένη ἐπὶ τῇ λήξει τῶν κατηχητικῶν μαθημάτων τοῦ β'. σχολικοῦ ἔτους 1939-40 τελετή. Ἀπὸ τῆς παραμονῆς αἱ μαθήτριαi πάντων τῶν κατηχητικῶν ἤρχισαν νὰ φέρουν δέσμας ἀνθέων ἐντὸς κανί-

στρον διὰ τὸν στολισμὸν τοῦ ναοῦ. Τὴν ἐπομένην μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν αἱ μαθήτριαi τοῦ ἀνωτέρου κατηχητικοῦ κρατοῦσαι ἀνὰ χεῖρας, ὡς ἄλλαι Μυροφόροι ἀντὶ μύρων καὶ ἀρωμάτων κλάδους φοινίκων, τριανταφύλλων καὶ λοιπῶν τοῦ Ἀλμυροῦ ἀνθέων, ἦλθον εἰς τὸν ναόν, προκειμένου νὰ στολίσουν αὐτόν. Περί ὧραν 3 μ. μ. τὰ πάντα ἦσαν ἐτοιμα ἐν τῷ ναῷ. Ἐδέσποζε ἐντὸς αὐτοῦ μία παμμεγέθης ἐξέδρα,

ἀφ' ἧς ἐπρόκειτο νὰ γίνουν αἱ ἀπαγγελίαι καὶ νὰ ψαλοῦν τὰ διάφορα ἄσματα. Αἱ κυανόλευκοι σημαῖαι ἠνεμίζοντο πανηγυρικῶς ἐπὶ τῶν ὀψίδων τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ. Ἀπὸ τῆς προηγουμένης δὲ ἡμέρας εἶχον διανεμηθῇ εἰς τὰ διάφορα κέντρα περὶ τὰς 300 ἀγγελίαι σχετικαὶ μὲ τὴν τελετὴν.

Περὶ ὥραν 4^{1/2} μ.μ. συνεκεντρώθησαν ὅλα τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα τῆς πόλεως εἰς τὸν περίβολον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἀκολουθῶς προπορευομένης τῆς φιλαρμονικῆς μουσικῆς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν δύο κατηχητικῶν λαβάρων οἱ μαθηταὶ ἐνδεδυμένοι τὴν στολὴν τοῦ φαλαγγίτου καὶ ψάλλοντες διάφορα θρησκευτικὰ καὶ Ἐθνικὰ ἐμβατήρια, κατηνύθησαν πρὸς τὸν ἱ. ναὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου διὰ τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Βασιλέως Κων(νου), ὑπὸ τὸν Δ)τὴν τῶν κατηχητικῶν κ. Σάββαν Νανάκον καὶ τὸν συνεργάτην αὐτοῦ ῥέκτην Δ)λον κ. Νικόλαον Τακόπουλον. Εἰς ἐπίμετρον δὲ προσετέθησαν εἰς τοὺς παιᾶνας τῆς φιλαρμονικῆς καὶ τὰ παιδικὰ ἄσματα καὶ οἱ πανηγυρικοὶ καὶ γλυκεῖς ἤχοι τῶν κωδῶνων τῶν ναῶν ἐνῶ τὰ πλήθη, ὅχι μόνον τοῦ Ἀλμυροῦ ἀλλὰ καὶ ἄλλων περιχώρων, δίκην μακρᾶς οὐρᾶς, ἠκολούθουν τὴν μαθητικὴν φάλαγγα. Δὲν δύναται τις νὰ περιγράψῃ τὰ ἐνθουσιώδη αἰσθήματα ἂτινα τὰς καρδίας πάντων διακτεῖχον. Θαῦμα ιδέσθαι. Φαινόμενον πρωτοφανὲς διὰ τὸν Ἀλμυρόν.

Ὁμολογουμένως αἱ παιδικαὶ φωναὶ διασχίζουσιν τὸν ἄερα ὑπενθύνοντες εἰς τοὺς ἀκροατὰς καὶ θεατὰς

τὰ «ὥσπανά» τῶν Ἑβραιοπαίδων τῆς Σιών. Ἐντὸς ὀλίγου τὰ κατηχητικὰ κατέλαβον τὰς θέσεις αὐτῶν ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Τὸ μεσαῖον κλίτος καὶ τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ μέρος κατέλαβον οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἀνωτέρου κατηχητικοῦ σχολεῖου μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ μέσου καὶ τοῦ κατωτέρου. Ὅλοι δὲ οἱ ἄλλοι ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸν γυναικωνίτην.

Ὁ ναὸς πολὺ ἐνωρὶς εἶχε κατακλυσθῇ ὑπὸ τῶν ἐπισήμων, οἵτινες δι' εἰδικῶν προσκλήσεων εἶχον προσκληθῇ καὶ ὑπὸ πλήθους ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παιδίων. Παντοῦ ἀντελάλει ἡ χαρὰ καὶ τὰ λουλούδια σὰν θυμίαμα ἔστελλον τῇ γλυκεῖᾳ τῶν μυρωδιᾶν εἰς τὸν θόλον ὑψηλά. Περὶ ὥραν 5^{1/2} μ.μ. οἱ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς μετὰ τοῦ διακόνου κατέλαβον τὰς θέσεις τῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαὸν καλλιτεχνικὰ προγράμματα τῆς ἑορτῆς. Εὐλογήσαντος λοιπὸν τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου ἤρξατο ἡ τελετὴ. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μέρους τοῦ προγράμματος ὑπὸ ἐμμελοῦς παιδικοῦ χοροῦ ἐκ 30 περίπου μελῶν, ὁ Θεολόγος κ. Σάββας Νανάκος, ἀφ' οὗ ἐν πρώτοις ἠὺχαρίστηκε ὁλους ἐκείνους, οἵτινες συνέδραμον καὶ ἐνίσχυσαν τὰ κατηχητικὰ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ὕλκῳ ἢ ἡθικῶς, ἀφ' οὗ ἀκόμη ἠὺχαρίστηκε τὸν πρόεδρον τῆς Κοινότητος ἱατρὸν κ. Νικ. Μητᾶκον διότι προσέφερε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην 2 κιβώτια λουκούμια διὰ τὰ κατηχητικά, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διατρέχουν καὶ τὴν διαρκῇ ἀόρατον πάλιν, ἡ-

τις γίνεται περὶ αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν πνευμάτων, ποῖον ἐξ αὐτῶν νὰ τοὺς κερδίσῃ.

Συνεχίζων ἐξῆρε τὴν σημασίαν τοῦ κατηχητικοῦ σχολεῖου διὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ παιδός. Ἔδωκε μίαν περίληψιν τῶν διδαχθέντων. Τόσον εἰς τὸ ἀνώτερον, ὅσον εἰς τὰ μέσα, καὶ εἰς τὰ κατώτερα κατηχητικὰ σχολεῖα. Λογοδοτήσας δὲ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν κατηχητικῶν ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀλμυροῦ, εἶπεν ὅτι ταῦτα λειτουργοῦν ἀπὸ τετραετίας. Ἀνεκοίνωσε τὴν πρόοδον τῶν σχολείων καὶ τὸν ἐπιδειχθέντα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπὸ τῶν μαθητῶν ζῆλον. Ἀνέφερεν, ὅτι ἐλειτούργησαν ἐφέτος 7 κατηχητικὰ σχολεῖα, 1 ἀνώτερον, 2 μέσα (ἀρρένων καὶ θηλέων) καὶ 4 κατώτερα (δύο ἀρρένων καὶ δύο θηλέων) καὶ ταῦτα εἰς μίαν μικρὰν πόλιν 7 — 8 χιλιάδων κατοίκων. Ἐνεγράφησαν εἰς ὅλα τὰ κατηχ. 590 μαθηταὶ ἐξ ὧν 359 μαθηταὶ καὶ 232 μαθήτριαι.

Εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Α.Κ.Σ. ἐδόθησαν ἐν εἵδει διαγωνισμῶν 2 θέματα πρὸς διαπραγματεύσιν. Τὸ πρῶτον ἦτο «ὁ χριστιανισμὸς ὡς δύναμις εἰρηνοποιῶς ἐν τῷ κόσμῳ» καὶ τὸ ἄλλο «σκέψεις καὶ κρίσεις ἐπὶ τῶν ἐφετεινῶν μαθημάτων». Ὁσον ἀφορᾷ τὴν ὕλικὴν συνδρομὴν ἀνέφερεν ὁ κ. Δ)τῆς ὅτι οἰκονομικῶς ἐνίσχυσαν τὰ κατηχητικά 1) ἡ Ἱερὰ Μητροπολις Δημητριάδος (Ταμεῖον κατηχητικῶν) ἐκ δραχμῶν 2600 περίπου 2) ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ξενιάς διὰ τοῦ καθηγουμένου αὐτῆς κ. Καλλινίκου Χατζητιῶννου 5037, 3) οἱ μαθηταὶ ἐκ δρχ. 427, 4) οἱ ἱεροὶ ναοί, ὁ Εὐαγγελισμὸς δρχ. 200 καὶ

ὁ ἅγιος Νικόλαος δρχ. 100 καὶ 5) ἐνίσχυσαν τὰ κατηχητικά καὶ διὰ περιφορᾶς ἁπαξ τριῶν δίσκων ἀνὰ εἰς εἰς ἕκαστον ναόν, ἐκ τῶν ὁποίων εἰσεπράχθησαν 780 δρχ. ἤτοι ὅλα τὰ ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς 9414. Αὗται διετεθήσαν ὡς ἐξῆς 1) ἰδρῦθη δανειστικὴ βιβλιοθήκη ἐκ 50 περίπου τόμων ἐκλεκτῶν διηγημάτων καὶ ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν ἀπολογητικῶν βιβλίων μετὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Ἀκτίνες» διὰ τὸ Ἀνώτερον Κ. Σχολεῖον, 2) διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῶν μελανοπινάκων 360 δρχ. 3) δι' ὁδοιπορικὰ κ.λ.π. 4473, 4) διὰ τὴν ἀγορὰν 5300 μικρῶν ἐποπτικῶν εἰκόνων καὶ 500 ἐνθυμίων 2075 5) διὰ τὰ δῶρα τῶν βραβευθέντων μαθητῶν 1600 καὶ 6) τὰ ὑπόλοιπα ἦσαν ἔσοδα τῆς τελετῆς.

Ἀνέφερεν ἀκόμη ὁ κ. Νανάκος ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατεβλήθη ὅλως ἰδιαιτέρα προσπάθεια ὅπως οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι προσέλθουν εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἱ. Ἐξομολογήσεως τόσον κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καὶ οὕτω μεταλάβουν ἀξίως τῶν ἀρχάντων καὶ ζωοποιῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων. Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν ἐζητοῦντο πολλάκις πληροφορίες παρὰ τῶν γονέων. Ὡσαύτως εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Α.Κ.Σ. διανεμήθησαν δωρεὰν διάφορα βιβλία ἡθικοπλαστικοῦ περιεχομένου, ἅτινα προσέφερεν ἡ Ἱερὰ Μητροπολις. Τέλος ὡς ἐν ἐπιλόγῳ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ἵνα τὰ κατηχητικά συνεχισθοῦν καὶ τὸ ἐρχόμενον μὲ τὸν αὐτὸν καὶ με-

γαλύτερον ζήλον, ὅπως οἱ νεαροὶ βλαστοὶ στερεωθοῦν εἰς τὴν πίστιν, ἐμπνευσθοῦν τὰ ἱερὰ, εὐγενῆ, φιλόανθρωπα μεγάλα καὶ ὑψηλὰ φρονήματα, διατηρηθοῦν δὲ ἄγνοιοι ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ ὄλων τῶν ψυχοφθόρων παθῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποβοῦν χρηστοὶ τῆς πατρίδος πολῖται καὶ καλοὶ χριστιανοὶ τῆς πολιτείας τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ κ. κατηχητοῦ ἐξηκολούθησαν διάφοροι συγκινητικαὶ ἀπαγγελίαι ἡθικοπλαστικοῦ περιεχομένου ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν συνοδευόμεναι ὑπὸ μελωδικωτάτων ᾠμάτων καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.

Ἡ ὅλη τελετὴ ἦτις ἐπροξένησε ῥίγη χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἐνιαχοῦ δὲ καὶ δάκρυα εἰς τοὺς παρισταμένους γονεῖς καὶ κηδεμόνας, κατέκλεισε μὲ τὸν πολυχρονισμόν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, μεθ' ὃν ἐπικολούθησεν ἡ ἀναγγελία τῶν δώρων τῶν βραβευθέντων μαθητῶν. Καὶ εὐθὺς οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ ἀπελύθησαν ἐν εὐρίηνῃ συναποκομίσαντες τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

Οὕτως ἔληξεν ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ λαμπρὰ τελετὴ τῶν κατηχ. ἦτις διὰ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά τῆς πόλεως τοῦ Ἀλμυροῦ ὑπῆρξε πρωτοφανὴς καὶ δι' αὐτὸ θὰ μείνῃ καὶ ἱστορικὴ. Ὅσοι δὲ τὴν παρηκολούθησαμεν, οὐδέποτε θὰ τὴν λησμονήσωμεν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς καὶ ἀφ' οὗ ἀπεχώρησαν οἱ χριστιανοὶ ὁ δὲ ἥλιος ἄφηνε τὰς τελευταίας χαρμωδέας αὐτοῦ ἀκτῖνας εἰς τὰς ὑψηλοτέρας βουνοκορυφὰς τῆς Ὁρ-

θουοῦ σπεύσας νὰ δύσῃ εἰς τὰ γαλανὰ νερὰ τοῦ Παγασητικοῦ, ἀπενεμήθησαν τὰ βραβεῖα. Τὴν πρωτὰν τῆς Δευτέρας διενεμήθησαν τὰ ἐνθύμια τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1939-40 παριστῶντα τὸν Χριστὸν καὶ τὰ παιδιά ἐντὸς μαγευτικοῦ τοπείου, εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα καὶ τὸ Γυμνάσιον, ὅπου προσεφέρθησαν καὶ τὰ λουκούμια ὑπὸ τῆς Κοινότητος.

Τέλος θὰ ἦτο μεγάλη παράλειψις καὶ μεγίστη ἀχαριστία, ἐὰν παρελείπομεν νὰ συγχαρῶμεν εὐλικρινῶς καὶ ἐκ μέσης ψυχῆς, τὴν ψυχὴν τῶν κατηχητικῶν σχολείων, τὸν ἀκάματον ἐργάτην εἰς τὸν χριστιανικὸν ἀμπελῶνα, τὸν Θεολόγον κ. Σάββαν Νανᾶκον, Θεσσαλικὸν γόνον, ἃν καὶ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ προσκρούσωμεν εἰς τὴν μετριοφροσύνην του καὶ ὅτι μὲ αὐτὰ θὰ τὸν λυπήσωμεν πολὺ. Εἶνε ἀναμφίβολον, ὅτι ἀφ' οὗ χρόνου ἤλθεν εἰς τὸν Ἀλμυρόν, νέα πνοὴ ἀνέμου ἐπνευσεν εἰς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα τῆς πόλεως. Ἐγένετο διὰ τε τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους ὁ διδάσκαλος, ὁ ὅποιος τὸν ἑαυτὸν του ὀλόκληρον διέθετε διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸν λιμέναν τῆς σωτηρίας. Τόση ἰδιαιτέρας ἦτο ἡ συμπαθεῖα τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν νεαρόν τοῦτον Κατηχητήν, ὥστε κυριολεκτικῶς εἰς μὲν τὰ κηρύγματα καὶ τὰ κατηχητικὰ μαθήματα ἐκρέμαντο ἀπὸ τὰ χεῖλη του, εἰς δὲ τοὺς δρόμους ἔτρεχον κοντὰ του. Ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀντιλήψιν, τὴν ὁποίαν προῦξεν εἰς τὰς τρυφερὰς καρδίας τῶν μαθητῶν ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τὸν ἀγαπητόν τους διδάσκαλον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν γνωρίζομεν ὅτι

μὲ αὐτὰ δὲν θὰ εὐχαριστηθῇ ὁ κ. Νανᾶκος, τοῦ εὐχόμεθα ἐγκαρδίως ὅπως ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον μετὰ ζήλου καὶ πίστεως κηρύττει, τὸν χαριτώνῃ, τὸν ἐνισχύῃ εἰς τὸ βαρὺ ὁμολογουμένως ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε, καὶ τοῦ χορηγῇ ζωὴν καὶ ὑγείαν ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ε. παιδείας.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ(*)

Εἰς τοὺς 1821 μαΐου 7 Ἀκολούθησεν ὁ πῶλαιμος, εἰς κακάνδραν καὶ ἄγιον ὄρω. καὶ θάσταξεν, μῦνες = 7=, πλὴν, μεΓᾶλλος ἀφανησμός, ἔγγινεν, καὶ εἰς τοὺς Τοῦρκους; καὶ ἦε τοὺς χριστιανοὺς. Νοεμβρίου : 29 παρὰδῶθη ἱκασάνδρα δικαιομδρίου: 11= πῆΓαν οἰάγιον ὠρῶτε εἰς πρὸς σκῆνησιν τοῦ πασά. ἦε ἐναχωρίον, λέγώμενον; ἄγιος, μάμας. — 12=καλὸ γε[ροι] πάησαν, μαὶ Δορίματα, μεΓᾶλλα. Βλαῖποντᾶς τους, ὁ πασὰς, ἐθαῦμαξεν, καὶ ἐν ταυτῷ, τὸν ἐπροσκύνησαν. λαίγι τους, χὸς ἀλλτηνῆς, ροῦχ πᾶνλᾶρ. πλὴν ἦε πορίαν (ἀπορίαν) εὐρίσκονταν, ὁ πασὰς, με τοὺς καλογέρους. ἔλεγεν μεΤὸν νοῦν του; ἄραγε; ἀλλῆθθα ἤλθαν, ναμε πρὸςσκήσων; (νᾶ με προσκυνήσου) ἦμε κανέναν δόλον; πρὸς καλοΓαζρη; ἐσῆς ἔχεται μέσα στο ἅγιον ὄρω; 7000= ἀσκαίρι, καὶ πὸς ἡλθατε ἐΔὸ ἦεσεμαίνα; μῆπος καὶ ἡλθατε μαὶΔῶλον; ὄχη τῷΒλετλῆμ. ἀλῆθθα ἔχαιτε τόσων στράτευμα, ἐσῆς; ὄχυ πασᾶμ ψεῦματα σε το ἦπαν. ἄνδρες μέγηναιῆες. καὶ με παιδιά ραγιαῆδες

(*) Τὸ ὡς ἄνω σημείωμα εὑρεται ἐν τοῖς τελευταίοις παραφύλλοις ἐντύπου τινὸς (Δ3 Μεγ. Βασιλείου ἐξαήμερος) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης.

ἦναι. φύγαν ἀπὸ τὸν φόβον τους, ὅπου τοὺς ἔλαψαν ἡ τοῦρκου τὰ χορήα τους. λαίΓη τους εὐγεσας, καλῶγαίρι. ὅπου ὅπου προφθάσαιτε καὶ με πρὸςσκυνῆσεται. ἀνοῦτος, καὶ κακᾶνδρα με προσκυνούσε; ἐγὼ δὲν τοὺς χαλνεῦσα οὔται Τα χορῶα τους, ἔκαιγα. ἐγὼ ἓνας πασὰς; να τοὺς παρακαλῶ; [ε] λάτε ραγιαῆδες να προσκυνῆσαιτε, ὅτη ἔγινεν, ἔγιναι. καὶ αὐτῇ μεΒρίζανε τὰ γέννηα, καὶ τὴν ἀδρατῆνα. διὰ τοῦτο ληπὸν τοὺς ἐχάλασα.

Ι. Μ. Μ. Λαύρας. Δεκέμβριος 1939
Γ. Π. Α.

ΑΡΑΒΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

— Ὅστις ἀνακαλύπτει εἰς σὲ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων, θ' ἀνακαλύπτῃ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ τὰ ἰδικά σου.

— Τὸ θάρος δὲν κατοικεῖ ἐν τῷ σώματι, ἀλλ' ἐν τῇ ψυχῇ.

— Ἡ χειροτεχνία εἶναι κατὰ τῆς πενίας ἀσφάλεια.

— Μὴ λάλει περὶ δένδρου τινὸς πρὶν ἢ ἴδῃς τοὺς καρποὺς τοὺς ὁποῖους παράγει.

Κινέζικα

— Σκέπτου καλῶς πρὶν ἢ πράξῃς τι, καὶ μὴ ἄρχιζε πρὶν ἢ μελετήσῃς καλῶς τὰς περιστάσεις.

— Καλὸν βιβλίον, καλοὶ λόγοι ὠφελοῦσι πάντοτε, ἀλλὰ τὸ καλὸν παράδειγμα λαλεῖ εὐγλωττότερον εἰς τὴν καρδίαν.

— Μὴ ζῆτει ἀπὸ τοὺς προβεβηκότας εἰς τὴν ἡλικίαν ὑπηρεσίας δυναμένας νὰ τοὺς κουράσωσι, μηδὲ ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς ὑπηρεσίας συνεπαγούσας δαπάνας.

Ἰνδικά

— Ὁ πολεμῶν τὸ κακὸν, προάγει τὸ ἀγαθόν.

— Ἡ ὑπομονὴ εἶναι ἀρετὴ, τὴν ὁποῖαν ὁ μωρὸς δὲν γνωρίζει.

— Ἀληθεῖς φίλοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες παρίστανται ἐν ἡμέραις θλίψεως.

— Φοβού την ἡσυχίαν τοῦ μοχθηροῦ περισσότερον, ἢ τὸν θυμὸν τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου.

— Ὁ φρόνιμος δὲν ὁμιλεῖ ποτε οὔτε περὶ τῆς ἡλικίας του, οὔτε περὶ τῶν ἀγαθῶν ἢ τῶν ζημιῶν του, οὔτε περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ πλησίον του.

— Ἡ κεφαλὴ εἶναι, κατὰ τὸ φαινόμενον, τὸ φορτίον τῶν ποδῶν, ἀλλὰ παρατήρησον καλῶς· ἡ κεφαλὴ εἶναι ὑπεύθυνος εἰς τοὺς πόδας.

Γ. Π. Α.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ Η ΡΟΖΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΗ ΕΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ἐπὶ νὺν σάββατον, ἦτοι ἡ ἡμέρα ἡ προσδιορισθεῖσα διὰ τὴν ἐκ τῆς κατωκίας τοῦ τιμίου ἀνθρακῶς ἀναχώρησιν τῆς Ῥόζας, ὑπῆρξε διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἡμέρα θλιβερωτάτη. Ἐλυπεῖτο μεγάλως ἡ νεάνις τὸ μὲν ἀφίνουσα τοὺς καλοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες εἶχον τόσον εἰλικρινῶς περιποιηθῇ αὐτήν, τὸ δὲ ἐγκαταλιμπάνουσα τὴν μειδιῶσαν κοιλάδα, εἰς ἣν αἱ πρῶται ἡμέραι τῆς τε ἀνησυχίας καὶ τοῦ τρόμου της παρήρχοντο εἰρηνικῶς, τὸ δὲ μεταβλίνουσα εἰς τὸ φρούριον τοῦ ἐχθροῦ ἐκείνου, τοῦ ὁποίου μόνη ἡ ἰδέα τὴν ἔκαμνε νὰ φοβικῇ.

Οὐδόλως δὲ ἠδύνατο νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς ἰδέας τοῦ ὅτι ἐπίπονοι τλαιπωρίαι τὴν περιέμενον εἰς τὴν νέαν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ. Καὶ ὅμως ἔνεκα τῆς πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν ἐμπιστοσύνης της καὶ τῆς πρὸς τὸν πατέρα της ἀγάπης ἀπεφάσισεν ἵνα τὰ πάντα ὑπερβῇ μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας.

Ὁ τίμιος Βουρκάδος καὶ ἡ ἀγαθὴ σύ-

ζυγος αὐτοῦ Γερτρούδη συνώδευσαν τὴν Ῥόζαν μέχρι τῆς ἐξόδου τοῦ δάσους, ἔνθα ἀποχαιρετῶντας αὐτὴν μὲ πικρὰ δάκρυα, τὸν ἐπλήρουν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν. Ἡ δὲ Ἀγνὴ κρατοῦσα τὴν μικρὰν αὐτῆς δέσμη τὴν ἠκολούθησε μέχρι τοῦ Φιχτανβούργου.

Ἡ σύζυγος τοῦ φύλακος τοῦ φρουρίου τούτου προσδεχθεῖσα ἀμφοτέρως τὰς νεάνιδας μετ' ἀγαθότητος, καλὸν εἶναι νὰ φυλάττῃ τις τὸν λόγον του, εἶπεν εἰς τὴν Ῥόζαν· καθήσατε, θέλω σὰς δώσῃ δροσιτικά τινα ποτά. Ἡ Ῥόζα ἀνοίξασα τὸ ὅποιον ἔφερεν εἰς τὸν βραχίονά της κάνιστρον ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ παιγνιδία τινα (κούκλεις) ἐκ λεπτοῦ λινοῦ καὶ τὰ προσέφερεν εἰς τὴν τοῦ φύλακος σύζυγον διὰ τὰ τέκνα αὐτῆς, ὡς προσφερόμενα δῆθεν ἐκ μέρους τῶν γονέων τῆς Ῥόζας, προσθέσασα ὅτι οὗτοι τὴν εἶχον εἰσφορτίσει ἵνα προσφέρῃ τὰς προσρήσεις των εἰς τοὺς νέους κυρίους της. Τὸ μικρὸν τοῦτο δῶρον τῆς Ῥόζας διέθηκεν ἔτι μᾶλλον τὴν σύζυγον τοῦ φύλακος, ἥτις καὶ ἀπεκρίθη, βλέπων ὅτι θέλομεν συνεννοεῖσθαι καλῶς, διότι οἱ γονεῖς σου καὶ σὺ ἡξεύρετε νὰ ζήσητε. Ἡ Ῥόζα εἶχε προσέτι φέρεי μεθ' ἑαυτῆς ἀπίδια, δαμάσκηνα, λεπτοκάρυα καὶ ἄλλα ξηρὰ ὀπωρικά, τὰ ὅποια διέμοιρασεν εἰς τὰ τέκνα τῆς κυρίας της, ἵνα τὰ ἐδέχθησαν μετ' ἀλαλαγμῶν· ὅλοι ἦσαν ὑπερευχαριστημένοι.

Ὅτε ἐτελείωσε τὸ γεῦμα, ἡ Ἀγνὴ ἡτοιμάσθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ οἴκιαν, ἀποχωρίζομένη δὲ τὴν Ῥόζαν ἔχυνε θερμὰ δάκρυα. Μὴ θλίβῃσαι οὕτως, ἀνέκραξεν ἡ γυνὴ τοῦ φύλακος, δύνασαι νὰ ἔρῃσαι συνεχῶς ἵνα μᾶς ἐπισκέπησαι· πάντοτε θέλω σὲ βλέπει μετὰ χαρᾶς. μάλιστα δὲ ἂν θέλῃς νὰ φέρῃς μεθ' ἑαυτῆς μύκητας καὶ ξηρὰ ἀμανιτάρια θὰ εἶμαι λίαν εὐχαριστημένη, καὶ ὁ

δρόμος σου θέλει σοὶ παρέχει τοῦλάχιστον ὠφέλειάν τινα. Ἡ Ἀγνὴ πρὸς τὰς τοιαύτας συμπαθητικὰς ἐκφράσεις τῆς γυναικὸς τοῦ φύλακος ὑπεσχέθη αὐτῇ ὅτι θὰ ἐπανέρχεται συνεχῶς, καὶ οὕτως ἀπεχαιρέτησε τὴν Ῥόζαν κλαίουσα μετὰ λυγμῶν. Χωρισθεῖσα ἡ Ῥόζα ἐξ ὧν ἐκείνων, οἵτινες τὴν ἠγάπων καὶ κατακλείσθεισα ἐντὸς τοῦ ἐχθροῦ φρουρίου ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο πάντῃ ἔρημος ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἡ Ἀγνὴ, ἡ κυρία της ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς μεγάλης καθέδρας κειμένης παρὰ τὴν θερμάστραν καὶ λαβοῦσα ἐπιτακτικώτερον τόνον εἶπε τῇ Ῥόζῃ, δεικνύουσα διὰ τοῦ δακτύλου τὸ ἔδαφος, ἔμπρὸς Ῥόζῃ, κάθησε ἐκεῖ εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν, ἔχω νὰ σοὶ εἶπω τι, καὶ ἄκουσον τοὺς λόγους μου μετὰ προσοχῆς. Ἐχουσι τὴν ἰδέαν, τὸ ἡξεύρω, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσῃ τις ὡς θεραπαινὶς μετ' ἐμοῦ, ὅτι εἰμὶ θυμῶδης καὶ ὀργίλος, ὅτι ἐν διαστήματι ἐτῶν πέντε, ἤλλαξα σχεδὸν εἰκοσάκις ὑπηρετίας, καὶ ταῦτα μὲν λέγονται καθ' ὅλον τὸν τόπον τοῦτον, ἀλλὰ δὲν ὁμιλοῦσι καὶ περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τῶν διαφορῶν τούτων θεραπαινίδων, ὅθεν θέλω προσπαθῆσαι νὰ σοὶ τὰς περιγράψω. (Ἐνταῦθα μετὰ μεγάλης ταχύτητος καὶ ὑπερβολικοῦ θυμοῦ ἤρξατο νὰ περιγράψῃ ἀπάσας τὰς ὑπηρετίας, ἃς ἔσχε μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης).

Παραλείπουσα νὰ σοὶ εἶπω τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἵνα μὴ προσβάλλω τὴν ὑπόληψιν των, θ' ἄρκεσθῶ νὰ σοὶ περιγράψω τὰ ἐλαττώματά των, ὅπως ταῦτα δυνηθῶσι νὰ σοὶ χρησιμεύσωσιν ὡς μάθημα. Ἀρχομαι ὅθεν ἐκ τῆς πρώτης, Βογιγίτης καλουμένης· αὕτη μοὶ ἐπροξένει τὴν περισσότεραν ἀνυπομονησίαν, καθ' ὅτι ὑπερήφανος καὶ ὀργίλος ἤξισεν ὅτι τὰ πάντα ἐγνώριζε, καὶ δὲν ἠθέλει ποτε νὰ ἀναγνώ-

ρίσῃ τὰ λάθη της. Μίαν ἡμέραν τηγανίζουσα αὐγὰ τὰ ἔκαυσε τόσον ὥστε τὰ μετεποίησεν εἰς κόνιν, καὶ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶχε λάβει μαθήματα ὑπὸ τινος ἀνθρακῶς, καὶ ἐν τούτοις αὕτη εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ βεβαιώσῃ ὅτι τὰ αὐγὰ ταῦτα ἦσαν τηγανισμένα καλῶς ξανθὰ ξανθὰ, ὡς χρυσός, καὶ ὅτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον δὲν ἤθελέ τις δυνηθῇ νὰ εὗρῃ καλῆτερα κατεσκευασμένα. Μὲ παρώξυνε δὲ τοσοῦτον ὥστε τῇ ἔδειξα τὴν θύραν.

Ἡ δευτέρα ἦτο ἀλαιτητική, πάντοτε κατηφὴς καὶ κακῆς διαθέσεως. Εἶχε τὴν μορφὴν ἄχαριν ὡς νὰ ἐμάσσα ἀψίνθιον καὶ πάντοτε ἐγόγγυζε διὰ τὴν τροφήν, τὴν ὁποίαν τῇ ἔδιδον· ἦλθεν εἰς ἐμὲ δεκάκις σχεδὸν παραπονουμένη ὅτι ὁ μισθός της δὲν ἦτο ἀνάλογος τῶν ἐργασιῶν της μὲ τὰς ὁποίας διίσχυριζέτο ὅτι ἦτο ἐπιβεβαρυμένη. Τέλος ὀργισθεῖσα τῇ εἶπον, λοιπόν, Οὐρσύλη, ὕπαγε νὰ ζητήσῃς ἄλλοῦ ὑπηρεσίαν, ὅπου νὰ εὗρῃς ὀλιγωτέραν ἐργασίαν καὶ περισσότερον μισθόν.

Ἡ τρίτη ἦτο κατ' ἐμὲ τὸ πρότυπον τῆς ὀκνηρίας. Ποτὲ δὲν ἐτελείωνε τὴν ἐργασίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεφορτίζετο· οὕσα λίαν ἀκάθαρτος, ἄφινε τὰ πλυνόμενα ἀγχεῖα μὲ ὕλας, ὥστε εὐλόγως ἠθέλε νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι τὸ χόρτον ἠδύνατο νὰ φυτρώῃ ἐν αὐτοῖς· ποτὲ δὲν ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ σκύψῃ· ὅτε ἐτελείωνε τὸ σάρωμα τῶν δωματίων ἄφινε τὸ σάρωθρον ἔμπροσθεν τῆς θύρας, καὶ εἰσερχομένη καὶ ἐξερχομένη αὐτῆς δεκάκις παρῆλθεν αὐτό, ἕως οὗ ἐγὼ αὐτὴ τὸ ἐλάμβανον καὶ τὸ ἔθετον εἰς τὴν θέσιν του· καθ' ἑκάστην ὑπερχεομένη νὰ ἔλθω εἰς τὴν κλίνην της ἵνα τὴν ἐξυπνήσω, ἐπαναλαμβάνουσα ἀδιακόπως, ἐγέρθητι πλεον, Αἰκατερίνη, ἀδιόρθωτε, ὀκνηρά. Διὰ νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ τις ἔπρεπεν ὡς ὁ ἄγγελος τῆς τελευταίας κρίσεως νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς κλίνης της

καὶ νὰ σαλπίζῃ τὴν σάλπιγγα πλησίον εἰς τὰ ὠτά της. Καὶ νομίζω ὅτι ἂν τὴν ἀφίνα, ἕως τώρα ἤθελε νὰ κοιμᾶται. Τίς λοιπὸν οἰκιδέσποινα ἤθελε νὰ ἔχη παρ' ἐαυτῇ τὸν ἀδιάφορον θεραπαινίδα; Τῇ εἵπον τέλος νὰ ἀπέλθῃ τῆς οἰκίας μου, προσθέσασα ὅτι ἐὰν ἐβαρύνετο καὶ νὰ περιπατήσῃ ἤθελον τὴν ἀποπέμψῃ δι' ἐνὸς μονοτροχίου.

Ἡ τετάρτη ἦτο λαίμαργος ὥς γαλῇ· οὐδὲν ἦτο ἀσφαλὲς ἔμπροσθεν αὐτῆς, οὔτε ἀνθόγαλον, οὔτε βούτυρον, οὔτε κρέας. Μετὰ τὸ γεῦμα μιᾶς ἑαρινῆς Κυριακῆς ἐξεληοῦσα εἰς προϋπάντησιν τοῦ συζύγου μου εἰς τὸ πλησίον χωρίον, καὶ ὀδεύουσα ἔστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν μου καὶ ἰδοῦσα καπνὸν ἐξορχόμενον ἐκ τῆς θερμάστρας τῆς οἰκίας μου, ἠναγκάσθην τὴν αὐτὴν στιγμήν νὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτήν, καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸ μαγειρεῖν, τί εἶδον; τὴν ὑπηρέτριάν μου αὐτὴν, τὴν Μαργαρίταν καθημένην ἔμπροσθεν τῆς ἐστίας, καὶ ἐνώπιόν της ἔχουσιν μέγα πινάκιον πλήρες τηγανητῶν γεωμηλῶν. Μεγαλοδύναμε Θεέ! ἀνέκραξα, πῶς τὴν μετεχειρίσθην; Ὅθεν τὴν αὐτὴν στιγμήν ἀφῆκε τὴν οἰκίαν μου. Ἀλλὰ σὲ ἐρωτῶ, τίς ἤθελε συγκατατεθῇ νὰ κρατήσῃ οὐδὲ μίαν μόνην νύκτα ἐν τόσῳ ἀπιστῶν πλάσμα;

Ἡ πέμπτη ἦτο ὄνυαρος εἰς τὰ ἐνδύματα της, μόνον δὲ τὰς ἐσφτάς καὶ τὰς Κυριακάς, εἶναι ἀληθές, περιεπάτει ἐστολισμένη ὥς ὁ τῶς, καθ' ὅλην δὲ τὴν ἑβδομάδα ἦτο κεκαλυμμένη ἀπὸ ὀάκη· ἐὰν τις ἤθελε τὴν περιτυλίξῃ με ἄχυρα καὶ τὴν θέσει ἐν τῷ μέσῳ ἀγροῦ τινος ἢ θέα τῆς θεραπαινίδος αὐτῆς οὐ μόνον ἤθελε κατατρομάξῃ τὰ πτηνὰ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κάπρους ἤθελε τρέψῃ εἰς φυγὴν. Αὐτὴν δὲ τὴν ἀπεδίωξεν ὁ ἱππότης, λέγων ὅτι δὲν ἀρμόζει ἵνα ἔχωμεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ φρουρίου τοιοῦτον φόβητρον.

Ἡ ἕκτη ἦτο μωρὸν καὶ ἀμελές· οὐδέποτε ἐσυλλογίζετο διὰ τὰ συμφέροντά μου. δι' οὐδὲν ἐσκέπτετο, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμὴν ὑποχρεωμένη νὰ τῇ ἐπαναλαμβάνω πᾶσαν ἐργασίαν, ἣν ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ, καὶ ἀπροσέκτως ἔθρανε πολλὰ περισσότερα ἀγγεῖα καὶ πινάκια, ἀφ' ὧν τοῦ ἔτους τὰς ἡμέρας. Μίαν μάλιστα ἡμέραν εὖρον ἐν κοχλιάριον εἰς τὸν σταῦλον ἐδωμένον. Ὁλοὶ χοῖφός τις εἶχε μασήσει· ὀλίγον δὲ μετὰ τοῦτο ἔθρυνε ποτήριον τι, τοῦ ὁποίου ὁ θόρυβος με ἐτάραξε καὶ ἔδραμα εἰς τὸ μαγειρεῖν ἀμέσως· ἀλλ' αὐτὴ ἡ μωρὰ θεραπαινίς, κρύψασα τὰ τεμάχια, μοι ἠρνήθη πεισματωδῶς τὴν προᾶξίν της· ἐξήτησα ματαίως καὶ ἐπὶ πολλὴν καιρὸν τὰ τοῦ συντριβέντιος ἀγγείου τεμάχια, καὶ οὐδόλως ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω, ὅτι τὰ εἶχε ὀψῇ ἐν τούτοις τὰ εὖρον καὶ λαβοῦσα αὐτὰ μετὰ βίας, ἔκοψα τὰ δάκτυλα τῆς χειρός μου. Τὸ συμβάν τοῦτο ἠΐξεσε τὸν θυμὸν μου. Πῶς! ἀνέκραξα, τὰ τεμάχια ταῦτα τοῦ ποτηρίου, προόφρισας ἐπίσης διὰ τὴν χεῖρά μου; ἢ τοιαύτη πρὸς τὸν οἶκόν μου διαγωγὴ σου δὲν ἔχει καλῶς; παρὰ νὰ ἀφήσω νὰ χαθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου τὸ οἰκοκυρεῖόν μου, εἶναι πολὺ προτιμότερον νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ καλόν· καὶ οὕτως ἀπεβλήθη καὶ αὐτὴ ἡ ὑπηρέτρια ἐκ τοῦ οἴκου μου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ

Ἰννοκεντίου Ἐπισκόπου Καμπατάκας.

Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ μετάφρασις ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Παγκάλου.

Ἐκδοθὲν εἰς δευτέραν ἔκδοσιν ὑπὸ Σωτηρίου Σχοινᾶ.

Τὸ μόνον ουστατικὸν τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι ἡ ἐξάντλησις ὅλης τῆς ἐκδόσεως ἐντὸς 15 ἡμερῶν καὶ ἡ ἐκ νέου ἐπανέκδοσις, τὸ τρίτον.

Τιμὴ μετὰ τὰ ταχυδρομικὰ δρ. 14.

Γράφεται: Σωτ. Σχοινᾶν, Κοραῆ 47 Βόλον.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ με δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ - ΙΑΤΡΟΣ

Ἐν Βόλῳ
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
1940

Διευθυντής - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραῆ 47 ἐν Βόλῳ

Ἡ Μεγίστη Λαύρα ἡ βασιλίσσα τῶν μονῶν τοῦ ἁγιοπύλου Ὁρους ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν διατήρει εἰς τοὺς κόλπους τῆς εὐαγούς Αὐτῆς ἀδελφότητος ὡς προέχοντα τὸν μοναχὸν Γέροντα Σπυρίδωνα τὸν ἱατρόν. Ἐξ Αἰγίνης ἔλκων τὸ γένος, κατὰ κόσμον Καμπανῶς εἰς τὴν ἱερὰν τοῦ Ἀσκληπείου τέχνην ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀποσωθεὶς μετὰ

χρηστότητα καὶ εὐσέβειαν, ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα ὡς Ἀνθυπίατρος κατὰ τὸν ἀτυχή πόλεμον τοῦ 1897, ἐραστὴς τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας, ἀπεσῶρθη, τὰ ἱερὰ τοῦ Κυρίου σκηνώματα ἀγαπήσας μάλλον ἢ τοῦ κόσμου τὴν ματαίαν τύρβην. Καὶ εἰς τὴν ἀπράγμονα βίον τὸν ἀσκητικὸν δόλιχον ὅσον ὀλίγοι θεραπεύων πολυάθλος ἀνε-

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΣΠΥΡΙΔΩΝ) ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ - ἱατρός

“Καὶ ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη,”

δείχθη τῆς ἐρήμου κηθηγῆς, τῶν μοναζόντων τὸ ἐγκαλλώπισμα, τῶν ἀρετῶν ἡ ἀκρότης, διελθὼν τὴν μακρὰν ἐν τῇ ἱερῇ καὶ περιφήμῳ καταγωγῇ τῆς Λαύρας βιοτὴν ἐν ὕμνοις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ νηστείαις. Ἀλλὰ προκάϊς ἀσκήσεσι τῶν Ἀγγέλων συνόμιλος τῷ Χριστῷ δουλεύων. Ἀλλὰ προάγων τὴν ἀρετὴν διὰ τῶν ἀσκητικῶν πόνων καὶ τὴν θείαν τοῦ Ἀσκηπειοῦ τέχνην ἀδαπάνως καθ' ὅλον τὸν βίον ἤρεικε πρὸς δόξαν Θεοῦ, τὰς δὲ ὥρας τῆς σχολῆς του διήρχετο συγγράφων καὶ ἀντιγράφων ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς μονῆς ἀρχαῖα καίμενα εἰς διάφορα περιοδικὰ δημοσιεύων αὐτά. Καὶ ἤδη ἐν τοῖς Οὐρανοῖς θὰ εὕρη τῶν καμάτων του τὸν μισθὸν παρὰ τοῦ μισθαποδό- του Θεοῦ. Καθηγγίαζε τὸ ἀγιώνυμον Ὁρος διὰ τῆς ἀρετῆς του ὡς φαεινὸν παράδειγμα οἰκοδομῶν ἀρετῆς παιδευτήριον καὶ ψυχῶν φροντιστήριον, ὁ Γέρων Σπυρίδων ὁ ἱατρός, ὁ γεραρὸς Ἀββᾶς, τῶν Ἀββάδων ὁ διδάσκαλος. Τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτίμησε τὸν ἀοίδιμον διὰ τοῦ παρασῆμου τοῦ Φοίνικος, προηγουμένως εἶχε τιμηθῇ διὰ Τουρκικοῦ παρασῆμου καὶ διὰ τοῦ παρασῆμου τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ὡς ἐπληροφόρηθημεν ἡ κηδεὶα τοῦ μεταστάντος Γέρ. Σπυρίδωνος Λαυριώτου τοῦ ἱατροῦ. Πλήθος μοναχῶν καὶ ἐξ ἄλλων μονῶν προσελθόντων, ἵνα ἀποδώσωσι τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸν γεραρὸν καὶ θαυνοῦντατον Νέστορα τοῦ ἀγιωνύμου Ὁρους.

Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἀνεγνώσθη ἐν τῇ καθολικῇ ναῷ τῆς Λαύρας προεξάρχοντος τοῦ Ἐπισκόπου Μελιτουπόλεως κ. Ἱεροθέου, ὅστις καὶ προσεφώνησε τὸν νεκρὸν, κατόπιν δὲ ἐξεφώνησε ἐπικηδεῖον λόγον ὁ Γέρων Παῦλος ὁ ἱατρός, ἐξάρας τὰς μακρὰς ὑπηρεσίας τοῦ μεταστάντος καὶ ὡς ἐπιστή- μονος καὶ ὡς μοναχοῦ ἔνεκεν τοῦ ὁποίου εἶχε τιμηθῇ διὰ Γαλλικοῦ Τουρ- κικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ παρασῆμου.

Ἐν Καρδίτῃ

+ Ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ

Ἡ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ," ΘΡΗΝΕΙ ΤΟΝ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΤΟΥ ΤΗΣ

Εἰς στιγμὰς τόσον κρίσιμους διὰ τὸν ὁρθόδοξον ἑλληνισμόν, ἔνθα παρατηρεῖται ἑλλειψίς ἀνδρῶν μεμορφωμένων κατὰ Χριστὸν καὶ ἐργαζομένων διὰ τὴν βελτίω- σιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους μας, ἀφωσιωμένων δὲ ψυχῇ καὶ σώματι εἰς Αὐτόν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ Γέρων Ἀθανάσιος ἡ Σπυρίδων Καμπανάος μοναχὸς-ἱατρός.

Ἡ ἀναχώρησις ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου καὶ ἡ πρὸς Κύριον μετάβασις τοῦ πατρὸς Ἀθανασίου, ἀφίνει εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων κενὸν δυσαναπλήρω-

τον. Τὸ κενὸν τοῦτο θὰ αἰσθανθῇ μᾶλλον τὸ ἅγιον Ὁρος, διότι ὁ Καμπανάος καρεῖς μοναχὸς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 ἐν τῇ ἱ. μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ ἐκεῖ διὰ τῶν συγγραφῶν του ἀφ' ἐνὸς καὶ τῶν ἀντιγραφῶν ἐκ τῶν ἱερῶν Κωδίκων διαφόρων φιλοσοφημάτων χριστιανικῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἀφ' ἐτέρου, κατῴρωσε νὰ γίνῃ ὁ τη- λαυγῆς φάρος τοῦ ἁγίου Ὁρους, διδάσκων καὶ φωτίζων ἅπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον.

Πρὸ πενταετίας, συμβληθεὶς μετ' ἐμοῦ, ἴδρυσεν τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ἥτις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους εἰσέρχεται εἰς τὸ πέμπτον ἔτος. Εἰς τὴν «Ἀγιο- ρειτικὴν Βιβλιοθήκην» εἶχεν ἀφιερῶσει ὅλην του τὴν ἀγά- πην καὶ τὴν δύναμιν. Διὰ τοῦτο τὸν ἐστενοχῶρει πολὺ ἡ μὴ ἐκτεταμένη ἐξάπλωσις της καθὼς καὶ ἡ ἄρνησις τῶν περισσοτέρων συνδρομητῶν, πρὸ παντὸς ἱ. μονῶν, νὰ καταβάλωσι τὴν συνδρομὴν των ἀπὸ τοῦ α'. ἀκόμη ἔτους μέχρι σήμερον. Διὰ τὸ παράπονόν του τοῦτο τὸν καθυ- σήχαζον μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ δυσκολία τῆς μεγά- λης ἐξαπλώσεως καὶ αἱ στενοχωρίαι ἄς ὑφίσταται ἡ «Ἀ- γιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εἶναι μία ἀναγνώρισις ἀπὸ μέ- ρους τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ ἔργον βαίνει καλῶς. Ἡ διαβεβαίω- σις αὕτη, ἐπαναλαμβάνω, τὸν ἐπανεπαυεν ἀπολύτως.

Ἦδη ὁ Ἀθανάσιος, διατρίβων μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν ὁσίων καὶ δικαίων τῶν προαπελθόντων αὐτοῦ, θὰ ἐξα- κολουθῇ νὰ εὐλογῇ τὸ ἔργον του, τὸ ὅποιον θὰ ἀνδρω- θῇ ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου καὶ θὰ ἐνι- σχυθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος καὶ δόξαν τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως Χριστοῦ.

Πάτερ Ἀθανάσιε,

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κατοικητηρίου σου, μὴ λησμονῆς νὰ πρεσβεύης ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ συνεργά- του σου καὶ καλοῦ φίλου, τοῦ πτωχοῦ ἐκδότου· ἐνίσχυ- σον ἐξ οὐρανοῦ τὸ ἔργον σου τὸ ὅποιον μετὰ τόσον ζῆλον ἴδρυσες καὶ μετὰ τόσην ἀγάπην παρηκολούθεις ὅτε εὕρισκε- σο ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ· εὕξαι τῷ Κυρίῳ ὅπως ἀναδείξῃ καὶ ἄλλους μοναχοὺς ὁμοίους σου καὶ ἐξακολουθήσωσι τὸ ἔργον σου πρὸς δόξαν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἵνα καὶ ἄλλα ἔργα, ὡς ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἐκπηγάσουν ἐκεῖ- θεν καὶ ἀναφανῇ ὁ ἀστείρευτος θησαυρὸς τῶν ἀνεκδότων συγγραμμάτων τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, Πάτερ Ἀθανάσιε.

ΣΩΤ. ΣΧΟΙΝΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς παρὰ τοῦ ἱατροῦ, Γέροντος Παύλου Παυλίδου μοναχοῦ, Λαυριώτου.

Ὅσιώτατε νεκρέ,

«Μακαρία ἡ ὁδὸς ἣ πορεύει σήμερον ὅτι ἡτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπύσεως» ὅτι καὶ κατὰ τὸν θεολόγον Ἰωάννην «Μακάριοι οἱ νεκροί, οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἅπ' ἄρτι ὅτι ἀναπαύονται ἀπὸ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν, ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν» Ἀλλ' ὁποῖα τινα ἐξετέλεσας· ναὶ πόσα ἀγαθὰ ἐφόδια ἀφῆκας ἡμῖν τοῖς πνευματικοῖς τέκνοις καὶ ἀδελφοῖς σου, σὺ τὸ κατ' ἐξοχὴν πρότυπον μοναδικῆς πολιτείας καὶ σπάνιον παράδειγμα μοναχικῆς σωφροσύνης καὶ ὑπομονῆς! Ἀληθῶς ἐγένου δι' ἡμᾶς ἄξιος πάσης μιμήσεως. Ἡ πρὸς ἡμᾶς πνευματικὴ κληρονομία σου εἶνε τόσον μεγάλη, τόσον ἀξιοσπούδαστος, ὥστε καὶ ἐν μόνον ἀξιοθαύμαστον γεγονὸς ἐκ τῆς ὅλης φιλανθρωποῦ δράσεώς σου ἂν ἀναφέρω, γεγονὸς λίαν χαρακτηριστικόν, νομίζω ὅτι θὰ δυνηθῇ ν' ἀποδώσω πιστῶς τὴν ὅλην ὑφήν τῆς ἀγαθωτάτης καὶ σφόδρα φιλανθρωποῦ ψυχῆς σου. Ἀναφέρω λοιπὸν τὸ γεγονὸς τοῦ φόνου ἐν Ἀγίᾳ Ἀννῇ, ὁπότε διὰ τὴν σῶσιν τὸν ἀτυχῆ πταίστην ἐτόλμησας καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἐπιστημονικὸν ψεῦδος, ὁπότε ὅμως ἔθηκας τὴν ψυχὴν σου ὡς ὁ καλὸς ποιμὴν ὑπὲρ τοῦ προβάτου μεγάλως δοκιμασθεὶς καὶ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Ἀλλ' ἐσβέσθη φεῦ! ὁ τοιοῦτος φάρος ἐκ τῆς μοναχικῆς ἡμῶν παρατάξεως!

Ἐσίγησας λοιπὸν καὶ σὺ πάτερ, ἐν ἀκόμῃ στόμα τῆς ἀληθοῦς δικαιο-

σύνης καὶ ἀγάπης ἐν ἀγίῳ Ὁρει. Ἐδυσσας ὁσιώτατε πάτερ καὶ σὺ, ἐν ἀκόμῃ φαινὸν ἄστρον εἰς τὴν πλειάδα τῶν φωτεινῶν προσωπικοτήτων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου.

Καὶ ἐγὼ τώρα πόθεν ν' ἀρχίσω τὰ μεγάλα ἐγκωμιά σου καὶ πῶς νὰ πλέξω τὸν ἔπαινον τῶν ἀναριθμητῶν ἁθλῶν σου; Συνήθως κατὰ κόρον ἐγκωμιάζονται οἱ νεκροὶ ὑπὸ τῶν ρητόρων αὐτῶν. Ἀλλ' ἐδῶ ὅ,τι καὶ νὰ λεχθῇ, θὰ εἶναι κατώτερον τῆς ἀληθείας καὶ πτωχότερον τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς τοῦ ἀσεπτοῦ πατρὸς καὶ φιλάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν. Διὸ καὶ ἡ βῆσις τῶν ἐγκωμίων αὐτοῦ δικαίως στηρίζεται ἐπὶ τῆς εὐσεβείας καὶ μόνον ἐπὶ τῆς εὐσεβείας. Στηρίζεται εἰς τοῦτο ὅτι ὁ ἱατρὸς Ἀθανάσιος, τὴν εὐσέβειαν εἶχεν ὡς κληρονομικὸν χαρακτηριστὴρα ἐκ τῆς Πατριαρχικῆς αὐτοῦ οἰκογενείας.

Λέν ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, εἴτε ὡς κοινωνικὸν ναυάγιον, εἴτε ἐξ ὑπολογισμῶν ἢ οἰκονομικῆς στενότητος, δὲν ἦλθεν ὡς ἄλλοι, φεύγων ἐκ τοῦ κόσμου διὰ φοβερὰ τινα παραπετώματα ἢ οἰκονομικὰς συμφοράς, ἀλλ' ἐξ ἀγνῆς ἰδεολογίας, ἐμάκρυνε φυγαδεύων ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀπλῶς ὑπέκων εἰς τὴν ἔνδον αὐτοῦ φωνὴν τὴν καλοῦσαν τοὺς ἐκλεκτοὺς πρὸς σωτηρίαν. Ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἐν καιροῖς εὐτυχίας καὶ ἀνέσεως μετὰ τὰ ἐκλεκτὰ προσόντα ἐνὸς εὐρύτατα διανοουμένου.

Νέος μόλις 30 ἐτῶν, πτυχιούχος

ἱατρὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀμύητος ἔτι τῆς κοινωνικῆς διαφθορᾶς, εἰς τὸ ἔπακρον ἀφιλοκερδῆς, ἦλθεν ἐδῶ ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς νὰ σωθῇ καὶ νὰ σώσῃ. Ἦλθε μετὰ τὴν φλόγα τῆς εὐσεβείας νὰ σώσῃ ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτόν. Ἡ ἀδαμαντίνη αὐτοῦ ψυχὴ δὲν ὑπεχώρησεν εἰς τὰ τοῦ κόσμου θέλγητρα οὐδὲ εἰς τὰ παλαίσματα τῶν περιστάσεων.

Κοσμικὸς καὶ νεαρὸς ἱατρὸς ἐν ἀγίῳ Ὁρει, ἔσπευσεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος καταταγεὶς ἀνθυπίατρος εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1897. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀπελύθη, δὲν ἐμαγεύθη ὑπὸ τῆς κοσμικῆς δόξης ἢ τοῦ ματαίου πλούτου, ἀλλ' ἐπανῆλθεν αὐθις ἀκράτητος εἰς τὴν φιλότιμην αὐτῷ ἀγιορειτικὴν ἡσυχίαν καὶ ἐργασθῇ ὡς ἱατρὸς ἐν τῇ μονῇ τῶν Κήθρων.

Ἐκεῖ συνέπεσε νὰ γνωρισθῇ ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ τοῦ Μυλοποτάμου μετὰ τὸν τότε ἐκεῖ μέγαν ἐξόριστον, τὸν ἀοίδιμον Ἰωακεῖμ τὸν Γ', ὃν πολλάκις περιέθαλψεν, ὅτε δὲ ἐπέστρεφεν ἐκεῖνος τῷ 1909 εἰς Κωνσταντινούπολιν, οὐσιάσει καὶ προτροπῇ τοῦ Πατριάρχου ἦν ἔτοιμος ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἀλλ' ἐνέσκηψε δεινὴ χολέρα ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ, ὅθεν προσκληθεὶς δι' ἐπανειλημμένων τηλεγραφημάτων, προσελήφθη ἔκτοτε ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ. Ὁ κλῆρος λοιπὸν καὶ τὸ ἡρωϊκὸν στάδιον τῶν ἀγώνων τοῦ ἥτο τὸ πάνσεπτον τῆς Λαύρας ἐνδιαίτημα ὅπου καρεῖ μοναχὸς, ἔκτοτε εὗρε τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀγίων πόθων του.

Καὶ ἐν τούτοις διὰ τὴν εἵμεθα φιλαλήθεις, καὶ ἐν ἀγίῳ Ὁρει δὲν ἡσύχασεν ὁ ἀείμνηστος, διὰ τὴν κυριολεξίαν τῆς φράσεως, διότι πολυλαπλαὶ μέριμναι, ἡ κηδεστία τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ ὅπως μορφώσῃ καὶ ἀναδείξῃ αὐτὸν ἱατρόν, μετὰ ταῦτα ὁ ἄωρος θάνατος αὐτοῦ τε καὶ ἄλλων προσφιλῶν αὐτῷ προσώπων, ιδίως ὅμως ἡ πολιτικὴ συκοφαντία κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον ὅτε ἐξωρίσθη ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα Συμμάχων πρὸς τὴν Χαλκιδικήν, καίτοι λέγω τὰ τοιαῦτα ἀνεστάτως τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν αὐτοῦ, ἐν τούτοις ὁμολογητέον ὅτι ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐπέστεψαν ἐνδόξως τὴν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους ἐνθουσιώδη αὐτοῦ μοναχικὴν σταδιοδρομίαν. Ἐκτοτε μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἀκούομεν καὶ ἀναμνησκόμεθα οὐ μόνον τὴν φιλολογικὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς ἐργασίαν, τὰς διαφόρους δημοσιεύσεις τὰς ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Βιβλιοθήκης ἐπιμελεῖς αὐτοῦ προσπαθείας, ἐκδόσεις πολυτίμων χειρογράφων κωδίκων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἱατρὸς διεφημίσθη μετερχόμενος τὴν θεραπευτικὴν τῶν Ἀνσργύρων καὶ ὡς φιλόστοργος πατὴρ δωρεὰν διανέμων τοῖς κάμνουσι τὴν πᾶσαν αὐτοῦ ἐπιστημονικὴν ἐμπειρίαν.

Ἀλλὰ τί νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὴν ἀκούραστον εὐλάβειαν, τὸ ἀκαταπόνητον καὶ ἀκατάπαυστον ἐν τοῖς χοροῖς τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις, ἐν τοῖς παρεκκλησίαις ἐντός τε καὶ ἐκτὸς τῆς μονῆς καὶ πανταχοῦ πρωτοπορίαν του; Ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων καὶ διανοουμένων, ἦν ὁ διαπρεπὴς ὁ ἐξαιρετικὸς καὶ δακτυ-

λοδεικτούμενος, ἐν μέσῳ δὲ τῶν μικρῶν, τῶν ἀσθενῶν καὶ πενηστέρων, ὁ συμπαθέστατος προστάτης καὶ ὁ πονετικώτερος πατήρ.

Ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὅλην ἀκούρασια καὶ μετὰ πολλῆς τῆς δόξης, ὠφελείας καὶ ἐπιτυχίας ἐπωμίσθη τὴν διακυβέρνησιν τῶν καθόλου ὑποθέσεων καὶ τῆς διοικήσεως τῆς Μεγ. Λαύρας, μετ' ἐγκατερέησεως δὲ σπανίας ὑπέμεινε τὰς παρὰ φίλων ἀδελφῶν πικρίας καὶ σκάνδαλα, ἀείποτε ἀγαθὰ διανοούμενος ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων αὐτόν. Καὶ ἐν γένει ἢ ἐπὶ πενηκονταετίαν ἐν ἀγίῳ Ὁρει μοναχικῇ αὐτοῦ πολιτεία δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡρωϊκὴ καὶ εὐσεβεστάτη. Ὑπομονὴ ἀνεξάντλητος, ἀγάπη ἀνυπόκριτος καὶ ἐργήγορις σπανία ἐχαρσκήρισαν αὐτόν. Ὑπῆρξε δὲ καὶ ἔτοιμος βοηθὸς διὰ πᾶσαν συμφορὰν, μὲ ἐφευρετικότητα εἰδικὴν καὶ μονονουχί θεόπνευστον διὰ πᾶσαν δύσκολον περίστασιν. Ἀλλὰ τί μακρογῶ; Τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου φέρεται μετ' ἀγάπης, σεβασμοῦ καὶ εὐλογίας εἰς τὸ στόμα οὐ μόνον τῶν ἐν ἀγίῳ Ὁρει διαβιούντων πάλαι τε καὶ σήμερον ἀπὸ τοῦ μικροτέρου μέχρι τῶν γεροντοτέρων, ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸς παρακολουθῶν τὴν μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐξ ἁλλοδαπῆς ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, ὁμολογῶ ὅτι ὁ ἀοίδιμος ὑπῆρξε γνῶριμος καὶ σεβαστὸς εἰς εὐρύτατον κύκλον, συνεργασθεὶς καὶ παρὰ πολλῶν ἐγκωμιασθεὶς Γάλλων τε καὶ Βέλγων, Γερμανῶν, Ἰταλῶν καὶ μέχρις Ἀμερικῆς. Ἐγκαίρως ὄθαν καὶ ἐκαστοτε τιμηθεὶς διὰ ταῦτα καὶ παρὰ τοῦ Σουλτὰν Χαμίτ δι' ἀργυροῦ Μεδζιτιῆ τετάρτης τάξεως, εἴτα παρὰ

τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἐσχάτως δέ, περίπου πρὸ ἔτους, κοσμηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σεπτοῦ Ἀνακτοῦ ἡμῶν διὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Φοίνικος.

Ἀλλὰ ζημιᾶν ψυχῆς νομίζων τὰ τοιαῦτα ὁ ἀειμνήστος καὶ τῶν ματαίων ἐπιδείξεων ἀμείλικτος ἐχθρὸς, οὐδέποτε ἐκόμψασε μεταχειριζόμενος ἢ ἐπιφύων ταῦτα, εἰμὴ σπανιότατα μόνον εἰς ἐπισήμους τελετάς. Πρὸ μηνῶν δὲ καὶ ἐσχάτως ἀνήρτησε ταῦτα πάντα ἐπὶ τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, τῆς Κουκουζελίσσης, ἀποδιδόνς πᾶσαν τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν δόξαν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτῶν πηγὴν καὶ πρῶτην αἰτίαν.

Ἐὰν θελήσω νὰ διεξέλθω καταλεπτῶς τοὺς ἀσκητικὸς ἀγῶνας, τὴν ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὠφέλειαν, τὴν πρὸς τοὺς πένητας φιλανθρωπίαν καὶ τὰς εἰς πᾶσαν περίστασιν πρὸς πάντας τοὺς χρήζοντας εἰλικρινεῖς παραινέσεις καὶ συμβουλὰς καὶ ὡς ἐμπειρώτατος Πνευματικὸς πατήρ τὴν λύσιν τῶν ποικιλιωτάτων ἡθικῶν προβλημάτων, ἐὰν λέγω θελήσω νὰ ἐπαινέσω ἀξίως τὸν ἀειμνήστον καὶ σεβαστόν μας ἐν πνεύματι ἀνάδοχον τούτου, ἢ ἀπάθω μὲ τὸν τολμῶντα νὰ μετρήσῃ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ ἀστέρας ἢ τὴν ψάμμον τῆς θαλάσσης καὶ ὡς ἐκ τούτου εὐκαιρον καὶ καταλληλότατον διὰ τὴν περίστασιν εὐρίσκω ὅπως ἐπαναλάβω καὶ ἐγὼ σήμερον μετὰ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου, ἐκεῖνο ὅπερ εἶπεν ἐκεῖνος εἰς τὸν πρὸς τὸν μέγαν ἁγίον Ἀθανάσιον λόγον τὸ ὅτι «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν ἀρετὴν ἐπαινέσομαι».

Καὶ ἐπομένως μετὰ σεβασμοῦ πε-

ριστέλλον τὰ ἀσθενῆ χεῖλή μου, σὲ χαιρετῶ ἀείμνηστε καὶ πολυτιμότε Πάτερ.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀξιωμακῶριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφε ἡμῶν ὁ Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ἐκλεκτὴν ψυχὴν σου. Γένοιτο.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Λαύρᾳ 1-6-1940

ΓΕΡΩΝ ΠΑΥΛΟΣ
Λαυριατρὸς

ΙΩ. ΣΠΕΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΠΟ ΤΟΥ Ι΄ ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐκκλησιαστικὴ τάξις παρὰ τοῖς μοναχοῖς τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἀδιάλειπτος εἰς τὰ σκάνδαλα τῆς πίστεως ἁγῶν.

Ἡ ἀγιώνυμος πολιτεία διατηρεῖ ἀπαρράλκτους τὰς συνηθείας, τὰς ὁποίας παρέλαβε παρὰ τῶν ἐκ τῶν προηγουμένων γενεῶν ὁμολογητῶν τῆς πίστεως καὶ ἀκάμπτων ὑπερμάχων αὐτῆς, οἵτινες καὶ ἀνεξίτηλον ἐπέθεσαν τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιδράσεώς των ἐπ' αὐτῆς· αἱ συνήθειαι δὲ αὗται, τόσον ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως, ὅσον καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἀναπαριστῶσι τὴν λαμπρὰν τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ περίοδον εἰς τὰς πολιτικὰς ἅμα καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἐκδηλώσεις τῆς. Διότι εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀποβιβάσεως εἰς τὸ ἔδαφος αὐτῆς προσπίπτει τὸ ἔντονον Βυζαντινὸν χρῶμα, τὸ ὁποῖον καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄψυχα καὶ ἀνόργανα παρέχει τὴν ἐντύπωσιν τῶν εἰδυλλιακῶν γραφικῶν τοπείων, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς θεοπνεύστους τῆς θρησκείας μας βίβλους ἐξαίρονται, συμμετέχοντα τρόπον τινὰ εἰς τοὺς θρήνους τῶν προφητῶν ἢ ὡς ὕλη λαμβανόμενα διὰ τὰς

βαθυστοχάστους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν παραβολάς, ἢ καὶ πλαισιοῦντα τὰς θαυματουργοὺς Αὐτοῦ ἐπεμβάσεις, ἀπὸ πόνον πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, ἣν ἀνέσυρε ἀπὸ τὸ βάραθρον τῆς ἡθικῆς καὶ ὕλικῆς κακοδαιμονίας. Τὸ τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας μὲ τὰς μεγαλοπρεπεῖς τελετάς καὶ πανηγυρικὰς καὶ μεστὰς νοημάτων ἀκολουθίας, ἡ ἀπερέγκλιτος τήρησις τῶν τελετουργικῶν θεσμῶν, ἅμα δὲ καὶ οἱ ὑψηλὰ ἀνατείνοντες τὴν κορυφὴν πύργοι καὶ αἱ ἐπαίξεις, αἱ ἀγρύπνως περιχαρακοῦσαι τοὺς στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ κόσμου ἐπαφῆς, ὁ ἐν κοινότητι βίος, οἱ διάφοροι θεσμοὶ τῆς διοικήσεως τῶν μοναστικῶν ἰδρυμάτων ἀποπνέουσι βαθὺ τὸ ἄρωμα τῆς μεσαιωνικῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας, τὰς ὁποίας ἐσεβάσθη ὁ πανδαμάτωρ χρόνος καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ σκεπάσῃ μὲ τὴν τέφραν του, διότι ἐναπετέθησαν εἰς ἀσφαλὴ ἀκρόπολιν, οἷα εἶναι ἡ πίστις καὶ ἡ εὐλάβεια τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ἡ μοναχικὴ πολιτεία τοῦ ἁγίου Ὁρους τοιαύτην ἔχουσα τὴν σύστασιν καὶ τὴν ἀρχήν, θεωρεῖται ὡς τὸ κέντρον, ὅπου ἡ καθιερωμένη συνήθεια διὰ τῶν τυπικῶν ἔχει περιβληθῇ κατὰ τι τὸ πάγιον καὶ ἀμετάβλητον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ καὶ τὸν ἰδιάζοντα χαρακτήρα τῆς. Ἀπὸ τῆς 2 ας μεταμεσονυκτίου ὥρας, ὅποτε νεκρικὴ σιγὴ ἀπλώνεται εἰς τὰ πέριξ, οἱ δὲ ἐν τῷ κόσμῳ θνητοὶ ὄνεις κόσμους ἐξυφαίνουσι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ λυσιπύου Μορφέως, ἡ ψυχὴ τοῦ μοναχοῦ διατελεῖ ἀγρυπνὸς καὶ νηφάλιος ἀναμένουσα τὸ πρῶτον κτύπημα τοῦ θνητοῦ πληττομένου ξυλίνου σημάτων, ὅπερ ὁ ἐπὶ τούτῳ μοναχὸς κρούει φέρων ἐπὶ τὸ σαφὲς ὑπενθυμίζον τὰ τάλαντα, τὰ ὁποῖα ἀπόκεινται ὡς ἀμοιβὴ διὰ τοὺς

ἀγαθούς καὶ τοὺς πιστοὺς δούλους. Ἡ τελευταία δὲ αὕτη κορυφαία προδηλοῖ τὴν ἄνευ ἀναβολῆς πλέον προσέλευσιν εἰς τὸν ναόν· καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη τῆς ὑπομνήσεως ταύτης διὰ τοὺς μοναχοὺς, τοὺς ὁποίους βλέπεις ν' ἀναδύονται πανταχόθεν διολισθαίνοντες ὡς σκιαὶ ὑπὸ τὸ ὥχρον φῶς τῆς σελήνης, ἀθροῦβως, ἵνα μεταβῶσι πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων τοῦ Θεοῦ, οὗ τὴν λατρείαν καὶ δοξολογίαν ἔχουσι διαρκῆς μέλημα οἱ ἀποχωρήσαντες ἀπὸ τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν.

Εἰς τὸν ναὸν καταφθάνουν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον οἱ μοναχοὶ ἀνελίσσοντες εἰς τὴν χεῖρα τὸ κομποσκοίνιον, τοῦ ὁποίου ἕκαστος κόμβος ὑπονοεῖ ἀνὰ μίαν νοερὰν προσευχήν, ἀσφαλὲς κατὰ τῶν πονηρῶν σκέψεων καὶ ἐνθυμήσεων φάρμακον, καὶ σύροντες τὰ ἄρθρα καὶ ἱεροπρεπῆ βήματα τῶν ἄνευ συνομιλιῶν τρέπονται πρὸς τὸ καθωρισμένον δι' ἕκαστον διέδρον στασίδιον.

Ἡ ὑποβλητικὴ γαλήνη καὶ τὰ μαρμαίροντα ἐντὸς τοῦ ναοῦ μελιχρὰ φῶτα τῶν κανδηλῶν, αἱ μελωδικαὶ τῶν ψαλτῶν ἐξιστορήσεις εἰς γλῶσσαν ἀποπνεύσαν τὴν εὐσέβειαν τόσων συνθετῶν καὶ μουσουργῶν ἐκκλησιαστικῶν, εἰσαγόμεναι μὲ τὴν διήτορον κραυγὴν τοῦ ἀναγνώστου σχίζουσιν τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς διὰ νὰ δημιουργήσουν ἀτμόσφαιραν ἀνατάσεως καὶ αἰνέσεως πρὸς τὸν Κύριον, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ τοῦ μοναχοῦ ἀπερίσπαστος ἀναρτᾷ μετὰ πλήρους πεποιθήσεως τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀπὸ τῆς κραταιᾶς Αὐτοῦ δεξιᾶς, ἐνῶ μακρόθεν τὰ λυσσαλέως ἐκσπάζοντα τοὺς ἀφρούς τῶν ἐπάνω εἰς τὰς ἀκτὰς κύματα φέρουν ἴσως εἰς τὸν νοῦν τοῦ μοναχοῦ τὸν κόσμον μὲ τὰς κακίας του, τὸν κόσμον, ὅστις ἐπαφρίζει τὰς ἰδίας αὐτοῦ αἰσχύνas, ἅμα δὲ καὶ ἀνάγουσιν αὐτὸν εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς ἀδυναμίας τοῦ

ἀνθρώπου, ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν Παντοδυναμίαν τοῦ Κυρίου, ὅστις ἔθεσεν ὅρια εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τὰ μαινόμενα τῆς φύσεως στοιχεῖα.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σὺ ὁ Θεός.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀναπολήσεων αὐτῶν, τὰς ὁποίας ἐνισχύει ἡ ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς καρδίας ἀναθρώσκουσα κατάνυξις καὶ δι' αὐτὸν ἀκόμη τὸν ξένον καὶ ἰδιώτην τοῦ ἀγιορείτικοῦ βίου, ἐκτυλίσσονται μὲ μεγαλοπρέπειαν αἱ ἱερὰ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τῶν ὥρων, τοῦ ὄρθρου, τῆς ἀπολύσεως καὶ τῆς θείας λειτουργίας, διαστελλομένων κατὰ διαστήματα τῶν χειλέων τῶν μοναχῶν μὲ τὸν ψίθυρον τῆς νοερᾶς λεγομένης προσευχῆς «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν». Αἱ ἀκολουθίαι διεξάγονται διαδοχικῶς κατὰ τὸ ἀπαρχακτον ἀπὸ αἰώνων τυπικόν, εἰς ἃς διαλαμβάνει τὸ μεγαλεῖον τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἣτις δὲν ἀμνημονεῖ τῶν δοξίμων Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, τῶν ὁποίων αἱ δαφιλεῖς εὐεργεσίαι μεταδίδονται εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, διότι ἀνακαλοῦνται διὰ τῆς μνείας τῶν ὀνομάτων τῶν κατὰ τὰς ἱερωτέρας στιγμὰς τῆς λειτουργίας ἢ κατὰ τὰς ἄλλας πανηγυρικὰς τελετάς. Εἶναι πλέον ἡμέρα καὶ τὸ φῶς τῆς ὑπομνήσκει εἰς τοὺς μοναχοὺς ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ τραπῶσιν εἰς τὰ βιοποριστικά τῶν ἔργα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς συντηρήσεώς των.

Μεταξὺ τῆς δεκάτης καὶ τῆς ἐνδεκάτης οἱ μοναχοί, ἰδίᾳ εἰς τὰ κοινόβια, ἐπιστρέφουν, ἵνα μετᾶσχουν τοῦ κοινοῦ συσσιτίου ἐν τῇ τραπέζῃ τῆς μονῆς.

Τὸ γεῦμα ἀποτελεῖ διὰ τὸν μοναχὸν συνέχειαν τῶν ἱεροτελεστιῶν, ἐξ οὗ οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ν' ἀπουσιάσῃ καὶ μάλιστα καὶ διότι περιέχει ἰδίαν ἀκολουθίαν. Ἀφ' οὗ οἱ μοναχοὶ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν ἐκ-

κλησίαν, προηγουμένων λαμπάδων, τοῦ ἡγουμένου καὶ τοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθούντων τῶν μοναχῶν, καταλαμβάνονται κατὰ διπλοῦς στίχους αἱ ἐκατέρωθεν τῆς αἰθούσης σειραὶ τραπεζῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ 2 σκέλη τῆς ἐν σχήματι πετάλου διατάξεως αὐτῶν, τῆς καμπύλης αὐτοῦ διαγραφομένης ἀρχιτεκτονικῶς ὑπὸ κόγχης εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκαθίσταται ὁ ἡγούμενος μετὰ τοῦ ἱερέως. Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς καθωρισμένης διὰ τὴν Τράπεζαν προσευχῆς, ἡγεῖ μικρὸν ἐπιτραπέζιον σήμαντρον πλητετόμενον κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις κατὰ τὸν τρόπον συνθηματικὸν ὑποδηλοῦντα διαφόρους πράξεις, ὡς τὴν ἔναρξιν τοῦ γεύματος ἢ ἄλλας, τούτου ἐμπαίνοντος τὸν τελετουργικὸν χαρακτήρα, ὃν ἔχει τὸ γεῦμα διὰ τοὺς μοναχοὺς, παρ' οἷς τὰ πάντα πρέπει νὰ γίνωνται κοσμίως καὶ εὐτάκτως. Εὐθὺς ἀμέσως ὁ ἀναγνώστης ἀνέρχεται εἰς τὸν ἄμβωνα, ἀρχόμενος τῆς ἀναγνώσεως τοῦ βίου τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου ἢ διαφόρων ἀποσπασμάτων ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μετεφρασμένων εἰς γλῶσσαν εὐληπτον καὶ ὁμαλήν, ἐνίοτε δὲ καὶ συνοδικῶν τόμων, ἐνῶ οἱ ἀδελφοὶ τρώγουν ἀκροώμενοι μετὰ προσυχῆς τὸν ἀναγνώστην· αἶφνης κρούεται καὶ πάλιν τὸ κόνδιον (σήμαντρον) καὶ ὁ ἡγούμενος δίδει τὸ σύνθημα τῆς πόσεως τοῦ κρασοβλίου του, ὅπερ ἀκολουθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι μοναχοί. Μετὰ τὰς τυπικὰς εὐχαριστηρίου προσευχὰς μὲ τὴν ἰδίαν τάξιν, ἣτις καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον ἐτηρήθη, ἐξέρχονται πάντες ἐκ τῆς Τραπεζῆς διὰ νὰ μεταβοῦν ν' ἀναπαυθοῦν ἢ ἀσχοληθοῦν περὶ ἄλλα πνευματικῆς φύσεως καθήκοντα μέχρι τῆς 3ης μ. μ. ὥρας καθ' ἡμᾶς, ὅποτε καὶ πάλιν τὸ σήμαντρον καλεῖ τοὺς μοναχοὺς εἰς τὸν ἐσπερινὸν διὰ νὰ συνεχισθῇ ὑπὸ

τοῦ δείπνου, διεξαγομένου ἀπαρallάκτως ὡς καὶ τοῦ γεύματος.

Μετὰ μικρὰν εἰς τὰ ἴδια ἀνάπαιλαν ἐπανέρχονται καὶ πάλιν εἰς τὸν ναὸν ἵνα παρακολουθήσουν μετὰ μεγάλης προσηλώσεως τὸ Ἀπόδειπνον ἢ τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα αἱ ἡμερησίου προσευχαὶ καὶ ἀκολουθίαι ἀπορροφῶσι τοὐλάχιστον 8 ὥρας τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος παρατεινομένου συχνάκις κατὰ τὰς μεγάλας Θεομητορικὰς ἢ Δεσποικὰς ἐορτὰς μέχρι 12 ὥρων, χωρὶς νὰ ὑπολογίζωνται αἱ κατ' ἰδίαν προσευχαί. Δὲν ἔχουν λοιπὸν ἄδικον ὄλοι οἱ ὁπωσδήποτε ἐξαρθέντες εἰς τὸ ὕψος τῆς ἱσαγγέλου ταύτης πολιτείας νὰ καταλαμβάνωνται ὑπὸ θαυμασμοῦ διὰ τοὺς τῆς πίστεως ἀθλητάς. «Ὅταν, ἀναφωνεῖ ὁ ἀγιορείτης μητροπολίτης Κορινθίας, βλέπῃ τινὰς ἐκείνον τὸν ἀξιόθεατον καὶ ἀξιοσέβαστον καλλωπισμὸν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἀκροάζεται ἐκείνην τὴν ἐκτακτον καὶ ἐναρμόνιον κατανυκτικὴν καὶ διεξοδικὴν ἀκολουθίαν (ἡ ὁποία στοχάζομαι νὰ μὴ ψάλλεται εἰς ἄλλο μέρος τῆς γῆς οὕτως ἐντελῶς καὶ εὐτάκτως) νομίζει ὅτι εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸν παράδεισον». Ὁ δὲ Κορινθίος συγγραφεὺς προσκυνητῶν κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, περὶ τοῦ Ἀθωνος προσθέτει αὐτολεξεῖ. «Ἐκεῖ θέλεις ἐκπλαγῆ εἰς τὰς θαυμαστάς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν παλαιὰς τάξεις, ὅπου χάριτι θείᾳ φυλάττονται μέχρι σήμερον ἀνελλιπῶς, θέλεις εὐφρανθῇ ψυχικῶς εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τὰς κατανυκτικὰς, τὰς ἀγγελικὰς ψαλμωδίας τὰς ψυχωφελεῖς ἀναγνώσεις καὶ θέλεις λογάσει ὅτι ἐσέβης μέσα εἰς τὸν Παράδεισον. Πάντα γὰρ ἐκεῖ καλὰ καὶ ὥρατα, δυνάμενα καὶ ὄμματα τέρψαι καὶ ψυχὴν ὠφελεῖν».

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΙΩΣΗΦ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΝΟΒΟΥ
ΜΕΡΟΣ Β'.

(Εκ τοῦ Δαυρ. Κώδικος Α 197)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σχέδιον περὶ θανάτου δικαίου καὶ
ἀμαρτωλοῦ

Πρέπει νὰ ἤξεύρῃ κάθε ἕνας ὅτι ὁ θάνατος τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν ἔχει μεγάλην διαφορὰν καὶ τοσαύτην, ὅσῃν διαφορὰν ἔχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν καὶ τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκότος καὶ ὁ ζωντανὸς ἀπὸ τὸν νεκρόν. Ὁ θάνατος τῶν ἀμαρτωλῶν εἶνε πολλὰ πικρὸς, φοβερός, τρομερός, λυπηρὸς τε καὶ ἀπαράκλητος. Πικρὸς ὁ θάνατος τῶν ἀμαρτωλῶν διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ πλέον πικρότερος καὶ φορικτότερος· διότι πρῶτον τότε λαμβάνει αἴσθησιν ὁ ταλαίπωρος ἀμαρτωλὸς τῶν ἐπηρεημένων αὐτῷ τιμωριῶν εἰς τὸν ἔθνην. Λυπηρὸς, διότι ἀναμεταξὺ εἰς ἐκείνους τοὺς τελευταίους ἀναστεναγμούς, καὶ τελευταίας ἀναπνοάς, ἐνθυμεῖται ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον ὅπου μέλλει νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ· ἀλλὰ μὲ ἀμφιβολίαν πολλήν, τάχα νὰ εἶνε ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον τῆς κολάσεως, ἢ τοῦ παραδείσου. Πικρὸν ἀδελφοί τῶν ἀμαρτωλῶν τὸ τέλος, ὅτι τότε ἔρχεται ἐξετάσεως πολλῆς καὶ πολλὰ στενῆς, ὅχι μόνον τῶν ἔργων τοῦ πονηρῶν ὅλης τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ καὶ τῶν λογισμῶν του, κατὰ πάντα τὰ μέρη τοῦ χρόνου. Φορικτὸς καὶ ἀξιοδάκρυτος ὁ θάνατος τῶν ἀμαρτωλῶν, κατὰ τὸ παρεληλυθός, ὅτι τότε καλεῖ εἰς τὴν μνήμην ὅλα τὰ διάφορα ἀμαρτήματα, τότε μὲ καταισχύνει πολλὴν ἐνθυμεῖται πόσας εὐεργεσίας, πόσα χαρίσματα τὸν ἀξίωσεν ὁ Θεός, μὲ πόσα παραδείγματα, μὲ πόσας παρακινήσεις τῶν λόγων τῆς θείας Γραφῆς, λόγων οἰκουμενικῶν

διδασκάλων, μὲ χάριτας πολλὰς παντοδυνάμους τῶν μυστηρίων καὶ μὲ ἄλλους τρόπους ὑψηλοὺς καὶ μεγάλους ἐξήτησεν ὁ Θεὸς τὴν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιάν του. Καὶ ὅμως αὐτὸς πάντα ἐκαταφρόνησε· πάντα τυφλῶς καὶ κακῶς τὰ ἐμεταχειρίσθη· καὶ ὅχι μόνον εἰς αὐτὰ ἐφάνη ἀχάριστος, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσα ἔταξεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς δικαίους ὅπου ἐφύλαξαν τοὺς νόμους τοῦ φορικτοῦ καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὸς τοῦ χρόνου, ἐπειδὴ εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος, βλέπει ὅτι χωρίζεται ὅχι μόνον ἀπὸ αὐτὸ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ ἡγαπημένα ἀπὸ αὐτὸν πρότερον, καθὼς εἶναι τὰ πλοῦτή, ἀξιώματα, φίλοι, συγγενεῖς καὶ τὰ ἄλλα τοῦ βίου τούτου τῆς ματαιότητος· καὶ τὸ μεγαλείτερον βλέπει εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν τόσους κατηγοροὺς, τόσα πονηρὰ πνεύματα, ὅπου ἀναγινώσκουσι μίαν πρὸς μίαν ὅλα τὰ χειρόγραφα τῶν ἀμαρτιῶν του· τότε αἰσθάνεται πικρότερα τὰ βέλη τῆς συνειδήσεως, ὅπου γίνονται ἀξιόπιστοι μάρτυρες τῶν ἔργων του καὶ τῶν πράξεων· τότε βλέπει τὸν ἑαυτὸν τοῦ γυμνὸν ἀπὸ συνηγόρους διὰ νὰ τὸν συνοδεύσουν, ἀπὸ φίλους διὰ νὰ τὸν παρηγορήσουν, ἀπὸ ὁδηγοὺς διὰ νὰ τοῦ δείξουν τέτοιαν σκοτεινὴν καὶ ἄδηλον στράταν καὶ ἀπαρηγόρητον ξενιτείαν. Καὶ κατὰ τὸ μέλλον τοῦ χρόνου φορικτὸς καὶ τρομερὸς ὁ θάνατος τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὅτι τοῦ φέρνει εἰς τὴν μνήμην ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς κρίσεως, τὸ ἀδέκαστον καὶ ἀπαραλλόγιστον ἐκεῖνο κριτήριον, ἐκεῖνον τὸν θεατρισμὸν, ἐκείνην τὴν φινέρωσιν τῶν σκοτεινῶν τοῦ ἔργου· ἐκεῖνον τὸν ὀνειδισμὸν καὶ τὴν καταισχύνειν ἔμπροσθεν εἰς τὴν ὕβριν, εἰς τὴν ἀκοήν πάσης τῆς οἰκνυμένης, πάντων τῶν κτισμάτων, καὶ τὸ πλέον ἀξιοδάκρυτον, τὸν τελευταῖον χωρισμὸν ὅχι μόνον ἀπὸ

συγγενεῖς, ἀπὸ φίλους, ἀγγέλους, ἀγίους, διδασκάλους, ὁσίους, μάρτυρας, καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν χορὸν καὶ τὰ πλήθη τῶν σωζομένων δικαίων· ἀλλὰ τὸ μέγιστον, τοῦ ἐνθυμίζει ἐκείνη ἡ ὥρα τὸν χωρισμὸν, ἀλλοίμονον ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν καὶ ἀπὸ τὰ ἐπιλοιπα ἄλλα κτίσματα οὐρανόν, γῆν, θάλασσαν, ἥλιον, σελήνην καὶ φῶς, ὅσα ἡμποροῦν νὰ παρηγορήσουν μίαν τεθλιμμένην ψυχὴν. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ χωρίζεται· ποῦ δὲ παραδίδεται καὶ ποῦ διαιωνίζει ἡ τοιαύτη ταλαίπωρος ψυχὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, τοῦτο δὲν εἶνε τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ τὸ διηγηθῇ τις. Ἀλλὰ τῶν δικαίων ὁ θάνατος εἶναι παντάπασιν ἄλλοτριος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, εἶνε ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν, στενοχωρίαν, θλίψιν, λύπην, φόβον ἐκείνων τῶν ἀμαρτωλῶν. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ προφήτης καὶ μεγαλοφωνότατος Ἡσαΐας, «κατοικήσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης» ὅποιος ἔχει ταραχήν, ἀγωνίαν καὶ φόβον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀνάπαυσιν, οὔτε εἰρήνην, οὔτε κατοικίαν καὶ τέτοιαν εἰρήνην καθὼς εἶναι τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν μάλιστα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου τὴν αἰσθάνονται οἱ δίκαιοι, ὥσῃν ὅπου δὲν ἔχουσι κανένα πόλεμον εἰς τὸν νοῦν τους, οὔτε φόβον, ἀλλὰ χαρὰν μεγάλην καὶ ἐλπίδα ἀσάλευτον· ὅτι, λογῆς τὸ διδάσκει ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ θεολόγος λέγοντας (εἰς τὸν ἐπιτάφιον τοῦ ἀδελφοῦ του) «ψυχὴ πᾶσα καλὴ τε καὶ θεοφιλὴς· ἐπειδὴν τοῦ συνδεδεμένου σώματος ἐνθένδε ἀπαλλαγῇ, εὐθὺς μὲν ἐν συναισθήσει καὶ θεωρίᾳ τοῦ μένοντος αὐτὴν καλῶς γενομένη θαυμασίαν τινά.»

Εἰς τὴν χώραν τῆς Νουρσίας, λέγει Γρηγόριος ὁ Διάλογος, (Εὐεργ. Βιβλ. α'. ὑποθέσεις ζ'. κεφ. 1) ἦτο κάποιος ἱερεὺς ποιμαίνωντας τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν μετὰ μεγίστου φόβου πρὸς

τὸν Θεὸν· καὶ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, ὅστις ἀφ' οὗ ἔχειροτονήθη, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ὁμόζυγον, ὥς μὲν ἀδελφὴν ἡγάπα, ὥς δὲ ἐχθρὸν φοβούμενος, δὲν τὴν ἄφησε καμμίαν φορὰν νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτὸν ὅλως κατ' οὐδένα τρόπον, ἀλλὰ τελείως τὴν ἐκ τῆς κοινωνίας γνησιότητα ἐξ αὐτῆς ἀπέκοψεν ὁ μακάριος· διότι μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ τοῦτο τὸ ἰδίωμα ἔχουσιν οἱ ἅγιοι ἄνδρες, ὥστε ὅχι μόνον νὰ εἶνε μακρὰν ἀπὸ τὰ ἄπρεπα πάντοτε, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἀπὸ λόγου τους καὶ τὰ πρεπούμενα ἀποδιώχνουσιν· ὅθεν καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ θεῖος ἄνθρωπος διὰ νὰ μὴ πέσῃ διὰ μέσου αὐτῆς εἰς κανένα σφάλμα, δὲν ἐδέχετο οὔτε εἰς τὰ ἀναγκαῖα νὰ ὑπηρετῇται ἀπὸ αὐτήν. Ἔτσι λοιπὸν τελειώνοντας τὴν ζωὴν του καὶ φθάνοντας εἰς βαθύτατον γῆρας, κρατηθεὶς ἀπὸ καὺσιν βαρυτάτης θερμῆς, εἰς τοὺς τεσσαράκοντα χρόνους τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ἐφέρεθαι εἰς τὰ ὑστερινὰ τοῦ θανάτου. Βλέπουσα δὲ ἡ γυναῖκα του ὅτι πάντα αὐτοῦ τὰ μέλη ἀπενεκρώθησαν καὶ ἐσίμωσεν εἰς τὸν θάνατον, ἔστρωντας νὰ βάλλῃ τὸ αὐτὴ τῆς εἰς τὴν μύτην του, ἐσπούδαζε νὰ γνωρίσῃ ἐὰν ἦτο εἰς αὐτὸν ἀκόμη καμμία ζωντανὴ πνοή· τὸ ὅποιον ἐκεῖνος γνωρίζοντας, μολονότι καὶ νὰ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀναπνοὴ κατὰ πόλλα λεπτοτάτη, μὲ τὴν ἐλπίευσιν δὲ μᾶλλον θερμανθεὶς τοῦ Πνεύματος, ὅσῃν ἡδινῆθη νὰ συμμοζώξῃ ἀναπνοὴν διὰ νὰ συντύχῃ εἰλεγεινῶς ἀναχώρησαι ἀπὸ λόγου μου γυναῖκα διὰ τὸν Κύριον, ὅτι ἀκόμη ζῇ ἡ φωτιά, καὶ ἔπαρε λοιπὸν τὸ ἄχυρον. Ἐκείνη δὲ ἀναχωρήσασα, καὶ ἔστρωντας ἐκεῖνοι νὰ αὐξήσῃ ἡ τοῦ σώματος δύναμις, ἀρχισε μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης νὰ κραζῇ καὶ νὰ λέγῃ· καλῶς ἔρχονται οἱ αὐθέντες μου, καλῶς ἔρχονται οἱ ἀφεντάδες μου, διατί ἐκαταδεχθήκατε νὰ ἔλθετε πρὸς τὸν ἀνάξιον δοῦλόν σας; ἔρχομαι, ἔρχομαι.

εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ· οἱ γνώριμοί του τὸ λοιπὸν ὅπου ἦσαν ἐκεῖ παρόντες καὶ ὅλοι οἱ συγγενεῖς του, ἀκούοντες αὐτὸν νὰ λέγῃ τὸν αὐτὸν λόγον συχνάκις, τὸν ἔρω- τοῦσαν εἰς ποίους ἔλεγε τοῦτο· ὁ δὲ θαυμάζωντας ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων. Δὲν βλέπετε τοὺς θεῖους ἀποστόλους ὅπου ἦλθιν ἐδῶ; δὲν βλέπετε τοὺς μακαρίους Πέτρον καὶ Παῦλον τοὺς πρώτους τῶν ἀποστόλων; πρὸς τοὺς ὁποίους δηλαδὴ ἀποστόλους πάλιν γυρίζοντας εἶπεν· ἰδοὺ ἔρχομαι· καὶ μετὰ ταῦτα τὰ λόγια παρέδω- κεν ὁ ἀείμνηστος τὴν ψυχὴν του. Κατὰ ἀλήθειαν λοιπὸν τοὺς ἀποστέλλους εἶδε, τοὺς ὁποίους καὶ πῶς νὰ ἀκολουθῇ τὸ ἐμαρτύρησεν· ὅθεν εἶνε φανερὸν ὅτι καὶ τοῦτο τῇ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπῳίᾳ συμβαί- νει εἰς τοὺς δικαίους, διὰ νὰ ἰδοῦν, ὅπου- ταν ἔλθωσιν εἰς τὸν θάνατον, τινὰς ὀπτα- σίας ἁγίων, διὰ νὰ μὴ φοβῇθουν βάσανον καὶ τιμωρίαν μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου· ἀλλὰ μετὰ τὸ νὰ φανερώνεται εἰς αὐτοὺς μέσα εἰς τὸν λογισμόν τους μετὰ ποίους ἀντάμα εἶναι σύντροφοι καὶ συγ- κάτοικοι, νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὸν δα- σμὸν τῆς σαρκὸς χωρὶς πόνον καὶ φόβον.

Τὸ ἴδιον ἀκόμη, λέγει ὁ ἴδιος Διά- λογος, ἔμαθα νὰ ἔγινε καὶ εἰς τὸν Πρό- βον τὸν ἐπίσκοπον Ρεάτου τῆς πόλεως, ὅτι ἔστρωντας νὰ φθάσῃ τὸ τέλος τῆς ζω- ῆς του, ἔπιασεν αὐτὸν βιουτάτη ἀρρώ- στεια· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Μάξιμος, στέλ- λοντας ἀνθρώπους εἰς τοὺς τόπους ὅπου ἦτο ὁλόγουρα, ἔκραξεν ἱατροὺς διὰ νὰ βοηθήσουν τὸν ἀρρώστον ἐκεῖνον ὅσον ἡμποροῦσαν. Συναχθέντες λοιπὸν πολλοὶ ἱατροὶ καὶ βλέποντες κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ ἀσθενοῦς τὸν σφυγμόν, καὶ ψηλαφί- ζοντές τον, ἐφανέρωσαν πῶς ἔχει νὰ γί- νῃ ὁ θάνατός του γρήγορα· λοιπὸν ἔ- στρωντας νὰ περάσῃ ἡ ὥρα καὶ νὰ φθάσῃ καὶ ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ὁ ἐπί-

σκοπος ὅπου ἦτο ἀρρώστος, περισσότερον ἐφρόντιζε διὰ τὴν ἀνάπαυσιν ἐκείνων πα- ρὰ διὰ τὴν ἰδικήν του· ὅθεν τοὺς ἐπαρακά- λεσε νὰ ἀνέβουν εἰς τὰ ἀνώγεα τοῦ ἐπισκό- που μετὰ τοῦ γέροντος αὐτοῦ καὶ πατρὸς καὶ νὰ φάγουν ψωμί. "Οἱ λοιπὸν ἀνεβαί- νοντες νὰ γευματίσουν ἄφηκαν νὰ εὐρίσκε- ται σιμὰ τοῦ ἑνα παιδὶ φρόνιμον καὶ πολ- λὰ σεμνόν, καθὼς τὸ φέρνει ὁ λογαρια- σμὸς εἰς ὑπηρεσίαν τοιούτων προσώπων. Τὴν ὥραν λοιπὸν ὅπου τὸ παιδί ἐπαρά- στεκεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ ἀρρώστου, εἶ- den αἰφνιδίως κάποιους ἄνδρας ὅπου ἔρ- χονταν πρὸς αὐτόν, ἐνδεδυμένους φορέ- ματα ἄστρα καὶ εὖμορφα, οἱ ὅποιοι μετὰ τὴν λαμπρότητα τοῦ προσώπου τους ἐ- περνοῦσαν τὴν τῶν φορεμάτων τους λάμ- ψιν· τὸ δὲ παιδί ἔστρωντας νὰ κτυπηθῇ ἀπὸ τὴν ἀστραπὴν τῆς λαμπρότητος αὐ- τῶν, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ· ποῖοι εἶναι ἐ- κείνοι ἀφέντη; καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν φωνὴν τοῦ παιδίου συνταραχθεὶς ὁ ἐπίσκοπος καὶ βλέποντας τοὺς ἄνδρας ὅπου ἔρχονταν καὶ ἔμπαιναν εἰς τὸ σπήτι, εἰθὺς τοὺς ἐ- γνώρισε, καὶ ὅλος πλησθεὶς χαρᾶς πολλῆς καὶ ἀγαλλιάσεως παρηγοροῦσε τὸ παιδί ὅπου ἔκραζε, λέγοντας αὐτῷ, μὴ φοβᾶσαι, μὴ φοβᾶσαι, διότι ἦλθον εἰς ἐμένα ὁ ἅγιος Ἰουβενάλιος καὶ ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος οἱ μεγαλομάρτυρες. Τὸ δὲ παιδί ὁ τοῦ ἔκρα- ξε μὴ ὑπομένοντας τὴν λάμψιν τῆς θεω- ρίας ἐκείνων, ἐβγήκε τρεχάτον καὶ ἐφανε- ρωσεν ὅλα ἐκεῖνα ὅπου εἶδεν εἰς τὸν πα- τέρα τοῦ ἐπισκόπου καὶ εἰς τοὺς ἱατροὺς, οἵτινες εὐθὺς καταβαίνοντες ἤσαν τὸν καλὸν ἐπίσκοπον τεθνηκότα ἐκείνην τὴν ὥραν. "Οθεν εἶναι φανερὸν πῶς ἐκεῖνοι τὸν ἐπῆραν ἀντάμα τους, τῶν ὁποίων τὴν θεωρίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπομένῃ. Καὶ τοῦτο εἶνε ἀναγκαῖον νὰ τὸ δηλοποιήσω εἰς ὅλους τοὺς ἐντυγχάνοντας τὸ ἡμέτερον σύγγραμμα, διότι πολλάκις εἰς τὰς ψυ-

χὰς τῶν ἐκλεκτῶν ὁποῖαν ἐβγαίνουν ἀπὸ τὸ σῶμα, ἀκούεται ὕμνος εἰς τὰ οὐράνια· ἵνα καὶ ὅσον ἀρηγοράζονται τοῦτον αἱ ψυχαί, δηλονότι τὸν ὕμνον, μετὰ τὴν γλυ- κύτητα καὶ ἄρρητον ἡδονήν, νὰ μὴ αἰ- σθάνωνται τὸν χωρισμὸν τοῦ σώματος πῶς τὸν ὑπομένουσι· καὶ διὰ ἐκεῖνο ὅπου μέλλω νὰ εἰπῶ, λέγει ὁ ἄγιος, ἐνθυμου- μαι ὅπου τὸ διηγήθηκα καὶ εἰς τὰς ὁμι- λίας τοῦ Εὐαγγελίου. Διότι ἐκεῖνο ὅπου φθάνει ἕως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἁ- γίου Κλήμεντος, ἦτο κάποιος καταργημέ- νος εἰς τὴν στράταν ὀνόματι Σέρβουλος· τοῦτος λοιπὸν μολονότι καὶ εἰς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν του τὴν ἔξω ἦτο πτω- χός, ἀλλ' εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὰς ἀρε- τὰς ἦτο κατὰ πολλὰ πλούσιος· τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα πολυχρόνως ἀρρώστεια παρέλ- λυσε· διότι ἀπ' οὗ τὸν ἐγνωρίσαμεν ἕως τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἀκίνητος καὶ παρα- λυτικὸς κατεκείτονταν καὶ νὰ σταθῇ κα- θόλου ὁρθὸς εἰς τοὺς πόδας του ἢ νὰ καθίσῃ εἰς τὴν κλίνην παντελῶς δὲν ἠδύνατο· ἢ καὶ νὰ κινήσῃ τὸ χεῖρ του, ἢ τὸ πόδι του. Εἰς τοῦτον πρὸς ὑπηρεσίαν ἐπαράστειεν ὁ ἀδελφός αὐτοῦ καὶ ἡ μή- τηρ, καὶ ὅ,τι ἔπερνε ἀπὸ ἐλεημοσύνην, τοῦτο μετὰ τὰ χεῖρια τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀ- δελφοῦ πάλιν τὸ ἔδιδεν ἐλεημοσύνην· καὶ γράμματα μὲν παντελῶς δὲν ἔξευρεν, ἀλ- λά βιβλία τῆς ἱερᾶς Γραφῆς ὁλημέρα ἀ- γόραζε· καὶ προσκυλούμενος εὐλαβεῖς τι- νας ἄνδρας, τοὺς ἔβανεν ἔμπροσθεν αὐ- τοῦ καὶ τὰ ἐδιάβαζαν μετὰ πολλὴν ἐπιμέλει- αν καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔγινεν ὥστε νὰ μάθῃ κατὰ τὴν δύναμίν του τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Γραφήν· μετὰ ὅλον τοῦτο ὅπου δὲν ἔξευρε παντάπασι γράμματα, ὅμως πάν- τοτε μετὰ πολλὴν εὐχαριστίαν τοὺς πολλοὺς πόνους ὑπέφερε καὶ εὐρίσκετο εἰς τὸν ὕ- μνον τοῦ Θεοῦ ἡμέραν καὶ νύκτα· καὶ ὡ- ρὰν ἐφθασεν ὁ καιρὸς διὰ νὰ ἀπολάβῃ

τῆς τοσαύτης αὐτοῦ ὑπομονῆς τὴν ἀντά- μειψιν, ὁ πόνος, ὃ τοῦ θαύματος, τῶν με- λῶν αὐτοῦ ἔπαισεν. "Οπόταν δὲ ἐγνώρι- σε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὅπου ἐπλησίαζεν εἰς τὸν θάνατον, ἐπαρακάλεσε τοὺς ἀνθρώπους ὅπου ὑπεδέχετο, νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ, διὰ νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ ψάλλουν ἀντάμα μετὰ αὐτὸν τὴν ψαλμωδίαν εἰς τὸν Θεὸν διὰ νὰ ἔβγῃ ἡ ψυχὴ του ἐλευθερά καὶ νὰ λά- βῃ ἀνάπαυσιν. Εἰς ὅσον δὲ καὶ αὐτὸς ὅ- που ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ἔπαλλεν ἀντάμα μετὰ αὐτοὺς, τοὺς ἐμπόδισεν ἔξαφνα ἀπὸ τὴν ψαλμωδίαν μετὰ φόβου καὶ κραυγῆς μεγάλῃς λέγοντας, σιωπᾶτε· μὴ δὲν ἀ- κούετε πῶς ἀντηχοῦσιν οἱ ὕμνοι εἰς τὸν οὐρανόν; προσέχοντας λοιπὸν εἰς ἐκείνους τοὺς ὕμνους, καὶ ἀκούοντάς τους μέσα μετὰ τὰ αὐτιά τῆς καρδίας του, ἡ ἁγία αὐ- τοῦ ψυχὴ ἐλευθερώθη ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ σώματος. Εὐγαίνουσα δὲ ἡ ψυχὴ του, το- σαύτῃ ὁσφρησίς εὐωδίας ἔγινεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὥστε ἐγέμισαν ἀπὸ αὐτὴν ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου ἐπαραστέκονταν ἐκεῖ· καὶ ἀπὸ τοῦτο ἔγινε φανερόν ὅτι τὴν ψυχὴν ἐκείνην τὴν ἐδέχθησαν οἱ ὕμνοι ὅπου ἐγί- νοντο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ τοῦτο τὸ ἐβεβαιώθημεν ἀπὸ ἰδικόν μας ἀξιόπιστον ἀνθρώπον ὅπου ἦτο ἐκεῖ παρὼν, ὅστις μαρτυρεῖ τὸ θαῦμα μετὰ κλαυθμοῦ καὶ δακρύων καὶ λέγει, ὅτι, ἕως οὗ τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρὸς τῇ ταφῇ παρεδόθη, δὲν ἔλει- ψεν ἡ γλυκύτης τῆς εὐωδίας ἐκείνης ἀπὸ τὴν μύτην ἐκάστου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ «Κλίμαξ» τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸ «Πολιτικὸν Θέατρον» Ν. Μαυρο- κορδάτου, πωλοῦνται ἐν ἀγίῳ Ὁρει παρὰ τοῦ ἐν Κερυαεῖς Βιβλιοπώλου Κοσμᾶ καὶ παρὰ τῆς ἀγιογραφικῆς ἀδελφότητος Χαλδαίων ἐν Νέᾳ Σκῆτι.

Ο ΑΓΙΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
Ο ΝΕΟΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Τοῦ ἐξ Ἀγίου Λαυρεντίου τοῦ Βόλου καταγομένου καὶ ἐν Κων-
σταντινουπόλει μαρτυρήσαντος τὸ 1686 ἐπὶ τῆς βασιλείας
Σουλτὰν Μεχμέτ τοῦ Δ΄.

ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΤΗ. 15Τ' ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν στί-
χους Γ΄. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσό-
μοια τῆς ἑορτῆς γ΄.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος...

Καὶ τοῦ ἁγίου γ΄.

Ἦχος α΄. Πανεύφημοι μάρτυρες

Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ βασιλεῖ, τῶν ἁ-
πάντων ἄξιμασι, πιστῶς ἐκ πό-
θου λατρεύομεν, νῦν ἀνακράζοντες,
Θεὸ τῶν ἀπάντων, λιταῖς τοῦ σοῦ μάρ-
τυρος, σοὺς δούλους τῶν κινδύνων ἀπάλ-
λαξον καὶ βασιλείας σου, τῆς ἐνθέου
καταξίωσον, ὡς οἰκτίρμων καὶ μόνος
φιλόανθρωπος.

Αγγέλων στρατεύματα λαμπρῶς,
μάρτυς σὲ ἐδέξαντο, ἐν οὐρανόις
σκηνώμασιν, αἰνούντα ἔνδοξε, Θεὸν
τὸν ἐν δόξῃ, στέφανά σε πάντιμα, στε-
φάνῳ τῆς ἀθλήσεως λάμποντα, βοαῖς
αἱμάτων σου, ὦ Ἀπόστολε πανάριστε,
ὕπὲρ πάντων τὸν Θεὸν ἰκέτευε.

Πατρίς σου πανένδοξε φαιδρῶς,
ἐκτελεῖ Ἀπόστολε, τὴν ἱεράν σου
πανήγυριν, καὶ πόθῳ κράζει σε, μάρ-
τυς τοῦ Κυρίου, τὸν λαόν σου τάχιστα,
ἐπηρειῶν παντοίων ἀπάλλαξον, ταῖς
πρὸς τὸν Κύριον, ἱκεσίαις σου αἰδί-

με, ἵνα πίστει τιμῶμέν σε ἅγιε.

Δόξα ἤχος α΄.

Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα, τῆς καρτερίας
οἱ πιστοί, Ἀπόστολον τὸν ἐνδοξόν,
ἐν τῷ σептῷ αὐτοῦ συναθροισθέντες
τεμένει, εὐσεβῶς μακαρίσωμεν. Χαί-
ροις ἀναβοῶντες, ἀθλητὰ θαυμάσιε, ὁ
τὴν κάραν τοῦ δυσμενοῦς καὶ ἀοράτου
δράκοντος, γενναίως συνθλάσας καὶ
τοὺς αὐτοῦ θεράποντας ἀσεβεῖς, εἰς τέ-
λος κατήσχυνας. Χαίροις Θετταλίας
τὸ καύχημα καὶ τῆς ἐνεγκούσης σε
σεμνολόγημα· ἐκτενῶς ἰκέτευε τὴν ἁ-
γίαν Τριάδα, ὑπὲρ τῶν πίστει ἐκτε-
λούντων, τὴν μακαρίαν σου ἀθλησιν.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς

Θεαρχίῳ νεύματι.....

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν· τὸ Προκείμενον
τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἠσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. 9. **Τ**άδε λέγει Κύριος. Πάντα τὰ
ΜΓ'. 9 ἔθνη συνήχθησαν ἅμα καὶ
συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς
ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ
ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ἡμῖν; Ἀ-
γαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δι-
καιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. Γι-
νεσθέ μοι μάρτυρες καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύ-

ριος ὁ Θεός· καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστευσήτε μοι καὶ συνή-
τεσθε· ἐγὼ εἰμι. Ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐ-
γένετο ἄλλος Θεός καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ
ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός καὶ οὐκ ἔστι
παρεξ ἐμοῦ σῶζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα
καὶ ἔτισσα· ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὁμίᾳ
ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες καὶ ἐ-
γὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἔτι ἀπ' ἀρ-
χῆς ἐγὼ εἰμι καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν
χειρῶν μου ἐξαίρουμένος. Ποιήσω
καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτόν; Οὕτω λέ-
γει Κύριος ὁ Θεός ὁ λυτρώμενος ὑ-
μᾶς ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. Γ'. 1 **Δ**ικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ
Γ'. 1 καὶ οὐ μὴ ἄψητε αὐτῶν θά-
σανος. Ἐδοξεν ἐν οὐρανότοις ἀφρόνων
τεθνάναι καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξο-
δος αὐτῶν καὶ ἡ ἀρ' ἡμῶν πορεία
σύντριμμα. Οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ
γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν
ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ
ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετη-
θήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς
καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἐκυτοῦ. Ὡς
χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐ-
τοὺς καὶ ὡς ὀλοκαύτωμα θυσίας προ-
σεδέχετο αὐτοὺς καὶ ἐν καιρῷ ἐπιοκο-
πῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι καὶ ὡς σπιν-
θήρες ἐν καλλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρι-
νοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν καὶ
βασιλεύσουσι αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶ-
νας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῶν συνή-
σουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγά-
πῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ
ἐλεος ἐν τοῖς ἐσίοις αὐτοῦ καὶ ἐπισκο-
πῇ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ ἀνάγνωσμα

Κεφ. Α'. 16 **Δ**ικαιοὶ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι
Α'. 16 καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐ-
τῶν καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψί-

στον. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον
τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ
κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δε-
ξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτοὺς καὶ τῷ βρα-
χίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψετε παν-
οπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ καὶ ὀπλοποιή-
σει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐν-
δύσεται θώρακα δικαιοσύνην καὶ πε-
ριθήσεται κόρυθα· κρίσιν ἀνυπόκριτον.
Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον δοί-
τητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς
βομφαίναν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κό-
σμος ἐπὶ τοὺς παράφρονάς. Πορεύσον-
ται εὖστοχοι βολίδες ἀστραπῶν καὶ
ὡς ἀπὸ ἐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ
σκοπὸν ἀλεῦνται, καὶ ἐκ πετρῶν βόλου
θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι.
Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσ-
σης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτό-
μης. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυ-
νάμεις, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλινηθήσεται αὐ-
τοὺς, καὶ ἐρημώσεται πᾶσαν τὴν γῆν
ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει
θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν, βα-
σιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικαστὰ πε-
ράτων γῆς· ἐνωτίσασθαι εἰ κρατοῦν-
τες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὀ-
χλοῖς ἐθνῶν, ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου
ἡ κράτης ὑμῖν καὶ ἡ δυναστεία παρὰ
Ὑψίστου.

Εἰς τὴν λίθην

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἦχος δ'.

Πανένδοξε μάρτυς Ἀπόστολε ἀοί-
δημε, ἀδελφικῇ συνδούμενος
στοργῇ εἰς πόλιν ὑπάρχων βασιλεύου-
σαν. Ἐξελεσθαι ποθῶν συμπολίτας
τοὺς σοὺς, τῆς τῶν δυσμενῶν δυσφρο-
νείας κακώσεως, ἐνθα μαρτυρικῶς ἡ-
ξιώθης τέλους, Ἀπόστολε παρμακά-
ριστε. Διὰ παρρησίαν πρὸς Κύριον κε-
κτημένος, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν
ὑμῶν.

τοῦ πρὸς τοὺς συμπατριώτας του,
διὰ θαύματος ἐνεργήσαντος ἐπα-
νελημμένως κατ' ἐκείνους τοὺς
χρόνους.

Οὕτως, ὦ φιλέοργοι, ἔχει ὁ βίος
καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ νεομάρτυ-
ρος ἁγίου Ἀποστόλου, εἰς τὸν να-
ὸν τοῦ ὁποίου συνήλθομεν νῦν ἐορ-

τάσωμεν καὶ δοξολογήσωμεν τὸν ἐ-
πουράνιον ἡμῶν Πατέρα, τὸν θαυ-
μαστὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· σὺν
τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ὃ
πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ Εἰς τὸν Μεγαλομάρτυρα Ἀποστόλον τὸν Νεόν

Μετὰ τὸ εὐλογητός, τὸ Κύριε εἰσακού-
σον, τὸ Θεὸς Κύριος καὶ τὸ τροπάριον
πρὸς τὸ

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς

Τῷ ἱατρῷ τῶν ἀλγυνῶν νῦν προσ-
δράμωμεν, οἱ ἀσθενεῖαι τῆς ψυ-
χῆς καὶ τοῦ σώματος, θεδυθισμένοι
κράζοντες αὐτῷ ἐκτενῶς, ἐνδοξε Ἀπό-
στολε, τὸν Θεὸν τῶν σῶν δούλων, τῶν
ἀνευφημούντων σε, ἐκ ψυχῆς ἀθλοφό-
ρε, ὑπὲρ ἡμῶν ἐκέτευε πολλῶν, νόσων
ῥυσθῆναι θερμαῖς ἱεσδαίς σου.

Δόξα καὶ νῦν

Οὐ σιωπήσωμέν ποτε Θεοτόκε...

Εἶτα ὁ Ν'. ψαλμὸς χύμα καὶ ὁ κανὼν.

Ἦχος πλ. δ'. Ὡδή α'.

Ὑμνὸν διδοεύσας

Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς,
καὶ σοὶ προσδραμόντα, ἐλευθέ-
ρῳσεν ἀθλητὰ, ἐμὲ τὸν ἐκέτην σὺ τῆς
τούτων, ἐκδυσωπῶ τυραννίδος Ἀπό-
στολε.

Παθὼν μὲ ἐκύκλωσαν προσβολαί,
ὦ μεγαλομάρτυς, καὶ κινδύνων
ἐπαγωγαί, λύτρωσαί με τάχος κράζω
μάρτυς, σὰς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις
δεήσεσι.

Νοσοῦντά με πάθει χαλεποῖς, Ἀ-
πόστολε μάρτυς, τῶν φαρμάκων

σῶν πρεσβειῶν, ἴασαι τὸν ἄθλιον νο-
σούντων, ὁ ἱατρὸς δυσωπῶ ὁ δέξιατος.

Θεοτοκίον

Σωτήρα τεκοῦσάν σε καὶ Θεόν, δυ-
σωπῶ Παρθένε, λυτρωθῆναι με
τῶν δεινῶν, σοὶ γὰρ νῦν προσφεύγων
ἀνατείνω καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διά-
νοιαν.

Ὡδή γ'. Οὐρανίως ἀφίδος

Προστασίαις σου θέλεις, ὦ ἀθλητὰ
ῥῦσαί με, κείμενον ἐν νόσοις, καὶ
παντοδαμοῖς κακώσεσι, καὶ γὰρ σὲ κέκτη-
μαι, μετὰ Θεὸν προστασίαν, ὁ θερμὸς
τῆς σκέπης σου πρόσφυξ γενόμενος.

Ικετεύω σε πόθῳ τὴν ψυχικὴν κά-
κωσιν, καὶ τὰς τῆς σαρκὸς ἀσθε-
νείας ἰκασθῆναι, σὺ γὰρ τὸν αἵροντα,
τὰς ἀσθενείας τοῦ κόσμου ἀθλητὰ ἐ-
κήρυξας μόνον φιλόανθρωπον.

Χαλεπαῖς ἀρρωστίαις καὶ λυπηροῖς
πάθεσιν, ὄλον με κακῶς ἀθλοφό-
ρε, κατατρυχόμενον, ταῖς πρὸς τὸν
Κύριον, σὰς ἀκοιμήτοις πρεσβείαις,
ἀθλητὰ θεράπευσον, ὅπως γεραίρω σε.

Θεοτοκίον

Ευεργέτην τεκοῦσα, τὸν τῶν καλῶν
αἵτιον, τῆς εὐεργεσίας τὸν πλοῦ-
τον πᾶσιν ἀνάδυσσον· πάντα γὰρ δύ-
νασαι ὡς δυνατόν ἐν ἰσχύϊ, τὸν Χρι-

στον κυήσασα, Θεομακάριστε.

Διάσωσον, ἀπὸ κινδύνων τοὺς πίστει σοι προσιόντας, ὅτι πάντες ἰκετικῶς εἰς σὲ καταφεύγομεν, ὡς μέγιστον πρέσβυν πρὸς τὸν Θεόν, ὦ Ἀπόστολε.

Ἐπίβλεψον, ἐν εὐμενείᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἔχουαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Κάδισμα

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν

Προστάτης θερμὸς καὶ φρουρὸς ἀκαταίσχυντος, ὑπάρχων σοφὲ τῶν πίστει ἀνυμνούντων σε, ἐκ ψυχῆς βοῶ-
μέν σοι, Ἀπόστολε μακάριε τάχυνον, καὶ τῶν κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, τοὺς πόθῳ περιπτυσσομένους τὴν ἀγίαν κάραν σου.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκου Κύριε

Τῶν παθῶν μου τὸν βόρβορον, καὶ κηλίδας πάσας σὺ ἀποκάθαρν, θεραπεύσας ταῖς πρὸς Κύριον, ὦ μεγαλομάρτυς ἰκεσίαις σου.

Ἀπολαύοντες πάντοτε, σὼν μάρτυς θαυμάτων τῶν ἐκ τῆς κάρας σου, τὸν χαρίσμασι κοσμήσαντα, ταύτην καὶ Θεὸν μεγαλύνομεν.

Ἐπὶ κλίνῃς με κείμενον, συμφορῶν παντοίων ὦ Ἀπόστολε ἔγειρον, ταῖς πρὸς Κύριον πρεσβεΐαις σου, τεταρταῖον Δάσκαρον τὸν ἀνεγείραντα.

Θεοτοκίον

Εὐσπλαγχνίας τὴν ἄβυσσον, ἐπικαλουμένῳ τῆς σῆς παράσχου μοι, ἢ τὸν εὐσπλαγχνὸν κυήσασα, καὶ Σωτήρα πάντων τῶν ὑμνούντων σε.

ᾠδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς

Ἐμπλησον ἡμῶν, τὰς καρδίας θείας χάριτος, ταῖς πρὸς τὸν κτίστην ἰκεσίαις σου, τῶν προσιόντων τῇ κάρᾳ σου ἀξιόχαρτε.

Λύτρωσον ἡμᾶς, ἀθλητὰ ταῖς ἰκεσίαις σου, λοιμοῦ, λιμοῦ παντοίας θλίψεως, καὶ ἀρρώστιας ὅπως πίστει εὐφημώμεν σε.

Ἰάσαι ψυχῶν, καὶ σωμάτων πάθῃ πάμπολλα, ὦ νεομάρτυς ἀξιόθαύμαστε, τῶν νῦν προσελθόντων, τῇ σепτῇ σου κάρᾳ μετὰ πίστεως.

Θεοτοκίον

Λύσον τὴν ἀχλύν, τῶν πταισμάτων μου θεόνυμφε, τῷ φωτισμῷ τῆς σῆς λαμπρότητος, ἢ φῶς τεκοῦσα τὸ θεῖον καὶ προαιώνιον.

ᾠδὴ στ'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ

Θανάτου, καὶ συμφορῶν ἀπάλλαξόν, κοσμικῶν καὶ ἀλγῆδόνος παντοίας, ὦ ἀθλητὰ, τοὺς τῇ θείᾳ σου κάρᾳ ἐν κατανύξει ψυχῆς πλησιάζοντας, ἐκ πάσης νόσου χαλεπῆς, καὶ δεινῶν συνεχῶν περιστάσεων.

Ὡς ὄπλον, ἐν πειρασμοῖς ἀήττητον, τὴν πρεσβεΐαν σου πλουτοῦντες τὴν θείαν, τῶν λυπηρῶν ἐκλυτρούμεθα τάχος, καὶ σὲ σωτήρα καὶ ῥύστην ἀκρίμνητον, μετὰ Θεὸν ὦ ἀθλητὰ, ἐκ ψυχῆς ὀνομάζομεν μέγιστον.

Ἐν κλίνῃ, τῶν νοσημάτων πάντοτε, κατακείμενος Ἀπόστολε μάκαρ, παρακαλῶ ἀπ' ἐμοῦ τὴν σεπτὴν σου, μὴ ἀντανέλης καὶ θείαν ἀντίληψιν, ἀλλ' οἴκτειρόν με συμπαθῶς, καὶ λοιμώδους νοσήματος λύτρωσον.

Θεοτοκίον

Προστάτιν σε, τῆς ζωῆς ἐπίσταμαι, καὶ φρουρὰν ἀσφαλεστάτην Παρθένε, τῶν πειρασμῶν διαλύουσάν σε, καὶ ἐπηρεΐας δαιμόνων ἐλαύνουσαν, καὶ δέομαι διὰ παντός, ἐκ φόβου τῶν παθῶν μου ῥυσθῆναί με.

Διάσωσον, ἀπὸ κινδύνων τοὺς πίστει σοι προσιόντας, ὅτι πάντες ἰκετικῶς εἰς

σὲ καταφεύγομεν, ὡς μέγιστον πρέσβυν πρὸς τὸν Θεόν, ὦ Ἀπόστολε.

Ἀχραντε, ἢ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρρησίαν.

Κοντάκιον

Ἦχος β'.

Προστασία τῶν πιστῶν ἐτοιμότατος, ἰκεσία πρὸς Θεὸν ἀκαταίσχυντος, μὴ παρίδης δέησιν τῶν δούλων σου θερμῇ, ἀλλὰ πρόφθασον ὡς συμπαθῆς, πρὸς ἐξιλέωσιν Θεοῦ, τοῖς πιστῶς περιπτύσσουσι, κάραν σου τὴν ἀγίαν, τὴν πάνσεπτον καὶ τιμίαν, σὺ γὰρ προστάτης ἀθλητὰ, τυγχάνεις τῶν τιμῶν τῶν σε.

Τὸ προκείμενον.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθίσσει...

Στίχ. Περφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, εἰς ὅδον ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευόμενοι δὲ κυρύσσετε λέγοντες, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

Ἀόξα. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδιόμελον.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλὴν ἀποθέμενοι

Στῆρόν μου πανάριστε, τὰς τῶν παθῶν διαχύσεις, καὶ ῥοὰς ἀνάστειλον, τὰς τῆς ἀμαρτίας μου καὶ χειμάρρους μου, τῶν παθῶν ξήρανον, ἰκετεύω γὰρ σε, καὶ προσπίπτω καὶ κραυγάζω σοι, ἰάσαι ἄγιε, τὴν πεπωρωμένην καρδίαν μου, πηγὰς μοι καταλύξως, καὶ δακρύων ὄμβρους παρέχων μοι, ἵνα τὰς τε χεῖρας, καὶ ὄλον μου τὸ σῶμα ῥυπωθέν, τούτοις ἐκπλύνω τὸ ἔλεος, Θεοῦ ἐπισπάσωμαι.

Εἴτα. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου· τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ', ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. κ.λ.π.

ᾠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας

Τὴν ὁργὴν τοῦ Ὑψίστου, εἰς γαλήνην παμμάκαρ σὺ μεταποίησον, πρεσβεΐα σου τῇ θείᾳ, αὐτὸν καθιλαρύνων, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν βοώντων αὐτῷ, εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θελητὴν τοῦ ἐλέους, ἐν σταδίῳ τυράννων ἐκήρυξας ἄγιε, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, ὃ πάντων ὑπερέχου, τῶν ἐν πίστει βοώντων σοι, ἐξ ἀναγκῶν χαλεπῶν, ῥῦσαι ἡμᾶς ἀθλητὰ.

Σωμάτων λατῆρα, καὶ ψυχῶν τε Σωτήρα πάντες κεκτήμεθα σοφὲ μεγαλομάρτυς, διάσωσον οὖν πάντας, ἀθλητὰ τοὺς κραυγάζοντας, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Θεοτοκίον

Θησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας τὴν σὲ κυήσασαν, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανόιας, τοῖς κραυγάζουσιν ἑδειξας. Ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

ᾠδὴ η'. Τὸν βασιλέα

Τοὺς προσφοιτῶντας, νυνὶ τῇ πανσέπτῳ σου κάρᾳ, ἐκ παντοίων λύτρωσαι κινδύνων, νόσου τε παντοίας, Ἀπόστολε τρισμάκαρ.

Τῶν πειρασμῶν, τῶν πολυειδῶν λυ-
τρωσαί με, σαῖς πρεσβεσίαις πρὸς
τὸν Ζωοδότῃν, σὺ τῶν ἀθλοφόρων Ἀ-
πόστολε ἡ δόξα.

Τῶν νοσημάτων, σὺ ἰατρεία τελεία,
ἀνεδείχθης μάρτυς τοῖς ὕμνοισι,
καὶ ὑπερυψοῦσι Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶ-
νας.

Θεοτοκίον

Τὰς ἀσθενείας μου, τῆς ψυχῆς. Ἰα-
τρεύεις, καὶ σαρκὸς τὰς δυνάμεις
Παρθένε, ἵνα σε δοξάζω τὴν κεχαριτω-
μένην.

Ὡδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον

Ρῶν μου τῶν δακρύων, πρόσδεξε
ἐκ πόθου, ἐκπεμπομένην ὅπως
πάντα θόρυβον, τῶν νοσημάτων
μου πλύνω, Ἀπόστολε μέγιστε.

Χρᾶς αἰωνιζούσης, μάρτυς σὺν
ἀγγέλοις, ἐπαπολαύων νυνὶ δια-
σκεδάσον, τὴν ἀθυμίαν τῶν νόσων ἡ-
μῶν καὶ θλίψεων.

Ηπάνσεπτός σου κάρα, ἰατρεῖον
πέλει, ἀθλητὰ ἐν αὐτῇ γὰρ προ-
σφεύγοντες, τῶν ψυχικῶν ἀλγηδόνων
ἀπολυτρούμεθα.

Θεοτοκίον

Φωτός σου ταῖς ἀκτίσι, λάμπρυνον
Παρθένε, τὸ ζοφερὸν τῆς ἀγνοίας
διώκουσα, τοὺς εὐσεβεῖς Θεοτόκον σὲ
καταγγέλλοντας.

Καὶ εὐθὺς τὰ Μεγαλυνάρια
τὴν ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν

Τὸν μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ,
καὶ τῆς Λαυρεντίου κωμοπόλεως
βοηθόν, φύλακα καὶ ρύστην, τῶν προσ-
ερχομένων, Ἀπόστολον τὸν θεῖον ὕ-
μνοις τιμήσωμεν.

Τὸν φωστῆρα πάντες τὸν εὐκλεῆ, τὸν
ἐκ Μαγνησίας, ἀπαστράφαντα

φαινώς, τὴν δόξαν τῶν μαρτύρων, καὶ
κλέος τῶν δικαίων, Ἀπόστολον τὸν
νέον ὕμνοις τιμήσωμεν.

Τὴν σεπτὴν σου κάραν ὡς θησαυρὸν,
μέγιστον πλουτοῦντες συμπολι-
ταῖσιν οἱ πιστοί, ἀπολυτροῦνται νόσων,
καὶ πάσης ἄλλης βλάβης, καυχώμενοι
σὺν ταύτῃ ὕμνους προσφέρουσι.

Δεῦτε ἀσπασώμεθα οἱ πιστοί, κάραν
τὴν ἁγίαν Ἀποστόλου τοῦ ἀθλη-
τοῦ, τὴν τὰ ἐλέθρια νοσήματα πάντων,
τῶν προσερχομένων πίστει διώκουσαν.

Δόξα. Τριαδικὸν

Ω Τριάς ἁγία τοὺς δούλους σου,
ἡμᾶς τοὺς τιμῶντας τὴν σεβάσμι-
ον κεφαλὴν, τὴν ἐν τοῖς ἐσχάτοις, και-
ροῖς ἀποτμηθεῖσαν, τοῦ θεοῦ Ἀπο-
στόλου τοῦ σὲ δοξάσαντος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Δέσποινα θυσώπει τὸν σὸν Υἱόν, ἀξί-
ους γενέσθαι βασιλείας τῶν οὐρα-
νῶν, τοὺς δοξολογοῦντας, καὶ πίστει
προσκυνῶντας, τὴν κάραν Ἀποστόλου
τοῦ σοῦ θεράποντος.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος ὑπ' ἀριθ.
463]250 τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς μονῆς
Διονυσίου τοῦ ἁγίου Ὁρους).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου σελ. 270)

ΠΕΡΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑΣ

Εἰς τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν ἦ-
σαν πολλῶν εἰδῶν διακονίαι καὶ ὑ-
πηρεσίαι τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀπὸ
τὰ εἰσοδήματα τοῦ Πατριάρχου
καὶ ἀπὸ τοὺς πλουσίους χριστιαν-
οὺς. Ἦτο δὲ εἰς ἄνθρωπος φιλό-
χριστος καὶ εὐλαβὴς ἐπάνω εἰς ταύ-
την τὴν διακονίαν καὶ ἐλεημοσύ-

νην, ὅτι νὰ ἀγοράζῃ πάντοτε ὅ,τι
χρειαζόνται οἱ πτωχοὶ καὶ ἄποροι
νὰ τοὺς δίδῃ. Καὶ μετὰ ταῦτα ὅλα
ἠγόραζε καὶ ἀπὸ τὰ χονδρὰ ὑποκά-
μισα ὅπου ἔφερον ἀπὸ τὴν Αἴγυ-
πτον καὶ ἐνέδυνε τοὺς γυμνοὺς διὰ
τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὅπου λέγει·
«γυμνὸς ἦμην καὶ περιβάλατέ με»·
λοιπὸν δίδων πρὸς τοὺς πτωχοὺς τὰ
ὑποκάμισα καὶ τὰ ροῦχα ἐκεῖνα κα-
θενὸς ἀπὸ ἑνα, ἦλθεν εἰς πτωχὸς
καὶ ἔλαβε φόρεμα ὃχι μόνον μίαν
φορὰν, ἀλλὰ καὶ δευτέρον καὶ τρί-
τον. Ὁ δὲ φιλόχριστος ἐκεῖνος προ-
στάτης τῆς ἐλεημοσύνης γροικῶντας
τὸν πτωχὸν ἐκείνον πῶς ἔλαβε δευ-
τέραν καὶ τρίτην φορὰν θέλοντας
νὰ τὸν ἐλέγξῃ ὡς πλεονέκτην, πά-
λιν ὑπέμεινε καὶ δὲν τῷ εἶπε τίποτα.
Καὶ αὐτὸς ὁ πτωχὸς πάλιν ἐκείνην
τὴν φορὰν ἦλθε νὰ λάβῃ καὶ τέταρ-
τον φόρεμα· ὁ δὲ τῶν φορεμάτων
μοιραστής, τάχα θέλων νὰ κυβε-
ρήσῃ καὶ ἄλλους ὅπου δὲν ἔλαβον
παντάπασι, λέγει πρὸς ἐκεῖνον. Ἀ-
δελφέ, ἐσὺ ἔλαβες σήμερον τρεῖς
φορὰς καὶ ἰδοὺ πέρνεις καὶ τέταρ-
τον καὶ τίποτα δὲν σοῦ εἶπον ἔως
τώρα· τὸ λοιπὸν πλέον μὴ κάμης
ἔτσι ἐπειδὴ εἶναι καὶ ἄλλοι πτωχοὶ
ὅπου δὲν ἔλαβον μηδὲ καὶ ἀπὸ ἑνα.
Λοιπὸν ἔφυγεν ὁ πτωχὸς ὡς ἂν
ἐντροπιασμένος. Καὶ τὴν ἐρχομένην
νύκτα ἐφάνη τοῦ διακονητοῦ ἐκεῖ-
νου, ὡς ἂν νὰ στέκῃ εἰς τὸν ναὸν
εἰς τόπον λεγόμενον Χερουβίμ, ὅ-
που ἦτο μία εἰκὼν φοβερὰ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ
ἐφάνη ὡς ἂν πῶς κατέβῃ ἡ εἰκὼν, ὁ
Κύριος, καὶ ἦλθε πλησίον τούτου
καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· διατὶ εἶσαι
ἔτσι σκυθρωπὸς καὶ ἐννοιασμένος;

ἢ μήπως καὶ λυπῆσαι τὰ τέσσαρα
φορέματα ὅπου ἔδωκας τοῦ ἐνδὸς
πτωχοῦ; Ταῦτα δὲ ἀκούων καὶ βλέ-
πων ὁ προστάτης τῆς ἐλεημοσύνης
δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκριθῇ. Τότε ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀ-
πεσκέπασε τὸ φόρεμα ὅπου ἐφόρει
καὶ τοῦ δείχνει ἀπὸ μέσα τὰ τέσσα-
ρα φορέματα, μετρῶν αὐτὰ ἕνα
πρὸς ἕνα λέγων αὐτῷ· τὰ φορέματά
σου, ἰδοὺ ἕνα, δύο, τρία, τέσσαρα·
ὁμως πίστευσον, ὅτι ἀφ' οὗτου τὰ
ἔδωκας τοῦ πτωχοῦ ἐγίναν ἰδικόν
μου φόρεμα. Τότε ὡς ἂν ἐγνώρισεν
ὁ φιλόχριστος ἐκεῖνος τὰ φορέματα,
ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου
καὶ ἔλεγε· συγχώρησον τὴν ὀλιγο-
ψυχίαν μου Κύριε, ὅτι ὡς ἄνθρω-
πος ἔσφαλα καὶ τὸ ἐλογάριασα τοῦ-
το. Καὶ ὅταν ἐξύπνησεν ἔδωκε με-
γάλην εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ ὅπου
τῷ ἔδωκε τόσην πληροφορίαν διὰ
τὴν ἐλεημοσύνην καὶ πῶς εἶναι
πρέπον μετὰ ἀπλότητος καρδίας νὰ
γίνεται. Καὶ ἀπὸ τότε μετὰ ἀπλότη-
τα καὶ χαρὰν ἔδιδε πρὸς πάντας
τοὺς δεομένους καὶ πάντες οἱ ἀ-
κούσαντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν. Ταῦ-
τα δὲ ἐγράφησαν διὰ νὰ μάθωμεν
καὶ ἡμεῖς (πάντοτε) νὰ μὴ ραθυ-
μῶμεν καὶ βαρυνώμεθα ἐκείνους
ποὺ ζητοῦσι τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ νὰ
ἐλεῶμεν καὶ νὰ ἀγαθοποιῶμεν ἀγογ-
γύστως, διότι ἀληθινὸς καὶ ἀψευδής
εἶναι ἐκεῖνος ὅπου λέγει· «ὁ ἐλεῶν
πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ» καὶ πάλιν·
«μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ
ἐλεηθήσονται». Τούτου τοῦ μακα-
ρισμοῦ ἃς σπουδάσωμεν ἀδελφοὶ
νὰ ἀξιοθῶμεν μετὰ τὰ ἔργα τῆς ἐλε-
μοσύνης.

Περὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Πάπα Ρώμης διήγησις φοβερά.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος, τὸ πρῶτον ἦτο Ἡγούμενος εἰς ἐν μοναστήριον, καὶ μίαν φορὰν ἦλθε πρὸς αὐτὸν ἕνας ζήτουλας καὶ ἔδειχνεν ὥσάν νὰ ἦτο ναύτης ἀπὸ καράβι τσακισμένον καὶ ἐγύρευεν ἐλεημοσύνην· ἀμὴ δὲν ἦτο ἀληθινὰ ζήτουλας, ἀλλὰ ἦτο ἄγγελος Κυρίου καὶ ὑπῆγε νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀρετὴν καὶ συμπάθειαν τοῦ ἁγίου. Λοιπὸν φαινόμενος ὁ ἄγγελος εἰς τοιοῦτον σχῆμα, ἔλαιε τάχα καὶ διηγείτο πρὸς τὸν ἅγιον τὴν συμφορὰν του, ὁ δὲ ἅγιος ἔβγαλε καὶ τοῦ ἔδωκεν ἐλεημοσύνην φλωρία ἑξ. Καὶ πάλιν ἦλθεν ἄλλην μίαν φορὰν ὁ φαινόμενος πτωχὸς καὶ ἐγύρευεν ἐλεημοσύνην, ὁ δὲ ἅγιος τῷ ἔδωκεν ἄλλα ἑξ φλωρία· ἦλθε δὲ καὶ τρίτην φορὰν ὁ φαινόμενος ἐκεῖνος πτωχὸς καὶ δὲν ἐξέβη ἄδειος καὶ χωρὶς ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ ἔστωντας νὰ μὴ ἔχῃ πλεον φλωρία ἢ χρήματα, ἔβγαλε καὶ τὸν ἔδωκεν ἕνα ταλέρι ἀργυροῦν τοῦ μοναστηρίου διότι ὡς τόσον ἦτο ἐλεήμων καὶ ἄκακος πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ ποτὲ δὲν ἐβουλότο· ὅπου ἂν ἦτο ἄλλος νὰ εἶχε δώσει τινὸς πτωχοῦ τὰ τόσα φλωρία καὶ πάλιν νὰ ἔλθῃ νὰ ζητῇ καὶ νὰ μὴ ἔχῃ νὰ τῷ δώσῃ, ἤθελεν ὁρ-

γισθῇ, ἢ ἤθελε τὸν ἐξαποστείλει κενόν, ἀλλὰ κάλλιον ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀπὸ τὰ σκεύη τὰ χρειαζόμενα τοῦ μοναστηρίου, παρὰ νὰ πέμψῃ τὸν φαινόμενον πτωχὸν χωρὶς δωρεάν. Διὰ τὴν πολλὴν ἀρετὴν καὶ χάριν ὅπου εἶχεν ὁ ἅγιος ἠξιώθη καὶ ἔγινεν ὑστερον Πάπας τῆς Ρώμης καὶ ἔκαμε πάλιν ὁμοίως τὴν ἐλεημοσύνην· εἶχε δὲ συνήθειαν νὰ κάθηται μὲ δώδεκα πτωχοὺς εἰς τὴν τράπεζαν καὶ μίαν τῶν ἡμερῶν βλέπει καὶ εἶναι δέκα τρεῖς· ἠρώτησε τοὺς ὑπηρετάς αὐτοῦ καὶ ἔλεγον ὅτι ἔβλεπον δώδεκα, ἐκεῖνον δὲ ὅπου ἐφαίνετο τρεῖς καὶ δέκατος δὲν τὸν ἔβλεπον οἱ ὑπηρεταί, ἀλλὰ μόνον ὁ ἅγιος καὶ ἐθαύμαζεν. Ὑστερον δὲ τὸν ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς τὸ μυστήριον τοῦτο. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ὁ τρισκαδέκατος εἶπεν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπεμψέ με ὁ Θεὸς πρῶτον ἐν σχήματι πτωχοῦ εἰς τὸ μοναστήριον ὅταν μοῦ ἔδωκες τὰ φλωρία καὶ τὸ ταλέρι καὶ διὰ τὴν πολλὴν σου συμπάθειαν, ἀπέστειλέ με καὶ τώρα νὰ εἶμαι πάντοτε μαζὺ σου νὰ σὲ φυλάττω.

Βλέπετε ἀδελφοὶ τί πράγμα εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη καὶ ἡ συμπάθεια εἰς τοὺς πτωχοὺς· τί κατορθώνει· ὅτι καὶ ἄγγέλους στέλλει ὁ Θεὸς νὰ φυλάττῃ τοὺς ἐλεήμονας.

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ· ΙΑΤΡΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

(Οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν ἱ. Μονὴν Ἑλληνες)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 37 - 38 τεύχους σελ. 3)

— Ὅδοιποροῦντες εὐσεβῇ ὁδοιπορίαν ἀνὰ τὸ ἀγιώνυμον Ὅρος, ἀ-

νεκόψαμεν τὸ ὄμμα πρὸς τῆς ἁγίας καὶ Μεγίστης Λαύρας, ἐν βαθείᾳ εὐ-

λαβείᾳ καὶ θαυμασμῷ πρὸς τὸ μοναχικὸν καὶ Ἑθνικὸν τοῦτο σεμνεῖον. Πλήρεις δὲ ἱερῶν καὶ θυμῶν ἐντυπώσεων ἐξ ὧν εἶδομεν ἐνταῦθα, ἀπερχόμεθα μετὰ διήμερον πρόφρονον ξενίαν, εὐχαριστοῦντες τοῖς σεβασμίσις Πατράσι καὶ εὐχόμενοι συμπάσῃ τῇ ἱερᾷ λαυριώτιδι Ἀδελφότητι ἐνίσχυσιν παρὰ Θεοῦ εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, κατὰ λόγον τῶν προσενεμημένων τῇ ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ πρωτείων καθεδρᾶς.

Τῇ 20 Ἰουλίου 1938

† Ὁ Φιλαδελφείας Αἰμιλιανός, Σχολάρχης τῆς ἱερᾶς θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Κορωνάιος, καθηγητῆς τῆς αὐτῆς Σχολῆς

Ἀλέξανδρος Ἰατρόπουλος, καθηγητῆς ἐπίσης καὶ λοιποὶ καθηγηταί·

— Εἰς εὐγνώμονα ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐπισκέψεώς μου, καὶ τῆς παρασχεθείσης μοι ἐν αὐτῇ εὐλογίας καὶ θερμῆς φιλοξενίας.

Τῇ 20 Αὐγούστου 1938

Χ. Παπαδόπουλος, τμηματάρχης Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Τὸ δεύτερον ἤδη ἐπισκεπτόμενος τὴν σεβασμίαν ταύτην μονήν, ἣν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ δεξιὰ Ἀθανασίου τοῦ Τραπεζουντίου, θεῖω ἐμπνεομένου φωτί, ἐθεμελίωσεν, ἀνανεῶ ᾧδε τὴν βαθυτάτην μου εὐλάβειαν πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ σεμνεῖον. Ἐκφράζω θερμὰς εὐχαριστίας τοῖς ὁσίοις Πατράσι τοῖς στοργικῶς δαφιλευσαμένοις μοι περιποιήσεις καὶ διευκολύνσεις πρὸς μελέτην τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ

χειρογράφων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν Πόντον, ἐνθα εἶδε τὸ φῶς καὶ ἐνθα νῦν, κρίμασιν οἷς εἶδε Κύριος, ἡ κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη εἰς ἀλλοτρίους νὰ μελετῶσι!!!

Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὰς ἡμέρας αἱ ἐξῆσα ἐν τῇ σεβασμίᾳ ταύτῃ μονῇ πᾶσαν ἀποθέμενος κοσμικὴν μέριμναν καὶ φροντίδα.

Τῇ 14 Αὐγούστου 1938

Ἰασονίδης Λ, Μέγας Σταυροφόρος τοῦ Παναγίου τάφου.

Εὐτυχήσας καὶ ἐγὼ νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν ὡραίαν μονὴν τῆς ἁγίας Λαύρας μετ' ἄλλων ἐπισκεπτῶν Ἀγγλων καὶ Ἑλλήνων ἐκφράζω τὴν χαρὰν μου καὶ τὸν θαυμασμόν μου διότι ἠτύχησα νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ ἅγιον Ὅρος, καὶ τὸς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας διὰ τὴν θερμὴν φιλοξενίαν των.

Τῇ 16 Αὐγούστου 1938

Κωνστ. Μαλιαρινὸς καὶ οἱ λοιποὶ

— Νὰ εἰπῶ ὅτι εὐχαριστῶ ἑξ ὧν ψυχῆς καὶ καρδίας τοὺς Γέροντας καὶ Πατέρας τῆς Μεγίστης Λαύρας διὰ τὰ ὅσα θάμβη ἠσθάνθη θουμάζων τοὺς καλλιτεχνικοὺς, διανοητικοὺς καὶ ὕλικους πλούτους τῶν θησαυρῶν τῆς, ποὺ μὲ τόσῃν καλωσύνην μὲ ὠδήγησαν καὶ ἐπεσκέφθη εἶναι κατώτερον τῶν ὅ,τι αἰσθάνομαι. Ἦλθα εὐλαβῆς προσκυνητῆς, ἀλλ' εἶδα καθαρὰ τὴν ἀσεβειάν μου ὅταν ἐδῶ ἐκατάλαβα ποῖα ἀληθῆς εἶναι «ἡ ἐν προσευχαίς ἀρρεμβάστοις ἀναστήλωσις».

Τῇ 28 Αὐγούστου 1938

Γεώργιος Ἀντωνάκης, Ἀρεοπαγίτης.

Εὐτυχήσας νὰ πλησιάσω τοὺς ἔθνικοὺς θησαυροὺς τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας τῇ εὐγενείᾳ τῶν σεβαστῶν πατέρων εὐχαριστῶ.

Τῇ 21 Αὐγούστου 1938

Φραγκίσκος Πιστίνικος Πρωτοδίκης.

— Εἰς ἀνάμνησιν ἐπισκέψεώς μου ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἣτις ἐξέθρεψε καὶ ἐξέπεμψε εἰς ἅπαντα τὸν Ὀρθόδοξον Κόσμον τοὺς πλείστους Ἀρχιερεῖς, Πατριάρχας, καὶ πολλοὺς μεγάλους ἄνδρας, τιμῆς, χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης ἕνεκα, γράφω τὰς γραμμὰς τούτας.

Ἐν Μεγίστῃ Λαύρᾳ τῇ 28)8)38

Σωτήριος Ν. Σχοινᾶς Διευθυντῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης».

— Μονὴ Μεγίστης Λαύρας εἰσὶ τὰ θαύματα τῆς Βυζαντικῆς λατρείας!!

Τῇ 30)VIII)38

Εἰσαγγελεὺς Ἀρείου Πάγου, Λουκάς.

— Μετὰ τοῦ κυρίου Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκφράζω τὸν ἄμετρον θαυμασμόν μου.

Τῇ 30)8)1938

Δ. Ζαχαροκόπης, Ἀνακριτῆς Θεσσαλονίκης.

— Μετὰ τὸν σεβαστὸν Νομοδιδάσκαλον καὶ ἀνώτατον λειτουργὸν τῆς Θέμιδος κ. Εἰσαγγελέα προσήλθον καὶ ἐγὼ ὡς εὐλαβὴς προσκυνητῆς τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐκφράζω τὸν θαυμασμόν μου καὶ τὰς ἀπειροὺς μου εὐχαριστίας εἰς τοὺς ἁγίους Πατέ-

ρας διὰ τὴν φιλοξενίαν ἧς ἔτυχον.

Τῇ 2)9)38

Ν. Χριστόπουλος δικηγόρος Ἀθηνῶν.

— Εὐτυχὴς διὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὴν Μονὴν Μεγίστης Λαύρας ἡ ὁποία διὰ τῶν κειμηλίων τῆς ζωντανεῖ τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν καὶ τὴν θρησκείαν μας.

Τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1938

Ὁ Διοικητὴς χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης Μ. Κραγούσης Ταγματάρχης.

— Μένω ἐκπληκτὸς πρὸ τῶν ἱερῶν κειμηλίων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ ἄλλων ἀντικειμένων τέχνης Βυζαντινῆς ἐποχῆς. Εὐχομαι ὅπως οἱ συνεχιστὰί τῆς Μεγίστης μονῆς Λαύρας διατηρήσωσι ταῦτα μετὰ τῆς αὐτῆς ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν Μεγίστῃ Λαύρᾳ τῇ 1)10)38.

Γεώργιος Μ. Κατσούλος δικηγόρος Θεσσαλονίκης.

— Αἱ Πιερίδες Μοῦσαι ἀπὸ τὸ ἄστυ τῆς Παλλάδος μεταναστεύσασαι εἰς τὸν Βόσπορον, παλινδρομήσαν εἰς τὸν πυραμοειδῆ Ἀθῶνα, ἔνθα ἡ ποτνία σοφία τῶν προγόνων μας συνεβλήθη τοῖς θεσφότοις τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας, καὶ ἀπέδειξαν ὁμοῦ τὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον σεμνὸν οἰκητήριον σεβασμίων μορφῶν ἀνατεilasῶν πρὸς εὐκλείαν τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Γόνυ εὐλαβὲς κλίνω τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ δομῆτορι τῆς Μεγίστης Λαύρας ἱκατεύων Αὐτὸν φυλάττειν με ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τοῦ πειρασμοῦ, καὶ εὐγνω-

μονῶν ἀσπάζομαι τὴν σεβασμίαν μορφήν.

Τῇ 5 Ἰουλίου 1939

Ἀρτέμιος Σπανόπουλος

— «Καλὸν ἔστιν ἡμῶς ὧδε εἶναι» ἔνθα λατρεύεται ὁ Θεὸς καὶ προάγεται ἡ ἀρετὴ. Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡξιώθημεν, ἀγαπῶντες τὰ ἐν Ἀθῶ σκηνώματα τοῦ Κυρίου, νὰ πρωτοστατήσωμεν εἰς τὴν πανήγυριν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ μεγάλου δομητοροῦ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου. Ἡ Μεγίστη Λαύρα προβαδίζουσα τὸν Ἀθῶνα ὡς βασίλισσα τῶν μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους καθ-αγιάζει τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα. Εὐχόμεθα μακραίονα καὶ κατ' ἄμφω ἔνδοξον τὸν βίον τοῦ ἱεροῦ τούτου καταγωγίου.

Ἐν Ἀθῶνι 7 Ἰουλίου 1939

Ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ

— Θεομᾶς εὐχαριστίας ἐκφράζομεν ἐπὶ τῇ φιλόφρονι φιλοξενίᾳ τῆς ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας, ἣν παρέσχεν τῷ ὀρθοδόξῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Πράγας ἀγαπητῷ ἡμῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ κ. Σαββατίῳ καὶ τῷ ἀξίῳ καὶ πολυγλώττῳ πρωτοπρεσβυτέρῳ αὐτοῦ κ. Rubak καὶ ἡμῖν συνοδεύουσιν αὐτῷ. Εὐχόμεθα τοῖς Πατράσι καὶ ἀδελφοῖς τῆς μονῆς πᾶν ἀπὸ Θεοῦ ἀγαθὸν καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸν μοναχικὸν βίον διαρρῦθμῳ καὶ προσανατολισμὸν πρὸς τὰς συγχρόνους κατευθύνσεις καὶ ἐξελίξεις τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ αὐτοθυσίαν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τῇ 11 Αὐγούστου 1939

Ὁ Ὀλύμπου Καλλίνικος

(Ἐὰν ζητῆτε, Σεβασμιώτατε, διαρ-

ρῶθμῳ καὶ προσανατολισμὸν πρὸς τὰς συγχρόνους ἐξελίξεις τῆς κοινωνίας τοῦ Βυζαντίου τοῦ ἁγίου Ὄρους, τὸ σιγᾶν εἰς ἐμὲ εἶνε κρεῖττον τοῦ λαλεῖν διὰ τὰς Σᾶς ἀπαντήσω).

— Μέσα εἰς τὰς εὐτυχεστέρας ἐποχὰς τῆς ζωῆς μου θὰ μείνῃ γραμμένη μὲ χρυσὰ γράμματα ἡ ἐποχὴ πού ὁ Πανάγαθος Θεὸς ἠδύοκῃσε νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ ἁγιώνυμον τοῦτο Ὄρος.

Τῇ 16)11)39

Ἰ. Ἀγγελόπουλος διπλωματοῦχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

— Καὶ ἂν ἐκάστη σπιθαμὴ τῆς γῆς αὐτῆς ὑπενθυμίξῃ εἰς τὸν προσκυνητὴν διαβάτην τῆς εὐκλείας ἐκείνης ἡμέρας τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας μας, ἡ ἱερὰ μονὴ Μεγίστης Λαύρας μὲ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς καὶ μὲ τὰ ἀθάνατα κειμήλια, μᾶς ἐνθαρρύνει εἰς πίστιν καὶ ἀσάλευτον πεποίθησιν ὅτι πολὺ γρήγορα ἐκ τῆς Ἀγίας Σοφίας θὰ ἀνυψωθῇ ὁ Σταυρὸς καὶ αἱ μεγάλαι καμπάναι θὰ ἀκουσθοῦν καὶ πάλιν εἰς τὴν Βασιλίδαν τῆς Πόλεως.

Ἐν ἱερᾷ Μ.Μ. Λαύρᾳ τῇ 22)2) 1940

Ὁ Ἐθνοκέρυξ Π. Μαυρίδης

Εἰς τὸ βιβλίον ἐπισκεπτηρίων ὑπάρχουσι πλεῖστα ὅσα ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν εἰς τὴν μονὴν μας, ἀλλὰ δὲν τὰ γράφομεν διότι τὰ πλεῖστα εἶνε δυσανάγνωστα καὶ συνήθη.

ΤΕΛΟΣ

Ἀθανάσιος Λαυριώτης

Ἱατρός

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην».

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (*)

ΠΕΡΙ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΕΨΑΝΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου σελ 362)

Τὸ μᾶλιστα τοῦτο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐπεδείκνυε γιγαντιαίαν προοδευτικὴν τάσιν. Πάντες οἱ Ἕλληνες ἐξ ἀρχῆς ἐτίμων καὶ ἐπρέσβευον τὴν Μουσικὴν ὡς δῶρον θεόδοτον. Μετεχειρίζοντο δὲ αὐτὴν εἰς τὰς διαφόρους τελετάς, εἰς τοὺς ἀγῶνας, εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τοὺς πολέμους καὶ εἰς τὰ συμπόσια. Διαδοχικῶς δὲ προώδευε παρ' Ἑλλήσιν ἡ Μουσικὴ τέχνη, διὰ τοῦτο καὶ κατὰ καιροὺς ἐπαρουσιάζοντο ἄνδρες ποιηταὶ διαφόρων εἰδῶν ποιήσεων, ἔξυμνοῦντες Θεοὺς καὶ ἥρωας προγενεστέρας ἐποχῆς· τὰ ποιήματα δὲ αὐτῶν, τὰ ὅποια μετὰ τοςαύτης ῥυθμικῆς τέχνης ἦσαν συντεθειμένα, τὰ μετεχειρίζοντο εἰς διαφόρους τελετάς καὶ πανηγύρεις, πρὸς ἐξύμνησιν τῶν ἡρώων καὶ λατρείαν τῶν θεῶν. Τότε ἤκμασαν πολλοὶ θαυμαστοὶ ποιηταὶ καὶ ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν τραγῳδίαν, ἄλλοι λυρικὴν ποιήσιν καὶ ἄλλοι ῥαψῳδίαν. Καὶ τραγικοὶ μὲν περίφημοι ποιηταὶ ὑπῆρξαν οἱ Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς καὶ Εὐριπίδης· ἐπισημότερο δὲ πάντων τῶν τραγικῶν ποιητῶν ἐστάθη ὁ Αἰσχύλος, ὁ ὅποιος ἐφεῦρε τὴν τάξιν τῆς σκηνῆς καὶ συνέστησε τοὺς

(*) Ἡ παροῦσα πραγματεία εἶναι εἰλημμένη ἐκ τοῦ «Ἀσματικοῦ Ὑμνολογίου τῆς συγχρόνου ἁσματικῆς ποιήσεως», χειρόγραφόν μου, ἀνέκδοτον εἰσέτι.

ὑποκριτὰς νὰ ὁμιλῶσιν ἀνὰ δύο· ἐπινοήσας δὲ πολλὰ ὀρχικὰ σχήματα ἐπέδιδεν αὐτὰ εἰς τοὺς χορευτάς· τούτου ἕνεκα ὠνόμασαν αὐτὸν πατέρα τῆς τραγῳδίας καὶ ἐφευρέτην αὐτῆς. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐποίησε σκηνογραφίαν, συμπληρώσας δὲ τὴν ὑπόκρισιν ἐφεῦρε τρίτον υποκριτὴν καὶ εὐδοκίμησεν εἰς τὰς τραγῳδίας περισσότερον τῶν ἄλλων. Οὗτος ἐγεννήθη κατὰ τὴν οὔ. Ὀλυμπιάδα, διὰ δὲ τὸ γλυκὺ ὕφος προσηγορεύθη μέλισσα· ἔγραψε παιᾶνας καὶ ἑλεγεία καὶ λόγον περίχορον· ἔλαβε δὲ πολλὰς νίκας εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἐτελεύτησε 6 ἔτη μετὰ τὸν Εὐριπίδην. Οὗτος λοιπὸν ὁ φιλόσοφος ἐφεῦρεν εἰς τὴν σκηνὴν πολλὰ, διότι ἐπενόησεν ἰδικὰς τοῦ ἐφευρέσεως καὶ ὑψηλὰ θεωρήματα.

Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἦτο υἱὸς τοῦ Μνησάρχου καὶ τῆς Κεϊτοῦς, ἐγεννήθη ἐν Σίλαμῖνι κατὰ τὴν οὔ. Ὀλυμπιάδα, ἤκουσε δὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωκράτους καὶ Ἀναξαγόρα τοῦ Κλαπομενίου, ἔγραψε πολλὰς τραγῳδίας, ἀπέθανε δὲ εἰς Μακεδονίαν ὅτε ἦλθεν εἰς Ἀρχέλαον. Τοὺς τρεῖς τούτους ποιητὰς οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, διὰ τοῦτο καὶ ἐψήφισαν τὰ ἑξῆς.

«Τὰς τραγῳδίας τῶν ποιητῶν Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν καὶ τὸν γρῶμματάς τῆς πόλεως παρναγινώσκειν τοῖς ὑποκρινομένοις» οὐκ ἔξεῖναι γὰρ αὐτῷ ὑποκρίνεσθαι.

Α'. Λυρικοὶ Ποιηταὶ

Κατὰ τὴν ἐποχὴν, ἣν ἤκμασεν ὁ Ὅρφευς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὀλίγον ἀργότερον ἤκμασε Λῖγος ὁ Χαλκιδεύς, ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος λυρικὸς ποιητὴς καὶ ἀρχηγὸς τῆς λυρικῆς ποιήσεως· πρῶτος λέγεται ὅτι ἐφεῦρε γράμματα εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὴν χρῆσιν τῆς χορδῆς εἰς τὸ ὄργανον. Μετὰ τὸν θάνατόν του δὲ ἐθαυμάζετο καὶ ἐτιμᾶτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν μὲ θρηνῶδεις ἀπαρχάς· ἐκ τῶν πολλῶν δὲ εἶναι καὶ τὸ ἑξῆς. «ὦ Λῖνε, πάντα θεοῖς τιμημένε, σοὶ γὰρ ἔδωκαν ἀθάνατοι πρῶτῳ μέλος ἀνθρώποισιν ἀεΐδειν ἐν ποδὶ δεξιτεῖῳ. Μοῦσαι δὲ σε θύνηρον αὐταί, μυρόμεναι μολπῇσιν, ἐπεὶ λίπες ἡλίου αὐγάς». Ἐκ τούτου καταφαίνεται πῶς οἱ Ἕλληνες ἐφιντάζοντο, ὅτι οἱ θεοὶ μετέδιδον τὸ χάρισμα τῆς μουσικῆς τέχνης διαδοχικῶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ δὲ τὴν ἔφεσιν, ἣν εἶχον πρὸς τὴν μουσικὴν τέχνην, μετὰ τὸν θάνατον τῶν ποιητῶν καὶ ἀοιδῶν, ἐτίμων αὐτοὺς ὡς θεοὺς. Ἐπίσημοι λυρικοὶ ποιηταὶ ὑπῆρξαν καὶ οἱ Στισίχορος, Ἀλκαῖος, Ἀσκληπιάδης καὶ Ἴβυκος· καὶ ὁ μὲν Στισίχορος ἔγραψε ποιήματα Δωριστὶ εἰς 26 βιβλία, ὁ δὲ Ἀλκαῖος φῶδας· οὗτος εἰς τὰς σιτουργίας τοῦ μετεχειρίζετο τὸ ἄλκαϊκὸν μέτρον· ὁ Ἀσκληπιάδης μετεχειρίζετο τὸ ἀσκληπιάδιον μέτρον ἂν καὶ κατὰ τὸν Ζηρόβιον δὲν ἐφεῦρεν αὐτὸς τοῦτο, ἀλλ' ὁ Ἀλκαῖος καὶ ἡ Σαπφώ πρότερον αὐτοῦ. (Ζηρόβ. κ'. 370). Ὁ δὲ Ἴβυκος ἔγραψε ποιήματα εἰς 7 βιβλία Δωριστὶ. Περίφημος λυρικὸς ποιητὴς ἐστάθη καὶ ὁ Τέρπανδρος ὁ Ἀρναῖος· οὗτος συν-

ἔγραψε λυρικοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ὠνόμασε Βιώτιον, Αἰόλιον, Τερπάνδριον, Καλήωνα, Τροχαῖον καὶ Ὁξύν. Τοὺς νόμους τούτους τοὺς ἔψαλλεν εἰς διαφόρους ἀγῶνας, ὅπου ἐνίκησε τετράκις εἰς τὰ Πύθια.

Ἀριστοὶ μελοποιοὶ καὶ λυρικοὶ ποιηταὶ ὑπῆρξαν καὶ ὁ Ἀνακρέων καὶ Σιμωνίδης, ὅστις κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐφεῦρε τὰ διπλᾶ γράμματα τὸ ζ, ξ, ψ, καὶ Ἰπποδίκης ὁ Χαλκιδεύς, ὅστις λέγουσιν ὅτι συνέστησε τοὺς μουσικοὺς ἀγῶνας. Πυθαγόρας δὲ ὁ φιλόσοφος ἐφεῦρε τὰ διαστήματα τῶν τόνων· τινὲς ὁμῶς λέγουσιν ὅτι ὁ Εὐκλείδης ἐπενόησε τοὺς φθόγγους τῶν τόνων, τὰ διαστήματα καὶ τὴν μελοποιίαν. Ξενόκριτος δὲ ὁ Λοκρὸς ἐποίησεν ἡρωϊκὰς ὑποθέσεις ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ὠνομάσθησαν διθύραμβοι. Διθύραμβοι δὲ ἐλέγοντο αἶνοι, οἱ ὅποιοι ἐψάλλοντο πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Βάκχου.

Μεταξὺ τῶν λυρικῶν ποιητῶν συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἔξοχος λυρικὸς ποιητὴς Πίνδαρος· οὗτος ἤκμασε κατὰ τὴν ξγ'. Ὀλυμπιάδα· ἐποίησε διθύραμβους καὶ πλεῖστοι ἄλλα διάφορα ποιήματα ἐν μέτρῳ, τὰ ὅποια ἔψαλλεν εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς τὰ συμπόσια· ἔλαβε δὲ μεγάλην φήμην καὶ ἐτιμᾶτο μεγάλως παρὰ τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες πρὸς τιμὴν τοῦ ἡγείραν ἀνδριάντα. Ὑπῆρξαν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην καὶ γυναικες· ἐπίσημοι λυρικά ποιήτρια, αἵτινες ἐποίησαν πολλὰ λυρικά ποιήματα· ἐξ αὐτῶν ἐπισημότεραι ἦσαν αἱ ἑξῆς.

Σαπφώ, Ἡρίνα, Δαμοφίλη, Κό-

ριννα ἢ Κορίνη. Τηλέσιλα καὶ Πραξύλα. Ἡ Σαπφὼ ἐγεννήθη ἐν Μυτιλήνῃ, ἥκμασε δὲ κατὰ τὴν λζ'. (37ην) Ὀλυμπιάδα δηλαδὴ 600 ἔτη π. Χ. Συνέγραψε λυρικῶν μελῶν ὕμνους βιβλία θ'. ἔλεγεια, ἐπιγράμματα καὶ ἰάμβους· ἐθαυμάζετο δὲ παρὰ πάντων, ἥτις καὶ ὠνομάσθη Μοῦσα δεκάτη. Ἡ δὲ Ἥρινα κατήγετο ἐκ τῆς νήσου Λέσβου καὶ ἥκμασεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Σαπφούς· ὑπερέβη δὲ τὴν Σαπφὼ εἰς τοὺς ἑξαμέτρους στίχους, οἵτινες συγκρίνονται κατὰ τὴν γνώμην τινῶν μετὰ τοῦ Ὀμήρου. Ἡ Δημοφίλη ἐποίησε καὶ αὐτὴ πολλὰ ποιήματα· διὰ δὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὸ φίλτρον πρὸς τὸν Δῆμον, ὠνομάσθη Δημοφίλη ἢ Δημοφίλη ἐν ᾧ πρότερον εἶχεν ἄλλην ὀνομασίαν. Περίφημος λυρικὴ ποιήτρια ἐστάθη καὶ ἡ Κόριννα ἢ Κορίνη, ἥτις ἦτο μαθήτρια τῆς Μύρτιδος, ἀγωνισθεῖσα δὲ εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐνίκησε πεντάκις τὸν περίφημον ποιητὴν Πίνδαρον, καὶ ἔλαβε τὸ βραβεῖον· πατρὶς αὐτῆς ὑπῆρξαν αἱ Θῆβαι. Τηλέσιλα, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καὶ αὐτὴ θαυμαστὴ ποιήτρια καὶ ἐθαυμάζετο παρὰ γυναικῶν διὰ τὴν ποιητικὴν τῆς χάριν, κατήγετο ἐκ τοῦ Ἀργεῖος, ἥκμασε δὲ περὶ τὴν 39ην Ὀλυμπιάδα.

Ἄλλη τις θαυμαστὴ λυρικὴ ποιήτρια ἐστάθη καὶ ἡ Πραξύλα, ἥτις ἔγραψε διθυράμβους καὶ ἄλλα διάφορα ποιήματα, δι' ὧν ἐθαυμάζετο ὑπὸ πολλῶν ποιητῶν· ἐγεννήθη ἐν Σικυῶνι, ἥκμασε δὲ κατὰ τὴν 32αν Ὀλυμπιάδα. Περίφημος λυρικὴ ποιήτρια ὑπῆρξε καὶ ἡ Μύρτις, ἥτις ἐχορημάτισε καὶ διδασκάλισσα τοῦ Πινδάρου καὶ τῆς Κορίνης· τινὲς δὲ

γνωμοδοτοῦσιν ὅτι ἦτο μήτηρ αὐτοῦ τοῦ Πινδάρου. Οὗτοι λοιπὸν ἦσαν οἱ τῆς λυρικῆς ποιήσεως ἑξοχοί νόες.

Ἐκ δὲ τῶν Ῥαφιδῶν μεταξὺ τῶν πολλῶν διεκρίνεται καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν ποιητὴς ὁ περιβόητος Ὀμηρος, οὗτινος τὰ ἡρωϊκὰ ποιήματα καθυδύνουσι καὶ τέρπουσι τὴν καρδίαν καὶ ἀνυψοῦσι τὴν διάνοιαν τῆς σημερινῆς νεολαίας. Ἀξιοθαύμαστα δὲ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστά, τὰ μέχρι σήμερον κυκλοφοροῦντα καὶ διδασκόμενα ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς καὶ εὐρωπαϊκοῖς Ἐκπαιδευτηρίοις δύο βιβλία, ἡ «Ὀδύσσεια» καὶ ἡ «Ἰλιάς»· ἀμφότερα συντεθειμένα ἐν μέτρῳ. Καὶ ἡ μὲν Ὀδύσσεια περιγράφει τὰς περιπλανήσεις τοῦ Ὀδυσσεύς, ἐπιστρέφοντος ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἡ δὲ Ἰλιάς τὰς ἀρετὰς καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἀχιλλεύς, ἀπέναντι τῆς μισητῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὀργίλου καὶ ἀγερῶχου Ἀγαμέμνονος.

Τὴν μουσικὴν ἐδιδάχθησαν καὶ οἱ γνωστοὶ θαυμαστοὶ φιλόσοφοι, Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, οἵτινες καὶ φιλοσοφικὰ συστήματα μουσικῆς ἐπενόησαν. Καὶ ὁ μὲν Σωκράτης ἐδιδάχθη τὴν μουσικὴν ἐκ τοῦ Κόννα· καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ γηραιὰ του δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ παίζει τὴν κιθάραν. Ἐγεννήθη δὲ οὗτος κατὰ τὸ 468 π. Χ. καὶ ἀπέθανε τῷ 399. Ὁ δὲ Πλάτων ἐδιδάχθη τὴν μουσικὴν παρὰ Δράκοντος τοῦ Ἀθηναίου· θελήσας δὲ ν' ἀποδείξῃ ἀρμονικῶς τὴν ψυχικὴν ἀρμονίαν συμφώνως μετὰ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῆς πρὸς

ἄλληλα ἐξ ἀνομοίου συμφωνίας, ἐξήγησε δύο ψυχικὰς μεσότητας καθ' ἑν διάστημα, συμφώνως πρὸς τὸν μουσικὸν λόγον. Ἐγεννήθη δὲ τῷ 427 π. Χ. καὶ ἀπέθανε τῷ 347.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐδιδάχθη τὴν μουσικὴν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ ὑ-

πέδειξεν εἰς τοὺς νέους· πῶς πρέπει νὰ μεταχειρίζονται αὐτήν· ἐγεννήθη δὲ οὗτος κατὰ τὸ 384 π. Χ. καὶ ἀπέθανε τῷ 320. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν διαπρεφάντων ἀρχαίων ἐλλήνων ποιητῶν· καὶ οὗτοι οἱ ἐπισήμοτεροι. (Ἀκολουθεῖ)

ἈΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΙΔΙΟΜΕΛΩΝ, ΔΟΞΑΣΤΙΚΩΝ Κ.Λ.Π.

Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος Γ 86

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΗ Β. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΑΓ. ΠΡΩΤΟΜΑΡ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Φύλλον 93

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος δ'.

Μαρτυρικὸν στάδιον, ὁ παμμακάριστος Στέφανος προδιήνοιξε, πρῶτος τὸν καλὸν ἀγῶνα ἐτέλεσε· καὶ τῷ οἰκείῳ αἵματι ὡς ἄρματι χρησάμενος εἰς οὐρανοὺς ἀνέδραμε· σῶμα τὸ σεπτὸν τοῖς φονευταῖς προσάψας, ἀλλὰ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν προσδεξάμενος Κύριος οὐκ ᾤθη καλὸν εἶναι ὑπὸ γῆν τῶν ἀγνωμόνων τοῦτο κατακρύπτεσθαι· διδὲ μετὰ πολλῶν ἑτῶν περιόδους πρὸς ἡμᾶς ἀναδραμεῖν παραδόξως ᾠκονόμησεν, εἰς ἱλαστήριον θεῖον καὶ καύχημα καὶ τιμὴν καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. α'.

Ω τοῦ θαύματος τῆς ἐπαινετικῆς σου μάκαρ· καὶ γὰρ γυναικὸς εὐσεβοῦς ἀνὴρ ἐμφανὲς τῆς βασιλευούσης ἀπάρας, πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκδημήμηνεν, ἐν ἣ καὶ τὸν θῖον ἔλιπεν, ὄν-περ ἡ φίλανδρος ἐκείθεν ἀνακομίσει σπεύδουσα· ὃ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἔλαθεν ἐξελθοῦσα τὸν πρωτομάρτυρα Χριστοῦ ἀντικομίσασα· τοῦτο Θεοῦ σοφῶς οὕτως οἰκονομήσαντος καὶ θη-

σαυρὸν ἡμῖν δόντος, χαρισμάτων παντοίων ἀδαπάνητον.

Ἦχος πλ. β'.

Τῆς ἐπαινετικῆς σου μάκαρ τὴν σοφὴν τεχνουργίαν, ἣν ὁ Δεσπότης Χριστὸς ᾠκονόμησε, τίς ἐννοῶν οὐ θαυμάσει καὶ τῷ Θεῷ προσάγει, δῶρον ἐπάζιον, τῷ τοῖς αὐτὸν γνησίως λατρεύουσι, μέγαρα χαρίζομένῳ καὶ πᾶσαν βουλὴν τούτων εὐχερῶς ἐκπεραλίζοντι· ἀλλ' ὃ τοῖς πιστῶς ἐκτελοῦσί σου Στέφανε, τῶν λειψάνων τὴν θείαν ἐπαινετικὴν πρεσβευτὴν μὴ διαλίπῃς, καλλολογῇ τῶν μαρτύρων, δωρηθῆναι ἡμῖν παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τῶν πταισμάτων τὴν λύσιν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

ΤΗ ΣΤ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Φύλλον 98 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος πλ. β'.

Τοῦ υπερφύτου κάλλους τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, τὴν ἐν τῇ Ἐδέμ μορφήν ὑπέδειξας· ἐν ὅρει Θαδωρίῳ φιλάνθρωπε.

Τὸ πανσθενουργὸν καὶ θεῖον τῆς σῆς ἐγέρσεως Χριστὲ προφητῶν ἀκρότητα, Ἀποστόλων δὲ τοῖς κορυφαίοτατοις ὑπέδειξας.

Τὸ ἰσοκλῆδες καὶ ἄτμητον τοῦ Πα-

τὸς ἢ πανοθενῆς καὶ οὐρανοφοίτητος ὑπηγόρευσε φωνή, Ὡς ἰδὼν Θεοῦ σε κηρύττουσα.

Τῷ φωτὶ Χριστοῦ ἐλλαμφθέντες, τὴν διάνοιαν μυστικῶς φωτιζόμενοι πάντες, σὺν ἀποστόλοις τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Λόγου προσκυνήσωμεν.

Τὴν ἐναλλαγὴν πάντων τῶν ἐσομένων Χριστέ, μετὰ τὴν Ἀνάστασιν προὔπεδειξας ἐν τῇ Μεταμορφώσει σου Δέσποτα.

Ἦχος πλ. δ'.

Ὁ τῆς δόξης ἥλιος ὅπερ ἐξ ἡμῶν προσέλαβεν εἶδος· ταῖς αὐτοῦ καταστράπτων ἀκτίσιν ἐν ὄρει Θαβὼρ ἡλίου λαμπρότερον ἔλαμψεν, καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων πνοὴν κατέχων Μωσὴ καὶ Ἠλίας συνελάλει τῆς αὐτοῦ συκαταβάσεως τὰ μυστήρια, ἄνωθεν ὁ Πατὴρ ἐμαρτύρει τὸν ἀγαπητὸν Ὡς αὐτοῦ ἀκούεται παρεγγυόμενος αὐτόν, σωτῆρα καὶ λυτρωτὴν ἐξαπέστειλα.

Ὁ τῆς δόξης ἥλιος τὸ ἀπαύγαμα τοῦ Πατρὸς ὁ προὔπαρχων πρὸ τῶν αἰώνων, ἦν ἐκ τῶν θροῶν σάρκα προσέλαβε, ταύτην ἐν Θαβὼρ ἀστράφαι πεποίηκε· τὴν τῆς αὐτοῦ θεότητος αὐγὴν παραγυμνῶντας, τοῖς τῶν ἀποστόλων προκρίτοις παρέδειξεν ὡς ἐγγωροῦν ὑπῆρχεν αὐτοῖς· οἳ καὶ μὴ ἐνεγκόντες, συσχεθέντες δὲ θάμβει εἰς γῆν κατεκλίθησαν, καὶ ἀποροῦντες ἐδόξαζον τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα, μεθ' ὧν ἀκκιαπαύστως δοῶμεν δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

ΤΗ Θ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΜΑΤΘΙΑ
Φύλλον 103

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἦχος πλ. α'.

Τὴν χάριν πλουτισθεὶς τοῦ διδασκάλου Χριστοῦ, τῇ σεπτῇ χορείᾳ τῶν θείων Ἀποστόλων συγκατεψηφίσθης

Ματθία Ἀπόστολε. Ὅθεν τῶν θροῶν ἀλιέα σε ὁ Χριστὸς προσήκατο ἐν ἡ τῶν πιστῶν τὰς ψυχὰς ἐζώγησας, ἀνάγων τούτοις ἐκ θυθοῦ τῆς ἀπογνώσεως· διὸ δουλοποῦμέν σε πρέσβευε θεόπτα τῷ Σωτῆρι καὶ Θεῷ ἡμῶν τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. β'.

Ματθία Ἀπόστολε χορὸν ἀνεπλήρωσας θεῖον, ἐξ οὗ Ἰούδας διὰ φιλαργυρίαν ἐκπέπτωκε· καὶ ἀστραπαῖς θείαις τῶν πανσόφων σου λόγων τῆς εἰδωλομανίας σκοτὸς ἀπεδίωξας· καὶ Χριστὸν ἐκήρυξας Ὡς ἰδὼν Θεοῦ εἶναι ἀληθῆ· διὸ ἰκέτευε ἐκ κινδύνων ῥυσθῆναι τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην σου.

ΤΗ ΙΕ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Φύλλον 104 β

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἦχος β'.

Συντρέχει χορὸς τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ ἁγίᾳ Κοιμήσει σου, προπέμπει τὸ πανάχραντον καὶ θεοδόχον σου σῶμα, δῆμος τῶν Ἀσωμάτων καὶ προεξάρχει ὁ προπάτωρ σου Δαβὶδ, κινῶν τὴν λύραν τοῦ πνεύματος, βασιλίδε σε καλῶν πεποικιλμένην τῷ κάλλει τῆς παρθενίας, ἐξ ἧς ὁ Θεὸς τὸ ἡμέτερον προσλαβόμενος φύραμα, μετέδωκεν ἡμῖν τῆς αὐτοῦ θεότητος ἀφθαρσίαν καὶ ζωὴν, ὃν ἀνυμνοῦντες κράζομεν, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Φύλλον 107

Ἦχος δ'.

Ὁ ὑπερκόσμιος κόσμος, καὶ ὁ ἐρώμενος ὅλος ἐπὶ τὸ αὐτό, σήμερον ἐν τῇ Κοιμήσει σου Παθεὶν ἐορτάζει φαιδρῶς, ὁ γὰρ ἐν μήτρᾳ σου ἀγνῇ σκηνώσας Λόγος καὶ Θεὸς καὶ τὴν ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν φορέσας φύσιν ἀπαθῶς, μετὰ ἀρρήτου δόξης παραγέγονε, καὶ

τὴν πανάμωμον ψυχὴν σου προσλαβὼν εἰς τὰ οὐράνια μετέστησεν, ἵνα πρεσβεύης αἰεὶ ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντός. Ὅντως μακαρία ἐν γενεαῖς γενεῶν εὐλογημένη, μήτηρ τῆς ὄντως ζωῆς.

ΤΗ ΙΣΤ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΝΔΗΛΙΟΥ

Φύλλον 108

Ἦχος πλ. β'.

Κύριε τὴν ἀκατάληπτον οἰκονομίαν, τὴν ἀπ' αἰῶνος προορισθεῖσαν, ἐπιδημήσας ἐπισφραγίζεις τρανῶς, διὰ τὴν πρὸς Αὐγάρων γραφὴν τὴν σὴν ἐδειξας τῷ κόσμῳ μορφὴν, ἐπλήρωσας τὰ πάντα χάρι· νῦν ἐορτάζει ἡ κτίσις μετὰ Ἀγγέλων καὶ γὰρ ἐκαίνισάς με Σῶτερ ἐν αὐτῇ τὸ κατ' εἰκόνα· εὐλογημένος εἰ Χριστέ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

Τὰ τῶν Ἀγγέλων στρατεύματα τοῦ πατρικοῦ ἀπανγασματος ἐν σῶματι ἡμῖν ἐνδημήσαντος, ὡραίῳ ἐν κάλλει τῷ ἐκ τῆς Παρθένου προσφύσει ὅψεως, αὐτοῦ ἀπεικόνισε τὴν ἐμφέρειαν, οὗ προσείληφε φυράματος ἀπορρήτως τε καὶ ὑπὲρ λόγον, ὃ καὶ νοσοῦντι διὰ Θαδαίου Αὐγάρῳ παραπέμφας ῥῶσιν χαρίζεται.

ΤΗ ΚΕ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Φύλλον 108 β

Στιχηρὸν ἰδιόμελον ἦχος πλ. β'.

Εἰς τὴν θαλάσσην αἱ ὁδοὶ σου καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς Βαρθολομαῖε Ἀπόστολε· ἐξ ἀνατολῶν γὰρ μετὰ λοιπῶν μαρτύρων, πολυχρόνιος νεκρὸς εἰς δυσμὰς κατελήλυθας καὶ τῇ τῆς Λιπάρεως νήσῳ προσορμισθεὶς καθεῖθεν ταῖς ἀκτίσι τῶν θαυμάτων ἐκλάμπεις ὡς μύστης καὶ αὐτόπτης ὡς

ὕπηρετης ὡς μάρτυς τῶν παθημάτων Χριστοῦ, ὃν ἰκέτευε φωστὴρ τῆς οἰκουμένης ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΤΗ ΔΥΤΗ
ΤΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΙΤΟΥ

Στιχηρὸν ἰδιόμελον ἦχος πλ. α'

Ἀποστολικοῖς ἀγῶσι, σαυτὸν κατακοσμήσας, τῶν Ἀποστόλων συνόμιλος γέγονας τίτε Ἀπόστολε, πανταχοῦ γὰρ τὸν λόγον τὸν τῆς πίστεως κηρύξας ἀπειλήσας τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως. Κρήτη γὰρ σου κομπάζει τὰ θαύματα ὁμοῦ καὶ τὰ παθήματα· καὶ ἡ σὴ λάρναξ τοῖς ἐν αὐτῇ ἐν πίστει προσιοῦσι δρύει ἱάματα. Μεθ' ὧν καὶ ἡμῖν ὁμυρίσιν ἄψουσιν, καὶ ψυχῶν σωτηρίαν καὶ κινδύνων ἀφάρπασσον, καὶ πάσης περιστάσεως, τοῖς ἐν πίστει τελοῦσι τὸ ἱερὸν μνημόσυνον.

ΤΗ ΚΗ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ

Φύλλον 112

Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἦχος πλ. β'.

Εἰς τὴν σταδίῳ δὲ μάρτυς Λαυρέντιος, τὸν καλὸν ἀγῶνα τελέσας καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, οὐρανίῳ στέφει τὴν κορυφὴν ἀνεδήσαστο, καὶ σὺν Ἀγγέλοις χορεύων αἰτῆσαι τῷ Σωτῆρι Χριστῷ ἁμαρτιῶν τὴν συγχώρησιν δωρηθῆναι ἡμῖν, καὶ καιρὸν εἰρηνικὸν καὶ ψυχῶν σωτηρίαν καὶ μέγα ἔλεος.

Εἰδωλικῆς λατρείας, συνεχοῦσης τὴν δυτικὴν ἀμαυρότητα πηλίκον ἐκ τῶν ἐσπερίων ἀνέτειλας ἄστρον, καταφωτίζων τὴν σύμπασαν τῷ τοῦ Εὐαγγελίου φωτὶ· ἔσσης ἐν μέσῳ τῶν διωκτῶν ὡς περ ὁ πρῶταθλος, οὐρανοπολίτα Λαυρέντιε μακάριε· διὸ αὐτῶν καθεῖλες τὸ ἀνίσχυρον τῇ σφενδόνι τῶν θείων λόγων σου. Ὅθεν κοσμηθεὶς τῷ τῆς νίκης στεφάνῳ, καθορᾶς τὸ ἀμήχανον κάλλος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΤΗ ΔΑ΄ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΤΗΣ ΤΙΜ. ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
Φύλλον III

Στιχηρά ιδιόμελα ἤχος δ'.

Χαῖρε καυχώμενη, ἁγία Θεοτόκε, διὰ σοῦ γὰρ ἡμῖν πηγάζει τὰ κρείττονα· καὶ γὰρ ζώνην τὴν τιμίαν σου ἀσφαλὲς κατέχομεν φυλακτήριον· ὁμοφῶς ἁγνὴ ἀμόλυντε, ἐξ ἧς ὁ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος ἐτέχθη Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος πλ. β'.

Μήτηρ ὑψίστου Θεοῦ συνἀνάρχου Πατρός, ἐξ ἧς ὡς ἐκ θαλάμων τοῦ Παρθενικοῦ σου ταμείου, οἱ παρειμένοι πρὶν περιεζώσαντο δύνανιν· πανηγυρίζει ἡ πόλις σου σήμερον, σεμνυνομένη ἐν ἡμέρᾳ, ἐν ἣ ζώνη ἡ τιμία σου ταύτη ἐνεθησαυρίσθη· ὡς ὑπέρτιμον καίμηλιον.

Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον τὴν χάριν τῆς Θεοτόκου, ὥσπερ πηγὴν ἀένναον ἡμῖν προσχέουσιν ἐκ τῆς σοφοῦ τῆς δόξης τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ τῇ αἴγλῃ τῆς τιμίας ζώης αὐτῆς, ἐν τῷ τεμένει αὐτῆς τῷ θείῳ παραδόξῳ ἐξανέτειλεν εἰς ἱλαστήριον θεῖον, εἰς καύχημα, εἰς σωτηρίαν καὶ κραταίωμα τοῖς ταύτην ἀειμακαρίζουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΘΑΝ. ΛΑΥΡΙΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ-ΙΑΤΡΟΥ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ

Ἐκ τοῦ Κώδικος Ω 111

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 τεύχους β'. ἔτος σελ. 241)

— Μὴ γένη κενόδοξος, μήτε ἐν μορφῇ μήτε ἐν βαδίσματι μήτε ἐν φωνῇ, μήτε ἐν εὐχῇ ἢ ἐν λοιποῖς κατορθώμασιν.

— Ὡς περ ὁ ἐν γῇ ἐπισυρόμενος βότρυς ταχέως σήπεται, οὕτω καὶ ἡ ἀρετὴ

ἀπόλλυται ταχέως ἐπὶ γένηται μετὰ κενόδοξίας.

— Ὡς περ ἀχύρου καπνὸν οὐ προσδέχεται ὁ Θεὸς εἰς δομὴν θυμιάματος, οὕτως οὐδὲ κενόδοξον ἀρετὴν τὸ σύνολον ἀποδέχεται.

— Τί ὑπερηφανεύῃ ἄνθρωπε; πηλὸς ὢν καὶ σποδὸς καὶ σαπρία· καὶ τὸν αὐχένα ἐπαίρεις, τὸν μετ' ὀλίγον σηπόμενον· τί ὑπὲρ τὰς νεφέλας ἐπαίρει; ἴδε ὅτι γῆ εἶ καὶ σποδὸς καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τέφραν καὶ κόνιν ἀναλύεις.

— Μὴ γίνου ἀκηδιαστὴς μηδὲ ἀθέτει τὸν κτίσαντα, καὶ ἀναγινώσκων μὴ δὲ πρὸς ὕπνον καταφέρου εὐχερῶς. Ἀποδίωκε ἀκηδία ἐν προσευχῇ καὶ πρόσχε μετ' ἀκριβείας τοῖς ῥήμασι τῶν ψαλμῶν, μηδὲ φανταζέσθω ὁ λογισμὸς σου ὅπου μετεωρισμοὶ καὶ ἄριστα καὶ πότοι γίνονται.

— Ἐργάζου ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα φυλαξόμεθα μὴ θησαυρίζειν ἑαυτοῖς χρήματα, ἀπερ μετ' ὀλίγον ὠφελῆσαι ἡμᾶς οὐ δύνανται.

Πολυκτιμῶν καὶ φιλάργυρος ἐστὶ πεφορτισμένον πλοῖον καὶ ζάλη κυμάτων εὐχερῶς κατάγεται καὶ καταποντίζεται. Ὡς περ ἡ θάλασσα οὐκ ἐμπιπλάται ἀπὸ τῶν ποταμῶν πλήθη, οὕτως οὐδὲ ὁ φιλάργυρος πληροῦται χρημάτων· φασὶ γὰρ ὡς ὁ Ἄδης εἶπεν ἄρκει, ὁ δὲ φιλάργυρος οὐκ εἶπεν ἄρκει διπλασιάζων τὰ χρήματα καὶ πάλιν πλεῖον ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦ συνάγειν οὐ παύεται ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ θάνατος. Πολυκτιμῶν φιλάργυρος δέδεται ταῖς μερίμναις, καὶ καθάπερ κύων ἀλύσει προσδέδεται. Φιλάργυρος ἄνθρωπος πληροῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον πραγμάτων καὶ χρυσίου πολλοῦ ἅ μετ' ὀλίγον οὐκ ἐξουσιάζει, ὁ δὲ ἀκτιμῶν θησαυρίζει πλοῦτον ἐν οὐρανῷ, καὶ δεχόμενος τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ τὰ

ἀποκείμενα ἀγαθὰ. Μνήσθητι ἄνθρωπε ὅτι σήμερον αὐριον ἔχεις τοὺς Οὐρανοὺς καὶ τοὺς Ἀγγέλους θεάσασθαι καὶ παραστῆναι τῷ φοβερῷ βήματι Χριστοῦ.

— Πρόσχε ἄνθρωπε ἄνω ἐν ταῖς πύλαις τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ παρακάλει τὸν Θεὸν μέχρι θανάτου ἵνα εὐμενῇ δέξηταί σοι καὶ ἀνοίξῃ σοι ταύτας ταχέως κάτω ἐπὶ γῆς· τὸ σῶμα κλινάτω γόνυ τῷ Θεῷ· καὶ ἄνω ἡ ψυχὴ σου παρακαλεῖτω διαπαντὸς τὸν Θεόν.

— Μνήσθητι ἄνθρωπε τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, καὶ καταφρόνησον τοῦ ματαίου βίου τούτου καὶ περὶ τῶν μελλόντων φρόντιζε διὰ παντός. Μνήσθητι πόσα προσέκρουσας τῷ Θεῷ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ καὶ διανοήματι.

— Μνήσθητι ὅτι λέοντι καὶ δράκοντι παλαίειν ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ ἀντιπαράτασσαν αὐτοῖς. Ἰράσων τὸ ἐνθύμημα τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τῆς κρίσεως καὶ τοῦ θανάτου· ἡ γὰρ τοιαύτη ἐνθύμησις ζωὴν αἰώνιον προσενηεί.

— Ὁφείλεις ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι καὶ πανταχοῦ σιωπῶν καὶ καταφρονῶν πάντων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων· θέλεις γενέσθαι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ; ἀκολούθησον τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καθὼς ἐντέλεται σοι. Ὑβρίσῃ σε τις ἢ ξυψεν; ἔλπισον ἐπὶ Κύριον καὶ μὴ ἀνανακτῆσης· πολὺς τῆς ὑπομονῆς ὁ μισθός.

— Ἀνιστάμενος τὸ πρωτὶ ὠρῇριζε καὶ ἐσπέρας ἴστασο πρὸς τὰς ἐσπερινὰς ἀκολουθίας· αἱ προσευχαὶ ἡμῶν καὶ οἱ στεναγμοὶ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι ἐλθέτωσαν πρὸς Κύριον. Ὅταν περὶ πνευματικῶν διαλεγόμενοι μὴδὲν ἔχω βωτικὸν ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς μηδὲ γῆινον πρᾶγμα. Πάντα τὰ γῆινα ἐξοριζέσθω ἐν τοῖς τῶν λόγων ἀκροάσεως μόνῃς.

— Πολλῇς ἡμῖν δεῖ τῆς φρίκης, καὶ γὰρ φρίκης ἄξια τὰ λεγόμενα ὡς φρικτὰ

ὄντα τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας· ἐὰν μετὰ καθαρότητος εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς σωτηρίαν προσῆλθε· ἐὰν δὲ μετὰ πονηρίας, «εἰς κόλασιν καὶ τιμωρίαν. Οἱ ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναξίως κοῦμα ἑαυτοῖς ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν. Οἱ ὑπὸντες τὴν πορύραν τὴν βασιλικὴν κολλάζονται, πόσον μᾶλλον οἱ ἑρπυπωμένοι καὶ μετὰ πονηροῦ συνειδότες προσιόντες τοῖς θείοις μυστηρίοις;

— Δέχου εἰς λιτὰς καὶ εὐχὰς· μέχρι τίνος προσηλούμενος τοῖς ματαίοις τοῦ βίου τούτου, καὶ ταῖς φροντίσι τηκόμενος; μέχρι τίνος οὐ διαβλεπόμενος εἰς τόν· οὐχὶ ὄναρ εἰσὶ πάντα τοῦ βίου τούτου; οὐχὶ σκιά οὐχὶ ἄνθος καὶ χόρτος οὐχὶ δαῖμα παρρησιόεν; οὐχὶ διήγημα καὶ μῦθος;

— Ἡ τῆς ἐνταῦθα τροφῆς ὠφέλεια σήμερον ἐστὶ καὶ αὐριον οὐκ ἐστὶ· σήμερον ἄνθος λαμπρὸν καὶ αὐριον γόνις ἀπολυμένη. Οὐδὲν γαστριμαργίας χεῖρον, οὐδὲ αἰσχροτέρον τοῦτο σαρκικὸν ποιεῖ τὴν ψυχὴν, τοῦτο σκοτεῖ τὴν καρδίαν καὶ διαβλέπων οὐκ ἀφίησι· τίς ἡμῖν ἐλπίς σωτηρίας ἐστὶ ἀγαπητοὶ ἐὰν μὴ ὦμεν πάντοτε ἐν ἀρετῇ, διὰ τὴν γῆν οἰκοῦντες καὶ μὴ τὰ τοῦ Θεοῦ φρονοῦμεν;

— Τὰ μὲν δοκοῦντα τῷ Θεῷ ποιεῖν, εἰκὴ καὶ ἐπὶ κακῷ ἐσιν· ὅτι τὸν δοθέντα ἡμῖν χρόνον ἀναλίσκομεν εἰς βιωτικὰς φροντίδας. Ἐὰν βάλλῃς καλὰς ἀρχὰς ἀγωνίζου, ὅπως διατελέσης καὶ τὸ γῆρας σου ἐνάρετον· καὶ ἔση ὥσπερ φωστὴρ φωτίζων πολλοὺς ἐν τῇ ὁδῷ Κυρίου· μὴ σήμερον ἡσυχία καὶ ἀργυρνία καὶ ταπεινώσεις, καὶ αὐριον κενόδοξία καὶ ὕπνος ἀκόρεστος.

— Οὐδὲν οὕτως εὐφραίνει τὸν Θεόν ὡς ἡ ἡμετέρα ἐπιστροφή καὶ ἡ ἀπὸ τῆς κακίας πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐπάνοδος.

— Ἐξομολόγησε, ἐξάγγελε, ἐξαγόρευ-
σον ἄνθρωπε πάσας τὰς ἁμαρτίας σου·
ὅτι μάλωπες θριαμβεύοντες οὐ προκό-
ψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἀλλ' ἐξαλειφθήσον-
ται. Εἰ θέλεις καθαρισθῆναι, λέγε πρῶ-
τον τὰς ἁμαρτίας σου ἵνα δικαιωθῇς, καὶ
μηκέτι ἐπιστρέψεις ἐπὶ τὸν ἴδιον ἑμετόν.
Προσεύχου ἀδιαλείπτως· οὐ γὰρ τοσοῦ-
τον δεδοίκασι οἱ λύκοι τὰ ξίφη ὅσον τὴν
προσευχὴν ὁ διάβολος καὶ οἱ δαίμονες.

— Ἐνθυμοῦ καθ' ἑκάστην ὥραν τὴν
ἐκβολὴν καὶ τὸν θάνατον καὶ τὴν κρίσιν
τῆς ψυχῆς σου. Δεινὸν γὰρ ἡ ὑστεροβου-
λία δεινόν.

— Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος ἐρωτη-
θεὶς· τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον Θεῷ; ἔφη·
τὸ εὐεργετεῖν καὶ τὸ ἀγαπᾶν. Τί δὲ ἐστὶ
φίλος; μία ψυχὴ ἐν δυοῖ σώμασιν οἰκοῦ-
σα. Τοῖς δὲ ἀπαιδεύτοις καὶ φθονεροῖς
μόνη τῇ μορφῇ διαφέρει τῶν θηρίων.
Ὁ δὲ Αἴσωπος δνειδιζόμενος ὅτι χαλε-
πὴν ἔχει τὴν ὄψιν, ἔφη· μὴ μοῦ τὸ εἶδος
ἀλλὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν πρόσχε.

— Λάκων ἐρωτηθεὶς διατί ἀτείστος
ἐστίν ἡ Σπάρτη; μὴ ψεύδου ἔφη, τετεί-
χισται γὰρ ταῖς τῶν οἰκούντων ἀρεταῖς.

— Ὁνειδίσαντος τῷ Διογένηι τινός, ὥς
εἰς ἀκαθάρτους τόπους εἰσέρχεται, ἔφη·
καὶ γὰρ καὶ ὁ ἥλιος, ἀλλ' οὐ μιαίνεται.

— Φιλήδονον καὶ φιλοσώματον, φιλο-
χρήματον καὶ φιλόθεον τὸν αὐτὸν εἶναι,
ἀδύνατόν ἐστιν. Ὁ γὰρ φιλήδονος πάντως
καὶ φιλοσώματος, ὁ δὲ φιλοσώματος
πάντως καὶ φιλοχρήματος, ὁ δὲ φιλο-
χρήματος πάντως ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄδι-
κος· ὁ δὲ ἄδικος εἰς μὲν τὸν Θεὸν ἀνό-
σιος παρὰ δὲ ἀνθρώποις παράνομος, λέ-
γει ὁ Πυθαγόρας.

Ἐν ἄλλοις παραδείγμασι παίδει-
σεαυτόν, καὶ ἀπαθῆς τῶν κακῶν ἔσθι.
Τοιοῦτον διαφέρει ὁ Σόλων τὴν φρόνη-
σιν, ἔλεγε, τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, ὅσῳ ἡ ἄ-

ρασίς τῶν ἄλλων αἰσθήσεων.

Οὔτε ἵππον χωρὶς χαλινῶ οὔτε πλοῦτον
δίχα φρονήσεως δυνατόν κρατεῖσθαι. Ἡ
φρόνησις εὐτυχίαν ὥς τὰ πολλὰ χαρίζεται,
τύχη δὲ φρόνησιν οὐ ποιεῖ. Διὰ τοῦτο
εἴποτέ τινα ἑώρα ἁμαρτάνοντα, ἐπισκε-
πτέον ἔλεγε μήποτε καὶ ἐγὼ τοιοῦτω πε-
ριπέσω ὀλισθήματι. Βουλευόμενος πρῶτον πρὸ
τοῦ λέγειν τι ἢ πράττειν, οὐ γὰρ ἔξεις
ἄδειαν ἀνακαλέσασθαι τὰ λεχθέντα ἢ
πραχθέντα. Τὸ μὲν ἰσχυρὸν τὸ σῶμα γε-
νέσθαι φύσεως ἔργον ἐστὶ· τὸ δὲ λέγειν
τὰ συμφέροντα τῇ πατρίδι ψυχῆς ἰδίων
καὶ φρονήσεώς ἐστιν. Ὁ αὐτὸς ἔφη ἐ-
ρωτηθεὶς, τίς ἀριστος σύμβουλος; ὁ και-
ρὸς ἔφη. Δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα μεμνη-
σθαι μὲν τῶν γεγεννημένων, πράττειν δὲ
τὰ ἐνεστώτα, περὶ δὲ τῶν μελλόντων
ἀσφαλίζεσθαι, ψυχῆς μέγας χαλινός ἐστιν
ὁ νοῦς. Λέον οὖν τὰ τέλη τῶν πραγ-
μάτων προορᾶν, καὶ οὕτω τὴν τούτων
ἐγγείρησιν ποιεῖσθαι.

— Κόκκος ἐπὶ πέτραν, προσευχὴ μνη-
σικάκου. Ἐρως, μέθη, ζῆλός τε καὶ
μνησικακία καὶ δαίμων ἴσα. Ὁρκον δὲ
φεύγε πάντα· ἄρνησις γὰρ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ
ἢ ψευδορκία. Ὁ δὲ Θ'. κανὼν τῆς Δ'.
Οἰκουμένης Σύνόδου ὁρίζει, ὅτι, ἐάν τις
κληρικὸς ἔχει ὑπόθεσιν τινα πρὸς κληρι-
κόν, δὲν πρέπει νὰ καταφεύγῃ εἰς τὰ
κισμικὰ δικαστήρια, ἀλλὰ πρότερον νὰ
προσέσκηται εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ οἰ-
κείου Ἐπισκόπου ἢ πρὸς διαιτητὴν ὑπ'
ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὁριζόμενον.

— Κρεῖσσον ὕπνος ἐν σιωπῇ ἢ μα-
ταιολογία ἐν Ἐκκλησίᾳ.

— Κατὰ πᾶν λεπτὸν ὥρας καθ' ὅλην
τὴν γνωστὴν οἰκουμένην ἀποθνήσκουσιν
65 καὶ γεννῶνται 70. Τὸ νὰ γνωρίζω
τὸν Χριστὸν ἰδοὺ ἡ ἐπιστήμη μου, τὸ νὰ
ὑπηρετῶ τὸν Χριστὸν ἰδοὺ τὸ κύριον ἔρ-
γον μου, τὸ νὰ πάσχω διὰ τὸν Χριστὸν

ἰδοὺ ἡ δόξα μου, τὸ νὰ ἀποθάνω διὰ
τὸν Χριστὸν ἰδοὺ τί ποθῶ.

— Εἶπεν ὁ Ἀββῶς Ποιμὴν, ἐάν εἰσι
τρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ὁ μὲν εἰς ἡσυχά-
ζει καλῶς· ὁ δὲ ἄλλος ἀσθενεῖ καὶ εὐχα-
ριοτεῖ, ὁ δὲ ἕτερος ὑπηρετεῖ μετὰ καθα-
ροῦ λογισμοῦ, καὶ οἱ τρεῖς μιᾶς ἐργασί-
ας εἰσὶ.

— Ὁ ἀδικούμενος ἐκουσίως καὶ συγ-
χωρῶν τῷ πλησίον κατὰ φύσιν ἐστὶ τοῦ
Ἰησοῦ, ὁ δὲ μήτε ἀδικῶν μήτε ἀδικού-
μενος κατὰ φύσιν ἐστὶ τοῦ Ἀδάμ, ὁ δὲ
ἀδικῶν ἢ τόκους ἀπαιτῶν ἢ κακοπραγ-
μονῶν κατὰ φύσιν ἐστὶ τοῦ διαβόλου· ὅ-
ταν δὲ προσεύχηται ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν
ὅτι ὁ Θεὸς τότε μόνον προσέχει εἰς τὴν
κίνησιν τῶν χειλέων σου ὅταν κινήσῃ αὐτὰ
ἡ καρδιά σου.

— Μὴ ἐπαίνει μηδὲ ἀγάπα τῶν πλου-
σίων, ἀλλὰ μάλλον μίσει αὐτούς, μάλιστα
δὲ τοὺς ἀσπλάγγους καὶ ἀνελεήμονας καὶ
πλεονέκτας καὶ ἀρπαγὰς καὶ φιλαργύρους.

Πάντα δώμεν Θεῷ τῷ ἐπὶ γῆς· πάντα

καθιερώσωμεν, γενώμεθα ὀλοκαυτώματα
λογικὰ θύματα Θεῷ.

— Ξένος προσῆλθεν εἰτα ἀπῆλθε μὴ
λαβὼν· δέδοικα Χριστὲ μὴ κἀγὼ τῆς σῆς
χειρὸς χρηζῶν ἀπέλθοιμι ἐνδεής· ἐμοῦ
νόμων· ὁ γὰρ τις οὐ δέδωκεν μηδ' ἐλπ-
ζέτω.

— Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄν-
θρωποι τὸ γινῶναι τινα ἑαυτὸν διδασκό-
μεθα· ὁ γὰρ ἑαυτὸν γινούς, γινώσεται Θε-
όν· Θεὸν δὲ ὁ γινούς, ὁμοιωθήσεται Θεῷ·
ὁμοιωθήσεται δὲ Θεῷ ὁ ἄξιος γενόμενος
Θεοῦ· ἄξιός δὲ γίνεται Θεοῦ ὁ μηδὲν ἁ-
νάξιον πράττων Θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν
τὰ αὐτοῦ, λαλῶν μὲν ὡς φρονεῖ ποιῶν δὲ
ὡς λαλεῖ.

— Ὡς περ σπόρος οὐκ αὐξηθήσεται
δίχα γῆς καὶ ὕδατος, οὕτως οὐδὲ ὁ ἄν-
θρωπος σωθήσεται ἐκτὸς ἐκουσίῳ πόνῳ.

— Ὡς περ οὐκ ἐστὶ χωρὶς νεφῶν ἐπιχυ-
θῆναι βροχὴν, οὕτως οὐδὲ χωρὶς συνειδό-
τος καθαροῦ καὶ πράξεων θεαρέστιων εὐα-
ρεστῆσαι Θεῷ καὶ σωθῆναι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Πῶς δεῖ γίνεσθαι. Εἰς Ἐκκλησίαν δεῖ γίνεσθαι τὰς ἐξο-
μολογήσεις, εἰδ' οὐ ἐν ἡσυχῇ καὶ καθαρῷ τόπῳ.

(Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος K δ (ἡ 9)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου σελ. 312)

Ὁ ἔχων μνησικακίαν μετὰ τινος,
ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἕως
οὐ ποιήσῃ ἀγάπην ἀληθινήν. Ὁ κρα-
τῶν τὸν μισθὸν τοῦ μισθοῦ ἢ καὶ ἐτέ-
ρου δούλου, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ
κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) καὶ δώσει
τὸν μισθὸν καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμε-
ρον μετανόας ν' (50). Ὁ τοκιστής,
ἡγουν ὅστις πέρνει διάφθορον, ἔχει
τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον καὶ δώσει καὶ τὴν
ἄζουραν (τόκον) ὅπως ὁ εὐρὼν ξένον
πράγμα καὶ μὴ ὁμολογήσῃ, ἔχει ἐπι-
τίμιον μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγμα-

τος ἕως ἡμέρας μ' (40) ποιεῖν τὸ νυχθήμε-
ρον μετανόας ν' (50). Ὁ ἰδιόν τι κλέ-
ψας ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ μὲν
τινὰς ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆ-
σαι ἔτη ε' (5) κατὰ δὲ ἄλλους ἔτη γ' (3)
καὶ ποιεῖν μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγ-
ματος τὸ νυχθήμερον μετανόας ν' (50).
Ὁ ἀπὸ κλεψίας φθείρας μελίσσας, ἔχει
ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη δ' (4)
καὶ τὸ νυχθήμερον μετανόας ξ' (60).
Ὁ μὴ ἀγαπῶν τὰ ἑαυτοῦ τέκνα ἴσα ὅλα,
ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη
γ' (3) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετα-

νοίας ν' (50). 'Ο ἐξ ἀμελείας τὸ ἐαυτοῦ θλάψας τέκνον, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη β' (2) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κβ' (22). 'Η συγκατάθεσις, εἰ μὲν μετὰ μολυσμοῦ ὡς ἐπὶ ἐνδὸς γενομένη ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἡμέρας μ' (40), εἰ δὲ ἐκ φιλήματος ὡς εἰς δύο γινομένη, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἡμέρας π' (80) καὶ μετανοίας τὸ νυχθήμερον ν' (50). 'Ο πολυμοῦς ὑπὸ τῆς πορνείας, ξηροφαγέτω ἡμέρας μ' (40) καὶ ἐάνου παύεται, κατὰ τὸ νυχθήμερον μετανοίας τ' (300). 'Ο ἐκ φιλήματος μολυνθεὶς ξηροφαγέτω ἡμέρας ν' (50). 'Ο μαλακισθεὶς ἰδιοχείρως, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) κατὰ δὲ ἄλλους ἡμέρας μ' (40) καὶ τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). 'Ο μεθύων καὶ οὐ παύεται, ἔχει ἐπιτίμιον μετὰ τὸ παῦσαι τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24). 'Εάν τις ποιῇ ἁμαρτίαν μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη ιε' (15) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). 'Ο κτυπήσας ἱερέα μετὰ ἰδιότητος χέρια ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη ι' (6) καὶ ξηροφαγίαν καὶ εἰς τὸ νυχθήμερον μετανοίας π' (80). 'Ο ποῖος καταλαλεῖ τὸν πλησίον του, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) καὶ τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24) καὶ νὰ μετανοήσῃ καὶ θάλλῃ μετάνοιαν λέγοντας ὅτι ἥμαρτον.

Μοναχὸς κρατῶν ἔχθραν οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς ἐκκλησίαν ἕως οὗ ποιῇ τελείαν ἀγάπην, ἔχει δὲ καὶ ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη β' (2) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ξ' (60). Μοναχὸς μαλακισθεὶς τῇ ἰδίᾳ χειρὶ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ

κοινωνῆσαι ἔτη ιβ' (12) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ τὸ νυχθήμερον μετανοίας μ' (40). Μοναχὸς ἰδιόν τι κλέψας, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη δ' (4) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ τὸ νυχθήμερον μετανοίας ξ' (60). Μοναχὸς τινὰ ἀδελφὸν τύφας, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτος α' (1) εἰ δὲ ἱερομόναχος ἐστὶν ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ ἱεουργεῖν ἔτος α' (1) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς ἐν δράματι φαγὼν κρέας ἔχει ἐπιτίμιον ἡμέρας ξ' (60) τοῦ ποιεῖν μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς ἐὰν περιπατῇ μετὰ γυναικός, τοξόβολον εἰ ὄντες οἱ δύο μόνοι, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτος α' (1) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κ' (20). Μοναχὸς ἐὰν ὑπάγῃ εἰς κυνήγιον, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι, (παράλειψις χειρογράφου) μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς ἐὰν σκοτώσῃ τι τῶν κτηνῶν ἢ τῶν πτηνῶν, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιῆσαι μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς καθεζόμενος ἐπὶ κτήνος θυλικῷ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιῆσαι μετανοίας τ' (300). Μοναχὸς μὴ ἐκ θίας κοιμηθῇ ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιεῖν μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς ἐσθίων, ἐὰν χυνώσῃ τὸ ζωνάρι αὐτοῦ, ἔχει ἐπιτίμιον μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς μὴ φθάσας εἰς τὸν ἐξάψαλμον, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιῆσαι μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς μετριάζων καὶ παίζων, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ ποιῆσαι μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς ἐὰν δόμῃ μετὰ τὸ ἀπόδειπνον, ποιῇ μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς ἐὰν πίνῃ ὕδωρ μετὰ τὸ ἀπόδειπνον, ποιῇ μετανοίας κδ' (24). Μοναχὸς ῥίψας τὸ ἀποστολικὸν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπιστρέφει καὶ ἐμβάλλει πάλιν αὐτό, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) καὶ ποιεῖν τὸν νυχθήμερον

μερον μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς περιβαλλόμενος λαϊκῷ στολῇ χωρὶς ἀνάγκης, ἔχει ἐπιτίμιον μετανοίας ρ' (100). Μοναχὸς πατήσας τὸ ὕδωρ ἐν ᾧ ἐπλυνε τὸ ἀποστολικὸν αὐτοῦ ἔχει ἐπιτίμιον μετανοίας μ' (40). Μοναχὸς ἐσθίων νέον καρπὸν ἀνευ θελήματος τοῦ ἡγουμένου, ποιῇ μετανοίας κ' (20). Μοναχὸς λύσας τὴν ἐκ τοῦ ζώον, ἐν τῇ κλίνῃ αὐτοῦ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἡμέρας μ' (40) καὶ ποιῇ μετανοίας κδ' (24). Μοναχὸς κρύψας τι εἰς τὸ ἐκ τοῦ καλλίον κρύφα τοῦ ἡγουμένου, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη β' (2) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας κδ' (24). Μοναχὸς ἐὰν ἀκουσίως φανεύσῃ, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη ιδ' (14) καὶ ξηροφαγίαν, καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ν' (50). Μοναχὸς βλασφημῶν ἢ ἐπιπορεύσας, ἔχει ἐπιτίμιον τοῦ μὴ κοινωνῆσαι ἔτη γ' (3) καὶ ποιεῖν τὸ νυχθήμερον μετανοίας ξ' (60). 'Εάν τις μελανοφορήσῃ ἢ ῥασοφορήσῃ ἕσω τῆς δοκιμῆς καὶ χωρὶς τρισάγιον, μὴ τολμήσῃ ἀποδύσασθαι τοῦτο πλέον εἰς τὸ ἐξῆς· ἀλλὰ καὶ ἄκων, ἀναγκασθῇ ἀποκουρευθῆναι παρὰ τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου δι' ἐπιτιμῆσεως καὶ ἀφορισμοῦ κατὰ τὸ γ'. κεφάλαιον τοῦ ια' τίτλου τῶν Βασιλικῶν. 'Εάν δὲ τις παραβῇ τὰ ὅρια τῶν ἀγίων πατέρων καὶ χωρὶς δοκιμασίας κουρεύσῃ τινὰ ἢ ῥασοφορήσῃ κανονικῶς τιμωρηθήσεται κατὰ τὸν ε'. κανόνα τῆς λεγομένης πρωτοδευτέρας Συνόδου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένης. Εἰ δὲ ἀσθενῇσαι συμβῇ τοῖς δοκιμαζομένοις, κουρευθῶσιν ἀσποροδοκῆτως παρόντος καὶ τοῦ ἀναδόχου τοῦ μέλλοντος εἰς ὑποταγὴν ἔχειν αὐτούς, ἐὰν θεραπευθῶσι.

Τρία κεφάλαια ἐκβάλλουσι τοὺς μοναχοὺς ἐκ τῆς μονῆς αὐτῶν, α'.) ἐὰν ὁ ἡγούμενος εἶναι αἰρετικὸς· β'.) ἐὰν ἐστὶν ὁδὸς γυναικῶν· γ'.) ἐὰν εἶναι μικρὰ παιδία εἰς μάθησιν. Λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος· εἰ τις μοναχὸς ἐν οἰκῇ ποτε ῥήματι ἀντιτάσσεται τῷ ἡγουμένῳ ἢ τῷ Γέροντι αὐτοῦ, ἢ τῷ πνευματικῷ αὐτοῦ πατρὶ καὶ προσεστώτι, ὡς ἀντίδικος τῷ Θεῷ εὐρίσκειται. Κρεῖττον γὰρ εἰς Θεὸν ἀμαρτῆσαι ἢ δι' ἑνα τῶν τοιούτων. 'Ο λύων ὄρον πνευματικῷ πατρὶ καὶ προσεστώτι αὐτοῦ ἢ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. Εἰ τις κατὰ κλίπει τὴν μονὴν ἐν ᾗ ἐκλήθη τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς χωρὶς εὐλογον ἀφορμῆν, ἡγουν χωρὶς τῶν τριῶν κεφαλαίων, ἀλλὰ δι' ὕβριν ἢ διὰ μάστιγα ἢ πρὸς ὥρας ταρσώμενος ἢ δι' ὄγρυ τινὰ ἢ χαμευνίαν, ἢ ὅτι μικρότερός ἐστιν πάντων, ἢ ὅτι ἐπιθυμεῖ τὸν κόσμον καὶ τῶν ἐν κόσμῳ, ἢ ὅτι παρεπίκρανεν αὐτὸν ὁ ἡγούμενος αὐτοῦ, ἢ τις τῶν ἀδελφῶν καὶ θέλει ἐξελεῖν ἐκ τῆς μονῆς, οὐαὶ αὐτῷ! ποῦ τὸν ἐπαρήκουσαν εἰμὴ ὡς τὸν Ἰούδαν τὸν προδότην τὸν χωρὶς θέντα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ (φυλ. 74).

Παράγγελμα τοῦ Πνευματικοῦ πρὸς ἐκείνον ὅπου ἐξομολογήθη

Βλέπε τέκνον μου ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν καὶ πρόσθε ἀκριβῶς νὰ μὴ παροργίσῃς πάλιν τὸν Θεὸν μετὰς ἀμαρτίας σου· ὅτι σήμερον δευτέρον βάπτισμα κατὰ τὸ μυστήριον τῶν χριστιανῶν βαπτίζεσαι· καὶ θάλλῃ καλὴν ἀρχὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ τὴν δοθήθειαν, καὶ νὰ προσέχῃς περισσώτερον νὰ μὴ δευτεροκάμῃς ἐκείνα τὰ ἀμαρτήματα ὅπου ἐξομολογήθης, ἀλλὰ νὰ σπουδάζῃς

ζης διὰ τὴν σωτηρίαν σου, καὶ νὰ ποιήσης καρπὸν μετανοίας, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας σου. Πρόσεχε δὲ νὰ μὴ γελᾷς καὶ νὰ μυκτηρίζῃς, ἀλλὰ νὰ περνᾷς τακτικὰ καὶ μὲ εὐλάβειαν, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς ἀξιῶσιν σε τῆς βασιλείας του. Καὶ ὅτε ταῦτα πάντα πρὸς αὐτὸν, ὦ Πνευματικέ, ἐξείπης καὶ ἀκριβῶς ἐρευνήσης, καὶ κείνους πάλιν πάντα τὰ κατ' αὐτὸν ἀνεπισχύντως ἀποκαλύψει σοι, τότε κλίνοντος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἄψαι αὐτῆς καὶ εἰπεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ Πόρνῃ διὰ θαυμάτων ἄφεσιν αὐτοῖς τῶν ἁμαρτιῶν δωρησάμενος, καὶ τὸν τελώνην τὰ ἴδια ἐπιγόνοντα πταίσματα δικαιοῦσας, πρόσδεξαι καὶ τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ δούλου σου τούτου καὶ κατὰ τὴν ἐξομολόγησιν αὐτοῦ συγχώρησον αὐτῷ. Σὺ γὰρ μόνος ἐξουσίαν ἔχεις ἀφιέναι ἁμαρτίας καὶ πταίσματα ἀνθρώπων· ὅτι Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν καὶ φιλάνθρωπις ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐὰν ὅμως ἔχωμεν δύο μόνον εὐχάς, πρέπει νὰ φυλάττωμεν τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ «ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν» καὶ τὸ «πρῶτον καταλλάγηθι τοῖς σὲ λυποῦσιν, ἔπειτα θαρρῶν μυστικὴν βρῶσιν φάγε».

Εἴμεθα υποχρεωμένοι ὡς χριστιανοὶ νὰ ἔχωμεν τὴν ἀγάπην, τὴν ταπεινῶσιν καὶ τὴν δικαιοσύνην· διότι τὸ ἄφες ἡμῖν δεικνύει, πρῶτον ἡμεῖς νὰ ἀφήσωμεν τὰ ὀφειλήματα τῶν ἄλλων καὶ

οὕτω ὁ Πανάγαθος Θεὸς θὰ ἀφήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰ ὀφειλήματά μας. Διότι ἐὰν ἔχωμεν ἡμεῖς μῖσος, φθόνον, μνησικακίαν, θυμὸν, ὑπερηφάνειαν, κατάκρισιν κ.τ.λ., πῶς θὰ ἀφήσῃ ὁ Θεὸς τὰ ἡμῶν ὀφειλήματα; Διὰ τοῦτο λέγει· πρῶτον καταλλάγηθι τοῖς σὲ λυποῦσι, δηλ. ὅχι ἐκείνους ποὺ σὺ ἐλύπησας, διότι εἶνε τότε μῖσος κ.τ.λ., ἀλλ' ἐκείνους ποὺ σὲ ἐλύπησαν νὰ θάλῃς μετάνοιαν καὶ συγχώρησιν καὶ ἔπειτα θαρρῶν μυστικὴν βρῶσιν φάγε. Ἡ ἀγάπη λοιπόν, ἡ ταπεινῶσις, καὶ ἡ δικαιοσύνη γίνονται διὰ τῆς ὑπομονῆς. Ὁ δρόμος τοῦ ὀλίγου βίου μας εἶνε δρόμος τραχύς, κόπων καὶ μόχθων, θυσιῶν καὶ στερησέων, καὶ διὰ νὰ ἀνοικοδομήσωμεν τὸ οἰκοδόμημα αὐτὸ τοῦ βίου μας, θὰ τὸ κατορθώσωμεν διὰ τῆς ὑπομονῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ταπεινώσεως.

Ἀθανάσιος Λαυριώτης
ιατρός

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΑΛΗΘΟΥΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Ὁ κολασμένος ἱππότης

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
ὑπὸ τοῦ Καθ. κ. Ἰω. Σπαδάρη.

Ἡ παράδοσις ἀποσιωπᾷ τὸ ὄνομα τοῦ ἱππότη, τοῦ ὁποίου θὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν. Λέγει μόνον ὅτι κινούμενος ἐκ τοῦ φόβου τῆς αἰωνίας κατακρίσεως καὶ ὅχι ἀπὸ εὐλικρινῆ μετάνοιαν ὁ ἱππότης οὗτος περιεβλήθη τρίχινον σάκκον καὶ ἔλαβε τὴν ῥάβδον τοῦ προσκυνητοῦ διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τι μοναστήριον καὶ ἐξομολογηθῇ τὰ ἁμαρτήματά του.

Ἡ ἐξομολόγησις διήρκεσεν ἐπὶ

πολύ. Ποτὲ χριστιανὸς δὲν εἶχε λεηλατήσῃ τόσας ἐκκλησίας, καταστρέψει τόσα μοναστήρια, ἀπογυμνώσει τόσους ταξειδιώτας, βλασφημήσει συχνότερον τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς μητρὸς Αὐτοῦ. Ἀλλά, κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῶν ἐγκλημάτων του, εὗρισκεν ἀκόμη τόσῃν εὐχαρίστησιν, ὥστε ὁ ἡγούμενος, ὁ ὁποῖος τὸν ἐξωμολόγει ἐτρόμαξεν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ μέγεθος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἁμαρτημάτων, τὰ ὁποῖα διέπραξε παρὰ ἀπὸ τὴν σατανικὴν ἔπαρσιν, ἢ ὁποῖα τὸν ὠδήγει εἰς τὸ νὰ ἀρέσκηται εἰς αὐτά.

—Τέκνον μου, εἶπεν εἰς τὸν μεταννοῦντα, ὅταν οὗτος ἐτελείωσε τὴν τρομερὰν τοῦ ἐξομολόγησιν, μὴ περιμένῃς ἀπὸ ἐμὲ ἄφεσιν· εἶσαι ἀκόμη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ σατανᾶ καὶ τὰ ἁμαρτήματα δὲν συγχωροῦνται παρὰ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐδάμασαν τὴν πονηρὰν τῶν ψυχῶν. Ἀκούων αὐτοῦ τοὺς λόγους ὁ ἱππότης ἔμεινεν ἀναυδος, τὸσον ἢ σύγχυσις, ἢ ἐκπληξις καὶ ἡ ὀργὴ τὸν ἔπνιγον. Ἐπειτα ἐνδίδων εἰς τὴν μανίαν· «καλόγηρε, ἀνεφώνησε τέλος, ἡμπορεῖς νὰ μοῦ ἐπιβάλῃς τὸν κανόνα ποὺ θέλεις· τίποτε δὲν κάμπτει τὸ θάρρος μου· θέλεις νὰ διατρέξω γονυπετῶς ἕνα μακρὸν δρόμον ἢ ἀκόμη ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἄγει μέχρι τῆς Κομποστέλλης, ὅπου ἀναπαύεται ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου; Κανεῖς δὲν διήνυσεν αὐτὸν τὸν δρόμον μὲ τὰ γόνατα. Τὰ ἰδικά μου θὰ γίνουν ὕστερα ἀπὸ αὐτὴν τὴν διαδρομὴν σκληρότερα καὶ τυλωδέστερα ἀπὸ τὰ γόνατα τῶν ἀραβικῶν καμήλων...»

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ ὀμιλῇ, ὅτε

χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ὁ ἡγούμενος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ εἴπῃ ὅχι.

—Τότε, ὑπέλαβεν ὁ μεταννοῦν, θέλεις νὰ ὑπάγω ὑπερποντίως διὰ νὰ πολεμήσω τοὺς ἀπίστους; Δὲν εὐρίσκεται ἀνθρώπος εἰς τὸν κόσμον τὸσον ἰσχυρὸς καὶ γενναῖος ὅσον ἐγώ· θὰ προκαλέσω τὸν ἡγεμόνα τῶν Σαλαδίνων, θὰ τὸν φονεύσω ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀκολουθῶν του, θὰ τρέψω εἰς φυγὴν τὸν στρατὸν του, θ' ἀπελευθερώσω τὸν Πανάγιον Τάφον καὶ θὰ στείλω διὰ τὴν μονὴν σου μίαν ἄκανθαν ἀπὸ τὸν στέφανον τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης.

Ὁ ἡγούμενος ἐσιώπα καὶ πάλιν με κίνησιν τῆς κεφαλῆς ἀνένευσε.

—Ὁμίλει! ἀνεφώνησεν ὁ ἱππότης, κτυπῶν τὰς πλάκας διὰ τῆς ῥάβδου του· σοῦ ἐξωμολογήθην τὰς ἁμαρτίας μου, σοῦ ζητῶ ἕνα κανόνα· εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ μοῦ τὸν ἀνακοινώσῃς ἀπάντησον.

«Μὴ παραφύρῃσαι τέκνον μου»· ἀπήντησεν ὁ μοναχὸς μὲ μελιχλιότητα.

Τότε ὁ ἱππότης ῥιπτόμενος εἰς τοὺς πόδας του· «λυπήσου με, ἰκέτευσε, σῶσόν με ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν· φοβοῦμαι τὰς φλόγας τοῦ ἐξωτέρου πυρὸς καὶ τὴν αἰώνιον καταδίκην».

Ὁ ἡγούμενος τὸν ἀνέσῃκωσε καὶ τοῦ εἶπε· Σήμερον δὲν ἡμπορῶ νὰ κάμω τίποτε διὰ σέ. Ἐλθὲ αὔριον· θὰ προσευχηθῶ ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἴσως δυνηθῶ νὰ σοῦ εἴπω ποῖον κανόνα ἢ Παναγία θὰ μοῦ ἐμπνεύσῃ διὰ νὰ σὲ σῶσω.

Ὁ ἱππότης ἀπεσύρθη καὶ ὁ ἡ-

γούμενος κιθῶς εἶπε παρέμεινε προσευχόμενος ὅλην τὴν νύκτα, ζητῶν ἀπὸ τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ ποῖαν δοκιμασίαν θὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἀμαρτωλόν, ὅστις μέλοι καὶ αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας του νὰ ἐπιτύχῃ ἔλεος, ἐξηκολούθει νὰ τρέφῃ τὴν ὑπερηφάνειαν.

Ἡ Θεοτόκος τότε ἐνεφανίσθη φέρουσα εἰς τὰς χεῖρας ἓνα βαρελάκι ὅμοιον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φέρουν οἱ χωρικοὶ ὅταν πηγαίνουν διὰ νὰ θερίσουν.

«Λάβε τὸ βαρελάκι αὐτὸ καὶ δός το εἰς τὸν ὑπερήφανον καὶ ὅταν τὸ γεμίσῃ, αἱ ἀμαρτίαι του θὰ συγχωρηθοῦν».

Ἐπάνω εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐξηφανίσθη εἰς τὸ φεγγοβόλημα τῆς αὐγῆς, ἀφήνουσα εἰς χεῖρας τοῦ καλοῦ δούλου τῆς τὸ ξύλινον βαρελάκι.

Ὁ υἱοῦ βιθέος ὁ ἱππότης, μεστὸς ἀλαζονείας καὶ ἀγωνίας ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸ μοναστήριον. Ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐνεχείρισε τὸ βαρελάκι ἐπιναλαμβάνων ἐπὶ λέξει ὅτι τοῦ εἶπεν ἡ Θεοτόκος: «Λάβε αὐτὸ τὸ βαρελάκι καὶ ὅταν τὸ γεμίσῃ, θὰ συγχωρηθοῦν τὰ ἀνομήματά σου».

Ὁ ἱππότης ἐκπλαγεὶς ἀπὸ τὸν ἀπλοῦν αὐτὸν κανόνα ἐνῶ αὐτὸς εἶχε προτείνει τόσους καὶ μάλιστα ἀσυνήθεις, ἔτρεξεν εἰς τὴν βρύσιν. Ἀλλὰ μόλις τὸ ὕδωρ εἰσῆρχετο ἀπὸ τὴν ὀπήν, διέσρεεν ἀπὸ τὸ βαρελάκι διὰ μυρίων σχισμῶν ἀφανῶν. Εἰκοσίκις ἐπινέλαβε τὴν δοκιμὴν καὶ εἰκοσάκις τὸ βαρελάκι ἔμεινε κενόν.

Τέλος νομίζων ὅτι ἔπεσε θῦμα μαγεῖται, ὅλπει κιτὰ γῆς τὸ βαρε-

λάκι καὶ τὸ κτυπᾷ μὲ τὸ πόδι διὰ νὰ τὸ συντρίψῃ. Ἀλλὰ τὸ βαρελάκι ἀντέχει, ἂν καὶ βλέπων τις αὐτὸ θὰ τὸ ἐθεώρει τόσον εὐθραυστον, ὥστε κι' ἓνα παιδάκι θὰ τὸ μετέβαλεν εἰς συντρίμματα.

Ἐπιστρέφων τότε εἰς τὸν ἡγούμενον: «τὸ βαρελάκι, εἶπεν ἔξωργισμένος, εἶναι ἔργον μαγείας καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι μάγος· δὲν ζητῶ καλύτερον ἀπὸ τὸ νὰ ὑποφέρω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ κάμω θαύματα· δώσέ μοι λοιπὸν ἓνα κανόνα, τὸν ὁποῖον νὰ εἶμαι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσω».

Μὲ τὴν μεγαλυτέραν καὶ πάλιν ἡπιότητα ὁ ἡγούμενος ἀπήντησε:

Γέμισε αὐτὸ τὸ βαρελάκι, τέκνον μου καὶ ὅταν γεμίσῃ θὰ συγχωρηθοῦν τὰ πταίσματά σου.

Καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπεμακρύνθη ἀφήνων τὸν ἱππότην του ἐν ἀγανακτήσει καὶ λέγοντα καθ' ἑαυτόν: «Μὲ περιπαίξουν» ἄφησε αὐτὸ τὸ βαρελάκι, τὸν τρίχινον σάκκον καὶ τὴν ῥάβδον· ἀνάβα εἰς τὸν ἵππον σου καὶ ἐξακολούθει νὰ ζῇς ὅπως ἔζησες ἕως τώρα». Ἀλλὰ ταῦτο χρόνος ἔβλεπεν ἐνώπιόν του τὰς αἰωνίους φλόγας, πᾶγμα τὸ ὁποῖον τὸν ἐνέβαλεν εἰς σκέψεις. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεων του κατέληξεν εἰς τὸ νὰ περισυλλέξῃ τὴν ῥάβδον του, νὰ κρεμῇ τὸ βαρελάκι ἀπὸ τὸν ὀμὸν του καὶ νὰ ἐκκινήσῃ διὰ νὰ εὗρῃ τὸ θαυματουργὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐγέμιζε τὸ βαρελάκι του.

Ἐπληνῆθη εἰς ὁλόκληρον τὴν γῆν, διέτρεξεν ὅλας τὰς θαλάσσας, κατῆλθε ὅλους τοὺς ποταμούς, τοὺς παγωμένους καὶ τοὺς θερμούς, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι χάνονται εἰς τὴν

ἄμμον καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἰσχωροῦν εἰς τὰ φυλλώματα, ὅσους δὲν τρέφουν καμμίαν ζωὴν καὶ εἰς ὅσους κατοικοῦν μυθώδεις ἰχθύες, ὅσους κυλίουν λάσπην, καὶ ὅσους χρυσᾷ χιλίκια, ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους λούονται εἰδωλολάτραι καὶ τὸν ὠραιότερον καὶ πολυτιμότερον ὅλων, ἐκείνον εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Προδρόμος ἐβάπτισε τὸν Κύριον ἡμῶν. Ἐσκυψεν ὑπεράνω τῶν πηγῶν, ὅσαι ἀνήκουν εἰς τὰς νύμφας καὶ ἵσαι ὑπάγονται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἁγίων, ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δίδουν συζύγους εἰς τὰς νεάνιδας καὶ αἱ ὁποῖαι φέρουν θεραπείαν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς.

Ἀλλὰ καμμία πηγὴ, οὔτε ρυάκιον οὔτε λίμνη οὔτε ποταμός, οὔτε καὶ ὠκεανὸς δὲν ἀφῆκε σταγόνα ἀπὸ τὸ νερό του εἰς τὸ βαρελάκι.

Ποσάκις εἰς τὴν ἀπελπισίαν του, ὁ στυγνὸς ὁδοιπόρος ἐδοκίμασε νὰ ξεκάμῃ τὸ μαγευμένο βαρελάκι. Ἀλλὰ αἱ φλόγες δὲν ἤθελον νὰ τὸ καύσουν, οἱ λίθοι ἠρνοῦντο νὰ τὸ συντρίψουν καὶ ὅταν τὸ ἔρριπεν εἰς τὰ βράθρα, μία δύναμις ἀνίκητος τὸν ὤθει εἰς τὸ νὰ καταβῇ ἐκεῖ διὰ νὰ τὸ ἀναζητήσῃ. Ὅτι καὶ ἂν ἔκαμε δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸ καύσῃ, νὰ τὸ σπάσῃ, ἢ νὰ τὸ χάσῃ οὔτε μάλιστα νὰ τὸ γεμίσῃ.

Λοιπὸν μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, πολὺ ἀργότερα, μίαν ἐσπέραν παγωμένην Χριστουγέννων, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς ἀκτῖνα πολλῶν χιλιομέτρων δὲν θὰ εὗρισκε κανεὶς οὔτε μίαν σταγόνα ὕδατος ἢ ὁποῖα νὰ μὴ ἦτο αἰχμάλωτος τοῦ πάγου καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅλοι οἱ κό-

δωνες τοῦ κόσμου ἐσήμανον μὲ δόλην των τὴν ἐντασιν διὰ νὰ διασπείρουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ ἄγγελμα τῆς συγγνώμης, εἰς προσκυνητῆς παγωμένος ἀπὸ τὸ ψυχὸς καὶ τὴν δυστυχία, ἔσπεκεν ἐνώπιον τοῦ μοναστηρίου, ὅπου ἄλλοτε εἶχε παρουσιασθῇ μετανοῶν, ἀλλὰ καὶ ἀλαζῶν εἰς βαθμὸν ἀνήκουστον καὶ ὁ ἡγούμενος δὲν τὸν ἀνεγνώρισε.

«Ποῖος εἶσαι ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ;» τοῦ εἶπε. Χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐξήγαγε κάτωθεν τοῦ μανδύου του τὸ βαρελάκι σκονισμένο καὶ ἄδειο.

Ἰδέ, τοῦ εἶπε τέλος, καὶ ἀναγνώρισε τὸ βαρελάκι τὸ ὁποῖον μοῦ ἔδωσες ἄλλοτε· τὸ ἐβύθισα εἰς ὅλας τὰς κρήνας, εἰς ὅλας τὰς λίμνας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς ποταμούς καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας. Οὔτε μία σταγὼν δὲν ἔμεινεν εἰς τὸ βάθος. Ἀλλοίμονον! ἡ αἰώνιος καταδίκη μου εἶναι βεβαία. Ἀ! πόσον λυποῦμαι τὴν ζωὴν μου».

Ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰς τὰς λέξεις διὰ πρώτην φοράν ἓνα δάκρυ ἐκύλισεν ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἐπεσεν εἰς τὸ βαρελάκι καὶ τὸ βαρελάκι ἐγέμισε...

ΤΕΛΟΣ

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ

Εὑρεθεῖσα ἐν παλαιῇ χειρογράφῳ ἐν τῇ ἐν Κορυτσᾷ ἐκτῇ Μονῇ τοῦ ὁσίου Ναούμ, καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Κορυτσᾶς τῇ 1929 ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου κ. Γ. Κόττα.

(Ἡ προφητεία αὕτη φέρει χρονολογίαν 1053 μ. Χ. καὶ ἔχει οὕτω).

«Μέγας εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Ἡττα Γερμανίας καὶ

καταστροφή Ρωσσίας καὶ Αὐστρίας. Ἦττα Ἀγαρηνῶν ὑπὸ δυτικῶν λαῶν καὶ ἦττα Ἑλλήνων ὑπὸ Ἀγαρηνῶν. Σφαγὴ ὁρθοδόξων λαῶν, εἰσβολὴ ξένων στρατευμάτων εἰς Ἀδριατικὸν πέλαγος. Ὁ ἄδης ἔτοιμος πρὸς στιγμὴν. Μέγας Ἀγαρηνός. (ὥς ἐδῶ ἐξετελέσθησαν, ἀπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου τοῦ 1914 μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Κεμὰλ ἀναδιοργανώσεως τῆς Τουρκίας, ὡς τε καὶ ὀνομασθῇ «μέγας ἀγαρηνός».) Νέος εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Ἐνωσις ὁρθοδόξων λαῶν μετὰ Γερμανῶν. Ἦττα Γάλλων ὑπὸ Γερμανῶν. Ἐπανάστασις Ἰνδιῶν καὶ χωρισμὸς ἀπὸ των Ἀγγλων. Ἀγγλίαν εἰς μόνον Σάξωνας. Νίκη ὁρθοδόξων. Ἦττα Ἀγαρηνῶν ὑπὸ ὁρθοδόξων λαῶν. Ἀνιφορία (ἀπορία) κόσμου. Γενικῶς ἀπελπισία ἐπὶ τῆς γῆς. Μάχη ἐπὶ κρατῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τρία ἡμερονύκτια σφαγὴ καὶ νίκη μεγαλύτερου Κράτους κατὰ ἑξ Κρατῶν. Συμμαχία κατὰ ἐβδόμου Κράτους καὶ τρία ἡμερονύκτια σφαγὴ. Παῦσις πολέμου παρὰ Ἀγγέλου Θεοῦ Χριστοῦ καὶ παράδοσις τῆς πόλεως τοῖς Ἑλλήσι. Ὑποταγὴ Λατίνων ἀλανθάστου ὁρθοδόξου πίστεως. Ὑψωθῆσεται ὁ ὁρθόδοξος πίστις ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν. Φόβος καὶ τρόμος βαρβάρων ὑπ' αὐτῆς. Παῦσις Πάππα καὶ ἀναγνώρισις ἐνὸς Πατριάρχου δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Τέλος μία

ποίμνη εἰς ποιμήν, καὶ μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς ἔσεται καὶ βλέπων τὴν ἀσχημίαν αὐτοῦ» (ὄρα καὶ εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν Ἰωάννου Κεφ. ις'. 15).

ΝΗΣΤΕΙΑ ΕΝ ΤΗ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Ἱερεμίου πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν εἶχε δημοσιεύσει μίαν Πατριαρχικὴν γνώμην περὶ καταλύσεως τῆς νηστείας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τὴν πατριαρχικὴν ταύτην γνώμην, ὡς περιέργον, μᾶς ἔστειλε πρὸς ἀναδημοσίευσιν, ὁ Γερων Παῦλος Λαυριώτης ὁ ἱατρὸς ἀντιγράφας ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Ὑπὸ ἐπιγραφὴν «*varia graeca sacra* Πετρούπολιν 1909» ὁ σφῆς καὶ ἀκαταπόνητος ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἀθ. Παπαδόπουλος Κερκυρᾶς ἐδημοσίευσεν ἐξ ἀνεκδότων πηγῶν ἀξιόσπουδα ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς ἀγνώστους Ἀγιολογικὰς βιογραφίας καὶ εἰς ἄλλα Ἐκκλησιαστικὰ περιστατικά. Ἐκ τούτων ἀξιοπεριέργως μοι ἐφάνη ἡ ἀντιρρητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κοσμᾶ τοῦ Ἀττικοῦ (*) εἰς

(*) Κοσμᾶς ὁ Β'. ὁ Ἀττικὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (1146-1147) διαδεχθεὶς Μιχαὴλ τὸν Β'. μετὰ δεκάμηνον μόνον Πατριαρχεῖαν, καθηρέθη ὑπὸ 30 Μητροπολιτῶν κατηγορηθεὶς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννην τὸν Κομνηνὸν ὡς φιλικῶς διακείμενος πρὸς τὸν αἰρετικὸν Μοναχὸν Νήφωνα καταδικασθέντα Συνοδικῶς ὡς φρονοῦντα τὴν αἵρεσιν τῶν Βογομίλων, (ἴδε καθαιρετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κοσμᾶ ἐν Ῥάλλῃ καὶ Πατλῇ «Σύνταγμα Κανόνων ἱερῶν» τόμ. 5 Ἀθήναι 1855 σελ. 307).

Οἱ Βογόμιλοι εἶχον πεπλανημένας ἰδέας περὶ δημιουργίας, περὶ Ἀγίας Τριάδος, ἀπορρίπτοντες τὰ πλεῖστα τῶν βιβλίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Εἶναι λέξις σλαβικὴ ἐν Βουλγα-

τὴν ἣν ἐποιήσατο γνωμοδότησιν ὁ χαρτοφύλαξ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας Ἰωάννης ὁ Παντεχνῆς, ἐρωτηθεὶς εἰ προσκρούει ἡ κρεοφαγία κατὰ τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς Πεντηκοστῆς τῆς μετὰ τὸ Πάσχα περιόδου.

Ὁ Παντεχνῆς διὰ μακρᾶς ἀποκρίσεως γνωματεύει ὅτι «τὰς τῆς Πεντηκοστῆς ἡμέρας ἀνηστίμους ἔχομεν, καὶ ἐορτάζομεν ἐν ταύταις καὶ γόνυ οὐ κλίνομεν πλὴν ἐὰν ἐν τούτῳ χρῇ τὴν ἐορτὴν ὀρίζειν ἐν τῇ κατατροπῇ καὶ κρεοφαγεῖν διόλου, οὐκ ἔχω λέγειν αὐτὸς, περὶ μὲν γὰρ νηστείας Τετράδος καὶ Παρασκευῆς ρητὰς τῶν θείων κανόνων διατάξεις, περὶ δὲ τοῦ ἀδιαφόρως ἐν τῇ ὅλῃ κρεοφαγεῖν Πεντηκοστῇ οὐδὲν τι ρητῶς καὶ διωρισμένως ἐκτεθεῖται». Τοιουτοτρόπως ὁ Παντεχνῆς ἀπήντησεν ὅτι τὰς ἡμέρας τῶν Πεντήκοντα ἡμερῶν ἡ Ἐκκλησία ἰδιαιτέρως ἐορτάζει, δὲν ὑπάρχει ἕως καὶ ρητὴ διάταξις καταλύουσα τὴν νηστείαν τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς καὶ διὰ τοῦτο προέτρεψε τὸν ἐρωτῶντα... «ἀλλὰ καταλύσαι μὲν τὴν νηστείαν οὐκ ἀποτρέπομαι μὴ ξηροφαγοῦντας ἐν ταύταις ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς Τετράσι καὶ Παρασκευαῖς ἐλαίου καὶ ἰχθύων γενομένους, τὸ δὲ κρεοφαγεῖν ἀνευλαβὲς οἶμαι».

Πατριάρχης Οἰκουμενικὸς ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος μεσοῦντος, Κοσμᾶς ὁ Β' ὁ ἀπὸ τῆς νήσου Αἰγίνης καταγόμενος ἐξ οὗ φέρεται καὶ τὴν ὀνομασίαν «Ἀττικὸς», ὅστις κατ' ἄλλους μὲν φέρεται «ὀλίγων λόγων ἐγκρατὴς» (πρβλ. Κατάλογος Ἱστορ. Ζηχ. Μαθὰ Ναύπλιον 1837 σελ. 114) κατ' ἄλλας δὲ πηγὰς «ὡς πεπαιδευμένος ἀνὴρ» (πρβλ. Πατρ. πίνακες Μ. Ι. Γεδεὼν Κων) πόλεως 1890 σελ. 353) ὅστις μετ' ὀλιγόμηνον

εἶς τὸ πρῶτον ἡ αἵρεσις ἀναφανείσα κατὰ τὸν ΙΑ'. αἰῶνα

Πατριαρχίαν ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου συκοφαντηθεὶς ὡς συμφρονήσας μετὰ τοῦ αἰρετικοῦ Νήφωνος.

Ἡ γνωμοδότησις αὕτη τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιωματοῦχου δὲν ἤρσεν εἰς τὸν Πατριάρχην Κοσμᾶν, ὅστις διὰ μακροῦ ἀντιρρητικοῦ γράμματος ἀνέτρεψε τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ, πολλαχοῦ μεταστρέψας τὸ θέμα εἰς εἰρωνικοὺς διπαινιγμοὺς περὶ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων «τῶν νῦν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες βρενθυόμενοι τῇ δοκούτῃ γνώσει αὐτῶν, πρὸς ἐπιχειρήματα καὶ ἰδέας κοιλίας ἐρεύγματα μετακλινόμενοι ἐρυγγάνουσι». Τοιουτοτρόπως σφοδρῶς ὁ Πατριάρχης καταφέρεται κατὰ τοῦ διδασκάλου Παντεχνῆ, γνωματεύσαντος ὅτι μόνον τὸ ἰχθυοφαγεῖν δυνατόν κατὰ τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς Πεντηκοστῆς νὰ ἐπιτραπῇ.

Ὁ Πατριάρχης Κοσμᾶς ἀντιφρονεῖ πρὸς ταύτας τὰς περὶ νηστείας ἰδέας τοῦ χαρτοφύλακος αὐτοῦ ἀποφαινόμενος ὅτι αἱ Τετράδι καὶ αἱ Παρασκευαὶ τῆς Πεντηκοστῆς περιόδου νὰ λογίζωνται ὡς οὐχὶ νηστείας ἡμέραι, καὶ λέγει πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα «οὐ δέ, ὅστις ἂν ἡ ὁ ἐρωτῶν, φάγε ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ πᾶν τὸ παρτιθέμενον, μόνον μὴ τῇ γαστρὶ πρὸς κόρον χαρίζου». Ἐπὶ τῶν λόγων δὲ τούτων τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στηρίζει τὴν τοῦ χαρτοφύλακος Ἰω. Παντεχνῆ κατάκρισιν καὶ ἀποφαίνεται «οὕτω ἔδει σε εἰπεῖν πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, Βασιλεῖος εἶπε τῷδε οὐκ ἔστι ἀνταπεῖν Βασιλείου θεοπίσματα» τί δὲ εἶπε Βασιλεῖος; τοῦτό φησιν, ἵνα συνελὼν εἴπω ὅτι ἡ Πεντηκοντάς τῶν ἡμερῶν τύπος ἐστὶ τῇ μίᾳ ἐκείνης καὶ ἐνιαίας καὶ ἀνεσπέρου ἡμέρας, καὶ ὥστε οὐκ ἔστιν ἐν ἐκείνῃ τὸ Δευτέρα καὶ Τρίτη καὶ Τετάρτη καὶ Πέμπτη καὶ Ἑκτὴ καὶ Ἑβδόμη καὶ Ὀγδόη, οὕτως αὐτὴ ἐν ταύτῃ τοιαῦτα μέτρα περινοήσω-

μεν, ἀλλ' ἐννοηματικῶς ὡς μίαν ἡμέραν περιλαβόμεθα τὰς Πεντηκοντα». Εἶτα δὲ πάλιν χλευαστικῶς ὁμιλεῖ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα «πρὸς τοὺς κανόνας ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἐκείνων ἀκαπήλευτον προφορὰν τε καὶ ἔννοιαν, τοὺς δὲ διδασκάλους, τοὺς τὴν κάμηλον καταπίνοντες καὶ τὸν κώνωπα διυλίζοντας, ἕα φρονεῖν τὰ ἐαυτῶν... καὶ τὸ νόημα γνωρίσας αὐτῶν, ὡς ἐξ ὀνύχων τὸν λέοντα καὶ ἀπὸ κρατπέδου τὸ ὑψοςμα... οὐκ ἔμιν τοῖς διδασκάλοις ὅτι ἀποδεκαῖτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἀνηθον, τὴν δὲ δοκοῦσα τιμίαι ὕλην τοῖς κίθωτοις ἐναποσφίγγετε. Οὐαὶ ὑμῖν ὅτι ἤρατε τὴν κλειδα τῆς γνώσεως καὶ οὕτε αὐτοὶ εἰσῆλθετε καὶ τοὺς ἐπιειμένους εἰσελθεῖν ἀποτρέπεσθε».

Μὲ τοιαύτας εἰρωνείας ἀποκρούει τὴν γνώμην τοῦ χαρτοφύλακος ὁ Πατριάρχης Κοσμάς ὑποστηρίζων ὅτι πᾶσα ἡ Πεντηκοντὰς τῶν ἡμερῶν ὡς μία λογίζεται ἡμέρα ἀναστάσεως καὶ ἐπομένως ὡς ἡμέρα ἀναστάσεως θεὸς ἐν οὐδὲ μὲ τῆς ἐβδόμης ἡμέρας νὰ τηρηθῇ νηστεία. "Οὕτως ὁ μέγας Βασίλειος ἀποφαινεται «καὶ πᾶσα ἡ Πεντηκοστή τῆς ἐν τῷ αἰῶνι προσδοκόμενης ἀναστάσεως ἐστὶν ὑπόμνημα» (Migner 32 σελ. 192). ἀλλὰ καὶ Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς (ἐρωτ. ριε') πρὸς τὸν Πεντηκοστήν μετ' ἡμέραν τῆς Κυριακῆς.

Ἐκ τούτου ἡ γνώμη ὅτι ὅπως ἐν οὐδὲ μὲ Κυριακῇ νηστεύομεν, οὕτω καὶ κατ' ἑλὴν τὴν Πεντηκοστήν θεὸς πᾶσα νηστεία νὰ καταλύηται ὡς μὴ δικαιοσύνης τοῦ μεγάλου Βασιλείου, λέγει ὁ Κοσμάς «κατὰ τί τὸ μὲν ἐν ταύταις τῶν πρὸς τὴν ἀποστολὴν ὡς ἐγκρίματος, τὸ δὲ ὡς σωτήριον προαίρεσθαι».

Ἡ τοῦ Παντεχνῆ γνώμη, ὅπως καὶ ταύτας τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς Πεντηκοστῆς ἰχθυοφαγοῦσι, σήμερον ὡς

οἰκονομία δύναται νὰ λογισθῇ, μὴδ' ἦτο ἀξία τοιοῦτου σιγισματισμοῦ, πολὺ περιττότερον δὲν ἐφαρμόζεται ἡ γνώμη τοῦ Πατριάρχου Κοσμά τὸσον σφοδρῶς ἐπιπλήττοντος τὸν Παντεχνῆ, καὶ ἀποφαίνοντος περὶ γενικῆς κρεοφαγίας.

Δὲν ἔχομεν ῥητὴν μαρτυρίαν ὅτι ἐν τῇ περιόδῳ τῆς Πεντηκοστῆς οὐδεμία πρέπει νὰ τηρηθῇ νηστεία καθ' ὅσον ἡ ἐκ τῶν ἀποφάνσεων τοῦ μεγάλου Βασιλείου γνώμη καὶ ὡς παρερμηνεῖα δυνατόν νὰ θεωρηθῇ. Ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς διαταγαῖς (β. βλ. ε'. 20) μόνον ἀναφέρεται ὅτι τὴν Πεντηκοστήν οὐ νηστεύομεν, ἀλλ' ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἐν τῇ λέξει «Πεντηκοστή» ὑπονοεῖται ἡ Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς μόνον καὶ οὐχὶ ἡ Πεντηκοντὰς τῶν ἡμερῶν. "Αλλως τε ἂν ὑπονοεῖτο κατ' ἑλὴν τὴν Πεντηκοντὰς καὶ ἀρχαῖς πάσης νηστείας, περιττὸς ἦτο ὁ ἕτερος ὁρισμὸς ὅτι κατὰ τὴν Δικαιονόμιον καὶ τὴν πρώτην μετὰ τὴν Πεντηκοστήν ἐβδόμην καταλύομεν πᾶσας τὰς ἡμέρας, τὴν μὲν Δικαιονόμιον διὰ τὴν χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως τὴν δὲ μετὰ τὴν Πεντηκοστήν ἐβδόμην διὰ τὴν χαρὰν τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. (πρὸς Πηδάλιον Ἀθηναίων 1841 σελ. 52 ὑποσημ.)

Τὸ ὅτι δὲ πρόκειται περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, καταφαίνεται καὶ ἐξ ὅσων λέγει Μανθάλιος ὁ Βλάστης περὶ τῶν ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς εὐχῶν τοῦ Βασιλείου, κατακρίνων τοὺς κατ' ἐκείνην τὴν Κυριακὴν ἡμέραν νηστεύοντας «ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς Πεντηκοστῆς λαμπροφῶς οὖσαν καὶ κυριονόμῳ, αἵτοι καὶ νηστεῖαι μένοντες, ἕως τῆς ἐσπερινῆς τῶν τοιούτων εὐχῶν ἀκρόασις δεισιδαίμονες τῷ ἄντι εἰς...» (Χρυσόστομ. Ὁμιλ. ε' εἰς Ἀνδρέαν καὶ λόγ. β' μετὰ τὰς Κελύδνας).

Ἡ περὶ ἰχθυοφαγίας γνώμη τοῦ Παντεχ-

νῆ ὡς εἵπομεν, μόνον ἐν τῇ οἰκονομίᾳ δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἀρχαίας πηγὰς τῆς νηστείας.

Διότι νηστεῖαν οἱ κανόνες ὑπονοοῦσι τὴν ξηροφαγίαν, ἀπαγορευμένου κατὰ ταύτην καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, μόνον δὲ τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐπιτρέπεται κατάλλουσι ἰχθύς, ἐφ' ἡ ἰχθυοφαγία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαθῶν καὶ ἄλλας τινὰς ἡμέρας, θεωρεῖται ὡς νεωτερισμὸς μὴ ἀναφερόμενος ἐν ταῖς ἀρχαίαις πηγαῖς ὡς ἀποφαίνονται Ἀγάπιος ὁ ἱερομόναχος καὶ Νικόδημος ὁ περικλητὸς ἀγιορείτης, οἱ τοῦ Πηδάλιου σχολιασταὶ (ἐνθ. ἀνωτ. σ. 51—53 ὑποσ.)

Κατὰ ταῦτα ἡ γνώμη τοῦ Πατριάρχου Κοσμά περὶ γενικῆς καταργήσεως πάσης νηστείας κατὰ τὴν Πεντηκοντὰς τῶν μετὰ τὸ Πάσχα ἡμερῶν, ὡς κατ' ἑλὴν τὸν τρόπον ἀπεφάνθη, δὲν κρατεῖ σήμερον οὐδὲ καὶ ἡ τοῦ Παντεχνῆ γνώμη περὶ ἰχθυοφαγίας κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἀλλ' οἱ ξηλωταὶ τῶν Κανόνων διακρατοῦσι αὐστηρῶς τούτους, ἀπέχοντας κατὰ τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς Πεντηκοστῆς περὶ τοῦ ὡς καὶ οἴνου τοῦ ἔτους καὶ ἰχθύος ἀλλὰ καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου.

Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον ἐκ τοῦ «Ἱεροῦ Συνεδρίου» 1911 ἀριθ. 145.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀκτῇ τῇ 19ῃ Μαΐου 1940

Παῦλος Λαυριώτης
ἱατρός

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ (*)

Ἱερὰ μονὴ Καρακάλλου

Τὴν 31 Ἰανουαρίου (π. ἡ.) καὶ περὶ ὥραν 1ην ἐσπερινὴν (ὥρα Βυζαντινῇ) ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, φθάσας εἰς

(*) Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν θὰ δημοσιεύωμεν πάντοτε τὰς διαφόρους ἐπικαιροὺς εἰδήσεις ἐξ ἁγίου Ὁρους.

θαθὺ γῆρας ὁ Πανος. Καθηγούμενος τῆς ἱ. μονῆς Καρακάλλου Ἀρχιμ. Κοδράτος.

Ἐγεννήθη οὗτος ἐν Βρουβούλοις τῆς Μ. Ἀσίας τὸ ἔτος 1859, προσῆλθε δὲ εἰς τὴν ἱ. μονὴν Καρακάλλου τὸ 1879 μετὰ κοσμικὸν ὄνομα Κυριάκος Ν. Βαμβάκος. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1914 ἐξελέγη Καθηγούμενος ἐν τῇ ὡς ἄνω μονῇ, παραιτηθεὶς τὸν Μάρτιον τοῦ 1924.

Ἐξελέγη αὖθις τὸ δεύτερον τὴν 1ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1931 Καθηγούμενος ἐν τῇ ἱδία μονῇ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Καθηγουμένου αὐτῆς Ἀρχ. Γερασίμου ἐκ Βάβδου Χαλκιδικῆς.

Λόγῳ γῆρατος καὶ ἀσθενείας, παρητήθη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1940, ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς ἱ. μονῆς, τὴν δὲ 31ην ἰδίου ἀπεβίωσε.

Ὁ σωματικὸς θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Κοδράτου, κατελύπησε πάντας τοὺς χριστιανοὺς τοὺς μακρὰν καὶ τοὺς ἐγγὺς τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅσοι ἐγνώρισαν αὐτὸν καὶ ἐξωμολογήθησαν. Ἦτο ὁ πρῶτος, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, τῶν πνευματικῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους τὴν ὠφέλειαν δέ, ἣν ἀπεκρίνοντο οἱ ἐξομολογούμενοι παρ' αὐτοῦ, δύνανται οἱ ἱδίοι νὰ ὁμολογήσωσιν.

Ὁ ἁγνὸς καὶ ἅγιος βίος του, τὸν κατέταξεν ἀσφαλῶς εἰς τὰ ἐπουράνια σκηνώματα.

Γ. Β. Κ.

Ἱ. Μονὴ Λαύρας

Ἀθανάσιος Μοναχὸς

Ἱατρός Λαυριώτης, κατὰ κόσμον Σπυρίδων Καμπανάς, (1868-1940).

— Ἡ ἐν ἁγίῳ Ὁρει σταδιοδρομία του (1893—1940)

— Βιογραφικὸν σημεῖωμα ἐν σκιαγραφίᾳ.

Ἐγεννήθη ἐν Αἰγίνῃ ἐν ἔτει 1868 ἐκ

γονέων Δημητρίου και Μάρθας. Πρωτό-
σας τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς ἐν Πει-
ραιεὶ ἐνεγράφη εἰς τὴν ἱατρικὴν Σχο-
λὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐνθα ἀ-
ποφοιτήσας ἔλαβε τὸ πτυχίον ἱατροῦ πα-
θολόγου—χειρουργοῦ.

Τὸ 1893 ἐπισκεφθεὶς τὸ ἅγιον Ὄρος,
προσελήφθη ὡς ἱατρός εἰς τὴν ἱερὰν μο-
νὴν τῶν Ἱδερῶν, παραμείνας ἐν αὐτῇ τέσ-
σαρα ἔτη λαϊκῆς ὧν.

Κηρυχθέντος τοῦ Ἑλληνο—τουρκικοῦ
πολέμου κατὰ τὸ 1897, ἵνα μὴ νομισθῇ ὡς
φυγόστρατος, καταλιπὼν τὸ ἅγιον Ὄρος,
ἔσπευσε νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ τὴν Πατρίδα,
ἅτε φιλογενῆς καὶ φιλόπατρις καὶ τὸ ἐθνι-
κὸν φρόνημα οὖν τῷ θρησκευτικῷ ἔχον
λίαν ἀνεπτυγμένον μέχρι τῶν τελευταίων
του ἡμερῶν, προσενέγκας τὰς ὑπηρεσίας
του εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν ὡς ἀνθυ-
πίατρος.

Παιδιόθεν τρέφων θαθεῖαν εὐλάβειαν εἰς
τὰ θεῖα καὶ ἔχων κλίσιν καὶ πόθον εἰς
τὸν μοναχικὸν βίον, ἐγκατέλιπε διὰ παν-
τὸς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐγκόσμια, ἵνα ἀφο-
σιωθῇ τῷ Θεῷ. Ἐπανακάμψας καὶ αὖθις
εἰς ἅγιον Ὄρος εἰσῆλθῃ εἰς τὴν ἱερὰν
μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας τὸ 1898, ὑ-
πηρετῶν ἐν αὐτῇ ὡς ἱατρός, δοκιμάζων
ἄμα καὶ δοκιμαζόμενος συνωδᾷ τοῖς κα-
νονισμοῖς τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος.

Μετὰ τριετὴ δοκιμασίαν ἐκάρη μοναχὸς
Σταυροφόρος τῷ 1901, συγκαταριθμηθεὶς
εἰς τὴν Ἀκυριωτικὴν Ἀδελφότητα.

Τὸ 1905 προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τῆς
Γεροντίας καὶ τὸ 1911 εἰς Πρωτοστάμενον,
διατελέσας ἐπὶ σειρὰν ἑτῶν Ἀρχιγραμμα-
τεὺς τῆς ἱερᾶς του μετανοίας, ἣν ἀπὸ
καρδίας ἠγάπησε.

Τὸ 1925 ἐγένετο Μεγαλόσχημος μετο-
νομασθεὶς Ἀθανάσιος, ὁπότε ἀπηλλάγη

πλέον τῶν καθηκόντων τοῦ ἱατροῦ, ἐλθόν-
τος κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς τὴν μονὴν τοῦ
ἐκτοτε μέχρι τοῦδε ὑπηρετοῦντος ὡς ἱα-
τροῦ ἐν τῇ μονῇ, Γέροντος Παύλου Παυλί-
δου.

Τὸ 1930 μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς
ἐπίσκεψιν καὶ προσκύνησιν τῶν Ἀγίων
Τόπων, δημοσιεύσας τὰς ἐντυπώσεις του
ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ.

Ἐχρημάτισε καὶ ὡς ἰδιαίτερος ἱατρός
τοῦ κλεινοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'.
κατὰ τὴν ἐν ἀγίῳ Ὄρει διαμονὴν του,
οὗτινος θαυμαστὴς συνάμα καὶ φίλος γνή-
σιος ὑπῆρξε, φίλων καὶ ἀντιφιλούμενος,
σεμνυνόμενος δὲ ἐπὶ τούτῳ.

Καθ' ὅλην τὴν πολυετὴ σταδιοδρομίαν
τοῦ Περιοδικοῦ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως
Θεσσαλονίκης «Γρηγόριος ὁ Παλαμάς»
(1917—1940) ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργά-
της, δημοσιεύων ποικίλην ἀνέκδοτον ὕλην
ἐκ τῶν κωδίκων τῆς Ἀκυριωτικῆς Βιβλιο-
θήκης.

Τὸ 1920 ἔδρυσε τὸ Περιοδικὸν «Ὁ Ἀ-
θωῶς» ἐκδίδων ἐκάστοτε δόσεις τῷ ἐπέτρε-
πον τὰ οἰκονομικά του ἐκ ἀντιγραφῆς ἐκ
τῶν κωδίκων, διανεμὼν πολλὰς τὰ τεύ-
χη τοῦ Περιοδικοῦ δωρεάν.

Καὶ εἰς διάφορα ἄλλα περιοδικὰ ἐδη-
μοσίευσεν πλείστα ὅσα ψυχωφελῆ δημοσιεύ-
ματα.

Ἐκδόσεις αὐτοτελεῖς τοῦ ἀειμνήστου
Ἀθανασίου εἶναι : α'. ἡ «Διάπτρα» (ἐμ-
μετρον ψυχοθεραπευτικόν) μακρὸς διάλο-
γος μεταξὺ ψυχῆς καὶ σώματος ἐκ σελί-
δων 264 μετὰ προλόγου καὶ Λεξιλογίου
ἐρμηνευτικοῦ ἐν Ἀθήναις 1920. β'. Ἑρ-
μηνεῖα τῶν Ἀναστασίμων Κανόνων τοῦ
Ἱω. Δαμασκηνοῦ ὑπὸ Ἱ. Ζωιζάν (σελ.
254) Ἀθήναι 1921. γ'. Συλλογὴ Ἀπολυ-
τικῶν καὶ Κοντακίων (τὸ πλεῖστον ἀνεκ-
δότων) τοῦ ὁμοῦ ἐνικοῦ. δ'. Ἀλφαβη-

ταλφάδατος Μελετίου τοῦ Ὁμολογητοῦ,
ἀνάγνωσμα ψυχωφελὲς διὰ στίχων, ἐν τῷ
τέλει τοῦ ὁμοίου προστέθη καὶ ἡ Ἀκο-
λουθία τοῦ Ὁσίου Μελετίου, σελ. 640.
Ἀθήναι 1928. ε'. Θεοτοκάριον, τῇ συνερ-
γασίᾳ τοῦ Μητροπ. πρώην Λεοντοπόλεως
Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, ἐν Παρίσις
1931. ς'. Εἰρμολόγιον, τῇ συνεργασίᾳ
τοῦ ὡς ἄνω Εὐστρατιάδου ἐν Παρίσις
1932. ζ'. Προσκυνητῆριον καὶ Ὁδηγὸς
Ἱ. Μ. Μ. Λαύρας ἐν Ἀθήναις 1936.

Ἀλλὰ τὸ πλέον μνημειώδες, ἀξιοσπού-
δατον καὶ ἀθάνατον ἔργον αὐτοῦ εἶναι ὁ
Κατάλογος τῶν Κωδίκων τῆς Ἱ. Μ. Μ.
Λαύρας, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ ἀνωτέρω σε-
βαστοῦ φίλου του Εὐστρατιάδου. Μολοντί
εὐρηγται ἱκανὰ σφάλματα καὶ ἐλλείψεις
ἐν τῷ καταλόγῳ, οὐχ ἦττον τὸ ἔργον τοῦ-
το εἶναι κολοσσιαῖον καὶ ἡ ἀξία του με-
γίστη. Δὲν ἐγνώριζε μὲν Παλαιογραφίαν,
ἀνεγίνωσκεν ὅμως εὐχερέστατα τοὺς δυσ-
ανγνώστους κώδικας, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ σπά-
νιον προσὸν καὶ ἀπαραίτητον πρὸς σύν-
ταξιν καταλόγου χειρογράφων κωδίκων.

Ἐξ ἀντιγράφων τοῦ μακαρίτου Σπυρί-
δωνος ἐξέδωκεν ὁ Γάλλος καθηγητὴς
Millet τὸν Α'. τόμον τῶν ἐπισήμων ἐγ-
γράφων τῆς Λαύρας.

Τὸ 1935 ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν Σύναξιν,
μὴ ἀναμειγνύμενος εἰς τὰ τῆς διοικήσεως
τῆς μονῆς καὶ οὕτω ἀπαλλαγὴς πάσης
ἄλλης ἀπασχολήσεως καὶ φροντίδος ἐπε-
δόθη ὀλοφύχως εἰς τὰ πνευματικά καὶ δὴ
εἰς τὸ προσφιλὲς αὐτῷ ἔργον τῆς ἀντι-
γραφῆς ἐκ τῶν κωδίκων πάσης φύσεως
ὕλης.

Ἐσχάτως, πρὸς δημοσίευσιν τῆς ἀντι-
γραφείσης ὕλης, ἔδρυσεν τὴν «Ἀγιορειτι-
κὴν Βιβλιοθήκην» Ἐκκλησιαστικὴν καὶ
Θρησκευτικὴν περιοδικὴν διευθυνόμενον
καὶ ἐκδιδόμενον ὑπὸ Σωτ. Ν. Σχοινᾶ ἐν
Βόλῳ, δημοσιεύσας ἐν αὐτῷ πλείστας ἀ-

νεκδότους ἁσματικάς Ἀκολουθίας, Κανό-
νας καὶ διάφορα ἄλλα.

Φιλακόλουθος εἰς τὸ ἔπακρον, ψάλλον
καὶ ἀκροώμενος κατὰ τὰς συχνὰς ἀγρυ-
πνίας καὶ λοιπὰς ἀκολουθίας, ἐτέρπετο ἡ
ἀγαθὴ του ψυχὴ ἐκ τῆς ψαλμωδίας καὶ
ἀκροάσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἁσμάτων.
Ἐραστὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντι-
νῆς μουσικῆς, ἐξέμαθε ταύτην ἄριστα κα-
ταλιπὼν καὶ ἱκανοὺς μαθητάς.

Ἐνθερμος ὑποστηρικτὴς τοῦ Κοινοβίου
δὲν ἠτύχησε νὰ ἴδῃ τὴν προσφιλεῖ του
Λαύραν Κοινόδιον ὡς ἐπεθύμει.

Ἐτιμήθη διὰ τριῶν παρασήμων· α'.
τοῦ Σουλτάνου (ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας
Ἰωακείμ Γ'.) β'. τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδη-
μίας καὶ γ'. τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ
Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου Β'. (ἀργυροῦς
Σταυρὸς τοῦ Φοίνικος).

Ἐκοσμεῖτο διὰ πολλῶν ἀρετῶν ὑπομο-
νῆς, πραότητος, ἀκακίας, ἐγκρατείας, σω-
φροσύνης κλπ. δι' ὧν καὶ διὰ τῆς καρ-
ποφόρου δράσεώς του ἐκτήσατο λαμπρὰν
φήμην.

Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ἐδωρήσατο πλὴν
τῶν ἄλλων πολλῶν βιβλίων καὶ τὴν ἐξ 24
τόμων Μεγάλην Ἐγκυκλοπαιδείαν «Πυρ-
σοῦ».

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1937 προσβληθεὶς
ἐκ συμφορήσεως τοῦ ἐγκεφάλου ἔπαθεν
ἀμνησίαν. Μετ' οὗ πολὺν προσηλλήθη καὶ
αὖθις καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐκ τῆς αὐτῆς
νόσου. Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς
ζωῆς του ἀσθενήσας μικρὸν, τὴν πρωτὴν
τῆς πρώτης Ἰουνίου ἡμέραν Παρασκευὴν
μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν κοινωνήσας
τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἐξέπνευσεν ὁ-
σιακῶς καὶ ἀνωδύνως, μᾶλλον ἐκ φυσικοῦ
θανάτου ἢ ἐκ τῆς ἀσθενείας.

Τοῦ ἀειμνήστου καὶ πολυσεβαστοῦ Ἀ-
θανασίου ἡ μνήμη αἰώνια.

Γ. Π. Α.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ Η ΡΟΖΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΗ ΕΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ ἐβδόμη ἦτο πολυπράγμων καθ' ὑπερβολὴν καὶ πλέον φλύαρος τῆς κρίσεως (καρκαρίας). ἀδιακόπως εὗρισκέ τις αὐτὴν ὅτισθεν τῶν θυγῶν τῆς οἰκίας ἀκροαζομένην καὶ προδίδουσαν πᾶν τὸ συμβαῖνον ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, καὶ ἐκ τούτου ἐδίδοντο ἀρρομαὶ ἐμίδος καὶ φιλονεικίαι· ἐὰν ἤθελέ τις νὰ διαδώσῃ εἰδησίην τινα ἤρκει μόνον νὰ τῇ ἐμπιστευθῇ αὐτὴν καὶ πᾶσαν τὴν ἐδημοσίευσεν παντοῦ· ἦτο πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὑπερβολικῇ, μεγάλυνουσι τὰ οὐτιδανὰ πράγματα ὑπὲρ τὸ δέον. Ἀλλὰ σιωπῇ σημαίνουσι τὸν κώδωνα καὶ πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἐδῶ. Αὐποῦμαι διότι πολὺ συνέταμον ὅτι εἶχον νὰ σοὶ εἰπῶ, ἡδυνάμην νὰ σοὶ ὁμιλῶ ἐπὶ τοῖς ὁλοκλήρους ὥρας διὰ μίαν ἐκάστην τῶν ὑπηρετιῶν τούτων. Ὡς ἀφήσωμεν τὰ ἐπίλοιπα διὰ τὴν αὐριον, εἶναι Κυριακῇ, καὶ καιρὸν θὰ ἔχωμεν πολύν. Ἐν τοσούτῳ σημείωσον καλῶς τὰ ἐλαττώματά των ταῦτα, προστάθῃσον ν' ἀποφρεύγῃς καὶ ταῦτα καὶ ὅσα ἄλλα θὰ σοὶ δείξω εἰσέτι εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπηρετιῶν μου. Ἐλπίζω δ' ὅτι διὰ τούτου τοῦ τρόπου θὰ δυνηθῶμεν νὰ συμφωνήσωμεν.

Ἡ Ρόζα ἐννοήσασα ὅτι εἰς τὰς διηγῆσεις τῆς γυναικὸς τοῦ φύλακος ὑπῆρχον ὑπερβολαί, καὶ πρὸ πάντων ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ κατηγορήσῃ τοὺς ἀγαπῶντας νὰ καταλαλῶσιν ἄλλως τε δέ, λέγουσα καθ' ἑαυτὴν κατὰ δίκαιον λόγον, ὅτι ἐπρεπε ν' ἀκούσῃ ἐπίσης καὶ τὰς ὑπηρετίας ἐκείνας πρὶν τὰς δικάσῃ, περιορίσθαι νὰ ἀποκριθῇ. «Ἀλλή τις ὑπηρετία,

ἥτις ἤθελεν ἔχει μόνον τὸ δέκατον τῶν ἐλαττωμάτων, περὶ ὧν μοὶ ὁμιλήσατε, ἤρκει νὰ ἦναι ἀξιοκατάκριτος· ἀπέναντι ὧν, φιλεργοῦ, καθαροῦ καὶ τακτικῆς οἰκοδεσποίνης, ἥτις δὲν ἤθελε δυνηθῇ. νὰ εὐχαριστηθῇ ἐκ τῶν τοιούτων θεραπευνίδων· ἐγὼ δὲ θέλω προσπαθῆσαι, ἵνα προφυλαχθῶ ἐξ ὧν ἐκείνων τῶν ἐλαττωμάτων.»

Πραγματικῶς ἡ Ρόζα κατέστη τὸ παράδειγμα τελείας ὑπηρετίας. Πιστὴ εἰς τὰς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ δὲν περιορίζετο εἰς τὸ νὰ ὑπηρετῇ πιστῶς τοὺς κυρίους της· ἐν ὧν τὴν ἐβλεπον καὶ μόνον διὰ νὰ τοῖς ἀρέσκῃ, ἀλλ' ἐνήργει πάντοτε ἐν εὐθύτητι καὶ φόβῳ Κυρίου πᾶσαν ἐργασίαν της, καὶ πᾶν ὅ,τι ἐπρατε τὸ ἐξεπλήρου εὐχαρίστως, καὶ ὥς νὰ ἐπρατε τοῦτο πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὄχι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐδείκνυνεν ἀκούραστον ἐνέργειαν· δὲν ἡδύνατό τις νὰ βλέπῃ ἄνευ εὐχαριστήσεως τὸν ζῆλον καὶ τὴν ζέσιν μεθ' ὧν εἰργάζετο, καὶ τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς ἐτελείωνε τὴν ὑπηρεσίαν της· οὐδέποτε ἐνανελάμβανε τις πρὸς αὐτὴν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἤρχιζεν ἐγκαίρως τὰς καθημερινὰς ἐργασίας της, καὶ οὐδέποτε ἀνέμενε νὰ τῇ τὰς ὑπενθυμίσεων· αὐτὴ ἐγνώριζε νὰ ἐκπληρῇ ἀσμένως ὅ,τι εἶχε νὰ πράξῃ, καὶ πολλάκις μάλιστα ἐξεπληροῦτο πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ τῇ ἐνθυμῶσιν. Δὲν ἔλειπε ποτὲ τοῦ νὰ βάλῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ πᾶν σκευὸς ἅμα ἐτελείωνε τὴν χρῆσίν του. Τὸ δωμάτιόν της ἦτο ἀείποτε καθαρότατον, καὶ δὲν ἀνεπαύετο πρὶν ἢ ἴδῃ τὰ μαγειρικά σκεύη λάμποντα καὶ καθαρά. Πάντες οἱ εἰσερχόμενοι ἐθαύμαζον τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν εἰς τὸ μικρὸν ἐκ τῶν οἰκοκυρείων. Ἐκίχδετο περισσότερον τῶν συμφερόντων τῶν κυρίων της ἢ τῶν ἰδικῶν της. Μετεχειρίζετο τὰ πῆλινα σκεύη

μετὰ τοσαύτης προφυλάξεως ὥσπερ ἦσαν ἐκ λεπτοτάτης ποροελένης. Ἐὰν ἐβλεπε βελόνην τινὰ χαμαὶ τὴν ἐσύναζε πάραυτα, καὶ τὴν ἐναπέθετεν εἰς τὴν βελονοθήκην τῆς κυρίας της. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐπραττεν ἐγκλημα ἐὰν κρυφίως ἔτρωγε φαγητόν τι, καὶ ἐθεώρει ἀξιοκατάκριτον τὴν οἰκιοποίησιν τοῦ ἐλαχίστου πράγματος. Ἐχεμύθις οὕσα ἐφύλαττε κεκρυμμένον ἐν ἑαυτῇ τὸ λεγόμενον καὶ πραττόμενον εἰς τὴν οἰκίαν τῶν κυρίων της, καὶ οὐδέποτε ἐξήρχετο μυστικόν τι τῶν χειλέων της. Ἐγκρατὴς εἰς τὰς ἐπιθυμίας της, εὐχαριστήμενη καθ' ὅλα, οὐδὲν ἡδύνατο ν' ἄλλοιωσῃ τὴν γαλήνην τῆς διαθέσεώς της· τέλος ἦτο αὐτὴ ἡ σωφροσύνη. Ἐὰν ἐσφαλῇ, ἀμέσως ὁμολόγει τὸ σφάλμα της καὶ ἐζητεῖ τὴν πρέπουσαν συγγνώμην. Ἐὰν τὴν ἐπέπληττον ἀδίκως, ἤξευρε νὰ σιωπᾷ προσηκόντως, ἡ δὲ σιωπὴ της καὶ ἡ ἀγγελικὴ γλυκύτης ἐξωγραφισμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἤρχον πολὺ πλέον ἵνα συγκινήσωσι καὶ καταπραῖνωσι τὴν παρωργισμένην οἰκοδεσποιναν, παρὰ οἱ λόγοι· οὕτω δὲ προσφερομένης τῆς Ρόζας ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φύλαξ κατέστη καὶ αὐτὴ γλυκυτέρα, καὶ ἐπὶ τέλους πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τοῦ συζύγου της, ὁ καιρὸς παρήρχετο χωρὶς αὐτὴ νὰ ὀργισθῇ παντελῶς.

Ἐκτὸς τούτου ἡ ὑπηρεσία τῆς Ρόζας ἦτο λίαν ἐπιπνος· ἂν καὶ πολλὰ ἐπιτηδεῖα αὐτὴ εἰς πάντα τὰ λεπτότερα γυναικεῖα ἔργα, μ' ὅλα ταῦτα αἱ βαρεῖαι οἰκιακαὶ ἐργασίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἐπεφορτίζετο, ἐξεπληροῦντο καὶ αὐταὶ ἐξ ἀνάγκης, οὕσαι ἄλλως ξέναι καὶ μάλιστα δυσάρεστοι εἰς νεάνιδα τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκεν ἡ Ρόζα. Καθ' ἐκάστην πρωΐαν, καὶ πρὶν ἢ ἐξημερώσῃ, ἦτο ὑποχρεωμένη, ἐγειρομένη τῆς κλίνης, νὰ φέρῃ ὕδωρ καὶ ξύλα, νὰ ἀνάψῃ τὸ πῦρ εἰς τὸ μαγειρεῖον,

νὰ πλύνῃ τὰ ἀγγεῖα, νὰ σαρώσῃ τὰ δωμάτια καὶ τὸ μαγειρεῖον, καὶ νὰ ἐργασθῇ προσέτι ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων οἰκιακῶν ἐργασιῶν.

Μὲ ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν καὶ προσπάθειαν τῆς Ρόζας τῇ ἦτο ἀδύνατον ἵνα ἐπιτύχῃ ἀμέσως εἰς τόσον πολλὰς καὶ εἰς τόσον νέας δι' αὐτὴν ἀσχολίας. Ἡ θυμώδης κυρία της δὲν ἔλειπεν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ νὰ τὴν κατηγορῇ ὡς ὀφθυμον καὶ ἀνεπιτήδειον, καὶ τὴν ἐπετίμα μὲ ὑβριστικὰ ἐπίθετα. Ἡ προσφερομένη τῇ Ρόζα τροφὴ δὲν ἦτο μὲν κακὴ εἰς τὸ εἶδός της, ἀλλ' αὕτη ἡ νεᾶνις ἐδυσκολεύετο νὰ συνειθίσῃ ἑαυτὴν εἰς τὸ νὰ δέχηται τὰ διάφορα φαγητὰ ταῦτα, ἅτινα τῇ ἐφαίνοντο παράδοξα, καὶ ἅτινα τρώγουσα ἐβίαζεν ἑαυτὴν παρὰ πολὺ. Ἡ δὲ κλίνη της ἦτο μὲν καθαρά, ἀλλ' ἀκατάλληλος λίαν διὰ τὴν θυγατέρα ἐνὸς ἱππότη.

Μετὰ παρέλευσιν μᾶς καθημερινῆς τόσοσιν τραχείας καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας, ἥτις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς αὐγῆς καὶ διήρκει μέχρι τῆς ἑσπέρας καὶ νυκτὸς, καταβεβαρημένη μάλιστα ὑπὸ ἐπιπλήξεων καὶ ὕβρεων, ἡ καλὴ Ρόζα ἀπεσύρετο περὶ λυπὸς καὶ καταβεβλημένη ὑπὸ τοῦ μόχθου, ἐντὸς τοῦ μικροῦ αὐτῆς δωματίου, ἵνα ἡσυχάσῃ. Τότε μόνη μένουσα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ παρηγορούμενη ἀφιέρωνεν εἰς τὸν Θεὸν τὰς θλίψεις της. Συχνάκις ἤνοιγε τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου της, καὶ ὑψώνουσα τοὺς πλήρεις δακρύων ὀφθαλμούς της εἰς τὸν ἑναστρον οὐρανόν, ἐδέετο τοῦ ὑψίστου Θεοῦ οὕτως. «ὦ Θεέ μου! ὦ Θεέ μου! εὐχαρίστως θέλω ὑποφέρει πάντα ταῦτα τὰ δεινὰ· εὐελπιζομένη εἰς τὸ ἀπειρον ἔλεός Σου, ὅτι ἐπὶ τέλους θέλω δυνηθῇ ἵνα ἀνακουφίσω τὰς θλίψεις τοῦ ἀγαπητοῦ μου πατρός». (Ἀκολουθεῖ)

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἀγιορειτική Βιβλιοθήκη» μετὰ θαθείας λύπης ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ ἐκκλησίαν πρὸς τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς οἵτινες, δεχθέντες οἰκαιοθελῶς τὸ περιοδικὸν καὶ λαμβάνοντες αὐτὸ ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη, ἡμέλησαν μέχρι σήμερον νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Ἐὰν καὶ μετὴν παροῦσαν ἐκκλησίαν, δὲν θελήσουν νὰ ἀποστείλουν αὐτήν, κατ' ἀνάγκην θὰ διακόψωμεν τὴν ἐκδοσὶν ἀπὸ τοῦ δ' ἔτους, διότι ἔχομεν τεραστίαν ζημίαν. Οὕτω λοιπὸν θὰ γίνουν αἵτιοι νὰ τὸ στερηθοῦν οἱ λαμβάνοντες αὐτὸ ὑπόλοιποι χριστιανοὶ καὶ πληρώνοντες ἀπ' ἑνός, καὶ ἀπ' ἑτέρου θὰ ἐλέγχωνται διὰ τὴν ζημίαν ἡμῶν.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ διακοπῇ τὸ πρωτότυπον καὶ λίαν ὠφέλιμον περιοδικὸν τοῦτο, ἐλλείψει πόρων, ἃς σπεύσουν νὰ ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομὴν των, θὰ διαγράφονται τοῦ πίνακος, καὶ τοῦτο θεωρηθῇ ὡς εἰδοποίησις ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομή των.

Πρὸς ὑπενηθύνειν, οἱ καθυστεροῦντες εἶναι οἱ ἑξῆς:

Μητροπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας — Μεσολόγγιον

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
	δραχ.	δραχ.	δραχ.	δραχ.
Κατερινοῦς	120	100	80	300
Παντοκράτορος	120	100	80	300
Ρέμβου	120	100	80	300
Ἀργολίδος — Ναύπλιον				
Ἀγία Μονή		100		100
Ἀγιοῦντος	120	100	80	300
Ἄρτης — Ἄρτα				
Κάτω Παναγίας	120	20		140
Θεοτοκίου	120	100	80	300
Μελάτων	120	100	80	300
Βεργίας καὶ Ναούσης — Βέργοια				
Ἀγ. Ἀθανασίου (Σφηνίτης)	120	100	80	300
Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως — Δημητσάνα				
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Ἀμπελακίων	120	100	80	300
Κερνίτης	120	100	80	300
Γρεβενῶν — Γρεβενά				
Ἀγίου Νικάνορος	120	100	80	300
Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων - Γύθειον				
Ἀγία μονή		100		100
Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης — Δελβινάκι				
Στομίου	120	100	80	300
Ζακύνθου — Ζάκυνθος				
Ἀγίου Διονυσίου Στροφάδων	20	20		40

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Τιμίου Προδρόμου	90			90
Θεοτόκου Σπηλαιωτίσσης	120	100	80	300
Ἡλείας — Πύργος				
Ἄνω Δίβρης	120	100	80	300
Κρεμαστής	120	100	80	300
Ποσειδῶ	120	100	80	300
Σκαφιδιάς	120	100	80	300
Φραγκοπηδήματος	120	100	80	300
Θεσσαλονίκης — Θεσσαλονίκη				
Βλατάδων		90	80	170
Θεσσαλιώτιδος — Καρδίτσα				
Κορώνης	120	100	80	300
Καραϊσκάκη	120	100	80	300
Σπηλιάς	120	100		220
Σκλαταίνης	120	100	80	300
Θηβῶν καὶ Λεβαδείας — Λεβάδεια				
Σεραφεῖμ ἡ Δομννὸς Δαύλεια		100	80	180
Σαγματᾶ		100	80	180
Ἰωαννίνων — Ἰωάννινα				
Παληοῦρης	120		80	200
Ρωμανοῦ	120		80	200
Τσιούκας	120		80	200
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας — Καλάβρυτα				
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Κασσανδρείας — Πολύγυρος				
Ἀγίας Ἀναστασίας	240	100	160	500
Κερκύρας καὶ Παξῶν — Κέρκυρα				
Ἀγίας Εὐφημίας	70			70
Ἀγίων Θεοδώρων	120	100	80	300
Πλατυτέρας (Μανδουκίου)	120	100	80	300
Κεφαλληνίας — Ἀργοστόλιον				
Ἀγριλίων	120	100	80	300
Ἄτρου	120	100	80	300
Ἀγίου Ἀνδρέου	120	100	80	300
Ἐσταυρωμένου	120	100	80	300
Ἀγίου Γερασίμου (Γυν.)		100	80	180
Θεμάτων	120	100		220
Σισίων	120	100	80	300
Κίτρους — Κατερίνη				
Ἀγίου Διονυσίου (Ὁλύμπου)	120	100	80	300
Κοζάνης — Κοζάνη				
Στανοῦ	120	100	80	300
Κορινθίας — Κόρινθος				
Βράχου	70			70
Στεφάνου	120	100	80	300
Φενεσῶ	120	100	80	300
Καρυστίας — Κύμη				
Σωτήρος		100	80	180

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Λευκάδος καὶ Ἰθάκης — Λευκάς				
Καθαρῶν	120	100	80	300
Φανερωμένης	30			30
Μαντινείας καὶ Κυνουρίας — Τρίπολις				
Βαρσάν	80			80
Μαντινείας	80			80
Γοργοπηκίου	120	100	80	300
Κανδύλας	120	100	80	300
Καλτεζῶν	120	100	80	300
Ἑλώνης	120	100	80	300
Καρυᾶς	120	100	80	300
Λουκοῦς	120	100	80	300
Μαλεδής	120	100	80	300
Ὁρθοκωστᾶς	120	100	80	300
Παλαιοπαναγίας	120	100	80	300
Τιμίου Προδρόμου	120	100	80	300
Σίτζας	120	100	80	300
Μεσσηνίας — Καλάμαι				
Βουλκάνου	120	100	80	300
Βελανιδιάς	120	10		130
Διμιόλης	120	100	80	300
Μηθύμνης — Καλλονὴ Λέσβου				
Λειμῶνος		200		200
Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης — Πρέβεζα				
Προφήτου Ἡλιοῦ	120	100	80	300
Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου — Ξάνθη				
Καλαμοῦς	120	100	80	300
Σαμακώδης	120	100	80	300
Ταξιάρχων	120	100	80	300
Παραμυθίας καὶ Γηρομερίου — Παραμυθία				
Γηρομερίου	120	100	80	300
Παγανίων	120	100	80	300
Παροναξίας — Πάρος				
Μεταμορφώσεως ἡ Δάσους Πάρον	100	10		110
Φανερωμένης Νάξου		100	80	180
Πατρῶν — Πάτραι				
Γηροκομείου	120	100	80	300
Ἑλεούσης	120	100	80	300
Μαρίτσης	120	100	80	300
Νοτεῶν	120	100	80	300
Ἀγίων Πάντων	120	100	80	300
Σάμου καὶ Ἰκαρίας — Βαθὺ Σάμου				
Τιμίου Σταυροῦ	120	100	80	300
Σισανίου καὶ Σιατίστης — Σιάτιστα				
Ἀγίου Νικάνδρου	120	100	80	300

Ἱερὰ Μονή	Ἔτος α'.	Ἔτος β'.	Ἔτος γ'.	Τὸ ὅλον
Σπάρτης — Σπάρτη				
Ζερμπίστης	120	100	80	300
Ἀγίων Τεσσαράκοντα	120	100	80	300
Σύρου — Ἐρμούπολις				
Κοιμήσεως Θεοτόκου Τήνων	120	100	80	300
Ἀγίου Νικολάου Ἄνδρον	120	100	80	300
Ταξιάρχων Σέριφον		100	80	180
Τρίκκης καὶ Σταγῶν — Τρίγκαλα				
Βαρλαάμ Μετεώρων	120	100	80	300
Γκούρας	120	100	80	300
Μεταμορφώσεως Μετεώρων	80			80
Ἀγίου Στεφάνου Μετεώρων	120	100	20	240
Σταγιάδων	120	100	80	300
Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης — Ὑδρα				
Πρ. Ἡλιοῦ Ὑδραν		100	80	180
Ζωοδ. Πηγῆς Μπάτσιον Ἄνδρου	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος Αἰγιναν	120	100	80	300
Χρυσολεοντίσσης (Γυν.) Αἰγιναν	120	100	80	300
Φθιώτιδος — Λαμία				
Ἀγνινίτσης	120	100	20	240
Δαδίου	120	100	80	300
Μαλεσίνης	120	100	80	300
Χίου — Χίος				
Μουνδῶν	120	100	80	300
Ματρώνης (Χαλάνδρων)	120	100	80	300
Νέα Μονή	70			70
Κρήτης — Ἡράκλειον				
Ἀγκαράθου	120	100	80	300
Βροντησίου	120	100	80	300
Ἀγίου Γεωργίου (Ἐπανωσήφη)	120	100	80	300
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	120	100	80	300
Σαββατιανῶν	120	100	80	300
Ἀρκαδίας — Ἅγιοι δέκα				
Ἀπεξανῶν Καινουρίαν		100	80	180
Κουδουμάς Μονιφάτσιον		100	80	180
Ὁδηγητρίας Καινουρίαν		100	80	180
Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου — Ρέθυμνον				
Ἀρκαδίου		100	80	180
Δισκουρίου	120			120
Μυριοκεφάλων	120	100	80	300
Μπαλῆ	120	100	80	300
Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου — Χανιά				
Γουβερνέτσου	120	100	80	300

Ἱερά Μονή	Ἔτος Α΄.	Ἔτος Β΄.	Ἔτος Γ΄.	Τὸ ὅλον
Ἀγίας Τριάδος	120	100	80	300
Λάμπης καὶ Σφακίων — Σπήλι ἀγ. Βασιλείου				
Ἀσωμάτων	120	100		220
Πέτρας — Νεάπολις				
Ἀρετίου	120	100	80	300
Βιδιανῆς	120	100	80	300
Ἱερός καὶ Σητείας — Ἱεράπετρα				
Χαλέπας	120	100	80	300
Κισσάμου καὶ Σελίνου — Καστέλι Κισσάμου				
Κυρίας Γωνιάς	120	100	80	300

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ Κ.Α.Π.

Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀνήλιον	60			60
» Τζιούξανη	120	100	80	300
» Πρόπαν	120			120
» Μεγαλόβρυσον			80	80
» Δογάνη			80	80
» Πλασιὰ	120	100	80	300
» Σταγιάτες	100		80	180
» Ἀπόστολοι Ἀργαλαστή	120	100	80	300
» Νερόμυλοι		100	80	180
» Κωφοί	120	100	80	300
» Σκληθρον			80	80
Ἀναλήψεως Βουλγαρινή	50			50
Ἀγίου Βλασίου Ἀγίος Βλάσιος			40	40
Ἀγίου Γεωργίου Κεραμυδι			80	80
» Συκὴ	120			120
» Ἀνατολή	120	100	80	300
» Κάπιστα (Σωτηρίτσα)			80	80
» Κουκουράδα Ἀγίας		100	80	180
» Ἀγ. Γεώρ. Νηλείας	120	100		220
» Μηλεῶν	120			120
Γέννησις Θεοτόκου Λαύκος			80	80
Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυρὸς		100		100
» Οὐζλάρ		100	80	180
» Καστρί			80	80
» Ποταμιὰ			80	80
» Μαρμαργιανή		100	80	180
» Ἀγ. Λαυρέντιος	120	40	80	240
» Νεοχώριον				120
Εὐαγ. Θεοτόκου Γερακάριον	120	100		220
Ζωοδόχου Πηγῆς Νεοχωράκιον		100	80	180
» Μετόχιον	120	100	80	300

Ἱερός Ναὸς	Ἔτος α΄.	Ἔτος β΄.	Ἔτος γ΄.	Τὸ ὅλον
Ἀγίων Θεοδώρων Ἀγιοὶ Θεόδωροι	120	100	80	300
» » Περσουφλή	120	100	80	300
Κοιμ. Θεοτόκου Δέσιανη			80	80
» Δρυμῶν	120	100	80	300
» Εὐνόδρουσι	120			120
» Προμύριον	40			40
Ἀγίας Κυριακῆς Τσαγκαράδα	30			30
Ἀγίας Μαρίνης Ἀφησσας	120			120
Μεταμορφώσεως Ἀμαλλιάπολις		100	80	180
» Μοδέστου Ταχταλασμάν		100	80	180
» Νικολάου Κερασιὰ	120	100	80	300
» » Μπίρ	120	100	80	300
» » Κιτίκιον		100	80	180
» » Ἀθανάτη		100	80	180
Ἀγίου » Δράκεια	30	100	80	210
Ἀγίας Παρασκευῆς Κοκκωτοί	120	100	80	300
» » Σούρπη	120			120
» » Ἀληφακλάρ	120	100	80	300
» » Κελεμενί	120	100	80	300
» » Μεταξοχώρι			80	80
Τιμίου Σταυροῦ Κάτω Γαντζέα	120			120
Τιμίου Προδρόμου Ἀγιά	120	100	80	300
Ἀγίας Τριάδος Καλύβια Σούρπη	70	100	80	250
» » Σκήτη Ἀγίας	120	100	80	300
» » Λαουτζά	120	100	80	300
Ἰπαπαντῆς Βένετον	30	100	80	210
» Δεμίνιον		100		100

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΤΟΜΩΝ

Ἀμφιλόχιος Ἀργυριάδης ἀρχιμ. ἱ. ν. Ἀγίας Ζώνης Ἀθήνα		106		106
Ἀρταβάνης Δημ. ἱερεὺς Ἀνεμόμυλοι Κέρκυρα	120	100	80	300
Βλασσόπουλος Π. Γρ. ἱερ. Μητροπόλεως Λευκάδος		90		90
Βαλλῆς Βασίλ. ἱερεὺς Λέκα Σάμου	120			120
Δεκανάλης Τιμόθεος ἱερομόναχος Μυλοπόταμος Κρήτης	120	100	80	300
Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπεία Λάγκωμα Ἐπὶ ν. Θεο(ν)ική	120	100	80	300
Μαχούχας Γεώρ. ἱερεὺς Τουρκουμεισλή Λαρίσης	120			120
Μαξιμιλιανὸς Γεώρ. Γραφ. Μητροπόλεως Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπέϊκος Ἰω. ἱεροδιάκονος Κέρκυρα	120	100	80	300
Μπαξεβάνης Ἰω. ἱερεὺς Λάγκωμα Ἐπὶ ν. Θεσσαλονίκη	120	100	80	300
Πολίτης Ταξιάρχης ἱερεὺς Γρ. ἱ. Μητροπόλεως Λευκάδα	120	100	80	300
Πολίτης Χρύσανθος Πρωτοσύγγελος Κέρκυρα ἀρχιμ.	120	100	80	300
Παπαθεοδῶρου Ἀθαν. ἱερεὺς Λάρισα	120	100		220
Ρομποτῆς Γαδριήλ ἡγούμεν. Φανερωμένης Λευκάδα	120	10		130
Ψύλλας Κύριλλος ἀρχιμ. ναὶς ἀγ. Αἰκατερίνης Πλάκας	70	206		276
Θεοδωρόπουλος Παναγ. ἐφημ. ἀγ. Νικολ. Ὑπάτης Λαμίας	120	100	80	300
Ἀργύρης Εὐστάθ. ἱερεὺς Σπαρτοχώρι Λευκάδος		100	80	180
Ἀνδρικογιαννόπουλος Βασ. ἱερεὺς ἀγ. Δημήτριος Ἡλείας		100	80	180
Βερνάνδος Δωρόθ. Ἀρχιμ. Ἱ. Ν. Ἀγίου Γεωργίου Κερασινίου	100	80		180

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

Ἀνεκδότου Ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως Ἰδιομέλων, Δο-
ξαστικῶν κ. λ. π.

(Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος Γ. 74)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Τῇ ΙΑ'. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου σταυροῦ Γ'. ἔτος σελ. 36

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Τῇ ΚΣΤ'. τοῦ ἁγίου Δημητρίου Γ'. ἔτος σελ. 36

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Τῇ Β'. τῶν ἁγίων Ἀκινδύνου, Ἀφθονίου κ. λ. π. Γ'. ἔτος σελ. 103
 » Γ'. τοῦ ἁγίου Ἀκεψιμᾶ » » » 104
 » ΣΤ'. τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Ὁμολογητοῦ » » » 104
 » ΙΑ'. » » Μηνᾶ » » » 104
 » αὐτῇ » » Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου » » » 104
 » ΙΓ'. » » Χρυσοστόμου » » » 104
 » ΙΔ'. » » Ἀποστόλου Φιλίππου » » » 104
 » ΙΣΤ'. » » Ματθαίου » » » 105
 » Κ'. » » Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου » » » 105
 » ΚΔ'. » » Κλήμεντος Α'. ἔτος Μάιος 1937 » » 30
 » αὐτῇ » » Πέτρου Ἀλεξανδρείας » » » 30
 » ΚΗ'. » » Στεφάνου τοῦ νέου » » » 105
 » Λ'. » » Ἀποστόλου Ἀνδρέου » » » 30

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Τῇ Ε'. τοῦ ἁγίου Σάβδα » » » 31
 » ΣΤ'. » » Νικολάου » » » 31
 » Θ'. τῆς ἁγίας Ἀννης » » » 31
 » Γ'. τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου » » » 32
 » ΙΑ'. τοῦ ἁγίου Νικηφόρου δασιλέως, κτίτορος Μ. Λαύρας » » » 32
 » Ζ'. » » Προφήτου Δανιήλ » » » 33
 » Κυριακῇ τῶν Προπατέρων » » » 33
 » » πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως » » » 33
 Μετέορτα τῶν Χριστουγέννων » » » 35

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Τῇ Α'. τοῦ ἁγίου Βασιλείου » » » 37
 » Β'. Προεόρτια τῶν Φώτων » » » 38
 » Δ'. Μετέορτα τῆς Περιτομῆς » » » 36
 » Θ'. τοῦ ἁγίου Πολυεὐκτου Γ'. » » 165

» ΣΤ'. τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ Ἀπο-
 στόλου Πέτρου Α'. » Μάιος 1937 » 41
 » ΙΖ'. τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου » » » » 41
 » ΙΗ'. » » Ἀθαν. Ἀλεξανδρείας » » » » 41
 » Κ'. » » Εὐθυμίου » » » » 42
 » ΚΖ'. » » Χρυσοστόμου Γ'. » » 165

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Τῇ Β'. τῆς Ὑπαπαντῆς Γ'. » » 166
 » Γ'. τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου » » » 166
 » Η'. » » Προφήτου Ζαχαρίου Δ'. » » 214
 » Θ'. » » Νικηφόρου Γ'. » » 167

ΜΑΡΤΙΟΣ

Τῇ Θ'. τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Γ'. » » 227
 » ΚΕ'. τοῦ Εὐαγγελισμοῦ » » » 228
 » ΛΑ'. τοῦ ἁγίου Ὑπαιτίου Γαγγρῶν Δ'. » » 215

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Τῇ ΚΓ'. τοῦ ἁγίου Γεωργίου Γ'. » » 228
 » ΚΕ'. » » Ἀποστόλου Μάρκου » » » 229
 » Λ'. » » Ἰακώβου υἱοῦ Ζεβεδαίου » » » 229

ΜΑΪΟΣ

Τῇ Ζ'. τοῦ φανέντος σταυροῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ » » » 313
 » Η'. » ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου » » » 314
 » αὐτῇ » » Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου » » » 314
 » » » » μάρτυρος Ἀκακίου » » » 314
 » Θ'. » » Προφήτου Ἡσαΐου » » » 314
 » Ι'. » » Σίμωνος τοῦ ζηλωτοῦ » » » 315
 » αὐτῇ τῶν τριῶν μαρτύρων Ἀλφειοῦ, Φιλοτέλφου καὶ Κυρίνου » » » 315
 » ΙΒ'. τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου Κύπρου » » » 315
 » αὐτῇ » » Γερμανοῦ Κων/πόλεως » » » 316
 » ΚΕ'. ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμ. Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου » » » 316
 » ΚΣΤ'. τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Κάρπου » » » 316
 » ΚΔ'. » » Συμεὼν τοῦ θαυμαστορίτου Δ'. » » 268

ΙΟΥΝΙΟΣ

Τῇ Η'. τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου Γ'. » » 317
 » αὐτῇ » » Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου Δ'. » » 269
 » ΙΑ'. » » Ἀποστόλου Βαρνάβα » » » 269
 » ΙΗ'. » » μάρτυρος Λεοντίου » » » 269
 » ΙΘ'. » » Ἀποστόλου Ἰούδα τοῦ ἀδελφοθέου Γ'. » » 317
 » ΚΑ' » » μάρτυρος Ἰουλιανοῦ » » » 269
 » ΚΒ'. » » Εὐσεβίου Σχμοσάτων » » » 317

» ΚΔ'. Τὸ γενέθλιον τοῦ Τ. Προδρόμου	» » »	317
» ΚΕ'. τῆς ἁγίας Φεβρωνίας	» » »	318
» ΚΘ'. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου	» » »	318
» Δ'. » » » τῶν ΙΒ'.	» » »	319
» αὐτῇ » » » » »	Δ'. » »	270

ΙΟΥΛΙΟΣ

Τῇ Β'. τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου	Γ'. » »	402
» Δ'. τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης	» » »	403
» Ε'. » » Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ	» » »	403
» Η'. » » Προκοπίου	» » »	404
» Θ'. » » Παγκρατίου Ταυρομενίας	» » »	405
» αὐτῇ » » Φωτίου	» » »	405
» ΙΑ'. τῆς ἁγίας Εὐθυμίας	» » »	405
» ΙΒ'. τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ τοῦ Μελίτου, μετὰ κανόνος	Β'. » »	416
» Κ'. » » Προφῆτου Ἡλίου	Γ'. » »	406
» ΚΒ'. τῆς ἁγίας Μαγδαληνῆς	» » »	407
» ΚΕ'. » » Εὐπραξίας	» » »	408
» ΚΖ'. τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος	» » »	408
» ΛΑ'. » » Εὐδοκίμου	» » »	408

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Τῇ Β'. τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου	Δ'. » »	367
» ΣΤ'. τῆς Μεταμορφώσεως	» » »	367
» Θ'. τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Μαρτίνα	» » »	368
» ΙΕ'. τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	» » »	368
» ΙΣΤ'. τοῦ ἁγίου Μανδηλίου	» » »	369
» ΚΕ'. » » Ἀποστόλου Βαρθολομαίου	» » »	369
» αὐτῇ » » Τίτου	» » »	369
» αὐτῇ » » Λαυρεντίου	» » »	369
» ΛΑ'. τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου	» » »	370

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ," ΤΟΥ Δ' ΕΤΟΥΣ 1939-40

Α'. Ἀκολουθίαι

1) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη	σελ.	8
2) » Ἀκακίου τοῦ ἐν τῇ κλίμακῃ	»	78
2) » Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου καὶ τοῦ δσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου	»	154
4) » Καισαρίου, ἀδελφοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου	»	200
5) ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου	»	273
6) ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	337

Β'. Βίοι Ἀγίων

1) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη	»	17
2) » Γρηγορίου τοῦ Δομestίκου	»	21
3) » Ἀκακίου τοῦ ἐν τῇ Κλίμακῃ	»	87
4) » Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου καὶ τοῦ δσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου λόγος πανηγυρικὸς	»	171
5) » Καισαρίου ἀδελφοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου	»	212
6) » Χαραλάμπους	»	221
7) ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου, ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα αὐτῆς	»	284
8) ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	347

Γ'. ΚΔ'. Οἵκοι

1) Εἰς τὴν Θεοτόκον	»	103
2) Εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον	»	245

Δ'. Κανόνες

1) Εἰς τὸν Ἀκάθιστον ὕμνον	»	45
2) Παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον	»	95
3) » » » Ἀπόστολον τὸν Νέον	»	315

Ε'. Λόγοι

1) Περὶ ἐλεημοσύνης, ὑπὸ Χριστοφόρου μοναχοῦ	»	108
2) » ταπεινοφροσύνης » »	»	127
3) » τῶν πτωμάτων τῆς γλώσσης » »	»	131
4) Ὅτι τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ κ.λ.π. » »	»	132
5) Εἰς τὸ ὠφελοῦν αἱ ὑλὲρ τῶν κεκοιμημένων εὐχαὶ » »	»	132
5) Περὶ νηστείας τοῦ αὐτοῦ » »	»	240

ΣΤ'. Διάφορα

1) Ἰωσήφ πρὸς τὸν Τυρόν	σελ. 36, 65, 135, 208, 265, 332
2) Ἰωσήφ πρὸς τὸν Τυρόν	σελ. 36, 65, 135, 208, 265, 332
— Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ	» 108
— Ὁ Γέρον Σπυρίδων (Ἀθανάσιος) Λαυριώτης	» 220
— Ἐπιστολὴ πρὸς ἡγούμενον Καρακάλλου	» 224
— Ἀπονομὴ παρασήμου εἰς λατρὸν Παυλίδην	» 323
3) Ἀθανασίου Λαυριώτου	σελ. 3, 262, 360
— Περὶ τῆς ἐν ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾶς μονῆς Μ. Λαύρας	σελ. 70
— Γεγονότα τῆς ἐποχῆς μας	σελ. 72, 138, 204
— Ὅσοι ἡγίασαν εἰς τὰ ὅρια τῆς Λαύρας	σελ. 236, 312, 373
— Περὶ ἐξομολογήσεως	

- Κατάλογος μερικῶν Χρυσοβούλλων σελ. 92, 145, 196
 — Ἀποφθέγματα φιλοσοφικά (συνέχεια) σελ. 370
- 4) **Παύλου Παυλίδου** Λαυριώτου μοναχοῦ-ἱατροῦ σελ. 48, 68, 143, 380
 — Ἀπάντησις εἰς δύο ἐρωτήματα
 — Νηστεία ἐν Πεντηκοστῇ κ.λ.π.
- 5) **Παντελεήμονος μοναχοῦ Γέροντος** Λαυριώτου σελ. 21, 64, 152, 153, 233
 — Ἀποφθέγματα ἁγίων Πατέρων καὶ φιλοσόφων σελ. 34
 — Μεθοδίου Πατάρων χρησιμοί » 75, 182
 — Κεφάλαιά τινα » 305
 — Ὕμνος εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον » 319
 — Ἀνέκδοτον ἱστορικὸν σημεῖωμα » 319
 — Ἀροβικά γνωμικά » 383
 — Ἀθανάσιος Λαυριώτης »
- 6) **Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεῖτου** » 24
 — Ὕμνος εἰς τὴν Ἀνάβασιν τοῦ θείου Ὁρους σελ. 216, 302, 364
 — Μία πραγματεία περὶ Μουσικῆς
- 7) † **Ἀρχιμ. Ναθαναὴλ Παπαδοπούλου** σελ. 32
 — Εὐχαὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον » 309
 — Ἀκολουθία τῆς ἁγίας Προσκομιδῆς »
- 8) **Σταματίου Γαῖτάνου ἱερομ.** » 183
 — Κάλαντα Προφήτου Ἡλιοῦ Σίφνου »
- 9) **Αἰθέριου ἱερομονάχου Ἀγιοταφίτου** » 27
 — Τὸ Σαραντάριον Ὁρος » 28
 — Εὐχὴ ἐν καιρῷ θλίψεως »
- 10) **Ἰωάννου Σπαθάρη** Καθηγητοῦ σελ. 29, 61, 149, 193, 259, 329
 — Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις τοῦ ἁγίου Ὁρους σελ. 215
 — Ἀνεύρεσις Χρ. σταυροῦ εἰς Ἡράκλειαν » 376
 — Ὁ κολασμένος ἱππότης »

Ζ'. Διηγήματα

Ἡ Ρόζα τοῦ Ταννανβούργου σελ. 50, 116, 188, 320, 371

Η'. Μεμονωμένα

- 1) Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη σελ. 1
 2) Εὐχὴ εἰς ψυχορραγοῦντα, Νήφωνος Πατριάρχου » 39
 3) Περὶ τοῦ σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ Ἀναστ. τοῦ Σιναΐου » 100
 4) Εὐχετήριον » 127
 5) Περὶ τοῦ ποῖα ἁμαρτήματα κλπ. Διον. Ἀρεοπαγίτου » 134
 6) Ἐκλογή τοῦ Νέου Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μ. Καρακάλλου » 184
 7) Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ἰησοῦ » 228
 8) Τὸ κείμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κ. Η. Ι. Χριστοῦ » 230
 9) Ἀντίγραμμα Καίσαρος πρὸς Πιλάτον » 231
 10) Ὁδὴ εἰς τὸν Ἀθῶνα » 235
 11) Ἀνέκδοτα Ἱ. Μονῆς Διονυσίου σελ. 270, 358
 12) Ἀνέκδοτος Ἐκκλησιαστικὴ ποίησις σελ. 214, 268, 367
 13) Εἰκὼν ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου σελ. 272
 14) » ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου » 336
 15) Ἀπὸ τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος σελ. 43, 115, 187, 315
 16) Χρονικά ἁγίου Ὁρους σελ. 383
 17) Διάφοροι δηλώσεις σελ. 52, 61, 118, 191, 257, 323
 18) Εὐρετήριον ἀνεκδ. Ἐκκλησ. ποιήσεως σελ. 397

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Πρὸς τὸν ἅγιον Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφανσάλων κ. Ἰεζεκιήλ καὶ τοὺς κάτωθι δόσιους Πατέρας καὶ λοιποὺς ἐπιστήμονας, τοὺς τιμήσαντας τὸ περιοδικὸν μας διὰ τῆς συνεργασίας των, τοὺς γράψαντας ἢ ἀντιγράψαντας ἐξ ἀρχαίων Κωδίκων καὶ ἀποστείλαντας ὕλην, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Α'. τοὺς γράψαντας

- 1) † Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ.
- 2) Γέροντα Ἀθανάσιον Λαυριώτην ἱατρόν, ἰδρυτὴν μας.
- 3) » Παῦλον Παυλίδην » »
- 4) » Παντελεήμονα » μοναχὸν διδλιοφύλακα Λαύρας, ἁγ. Ὁρος
- 5) » Σάββαν Φιλοθεῖτην » »
- 6) » Βασίλειον Καρακαλλινόν.
- 7) Ἀρχ. Ναθαναὴλ Παπαδόπουλον.
- 8) Ἱερομ. Αἰθέριον ἀγιοταφίτην.
- 9) Ἰωάννην Σπαθάρην Καθηγητὴν Γαλλικῶν Πρ. Λυκείου Βόλου.
- 10) Σάββαν Νανᾶκον Θεολόγον ἱεροκήρυκα.

Β'. τοὺς ἀντιγράψαντας

- 1) Γέροντα Ἀθανάσιον Λαυριώτην ἱατρόν, ἰδρυτὴν μας.
- 2) » Παντελεήμονα μοναχόν, διδλιοφύλακα Λαύρας, ἁγ. Ὁρος.
- 3) Σταματίον Γαῖτάνον ἱερομ. Σίφνος.
- 4) Ἰωάσαφ μοναχόν, Καυσοκαλύδια, ἁγ. Ὁρος.
- 5) Νικόλαον Γκουντόπουλον Ἀνθ)ρχον ἐν ἀποστρατείᾳ.

Γ'. τοὺς βοηθήσαντας

- 1) Βασίλειον Καϊμάκην Θεολόγον — ἱεροκήρυκα Βόλου.
- 2) Σάββαν Νανᾶκον » » »
- 3) Νικόλαον Γκουντόπουλον Ἀνθ)ρχον ἐν ἀποστρατείᾳ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἐπειδὴ ἡ πλειονότης τῶν συνδρομητῶν μας, ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τὴν συνδρομὴν τῆς εἰς τὸ περιοδικόν μας, μὲ ὅλας τὰς θερμὰς παρακλήσεις, ἃς κάμωμεν εἰς ἑκάστον φύλλον, ἀλλὰ καὶ δι' ἰδιαιτέρας προσωπικῆς ὑπομνήσεως τόσον εἰς τὰ ἡγουμενοσυμβούλια τῶν ἱ. Μονῶν, ὅσον καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους Σεβ. Μητροπολίτας καὶ λοιπὰ ἄτομα, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν δημοσιευομένην «Ἐκκλησιν», παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ χριστιανοὶ καὶ αἱ ἱ. Μοναί, ὅσοι καὶ ὅσαι λαμβάνουσι τὸ φύλλον καὶ ἀναγνωρίζουσι τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ, ὅπως ἀποστείλουν ἡμῖν χρηματικὴν ἐνίσχυσιν οἰουδήποτε ποσοῦ, ἀναπληροῦντες οἷονεὶ κατὰ τὸ δυνατόν τοὺς καθυστεροῦντας.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς «Ἐκκλησεως» θὰ ἐννοήσῃ πᾶς τις ὅτι ἔχομεν ἀποκομίσει σημαντικὴν ζημίαν ἀπὸ τὰ τρία ἔτη τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης».

Ἀναμένομεν λοιπὸν ἀπὸ τὰς Ἱερὰς Μονάς, Ἐκκλησιαστικoὺς Ὁργανισμοὺς καὶ ἀπὸ ἀδελφοὺς χριστιανοὺς τοὺς ἀναγνωρίζοντας τὴν χρησιμότητα τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ὅπως ἀποστείλωσιν ἡμῖν σχετικὴν ἐνίσχυσιν.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστελλόντων θὰ δημοσιεύωνται, ἐκτὸς ὅταν δηλώσωσιν ὅτι θέλουν νὰ μείνουν ἐν τῷ κρυπτῷ, ὁπότε θὰ δημοσιεύωνται ὡς ἄγνωστοι, πρὸς γνῶσιν αὐτῶν.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΧΑΛΔΑΙΖΩΝ ΕΝ ΝΕΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἀναλαμβάνει τὴν ἱστορίαν γνησίων Βυζαντινῶν ἁγίων εἰκόνων οἰουδήποτε μεγέθους μὲ τιμὰς συγκαταβατικὰς καὶ ἐγγυᾶται διὰ τὴν πλήρη καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν ἀπὸ πάσης ἐπόψεως.

Ἐτιμήθη μὲ δύο βραβεῖα ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἐδέξατο ἄπειρα συγχαρητήρια διὰ τὰς καλὰς τοῦ ἐργασίας.